

Biblioteka

U. M. K.

Toruń

29

305125

A. 21

KI

SLOWNIK

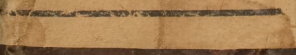
FRANCIJANÓ

POLSKI

1

RODRUKI

Biblioteka
U. M. K.
Toruń

305125

29

Fragment of a label on the spine of the book, showing the letters 'KI' and some white residue.

Epilog
pseudonim
synonim
anonime
epizode roplatacni materij nicanalizerij do necty.

367-2

Z Księgozbioru
K. 367
S. 2.

Łódź

Josef. był bar

Josef. był bar

Mostowicki Jan!

D

FR

S

FR

PR
M

THE

*NOUVEAU
DICTIONNAIRE
FRANÇAIS ET POLONAIS.*

*N O W Y
S Ł O W N I K
FRANCUZKO-POLSKI.*

*POMNOŻONY ZBIOREM WYRAZÓW
NAUKOWYCH I TECHNICZNYCH.*

T O M I.

A — K.

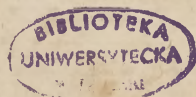
WILNO. JÓZEF ZAWADZKI WŁASNYM NAKŁADEM.

1 8 2 6.

Dozwala się drukować pod tym warunkiem, ażeby po wydru-
kowaniu nie zaczynając przedawać, złożone były w Komitecie Cen-
zury exemplarze książki tey: ieden dla tegoż Komitetu, dwa dla De-
partamentu Ministryum Oświecenia, dwa exemplarze dla IMPERA-
TORSKIEY publiczney Biblioteki, ieden dla IMPERATORSKIEY Akademii
nauk i ieden dla IMPERATORSKIEGO Uniwersytetu w Abo.

Wilno dnia 20 Lipca 1826 roku.

LEON BOROWSKI Cenzor.

305125

K. 1733/58

*NOUVEAU
DICTIONNAIRE
FRANÇAIS ET POLONAIS.*

N O W Y
S Ł O W N I K
FRANCUZKO-POLSKI.

Objasnienie skrótów i znaków.

<p>S. znaczy <i>Substantif</i>, m. — <i>masculin</i>, f. — <i>féminin</i>, n. — <i>neutre</i>, v. a. — <i>verbe actif</i>, v. i. — <i>verbe impersonnel</i>, v. r. — <i>verbe réciproque</i>, ad. — <i>adverbe</i>, adj. a. — <i>adjectif</i>, par. p. — <i>participe passé</i>, c. — <i>conjonction</i>, i. — <i>interjection</i>, fam. — <i>familier</i>, fig. — <i>figurement</i>, pl. — <i>pluriel</i>, qq. — <i>quelqu'un</i>, qc. — <i>quelque chose</i>, v. — <i>voyez</i>, T. — <i>terme technique</i>,</p>	<p>rzeczownik; rodzaju męskiego; rodzaju żeńskiego; niaki. słowo czynne. słowo nieosobiste; słowo zaimkowe. przymiotnik. imiesłów. spojnik. wykrzyknik; poufale. niewłaściwie. liczba mnoga. kogo. co. zobacz. wyraz kunsztowy, naukowy.</p>
--	---

* Oznacza słowa nieforemne.

— rozłącza rozmaite znaczenie słowa, albo zastępuje tłumaczący się wyraz.

† znaczy że literę początkową H. wymawiać potrzeba.

A.

ABAN

ABAT

A, *prp.* do, w, na, z, ze, o, przez po, za, według, podług, przy.
Abaca, *s. m.* rodzaj konopi.
Abaco, Abaque, *s. m.* w *Architekturze*, wierzch kolumny; szasa na sprzęty stołowe, stół.
Abacot, *s. m.* starożytne ubranie głowy królów Angielskich.
Abaisse, *s. f.* Spodek, dno paźdzetowe.
Abaissement, *m.* Zniżenie, spuszczenie, *n. fig.* poniżenie, upokorzenie, *n.* zniewaga; podłość *f.*
Abaisser, *v. a.* zniżyć, unizżyć, nachylić, spuścić; *fig.* znievažić, poniżyć, upokorzyć; *s', r.* zniżyć się; (o wodzie) upadać, opadać; (o wietrze) poprzestać, ustać; (o ziemi) ulegać się, zlegać się.
Abaisseur, *s. a. m.* w *Anatomii* Drugi muskuł oka, co go ku dołowi pociąga.
Abalourdir, *v. a. fam.* zhukać, o-głuszyć, zagłuszyć.
Abandon, *m. v.* abandonnement; laisser à l', opuścić, odbiedź co, kogo, nie dbać o co.
Abandonné, *é, a.* rozpustny, swywolny, opuszczony; *né, m.* bezbożnik, *m. née, f.* nierządnicza, *f.*
Abandonnement, *m.* ustąpienie, *n. cessya, f.* opuszczenie, odbieże-
nie, *n. fig.* rozpusta, bezbożność, nierząd, *m.*
Abandonner, *v. a.* opuścić, ustąpić, podadź, zanurzyć, zapo-

mnieć, nie dbać, *s' (à qu.) r.* spuszczać się, poddadź się, *fig.* rzpuścić się na życie niegodziwe.
Abannation, *S. f.* Wygnanie iednoroczne.
Abas, *s. m.* Waga Perska, $\frac{2}{3}$ karata.
Ab. sourdir, *a. v.* Abalourdir.
Abassin, *ine, S. et a.* Abisyńczyk, abisyński.
Abassi, *s. m.* Moneta Wschodnia. 2. zł. p.
Abatage, *m.* porąb, *m.* wyrąbanie, wrębne, *n.*
Abataut, *m.* stolik spustny, okiennica spustna.
Abâtardir, *v. a. fig.* psuć, skazić, *s', r.* wyrodzić się, psuć się, znikczemnieć.
Abâtardissement, *m.* zepsucie, wyrodzenie się, *n.*
Abat-chauvée, *f.* gatunek grubey wełny.
Abatée, *s. f.* Płynienie okrętu pełnym wiatrem po lawirowaniu
Abatellement, *s. m.* Wyrok Konsula rezydującego w handlowém Azyatyckim mieście nad Szrodziemnym morzem.
Abat-faim, *m. fam.* sycąca potrawa.
Abatis, *m.* kupa rozwalin, porozrzucanych rzeczy, *f.* gruz; zasię, obrąb, *m.* drzewa przez wiatr powywracane; bicie, *n.* rzeź bydła, *f.* ubicie zwierza, *n.* droby, podrob.
Abat-jour, *s. m.* Okno ukośne

wewnątrz szerokie, iako w sklepach, basztach, w piwnicach.

Abatement, *m. fig.* zwątpienie, tracenie serca, nadziei, *n.* słabość, młodość, *f.* niedostatek.

Abatteur, *m.* wyróciiciel, obalacz.

***Abatre**, *v. a.* rozrzucić, rozwalić, obalić; wycinać, wyrąbać; zastrzelać; kosić, siec, odciąć; obiać, obdzierać ze skóry, obłupiać, *fig.* osłabiać, nadwątląć, poniżyć, upokorzyć, uskromić, przytłumić, przygasić, *s. r.* powalić się, upaść, obalić się, (o koniu) uciszyć, przestać, ustać, (o wietrze) zlecieć, spuścić się, *fig.* serce stracić, zwątpić o sobie.

Abattu, *ne, p. et a.* obalony, rozwalony, i t. d. *fig.* słaby, wysiłony, osłabiony, *v.* Abatre.

Abattures, *f. pl.* owoce, gałązki przez wiatr poobrywane.

Abat-vent, *m.* daszek, *m.* zasłona. *f.*

Abat-voix, *s. m.* wierzchnia część katedry.

Abbatial, *ale, a.* opacki, opaci.

Abbaye, *f.* opactwo, *n.*

Abbé, *m.* opat.

Abbesse, *f.* xieni.

ABC, *m.* obiecadio, abecadio, *n.* elementarz, *m. fig.* początek nauki iakiey. *m.*

Abécéder, *v. n.* iątrzyć się, zbierać się.

Abcés, *m.* otok, wrzód, *m.* wrzedzienica, *f.*

Abdala, *s. m.* duchowny Perski.

Abdication, *f.* złożenie urzędu; *n.* abdykacya, *f.*

Abdiquer, *v. a.* złożyć urząd; abdykować, uczynić abdykacyą.

Abdomen, *m.* brzuch dolny, *m.*

Abdominaux, *a. s. m. pl.* mówiąc o rybach mających skrzele pod dolnym brzuchem.

Abducteur, *s. m.* w *Anatomii* muszkuł.

Abduction, *s. f.* w *Anatomii*, ruchanie się muszkułu *abducteur* nazwanego.

Abe, *s. m.* ubiór wschodni.

Abécé, *v.* ABC.

Abécédaire, *m.* elementarz; *m.* Abecedaryusz.

Abée, *f.* słoza, *f.* upust we młynie, *m.*

Abeillage, *m.* prawo trzymania barci w lasach, *n.*

Abeille, *f.* pszczoła, *f.*

Abel, *m.* Abet.

Abeliens, *s. m. pl.* Abelonitowie, niegdyś kacerze Afrykańscy.

Abeliser, *v. a.* wielce pocieszyć kogo.

Abel-mosc, *f. m.* ziarnka piżmowe.

Abenevis, *s. m.* Dozwolenie, które urząd daje na sprowadzenie wody ze stawu lub rzeki na młyn albo do majątności swejey.

Abéquer ou **abecquer**, *v. a.* karcić dziobem.

Aberration, *f.* odstęp, *m.* odstąpienie, wyboczenie, *n.*

Abétir, *v. a.* bezrozumnym, głupim czynić, tępić rozum, zgłupieć.

Ab hoc et ab hac, *ad.* to o tém, to o owém, z czarnego na białe.

Abhorrer, *v. a.* stronić od czego, brzydzić się, hydzić się czém, omierznąć sobie co.

Abigeat, *s. m.* u *iurystów* kradzież bydła.

Abime, *m.* otchłań, tonia, przepaść, głębia; topiel, *f. fig.* bezdenność, nieograniczeność *f.*

Abimé, *ée, p. et a.* pograżony w przepaści.

Abimer, *v. a.* pograżać, pograżać w przepaść, *fig.* zgubić, stracić, zniszczyć, zginać, przepaść, *s. r.* rzucić się, albo skoczyć w przepaść; ginać w przepaści, na dno iść, *fig.* zniszczyć się, podupadać: *dans qc.* utapiać myśl w czém, zatapiać się.

Ab-intestat, *ad.* bez testamentu.

Abjssin, **Abissynie**, *v.* Abyssin.

Abject, *ecte, a.* wzgardzony, niski, podły.

Abjection, *f.* wżgarda, *f.* niskość, podłość.
 Abjuration, *f.* odprzysiężenie, *n.* odprzysięga, *f.*
 Abjurer, *v. a.* odprzysiędz się *fig.* żarzącać się, żrzącać, wy-
 żrzącać się czego.
 Ablais, *m.* plewy, *f.*
 Ablaque, *v.* Ardassine.
 Ablactation, *s. f.* odłączenie od
 piersi.
 Ablatif, *s. m.* szósty przypadek
 w deklinacyach.
 Ablativo, *ad.* wszystko na kupie.
 Able, ablette, *m.* płocica, pło-
 тка, *f.*
 Ablégat, *m.* poseł papieża.
 Ablégation, *s. f.* Wygnanie.
 Ableret, *m.* kłomia, *f.*
 Abloq, Ablot, Abloc, *s. m.* pod-
 stawek, podkład muirowany pod
 podwalnią w budowaniu, aby
 od wilgoci ziemney nie gniła.
 Abloquić, *éé a.* takimi pod-
 stawkami opatrzony dom.
 Ablner, *v. a.* przygotowanym do
 tego płynem pociągnąć papier
 dla odnowienia pisma.
 Ablution, *s. f.* omywanie palców
 winem i wodą w kielichu po
 świętey Kommunii.
 Abnégation, *s. f.* w duchownych
 materyach, wyrzeczenie, za-
 przeczenie się wszystkich żądzy.
 Aboi, aboiement, *m.* szczeka-
 nie, *n.*
 Abois, *m. pl.* ostatnie passowa-
 nie się ugodzonego strzałą ie-
 lenia, *n. fig.* przepaść, *f.* nie-
 bezpieczeństwo, *n.* końanie, u-
 mieranie, *n.*
 Aboilage, *s. m.* prawo pana dzie-
 dzicznego na pszczoły w swo-
 im lesie.
 Abolir, *v. a.* znieść, zgładzić,
 zepuć, un crime, puścić w za-
 pomnienie, wybaczyć, *s', r.* ustać,
 zastarzeć.
 Abolissement, *m.* ustanie, znie-
 sienie, *n.*
 Abolition, *f.* zniesienie; odpu-
 szczenie, zapomnienie, *n.*
 Abomasus, *m.* xiążki wołowe
 etc.

Abominable, *a.* szkaradny, prze-
 mierzły.
 Abomination *f.* ohyda, obrzydli-
 wość, szkaradność, *f.* szka-
 radstwo, *n.* szkaradny uczy-
 nek.
 Abominablement, *ad.* bezecznie,
 szkaradnie, obrzydliwie.
 Abondance, *f.* dostatek, *m.* ob-
 fitość, hojność, *f.*
 Abondant, *te, a.* obfity, bogaty,
 bujny, żyzny.
 Aboudamment, *ad.* obficie, buy-
 no.
 Abonder, *v. n.* (en qc.) mieć
 czego podostatkiem, obfitować,
 opływać w czém *fig.* en son
 sens, usadzić się na swoim.
 Abonnement, nage, *m.* kontrakt
 arendowny względem dochodu
 niepewnego, zapłata z góry za
 co, abonowanie, prenumerata.
 Abonner, *v. a.* niepewne dochody
 za pewną suminę komu puścić
 w arendę, arendą, w dzierżawę,
s' r. avec qq. umówić się, u-
 łożyc się z kim o suminę, *pour*
qc. zapłacić z góry, *anticipative,*
 podpisać się ze sumną jaką na
 co.
 Abonnir, *v. a.* polepszyć, popra-
 wić, *et s', r.* poprawić się, le-
 pszym się stać.
 Abord, *m.* przystęp, *m.* przyby-
 cie, wylądowanie, *n.* zbieg
 wody, *f.* zaiazd, *m. fig.* przy-
 witanie; potkanie, uderzenie
 na nieprzyjaciela, *n.*
 d'Abord, *ad.* zaraz, natychmiast,
 z początku, wprzód, pierwey.
 d'Abord que, *c.* skoro tylko, jak
 tylko.
 Abordable, *a.* przystępny.
 Abordage, *m.* zarzucanie haków
 i dobycie okrętu; trącenie o-
 krętem o okręt.
 Aborder, *v. a.* (*qc.*) zbliżyć się,
 przystąpić; przyczepiać się do
 okrętu; przybydź, przyplynać;
 uderzyć na nieprzyjaciela, *fig.*
qq. przystąpić, mówić do kogo;
 przedsięwziąć, (*à*), przyplynać,
 z okrętem do brzegu przybiiać
 (*à*), doysdź, dosięgnąć.

- Aborigènes, *m. pl.* przodkowie naidawniejsi.
- Abornement, *m.* ograniczenie.
- Aborner, *v. a.* graniczyć, ograniczać.
- Abortif, *ve, a.* poroniony; nie-dożrzały, niedostały.
- Abouchement, *m.* ustna rozmowa.
- Aboucher, *v. a.* mówić, rozmówić się z kim; do rozmowy dopomódz, *s', r.* (*avec qq.*) obaczyć się z kim.
- Abouchou, Abouchouhou, *s. m.* rozdzay sukna z prowincyi Langwedocyi, *Delfinatu*, którém do Egiptu handluia.
- Abouement, Bôument, *s. m.* stolarskie wiązanie z desek, iedna na drugiey leżących.
- Abougri, *ie, a.* niedorosły, mały, karzeł.
- Abouquement, *s. m.* w solnych żupach, sypanie nowej soli na starą.
- Abouquer, *v. a.* sól świeżą nasypywać na starą.
- About, *s. m.* u cieśłow, tokarzów i innych tego rodzaju rzemieślników, koniec drzewa do roboty użytego.
- Abouté, w herbarzu cztery gro-nostaie na krzyż przełożone.
- Aboutir, *v. n.* (*à qc.*) graniczyć, kończyć się gdzie, zachodzić, rozciągać się aż dokąd, schodzić, stykać się, kończyć na kształt iaki, *fig.* wychodzić na co złego, dobrego; skłaniać się ku czemu, zanosić się, zabierać się na co; mierzyć, go-dzić na co.
- Aboutissans, *m. pl.* koniec, brzeg, *m.* granica, *f. fig.* les tenans et les-, wszystkie okoliczności, *f.*
- Aboutissement, *s. m.* przyczynek do rzeczy zakrótkiey przyszyty, przykleiony, przywiązany.
- Ab-ovo, *ad.* tłumaczenie czego-kolwiek od początku, od źró-dła.
- Aboyant, *e, a.* szczełaiący.
- Aboyement, *m. v.* aboi.
- Aboyer, *v. n.* (*contre qq.*) szcze-

- kać, brzechać na kogo; *fig.* (*après qq.*) obmawiać, osła-wiać, szkalować kogo, (*après qc.*) piąć się o co, do czego, do-magać się czego.
- Aboyeur, *m.* ogar, pies gończy, *m. fig. fam.* natręt, człek na-legaiący, *m.*
- Abra, *s. m.* Tynf, moneta polska $\frac{1}{5}$ część talara.
- Abacadabra, *s. m.* Wyras Ma-giczny, któremu zabobonni ludzie w różnych przygodach wielką moc przypisuią.
- Abascas, *s. m.* Talizman od cza-rów, uroków, trucizny.
- Abrasion, *s. f.* w medycynie wy-golenie, wystrzyżenie.
- Abrégé, *m.* summa, *f.* summa-ryusz, zbiór, zbiór krótki, *m.* krótko, krótkimi słowy.
- Abréger, *v. a.* skracać, skrócić, krótszemi słowy wyrazić.
- Abreuver, *v. a.* napawać, poić bydło, *fig.* pokrapiać, oblewać, namaczać, odwilżać, *s', r.* napić się, *fig.* podpić sobie, podchmielić sobie, *s'*-de ses larmes, we łzach się kapać.
- Abrevoir, *m.* napawalne mieysce, koryto do napoienia, *m.* mieysce gdzie konie pławią.
- Abréviateur, *m.* skróciiciel xiążki iakiey, autor zbioru *m.*
- Abréviation, *f.* skrócenie, abre-wiacya, *f.*
- Abri, *m.* mieysce bezpieczne, *n.* schronienie, *f. fig.* opieka, ucieczka, *f.* bezpieczeństwo, *n.* à l'-; (*de qc.*) na mieyscu bezpieczném, bezpiecznie.
- Abricot, *m.* morela, *f.*
- Abricotie, Abricoté, *m.* konfekt morelowy, cukry morelowe, *m.*
- Abricotier, *m.* morela, *f.* morelowe drzewo, *n.*
- Abricotin, *m.* gatunek morelowego drzewa, *m.*
- Abriement, *s. m.* mieszkanie na słońcu położone.
- Abriter, *v. a.* usunąć, ochronić, na mieyscu bezpieczném usadowić.

Abrivent, *s. m.* mata, szczyt z desek broniący od wiatru.
Abriver, *v. n.* do lądu przyplłynąć, przylądować.
Abrogation, *f.* zniesienie, uchylenie prawa, *n.*
Abroger, *v. a.* znieść, uchylić prawo, *s'*, *r.* ustać (o prawie).
Abrohani, *s. m.* rąbek indyjski, rodzaj musliu.
Abrotane, *s. f.* roślina, boże drzewko.
Abrouiti, *ie*, *a.* poobżerany z gałązek, z pączków.
Abrupto, *ex*, *ad.* nagle, niespodziewanie.
Abrutir, *v. a.* głupim czynić, pomieszać, tępić komu rozum, *s'*, *r.* głupiec, z mózgu wychodzić.
Abrutissement, *m.* głupstwo wielkie, *n.* nierozum, *m.*
Abscisse, *s. f.* w *Geometrii* odcięcie osi kołowej, albo elipsy.
Absence, *f.* nieprzytomność, nieobecność, niebytność, *f. fig.* d'esprit niebacność, *f.* roztargnienie, *n.*
Absent, *ente*, *a.* nieprzytomny, nieobecny.
s'Absent, *v. r.* oddalić się, odjechać, iść precz.
Absides, *s. m. pl.* w *Astronomii* dwa punkty na okręgu planetowym, pierwszy od ziemi najdalej a drugi najbliżej.
Absinthe, *f.* piołun. *m.*
Absolu, *ue*, *a.* pełnomocny, samowładny, zrządny, surowy.
Absolument, *ad.* samowładnie, koniecznie, nieuchybnie, — parant, ogółem, krótko, bez ogródki mówiąc.
Absolution, *f.* uznanie, wyrok niewinności, skazanie za kim, wyzwolenie, rozgrzeszenie, odpuszczenie grzechów, *n.*
Absolutoire, *a.* winę znoszący, skazujący za kim, wyzwalający od czego, odpuszczający.
Absorbant, *ante*, *a* bant, *m.* trawiący, *t. i.* co kwas i ostrość trawi, gubi.

Absorbant, *v. a.* w *Medycynie* gryźć, wygryzać.
Absorbé, *ée*, *a. fig.* zanurzony, zatopiony.
Absorber, *v. a.* wysysać, połykać, wciągać w siebie, *fig.* uymować, przemarnotrawić, przehułać, *s'*, *r.* zniknąć (*dans qc.*) zanurzyć się, zatopić się w myślach.
Absorption, *f.* wysysanie, połykanie etc. marnotrawstwo, *n.*
***Absoudre**, *v. a.* osądzić za niewinnego albo niewinnym, skazać za kim, rozgrzeszyć kogo, grzech komu odpuszczyć.
Absoute, *f.* rozgrzeszenie, *n.* absolucya w wielki czwartek dawana.
Abstème, *m. et f.* wstrzymujący się od wina etc.
***s'Abstenir**, *v. r.* (*de qc.*) wstrzymać się, powściągać się od czego, wystrzegać się czego.
Absterger, *v. n.* oczyścić ranę.
Abstinence, *f.* powściągliwość, wstrzemięźliwość, *f.* wstrzymanie się od czego, *n.*
Abstinent, *ente*, *a.* wstrzemięźliwy, powściągliwy, skromny.
Abstraction, *f.* abstrakcya, rzecz odrębne, uważanie w myśli, *n.* nieuwaga, roztargnienie, *f.*
Abstractivement, *ad.* rozważnie, samo przez się.
***Abstraire**, *v. a.* myślami odłączyć własności i jakości od rzeczy, rozważać je.
Abstrait, *aite*, *p. et a.* rozmyslny, rozważnie w myślach rozłączony, zdaleka przytoczony, nader subtelnny, zawysoki, *fig.* w myślach zanurzony, posepny.
Abstrus, *use*, *a.* niepojęty, zażyły.
Absurde, *a.* śmieszny, nieskładny, głupi.
Absurdité, *f.* nierozum, *m.* głupstwo, *n.*
Absus, *s. m.* koniec, ziółka gipckie łodygi i szypułki ościste maiaće.

Abukese, Abukesb, *s. f.* w *Egiptcie* talar hollenderski.
 Abuna, Abouna, *s. m.* Patriarcha Abissyński.
 Abus, *m.* nadużycie, złe używanie, *n.* błąd, *m.* szalierstwo, zfałszowanie, bezprawie, *n.* niesłuszność, *f.* de soi même, samogwałt, onanizm, *m.*
 Abuser, *v. a* (*g.*) oszukać, zwieść, (*de qq. de qc.*) nadużywać, złe używać, na złe obrócić, *s', r.* omylić się, oszukać się, zbłądzić.
 Abuseur, *m. fam.* oszust, szalbierz, *m.*
 Abusif, *ive, a.* niewłaśny, niewłaściwy, bezprawny.
 Abuter, *v. n.* ciskać kręgle do kuli, aby obaczyć kto pierwszym.
 Abutilon, *s. m.* ziele, łąz wysocki wianeczny, albo leśny.
 Abyme etc. *v.* Abune etc.
 Abyssinie, *f.* Abyssinia. *f. sin, e, s. et a.* Abissyńczyk, abissyński.
 Acabit, *m. fam.* własność, smak w owocach etc. *f.*
 Acacia, *m.* akacja, *f.*
 Académicien, *m.* akademik, *m.*
 Académie, *f.* akademia, szkoła główna, *f.* towarzystwo na wydoskonalenie nauki iakiey fundowane, *n.* sala, w której takie towarzystwo zasiada, szkoła rycerska albo inna, *f.*
 Académique, *a.* akademiczny.
 Académiste, *m.* akademik, uczeń akademicki, kadet, *m.*
 Acagnarder, *v. a. fam.* rozpuścić się, rozhulać, *s', r.* gnuśnieć, próżnować.
 Acajou, *m.* amerykańskie drzewo.
 A-califourchon, *ad.* jedną nogą na jedney a drugą na drugiey strobie, tak iak na konia.
 Acanacé, *e, a.* mówiac o roślinach kolczystych.
 Acanthoble, *s. m.* instrument chirurgiczny w kształcie szczypeków do wymowiania odłamanych kości, i t. p.
 Acanthacé, *ée, a.* kolczysty, osetowaty.

Acanthe, *s. f.* barszcz, ziele w *architekturze* na kapitelach słupów korynckich ozdoby wynalezione przez *Kallimacha* mające podobieństwo do liści tej rośliny.
 Acanthopode, *s. m.* rodzaj ryb u których skrzele kolcami są opatrzone.
 Acariâtre, *a.* uporny, dziwny.
 Acaricaba, *s. m.* roślina brezylska, której korzeń pędzi urynek, a sok z liści sprawuje womity.
 Acarne, *s. m.* ryba morska.
 Acatalectique, w starożytney poezyi tak zwano wiersze pełne w których nic nie brakło na końcu; te zaś w których brakło kilka sylab nazywały się *catalectiques*.
 Acatalepsie, *f.* niewiadomość czego konieczna, *f.* słabość czyniąca niezdatnym do myślenia, *f.*
 Acatium, *s. m.* u *starożytnych* łódź, barka, — wielki albo środkowy maszt.
 Acaules, *adj. f. pl.* w *botanice* rośliny bez łodygi.
 Accablant, *ante, a.* uciążliwy, ciężki, przykry, *fig.* nieznośny.
 Accablement, *m.* wielość, mnożstwo rzeczy przykrych, *f.* ciężar, *m.* obciążenie, *n.*
 Accabler, *v. n.* (*qq. de qc.*) walić ciężar na kogo, przywalić, obalić kogo ciężarem iakim, przeladować, *fig.* uciskać, obciążać kogo.
 Accaparement, *m.* zakupowanie, *n.*
 Accastillage, *s. m.* zamki na przodzie i tyle okrętu będące.
 Accéder, *v. n.* (*à qc.*) przystąpić, równego bydyż zdania.
 Accélérateur, *trice, a.* przynaglący.
 Accélération, *f.* przynaglenie, *n.* pośpiech, przyspiech, *m.*
 Accélérer, *v. a.* przynaglać, przyspieszać.
 Accense, *s. f.* w *prawnictwie* należenie do dóbr: *luka tana-leży do tego folwarku.*
 Accenses, *s. m. pl.* urzędnicy pu-

bliczni rzymscy, rodzaj wo-
 żnych.
 Accenser, *v. a.* przyłączyć iedne
 dobra do drugich.
 Accent, *m.* ton, głos, akcent, *m.*
 kréska, wymowa, *f.*
 Accentuation, *f.* akcentowanie,
 kréskowanie, *n.*
 Accentuer, *v. a.* kréślić, akcen-
 tować.
 Acceptable, *a.* przyjęcia godny,
 przyjemny.
 Acceptant, *eur, m.* iściciel, ban-
 kier wypłacający wexel.
 Acceptation, *f.* przyjmowanie,
 przyjęcie, *n.*
 Acceptor, *v. a.* przyjąć, une lettre
 de change, akceptować wexel.
 Acception, *f.* względ, *m. T.* za-
 czenie, zrozumienie, *n.*
 Accès, *m.* przystęp, *m. fig.* febry,
n. zapęd, *m. f.*
 Accessible, *a.* przystępny, dostę-
 pny.
 Accession, *f.* przystęp, *m.*
 Accessit, *s. m.* nagroda dana uc-
 czniowi, pierwszemu po tym,
 który otrzymał *praemium*.
 Accessoire, *a.* przydatny, doda-
 tny, przybyły, przydatek, do-
 kład.
 Accident, *m.* przypadek, trefun-
 nek, własność przypadkowa, i-
 stotnie do rzeczy nie należąca,
m. Par accident, *ad.* przypad-
 kiem, trefunkiem, nieszczęściem.
 Accidentel, elle, *a.* przypadko-
 wy, trefunkowy.
 Accioca, *s. f.* roślina peruwiań-
 ska używana zamiast herbaty.
 Accise, *f.* akcyza, *f.*
 Acclamateur, *m.* poklaskiwacz, *m.*
 Acclamation, *f.* klaskanie, oklaski,
 wykrzyki wesole, *m. pl.* par —,
 z powszechném upodobaniem.
 Acclamper, *v. a.* wyraz mary-
 narski umocnić maszt przywie-
 zując po bokach sztuki drzewa.
 Acclimaté, ée, *adj.* przyzwyczai-
 ony do klimatu.
 Accountance, *s. f.* nałóg, poufały
 związek.
 Accolade, *f.* uciskanie, przyci-
 śnienie, przytulenie do serca, *n.*

nawias obeymujący wiele wier-
 szów.
 Accoler, *m.* podwiązanie macicy
 winny, czyli winorośli, *n.*
 Accoler, *v. a.* przycisnąć, przytu-
 lić do siebie, podwiązać winną
 macicę.
 Accolure, *f.* wić, witka, *f.*
 Accommodable, *a.* ugodny, ł-
 twy do ugody, do uspokojenia.
 Accommodage, *m.* zaprawianie,
 przyprawianie potraw, *n.*
 Accommodant, ante, *a.* dogodny,
 przygodny, chętny, ohotny.
 Accommodation, *f.* ugoda, umo-
 wa, *f.*
 Accommodé, ée, *p. et a.* ubrany,
 ustrojony, przysposobiony, roz-
 porządzony, majątny.
 Accommodement, *m.* rozporządze-
 nie, opatrzenie, przysposobienie,
 iednanie, uspokojenie, *n.* ugo-
 da, *f.*
 Accommoder, *v. a.* rozporządzić,
 opatrzyć, przysposobić, zgadzać,
 przystoynić uczynić co, po-
 służyć, wygodzić komu, ubrać,
 ustroić, fryzować, (*qc à qc*) przy-
 sposobić, zgadzać, zaprawiać,
 gotować, przyprawiać, uspokoić,
 pogodzić, ziednać, zbić, zfukać
 kogo, *qq. (qq. de qc.)* wspomagać
 kogo, dogodzić komu, *s', r.*
 ubierać się, stroić się, przychy-
 lać się do czego, dogadzać, u-
 mieć sobie postąpić, zgodzić się,
 uspokoić się, (*de qc.*) zgadzać
 się z czém, kontent bydź z czeg-
 o, przywłaszczać sobie co. (*à*
qc.) folgować, dogadzać.
 Accompagnateur, *m.* przygra-
 wacz, *m.* przygrawający.
 Accompagnement, *m.* orszak, *m.*
 assistencya, komitywa, *f.* przy-
 śpiewywanie, przygrawanie, *n.*
 Accompagner, *v. a.* iść z kim,
 odprowadzić kogo, przygrawać,
 przyśpiewywać, bien, zdobyć,
 zgadzać się s czém: *s', r. (de*
qq.) wieść, prowadzić z sobą,
 mieć przy sobie, przybrać sobie.
 Accompli, ie, *p. et a.* wypełniony,
 dokonany, zupełny, doskonały.
 Accomplir, *v. a.* wypełnić, do-

konać czego, zadosyć uczynić czemu, *s. r.* ziszczyć się, stać się.
 Accomplissement, *m.* wyśnięcie, dokonanie, zadosyć uczynienie, *n.*
 Accon, *m.* bat płaski, *m.*
 Accoquiner, *v.* Acoquiner.
 Accord, *m.* zgoda, iednomysłność, umowa, ugoda, równość, *f.* d'accord, *ad.* zgoda! dobrze! être d' — ugodzić się, bydź w zgodzie, tomber d' — ugodzić się, zgodzić się na co.
 Accordailles, *f. pl. fam.* zaręczyny, *pl.*
 Accordant, *ante, a.* zgodny, zgodliwy, równy.
 Accordé, *ée,* pan młody, oblubieniec, *m.* panna młoda, oblubienica, *f.*
 Accorder, *v. a.* zgadzać się, zgadzać z sobą tony, łączyć co z sobą, ziednoczyć, przyłączyć co do czego, użyczyć, udzielić, zezwolić, pozwolić, *s', r.* zgadzać się, rymować się w czém, zgadzać się z kim w czém albo do czego, zgodzić się.
 Accorder, *m.* młotek do strojenia klawikordu.
 Accore, ou Ecore, *adj. w marynarce* côte accore brzeg przykry zbyt, przymorze wysokie i przepaście.
 Accore, *s. m. w marynarce* gatunek podpór do utrzymywania budujących się okrętów.
 Accorné, *ée, adj. w herbarzu* mówiąc o zwierzętach których rogi odmiennego są koloru od nich samych.
 Accort, *orte, a. fam.* grzeczny, uczynny.
 Accostable, *a. fam.* ludzki, grzeczny.
 Accoster, *v. a. fam. (q.)* przybliżyć się przystąpić do kogo, *s', r. (de qc.) fam.* obchodzić się, obcować z kim.
 Accoter, *v. a. s', r. fam.* wspierać, podpieać.
 Accotoir, *m.* poręcz, *n.* wspora, *f.*
 Accouchee, *f.* położnica w położu leżąca, *f.*

Accouchement, *m.* połów, *m.* odbieranie dzieci.
 Accoucher, *v. a.* odbierać dziecię, *a.* babcia *n.* (d'un enfant), porodzić, rodić, powić dziecię, zleź z dziecicciem; *fig.* rodić, wydać co na świat.
 Accoucheur, *m.* akuszer, położniczy, doktor dzieci od położnic odbierający, *m.*
 Accoucheuse, *f.* baba dzieci odbierająca.
 Accouder, *v. n. et s', r.* na łokciu opierać się, łokciem się wspierać.
 Accoudoir, *m.* poduszka, *f.* na poręczu, na oknie.
 Accouer, *v. a w łowiectwie* ugodzić ielenia w łopatkę, albo podbić mu nogi.
 Accouple, *f.* sfora, *f.*
 Accouplement, *m.* stanowienie klaczy, dopuszczanie ogiera, sforowanie psów, sprzęganie, *n.* sprzężny, *m.*
 Accoupler, *v. a.* stanowić klacz, spuszczać kanarki, zaprzęgać, *s', r.* łączyć bydłę z bydliciem.
 Accourir, *v. a.* skracać, *s', r.* skrócić się.
 Accourcissement, *m.* skracanie, *n.*
 *Accourir, *v. a.* przybieść, przylecieć, przypaść, dążyć, zdążyć, przyspieszać.
 Accourres, *s. f. pl. w łowiectwie* płaszczyna między dwiema lasami, na której stanowią charatów i pokurciów, mających spotkać wypadającego z lasu zwierza.
 Accourse, *s. f. w Architekturne* galerya zewnętrzna łącząca rozmaite części budowy.
 Accoursie, *s. f. w marynarce,* chodzenie na dnie okrętowym z obu stron od przodu do tylnej części.
 Accouter, *v. a. fam.* wystroić, ubierać, *fig.* ofuknąć, wylaiać kogo.
 Accoutumance, *f.* nałów, zwyczaj, *m.*
 Accoutumé, *ée, p. et a.* przyzwyczajony, przywykły, zwyczajny.

à l'Accoutumé, *ad. fam.* zwyczajnie, podług zwyczaju.
 Accoutumer, *v. a.* nakładać, przyzwyczaić kogo do czego, wprawić kogo w co, *s', r.* (à *qc.*) przywyknąć, przyzwyczaić się do czego.
 Accouvé, *ée, a. fam.* czaiący się, (*vieux*).
 Accrédi'ter, *v. a.* wślawić kogo, kredyt komu uczynić, *s', r.* wślawić się, słynąć, popisać się, mieć wiarę u ludzi.
 Accretion, *s. f.* w medycynie i fizyce powiększenie; wzrost, przybywanie.
 Accroc, *m.* rozdarcie, *n.* rzecz zaczepiająca, *fig.* zawada, przeszkoda.
 Accroche, *f. fam.* zawada, przeszkoda, *f.*
 Accrocher, *v. a.* zawiesić na hak, na goźdz, *fig.* odnieść do sądów, na delacyą podadź, przeskadzać, hamować, szukać, odrwić kogo, *s', r.* (à *qq.*) uczepić się kogo; upastować kogo, (à *qc.*) przyczepić się do czego.
 *Accroire, *v. n.* (faire.... à *qq.*) wmwiać, włudzić co w kogo (en faire... à *qq.*) odrwić, szukać kogo, *s'en faire* — nadymać się, wynosić się.
 Accroissement, *m.* przrastanie, przybywanie, rozmnożenie, rozkrzewienie, *n.*
 *Accroître, *v. a.* przyczynić, pomnożyć, rozszerzyć, rozkrzewić, *s', r.* mnożyć się, rość, krzewić się.
 Accroupi, *ie, adj.* w herbach o zwierzętach na łapach siedzący.
 s'Accroupir, *v. r.* siedzieć, usieść w kuczki etc., na tylne nogi się wspinać.
 Accroupissement, *m.* siedzenie w kuczki, *n.*
 Accru, *ue, adj.* przyrosły, powiększony.
 Accruës, *s. f. pl.* sztuka sieci co do sieci przyprawiona bywa.
 Accueil, *m.* witanie, przywitanie, przyjęcie, *n.*
 *Accueillir, *v. a.* przyjąć, witać,

przywitać, *fig.* être accueilli de *qc.* bydź ogarnionym, uciążliwym.
 Accul, *m.* kąć ciasny, *m. f. pl.* pale dla wstrzymania armaty w tył się cofającej.
 Acculement, *s. m.* w marynarce obłączystość niektórych części okrętowych.
 Acculer, *v. a.* przyprzeć, wpędzić, przygnać kogo w kąć ciasny, *s', r.* podpiąć się, schronić się, stanąć przyścianie, żeby mieć plecy.
 Accumulation, *f.* gromadzenie, skupienie, zebranie, *n.*
 Accumuler, *v. a.* w kupę zbierać; kupić, gromadzić, *s', r.* przybywać, powiększać się, rozkrzewiać się.
 Accusable, *adj.* mogący bydź oskarżonym.
 Accusateur, *m.* trice, *f.* oskarżyciel, obwiniciel, powód, *m.* strona powodowa, *f.*
 Accusatif, *s. m.* czwarty przypadek w deklinacyach.
 Accusation, *f.* obwinienie, oskarżenie, *n.*
 Accusé, *m. ée, f.* oskarżony, obwiniony, obżałowany,
 Accuser, *v. a.* (*q. de qc.*) skarżyć na kogo, oskarżyć, obwinać kogo, juste faux, w opowiadaniu bydź dokładnym, obszernym lub nie etc. — la reception (d'une lettre), donieść o odebraniu (listu), *s', r.* oskarżyć, obwinać się samemu.
 Acémètes, *s. m. pl.* u dawnych, mnisi syryjscy których modlitwy dzień i noc trwały bez przerwy.
 Acens, *m.* arenda, dzierżawa.
 Acensement, *m.* arendowanie, *n.* czynsz, *m.*
 Acenser, *a.* arendować komu albo u kogo majątność.
 Acephale, *adj.* bez głowy, *statue acephale* posąg bezgłowy.
 Acephales, *s. m. pl.* heretycy VI wieku nieuznający zwierchnika, w *hist. nat.* według P. Cuvier klasa żywiołów morskich bez-

pacierzowych, niemających widocznej głowy.

A ce que, *c. iak*, podług, za.

Acérain, *a. stalowy*, stalisty.

Acerbe, *adj.* cierpki, iako niedożyły owoc.

Acéré, *é, p. et a.* ustalony, hartowany, ostry.

Acérer, *v. a.* hartować, stalić, ostrzyć.

Aceres, *s. m. w hist. nat.* rodzaj owadów nie mających skrzydeł i rozków, iako pająki, skorpiony.

Accreuses, *adj. f. pl. w botanice* mówiąc o liściach ostro kończystych, szpilkowatych, twardych, iako sosnowych.

Aceride, *s. m. w farmacji* plaster bez wosku.

Acescence, *s. f. w medycynie* przymiot rzeczy kwaśniejącej.

Acétabule, *s. w anatomii* głębokie wydrążenie w kości, do której inna kość wpada.

Acétate, *s. m. w chemii* sól pochodząca z połączenia kwasu octowego z rozmaitemi zasadami, occian.

Acéteux, *ense; a.* octowaty, octowy, kwaśny.

Acétique, *adj. w chemii* kwas octowy.

Achalander, *v. a.* nastęrczyć, naraić kupców, *s', r.* kupców do siebie przyciągnąć, zwabić.

Acharné, *é, p. et a.* zapalczywy, zaiadły.

Acharnement, *m.* drapieżność, *f. fig.* zaiadłość, zapalczywość, *f.*

Acharner, *v. a.* roziuszyć, roziastrzyć, rozżarzyć, *s', r.* pastwić się, srożyć się nad kim, (*contre qq.*) *fig.* roziuszyć się, roziesić się na kogo, (*à qc.*) piąć się do czego, uganiać się za czém.

Achat, *m.* Kupno, kupowanie, *n.*

Aché, *f.* dżdżownica, glista ziemna.

Acheminement, *m. fig.* droga, sposób, układ dobry, *m.*

Acheminer, *v. a. fig.* nakierować, naprowadzić, nakręcić, *s', r.* wybierać się, puścić się w drogę,

udadź się na drogę, *fig.* postępować ku końcu, dążyć.

Achéron, *s. m.* rzeka w Epirze.

Achèter, *v. a. (qc. de qq.)* kupić, kupować, *fig.* drogę co kupić, przypłacić czego.

Acheteur, *m.* euse, *f.* kupiec, *m.* kupujący.

Achévé, *é, p. et a.* zakończony, *fig.* doskonały, zupełny, wysmienity.

Achèvement, *m.* zakończenie, dokonanie, wypełnienie, *n. fig.* doskonałość.

Achever, *v. a.* zakończyć, dokończyć, skończyć, dorobić, dokonywać, *fig. (qq.)* tracić, zagubić, zniszczyć, zpoić kogo, *s', r.* wychodzić, kończyć się, *fig.* niszczyć się, gubić się.

Achille, *m.* Achilles.

Achit, *s. m.* winna latorośl na wyspie Madagaskar.

Achoppement, *m. fig.* pierre d', zawada, przeszkoda, *f.*

Achores, *m. pl.* parchy na głowie *m.*

Achromatique, *adj. f.* lunety nowego wynalazku, nie kolorujące przedmiotów.

Achronique, *adj. w astronomii* przeciwny słońcu w czasie wschodu i zachodu.

Acide, *m. S.* kwas, *m.* kwaskowaty, *a.*

Acidité, *f.* kwas, *m.* kwaśność, kwaskowatość, *f.*

Acidule, *a.* kwaskowaty, kwaskowity. **Eaux acidules**, *f. pl.* wody kwaśne mineralne, *m.*

Acier, *m.* stal, *m.*

Acieration, *s. f. w chemii* przerobiecie żelaza na stal.

Acinacès, *s. m. u starożytnych* pałasz u Persów i Partów używany.

Acinaciforme, *adj. w botanice* mówiąc o liściach podługowatych mających jeden bok tępy a drugi ostry nakształt szabli.

Acinesie, *s. f. w med.* przestaniek bicia pulsu.

Aciniforme, *adj.* błona oczna podobna do winnego grona.

Acolyte, *m.* akolit, *m.*

Acomas, *s. m.* drzewo antylskie
zdatne do budowy okrętów.
Acon, *s. m.* mały płaski rybacki
statek.
Aconit, *m.* wilczy iad, wilcze
mléko.
Acopis, *s. f.* drogi kamień, iak
szkło przezroczyście złotem na-
krapiany.
Acoquinant, *ante, a. fam.* rosko-
szny, wabiący.
Acoquiner, *v. a. fam.* rozbuiać,
rozlenieć, rozgnusnieć, rozpuścić
na rozpustę kogo, *s', r.* (*à qc.*)
złutaić, znikczemnieć, wezwy-
zczać się, przywyknać do czego.
Acore, *m.* tatarskie ziele.
Acousmatique, *adj. et s. m.* tak
nazywano uczniów Pytagoresa
którzy przez pięć lat słuchając
iego nauki najsyciejsze zach-
owywali milczenie.
Acoustique, *f.* akustyka, nauka o
słuchu *f.* akustyczny, do słuchu
należący.
Acqueraux, *s. m. pl.* narzędzie
wojenne do rzucania kamieni u
starożytnych.
Acquéreur, *m.* nabywacz, *m.*
*Acquérir' *v. a.* nabywać, dosta-
wać czego, przyśdź do czego,
s', r. nabydź, dostać, pozyskać.
Acquiescement, *m.* zezwolenie,
przystawanie, *n.*
Acquiescer, *v. n.* (*à qc.*) zezwo-
lić, pozwolić, przestawać na
czém.
Acquis, *m.* dobra nabyte, *n.* zar-
obek, *m.*
Acquisition, *f.* nabywanie, naby-
cie, dobra nabyte, *n.*
Acquisitif, *ive, a.* nabyty, naby-
walny.
Acquit, *m.* kwit, *m.* kwitacya,
zapłata, *f.* uiszczenie się, spła-
cenie długu, *n'* par manière d',
niedbale, lada iako, jouer à l',
grać o płatkę.
Acquit-à-caution, *m.* ceduła cel-
na, *f.* kwit celny, *m.*
Acquitter, *v. a.* zaspokoić, zapła-
cić, spłacić, wypełnić, (*qq. de*
qc.) kwitować, wypuścić, uwol-
nić kogo, *s', r.* ziszczyć się, zado-

syć uczynić, zapłacić, spłacić
długi, (*de qc. envers qq.*).
Acratie, *s. f.* w med. słabosc, bez-
władność.
Acre, *m.* morg, *m.*
Acre, *a.* gryzący, ostry, szczypiący.
Acreté, *f.* ostrość, *f.*
Acridophage, *s. et adj.* karmiały
się szarańczą.
Acrimonia, *s. f.* ostrość, gryzienie.
Acroatique, *adj.* tak zwano dzie-
ła dawnych filozofów, których
bez ich własnego wytłumacze-
nia nie poymowano.
Acrobate, *s. m.* rodzaj tańcerza
na linie u dawnych.
Achromordon, *m.* brodawka wi-
sząca, *f.*
Acrocome, *m.* długie włosy ma-
iący.
Acromphalion, *s. m.* koniec sznur-
ka pępkowego.
Acronyque, *adj.* w astron. mówiąc
o wschodzie i zachodzie gwiazdy
w czasie zachodu słońca.
Acropole, *u staroż.* zamek panu-
jący nad miastem.
Acrostiche, *s. m.* słowo złożone
z pierwszych liter każdego
wiersza.
Acroteres, *s. m. pl.* podstawy
małe pod statuami na wierzchu
budowy; — góry nadmorskie,
zdaleka na morzu widziane.
Acte, *m.* dzieło, *n.* sprawa, *f.* u-
czynek; skrypt, *m.* pismo, *n.*
zapis przed sądami potwierdzo-
ny, akt solenny; akt na kome-
dyi, *m.* prendre, donner — (*de*
qc.), świadectwo urzędowe
brać, dawać.
Actes, *m. pl.* akta sądowe, akta
publiczne, *n.* konstytucye, u-
stawy, *f.* dzieje apostołskie,
dzieje świętych, *n.*
Acteur, *m.* trice, *f.* aktor, *m.* a-
ktorka, *f. fig.* sprawca, sprawi-
ciel, rozporządziciel, *m.*
Actiaque, *adj. f.* w chronologii
epoka biorąca swój początek od
bitwy pod Actium.
Actif, *ive, a.* czynny, dzielny,
sprawny, pracowity, pilny, *fig.*
żywy, żwawy, sprawny, actif

m. verbum activum, słowo czynne, *T.* dette active, dług, o który upomnieć się już można *m.*
Action, *f.* czyn, *m.* dzieło. *o.* uczynek, postępek, *m.* postawa, *f.* giesta (mówcy) *pl.* mowa, *o-racya*, *f.* wyrażenie, *n.* sprawa sądowa, akcyja, prawo do tego, *n.* osnowa, treść w komedyi. akcyja, składka na pewną sumę do kupieckiej wspólki dana, *f.* potyczka, uczestnictwo w sprawie iakiej, *fig.* prędkość, czerstwość, rzezwość, *f.* de graces, dzięki, *m.* *pl.* dziękowanie, dziękczynienie, *n.* actions, *pl.* dobra ruchome. *a.*
Actionnaire, *m.* akcyjonista, akcyja od kompanii kupieckiej mający, akcyje takie przedawający.
Actionner, *v. a.* zapożywać do sądów, prawem co czynić, prawem kogo pociągać do sądów.
Actioniste, *s. m.* mający swoje akcyję w handlu.
Activement, *ad.* czynnie, *T.*
Activité, *f.* czynność, dzielność, *n.* praca, robota, prędkość, rzezwość, pilność, *f.*
Actuaire, *s. m.* dawny statek morski.
Actrice, *v.* Acteur.
Actuel, *elle*, *a.* w rzeczy samej będący, rzeczywisty, rzetelny, aktualny.
Actuellement, *ad.* rzeczywiście, teraz.
Acuité, *s. f.* w muzyce wysokość tonu, czyniąca go ostrym i przeraźliwym.
Acuminé, *é*, *adj.* w botan. mówiąc o każdej części rośliny, ostro podłużnie zakończony.
Acut, *m.* kreska. *f.* akcent taki (^o). *m.*
Acutangle, *acutangulaire*, *a.* ostrokątny.
Adage, *s. m.* przysłowie, maxyma. słowo dawne używane w stylu komicznym i krytycznym.
Adagio, *adv.* w muzyce oznacza poruszenie powolne, mniej a toli od tego które nazywają *largo*.

Adalide, *s. m.* hiszpański sędzia woenny.
Adam, *m.* Adam, *m.*
Adamantin, *adj.* *m.* kamień nie dawno odkryty którego twardość równa się dyamentowi, w Chinach i Indyi utarty na proszek używa się do polerowania drogich kamieni.
Adamites, *s. m. pl.* sekta heretyków naśladowujących nagość Adama.
Adaptation, *f.* przystosowanie, przytoczenie, *n.* aplikacyja, *f.*
Adapter, *v. a.* (*qc. à qc.*) przystosować co do czego.
Adatais, *adatis*, *m.* rąbek cieniuchny z Indyi wschodnich, *m.*
Addition, *f.* dodawanie, *n.* dodatek; *m.* przyczynienie, *n.* *T.* summowanie, dodawanie, *n.* addycyja, *f.*
Additionnel, *elle*, *adj.* dodatkowy, mający być dodany.
Additionner, *v. a.* dodawać, przydawać, summować.
Adducteur, *s. m.* w anatom. muszkuł oczny, oko ku nosowi ciągnący, przyciągacz, — muszkuł członek skurczający, — ściągacz.
Adelaide, *f.* Adelaida.
Adelopode, *adj.* w hist. nat. o zwierzętach nie mających widocznych nóg.
Ademption, *f.* odjęcie, *n.*
Adène, *s. m.* drzewo wspinające się i iadowite rosnące w Arabii.
Adénographie, *s. f.* w anat. opisanie gruczołów.
Adénotomie, *s. f.* w anat. rozbiieranie, rozcinanie gruczołów.
Adent, *s. m.* nacięcie, fugowanie w zęby, u stolarzów.
Adéphagie, *s. f.* w medyc. apetyt nienasycony, żółoczny.
Adeptes, *m.* do tajemnicy przypuszczony, alchymista, *m.*
Adhérence, *f.* przylgnięcie, przyrosnięcie do czego, *n. fig.* przywiązanie, *n.*
Adhérent, *ente*, *a.* przylegający, przyrosły do czego.

- Adhérent, *m.* naśladowca, stronnik, *m.*
- Adhérer, *v. n.* (à *qc.*) wieszać się, przylgnać, przyrosnąć do czego, *fig.* przypadać na czyje zdanie; przystać do czyjej strony, trzymać z kim.
- Adhésion, *f.* sprzyianie, przylgnięcie, *n. fig.* przystanie do czego, trzymanie z kim, *n.*
- Ad honores, *ad.* tytułarnie, tylko co do tytułu.
- Adiante, *s. m.* skalna ruta, *ziele:*
- Adiaphore, *s. m.* o niektórych ob-
rządach kościelnych obustronny, dwuwykładny.
- Adiapneustie, *s. f.* w *medyc.* zatrzymanie transpiracji.
- Adiarrhéé, *s. f.* w *medyc.* zupełne zatrzymanie wszystkich odchodów ciała.
- Adieu, *ad.* niech cię Bóg ma w opiece swojej! bądź zdrów! żegnanie się z kim, *n.* waleta, *f.*
- Adige, *f.* rzeka we Włoszech.
- Adipocire, *s. f.* w *hist. nat.* istota podobna do tłustości i wosku, adipocera.
- Adipsie, *s. f.* w *medyc.* brak pragnienia.
- Adiré, ée, *adj.* zarzucony, utracony.
- Addition, *f.* obcięcie dziedzictwa, *n.*
- Adive, *s. m.* zwierz afrykański, wielkością i przebiegłością podobny do lisa.
- Adjacent, ente, *a.* przyległy, przylegający, *n.*
- Adjectif, *m.* przymiotnik, *n.*
- Adjection, *f.* przydanie, przyłożenie, *n.*
- Adjectivement, *ad.* w znaczeniu przymiotnym.
- *Adjoindre, *v. a.* (*qc.* à *qq.*) przydadź za pomocnika.
- Adjoint, *m.* pomocnik, przydany na pomoc, *m.*
- Adjudant, *m.* adjutant, *m.*
- Adjudicataire, *m.* ten, któremu w sądach co przysądżono.
- Adjudicatif, tive, *a.* przysądżający adjudykacyjny.
- Adjudication, *f.* przysądzenie urzędowe, *n.*
- Adjuger, *v. a.* przysądzić co komu.
- Adjuration, *f.* przysięga, *f.* przysiężenie, *n.*
- Adjurer, *v. a.* zaklinać czarta.
- *Admettre, *v. a.* (*q.* à *qc.*) przypuścić, przyjąć kogo do czego, (*qc.*) zezwolić, dopuścić czego, przyjąć co za co.
- Adminicule, *s. m.* w *sądach* wszystko cokolwiek służyć może za dowód, — w *medyc.* przydatek ułatwiający skutek głównego lekarstwa.
- Administrateur, *m.* trice, *f.* rządca, dozorca, administrator, *m.*
- Administration, *f.* dozór, *m.* szafowanie, rządzenie, sprawowanie, zawiadywanie czém, *n.* administracja, *f.*
- Administrer, *v. a.* sprawować co, rządzić, zawiadywać, szafować czém, administrować, — des sacremens, — des préuves. sakramentów udzielać, dawać dowody.
- Admirable, *a.* dziwny, cudny, cudowny.
- Admirateur, *m.* trice, *f.* dziwiujący się, wielbiciel, estymator, *m.*
- Admiratif, ive, *a.* zdumiewający się, zdumiały, podziwieni e oznaczający, point — *m.* oznaku podziwienia.
- Admiration, *f.* podziwienie, poszanowanie, *n.* admiracja, *f.*
- Admirer, *v. a.* dziwować się komu, czemu, zdumiewać się nad czém, szanować, s', *r.* samemu sobie się dziwować, wiele o sobie trzymać.
- Admissible, *a.* ważny, słuszny, prawny.
- Admission, *f.* przypuszczenie kogo do czego, *n.*
- Admodier, etc. *v.* Amodier.
- Admonété, *m.* sądowe napominanie, *n.* przestroga, *f.*
- Admonéter, *v. a.* żartem: napominać kogo, T' przestrzędz-kogo, urzędową naganę potajemnie dadź.
- Admoniteur, *m.* napominacz, przestregacz, *m.*

Admonition, *f.* napominanie, *n.* przestroga, *f.*
 Adolescence, *f.* młodość, *f.*
 Adolescent, *m.* młodzieniec, *m.*
 Adolfe, Adolphe, *m.* Adolf, *m.*
 Adonné, *é, p. et a.* przychylny, skłonny, zatopiony w czém.
 s'Adonner, *v. r.* (*à qc.*, *à qq.*) pilnować, iąć się czego, poddadać się, lubić często co czynić.
 Adonné, *s. f.* u dawnych Rzymian bogini przewodnicząca w podróży.
 Adouide, *s. m.* w botan. ogród roślin zagranicznych z budowami ochraniającemi je od zima
 Adouidie, *s. f.* u staroż. śpiew poświęcony pamięci *Adonisa*.
 Adouie, *s. f.* muzyka dawna, pieśń Lacedemońska śpiewana idąc do walki.
 Adonis, *s. m. fig.* młody, bardzo piękny chłopiec.
 Adonistes, *s. m. pl.* w botan. nazwisko dawane tym, którzy pisali katalogi roślin zagranicznych, w niektórych ogrodach pielęgnowanych.
 Adopter, *v. a.* (*q.*) przysposobić kogo za syna, córkę, *fig.* (*qc.*) uznawać co za swoje, za swoje udawać, sobie przywłaszczać, zgadzać się (na iakie zdanie).
 Adoptif, *ive, a.* przysposobiony za syna, córkę.
 Adoption, *f.* przysposobienie za syna, córkę, *n. fig.* wybór.
 Adorable, *a.* czci, paszanowania godny.
 Adorateur, *m. trice, f.* czciciel, *m.*
 Adoration, *f.* wzywanie Boga, uwielbienie Boga, cześć Boska, *f.* uszanowanie wielkie.
 Adorer, *v. a.* cześć, chwalić, wielbić, *fig.* szanować.
 Ados, *s. m.* wzniesienie pochyłe ziemi, podpierające mur lub ścianę.
 Adosser, *v. a.* (*contre qc.*) opierać co o co, *fig.* stawiać (budynek) przy czém.
 Adouber, *v. a.* dotknąć się figury iakiej w grze szachów, dla po-

prawienia tylko, nie zaś dla pomknienia. — Zatykać fugi, dobrze z sobą spaiać żeby się co sączyć nie mogło.
 Adoucir, *v. a.* słodzić, słodszeźm robić, *fig.* zwolnić, łagodzić, uśmierzyć, utatwić, *s', r.* słodzić się, słodszyźm zostawać, *fig.* łagodniejszyźm zostawać: ulżywać, lżycszyźm się stać, łagodzić, ustawać, ukoić się, uspokoić się.
 Adoucissage, *s. m.* u farbierzów umniejszyć iasność, przyćmić kolor za pomocą mieszaniny.
 Adoucissant, *ante, p. et a.* ulżywaiący, folgujący.
 Adoucissement, *m.* słodzenie, *n. fig.* ułagodzenie, ulżenie, łagodzenie, *n.* ulga, folga, *f.*
 Adoué, *é, adj.* w łowiectwie para kuropatw gnieźdźących się.
 Adoux, *s. m.* u farbierzów piana modra, którą farbierz z kadzi wyrzuca.
 Adragant, *v.* Tragacante.
 Adresse, *f.* adres, *m.* adressa, podpis, napis na liście, dana wiadomość, informacja, gdzie mieszce albo kogo znaleźć, *f.* memoriał od parlamentu królowi Angielskiemu podany, *m.* rzewność, biegłość, sposobność, chytryść, przewrotność, *f.* tours d', *m. pl.* kuglarstwo, *n.*
 Adresser, *v. a.* (*qc. à qq.*) adresować co do kogo, posłać co komu do oddania, zlecić komu co, obrócić mowę, prośbę swoje etc. do kogo, kierować, — le discours à qq. godzić w co, trafić w cel, *s', r.* (*à qq.*) byź do kogo wyprawioyym, posłanym, byź do kogo zaleconym, udaź się, garnać się, obrócić się do kogo, *fig.* zaczepiać kogo.
 Adrien, *m.* Adryan, *enne, f.* Adryana.
 Adriatique, *a.* la mer-, morze weneckie, *n.*
 Adrogation, *s. f.* u staroż. rodzaj przysposobienia używanego w Rzymie względem osoby wolney.

- Adroit, oite, *a.* obrotny, sprawny; biegły w czém, sposobny do czego, *fig.* przewrotny, chytry.
- Adroitement, *ad.* obrotnie, sprawnie, zręcznie, szybko.
- Adulateur, *m.* trice, *f.* pochlebca, *m.*
- Adulation, *f.* pochlebstwo, *n.*
- Aduler, *v. a.* pochlebiać
- Adulte, *a. et m.* wyrosły, dorosły.
- Adultération, *f.* zfałszowanie, *n.*
- Adultère, *m.* cudzołozstwo, *n.*
- Adultère, *a.* cudzołozny, cudzołozniczy, *fig.* zfałszowany, cudzołoznik, *m.* cudzołoznica, *f.*
- Adultérer, *v. n.* cudzołozzyć, fałszować.
- Adultérin, *ine, a.* cudzołozczy, w cudzołoztwie spółdony.
- Aduste, *adj.* zapalony, mówiąc o wilgociach i płynach ciała ludzkiego. *Bile aduste, sang aduste.*
- Adventice, *adj.* w fizyce materya nie należąca właściwie do iakiego ciała, lecz tylko przypadkowo z niem połączona. *w bot. plantes adventices* rośliny rodzące się bez zasiewania.
- Adventif, *adj.* o dobrach i dziedziectwach prawo własności, nie w successyi pó rodzicach, ale z poboczney linii albo też testamentem, lub darem nabytey.
- Adverbe, *m.* przysłówek.
- Adverbial, *e, a.* przysłówkowy.
- Adversaire, *m. et f.* przeciwnik, nieprzyjaciel, *m.*
- Adverse, *a.* przeciwny.
- Adversité, *f.* przeciwność, *f.* kłopot, *m.* nieszczęście, *n.*
- Adynamie, *s. f.* w *medyc.* niedostatek sił, słabość z choroby pochodząca.
- Aegagropile, *s. f.* *whist. nat.* kula albo gałka ze sierści znajduiąca się w żołądku zwierząt przeżuwających.
- Aegipaps, *s. m. pl.* bóstwo wiewskie, które zwykle z rogami, kozimi nogami i ogonem małuią.
- Aegophage, *adj. f.* przezwisko Junony, z powodu koz, które na iey częśc zabiiano.
- Aelurus, *s. m.* bóstwo egipckie pod postacią kota.
- Aeon, *s. f.* imię pierwszey niewiasty na świecie, według systematu Fenicyan.
- Aéré, *é. p. et a.* przewietrzony, Aérer, *v. a.* wietrzyć, przewietrzyć.
- Aérien, *enm. a.* powietrzny.
- Aeriforme, *adj. m. et f.* w *chemii i fizyce* mający kształt i własność powietrza.
- Aérole, *f.* pryszczel na ciele, dzbanuszek, *m.*
- Aéromètre, *m.* powietrzomierz, *m.*
- Aérométrie, *f.* nauka o mierzeniu powietrza, *f.*
- Aéronaute, *m.* powietrzny żeglarz *m.*
- Aerophobie, *si. f.* w *medyc.* choroba w której chory lęka się powietrza, rodzaj szaleństwa.
- Aérostat, *m.* balon, *m.*
- Aérostatier, *m. v.* Aéronaute.
- Aérostation, *f.* żegluga powietrzna, *f.*
- Aérostatique, *a.* do niey należący.
- Aésthétique, *s. f.* *T. dydaktyczny* sztuka czucia i sądzenia o rzeczy.
- Aétite, *m.* kamień orli, *m.*
- Affabilité, *f.* łagodność, ludzkość, rozmowność, przystępność. *f.*
- Affable, *a.* łagodny, przystępny, rozmowny.
- Affadir, *v. a.* psuć smak, brzydzić, obrzydliwość sprawiać, — le coeur, ckliwość sprawować.
- Affadissement, *m.* obrzydzenie czego, *n.* de coeur, ckliwość, *f.*
- Affaiblir, *v. a.* siły zmniejszać, siły odbierać, osłabiać, nadwątlić, *s', r.* osłabiec, siły tracić.
- Affaiblissant, *ante, a.* zwątlaiący, osłabiający.
- Affaiblissement, *m.* osłabienie, *n.* słabość, utrata sił, *f.*
- Affaire, *f.* rzecz, sprawa, *f.* przedsięwzięcie, proces, *m.* kłótnie. *f. pl.* przypadek, *n.* potyczka, bitwa, *f.* avoir — à qq. mieć z kim do czynienia, sprawę, affaires, *pl.* sprawy publiczne, homme d'—, plenipotent, zawiadowca, spr-

- wca, *m.* chargé d'—, poseł, *m.*
 affaire d'honneur, poiedynek.
 Affairé, ée, *a.* zabawiony, zatrudniony.
 Affaissement, *m.* upadnienie, ustąpienie, uleganie, *n.* fig. spadnienie. *n.* upadek, *m.* osłabienie, *n.*
 Affaisser, *v. a.* zrobić, aby co ustępowało, uchodziło, ulegało się, ubinać, *s', r.* ustępować, uchodzić, ulegać się.
 Affaitage, *s. m.* ćwiczenie ptaka drapieżnego iako sokoła.
 Affaler, *v. a.* w marynarce oswobodzić linę od tarcia, nachylić ją, spuścić.
 Affamé, ée, *p. et a.* zgłodniały, głodny, *fig. (de qc.)* chciwy.
 Affamer, *v. a.* zgłodzić, wymorzyć kogo głodem.
 Affâgement, *m.* obrócenie majątności dziedzicznej w lenność, *n.*
 Affâger, *v. a.* obrócić szlacheckie dobra w czynszowe, puścić ie possessorowi za umówiony czynsz dadź co w lenność.
 Affection, *f.* dzikie staranie, *n.* przymus, *m.* przesadzanie, *n.* przysada, przesada, *f.* przysadność, wystawność, *f.* udawanie, *n.* dolegliwość, *f.* zaciągniona summa, *f.*
 Affécte, ée, *p. et a.* przymuszony, wymuszony, przysadny, przesadny, nienaturalny, udany, przyłączony do czego, obciążony długiem, uciśniony, zarażony.
 Affecter, *v. a. (de)*, udawać, przymuszać się, przysadzać, przesadzać się, chełpić się, *(qc.)* piąć się do czego, domagać się czego, udawać, na przepych co czynić, złączyć co z czém, przyłączyć co do czego, zbytnie bydź do czego przywiązany, *(à qc.)* przeznaczyć do iakiego celu. *fig.* wzruszyć kogo, poruszyć, wzruszyć, *s', r. (de qc.)* smuć się, wzruszyć się.
 Affectif, ive, *a.* przenikający, wzruszający.
 Affection, *f.* życzliwość, miłość,

- przychylność, łaska, *f.* affekt, *m.* przymiot, *m.* odmiana, *f.* wrążenie. *n.*
 Affectionné, ée, *p. et a.* życzliwy, przychylny.
 Affectionner, *v. a.* życzliwym bydź, sprzyać komu, kochać bardzo, *(qc.)* doglądać, pilnować czego, wzruszyć, *s', r. (à qc.)* kochać się w czém, przykładać się do czego, pilnować czego, wziąć się do czego.
 Affectueux, euse, *a.* miły, serce przenikający.
 Affermer, *v. a.* w arendę puścić, arendować komu wieś, etc.
 Affermir, *v. a.* znacniać, utwierdzić, *fig.* mocnym, silnym czynić, utwierdzić, umocnić, *s', r.* zmocnić się, zmocnić.
 Affermissement, *m. fig.* umocnienie, utwierdzenie, *n.*
 Afférente, *adj. f.* w sądach część sukcesy, cząstka przy podziale na kogo spadająca.
 Affété, ée, *a.* udany, afektowany, wymuszony.
 Afféterie, *f.* udawanie, przesadzanie. *n.* przesada, przesadność, wystawność, nadętość, afektacya, *f.* przysada, wykintność. *f.*
 Affeurage, affeur, *v.* Afforage, Afforer.
 Affiche, *f.* afisz, *m.* karta z uwiadomieniem iakiém publicznie przybita.
 Afficher, *v. a.* przybijać, przylepić, zawieszać obwieszczenie iakie, *fig.* wystawiać na widok *s', r. (pour) fig.* wydawać się za . . ., popisywać się z dowcipem.
 Afficheur, *m.* przybiiacz obwieszczeń, *m.*
 Affide, ée, *a.* poufały, *m. et f.* szczery przyjaciel, szczera przyjaciółka.
 Affiler, *v. a.* szlifować, ostrzyć, drót z czego zrobić.
 Affiliation, *f.* przysposobienie kogo za syna, przyjęcie do zakonu. *n.*
 Affilier, *v. a.* przysposobić kogo

- za syna, przyjąć kogo do zakonu.
- Affloir, *s. m.* kleszcze któremi pargaminarz trzyma żelazo do ostrzenia.
- Affloires, *s. f. pl.* kamienie szlifierskie w drzewo oprawne któremi stolarz narzędzia swoje szlifuje.
- Affinage, affinement, *m.* czyszczenie, pławienie kruszców, wyostrzanie, ztarcie, ztluczenie, *n.*
- Affiner, *v. a.* pławić kruszce, czyścić, ztluc, zetrzeć, *s', r.* czyścić się, zetrzeć się.
- Affinerie, *f.* drotownia, *f.* drót cienki, *m.* blacha cieniuchna, *f.* warzenie cukru.
- Affineur, *m.* ten co kruszec pławi, drotownik, blachownik, cukiernik w rafinerii, *m.*
- Affinité, *f.* powinowactwo, *n. fig.* podobieństwo, *n.* związek, *m.*
- Affinoir, *m.* ochlica, *f.*
- Affiquet, *m.* haczek do robienia pończoch, *m.* affiquets, *pl. fam.* wieszadła do stroju, *m.*
- Affirmatif, *ive, a.* twierdzący.
- Affirmation, *f.* twierdzenie, upewnianie, zeznawanie, *n.*
- Affirmative, *f.* głos albo zdanie twierdzące.
- Affirmer, *v. a.* twierdzić, potwierdzać, upewniać.
- Affleur, *v. a. fig.* graniczyć, stykać się, schodzić się, zgadzać się.
- Afflictif, *ive, adj. peine afflictive* kara infamująca, kara na ciełe i poczciwości.
- Affliction, *f.* boleść, dolegliwość, *f.* utrapienie, *n.* nieszczęście, *n.*
- Affligé, *ée, a. et p.* smutny, utrapiony, strapiony, chory, partié — cierpiąca część ciała.
- Affliger, *v. a.* trapić, smucić, martwić, dręczyć, męczyć, *s', r.* smucić się, zmęczyć się, martwić się.
- Affluence, *f.* wpadanie rzeki do rzeki, *n.* wpływ, *m. fig.* dostatek, zjazd, *m.* gromada, moc, *f.*
- Affluent, *ente,* wpadający.
- Affluer, *v. n.* wpadać, wpływać, przyplýwać, *fig.* gromadzić się, zchodzić się, zjeżdżać się.
- Affoibler, *v. etc. v.* Affaibler etc.
- Affolé, *ée, a. fam. (de qc.)* omamiony, aiguille — kompas nie pokazujący północy, *m.*
- Affoler, *v. a.* omamić, *s' — (de) r.* bardzo się do czego przywiązać.
- Afforage, *m.* ustawa, *f.* taxowanie, szacowanie towarów, *n.*
- Afforer, *v. a.* taxować, szacować towary.
- Affouage, *m.* wrąb wolny na opał, *m.*
- Affouagement, *m.* zregiestrowanie, spisanie dymów, domów, co podymne płacą, *n.*
- Affourcher, *v. ac. w marynarce* zarzucić dwie kotwice w kształcie wideł, tak, ażeby okręt ku pierwszej cofać się nie mógł.
- Affourager, *v.* Fourger.
- Affraichie, *s. f. w maryn.* wzmaganie się wiatru; mocniejszy wiatr.
- Affranchi, *ie, p. et a.* wolny, wyzwolony, wyswobodzony.
- Affranchir, *v. a.* wypuścić kogo z niewoli, oswobodzić, wyzwolić od czego, frankować, *T. s', r. fig.* wyzwolić się od czego, oswobodzić się z czego.
- Affranchissement, *m.* wypuszczenie kogo z niewoli, wyswobodzenie, wyzwolenie, *n.*
- Affre, *f.* strach, przetrach, *m.* boiaźń, okropność, *f.* — de la mort, *pl.* obawa śmierci, *f.*
- Affrètement, *m.* naięcie okrętu, *n.*
- Affrêter, *v. a.* naiąć okręt, towary do niego sprowadzić.
- Affrêteur, *m.* naymacz okrętu, *m.*
- Affréux, *euse, a.* straszny, straszliwy, okrutny.
- Affreusement, *ad.* strasznie, straszliwie, okrutnie.
- Affriander, *v. a. fam.* rozłakomic kogo, *fig.* wabić, przyłudzic kogo do czego.
- Affrioler, *v. a. fam.* wabić, przyłudzic.
- Affront, *m.* hańba, obelga, zelżywość, zniewaga, obraza, *f.*
- Affronter, *v. a.* stawic czoło nieprzyjacielowi, nie wzdrygać się,

nie bać się czego, (*q.*) znieważać, obelżyć kogo, *fig.* (*qq. de qc.*) oszukać.

Affronterie, *f.* oszukanie, *n.*

Affronteur, *m.* euse, *f.* zelźciciel, oszust, szalbierz, *m.*

Affublement, *m.* zawicie, odzienie *n.*

Affubler, *v. a.* zawić, zakryć, odziać w co, *s', r.* (*de qc.*) odziać się, zawić się w co, *fig.* wbić sobie co w głowę.

Affusion, *s. f.* w *farmacyi* nalewanie pewnych lekarstw przy sposobionym do tego płynem.

Affût, *m.* łożo u działa, u strzelb ręcznych. *n. être à l' —* sposobności czekać, szukać.

Affûtage, *m.* rychtowanie działa, *n.*

Affûter, *v. a.* narychtować działo.

Afilager, *s. m.* urzędnik obecny przy publiczney wyprzedaży w *Amszterdamie*.

Afin que, afin de *c. aby, żeby.*

Afrique, *f.* Afryka, *f.* africain, *m. aine, f. et a.* Afrykańczyk, *m.* Afrykanka, *f.* Afrykański, *a.*

Aga, *s. m.* zwierzchnik, naczelnik Turecki, dowodzący iańczarami — *Capi Aga*, przełożony nad *Seraiem*; — *Silictar Aga*, miecznik, co szablę cesarską nosi.

Agaçant, *ante, a.* drażniący, zachęcający.

Agace, *f.* soyka, *f.*

Agacement, *m.* tępość zębów, *f.*

Agacer, *v. a.* przytępić, zatepić zęby, *fig.* drażnić kogo, szydzić, drwić z kogo, drzeć się z kim, zachęcać, *s', r.* przedrwiwać, igrać ze sobą.

Agacerie, *f.* drażnienie, przedrwiwanie, lubieżne niewiasty zachęcanie, *n.*

Agacin, *m.* odgniotek.

Agalactie, *s. f.* w *medyc.* niedostatek mleka u poźnicy.

Aganippe, *s. f.* źródło w *Beocyi*, które według historyi baieczney od uderzenia *Pegazowem* kopytem o ziemię wytrysnęło.

Agapes, *s. f. pl.* uczyty pierwszych chrześcian, pospołu w kościele na znak jedności i miłości chrześciańskiej czynione.

Agapetes, *s. f. pl.* panienki w starodawney chrześciaństwu niewinności, pospołu ze sobą żyjące, i żadnych nie czyniące ślubów.

Agaric, *s. m.* modrzewowa gąbka, na różnych drzewach rosnąca.

Agasillis, *s. m.* krzew wydający gumę ammoniakalną.

Agate, *f.* achatek, agat, *m.* Agata, *f.*

Age, *m.* wiek, *m.* starość, *f.*

Agé, *ée, a.* stary, etc. stary, podstarzały, zgrzybiały.

Agence, *f.* działanie w czyiem imieniu, sprawowanie poselstwa lub plenipotencyi.

Agencement, *m.* spoienie, rozporządzenie, *n.* skład, związek, porządek, *m.*

Agencer, *v. a. fam.* rozporządzać, ustawiać, zdobić, ubierać, *s', r. fam.* stroić się.

Agenda, *m.* książka do zapisania czego na pamiętkę, *f.* pugilares, *m.*

Agenouiller, *v. a. faire —* kazać komu upaść na kolana albo klęknąć, *s', r.* klęknąć, na kolana upaść.

Agenuilloir, *m.* poduszka do klęczenia, *f.*

Agent, *m.* agent, *m.* istota działająca, *f.* — *de change, m.* faktor wexlowy.

Agérasie. *s. f.* w *medyc.* stan starca posiadającego czerstwość i siłę młodzieńca.

Agglomeration, *s. f.* w *fizyce* zbiór, napływ piasków, śniegów etc.

Aggravant, *ante, a.* obciążający, uciążliwy.

Aggravé, *ée, p. et. a.* obciążony.

Aggraver, *ou* agraver, *v. a.* obciążać, większym, sroższym czynić, *s', r.* większym, sroższym zostać.

Agian, *s. m. T.* pulpit na którym złotnik kładzie wiązczkowe złoto.

Agile, *a.* obrotny, prędki, chybki.

Agilité, *f.* obrotność, chybkość, prędkość.

Agio, *m.* nadatek, *f.* ażyo, *n.*

- Agiotage, *m.* lichwa; *m.*
 Agioter, *v. n.* lichwę brać niesłuszną od pieniędzy etc.
 Agioteur, *m.* lichwiarz, *n.*
 Agir, *v. n.* robić, czynić, pracować, — sur *qq. ou qc.* skutkować, sprawować, — pour *qq.* sprawić co, starać się o co, — en, sprawować się, postępować, il s'agit, idzie o co rzecz, mowa jest o tém, tycze się tego.
 Agissant, *ante, a.* pracowity, sprawny, sprawujący, skuteczny.
 Agitation, *f.* ruch, *m.* ruszanie się, agitacja, poruszenie, wzruszenie, niespokojność, smutek, *m.*
 Agiter, *v. a.* miotać, trząść, ruchać, ruszać, rzucać, *fig.* kłopotać kogo, kłócić, mieszać, burzyć, — une question, zapytanie iakroztrząsać, rozbierać, rozważać. Avoir l'esprit agité, mieć zabałamuconą głowę, *s', r.* trząść się, ruszać się, w poruszeniu bydź.
 Agnat, *s. m.* drzewo amerykańskie podobne do gruszki.
 Agnanthus, *s. m.* krzew amerykański używany do farbowania na żółto.
 Agnat, *m.* krewny przez oycę, *m.*
 Agnation, *f.* pokrewieństwo po oycu, *n.*
 Agneau, *m.* baranek, *m.* iagnię, *n.* de l'—, iagnięce mięso, *n.*
 Agneler, *v. n.* okocić się (o owcach).
 Agnelins, *m. pl.* smusiki, *m. pl.* wełna ze skórek iagnięcych świeżo zdartych, *f.*
 Agnès, *f.* Agnieszka, *f.* młoda niewinna dziewczyna.
 Agnus, *m.* baranek boży z wosku etc. zrobiony, poświęcany, agnusek, *m.*
 Agon, *s. m.* bitwa, zabawa, igrzysko publiczne u starożytnych.
 Agonales, *s. f. pl.* święta Rzymskie ustanowione przez *Numę* na cześć Janusa.
 Agonie, *f.* konanie, umieranie, *n. fig.* utrapienie, *n.* boleść, męka, *f.*
 Agonisant, *ante, a.* konający, umierający.
 Agoniser, *v. n.* konać, umierać, pasować się ze śmiercią.
 Agonistarque, *s. m.* urzędnik przewodniczący w potyczkach zapasników, Atletów.
 Agonothete, *s. m.* urzędnik przodkujący na świętych igrzyskach u Greków.
 Agra, *s. m.* rodzaj drzewa pachnącego w Chinach.
 Agrafe, *f.* haftka, przypinka, klamra, *f.*
 Agrafier, *v. a.* zapiąć, przypiąć.
 Agraire, *adj. les loix agraires* prawa starorzyskie na rozgraniczenie gruntów kraiów podbitych dane.
 Agrandir, *v. a.* powiększać, *fig.* rozszerzać, rozprzestrzeniać, *s', r.* powiększać się, rozszerzać się etc. rosnać.
 Agrandissement, *m.* powiększenie, rozprzestrzenienie, rozszerzenie, podwyższenie, *n.*
 Agréable, *a.* agréablement, *ad.* przyjemny, powabny, miły, *ad.* przyjemnie, mile, *fig.* wdzięczny.
 Agréer, *v. a.* upodobać sobie co, potwierdzić, łaskawie przyjąć co, raczyć, zezwolić.
 Agrégation, *f.* przyjęcie kogo do bractwa etc.
 Agréger, *v. a.* przyjąć kogo do bractwa, cechu etc.
 Agrément, *m.* zezwolenie, pozwolenie, przypodobanie, *n.* łaska, życzliwość, przyjemność, wdzięczność, przystoynność, *f.* wdzięk *m.* ukontentowanie, *n. pl.* modne stroie.
 Agrés, *s. m. pl.* żagle, liny, i wszystko cokolwiek potrzebne jest na okręcie.
 Agresseur, *m.* napaśnik, napastnik, *m.*
 Agression, *f.* zatarga, napaść, *f.* niaizd, *m.*
 Agreste, *a.* chłopski, wiejski, gruby.
 Agricole, *a.* trudniący się uprawą roli.

Agriculteur, *m.* rolnik, gospodarz wiejski, *m.*
 Agriculture, *f.* uprawa roli, rolnictwo, *n.*
 Agrie, *s. f.* rodzaj liszain, wrzodu, przegrzywiającego skórę i spędzającego włosy.
 Agrier, *m.* agriére, *f.* czystsze w prozdziach dawane, *m.*
 s'Agriſſer, *v. r.* agriſſer, *n.* pazurami trzymać, uchwycić się.
 Agriministe, *m. et f.* ten, ta co stroie robi.
 Agrimoine, *s. f.* rzepik, wątrobnik, *ziele.*
 Agrionies, *s. f. pl.* święta na cześć Bachusa.
 Agriote, *f.* czarne albo kwaskowate wiśnie.
 Agripume, *s. f.* serdecznik, gęsia stopa, *ziele.*
 Agripper, *v. a. fam.* chwytać, zmykać łakomo.
 Agronome, *s. m.* autor pisaćcy o rolnictwie, podający prawidła, metod. *Agronomie* teoria rolnictwa.
 Agrouper, *v.* grouper.
 Agrypnie, *s. f. w medyc.* bezsenność.
 Aguape, *s. m.* drzewo w Ameryce pod którego cieniem śpiący puchnie.
 Aguerir, *v. a.* przyuczyć, przysposobić kogo do wojskowej sztuki, do oręża, *fig.* przyzwyczaić, przyuczyć kogo do pracy ciężkiej, *s', r.* wyczerzyć się rycerskiego rzemiosła, *fig.* w czém pracowitém się ćwiczyć.
 Aguets, *m. pl.* sidła zastawione, *n.* zasadzka, *f.*
 Ah! *i.* ach! a! o!
 Ahan, *m. fam.* usilna praca, ciężka robota, *f.*
 Ahaner, *v. n. fam.* głowę łamać, psuć sobie nad czém, pracować.
 Aheurtément, *m.* krnąbrność, hardość, *f.* upór, *m.*
 s'Aheurter, *v. r. (âqc.)* trwać upornie przy czém, usadzić się na co, na swoim zdaniu przestać.

Ahi, *i.* ey! hoho! niestetyż, ach!
 Ahuri, *ie, a. fam.* pomieszany.
 Ahurir, *v. a. fam.* pomięszać kogo.
 Ai, *m.* leniwiec, *m.* zwierz.
 Aiche, *ou Eche, s. f. u rybaków* przyueta.
 Aide, *f.* pomoc, *f.* ratunek, positek, *m.* pomocniczka; kaplica, *f.*
 Aide, *m.* pomocnik, *m.* de camp, generaładjutant, — major, adjutant regimentowy, *m.*
 à l'Aide, *ad.* za pomocą, za, przez *i.* gwałtu! ratujcie! rata!
 Aider, *v. a.* komu pomagać, dopomagać w czém.
 Aides, *f. pl.* czopowe, *n.*
 Aie, *i.* ach! o!
 Aieul, *m. e, f.* dziad, dziadek, dziadunio, *m.* babka, babunia, *f.*
 Aieux, *m. pl.* przodkowie, *m.*
 Aigail, *s. m. w łowiectwie* rosa na liściach będąca.
 Aigayer, *v. a.* płościć, kapać, myć.
 Aigle, *m.* orzeł, *m.*
 Aiglon, *m.* orle, *n.*
 Aignel, *s. m.* moneta za panowania Ludwika świętego, na której baranek był wybity.
 Aigre, *a.* kwaśny, ostry, kruchy, *fig.* gorzki, nieprzyjemny, ostry, przykry.
 Aigre, *m.* ostrość, cierpkość, *f.* kwas, *m.*
 Aigre-de-cedre, *m.* napój kwaskowaty, *m.*
 Aigre-doux, *ouce, a.* słodko kwaskowaty.
 Aigrefin, *m.* gatunek ryby morskiej, *fig.* fraut, *m.*
 Aigrelet, *ette, a.* kwaskowaty.
 Aigrement, *ad. fig.* przykro, ostro.
 Aigremoine, *s. f.* badzecz, starzec *ziele.*
 Aigremore, *s. m.* wąż z miękkiego drzewa utarty na proszek do pociesznych ogniów zdalny.
 Aigret, *ette, a.* przyjemnie kwaskowaty.
 Aigrette, *f.* czapla biała, *f.* łuszczak, płaskonos, *m.* (ptak) kityka z piór tego ptaka, *f.* czub

- na koniach etc., *m.* kitka, *f.* przepinka z drogich kamieni, *n.*
- Aigreur**, *f.* kwaśność, ostrość, *f.* kwas, *m.* *fig.* ziątrzenie, *n.* nienawiść, gorycz, *f.* kłopot, frasunek, *m.*
- Aigrir**, *v. a.* kwaśić, kwaśno czynić, *fig.* iątrzyć, rozżarzać, gorszyć, *s'*, *r.* zkwaśnić, kwaśnić *fig.* rozżarzyć się, roziątrzyć się.
- Aigu**, *uż.* *a.* ostry, kończaty, *fig.* przeraźliwy, krzykliwy, tęgi, gwałtowny, srogi, bolesny
- Aiguade**, *s. f.* na okrętach czerpanie wody żywej, świeża woda na okrętach, nieysce dokąd po świeżą wodę idą.
- Aiguaille**, *c. f.* u myśliciów rosa poranna.
- Aigue-belle**, *s. f.* miasto w Saubaudyi.
- Aigue-bellette**, *s. f.* góry w Saubaudyi.
- Aigue-marine**, *f.* tarzys, *m.* kamień drogi.
- Aiguière**, *f.* nalewka do rąk, *f.* dzbanuszek, *m.*
- Aiguierée**, *f.* konew, (*f.*) albo dzbanek pełen wody, *m.*
- Aiguillade**, *f.* bodziec, poganiacz, *m.*
- Aiguille**, *f.* igła, *f.* iężyczek u wagi, *m.* wierzchołek spiczasty wieży kościelney; piramida, *f.* obelisk, skazówka, *f.* index (u zegarka), *m.* igliczka do nawlekania, iglica, *f.* (ryba morska), igła magnesowa
- Aiguillée**, *f.* pasmo nici rozstrzyżone, *n.* uic, nitka, *f.*
- Aiguiller**, *v. a.* zdiąć kataraktę.
- Aiguillette**, *f.* tasiemka, *f.* zenkiel, sznurtek do sznurowania, *m.*
- Aiguilletter**, *v. a.* zasnurować.
- Aiguillettier**, *m.* zenklarz, *m.*
- Aiguillier**, *m.* iglarz, igielnik, *m.*
- Aiguillon**, *m.* żądło, *n.* kolec, *m.* *fig.* pobudka, ponęta, *f.*
- Aiguillonner**, *v. a.* *fig.* poganiać bodźcem, kolcem, pobudzać, zachęcać.
- Aiguisement**, *m.* zaostrenie, ostrzenie, *n.*
- Aigniser**, *v. a.* ostrzyć, zaostzyć, szlifować, zakończyć.
- Ail**, *m.* czosnek, *m.*
- Aile**, *f.* skrzydło, *n.* *fig.* opieka, ochrona, *f.*
- Ailé**, *éé*, *a.* skrzydlasty, pierzasty.
- Aileron**, *m.* skrzydełko, pióro, *n.* płetwa, łopata w kole młyńskim, *f.*
- Ailleurs**, *ad.* gdzie indziej, dokąd inąd, d'— ząd inąd, z czego inszego, nad to, oprócz tego,
- Aimable**, *a.* przyjemny, miły, miłosny, ukochany.
- Aimant**, *m.* maguet, magnes, *m.*
- Aimanter**, *v. a.* magnetem nacierać, magnetyzować.
- Aimantin**, *inc.* *a.* magnesowy.
- Aimée**, *f.* Amata, *f.*
- Aimer**, *v. a.* kochać się w czém, miłować kogo, zakochać się, lubić co, — à, lubić, rad mieć, czynić co, — mieux, woleć, *s'* — dans un lieu, rad gdzie być, lubić gdzie przebywać.
- Aine**, *f.* łono, *n.* brzucha niższa część, *f.* prącik do wędzenia śledzi, *m.*
- Ainé**, *éé*, *s. et a.* starszy, pierworodny.
- Ainesse**, *f.* pierworodziny, *pl.*
- Ainsi**, *ad. et c.* tak, takim albo tym sposobem, — que, tak-iak, skoro tylko, tegoż czasu, ainsi soit-il! amen! niech się stanie!
- Air**, *m.* powietrze, *n.* wiatr, *m.* postać, postawa, mina, *f.* kształt, *g.* sposób postępowania; melodya, *arya*, pieśń, piosnka, *f.* prendre l'—, odetchnąć, parler en l'—, na wiatr gadać, — prendre des airs, uprządzić sobie co w głowie.
- Air fixe**, *s. m.* w dawney chemii imieniem tym nazywano to co w nowey nazywają gazem kwasu węglowego.
- Airain**, *m.* gatunek miedzi, *f.* d'— *fig.* niezuty, zakamieniał.
- Aire**, *f.* boisko, boiewisko, klepisko, *n.* płaszczyna, *f.* gniazdo ptaka drapieżnego, ptasznicze boisko, koło iasne wkoło słonca etc.

Airée, *f.* boiewisko pełne czego, *n.*
 Airelle, *ou* mirtille, *f.* mirtowa
 jagoda, *f.* mirt, *m.*
 Ais, *m.* deska, tarcica, *f.*
 Aisance, *f.* łatwość, *f.* zaniedbanie
 przyjemne, *n.* nieprzesadza-
 ne maniery, *dl. fig.* maletność,
 wygoda, *f.* aisances, *pl.* przy-
 wet, *m.*
 Aise, *f.* radość, uciecha, wygoda,
f. pokój, *m.* wyżywienie, słu-
 szne opatrzenie, *n.* à l' —, wy-
 godnie, bez trudności.
 Aise, *a.* rad, wesół, kontent.
 Aisé, *ée*, *a.* łatwy, łatwy, snadny,
 wygodny, swobodny, nieprzy-
 muszony, maletny.
 Aisement, *ad.* łatwo, bez trudno-
 ści.
 Aissaugue, *ou* Essaugue *s. f.* ury-
 baków sieć używana na mor-
 rzu Szrodziemném.
 Aisseau, *s. m.* Gont.
 Aisselle, *f.* pacha, *f.* podpasze, *n.*
 Aissette, *f.* ou Aisseau, *m.* toporek
m. siekierka, *f.*
 Aissieu, *v.* Essieu.
 Aitiologie, *s. f.* część nauki le-
 karskiej o przyczynach chorób.
 Aix la Chapelle, *m.* Akwisgran, *n.*
 Ajouré, *ée*, *adj.* w herbach prze-
 zroczysty, na przetrzał, *Chef*
ajouré kiedy wierzch przyczry-
 sty daie widzieć dno tarczy.
 Ajourné, *m.* pozwany, zapozwany,
m.
 Ajournement, *m.* zapozwanie, po-
 zew.
 Ajourner, *v. a.* pozwaćkogo, dadź
 komu pozew.
 Ajoutage, *s. m.* u ludwisarzy
 przydawanie iednego metalu
 do drugiego.
 Ajouter, *v. a.* przydadź, przyłą-
 czyć, przyłożyć, — foi, wierzyć,
 uwierzyć.
 Ajoutoir, *s. m.* rura dodana na
 końcu inney rury albo fontan-
 ny.
 Ajust, *s. m.* w marynarce węzeł
 spaiający dwie liny.
 Ajustement, *m.* rozporządzenie,
 poprawianie, rozłożenie, odzie-
 nie, przyozdobienie, *n.* ozdoba,

f. ubiór, *m.* ugoda, *f.* uspokoi-
 enie, *n.*
 Ajuster, *v. a.* sposobić, stosować
 do czego, narychtować, ustawić,
 sporządzić, poprawić, ustroić,
 ubrać, przyozdobić, przystoso-
 wać co do czego, złączyć co
 z czém, pogodzić, *s', r.* goto-
 wać się, przysposobić się, sto-
 sować się, przychyłać się do
 czego, dogadzać, zgadzać się,
 stroić się, ubierać się.
 Ajustoir, *s. m.* waga mincarska,
 do ważenia pieniędzy ieszcze
 niekutych.
 Ajutage, *s. m.* dwie blachy żela-
 zne albo miedziane u fontan,
 przez które woda różne figury
 do góry pędzi.
 Akhend, *s. m.* duchowny Perski.
 Akond, *s. m.* trzeci kapłan Perski
 będący razem sędzią.
 Alaiteir, *v.* Allaiter.
 Alambic, *m.* alembik, *m. fig.*
 passer par l' —, dochodzić
 z gruntu.
 Alambiqué, *ée*, *a. fig.* nadęty,
 zbyt wyniosły.
 Alambiquer, *v. a. s', r. fig.* l'esprit,
 psuć, łamać sobie głowę, — l'e-
 sprit à qq. głowę koinu za-
 wrócić.
 Alan, *m.* pies wielki brytan, *m.*
 Alarguer, *v. n.* puścić się w mo-
 rze, odbić od lądu.
 Alarme, *f.* trwoga, *f.* hałas, zgiełk,
 postrach, *m. fig.* strach, *m.* bo-
 jaźń, *f.* niepokoje, *m.* niespokoy-
 ność.
 Alarmer, *v. a.* trwożyć, straszyć,
 przestraszyć, *s', r.* zatwożyć
 się, przestraszyć się, bać się.
 Alaterne, *s. m.* Alatern, drzewko
 zawsze zieleniejące, do ścian
 żywych w ogrodach.
 Albanie, *f.* Albania, *f.* nois, nien,
m. Albańczyk, *m.* nien, ũski.
 Albâtre, *m.* alabastr, *m. fig.* biały
 kolor, *m.*
 Albatross, *s. m.* ptak wodny, nay-
 większy z tego rodzaju.
 Albazarin, *s. m.* wełna hiszpańska.
 Albe, *v.* Able.
 Albe Grecque, *f.* Belgrad, *m.*

- Albe-Royale, *f.* Białogród wielki, *m.*
 Alberge, *f.* brzoskwinia mniejsza, *f.*
 Albergier, *m.* brzoskiew, brzoskwinia mniejsza, *f.*
 Albert, *m.* Woyciech, *m.*
 Albicore, *m.* ryba morska, *f.*
 Albigeois, *s. m. pl.* Kacerze, którzy przy końcu 12 wieku osiedli w Langwedocyi.
 Albin, *v.* Aubin.
 Albion, *v.* Angleterre.
 Albique, *s. f.* glinka biała na kształt kredy.
 Albornos, *s. m.* płaszcz z kapturem ze sierści koziej.
 Albour *s. m.* tyczna wyka, palnik ogrodny.
 Albran, *m.* kaczę dzikie, *n.*
 Albrené, *ée, a. fig.* pogruchotany, pobity.
 Albrener, *n.* młode kaczkę dzikie łowić.
 Albuginé, *ée, adj.* w anatomii mówiąc o niektórych błonach białych.
 Album, *m.* xiążka na pamiątkę przyjaciół przeznaczona.
 Albumine, *s. f.* w chemii istota maiająca podobieństwo do białka znajduiąca się w rozmaitych częściach zwierzęcych i roślinnych.
 Alcade, *m.* sędzia w Hiszpanii, *m.*
 Alcaide, *s. m. u Maurów* gubernator miasta albo zamku, w państwie Marokańskim.
 Alcali ou Alkali, *s. m. w chemii* istoty gryzące zobojętniające się przez kwasy, Alkali.
 Alcaliser, *v. a.* sól chemiczną z czego wyciągnąć.
 Alcantara, *s. m.* order wojskowy Hiszpański w 1170 r. ustanowiony.
 Alcée, *s. f.* słaz polny, płonny, pięćlistny, ziele.
 Alchimie, *f.* alchimia, *f.*
 Alchimique, *a.* alchimiczny.
 Alchimiste, *m.* alchimista, *m.*
 Aleoran, *m.* alkoran, *m.*
 Alcove, *f.* alkicz, *m.*
 Alcyon, *m.* zimorodek, ptak, *m.*
 Alectorienne, *a. f.* pierre —, kamien kapłuni, *m.*
 Alègre, *a.* alègrement, *ad.* wesoły, ochotny, hoży, *ad.* wesoło, ochoczo.
 Alégresse ou allegresse, *f.* radość, ochota, wesołość, chybkość, *f.*
 Alembic, *v.* Alambic.
 Alène, *f.* szydło, *n.* szwayca, *f.*
 Alénier, *m.* ten co szydła robi albo niemi handluje.
 Alénois, *m. v.* Cresson.
 Alentir, *v.* Ralentir.
 Alentour, (ou à l'entour, *ad.*) około, na około, d'alentour, okoliczny, *pl.* okolica.
 Alerte, *a.* wesoły, hoży, żywy, żwawy, *f. m.* hałas, *m.*
 Aleu, *v.* Alleu.
 Alevin, *m.* alevinage, *m.* narybek drobny, drób rybi, *m.*
 Aleviner, *v. a.* — un étang, osadzić staw narybkiem drobnym, narybić.
 Alexandre, *m. et f.* Alexander, *m. dra, f.*
 Alexandrie, *f.* Alexandrya, *f.*
 Alexipharmaque, Alexitère, *a.* na truciznę do zażywania dobry, lekarstwo na truciznę, *n.*
 Alexitère, *adj. et s. m.* lekarstwo od ukąszenia wściekłych zwierząt.
 Alezan, ou Alzan, ane, *a.* gniady, bułany, cisawy.
 Alezan, *m.* koń gniady, bułany, cisawy.
 Alfane, *f.* klacz, kobyła arabska, *f.*
 Alganon, *s. m.* łańcuszek, w którym zdani na galere na znak swej niewoli chodzić muszą.
 Algarade, *f. fam.* zuiewaga, lańba, napaść, *f.*
 Algazel, *f.* koza dzika, *f.*
 Algèbre, *f.* algebra, *f.*
 Algebrique, *a.* algetraiczny.
 Algébriser, *v. n.* kochać się w algebrze, wiele o niej rozprawić.
 Algébriste, *m.* algiebraista, algiebrzysta, *m.*
 Alger, *m. érien, a. et S.* Algierczyk, Algierski.

Algorithmie, *m.* nauka rachowania liczbami, *f.*
 Alguazil, *m.* pachołek czyli sługa sądowy w Hiszpanii. *m.*
 Algue, *f.* porost morski, *m.* morska trawa, *f.*
 Albanies, *f. pl.* bagazyi indyjskiej gatunek, *f.*
 Alibi-forain, *m. fam.* nikczemna wymówka, *f.* wykrety, *m. pl.*
 Aliboron, *m. fam.* fraut, wykretarz, *m.*
 Alica, *m.* gatunek pszenicy, pęczaku.
 Alidade, *s. f.* Alidada; dioptra, liniał cele mający, przez które geometra w astrolabii albo stółku mierniczym linie prowadzi.
 Aliénable, *a.* przedajny, zbyty; zbywalny.
 Aliénation; *f.* pozbycie, zprzedanie, oddalenie, *o. fig.* d'esprit, szaleństwo, *n.* oziębłość, nienawiść, *f.* — des esprits, zniechęcenie umysłów.
 Aliéner, *v. a.* zbywać co, pozbywać nad czém władzę, przedadź co, *fig.* odrażać, odwracać, oddalać kogo od czego, — l'esprit zakrećić, zawrócić komu głowę, pomieszać rozum, avoir l'esprit aliéné, mieć pomieszenie zmysłów, *s', r. (de qq.)* odrzucić się, oddalać się, stronić od kogo.
 Alignement, *m.* pod sznur narychtowanie, stawianie etc. *n.*
 Aligner, *v. a.* pod sznur stawiać, rychtować etc. w prostym kierunku ustawić. *s'—, r.* w prostym rzędzie stawiać.
 Aliment, *m.* pokarm, *m.* żywność, strawa, *f.* alimens: *pl.* żywność, *f.* wyżywienie.
 Alimentaire, *a.* do żywności, do wyżywienia czyiego służący.
 Alimenter, *v. a.* żywić, żywność dawać, utrzymywać kosztem swoim.
 Alinea, *m.* nowa linia, *f.* (w pisanii).
 Alinger, *v. a.* w bieliznę opatrzyć.
 Aliquote, *adj.* dzielnik równy,

liczbę albo wielkość na równe części bez frakcyi dzielący.
 Alise, *s. f.* iarzębinowe jagody.
 Alisé, *éc, adj.* na morzu *o wiatrach* coroczny, porządny, pewnego tylko czasu wiejący.
 Alisier, *s. m.* iarzębina drzewo.
 Alison, *f.* Alżusia, Elżbietka, *f.*
 Alité, *éc, a.* chorobą złożony.
 Aliter, *v. a.* złożyć kogo w łóżko (o chorobach), *s'—, r.* zachorować, bydź chorobą złożonym.
 Allaitement, karmienie piersiami.
 Allaiter, *v. a.* karmić piersiami.
 Allant, *m.* idący.
 Allant, *autc. a.* co lubi biegać.
 Alléchément, *m.* przyłuda, ponęta, *f.* powab, *m.*
 Allé-her, *v. a.* łudzić, wabić.
 Allée, *f.* przeyscie, chodzenie, *n.* ulica z drzew, alea, *f.* allées et venues, *pl.* chodzenie, bieganie, latanie, *n.*
 Alléateur, *m.* przywodzący, przytaczający co, namieniacz.
 Allégation, *f.* przywodzenie, przytaczanie, *a.* cytacya, *f.* dowód, *m.*
 Allégement, *m.* Allégeance, *f.* ulżywanie, ulżenie, *n.* ulga, *f.*
 Alléger, *v. a.* uiać ciężaru, *fig.* ulżywać.
 Allégorie, *f.* alegorya, *f.* mówienie przez podobieństwa, *n.*
 Allégorique, *a.* alegoryczny, figuryczny, niewłaściwy,
 Allégoriser, *v. a.* alegoryzować, alegorycznie mówić, tłumaczyć.
 Allégoriseur, *m.* wszędzie, w każdej mowie alegoryi szukający.
 Allégoriste, *m.* alegorysta, wykładacz alegorycznych sensów, *m.*
 Allégresse, *s. f.* radość iawna.
 Alléguer, *v. a.* przywozić, przytaczać.
 Allemagne, *f.* Niemcy, *pl.* maud, *s. et a.* Niemiec, Niemiecki, *a.*
 Allemande, *f.* niemiecki taniec, *m.*
 Allémandries, *s. f. pl.* małe huty,

w których na małe sztaby wyrabiają żelazo.

* *Aller*, *v. n.* iść, pójść gdzie, dokąd, precz, iechać; — par terre, par mer, puścić się, iść, iechać, łodem, okrętem, na wodzie, — à cheval, iechać na koniu, — en voiture, en carosse etc., iechać w powozie, w karecie etc. — en litière, dać się zanieść, nieść w lektyce, — à tâtons, omackiem chodzić, nie wypadać, nie składać się, stroić, stać, — travailler, iść do roboty, — bien, na dobrej drodze bydź, — (*à qq.*) iść, przystąpić do kogo, (*à qc.*) piąć się, postępować ku czemu, znieść, tyżyć się, — aux opinions, do ogłoszenia czyli do dawania kresek przystąpić, — faire qc. udadź się, iść, brać się do czego, iść co czynić, — à tant tyle wynosić, — avec prudence rostopnie sobie postępować, se laisser — (*à qc.*) dać się ująć, pozwolić, nie wzbraniać się, uwodzić się, se laisser — sur... spuścić się, upaść na co il y va de qc. idzie o... , s'en aller, *v.* odejść, odjechać, udadź się dokąd, pójść precz, uchodzić, upływać, faire en — kazać pójść precz.

Aller, *m.* chodzenie, *n.*

Allou, *m.* un franc, maiećność lenna wolna od wszystkich ciężarów.

Alliage, *m.* zmieszanie, przymieszanie przysady, *n.* przysada, przyprawa, *f. fig.* zmieszanie, związanie, *n.*

Alliaire, *s. f.* czosnaczek ziele.

Alliance, *f.* przymierze, powinowactwo, związek; *m. fig.* zmieszanie, *n.*

Allié, *é*, *p. et a.* spokrewniony, złączony, zjednoczony etc. argent, or allié, srebro, złoto proby iakiej, *S. m. et f.* pokrewny, powinowaty, sprzymierzony, *m.*

Allier, *v. a.* pomieszać, przyłączyć co do czego, złączyć ze sobą, zmieszać co z czém, wi-

zać, złączyć kogo z familią, zpowinowacić kogo z kim, *s', r.* zjednoczyć się, złączyć się z czém, zpowinowacić się z kim, weyść, wstąpić w związek, związek, przymierze czynić.

Allier, *m.* siatka na przepiórki i kuropatwy, *f.*

Allobroge, *m.* prostak, dureń, grubian.

Allocation, *s. f.* aprobacya rachunku.

Allocution, *s. f.* mowa wodzów Rzymskich. — Każda moneta w starożytności reprezentująca hetmana perorującego do wojska.

Allodial, *ale*, *a.* dziedziczny, właściwy, własny, bien —, *m.* maiećność dziedziczna.

Allodialité, *f.* dziedzictwo, *n.*

Allois, *s. m.* liga, walor, którą moneta według ordynacyi mienicznej ma trzymać, walor, dobroć wewnętrzną towarów.

Allouable, *adj. w sądach* nieodrzutny, co w rachunku uysdź może, iako expensa sądowe, koszt, nakład uczyniony.

Alloué, *m.* plenipotent, prokurator, kommissarz, chłopiec rzemieślniczy, co wyterminowawszy u maystra swego na czas za czeladnika zostać musi, *m.*

Allouer, *v. a.* aprobować; przepuścić, potwierdzić (o rachunkach).

Alluchon, *s. m.* ząb w kole hydraulicznym, kiedy tenże nie stanowi iedno z nim ciało, lecz tylko na obwodzie iego przymocowany bywa.

Allumer, *v. a.* zapalić, *fig.* wzniecać, podniecać, pobudzać, — les passions, wzbudzić namiećności, — la colère de qq. do gniewu pobudzić, *s', r.* zapalić się, zaiąć się, wszeczynać się.

Allumette, *f.* siarka, *f.* (do krzesiwa).

Allure, *f.* chód, krok, *m.* allures, *pl.* ślad, szlak, tropy, *pl. m. fig.* postępki.

Allusion, *f.* przytyk, *m.*

- Alluvion, *s. f.* przyrastanie gruntu z powodzi albo nawałności morskiej pochodzące.
- Almadie, *f.* czono indyjskie, *n.*
- Almageste, *s. m.* najdawniejsza księga o astronomii, przez Ptolemeusza około 140 roku.
- Almanach, *m.* kalendarz, *m.*
- Almandine, *f.* albandyk, rubin, *m.*
- Alme, *s. f.* tanecznicza publiczna w Egipcie.
- Almucantar, ou Almucantar, *s. m.* koła równoległe do horyzontu, przez wszystkie stopnie ekwatora przechodzące.
- Almoude, ou Almude, *s. f.* dwudziesta szósta część pipy, miara Portugalska do wina i oliwy.
- Aloës, *m.* aloes, *m.* aloa, *f.*
- Alogotrophie, *s. f.* w medyc. pokarm niejednostajny i nieproporcjonalny.
- Aloi, *m.* liga, *f.* proba, cecha, *f.* (monety, złota), *fig.* proba, cecha rzeczy dobra albo zła, *f.*
- Alonge, ou allonge, *f.* dodatek, przedłużenie.
- Allongement, ou allongement, *m.* rozprzestrzenienie na dłużej, *n.* *fig.* zwłoka, odzwłoka, *f.*
- Allonger, ou allonger, *v. a.* przedłużać, rozciągać, *fig.* związać, przedłużać, *s', r.* dłuższym stać się, ciągnąć się.
- Alopécie, *f.* ołysienie, włosów wypadanie, *n.*
- Alors, *ad.* wtenczas, wtedy, tedy.
- Alose, *f.* sardela, *f.*
- Alouate, *s. m.* rodzaj małpy z podługowatym pyskiem i głową piramidalną.
- Alouchi, *m.* gumma, żywica woneiąca.
- Alouette, *f.* skowronek, *m.*
- Alourdir, *v. a.* zhukać, *fam.*
- Alouvi, *e, a. fam.* bardzo głodny, nienasycony.
- Aloyage, *v.* Alliage.
- Aloyau, *m.* szrotowa pieczenia, *f.*
- Aloyer, *v.* Allier.
- Alpargates, ou Alpargastes, *m. pl.* karpie postoły, *pl.*

- Alphabet, *m.* alfabet, *m.* abecadło, *n.* elementarz, *m.*
- Alpes, *f. pl.* góry alpijskie, *m. pl.*
- Alphabetique, *a.* abecadłowy,
- Alphanet, *m.* sokół z Tunisu, *m.*
- Alphonse, *m.* Alfons, *m.* (imie mężkie).
- Alquifoux, *m.* ołów pewny w Anglii, *m.*
- Alsace, *f.* Alsacya, *f.*
- Altérable, *a.* odmienny.
- Altérant, ante, *a.* pragnienie czyniący.
- Altératif, tive, *n.* odmienić mogący.
- Altération, *f.* odmiana, *f.* zfałszowanie, pomieszanie, umysłu poruszenie, łaknienie, pragnienie, *n.*
- Altercation, *f.* zwada, *f.* spór, swar, *m.*
- Altéré, ée, *p. et a.* odmieniony, zfałszowany, zepsuty, upragniony, łaknący, pomieszany, zdumiały, — de sang, — de la soif des richesses.
- Altérer, *v. a.* odmieniać w gorsze, zfałszować, psuć, pragnienie, łaknienie czynić, mieszać, przerazić kogo czém, *s', r.* odmienić się w gorsze, zepsuć się; psuć się, spodleć.
- Alternatif, ive, *a.* na przemiany.
- Alternation, *f.* zamiana, *f.*
- Alternative, *f.* wolność iedno sobie z dwóch rzeczy obrać, alternata, przemiana, przemianka *f. pl.*
- Alterne, *adj.* w Geometrii kąty, które krzyżowa linia przez równoległe linie poprowadzona czyni.
- Attesse, *f.* — royale, Królewicowska Mość, *f.* — sérénissime, Xiążęca Mość, *f.*
- Altier, ére, *a.* pyszny, dumny.
- Altimétrie, *f.* nauka o wymierzeniu wysokości, *f.*
- Altin, *m.* Atyn, *m.* Rossyjska moneta. kop 3. al. gr. międz. 6.
- Aluco, *m.* sów rodzaj, *m.*
- Alude, *f.* skóra farbowana, *f.*
- Alumineux, euse, *a.* hałunisty, hałunowy.

Alun, *m.* hałun, *m.*
 Alunage, *s. m.* zamoczyć sukno w hałun do farbowania, zaprawić hałunem materyą.
 Aluner, *v. a.* w hałunie namoczyć, hałunem zaprawić, napuścić, hałunować.
 Alvéolaire, *a.* do czeluści należący.
 Alvéole, *m.* gniazdo, łożo zębów, dziennie, *n.* komórka z wosku w ulu, dziurka, *f.* wydrążenie, *n.* czaszka u żółędzi etc.
 Alvin, *s. m.* młode karpie wpuszczane do stawu na płód.
 Alypum, *s. m.* roślina mocno rozwalniająca.
 Amabilité, *f.* przyjemność, *f.*
 Amadis, *m.* zarękawki, *pl.*
 Amadote, *f.* amadotka gruszka, *f.* grusza amadota, (drzewo), *m.*
 Amadou, *m.* hupka, *f.*
 Amadouement, *m.* pochlebstwo, *n.* karesy, *pl.*
 Amadouer, *v. a.* pochlebiać, udobruchać, ułagodzić.
 Amaigrir, *v. a.* wychudzić, wypłonić, wysuszyć ziemię, przyciosać, zakończyć, *n.* et *s'*, — *r.* chudnąć.
 Amaigrissement, *m.* wychudzenie, *n.* chudnienie, *n.*
 Amalgamation, *s. f.* w *Chémii* połączenie metalu albo półmetal z żywym srebrem, z merkuryuszem.
 Amalgame, *s. m.* mieszanina merkuryusza z metalicznymi materyalami.
 Amande, *f.* migdał, iadrko w pestce, *n.*
 Amandé, *m.* mleko z migdałów utartych, *n.*
 Amandier, *m.* migdał, *m.*
 Amant, *m.* ante, *f.* kochanek, *m.* kochanka, *f.*
 Amaranthe, *f.* brunat, szarłat, amarant, *m.*
 Amaranthe, *a.* amarantowy.
 Amarantine, *f.* zawilec, zawitek, gatunek tulipanów, *m.*
 Amarelle, *f.* gatunek wiśni, *f.*
 Amarque, *s. f.* drzewo, beczka albo inny znak po wodzie tam

plywający, gdzie kotwica zahaczona, albo gdzie są skały i haki zakryte.
 Amarrage, *m.* spuszczenie kotwicy okrętowej, *n.*
 Amarre, *s. f.* lina wielka, którą okręt do ładunku może być przywiązany.
 Amarrer, *v. a.* przywiązać, związać co liną wielką.
 Amas, *m.* kupa, gromada, moc, siła, *f.*
 Amasser, *v. a.* zgromadzić, zbierać, zkupić, *s'*, *r.* zgromadzić się, zebrać się, zchodź się, zjechać się.
 Amassette, *s. f.* kopystka drewniana z rogu albo z miedzi, do zbierania farby malarskiej na kamieniu utartey.
 Amateur, *m.* trice, *f.* kochanek, miłośnik czego, kochający się w czym.
 Amatir, *v. a.* u *złotników* wyrabiać rozmaite rzeczy ze złota lub srebra nie dając poloru.
 Amaurose, *s. f.* choroba oczu, ślepoty jasna, w której żadnych zewnętrznych znaków na oku nie widać.
 Amazone, *f.* amazone, *f.* Amazonka, rycerka, heroina, *f.*
 Ambages, *s. f. pl.* zbyteczne i zawile słowa.
 Ambassade, *f.* poselstwo, *n.*
 Ambassadeur, *m.* poseł wielki, *m.* poseł, *m.*
 Ambassadrice, *f.* posłowa, *f. fam.* posłanka, *f.*
 Ambe, *m.* Ambo (w loteryi), *n.*
 Ambesas, *m.* oba esy, (w kostkach)
 Ambient, ante, *adj.* w *Fizyce* ogarniający, otaczający. — *Air ambient*, część otaczający nas atmosfery.
 Ambidextre, *a.* oboręczny.
 Ambigu, ue, *a.* dwuwykładny, obostronny, wątpliwy.
 Ambigu, *m.* kolacya, na którą potrawy z wetami i owocami dają, *f. fig.* mieszanina, *f.*
 Ambiguité, *f.* dwuznaczność, dwuwykładność, wątpliwość, *f.*

Ambigument, *ad.* dwuwykładnie, wątpliwie.
 Ambitieux, *euse, a.* górnomyślny, wysokomyślny, wyniosły, pyszny, sławy chciwy, *fig.* wymyślny, wykwiutny.
 Ambition, *f.* ambicya, pycha, chciwość sławy, wyniosłość umysłu, *f.*
 Ambitionner, *v. a.* piąć się do czego z pychy.
 Ambler, *m.* iednochodzca, *f.* iednochodnik, *m.*
 Ambleur, *m.* podkoniuszy, *m.*
 Amblygone, *adj.* mający kąt rozwarty, *triangle amblygone*, trójkąt rozwartokątny.
 Amblyopie, *f.* wzrok krótki, *m.*
 Ambon, *m.* chór w kościele, *m.*
 Ambre, *m.* ambra, *f.* jaune, bursztyn, *m.*
 Ambré, *ée, a.* ambra pachnący.
 Ambrer, *v. a.* ambrać kadzić, przyprawić.
 Ambrette, *f.* poire d' — *f.* ambrowka, ambretka, *f.*
 Ambroise, *m.* Ambroży.
 Ambroisie, ou Ambrosie, *f.* pokarm, *m.* albo strawa bogów, *f.* *fig.* co bardzo dobrze smakuie, przysmaczek, *m.*
 Ambulant, *ante, a.* wędrujący, tułaczy, tułacki.
 Ambulateur, *a.* z miejsca na miejsce przenoszący się, odmienny.
 Ame, *f.* dusza, *f.* ser — życie, *n.* duch, człowiek, *m.* summienie, *n.* *fig.* dusza, treść, *f.*
 Amé, *a. et féal,* miły i wierny, (tytuł w kancelaryi).
 Améleon, *m.* gatunek win z iabłek, *n.*
 Amélie, *f.* Amalia.
 Amélioration, *f.* polepszenie (mądrości), *n.* poprawa, *f.*
 Améliorer, *v. a.* polepszyć.
 Amen! i. amen! zdarz to Boże.
 Améuage, *m.* przywóz, *m.* woźba, *f.* przywożenie, *n.* fracht, fur-lon, *m.* frachtowe, *n.* fura, *f.*
 Aménagement, *m.* oszczędność drzewa, *f.*

Amendable, *a.* karania godny, co może być poprawionym.
 Amende, *f.* wina, wina pieniężna, *f.* grzywny, *pl.* — honorable, przepraszenie publiczne, *n.*
 Amendement, *m.* polepszenie, *n.* poprawa, *f.* gnoienie roli, *n.* nawóz gnoiu, — d'une loi, dokładniejszy oznaczenie prawa, *n.*
 Amender, *s. a.* grzywami skarać, na grzywny skarać, *fig.* polepszyć, poprawić, gnoić, nawozić rolą mierzwą, oznaczać dokładniej, — *n.* lepiej się mieć, przychodzić ku zdrowiu, *fig.* stanieć, *s'.* — *r.* polepszyć się, poprawić się.
 Amener, *v. a.* przyprowadzić, wieść, prowadzić, przybliżyć, wprowadzić, (*q. à qc.*) przyprowadzić, naprowadzać kogo do czego.
 Aménité, *f.* przyjemność, wdzięczność, *f.*
 Aménuiser, *v. a.* obheblować, zcieńczyć.
 Amer, *ère, a.* gorzki, *fig.* przeciwny, przykry.
 Amer, *m.* gorycz, żółć (w rybach), *f.*
 Amèrement, *ad. fig.* gorzko, rzewnio, bardzo.
 Amérique, *f.* Ameryka, *f.* Américain, *a. et m.* amerykański, Amerykańczyk.
 Amers, *pl.* w marynarce znaki postrzeżone na lądzie wskazujące drogę żeglarzom bliska ziemi znajdującym się.
 Amertume, *f.* gorzkość, *f. fig.* żal, *m.* gorycz, przeciwność, *f.* smutek, *m.*
 Améthyste, *f.* ametyst, *m.*
 Ameublement, *m.* opatrzenie pokojem w sprzęty, *n.* sprzęty, *pl. m.*
 Ameubler, *v. a.* meblować, wymebłować.
 Amutement, *m.* zforowanie psów, *n.*
 Amenter, *v. a.* psy zforować, *fig.* poduszczać, buntować, *s'.* *r.* buntować się, zbiegać się.
 Amfigouri, *m. sam.* zawila, nierozsądna, wyniosła mowa, *f.*

Ami, *m.* przyjaciel, kochanek, *m.*
Amie, *f.* przyjaciółka, *f.*

Ami, *ie, a'* łaskawy, życzliwy
przychylny, przyjazny, dogo-
dny.

Amiable, *a.* przyjazny, ludzki,
grzeczny, — compositeur, ied-
nacz zwaśnionych, *m. à l', ad.*
po przyjacielsku, w zgodzie.

Amiante, *m.* amiant, *m.*

Amical, *ale, a.* przyjazny, przy-
jaźliwy.

Amict, *m.* humerał, *m.* płótno,
którem się kapłan na mszę idą-
cy okrywa, *n.*

Amidon, *m.* mączka, *f.* kro-
chmal, *m.*

Amidonier, *m.* krochmalnik.

Amignarder, amignoter, *v. a. fam.*
pieścić, pochlebiać.

Amincir, *v. a.* rzodzić, przerze-
dzić.

Amineur, *s. m. T.* mierzący sól.

Amiatas (fossé d') *s. m.* w chi-
rurgii bandaż do przewiazania
nosa.

Amiral, *m.* admirał, okręt admi-
rański.

Amiral, *ale, a.* admirałowy, ad-
mirański.

Amirale, *f.* admirałowa, galera
admiralska, *f.*

Amirante, *s. m.* tytuł, dostoiён-
stwo w Hiszpanii toż samo
znaczy co admirał.

Amirauté, *f.* admiralstwo, *n.* try-
bunał admirański, sądy admi-
rańskie, *s. m. pl.*

Amitié, *f.* przyjaźń, *f.* życzliwość
łaska, *f. fig.* cette étoffe n'a
point d' —, gładkość sukna.
materyki, *f.* — *pl.* uczynność,
życzliwość, łaski wyświadczone,
faites lui mes —, oświadczy
móy ukłon.

Amman, *s. m.* tytuł godności na-
dawany zwierzchnikom nie-
których Szwajcarskich kanton-
ów.

Ammodité, *s. f.* wąż czarno na-
krapiany.

Ammoniac, aque, *a.* sel-, *m.* sal-
miak, *m.* gomme — *f.* ammo-
niak gummi, *m.*

Ammonite, *s. f.* w *hist. nat.* ka-
mien złożony z drobnych ziarn
do piasku podobnych.

Amnésie, *s. f.* w *medyc.* nadzwy-
czajne osłabienie pamięci.

Amnion ou Amnios, *s. m.* druga
błona płód w żywocie okrywa-
jąca.

Amnistie, *f.* przebaczenie wszyst-
kim, w nie-pamięć puszczenie
czego (ze strony państwa),
n. amnestya, *f.*

Amodiateur, *m.* arendarz, dzier-
żawca, *m.*

Amodiation, *f.* arenda, dzierżawa,
f. arendowanie u kogo, komu, *n.*

Amodier, *v. a.* arendować komu,
u kogo w dzierżawę brać, pu-
ścić w arendę, w dzierżawę.

Amouindrir, *v. a.* umniejszać, u-
mować czego, — *et s', r.* u-
mniejszać się, ubywać.

Amouindrissement, *m.* zmniejsza-
nie, ubywanie, *n.*

A-moins de, a-moins que, *c.* pod,
niemniej jak, nieinaczej jak za,
chyba za.

Amoises, *s. f. pl.* bunty; co kro-
kwie i balki trzymają, u cie-
śłów.

Amolette, *s. f.* w *marynarce*
dziura, w którą na okręcie win-
de albo kafar wstawiają.

Amollir, *v. a.* miękczyć, zmie-
kczyć. *fig.* dardz się miękczyć,
mężność tracić, s' — *r.* mięknąć,
słabnąć.

Amollissement, *m.* mięczenie,
zmiekczenie, *n. fig.* zwiewie-
ściałość.

Amome, *s. m.* u aptekarzy gro-
no penne suszone i woniące
z Indyi.

Amomi, *s. m.* pieprz z Jamaiki.

Amonceter, *v. a.* kupić, w kupę
znosić, zbierać w kupę.

Amont, *ad.* w górę, w wywodę,
vent d' —, wiatr wschodni, *m.*

Amorce, *f.* porażka na wędcę,
proch, *n.* albo przypka na pa-
neczkę. *fig.* porażka, porażka,
przyłapanie, *f.* powab, *m.*

Amorcez, *v. a.* na wędcę zaczepić,
nęcić, wabić, proch na paneczkę

- sypać, *fig.* ludzi, wabić, se
laiser —, dadź się zwabić, u-
wieść.
- Amorçoir, *m.* świder kołodziejski
mniejszy, *m.*
- Amortir, *v. a.* umorzyć, zgładzić,
znieść, uśmierzyć, przytłumić,
przydusić, gasić, przycisnąć, za-
gasić, wstrzymać, znieść czyn-
sze, powinności z majątności,
etc. *s.*, *r.* ustać; gasnąć, ozię-
bnąć, tracić siły.
- Amortissement, *m.* zagłada, u-
morzenie, uśmierzenie, przytłu-
mienie, zagaszenie, zniesienie
czynszów z majątności, *n.*
- Amour, *m.* miłość, *f.* kochanie,
sprzyianie, *n.* — propre, mi-
łość własna (naganna), *f.* — de
soi, (pozwolona) miłość ku so-
bie, — du prochain, miłość
bliźniego, — de la patrie, mi-
łość oyczyzny, *m'* —, mięko-
chanie, moje życie, *n.* — *pl.* et
en poésie, miłośki, folles a-
mours nierozsądna miłość, —
mourir d' —, na zabój się ko-
chać, — *pl. m. et f.* kochanek,
m. kochanka, *f.* rzecz ulubiona
- Amour, *m.* bożek miłości, *m.*
- s'Amouracher, *v. r.* (*de qc.*) sza-
lenie rozkochać się.
- Amourette, *f.* miłośki, zaloty,
pl. kradziona miłość, *f.*
- Amoureux, euse, *a.* (*de qq.*) roz-
kochany, (*de qc.*) kochający się
w czém.
- Amovible, *adj.* mogący byđ
z miejsca oddalony, mogący
byđ zrzucony, usunięty.
- Ampasteler, *v. a.* u farbierzy
modro farbować.
- Ampelite, *adj. et s. f.* rodzaj gli-
ny z krzemionką, oleiem skal-
nym i przytem zmieszanej, do
czernienia włosów i wygubie-
nia robactwa sposobney.
- Amphiarthrose, *s. f.* w anatomii
stawy, członki nieznacznie się
ruchające.
- Amphibie, *a.* wodnoziemny, ziem-
nowodny, — *m.* zwierzę takie,
fig. z każdą stroną trzymający.
- Amphibiolite, *s. f.* w *hist. nat.*
zkamieniałość ziemnowodnych
zwierząt.
- Amphibologie, *f.* mowa wątpliwa,
dwuwykładna, *f.*
- Amphibologique, *a.* dwuwykładny.
- Amphicéphale, *s. m.* łóżko u sta-
rożytnych.
- Amphictyons, *s. m. pl.* deputo-
wani miast i narodów Greckich,
poseł ziemski na zieddzie wal-
nym dawney Grecyi,
- Amphidromie, *s. f.* święto ob-
chodzone w Atenach na piąty
dzień po narodzeniu dziecięcia.
- Amhipole, *s. m.* urzędnik w Sy-
rakuzie.
- Amphiptère, *s. m.* w *herbach*
sinok ze skrzydłami.
- Amphisbène, *m.* wąż pęgowy, *m.*
- Amphitéâtre, *m.* dziwowisko, sie-
dzenie wyniosłe naprzeciwko
teatru, *n.*
- Amphore, *s. f.* w Rzymie i We-
necyi miara dwanaście garncy
wynosząca.
- Ample, *a.* przestronny, przestwor-
ny, szeroki, *fig.* długi, obszerny,
szeroki, rozciągly.
- Ampleur, *f.* przestronność, szeró-
kość, *f.*
- Amplier, *v. a.* w sądach odło-
żyć, pomknąć.
- Amplificateur, *m.* rozszerzacz,
przyczyniacz, *m.*
- Amplification, *f.* rozszerzanie,
przydawanie, *n.*
- Amplifier, *v. a.* rozszerzać, roz-
wodzić, *fig.* przydawać, roz-
szerzać.
- Ampoule, *f.* pryszczel, pęcherz, *m.*
- Ampoullé, *a.* nadęty, o *stylu.*
- Amputation, *s. f.* w *chirurgii*
ucięcie, odcięcie członka.
- Amsterdam, *m.* Amszterdam, *m.*
- Amulette, *m.* amulet, *n.* noszenie
czego na szyi od czarów etc.
- Amures, *s. f.* cztery wielkie liny
żaglowe.
- Amusant, *ante, p. et a.* zabawny.
- Amusement, *m.* bawienie kogo
czém, *n.* zabawa, rozrywka, *f.*
fig. zwodzenie próżnemi obie-
tnicami, *n.*

Amuser, *v. a.* bawić, zabawić, (*qq. de qc.*) za nos kogo wodzić chytrze kogo długo zwodzić, odwlekać, *s', r.* (*à qc., à faire qc.*) bawić się, zabawiać się czém, aby czas zeszedł.

Amusette, *f. fam.* fraszka, zabawka, *f.*

Amuseur, *m. fam.* zabawiacz, zwodziciel frant, *m.*

Amusoir, *m.* amusoire, *f. fam.* krotofila, zabawka, *f.*

Amygdales, *f. pl.* mandla, ślinna jagoda, *f.*

An, *m.* rok, *m.* le jour de l' —, nowy rok, par —, corocznie.

Anabaptistes, *m. pl.* nowochrześciany.

Anacalife, *s. m.* owad iadowity na wyspie Madagaskarze.

Anacalypterie, *s. m.* święto u pogan w które, poślubiona zawicie albo zasłoneż zdeymowała.

Anacandef, *s. m.* wąż na wyspie Madagaskarze.

Anachorete, *m.* pustelnik, *m.*

Anachronisme, *m.* omyłka w chronologii, *f.*

Anagogie, *f.* sens mistyczny, *m.*

Anagogique, *a.* mistyczny, tajemny.

Anagramme, *s. f.* przedstawianie liter słowa danego, dla ułożenia innych słów odmiennie znaczenie mających.

Anagros, *s. m.* sześćkorcowa miara w Hiszpanii.

Analeme, *s. m.* o zegarach słonecznych odrysowanie wysokości i biegu słonecznego.

Analogie, *f.* zgodność, analogia, *f.* podobieństwo, *n.*

Analogique, *a.* równy, podobny, analogiczny.

Analepsie, *s. f.* w med. odzyskanie sił po chorobie.

Analogue, *a.* podobny, równy, zgadzający się.

Analyse, *f.* rozwiązanie, rozbiernie, *n.*

Analysér, *a.* rozbiernie co na swe pierwsze początki.

Analytique, *a.* rozbierniejący etc.

Anamnesticque, *adj.* w med. signes

anamnesticques znaki, po których poznać się przeszły stan ciała.

Ananas, *m.* ananas, owoc indyjski.

Anapeste, *s. m.* w Poetyce dwie krótkie a jedna długa syllaba.

Anaplerotique, *s. m. et adj.* lekarstwo, za pomocą którego wrzody i rany zarastają mięsem.

Anarchie, *f.* nierząd, bezrząd, *m.* nieład.

Anarchique, *a.* bezrządny.

Anastase, *m.* Anastazyusz.

Anastomose, *s. f.* połączenie się żył, albo arteryi.

Anathématiser, *v. a.* wyklinać, kląć, w kogo rzucić, *fig.* przeklinać.

Anathème, *m.* klątwa kościelna, *f. fig.* przeklinanie, *a.* wyklęty, w klątwie (pod klątwa) będący, *m.*

Anatocisme, *s. m.* lichwiarstwo, liczące procenta od procentów.

Anatomie, *f.* anatomia, nauka o częściach ciała ludzkiego, *f.* rozbiernie, *n. fig.* rozbiernie, roztrząsanie rzeczy, *n.*

Anatomique, *a.* anatomiquement, *ad.* do anatomii służący, anatomiczny, anatomicznie, *ad.*

Anatomiser, *v. a.* rozbiernie, *fig.* rozbiernie, roztrząsać.

Anatomiste, *m.* anatomik etc. *m.*

Anatrou, *v.* Natrou.

Anaze, *s. m.* drzewo na wyspie Madagaskarze nakształt piramidy rosnące.

Ancêtres, *m. pl.* przodkowie, *pl.*

Anche, *f.* stroik, monszuk do muzycznych instrumentów, ięzyczek w piszczałce organowej chrupliwy głos wydający, *m.* rura, przez którą mąka w pytel wpada etc. *f.*

Ancher, *v. a.* stroik, monszuk do instrumentu przyprawieć.

Anchois, *m.* sardela, *f.*

Ancien, enne, *a.* dawny, dawna.

Ancien, *m.* dawny, który w dawnych czasach żył, starożytny, *mon — dans cette charge*, mój

dawniejszy kolega, *pl. ouvrages des* —, dzieła dawnych.
 Anciennement, *ad. zdawna*, w starodawnych czasach.
 Ancienneté, *f. dawność, starożytność, f. starszeństwo, n.*
 Anciles, *s. m. pl. tarcze poświęcone dawnego Rzymu.*
 Ancolie, *s. f. orlik, cyuowod, różyczka, ziele.*
 Ancon, *s. m. broń pewna staroswiecka.*
 Ancone, *f. Ankona, f. miasto.*
 Ancrage, *m. grunt do zarzucenia kotwicy sposobny, m. kotwiczne, n. droit d' —, m. cło, podatek kotwiczny.*
 Ancre, *f. kotwica, kotew, kłama, nakształt litery S. f. inkaust, atrament, m. fig. ucieczka, pomoc, f. être à l' —, na kotwicy stać, mouiller l' —, kotwicę rzucić, lever l' — podnieść kotwicę.*
 Ancrer, *v. a. kotwicę rzucić, s', r. fam. (dans) wkorzenie się, umocnić się,*
 Ancrier, *s. m. kałamarnica — deszczutka albo kamień do farby za prasą drukarską.*
 Anda, *s. m. drzewo pewne w Brazylii żółtędziarodzące.*
 Andain, *m. zaciąg, m.*
 Andalousie, *f. Andaluzya, f.*
 Andante, *a. T. powoli, wyraźnie.*
 Andouille, *f. kiełbasa, kiszka mięsem nadziewana, f.*
 Andouillette, *f. kluseczki ze siekanki cielęcej, m.*
 André, *m. Andrzej, Jędrzej.*
 Androcephaloïde, *s. f. whist. nat. gatunek kamieni mający kształt głowy ludzkiej.*
 Androgyne, *m. mieszaniec, człek obojczy płci, m.*
 Androïde, *m. mechaniczna figura gadająca, f.*
 Andromède, *s. f. jedna ze 23 gwiazd północnych, Andromeda.*
 Androsace, *s. m. rzęsa skalna, ziele.*
 Ane, *m. osieł, m. fig. głupiec, łabzen, duruń, m.*

Ancéantir, *v. a. zniszczyć, w niwecz obrócić, zgładzić, znieść, fig. anéantir une coutume, znieść zwyczaj taki, s', r. w niwecz się obrócić, zniszczyć, fig. upokarzać się.*
 Anéantissement, *m. zniszczenie, w niwecz obrócenie, n. upadek m. fig. upadek, upokarzenie się, n.*
 Anecdote, *f. historia tajemna, anekdota, f.*
 Anecdorique, *a. do historii tajemnej, do anekdoty należący.*
 Anée, *f. ładunek cały na osi, m.*
 Anémomètre, *m. T. wiatromierz, m.*
 Anémometrie, *f. T. nauka mierzenia wiatru, f.*
 Anemone, *s. f. zawitek, zajączy maczek, kwiat i ziele.*
 Anémoscope, *m. słupek szklany odmianę pogody okazujący, m.*
 Anepigraphe, *adj. bez tytułu.*
 Anerie, *f. wielkie głupstwo, grubiaństwo, n. nierozum, m.*
 Anesse, *f. osłica, f.*
 Auet, *m. kopr, m.*
 Aneurisme, *s. m. ociekłość, puchlina, z rozzerwania albo z ramienia żyły pochodząca.*
 Anfractueux, *euse, adj. zawiły, pełen zakrętów, zatoczyły.*
 Angar, *v. Hangar.*
 Ange, *m. anioł, m. kula łancuchowa, f. — gardien, — tutélaire, anioł stół, — exterminateur, niszczyciel, m. fig. święty (o osobie zbyt nabożnej), lit d' —, łóżko bez słupków, n.*
 Angélique, *a. anielski, pewny instrument muzyczny, dzięgiel ogrodny, m. Aniels, f. (imie).*
 Angelot, *m. sér pewny w Normandyi, m. gatunek monety, f.*
 Angelus, *m. Anioł Poński, pozdrowienie anielskie. modlitwa do najswiętszej Panny.*
 Angine, *f. duszność, f.*
 Angiotomie, *s. f. dyssekcya naczyń w cięciach organicznych.*
 Angle, *m. anguł, ką, róg, węgieł, m.*
 Angleterre, *f. Angliia, f.*

Angleuse, *a. fam.* noix, — orzech, z którego jądra nie całkiem wyluskać można, *m.*
 Anglican, *ane*, *a.* angielski, (tylko o kościele i religii).
 Anglois, *m. et a.* Angieleczyk, *m.*
 Anglomane, *s.* Angloman, ten co do zbytku naśladowie i wysoce sobie waży zwyczaje angielskie.
 Angoisse, *f.* tęskność na sercu, *f.* poire d' —, gatunek gruszek cierpkich, *f. fig.* klódeczka, której rozboynicy zamiast knebla zażywaia, *f.*
 Angoissux, *a.* tęskny, nudny, trapiący.
 Angouria, *s. m.* gatunek melona wodnego.
 Anguichure, *s. f.* rzemień, pas do trąby myśliwskiej.
 Anguillade, *f.* kańczug ze skóry węgorzey, *m.* plagi tymże dane *f. pl.*
 Anguille, *f.* węgorz, *m.*
 Anguillère, *f.* sadzawka, sadz na węgorze, *m.*
 Angulaire, *a.* kątny, kątowy, narozny, węgielny, pierre —, kamień węgielny.
 Anguleux, *euse*, *a.* wielokątny, wiele kątów mający.
 Angusticlave, *s. m.* szata długa kawalerów Rzymskich.
 Angustié, *ée*, *a.* wąski.
 Aubima, *s. m.* ptak drapieżny.
 Auicroche, *f. fam.* przeszkoda, zawada, wymówka ładaiaka, *f.*
 Anier, *m. ière*, *f.* oślarz, *m.*
 Anil, *m.* krzewina indychowa, *f.*
 Animadversion, *f.* strofowanie, *n.* uwaga, przestroga, *f.* przypisek, *m.*
 Animal, *m.* zwierzę, *n.* zwierz, *m.* bestya, *f. fig.* głupiec, *m.* bydlę, bydło, *n.*
 Animal, *ale*, *a.* zwierzęcy, bydlęcy, bestyalski.
 Animalcule, *m.* zwierzątko, *n.*
 Animaliser, *v. a.* na bydlę zamienić.
 Animalité, *f.* własność, istność bydląt, zwierząt, *f.*
 Animation, *f.* ożycie, ożywienie płodu w żywocie, *n.*

Animé, *ée*, *p. et a.* ożywiony, żywy, zapalony, rozgniewany.
 Animer, *v. a.* ożywiać, *fig.* zapalać, zachęcać, pobudzać, rozgniewać, ożywiać, wzbudzać, *s', r.* ożyć, ożywiać się, rozgniewać się, zawziąć się na kogo.
 Animosité, *f.* gniew, *m.* nieprzyjaźń, nienawiść, zawziętość, *f.*
 Anis, *m.* anyż, anyżek, *m.*
 Aniser, *v. a.* anyżem posypać.
 Ankitose, *f.* zdrętwiałość członków, *f.*
 Annal, *ale*, *a.* roczny.
 Annales, *f. pl.* roczne dzieie, *pl.*
 Annaliste, *m.* dzieiopis, czasopis, historyk roczne dzieie piszący, *m.*
 Annate, *f.* annaty, *pl.* dochody, które papież z arcybiskupstw, biskupstw i opactw wybiera za pierwszy rok possessyi, *m. pl.*
 Anne, *f.* Anna, *f.*
 Anneau, *m.* réfa, kółko, *n.* pierścień, pierścionek, *m.* Anneaux, *pl.* kędziorki, włosy kędzierzawe, *m. pl.*
 Année, *f.* rok, czas roczny, dochody roczne, z iednego roku, *m. pl.*
 Annelet, *v. a.* kędzierzawić włosy.
 Annelet, *m.* pierścionek, pierścioneczek, *m.*
 Annelere, *f.* kędzierzawienie włosów, *n.*
 Annette, *f.* Anusia, Anusienka, Andziulka, Andziunia, Andzia, *f.*
 Annexé, *f.* majątność nieruchoma do klucza albo lenności należąca, *f.* przydatek, dokład, filiał, kościół do fary należący.
 Annexer, *v. a.* przyłączyć co do czego, wieleć, zjednoczyć, *n.*
 Annexion, *f.* przyłączenie, zjednoczenie, *n.*
 Annihilation, *f.* zniszczenie, *n.*
 Annihiler, *v. a.* niszczyć.
 Anniversaire, *a.* roczny, doroczny, *f.* aniwersarz, *m.* coroczne ekekwie, *pl.*
 Annonce, *f.* obwieszczenie, *n.* zapowiedź małżeństwa z kazalnicy, *f.*

Annoncer, *v. a.* oznaymić, donieść co komu, uwiadomić kogo o czém, opowiadać, ogłaszać, opowiadać przyszłe rzeczy, przepowiadać.

Annonceur, *m.* oznaymiciel, ogłosiciel, oznaymiający etc.

Annonciade, *s. f.* order wojskowy, order kawalerski w Sabaudyi na cześć zwiastowania Panny Maryi fundowany.

Annonciation, *f.* zwiastowanie P. Maryi, *n.* uroczystość, *f.* albo święto zwiastowania P. Maryi, *n.* obraz takowy, *m.*

Annone, *s. f.* zapas żywności na ieden rok.

Annotateur, *m.* przypisnik, ten, co przypisy do książki iakiey dodaie.

Annotation, *f.* annotacya, uwaga, przypisek, *m.*

Annoter, *v. a.* adnotować, naznaczyć, przypisek zrobić.

Annuel, *elle, a.* roczny, coroczny, — *m.* msza zaduszna, danna pewna, *f.*

Annuellement, *ad.* corocznie.

Annuité, *f.* coroczne dochody wyznaczone, pożyczone pieniądze, wraz z prowizyą corocznie potrosze opłacane, *m. pl.*

Annulaire, *a.* obrączkowy, okrągły, *doigt* —, palec pierścieniowy, serdeczny.

Annulation, *f.* zniszczenie, zniesienie, zkasowanie, *n.*

Annuler, *v. a.* znieść, wymazać rachunek etc.

Anoblir, *v. a.* nobilitować, szlachectwem nadadź.

Anoblissement, *m.* nobilitacya, *f.*

Anodin, *e, adj.* w medyc. bole usmierzający, przytłumiający.

Anoesthesie, *s. f.* niedostatek czułości.

Anolis, *s. m.* iaszczurka bardzo wielka w Ameryce.

Anomal, *e, a.* nieforemny, nie podług reguły idący.

Anomalie, *f.* nieforemność, *f.*

Anomien, *ne, adj.* Bez prawa, kacerze odrzucający wszelkie prawo.

Anomite, *s. f.* zkamieniałość.

Anon, *m.* osiełek, *m.*

Anonement, *m.* orzzebienie się, *n. fam.* bełkotanie, zaiakiwanie się, *n.*

Anonime, *a.* bezmienny, bezimienny.

Anonner, *v. n.* orzzebić się iak osłica, *fig. fam.* iakać się.

Anordie, *f.* z wiatrów północnych powstająca nawałnica, *f.*

Anorexie, *s. f.* wstręt od pokarmów.

Anosmie, *s. f.* brak powonienia, węchu.

Anse, *f.* antaba, *f.* ucho u statka iakiego, *n.* odnoga morska nie głęboka, *f.*

Anse-de-panier, *s. f.* w architek. obłączystość sklepienia, ucho u kosza.

Anséatique, *n.* (Anséatiqueois), hanseatyeczny, hanseatycki, ville —, miasto hanseatyckie.

Anselme, *m.* Anzelm, imię.

Ansette, *f.* uszko, *n.*

Anspac, *m.* Anszpach, *m.* miasto.

Anspessade, *m.* grefreyter, żołnierz co w niebytności kaprala iest namiestnikiem jego, *m.*

Aspect, *s. m.* na okręcie drag dzwigałny do podważenia.

Antagoniste, *m.* przeciwnik, nieprzyjaciel, *m.*

Antale, *s. m.* ślimak morski calowey długości.

Antanacłase, *s. f.* powtórzenie tegoż samego słowa w rozmaitem znaczeniu.

Antanaire, *adj. m.* o ptakach co się ieszcze nie pierzył, pierze przeszłoroczne maiający.

Antarctique, *a.* antarktyczny, pole — biegun południowy, *m.*

Antécédent, *ente, a.* poprzedni, poprzedniczy.

Antécasseur, *m.* poprzednik na urzędzie, professor juris na akademii, *m.*

Antechrist, *m.* Antychryst, *m.*

Antediluvien, *ne, adj.* przedpotopowy.

Antenne, *f. fig.* reia, *f.* Antennes, *pl.* wąsiki, wasy u owadu, *m. pl.*

Antenois, *m.* roczniak, baran roczny, *m.*
 Antépénultième, *a.* trzecia sylaba od końca w każdym wyrazie.
 Antérieur, *eure, a.* poprzedni, dawniejszy, starszy.
 Antérieurement, *ad.* wprzód, dawniey.
 Antériorité, *f.* poprzedność, *f.* przodek, *m.* przodkowanie rzeczy przed drugą, *n.* pierwszość czego, *f.*
 Antes, *m. pl.* słupy na rogach wystawione, *m. pl.*
 Anteciens, *m. pl.* ludzie z tey i z owey strony równika mieszkający, *m.*
 Antestature, *s. f.* w fortyfikacyi szaniec naprędce usypany, rozdżay okopów.
 Anthelminitique, *m. et a.* remède —, lekarstwo na glisty, *n.*
 Anthera, *s. f.* żółty szrodek róży, lub innego kwiatu.
 Antholite, *s. f. pl.* gatunek zboża na wyspach Kanaryyskich.
 Anthologie, zbiór siałanek lub innych wierszy, *m.*
 Authora, *s. m.* morymord, dobry mniszek, *ziele.*
 Anthracite, *s. f.* kamień koloru rozpalonego węgla.
 Anthraceo, *s. m.* wrzód, rana w kości.
 Anthrax, *m.* wrzód iadowity, *m.*
 Anthropologie, *f.* nauka o ludzkim cielesie, *f.*
 Anthropomorphite, *m.* ten co ludzką Bogu postać przypisuje, *m.*
 Anthropopatie, *s. f.* mowa przypisująca Bogu to, co tylko człowiekowi przystoi.
 Anthropophage, *m.* ludoiedz, ludożerca, *m.*
 Anthropophagie, *f.* ludoiedztwo, ludożerstwo, *n.*
 Anti... *prp.* na, przeciw.
 Antiacide, *adj. s. m.* przeciwny kwasom.
 Antiapoplectique, *a. et m. ou remède* —, naprzeciw apople-

xyi albo nagley śmierci służący.
 Anticabinet, *m.* przedpokoi, *m.* salka między gabinetem i salą, *f.*
 Antichambre, *f.* przedpokój, *m.*
 Antichrèse, *s. f.* w sądach zastawa od której kredytor pożytki zamiast procentu wybiera; umowa.
 Antichrétien, *enne, a.* przeciwny Chrześcijańskiej nauce, antychrystowy.
 Antichristianisme, *m.* nauka przeciwna nauce Chrześcijańskiej, *f.*
 Anticipation, *f.* antycypacja, *f.* uprzedzenie, zabezpieczenie, *n.*
 Anticipé, *ée, a.* zawczesny, płocho.
 Anticiper, *v. a. (qc.)* przed czasem co uczynić, wziąć, odebrać, (*qq.*) uprzedzić kogo w czém, (*sur qc.*) uszkodzić kogo w czém.
 Anticoeur, *m.* puchlina końska w piersiach nad sercem, *f.*
 Anticonstitutionnel, *le, adj.* przeciwny konstytucyi krajowej.
 Anticour, *o.* Avant-cour.
 Antidate, *f.* data wcześniy położona, *f.*
 Antidater, *v. a.* wcześniyszą czyli dawniyszą datę położyć, albo datować wcześniy.
 Antidosaire, *m.* zbiór różnych lekarstw przeciw truciznom, *m.*
 Antidote, *m.* lekarstwo na truciznę, *n.*
 Antidyssentérique, *a. et m.* lekarstwo na biegunkę krwawą, *n.*
 Antiénne, *s. f.* Antyfona, pieśń Kościelna.
 Antiépileptique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo przeciw wielkiej chorobie.
 Antifébrile, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na febrę, *n.*
 Antigorinm, *m.* lazur kamień, szmelc lazurowy, *m.*
 Antihectique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na suchoty, *m.*
 Antihydropique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na puchlinę wodną, *n.*
 Antihypocondriaque, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na kłó-

cie w bokach ze śledziony pochodzące, *n.*
 Antihysterique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na chorobę maciczną, *n.*
 Antilles, *m. pl.* wyspy antilskie, *f.* papieradło, *n.*
 Antilogie, *f.* sprzeczność, przeciwność sensu, *f.*
 Antimélancolique, *m. et a. ou remède* —, lekarstwo na melankolię, *n.*
 Antimoine, *m.* antymonium, *n.* spiszglas, *n.*
 Antimonarchique, *a.* przeciwny monarchii, mouarchicznym rządowi.
 Antimonial, *ale, a.* antymonialny, spiszglasowy.
 Antinales, *s. m.* ptak morski.
 Antinational, *e, adj.* przeciwny charakterowi i zwyczajowi narodu.
 Antinéphrétique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na kamień i inne nerkowe choroby, *n.*
 Antinomie, *f.* sprzeczność praw między sobą, niezgodność, *f.*
 Antinomiens, *s. m. pl.* prawoborcycy, kacerze uczący, że nic po prawach, gdy mamy Ewangelię.
 Antioche, *f.* Antyochia, *f.*
 Antipape, *m.* antypapa, *m.*
 Antiparalytique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na paraliż, *u.*
 Antipathie, *f.* wstręt wrodzony, *m.* odraza wrodzona, *f.*
 Antipathique, *a.* z natury przeciwny.
 Antipestilentiel, *elle, a.* służący na morowe powietrze.
 Antiphaté, *m.* gatunek czarnych koralów, *m.*
 Antiphonier, *ou Antiphonaire, m.* antyfonarz, *m.* książka, w której są antyfony, *f.*
 Antiphrase, *s. f.* w krasomostwie sens przeciwny, który czasem słowom dać trzeba, ironia.
 Antipode, *m.* człowiek przeciwstopy, na drugiej połowicy kuli ziemskiej mieszkający, *m. fig.* przeciwny, *m.*
 Antiquaille, *f.* gałgany, graty, o-

statki obaliny starożytności, budynków, albo kunsztów snycerskich, *m. pl.*
 Antiquaire, *m.* antykwarz, *m.*
 Antique, *a.* stary, starożytny, starodawny, staroświecki, dawny, pieniądź, posąg lub inne jakie snycerskie albo insze dzieło ze starożytności, *f.* starożytny kształt roboty, *m. à l'—*, po staroświecku.
 Antiquer, *v. a. u intrologatora* brzeg sięgi oberżnięty przyzdobić.
 Antiquité, *f.* starożytność, starodawność, *f.* wiek starodawny, starożytne ostatki, *m. fig.* starożytność, *f.* Grecy, Rzymianie, *m.*
 Antirépublicain, *aine, a.* przeciwny duchowi republikańskiemu.
 Antirévolutionnaire, *a.* przeciwny rewolucyjnemu duchowi.
 Antisalle, *f.* przedsalka, *f.*
 Antisciens, *v.* Antesciens,
 Antiscorbutique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na skorbut, *a.*
 Antiseptique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na gniliznę, *n.*
 Antispasmodique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na kurcz, *n.*
 Antithèse, *f.* antiteza, wyrazy na przeciw drugim położone, *n.*
 Antithetique, *n.* co antitezy w sobie zawiera.
 Antitrinitaire, *m.* arianin, nowochrzescieniec lub inny heretyk, co nie wierzy w Trójcę S.
 Antivénérien, *nue, a. et m. ou remède* —, lekarstwo na chorobę weneryczną, *n.*
 Antivermineux, *se, adj.* przeciwko robakom lekarstwo.
 Antivérolique, *a. et m. ou remède* —, lekarstwo na ospę, *n.*
 Antoiné, *m.* Antoni.
 Antoinette, *f.* Antonia.
 Antonomase, *s. f.* w krasom. nauce użycie przymiotu dostojności zamiast nazwiska właściwego, jakoto: *oyciec Bogów* zamiast Jowisza etc.

Antoxa, *s. f.* roślina przeciw truciźnie skuteczna.

Antre, *m.* iaskinia, *f.*

Anvers, *m.* Antwerpia, *f. miasto.*

s'Anuiter, *v. r.* opóźnić się aż do nocy, póty aż noc zaskoczy.

Anus, *m.* odbył przyrodzony, otwór kiszki odchodowej, *m.*

Anxiété, *f.* utrapienie, ucisk, frasunek, *m.*

Aonides, *s. f. pl.* Muzy.

Aorte, *f.* wielka żyła pulsowa, *f.*

Août, *m.* sierpień, czas żęcia, *m.* żniwo, faire l'—, żniwo mieć.

Aoûté, *é*, *a.* dojrzały.

Aoûter, *a.* owoc doyrzewać, dojrzałym czynić.

Aoûteron, *m.* żeńca, żniwak, kosiarcz, *m.*

Apaizer, *v. a.* utulić, uspokoić, ubłagać kogo, usmierzyć. przysusić, przycisnąć. *s' r.* opłonać z gniewu, uspokoić się, utulić się, poprzestać, uciszyć się.

Apanage, *m.* xięstwo, państwo udzielne, *n.* powiat albo włości na opatrzenie młodszych braci pana panującego naznaczone, *fig.* ozdoba, *f.* strój, dobytek, *m.* przynależność.

Apanagé, *é*, *p. et a.* opatrzony, udzielny.

Apanager, *v. a.* opatrzyć młodszych braci, siostrę, dobra im pewne na opatrzenie naznaczyć, *fig.* obdarować, obdarzyć.

Apanagiste, *m.* xiążę udzielny.

Apantropie, *f.* nienawiść ludzi, mizantropia, *f.*

A-part, *ad.* udzielnie, poiedynczo.

Aparté, *m.* słowa, które aktor sam do siebie mówi.

Apathie, *f.* nieczułość, wolność od namiętności, *f.*

Apathique, *a.* nieczuły, wolny od namiętności.

Apathiste, *m.* człowiek nieczuły.

Apaturies, *s. f. pl.* święta u starożytnych na cześć Bachusa.

Apéchéme, *s. m.* roztrzaskanie, rozbicie, nadwężenie czaszki.

Apedente, *m.* niewiadomy, nieumiejętny, *m.*

Apédeutisine, *m.* niewiadomość, nieumiejętność, *f.*

Apepsie, *f.* niestrawność, *f.*

Apercevable, *a.* okiem dościgły, doyrzany, co się okiem postrzedz daie.

***Apercevoir**, *v. a.* obaczyć, postrzedz, *s' r.* (*de qc.*) postrzedz, widzieć, poznać co.

Aperçu, *s. m.* zbliżony wykład stanu ogólnego, zbiór, pierwszy rzut.

Aperitif, *ve, a. s. m.* otwierający pory, niszczący zatwardzenia, pędzący urynę.

Apertement, *ad.* otwarcie, iawnie, wyrażnie.

Apétissement, *m.* umniejszenie, zmniejszenie.

Apétisser, *v. a.* umniejszać, zmniejszać, zwęzić. *n. et s'—, r.* zmniejszyć się, skurczyć się.

A peu près, *ad.* prawie, bez mała.

Aphélie, *adj. s. m* w astronomii punkt najdalszy odległości planety od słońca.

Apherèse, *s. f. w Grammatyce* odcięcie litery albo całego sylaby na początku słowa.

Aphonie, *f.* niemowność, niezdolność mówienia, *f.*

Aphorisme, *m.* nauka, myśl, *f.* przysłowie, *n.*

Aphoristique, *a.* w przysłowiach etc. zawarty, pisany.

Aphrodisiaque, *m. f. adj. s.* pobudzający do miłości.

Aphronitre, *m.* saletra naleyjsza, tresć saletry, *f.*

Aphte, *m.* gnilizna w gębie, *f.*

Api, *m. ou pomme d'api*, *f.* gatunek iabtek małych czerwonych.

Apietir, *v. a.* psuć się, spodlec, spadać z ceny.

Apinel, *s. m.* roślina węże zabiająca.

Apis, *s. m.* wół w Egipcie czczony.

Aplanir, *v. a.* równać, wyrównać, gładzić, *fig.* uprzatnąć — des difficultés, uprzatnąć trudności, *s' r.* zrównać się, uprzatnionym być.

- Aplanissement, *m.* wyrównywanie, *fig.* uprzątnienie trudności.
- Aplatir, *v. a.* spłaszczyć, płaskim co uczynić, *s', r.* płaskim się stać, spłaszczyć się.
- Aplissement, *m.* spłaszczenie, spłaszczenie się, *n.*
- Aplester, *v. a.* rozpuścić żagle, korzystać z wiatru.
- Aplets, *m. pl.* sieci do łowienia śledzi, *f.*
- Aplomb, *m.* w pion, prostowanie według ołowianki, *n.* avoir de l' —, *ad.* prosto do góry, prostopadle.
- Apnée, *f.* ciężkość w oddychaniu, ciężkość, duszność na piersiach *f.*
- Apocalypse, *f.* objawienie S. Jana *n. fig.* pismo zawile; *n.* mowa trudna do zrozumienia, *f.*
- Apocalyptique, *a.* prorocki, pełny tajemnic, zawiły, trudny do zrozumienia.
- Apocryphe, *a.* skryty, tajemny, nieważny, niepewny.
- Apodacritique, *m. f. adj.* fałszywy krytyk.
- Apode, *a. et m.* gatunek iaskulki morskiej, *f.* apodes, *pl. ou* poissons —; ciekący; ryby nie mające płetw na brzuchu, *f.*
- Apodictique, *a.* iawny, iasny, przeświadczaący, nieodbity.
- Apogée, *s. m.* punkt największej odległości iakiey gwiazdy od ziemi.
- Apographe, *m.* kopia, *f.* odpis dokumentu, *m.*
- Apologétique, *a.* obronę w sobie zamykający, discours — obrona (mowa).
- Apologie, *f.* obrona słowna lub na piśmie, apologia, *f.*
- Apologique, *a.* obronny, do obrony służący.
- Apologiste, *m.* obrońca, obronę piszący etc. *m.*
- Apologue, *m.* podobieństwo, bajka moralna, *f.*
- Apophtegme, *m.* powieść, odpowiedź, myśl węzłowa, a przytęm dowcipna. *f.*
- Apoplectique, *a.* paraliżowy, apoplektyczny, *m.* — *m. ou* remède —, lekarstwo na paraliż, *n.*
- Apoplexie, *f.* paraliż, apoplexya, *f.*
- Apostasie, *f.* odstąpienie, odpańdzenie od wiary, wyrzeczenie się wiary, *n.*
- Apostasier, *v. n.* odpaść od religii, zarzec się, odstąpić wiary.
- Apostat, *m. ate. f. et a.* odstępcza, odstępnik wiary, *m.* odstępniczka wiary, *f.*
- Apostème, *m.* wrzód ciekący, *m.*
- Aposter, *v. a.* przenaiać, przerobić, przygotować, nastawiać kogo na kogo, na co.
- Apostille, *f.* uwaga, annotacya, przestroga, *f.* przypisek, postskrypt listowny, *m.*
- Apostiller, *v. a.* przypisywać na brzegu książki uwagi.
- Apostis, *s. m.* dwie balki z obu stron galery, na których rzędy wioseł leżą.
- Apostolat, *m.* apostołstwo, *n.* urząd apostołski, *m.*
- Apostolicité, *f.* iedność, równość nauki z nauką apostołską, *f.*
- Apostolique, *a.* Apostoliquement, *ad.* apostołski, papieski, po apostołsku, iak papież, *ad.*
- Apostrophe, *f.* obrócenie mowy do kogo, *n.* przymowa, *f.* apostrof, haczek, *m. fig.* łaianie, burkanie, *n.*
- Apostropher. *v. a.* mowę swą do kogo obrócić, łaiać, burkać, przewiska uszczypliwie dawać, kreskę położyć, apostołfować.
- Apostume, *v.* Apostème.
- Apostumer, *v. n.* zwierać się, rpić się.
- Apothéose, *f.* ubóstwienie, policzenie w poczet bogów, *n.*
- Apothicaire, *m.* aptekarz, *m.*
- Apothicaierie, *f.* apteka, (aptyka), *f.* aptekarstwo, *n.*
- Apothicaieresse, *f.* aptekarka, *f.* (w klasztorze panieńskim i żona aptekarza).
- Apotome, *s. f.* w algiebrze różnica w ilościach.
- Apôtre, *m.* apostoł, *m. i faire le bon* — dobrego udawać.
- Apotropéen, *ne, adj.* odwracający złe.

Apozème, *m.* dekokt, *m.*
 Apparat, *m.* pompa, wspaniałość, przyprawa, *f.* przygotowanie do czego, *n.* aparat, zbiór, *m.* zbieranina, *f.*
 Appareux, *m.* *pl.* aparat alborynsztunek okrętowy, *m.*
 Appareil, *m.* gotowość, *f.* przygotowanie, przysposobienie, *n.* przyprawa, *f.* nawiązek, *m.*
 Appareiller, *v. a.* przysposobić, przygotować, sporządzić, dwoie czego złączyć, parami układać, stawiać etc. *s'*, *r.* gniezdzic się, łączyć się, parzyć się.
 Appareilleur, *m.* kamieniarz, sztukator, co robotom rękodzielny m kształt przyjemny nadaie, i t. d.
 Appareilleuse, *f.* faktorka, *f.*
 Apparement, *ad.* podobno.
 Apparence, *f.* pozor, *m.* powierzchowność, okazałość, *f.* podobieństwo, *n.*
 Apparent, *ente, a.* oczywisty, pozorny, okazały.
 Apparenté, *ée, a.* spowinowacony.
 Apparenter, *v. a.* spowinowacić. *s'* —, *r.* spowinowacić się z kim,
 Appresser, *v. a.* tepić rozum, dowcip, leniwym albo głupim kogo czynić.
 Appariement, *ou* appariment, parzenie, złączenie, układanie dwóch rzeczy iednego rodzaju, *n.*
 Apparier, *v. a.* dwoie czego ze sobą złączyć, parzyć, parami układać, ustawiać, *s'*, *r.* parzyć się, łączyć się, (o ptastwie).
 Appariteur, *m.* woźny sądu duchownego, sapient akademicki, *m.*
 Apparition, *f.* zjawienie się, *n.* stawienie się, *n.*
 Apparoir, *v. n.* okazywać się iasnym, oczywistym bydz.
 *Apparoitre, *v. n.* (à qq.) ukazać się, dadz się widziec, il m'apparoit, que — zdaie mi się.
 Appartement, *m.* pokoiie, *m. pl.* mieszkanie, pietro, *n.* kompania u króla.

Appartenance, *f.* przynależytość, *f.* prawo przynależyte, *n.*
 Appartenant, *ante, a.* przynależyty, nalezty.
 *Appartenir, *v. r.* (à ...) przynależec, nalezec, il lui appartient, nalezy się, powinien, iest iego obowiązkiem.
 Appas, *m.* pobudka, ponęta, przyłuda, przyiemność, wdzięczność, uroda, *f.*
 Appât, *m.* nęta, ponęta, *f.* kluski. *m.* albo gałuszki do nadziewania gęsi etc. *f. pl.*
 Appater, *v. a.* zwabić przysmakiem, karmić kogo, nadziewać ptastwo.
 Appaumé, *ée, adj.* w herbach dłoń wyciągnoną pokazuiący.
 Appauvrir, *v. a.* wynedzić, zubożyć, *s'*, *r.* zubożec, znedzniec, podupaśdz.
 Appauvrissement, *m.* zubozenie, *n.* upadek, *m.*
 Appeau, *m.* wabik, wab, *m.*
 Appel, *m.* zwolywanie, wyzywanie na poiedynek, odwoływanie się do wyższego sądu, *n.* appellacya, *f.* bębuienie, *a.*
 Appellant, *m.* *ante, f.* et *a.* appelluiący, odwoływaiący się do wyższego sądu.
 Appellant, *m.* wab, *m.*
 Appeler, *v. a.* mianować, zwać, nazywać, imie dawać, wołać, zawołać, zwolywać, postać po kogo, zawołać, powolywać, zapozwać kogo, appellować, do wyższego się sądu odwoływać, *fig.* pobudzać, zachęcać, na poiedynek wyzywać, *s'*, *r.* zwać się.
 Appellatif, *tive, a.* nazywaiący, nazywaniu służący.
 Appellation, *f.* appellacya, *f.* odwoływanie się do wyższego sądu, *n.*
 Appendice, *f.* przydatek, dodatek, dokład, *m.*
 Appendre, *v. a.* zawieszać.
 Appentis, *m.* obdach, *m.*
 Appésantir, *v. a.* obciazać, *fig.* przytepic, przygasić, *s'*, *r.* ocićzeć, oćieżałym się stać, tę-

pieć, znikczemnieć, *fig.* — sur un sujet, — zadługo się przy czém bawić.

Appesantissement, *m.* ciężkość, gnusność, *f.*

Appéter, *v. a.* z wrodzoney chęci czego żądać.

Appétis, *s. m. pl.* małe cebulki, szczypior.

Appétissant, *ante, a.* apetyt ostrzący, chęć do iedzenia czyniący.

Appétit, *m.* apetyt, chęć do iedzenia; — żąda, chuć.

Appétitif, *tive, a.* chciwy, pożądliwy.

Appetition, *s. f.* namiętność duszy.

Appétement, *s. m.* przyszywanie, przyprawienie sztuki iako do sukni etc.

Appiécer, *v. a.* nadstawiać, przyszyć, sztukować.

Appiétrir (*s'*) *v. pr.* utracić wartość, psuć się, spodlec, upadać z ceny.

Applaudir, *v. n.* (*à qc., à qq.*) *a.* (*qq. ou qc.*) przyklaskiwać, oklaskiwać, pochwalić, chwalić kogo, *s', r.* (*de qc.*) mieć w sobie samym upodobanie, cieszyć się z czego.

Applaudissement, *m.* oklaski, *pl. m.* ukontentowanie, *n.*

Applicable, *a.* dający się do czego użyć, przystosować co ma być na co obrócone.

Application, *f.* przyłożenie, (plastru etc.) *n. fig.* odwoływanie się do czego, przystosowanie czego do czego, przyłożenie chęci myśli do czego, *n.* pilnowanie czego, *n.*

Applique, *s. f.* u złotników ozdoba klejnotowi przydana, *pièce d'applique* sadzona robota złotarska, *or d'applique* złoto do pozłacania malarskie albo złotnicze.

Appliqué, *ée, p. et a.* pilny.

Appliquer, *v. a.* przyłożyć co do czego. *fig.* przykładać, przyłożyć siły, rozum do czego, obrócić co na co, aplikować, ściągać co na co, przystosować co do czego. — un soufflet, po-

liczek dadź, w twarz uderzyć, *s', r.* przykładać się, przylgnać, *fig.* (*à qc.*) pilnować czego, przyłożyć się, iąć się, mieć się do czego, (*qc.*) przywłaszyć sobie, na siebie ściągać.

Appoint, *m.* reszta albo summa po uczynionym rachunku pozostała, *f.* naddatek, (ażyo) do pieniędzy lepszych, iak w wexlu są położone, *m.*

Appointé, *m.* żołnierz więcej żołdu biorący, *m.*

Appointement, *m.* zdanie sądowe, *n.* pensya, płaca, *f.*

Appointer, *v. a. T.* nakazać, przypowiedzieć stronom co czynić mają.

Appointeur, *m.* sędzia, co stronom zeznanie swe daie, iak sobie postąpić mają, iednacz, pośrednik, *m.*

Apport, *m.* rynek, targ, zbieg, zjazd ludzi, *m.*

Apportage, *m.* zapłata trażarzom, *f.*

Apporter, *v. a.* przynieść, przynosić, przywieść, przyprowadzić, wnieść, przynosić, *fig.* donosić, oznaymieć, czynić, sprawić co, byź czego przyczyna, wnosić, przytoczyć dowód, przystosować do czego rozumem etc.

Apposer, *v. a.* przyłożyć, przybić, przykleić, przyłączyć.

Apposition, *f.* przyłożenie, przycisnienie, przykleienie, przybicie karty, przyrośnienie, przyłączenie, *n.*

Appréciable, *a.* co można cenić, taxować.

Appréciateur, *m.* szacownik, *m.*

Appréciation, *f.* szacowanie, taxowanie, *n.* uchwała, *f.* szacunek, *m.*

Apprécier, *v. a.* cenić, ocenić, szacować, oszacować, taxować, otaxować.

Appréhender, *v. a.* obawiać się, bać się, strachać się, uiać (co ręką), chwycić, łapać, więzić.

Appréhensif, *a.* bojaźliwy, tchorzowaty.

Appréhension, *f.* bojaźń, *f.* strach, *m.* obawa, *f.* poymanie, imanie, poymanie, łapanie, pojęcie, *n.*

- *Apprendre, *v. a.* uczyć się, (*qq. de qc.*) pokazać komu co, sposobić, prowadzić kogo do czego, poznać, dociekać, dochodzić, (*qc. à qq.*) uczyć, donieść, uwiadomić.
- Apprenti, *m.* chłopiec (u rzemieślnika, kupca), uczeń, *m. tie, tisse, f.* dziewczyna dana na naukę, *f.*
- Apprentissage, *m.* termin, *m.* terminowanie, *a.* nauka, *f. fig.* początki, *m. pl.*
- Apprêt, *m.* przygotowanie, *n.* gotowość, *f.* aparat, *m.* przyprawa, *f.*
- Apprête, *f.* grzanka, *f.*
- Apprêté, *ée, p. et a.* gotowy, przygotowany, sporządzony.
- Apprêter, *v. a.* nagotować, przygotować, sporządzić, przyprawić potrawę, à rire (*à qq.*) okazać, materyą dawać do śmiechu, *s', r.* gotować się.
- Apprêteur, *m.* malarz, co pierwszy pokost na szkłach kładzie, przygotowuywacz, *m.*
- Appris, *ise, p. et a. fam.* uczony.
- Apprivoiser, *v. a.* oswoić, ugłaskać zwierzę, *s', r.* oswoić się, dać się ugłaskać, *fig. (à...)* ożebnać się z kim.
- Approbateur, *m.* potwierdziciel, pochwalacz, *m.*
- Approbatif, *ive, a.* potwierdzający, pochwalający.
- Approbation, *f.* potwierdzenie, utwierdzenie, *n.* pochwała, aprobacya, *f.*
- Approchant, *ante, a. (de)* prawie równy i podobny drugiemu.
- Approchant, *prp. (de) et fam.* blisko, prawie.
- Approche, *f.* przybliżanie, zbliżanie, *n.* przystęp, Lunette d'— perspektywka, *f.*
- Approcher, *v. a. (qq. de qc.)* przybliżyć, przymykać, bliżej przynieść, postawić, (*qq.*) wolny mieć do kogo przystęp, (*de..*) przybliżyć się, równym, podobnym być czemu, skłaniać się ku czemu, *s', r. (od..)* przybliżyć się.
- Approfondir, *v. a.* głębiej kopać, głębszém robić, *fig.* przenikać, dochodzić czego, badać.
- Approfondissement, *m.* wykopywanie, głębsze kopanie, *n. fig.* przeniknienie, dociekanie, *n.*
- Appropriation, *f.* przywłaszczanie sobie czego, *n.*
- Approprier, *v. a.* przyozdobić, rozporządzić, — une chose à une autre, przystosować co do czego, *s', r. (qc.)* przywłaszczyć sobie co.
- Approuver, *v. a.* potwierdzić, pochwalić, mieć co za dobre.
- Approvisionnement, *m.* opatrzenie w żywność, *n.*
- Approvisionner, *v. a.* w żywność opatrzyć.
- Approximatif, *ive, a.* zbliżający się, Valeur — *f.* zbliżona wartość.
- Appui, *m.* podpora, przycieś pod krzyżem w oknie, *f.* podstawek drągowi dźwignalnemu ciężar umniejszający, *m.* poręcz, *n. fig.* podpora, obrona, pomoc, *f.*
- Appui-main, *s. m.* kijek albo białka malarska rękę malarza wspierająca.
- Appuyer, *v. a.* podpieać, wspierać, przyciskać ręką co, *fig.* potwierdzić, podpieać, wspierać, bronić, (*qc. sur qc.*) gruntować, stawiać, (*sur...)* opierać się, leżeć na czém, *s', r.* wspierać się, podpieać się czém o co, na czém, *fig.* wspierać się na kim, spuszczać się na kogo, na co, odwoływać się na kogo, składając się czém.
- Apres, *a.* aprement, *ad.* cierpki, ostry, tęgi, *fig. (à qc.)* chciwy czego, łakomy na co.
- Apres, *s.* *m.* moneta, mała rybka.
- Aprêlé, *s. f.* strzepeczka, kocie ogonki, skrzyp ziele.
- Aprément, *adv.* tego, ostro, gorąco, żarliwie.
- Après, *prp.* po, d'—, podług, — cela, potem, — coup, zapóźno — tout, po tém wszystkim, wszystko dobrze zważywszy, iednak, mimo to, — que, gdy,

kiedy, po, (często tłumaczy się przez imiesłów czasu przeszłego, kończący się na *sz* albo *wszy*), — *quoi*, potem, na to, — *être après qc.*, trudnić się czém, bydź zatrudnionym, — *qq.* nie dać komu pokoiu, *Après-demain, ad.* po jutrze, na zaiutrz.
Après-dinée, f. po obiedzie, odwieczrze, *n.*
Après-midi, m. po południu, czas popołudniowy, *m.*
Après-soupée, f. po wieczery, *n.*
Aprété, f. cierpkosć, ostrosć, surowosć, *f.*
Aprise, s. f. opis dochodów z majątności, dla snadniejszego szacowania teyże majątności.
Apte, a. zdalny, zdolny, sposobny.
Aptères, s. m. pl. owady bez skrzydeł.
Aptitude, f. (à qc.) sposobnosć, zrecznosć, *f.*
Apurer, v. a. okazać, dowieść rachunki kwitami etc., rachunek uznać za dobry.
Apyre, m. f. adj. mówiąc o ziemiach i kamieniach wytrwałych w ogniu.
Apyrexie, f. dzień, którego na febrę chorujący od uiey jest wolny.
Aquador, s. m. ryba latająca.
Aquatile, a. wodny, w wodzie rosnący, żyjący.
Aquatique, a. bagnisty, wodny, w wodzie żyjący etc.
Aqueduc, m. wodociąg, *m.*
Aqueux, euse, a. wodnisty.
Aquilin, a. nez —, nos orli, krzywy, *m.*
Aquilon, m. wiatr północny, *m.*
Aquitaine, f. Akwitania, *f.*
Arabe, a. Arabski, *fig.* nieczuły, nielitosciwy, łakomy, — *m.* Arabczyk, Arabski język, *m. fig.* człowiek dziki, nieokrzesany, okrutny, *m.*
Arabesque, a. Arabski.
Arabesque, f. arabeska, malarskie ozdoby, *f.*
Arabie, Arabiia, ziemia Arabska, *f.*
Arabisme, m. własnosć języka Arabskiego, *f.*

Arable, adj. oromy, co się orać godzi.
Arachnoïde, adj. tunique arachnoïde w anatomii błonka w oku iak paęcyczna subtelna.
Arack, m. arak, *m.*
Araignée, f. paiać, *m. toile d'—,* paęcyczna, *f. pl. Araignées, pl.* paęcyczna, *fig. prędzda, f.*
Aramber, v. a. wieszać się, przyczepić się do okrętu nieprzyjacielskiego.
Aramer, v. a. rozciągać, rozpinąć sukno w krosnach, żeby ie rozszerzyć.
Arang, s. m. leniwy drukarz.
Arantèles, f. pl. nitki białe nakształt paęczyny, *f. włos* najcieńszy na biegach ielenich, *m.*
Aras, m. gatunek papugi, *f.*
Araser, v. a. szkodwaga murować iako mur, ścianę.
Aratoire, adj. stosujący się do rolnictwa, służący rolnictwu
Arbalète, f. kusza ręczna, *f.*
Arbalétrier, m. łucznik, co kuszę robi, albo z kuszy ręczney strzela, *m. wiązanie dachowe, n.*
Arbalétriere, f. miejsce na galerze gdzie się żołnierze bronią, *n.*
Arbitrage, m. iednacki wyrok, *m. uznanie kompromissarskie, n. porównanie różnych kursów wexlowych, f.*
Arbitraire, a. arbitrairement, *ad.* polubowny, polubownie, *ad.*
Arbitral, ale, a. iednacki, rozjemczy, kompromissarski.
Arbitrateur, m. rozjemca, iednacz, kompromissarz, *m.*
Arbitration, f. taxowanie, oszacowanie, *n.*
Arbitre, m. rozjemca, iednacz, kompromissarz, pan samowładny, *m. le libre —, le franc —,* wolnosć, wola nieprzymuszona, *f.*
Arbitrer, v. a. rozeznąć, rozsądzić, osądzić, taxować, oszacować.
Arborer, v. a. stawić, postawić, (maszt) wywiesić, rozpościerać proporce, *fig.* trzymać się czego.
Arboribonze, s. m. Bonz, kapłan Chiński błąkający się.

Arborisée, *f. adj.* kamień mający na sobie znaki do liści drzewnych podobne.

Arbouse, *m.* ieżowka, *f.* arbuż, *m.*

Arbousier, *m.* ieżowka włoska, *f.*

Arbre, *m.* drzewo, *n.* kołowrot, stolec, wał, walec, *m.* wrzeciono, *n.*

Arbrisseau, *m.* drzewko, *n.* krzew, *m.* chróscina, *f.* krzak, *m.*

Arbrot, *m.* krzak lepem pomazany na ułowieńie ptaków, *m.*

Arbuste, *m.* chróst, *m.* krzewina, *f.*

Arc. *m.* łuk, *m.* frambuga, obłączystość, obłączysta strona sklepu, *f.*

Arcade, *f.* obłączysty otwór, *m.* frambuga, arkada, *f.* sklep, *m.* sklepienie, *n.*

Arcane, *m.* tajemnica, *f.*

Arcane, ou Arcanée, *f.* rubryka, *f.*

Arcanson, *m.* smoła czarna, żywicy pewny gatunek, *f.*

Arc-boutant, *s. m.* słup, filar podpierający sklepienie, *fig* głowa, wódz, podpora państwa.

Arc-bouter, *v. a.* utrzymywać, podierać, wspierać.

Arc-en-ciel, *m.* tęcza, *f.*

Archal, fil d'—, drót mosiężny, *m.*

Archange, *m.* archanioł, *m.*

Arche, *f.* arkada, frambuga pod mostem etc. sklepienie, *n.* wieko na pompie okrętowej, — de Noé, korab, *m.* — d'alliance, skrzynia, (arka) przymierza, *f.*

Archée, *s. f.* w *Fizyce i Chemii* dusza świata w całej naturze przemieszkująca, wszystkich iey działań pierwszą przyczyną i początkiem będąca.

Archelet, *m.* obłączyk złotnikom etc. do roboty służący, *m.*

Archéologie, *s. f.* traktat, dzieło o starożytnościach.

Archer, *m.* strzelec łuczny, pachołek, *m.*

Archet, *m.* smyczek, łubek, obłąk u kolebki, sucha wanna, *m.*

Archétype, *m.* pierwszy wzór, *m.* obraz czego, oryginał, *m.*

Archevêché, *m.* arcybiskupstwo,

a. archidyecezya, *f.* pałac arcybiskupi, *m.*

Archevêque, *m.* arcybiskup, *m.*

Archiatre, *m.* pierwszy lekarz miasta etc. *m.*

Archichambellan, *m.* wielki podkomorzy, *m.*

Archichancelier, *m.* wielki kanclerz, *m.*

Archidiaconat, *m.* arcydziekaniia, godność, dyecezya arcydziekańska, *f.*

Archidiacone, *m.* arcydziekaniia, dyecezya arcydziekańska, *f.* mieszkanie arcydziekana, *n.*

Archidiacre, *m.* arcydziekan, *m.*

Archiduc, *m.* arcyksiążę, *m.*

Archiduché, *m.* arcyksięstwo, *n.*

Archiduchesse, *f.* arcyksiężna, arcyksiężniczka, *f.*

Archiechanson, *m.* arcy podczasy *m.* — tranchant, *m.* arcy stolnik, *m.*

Archiepiscopal, *ale.* arcybiskupi.

Archiepiscopat, *m.* arcybiskupstwo, *n.*

Archifou, *m.* arcygłupi, arcybłazen, *m.*

Archimandritat, *m.* godność archimandryta greckiego, *f.*

Archimandrite, *m.* archimandryt grecki, *m.*

Archimarechal, *m.* arcy marszałek, wielki marszałek, *m.*

Archipédant, *s. m.* arcyklecha, mędrek, dziwak, subtelnostkami szkolnemi uprzykrzający się.

Archipel, *m.* Archipelag, morze Greckie, *n.*

Archipompe, *s. f.* ogrodzenie na okręcie, gdzie pompy stoia.

Archipresbyteral, *ale.* *a.* arcykapłański.

Archipresbyterat, *m.* godność arcy-presbitera, *f.* arcykapłaństwo, *n.*

Archiprêtre, *m.* arcykapłan, arcy-presbiter, *m.*

Archiprêtre, *m.* arcy-presbiteria, *f.* iego dyecezya, *f.*

Archiprieur, *m.* arcyprzeor, *m.*

Archiprieure, *m.* arcyprzeorstwo, *n.*

Architecte, *m.* budowniczy, architekt, *m.*

Architectonographie, *m.* ten, co budynki opisuje.
 Architectonographie, *f.* opisanie wspianego budynku, *n.*
 Architecture, *f.* architektura, nauka budownictwa, *f.*
 Architrave, *s. f.* w *archit.* tram pod stropem nadwóch słupach położony.
 Archiresorier, *m.* arcypodskarbi, *m.*
 Architriclin, *m.* szafarz, *m.*
 Archives, *f. pl.* nadania, przywileje, akta publiczne, *pl.* miejsce, gdzie różne publiczne papiery chowają, archiwum, *n.* metryka, *f.*
 Archivilain, *s. m.* nadzwyczajnie skąpy.
 Archivole, *s. f.* klawicymbał ze skrzypcami.
 Archiviste, *m.* archiwista, metrykant, *m.*
 Archonte, *s. m.* przedniejszy urzędnik w Atenach.
 Archures, *s. f. pl.* we młynie lada drewniana, w której się kamienie młyńskie obracają.
 Arçon, *m.* łęk usiodła, obłak kapelusznicy do wybijania wętny, *m.*
 Arcot, *s. m.* mosiądz bardzo podły, miedziane odmioty, żuźle.
 Arctique, *a.* północny, pole —, *m.* biegun północny, *m.*
 Ardasses, *f. pl.* Perski iedwab najpodlejszy, *m.*
 Ardassine, *a. et f.* perski iedwab najprzedniejszy, *m.*
 Ardée, *s. f.* gatunek żorawi, bocianów, iaskutek.
 Ardélion, *m. fam.* lekkomyślny człowiek, *m.*
 Ardement, *ad. fig.* z zapałem, gorąco, żarliwie, gorliwie, usilnie.
 Ardent, *ente, a.* żarzysty, ognisty, pałający, *fig.* (*à qc.*) gorący, prędky, niepowsiągniony, żywy, gorliwy, zapalczywy, ognisty, rudy (o włosach), miroir —, *m.* zwierciadło zapalające, *n. verre* —, *f.* szkło zapalające, *a. chapelle* —, *f.* lampa illuminowana kaplica, *f.*

chambre —, *f.* sądy co na stos skazują, *m.*
 Ardent, *m.* ogień z wzywów i zaduchów pochodzący, *m.* świeczka błędna, *f.* Ardens, *pl.* (przedtem) ogniem piekielnym zarażeni, *m.*
 Ardeur, *f.* gorąco, *n.* upał, *m. fig.* żarliwość, gorliwość, *f.* zapał, *m.*
 Ardillon, *m.* trzpień, śpień w sprzączce, *m.*
 Ardoise, *f.* kamień łupny, *m.*
 Ardoise, *ée, a.* mieniący farbę, mieniony.
 Ardoisière, *f.* góry, gdzie kamień łupny łamają, *f. pl.*
 Ardu, *e, adj.* trudny, przykry, zawiły.
 Are, *s. m.* iedność w nowych miarach powierzchni.
 Aréa, *s. f.* choroba, w której włosy wypadają.
 Aréne, *f.* piasek, *m. fig.* plac do zapasów, poiedynków etc.
 Aréner, *v. n.* uginąć się, ustępować (jako balka etc.).
 Aréneux, *euse, a.* piaszczysty.
 Areniforme, *adj.* w kształcie piasku.
 Aréole, *s. f.* krążek czerwony około brodawki na piersiach.
 Aréometre, *s. m.* narzędzie do ważenia płynów.
 Areopage, *s. m.* trybunał w star. Atenach.
 Aréostatique, *adj.* w równowadze z powietrzem będący.
 Areostyle, *s. m.* budowa, której kolumny, filary znacznie są oddalone od siebie.
 Areotectonique, *s. f.* część architektury militarnej, nauka fortyfikacyjna.
 Areotique, *s. m.* lekarstwo poty sprawujące, otwierające pory.
 Arer, *v. n.* w marynarce wlec kotwicę za sobą.
 Arête, *f.* oś, *f.* krawadź, *f.*
 Arganeau, *s. m.* kółko żelazne do którego liny przywieżnią.
 Argemone, *s. f.* gatunek dzikiego maku.
 Argent, *m.* srebro, *n.* moneta, *f.* pieniądze, *m. pl.*

Argenté, ée, p. et a. posrebrzany, srebrzysty, biały,

Argenter, v. a. posrebrzać, srebrem wykładać.

Argenterie, f. srebro stołowe, srebra, *n. pl.* srebrne naczynia *m. pl.*

Argenteur, m. ten, co posrebrza, *m.*

Argenteux, euse, a. fam. pieniężny, w pieniądże bogaty.

Argentier, m. kredencierz, *m.*

Argentin, ine, a. srebrzysty, srebrobrzmiący.

Argenture, f. posrebrzanie, *n.*

Argile, f. glina biała, *f.*

Argileux, euse, a. gliniasty.

Argot, m. język cygański, którym złodzieje mówić zwykli, *m.*

Argoulet, m. strzelec łuczny konny, *m. fig.* nic po nim, wisus, *m.*

Argousin, m. stróż niewolników na galerach, *m.*

Arguer, v. a. obwiniać, łaiać, karcieć.

Argument, m. dowód, argument, *m.* materya, treść, *f.*

Argumentant, m. opponent dysputujący przeciw komu w publicznej dysputacji, *m.*

Argumentateur, m. argumentator, *m.*

Argumentation, f. dowodzenie argumentami, *n.* dowód, *m.*

Argumenter, v. a. argumentować, dowodzić czego argumentami, wnioskować co sobie, (*contre qc.*) dysputować przeciw komu, czemu, (*de qc.*) wywodzić, dowodzić.

Argus, m. fig. człowiek zawistny, zazdrosny, czuyny, *m.*

Argutie, s. f. dowód subtelny, syllogizm węzłowy.

Argyrogonie, s. f. w Alchym. kamień filozoficzny.

Argyropée, s. f. sztuka robienia srebra.

Arianisme, s. m. nauka Aryana utrzymującego, że J. C. nie był równy Bogu.

Aride, a. suchy, wyschły, *fig.* chudy, tępy, skąpy.

Aridité, f. suchość, susza, *f. fig.* chudość, miątkość, *f.*

Aridure, f. schnienie, słabienie, *n.*

Ariette, f. śpiew lekki, aryka (łatwa), *f.*

Arigot, m. gatunek piszczałki, *f.*

Aristarque, f. Arystarch, *m. fig.* krytyk, cenzor surowy, *m.*

Aristocrate, m. arystokrat, możnowładca, *m.*

Aristocratie, f. arystokracja, *f.* możnych rząd, *m. pl.* możnowładztwo, możnowładztwo, *n.*

Aristocratique, a. aristokratyque-ment, *ad.* arystokratyczny, możnowładny, arystokratycznie, dumnie, *ad.*

Aristodemokratie, f. możnorrządztwo i gminowładztwo, *n.* rzeczpospolita, w której szlachta z pospółstwem panuje, *f.*

Arithmantie, f. wróżenie, wiśszczenie z liczb, *n.*

Arithmeticien, m. rachmistrz, *m.*

Arithmétique, m. rachowanie, rachmistrzostwo, *n.* arytmetyka, rachmistrzowska nauka, *f.* rachmistrzowski, rachowniczy, *a.*

Arlequin, m. błazen, arlekin, *m.*

Arlequinade, f. figle, *m.* fraszki, *f. pl.* błazenstwo, *n.*

Armadille, m. pancernik, *m.* (zwierzę).

Armadille, f. fregata, *f.* okręt mały, flotyla, mała flota.

Armateur, m. kaper, armator, kupiec, pan, co okręt wysyła na dalekie handle, pan okrętu.

Armature, s. f. gwóździe, ankry, klamry i inne ciesielskie żelaza do spinania czego.

Arme, f. oręż, *m.* broń, zbroia, *f.*

— à feu, broń ognista, strzelba, *f.* — blanche, broń biała, broń ręczna, *f.* Armes, *f. pl.* broń, obronna zbroia, gotowość wojenna, *f.* rysz tunek wojenny, zbrój, herb, *m. fig.* żołnierstwo, *n.* żołnierska służba, nauka rycerska, *f.* rzemieśło rycerskie, *n.* dzielne czyny, wojenne dzieła, *pl.* faire les armes, tirer les armes, walczyć.

Armé, ée, part. et a. uzbroiony, zbrojony, w zbroi.

- Armée, *f.* wojsko, *n.* armia, *f.* — navale, wojsko morskie, flota, *f.*
- Armeline, *f.* gronostaj, *m.*
- Armement, *m.* uzbrojenie wojska, okrętu, *n.* przygotowanie, *n.* gotowość, *f.* wyprawa floty, wojska, *f.* rynsztunek wojenny, *m.* wyprawa okrętu, *f.* ekwipaż okrętu, *m.*
- Arménie, *f.* Armenia, ormiańskie królestwo, *n.* Arménieu, enue, *a et s.* Ormianiu, *m.* ormiański, *a.*
- Armer, *v. a.* uzbroić, *fig.* pobudzić, poduszczać kogo, gotować się na wojnę, *s, r.* rzucić się do broni, uzbroić się, *fig.* umocnić się, utwierdzić się, uzbroić się przeciw etc.
- Armet, *m.* hełm, szyszak, *m. fig.* głowa, *f.*
- Armillaire, (sphère), *s. f. w astr.* z cyrkulów złożony.
- Armilles, *s. f. pl. w archit.* pierścienie i kolce u słupów dla ozdoby wiszące.
- Armistice, *m.* zawieszenie broni, *n.* rozejm, *m.*
- Armogau, *s. m.* pogoda, czas żegludze sprzyjający.
- Armoire, *f.* szafa, szafka, *f.*
- Armoiries, *f. pl.* herb, *m.*
- Armoisin, *m.* gatunek kitayki cienkiej, *f.*
- Armon, *m.* półwozie przednie, *n.* ośnica przednia, *f.*
- Armorial, *m.* herbarz, *m.* książka o herbach, *f.*
- Armóriat, *ale, a.* do herbów należący, o herbach.
- Armorer, *v. a.* herb malować, wyrzynać.
- Armoriste, *m.* pisarz herbów, wykładacz herbów, *m.*
- Armure, *f.* zbroja, *f.* uzbrojenie, *n. fig.* broń, obrona, ochrona, *f.*
- Armurier, *m.* zbrojownik, płatnerz, kupiec, co zbroją handluje, *m.*
- Arnaud, *m.* Arnold.
- Arnould, *m.* Arnulf.
- Aromate, *m.* korzenie, *m. pl.*
- Aromatique, *a.* korzenny.
- Aromatisation, *f.* przyprawianie korzeniami, *n.*
- Aromatiser, *v. a.* przyprawiać korzeniami.
- Aromatite, *s. f.* kamień drogi i stoty żywicznej mający kolor i zapach myrry, znayduje się w Egipcie i Arabii.
- Arome, *s. f.* nomenklatura.
- Aron, *m.* Aaron, *m.*
- Aronde, *f.* iaskółka, *f.* queue d' —, *f.* iaskółczy ogon, *m.*
- Aronnelle, *f.* statek czyli okręt lekki, *m.*
- Arpailleur, *m.* szukający złota na brzegach rzecznych, złotomy, złotopłok, złotobracz, *m.*
- Arpent, *m.* morg, morgia, *f.*
- Arpentage, *m.* rozmiar gruntów, *n.* miernictwo, *n.*
- Arpenter, *v. a.* pola, grunty mierzyć, *fig. fam.* wielkie kroki robić, stapać, przebieżdż.
- Arpenteur, *m.* komornik, geometra, co grunty rozmierza, *m.*
- Argué, ée, *a.* nagięty, skrzywiony.
- Arquebusade, *f.* postrzał z rusznicy, *m.* eau d' —, *f.* wódka na rany służąca, *f.*
- Arquebuse, *f.* rusznica, arkabuz, muszkiet staroświecki, *m.* strzelba ręczna, *f.*
- Arquebuser, *a.* zastrzelić.
- Arquebuserie, *f.* rzemieśło rusznikarskie albo puszkarskie, *n.*
- Arquebusier, *m.* rusznikarz, puczne, arkabuzer, *m.*
- Arquer, *v. n.* nagiąć się, zginać się.
- Arrachement, *m.* oderwanie, *n.*
- d'Arrache-pied, *ad. fam.* bez przestanku, bez przzerwania.
- Arracher, *v. a.* (*gc. à qq.*) wyrwać, oderwać, *fig.* (*gc. de qq.*) wymęczyć, wymagać co na kim, (*qq. de gc.*) udrywać kogo od czego, *s, r.* (*de gc.*) wydzierać się z kąd, odrywać się, opuszczać.
- Arracheur, *m.* ten co wyrывa, — de dents, dentysta, lekarz, co zęby wyrывa, *m.*
- Arrachis, *s. m.* wyrывanie płoniek i drzewek.

Arragon, *m.* Aragonia, *f.* nois, nien, *a. et m.* Aragoński, *a.* Aragończyk.

Arrange, *éc, p. et a.* porządy, przygotowany, rozporządzony.

Arrangement, *m.* rozporządzenie, układ, rozkład, ułożenie, przygotowanie, *n.* Arrangemens, *pl.* zamiar, zamysł, sposób, ułożenie, postępowanie, *n.*

Arranger, *v. a.* rozporządzić, rozrządzić, porządknie ustawić, ułożyć, przygotować, *s', r.* przygotować się, rozporządzić, (*avec qq.*) zgodzić się o co kim, ułożyć co z kim, co między sobą.

Arrentement, *m.* arendowanie, *n.*

Arrenter, *v. a.* arendować.

Arrérager, *v. a.* se laisser —, zadłużyć się w czynszach, w prowizyi etc.

Arrérages, *m. pl.* niewypłacone czynsze, prowizya etc.

Arrestation, *f.* zaarrestowanie, arestowanie, *n.* arest, *m.*

Arrêt, *m.* dekret, *m.* sentencya, *f.* wyrok, konkluzya, uchwała, *f. fig.* rozmyśl, *m.* rozmyślenie się, *n.* stałość, stateczność, *f.* arest, *m.* arestowanie, zatrzymanie, zatrzymanie się, *n.* przeszkoda, zawada, obietnica, *f.* przyrzeczenie, *n. fig.* sans —, bez stałości, bez stateczności.

Arrêté, *m.* układ, konkluzya, uchwała, *f.* — de compte, zakończenie rachunku, *n.*

Arrêté, *éc, p. et a.* zatrzymany etc. pewny, stały, dessin —, rysunek zupełnie zakończony, *m.*

Arrêter, *v. a.* przytrzymać, zatrzymać, utrzymać, zastanowić krew etc., wstrzymać, usmierzyc, hamować, arestować, wziąć kogo do więzienia, zamówić, najać, postanowić, stanowić, naznaczyć, dać czas, miejsce, — ses yeux, sa pensée sur *qc.* zastanowić, zwrócić na co myśl, oczy, serce, myśli, oczy wlepić w co, — un compte rachunek uczynić, bawić się, zabawić się, *s', r.* stanąć, iść przestać, zastanowić się, bawić

się, przebywać, ustać, przestać, (*à qc.*) bawić się czém, pilnować czego, przyłożyć się do czego, zostawić przy czém, pytać się, dbać, stać o co.

Arrêstiste, *m.* zbieracz dekretów, *m.*

Arrher, *v. a.* dać zadatek, dać co na rękę.

Arrhes, *f. pl.* zadatek, *fig.* fant, pamiątka, *f.*

Arrière, en arrière, *ad.* w zad, w tył, w stecz, w tyle, za sobą demeurer, être, eu etc. zostać u kogo w długi.

Arrière, *i.* fora! precz! won! idź ztąd precz, a nie pójdiesz?

Arrière, *m.* tył okrętu, *m.*

Arriéré, *éc, p. et a.* dłużny, winien, niesłowny.

Arrière-ban, *m.* pospolite ruszenie, *n.*

Arrière-bec, *m.* róg filaru mostowego, etc. *m.*

Arrière-boutique, *f.* tylna izba u warstata, u kramnicy, *f.*

Arrière-change, *m.* prowizya od prowizyi, *f.*

Arrière-corps, *s. m.* część facyaty, na której mniej są wypuszczone ozdoby architektoniczne.

Arrière-cour, *f.* podworze tylne, *n.*

Arrière-faix, *m.* miejsce, (łożysko), *n.* błona, w której się dziecię rodzi.

Arrière-fermier, *m.* subarendarz, *m.*

Arrière-fief, *m.* lenność nie od samego zwierzchnika, lecz od lennika trzymana.

Arrière-fleur, *s. m.* sierść na skórcie po zdzieraniu pozostała.

Arrière-fille, *r.* wnuczka, *f.*

Arrière-fils, *m.* wnuk, *m.*

Arrière-garant, *m.* współrękoymia, *m.*

Arrière-garde, *f.* tylna straż, odwód, *m.*

Arrière-main, *f.* zwierzchnia część ręki, *f.*

Arrière-neveux, *pl.* potomstwo naypóźniejsze, naydalsze, *n.*

Arrière-neveu, *s. m.* syn bratanka lub bratanki, wnuk brata albo siostry.

Arrière-nièce, *f.* wnuczka siostry albo brata, *f.*
 Arrière-panage, *s. m.* czas po skończonym paszy, w którym jeszcze bydło w lesie zostawione bywa.
 Arrière-petite-fille, *f.* prawnuczka, *f.*
 Arrière-petit-fils, *m.* prawnuk, *m.*
 Arrière-point, *m.* wyszywana robota, *f.* wyszywanie, *n.*
 Arrière-pointeuse, *f.* wyszywaczka, *f.*
 Arrière, *v. a.* odkładać, odwłaczać zapłacenie, *s', r.* bydz oszukanym, niezapłaconym.
 Arrière-saison, *f.* schyłek iesieni, maik iesienny, *m.* babie lato, *n.* *fig.* początek starości ludzkiej, wiek grzybiały, *m.* zestarzałość, *f.*
 Arrière-vassal, *m.* lennik nie od zwierchnika lenność trzymająca, *m.*
 Arrière-vousure, *s. f.* przydrzwie sklepione w murze, za drzwiami albo oknami dla snadniejszego otworu.
 Arrimage, *s. m.* na okrętach ułożenie, ustawianie bal, a osobliwie beczek.
 Arrimer, *v. a.* ułożyć, uporządkować ładunek okrętowy.
 Arriser, *v. a.* na okrętach spuścić co iako żagle.
 Arrivage, *m.* przypłynienie, wyładowanie, *n.* towary co morzem przybyły, *m.*
 Arrivée, *f.* przybycie, przyście, *n.* przyjazd, *m.*
 Arriver, *v. n.* przybyć, przyjechać, przyśść, przyptynać etc. stać się, trafić się, zdarzyć się, (*à qq.*) zdarzyć się komu, spotkać kogo.
 Arroba, *s. f.* okrętowa waga od 31 do 32 funtów.
 Arroche, *s. f.* łoboda, *ziele.*
 Arrogance, *f.* pycha, nadętość, duma, *f.*
 Arrogant, *ante, a.* dumny, pyszny nadęty.
 s'Arroger, *v. r.* zuchwale przy-

pisywać, przywłaszcząć, przeczytać co sobie.
 Arroi, *s. m.* szereg ludzi, poczet sług, asystencya.
 Arroundir, *v. a.* okrążyć, okrążyć co robić, skrócić, toczyć, wyrzynać, rozprzestrzenie dobra etc. *s', r.* okrągłem zostać.
 Arrondissement, *m.* obwód, czynienie okrągłem, *n.* okrągłość, rozprzestrzenie, *n.*
 Arrosage, *m.* pokrapianie, polewanie, *n.*
 Arroisement, *m.* polewaie, pokrapianie, *v.*
 Arroser, *v. a.* pokrapiać, oblewać, polewać, płynąć (o rzekach).
 Arrosoir, *m. pl.* polewaczka, *f.*
 Arrugie, *s. f.* kanał.
 Ars, *m. pl.* żyły, które kowal koniom zwykł zacinąć, *f.* herb na koniach wypiatnowany, *m.*
 Arsenal, *m.* arsenał, cekauz, *m.* Arsenic, *m.* arsenik.
 Arsenical, *ale, a.* arsenikowy, arseniczny.
 Arsin, *s. m.* zagorzenie, zapal, ogień, drzewo gdzie się ogień zajął.
 Arsis, *m.* przykry zapach wina niby od spalenizny, *n.*
 Art, *m.* nauka, umiejętność, sztuka, *f.* fortel, przemysł, *m.* maitre de l' —, znający się na rzeczy, *m.* les beaux arts, wyzwolone nauki, *f. pl.* terme de l' —, wyraz techniczny, *m.*
 Artemisies, *s. f. pl.* święta na cześć Dyany.
 Artemon, *s. m.* kółka ostatnie od spodu w klubie do ciągnięcia ciężarów.
 Antenna, *s. f.* ptak wodny.
 Artère, *f.* żyła pulsowa, żyła oddechowa, *f.*
 Artériel, *elle, a.* pulsowy.
 Artériologie, *f.* nauka o żyłach pulsowych, *f.*
 Artériotomie, *f.* krwi puszczanie z żyły pulsowej, *n.*
 Arthritique, *a. et s.* lekarstwo na podagrę, podagryczny.
 Arthrodie, *s. f.* w Anatomii spo-

- jenie dwu kości, z czaszki a
 głowicy płaskiej złożone.
- Arthron**, *s. m.* w anatomii staw,
 w który się dwie głowice spa-
 iają.
- Artichaut**, *m.* karciof, karczoch, *m.*
- Article**, *m.* staw w ciele, obrot,
 artykuł, *m.* część, sztuka, *f.* ka-
 wałek, artykuł w grammaty-
 ce, *m.*
- Articulaire**, *a.* dostawów w ciele
 należący, maladie —, łamanie
 w kościach, *n.*
- Articulation**, *f.* spoienie, złożenie
 stawów, *n.* wymowa piękna,
 głos wyraźny, *m.*
- Articuler**, *v. a.* wyraźnie wyma-
 wiać, aptykułami albo punkta-
 mi co pisać.
- Artien**, *s. m.* uczący się filozofii.
- Artifice**, *m.* kunszt, *m.* sztuka,
 sztuczna robota, *f. fig.* prze-
 myśl, fortel, *m.* sztuka, chy-
 trość, *f. feu d'—*, feierwerk, *m.*
 kunsztowne ognie, *m. pl.* Arti-
 fices, *pl.* maszyny kunsztowne.
f. pl.
- Artificiel**, *elle, a.* artificiellement,
ad. sztucznie zrobiony, *ad.*
 sztucznie.
- Artificier**, *m.* puszkarz, co działa
 rychtaie, feierwerkier, co kun-
 sztowne robi ognie, *m.*
- Artificieux**, *euse, a.* sztuczny,
 frantowski, chytry, zdradliwy,
 przewrotny.
- Artiller**, *ou Artillier*, *m.* ludwi-
 sarz, puszkarz, *m.*
- Artillerie**, *f.* artylerya, armaty,
f. działa, *n. pl.* artylerya, *f.*
 artylerzyści, *m. pl.* pièce d'—
 działa, *n.*
- Artilleur**, *m.* artylerzysta, *m.*
- Artimon**, *s. m.* maszt ostatni na
 nawie.
- Artisan**, *m.* rzemieślnik, *m. fig.*
 sprawca, stwórcy, sprawi-
 ciel, *m.*
- Artison**, *m.* robak w drzewie,
 czerw, *m.*
- Artisonne**, *ée, a.* robaczywy, ro-
 baczysty, od robaków toczony.
- Artiste**, *m.* artysta, *m. fig.* aktor,
 komedyant, *m.*
- Artistement**, *ao.* sztucznie.
- Artolatre**, *s. m.* sektarz, należący
 do sekty.
- Artomeli**, *s. m.* kataplazma z chle-
 ba i miodu.
- Arure**, *s. f.* miara Egipcka.
- Aruspice**, *s. m.* u starych Rzy-
 mian wieszczek z trzew.
- Arvallée**, *adj.* wiejski.
- Arythenoides**, *s. m. pl.* para chrzą-
 stek krtaniowych.
- Arythme**, *s. m.* nieregularność
 pulsu.
- Arzel**, *adj. m.* koń białonogi.
- As**, *m.* es na kostkach, as w kar-
 tach Francuzkich, *tuz, m.*
- Asbeste**, *m.* asbestowy kamień, *m.*
- Ascendant**, *m.* krewny w linii
 w górę postępującej, przodko-
 wie, *m. fig.* władanie sercem
 czyim, *m.* moc nad kim, *f.*
 przodkowanie w rozumie etc.,
n. duma, zrządność.
- Ascendant**, *ante, a.* wstępujący.
- Ascension**, *f.* wschód, *m.* wzbi-
 nie się w górę cieczy iakiej
 w rurze, *n.* wniebowstąpienie
 Chrystusa Pana, święto, *n.*
- Ascète**, *m.* człowiek bogomyśl-
 nością bawiący się, *m.*
- Ascetique**, *a.* bogomyślny.
- Asciens**, *m. pl.* bezcienne narody
 co żadnego cienia od słońca
 południowego koła siebie nie
 widzą.
- Ascite**, *s. f.* wodna puchlina brzu-
 cha.
- Asclepies**, *s. f. pl.* święta na cześć
 Eskulapiusza.
- Asiatique**, *a.* Azjatyyczny, Azya-
 tycki, *fig.* nadęty, rozciągly,
 rozwlokły, wystawny.
- Asie**, *f.* Azya, *f.*
- Asile**, *m.* schronienie, ucieczka, *f.*
 publiczne ucieczki, *pl. fig.* u-
 cieczka, *f.*
- Asine**, *a. bête —*, osieł, *m.* osli-
 ca, *f.*
- Asmodee**, *m.* Asmodeusz, diabeł
 niezgody małżeńskiej, niezgoda
 (w małżeństwie), *f.* gatunek
 węża, *m.*
- Aspalathe**, *s. m.* ciernie zamorskie
 wonne.

- Aspect**, *m.* wzrok, widok, *m.* postać, postawa, *f.*
Asperge, *m.* szparag, *m.*
Asperger, *v. a.* kropić, pokropić (święconą wodą).
Aspergès, *m.* czas, dzień skropienia święconą wodą, *m.*
Aspergoute, *s. f.* gwiazdeczki, iskierki, gawęda, *ziele*.
Asperité, *f.* chropowatość, cierpkość, przykrość, nieprzyjemność *f. fig.* dzikość, *f.* upor, *m.*
Aspersion, *f.* skropienie, pokropianie święconą wodą.
Aspersoin, *aspergès*, *m.* kropidło do święconey wody, *n.*
Asphalte, *s. m.* kamień około Babilonu i w Szwaycaryi znajdujący się, kit z niego do spajania kamieni, a smoła na robaki co okręty toczą robione bywają.
Asphyxie, *f.* mdlenie, omdlenie, zemdlenie, *n.* młotności, *f. pl.*
Aspic, *m.* żmija, *f. fig.* człowiek złośliwy, *m.* żmija, *f.*
Aspirant, *m.* ante, *f.* pragnący czego, pnać się do czego.
Aspirant, *ante*, *a.* brzmiający, głośno się wymawiający (o H.), pompe —, *f.* pompa ssąca, *f.*
Aspiration, *f.* oddech, *m.* oddychanie, *n.* głośno brzmiająca wymowa litery H, *f.* ubieganie się do honorów etc., wzdychanie, westchnienie do Boga, ciągnięcie wody w pompach, *n.*
Aspirer, *v. a.* oddychać, przyjmować, wsiąkać, (*à qc.*) dopinać się, zabiegać, żądać czego.
Aspre, *s. m.* moneta turecka srebrna.
Assa, *m.* — foetida, diabli wymiot, kley z ziela cyrenayskiego.
Assabler, *v. a.* piaskiem zasypać, zamulić, *s'*, *r.* piaskiem się zamulić, osiłeknąć, uwiąznąć na piasku.
Assagir, *v. a.* uczyć kogo.
Assaillant, naiezdnik, zaczepiający, *m. fig.* napastnik, *m.*
Assaillir, *v. a.* uderzyć na kogo, naiechać kogo, szturmować, *fig.* napadź, nagabać.

- Assainir**, *v. a.* uzdrowić.
Assaisonnement, *m.* przyprawa, *f. fig.* ozdoba, okrasa, *f.* wdzięk, *m.*
Assaisonner, *v. a.* przyprawić, zaprawiać, *fig.* okrasić, ozdobić, przyozdobić czém.
Assaisonneur, *m.* przyprawiacz, zaprawiacz.
Assaki, *s. f.* tytuł pierwszej sułtani.
Assassin, *m.* zabójca, mężobójca, zbójca, *m.*
Assassin, *inne*, *a.* zabójczy.
Assassinant, *ante*, *a.* zabójczym sposobem gładzący ze świata kogo, *fig.* mordujący, przykry, nieznosny.
Assassinat, *m.* zabójstwo, *n.* zradziecki zabój, *m.* mężobójstwo, *n.* napaść zradziecka, *f.*
Assassiner, *v. a.* zabić, zradzieckim sposobem napaść, *fig.* uprzykrzać się czém komu, dręczyć, trapić, zabiać kogo.
Assation, *s. f.* warzenie czego w swoim soku żadnego nie przylewając płynu.
Assant, *m.* szturm, *m.* szturmowanie, *n.* *fig.* usilna prośba, pokusa, *f.* pochop, *m.*
Assazoé, *s. f.* roślina abyssyńska, wymienita na truciznę.
Assec, *s. m.* upust, spust stawów.
Assечer, *v. a.* osuszyć.
Assécution, *s. f.* dostąpienie, otrzymanie *beneficium*, prebendy.
Asséneur, *s. m.* poborca.
Assemblage, *m.* zebranie, zgromadzenie, złączenie różnych rzeczy, *n.* zbiór, *m.* sklejenie, spoienie, wiązanie, *n.* plancher d'—, układana podłoga, *f.*
Assemblée, *f.* zgromadzenie, *n.* schadzka, *f.* zjazd, *m.* miejsce, dokąd się schodzą, *n.*
Assembler, *v. a.* znosić do kupy, gromadzić, zbierać, ściągać, zwołać, wiązać, spajać, łączyć, *s'*, *r.* zgromadzić się, schodzić się, zjechać się, ściągać się.
Assener, *v. a.* (*à qq. un coup de.*) uderzyć, wyciąć, rznać kogo czém.

Assentiment, *m.* zgodzanie się na co, *n.*

Assentir, *v. n.* zgadzać się na co, pochwalić co, przyłączyć się do czego.

*Asseoir, *v. a.* posadzić, stawiać, kłaść, stanowiąc, rozłożyć sumę podatkową na obywatela, *fig.* zakładać na czym zdanie, wyrok, (un jugement), *s', r.* siedzieć, usieść.

Assermenter, *v. a.* przysięgą stwierdzić.

Assertion, *f.* propozycja, mowa twierdząca, *f.* twierdzenie, *n.*

Asservir, *v. a.* zniewolić, podbić, ujarzmić, zwyciężyć, opanować, *s', r.* poddać się, podbić sobie, opanować kogo.

Asservissement, *m.* zniewolenie, *n.* niewola, *f.* iarżmo, opanowanie kogo, *n.*

Assesseur, *m.* assessor, *m.*

Assette, *s. m.* młot mularski.

Assez, *ad.* dosyć.

Assidu, *ue, a.* assidument, *ad.* (à qc.) pilny, pracowity, często powtarzany, uciążliwy.

Assiduité, *f.* pracowitość, pilność, *f.* nieustannność.

Assiégeant, *ante, a.* oblegający, Assiégeans, *m. pl.* obleżnicy.

Assiègement, *m. v.* siège.

Assiéger, *v. a.* oblegać, *fig.* opasać, otoczyć. (*qq.*) leżeć, siedzieć komu nad głową, na karku.

Assiégés, *m. pl.* obleżeni, *m. pl.*

Assienne, *s. adj.* kamień gąbkowaty.

Assiente, *s. f.* towarzystwo kupieckie hiszpańskie.

Assiette, *f.* położenie, *n.* sytuacja, *f.* grunt, fundament; talerz, *m.*

fig. położenie, *n.* humor, *m.*

Assièttée, *f. sam.* talerz pełny czego, *m.*

Assignation, *f.* assignacja, *f.* zapis, pozew, *m.* zapozwanie do sądu, *n.*

Assigner, *v. a.* naznaczyć, przeznaczyć, przekazać, assignować komu co, pozwać kogo do sądu.

Assimiler, *v. a.* porównywać, równać, *s', r.* (à *qq.*) równać się

komu, uważać się za równego komu.

Assimulation, *a. f. w retoryce* zmyślanie, udawanie.

Assis, *ise, a.* siedzący.

Assise, *s. f.* warsta kamieni albo cegieł w murze.

Assises, *s. f. pl.* posiedzenie sądownictwa.

Assistance, *f.* asystencya, obecność, przytomność, pomoc, *f.* ratunek, posilek, *m.* zgromadzenie, *n.*

Assistant, *ante, a.* obecny, przytomny, *m.* pomocnik, pomagacz, *m.*

Assister, *v. n.* być obecnym, pomagać, dopomagać komu w czym, pomagać co czynić, asystować komu w czym, być, stać przy kim, towarzyszyć komu.

Asso, *s. m.* kamień ciała palący.

Association, *f.* związek, spółka, handel wspólny, *m.* kontrakt na spółkę, *m.*

Associé, *ée, a.* współnik, *m.* współniczka, *f.*

Associer, *v. a.* przybrać sobie towarzysza, współnika, kogo za towarzysza, przysposobić kogo sobie za pomocnika, uczynić kogo uczestnikiem czego, *s', r.* (avec *qq.*) przybrać sobie współnika, obchodzić z kim wiele.

Assombrir, *v. a.* przyćmnić, ciemnieć uczynić.

Assommer, *v. a.* pałką, kiiem zabijać, na rzeź bić, zabić, walić, bić, zbić, trupem położyć, *fig.* dręczyć, męczyć, przywalić, obciążać nieznośnym ciężarem, zniszczyć.

Assommoir, *m.* łapka na szczury etc. *f.*

Assomption, *f.* wniebowzięcie N. P. Maryi, *n.*

Assonah, *p.* Assorath.

Assonance, *f.* dźwięk, rym, *m.* albo kadencya słów, *f.*

Assorath, Assonah, *s. m.* xięga praw mahometańskich.

Assorti, *ie, a.* rozgatunkowany, ułożony, zgodny, składny, *fig.* opatrzony w towary rozmaite.

Assortiment, *m.* ułożenie, rozga-

- tunkowanie, składowość, zgodność, zbiór rzeczy zgodzających się ze sobą, przygotowanie całe, apparat, zbiór towarów, sortyment wiązek, towarów różnych.
- *Assortir, *v. a.* rozgatunkować, przybierać, dobierać, przystosować, w potrzebne albo rozmaite opatrzyć towary, *s' —*, *r. (à qq.)* zgadzać się z czem, zdobić, stroić co.
- Assortissant, *ante, a.* zgodzający się, przybrany, stosowny.
- Assoter, *v. a. et n. vulg.* błaznem zrobić kogo, omamić, oszaleć, błaznem zostać, *s', r. (de qq. ou de qc.)* szalenie się w kim zakochać.
- Assoupir, *v. a.* uspić kogo, rozmarzyć kogo, *fig.* przygasić, przytłumić, *s' —*, *r.* usnąć, zasnąć.
- Assoupissant, *ante, a.* usypiający, sen sprawujący.
- Assoupiement, *m.* sen twardy, *m.* ospałość, spiączka, *f. fig.* ociężałość, ospałość, *f.* przygaszenie, przytłumienie, *m.*
- Assouplir, *v. a.* obrotnym czynić.
- Assourdir, *v. a.* zagłuszyć, ogłuszyć kogo, *s', r.* ogłuszyć.
- Assouron, *s. m.* drzewo Indyjskie.
- Assouvir, *v. a.* pastwić, nasycić, *fig.* — sa colère, wyrzecz swój gniew.
- Assouvissement, *m. fig.* wypełnienie żądy etc. *n.*
- Assujettir, *v. a.* podbić pod moc, zwoiować, zwyciężyć, zmocnić, mocno przywiązać, związać, *fig. (à qc.)* przyniewalać, przymuszać do czego, *s', r. (à qc.)* poddać się, posłusznym być.
- Assujettissant, *ante, a.* przyniewalający, zniewalający.
- Assujettissement, *m.* poddanie się, poddaństwo, posłuszeństwo, *n.*
- Assurance, *f.* pewność, *f.* upewnienie, bezpieczeństwo, rękojemstwo, ręczenie, *n.* zastaw, *m.* nadzieia, ufność, *f.* zaufanie, *n.* podufałość, śmiałość, assekuracja, *f.*
- Assuré, *éc, a.* pewny, upewniony, niepochybny, odważny, nieustraszony, — *m.* ten co kontrakt assekuracyjny uczynił.
- Assurément, *ad.* pewnie, zapewne, niepochybnie.
- Assurer, *v. a.* upewnić, twierdzić, potwierdzić, zaręczyć, dać zastaw, zadatek, *fig.* serca komu dodawać, ugruntować, umocnić, stwierdzić, *s', r. (de qc.)* utwierdzić, umocnić sobie co, wziąć w swe schowanie, (*de qq*) spuścić się na kogo, ufać komu, zapewnić się o jego przychylności, względach, pod straż, do więzienia wziąć.
- Assureur, *m.* warownik, assekurant, *m.*
- Assyrie, *f.* Assyrya, *f. rien, a. et m.* Assyryjski, *a.* Assyryczyk.
- Asteisme, *s. m.* rodzaj subtelnej ironii.
- Asterie, *s. f.* owad, robak, kamień drogi, opal fałszywy.
- Asterisme, *s. m. w astron.* gwiazd pewnych liczba, konstellacya.
- Asterisque, *s. m.* gwiazdeczka, znaczek dla pamięci w xiędze uczyniony (*).
- Asthenie, *s. f.* osłabienie nadzwyczajne.
- Asthmatique, *a. et m. et f.* duszny, dychawiczny.
- Asthme, *m.* dychawica, duszność, *f.*
- Astic, *s. m.* kość do polerowania, do glancowania
- Astragale, *s. m.* kółko około słupa pod kapitelem, obrączka wypukła naokoło działu na dwie piędzi od uścicia, orzech ziemny ziele, kość pierwsza w przyszwie.
- Astral, *ale, a.* gwiazdny, gwiazdowy.
- Astre, *m.* gwiazda, *f. fig.* wspaniałość, piękność, *f.* (o osobach).
- Astrée, *s. f.* bogini sprawiedliwości.
- *Astreindre, *v. a. (qq. à qc.)* przymuszać, przyniewalać, *s', r. (à qc.)* obowiązać się do czego, trzymać się, nie odstępować czego.

- Astringent**, ente, *a.* ściągający, lekarstwo ściągające, *a.*
- Astroc**, *s. m.* lina wielka okrętowa.
- Astroite**, *s. f.* gwiazdeczka, kamień drogi.
- Astrolabe**, *s. f.* Astrolabium, instrument astronomiczny do wyznaczenia gwiazd wysokości.
- Astrologie**, *f.* astrologia, nauka wrożenia z gwiazd, *f.*
- Astrologique**, *a.* astrologiczny.
- Astrologue**, *m.* astrolog, praktykarz, *m.*
- Astronome**, *m.* astronom, gwiazdzczyzna, *m.*
- Astronomie**, *f.* astronomia, nauka gwiazdarska, *f.*
- Astronomique**, *a.* astronomiczny.
- Astuce**, *f.* chytryść, *f.*
- Asturies**, *f. pl.* Asturya, prowincya Hiszpańska, *f.*
- Astymonie**, *s. f.* policya w dawnych Atenach.
- Asymetrie**, *s. f.* nierówność liczby w której się ściana do wyciągania nie znajduje, iako kwadratowa ściana w liczbie 10.
- Asyle**, *v.* Asile.
- Atabale**, *m.* bębenek murzyński, *m.*
- Atelier**, *m.* warsztat, *m. fig.* robotnicy w warsztacie, *m.*
- Atermoiment**, *ou* atermoiment, *m.* przedłużenie terminu zapłaty, *n.*
- Atermoyer**, *v. a.* przedłużyć dłużnikowi termin, *s', r.* w terminach przeznaczonych wierzytelnościom płacić.
- Athanase**, *m.* Atanazy.
- Athanor**, *s. m.* w *Chemii* piec wielki.
- Athée**, *m.* ateista, ateusz, bezbożnik, *m.*
- Athéisme**, *m.* ateizm, *m.* zapieranie się Boga, *n.* bezbożność, *f.*
- Athènes**, *f. pl.* Ateny w Grecyi, *pl. nien. a. et m.* Ateńczyk, *m.* Ateński.
- Athlante**, *s. f.* w *archit.* figura ciężar podpierająca.
- Athlète**, *m.* zapasnik, zawodnik, *m. fig.* człowiek tęgi, wysoki, *t. i.* dobrego wzrostu, *m.* — de
- la foi**, *pl.* bohaterowie wiary, *m. pl.*
- Athlétique**, *f.* zapasy, pasowanie się, *n.*
- Atinter**, *v. a. fam.* upstrzyć, wystroić, *s', r.* wystroić się, wysmukać się.
- Atlas**, *m.* atlas, *m.* xiązka, albo zbiór mapp.
- Atmosphère**, *f.* atmosfera, *f.* powietrze ziemię otaczające, *n.*
- Atole**, *m.* lemieszka z kukurucy.
- Atome**, *m.* proszek nierozdzielny iak najmniejszy, *m.*
- Atonie**, *s. f.* słabość, rozprężenie stałych części ciała.
- A-tort-et-a-travers**, *adj.* nieuważnie, nieporządnie.
- Atour**, *m.* stroie białogłowskie, *m. pl.* dame d' —, panna od strojów, *f.*
- Atourner**, *v. a. fam.* wystroić, stroić, zdobić.
- A-tout**, *m.* kozera (graiąc w karty), *f.*
- Atrabilaire**, *a.* melancholiczny, *fig.* swarliwy, kłótniwy.
- Atrabile**, *f.* melancholia, *f.*
- Atre**, *m.* ognisko, *n.*
- Atroce**, *a.* okrutny, srogi.
- Atrocité**, *f.* okrucieństwo, srogość, *f.*
- Atrophie**, *f.* suchoty, *pl.* schnięcie, *n.*
- Atropos**, *s. f.* iedna ze trzech park, przędzę żywota ludzkiego zwiatających.
- s'Attabler**, *v. r. fam.* zasiadać, siadać do stołu.
- Attachant**, ante, *a. fig.* powabny, ponętny, wabiący.
- Attache**, *f.* powiązanie, *n.* wstęga, wstążka, *f.* rzemyk, postronek, powróż, *m.* etc. *t. i.* każda rzecz do wiązania służąca — *fig.* ochota, chęć, przychylność, skłonność, *f.* chien, *d' —*, pies na łańcuchu, *m.* lettre, *d' — et* attache, list, ordynans, kommis na wykonanie rozkazu iakiego dany, *m. f. v.*
- Attaché**, *ée*, *a.* przywiązany, przyprawiony etc. *fig.* przywiązany, przychylny, skłonny.

Attachement, *m.* przywiązanie, *n.* przychyłność, skłonność, *f.*
Attacher, *v. a.* przywiązać, przyprawić, przyklepić, przybić. etc. *fig. (à qc.)* wiązać, przywiązać kogo do kogo, — *qq. à soi, s', r.* trzymać się, chwytac się, przylgnać do czego, *fig. (à qq.)* wiązać, przywiązać się do kogo, (*à qc.*) siedzieć nad czém, przykładać starania do czego, przylgnać doczego, trzymać się czego.
Attaquant, *m.* napaśnik, napaśnik, *m.*
Attaque, *f.* ułarczka, nacieranie, uderzenie na kogo, *n.* nalaźd, *m.* przymówka, *f.* przycinanie, nagabanie, *n.* pokusa, *f.*
Attaquer, *v. a.* nacierać, uderzyć na kogo, na co, zaczepiać, *fig. qq. sur qc.* fukać, łaiać kogo za co, *s', r. (à qq.)* napastować kogo, rzucić się na kogo.
***Atteindre**, *v. à.* dosięgnąć, dogonić, doścignąć kogo, *fig.* dogonić, dochodzić kogo w czém, *fig. -n. (à qc.)* dobić się, dopinać się czego, przysięść do czego.
Atteinte, *einte, p. et a. (de...)* dosiężony, trafiony, poruszony, zdięty afektem etc.
Attente, *f.* dotknięcie, *n.* zadziereg, *m.* rana, *f. fig.* ból, żal, smutek, *m.* przeciwność, uraza, *f.* donner ou porter à (*qc.*) porywać się na co, szkodzić, hors d' —, bezpiecznie.
Attel, *s. m.* róg u chomonta, — wiór deszczulka.
Attelage, *m.* zaprząg, sprężay, *m.* para koni, *f.* szory, *m. pl.*
Atteler, *v. a.* zaprzęgać.
Attelier, *v.* atelier.
Attelle, *f.* tubek, *m.* deszczulka na nogę, *f.*
Atteloire, *f.* sworzeń, *m.*
Attendant, *ante, a.* przyległy, pograniczny.
Attendant *ad. et prp.* wedle, podle, blisko, przy.
n attendant, *ad.* tym czasem, aż, tak długo aż.
***Attendre**, *v. a. (qq. ou qc.)* czekać, oczekiwać kogo, co, oczec-

kiwać, obawiać się czego, (*après qq. ou qc.*) niespokojnie, z niespokojnością oczekiwać kogo, czego, *fig.* spodziewać się czego, *s', r. (à qc.)* spodziewać się, obawiać się, oczekiwać czego.
Attendrir, *v. a.* miększym, kruszyć co czynić, *fig.* miękczyć kogo, poruszyć kogo do żalu, *s', r.* miękceć, zmiękceć, *fig.* zmięczyć się, zlitować się.
Attendrissant, *ante, a. fig.* tkliwy.
Attendrissement, *m. fig.* litość, *f.* politowanie, użalenie, *n.*
Attendu, *prp.* względem, — que, *c. gdy*, że, ponieważ.
Attentat, *m.* zdrada, krzywda, niesłuszność, *f.* bezprawie, *n.* zamach na prawa etc. *m.*
Attentatoire, *a.* przeciw prawu, przeciw prawom będący, bezprawni.
Attente, *f.* ufność, nadzieia, *f.* oczekiwanie, spodziewanie się, *n. fig.* młodzieniec wielkiej nadziei, *n. pierres d' —*, zęby na końcu muru zostawione do przymurowania, *m.*
Attenter, *v. n.* dybać na kogo, następować, targać się na kogo, zasadzki robić na niego, na jego życie, niesłusznie drzeć się do czego, — à la vie de *qq.* nastawać na czyje życie.
Attentif, *ive, a.* attentivement, *ad. (à qc.)* baczny, dbały, pilny, *ad.* pilnie, z uwagą, bacznie.
Attention, *f.* uwaga, bacność, pilność, *f.*
Atténuatif, *tive, ou atténuant*, *ante, a.* rozwalniający.
Atténuation, *f.* rozwolnienie, osłabienie, rozrzedzenie, *n.*
Atténuer, *v. a.* rozwalniać, osłabiać, wycieńczać.
Attérage, *m.* przystań, mieysce, gdzie przylądować można, *n.*
Attérer, *v. a.* uderzyć kogo o ziemię, obalić kogo, przywalić, *fig.* zgubić, zniszczyć, przestraszyć, zasmucić.
Attérir, *ou atterrir, v. n.* przylądować, do lądu przylgnać, przybić.

Atterrissement, *m.* przysepisko, odsepisko, *n.*
Attestation, *f.* zaświadczenie, *n.*
Attester, *v. a.* zaświadczać, świadczyć co, dawać świadectwo, (*qq.*) świadczyć się kim, brać kogo za świadka.
Atticisme, *s. m.* dyalekt ateński w greckim języku. — Subtelność, wykwintność gustu, trefność, żart dowcipny.
Atticurge, *s. f. pl.* słupy czworograniaste.
Attiédir, *v. a.* oziębiać, oziębić, ostudzić, *fig.* przytępić, przysgasić, oziębłym czynić, *s', r.* ochłodzić, ustawać, gasnąć, lodowacieć, *fig.* oziębnać.
Attiédissement, *m. fig.* oziębłość, ociężałość, lodowatość, *f.*
Attifer, *v. a. fam.* piękrzyć, stroić, wysmukać.
Attinter, *v. a.* atinter.
Attique, *f.* Ateńska okolica, *f. a.* Ateński, sel —, subtelność, *f.* dowcip, *m.*
Attirail, *m.* narzędzia, *n. pl.* obłogi, któremi się kto okłada, zawady podróżne, *pl.*
Attirant, *ante, a. fig.* powabny, łagodny.
Attirer, *v. a.* przyciągnąć do siebie, *fig.* zwabić, przyłudzić, przynęcić, pozyskać sobie kogo, *s', r. (qc.)* narządzić sobie, nabawić się czego, nabydź, dostąpić czego.
Attiser, *v. a. l.* feu, wzniecić, rozniecić ogień, *fig.* wzniecąć, podniecać, zachęcać.
Attiseur, *m.* ten, co ogień rozżarza, *m.*
Attissonnoir, *m.* ożog, *m.*
Attitrer, *v. a. fig.* zamówić, przenaiać, przekupić.
Attitude, *f.* postawa, pozytura, *f.* skład, *m.* położenie, *n.*
Attole, *s. f.* farba czerwona farbierska.
Attombisseur, *s. m.* sokoł na czapłę lotnym impetem napadający, *u sokolników.*
Attouchement, *m.* dotknięcie, dotykanie czego, *n.*

Attractif, *ive, a.* powabny, do siebie przyciągający.
Attraction, *f.* przyciąganie, *n.*
***Attraire**, *v. a.* przywabić, przyłudzić.
Attrait, *m.* przyjemność przyrodzona, *f.* wdzięki wrodzone, *m. pl.*
Attrape, *f.* sidło, *n.*
Attrape-mouche, *f.* klepaczka, *f.*
Attraper, *v. a.* złapać, oberwać, zarwać co, dochrapać się czego, dostąpić czego, otrzymać co, dogonić, doścignąć kogo, nadeyść kogo na czym, trafić, *fig.* — *qq.* oszukać, podeyść kogo, *attraper le sens*, trafić w myśl, *doyśdź* znaczenia, sensu.
Attrapoire, *f.* samolówka, łapka, łapka, *f.* sidło, *n. fig.* sztuka, zdrada, *f.* oszukanie, *n.*
Attrayant, *ante, a.* powabny, przyjemny, przyciągający.
Attrempé, *ée, adj. u sokolników* mierny, ani zbyt tłusty, ani też chudy.
Attribuer, *v. a.* przywłaszczać, przypisać co komu, *s', r.* przypisać, przywłaszczyć sobie.
Attribut, *m.* przymiot, *m.* własność, *f.*
Attributif, *ive, a.* przymiotny, przywłaszczający, przysądzający,
Attribution, *f.* przysądzenie, nadanie, *n.* przywilej, przydatek (do żołdu), *m.*
Attristant, *ante, a.* żałosny.
Attrister, *v. a.* zasmucić, smucić, *s' — de qc., r.* zasmucić się.
Attrition, *s. f.* skrucha, skruszenie serca, pokuta, — *w Fizyce* scieranie się dwóch twardych rzeczy.
Atroupement, *m.* zbieg, *m.* zbieranie, gromadzenie się ludu, *n.*
Attrouper, *v. a.* gromadzić ludzi, *s', r.* zbiegać się, gromadzić się, schodzić się.
Au, *art. du dat.* temu.
Aubade, *f.* serenada, muzyka, którą kto komu podczas świtu daie, *f. fig.* fuk, *m.* łajanie dla przestרחu, *n.*

- Aubaine, *f.* droit d' — kaduk, kadukowe prawo po cudzoziemcu zmarłym, *n.* *fig.* zysk przypadkowy
- Aube, *f.* alba kapłańska, *f.* — du jour, *świt*, *m.* zorza zaranna, iutrzenka, *f.* — de moulin, *f.* łopata u koła młyńskiego, *f.*
- Aubépin, *m.* ou Aubépine, *f.* bodłak, bodzieniec, *m.* tarú, *f.*
- Aubère, *a.* blade różowego koloru, blade różowy, cheval —, koń gniady.
- Auberge, *f.* austerya, gospoda, *f.* dom gościnny, zaiezdny, *m.*
- Aubergiste, *m.* karczmarz, gospodarz, *m.*
- Aubert, *m.* *v.* Albert.
- Aubier, *m.* biel na drzewie, *f.*
- Aubifoin, *m.* modrak, bławat, modrzeńiec, *m.*
- Aubin, *m.* Albin, *imie.*
- Aubinet, *s. m.* *w marynar.* most sznurowy.
- Aubri, *m.* Alberyk, *imie.*
- Aucun, *une*, *pr.* żaden.
- Aucunement, *ad.* żadnym sposobem, bynajmniej.
- Audace, *f.* śmiałość, odwaga, *f.* zuchwalstwo, *n.*
- Audacieux, *euse*, *a.* odważny, zuchwały.
- Au-deçà, au-delà, au-dessous, au-dessus, au-devant, *v.* ça, là, dessous, dessus, devant.
- Audience, *f.* audyencya, *f.* przystęp, *m.* słuchanie stron etc., zasiadanie do rady, do sądów, *n.* rada, *f.* sądy, *pl. m.* zgromadzenie, sala audyencyonalna, izba sądowa, *f.*
- Audieucier, *a.* et *m.* huissier —, woźny, *m.* grand —, susseptant, *m.*
- Auditeur, *m.* słuchacz, uczeń, audytor półkowy, sędzia, assessor w różnych sądach, *m.* — des comptés, rachmistrz rachunków publicznych, *m.*
- Auditif, *ive*, *a.* do słuchania należący.
- Audition, *f.* des témoins, słuchanie świadków, *n.* — de compte, odbieranie rachunków, *n.*
- Auditoire, *m.* izba sądowa, *f.* audytorium, *n.* słuchaczegogo słuchający.
- Augé, *f.* żłob, *m.* koryto, *n.*
- Augée, *f.* koryto pełne czego.
- Augét, *m.* korytko ptasze, *n.* rózek do wody w klatce, *m.*
- Augment, *m.* przydatek, *m.* — de dot, wyprawa, oprawa, *f.* wiano, *n.*
- Augmentateur, *m.* rozszerzacz, przyczyniacz, *m.*
- Augmentatif, *ive*, *a.* siły, mocy przyczyniający, pomnażający.
- Augmentation, *f.* przyczynienie, pomnożenie, *n.*
- Augmenter, *v.* *a.* przyczyniać, przymnażać, pomnażać czego, *s'*, *r.* przybywać, przyrastać, pomnażać się.
- Augsbourg, *v.* Ausbourg.
- Augural, *ale*, *a.* z ptaków wieszczący.
- Augure, *m.* wieszczenie, *n.* wieszczek, wieszczbiarz z ptaków, przepowiedzenie, *n.* znak szczęścia albo nieszczęścia przyszłego, *m.*
- Augurer, *v.* *a.* wieszczyć z ptaków, wrożyć, przeczuwać, przepowiadać co przyszłego.
- Auguste, *a.* wspaniały, prześwietny.
- Auguste, *m.* August, *m.* *imie.*
- Augustin, *m.* iur, *f.* Augustyanin, *m.* (zakonnik), Augustyanka, *f.* Augustyn, *m.*
- Aujourd'hui, *ad.* dziś, dzisiaj, teraz, czasu terażniejszego, *d'* — dzisiejszy.
- Aulique, *a.* conseil —, rada nadworna Niemieckiego Cesarstwa *f.* conseiller —, konsyliarz nadworny rzeszy, *m.*
- Aumailles, *a.* et *s. f.* *pl.* un troupeau de bêtes —, trzoda bydła rogatego, *f.*
- Aumone, *f.* iałmużna, wina, grzywny, kara pieniężna dla ubogich przeznaczona, *f.* faire l' —, dawać iałmużnę.
- Aumoner, *v.* *a.* iałmużnę dawać, karę pieniężną na nią przeznaczoną.

Aumônierie, *f.* iałmużnictwo, urząd tego, co iałmużną zawiaduje, *m.*
 Aumônier, *ére, a.* dobroczynny (względem ubogich).
 Aumônier, *m.* iałmużnik, elemożnyarz, xiądz w klasztorze etc. nad iałmużną przełożony, kapelan na okręcie, kapelan, kapłan rodzica regimentu.
 Aumônrière, *f.* zakonnica, iałmużną rozdzielająca, *f.* woreczek do zbierania iałmużny, *m.*
 Aumusse, *ou aumuce, m.* mantolet, *m.* metlik kanonicki z kun zrobiony.
 Aumussiers, *m. pl.* kramarze w Paryżu, co pończochy przedaia, *m.*
 Aunage, *m.* mierzenie czego łokciem, *n.* łokieć, *m.* (miara).
 Aunaie, *f.* gay olszowy, *m.* olszyna, *f.*
 Aune, *m.* olsza, *f.*
 Aune, *f.* łokieć, *m.*
 Auner, *v. a.* łokciem mierzyć.
 Aunéur, *m.* miernik przysięgły, *m.*
 Aparavant, *ad.* wprzód, przedtém.
 Au pis aller, *ad.* co bądź, to bądź, bądź co bądź, co gorsza.
 Après, *ad.* tuż przy kim, przy czém, bardzo blisko, — *prp.* u, przy, blisko, względem.
 Aurèle, *m.* Aureliusz, *m. imie.*
 Aurélie, *f.* Aurelia, *f. imie.*
 Aurélien, *m.* Aurelian, *m. imie.*
 Auréole, *f.* gloria, *f.* koło, *n.* iasnosc, *f.* albo promienie około głów świętych etc. *m.* — des martyrs, wieniec męczeński, *m.*
 Auriculaire, *a.* uszny, confession —, spowiedź uszna, *f.* témoin —, świadek który co słyszał, *m.*
 Aurifique, *a.* vertu —, w złoto obracający, przemieniający.
 Aurillas, *adj.* o koniach mający wielkie uszy.
 Aurore, *f.* iutrzenka, zorza zaranna, *f. fig.* wschód, *m.* — boréale, zorza czyli iutrzenka północna, — *a.* płowy.
 Ausbourg, *m.* Augsburg, *m.*
 Auspice, *m.* ptaszy wieszczek, *m.* wieszczenie ptaków, *n.* wieszcz-

biarska nauka z ptaków, *f.* znak szczęścia etc. wyrok, *m. fig.* obrona, protekcya, powaga, władza, waleczna ręka, *f.*
 Aussi, *c. et ad. i.* i też, też, także, także tak, ieszcze, aussi bien, tak też, niemniej, aussi bien que, tak, iak też i, aussi peu, tak mało iak, nie więcej.
 Aussitot, *ad.* zaraz, natychmiast, — que, *c.* skoro tylko, iak tylko.
 Aussiere, *s. f.* gruby sznur.
 Austère, *a.* ostry, surowy, cierpki.
 Austérité, *f.* ostrość, surowość, *f.*
 Austral, *ale, a.* południowy, na południe leżący, pole —, biegun południowy, *m.* l'aurore —, w południowej stronie ukazujące się światło, *n.*
 Autan, *m.* południowy, *m.*
 Autant, *ad.* tyle, tak wiele, tak bardzo, — que, *c.* tyle — ile, tak wiele, iak, — bien que, — mal que, tak dobrze iak, tak źle iak, d' — plus, *ad.* tém bardziey, tém więcej, d' — mieux, tém lepiej, d' — moins, *ad.* tém mniej, d' — que, gdy, ponieważ.
 Autel, *m.* ołtarz, *m.* maître-autel, ołtarz wielki, *m. fig.* autels, *pl.* religia, *f.*
 Auteur, *m.* fundator, założyciel, wynalazca, sprawca, wykonawca, autor, pisarz xiążki, *m.*
 Authenticité, *f.* prawność, pewność *f.*
 Authentique, *a.* prawny, pewny, autentyczny.
 Authentiquement, *ad.* autentycznie, na zasadach.
 Antiquier, *v. a.* autentycznym uczynić, — une femme, kobiecie cudzołostwo popełnione dowieść, za to ią ukarać.
 Autocéphale, *s. m.* biskup grecki niepodległy.
 Autocrateur, *trice, s.* monarcha samowładny.
 Auto-da-fé, *m.* wykonanie wyroku inkwizycyi świętej, *n.*
 Autographe, *a.* własną ręką pisany, — *n.* autograf, autentyk, *m.* pisanie własnej ręki, *n.*

Automate, *m.* samoruch, samoruszna sztuka, machina, *f. fig.* ten, co się bez nauczyciela czego sam nauczył, dureń, *m.* bydlę, *n.*

Automatisme, *s. m.* stan źwierząt.

Automnal, *ale, a.* iesienny.

Automne, *m.* ieseień, *f.*

Autonome, *adj.* miasto greckie własnymi prawami rządzące się.

Autonomie, *s. f.* wolność rządzenia się własnymi prawami.

Autopsie, *s. f.* obrządku dawnych tajemnic, kontemplacya, rozmyślanie.

Autorisation, *f.* upoważnienie, potwierdzenie, *n.*

Autoriser, *v. a.* upoważniać, — potwierdzić, stwierdzić, *s', r.* przysięść do wielkiej powagi i kredytu.

Autorité, *f.* powaga, prawodawcza władza, moc, władza, *f.* kredyt, dowód nieodbity z autorów sławnych, *m.* **Autorités constituées**, *pl.* rzady, władze ustanowione, *m. pl.* d'autorité, gwałtem, mocą, *de son — privée*, swoją władzą, wola, po swojej woli.

Autour, *prp. et ad.* koło, około, naokoło, wkoło.

Autour, m. iastrząb, *m.*

Autourserie, *f.* unoszenie iastrzębia, *n.*

Autoursier, *m.* sokolnik, co iastrzębie unosi i wprawuie, *m.*

Au travers (de), à travers (le, la etc.), *prp.* przez, przez szrodek, poprzek, w poprzek.

Autre, *pr. et a.* inny, inszy, drugi, l'un l'autre, ieden drugiego, l'un et l' —, obadwa, oba, l'un ou l' —, ieden z nich, ni l' un ni l'autre, żaden z nich, ani ten, ani ów, l'un vaut l'autre, wszystko iedno, ieden tak dobry jak drugi, l'autre jour, nie dawno, à d'autres, fraszka! bayki! wiem to lepiej!

Autrefois, *ad.* przedtém, niedys, zdawna.

Autrement, *ad.* inaczey, inszym

sposobem, bo, w przeciwnym razie.

Autre-part, *ad.* gdzie indziej, dokąd inąd, d' —, zkad inąd, w ostatku, na ostatek.

Autriche, *f.* Austrya, *f.* — chien, *nne, m. et a.* Austryak, *m.* Austryacki.

Autruche, *f.* struś, *m.*

Autrui, *m.* cudzy, inszy, bliźni, drugi.

Auvent, *m.* obdazek, *m.*

Auvergne, *f.* Auwernia, prowincya Francyi.

Auvesque, *m.* gatunek iabłeczniaka, *m.*

Auxiliaire, *a.* posiłkowy, armée —, wojsko posiłkowe, *n.*

s'Avachir, *v. r.* rozlaźić się, nie tęgim, nie trwałym bydź, zgnuśnieć, zleniwieć, *fig. fam.* bardzo utyć.

Avage, *s. m.* datek od każdej rzeczy na rynku, który kat parzyki we dni targowe dla siebie wybiera.

Aval, *ad.* z góry na dół, veut d' —, wiatr zachodni, *fig. fam.* na opak iść, nikać.

Avalage, *m. fam.* spływ wodny, *m.* spuszczenie czego rzeką, *n.* zapłata za to, *f.* spuszczenie towarów do piwnicy, *n.*

Avalaison ou Avalasse, *f.* potok, pąd wody po wielkich deszczach, zapęd powodzi, *m.* to co ze sobą porywa i prowadzi.

Avalanche, ou **Avalange**, *f.* zamieć śniegów z gór spadająca, *f.*

Avalant, *e, adj.* o szkutach na dół idący, z wodą płynący.

Avalasse, *s. f. v.* Avalaison.

Avaler, *v. a.* pożerać, połykać, łykać, żłopać, *fam.* spuszczać co na dół, towary do piwnicy, *fig. fam.* uciąć, ściąć, strawić, połknąć, zgryźć. (wstyd, hańbę), spuszczać na dół statki, skutny, galery i t. d. *s', r.* dadź się połknąć, pożerać się, bardzo na dół wisieć.

Avalenr, *m. fam.* marnotrawca, obżerca, *m.*

Avalies, f. pl. wełna z owiec zarzniętych, *f.*

Avaloire, f. naczynie do spuszczenia czego na dół sposobne, *n.* gardło, *a.*

Avature, s. f. róg miękki kopyta końskiego.

Avance, f. wystawa, początek, powód, pochód, pieniądze z góry, *t. i.* przed czasem wypłacone, *m.* uprzedzanie kogo w czém, wprzód czynienie, sprawienie czego, wystawienie, wypukłość, *f.* **Avances, pl.** postępek, postęпки, *m.*

d'Avance, par Avance, ad. wprzód, przed czasem, z góry.

Avancé, ée, p. et a. posunięty, przyspieszony, — *en âge*, w latach, podszły.

Avancement, m. postępek, *m.* postępowanie w czém, awans, wstąpienie na wyższy urząd, podwyższenie, *n.* promocya, zapłata z góry, którą komu przed czasem wygodzono, *f.*

Avancer, v. a. pomykać, posuwać co, wyciągnąć przed sobą rękę, nogę, pędzić, przynaglić, przyspieszyć, zapomagać, pomagać, wynosić z góry, przed czasem co płacić, pożyczyć. *fig.* — *qc.* udawać co, przekładać, powiadać, mówić, utrzymywać, isdź, postępować. przybliżyć się, zbliżyć się do czego, zawczasie, za przedko isdź (o zegarze), wybiegać, wystawać. (*dans qc.*) czynić, postępować daley w naukach etc. mieć, czynić dobry postępek w naukach, *s', r.* zbliżyć się, przystąpić, przybliżyć się, przymknąć się, wybiegać z czego, wisieć nad czém, *fig.* kwitnąć, isdź dobrze, zdarzyć się, powiesdź się, bardzo się w co wdawać.

Avanie, f. zdzierstwo, *n.* krzywda, *f.* gwałt, *m.*

Avant, prp. przed, wprzód, przedzwy, pierwéy, — *ad* głębokó, wskróś, bardzo, wielce, *en* —, wprzód, daley wprzód,

mettre en —, proponować przełożyć co komu.

Avant, m. sztaba, *m.*

Avantage, m. zysk, pożytek, fortel, *m.* dobra okazyja, prerogatywa, *f.* przodek, prym, dar natury, fortuny, *m.* góra nad nieprzyacielem wzięta, *n.* zwycięztwo, *n.*

Avantager, si a. (qq.) zyskownie obmyślać kogo, większą częścią działu, wypłata z góry etc.

Avantageux, euse, a. *avantageusement, ad.* zyskowny, pożyteczny, *aa.* z zyskiem, korzystnie, *fig. jam.* chełpliwy.

Avant-bec, m. zastrzał, podmurowanie filaru u mostu mrowanego, *m.*

Avant-bras, m. łokieć, *m.*

Avant-coeur, m. dołek na pierśsiach, *m.*

Avant-corps, m. budynek przedni, *m.*

Avant-cour, f. podworze przednie, *n.*

Avant-coureur, m. poprzednik, *m.*

Avant-courrière, f. poprzedniczka, *f.*

Avant-dernier, ère, a. przedostatni.

Avant-garde, f. przednia straż wojska, *f.* pierwszy szereg w szuku, *n.*

Avant-goût, m. przeczucie smaku, *n.* przysmak, *m.* przeczucie roskoszy.

Avant-hier, ad. onegdaj.

Avant-jour, m. czas przed swi-tem słońca, *ad.* przede dniem, przed swi-tem.

Avant-main, f. spodnia część dłoni, *f.*

Avant-midi, m. czas przedobiedni, przed południem, *m.* przedpołudnie, *a. ad.* przed południem.

Avant-mur, m. przymurek, *m.* przedmurze, *n.*

Avant-part, f. pierwsze branie części dziedzictwa etc. *n.*

Avant-pêche, f. brzoskwinie wczesne, wczesnie dojrzałe, *f.*

Avant-pied, m. przednia część uogi, *f.*

Avant-poignet, *m. vid.* avant-main.
 Avant-portail, *m.* brama przednia, *f.*
 Avant-propos, *m.* przemowa, *f.* wstęp, *m.*
 Avant-quart, *m.* dzwonek w zegarkach niektórych dzwoniący, gdy kwadranse bić maia, *m.* dzwonięcie, bicie tegoż, *n.*
 Avant-que, avant de albo avant que de, *c. nim.* pierwéy niż.
 Avant-scène, *f.* przód teatru, *m.* scena lub miejsce na przodzie teatru. *f.*
 Avant-toit, *m.* obdach, daszek, *m.*
 Avant-train, *m.* przednie koła u wozu, działa, *n. pl.* proca, *f.*
 Avant-veille, *f.* dzień onegdajszy, przed wilią pierwszego dnia, *m.*
 Avaré, *a* avarement, *ad.* skąpy, łakomy, (*de qc.*) nieszczodry, nieoszczęduy, skąpy, — *m.* łakomic, skąpiec, sknera, *m. ad.* łakomo, skąpo, zbyt oszczęduie.
 Avarice, *f.* skępstwo, łakomstwo, *n.*
 Avaricieux, euse, *a.* skąpy, — *m. et f.* skąpiec, sknera, *m.*
 Avarié, ée, *a.* na morzu uszkodzony, zepsuty, (o towarach). à Vau, *v.* Aval.
 Avaste, *na okrętach* dosyć, zatrzymay się, stóy.
 A-vau-l'eau, *adf.* z wodą, z biegiem wody.
 Avé, Avé Maria, *m.* zdrowaś Marya, pozdrowienie Anielskie, Awe Marya, paciórki na różańcu, różaniec, koronki, *m. pl.* początek, wstęp kazania, *m.* (u katolików).
 Avec, *pp.* z, ze, oraz.
 *Aveindre, *v. a. fam.* dobywać czego, wyiąć z czego co.
 Aveine, *v.* Avoine.
 Avelanede, *c. f.* łupina żółdziowa.
 Aveline, *f.* orzech laskowy, *m.* (owoc).
 Avelinier, *m.* leszczyna, *f.*
 Avenage, *m.* owies czynszowy, *m.*
 Avenant, ante, *a.* przystoyuy, piękny, składny, — que, à l'— *ad. fam.* podług okoliczności.
 Avéament, *m.* wstąpienie na tron,

obięcie tronu, *n.* albo początek panowania, *m.* przybycie Messyasza, *n.*
 *Avenir, *v. n.* stać się, przytrafić się, zdarzyć się.
 Avenir, *m.* czas przyszły, *m.* przyszłość, *f.* rok, termin w sądach *m. T. à l'—, ad.* na dal, na przyszły czas.
 Avent, *m.* adwent, *m.*
 Aventure, *f.* przypadek, trafunek niespodziany, *m.* przygoda, *f.* dire la bonne —, wieszczyc, wrożyć, — amoureuse, *f.* miłosna przygoda, à l'—, bez uwagi, niebacznie, na los szczęścia, d'—, ou par —, z trefunku, trefunkiem.
 Aventurer, *v. a.* ważyć na co, s' r. odważyć się na co.
 Aventureux, euse, *a.* odważny.
 Aventurier, *m.* awanturnik, włóczęga, odważny człowiek, miłośnik niestateczuy, gach, *m.* vaisseau —, okręt z kontrebandą, *m.*
 Aventurière, *f.* włóczęga, białogłowa wszeteczna, *f.*
 Aventurine, *s. f.* drogi kamień.
 Avenue, *f.* weyście, *n.* przystępy, *m.* droga, ulicą z obu stron drzewami wysadzona, *f.*
 Avérer, *v. a.* sprawdzić, dowieśdź.
 Averde, *m.* piekło, *n.* otchłań piekielna, *f.*
 Avetse, *f.* fam. ulewa, deszcz bardzo wielki, *m.*
 Aversion, *f.* odraza, *f.* wstręt, *m.* obrzydliwość, nienawiść, *f.*
 Avertin, *m.* zawrot głowy; *m.* (osobliwie o owcach, z czego się ustawicznie w koło kręcą), kruąbrność, *f.* upór, *m.* dziwactwo, *n.*
 Avertir, *v. a.* (*qq. de qc.*) uwiadomić kogo o czym, przestrzedz ostrzegać kogo.
 Avertissement, *m.* uwiadomienie, obwieszczenie, *n.* przestroga, przemowa, *f.* znak czego, *m.*
 Aveu, *m.* zeznanie, wyznanie, zezwolenie, pozwolenie, potwierdzenie, *n.* homme sans —, tułacz, włóczęga, *m.*
 Aveugle, *a.* ślepy, *fig.* bezrozumny

- mny, nieuważny, niebaczny, *m.*
et f. ślepy, ślepak, ślep, *m. l'* —
 ślepo, oślep, nieuważnie.
- Aveuglement, *m.* ślepotą, *f. fig.*
 błąd, *m.* zaślepienie, omamie-
 nie, *n.*
- Aveuglement, *ad.* oślep, ślepo,
 na oślep, niebaczenie.
- Aveugler, *v. a.* oślepić kogo, wy-
 kłóć, wypalić oczy, blask czy-
 nić, przerażać blaskiem oczy,
fig. zaślepić, omamieć, *s' — r.*
 wzrok tracić, sobie psuć, *fig.*
(sur qc.) być zaślepionym,
 bez rozwagi co robić.
- à l'Aveuglette, *ad. fam.* po ciem-
 ku, oślep, nieuważnie.
- Avide, *a. (de qc.)* chciwy.
- Avidement, *ad.* łakomie, chciwie.
- Avidité, *f.* chciwość, *f.* pragnie-
 nie, *n.*
- Avignon, *m.* Awenion, *m.*
- Avilir, *v. a.* znieważać, poniewa-
 żać, *n. fam.* ztanieć, na dół
 spaść, iść (o cenie), *s' — r.*
 spodleć, znikczemiać, *fam.*
 bardzo ztanieć.
- Avilissant, *ante, a.* znieważający.
- Avilissement, *m.* upodlenie, znie-
 ważenie, *n.* wzgarda, hańba, *f.*
 upadanie ceny, *n.*
- Avillous, *m. pl.* poślednie pazury
 u szpony ptaka drapieżnego,
m.
- Aviné, *éc, a.* winem nakrapiany,
 pachnący, co wiele wina pić.
- Aviner, *v. a.* winem nakrapiać.
- Aviron, *m.* wiosło, *n.* Avirons,
pl. skrzydła (ptasze), pióra lot-
 ne, *n. pl.* płetwy, *pl.* (ryby).
- Avis, *m.* zdanie, *n.* projekt, *m.*
 przełożenie, *n.* przestroga, radca,
f. napominanie, *n.* informacja,
 wiadomość, nowina, *f.*
- Avisé, *éc, a.* mądry, rozumny,
 ostryżny.
- Aviser, *v. a.* uwiadomić kogo,
 dać wiadomość komu o czym,
 przestrzegać, *fam.* obaczyć,
 Apostrozedz, *(à qq.)* pamiętać,
 myśleć o czym, *s', r. (de qc.)*
 myśleć o czym, wymyśleć,
 zmyśleć co, namyslać się, roz-
 myślać, umyśleć.
- Avitaillement, *m.* opatrzenie ży-
 wnością, w żywność, *n.*
- Avitailler, *v. a.* opatrzyć w ży-
 wność.
- Avitailleur, *m.* ten co fortęć etc.
 w żywność opatrnie.
- Aviver, *v. a.* gładzić, polerować,
 ożywić.
- Avives, *s. f. pl.* ociekłość gru-
 czotów przy szyi końskiej *cho-
 roba końska.*
- Avivoir, *s. m.* kopystka pozłotni-
 cza do rozkładania złota amal-
 gowanego na naczyniu.
- Avocasser, *v. a. fam.* pieniactwem
 bawić się, pieniactwem być.
- Avocasserie, *f. fam.* pieniactwo, *n.*
- Avocat, *m.* patron, adwokat, pra-
 wnik, prokurator, rzecznik, *m.*
fig. obrońca, zastępca, patron, *m.*
- Avocate, *f. fig.* obrończelka, pa-
 tronka, *f.*
- Avoine, *f.* owies, *m.* Avoins, *pl.*
 owies zielony na polu, *m.*
- *Avoir, *v. a. et aux.* mieć, avoir
 à faire, mieć co do czynienia,
 n'avoir qu'à faire etc. tylko to
 czynić etc. trzeb a, masz, powi-
 nieneś, il y-a, i. iest, są.
- Avoir, *m. fam.* majątność, *f.* co
 kto ma.
- Avoisiner, *v. a. (qc.)* graniczyć
 z czym, ciągnąć się ku czemu.
- Avortement, *m.* poronienie, por-
 zucenie płodu, (o zwierzętach)
 trucie płodu, *n.*
- Avorter, *v. n.* poronić, porzucić,
 porodzić niewczesny płód (o
 zwierzętach), se faire —, truć
 płód, *fig.* nie poszczęścić się,
 nie udać się, nie nadadź się.
- Avorton, *m.* pomiotek, porzutek,
 płód niedonoszony, wyrodek,
 odrodek, *m. fig.* robota niedo-
 skonana, *f.*
- Avoué, *m.* (przedtem) prokurator
 klasztoru, *m.* (teraz) rzecznik, *m.*
- Avouer, *v. a.* zeznawać, *(qc.)*
 przyznawać się do czego, uzna-
 wać kogo, co, *(qc. de qq.)* po-
 twierdzić, chwalić, approbować
 co, *s', r.* przyznawać się do
 czego, *(de qq.)* odwoływać się
 na kogo.

Avoire, *m.* sołtys, *m.*
 Avuste, *s. m.* na okrętach węzeł
 dwie liny ściągaący.
 Avuster, *v. a.* dwa powrozy zwią-
 zać.
 Avril, *m.* kwiecień, *m. fig.* kwiat,
 kwiecień, *m.* — donner un pois-
 son d'avril, zwieślił kogo (na
 prim aprilis).
 Axe, *m.* oś, (linia przez szrodek
 ciała prowadzona).
 Axifuge, *adj.* oddalający się od
 osi.
 Axillaire, *adj. w anatomi.* ramien-
 ny, należący do ramienia, iako
 żyła.
 Axiome, *m.* pewnik, twierdzenie
 niepotrzebujące dowodu.
 Axipète, *adj.* mający siłę przy-
 bliżenia się do osi.
 Axouge, Axouge, *f.* sadło, *n.* —
 de verre, piana na materji,
 z której szkło robią, *f.*
 Aye! Ayeul etc. *v.* Aie etc.
 Ayuet, *m.* prącik do wędzenia śle-
 dzi, *m.*

Ayri, *s. m.* heban Brezyłski, twar-
 dy i ciężki iak żelazo.
 Azamoglan, *s. m.* u Turków dzie-
 cię obce, barbarzyńskie.
 Aze, *s. m. v.* Aze
 Azebro, *s. m.* koń dziki prędko-
 nogi w Etyopii dolnej.
 Azerole, *f.* niesplik m.łw, *m.*
 Azerolier, *m.* niesplik Włoski, *m.*
 (drzewo).
 Azi, *s. m.* sér Szwajcarski z ma-
 ślanki i octu.
 Azimut, *s. m.* koło przecinające
 horyzont pod kątem prostym.
 Azores, wyspy Azorskie.
 Azoth, *s. m.* saletrorod.
 Azur, *m.* lazur, (kamień), *m.* farba
 z niegoż, *f.* błękitny, niebieski,
 modry kolor, *m.*
 Azuré, ée, *a.* błękitnawy.
 Azurer, *v. a.* błękitno farbować.
 Azyme, *a.* niekwaszony, pain —
 niekwaszone ciasto, *n.* przasny
 chleb, przasnik, *m.*
 Azymite, *m.* ten co chleba przas-
 nego używa, *m.*

B.

Baal, *s. m.* Baal, bożek, któremu
 bałwochwalcy na wschodzie
 część oddawali.
 Babau, *s. m.* strach nocny, cień,
 mara.
 Babel, *m.* la tour de —, wieża
 Babilońska, *f. fig.* wielkie zamieszanie, *n.*
 Bahet, Babiche, *f.* Elżbietka, *f.*
 Babeure, Baburre, *m.* maślanka, *f.*
 Babiche, *f.* piesek kudłaty, *m.* su-
 czka, *f.*
 Babil, *m.* świegotliwość, ga-
 datliwość, *f.* klekotanie, *n.*
 szczebiotliwość, *f.*
 Bbillard, *m.* — arde, *f.* świegot,
 klekot, szczebiot, *m.* — gotka,
 kotka, biotka, — *a.* świegotli-
 wy, szczebiotliwy.
 Bbillier, *v. a.* fam. gadać, szcze-
 biotać, świegotać, glegotać.

Babine, *f.* pysk, *m.* wargi, *pl.* gęba,
f. (u bydła).
 Babiole, *f.* Babioles, *pl.* cacka, *n.*
 grzechotki, fraszki, *f. pl.*
 Babiroussa, *s. m.* gatunek świni.
 Babord, *s. m.* lewa strona okrętu.
 Babouches, *f. pl.* papucie, babu-
 cie, *pl.*
 Babouin, (Babou), *m.* pawian, *m.*
fig. fam. baba, (figura śmieszna)
 którą żołnierze za wykroczenie
 iakie całować muszą, *f.* tak że
 dziecięropustne nierozsądne, *n.*
 Babyloue, *f.* Babilou, *m.* Babylo-
 nie, *f.* Babilonia, ziemia Babi-
 lońska, *f.* lonien, *nue, a. et S.*
 Babiloński, *a.* Babilończyk.
 Bac, *m.* prum, *m.* kadź, *f.* koryto
 gatunek koryta, *n.*
 Bacalas, *s. m.* w marynarce li-
 stwa na tyle okrętowym przy-
 bita.

Bacaliau, *m.* ryba morska nakształt sztokwiszu, *f.* czółna gatunek, *n.*
 Baccalauréat, *m.* godność Baka-
 larska, *f.*
 Bacchanale, *f.* obraz malowany
 święta na cześć Bachusa odpra-
 wianego, *m.* *fig.* mięsopust, *n.*
 zapusty, *f. pl.*
 Bacchanales, *f. pl.* święto na cześć
 Bachusa odprawiane, *n.* zapu-
 sty, *f. pl.*
 Bacchante, *f.* Bachantka, niewia-
 sta, która podczas święta Bac-
 chusowego szaleje, *fig.* białogłowa szalejąca, szalona, *f.*
 Bacchas, *m.* d. oźdże, *pl.* albo fuzy,
 fuzy ze soku cytrynowego, *m.*
 Bacchionites, *s. m. pl.* filozofowie
 gardzący wszystkim na świecie.
 Bacchus, *m.* Bachus, *m.*
 Bacha, *m.* Basza Turecki, *m.*
 Bache, *f.* opona, płachta, *f.* (na
 wozach furmańskich).
 Bachelard, *m.* fryerz, gach, zale-
 tuik, *m.*
 Bachelier, *m.* bakalarz, (przedtém)
 zaletnik, fryerz, panicz, cech-
 mistrz, *m.*
 Bacher, *v. a.* płachta, oponą wóz
 opiąć.
 Bachique, *a.* Bachusowy.
 Bacholle, *f.* u papierników kocie-
 łek do przelewania massy.
 Bachot, *m.* czółno, *n.* łódź, *f.* ba-
 cik, *m.*
 Bachotage, *m.* przeprawa, *f.* prze-
 prawianie przez rzekę, *n.* prze-
 wóz, *m.* zapłata za to, *f.* prze-
 wożne, *n.*
 Bachoteur, *m.* przewoźnik, *m.*
 Bachoue, *f.* naczynie drewniane
 na górze szerokie, na dole wą-
 skie, *n.*
 Bacile, *s. m.* kopr morski.
 Baclage, *m.* oznaczenie stanowi-
 ska okrętow w porcie, *n.* kotwi-
 czne, palowe, *n. a.* pieniądze,
 które za to płać, *m. pl.* zam-
 knięcie portu, *n.*
 Baclé, *ée, p. et a.* zamknięty, za-
 warty, *fig. fam.* dokończony,
 zawarty.
 Bacler, *v. a.* zamknąć, zawrzeć.
 Baclour, *m.* ten, co port łańcu-

chem etc. zamyka, co dozór nad
 portem ma.
 Bactreole, *s. f.* obrzynek listków
 złotych.
 Bacul, *st. v.* Bascule.
 Baculer, *v. a.* kiem okładać.
 Baculometrie, *s. f.* laskomiernicza
 nauka, wymierzanie samemi
 tylko laskami.
 Badaud, *m.* — aude, *f. fam.* mała,
f. dureń, błazen, *m.*
 Badauder, *v. n.* rozdziwiać gębę
 przypatrując się czemu:
 Badauderie, *f.* — daudage, *m.* bła-
 zństwo, głupstwo, rozdziewia-
 nie gęby u głupca, *n.*
 Bade, *f.* Baden, (miasto i księstwo).
 Badelaire, *s. w* w herbach pałasz
 krótki i szeroki.
 Badiane, *s. f.* anyż Chiński.
 Badigeon, *m.* tynk, polepka, *f.*
 (z odłupków kamiennych).
 Badigeoner, *v. a.* takim tynkiem
 tynkować.
 Badin, *ine, a.* ucieśzny, śmieszny,
 żartobliwy, zabawny, *fig.* głupi,
 — *m. et f.* bałamut, figlarz,
 żartownik, *m.*
 Badinge, *m.* żart, *m.* żartowanie,
 igranie, *n. fig.* osobliwy sposób
 postępowania, *m.* przyjemna,
 miła wesołość w pisaniu etc. *f.*
 Badinant, *m.* koń luzny, na przy-
 przążce, *m.*
 Badine, *f.* laseczka, *f.* Badines, *pl.*
 obcegi małe do ognia, *pl.*
 Badiner, *v. a.* żartować, igrać,
 bałamucić, figlować, figle stroić,
 — *qq.* żarty stroić z kim, żar-
 tować z kogo.
 Badinerie, *f.* żart, figiel, *m.* głup-
 stwo, bałamuctwo, *n.*
 Bafouer, *v. a.* wyfukać, wyłaić,
 zhańbić kogo, uragać się z kogo.
 Bâfre, *f. fam.* biesiada huczna, *f.*
 żarłocwo, chciwe pożeranie, *n.*
 Bâfrer, *v. n. fam.* chciwie, łakomie
 żreć.
 Bâfreur, *m. fam.* żarłok, obżerca, *m.*
 Bagace, Bagasse, *f.* trzcina cukro-
 wa, *f. v.* Bagasse.
 Bagage, *m.* sprzęty, багаż, бага-
 ża, *f.* zawady albo ciężary wo-

ienne, *m. f. pl. plier, ou trousseur* —, uciekać zkąd.
 Bagarre, *f. fam.* wrzask, hałas, *m.*
 Bagasse, *f. fam.* nierządnicza.
 Bagatelle, *f.* fraszka, bagatel, drob-
 nostka, *f.*
 Bagne, *m.* więzienie, w którym
 Turcy niewolników swoich trzy-
 mają.
 Bagnolet, *m.* Bagnolette, *f.* kwefik,
 gaza, zastłona niewiast połowę
 twarży okrywająca, *f.*
 Bague, *f.* pierścinek, pierścień,
 pierścien, do którego gonią, *m.*
fig. klejnot, *m.* — et joyaux,
 strój niewieści z drogich ka-
 mieni, *m.*
 Baguenauder, *v. n. fam.* bałamucić,
 błaznować, fraszkami się
 bawić.
 Baguenaudier, *m. fig.* bałamut,
 siglarz, *m.*
 Bagner, *v. a.* w fałdy układać,
 zszywać.
 Baguette, *f.* prącik, *m.* laseczka,
 różga długa i gibka, laska, *f.*
 sztepel do nabijania fuzyi etc.
m. pałka do bębnienia, laska u
 racy, *f.* — divatoire, różga
 wieszczbiarska, różga laskowa
 do szukania skarbów etc. *f.*
 Baguier, *m.* futerałik na pier-
 ściouki.
 Bahut, *m.* wielki kufer, *m.*
 Bahutier, *m.* kufernik, *m.*
 Bai, aie, *a.* cisawy, kasztanowaty
 (o koniach).
 Baie, *f.* odnoga morska, *f.* wy-
 brzeże, *n.* ingoda, *f. fig.* figiel, *m.*
 Baiette, *f.* baia kosmata, *f.*
 Baigner, *v. a.* kąpać, płynąć przy
 czym, oblewać, *fig.* pokrapiać,
 moczyć się, *fig.* il baigne dans
 son sang, we swoiey krwi się
 kąpie.
 Baigneur, *m.* euse, *f.* ten, ta, co
 się kąpie, łąziębnik, *m.* — bni-
 czka, *f.*
 Baignoir, *m. fam.* łązienka, łą-
 żnia, *f.*
 Baignoire, *f.* wanna do kąpania, *f.*
 Bail, *m.* dzierzawa, arenda, *f.*
 kontrakt arendowny, *m.*

Baile, *s. m.* rezydent Wenecki
 w Konstantynopolu.
 Bâillement, *m.* ziewanie, pozie-
 wanie, *n.*
 Bâiller, *v. n.* ziewać, poziewać,
fig. rozstępować się, rozwierać
 się, rozdziewiać się, faire — *qq.*
 nudzić kogo.
 Bâiller, *x. a.* w arendę dadź, pu-
 ścić, la bailler belle, chcieć
 komu oczy zamydlić, przega-
 dać go.
 Bailleresse, *f.* dziedziczka w dzier-
 żawę (w naiem) puszczaiąca, *f.*
 Baillet *a. et m.* rydzawy, gniady,
 (o koniach).
 Bailleur, *m.* lekarz, co członki
 wywinione w klubę wstawia, *m.*
 Bâilleur, *m.* ziewacz, *m.*
 Bailleur, *m.* dziedzic w dzierzawę
 (w naiem) co puszczaiący, *n.*
 Bailli, *m.* rządca jakiej krajiny,
 sędzia, woyt, starosta grodo-
 wy, *m.*
 Bailliage, *m.* sądy woytowskie, *pl.*
 grod, *m.* starostwo grodowe, *n.*
 Baillive, *f.* sędzina woytowa, *f.*
 Bâillon, *m.* knebel, *m.*
 Bâillonner, *v. a.* kneblować, za-
 kneblować.
 Bailloque, *f.* pstre pióro, *n. pl.*
 Baillotte, *f.* ceberek, węborek, *m.*
 Bain, *m.* kąpiel, łążnia, *f.* łązienki,
pl. izba łąziebna, wanna do ką-
 pania, wszystko, w czym się
 kąpać można, *m.* Bains, *pl.* cie-
 plice, *pl.*
 Baionnette, *f.* bagnet, *m.*
 Baïoque, ou Bajoque, *f.* miedzia-
 na moneta włoska, *f.*
 Bairam, Beïram, *s. m.* święto u
 Turków.
 Baisemains, *m. pl.* unizony po-
 kłon, ukłon, *m.* à belles —,
fam. z nazywienią prośbą.
 Baisement, *m.* całowanie nóg
 Oyca S. *n.*
 Baiser, *v. a.* całować, — les mains
 (à *qq.*) pocałować, całować
 kogo w rękę *fig.* przywiązanie
 swoje komu okazywać, ukłon
 komu oddawać, kłaniać się, se
 —, *r.* całować się, tykać się.

- Baiser, *m.* pocałowanie, całowanie, *n.*
- Baisseur, *m.* — euse, *f.* co radca, tnie, co lubi całować.
- Baisotter, *v. a. fam.* często, ustawicznie całować.
- Baisse, *f.* upadanie ceny, staniecie, *n.*
- Baissé, *éc. p. et a.* nachylony, schylony etc. *fig.* tête baissée, niezmużoném okiem, odważnie.
- Baisser, *v. a.* spuścić, zniżyć, nachylić, niżej co położyć, postawić, — les yeux, spuścić oczy na dół, w ziemię patrzeć, — la tête, skłonić głowę, kiwnąć głową, — le pavillon, rozpuszczając żagle, — les oreilles, tracić odwagę, — *n.* schylać się, psuć się, opadać, upadać, słabieć, osłabieć, se —, *r.* schylić się.
- Baissière, *f.* drożdże, *pl.* lagier, *m. nega, f.*
- Baisure, *f.* przylepka u chleba, *f.*
- Bajoire, *f.* moneta, na której dwie głowy na jednej stronie są wybite, *f.*
- Bajoue, *f.* szczeka wieprzowa do gotowania, *f. fig.* szczękał, osoba z wielką szczęką, *f.*
- Bajule, *s. m.* urzędnik grecki.
- Bal, *m. lbal.* zgromadzenie tancujących
- Baladin, *m. ine, f.* błazen, *m.* — znica, *f.* (przedtém) tanecznik, *m. tanecznicza, f.*
- Balafre, *f.* kresa, rana długa, blizna, *f.*
- Balafre, *v. a. (qq.).* wyciąć komu kresę, bliznę na twarzy, twarz posiekać.
- Balai, *m.* miotła, *f.*
- Balais, *a. et m.* rubin —, rubin blade czerwony, *m.*
- Balance, *f.* waga do ważenia, szala, szalka, *f. szalki, f. pl. fig.* równość wagi, równowaga, *f.* trwanie w równej wadze, powątpiewanie, *n.* niepewność, *f.* bilans, balans handlu, *m. mettre dans la —, rozmyślać, rozważać co, être en —, wahać się, nie móżd się zdecydować.*
- Balancement, *m.* ważenie się z jednej strony na drugą, utrzymywanie się w równej wadze, *n.*
- Balancer, *v. a. (qc.)* równość wagi trzymać, w równej wadze utrzymać co, kołysać, *fig.* rozważać, wziąć co na rozważę, na rozmyśl, roztrząsać, se —, *r.* kołysać się, bwiać na powietrzu (o ptakach), wahać, przechylać się, *fig.* powątpiewać, wątpić, nie wiedzieć co czynić.
- Balancier, *m.* rzemieślnik, co wagi i gwichty robi, wagami i gwichtami handluje, *m. minuta* (w zegarze), prasa mińcarska, kluby, które wagę trzymają, rękojeść u laski, w pompie, laska, *f.* albo drąg do utrzymania się w równej wadze, *m.*
- Balancine, *s. f. w maryn.* lina u kosza masztowego, którym drąg żaglowy masztu wielkiego kierują.
- Balangoire, *f.* kołyska, chustawka, *f.*
- Balancous, *m. pl.* wiązka drewnosnowych na sprzedaż, *f.*
- Balandran, Balandras, *s. m.* płaszcz albo oponcza wielka, — ciemności nocne, krepka nocna.
- Balandre, *s. f.* gatunek statka morskiego.
- Balant, *m.* nie natężona, niemocno przywiązana część liny, *f.*
- Balaous, *s. m.* żołądz, głowa członka męskiego.
- Balaou, *s. m.* rybka w Martynice naksztalt sardeli.
- Balasse, *f.* siennik, *m.*
- Balassor, *s. m.* materya z kory drzewnej robiona.
- Balast, *m.* balast, *m.* gruz, piasek, kamienie zamiast ładunku do okrętu włożone.
- Balastier, *m.* granat, drzewo granatowe leśne, *n.*
- Balayer, *v. a.* zamiatać, wymiatać, umiatać.
- Balayeur, *m. euse, f.* wymiatacz, zamiatacz, *m.*
- Balayures, *f. pl.* śmieci, *pl.*
- Balbutiement, *m.* iąkanie, ziąkiwanie się, *n.*
- Balbutier, *v. n.* iąkać się, *fig.*

nierozumnie, niewyraźnie mówić, wymawiać, *a.* bełkotać.
 Balbuzard, *s. m.* ptak drapieżny.
 Balcon, *m.* ganek, *m.* galeria, *f.*
 Baldaquin, *m.* baldachin, *m.*
 Bâle, Basle, *f.* Bazylea, *f.* miasto.
 Baleine, *f.* wieloryb, *m.* kość wielorybia, *f.* róg, fiszbin, *m.* huile de —, tran z wieloryba, *m.*
 Baleineau, *m.* wielorybię, *n.*
 Balenas, *m.* żyła wielorybia czyli członek wieloryba do płodzenia, *f.*
 Balèvre, *f.* spodnia warga, *f.*
 Baline, *f.* pakłak, zgrzebne płótno bardzo grube, *n.*
 Baliseur, *m.* teu, co nad brzegami i rzeczami z morza wyratowanemi ma dozór, *m.*
 Balistaire, *m.* dozorca nad procamy, *m.*
 Baliste, *f.* proca albo kusza woienienna, *f.* (w starożytności), kozieł morski, *m.*
 Balistique, *f.* balistyka, nauka, sztuka wyrzucania ciał ciężkich.
 Balivage, *s. m.* piątnowanie drzew, co w porębie zostawione bydź mają.
 Baliveaux, *s. m. pl.* szteple wrostowaniu mularskim, podpory.
 Baliverne, *f. sam.* błazeństwo, *n.* bayki, *f. pl.*
 Baliverner, *v. n. sam.* figle wyrabiać, bawić.
 Ballade, *f.* ballada, duma, taniec i rodzaj wierszy, *m.*
 Balladoire, *s. f.* taniec wiejski.
 Ballarin, *m.* gatunek sokołów, *m.*
 Balle, *f.* piłka do grania, biała towarów, kula (do strzelania), *f. fig.* fraszka, rzecz nie wiele warta, *f.*
 Ballet, *m.* balet, *m.*
 Ballon, *m.* piłka wielka z pęcherzów, *f.* pęcherz nadęty, *m.* — aérostatique, *T.* balon, *m.*
 Ballonier, *m.* rzemieślnik balony robiący.
 Ballot, *m.* biała towarów, *f.*
 Ballottage, *m.* kreskowanie, głosowanie, dawanie kresek czyli głosów przez gątki, *n.*

Ballotte, *f.* gąłka losowa, *f.*
 Ballotter, *v. n.* dadź kreskę gątką, kreskować, *a. T.* grać w piłkę, (*gc.*) roztrząsać, rozważać, (*gg.*) drwć z kogo, zanoskogo wodzić.
 Baluable, *adj.* do bry do kąpieli.
 Baluable, *n.* eau —, woda do kąpieli służąca, *f.*
 Baloche, *s. m.* duchowny, który nie każe i nie spowiada.
 Balotade, *s. f.* skok koński kiedy wszystkie cztery nogi na powietrzu.
 Balourd, *m.* de *f. sam.* błazen, głupiec, *m.* błaznica, *f.*
 Balourdise, *f.* błazeństwo, głupstwo, *n.*
 Balsamine, *f.* balsamina, balsaminika, *f.*
 Balsamique, *a.* balsamowy.
 Baltasard, Balthasard, *m.* Balcer.
 Baltique, *a.* la mer —, morze Bałtyckie, *n.*
 Balustrade, *f.* ballustrada, ganek, *m.* szranki, słupki, *pl.*
 Balustre, *m.* balas, słupik, słupek, szczebel, *m.*
 Balustrer, *v. a.* ogrodzić co balasami, słupkami etc.
 Balzan, *a. et m.* cheval —, koń białonogi, *m.*
 Balzane, *f.* plama biała, łysina na nodze końskiej, *f.*
 Bambiaie, *s. m.* ptak pewny na wyspie Kuba, który latać nie umie.
 Bambin, *m. sam.* dzieciątko przy piersiach, niemowlątko, *n.*
 Bamboche, *f.* lalka wielka, *f. fig.* człowiek gruby małego wzrostu, *m.* trzcina bambusowa, (łaska).
 Bambou, *m.* trzcina bambusowa, *f.*
 Ban, *m.* obwieszczenie, ogłoszenie rozkazu, obwołanie pozwu, *n.* zapowiedź małżeństwa, bawnicza, *f.* wywołanie, *n.* four à —, piec, w którym pewni mieszkańcy chleb swój piec powinni, *m.* moulin à —, młyn, w którym wsi pewne mleć powinny, *m.* — et arrière-ban, pospolite ruszenie, *n.*
 Banal, *ale, a.* dworski, pański, tau-

- reau—, *m.* byk pospolity, *m. fig.* zawsze gotów.
- Banlaité, *f.* prawo na przymuszenie obywateli do czego, *n.* okolica prawu temu podległa, *f.*
- Banc, *m.* ława, ławka, bank, piaski, *m. pl.* odsep, *m.* odsepisko, *n.* wiosłowa ława na galerze, murawa, murawka, *f.*
- Bancalle, *f.* *fam.* koślawa niewiasta.
- Bancelle, *f.* ławeczka długa.
- Banche, *s. f.* kamienista równina w morzu pod wodą, na której okręty osiadają, lub się rozbiitają.
- Bancroche, *m.* *fam.* koślawiec, *m.*
- Bandage, *m.* nawiązki, *f. pl.* obwiązło, zawiązanie członka zranionego, *n.* pas na kłzę, *m.* szyny na obwodzie koła wozowego, *f.* narzędzie do odwiezienia kurka u strzelby, *n.*
- Bandagiste, *m.* cyrulik, co bandażę, paski dla kłtowatych robi, *m.*
- Bande, *f.* binda. wąska strefa, (albo wąski kawałek) płótna, etc. szyna u koła wozowego, gromada, *f.* związek, *m.* towarzystwo, banda (u bilarn).
- Bandé, ée, *p. et a.* obwity, obwiązany, napięty, natężony.
- Bandeau, *m.* binda do zawiązania głowy, zasłona, *f.* zawicie, *n.* naczelnik, *m.* — royal, korona (królewska), *f. fig.* godność monarchy, *f.*
- Bandége, *m.* taca, taca blaszana, *f.*
- Bandelette, *f.* binda mała, wązka, wstążka, strefa mała, *f.*
- Bander, *v. a.* w bindę co obwinać, zawiązać. związać co bindą, naciągać, napinać, *fig.* — sou esprit, natężyć myśli, siły do czego, (*qq. contre qq.*) podszczuwać, pobudzać kogo na kogo, se —, *r.* zbuntować się, powstać przeciw komu, bydź natężonym, wyciągniętym, wyprężonym.
- Bandereau, *m.* sznur, na którym trąba wisi, *m.*
- Banderet, *s. m.* dowódzca wojska, pospolitego ruszenia, chorąży.
- Banderole, *f.* bandera, chorągiewka na maszcie, także u piki wojskowej, *f.* fręzle i kutasy, *pl.* tabliczka, na które bywa cena drewn, węgla etc. *f.*
- Bandiere, *s. f.* bandera, flaga na okrętach.
- Bandins, *s. m. pl.* galerye na tyle nawy.
- Bandit, *m.* bandyt, zbójca przenaigty, rozbojnik, *m.*
- Bandoir, *s. m.* koło, którym pasomonnik swą natęży robotę.
- Bandoulier, *m.* zbójca, rozbojnik, tułacz, włóczęga, *m. fam.* bezbożny człowiek, *m.*
- Bandoulière, *f.* bandoliera, pas, na którym ładownica wisi, *m.*
- Baneau, *s. m.* wazon drewniany.
- Bangemer, *s. m.* rodzaj kamłotu, materya.
- Banians, *s. m. pl.* Banianie, zaboronni poganie w ludy, wierzący w przechodzenie dusz ludzkich po śmierci w ciała inne.
- Barlieue, *f.* okolica około miasta albo grodu do iurydykcyi miejskiej albo grodzkiej należąca, okolica, w której kto ma prawo obywatelów do czego przymuszać.
- Banne, *f.* opona, grube płótno do nakrycia czego, *n.* półkoszek, wóz z koszem do wożenia węgli, *m.*
- Banner, *v. a.* płachtą, oponą co przykryć.
- Banneret, *a.* Seigneur —, Pan chorągiewny, *m.*
- Banneton, *m.* sadz rybny, wielka miska do pieczenia.
- Banquette, *f.* koszyk, *m.* plecionka do towarów, *f.*
- Banni, *m.* banit, wywołaniec, *m.*
- Bannière, *f.* chorągiew, *m.* bandera, chorągiew kościelna, *f.*
- Bannir, *v. a.* wywołać kogo z kraiu, *fig.* wypędzić, odegnąć, — le vice, wystrzegać się występku, se —, *r.* stronić, oddalić się od czego.
- Bannissable, *a.* wywołania wart.
- Bannissement, *m.* wywołanie, *n.* banicya, *f.*
- Banque, *f.* bank, (bankierski w karty grający), *m.* kupczenie

pieniężni, bankierstwo, *n.*
 bank wexlowy lub inny, *m.*
 Bauqué, *a. m.* navire —, okręt
 przeznaczony na łowienie sztok-
 fiszu, *m.*
 Banqueroute, *f.* bankrut, *m.* zban-
 krutowanie, *n. fig. fam.* faire
 — (*à qq.*) nie dotrzymać obiet-
 niczy, słowa danego, — — à
 l'honneur, nieuczciwie sobie
 postępować.
 Banqueroutier, *m. ière, f.* ban-
 krut, *m.*
 Banquet, *m.* biesiada, uczta.
 Banqueter, *v. n.* biesiadować,
 bankietować.
 Banquette, *f.* krzesło bez poręczy,
n. droga, ścieżka podwyższo-
 ca, iako u mostu, *f.*
 Banquier, *m.* bankier, *m.*
 Banse, *f.* kosz wielki do przeho-
 szenia towarów, *m.*
 Banvin, *m.* prawo wyszynku wina
 przez czas pewny, *n.*
 Baptême, *m.* chrzest, *m. fig.* wią-
 zanie chrzestne, *m.*
 Baptiser, *v. a.* chrzcić, ochrzcić,
 — les cloches, poświęcać dzwo-
 ny, *fig.* — *qq.* przezywać kogo,
 — son vin, chrzcić wino, wody
 do niego dolewać.
 Baptismal, *ale, a.* do chrztu na-
 leżący, chrzestny, l'eau —, *f.*
 woda do chrztu, *f.*
 Baptiste, *m.* chrzciciel, *Baptysta, m.*
 Baptistère, *m.* kaplica, *f.* miejsce
 gdzie chrzcicielnica stoi, *n.*
 Baptistère, *a.* registre —, metryka
 kościelna imiona zawierająca,
 extrait —, metryka chrzestna, *m.*
 Baquet, *m.* cebrzyk, szalik, *m.*
 Baquetet, *v. a.* łożą wódę wy-
 czerpać.
 Baquetures, *f. pl.* ukapki pod be-
 czką wina, *pl.*
 Baquet, *s. m.* drzewo bawełniczne,
 podła bawełna, którą do Smyrny
 handlują.
 Bar, *m. v.* Bard.
 Baradas, *s. m.* fiałek pięknego
 ciemno różowego koloru.
 Baragouin, ou Bardgouinage, *m.*
 marmotanie, bełkotanie *n.* mo-
 wa niezrozumiana, *f.*

Baragouiner, *v. a. et n.* niewyra-
 źnie mówić, źle mówić, mar-
 motać, bełkotać.
 Baragouineur, *m. euse, f.* bełkot,
m. bełkotka; *f.* człowiek, co
 słów dobrze nie wymawia, *m.*
 Baralipton, *s. m.* w *logice* argu-
 ment.
 Barandage, *s.* gatunek brzoskwini.
 Baraque, *f.* baraka, szałas, chata
 żołnierska w polu, chałupa,
 iama, *f.*
 se Baraquér, *v.* szałas, chaty so-
 bie wystawiać.
 Barat, *m.* Baratterie, *f.* zmykanie,
n. kradzież towarów szyprowi
 powierzonych, *f.*
 Baratte, *f.* maślnica, *f.*
 Baratter, *v. n.* maśło robić.
 Barbacane, *f.* strzelnica, dziura
 w murze do strzelania, *f.*
 Barbacole, *s. m.* gra w Eraona.
 Barbare, *a.* barbarzyński, okrutny,
 tyrański.
 Barbare, *m. et f.* barbarzyniec,
 tyran, okrutnik, dziki człowiek.
 Barbareque, *adj. s. m.* mieszkań-
 niec Barbaryi.
 Barbarie, *f.* barbarzyństwo, okru-
 cieństwo, tyraństwo, *n.* dzikość,
 gruba nieumiejętność, Barbaryja
 (kraj), *f.*
 Barbariser, *v. n. fam.* omyłki,
 barbarysmi popełniać, dzikim,
 cudzoziemskim sposobem pi-
 pisać.
 Barbarisme, *m.* barbarysm, błąd,
m. omyłka przeciw własności
 języka, *f.*
 Barbarou, *s. m.* winne groua
 w królestwie Marokańskim.
 Barbe, *f.* broda, *f.* (u ludzi i nie-
 których zwierząt), wasy, *pl.*
 podbrodek, *m.* pleśń, *f.* chrop-
 pawe miejsce na brzegu papie-
 ru etc. *n.* Barbara, *f.* (imie),
 Barbes, *pl.* broda, oś u kłosa,
f. pierze u pióra, *n.* broda, *f.*
 albo hak, haczek u wędku,
 strzały, *m.* kosmatość na sukni
 s-hodzoney, *f.* paski, kutasiki
 z koronek etc. *pl. m.*
 Barbe, *m.* barbarzyniec, (koń z Bar-
 baryi krajny), *m.*

Barbe-de-renard, *s. f.* dragant
ziele, żywica.

Barbe (sainte), *s. f.* *na wojskowych
okrętach* komora puszkarzy,
których patronką jest S. Barbara
— miejsce gdzie się proch
składa.

Barbeau, *m.* barwena, barzana, *f.*
bławat, bławatek, chaber, *m.*

Barbelé, *éc. a.* zębaty.

Barberie, *s. f.* golarnia, gdzie golą
i trefią włosy.

Barberot, *s. m.* cyrulik, nieuk,
partacz.

Barbet, *ette, f.* pudel, pies kudłaty,
m.

Barbets, *s. m. pl.* mieszkańcy Pi-
reneów.

Barbette, *f.* rąbek napiersśny, na-
piersśnik mniszek, *m.*

Barbichon, *m.* piesek kudłaty, *m.*

Barbier, *m.* cyrulik, balwierz.

Barbifier, *v. n.* golić brodę.

Barbillon, *m.* barwenka, *f.* wasy
u niej i innych ryb, *m. pl.*

Barbinade, *s. f.* mała książka.

Barbon, *m.* brodacz, brodaty, *m.*

Barbottage, *m.* niedogodność,
zrzędność, *f.*

Barbote, *f.* węgorz morski, li-
pień, *m.*

Barboter, *v. n.* gmęrać, pyszczeć
w błocie, w wodzie, (o kaczkach
etc.), *fig.* pluskać w wodzie,
fam. mruczeć pod nosem.

Barboteur, *m.* kaczka domowa, *f.*

Barboteuse, *s. f.* nierządnica.

Barbotine, *s. f.* proszek narobaki.

Barbouillage, *m.* bazgranina, *f.*
bazgranie, *n. fig.* mowa niez-
rozumiana, niewyraźna, *f.*

Barbouillé, *éc. p. et a.* powalany,
spaskudzony, pobazgrany, po-
mazany etc. *fam.* se moquer
à la barbouillée, głupio, nieroz-
zumnie gadać, nie dbać o co.

Barbouiller, *v. a.* pomazać, po-
bazgrać, spaskudzić, farbować,
pomalować ściany, mazać, baz-
grać, smarować, — un recit,
niewyraźnie opowiadać, se —, *r.*
zwalać się, zesmolić się, zpa-
skudzić się, *fig. fam.* il s'est
bien barbouillé dans le monde,

stracił szacunek u ludzi, w po-
gardę się podał.

Barbouilleur, *m.* tynkarz, malarz,
co ściany maluje, bazgracz,
mazgal, *m.*

Barboute, *f.* gatunek grubego cu-
kru, *m.*

Barbu, *ue, a.* brodaty,

Barbuquet, *s. m.* krostka na war-
gach.

Barcallao, *s. m.* gatunek stokwiszu,
suchey ryby.

Barcalon, *s. m.* pierwszy minister
króla Syamskiego.

Barcarolle, *s. f.* taniec, piosnka
włoska.

Bard, *m.* nosidła, *n.* tragi, *m. pl.*

Bardache, *s. m.* chłopiec zelżony,
sodomita.

Bardane, *f.* łopian, *m.* ziele.

Barde, *f.* zbroie na konia, *m. pl.*
cienko kraiana słonina do szpi-
kowania przepiórek etc., *f.*

Barde, *m.* Bard, poeta Celtów
starożytny.

Bardeau, *m.* gont, *m.*

Bardeé, *s. f.* woda do wanien wle-
wana na robienie saletry.

Bardelle, *s. f.* wezglowie ze słom-
ny i płótna, którego zamiast
siodła zażywają.

Barder, *v. a.* konia we zbroie u-
brać, na tragi, nosidła kłaść,
brać, kurczę etc., słoninę do
pieczenia obkładać.

Bardeur, *m.* tragarz, ten który co
nosi, *m.*

Bardis, *m.* w żeglarstwie p. batar-
deau.

Bardit, *m.* wiersze dawnych poe-
tów, *v.* Barde.

Bardot, *m.* muł wzrostu małego,
m. fig. wół, człowiek umiejący
dobrze dźwigać, *m. T.* książka,
w której arkuszy kilka braknie, *f.*
arkusze pozostałe do komple-
towania, *m. pl.*

Barer, *v. n.* o psach łowczych o-
błąkać się, ze śladu zstąpić,
trop stracić.

Baret, *m.* krzyk słonia i nosorożca, *m.*

Bargache, *s. m.* gatunek komora.

Barge, *f.* gatunek bekasów, *m.*
kupa siana, drew, *f.* bat, *m.*

Bargnignage, *m. fam.* namyślanie się *n.*
 Bargnigner, *v. n. fam.* namyślać się targowić się długo.
 Bargnigneur, *m.* — ense, *f. fam.* długo się namyślający, targujący, *m.*
 Baricot, *s. m.* owoc — ryba na wyspie Madagaskarze.
 Barigel, Barisel, *s. m.* dowódca Sbirów, sług policyjskich Rzymskich.
 Baril, *m.* baryłka, beczka, *f.*
 Barillage, *m.* nalewanie wina w butelki etc. wożenie wina w butelkach etc, *n.*
 Barilleur, *m.* piwniczy na okrętach, *m.*
 Barillet, *m.* beczutka, baryłka, rurka pompowa, *f.*
 Bariolage, *m. fam.* pstrociny, *pl.* upstrzenie, *n.*
 Barioler, *v. a. fam.* upstrzyć.
 Bariquant, *m.* beczka mała *f.*
 Barique, *v. Barrique.*
 Bariton, *m.* basetla, *f. bas, m.*
 Barlong, ongue, *a.* nierówny, podkaszły, krzywo oberżnięty.
 Barnabe, *m.* Barnabas. *intie.*
 Baraache, *f.* rodzaj dzikich gęsi, *f.*
 Baromètre, *m.* barometr, *m.* ciężkomierz.
 Barou, *m.* — onne, *f.* Baron, *m.* małżonka jego, Baronowa, *f.*
 Baronnet, *m.* Baronet, szlachcic w Anglii, co nie jest Baronem lecz więcej niż prosty szlachcic, *m.*
 Baronne, *f.* Baronia, *f.*
 Baroque, *a.* nieładkookrągły, nieokrągły, *fig.* nieregularny, osobliwy, śmieszny.
 Baroquiné, *s. m.* instrument do wydzienienia ciężkości wiatru.
 Baroscope, *s. m. v.* Barometre.
 Barque, *f.* czółno *n. bat, m.* barka *f.*
 Birguerolle, *f.* statek mody na morzu bez masztów.
 Barquette, *f.* bacik, *m.* gatunek ciasta, *n.*
 Barracan, *s. m.* burkatelá, materia do szat.
 Barrage, *m.* mostowe, brukowe, cło, myto od towarów, *n.*

Barrager, *m.* celnik, *m.*
 Barras, *m.* żywica sosnowa, *f.*
 Barre, *f.* drag, *m.* zapieradło, zawieradło, *n.* zasuwka, przewora, rogatka, *f.* rogatki, *f. pl.* rzeźmień, *m.* kreska, *f.* przekreślenie, podkreślenie, *n.* piaski przy uściu rzeki lub przed portem, *f.* avoir barre sur qq. przewyższać kogo.
 Barreau, *m.* pręt żelazny do krat, *f.* zapieradło, *n.* sądowa izba, *f.* szranki, *pl. T.* style do —, styl sądowy, *m.*
 Barrer, *v. a.* zapierać, zatarasować, prętami żelaznymi obwarować, *fig.* przekreślić, wymazać, — les veines d'un cheval. zawiązać żyłę koniowi zacięta.
 Barres, *s. f. pl.* część szczęki koniaskiej.
 Barrette, *f.* czapka, *f.* biret kardynałski, sztyfcik w zegarku, *m.*
 Barricade, *f.* zatarasowanie, *n.* krata, *f.* łańcuch do zawarcia czego, *m.* kobylica, *f.*
 Barricader, *v. a.* zawalić, zarabac etc. zatarasować drzwi etc. se —, *r.* zatarasować się, zawrzeć się, *fig.* zamknąć się w izbie swojej.
 Barrier, *s. m.* robotnik, co wał u prasy młynarskiej obraca.
 Barrière, *f.* wszystko, co drogę, przystęp zawala, zamyka, krata, kobylica, *f.* ostrog, zasiek, *m.* obrona wojenna z balek etc. forteca pograniczna, *f.* przedmurze, *n.* szranki, *pl. fig.* przeszkoda, zawada, trudność, *f.*
 Barrique, *f.* beczka wielka, *f.*
 Barses, *f. pl.* cynowe puszki w których herbacę z Chin przywożą, *f. pl.*
 Bartselle, *f.* rodzaj kuropatwy.
 Barthélemi, *m.* Bartłomiej.
 Bas, basse, *a.* niski, niewysoki, dolny, niższy, *fig.* cichy, niegłośny, podły, *fig.* podły, niski, nieczemny, à basse note, głośsem cichym, la vue basse, wzrok krótki, *m.* faire main basse, wszystko zrywać, zcinać.
 Bas, *ad.* nisko, na dół, z góry na

dół, *fig.* cicho, po cichu, niegłośno. *mettre bas*, rodzić, wydawać (młode), *mettre bas les armes*, składać broń, poddać się, *mettre chapeau bas*, zdjąć kapelusz, à *bas*, na dół, o ziemie, *en bas*, par *bas*, na dole, na dół, *d'en bas*, par *en bas*, z dołu, od dołu, *là bas*, tam na dole, *ici bas*, tu na dole, na dół, na tym świecie.

Bas, *m.* spodek, spód, *m.* część spodnia, pończocha, *f.*

Bas (les Pais, Niderlandy).

Basalte, *m.* bazalt, *m.*

Basane, *f.* ircha szara, barania skórka, *f.*

Basané, *é*, *a.* ogorzały, opalony od słońca.

Bascule, *f.* żóraw, *m.* kobylica u mostu zwodzonego, *f.* kołyska, deska na balce do kołysania, klapka, *f.*

Base, *f.* podstawa, zasada, *f.* fundament, podstawek, podkład, *m.* *T.* linia, płaszczyzna na której figura stoi, podwalina, *f.* *fig.* grunt, fundament, podpora, *f.*

Baser, *v. a.* gruntować, fundament kł. śdź. — *sur qc.*, stąpić na co se — *sur qc. r.* zasadzać się na czém.

Bas-fond, *m.* miałyca, *f.* miesce miałkie, niegłębokie, *n.*

Basile, *m.* Bazyli, Wasil.

Basilic, *m.* bazyliżek, *m.*

Basilicon, *m.* maść na rany, *f.*

Basilique, *f.* bazylika, kościół główny, pałac królewski, budynek wielki, *m.* — *pl.* zbiór praw Rzymskich Cesarza Bazylego.

Basin, *m.* bomzyn, *m.* materya bawełniana, *f.*

Basque, *f.* łono u sukien, *n.*

Basque, *m.* Biskajczyk, *m.* tambour de —, bębenek z dzwonekami, *m.*

Bas-relief, *m.* robota u pół wypukła szwycerska, *f.*

Basse, *f.* *bas*, basista, *m.* basetla, — *continue*, generalbas, *bas* generalny, *m.*

Basse-contre, *f.* *bas*, basista, *m.*

Basse-cour, *f.* podwórze dla drobiu gospodarskiego, *n.*

Basse-étolle, *s. f.* konwisarska materya do litowania.

Basse-lisse et basse-lice, *f.* kobierzec, kilimek półiedwabny, *m.* obicie, *n.*

Basse-lissier, *et basse-licier*, *m.* rzemieślnik, tkacz takich kobierców etc. *m.*

Bassement, *ad. fig.* podle, nikczemuie.

Basses, *f. pl.* miela, *f.* miaczyzny, *f. pl.*

Bassesse, *f.* podłość urodzenia, stanu etc. *f. fig.* podłość uczynku, *f.*

Bisset, *m.* iannik, *dax*, *m. fig.* miziołek, człowiek krótkie nogi maiały, *m.*

Basse-taille *f.* tenor, tenorysta, *m.*

Basses-voiles, żagiel największy na okręcie.

Bassicot, *s. m.* kosz do windowania z gór kamienia łupnego.

Bassin, *m.* miednica, miska wielka płaska, szala u wagi, *f.* dno studni, *n.* obszerny zbiór wody, *m.* kopalnia wapna, *f. fig.* w dolinie szeroka płaszczyzna piękna na około górami otoczona *f.*

Bassinier, *v. a.* szkandela zagrzewać, rozgrzewać.

Bassinot, *m.* brzeg szeroki u lichtrza wielkiego, *n.* panewka u strzelby, *f.*

Bassinotière, *f.* szkandela do zagrzewania pościeli, *f.* łożogrzey, *m.*

Bassissime, *adj.* bardzo głęboki.

Basson, *m.* fagot, fagotysta, *m.*

Bastant, *ante, a. fam.* sposobny, zdolny.

Baste, *m.* bosta, *f.* es treflowy, *m.*

Baste, dosyć tego.

Basterne, *s. f.* gatunek woza starożytnego.

Bastide, *s. m.* dom letni za miastem.

Bastille, *f.* zamek staroświecki, z wielą wież *m.* (przedtém) zamek (*m.*) i więzienie w Paryżu, *n.*

Bastingue, *s. f.* opona na okręcie rozpięta, aby w czasie bitwy nieprzyjaciel nie widział żołnierza za nią pracującego.

Bastion, *f.* baszta, *f.* basztylon, *m.*

Bastionne, *éc, a. tour* —, mała baszta, *f.*

Bastir, *v. a. u kapeluszników* w kapeluszu sierść bobrową albo inną subtelną wywałkować.

Bastonnade, *m.* bastonada, *f.* batogi, *n.* donner des bastonnades à qq., skórę komu wytącać.

Bastude, *f.* sieci pewne do łowienia ryb, *f.*

Bas-ventre, brzuch dolny, *m.*

Bat, *m.* ogon rybi, *m.*

Bât, *m.* iuki, burdy, *f. pl.* (na bydło iuczne).

Bâtage, *m.* cło od bydła iucznego, *n.*

Batail, *m.* serce we dzwonie, *n.*

Bataille, *f.* potyczka, bitwa, champ de —, pobojuwisko, *n.* cheval de —, bachmat od potrzeby wojenney, *m. fig.* zwyczaj, *m.* rzecz ulubiona, *f.*

Batailler, *v. n.* wydadź bitwę komu, *fig.* potykać się, bić się, wadzić się, swarzyć się.

Bataillon, *m.* batalion piechoty, hufiec, *m.*

Batanomes, *s. f. pl.* płótno wyrabiane w Kairze.

Bâtard, *m.* — arde, *f.* bękart, syn naturalny, *m.* bękartka, córka nieprawego łoża, *f.* Bâtard, *a.* naturalny, nieslubny, *fig.* nieprawy, nieprawdziwy, z dwoiakiego rodzaju zrodzony, mieszaniec.

Batardeau, *s. m.* ocembrowanie albo ogrodzenie w wodzie około miejsca, w którym murują albo budują. — Zagroda z tarcie wstrzymująca wodę aby się do okrętu nie wlewała, gdy go na drugiej stronie naprawiają.

Bâtardière, *f.* płonnik w ogrodzie, *m.*

Bâtardise, *f.* urodzenie nieprawie, *n.* stan bękartci, *m.*

Batatafe, *s. f.* rzepa afrykańska.

Bateau, *m.* łódź, *f.* czółno, *n.* zrab. *m.* pudło drewniane u karety, *n.*

Batelage, *m.* kuglarstwo, *n.* figle kuglarskie, *m. pl.* zapłata za przewoz, za przeprawę, *f.*

Batelée, *f.* ładunek szkuty, żyży lub galarka, *m. fig. fam.* kupa ludzi, *f.*

Batelet, *m.* łódka, *f.*

Bateleur, *m.* euse, *f.* kuglarz, błazen, *m.*

Batelier, *m.* ière, *f.* flis, łodnik, szkutnik, przewoźnik, *m.*

Batemare, *s. m.* trzęsiogonek, pliszka, *ptak.*

Bâtème, etc. *v.* Baptème etc.

Bâter, *v. a.* iukami osiodłać, *fig.* âne bâté, ciołek, niedołęga, *m.*

Bâtier, *m.* siodlarz, co inki robi, *m.*

Batifoler, *n. fam.* żartować, igrać.

Bâtiment, *m.* budowanie, *n.* budynek, dom, okręt, *m.*

Batin, *s. m.* siano hiszpańskie.

Bâtir, *v. a.* budować, założyć, *fig. (sur qc.)* spuszczać się na co.

Bâtisse, *f.* budowanie, wystawianie budynków, *n.*

Bâtisseur, *m. fam.* budownik wielki, co lubi budować, *m.*

Batiste, *f.* batyst, *m.*

Batitures d'airain, *s. f. pl.* żużel albo szlaki od kruszca w kowalniu odskakujące.

Bâton, *m.* laska, *f.* kiy, *m.* butawa, *f.* drag, *m.* tour du —, obrywki, *pl.*

Batonnée d'eau, *s. f.* ciąg, cug wody, woda jednem ciągnięciem z pompy bieżąca.

Bâtonner, *v. a.* bić, trzepać kogo kiem, laską, — un article, — wymazać iaki artykuł jako nieważny, — des serviettes, serwety składać.

Batonnier, *m.* starszy, co laskę bractwa duchownego, cechu nosi, starszy prokuratorów, *m.*

Batrachite, *f.* żabieniec, żabinek, *m.*

Batrachomyomachie, *s. f.* wojna żab i szczurów.

Batrachus, *s. m.* zapalna nabrzmiałość na ięzyku.

Battage, *f.* młócenie cepami, *n.* zapłata za to, *f.*

Battant, *m.* serce w dzwońcie, skrzydło u drzwi etc. *n.*

Battant, *ante*, *a.* métier battant, krośna, na których tkacz robi, *pl.* porte battante, drzwi, które się same przez się zamykają, *pl.* tout battant neuf, nowiuteńki.

Batte, *f.* klepadło, *n.* szlaga, *f.* tłuć, młot do ubijania czego, *m.* kiianka, ławka, na której chusty mydlą, piorą; klapaczka, *f.*

Battée, Batée, *s. f.* u *introligato*ra papier na raz ieden pod młot włożony.

Battelement, *s. m.* ostatni szereg dachówek z których woda w rynnę kapie.

Battement, *m.* bicie, tłuczenie, klaskanie, tupanie, *n.*

Batterie, *f.* bitwa, zabijatyka, *f.* zaczepki, *pl.* bateria, pokrywka na panewce, *f. fig.* sztuka, *f.* zabezpieczenie, *n.* fortel, sposób, *m.* droga do czego, *f.* bębnienie, *n.* batterie de cuisine, sprzęty kuchenne, *pl. m.* — ruinante, bateria wał albo mur waląca, — croisées, bateria krzyżująca, — d'enfilade, bateria kule wciąż posyłająca; — en echarpe, bateria z boku sięgająca; — à ricochet, bateria strzelająca takim sposobem, że kule odskakując od ziemi po kilka razy na linii nieprzyjacielskiej wielką mu szkodę zadają.

Batteur, *m. fam.* zawadyak, *m.* zuch, *m.* — en grange, młóceć, *m.* — d'or, guldszlag, rzemieślnik, co drót srebrny albo złoty we młynie spłaszcza, *m.* — de soute, ten co korzenie etc. w moździerz tłuć, — de pavé, *fig.* brukowiec, włóczęga, *m.* — d'estrade, iędziec na wzwiady wysłany, *m.*

Battoir, *m.* klepadło, *a.* kiianka, *f.* rakieta, pilnik do bicia piłki *m.* cierlica, tarlica do konopi, *f.*

Battologie, *f.* niepotrzebne po-

wtarzanie w mowie, *n.* wielomowność, *f.*

*Battre, *v. a.* bić, uderzyć, tłuć, trzepać, — les ennemis, zwyciężyć nieprzyjaciela, — une place, strzelać do forticy, — en breche, rozwalinę w murze albo wale kulmi albo minami uczynić, — du blé ou en grange, młócić, — le fer, kuć, — des oeufs, iaja bić, — du beurre, masło robić, — monnoie, bić monetę, — les cartes, tasować karty, — le tambour, la caisse, bębnić, — la campagne, latać, biegać, iędzic, *fig.* niewyraźnie mówić, białać, — *n.* bić, ruszać, ruchać się (o podkowach), — des ailes, bić skrzydłami, skrzydła rozpościerać, — de l'aile, trzepać albo trzepotać się, — des mains, klaskać rękoma, — en retraite, usuwać się od czego, (np. od interesu, zatrudnienia) se —, *r.* bić się, szamotać się.

Battu, *ue, p. et a.* hity etc. du fer —, blacha, *f.* chemin —, droga bita, *fig.* av-ir les yeux battus, krótki mieć wzrok.

Battue, *s. f.* legowisko ryby w szlamie przez zimę, z którego rybacy wielość ryby poznawają, — wystraszanie zwierzyny, biąc po krzakach żerdziami.

Batture, *s. f.* pozłota albo posrebrzanie na gruncie z miodu octem i wodą gummowaną roztworzonego.

Battures, *s. f. pl.* haki, płaszczyna skalista z morza wyglądająca.

Battus, *s. f. pl.* pokutnicy, którzy się srodze dyscyplinują.

Bau, *s. f.* balda poprzeczna na dnie, okręt cały zwierająca.

Baud, *s. m.* chart barbarzyński.

Baudes, *s. f. pl.* kamienie do nawłoki u sieci na tuńczyki przywiązane.

Baudet, *m.* osieł *m. fig.* głupiec, *m.*

Baudir, *v. a.* psy zachęcać do gonu.

Baudouin, *m.* Baldwin, *imie.*

Baudouinage, *s. m.* odstanowienie osłów.
 Baudri, *m.* Balderyk. *imie.*
 Baudrier, *m.* pas, pendent, *m.* torba, *f.*
 Baudroie, *m.* rodzaj ryby, *f.*
 Baudruce *m. T.* cienki pergamin do robienia złota płatkowego potrzebny, *m.*
 Bauduifle, *f. v.* Toupie.
 Bauge, *f.* legowisko dzików, błoto, w którym się walaia, błotisko, *n.* à —, *ad. fam.* podobnym, dosyć.
 Baume, *m.* balsam, *m.* maść na rany, *f. fig.* pociecha, *f.*
 Baumier, *m.* balsamowe drzewko, *n.*
 Bauquin, *s. m. w szklannej hucie* koniec laski w którą robią szkło nadyma.
 Baumor, *m.* Baldomir. *imie.*
 Bavard, *m.* arde, *f. fam.* świegot, klekot, *m.* — *a.* świegotliwy, szczebiotliwy.
 Bavardage, *m.* paplotanie, baianie, *n.*
 Bavarder, *v. n. fam.* świegotać, klekotać, paplać.
 Bavarderie, *f.* świegotanie etc.
 Bavardise, *f. fam.* głupie gadanie, baianie, *n.*
 Bavaois, *e, m. et a.* Bawarczyk, Bawarski.
 Bavaoise, *f.* herbata ze syropem kapilorowym, *f.*
 Bave, *f.* ślina, węzów iad, piana, kleiowatość śliska ślimaków, *f.*
 Baver, *v. n.* ślinić się, pienić się.
 Bavette, *f.* fartuszek pod podbrodkiem śliniącego się przywiązany, *m.*
 Baveux, *euse, a.* śliniasty, smarkaty, omelette-baveuse, grzybek niedosmażony, *m.*
 Bavière, *f.* Bawaryja, *f.* — varois, *m. a.* — rzek, rski.
 Bavoche, *v. n.* niewyraźnie, nieczysto odznaczyć, wydrukować.
 Bavochure, *f.* błędne odznaczenie, *n.* nieczysto, niewyraźnie wyściśniona rycina, *f.*
 Bavois, Bavouer, *s. m.* tablica

menniczna waloru i ligi wszystkich monet.
 Bavolet, *m.* zawicie wieśniaczek, *n.*
 Bavure, *s. f.* małe ślady ze zetknięcia się części formy iakiej, do odlewania, wyciskania etc.
 Bayer, *v. n. (a gc.)* rozdziewiać gębę patrząc na co, *fig. (après gc.)* chciwie czego żądać, pragnąć czego, — aux corneilles, *m.* łelków patrzeć, próżnować.
 Bayeur, *m. euse, f.* przypatrujący się z rozdziewioną gębą, *m. gap, m.*
 Bayoque, *s. f.* moneta włoska 3 grosze polskie i szeląg.
 Bazac, *s. m.* gatunek bawełny Jerrozolimskiej.
 Bazar, *s. m.* targowisko długie sklepienie we wschodnich krajach.
 Bazzo, *m.* moneta niemiecka 5 gr. pol. wynosząca.
 Bdelium, *s. m.* Bdelium, żywica z drzewa pewnego w Azji do mirry smakiem i kolorem podobna.
 Béant, *ante, a.* rozdziewiony, otwarty, geules béantes, *pl.* żarłoki, łakomie iedzący.
 Béat, *m. ate, f.* człowiek nabożny, bogoboyny, nabożniczek, *m.* — czka, dewotka, *f.*
 Béat, *m.* ten co nie należąc do grania, należy do zysku z gry.
 Béatification, *f.* podniesienie do chwały wiecznej, błogosławienie, *n.*
 Béatifier, *v. a.* zwać błogosławionym, błogosławić kogo.
 Béatifique, *a.* zbawienny, błogosławiony.
 Béatilles, *f. pl.* podrób, różne specyaliiki w pasztetach, *m. pl.* robotki wyszywane i inne, iakie po klasztorach robią zakonnice etc. *f. pl.*
 Béatitude, *f.* zbawienie, *n.* wieczna chwala, *f.*
 Beau, bel, belle, *a.* piękny, dobry, śliczny, cudny, wyśmienity, il fait beau, piękna, dobra (iast) pogoda, il fait beau dans . . . piękna, przyjemna iest. . . — *ad.*

- il a beau, nic nie wskóra, nic nie sprawi, daremnie się stara, on a beau lui dire, daremnie mu się mówi, il a beau parler, dobrze o tém mówić, voir tout en beau, wszystko z piękney strony uważać, l'a voir beau, mieć dobrą sposobność, bien et beau, bel et beau, *ad. fam.* zupełnie, bez ogródki, de plus belle, na nowo, mocniej niż wprzód, tout beau! powoli! cicho!
- Beau, *m.* piękność, przyjemność, *f.*
 Beaucoup, *ad.* wiele, bardzo, beaucoup de fois, często, il s'en faut beaucoup, wcale, bynajmniej, il s'en faut de beaucoup, daleko ieszcze do tego.
- Beau-fils, *m.* pasierb, zięć, *m.*
 Beau-frère, *m.* szwagier, brat z inszey matki albo z inszego oycy, *m.*
 Beau-père, *m.* oyczym, teść, ówiekr, *m.*
 Beauté, *f.* piękność, *f. fig.* piękna białośłowa, *f.*
 Bec, *m.* dziób, *fig.* gęba, *f.* pysk, *m.* coup de bec, uszczyпка, *f.* słowa uszczypliwe, *n. pl.* — affilé, dobrze rozprawiać umiejący, szczebiot, *m.* se defendre du —, słowami się bronić, — à —, na ustroniu, ustnie i poufale, blanc —, młodziak bez doświadczenia, — d'ane, dłóto wielkie stolarskie albo ciesielskie, — de canne, kruk żelazny kleszcze cyrulickie do wymowania kół z rany, — de corbin, haczyk którym stare konopie ze szpar okrętowych wykrcęcaia, — staroświecka halabarda.
- Bécabunga, *s. m.* potocznik, rzęźucha wodna *ziele.*
 Bécard, *s. m.* łosos ikrzasty.
 Bécasse, *f.* bekas, *m.*
 Bécasseau, *m.* bekasik, *m.*
 Becassine, *f.* bekas mały, *m.*
 Bec-de-lezard, *s. m.* gatunek graycara do wymowania kul.
 Bec-de-lièvre, *m.* gęba zaięcza, *f.* szczerbate wargi, *f. pl. fig.* osoba z zaięczą gębą, *f.*
- Bec-figue, *m.* figoiadka, *f.*
 Bèche, *f.* rydel, chrząszcz zielony, *m.*
 Béchée, *s. m.* dziób ptaszy pełen pokarmu.
 Bêcher, *v. a.* rydlem kopać.
 Bêchet, *m.* szczupak, wielbłąd z dwiema garbami, *m.*
 Bec-jaune, *v. Béjaune.*
 Becquée, *f.* dziób ptaszy pełen czego, *m.*
 Becqueter, *v. a.* dziobać, se —, *r.* dziobać się.
 Bécune, *f.* szczupak morski, *m.*
 Bédaine, *f. fam.* brzuch wielki, *m.*
 Bedeau, *m.* sapient akademicki, sługa kościelny, *m.*
 Bedegar, *s. m.* gubka z róży polney, ostropest, podgorzał *ziele.*
 Bedon, *m.* przedtém zamiast tambour, bębenek, *fig.* brzuchal, brzuch wielki.
 Bédouin, *s. m.* Beduin, Arab z pustyni.
 Bêe, *a. à* gueule —, otworem, (jak becška).
 Beffroi, *m.* strażnica z dzwonem, *f.* dzwon, w który na trwogę biiia, *m.* dzwonienie na pacierz, *n.* zwał, *m.* wiązanie w dzwownicy, *n.*
 Begaïement, *m.* iąkanie, zaiąkanie, *n.*
 Bégayer, *v. n.* zaiąkiwać się, nie dobrze słowa wymawiać, *a.* wybąkać co.
 Begu, *ë, adj.* o koniach dostający w piątym roku znaków wieku swego na przednich zębach.
 Bêgue, *a.* zaiąkliwy, iąkała, *m.*
 Begueule, *f. fam.* małpisko, *n.* (głupia białośłowa).
 Bêguin, *m.* czapeczka dziecinna, *f.*
 Bêguine, *s. f.* dewotka, nabożnisia.
 Béjaune, *m.* ptaszę, *n.* smar-kacz, młodziak, *m. fig. fam.* faire voir son —, wydadź się, (z głupstwem).
 Beige, *f.* materya z wełny niefarbowaney robiona, *f.*
 Beignet, *m.* ciasto pewne, *n.* (na kształt naleśników).
 Bel, *v. Beau.*
 Belandre, *s. f.* mały transportowy statek.
 Bèlement, *m.* heczenie owiec, *n.*

Belemnite, *s. f.* Pierre de lynx, kamień palczasty.
 Bèler, *v. n.* beczec iak owce.
 Bel-esprit, *m.* człowiek dowcipny, geniusz, *n.*
 Bellette, *f.* łasica, *f.*
 Belge, *m.* Niderlandczyk, — gigue, *a. f.* niderlandzki, Niderlandy, *pl.*
 Belgrade, *f.* Belgrad albo Biało-
 gród grecki, *m.*
 Bélier, *m.* baran, taran, *m.*
 Bélière, *f.* kolce, na których serce
 we dzwone wisi, *f.* kocio żelaz-
 ne, na którym lampa wisi, *n.*
 Belltraille, *f.* hultajstwo, *n.*
 Belitre, *m.* hultaj, *m.*
 Bellâtre, *a. et m.* nie bardzo pię-
 kny, wykwintny.
 Belle, *f.* piękna, śliczna niewiasta,
 panna, dziewczyna, *f. fig.* ko-
 chanka, *f.*
 Belle-fille, *f.* pasierbica, synowa,
 cieść, *f.*
 Bellegarde, *f.* gatunek brzoskwini,
f.
 Bellement, *ad. fam.* cichuteńko,
 pocichu, powoli.
 Belle-mère, *f.* macocha, świekra,
 teścia, teściowa, *f.*
 Belle-soeur, *f.* siostra przyrodzona,
 bratowa, *f.*
 Belligérant, *ante, a.* woiujący.
 Belliqueux, *ense, a.* waleczny.
 Bellissime, *a. fam.* nadzwyczajnie
 piękny, *f.* gatunek gruszek, (*f.*)
 tulipanów, (*m.*)
 Bellone, bogini wojny, *f.*
 Bellot, *otte, a. fam.* piękny, na-
 dobny.
 Belvéder, *m.* widok piękny, *m.*
 Bemol, *s. m.* ton pewny muzy-
 czny,
 Bénius, *s. m.* człek głupi, głupiec,
 dudek.
 Bénarde, *f.* zamek z obu stron
 się otwierający, *m.*
 Bénate, *f.* kosz do soli, *m.*
 Bénatier, *m.* ten, co kosze takie
 solą napełnia, albo ie robi, *m.*
 Bénédicité, *m.* żegnanie stołu, *n.*
 modlitwa przed używaniem po-
 karmów, *f.*

Bénédicte, *f.* konfekt zwolna pur-
 gujący, *n.*
 Bénédicte, *m. in.* Benedykty
m. nka, f.
 Bénédiction, *f.* błogosławieństwo
n. benedykcyja kościelna, *f.*
 przeżegnanie biskupie, kapłan-
 skie, powinszowanie szczęścia, *n.*
 Bénéfice, *m.* dobrodzieystwo, do-
 brodzieystwo prawne, (*benefi-
 cium iuris*), *n.* łaska, *f.* przywi-
 ley, zysk, fortel, zarobek, profi-
 fit, *m.* beneficjum, *n.* godność
 kościelna z dochodem, *f.* bene-
 fis, *m.*
 Bénéficiaire, *m.* héritier, sukcessor,
 co beneficium inventarii otrzy-
 mał, *m.*
 Bénéficial, *ale, a.* beneficjalny,
 kościelny.
 Bénéficier, *m.* beneficjant, *m.*
 Bénéficier, *v. n.* (*sur qc.*) zysk
 mieć z czego, zyskać na czém.
 Bénéfique, *adj.* o gwiazdach łas-
 kawy, szczęśliwy, przyjaźny,
*Jowisz i Wenus są gwiazdy
 przyjaźne.*
 Benêt, *a.* głupi, — *m.* głupiec,
 prostak, *m.*
 Bénévole, *a.* życzliwy, przychylny.
 Benigne, *m.* Benignus, imie.
 Bénignité, *f.* dobrotliwość, lu-
 dzkość, łaskawość, *f.*
 Bénin, Bénigne, *a.* bénignement,
ad. dobrotliwy, ludzki, łaskaw-
 wy, łagodny, *ad.* łaskawie, do-
 brotliwie.
 *Bénir, *v. a.* poświęcać, przeże-
 gnać, żegnać co, błogosławić,
 pobłogosławić, dohrorzeczyć,
 chwalić, wychwalać wysławiać,
 uszczęśliwiać.
 Bénit, *ite, a.* święcony.
 Bénitier, *m.* kropielnica, *f.* kanfas
 w kościele, *m.*
 Benjamin, *m.* Beniamin, imie.
 Benjoin, *s. m.* Benzoin, wonna
 żywica z Afryki.
 Benne, *f.* kosz do noszenia ciężar-
 rów bydła iucznego, *m.*
 Bénéit, *m.* Benedykt, imie.
 Bequé, *e, adj.* w herbach ptak
 dziob nie tego koloru mający,
 którego są pierze.

- Bequébo *s. m.* dzięcioł ptak.
 Bequerelle, *s. f.* uszczypliwa przy-
 mówka.
 Bequetement, *s. m.* dziobanie
 dziobem ptaszyn.
 Bequettes, *s. f. pl.* kleszcze.
 Béquillard, *m. fan.* kulawy, co
 na kulach chodzi, kulawiec, *m.*
 Béquille, *f.* szczytło, kula, (*scil.*
 dla kulawego), *f.*
 Béquiller, *v. n. et a.* na kulach cho-
 dzić, pulchnić ziemię na grzędzie.
 Bequillon, *s. m.* listek waziuchny
 spiczasto się kończący, — dziobek
 nosek sokolajka.
 Berberis, *v. Epine* — vinette.
 Bercail, *m. fig.* (owczarnia, *f.*
 trzoda, *f.*
 Berce, *s. m.* ptaszek popielato-
 żółtawy o spiczastym bardzo
 nosie, — Barsez prosty, baszcz
 niemiecki, rodzeniec ziele.
 Berceau, *m.* kolebka, *f. fig.* dzie-
 ciństwo, *n.* wiek dziecienny,
 początek czego, *m.* ulica w o-
 grodzie wysoka sklepisto ple-
 ciona, *f.*
 Bercelles, *s. f. pl.* kleszczyki zło-
 tnicze z łopateczką na iedney
 nóżce, osobliwie do ujęcia dy-
 amentów.
 Bercer, *v. a.* kołysać dziecię, *fig.*
 — *qq.* ukołysać, ugłaskać, ba-
 wić kogo.
 Berche, *f.* półdziałek okrętowy, *m.*
 Bergame, *f.* obicie, (*n.*) kilim
 (*m.*) podłego gatunku.
 Bergamote, *f.* bergamotka, *f.* berg-
 gamot, *m.* gruszka.
 Berge, *f.* nadrzecze wysokie, *n.*
 rzeki brzeg przykry, *m.* gatu-
 nek barki, *f.*
 Berger, *m. ére, f.* pasterz, owczarz
 owczarczyk, *m. rka, f.* houlette
 du —, *f.* kiy pasterski, *m. fig.*
 kochanek, *m. uka, f.* l'heure
 du —, chwila miłosna, *f.*
 Bergère, *f.* gatunek kornetów, *m.*
 krzesło wygodne z poręczami, *n.*
 Bergerette, *f. fam.* pasterka młoda,
 owczarka, *f.* trunek z miodu i
 wina robiony, *m.*
 Bergerie, *f.* owczarnia, *m.* Berge-
 ries, *pl.* skotopaski, *pl.*
 Bergeronnette, *f.* płużka, *f.* trzę-
 siogonek, *m.*
 Berlin, *m.* Berlin, *m.* miasto.
 Berline, *f.* Berlinka (powóz), *f.*
 Berlingot, ou Brelingot, *m.* kolaska,
f. koczyc, *m.*
 Berluc, *f. fam.* wzrok słaby, *m.*
 zaćmienie oczu, *n. fig.* zaćmie-
 nie rozumu, *n.* nieuwaga, *f.*
 Berme, *s. f.* w fortyfikacyi ście-
 szka na półtora łokcia szeroka
 między podwalem a rowem.
 Bernacle, *a.* godzien oszukania, *fig.*
 godzien wyśykania, śmieszny.
 Bernard, *m.* Bernard. imie.
 Bernardin, *m. ine, f.* Bernardyn,
m. nka, f.
 Berne, *f.* wyrzucanie kogo do góry
 z prześcieradła etc. rozciągni-
 nego, *n.*
 Bernement, *m.* szydzenie, drwie-
 nie z kogo, *n.* drwiny, *pl. f.*
vid. Berne.
 Berner, *v. a.* z prześcieradła etc.
 kogo w górę wybliąć, wyrzucać,
fig. (qq.) szydzić, drwić z kogo,
 wysmiewać się z kogo.
 Berneur, *m.* ten co w górę kogo
 z prześcieradła wyrzuca, *m. fig.*
 szyderz, wysmiewca, naśmie-
 wca, *m.*
 Berniquet, *m. fig. fam.* ostatnie u-
 bóstwo, żebractwo, *n.*
 Berte, *f.* Berta. imie.
 Bertrand, *m.* Bertrand. imie.
 Beruse, *s. f.* gatunek bławatu
 Lugduńskiego.
 Besace, *f.* torba, mantyka, *f.* bie-
 sagi, *pl. vid.* Berniquet.
 Besacier, *m. fam.* co torbę ma
 na plecach, żebrak, *m.*
 Besaigre, *a.* kwaskowaty, kwaśny,
 (o winie).
 Besaiguë, *f.* siekiera obosieczna,
f. młotek szklarski, *m.*
 Besançon, *m.* Bizanc, *m.* miasto.
 Bésant, Bezant, *s. m.* dublon,
 czerwony złoty podwójny w sta-
 rym Konstantynopolu bity, —
 pieniądz złoty albo srebrny
 w herbach szlachty, których
 przodkowie wzięmi święte byli.
 Beset, *s. m.* dwa asy za iednym
 rzutem kości.

Besicles, *f. pl.* gatunek okularów, *pl.* maszka ze szkiełkami do oczu, *f.*
 Besoche, *s. f.* rydel do kamienistego gruntu.
 Besogne, *f.* robota, praca, *f.* zatrudnienie, *n.* donner bien de la besogne à qq., narobić komu kłopotu, roboty.
 Besoin, *m.* potrzeba, rzecz potrzebna, bieda, dolegliwość, *f.* ucisk, *m.* avoir — (*de qq.*) potrzebować czego, potrzeba komu czego, qu'est-il besoin de? na cóż (się zda)?
 Bessière, *v.* Baissière.
 Besson, *s. m.* wypukłość, wydatność, okrągłość osobliwie białek okrętowych, — bliźniak.
 Bestial, *ale, a.* bestyalski.
 Bestialité, *f.* życie, (*n.*) albo uczynek bestyalski, *m.* bezecność sodomska z bydłociem popelniona, *f.*
 Bestiaux, *m. pl.* (Betail), bydło, *n.*
 Bestiole, *f.* bestyłka, *f.* zwierzątko, *n. fig.* młody, głupi człowiek, *m.*
 Bestion, *s. m.* nos u przodku nawy, sztaba.
 Bestourner, *v. a.* pomieszać porządek, męczyć, dręczyć, dokuczać.
 Bêta, *m. fam.* un gros —, wielki wół, *m.*
 Betail, *m.* bydło, *n.*
 Bête, *f.* bydło, zwierzę, *n.* zwierz *m.* bestya, *f.* fig. białen, *m.* — privées, domowe zwierzęta, *n. pl.* — à corne, à laine, bydło rogate, bydło mniejsze. *n.* — de charge, de somme, bydło iuczne ciężarowe, *n.* de voiture, bydło cugowe, robotne, *n.* — féroces, dzikie zwierzęta, *n. pl.* fauves, noires, ielenie, łanie, daniel, dziki, *m. pl.* zwierzyna, *f. n.* Labête, Labet, (gra w karty), *n.*
 Bête, *a.* głupi, durny.
 Bêtement, *ad.* głupio.
 Betille, *f.* gatunek muszliu, *m.* bagazyła malowana z Bengalu, *f.*
 Bêtise, *f.* głupstwo, *n.* nierozum, *m.*

Béton, *m.* wapno z piaskiem do zakładania fundamentu, *n.*
 Bette, *f.* ćwika, *f.*
 Betterave, *f.* bórak, *m.* ćwika, *f.* bóraki, *m. pl.*
 Betune, *s. f.* pojazd na jednego konia, doroszka.
 Betuse, *f.* beczka na ryby, *f.*
 Betyle, *s. m.* gatunek kamienia.
 Beuglement, *m.* ryczenie, *n.* ryk wołów, *m.*
 Beugler, *v. n.* ryczeć.
 Beurre, *m.* masło, *n.* — fondu, *m.* roztopione, rozpuszczone, *n.* — fort, *m.* gorzawe, stare, *n.* — noir, *m.* nad ogniem przyrumienione, *n.*
 Beurré, *m.* baba, *f.* bera, *f.*
 Beurrée, *f.* chleb z masłem, *m.*
 Beurrer, *v. a.* masłem nasmarować, w rozpuszczonem maśle maczać, masłem okrasić.
 Beurrier, *m. ière, f.* przekupnik, *m.* przekupka, co masło przedaie, *f.*
 Beurrière, *f.* faska od masła, *f.*
 Beuvante, *s. f.* cło morskie.
 Beveau, *v.* Biveau.
 Bévus, *f.* błąd wielki, *m.* wada, omyłka, *f.*
 Bey, *s. m.* wielkorządca turecki w niektórych miastach nadmorskich.
 Bezestan, *s. m.* rynek publiczny w Turcyi.
 Bezoard, *s. m.* Bezoar, kamień w żołądku pewnych zwierząt formujący się.
 Biais, *m.* ukos, *fig.* sposób, (*m.*) droga do czego, *f.* biais gras, maigre, aigu, *T'* kąt rozwarty, ostry, *m.* de biais, *ad.* na ukos, ukośnie, krzywo.
 Biaisement, *m.* ukos, *m.* krzywość, *f.* fig. wybieg, wykręt, *m. pl.* ceregiele, *m. pl.*
 Biaisier, *v. n.* krzywo iść, schylać się; nachylać się na jedną stronę, *fig.* nie szczerze postępować, wykrętów, wymówek szukać.
 Biambonées, *f. pl.* płótno indyjskie z kory drzewa robione, *n.*
 Biaris, *s. m.* wisiorły bęby mający.

Biasse, *f.* iedwabiu gatunek, *m.*
 Biberon, *m.* pitiak, łapikufel, ko-
 neweczka dziecienna ze smo-
 czkiem, *f.*
 Bible, *f.* bibliia, *f.*
 Bibliographe, *m.* biegły w wykła-
 daniu starodawnych autorów, *m.*
 Bibliographie, *f.* znatomość lite-
 ratury, *f.*
 Bibliomane, *m.* szalony xiążek
 przyjaciół.
 Bibliomanie, *f.* szalona chciwość
 mieć xiążek wiele, *f.*
 Bibliophile, *m.* ten, co xiążki
 lubi, *m.*
 Bibliotaphe, *s. m. te.* co swych
 rzadkich xiążek inuym nie u-
 dziela.
 Bibliothécaire, *m.* bibliotekarz, *m.*
 Bibliothéque, *f.* biblioteka, *f.* xię-
 żnica, *f.* — volante, zbiór róż-
 nych pism, *m.*
 Bibus, de —, *fam.* ladaiki, podły,
 mizerny.
 Biceps, *s. m.* w medyc. muszkuł
 zginający łokcie i kolana.
 Bicêtre, *m.* dom poprawy przy
 Paryżu, *m.*
 Biche, *f.* łani, *f.*
 Bichet, *m.* (miara zbożowa, *f.*)
 korzec, *m.*
 Bichetage, ou Bichenage, *m.* kor-
 cowe.
 Bicho, Bicios, *s. m.* robak pod
 skórą rodzący się.
 Bichou, *m. onne, f.* rodzaj małych
 psów kudłaty, *m.*
 Bicoque, *f.* miasteczko niebardzo
 obronne, *n.* chata, ciupa, *f.*
 Bicornis, *s. m.* muszkuł łokcio-
 wy wyciągający.
 Bidaut, *s. m.* sadza do farbowa-
 nia na czarno.
 Bidet, *m.* iednochodnik, koń ma-
 łego wzrostu, *m.* krzesło z po-
 ręczami, *n.* króćca, miednica,
 wanienska do umywania dla
 dam, *f.*
 Bidon, *s. m.* miara drewniana
 albo blaszana do napoiu na
 siedmiu marynarzy — kula wa-
 łowa daley donosząca aniżeli
 zwyczajne.
 Bien, *m.* dobro, bogactwo, *n.* do-

statek, dar natury, szczęścia, *m.*
 pocziwość, uczciwość. pochwa-
 ła, *f.* faire du —, bydz pozy-
 tecznym, dobrze czynić, vou-
 loir du — (*à qq.*), sprzyjać,
 dobrze życzyć komu, un homme
 de bien, człowiek pocziwy, *m.*
 Biens, *pl.* dobra, *n. pl.* mają-
 tność, *f.* — passagers, doczesne
 dobra, — éternels, szczęśliwość
 wieczna, *f.* — de l'esprit, przy-
 mioty rozumu, dary ducha *S.*
 — de l'ame, przymioty duszy, *m.*
 Bien, *ad.* dobrze, słusznie, siła,
 wiele, bardzo, rad, prawie, o-
 koło, je le veux bien, dobrze,
 pozwałam na to, bien, fort bien,
 bardzo dobrze, hé bien! no!
 daley!
 Bien aimé, *m. ée, f. et a.* nayu-
 kochanszy, ulubiony, — fawo-
 ryt, *m. tka, f.*
 Bien-aise, *a.* kontent.
 Bien-dire, *m. fam.* wymowa,
 grzecznomowność, *f.*
 Bien-disant, ante, *a.* wymowny,
 ten, ta, co każdego chwali.
 Bien-être, *m.* powodzenie, *f.*
 szczęście, *n.* dostatki, *m. pl.*
 Bien-faire, *v. a.* czynić zadosyć
 swojej powinności, dobrze
 czynić, sprawić.
 Bien-fonds, *s. m.* dobra nieru-
 chome.
 Bienfaisance, *f.* dobroczynność, *f.*
 Bienfaisant, ante, *a.* dobroczynny.
 Bienfait, *m.* dobrodzieystwo, *n.*
 Bien fait, aite, *a.* piękny, dobrze
 zrobiony, rosły, wyrobiony,
 wspaniały, przedziwny.
 Bienfaiteur, *m.* trice, *f.* dobro-
 dziezy, *m. eyka, f.*
 Bienheureux, euse, *a.* szczęśliwy,
 błogosławiony, — *m. pl.* zba-
 wieni.
 Bien loin que, de, *c.* zamiast żeby,
 daley od tego żeby, nie tylko
 nie.
 Biennial, ale, *a.* dwuletni.
 Bienque, *c.* choć, chocież.
 Bienséance, *f.* przystoyność, rzecz
 wygodna, wygodna, *f.* fortel, *n.*
 Bien séant, ante, *a.* przystoyny.

Bien-tenant, *m. ante, f. T.* tennataryusz, possessor, dzierżawca.
 Bientôt, *ad.* zaraz, natychmiast.
 Bienveillance, *f.* życzliwość, *f.* sprzyjanie, *n.* fawor, *m.*
 Bienveillant, *ante, a.* życzliwy, przyjaźny.
 Bienvenu, *ue, a.* miły, przyjemny.
 Bienvenue, *f.* przyjazd szczęśliwy, *m.* przywitanie, *n.* uczta w dzień przybycia czyjiego dąna, *f.*
 Bienvoulu, *ue, a.* przyjemny, miły każdemu.
 Bière, *f.* truna, *f.* mary, *pl.*
 Bière, *f.* piwo, *n.*
 Bièvre, *m.* bobr, ostrzyż (ptak wodny), *m.*
 Biez, *s. m.* kanał albo rów wodę na koła młyńskie prowadzący.
 Biffer, *v. a.* wymazać, przekreślić wyskrobać pismo.
 se Bilurquer, *v. r. fam.* rozdzielić się, rozłupać się.
 Bigaille, *f.* owad latający, *m.*
 Bigame, *a.* dwójżenny, dwie żony razem mający, — *m.* dwójżennic, dwójżon, *m. T.* ten, co drugą po zmarłej pojął żonę.
 Bigamie, *f.* dwójżennostwo, małżeństwo ze dwiema razem żonami, *n. T.* małżeństwo powtórne, *n.*
 Bigarade, *f.* pomarańcza wielka kwaśna, *f.*
 Bigarré, *é, p. et a.* pstry, upstrzony.
 Bigarreau, *m.* marmurki, wiśnie łotow, epstre wiśnie wielkie, *f. pl.*
 Bigarreautier, *m.* marmurka, *f.* (drzew).
 Bigarrer, *v. a.* upstrzyć.
 Bigarrure, *f.* upstrzenie, *n.* pstrocina, *f. fig.* mieszanina, *f.*
 Bige, *s. f.* wóz na dwa konie, wóz podwójny.
 Bigle, *m.* chart z Anglii, *m.*
 Bigle, *a.* zezowaty.
 Bigler, *v. n.* zezem patrzyć.
 Bigne, *f.* guz na głowie od uderzenia, *m.*
 Bigorne, *s. f.* nakowalnia z dwiema okrągłemi ramionami, — ramię u kowadła, na którym okrągłe żelaza kują.
 Bigorneau, *s. f.* także samo małe kowadło.

Bigorner, *v. a.* zaokrąglać co na kowadle.
 Bigot, *ote, a.* obłudnie nabożny, obłudny, święty, zabobny, — *m. et f.* nabożniczek zmysłowy świętoszek, dewot, *m. tka, f.*
 Bigoterie, *f.* obłudna, udane, zmysłone nabożeństwo, gusła, *pl. n.* zabobon, *m.*
 Bigotisme, *m.* nabożeństwo zabobonne, *n.*
 Biguer, *v. a.* wymienić, frymarzyć.
 Bignes, *s. f. pl.* podpory, którymi okręt podmierają gdy go kładą albo podnoszą.
 Bijon, *m.* terpentyny gatunek, *f.*
 Bijou, *m.* klejnot, kamień drogi, *m.*
 Bijouterie, *f.* iubilierstwo, kupczenie z klejnotami, *n.*
 Bijoutier, *m.* iubilier, kochający się w klejnotach, *m.*
 Bill, *s. m.* w Anglii projekt do prawa.
 Bilan, *m.* bilans, balans, *m.*
 Bilboquet, *s. m.* cacko dziecinne, gra, — drewnienko z płatkami do pożłocenia fug głębokich, — odłupek kamienia, kawał cegły do murowania zdątny.
 Bile, *f.* zółć, *f. fig.* gniew, zażalenie, *n.*
 Billeux, *euse, a.* zółciowy, choleryczny, cholery wiele mający, *fig.* gniewliwy, popędliwy.
 Billard, *m.* bilar, *m.* laska bilarowa, *f.*
 Bille, *f.* gałka ze słoniowej kości, kula bilarowa, *f.* — d'acier czworograniasta sztuka stali, *f.*
 Billebarrer, *v. a. fam.* dziko upstrzyć.
 Billebaude, *f. fam.* mieszanina, *f.* nieporządek, *m.* à la —, nieporządnie.
 Biller, *v. a.* sznurkiem sciągnąć, skrępować.
 Billet, *m.* listek, bilet, *m.* kartka, karteczka, *f.* los, *m.* bilet, zapis, *m.* obligacya, *f.* paszport, *m.* — de change, wexel, — noir, los wygrywający, *m.* — blanc, nita, *f.* los przegrywający, *m.*

Billeter, *v. a.* karteczki do towarów przyszywać, przywiązywać.
 Billevesées, *f. pl. fam.* głupstwo, baianie głupie, *n.*
 Billion, *m. biliion, m.*
 Billon, *m.* pieniądź, drobne pieniądże, pieniądź nad ordynacją meuniczną w feynie większą mającą przysadę, *m. pl.* miejsce w mennicy, gdzie ie można wymienić, *n.* gałazka, róższka winnorosli, *f.*
 Billonnage, *m.* obrywki i zyski z wywołanych pieniędzy, *pl.*
 Billonnement, *m.* bicie monety podłej ligi, *n.*
 Billonner, *v. n.* sfałszować monetę, monetę fałszywą bić, kupczyć fałszywą monetą.
 Billonneur, *m.* fałszerz monety, ten co fałszywe pieniądze skupie etc. *m.*
 Billos, *s. m.* — czopowe.
 Billot, *m.* kłoc, pień, pniak, kawałek drewna, co psom do szyi przywiązuia, *m.* przewora między końmi na targ etc. idącemi, łapka (na myszy), *f.*
 Bimauve, *f.* szlacz polny płonny, *m.*
 Bimbelot, *m.* cacko, *n.* zabawki, *pl. f.*
 Bimbeloterie, *f.* cacko, *n.* handel cackami, *m.*
 Bimbelotier, *m.* ten co cacka etc. robi.
 Binage, *m.* odwracanie roli, radłowanie, *n.*
 Binaire, *a.* podwójny.
 Binard, *m.* wóz o 4 kołach równey wysokości do ciężarów, *m.*
 Binement, *m.* radłowanie, przeorywanie, odwracanie roli etc. *n.*
 Biner, *v. a.* przeorywać, odwracać rolę, uprawioną winnicę wskopywać.
 Biner, *v. n.* dwa razy w jednym dniu Mszą S. odprawować.
 Binet, *m.* lichtarz doręczny, *m.* profitka, *f.*
 Binocle, *m.* perspektywa dwóyrurna, *f.*
 Binoculaire, *s. m. adj.* perspektywa gwiazdarska o dwóch ru-

rach na obie oczy, — obu oczom służący.
 Binome, *s. m.* w algiebrze wielkość albo liczba z dwóch ilości złożona.
 Biographe, *m.* pisarz życia czyiego, *n.*
 Biographie, *f.* opisanie życia, *n.*
 Biothanate, *adj. s.* zmarły nagłą śmiercią.
 Bipédal, *ale, a.* dwustopny, na dwie stopy długi, szeroki.
 Bipède, *a.* dwunożny.
 Bipenne, *s. f. u starożyt.* siekiera, topór.
 Birambrot, *m. fam.* drobianka z piwa, kalteszon, *f.*
 Bire, *f.* gatunek sieci na ryby, *f.*
 Birème, *f.* galera, *f.*
 Birette, *s. f.* biret, czapka do obrzędu duchownego.
 Biribi, *m.* gra pewna w karty, *f.*
 Birloir, *m.* haczek, styft u okien, *m.*
 Birotine, *s. f.* gatunek iedwabiu wschodniego.
 Bis, *ad.* dwa razy.
 Bis, *ise. a.* czarnawy (o chlebie i ciastach).
 Bisaco, *s. m.* zwierzątko w Peru, smakiem i wielkością podobne do królika, tylko, że ma ogon wiewiórczy.
 Bisaieul, *m.* pradziad, *m.*
 Bisaieule, *f.* prababa, prababka.
 Bisannuel, *elle, a.* dwuletni (o roślinach).
 Bisbille, *f. fam.* hałas, wrzask, *m.* szemranie, *n.*
 Bis-blanc, *a.* pain —, chleb bialszy od średniego chleba.
 Biscapit, *s. m.* powtórne czego w rachunek położenie, — rzecz w rachunek niesłusznie dwa razy położona, — podwójny obowiązek, urząd.
 Biscaien, *s. m.* gatunek strzelby, fuzya.
 Bisché, *a. m.* oeuf —, iaie, w którym się już kurczę zaległo, *n.*
 Biscornu, *ue, a. fam.* niekształtny, *fig.* śmieszny, dziwny.
 Biscotin, *m.* sucharek cukrowy, *m.*
 Biscuit, *m.* biszkokt biały, suchar, *m.*

Bise, *f.* pomorszczyzna, *f.* wiatr północny, *m.* spółnica, ryba morska, *f.*
 Biseau, *m.* płaszczyna ukośna, zeszlifowana strona dyamentu, *f.*
 Biseigle, *s. m.* u szewca bukszpan do polerowania.
 Biser, *v. n.* w śnieć się obracać, śniecić się, spodleć, czernieć, — *a.* powtórnie farbować, prze-farbować.
 Biset, *m.* trukawka, gatunek butki, *f.*
 Bisette, *f.* gatunek koronek wąskich i podłych, *f.* Bisettière, *f.* kneplarka, co je knepluie.
 Biseur, *s. m.* farbierz materye farbujący.
 Bismuth, *m.* markazyt cynowy, *m.*
 Bisou, *m.* zubr, *m.* bizon, *m.*
 Bisouard, *s. m.* goral różne drobiazgi po miastach przedający.
 Bisquin, *s. m.* baranki wyprawione na kozuchy.
 Bisque, polówka silna, *f.* rosół posilający, *m.*
 Bissac, *m.* biesagi, *pl.* torba dzia-dowska, *f.*
 Bisse, *s. m.* w herbach wąż.
 Bissette, *s. m.* nieszczęście, kłopot z głupstwa czyiego pochodzący.
 Bissexte, *m.* przybycień, przy-bysz, *m.*
 Bissextil, ile, *a.* an bissextil, année bissextile, rok przyby-szowy, *m.*
 Bistoquet, *m.* laska do popychania gałek na biliarze, *f.*
 Bistortier, *s. n.* tłuczek drewniany do moździerza kamiennego.
 Bistouri, *s. m.* nożyk krzywy chirurgiczny do otwierania wrzodów.
 Bistourner, *v. a.* wałaszyć konia nakręceniem moszenek.
 Bistre, *f.* czernidło, *n.* sadza do malowania i rysowania preparowana, *pl.*
 Biton, *m.* pał na ładzie do przy-wiązania do przymocowania galery, *m.*
 Bitord, *s. m.* lina mała na okręcie;

którą większe nakręcają i kie-rują.
 Bittes, *s. m. pl.* dwa koły na o-kręcie, do których wyrzucone kotwice przywięzują.
 Bitume, *m.* kley ziemny, żywica, smoła.
 Bitumineux, euse, *a.* kleisty nak-ształt smoły.
 Bivac, Bivouac, *s. m.* straż nocna, obozowanie wojska w czystym polu bez namiotów przy ogni-skach, — biwak.
 Bivalve, *f.* podwójna muszla.
 Bivaquer, *v. n.* przepędzić noc na biwaku.
 Biveau, *m.* węgielnica, *f.*
 Bviaire, *a* dwójdrożny.
 Bivoie, *f.* rozstanie dróg, *n.*
 Bivouac, *v.* Bivac.
 Bizarre, *a.* dziwny, śmieszny, u-party.
 Bizarrerie, *f.* dziwactwo, *n.* upór, *m.* mieszanina, *f.*
 Blafard, arde, *a.* błady.
 Blaureau, *m.* zbik, iażwiec, *m.*
 Blaise, *m.* Błażey.
 Blámable, *a.* naganny, nagany godny.
 Bláme, *m.* nagana, przygana, *f.*
 Blámer, *v. a.* (*qq. de qc.*) ganić za złe mieć co komu, *T.* stro-fować, dadź strofowanie.
 Blamuse, Plamuse, *s. m.* uderze-nie ręką.
 Blanc, blanche, *a.* biały, czysty, blyszący się, *fig.* niewinny, czysty, ter blanc, blacha, *f.* żelazo pobielane, *n.* armes blanches, biała broń (oręż) iako szable, pałasze, piki, argent billetblanc, srebrne pieniądze, *pl.* blanc, nita, *f.* carte blanche, karta bez figury, *f.* *fig.* pełna moc, *f.* magie blanche, biało-zięstwo, cudotworstwo natu-ralne, *n.* vers blancs, wiersze bez kadencyi, *m. pl.*
 Blanc, *m.* biały kolor, *m.* białość, *f.* bielidło, *n.* cel (do którego strzelają), *m.* — de plomb, bleywas, *m.* — d'Espagne, kręda Hiszpańska, *f.* — de ba-leine, sperma ceti, un blanc,

- une blanche, *f.* biały, *m.* biała,
 en blanc, *ad.* nieoprawiony,
 naturalny, surowy, niezapisany,
 czysty, niefarbowany.
- Blanc bec, *m. fam.* chłostek, *m.*
 młodziak niedoświadczony.
- Blanchaille, *f.* ryby małe różne,
f. pl.
- Blanchâtre, *a.* białawy.
- Blanche, *f.* Blanka, *imie.*
- Blancher, *m.* białoskórnik, gar-
 barz, *m.*
- Blancherie, *f.* blech, *m.* folusz,
 młyn blacharski, gdzie żelaza
 pobielają, *m.*
- Blanchet, *f.* kaftanik biały, *m.*
- Blancheur, *m.* biały kolor, *m.*
 białosc, *f.*
- Blanchiment, *m.* bielienie, blecho-
 wanie, pranie, pobielanie blach
 etc. mincarskich blaszek, *n.*
 ceber złotniczy etc. w którym
 srebro etc. pobielają, *m.*
- Blanchir, *v. a.* pobielać, bieleć,
 blechować, prać, *fig. (qq.)* wy-
 bieleć się, usprawiedliwić się,
 — *n.* zbieleć, siwieć, zsiwieć,
fig. ne faire que —, nie nie
 wskórać, nie nie sprawić.
- Blanchissage, *m.* blechowanie,
 pranie etc. *n.* zapłata od tego, *f.*
- Blanchisserie, *f.* blech, *m.* pral-
 nia, *f.*
- Blanchisseur, *m.* ense, *f.* pracz, *m.*
 praczka, *f.* blécharz, *m.* rka,
f. pobielacz, *m.*
- Blanc-scélé, *m.* blankiet, papier
 niezapisany z pieczęcią pań-
 ską, *m.*
- Blanc signe, Blanc seing, *m.* blan-
 kiet, *m.*
- Blandices, *f. pl.* dissament, *m.*
 pochlebstwo, *n.*
- Blandissant, sseur, diteur, *m.* po-
 chlebca, *m.*
- Blanque, *f.* fortuna, *f.* książka
 z białymi i czarnymi kartami
 do losów.
- Blanquette, *f.* pewny gatunek gru-
 szek, *f.* wino białe nie bardzo
 dobre, *n.* bigos, *m.*
- Blasér, *v. a.* psuć, szkodzić, ni-
 szczyć, se —, *r.* zdrowie swe
 niszczyć, tracić, *fig. être blasé*
- sur (*qc.*) o nic więcej nie dbać
 tylko o....
- Blason, *m.* tarcza herbowna, na-
 uka herbowna, herbarz, *f.*
- Blasonnement, *m.* wykładanie
 herbów, *n.*
- Blasonner, *v. a.* należytemi herb
 wymalować farbami, herby wy-
 kładać, *fig. (qq.)* źle o kim mó-
 wić, kogo opisywać, gawić.
- Blasonneur, *m.* biegły w herbo-
 wney nauce, *m.*
- Blasphémateur, *m.* trice, *f.* blu-
 źnierca, bluźnierz, *m.* rka, *f.*
- Blasphématoire, *a.* bluźnierski.
- Blasphème, *m.* bluźnierstwo, *n.*
- Blasphémér, *v. a.* et *n.* bluźnić.
- Blatier, *m.* przekupień zboża, zbo-
 żem handlujący, *m.*
- Blatte, *s. m.* pieniążek Szwajcar-
 ski, — owad.
- Blaude, *f. fam.* gźło, *n.* sukmana
 z płótna grubego, *f.*
- Blé, Bled, *m.* zboże, żyto, *n.* psze-
 nica, *f.* grands blés, pszenica i
 ięczmień, petits blés, tatarzka i
 owies, blé métiel, owoc mie-
 szany, *m.* — noir, ou sarrassin,
 tatarzka, *f.* — de Turquie, ku-
 kuruca, pszenica Turecka, *f.*
 blés de mars, iare zboże, blés
 échaudés, żyto spalone, *n.*
- Blèche, *a. fam.* zniewieściały.
- Blêcher, *v. n.* zniewieścić.
- Bleime, *s. f.* zapalenie wewnętrznego
 kopyta końskiego.
- Blême, *a.* bladey.
- Blémir, *v. n.* zblednieć, zblednąć.
- Bléreau, *v.* Blaireau.
- Blessé, *m.* ranny, *a.*
- Blessér, *v. a.* zranić, poranić, o-
 brazić, kaleczyć, uciskać, *fig.*
 obrazić, naruszyć, ranić. se —,
r. zranić się, skaleczyć się, o-
 brazić się, porodzić płód nie-
 doszły, poronić.
- Blessure, *f.* rana, *f.* zranienie,
 skaleczenie, *n. fig.* uraza, obraza,
 krzywda, *f.*
- Blet, ette, *a.* nagięty, zwiędły.
- Bleu, euse, *a.* modry, błękitny,
 niebieski, parti bleu, podjazd,
m. czata, partya, *f.* contes bleus
 bayki, *f. pl.*

- Bleu, *m.* modry, błękitny kolor, *m.* farba takąż, *f.* — c^oleste, niebieski kolor, — de Prusse, — turquin, kolor ciemnonodry, granatowy, — mourant, kolor bladomodry.
- Bleuâtre, *a.* modrawy.
- Bleuir, *v. a.* modrym robić, modro szmelcować, — *n.* modrym się zrobić, zmodrzeć.
- Blin, *s. m.* baba do wbiiania klonów pod okręt, gdy go z ładu na morze zpychaia.
- Blindage, *s. m.* przykrycie bateryi, albo strzelnic zast^onami opieraiącemi się sile kul nieprzyjacielskich.
- Blinde, *s. f.* zrąb, albo kosz pleciony ziemią napełniony, którym w przykopach i na bateriach od nieprzyjacielskich wystrzałów zasłaniać się zwykli.
- Bloc, *m.* pniak, pień, kłoc, bałwan, *m.* bryła, kupa wielka czego, *f. en* —, ogółem.
- Blocage, *m.* Blocaille, *f.* kamienie do usypiania fundamentu, *m. pl.*
- Blochot, *s. m.* bunt krokwy dachowe trzymaiący.
- Blocus, *m.* blokada, *f.* opasanie fortecy wojskiem, *n.*
- Blond, onde, *a.* płowy, żółtawy, żółtoblady, (o włosach).
- Blond, *m.* kolor płowy, mężczyzna płowe włosy maiący, *m.*
- Blonde, *f.* gatunek jedwabnych koronek, niewiasta płowe włosy maiąca, *f.*
- Blondin, *m. ine, f.* osoba płowe włosy maiąca, *f. fig. fam.* galant, *m.*
- Blondir, *v. n.* płowieć, płowe dostać włosy, żółcieć, żółknieć.
- Blondissant, ante, *a. fig.* żółtkniący.
- Bloquer, *v. a.* une place, opasać fortecę, otoczyć wojskiem, — la bille, gałkę w dziurę narozną wpędzić na bilarze.
- Blot, *s. m.* żerdź, na której ptak łowczy siedzi, — na okrętach pniak masztowy, — narzędzie

- żeglarskie pokazuiące wiele drogi na godzinę okręt uchodzi.
- se Blottir, *v. r.* wcisnąć się w ką, przytulić się do ziemi. kryjąc się (iak kuropatwy).
- Blouse, *f.* woreczek w bilarze, *m.* dziura bilarowa, *f.*
- Blouser, *v. a. T.* gałkę w dziurę wpędzić, — (*qq.*) czyię gałkę do dziury wpędzić, se —, *r.* zgubić się, własną gałkę w dziurę bilarową wpędzić, *fig. fam.* mylić się, błędzić.
- Blousse, *s. f.* wełna krótka, którą nie można greplować.
- Bluet, *m.* bławatek, modrzenniec, *m.*
- Bluette, *f.* iskierka, *f. fig.* bluettes d'esprit, iskierka rozumu, dowcipu, *f.*
- Bluteau, ou Blutoir, *m.* pytel, *m.* sito do przesiewania maki, *n.*
- Bluter, *v. a.* pytlować mąkę.
- Bluterie, *f.* pytel, *f.*
- Bobague, *s. m.* bobak, zwierzę nieco do królika podobne.
- Bobèche, *f.* rurka lichtarzowa, *f.*
- Bobelin, *s. m.* trzewik staroświecki z przyprawioną pończochą.
- Bobine, *f.* cewka, *f.* kółko, *n.*
- Bobiner, *v. a.* nawiać nici etc. na cewki.
- Bobineuse, *f.* ta co nici etc. nawia, zwia.
- Bobo, *m.* ból niewielki, *m.* (do dzieci małych mówiąc).
- Bocage, *m.* lasek, gaik, *m.*
- Bocager, ère, *a. T.* w gaikach, w lasach mieszkaiący.
- Bocal, *m.* kubek, puhar, *m.* kula szklanna wodą napełniona, *f.*
- Bocan, *s. m.* tanecznik.
- Bocare, *s. f.* gatunek poważnego tańca.
- Bocard, *s. m.* młyn, w którym stęпами rozbiiaą rudę przygotowuiąc do topienia w ogniu.
- Bocarder, *v. a.* rozbiiać rudę stępami, kruszyć na drobne części przed topieniem.
- Bocardo, *s. m.* gatunek argumentu w Logice.
- Bocas, *s. m.* bawełnica ze Surat.
- Bodine, *f.* tram, *m.*

Boÿsse, Grate-Boÿsse, *s. f.* szczotka ostra, albo skrobaczka mincarska, snycerska, złotnicza etc.
 Boëte, *v.* Boîte.
 Boeuf, *m.* wół, *m. fig.* wół, *m.* du — wołowina, *f.* wołowe mięso, *n.* — à la mode, wołowina duszona, *f.*
 Boffumer, *v. n.* gniewać się, nadyrać, odstawić wargi z gniewu.
 Bogüe, *f.* łupina, łuszczyna od kasztanów, buczyn, *f.*
 Bohé, Bou, *s. m.* herbata.
 Bohème, *f.* Czechy, *f. pl.* hème, *n. et f.* Czech, Czeska.
 Bohémien, *m. nne, f.* cygan. *m.* cyganka, *f.* (*v.* Bohème, *m. et f.*)
 Boiard, *m.* Boiar, *m.*
 Boie, *f.* baia, *f.*
 *Boire, *v. a. et n.* pić, upić się, ciągnąć w się, przebić, zalewać się, (o papierze), — la albo à la santé de (*qq.*) pić za zdrowie czyje, — à (*qq.*) pić dokoło, — dans (*qc.*), pić z czego, donner pour —, dać komu co na piwo, *fig.* un affront, pokonać, strawić zniewagę.
 Boire, *m.* picie, *n.* trunek, *m.*
 Boirin, *s. m.* drewno nad kotwicą dla snadniejszego znalezienia iey pływające.
 Bois, *m.* drwa, *pl. n.* drewno, *n.* las, bór, gay. *m.* krzaki, *m. pl.* drzewa, pika, lanca, *m.* — blanc, drzewo miękkie, — vif, drzewo żywe, twarde, — vert, drzewo zielone, mokre, *n.* — neuf, drzewo nie maczane, *n.* — flotté tratwy, *pl.* — chablis, łom, *m.* — taillis, porąb, *m.* — mort, drzewo na pniaku uschłe, mort bois, drzewo owocu nie rodzące, — de construction, drzewo do budowania, *n.* — de chauffage, drzewo na opał, — de lit, łożko drewniane, *n.* — de fusil, osada u strzelby, *f.* — d'un cerf, ielenie rogi, *m. pl.*
 Boisage, *m. v.* Boiserie.
 Boisé, ée, *a.* wykładany, futrowany, lesisty, knieiaty, gaisty.
 Boiser, *v. a.* tasłować drzewem etc.

Boiserie, *f.* Boisage, *m.* boazerya, taslowanie etc. *f. pl.*
 Boiseux, euse, *a.* drzewisty.
 Boisseau, *m.* korzec, *m.*
 Boisselé, *f.* korzec czego.
 Boisselier, *m.* ière, *f.* rzemieślnik, co korce, sita, przetaki, pudełka robi, albo niemi handluie, sitarz, *m.*
 Boisson, *f.* trunek, napój, *m.*
 Boîte, *f.* pudełko, *n.* puszka, *f.* pudełko czego, puzderko, *n.* macia, panewka, *f.* moździerz mały do strzelania, *m.*
 Boite, *f.* czas, w którym młode wino pić można, *m.*
 Boiter, *v. n.* kulawieć, chromać.
 Boiteux, euse, *a. et s.* kulawy, chromy.
 Boitier, *m.* puzderko do plastrów, maści, *n.* pierściennica, *f.*
 Boitout, *m. fam.* kieliszek bez nóżki, *m.*
 Boiture, *s. f.* piiatyka.
 Bol, *m.* rodzaj glinki.
 Bolaire, (terre), *a.* gatunek bardzo subtelney gliny.
 Bolet, *s. m.* szampinion grzyb.
 Bologne, *f.* Bononia.
 Bombakin, *s. m.* materya z iedwabiu i bawełny, bombazen.
 Bombance, *f. fam.* bankietowanie, *n.* rozrzutność, faire —, bankietować.
 Bombarde, *s. f.* działo krótkie do rzucania bomb.
 Bombardement, *m.* bombardowanie, *n.* bombardament, *m.*
 Bombarder, *v. a.* bombardować, bomby rzucać do miasta.
 Bombardier, *m.* bombardyer, *m.*
 Bombasin, *m.* bombazyn, *m.*
 Bombe, *f.* bomba, *f.*
 Bombement, *m.* obłączystość, pękatość, *f.*
 Bomber, *v. a.* obłączysto co naginać, — *n.* obłączystym bydź.
 Bomerie, *s. f.* prowizya od kapitału na okręt wniesionego.
 Bon, bonne, *a.* dobry, wysmienity, przedziwny, prawdziwy, arcy—, mocny, silny, łaskawy, głupi, — (*à qc.*) sposobny, zdatny, dobry do czego, trouver bon, pochwalić, za dobre uznać, de

bonne heure, de bon matin, wczesnie, zawczasu, à la bonne heure, w sam czas, właśnie, dobrze, niech tak będzie, de bonne foi, szczerze, prawdziwie, à bon marché, tanio, bonne fortune, szczęście, *n.*

Bon, *m.* dobro, *n.* dobroć, *f.* zysk, profit, pożytek, *m.* uznanie za dobre, *n.*

Bon, *ad. et i.* dobrze, ey dobrze! tout de bon, bez żartu, prawdziwie.

Bonace, *f.* cisza morską, *f. fig.* pokój, *m.*

Bonasse, *a. fam.* prosty, szczerzy, prostak, głupiec, *m.*

Bonbanc, *m.* gatunek kamienia białego, *m.*

Bonbon, *m.* cukierek, *m.* cukierki *pl. m.*

Bonbonnière, *f.* puszka lub pudełko na cukierki.

Bon-chrétien, *m.* gatunek gruszek, *f.*

Boncore, *m.* gatunek narcysów, *m.*

Bond, *m.* odskoczenie czego, *n.* skoki, *m. pl.* prendre la balle au bond, korzystać z pory.

Bonde, *f.* szpuntowa dziura, *f.*

Bondir, *v. n.* odskakiwać, skakać, *fig.* faire —, odbijać się, odrzucać się.

Bondissant, *ante, a.* skaczący, podskakujący.

Bondissement, *m.* skoki, *m. pl.* podskakiwanie, *n. fig.* — de coeur, odbijanie się, *n.* cklliwość, *f.*

Bondon, *m.* szpunt u beczki, *m.*

Bondonner, *v. a.* zaszpuntować.

Bondonnière, *f.* świder bednarski, *m.*

Bondrée, *s. f.* ptak drapieżny, bardzo pierzasty, o krótkim dziobie i szyi o płaskiej głowie.

Bonheur, *m.* szczęście, *n.* szczęśliwość, *f.* par —, szczęściem.

Bonhomie, *f. fam.* dobre serce, *n.* dobrotliwość, *f.* — *pl.* nie bardzo rozsądna mowa, *f.*

Bonhomme, *s. m.* starzec, staruszek.

Boniface, *m.* Bonifacy imię.

Bonification, *f.* bonifikacya, poprawa, *f.*

Bonifier, *v. a.* polepszyć, poprawić, gnoić, nawozić rolę, nagrodzić, — une baleine, oprawić wieloryba, na tran przewarzać.

Bonite, *s. f.* ryba morską.

Bonjour, *m.* dzień dobry!

Bon-mot, *s. m.* żart, dowcipna odpowiedź.

Bonne, *f.* Bona, guwernantka, (w mowie dziecinney), *f.* ma bonne, moja kochana.

Bonne-aventure, *s. f.* przygoda szczęśliwa.

Bonne-fortune, *s. f.* korzystne zdarzenie, miłość niewiasty.

Bonne-heure (de), *adv.* wczesnie, uie pozuo.

Bonneau, *s. m.* beczka, drzewo albo inny znak nad kotwicą pływający.

Bonnement, *ad.* szczerze, otwarcie, nieobłudnie, wprowadzić, właśnie.

Bonnet, *m.* czapka, *f.* czepiec, biret doktorski, *m.*

Bonnetade, *f. fam.* zdejmowanie czapki, kapelusza, *n.* ukłony, *m. pl.*

Bonneter, *v. a. fam. (g.)* zdiąć kapelusze etc. przed kim, kłaniać się komu.

Bonneterie, *f.* cech, kunszt czapników, *m.*

Bonneteur, *m. fam.* szalbierz, oszust, *m.*

Bonnetier, *m.* czapnik, pończosznik, co niemi haudluie, *m.*

Bonnette, *s. f. we fortyfikacyi* rawelin za kontreskarpą.

Bonnettes, *s. f. pl.* małe żagle.

Bonsoir, *m.* dobry wieczor!

Bonté, *f.* dobroć, dobrotliwość, łaska, grzeczność, uczynność, *f.* dobre serce, *n.*

Bonze, *s. m.* duchowny Chiński, Japoński.

Boope, *s. m.* wielkook ryba morską.

Boot, *s. m.* szalupa, statek morską.

Borax, *m.* borax, *m.*

Borborygme, ou Borborisme, *m.* burczenie w brzuchu, *n.*

Bord, *m.* brzeg, oblamowanie, *n.* obłoga, listwa, wstęga, *f.* galon, *m.* Bord à bord, *ad.* aż do brzegu.

Bordage, *s. m.* powierzchnie futrowanie okrętu z tarcic dębowych.

Bordayer, *n. T.* lawirować okrętem.

Bordé, *m.* listwa, obłoga, *f.* lamówka, *f.*

Bordé, *éc, p. et a.* oblamowany etc. obstawiony, obsadzony.

Bordel, *m.* bordel, *m.* dom nierządny.

Bordelier, *m.* nierządnik, wszeźtacznik.

Bordelière, *f.* brzegownik, *m.* (ryba).

Bordement, *s. m.* iasny okrąg około szmelcowanego malowania.

Border, *v. a.* obszywać, obrębować, oblamować, obstawić, obsadzić, — (*gc.*) wdnąć się rozciągać, — un vaisseau, objąć okręt tarcicami, dylami, iść za okrętem, trzymać się pobrzeża, przy pobrzeżu żaglować. zbliżyć się do okrętu, wejść w okręt.

Bordereau, *m.* kartka, na której gatunki pieniędzy są zapisane, *f.* ekstrakt, wyjątek rachunków, obrachunek, *m.* książka kupiecka od summ odebranych i wypłaconych, *f.*

Borderie, *s. f.* folwarczek, zagroda.

Bordier, *ere, s.* chałupnik, zagrodnik.

Bordier, *adj.* okręt u którego bok ieder mocniejszy od drugiego.

Bordigue, *f.* ogródka na pobrzeżu morskiem na ryby trzciną ogrodzona, *f.*

Bordoyer, *v. a.* szpecić, przyczernić szmelc nieczystym i niby zblakowanym czynić, osobliwie na brzegu.

Bordure, *f.* obrabianie, obszycie, oblamowanie, *n.* obrąbek, *m.* obsadzenie, obstawienie, *n.* rama, ramki, *f. pl.*

Boreal, *ale, a. T.* północny, północny, *m.* aurore —, zorza północna, *f.*

Borée, *m.* (sz. poetyckie), wiatr północny, *m.*

Borgne, *a.* iednooki, *fig.* nieślawnny.

Borgnesse, *f. fig. fam.* iednooka, bezeczna niewiasta, *f.*

Bornage, *m. T.* kopców sypanie, stawianie znaków granicznych, *n.*

Bornal, *s. m.* susz pszczelny, komórka z wosku w plastru miodowym.

Borne, *f.* kopiec, znak graniczny, słup, kamień na rogu kamienicy etc. bornes, *pl.* kres zamierzony, *m.* szranki, *m. pl.*

Borné, *e, adj.* ograniczony, mały rozciągłości, — mierny — mało do czego zdatny.

Borner, *v. a.* kopce, granice usypać, ograniczyć, *fig.* określić, miarkować, hamować, se —, (*à gc.*) w szrankach się trzymać, koutentować się.

Bornoyer, *v. a.* iednym okiem mierzyć, odmierzać.

Bornoyeur, *m.* iednym okiem mierzący etc.

Borysthène, *m.* Niepr, Dniepr.

Bosau, *m.* trunek Turecki z igieł robiony, *m.*

Bosel, *s. m.* wydatna bardzo refa albo pierścień na podstawku słupowym.

Bosphore, *m.* Bosfor, cieśnina morska, *f.*

Bosquet, *m.* gaik, lasek, *m.*

Bossage, *s. m. w archit.* wysoki, wypuszczona z muru robota, — u cieśłów obłaczystość, garby w robotach drewnianych.

Bosse, *f.* garb, guz, *m.* robota wypukła, *f.*

Bosselage, *m.* dęta i wyniosła robota, *f.*

Bosselé, *éc, a.* guzowaty, (o liściach).

Bosseler, *v. a.* bita, dęta robić robotę.

Bosselure, *f.* guzy, *m. pl.* dołkowatość (na liściu), *f.*

Bosseman, podsternik, *m.*

Bossetier, *m.* rutziser, mosiężnik, szklarz hutny, hutnik, *m.*
 Bossette, *f.* pukiel na monsztku końskim etc. *m.*
 Bosseurs, Bossours, *s. m. pl.* kluby na balce z okrętu wypuszczone, którymi kotwice windują.
 Bossu, *ue, a.* garbaty, górzysty, — *m. et f.* garbaty, *m.* ta, *f.*
 Bossu er, *v. a.* guzy porobić w czém, dętą robić robotę.
 Bosuel, *m.* tulipan pachnący, *m.*
 Bostangi, *s. m.* ogrodnik w turcyi
 Bostangi-Bachi, *s. m.* dozorca najwyższy ogrodów sułtana Tureckiego.
 Bot, *a.* pied —, niekształtna, krzywa noga, *f.*
 Bot, *m.* bat, *m.*
 Botanique, *f.* nauka o ziołach, o roślinach, botanika, *f.*
 — *a.* do tej nauki należący, zielny, botaniczny.
 Botaniste, *m.* zielnik, pisarz o ziołach, botanik, *m.*
 Botanologie, *f.* botanika, *n.* o-pisanie ziół, *n.*
 Botrion, *s. m.* mały wrzód.
 Botte, *f.* wiązka, wiązań, *f.* pęk, *m.* kupa, *f.* gatunek beczki do wina, *f.* bót, sztych, raz, *m.* pchnięcie, *n.* drzwi u karety, *pl.* stopień, *m.* fig. przymówka, uszczypka, *f.* bottes, *f. pl.* błoto, *n.* śnieg na bótach, pod podszewami, *m.*
 Bottelage, *m.* wiązanie siana w wiązki, *n.* zapłata za to *f.*
 Botteler, *v. a.* wiązać w wiązki.
 Bottelur, *m.* ten co wiąże siano w wiązki, *m.*
 Botter, *v. a.* bóty robić, obuwać kogo w bóty, *se* —, *r.* obuć się w bóty, ubłócić się, zwałać sobie bóty w błocie, śniegu.
 Bottier, *m.* szewc; co tylko bóty robi, *m.*
 Bottine, *f.* bóciak, *m.* cizmy, *pl.*
 Bouard, *s. m.* młotek mincarski.
 Bouc, *m.* kozieł, wór ze skóry, *m.*
 Boucage, *s. m.* biedrzyniec, sowa strzała, ziele na kamień pomocne.

Boucan, *m.* chałupa u Amerykańczyków bez komina, *f.* roszt drewniany u nich do wędzenia mięsa, *m.* fam. nierządny dom, hałas straszny, *m.*
 Boucaner, *v. a.* mięsiwo na rozście amerykańskim wędzić, piec, skóry wyprawiać takim sposobem iak Amerykanie, — *n.* na polowanie dzikich wołów lub zwierza innego iedź iedynie tylko dla skóry.
 Boucanier, *m.* Amerykanin, co się tylko polowaniem i rabowaniem bawi, żywi.
 Boucassin, *m.* barchan do podszewek, *m.*
 Boucassiné, *ée, a.* nakształt takowego barchanu robiony.
 Boucant, *m.* beczka do towarów, *f.*
 Boucharde, *s. f.* rylec snycerski o kilku szpicach.
 Bouche, *f.* gęba, *f.* pysk, otwór, *m.* dziura, *f.* uyscie, *n.* la bonne —, przysmak, przyjemny smak, *m.* faire la petite —, (*de qc. ou sur qc.*) myśli swoje pokrywać, taić, uiewyraźnie mówić, *de* —, *ad.* ustnie, prendre sur sa —, oszczędzić sobie co z iadła, bouches a feu, armaty, *f.* działa *n.* moździerz, *m. pl.*
 Bouchée, *f.* tyle czego, ile w gębę wziąć można, kawałek, (kęs, kąsek), *m.*
 Boucher, *v. a.* zatkać, zagrozić, zarąbać, zamurować, *fig. se* — les yenx, les oreilles, zasłaniać sobie oczy, zatykać sobie uszy, nie chcieć czego widzieć, słyszeć.
 Boucher, *m.* rzeźnik, *m.* fig. okrutnik, tyran, cyrulik niemiejetny, *m.*
 Bouchère, *f.* rzeźniczka, *f.*
 Boucherie, *f.* iatki rzeźniczkie, *pl.* fig. rzeź, *f.*
 Bouchet, *m.* trunek z wody, cukru i cynamomu, *m.*
 Boucheture, *f.* ogrodzenie, zagroda, *f.* parkan, płot, opłotki łąki, sadu, *m.*

Bouchin, *s. m.* pękatość albo szrodek nawy, gdzie maszt wielki stoi.

Bouchoir, *m.* zasuwka blaszana do pieca, *f.*

Bouchon, *m.* korek, *m.* zatyczka, *f.* wiecha przed domem winiarskim, *f. fig.* karczma, *f.* wiecheć, *m. fam.* mon petit —, bachusek, *m.* pieścidełko, *n.* (o dzieciach małych).

Bouchonner, *v. a. fam.* w kupę co ścisnąć, w kłębek zwinąć, pognieść, — un cheval, konia wiechciem obcierać, chędożyć, — un enfant, pieścić się z dziećmi.

Bouchot, *s. m.* iaz przy pobrzeżu morskiem trzcina opleciony.

Boucle, *f.* kółko, *n.* sprzączka, *f.* kędziorek, włos kręty, *m.* — de porte, młotek na drzwiach do kołatania, *m.* — d'oreille, kolczyk, *m.* zausznice, zauszniczki, *f. pl.* — de baudrier, blaszki u pendent, *f. pl.*

Boucler, *v. a.* zapiąć sprzączkę, zamknąć, zawrzeć, kędzierzawić.

Bouclier, *m.* tarcza, *f.* puklerz, *m. fig.* tarcza, obrona, *f.*

Boucon, *m.* trucizna, *f.*

Bouder, *v. n.* mruczeć, nos zwiesić.

Bouderie, *f.* mruczenie, dziwaństwo, mruki, *m. pl.*

Boudeur, *m.* euse, *f. a.* markotny, *m. f.* mruk, dziwak, *m.* dziwaczka, *f.*

Boudin, *m.* iątrznica, kiszka skórzana siarczystą natkana zaprawą, wypukłość na dole u słupów, *f.*

Boudine, *f.* guzik w pośrodku szyby okrągłej, *m.*

Boudinier, *m.* kiełbaśnik.

Boudinière, *f.* kiełbasnica do nadziewania kiszek, *f.*

Boudinure, *s. f.* obwinienie kółka u kotwicy aby się lina nie przecierała.

Boudoir, *m.* kąt do mruków wygodny, komórka osobna, *f.* gabinecik, *m.*

Boue, *f.* błoto, *n.* ropa, *f.* tirer qq. de la —, wydobydź kogo z biedy, w lepszym go stanie postawić, traîner qq. dans la —, podle, haniebnie się z kim obeydź, une âme de —, podła dusza.

Boueur, *m.* ten co ulice zamiata, śmiecie, błoto wywozi, dozorca ich, *m.*

Boueux, euse, *a.* błocisty, błotnisty, błotny.

Bouffant, ante, *a.* nadęty.

Bouffée, *f.* pąd wichru, burza wiatru wielkiego, *m.* wybuchnienie dymu, smrodu etc. *fig.* przystęp febry, rzyganie, rzygnięcie, odbicie się z żołądka, *n.* par bouffées, czasem, nieudnostaynie.

Bouffer, *v. a.* nadymać, — *n.* nadymać się.

Bouffette, *f.* kutasik, *m.*

Bouffi, ie, *p. et a.* napuchły, nadęty, *fig.* nadęty, o stylu.

Bouffir, *v. a. et n.* nadymać, opuszczać, opuchnąć.

Bouffissure, *f.* puchlina, *f. fig.* nadętość stylu, *f.*

Bouffoir, *m.* rurka, którą rzeźnik mięsiwa nadyma, *f.*

Bouffon, *m.* onue, *f.* błazen, żartownik, ucieszny człowiek, *m. a.* ucieszny, żartobliwy.

Bouffonner, *v. n.* figle wyrabiać, baki strzelać.

Bouffonnerie, *f.* figle, *m.* głupstwa, *n. pl.* żart, *m.*

Bouge, *m.* przepierzenie, *n.* komórka, ciupa, ciasna, mała izba, *f.*

Bougeois, *m.* lichtarz niski z trzonkiem, lichtarz, *m.* albo puszka do stoczka, *f.*

Bouger, *v. n.* ustąpić, ruszyć się z kąd.

Bougette, *f.* tłomoczek, *m.* taira, *f.*

Bougie, *f.* świeca woskowa, *f.* stoczek, *m.*

Bougier, *v. a.* nawaszcząć brzeg bławatu kraianego, aby się nie strzępił.

Bougonner, *v. n.* mruczeć.

- Bougran, *m.* płótno gumowane, kleione, *n.*
 Bougrané, *é, a.* tęgi, gumowany, iak to płótno.
 Bougre, *m.* hultaj, ladaiaki człowiek, *m.*
 Bougresse, *f.* nierządnicza, *f.*
 Bouillant, *ante, a.* wrzący, rozpalony, *fig.* wrzący, gorący.
 Bouillar, *s. m.* na morzu chmura nawalnicza i szturmem okrętom grożąca.
 Bouille, *s. f.* długi drąg do wystraszenia ryby, — znaczna odwalina ziemnego węgla, — sztepel na postawach sukna.
 Bouilli, *m.* gotowane mięso, *n.*
 Bouillie, *f.* papa, pepka, masa z której papier robia, *f.*
 Bouillir, *v. n. et a.* wrzeć, warzyć się, gotować się, *fig.* wrzeć, faire —, warzyć, gotować co.
 Bouillitoir (donner le) *w mennicy* pobielanie monet.
 Bouilloire, *f.* kociel do warzenia, *m.*
 Bouillon, *m.* piana, *f.* war na warzący się wodzie, rosół (z mięsa), *m. fig.* gorącość porwyczej młodości etc. *f.* fałdy, *pl.* fontaż ze wstęgi, *m.* gruba nic złota, woda wytryskająca, wybuchająca z czego, *f.*
 Bouillonnant, *ante, a.* wytryskający etc.
 Bouillonnement, *m.* warzenie, wytryskanie, wybuchanie, *n.*
 Bouillonner, *v. a. et n.* wrzeć, warzyć się, wytryskać, wynikać, wybuchać, (o źrządłach etc.), fontazyami, różami ze wstążek robionemi obszywać, — un malade, rosoly choremu iedź kazać.
 Bouis, *m. v.* Buis.
 Boujon, *s. m.* cechmistrz u sukienników.
 Boulaie, *f.* gaik, lasek brzoziowy, *m.*
 Boulanger, *m. ère; f.* piekarz, *m. rka, f.*
 Boulanger, *v. a.* chleb miesić, piec.

- Boulangerie, *f.* piekarstwo, *n.* piekarnia, *f.*
 Bouldure, *s. f.* kanał pod kołami młynu wodnego.
 Boule, *f.* kula, gałka, *f.* tenis pied à boule, niespracowanym bydź przy robocie iakiey, à ou à la boule vue, nieostroźnie, nieuważnie.
 Bouleau, *m.* brzoza, *f.*
 Boulée, *f.* fuzy łożu, *pl.*
 Boule-dogue, *s. m.* gatunek wielkiego psa.
 Boulter, *v. n.* nadymać, napuszać gardziel (o gołębiach), u korzenia wyrastać (o roślinach).
 Boulet, *m.* kula, kula armatna, *f.* — rouge, kula rozpalona, — à branches, kula z końcami, *j.*
 Boulette, *f.* gałka z mięsa robiona, gałeczka, kuleczka, *n.*
 Bouleux, *m.* koń mały tylko do roboty dobry, *m.*
 Boulevard, boulevard, *m.* baszta, *f.* wał, *m.* miejsce do przechadzki, *fig.* obrona, *f.* przedmury, *n.*
 Bouleversement, *m.* zburzenie, *n.* nierząd, *m.* mieszanina, burza, *f.* zamieszanie, *n.*
 Bouleverser, *v. a.* zburzyć, wywrócić, zniszczyć, pomieszać.
 Bouli, *s. m.* dzbanuszek, puszcza na herbatę.
 Boulrier, *m.* gatunek sieci do łowienia ryb, *f.*
 Boulimie, *f.* wielki, wilczy głód, *m.* febra, *f.*
 Boulin, *m.* gniazdo gołębie, *n.* gatunek garnka, *m.* Boulins, *pl. T.* sztandary do różtowania, *m. pl.* trous de —, dziury w murze do różtowania, *f. pl.*
 Bouline, *s. f.* lina poboczna do kierowania żagłów ku wiatrowi pobocznemu, gdy lawirować trzeba.
 Bouliner, *v. n.* żeglować wiatrem pobocznym, *v. a. jam.* kraść w obozie własnym.
 Boulineur, *m.* żodziew, co we własnym obozie kradnie, *m.*
 Boulingrin, *m.* murawa, *f.*

Boulingue, *s. f.* mały żagiel na wierzchu masztu.

Boulinier, *m.* okręt wiatrem pobocznym żeglujący, pływający, *m.*

Bouloir, *s. m.* graca do mieszania wapna.

Boulon, *m.* kół, kołek, *m.*

Boulonner, *v. a.* przybijać co kołem, palem.

Bouque, *f.* cieśnina, *f.* wąwoz, *m.*

Bouquer, *v. a.* z musu całować, *n.* przymuszonym być do czego, z przymusu co czynić, upokorzyć się.

Bouquet, *m.* bukiet, bukietek, *m.* — de paille, wiecheć, *m. fig.* powinszowanie na imieniny w wierszach, *n.* zbiór zabawnych rzeczy, *m.*

Bouquetier, *m.* doniczka, *f.* wazonik do kwiatków, *m.*

Bouquetière, *f.* niewiasta, co bukiety robi, kwiatki przedaie, *f.*

Bouquetin, *m.* kozieł dziki, *m.*

Bouquin, *m.* kozieł stary, zając, królik samiec, starzec iurny, psotliwy, satyr, parkot u człowieka, *m.* xiążka stara nie wiele warta, *f.* sentir le —, parkotem śmierdzieć.

Bouquiner, *v. n. fam.* stare xiążki skupować, czytać, łączyć się (o zaiącach).

Bouquineur, *m.* ten co stare xiążki nie wiele warte lubi czytać, co je skupuje, *m.*

Bouquiniste, *m.* ten co staremi xiążkami handluje, *m.*

Boura, *f.* materya pewna iedwabna i wełniana, *f.*

Bouracan, *m.* barchan, *m.* burkatelaf.

Bouracancier, *m.* tkacz tychże matery, *m.*

Bourbe, *f.* muł, szlam, kał w rzekach etc. *m.*

Bourbelier, *s. m.* mostek, sztuka mostkowa u dzika.

Bourbeux, *euse, a.* mulisty, kałużysty, błotnisty.

Bourbier, *m.* błocisko, *n.* kałuża, *f.* dół błotnisty, *m. fig.* kłopot, *m.* sprawa zawia, *f.*

Bourbillon, *m.* rzeń wrzodu ropę sprawujący, *m.*

Bourcer, *v. a.* część żagla tylko rozpiąć.

Bourdaigne, *s. f.* w farbierni polny urzet do farbowania.

Bourdaine, *f.* rodzaj wierzby, *f.*

Bourdalous, *m.* ou Bourdalou, *f.* podługowaty urynał, *m.* gatunek materyi nie bardzo drogiej, *f.* gatunek płótna, *n.* galon, *m.* albo wstążka na kapeluszu ze sprzączką, *f.*

Bourde, *f. fam.* igrastwo, kłamstwo, *n.*

Bourdelier, *s. m.* czynszownik, co czynsze wybiera.

Bourder, *v. n. fam.* igać, kłamać.

Bourdeur, *m.* euse, *f. fam.* igrarz, kłameca, *m.* igrarka, *f.*

Bourdillon, *m.* dębowe drzewo na klepki, *n.*

Bourdin, *s. m.* gatunek brzoskwini.

Bourdon, *m.* szerszeń, bas, *m.* piszczałki naygrubsze w organach, *f. pl. faux* —, iednostayna muzyka, *f.*

Bourdonné, *e, adj.* w herbach zaokrąglony, mający ramiona okrągłe, a nie ostre, iakokrzyżetc.

Bourdonnement, *m.* bęczenie much, pszczoł etc. szemranie, *n.* gwar, *m.* — d'oreille, szumienie, dzwonienie w uszach, *n.*

Bourdonner, *v. n.* bęczeć o muchach etc. szemrać, mruzczeć.

Bourdonnet, *s. m.* szarpiia maiająca kształt ziarna oliwkowego.

Bourg, *m.* miasteczko, *n.*

Bourgade, *f.* miasteczko małe, podłe, *n.*

Bourgeois, *m.* mieszczanin.

Bourgeois, *oise, a.* mieyski.

Bourgeoise, *f.* mieszczanka, *f.* gatunek tulipanu, *m.*

Bourgeoisie, *f.* mieszczanie, *m. pl.* droit de —, prawo mieyskie, *n.*

Bourgeon, *m.* latorośl, *f.* wyrostek, pączek, *m. fig.* krostka na twarzy, piega, *f.* Bourgeois, *pl.* cienka wełna, *f.*

Bourgeonné, *ée, a.* krostawy, piegowaty.

Bourgeonner, *v. n.* pączki, latorośli puszczać, rozwiać się, krostawieć, piegi na twarzy dostać.

Bourgmeſtre, *m.* burmiſtrz, *m.*
 Burgogne, *m.* Burgundya, *f.* du
 —, vin de —, wino Burgundzkie, *n.* Bourguignon, *m.* Burgundczyk.
 Bourguignotte, *f.* ſzyszak, *m.* przyłbica, *f.*
 Bouriquet, *m.* winda *f.*
 Bourjassotte, *f.* gatunek fig, *f.*
 Bourlet, *v.* Bourrelet.
 Bourrade, *f.* rama, *f.* kułak, *m.* *fig.* donner de bonnes bourrades à qq., kułakować kogo, złe się z nim obedyſz.
 Bourras, *m.* *v.* Bure.
 Bourrasque, *f.* nawałność, nawałnica, *f.* wichur, *m.* *fig.* przypadek nowy niespodziany, *m.* burza, zapalczywość, *f.* gniew, *m.*
 Bourre, *f.* sierść do wypychania, natkania czego, *f.* pakuły, czop do ładunku, *m.* *fig. fam.* materye, rzeczy w wiąźce iakiey niepotrzebne, *f.* *pl.* bourre-lanice, wyczoski, *pl.* bourre-tonnice, poſtrzyźyby, *pl.* barwica, *f.* bourre de soie, wyczoski iedwabne, *pl.*
 Bourreau, *m.* hycel, kat, *m.* *fig.* okrutnik, tyran, morderca, *m.*
 Bourrée, *f.* wiąźka drew, chróſtu, taniec pewny, *m.*
 Bourreler, *v.* *a.* gryźć, trapić, męczyć, katować.
 Bourrelet, Bourlet, *m.* garb wypchany, *m.* czapka wypchana, *f.* burlet, burlecik, *m.* kółko, *n.* wieniec sierścią wytkany na głowę do noſzenia ciężarów, wypukłość, guz na drzewie około szczepu, pierścień, *m.* obwód uścicia u dział, *n.* lina gruba do obwinienia masztów, *f.* chomać, *n.* zły fałd w suknie, *m.* nabrzmiłość, puchlina w bokach na puchlinę chorującego, *f.*
 Bourrelier, *m.* chomaćarz, co chomać robi, *m.*
 Bourrelle, *f.* katowa, *f.* *fig. fam.* katówka, tyranka, okrutnica, *f.*
 Bourrer, *v.* *a.* natkać, napychać sierć w co, siercią co, wbić czop, *m.* zatyczka, *n.* na ła-

dunek, *fig.* kułaki dawać, wytrzepać, wybić, okrzyknąć, ogłuſzyć kogo.
 Bourriche, *f.* gatunek koſzów bez uszka, *m.*
 Bourriers, *m.* *pl.* plewy, *pl.*
 Bourrique, *f.* osieł, *m.* osłica, ſzkapa, *f.*
 Bourriquet, *m.* osiełek, *m.*
 Bourru, *ue.* *a.* dziwaczny, dziwny.
 Boursault, *m.* rodzaj wierzby, *f.*
 Bourse, *f.* worek, *m.* sakiewka, giełda, bursa, *f.* dom, do którego się kupcy schodzą, kiesa, toieſt 500 talarów lewkowych w Turcyi, worek do włosów, bursa, konwikt po akademiach, *m.* miejsce w takim konwicie, *n.* sieć na króliki, zaiące, *f.* woreczek, w którym się żółć zamyka, *m.* lupina, łuszcza ziarnka, *f.* puzdro do korporatu, aparatu ołtarzowego, *n.*
 Bourses, *pl.* moszny, *m.* *pl.* kieszenie u siodła.
 Bourseau, *s.* *m.* obrabianie ſzczytu ołowiane około dachowego.
 Bourseau-rond, *s.* *m.* szłaga do rozklepania blach ołowianych.
 Bourseron, *v.* Bourson.
 Boursier, *m.* rękawicznik, zameſznik, student ubogi, co ma z konwiktu wyżywienie, ſzafarz, ſyndyk w klasztorach, podkarbi, skarbnik (w Szwaycaryi), *m.*
 Boursiller, *v.* *n.* ſkładać się, złożyć się z kim na co.
 Boursin, *v.* Bousin.
 Bourson, *m.* kieszonka, *f.*
 Boursoufflé, *ée.* *a.* opuchły, *fig.* nadęty.
 Boursoufflement, *m.* nadymanie, opuchnienie, *n.*
 Boursouffler, *v.* *a.* nadymać, opuchłym czynić
 Bouse, ou Bouze, *f.* gnóy od bydła rogatego, *m.*
 Bousillage, *m.* polepa, oblepa, lepianka, *f.* *fig.* partactwo, *n.* licha robota, *f.*
 Bousiller, *v.* *a.* mur lepić ze słomy i gliny, fuſzerować, podle; niktzeumie robić.

- Bousilleur, *m.* lepiarz, *m. fig.* partacz, robotnik, pisarz etc. mizerny, *m.*
- Bousin, ou Boursin, *m.* skorupa niedożyrała na kamieniu łamanym, *f.*
- Boussole, *f.* kompas morski, *m.* igła magnesowa, *f. fig.* przewodnik, *m.*
- Boustrophédon, *m.* pisanie od prawej ręki do lewej, a od lewej do prawej, *n.*
- Bout, *m.* koniec, ostatek, kawałek, kawałeczek, *m.* sztuczka czego, brodawka na piersiach, okówka, skówka, *f.* obicie na końcu rzeczy iakiey, *n.* przyprawiony płatek, *m.* przyszyta łała na końcu rzeczy, *f.* puklerzyk, *m.* wypukłość, róża mała na sprząnce, *f.* — d'or, d'argent, sztaba srebra, złota, *f. T.* — de l'an, rocznica, *f.* anniwersarz, *m.* — d'un sermon, zakończenie kazania, être à —, zginąć, nie wiedzieć, nie umieć, móżdź sobie już poradzić, pomóżdź, venir à —, (*de qq.*) zakończyć, przyyść do końca czego, dokonać, pousser (*qq. à —*), do ostatniego stopnia przywiesić, przymusić, mettre la patience de *qq. à —*, do niecierpliwości przyprowadzić kogo, tirer à — portant, w samo cel, w samo serce strzelać, nie uchybić, au bout du compte, *ad.* wszystko dobrze rozważywszy.
- Boutade, *f.* dzika myśl, *f.* dziwne urojenie, *n.* koncept dziwny, *m.* popędliwość umysłu, porywczosć, *f.* par boutades, podług upodobania.
- Boutadeux, euse, *adj.* popędliwy, porywcy.
- Boutaut, *s. m.* podpora, róg albo koniec budynkowy podpierająca, — w kształcie pół arkady.
- Boutarque, *f.* ikra rybia solona i przyprawiona octem *f.*
- Bouté, *f.* stągiew na okrętach od wody do picia, *f.*

- Bouté, ée, *a.* prostonogi (okoniu).
- Boute-en-train, *m.* wabik, ptak, który drugie ptaki do śpiewania zachęca, *m. fig.* człek drugich rozweselaiaący, do roboty zachęcaiaący, *m.*
- Boute-feu, *m.* podpalacz, buntownik, puszkarz, *m.*
- Boute-hors, *m.* gra dziecinna, nie masz tutaj sitka, *f. fig. fam.* szczebiotliwość, wielomownosć, *f.*
- Bouteille, *f.* butelka, butelka czego, bańka, *f.* bąbel na wodzie, *m.*
- Bouteillier, *v.* Boutillier.
- Bouter, *v. a.* położyć, postawić — à l'eau, okręt wyprowadzić z portu, — à large, wypłynąć na morze, — *n.* tracić tęgosć.
- Bouterolle, *a. f.* dłoto okrągłe u kamiennika do twardey kamieni, — zęby u klucza, — oprała pochwy szpadowey, — narzędzie guzikarskie.
- Boute-selle, *m.* trąbienie do wsiadania na koń.
- Boute-tout-cuire, *m. fam.* arcyrozrzutny człowiek, marnotrawa, *m.*
- Boutillier, *m.* grand —, podczaszy koronny, *m.*
- Boutique, *f.* sklep, kram, *m.* luda, *f.* warsztat, sadz naczołnie, *m.* ouvrir —, zacząć działać, fermer — przestać działać.
- Boutiquier, *m.* kramarz, *m.*
- Boutis, *s. m.* radlonka świnią, ziemia od dzików poryta.
- Boutisse, *s. f.* kamień długością swoją w poprzek ściany wmurowany.
- Boutoir, *s. m.* rzezak, strug kowalski do wystrugania kopyta, — skrobak garbarski do skór, — trąba, przodek pyska świniego.
- Bouton, *m.* pączek, guzik, *m.* gałka, *f. fig.* krosta na twarzy, krosty małe na ciele, — de feu, żegadło, kauteryum, żelazo do palenia, *n. T.*
- Boutonné, ée, *p. et a.* zapięty, *fig.* krostowaty, nie otwarty, skryty.

Boutonner, *v. n.* pączki puszczać,
— *a.* na guzik, guzikami zapiąć.
Boutonnerie, *f.* towary, (*m. pl.*)
rzemieśło guzikarskie, *n.*
Boutonnier, *m.* guzikarz, *m.*
Boutonnière, *f.* dziura do zapina-
nia guzika, *f.*
Bouts-rimés, *m. pl.* kadencye na
pewną materyą podane, *f.*
Bout-saigneux, *m.* gardło krwią
zbroczone bydłęcia zarznięte-
go, *n.*
Bouture, *f.* latorośl do sadzenia,
wyrostek u drzewa, *m.*
Bouvard, *s. m.* młot mincarski do
bicia monety.
Bouveau, *s. m.* młody wół, wołek.
Bouvement, *s. m.* hebel stolarski
do lisztek.
Bouverie, *f.* wołownia, *f.*
Bouvet, *s. m.* hebel stolarski do
laskowania.
Bouvier, *m. ière, f.* pastuch, pa-
sterz wołów, wołopas, wolarz,
m. fig. grubiiianin, grubiiian, *m.*
Bouvillon, *m.* ciołek, *m.*
Boyau, *m.* kiszka, *f.* ielita, *n. fig.*
miasto, (*n.*) wieś ciasna i długa, *f.*
Boyautier, *m.* rzemieślnik, co
stróny muzyczne robi, prze-
daie, *m.*
Brac, *v.* braque.
Bracelet, *n.* maneta, *f.* braselet, *m.*
Brachet, *v.* Braque.
Brachial, *a.* ramienny, do ramie-
nia należący.
Brachio, *m.* niedźwiedź młody,
niedźwiadek, *m.*
Brachygraphe, *s. m.* ten co przez
abbreviiacye, przez skrócenie
pisze.
Brachygraphie, *s. f.* sztuka pisa-
nia przez *abbreviiacyę*, przez
skrócenie.
Brachypnée, *e, f.* powolny i kró-
tki oddech.
Bracmane, Bramine, Bramin, *s. m.*
Bramin, *m.*
Braconnier, *v. a.* ukradkiem, bez
pozwolenia po cudzych lasach
polować.
Braconnier, *m.* ukradkiem polu-
jący, myśliwy, co wiele zwie-
rzyuy zabija, *m.*

Braetéole, *f.* blaszka złota, *f.*
Bradypepsie, *s. f.* powolne i nie-
doskonałe trawienie.
Brague, *s. f.* deszczka wszystkie
końce deszczutek przy szyi u
lutni przykrywająca, — lina do
wstrzymania działa cofającego
się po wystrzeleniu, *na okręcie*.
Braguer, *v. n.* wesoło żyć, chę-
cić się, wychwalać się.
Brai, *m.* smoła do dychtowania
okrętów, *f.*
Braie, *f.* pieluchy, *pl.* Braies, *pl.*
spodnie, portki, *pl.* (przedtém),
sortir les braies nettes, wywi-
nać się, szczęśliwie się wydo-
bydź z czego.
Brailard, arde, Brailleur, euse, *a.*
et *m.* et *f.* krzykliwy, wrzaskli-
wy, wrzeszczący.
Brailleur, *v. n.* wrzeszczec, pleść
trzy po trzy, — *a.* śledzie so-
lic i łopatką przewracać.
*Braire, *v. n.* krzyzczyć, iak osieł.
Braise, *f.* żar, węgle żywe, żarzy-
ste, *pl.* zapał, *m.*
Braisier, *m.* skrzynia, *f.* kociel u
piekarczów, w który węgle wy-
gasłe sypią, *m.*
Braisière, *f.* kociel, w którym
piekarcz żarzyste węgle wyga-
sza, *m.*
Bramer, *v. n.* krzyzczyć, iak ieleń.
Bramine, *v.* Bracmane.
Bran, *m.* gnóy człowieczy, *m.*
Bran, *i.* fe!
Brancades, *f.* *pl.* łańcuchy na ga-
lerach, *m. pl.*
Brancard, *m.* lektyka, *f.* dyszel,
m. nosidło, *n.* lektyka dla cho-
rych, *f.*
Brancardier, *m.* ten co lektykę
nosi, tragarz, *m.*
Branchage, *m.* gałęzie na drzewie,
f. pl.
Branche, *f.* gałąź, *f. fig.* liniia
rodu poboczna, żyła z większy
wychodząca, *f.* — de commerce,
gatunek handlu, *m.*
Branches, *f. pl.* rogi ielenie, na
których są sęki, *pl.* drażek że-
lazuy u uzdeczki, *m.* połowa
nożyczek, *f.* pręt, *m.* ramie, *n.*
rękoieści u trag, *f.*

Brancher, *v. a.* obiesić kogo na gałęzi, — *n.* siedzieć na gałęzi.
Branchettes, *f. pl.* gatunek podobnych koralów, *m.*

Branchier, *a. m.* oiseau —, gałęznik, *m.*

Branchies, *f. pl.* skrzele, *f. pl.*

Branchu, *e. a.* gałęzisty.

Brande, *f.* krzaki, *m. pl.* pola, na których tylko krzaki rosną, zarosła, *n.*

Brandebourg, *m.* margrabstwo Brandeburskie, *n.* Brandeburgia, *f.* gatunek surduta, płaszcz, galon, *m.*

Brandebourgeois, *a. et m.* oise, *f.* Brandeburczyk, *m.* Brandeburski, *a.*

Branderie, *f.* gorzelnia, *f.*

Brandevin, *m. fam.* gorzałka, wódka, *f.*

Brandeviner, *m. ière, f. fam.* winiarz, gorzelnik, co wódkę pali, pędzi, przedaie, *m.*

Brandi, *e.* par: elever (qc.) toute brandie, podważywszy podnieść ciężar, — enlever un homme tout brandi, — z pościeli kogo wziąć do więzienia, nie dając mu czasu do ubrania się.

Brandillement, *m.* kołysanie się, *n.*

Brandiller, *v. a.* kołysać, *se, r.* się, — les bras, machać rękami, — les jambes, dryndać nogami, taczać się.

Brandilloire, *f.* kołyska, chustawka, *f.*

Brandon, *m.* słoma, (*f.*) łuczyno do świecenia, *n.*

Brandonner, *v. a.* zatykać wiechy ze słomą, na polu, na łące, dla oznaczenia że są zajęte, lub żeby nie były tykane.

Brandons, *pl.* zapalone ciała, z pożaru wznoszące się.

Brandant, *ante, a.* kołysający się, ruszający się.

Branle, *m.* kołysanie, ruszanie, trzęsienie, chwianie, *n.* fig. niepewność, *f.* powątpiewanie, wahanie się, *n.* ochota do czego, *f.* taniec, w którym wkoło tańcuia, *m.* pierwsza para w tańcu, *mata* do zawie-

szania, *f.* donner le branle à qq. poruszyć kogo, rozruchać go, donner le branle à une affaire, rozpocząć rzecz jaką, trudnić się ją.

Branle-bas, *s. m.* u marynarzy rozkaz, na który się marynarze do bitwy gotują, nawiązane łódka sprzątając.

Branlement, *m.* kołysanie się, chwianie się, trzęsienie, *n.*

Branle-queue, *v.* Mochequeue.

Branler, *v. a.* kołysać, kiwać, trząść, *v. n.* ruszać się, kiwać się, chwiać się, ruszyć się z mieysca, ustąpić, fig. powątpiewać, wahać się, chwiać się.

Branloire, *f.* kołyska, deska do kołysania, *f.*

Branta, *s. f.* gatunek gęsi.

Braque, *m. et f.* ogar.

Braque, Brac, *s. m.* zapamiętalec, nieuważny.

Braquemart, *s. m.* pałasz krótki a szetoki u starożytnych.

Braquement, *m.* kierowanie, nawracanie wozu dyszlem, rychtowanie dział, *n.*

Braquer, *v. a.* kierować, nawrócić wóz, rychtować działo.

Braques, *f. pl.* nożyce u raka, *pl.*

Bras, *m.* ręka aż do ramienia, *f.* ramie, poręcz u krzesła, ramie u różnych rzeczy, *n.* koniec, *m.* lustro, *n.* odnoga morska, rzeczna, *f.* przednia noga koniska, nożyce u raka, kleszcze, płetwy wielorybie, *pl. fig.* moc, obrona, waleczność, odwaga, *f.* Bras, *pl.* wyrostek kręcony u melonów *à bras, ad.* z największą usmacnością, avoir qc. sur les —, mieć za sobą, na karłku, demeurer les — croisés, próżnować, baraskkować, ręce złożyć, składać.

Bras-dessus, Bras-dessous, *ad.* przy wielu uciskaniach, z niezliczonymi komplementami.

Braser *v. a.* lutować przy węglach.
Brasier, *m.* żar, *m.* fajerka do węglów, *f. fig.* zapal, płomień miłości, *m.*

Brasiller, *v. a.* smażyć na różcie,

- v. n.* świecić się, czerwonawy wydawać blask (o morzu).
 Brassque, *s. f.* glina z węglem tłuczona.
 Brassage, *m.* część srebra etc. co się mincarzowi należy, *f.*
 Brassard, *m.* naramiennica, *f.* naramiennik, *m.*
 Brasse, *f.* sążeń, miara włoska, *f.*
 Brasse (pain-de), chleb bardzo wielki.
 Brassée, *f.* brzemie, naręcze czego.
 Brasser, *v. a.* mieszać, zamieszać, piwo warzyć, *fig.* — une trahison, uknować zdradę.
 Brasserie, *f.* browar, *m.* browarnia, *f.*
 Brasseur, *m.* euse, *f.* piwowar, *m.* rka, *f.*
 Brassicourt, *a.* et *m.* koń od natury krzywonogi, *m.*
 Brassières, *f. pl.* kamizelecza, *f.*
 Brassin, *m.* kadź, *f.* war piwa, *m.*
 Brassoir, *s. m.* rura gliniana do mieszania kruszcu na monetę roztopionego, — albo żelazna do mieszania srebra.
 Bravache, *m.* samochwał, chełpliwiec, *m.*
 Bravade, *m.* zuchwałość, groźba, chełpliwość, *f.*
 Brave, *a.* odważny, mężny, waleczny, poczciwy, *fam.* ustroiony, — *m.* człowiek odważny, furiat, brawura, śmiałek, *m.* un faux —, samochwał, chełpliwiec, *m.*
 Bravement, *ad.* odważnie, mężnie, łośko, wysnienicie.
 Braver, *v. a.* (*qq.*) zuchwalić się na kogo, uragać się komu, (*gc.*) pogadzać czém, nie stać, nie dbać o co, braver la mort, gardzić śmiercią.
 Braverie, *f. fam.* suknie bogate, drogie, *f. pl.* zbytek w tém, *m.*
 Bravo! *i.* dając pochwałę, aplaudując.
 Bravoure, *f.* męstwo, *v.* odwaga, *f.* Bravoures, *pl.* czyny dzielne, *m.* dzieła rycerskie, albo bohatyrskie, *n.*
 Brayer, *m.* pasek, którego używają rapture maitacy, *m.*
 Brayer, *v. a.* mazią smarować:
- Brayette, *f.* rozpór u spodni, *m.*
 Brayon, *s. m.* u myśliwych siła, zasadzki.
 Bréane, *f.* gatunek płótna, *n.*
 Bréant, *m.* klesk, grabońsk, *m.*
 Brébiage, *m. fam.* coś od owieca, *n.*
 Brébis, *f.* owca, *f.*
 Brèche, *f.* rysa, rozwalina muru, wału, dziura, *f.* szczerb, *m. fig.* uszczerbek, *m.* utrata, *f.* umniejszenie, *n.*
 Brèche-dent, *a.* szczerbaty.
 Brechet, *m.* kość mostkowa, *f.* dołek na piersiach, *m.*
 Brecin, *s. m.* hak żelazny.
 Bredi — breda, *ad. fam.* iak nypredzey, szybko, w prędkości.
 Bredindin, *s. m.* liny okrętowe do dźwigania niewielkich ciężarów na okręt.
 Bredouillement, *m.* zaiakiwanie się, *n.*
 Bredouiller, *v. n.* et *a.* zaiakiwać się, iakać się.
 Bredouilleur, *m.* euse, *f.* iakacz, *m.*
 Bref, *m. T.* brewe papieskie, *n.* kalendarz kościelny, paszport, *m.*
 Bref, brève, *a.* krótki.
 Bref, *ad. fam.* krótko, iednym słowem, parler bref, prędko mówić, en —, wkrótce, iednym słowem.
 Bregin, *s. m.* sieć na ryby w małe oczka wiązana.
 Bréhaigné, *a. f.* niepiłodny (osobliwie o zwierzętach).
 Brehis, *s. f.* koza na wyspie Madagaskarze o iednym rogu na czele.
 Brelan, *m.* gra pewna w karty, *f. fam.* szulernia, *f.*
 Brelander, *v. n.* ustawicznie grać w karty, w kostki, szulerować.
 Brelancier, *m.* ière, *f.* szuler, gracz, koster, *m.*
 Brelandinier, *m.* ière, *f.* kramarz, co budę tylko ma, *m.*
 Brelle, *s. f.* tratwa mała, płyt.
 Brelde, *s. f.* zapas żywności na zimę dla owiec.
 Breloque, *f.* fraszka, *f.* ozdobka, *f.*
 Breluche, *f.* drogię z wełny i ze lnu, *m.*
 Brème, *f.* leszcz, *m.*

Breneux, euse, *a.* gnoiem zawalany.
 Brequin, *s. m.* świder stolárski, co do piersi przystawiany bywa kiedy im świdruia.
 Brésil, *m.* Brazylia, brezyliia, *f.*
 Brésiller, *v. a.* na trócinę potrzeb, porąbać, brezylią farbować.
 Breslau, *m.* Wrocław, *m.*
 Bressin, *s. m.* lina, którą żagle kieruia.
 Breste, *f.* różga lepem napuszczona na ptaki, *f.*
 Bretagne, *f.* Bretania, *f.* Grande Bretagne, *f.* Wielka Bretania, *f.* Breton, *m.* Bretańczyk.
 Brétailler, *v. n.* ustawicznie się bić, szamotać się.
 Brétailleur, *m.* zawadyk, iunak, szermierz, *m.*
 Bretauder, *v. a.* uszy koniowi urznąć, zakrócić albo nie równo włosy ostrzydz, nie równo sukno postrzydz.
 Bretelle, *f.* pas tragarcki, *m.* Bretelles, *pl.* szłyki, *pl.* poduszka na piersiach u pasamannika, *f.*
 Breton, *m.* biała muszla do okładania ścian w grotach, *f.*
 Brette, *f.* szpada długa i szeroka, *f.*
 Brotté, *ée, a.* zębaty.
 Bretteler ou brettier, *v. a.* piłką obrabiać.
 Breteur, *m.* napastnik, napaśnik, zwadzca, kłótnik, iunak, *m.*
 Breture, *f.* ząbkowatość, *f.* zęby u różnych instrumentów, *m.* karby, kreski na robocie szni-cerskiej, *pl.*
 Breuil, *s. m.* zwierzyniec, — lina żagle ściągaia.
 Breulet, *m.* potrzask, *m.* sidło na ptaki, *n.*
 Breuvage, *m.* trunk, napóy, dekokt dla bydłęcia chorego, *m.*
 Brève, *s. f.* sylłaba krótko wymawiaia się, — nota muzyczna, — miara wiersza krótka.
 Brevet, *m.* patent, *m.* diploma, *n.* list frochtowy, *m.* — d'apprentissage, kontrakt o terminowanie z rzemieślnikiem zawarty, list świadeczny, że chło-

piec terminował u rzemieślnika, *m.*
 Brevetaire, *m.* ten co list od króla na urząd, godność kościelną otrzymał.
 Breveter, *v. a.* list komu na urząd etc. dadź, nadadź.
 Bréviaire, *m.* brewiierz, *m.*
 Brévité, *v. f.* w *gramm.* mówiać o samogłoskach, które nie wymawiaia się.
 Bribe, *f.* fam. kawał, *m.* sztuka wielka chleba, *f.* Bribes, *pl.* niedoiadki, okruchy, *pl.*
 Bricole, *f.* T. rzemień do wstrzymania ogara, *m.* odbiaanie się, odskoczenie piłki etc. od czego *n.* *fig.* donner une — (*à qq.*), łąc. zmyślać przed kim, de ou par bricole, wykrętami, przeskokami, Bricoles, *pl.* pasy rzemieienne tragarckie, *m.* *pl.* gatunek sieci, *f.*
 Bricoler, *v. n.* odbiać, *fig.* wykręcać się, wykrętami, wymówkami narabiać.
 Bricoteaux, *s. m. pl.* podnożki tkacze, dwie równe baleczki, które na przemian do góry i na dół podnaszaią się i spadaia.
 Bride, *f.* uзда, uzdeczka, *f.* cugiel, *m.* T. klamerka na końcu dziurki do guzika etc. *m.* tasiemka, wstążka do podwiązania pod brodą u czapki, kapelusza etc. *f.* à toute —, à — abattue, *ad.* czwałem, z popuszczonemi cuglami, lâcher la bride à qq. dadź komu zupełną wolność.
 Brider, *v. a.* obuzdać, mocno zawiązać, ścisnąć, uciskać, ścisłe na kim leżeć, *fig.* wstrzymywać, hamować, Oison bridé, *fig.* gołowąs, *m.* gęś, *f.*
 Bridoir, *m.* wstążka do podwiązania czépka, *f.*
 Bridon, *m.* uzdeczka na młode konie, strefa płótna u welona zakonnika, *f.*
 Brief, *iève, a.* krótki, krótkotrwały.
 Brièvement, *ad.* krótko, krótkimi słowy.
 Brièvement, *f.* krótkość, *f.*

Brifer, *v. a. fam.* pożerać, połykać, pochłonać.
 Brifeur, *m. euse, f. fam.* żarłok, *m.*
 Brigade, *f. T.* brygada, *f.* oddział wojska ze dwóch półków złożony.
 Brigadier, *m. T.* brigadyer, *m.* dowodzący brygada.
 Brigand, *m.* zbójca, rozbojnik, zdzierca, łupieżca, *m.*
 Brigandage, *m.* rozbój, *m.* rozbiwanie, zdzierstwo, łupiestwo, *n.*
 Brigandeanu, *m. fam.* rozbójniczek, rabuś, *m.*
 Brigander, *v. n.* rozbiiać na drodze.
 Brigandine, *f.* kirys, *m.*
 Brigantin, *m.* brygantyna, okręt lekki wojenny.
 Brigide, Brigitte, *f.* Brigita, *imie.*
 Brignole, *f.* gatunek śliwek, *f.*
 Brigue, *f.* zachodzenie, zabieganie koło czego, dopinanie się czego przez osoby na to wysłane, *n.* fakcja, partya, *f.*
 Briguer, *v. a.* piąć się do czego, wdzierać się do czego.
 Brigueur, *m.* ten, co się o co usilnie stara.
 Brillant, *ante, a.* błyszczący się, lsknący się, świecący się, *fig.* żywy, wesoły, roztropny.
 Brillant, *m.* blask, *m.* dyament rznęty, brylant, *m. fig.* żywota, roztropność, bystrość rozumu, *f.*
 Brillanté, *éc, p. et a.* świecący się, błyszczący się, *fig.* pełen fałszywego blasku.
 Brillanter, *v. a.* szlifować brylanty, *fig.* błyszczeć.
 Briller, *v. n.* świecić się, błyszczeć się, lsknać się, *fig.* wspaniale się okazać, celować, przewyższać.
 Brimbale, *f.* rękoiciec u pompy.
 Brimbaler, *v. a. fam.* nieprzystoynie kiwać nogami etc. brząkać, dzwonić.
 Brimborsions, *m. pl. fam.* fraszki, *f. pl.*
 Brinboter, *v. a.* mówić przez zęby, niewyraźnie gadać.
 Brin, *m.* wyrostek, prątek, kieł,

m. ziarnko, zdiebło, *n.* odrobinka, *f.* trochę, wzrost drzewa, *m.* Brin-à-brin, *ad.* potrosze po kawaleczku, iedno po drugim, Brin d'estoc, laska, na której opiera się przeskakiujący przez rów, *f.* Brin de bois, prosty pień drzewa, *m.* il n'y en a pas un brin, wcale tu nie z tego nie ma.
 Brin-blanc, *s. m.* gatunek kolibra,
 Brinde, *s. f.* spełnienie czyiego zdrowia, picie do kogo.
 Brindille, *f.* kawaleczek, *m.* odrobinka, *f.*
 Brioeche, *f.* placek pewny z iay, masła i maki przedniuy, czasem i ze séra robiony, *m.*
 Brion, *m.* mech, *m.*
 Briquillons, *m. pl.* gruz, *m.*
 Brique, *f.* cegła, *f.*
 Briquet, *m.* krzesiwo, krzesiwko, *n.* battre le briquet, ogień krzesać.
 Briquetage, *m.* kupa cegieł, murowana ściana, *f.* mur, *m.* murowanie nakształt cegieł murowanych.
 Briqueter, *v. n.* cegłami murować, cegłami obkładać, obłożyc, mur nakształt cegieł murowanych pomalować.
 Briqueterie, *f.* cegielnia, *f.* ceglarskie rzemieślo, *n.*
 Briquetier, *m.* strycharz, ceglarz, cegielnik, *m.*
 Bris, *m.* gwałtowne złamanie, rozbicie, podruzgotanie czego, rozbicie okrętu, *m. pl.*
 Brisable, *f. adj.* mogący się stłuc, złamać.
 Brisans, *m. pl.* rafa, skała pod wodą ukryta, fala, *f.* i morski o skałę się rozbiiający, *m.*
 Brise, *f.* wietrzyk łagodny, *m.*
 Brisé, *éc, p. et a.* złamaany, połamany, pogruchotany.
 Brise-cou, *m. fam.* złe, ciasne wschody, *pl.* zły stopień na wschodach, *m.*
 Brisées, *f. pl.* włamki, *m. pl.* podłamywane gałazki na oznaczenie miejsca do polowania, *f. pl. fig.* ślad, *m.* tropy, *m. pl.*

- sivre les brisées de *qq.* naśladować kogo, wstępować w ślady jego, aller sur les brisées de *qq.* wytopić kogo.
- Brise-glace, *m.* izbica, *f.*
- Brise-image, *s. m.* obrazoborca.
- Brise-raison, *s. m.* niedorzecznie mówiący.
- Brise-cellé, *s. m.* złodziey.
- Briséis, *s. f.* gatunek motyla.
- Brisement, *m.* bicie, łamanie się wałów morskich od skały się odbijających, *n. fig.* skruszenie serca, *n.*
- Briser, *v. a.* złamać, połamać, rozłuc, potłuc, podruzgotać, *fig.* potargać, przerwać, rzucić, zniszczyć, wysilić, brisons-là! brisons là-dessus! daymy temu pokóy! *v. n.* rozbić się, rozbiąć się, łamać się (o wałach morskich), se, *r.* złamać się, połamać się, stłuc się, składać się (iako okna etc.).
- Briseur, *m.* burzyciel, ten co łamie co, *m.* — d'images, obrazoborca, *m.* — de sel, ten co sół w żupach tłucze.
- Brise-vent, *m.* zasłona w ogrodzie, *f.*
- Brisis, *s. m.* wierzchnia część łamanego albo Hollenderskiego dachu, — miejsce gdzie się dach łamie albo dwoi.
- Brisoir, *m.* cierlica, międlica, *f.*
- Brisou, (feu) *a. m.* gaz zapalny.
- Brisque, *s. f.* gra w karty.
- Brisure, *s. f.* znaczek, którym się herb młodszey braci od herbu starszego różni, — *we fortyfikacyi* linia na skrzydle kortyny łamany, pozostała część flanku do rogu okrągłego i do kortyuy łącząca.
- Britannique, *a.* Brytański.
- Brizomancie, *s. f.* sztuka przepowiedania przyszłości ze snów.
- Broc, *m.* miara pewna do wina, *f.* dzban wielki do wina, rożen, *m.*
- Brocantier, *v. n.* handlować, kupczyć obrazami starodawnymi etc.
- Brocanteur, *m.* kupiec co tém handluie. *m.*
- Brocard, *m.* ieleń iednoroczny, *m. fam.* przymówka, *f.* przycinek, *m.* donner des brocards, przycinać komu.
- Brocarder, *v. n. fam.* przymawiać, przycinać komu.
- Brocarder, *m.* euse, *f. fam.* szyderz, naśmiewca, *m. rka, f.*
- Brocart, *m.* brokat, *m.* materya złotem albo srebrem tkana, *f.*
- Brocatelle, *f.* brokatella, *f.* materya takaż sama, lecz podlejsza *f.* gatunek marmuru pstrego, *m.*
- Brocelle, *s. f.* wyrostki z głabów iarmużu lub kapusty do sałaty sposobne.
- Brochant, *adj. w herbach* ciągnący się, idący przez całą tarczę, albo tylko przez iednę część herbu.
- Broche, *f.* rożen, prątek do maczania świec etc., gwoździć we śródku celu, kołeczek w becze przy szpuncie, *m.* igła, *f.* drót do robienia pończoch, *m.* vendre du vin à la broche, zaczopować wino, Broches, *pl. T.* kły naidłuższe u dzika, *m. pl.*
- Brochée, *f.* rożen pełen czego.
- Brocher, *v. a.* haftować, wyszywać, robić pończochy, *T.* zszywać, zszyć xiążkę etc., *fig.* iak na pozbyt co robić, nagle i niedbale co czynić, nabazgrać.
- Brochet, *m.* szczupak, *m.*
- Brocheter, *v. a.* mierzyć, wymiernąć wszystkie części okrętu.
- Brocheton, *m.* szczupaczek, *m.*
- Brochette, *f.* drewniany gwoździć, ustrugany prącik, rożenek, kawaleczki wątroby etc. na nim pieczone, *pl. m.* łopateczka drewniana, którą iadło ptaszętom daia, *f.*
- Brochetter, *v. a.* przybić, przypiąć, przyszpilić.
- Brocheur, *m.* euse, *f.* ten co xiążki zszywa, ponczosznik, co ponczochy robi, *m.*
- Brochoir, *s. m.* młotek kowalski do przybijania podkowy.

- Brochure, *f.* książeczka zszyta tylko i lekko oprawna.
- Brocoli, *s. m.* gatunek kapusty, — kalafior.
- Brodequin, *m.* bóćik, obów staroświecki, *m.* Brodequins, *pl.* łyścianki drewniane do tortury, *pl.*
- Broder, *v. a.* haftować, wyszywać obszyć, oblamować kapelusz, *fig.* zmyślać, dodawać, przyzdabiać.
- Broderie, *f.* haftarska robota, *f.* wyszywanie, haftowanie, *n. fig.* zmyślania, *n.* zmyślane ozdoby w opowiadaniu, *f. pl.*
- Brodeur, *m. euse, f.* haftarz, wyszywacz, *m. rka, f. fig.* autant pour le —, niech wierzy kto chce, komu się podoba, wymyśl to goły.
- Brodoir, *m.* kółko, cefka do iedwabiu, *n.*
- Broie, *v. Broye.*
- Broiement, ou broïment, *m.* roz-tarcie, starcie, stłuczenie, roz-cieranie, *n.*
- Bronchade, *f.* potknięcie, potknięcie się, *n.* ustérk, *m.* (o koniach).
- Broncher, *v. n.* potknąć się, ustérknąć się, *fig.* zbłądzić, zaiąkiwać się w mowie.
- Bronches, *f. pl.* części rozcho-dzące się od otworu oddecho-wego, *pl.*
- Bronchial, *e, adj.* w anatomii do płuc idący, o żyłach.
- Bronchique, *m. f. adj.* w anatomi do krtani należący.
- Broncocèle, *s. m.* wole, gruczoł, guz wielki, nabrzmiłość szyi.
- Broncotomie, *s, f.* w chirurgii przecięcie rurki krtaniowej.
- Bronze, *m.* bronz, *m.* spiż bronzowa, spiżowa figura, *f. fig.* coeur de bronze, *m.* kamienne serce, *n.*
- Bronzer, *a.* bronzować, spiżowy kolor dawać.
- Broquart, *m.* ieleń iednoroczny.
- Broque, Broquedent, *adj.* ząb zakrzywiony.
- Broquette, *f.* ćwiek, ćwieczek, *m.*
- Brossailles, *v. Broussailles.*
- Brosse, *f.* szczotka, *f. T.* pęzel wielki ze szczeciny, *m.*
- Bresser, *v. a.* wyczesać, wychędożyć szczotką, — *n.* biegać po lasach, schodzić lasy.
- Brossier, *m.* szczotkarz, *m.*
- Brossure, *s. f.* farba skóróm niektórym nadana.
- Brou, ou Brout, *m.* łąpina zielona na orzechach etc. *f.*
- Brouailles, *f. pl.* wnętrzości ryb i ptaków, *f. pl.*
- Brouée, *f.* deszcz drobny, *m.* mgła, *f.*
- Brouet, *m.* polewki gatunek, *f.*
- Brousse, *f.* taczki, *pl.* bieda, *f.* wóz o dwóch kołach, *m.*
- Brouetter, *v. a.* na taczkach wozić, iechać na biedzie etc.
- Brouetteur, *m.* ten co wozi kogo na biedzie albo na wozie o dwóch kołach.
- Brouettier, *m.* ten, co na taczkach co wiezie.
- Brouhaha, *m.* wykrzyk pochwalających słuchaczów, *m.*
- Brouhi, *s. m.* rurka do litowania szmelcarska lub złotnicza.
- Brouillamini, *m. fam.* mieszanina rzecz pomieszana, zawiła, *f.* zawiłanie, *n.*
- Brouillard, *m.* mgła, *f.* papier —, bibuła, *f.*
- Brouillement, *m. fam.* mieszanina *f.* mieszanie, *n.*
- Brouiller, *v. a.* mieszać, pomieszzać, zmieszać, *fig.* powikłać, pomieszzać, zawiććm uczynić, rozłączyć, poróżnić, rozdwoić przyiaciół, — des oeufs, wbiąć iaia, iaiecznicę robić, — du papier, psuć próżno papier niedorzeczném pismem, pomieszzać se —, *r.* pomieszzać się, zachmurzyć się na deszcz, *fig.* powadzić się, poróżnić się, rozdwoić się.
- Brouillerie, *f.* niezgoda, mieszanina, zwada, *f.* spór, *m.*
- Brouillon, *onne, a.* swarliwy, niespokojny, podszczuwacz, pobudziciel, zwadzca, *m.*

Brouillon, *m.* koncept, notularz, *m.* xięga kupiecka do zapisywania różnych rzeczy, *f.*

Brouir, *v. a.* zwiędleń czynić, opalić, *v. n.* zwiędnąć, uschnąć.

Brouissure, *f.* uschnienie liścia, zboża, *n.* strzeżoga, *f.*

Broussailles, *f. pl.* krzewy, krzaki, chróściny, *pl.*

Broussin d'érable, *m.* paski, pstrągi na iaworze, *pl.*

Brout, *m.* wyrostki na drzewie, *pl.*

Broutant, *ante, a.* bêtes broutantes, *T.* zwierzęta ogryzające wyrostki, gałązki z drzew, *n. pl.*

Brouter, *v. a.* et *n.* ogryźć.

Broutilles, *f. pl.* chróst, z którego wiązki wiąza, *m. fig. fam.* graty, gałgany, fraszki, *pl.*

Broye, *f.* cierlica, miedlica, *f.*

Broyement, *m.* tarcie, tłuczenie, rozcieranie, *n.*

Broyer, *v. a.* trzeć, rozcierać, zetrzeć, stłuc.

Broyeur, *m.* ten co farby trze, rozciera.

Bru, *synowa, f.*

Bruges, *f.* Bryga (miasto).

Brugnon, *m.* brzoskwinia czerwona, *f.*

Bruine, *f.* deszcz drobny, szronisty, zadymek dżdżysty, *m.*

Bruiné, *ée, a.* od szronu zepsuty.

Bruiner, *v. i.* mżyć się, prószyc się, iak deszczyk zimny padać.

Bruir, (une étouffe) *v. a.* przeniknąć materyą iaką parą z gorącej wody.

*Bruire, *v. n.* huczeć szumieć, szeleścić, mruzczeć.

Bruissement, *m.* huk, szum, szelest, *m.* huczenie, szumienie, szelestanie, mruczenie, *n.*

Bruit, *m.* huk, puk, szum, szelest, pisk, trzask, wrzask, ryk, *m.* ryczenie, mruczenie, *n.* szcęk, dźwięk, *m.* brząkanie, brzmienie, *n.* sława, *f.* dobre mienie, *n.* wieść, powieść, *f.* rozruch, zgietk, swar, hałas, *m.* faire du —, 'robić wiele hałasu, sans —, pocichu, à grand —, z wielką pompą, à petit —, skromnie, spokojnie.

Brulable, *adj.* palny, mogący być spalony.

Brûlant, *ante, a.* gorący, pałający, zapalony czém.

Brûlé, *m.* smak, zapach rzeczy przypaloney, *p. et a.* spalony.

Brûlement, *m.* spalenie, zapalenie, *n.*

Brûler, *v. a.* palić, spalić, sparzyć, zapalić, *fig.* rozpalić, zapalić, — la cervelle (à qq.), palnąć, strzelić komu w łeb, *n.* palć się, spalić się, zgorzeć, rozpalć się, rozegrzać się, *fig.* palć miłością, unosić się, zapalić się gniewem etc. usilnie się o co starać, gorąco czego żądać, pragnąć, — d'amour, szalenie się kochać, se —, r. spalić się, sparzyć się, spalić sobie co.

Brûleur, *m.* de maisons, podpalacz, zapalacz, *m.*

Brûlot, *m.* brander, *m.* okręt stary rzeczami ognistymi napełniony dla zapalenia okrętów nieprzyjacielskich, *f.* (dawnoy) strzała ognista, *f. fig.* kawałeczek, kasek przesolony i przepieprzony, *m. fam.* człowiek porywczy, *m.*

Brûlure, *f.* oparzelizna, sparzelizna, *f.*

Brunal, *ale, a.* zimowy.

Brume, *f.* mgła na morzu, *f.*

Brumeux, *a.* mglisty.

Brun, brune, *a.* brunatny, bai-brun, brunet, *m.* brunatny, *a.* mający czarnawą twarz lub włosy, Brune, *f.* brunetka, *f. fam.* sur la —, gdy się zmierzchało, gdy zmrok padał.

Brunâtre, *a.* brunatny.

Brunet, ette, *a. et s.* brunatny mężczyzna, niewiasta: włosy brunatne mająca, Brunet, *m.* brunetka, *f.*

Brunettes, *f. pl.* piosnka miłośna, *f.*

Brunir, *v. a.* brunatno co farbować, polerować, wycierać, *n.* zbrunatnieć, brunatnieć.

Brunissage, *m.* gładzenie, polerowanie.

- Brunisseur, *m.* ten co srebro etc. poleruje, *m.*
- Brunissoir, *m.* żelazo etc. do polerowania, *n.*
- Brunswic, *m.* Brunszwik.
- Brusque, *a.* porywczy, popędliwy, gruby, uporny.
- Brusquement, *ad.* ostro, hardzie.
- Brusquer, *v. a.* (*qq.*) obchodzić się, postępować sobie z kim popędliwie, porywco, ofukać kogo, — *une affaire*, z wielkim pędem wziąć się do czego, rzucić się do czego, dokazać czego, — *une place*, szturmem fortecy dobywać, do niej szturmować.
- Brusquerie, *f.* porywcość, popędliwość, *f.* postępek porywcozy, popędliwy, *m.*
- Brut, *ute*, *a.* surowy, niewypolerowany, *fig.* niewyrobiony, niewypolerowany, poidś — waga towaru w ogólności, *f.*
- Brutał, *ale*, *a.* bestyalski, bydlęcy, zwierzęcy, bezrozumny, gruby, niepolityczny, — *m.* grubiańsin, *m.*
- Brutalement, *ad.* po grubiańsku, po brutalnie.
- Brutaliser, *v. a.* (*qq.*), obchodzić się, postępować z kim niegrzecznie, po grubiańsku.
- Brutalité, *f.* żądza, przychyłość lubieżna, *f.* bestyalski, nieludzki uczynek, *m.* grubiaństwo, *n.* nieobyczajność, nieludzkość, *f.*
- Brute, *f.* bestya, *f.* bydlę, zwierzę bezrozumne, *n. fig.* wół, człowiek arcygłupi, *m.*
- Brute-bonne, *f.* gatunek gruszek, *f.*
- Bruxelles, *f.* Bruxella, *f.*
- Bruyant, *ante*, *a.* huczny, hukliwy, szumny, szumiący, huczający.
- Bruyère, *f.* zarośle, *n.* zarośla, *n. pl.* rola nieuprawiona, pełna kizaków, *f.*
- Buanderie, *f.* pralnia, *f.*
- Buandier, *m.* ière, *f.* blecharz, pracz, *m.* rka, czka, *f.*
- Bubale, *m.* mały bawół, *m.*
- Bube, *f.* krostka na ciele, *f.*
- Buberon, *v.* Biberon.
- Bubon, *m.* dymienica, morówka, guz weneryczny albo z powietrza morowego.
- Bubonocèle, *f.* ruptura koła członka wstydlwego, albo nad nim, *f.*
- Buccain, *m.* gatunek ślimaka.
- Buccal, *e.* *adj.* *w anatomii* należący do gęby.
- Buccellation, *s. f.* podział na wielkie kawałki, na wielkie części.
- Buccinateur, *adj.* muszkuł między szczękami, za pomocą którego można nadymać gębę.
- Buccine, *s. f.* trąba, puzan.
- Buce, *s. f. v.* Bussard.
- Bucentaure, *s. m.* okręt, na którym doża Wenecki każdego roku w dzień Wniebowstąpienia Pańskiego na morze wyjeżdża, i pierścień w nie wrzuciwszy do wiecznego nad niem panowania poślubia.
- Bucephale, *s. m.* koń ALEXANDRA W^o, — koń do parady, — *zartem* szkap, koń ladański.
- Bûche, *f.* polano drzewa, *n.* kłoda, *f.* kłoc, *m. fig.* durnisko, błaznisko, *n.*
- Bûcher, *m.* drwalnia, drewnia, *f.* stos, *m.*
- Bûcheron, *m.* rąbacz (drew), *m.*
- Buchette, *f.* chróst, wiory, *pl. m.*
- Bucolique, *a.* pastuszy, pasterski, poème —, skotopaski, *pl. Bucoliques de Virgile*, *f. pl.* skotopaski, *pl. fam.* zbiór różnych fraszek.
- Bude, *f.* Budzyna, *m.* Buda, *f.*
- Budget, Budjet, *s. m.* stan wydatków na rok uchwalonych Budzet.
- Budisse, *f.* Budysyn, *m.*
- Buce, *s. f.* ług.
- Buffet, *m.* bufet, szafa do srebra stołowego, *f.* kredens, *m.* srebro stołowe, *n.*
- Buffeter, *v. a.* dziurkę wywiercić w beczce, i pić przez nią wino z niej wyciekające (o furmanach).
- Buffeteur, *m.* furman to czyniący, *v.* buffeter.
- Buffetin, *v.* Buffetin.
- Buffle, *m.* bawół, *m.* skóra bawoła,

- bawołowa, *f.* kolet ze skóry takiej, *m.* *fig.* głupiec, bawół, *m.*
- Buffleterie, *f.* sprzęty skórzane żołnierskie, *m.* *pl.*
- Bulletin, *m.* bawolec, *m.* bawole, *n.* skóra z niego, *f.*
- Bufflonites, *s. f. pl.* zęby trzono-we, — skamieniałości.
- Bugle, *s. f.* żywokost, główienki ziele.
- Buhots, *s. m. pl.* pióra gęsie malowane.
- Buire, *f.* dzban, kufel wielki do nalewania napoiów, *m.*
- Buis, *m.* bukszpan, *m.*
- Buisart, Busart, *s. m.* orzeł morski mniejszy drapieżny.
- Buisserie, *s. f.* klepki bednarskie.
- Buisson, *m.* krzak, krzew, krzaki, krzewie, *pl. m.* krzewina, *f.* nieziołek, *m.* drzewo niskie owocowe, *n.*
- Buissonnet, *m.* krzaczek, *m.*
- Buissonneux, *n.* zarosły krzakami.
- Buissonnier, ère, *a.* lapins buissonniers, *pl.* króliki z ogrodzenia w lesie, *m. pl.* faire l'ecole buissonnière, omieszkać szkoły idąc na spacer.
- Bulbe, *f.* cebula ziół, kwiatów, *f.*
- Bulbeux, euse, *a.* cebulowaty, cebulowy.
- Bullaire, *m.* zbiór bul papieżkich, bularz.
- Bulle, *f.* bula papieżka, bulle d'or, bula Karola IV. Cesarza w Niemczech, *f.* babel, *m.* bulka złota, *f.* bulle d'eaux, bańka na wodzie, *f.*
- Bullé, èe, *a.* pieczęciami potwierdzony, autentyczny.
- Bullecin, *m.* cedułka zwinięta przy elekcyi papieżkiej, karta, karteczka oznajmująca, donosząca co, kartka, ceduła na gospodę dla żołnierza wydana, *f.* list świadeczny od zwierzchności, że kto z miejsca iedzie zdrowego, *m.* kartka na przepuszczenie towarów etc. wydana, gazety pisane, *f. pl.*
- Bulliarde, *a. f.* plama na xięzcu.
- Bunette, *f.* gatunek wróbla, *m.*
- Bunias, *s. m.* rzepa dzika.
- Buphonies, *s. f. pl.* święta w Atenach.
- Bupreste, *f.* paskudnik, robak iadowity — chrząszczyk zielonozłoty do kantarydy podobny.
- Buquer, *v. n.* we drzwi kołatać, zakołatać.
- Burail, *m.* materya pewna półiedwabna, *f.*
- Buraliste, *m.* poborca, *m. T.*
- Burat, *m.* sukno grube do habitów kapucyńskich etc. *n.*
- Buratine, *f.* materya pewna półiedwabna, *f.*
- Bure, *f.* gatunek sukna albo materyi bardzo podłey, grubey, *m.*
- Bureau, *m.* materya pewna gruba, *f.* stół do rachowania pieniędzy, pulpity, *m.* biórko, (bióro), *n.* pisarnia, expedyccya, izba pisarska, poczty etc. *f.* — d'adresse, mięysce, gdzie każdy o wszystkich do publiczności należących sprawach dowiedzieć się może, *n.* — de la guerre, kancelarya woyskowa, *f.* — de finances, *m.* skarb, *m.* skarbowa izba, *f. fig.* — d'esprit, towarzystwo uczonych ludzi, *a.*
- Bureaucratie, *s. f.* wpływ nieprawny, niebezpieczny, nieprzyстойne obęyscie się osób do biura należących.
- Burelé, e, *adj. w herbach* strefisty, strefy kolory dwoiste na przemian mający.
- Burèles, *s. f. pl. w herbach* balki poprzeczne zmniejszone do parzystey liczby.
- Buret, *m.* szarłatnik, *m.*
- Burette, *f.* dzbanuszek, *m.* ampułka (przy Mszy), *f.*
- Buretteier, *m.* kościelny, co ampułki do Mszy S. przed xiędzem nosi, *m.*
- Burgandine, *f.* naylepszy gatunek macycy perłowey, *f.*
- Burgrave, *m.* burgrabia, *m.*
- Burgraviat, *m.* burgrabstwo, *n.*
- Burgravine, *f.* burgrabina, *f.*
- Burin, *m.* rylec, *m.* dłótko, dłótko barwierskie, *n.*

- Buriner, *v. a.* ryć co ryłcem, zęby oskróbać.
- Burlesque, *a.* żartobliwy, zabawny, ucieśzny, krotofilny, trefny, *m.* pismo żartowne, trefne.
- Bursai, *a. m.* édit —, uniwersał na wybieranie pieniędzy wydany, *m.*
- Busc, *m.* brykla, *f.*
- Buse, *f.* sokół morski mniejszy drapieżny, *m. fig.* głupiec, dudek, *m.* buse du corps de pompe, *f.* rura u pompy, *f.*
- Busquer, *v. a.* ściągać sznurówkę brykla, bryklę wsadzić, *fam.* fortune, szczęścia swego szukać, usilnie o nie się starać.
- Busquière, *f.* miejsce na bryklę w sznurówce, *n.* haczek do pasa białołowskiego, *m.*
- Bussard, *m.* becza do wina, gorzałki, *f.*
- Buste, *m.* popiersie, *n.* obraz głowę aż do piersi wyrażający, *m.*
- Bustrophe, *f. v.* Boustróphedon.
- Bustuaire, *s. m.* zapasnik, gladiator, szermierz.
- But, *m.* cel, *m.* (meta, *f.*) *fig.* kres, zamiysł, *m.* przedsięwzięcie, *n.* de but en blanc, *ad. fig.* nie uważanie, nierozsądnie, but à but, równym sposobem, w niczem prymu nie mając.
- Bute, *f.* tkacki nóż, *m.* żelazko, *n.*
- Buté, *éc, a.* (à *gc.*) stały, nieporuszony w przedsięwzięciu.
- Butée, *s. f.* mur kamienny po końcach mostu, — przymurek, mur pierwszy od pola.
- Buteau, *s. m.* grubiański, nieociosany.
- Buter, *v. n.* piłką cel trafić, (na biliarze i w piłkę grając), zmierzać, celować do celu, *fig.* (à *qq.*) zamyślać, zachodzić koło czego, zmierzać na co, *a. T.* podpierać, (w budownictwie),

- se — (à *gc.*) *r.* determinować się do czego, trzymać się do czego, sprzeciwiać się.
- Butière, *v.* Buttière.
- Butin, *m.* zdobywca, *f.* łupy wojenne, *pl.*
- Butiner, *v. n.* wyysźdź na zdobywca, łupy zabierać, zdobydź.
- Butireux, *euse, a.* maślany.
- Butor, *m.* bąk, *m. fig.* głupiec, dudek, *m.* Butorde, *f. fig.* błaznica, gaska, *f.*
- Butte, *f.* pagórek, wzgórek, *m.* ściana za celem do którego strzelała, meta zkąd strzelała, *f.* celsztad, *m.* poudre de —, proch, którym do celu strzelała, *m. fig.* être en butte, (à *gc.*) bydź wystawionym na co przykrego.
- Butter, *v. a.* u mularzów podpieścić, utrzymywać, — u ogrodników osypywać ziemią.
- Buttière, *f.* rusznica, *f.* strzelba, z której do celu strzelała, *f.*
- Buture, *s. f.* grubość albo guz na nodze u psa łowczego.
- Buvable, *a.* pity, co pić można.
- Buveau, *v.* Biveau.
- Buvetier, *m.* gospodarz, *m.*
- Buvette, *f.* izba, gdzie tylko piła, piwnica ratuszowa, *n.* Buvettes, *pl. fam.* uczta, biesiada, *f.* związek, *m.*
- Buveur, *m.* pijak, pijanica, *m.*
- Buveur, *euse d'eau, ten, ta, co* tylko wodę pić.
- Buvotter, *v. n. fam.* nie wiele, ale często pić, popiiać sobie.
- Buze, *s. f.* rurka w miechu.
- By, *m.* przekop, rów głęboki wstawie ku upustowi idący.
- Bysse, *m.* len bardzo cienki i materya z niego, w starożytności bisior, *m.*
- Byzance, *v.* Constantinople.

C.

Ça, *i.* nu tedy, nuż, nu, *ad.* day sam, poydź sam, tu sam, tutaj çà et là, sam i tam, tam i sam de çà et de là, tedy i owędy, z tey i z owey strony, par de-ça, de de-ça, au de-ça, en de-ça, ztąd, z tey strony, par de-ça, *ppp.* tedy.

Caablé, *a.* bois —, drzewo od wiatru obalone, łom, *m.*

Cabal, Caban, *s. m.* kapitał dany kupcowi do handlu, — substancya, maiętność, dobra czyie.

Cabale, *f.* żydowska kabała, *T.* kabały, podstępny, *pl.* fakcya, intryga, *f.* spiszek, *m.*

Cabaler, *v. n.* kabały, bunt, fakcye robić, spiknąć się na co, intrygować o co.

Cabaleur, *m.* fakcyonista, *m.* intrygant.

Cabaliste, *m.* kabalista, *m.* intrygantka, *f.*

Cabalistique, *a.* kabalistyczny.

Cabanage, *s. f.* miejsce, gdzie dzicy obozują.

Cabane, *f.* chata, chałupa, *f.* ptaszyniec, *m.* łózka maytków po stronach w okręciu, *n.* buda szyperska, opona, *f.* nakrycie z płótna na czołnie etc. *n.*

Cabaner, *v. a.* zakładać szałasze, rozbiiać namioty, *n. et se —, r.* mieszkać w nich.

Cabaret, *m.* dom szynkowny, *m.* szynkownia, austerya, karczma, *f.* gościniec, *m.* taca, *f.* rodzaj dzwoniców, *m.* — borgne, karczmiisko, *n.*

Cabaretier, *m.* ière, *f.* szynkarz, karczmarz, gospodarz, *m.*

Cabarétique, *a.* do karczmy, austeryi etc. należący.

Cabas, *m.* kosz do fig, *m.*

Cabasset, *s. m.* szyszak starożytny, hełm.

Cabeliau, *s. m.* głowacz suchy, sucha ryba.

Cabestan, *m.* wierzchołek masztu okrętowego, *m.*

Cabidos, Cavidos, *s. m.* łokieć portugalski.

Cabillaud, *m.* kablion, *m.*

Cabille, Cabilah, *f.* horda Arabczyków, *m.*

Cabillots, *s. m. pl.* kołki drewniane na okrętach ze trzema dziurkami do przyciągania i związania lin.

Cabinet, *m.* gabinet, kabinet, kabinecik, pokoik, *m.* izdebka, *f.* pokoik do nauk, do czytania, kabinet różnych widzenia godnych rzeczy, prywet, sekret, *m. fig.* zbiór sam takich rzeczy, *m.* szafa wiele szufladek maiąca, altanka, *f.* chłodnik, *m. fig.* kabinet, rada tajemna, sprawy tajemne publiczne, *pl. f.* — d'orgue, lada do organów (*f.*) i organy w niej, *pl.*

Câble, *m.* lina wielka, cuma, *f.* kiersztak, *m.*

Câbleau, *m.* lina mała na okrętach, *f.*

Câbler, *v. a.* liny kręcić.

Cabochard, arde, *a. fam.* wielogłowy, wielką głowę maiący, głowacz, *m.*

Caboche, *f.* gwoźdź w trzewikach, hufnal popsuty, stary, *m. fig. fam.* łeb, *m.* głowa, *f.*

Cabochon, *m.* surowy, polerowany ale nierznięty rubin, gwoźdź mały do trzewików, *m.*

Cabosse, *f.* łupina, w której są iądra kakao, *f.*

Cabotage, *m.* żeglowanie po brzegach lądu, *f.*

Caboter, *v. n.* żeglować nad pomorzem, przy brzegach lądu.

Cabotier, Caboteur, *m.* Cabotière, *f.* okręciak mały do żeglowania przy lądzie, *f.*

Cabre, *s. f.* kafar do windowania ciężarów okrętowych.

Cabrer, *v. n.* faire — le cheval, wspinać konia, *fig.* gniewać, drażnić kogo, se —, *r.* wspinać się, *fig.* rozgniewać się.

Cabri, *m.* kozietek, *m.*

- Cabriole, *f.* kozieł, koziełek, kapryol, skob, *m.*
 Cabrioler, *v. n.* kapryole stroić, koziełki, kozły przewracać, skakać.
 Cabriolet, *m.* mały wózek o dwóch kołach, *m.* karyolka, taradajka, *f.*
 Cabrioleur, *m.* ten, co kapryole, koziełki przewraca, stroi, *m.*
 Cabrons, *s. m. pl.* podstawki pod łożami dział okrętowych, ażeby czasu nawałności nie ruszały się z miejsca.
 Cabron, *m.* ircha kozłowa wyprawna z młodych kozłat, *f.*
 Cabunia, *s. m.* konopie amerykańskie, — aloes amerykański.
 Cabus, *a. m.* choux —, kapusta etc. w główkach, głowiasta, *f.*
 Caca, *m. fam.* kaka, haytuś, *interj.* (do dzieci mówiąc).
 Cacaber, *v. n.* krzyżeć iak kuropatwa.
 Cacade, *f. fam.* kakanie, *n. fig.* głupstwo, *n.*
 Cacagogne, *m. et a. m.* maść stolec ułacniająca, *f.*
 Cacao, *m.* kakaowy orzech, *m.*
 Cacaoyer, ou cacaotier, *m.* drzewko kakao, *n.*
 Cachalot, *m.* ludoiad, rodzaj wiewióryba, *m.*
 Cache, *f. fam.* kąć, tajnik, *m.* skryte miejsce, skrycie, *n.*
 Cachectique, *a.* nadwężonego zdrowia, chorowity.
 Cacher, *v. a.* kryć, chować, taić, okrywać, zawiiać, *fig.* kryć się z czem przed kim, taić, pokrywać, zataić, se —, *r.* skryć się, kryć się, (*à qq.*) kryć się przed kim, *fig. (de qq.)* taić swe zamysły etc. przed kim, kryć się z niemi, pokrywać swe zawody, uczynki.
 Cachet, *m.* sygnet, *m.* pieczęć, pieczęć, *f.* billet, znak nauczycielowi za lekcją dany, *m.* — volant, pieczęć tak wyciśniona że list bez odpieczętowania otworzyć można, lettre de —, list królewski na poymanie czyie wydany, *m.*

- Cacheter, *v. a.* zapieczętować, pieczęć, pieczętkę wycisnąć, przyłożyć.
 Cachette, *f. fam.* kąć, tajnik *m. en —, ad.* skrycie, potajemnie, ukradkiem.
 Cachexie, *f.* chorowitość, cera zła od flegmy, *f.*
 Cachot, *m.* ciemnica, więzienie ciemne i niezdrowe, *n.* taras, *m.* zamknięcie, *n.* ciupka, przewora, kluzka na szalonych, *f.*
 Cachotterie, *f. fam.* sekretna mina w rzeczach małoważnych, *f.*
 Cachou, *s. m.* kley pachnący z pewnego drzewa Indyjskiego.
 Cacique, *m.* książ, xiążę Meksykański, wódz hord dzikich ludzi w Ameryce etc. *m.*
 Caciz, *s. m.* doktor prawa mahometanńskiego.
 Cacoehylie, *f.* złe trawienie; *n.* niestrawność żołądka, *f.*
 Cacoehyme, *a.* niezdrowy, chorowity, pełen flegmy.
 Cacoehymie, *f.* wilgotność, flegma szkodliwa w ciele, krew zepsuta, *f.*
 Cadodémon, *m.* zły duch, diabeł, *m.*
 Cacoëthe, *adj.* wrzód iadowity.
 Cacophonie, *f.* dźwięk słów niezgodny, nieprzyjemny, *m.*
 Cacotrophie, *s. f.* pokarm zepsuty.
 Cadamomi, *s. m.* nasienie pewne korzenne.
 Cadastre, *m.* katastr, *m.* księgi, (*f.*) registra poborowe, podatkowe, czynszowe, *m. pl.*
 Cadavéreux, *euse, a.* trup, trupiego koloru.
 Cadavre, *m.* trup, *m.*
 Cade, *s. m.* gatunek iałowcu, — oliwa.
 Cade, *s. m.* miara objętości, która według dawnego podziału różniła się metrowi kubicznemu.
 Cadeau, *m.* cug, *m.* ozdoba pisarska, *f. fig.* sztuczna, przyjemna lecz niepożyteczna robota, rzecz, ucza, biesiada (dla dam), *f.* podarunek, *m. fig.* je m'eu fais

- un cadeau, wiele sobie roskoszy
zład obiecunie.
- Cadeler, *v. a.* prowadzić, odpro-
wadzić — czynić podarunki.
- Cadenas, *m.* kłódka, pochewka, *f.*
futorialik na nóż, widelce i
łyżkę, *m.*
- Cadenasser, *v. a.* na kłódkę, kłódką
co zamknąć.
- Cadence, *f. T.* kadencya, takt,
dźwięk zgadzający się, *m.* me-
lodyjne zakończenie, *n.* gład-
kość peryodu, kadencya w po-
ezyi, *f.* kroki konia dobre, *pl.*
chód porządny, *m.* iednostay-
ność skoków w tańcu, *f.*
- Cadencer, *v. n.* takt, kadencyą
etc. zachowywać, *a.* — ses pe-
riodes, peryod gładki pisać.
- Cadène, *f.* łańcuch liny u bórtu
trzymający, łańcuch niewolni-
ków na galerze, gatunek kili-
mów, *m.*
- Cadenette, *f.* warkocz pleciony, *m.*
- Cadet, *m. eite,* *f.* młodszy, nay-
młodszy z dzieci, urzędników
etc. kadet, *m.*
- Cadette, *f.* płata do brukowania, *f.*
- Cadi, *m.* kady, sędzia Turecki.
- Cadileskier, *s. m.* sędzia wojenny
Turecki.
- Cadil, *s. m.* iedność miar obję-
tości.
- Cadis, *m.* pewna cienka materya
wełniana, *f.*
- Cadisé, *m.* gatunek drogietu, *m.*
- Cadmie, *f.* galman (galmzy), ko-
bolt, *m.* tucya, *f.* mosiężne od-
chodki, odmioty, *pl.*
- Cadogan, *s. m.* węzeł, którym
włosy przywiązane.
- Cadole, *s. f.* kłamka u drzwi.
- Cadran, *m.* kompas, zegar słone-
czny, cyferblat, *m.* tablica, tar-
cza zegarowa, *f.*
- Cadrature, *s. f.* zbiór sztuk ze-
garmistrzowskich, wymiar są-
żniowy powierzchni.
- Cadre, *m.* rama, ramka, *f.*
- Cadrer, *v. a.* kwadrować, na kwa-
drat przemiać, *n.* — avec (*gc.*)
zgadzać się, stosować się, skła-
dąć czyli rymować się z czem.
- Caduc, *uque,* *a.* słaby, chorowity,
- zgrzybiały, walący się, zni-
szczony, zły, *fig.* nietrwały,
znikły, marny, mal caduc, *m.*
kaduk, *m.* wielka choroba, *f.*
legs caduc, succession caduque,
f. kadukowy, bez dziedzica zo-
stający majątek, voix caduque,
f. nieważny głos, *m.* nieważna
kréska, *f.*
- Caduceateur, *s. m.* u Rzymian
herold obwołujący pokóy.
- Caducée, *m.* laska Merkurego, la-
ska poselska, *f.*
- Caducité, *f.* słabość, chorowita
starość, zestarzałość, *f.*
- Caen, *s. m.* miasto francuzkie
w dolney Normandyi.
- Cafard, arde, *a.* obłudny, *m. f.* —
obłudnik, świętoszek, *m.* dewo-
tka, *f.* damas —, gatunek ada-
maszku półiedwabnego, *m.*
- Cafarderie, *f.* obłudna, zmysłona
pobożność, *f.*
- Café, *m.* kawa, kawiarnia, *f.* ka-
fenaus, *m.*
- Cafetière, Caféryère, Cafeirie, *f.*
miejsce, pole do sadzenia kawy
przeznaczone, *n.*
- Cafetan, *m.* kaftan Turecki, *m.*
- Cafetier, *m.* kawiarz, kawiarnik,
m. kafetyer.
- Cafetière, *f.* dzbanuszek, garnu-
szek do kawy, *m.*
- Cafier, *m.* kafowe drzewo, na któ-
rém kawa rośnie, *n.*
- Cassila, *s. f.* karawan albo pere-
grynujące towarzystwo kupie-
ckie lub innych podróżnych
w państwie wielkiego Mogoła,
— nawa mała portugalska.
- Casserie, *s. f.* Kafrerya, kray
Afryki południowey
- Cassres, *s. m. pl.* mieszkańcy Ka-
freryi.
- Cage, *f.* klatka, *f. fig.* więzienie,
n. domek, pokóik ciasny, *m.*
— d'une maison, cztery główne
ściany domu, *f. pl.* — de cloche,
dzwon (bez serca), *m.*
- Cagée, *f.* klatka pełna ptaków
etc. *f.*
- Cagier, *s. m.* przedający ptaki.
- Cagnard, arde, *a. fam.* leniwy,

- gnuśny, nikczemny, leniwiac, leniuch, *m.*
 Cagnarder, *v. n. fam.* próżnować, baraszkować.
 Cagnardise, *f. fam.* gnuśność, *f.* lenistwo, próżnowanie etc. *n.*
 Cagneux, *euse, a.* krzywonogi, krzywogoleni.
 Cagot, *otte, a. m. et f.* obłudnik, nieszczerze nabożny, nabożniczek, *m. czka, f.*
 Cagoterie, *f.* nieszczerza, obłudna nabożność, *f.*
 Cagotisme, *m.* umysł nieszczerze nabożny, obłudny, *m.*
 Cagon, *m. fam.* odludek, oszukaniec potajemny, *m.*
 Cagonille, *s. f.* ozdoby wyrzynane na przodku nawy.
 Cague, *m.* okręt pewien Hollenderski, *f.*
 Cahai, *s. m.* oponicza z rękawami.
 Cahier, *m. sextern, m.* książeczka z papieru, pergaminu zszyta, *f.* arkuszy kilka drukowanych w kupę złożonych, heft, sexternik nauczyciela, *m. cahier des frais,* spis kosztów (w sprawach sądowych), *m.*
 Cahiere, *s. f.* lektyka, krzesło wielkie z poręczami.
 Cahin-caha, *ad. fam.* iako tako, niechętnie.
 Cahot, *m.* trzęsienie woza, *n. fig.* niespodziane, smutne zdarzenie *n.* przeszkoda, *f.*
 Cahotage, *m.* ustawiczne woza trzęsienie, *n.*
 Cahoter, *v. a.* trząść kogo na wozie.
 Cahute, *f. fam.* chata, *f.* chałupisko, domisko, *n.*
 Caic, Caïque, *m.* bat przy galerze idący, albo rozbojników morskich, *m.*
 Caïes, Cayes, *f. pl.* piaski, syrty, skały na morzu, *pl.*
 Caïeu, *m.* wyrostek, (*m.*) główeczka u cebulek kwiatkowych, *f.* kwiatek z cebulki, *m.*
 Caille, *f.* przepiórka, *f.*
 Caillé, *p. et a.* zsiadły, *m.* zsiadłe mleko, *n.*

- Caillebotte, *f.* kawałek mleka zsiadłego, *m.*
 Caillebotis, *m.* kraty na okrętach wojennych, *f. pl.*
 Caillement, *m.* zsiadanie mleka, krwi, skrzepienie krwi, *n.*
 Cailler, *v. a.* mleko zsiadać t. i. zsiadłem, krew krzepić t. i. skrzepią robić, se —, *r.* zsiadać się, skrzepnąć.
 Cailletage, *m.* paplanie, głupie gadanie, *n.*
 Cailleteau, *m.* przepiórka młoda, *f.*
 Caillette, *f.* slaz; paplak, bełkot, plotka, *m.*
 Caillot, *m.* kawałek krwi skrzepłej, *m.*
 Caillot-rosat, *s. m.* różana gruszka, gatunek gruszek bardzo smakowitych.
 Caillotis, *s. m.* gatunek sody, szmelcu szklarskiego.
 Caillou, *m.* kamyczek, kamyczek, *m.*
 Cailloutage, *m.* kupa kamyków, grota etc. z kamyków zrobiona, *f.*
 Caimacan, *s. m.* Kaimakan, przedniejszy urzędnik porty Otomańskiej, zastępca Wielkiego Wezyra.
 Caimacani, *s. m.* płótno cienkie Bengalskie.
 Caïman, *m.* krokodyl wielki, *m.*
 Caimand, *m. ande, f.* Caimaudeur, *m. euse, f. fam.* włóczęga, tułacz, leniwy żebrak, *m.*
 Caimander, *v. n. fam.* z lenistwa żebrać, *a. fig. fam.* wyżebrać.
 Caïque, *v. Caïc.*
 Caisse, *f.* skrzynia, skrzynka, kassa do pieniędzy, *f.* bęben, *m. fig.* pieniądze, *pl. m.*
 Caissetin, *m.* skrzyńeczka, *f.*
 Caissier, *m.* kassyer, *m.*
 Caisson, *m. T.* wóz prowiantowy, *m.* prochownia, skrzynka pod kozlein u karety, *f.* — de bombas, skrzynia z bombami zakonpana, *f.*
 Cajeput, *s. m.* oliwa aromatyczna pachnąca.
 Cajoler, *v. a.* głaskać kogo, pochlebiać komu, cajoler le vais-

- seau, przeciw wiatrowi żeglować.
- Cajolerie, *f.* pochlebstwo, *n.*
- Cajoleur, *m.* euse, *f.* pochlebca, *m.* — bniczka, *f.*
- Cajute, *f.* mieszkanie na okręcie, *n.*
- Cal, *m.* skóra twarda na ręce etc. *f.* otręt, odręt, *f.*
- Caladaris, *s. f.* materya bawełniana Indyjska z czerwonymi pasami.
- Calade, *s. f.* mieysce pochodziste, spadzistość wyniosłej iakiey posady.
- Calais, *s. m.* miasto francuzkie w Pikardyi.
- Calaison, *s. f.* głębokość okrętu od pokładu do dna.
- Calamba, *s. m.* Aloes.
- Calament, *m.* Calamente, *f.* lebiodka, *f.*
- Calaminaire, *a.* do galmanu, do tucyi należący.
- Calamine, *f.* galman, *m.* tucya, *f.*
- Calamistrer, *v. a. fam.* czesać, kędzierzawić, trefić, zawiać włosy.
- Calamite, *f.* magnet, magnes, *m.*
- igła magnesowa, *f.*
- Calamité, *f.* nieszczęście, *n.* biéda, *f.* utrapienie, *n.*
- Calamiteux, euse, *a.* nieszczęsny, nieszczęśliwy, utrapiony.
- Calamus Aromaticus, *s. m.* trzcina wonna, ryska trawa, sitowie wonne.
- Calandre, *f.* skowronek, kółko czarne oko szyi maiaący, wołek, robak czarny w życie, *m.* wałkownica do wałkowania sukna etc. magiel, *m.*
- Calandrer, *v. a.* wałkować, maglować.
- Calandreur, *m.* wałkarz, *m.*
- Calasie, *s. f.* osłabienie włókien błonki rogowej w oku.
- Calastique, *adj.* rozwalniający włókna.
- Calatrava, *s. m.* order woyskowy Hiszpański.
- Calcaire, *a.* wapnowaty, wapnisty.
- Calcamar, *s. m.* ptak Brezylski
- tey co gołąb wielkości, latać niemogący.
- Calcaneum, *s. f.* druga większa kość w pięcie.
- Calcanton, *s. m.* koperwas czerwony.
- Calcédoine, *f.* kalcedon, *m.*
- Calcédoineux, euse, *a.* nakrapiany nakształt kalcedonu.
- Calcination, *f.* w proch obrócenie, rozwiązanie kruszcu etc. kalcynowanie, *n.*
- Calciner, *v. a. T.* w proch obrócić, rozwiązać co ogniem, sztychwaserem, kalcynować.
- Calcis, *s. m.* gatunek sokoła nowego.
- Calcite, *m.* koperwas od natury kalcynowany, w proch obrócony, *m.* ruda mosiężna, miedziana, *f. T.*
- Calcographie, *s. m.* sztycharz, ten co na metallach wyrzyna.
- Calcographie, *s. f.* nauka rycia na metallach.
- Calcul, *m.* kalkulacya, *f.* zrachowanie, *n.* kamień w nerce, w pęcherzu, *m.*
- Calculable, *a.* co można zrachować, wyrachować.
- Calculateur, *m.* rachownik, kalkulator, *m.*
- Calculer, *v. a. z-*, *wy-*, porachować, zliczyć, kalkulować.
- Calculeux, euse, *adj.* kamienisty, — żwirowaty.
- Cale, *f.* wiór, drewno do podstawek, *m.* czapka płaska, *f.* le fond de cale, spód okrętu, pokład, *m.*
- Calebasse, *f.* bania podługowata, flaszka z niey, *fig.* frauder la calebasse, przy dziale kogo oszukać.
- Calebassier, *m.* drzewo Amerykańskie banie podługowate rodzące, *n.*
- Calebotin, *s. m.* u szewca pudło bez wieka, kadłub od kapelusza do włożenia szydła, wosku i dratwy.
- Calèche, *f.* kolaska, *f.* gatunek kapeluszków kitykowych, *m.*

Caleçon, *m.* gatki, kalsony, *pl.*
 Caleçonnier, *m.* krawiec, co gatki
 robi, *m.*
 Caléfaction, *s. f.* zagrzanie w me-
 dycyne.
 Calemar, *m.* piórnik.
 Calémare, *v.* Calmar.
 Calémbourg, Calámbourg, Calém-
 bour, *s. m.* — Kalambur, dwo-
 iakie znaczenie słów, igraszka
 dowcipna z ułożenia słów roz-
 maite znaczenie mających.
 Calendes, *f. pl.* dzień każdego
 miesiąca pierwszy u Rzymian,
 zjazd Plebanów na rozkaz Bi-
 skupi złożony, *m.*
 Calendrier, *m.* kalendarz, *m.*
 Calenture, *f.* gorączka, *f.*
 Calepin, *s. m.* zbiór słów, uwag,
 wyjątków, słownik *Kalepina.*
 Caler, *v. a.* podłożyć pod stół etc.
 wiór, klinek, spuszczać (na dół),
 rozpuszczać żagle, *fig.* pobła-
 żać, *n.* sieć do wody spuszczać.
 Calfat, *m.* zgrzebie z włókna lnia-
 nego, pakuły do dychtowania,
 zatykania okrętów, zatykanie,
 dychtowanie okrętu, dłoto do
 tego, *n.* ten co zatyka i na-
 sinala szpary w okręcie, *m.*
 Calfater, *v. a.* zatykać szpary o-
 krętowe.
 Calfentrage, *m.* zatykanie, zale-
 pianie dziur, szpar, *n.* zgrzebie,
 pakuły, *pl.* kleyster, kley do
 tego, *m.*
 Calfentrer, *v. a.* szpary w oknach
 etc. zatykać, zalepiać.
 Calibé, *e, adj.* mówiąc o rzeczy
 do której wchodzi stal.
 Calibre, *m.* kaliber, *m.* wielkość,
f. światło uyscia działowego etc.
n. przecięcie kuli, *n. fig.* stan,
m. wartość, *f.* dokładność, *m.*
 Calibrer, *v. a.* mierzyć otwór
 działa lub przecięcie kuli.
 Calice, *m.* kielich, kłobuk, kło-
 bucze, *m.*
 Calife, *m.* kalif, *m.*
 à Califourchon, *ad.* na oklep,
 iężdząc, iadąc iak na koniu
 przewiesiwszy nogi.
 Caligneux, *euse, adj.* ciemny,
 pochmurny, ponury.

Calin, *m.* kruszec z cyny i ołowiu
 złożony, *m.*
 Cälin, *m.* (*ine, f.*) *fam.* leniwiec,
 leniuch, *m.*
 se Cäliner, *v. r. fam.* w gnuśno-
 ści żyć.
 Caliorne, *s. f.* w *marynarce* lina
 gruba okrętowa do windowania
 ciężarów.
 Calixte, *m.* Kalixt *imie.*
 Calleux, *euse, a.* grubey skóry,
 twardey skóry.
 Calligraphe, *m.* pięknie pisać-
 cy, *m.*
 Calligraphie, *f.* kunszt, *m.* nauka
 pisania pięknego, *f.*
 Calliope, *s. f.* Kalliopa, iedna
 z dziewięciu muz.
 Callitricha, *s. m.* mała zielona.
 Callosité, *f.* twarda, gruba skóra
 na ręce, *f.*
 Callots, Calots, *s. m. pl.* kamień
 łupny, nim w tablice połupany
 zostanie.
 Calmande, *f.* kalmanka, *f.* (ma-
 terya).
 Calmant, *m.* sposób na ułagodze-
 nie bólu.
 Calmar, ou Cornet, *m.* kałamarz,
m. kałamarka, czernica, *f.*
 Calme, *a.* cichy, spokojny, — *m.*
 cisza morska, *f. fig.* pokój, *m.*
 spokojność, *f.*
 Calmer, *v. a.* usmierzyć, uspokoić,
 ułagodzić, ukoić, se —, *r.* uspo-
 koić się.
 Calmou, *s. m.* materya bawet-
 niana.
 Calomniateur, *m.* trice, *f.* po-
 twarza, osławiacz, oczerni-
 ciel, *m.*
 Calomnie, *f.* potwarz, *f.* osławia-
 nie, oczernienie, *n.*
 Calomnier, *v. a.* osławiać, oczer-
 niać, potwarzać kogo.
 Calomnissement, *ad.* potwornie,
 obmownie, osławiając.
 Calomnieux, *euse, a.* potwarliwy.
 Calonière, *v.* Canonnière.
 Calorique, *s. m.* w *chemii* ciepłik.
 Calotine, *f.* gatunek wierszów
 żartobliwych, satyrycznych, *m.*
 Calotte, *f.* płaska czapeczka oso-
 bliwie kardynalska, *f. fig.* go-

- dność kardynalska, czapka iaką
 błazen nosi, *f.* — à oreilles,
 kaptur, *m.*
 Calottier, *m.* ten co czapki płas-
 kie robi.
 Caloyer, *s. m.* Bazyliian, mnich
 grecki.
 Calquer, *v. a.* kopersztych prze-
 rysować, odznaczyć obwody.
 Calumet, *s. m.* fajka długa u
 dzikich.
 Calus, *m.* twarda skóra, albo nar-
 obiona na ręce, *f. fig.* twar-
 dość, nieczułość, *f.*
 Calvaire, *m.* kalwarya, *f.* pagórek
 z bożą męką, *m.*
 Calvanier, *m.* robotnik, co w sto-
 dołach snopy warstami ukła-
 da, *m.*
 Calville, *m.* gruchawka (jabłko), *f.*
 Calvinisme, *m.* kalwińska nauka,
 religia, *f.*
 Calviniste, *m.* kalwin, *m.*
 Calvitie, *f.* łysina, *f.*
 Calybite, *s.* mieszkający w chacie,
 chałupnik.
 Camaïeu, *m.* kamea, *f.* rznięty
 kamień, kamień z różnemi figu-
 ramy z natury, *m.* malowanie
 jedną farbą, *n.*
 Camail, *m.* płaszcz biskupi, *m.*
 Camaldules, Camaldoli, *s. m. pl.*
 Kamelduli zakonnicy, *imie to
 nadane od włoskiego miasta,
 Campo Maldoli, gdzie ten zakon
 nappierwey fundowany.*
 Camarade, *m. et f.* towarzysz,
 spółnik, spółczeń, spółmie-
 szkaniec, *m.*
 Camard, *arde, a.* płaskonosy.
 Cabbage, *m.* czopowe od piwa, *n.*
 Cambiste, *m.* wexlarz, bankier, *m.*
 Cambouis, *m.* mąż z piasty wozo-
 wey ciekąca, *f.*
 Cambrai, Cambrésis, *m.* Kamerak
m. miasto.
 Cambrer, *v. a.* sklepisto, obłą-
 czysto co robić, nakrzywić,
 zginać, naginać co, *se — r.* zgi-
 nać się, rzucać się.
 Cambure, *f.* obłączystość, *f.* nar-
 krzywienie etc. czego, *n.*
 Cameade, *s. f.* wilczy pieprz
 mniejszy, *ziele.*
- Camée, *m.* gatunek kamienia
 rzniętego, *m.*
 Caméléon, *m.* chameleon, wia-
 trożył, *m. fig.* człowiek nie-
 stały, *m.*
 Caméléopard, *m.* wielbłądorys,
m. wielbłąd Abissyński pstry
 nakształt lamparta, *m.*
 Camélot, *m.* kamlot, (czamlot),
m. (materya).
 Cameloté, *ée, a.* nakształt kamlotu
 tkany.
 Camelotier, *m.* gatunek prostego
 podłego papieru, *m.*
 Camelotine, *f.* materya cienka na
 kształt kamlotu, *f.*
 Camerier, *m.* komornik, podko-
 morzy u papieża, *m.*
 Cameriste, *f.* hochmistrzynie przy
 niektórych dworach, *f.*
 Camerlingat, *m.* godność wielkiego
 Podskarbiego papieżkiego, *f.*
 podskarbstwo, *n.*
 Camerlingue, *m.* wielki podskarbi
 papieżki, *m.*
 Camion, *s. m.* wóz o dwu niskich
 kołach do przewożenia towa-
 rów, — maleńka szpilka.
 Camisa, *s. m.* ubiór niewieści u
 Karaibów.
 Camisade, *f.* naziad nocny, szturm
 w nocy przypuszczony, *m.*
 Camisole, *f.* kamizelka, *f.*
 Camoiard, *m.* gatunek materyi, *f.*
 Camomille, *f.* rumian, rumianek,
m. maruna, *f.*
 Camouflet, *m.* finfa, *f. fig.* afront,
m. zniwaga, zelżywość, *f.* wy-
 łanianie, *n.*
 Camp, *m.* obóz, *m.* wojsko, *n.*
 — volant, wojsko lekkie na
 podjazd lub inną wyprawę iaką
 wysłane, *n.*
 Campagnard, *m. arde, f. et a.*
 wiejski, ziemianin, *m.*
 Campagne, *f.* pole, *n.* trakt, *m.*
 wyprawa woienna, kampania,
f. en pleine —, na wolnem
 miejscu, na otwartém polu,
maison de —, mieszkanie letnie
n. pièce de —, działo polowe,
 półdziałek, *m. aller à la —*,
 poiechać na wieś, *aller en —*,
 iść w pole, iechać, iść w na

- woynę, na wyprawę woienną; battre la —, ięździć po polu, *fig.* wiele niepotrzebnych przytaczać rzeczy (w pismach).
- Campagnol, *m.* szczur polny.
- Campane, *s. f.* kutas złoty, srebrny, albo iedwabny, — ozdoba snycerska w kształcie dzwonek, — *w architekturze* okrągło oderznęte ozdoby u dachów łamanych hollenderskich, — kapitela u słupów korynckiego porządku.
- Campanelle, *s. f.* jagoda babia, *ziele.*
- Campanette, *s. f.* powóy płotowy, liliia płotowa, dzwonki płotowe, — powóy zamorski.
- Campaniforme, *a.* dzwonek, do dzwonka podobny.
- Campanille, *f.* dzwonica, *f.* wierzchnia część kopuły, *f.*
- Campanini, *m.* marmur włoski z Karary, *m.*
- Campanule, *f.* powóy, *m.* dzwonki, *pl.*
- Campe, *m.* drogię do sukna podobny, *m.*
- Campèche, *m.* drzewo kampez Amerykańskie do farbowania, *n.*
- Campement, *m.* obozowanie, rozstanowienie obozu, *n.*
- Camper, *v. a.* obozem stanąć, obozem się położyć, mocno postawić, *fig. (qq)* opuścić, porzucić, zostawić kogo. — *n.* obozem stać, obozować, se —, *r.* obozem stanąć, położyć się, stanąć, usieść, rozprzestrzenić się.
- Camphre, *m.* kamfora, *f.*
- Camphré, ée, *a.* kamforowany, kamforą przyprawiony.
- Camphrier, *m.* drzewo kamforowe, *n.*
- Campine, *f.* kurczę młode karmne, *n.*
- Campo, *s. m.* wełna hiszpańska ze Sewilii.
- Campos, *m.* rekreacya, *f.* dzień od szkoły wolny, *m. fam.* święta, *n. pl.* wakacye.
- Camus, *m.* use, *f.* et *a.* płaskonosy, *fig. fam.* zawstydzony, zasmucony, wyłaiany.
- Canabil, *s. m.* ziemia w medycynie używana.
- Canacopole, *s. m.* nauczyciele wiary ś. umiysjonarów w Indyach.
- Canada, *s. m.* Kanada, nowa Francya w Ameryce.
- Canade, *s. f.* konew napoiu dla marynarza na okrętach.
- Canadien, enne, mieszkaniec Kanady.
- Canaille, *f.* hultaj, kanaliia, *m.* hultajstwo, *n.* chałastra, *f.*
- Canal, *m.* kanał, rów do sprowadzenia wody, *m.* koryto rzeki, przesmyk, *m.* cieśnina, *f.* wąskie między dwiema brzegami morze, *n. fig.* droga, *f.* sposób, *m.*
- Canamelle, *s. f.* trzcina cukrowa.
- Canapé, *m.* kanapa, *f.*
- Canapsa, *m. fam.* torba, taistra, *f.* tłomoczek, *m.*
- Canard, *m.* kaczka, *f.* kaczor, gęsior, pies kudłaty, pływacz, *m.*
- Canarder, *v. a.* zdaleka, ze zasadki kogo zastrzelić, zabić, ubić.
- Canardière, *f.* chata, *f.* domek, z kądem na kaczki dzikie strzelają, *m.* polowanie na kaczki, izeziro, na którym kaczki są dzikie, miejsce skryte, z którego bezpiecznie strzelać można, *n.*
- Canari, rin, *m.* kanarek, *m.*
- Canaries, *f. pl.* wyspy kanaryjskie, *f. pl.*
- Canasse, ou Canastre, *m.* knaster, (kosz do pakowania tego tytoniu), *m.*
- Cancanias, *m.* atlas Indyjski, *m.*
- Cancel, *m.* chór, *m.* kratkami ogrodzone miejsce przy ołtarzu wielkim, miejsce gdzie pieczęć chowaia, *n.*
- Cancellation, *s. f.* *w prawnictwie* uchwała kassująca uprzednią uchwałę.
- Cancelle, *m.* czerwony raczek morski, *m.*
- Canceller, *v. a.* przemazać pismo, za nieważne uznać.
- Cancer, *m.* rak, *m.* (choroba).

Cancer-de-Galien, *s. m.* bandaż do głowy.
 Cancre, *m.* rączek morski okrągły, pałak morski, *m. fig. fam.* skąpiec, sknera, *m.*
 Candelabre, *m.* lichtarz wielki, świecznik, *m.*
 Candulette, *s. f.* w marynarce lina z hakiem żelaznym.
 Candeur, *f.* szczerłość, otwartość, *f.*
 Candi, *ie, a.* lodowaty, kandyzowany, du sucre candi, cukier lodowaty, *m.*
 Candi, Cando, *s. m.* miara łokciowa indyjska 7 łokci wynosząca.
 Candidat, *m.* kandydat, *m.*
 Candide, *a.* szczerzy, otwarty.
 Candidement, *adv.* szczerze, otwarcie.
 Candie, *f.* Kandya, *f.* diot, *m.* rodem z niey.
 Candir, *v. n. se —, r.* lodowacieć, zkandyzować się.
 Candis, *s. f.* frukta cukrem oblaue.
 Candou, *s. m.* drzewo na wyspach Maldywskich tak twarde, że dwie sztuki iego iak stal i krzemień ogień wydaia.
 Caue, *f.* kaczką samica, *f. fig. fam.* faire la —, strachać się, bać się.
 Canelade, *s. f.* pokarm z cukru, cynamonu i szpiku czaplowego, którym sokoła na czapłę zaprawiaia.
 Canepetière, *f.* ptak podobny do dropia, tylko że mniejszy, *m.*
 Canepin, *m.* cienka skóra iągnięcia wyprawna, *f.*
 Canequin, *m.* bagazyja biała Indyjska, *f.* podły kartun.
 Caneter, *v. n. fam.* dreptać, iak kaczką chodzić, dybać.
 Caneton, *m.* kaczą, *n.*
 Canette, *f.* kaczą, *n.*
 Canevas, *m.* kanewas, *m.* płótno grube, *n. fig.* układ, plan, *m.* pierwsza delinercya pisma, *m.*
 Cangé, *s. m.* woda ryżowa.
 Cangrène etc. *v.* Gangrène etc.
 Caniche, *f.* suka kudłata, *f.*
 Caniculaire, *a.* jours —, kanikuła, *f.*

Canicule, *f.* kanikuła, *f.*
 Canide, *m.* papuga czubata, *f.*
 Canif, *m.* scyzoryk, *m.*
 Canine, *a. f.* faim —, głód wilczy, psi, wielki, *n. dent —*, ząb wystawiający, *m.*
 Caniveaux, *m. pl.* rząd kamieni szerokich na bruku, *m.*
 Cannage, *m.* mierzenie łokciem, *n.*
 Caunaie, *f.* trzcina, *f.* trzciniisko, *n.*
 Canne, *f.* miara pewna łokciowa, trzcina, *f.* (ziele i laska), — à sucre, trzcina, z której cukier warzą, *f.*
 Cannelas, *m.* cynamon w cukrze smażony, cukry cynamonowe, *pl. m.*
 Cannelle, *f.* cynamon, kurek u beczi etc. *m.*
 Cannellé, *ée, a.* cynamonowy.
 Cannellier, *m.* drzewo cynamonowe, *n.*
 Canner, *v. a.* łokciem mierzyć.
 Cannette, *f.* drót złoty czyli srebrny, szych spłaszczony, *m.*
 Cannette, *v.* Canette.
 Cannibale, *m.* ludożerca, ludojad, *m.*
 Canon, *m.* armata, *f.* działo, *n.* głównia, rura strzelbowa, rura, rurka, gołeniowa kość w nodze przedniej końskiej, puszką, *f.* stoik aptekarski wysoki, *m.* cewka podługowata tkacza, wędzidło, *n.* monszuk we środku się składający, *m.* łystcianki, pończochy bez szkarpetek, coup de canon, *m.* wystrzał z działa, *m.*
 Canon, *m. T.* kanon, *m.* ustawa kościelna, *f.* le droit —, prawo kanoniczne, kościelne, *n.* — des écritures, xięgi kanoniczne, *f. pl. gros —, petit —*, kanon wielki i mały, *m.* (lityry drukarskie), — emphytéotique, czynsz od roli, zmiętności, *m.*
 Canonial, *ale, a.* kanoniczny, kapłański, heures canouiales, pacierze, godziny kapłańskie w brewiarzu, *pl.*
 Canoniat, *m.* kanoniia, *f.* kanonikostwo, *n.*
 Canonicité, *f.* prawdziwość kanonicznych xiąg etc. *f.*

Canonique, *a.* kanoniczny.
 Canonisation, *f.* kanonizacya, *f.* kanonizowanie, *n.*
 Canoniser, *v. a.* kanonizować, w poczet świętych policzyć, *fig.* bardzo chwalić, wychwalać.
 Canoniste, *m.* kanonista, *m.*
 Canonnade, *f.* kanonada, *f.* bicie, strzelanie z dział, *n.*
 Cannoner, *v. a. z* dział bić, palić, strzelać.
 Canonnier, *m.* puszkarz, kano- nier, *m.*
 Canonnière, *f.* namiot na dwóch drągach rozpięty, *m.* dziura w murze do strzelania, pukawka dziecinna, *f.*
 Canope, *s. f.* gwiazda pierwszej wielkości w nawie ze 45 gwiazd złożoney.
 Canot, *m.* czółno z drzewa całego wydrażone, *n.*
 Canqueter, *v. n.* mówiąc o krzyku kaczek.
 Cantal, *s. m.* gatunek séra francuzkiego.
 Cantalabre, *s. m.* lisztekki u drzwi i okien.
 Cantanettes, *s. f. pl. w marynar.* dwa otwory, między któremi leży stér okrętowy.
 Cantate, *f.* kantata, *f.*
 Cantatille, *f.* kantatka, *f.*
 Cantatrice, *f.* śpiewaczka, *f.*
 Cantharide, *f.* kantaryda, *f.*
 Cantimarons, *s. m. pl.* prom z kilku czółnów związany.
 Cantine, *f.* puzdro do wina, *n.* piwnica, gdzie butelki z winem stoją, *f.* szynkarz w fortecy, *m.*
 Cantinier, *m.* szynkarz w fortecy, *m.*
 Cantique, *m.* pieśń nabożna na chwałę Bożą, *f.* cantique des cantiques pieśń nad pieśniami.
 Canton, *m.* kanton, powiat, *m.* ziemia *f.*
 Cantonnade, *f.* miejsce za teatrem, *n.*
 Cantonnement, *m.* kantonowanie, *n.*
 Cantonner, *v. a. et n.* kantonować, po wsiach wojsko rozło-

żyć, bydź rozłożonym, *se —, r.* okopać się.
 Cantonnière, *f.* płotek u nóg łó- żka, *f.*
 Canule, *s. f.* rurczka, którą do rany wkładają aby nie zarastała.
 Cap, *m.* przylądek, *m.* nadmorska góra, przód, przodek okrętu, *m.* de pied en cap, od pięty aż do głowy, *doubler le cap*, mi- nać górę nadmorską, — *cap-mouton*, okowane wałki do przyciągania żagliów i ciężarów, — *cap-de-more*, pniak czwo- rograniasty z wydrążeniem we środku do osadzenia masztu.
 Capable, *a. (de qc.)* sposobny, zdatny do czego, sprawny, bie- gły w czém. être —, bydź w stan- nie, être capable de tout, móż na wszystko się odważyć, avoir l'air capable, wiele rozumieć o sobie (o swoiey zdatności), razem tenir i contenir, obszerny, wielki.
 Capacité, *f.* sposobność, sprawność, zdatność do czego, wielkość, obiętość, przestrzeń, *f.*
 Capade, *s. f. u kapelusznika* po- włoka wełny subtelney na ka- peluszu.
 Caparaçon, *m.* deka, dera, *f.* ki- lim na konia, *m.*
 Caparaçonner, *v. a.* kilimem, deką konia na-, okryć.
 Cape, *f.* oponcza, *f.* kwef, *m.* kapa, kapica, *f. fig.* rire sous —, po- cichu się naśmiewać, wysmie- wać.
 Capelan, *m.* pop mizerny, bam- biza, *m.* mała ryba morska, *f.*
 Capelet, *s. m.* nabrzmiałość, wrzód na tylney części nogi końskiej, w pięcinach.
 Capeline, *f.* gatunek kapelusza słomianego, *m.*
 Capendu, *m.* pomme de —, ga- tunek jabłek zimowych, *n.*
 Capigi, *s. m.* odzwierny Seraiowy.
 Capigi-Bachi, *s. m.* naczelnik od- zwiernych.
 Capilament, *s. m.* mówiąc o roślinach małych długie i cieni- uchne liście.
 Capillaire, *a.* cienki, cieniuchny,

- iak włos, kobiecey włos, *m.*
sirop de —, syrup od tego nazwany, *m.*
- Capitolade, *s. f.* bigos *potrawa.*
- Capiscol, *m.* dziekan kapitulny, *m.*
- Capitaine, *m.* kapitan, wódz wielki, generał, *m.*
- Capitainerie, *f.* kapitaństwo, burgrabstwo, *n.* urząd łowczego etc. dom jego, powiat, nad którym ma dozór, *m.* — de chasse kniecia, *f.* obwód do łowów, *m.*
- Capitaines, *v.* Capitane.
- Capital, *ale, a.* główny, przedniejszy, najważniejszy, lettres capitales, wielkie litery na początku, wersały, *pl.* crime capital, występki główne, *m.* peine capitale, kara pod gardłem, k. śmierci, *f.* ennemi capital, główny nieprzyjaciel, *m.*
- Capital, *m.* kapitał, *m.* iścizna, summa główna pieniędzy, *f.* nayprzedniejszy, najważniejszy punkt, *m.*
- Capitale, *f.* stolica, *f.* miasto stołeczne, *n.* litera wielka, *f.*
- Capitaliste, *m.* et *f.* kapitalista, *m.*
- Capitan, *m.* fanfaron, *m.*
- Capitan-Bacha, *s. m.* admirał turecki.
- Capitane, *f.* galera hetmańska, *f.*
- Capitation, *f.* pogłównie, *n.*
- Capitel, *s. m.* ług klarowny, czysty.
- Capiteux, *euse, a.* głowę zawracający.
- Capitole, *m.* kapitolium Rzymskie, *n.*
- Capiton, *m.* naygrubszy jedwab, *m.* wyczoski jedwabne, *pl.*
- Capitoul, *s. m.* ławnik w mieście francuzkiém Tuluzie.
- Capitoulat, *s. m.* ławnikostwo w Tuluzie.
- Capulaire, *m.* zbiór ustaw królów francuzkich, *m.*
- Capulaire, *a.* należący do kapituły, kapitulny, kanoniczny.
- Capulairement, *ad.* według praw, zwyczajów kapitulnych.
- Capitulat, *m.* głos i miejsce w kapitule mający.
- Capitulation, *f.* kapitulacya, *f.*
- Capitule, *s. m.* krótka nauka dawana po mszy świętej.
- Capituler, *v. n.* kapitulować, poddać, spisać punkta o poddaniu fortecy, miasta.
- Caplan, *s. m.* mała rybka morska, znajduiąca się pospolicie tam, gdzie stokfiszce poławiają.
- Capnomance, *f.* wieszczba, *f.* wrożenie z dymu, *n.*
- Capoc, *s. m.* bawełna Indyjska prządz się nie daiąca i tylko do materaców używana.
- Capolin, *m.* wiśnia amerykańska, *f.*
- Capon, *m. fam.* dowcipny graczy, szuler, oszust, *m.*
- Caponner, *v. n. fam.* oszukiwać grając w karty.
- Caponiere, *s. f. we fortyfikacyi* pokryte stanowisko dla żołnierzy na dnie rowu suchego.
- Capoquier, *s. m.* drzewo Indyjskie grubą bawełną do przędzy niesposobną rodzące, *v.* Capoc.
- Caporal, *m.* kapral, *m.*
- Caposer, *v. n.* stér mocno przywiązawszy, nadętym żagle po morzu latać.
- Capot, *m.* oponicza z kapturem, *f.* kaptur, kasztelan, *m.* sucha, burda, *f.* (grając w karty), kapota, kapotka, *f.* surdut, *m. fig. fam. demeurer* —, zamieszany i zawstydzonym bydź.
- Capote, *f.* kapotka, *f.*
- Capre, *f.* kapara, *f.*
- Capre, *m.* armator, kaper, fraybiter, co za zezwoleniem zwierzchności okręty nieprzyjacielskie zabiera, okręt jego, *m.*
- Caprice, *m.* upór, *m.* dziwactwo, *n.* myśl dzika, *f.* koncept zabawny, *m.*
- Capricieusement, *ad.* dziwacznie, uparcie.
- Capricieux, *euse, a.* uparty, uporny, dziwny.
- Capricorne, *m.* koziorożec, *m. T.*
- Caprier, *m.* kapary, krzewina, na której kapary rosną, *f.*
- Caprizant, *adj. w medycynie* nierówny, nieiednostayny.
- Capron, *m.* rodzaj poziemek wiel-

- kich, sztuka sukna podługowata nowicyuszów kapucyńskich, *f.*
- Capse, *f.* puszka, w którą wota składa, *f.*
- Capsulaine, *adj.* w anatomii żyła pewna w sercu.
- Capsule, *f.* futeralik, *m.* komórka iabłęk, gruszek etc. w której są iąderka, *f.*
- Captal, *s. m.* dowodzca, kapitan (*vieux*).
- Captateur, *m.* zabiegacz, łapacz dziedziectwa, *m.*
- Captation, *f.* podejście, podchwycenie, *n.* sztuka, *f.*
- Captatoire, *a.* podejściem nabyty, otrzymany.
- Capter, *v. a.* podejściem nabydź, otrzymać.
- Captiement, *adj.* zdradliwie, obłudnie.
- Captieux, *euse, a.* zdradliwy, podchwytliwy.
- Captif, *ive, a.* poymany, w niewolę wzięty, coeur captif, serce w więzach miłosnych zostające, *a. raison captive*, rozum namiętnościami lub przesadami osłabiony, *m. tenir captif*, w podległości, poddaństwie trzymać, zbytnie uległości wymagać.
- Captiver, *v. a.* fig. niewolić, opanować, podbić pod swoją władzę: *se —, r. fig.* samego siebie jak w więzieniu trzymać, powściągać się, hamować się.
- Captiverie, *s. f.* więzienie murzynów w Senegalu.
- Captivité, *f.* niewola, *f. fig.* mus, *m.* iarzmo, *n.*
- Capture, *f.* zdobycz, *f.* plon, łupy *m. pl.* zabranie zakazanych towarów, imanie, łapanie dłużnika, złoczyńcy, *n.*
- Capturer, *v. a.* złapać, ułować, schwytać.
- Capuce, *m.* kapica, *f.* kaptur, *m.*
- Capuchon, *m.* kapica podróżnych, *f.* kaptur, *m.*
- Capuchonné, *adj. m.* pokryty kapturem, zakapturzony.
- Capucin, *m.* Kapucyn, *m. cine, f.* nka, *f.*
- Capucinade, *f.* śmieszne kapu-
- cyńskie kazanie, *n. fig.* głupstwo, *n.*
- Capucine, *s. f.* kapucynka mniszka, — tygiel, rynka gliniana o trzech półkach z rękojeścią, — rzeżucha Indyjska ziele.
- Caput-mortuum, *v.* Tête-morte.
- Caquage, *s. m.* układanie warstami śledzi, solenie śledzi.
- Caque, *f.* beczka do śledzi, prochu, *f.*
- Caque-denier, *s. m.* skapiec.
- Caquer, *v. a.* nasalać śledzie.
- Caquerolle, *v.* Casserolle.
- Caquesange, *f.* (żartuiąc) biegunka, *f.* dryzdzaczka, *f.*
- Caquet, *m.* gđakanie kokosze, *n. fig.* świegotanie, klekotanie, *n.*
- Caqueter, *v. n.* gđakać, iako kury, *fig.* klekotać, świegotać, klepać, pleść.
- Caqueterie *f.* świegotanie, klekotanie etc. *n.*
- Caqueteur, *m. euse, f.* świegot, klekot, *m.*
- Caquetoire, *f. v.* Babiloire.
- Caquets, *pl.* mowa próżna niedorzeczna, — obmowa.
- Caqueur, *s. m.* ten co układa, co nasala śledzie.
- Car, *c. bo.* bowiem, albowiem.
- Carabé, *m.* bursztyn, *m.*
- Carabin, *s. m.* uzbrojony karabinem, — fanfaron, — cyruliczek, — gracz co grać przestaie, skoro cokolwiek wygrał albo przegrał.
- Carabinade, *s. f.* popędliwy postęppek, popędliwość.
- Carabine, *f.* karabin, *m.*
- Carabiner, *v. a.* gwintować broń, karabin, *n.* strzelać, iak karabin *fig.* grać w dorywczą, nie wytrwać.
- Carabinier, *m.* karabinier, żołnierz konny karabinem uzbrojony, *m.*
- Carach, Carag, *s. m.* haracz, podatek, który chrześciani i żydzi Turkom płacić zwykli.
- Caracol, *m. T. escalier en —, m.* wschody okrągłe, kręcone, *pl.*
- Caracoler, *v. n.* wywiać się na koniu, sprzyncę z nim wyrabiać, obracać konia.
- Caracpli, *m.* gatunek tombaku, *m.*

Caracore, *s. f.* gatunek nawy na wyspie Borneo używanej.

Caracouler, *v. n.* grucliać.

Caractère, *m.* znak, *m.* litera, *f.* charakter, *m.* ręka, *f.* pismo, *n.* figury, *f.* charaktery czarnoxięskie, *m. pl.* własność, *f.* przymiot, charakter, tytuł, *m.* godność, *f.*

Characteriser, *v. a.* oznaczyć, odczować, opisać co, *se —, r.* w prawdziwey pokazać się postaci.

Caractérisme, *s. m.* w botanice podobieństwo, zgodność.

Caractéristique, *a.* znaczny, znakomity, prawdziwy, właściwy, *f.* uniejętność sążlenia o charakterze ludzkim, *f.* lettre —, litera charakterystyczna, *f.*

Carafe, *f.* flaszczyka, karafinka, *f.*

Carafon, *m.* statek lodem napełniony, flasza wielka, *f.*

Caragach, *s. m.* bawełna ze Smyrny.

Carague, *f.* karanna, guma, *f.*

Caraites, *s. m. pl.* sektarze u żydów, którzy się tylko słów textu pisma ś. trzymają i wszystkie odrzucają wykłady.

Caramel, *s. m.* cukier brunatno warzony, służący za lekarstwo na katar.

Caramoussail, Caramoussat, *m. T.* kupiecki okręt turecki z tyłem bardzo wysokim, *m.*

Carangue, *s. f.* płaszczka, ryba biała na wyspach antylskich.

Caranguer, *v. n.* u marynarzów pracować, mieć co do czynienia, uwiać się.

Carapace, *f.* skorupa żółwia wierzchnia, *f.*

Caraque, *f.* okrągły okręt portugalski, *m.*

Carat, *m. T.* karat, *m.* pewien stopień czystości złota, *m.* Carats, *pl.* dyamenciki małe, *m. pl.* Carata, Karata, *s. m.* gatunek aloesu.

Caravane, *f.* karawan, *m.* wyprawa wojenna kawalerów Maltańskich, *f.*

Caravaneur, *s. m.* okręt z Marsylii do handlu wschodniego.

Caravanier, *m.* ten, co wielbłąda przy karawanie prowadzi, *m.*

Caravanserail, *m.* dom wielki gościnny dla podróżnych we wschodnich kraich, *m.*

Caravelle, *f.* okręt okrągły mały portugalski, *m.*

Carbatine, *f.* skóra z bydlęcía świeżo odarta.

Carbet, *s. m.* chata wielka u dzikich na wyspach antylskich.

Carboucle, *m.* wrzód iadowity, karbunkuł, *m.*

Carbonnade, *f.* na rosztwie pieczone mięso, *n.* karbonada, *f.*

Carbouillon, *s. m.* podatek od kotłów solnych w Normandyi.

Carcailler, *v. n.* śpiewać, iak przepiórka.

Carcan, *m.* kuna, przegierz, *m. f.*

Carcasse, *f.* szkielet, *m.* kości, *f. pl. fig.* człek bardzo chudy, *m. — de vaisseau,* wiązanie, (*n.*) budynek okrętowy, *m.*

Carcinomateux, euse, *a.* skancerowany, trędowaty.

Carcinome, *m.* rak, wrzód ciała wyłaziący, *m.*

Cardamine, *f.* rzeżucha wodna, *f.*

Cardamome, *m.* kardamom, *m.* rayskie ziarenka, *n. pl.*

Cardasse, *f. T.* grępla wielka do gręplowania iedwabiu etc., figa Indyjska, *f.*

Carde, *f.* głąb, *m.* mięso we śródtku liści niektórych roślin, *n.* grępla, *f.*

Cardée, *f.* grępla pełna czego, *f.*

Carder, *v. a.* wełać, iedwab gręplować.

Cardeur, *m.* euse, *f.* gręplownik, *m.*

Cardiaire, *m. et f. adj.* rodzący się w sercu.

Cardialgie, *f.* bolenie żołądka, *n.*

Cardiologie, *f.* nauka o sercu, *f.*

Cardiaque, *a.* serdeczny, serce posilający.

Cardier, *m.* rzemieślnik co gręple robi, ten co niemi handluie, *m.*

Cardinal, *ale, a.* główny, celny, nayprzedniejszy, les nombres cardinaux. liczby główne, kardynał, *pl.*

Cardinal, *m.* kardynał, dzieciół z dziobem czerwonym, *m.*
 Cardinalat, *m.* kardynałstwo, dostojenstwo, *a.* godność kardynalska, *f.*
 Cardinale, *f.* kwiat kardynalski.
 Cardiogme, *m.* zgaga, *f.*
 Cardon, *m.* karcioch, karczoch Hiszpański, *m.*
 Cardouzile, *s. f.* materya wełniana do szat.
 Carême, *m.* wielki post, *m.* kazania wielkopostne, *n. pl.*
 Carême-prenant, *m.* zapusty, mięsopusty, *pl. fig.* maskarnik, mięsopustnik, *m.*
 Carénage, *m.* warsztaty, gdzie okręty naprawiają, dychtowanie ich, *n.*
 Carence, *s. f.* niedostatek.
 Carène, *f.* trama, *f.* dno, *n.* spodek okrętu, *m.*
 Caréner, *v. a.* dychtować, naprawiać dno okrętu umyślnie na iedną stronę położonego.
 Caessant, *ante, a.* pochlebny, pochlebiający, przymilaający się.
 Caresse, *f.* pochlebstwo, przymilenie się, *n.* karesy, *m. pl.*
 Caresser, *v. a.* pochlebiać, przymilać się komu, głaskać kogo, *fig.* pochlebiać mową komu.
 Caret, *m.* żółwia gatunek, *m.*
 Cargaison, *f.* ładunek okrętowy, *m.*
 Cargamon, *s. m.* najlepsze rayskie ziarenka z królestwa Wisapurskiego.
 Cargue, *s. f.* podnoszenie i opuszczanie żagłów.
 Carguer, *v. a.* podnosić żagiel.
 Carguer, *v. n.* żeglując nakłaniać się na iedną stronę.
 Cargueras, Calbas, *s. m.* lina do naciągania żagla wielkiego.
 Cariatide, *w* architekturze figury, posągi niewiast podpierające gzemysy, albo inną część budowy.
 Caricature, *f.* karykatura, *f.* śmieszne malowidło, *n.*
 Carie, *f.* brant, zapał, *m.* spróchniałość kości, *f.* próchnienie zęba etc., *n.*

Carié, *ée, p. et a.* spróchniały, robaczywy.
 Carier, *v. a.* kość zarazić, próchnić, toczyć, spróchniałym, robaczywym co zrobić, *se —, r.* zóbtwieć, spróchnieć.
 Carillon, *m. etc. v.* Carrilon etc.
 Carinthie, *f.* Karyntya, Carinthien, *enne, a. et s.* Karyntczyk, Karyntski, z Karyntyi.
 Carisel, *m.* gatunek płótna grubego, *n.*
 Caristade, *f. fam.* iałmużna, *f.*
 Carlet, *v.* Carrelet.
 Carlette, *s. f.* gatunek kamienia łupnego do dachów, — piła stolarska do polerowania.
 Carlin, *s. m.* moneta srebrna Neapolitańska nie spełna złoty i wynosząca, — mały piesek.
 Carline, Caroline, *s. f.* lepczyca ziele.
 Carlingue, *s. f.* balka przez całą długość dna okrętowego idąca.
 Carmagnole, *f.* Karmaniola, taniec i śpiew patryotyczny, *m.* petits carmagnols, *m. pl.* małe Piemonckie sługi, *m. pl.*
 Carme, *s. m.* karmelita zakonnik, — gatunek stali.
 Carmes, *m. pl.* wszystkie czwórki *pl.* (graiąc w kostki).
 Carmeline (laine), *adj.* wełna peruwiańska wigoniowa.
 Carmelite, *f.* karmelitka, *f.*
 Carmion, *m.* karmin, *m.*
 Carminatif, *ive, adj.* w medyc. wiatry w żołądku uśmierzaący.
 Carnage, *m.* siekanina, rąbanina, rzeź, bitwa krwawa, *f.* wybiłanie zwierząt, *n.* ponęta, *f.* ściernwo do przynęcenia zwierząt drapieżnych, *m.*
 Carnassier, *ière, a.* mięso iedzący, drapieżny, (o ludziach) wiele mięsa iedzący.
 Carnassière, *f.* torba myśliwska, *f.*
 Carnation, *s. f.* w malarstwie farba cielista na członkach odzieżę nie pokrytych, koloryt tychże części.
 Carnau, *s. m.* w żeglar. nauce kął, buchta w żaglu od wiatru ku sztabie.

Carnaval, *m.* karuwał, *m.* zapusty, *pl.*

Carne, *f.* róg u stołu etc., *m.*

Carné, *ée, a.* cielisty, (o kwiatkach).

Carnele, *s. f.* obrączka na monetach.

Carneler, *v.* Créneler.

Carnet, *s. m.* książeczka, w którą sobie kupiec raty długów i ezas wypłacenia notuje.

Carnification, *s. f.* w medyc. przestoczenie się kości na mięso.

Carnifier, (se), *v. p.* przemienić się w mięso.

Carniole, *f.* Karniola, księstwo Kraińskie, Karniolskie, *n.*

Carnivore, *a. et m.* mięsoiedzący, mięsem się żywiący.

Carnosité, *f.* puchlina mięsna, *f.*

Carogne, *f. fam.* ścierw, *m.* ścierwo, *n.*

Caron, *s. m.* w baiecz. *hist.* Charon, przewoźnik piekielny, duszy zmarłych przez rzekę Styx przeprowadzający, — Caron, sztuka słoniny.

Caronade, *s. f.* krótkie, wielkiego kalibru działo, tak nazwane od miasta Caron w Szkocyi, gdzie najpierw odlane zostało.

Caroncules, *s. f. pl.* drobne gruczoły w różnych członkach.

Carotides, *s. f. pl.* w anatomii arterye, żyły pulsowe prowadzące krew do mózgu.

Carotique, *m.* otwór w kościach sennych, — *a.* śpiący, niewyspany.

Carotte, *f.* marchew, sztuka tytuniu kręconego, *f.*

Carotter, *v, n.* skapo, bojaźliwie grać.

Carottier, *m. ière, f.* gracz bojaźliwy, *m.*

Caroube, Carouge, *m.* różki, *pl.* chleb S. Jana, *m.*

Caroubier, *m.* chleb S. Jana, *m.* (drzewo).

Carpasum, *s. m.* ziele bardzo iadowite, sok jego sprawia sen i człowieka zadusza.

Carpe, *f.* karp, *m. fig.* faire la

carpe pamięć, słabym, chorym się pokazywać.

Carpe, *s. m.* w anatomii przegub ręki między dłonią i łokciami, gdzie jest ośm kostek we dwa rzędy.

Carpeau, *m.* karpik mały na rybek, *m.*

Carpettes, *f. pl.* pakłak, *m.* sukno, płótno grube do pakowania towarów, *n.*

Carpière, *f.* sadz (osobliwie na karpie), *m.*

Carpillon, *m. v.* Carpeau.

Carpin, *m.* grab, *m.* grabina, *f.*

Carpolithe, *s. m.* owoc zkamieniały, zpetryfikowany.

Caryologie, *s. f.* choroba konwulsyyna.

Carquèse, *s. m.* piec hutniczy, w którym się materya na szkło topi.

Carquois, *m.* saydak, *m.*

Carrare, *m.* gatunek pięknego marmuru, *m.*

Carre, *f.* zwierzchnia, górna część kapelusza, sukni od ramion do pasa, *f.* bót etc. bez nosa, okrągły, *m.*

Carré, *ée, a.* czworograniasty, bataillon carré, batalion w czworoscian ustawiony, partie carrée, towarzystwo dwóch mężczyzn i tyłuż kobiet, homme carré, człowiek krępy, gruby a niski, homme carré des epaules, barczysty człowiek.

Carré, *m.* czworogran, czworobok, kwadrat, *m.* figura czworograniasta, *f.* — de mouton, łopatka skopowa, *n. pl.*

Carré, *p, et a.* czworograniasty, czworograniasto zaciesany.

Carreau, *m.* czworogran, czworobok, kwadrat, *m.* kwadratowy kamień, bruk, *m.* posadzka, *f.* kamienna, szyba, stępel menniczny, *m.* poduszka, *f.* żelazko, żelazo, *n.* kamień piorunowy, *m.* strzałka, strzała, *f.* zatwardzenie w ciele, *n.* czworogran (w grze kart), étoffes à petits carreaux, materye w kostkę robione, *pl. f.* brochet carreau,

- bardzo wielki karp, *m.* — de pierre, kamień ciosowy, *m.*
 demeurer sur le —, zostać, paść na placu.
 Carrefour, *m.* krzyżowa droga, *f.*
 róg ulicy, *m.*
 Carrelage, *m.* sadzenie posadzki, *n.* posadzka, zapłata od posadzki, *f.*
 Carreler, *v. a.* sadzić, robić posadzkę kamienną, podselować, podeszwę przyszyć, łątać bót etc.
 Carrelet, *m.* płaszczka, ryba, *f.* czworograniasty liniał, *m.*
 Carrelettes, *f. pl.* pilnik do polerowania żelaza, *m.*
 Carreleur, *m.* rzemieślnik, co posadzki kamieniem robi, *m.*
 Carrelure, *f.* nowe podeszwy u starych bótów, trzewików, *f.*
 Carrément, *a.* czworograniasto, w kwadrat.
 Carrer, *v. a.* czworograniasto robić, kwadrować, se —, *r. fam.* szumno stąpać, nadymać się, rozpościerać się.
 Carrier, *m.* kamiennik, co łamie w górach kamienie, co niemi handluje, *m.*
 Carrière, *f.* góry, gdzie kamienie łamą, szranki, *pl.* bieg, *m.* droga, *f. fig.* bieg życia ludzkiego, czas urzędu, *m.* se donner carrière, oddadź się uciezce, se donner carrière aux dépens de qq. żarty sobie z kogo robić.
 Carrillon, *m.* dźwięk dzwonów zgodny, *m.* dzwonenie składne, kunsztowne dzwonek granie na organach etc. *n. fig.* hałas, wrzask, *m.* donner à double carillon, dyrdem biedz.
 Carrillonneur, *v. n.* grać na dzwonekach, dzwonić dzwonami zgodnymi.
 Carrillonneur, *m.* ten, co na dzwonekach gra, ten co dzwoni.
 Carriole, *f.* karyolka, *f.*
 Carrosse, *m.* karetka, *f.*
 Carrossée, *f.* karetka pełna czego, *f.*
 Carrossier, *m.* stalmach, siodlarz, co karety robi, koń dobry do karety, *m.*
 Carrousel, *m.* karusel, *m.* igrzysko

- rycerskie, *pl.* miejsce do tego przeznaczone, *m.*
 Carrouse, *fam.* faire —, iedź, pić i hulac.
 Carrure, *f.* szerokość plec, ramion, czworograniastość, *f.*
 Cartaux, *m. pl.* inappy marynarskie *f. pl.*
 Cartayer, *v. n.* omiać koleinę.
 Carte, *f.* gruby, kleiony papier, *m.* karta do grania *f.* rachunek gospodarza, *m.* — du diner, kartka, na której wyrażono, jakie potrawy są na obiad, *f. f.* — de géographie, géographique, mappa, *f.* — marine, karta, mappa marynarska, *f.* Cartes, *pl.* talia kart, *f.* pieniądze do kart, *m. pl.* kartowe, *n. fig.* brouiller les — waśnić, kłócić, donner carte blanche à qq. dadź władzę nieograniczoną,
 Cartel, *m.* kartel, kartelusz, *m.* wyzwanie na pojedynk, *m.* ugodą względem wydania zbiegów, ieńców etc. handlu (osobliwie na morzu podczas wojny), *f.*
 Cartelade, *s. f.* miara do wymierzania gruntuów.
 Carcelet, *m.* gatunek materyi włanianey, *f.*
 Carlette, *a. f.* ardoise —, tabliczka z kamienia łupnego, *f.*
 Cartelle, *f.* tarcica gruba, *f.* forszet *m.* drzewo do sadzoney roboty, *n.*
 Cartero, *m.* pugilares, pulares, *m.*
 Carteron, *v.* Quateron.
 Cartésianisme, *s. m.* nauka Kartezjusza (*Descartes*).
 Cartésien, *s. m.* naśladowca Kartezjusza.
 Cartier, *m.* kartownik, rzemieślnik karty robiący, karciarz, papier do zawijania kart, *m.*
 Cartilage, *m.* chrząstka, *f.*
 Cartilagineux, *euse, a.* chrząstkowaty, chrząstkowy.
 Cartisane, *f.* iedwab przędzony, (*m.*) złoto, srebro nitkowe na pergaminie, karcie wyrzynane, nawijanie, *n.*
 Carton, *m.* papier gruby kleiony, pudełko ukleione z papieru, *n.*

- arkusz, *m.* karta przedrukowana, *T.* delineacya, *f.* abrys, *m.*
- Cartonner, *v. a.* w kleiony o-
prawić papier, przedrukowaną
kartę włożyć.
- Cartonnier, *m.* papiernik, co gruby
papier kleiony robi, przedaie, *m.*
- Cartonnière, *f.* rodzaj osy, *f.*
- Cartouche, *m.* ozdobna oprawa
do podpisu przy obrazie, *f.* ład-
unek armatni, kartacz, *m.* ab-
szyt, urlop, *m.* cartouche jaune,
odpędzenie haniebiez z wojska, *n.*
- Cartouchier, *m.* ładownica, *f.*
- Cartulaire, *m.* metryka kościelna, *f.*
- Carus, *s. m.* letarg, spiączka, cho-
roba, po której paraliż zwykł
następować.
- Carvi, *m.* kmin, anyż polny, *m.*
- Carybde, *s. m.* przepaść głęboka,
topiel bezdenna na morzu Sy-
cylijskim przy Messynie.
- Caryocostinum, *s. m.* lekarstwo
purgujące.
- Caryophyllata, *s. f.* Benedykt, ku-
klik ziele.
- Caryophilloide, *s. f.* kamień ma-
jący różne figury i kształty na
sobie, iako goździki etc.
- Cas, *m.* przypadek, stan rzeczy,
przypadek (w gram.) *m.* czy-
ność, *f.* występki, *m.* cas for-
tuit, trafunek, au cas, en cas,
w przypadku, na przypadek, en
tout cas, na każdy przypadek,
zawsze, en cas de —, w razie,
co się tego tycze, faire cas de
qc. dobrze o czym sądzić, sza-
cować co, cas de conscience,
rzecz sumnienia się tycząca, *f.*
- Cas, casse, *n.* słaby, cichy, ucięty
(o głosie).
- Casanier, *m. ière, f.* piecuch, domak,
— *a.* mener une vie casanière,
être d'humeur casanière, żyć
samotnie, w domu zawsze sie-
dzieć.
- Casaque, *f.* płaszcz z guzikami i
z rękawami, *m. fig.* tourner —,
chwycić się strony przeciwny,
odstąpić.
- Casaquin, *m.* kaftan, *m.*
- Cascade, *f.* katarakta, *f.* spadek,
spad wody, próg, *m. fig.* skok,
zły związek w mowie, *m.* ap-
prendre une nouvelle par cas-
cades, dowiedzieć się o czym
z powieści.
- Cascanes, *f. pl.* podziemny chód
pod bastyonem, *m.*
- Cascarille, *s. f.* kora z pewnego
gatunku kleszczowiny, słone-
cznika gronistego.
- Case, *f.* pole na szachownicy etc.
n. dwa warcaby w jednym sto-
jące rzędzie, *m.* chata murzyń-
ska, *f. fam.* patron de la —, go-
spodarz, pan domu, *m.*
- Casemate, *f.* sklep, *m.* miejsce
skryte ze strzelnicami, kaze-
mata, *f.*
- Caser, *v. n.* obszyć tasiemką, se
—, *r.* usadowić się, ustalić się.
- Caserette, *f.* tworzydło drewniane,
forma drewniana do robienia
sérów, *f.*
- Caserne, *f.* koszary, *pl. f.*
- Caserner, *v. n.* mieszkać w ko-
szarach, — postawić, umieścić
w koszary.
- Caseux, euse, *a.* sérny, sérowy.
- Casilleux, euse, *adj.* u szklarza o
szkle, od dyamentu kruszący się.
- Casoar, *s. m.* kazoar, ptak z ro-
dzaju strusiów.
- Casque, *m.* hełm, szyszak, rodzaj
ślimaka, *f.*
- Casqué, *e, adj.* hełmem odziany,
mający na głowie szyszak.
- Cassade, *f. fam.* kłamstwo w po-
trzebie, w żarcie, *n.* stawka
większa, *f.*
- Cassaille, *s. f.* pokładanie pługiem
ugorowej roli przed wiosną.
- Cassant, ante, *a.* łomisty, kruchy.
- Cassation, *f.* zniesienie, skasowa-
nie, *n.*
- Cassave, *s. f.* chleb na antylskich
wyspach z korzenia drzewa
Manioc nazwanego.
- Casse, *f.* kasya, *f.* skasowanie o-
ficera za błąd popełniony, *f.*
skrzynka na pisma, *f.*
- Cassé, *ée, p. et a.* złamany, poła-
many, skasowany, zniszczony,
fig. cichy, słaby (o głosie), stary
słaby.

- Casse-cou, *m.* niebezpieczne miesce, gdzie kark złamać można, *n.*
- Casse-cul, *m. fam.* upadnienie na zadek, *n.*
- Casse-museau, *m. fam.* uderzenie w chrząstkę nosową, w gębę, gatunek ciasta, *n.*
- Casse-noisette, *m.* dziadek do rozłupania orzechów), dziecićół, *m.*
- Casse-noix, *m.* orzechołomiec, *m.* (ptak).
- Casse-noie, *f. T.* galas, *m.* dębiana, *f.*
- Casser, *v. a.* złamać, połamać, po-, rozłukiwać. *fig.* abdan-kować, rozpuścić żołnierze, zwiiać chorągwie, znieść, ska-sować, osłabić, nadwałić, *n. et se —, r.* roz-, połamać się, roz-, potłuc się, *fig.* osłabić, słabić.
- Casserolle, *f.* rondel, *m.*
- Casseron, *s. m.* ryba morska la-taiąca.
- Casse-tête, *m.* niebezpieczna, gło-wę zawracająca robota, nauka, *f.* mocne wino, *n.* pałka do za-biiania, *f.* zabawa, w której łubki różnego kształtu w pewną formę się układają, *f.*
- Cassetin, *m.* przegroda w skrzynce na pisma, *f.*
- Cassette, *f.* skrzyneczka, szkatułka, *f.*
- Casseur, *m.* grand — de raquettes *fig. fam.* fanfaron, *m.*
- Cassidoine, *s. f.* mira, kamień drogi.
- Cassie, *f.* kasya (drzewo), *f.*
- Cassier, *m.* kasya, *f.* (drzewo).
- Cassin, *s. m.* rama nad warszta-tem tkackim.
- Cassine, *s. f.* domek letni, wiejski.
- Cassiopée, *s. f.* Kasyopeia, kon-stellacya niebieska ze 13 gwiazd iasných złożona.
- Cassis, *m.* porzeczka, *f.*
- Cassolette, *f.* faierka do kadzenia, kadzielniczka, *f.* wonny z niey zapach, *m.*
- Cassonade, *f.* faryna biała, *f.*
- Cassure, *f.* załomek, szecerb, *m.*
- Castagnette, *f.* gatunek materyi, *f.* Castagnettes, *pl.* grzechotka do tańca, *pl.*
- Castagneux, *m.* rodzaj nurka, *m.*
- Castanite, *s. f.* kamień tegoż sa-mego kształtu i koloru co ka-sztan.
- Caste, *f.* kasta, *f.* ród pewnych wschodniej Indyi narodów.
- Castellane, *f.* kobyły, kobyłki, śliwki zielone, *f.*
- Castelogne, *f.* gatunek kołdry z bardzo cienkiej wełny, *f.*
- Castillan, *s. m.* Kastyleczyk, — moneta złota około pięciu tyńfów wynosząca, — wążka hiszpańska do złota, setna część funta.
- Castille, *f.* Kastylia, *f. fam.* swar, spór, *m.*
- Castine, *s. f.* kamień wapienny, używany w hutach do topienia żelaza.
- Castor, *m.* bóbr, kapelusz kasto-rowy, *m.* sukno także, *n.*
- Castor et Pollux, *s. m.* w baiecz. *hist.* dwaj bracia synowie Jo-wisza, — ogień z tłustych za-duchów nad morzem i po na-walności na wierzchu masztów pokazujący się, — w *astronomii* bliźnięta, znak niebieski.
- Castoreum, *m.* bobrowe stroie, *pl.*
- Castramétation, *s. f.* nauka o e-bozowaniu.
- Castrat, *m.* kastrat, rzezaniec, *m.*
- Castration, *f.* kastracya, *f.* rzeza-nie, kastrowanie, *n.*
- Castrense, (couronne), *a.* korona, którą Rzymianie wieńczyli żoł-nierza tego, co najpierwszy wdął się do obozu nieprzyja-cielskiego.
- Casualite, *f.* przypadek, trafu-nek, *m.*
- Casuel, elle, *a.* przypadkowy, tre-funkowy, niepewny.
- Casuel, *m.* dochód przypadkowy.
- Casuiste, *m.* kazuista teolog, *m.*
- Catachrese, *s. f.* figura krasomo-wska, łączenie takich słów, które się rzadko albo nigdy ze sobą nie zgadzają, *np.* Aller à cheval sur un baton, na kiju iechać etc.

- Cataclysm, *s. m.* potop, wielka powódź.
- Catacombes, *f. pl.* pieczary, lochy podziemne, a oraz i groby dawne we Włoszech, *pl.*
- Catadoupe, Catadupe, *s. f.* spadek wody, *v.* Cataracte.
- Catafalque, *m.* katafalk, *m.*
- Cataglotisme, *s. m.* pocałowanie w usta.
- Catagmatique, *adj.* lekarstwa, czyli narzędzia służące do goienia złamanych kości.
- Catalecte ou Catalectique, *a. vers* —, wiersz, ktoremu iedney albo więcey syllab nie dostaie, *m.*
- Catalectes, *s. m. pl.* ułamki dawnych autorów, starożytnych pisarzy.
- Catalepsie, *f. T.* paraliż głowę napadający, *m.*
- Cataleptique, *a.* paraliżem takim ruszony.
- Catalogne, *v.* Catalogne.
- Catalogue, *m.* katalog, spis, reiestr, *m.*
- Cataltique ou remède —, *m.* lekarstwo blizny wygładzające, *n.*
- Catapan, *s. m.* gubernator od Cesarza greckiego na rządzący wysyłany w X. wieku do Kalabrii.
- Catapelte, *s. f. w starożyt.* spalanie złoczyńcy między dwie deski związanego i obwieszonego.
- Cataplasme, *m.* plastr zmiękczający, *m.*
- Cataplexie, *f.* nagłe zdrętwienie iakiego członka, lub części ciała, *n.*
- Catapuce, *s. f. kleszczowina,* konop włoska, słonecznik gronisty, skoczek większy ziele.
- Catapulte, *s. f. w starożyt.* kusza wojenna wielka do wyrzucania bełtów i kamieni.
- Cataracte, *f.* katarakta, błonka na oku, *f.* skaza, spadek, spad, próg wody, *m.* Cataractes, *pl.* rozbitcie się obłoków, stawidło u upustu, *n.* krata żelazna, *f.*
- Cataracté, *éc. a.* błonkę na oku mający.
- se Cataracter, *v. r.* skazę, błonkę na oku dostać.
- Catarre ou catharre, *m.* katar, rumatysm, *m.*
- Carreux, ou catarrheux, *euse, a.* na katar, rumatysm choroby, skłonny do tey choroby.
- Catastrophe, *f.* zakończenie, *n.* koniec smutny tragedyi, *m. fig.* koniec smuiny, żałosny, *m.* niespodziana smutna odmiana, *f.*
- Cataut, ton, tin, *f.* Katarzynka, Catéchèse, *f.* katechizm, *m.*
- Catéchiser, *v. a.* katechizmu uczyć, katechizować, *fig.* namawiać, różnemi sposobami nakłaniać do czego, napominać, do czego naprowadzać.
- Catéchisme, *m.* katechizm, *m.* (ciążka i nauka), katechizacya, *f.*
- Catéchiste, *m.* katechista, katechizmu uczący, *m.*
- Catéchistique, *a.* podług katechizmu.
- Catéchuménat, *m.* czas uczenia się wiary Chrześcijańskiej, *m.*
- Catéchumène, *m. f.* uczący się katechizmu, *m.* (przed chrztem S.)
- Catégorie, *f. T.* kategoria, *f. fig.* gatunek, rodzaj, *m.* klasa, *f.*
- Categorique, *a.* kategoryczny, pewny, własny.
- Catégoriquement, *adv.* dokładnie, słusznie, iak należy, niezdrożnio, do rzeczy.
- Catéreux, *v.* Catarreux.
- Catéroles, *f. pl.* iamy krolików, *f. pl.*
- Cathartique, *m. et f. adj.* lekarstwo purgujące.
- Cathédrale, *f. et a. église* —, katedra, *f.* katedralny kościół, *m.*
- Cathédrant, *m.* prezydent w disputacyi, docent, uczący na katedrze, *m.*
- Cathédrique, *adj.* mówiąc o prawie Biskupowi służącym.
- Cathérétique, *a.* remède —, gryzące lekarstwo, *m.*
- Cathérine, *f.* Katarzyna, *f.*
- Cathéter, *s. m. w chirurg.* rurka zakrzywiona, do wyprowadzenia uryny z pęcherza.
- Catheterisme, *s. m.* wyprowadze-

- nie uryny z pęcherza za pomocą tej rurki.
- Catholicisme, *m. T.* wiara katolicka, zasady wiary katolickiej, *pl.*
- Catholicité, *f.* wiara katolicka, *f.* kościół katolicki, *m.* prawdziwość wiary, *f.* narody katolickie *m. pl.*
- Catholicon, *m.* lekarstwo uniwersalne, *n.* dykcjonarz uniwersalny, powszechny, *m.*
- Catholique, *a.* powszechny, katolicki, *m.* katolik, *m.*
- Cati, Catti, *s. m.* ważka do drogich kamieni w państwach wschodnich, — prasa, kształt w suknie, forma w materji od prasowania, — waga chińska funt $1\frac{1}{4}$ wynosząca.
- Catiche, *s. f.* iama wydry, gniazdo z iey młodemi.
- en Catimini, *ad. fam.* skrycie, pokrytymu, ukradkiem, dybkim.
- Catin, *f.* hultajka, nierządnicza, *f.*
- Catin, *s. m.* kocięł, miednica u odlewaczów.
- Catix, *v. a.* prasować, suknu lustr nadawać.
- Catisseur, *s. m.* prasownik, co sukno, materje, pończochy prasuje.
- Catocbite, *s. f.* kamień kleiowaty na wyspie Korsyce.
- Catodon, *s. m.* gatunek wieloryba.
- Caton, *s. m. fig.* mędrzec, mądry, roztropny.
- Catoptrique, *f.* nauka o robieniu zwierciadeł i ich promieniach. *f.*
- Catoptronomie, *s. f.* wieszczba ze zwierciadła.
- Catte, *s. f.* łęk u siodła.
- Catterols, *s. f. pl.* iamy, gniazda królików.
- Cauchemar, *m.* mara, *f.* duszenie marzy, *n. fig.* homme qui donne le —, natrętny, uprzykrzony człowiek.
- Cauchois, *s. m.* obywatel z krain francuzkiego w Normandyi *Caux* nazwanego, — gołąb z tego kraju bardzo wielki.

- Caudataire, *m.* ten co ogon u sukni za kim nosi, *m.*
- Caudé, *e, adj.* ogoniasty, o gwiazdach i kometach herbowych.
- Caudébec, *s. m.* miasto francuzkie w Normandyi, — gatunek kapeluszków wełnianych z tego miasta.
- Caulicoles, *s. f. pl.* latorośle, gałązki snycerskie, iako na słupach korynckiego porządku.
- Cauriole, *s. f. w architek.* essowata figura.
- Cauris, Coris, *m.* mąż czyli muszla, która zamiast pieniędzy w Afryce etc. służy, *m.*
- Causalité, *f.* skutek przyczyny, *m.*
- Causant, ante, *a.* świegotliwy, gadatliwy, szczebiotliwy.
- Causatif, ive, *adj.* usprawiedliwiający to, co było powiedziano, przyczynę iaką wyrażający.
- Cause, *f.* przyczyna, racja, *f.* powód, początek, *m.* sprawa, strona, partya, sprawa, *f.* proces, *m.* à — de, *prp.* dla, à — que, *c.* gdy, że, ponieważ, bo, ponr —, *ad. fam.* z różnych pewnych przyczyn, à ces causes, z tego względu.
- Causer, *v. a.* przyczyną bydź czego, uczynić, sprawić co, bydź powodem do czego, — *n.* klekotać, świegotać, rozprawiać, otwarcie mówić z kim, zle okim lub o czym mówić.
- Causerie, *f. fam.* świegotanie.
- Causeur, *m.* euse, *f.* świegot, klekot, *m.* — *ad.* świegotliwy, gadatliwy, *v.* causant.
- Causticité, *f.* skłonność mową lub pismem szczypania drugich, *f.*
- Caustique, *a.* wygryzający, wypalający, *fig.* uszczypliwy.
- Cauteleux, euse, *a.* chytry, zdradliwy, fałszywy.
- Cautère, *m.* żegadło, kauteryum, *n.* dziurka przepalona, *f. T.*
- Cauterisation, *f.* kauteryzowanie, przepalenie, apertury, przegryzienie, *n.*
- Cautériser, *v. a.* kanteryzować, aperturę, w skórze przepalać, gryźć, przegryźć.

Caution, *f.* rękojemstwo, zaręczenie, *n.* poręka, zaręka, *f.* rękoymia, zaręcznik, *m.* *fig.* j'en suis caution, ia za to ręczę, odpowiem za to.

Cautionnement, *m.* ręczenie, zaręczenie, *n.*

Cautionner, *v. a.* (*qq.*) ręczyć, zaręczać za kogo.

Cavagnole, *m.* gatunek gry hazardowney, *f.*

Cavalage, *m.* stanowienie kłaczy, parzenie się żółwiów, *n.*

Cavalcade, *f.* kalwakata, kawalkada, przejażdżka, *f.*

Cavalcadour, *a. m.* ecuyer —, koniuszy nadworny, *m.*

Cavale, *f.* kłacz, kobyła, *f.*

Cavalerie, *f.* iazda, konnica, kawaleria, *f.*

Cavalet, *s. m.* pokrywa na piec, w którym szkło rozpuszczają.

Cavalier, *m.* ieździec, kawalerzysta, konny, kawaler, *m.*

Cavalier, ière, *a.* kawalerski, grzeszny, swawolny, rozpustny, trochę pyszny, dumny, à la cavalière, *ad.* po kawalersku.

Cavalièremment, *ad.* grzecznie, przystojnie, dumnie, uparcie.

Cavalot, *m.* koń młody, *m.* gatunek armaty żelazney, *f.*

Cavalquet, *m.* trąbienie pewne na ciągnięcie wojska, *n.*

Cave, *f.* piwnica, *f.* grób mурowany, *m.* puzdro do wina, *n.* skrzyneczka do gotowalni, *f.* pieniądze przed graczem leżące, *pl.* bank, *m.*

Cave, *a. T.* veine —, żyła wątrobną największą, *f.* lue —, miesiąc xiężycowy, dni 29 mający, *m.*

Caveau, *m.* piwniczka, *f.* grób mурowany, *m.*

Cavée, *f.* wawóz, *m.*

Caver, *v. a.* wydrążyć, wykopać, *fig.* odważyć się na wszystko.

Caverne, *f.* iaskinia, *f.* loch, *m.*

Cavernoux, euse, *a.* iamystry, lochowaty.

Cavernosité, *f.* próżne miejsce, *n.*

Cavesson, *m.* kaganiec, *m.*

Cavet, *s. m.* w *archit.* wklęsta snycerska ozdoba.

Caviar, *m.* kawiar, *m.*

Cavillation, *f.* zły argument, dowód podły, *m.*

Cavin, *m.* wawóz, rów suchy, *m.*

Cavité, *f.* dółkowatość, iamka, *f.*

Ce, cet, *m.* cette, *f.* *pr. dim. et a.* ten, ta, to, ce que, ce qui, co, c'en est fait, skończyło się, już koniec, darmo, c'en est trop, to już nadto.

Céans, *ad.* tu, na tém miejscu, w tym domu.

Ceci, *pr.* ten, tu, to.

Cécile, *f.* Cecylia, *f. imie.*

Cécité, *f.* ślepotą, *f.*

Cedant, *e, s. adj.* ustępując, ustępujący czego komu.

Céder, *v. a.* ustąpić, prawo swoje złać na kogo, — *n.* (*à qq.*) ustępować komu w czém, pofolgować, céder, le —, (*à qq. en qc.*) pierwszeństwo dadź komu w czém.

Cédille, *f.* haczek zowie się tak pod literą c. (ç.) w którym razie wymawia się iak s

Cedon, *s. m.* rozehodnik mały, roiownik *ziele.*

Cédrat, *m.* cytryny gatunek, *f.* drzewo cytrynowe takie, *n.*

Cèdre, *m.* cedr, *m.* drzewo cedrowe, *n.*

Cédrie, *f.* żywica cedrowa, *f.*

Cédule, *f.* kartka, cedułka, *f.* zapis, karta, obligacya, *f.* oblig, *m. fig.* plaider contre sa cédule, przeciw sobie samemu mówić.

Ceignant, *e, adj.* opasujący, otaczający.

Ceignant, *s. f.* kość pacierzowa.

*Ceindre, *v. a.* opasać, przypasać, otoczyć, obwodzić.

Ceintes, *s. f. pl.* wyskoki, lisztwy wypuszczone koło całego okrętu.

Ceintrage, *s. m.* powrozy opasujące okręt.

Ceinture, *f.* pas, *m.* opaska, przepaska, *f.* pas u spodni etc. *m. fig.* biodra, *n. pl.* lędźwie, *f. pl.*

Ceinturette, *f.* rzemyczek u trąby myśliwskiej, *m.*

- Ceinturier, *m.* paśnik, *m.*
 Ceinturon, *m.* pas, pendent, kruszek od szpady, *m.*
 Cela, *pr. dim.* to, ta rzecz.
 Céladon, *m.* seledynowy, iabłonko wy kolor, *m. fig.* umizgant ku płci białey bardzo grzeźny, *m.*
 Célébrant, *m.* xiądz w kościele solennizujący, celebrujący, *m.*
 Célébration, *f.* solennizowanie, odprawowanie czego, święcenie, obchodzenie, celebracya, *f.*
 Célébre, *a.* sławny, uroczysty.
 Célébrer, *v. a.* solennizować, odprawować, święcić, obchodzić, uroczyście celebrować, wysławiać, wychwalać. *célébrer la messe*, celebrować, mieć mszę.
 Célébrité, *f.* celebracya, *f.* święcenie, *n.* wziętość, sława, *f.*
 Céler, *v. a.* tać, kryć, zamilczeć, *se faire* —, kazać się zataić.
 Célerie, *f.* selera, *f.*
 Célerin, *m.* rodzaj sardelów czyli płodków morskich, *m.*
 Célerité, *f.* prędkość, *f.* pośpiech, *m.*
 Céleste, *a.* niebieski, cudny.
 Célestiu, *m.* Celestyn, zakonnik, *m.*
 Céliaque, *f.* et *a.* flux, gatunek biegunki, *f.* artère —, żyła pulsowa pod brzuchem, *f.*
 Célibat, *m.* bezżeństwo, *n.*
 Célibataire, *m.* bezżenny, kawaler, *m.*
 Cellerage, *m.* czopowe od wina w piwnicach, *n.*
 Cellerie, *f.* szafarstwo, *n.* urząd piwnicznego i szafarza w klasztorze, *m.*
 Cellier, *m.* ière, *f.* piwniczny, *m.* — na, *f.* (w klasztorze).
 Cellier, *m.* spiźarnia, piwnica, w której jest spiźarnia, *f.*
 Cellule, *f.* cela, *f.*
 Celtique, *a.* celtycki.
 Celui, celle, *pr.* ten, ta, ów, eelui-ci, ten tu, celui-là, ów, tamten.
 Cement, *s. m.* mieszanka metalów, soli i siarki, wystawiona na działanie ognia.
 Cémentation, *s. f.* czyszczenie, pławienie metallów.
- Cementer, *v. a.* oczyszczać złoto, pławić.
 Cémétierial, *a.* do cmentarza należący.
 Cénacle, *s. m.* stołowa izba, iadalna.
 Cenchrite, *s. f.* twarda masa, bryła z drobnych ziarn kamienistych złożona.
 Cendre, *f.* popiół, *m.* — de plomb szrót drobny na ptaki, *m.* — verte, bergryn, *m.* (farba zielona), — gravelée, popiół z waynsztynu, *m.* Cendres, *pl. T.* popielec, popiół poświęcony, *m.* réduire une ville, un royaume en cendres w perzynę obrócić miasto, królestwo.
 Cendré, ée, *a'* popielaty, popielisty, myszaty.
 Cendrée, *f.* piana ołowiąna, *f.* szrót drobnuchny na ptaki, *m.*
 Cendreux, euse, *a.* pełen popiołu, popiołowy, popielasty, popielisty.
 Cendrier, *m.* miejsce w piecu do popiołu, *n.* statek do popiołu, popielnik, co popiół przedaie, *m.*
 Cendrille, *f.* iaskółka popielata, *f.*
 Cène, *f.* wieczerza pańska czyli wielka Chrystusa Pana, *f.* umywanie nóg ubogim, *n.* komunii, *f.*
 Cenelle, *s. f.* iagodka, owoc ruszczki, albo myszey wiechy.
 Cénobite, *m.* zakonnik, *m.*
 Céuobitique, *a.* zakonny, mniszny.
 Cénotaphe, *m.* grób próżny, *m.* truna próżna, *f. T.*
 Cens, *m.* czynsz od gruntu, *m.*
 Censal, *m.* faktor kupiecki, *m.*
 Cense, *s. f.* аренда.
 Censé, ée, *a.* oszacowany, miany.
 Censerie, *f.* fktorstwo, *n.* zapłata za nie, *f.* litkup, *m.*
 Censeur, *m.* censor, *m.*
 Censier, *a. m.* seigneur —, Pan czynszu, *m.*
 Censier, *m.* ière, *f.* arendarz, *m.*
 Censitaire, *m.* czynszownik, *m.*
 Censive, *f.* czynsz z gruntu, gruntowy, grunt czynszowy, *m.*
 Censuel, elle, *a.* czynszowy, co czynsz daie, terre —, *f.*

Censurable, *a.* naganny, nagany; strofowania godny, cenzurze podpadający.

Censure, *f.* urząd censora, *m.* cenzura, nagana, *f.* strofowanie, *n.* — *écclésiastique*, kara kościelna, *f.*

Censurer, *a.* a. ganić, przyganiać, sądzić o czym, ostro cenzurować (xiążkę).

Cent, *a.* sto, *a.* et *n.*

Centaine, *f.* sto, *n.* sto sztuk, setnia, setnia, *f.* à centaines, par centaines, stami, kupami, w wielkim tłumie.

Centaur, *m.* centaur, *m.* T.

Centaurée, *f.* centurzya, *f.* iasieniec, *m.*

Centenaire, *a.* stoletni, nombre —, setny, *f.* stuletni starzec, *m.*

Centène, *f.* urząd setnika, *m.*

Centenier, *m.* setnik, *m.*

Centiers, *m.* setna część miary zwany Ar, *f.*

Centième *a.* setny.

Centigramme, *m.* Centygram (setna część wagi nazwany gram *f.*) *m.*

Centilitre, *s. m.* Centylitr (setna część miary zwany Litr).

Centime, *m.* setna część franka, *f.*

Centimètre, *m.* Centymetr, *m.* (setna część miary zwany metr, *f.*)

Centistère, *s. m.* Centyster (setna część miary zwany Ster) do mierzenia drzewa opałowego.

Centon, *m.* poezya z wierszów innych poetów złożona, *f.*

Central, *ale, a.* centralny, pośredni.

Centralisation, *f.* Centralizacya, *f.*

Centraliser, *v. a.* koncentrować, zgromadzić w jedno miejsce.

Centre, *m.* środek, punkt, *m.* centrum, *m.* — *de gravité*, średni punkt ciężaru, na którym sam przez się stać może, *m. fig.* il est dans son centre, znajduje się na swém ulubioném miejscu.

Centrifuge, *a.* od środka odbiający.

Centriue, *s. f.* ryba morska pewna.

Centripète, *a.* do środka cisnący, ciągnący, idący.

Centrobarique, *adj.* méthode centrobarique *w mechanic* sposób oznaczenia pewney miary rozciągłości za pomocą ruchu środka ciężkości.

Centrosophie, *s. f.* część geometryi ucząca o środkach figur.

Centumvir, *m.* setnik, *m.* Centumvirat, *m.* setnictwo, zgromadzenie, *n.* godność setników *f.*

Centuple, *a.* stokrotny.

Centupler, *v. a.* stokrotnie mnożyć.

Centuriateurs, *s. m. pl.* historycy, dzieiopisowie kościelni, którzy dzieła swoje podzielili na epoki stoletnie.

Centurie, *f.* setnia, rota, centurya, rota ze stu ludzi złożona, *f.*

Centurion, *m.* setnik rzymski, *m.*

Cep, *m.* macia winna, *f.* Ceps, *pl.* pęta na nogi i ręce, *a. pl.*

Cépeau, *s. m.* pień drewniany do bicia monety na nim.

Cépée, *f.* wyrostki u pniaków, *pl. m.*

Pendant, *ad.* tym czasem, iednak, zaczém, choć, chociaź.

Céphalalgie, *f.* gwałtowny ból głowy, *m.*

Céphalalogie, *f.* nauka o mózgu, *f.*

Céphalatomie, *s. f.* opisanie wszystkich części głowy.

Céphalée, *s. f.* zastarzały ból głowy.

Céphalique, *a.* główny, do głowy należący.

Céphée, *s. m.* Cefeusz, gwiazdy późnocne pod dyszlem woza małego, *Konstellacya.*

Cérmiqur, *s. m.* miejsce obrzędów pogrzebowych w Atenach.

Céraste, *m.* wąż dwóyrogi w Afryce, *m.*

Cérat, *m.* cerat, *m.* cerata, *f.* masć z wosku i oliwy, *f.*

Ceration, *s. f.* *w chemii* przygotowanie czego do łatwiejszego roztopienia.

Ceratoglosse, *s. m.* muszkuł co język na stronę ciągnie.

Cerbère, *m.* cerber, pies trójgłowy

- wy piekielny, *m. fig.* niegrze-
czny odźwierny, *m.*
- Cerceau, *m.* obręcz, pałak, sieć
na ptaki, *m.* Cerceaux, *pl.* pipy,
pióra naywiększe w skrzydłach
ptaków drapieżnych, *pl.*
- Cercelle, *f.* cyranka, *f.*
- Cercle, *m.* cyrkuł, *m.* koło, *n.*
krąg, okrag, obwód, *m.* lub po-
wierzchnia, *f.* koła, obręcz, *m.*
fig. kompania, *f.* cercles goud-
ronnés, wieńce smolone (smołą
napuszczane do podpalania)
m. pl.
- Cercler, *v. a.* pobiać beczkę etc.
- Cerclier, *m.* bednarz, rzemieślnik
co obręczę robi, *m.*
- Cercopithèque, *s. m.* gatunek
małpy.
- Cercueil, *m.* truna, *f.*
- Céréales, *s. f. pl.* święta na cześć
Cerery przez Tryptolomeusza
ustanowione.
- Cérébral, *e, adj.* należący do
mózgu.
- Cérémonial, *m.* agienda kościelna
wiąga ceremonialna, *f.* obrządki
m. pl.
- Cérémonial, *ale, a.* obrzędny, o-
brządkowy, ceremonialny, po-
dług obrządków.
- Cérémonie, *f.* obrzędy, obrządki
kościelne, *m.* ceremonie, *pl.*
pompa, *f.* ceremonie, *f. pl.* o-
bledz, opasać woyskiem, *sans* —,
bez ceremonii.
- Cérémonieux, *euse, a.* ceremoniat,
w ceremoniach się kochający.
- Cérés, *s. f. w baiecz. histor.* bo-
gini rolnictwa i urodzaiów.
- Cerf, *m.* ieleń, *m.*
- Cerf-volant, *m.* ielonek, latawiec
z papieru, *m.*
- Cerfeuil, *m.* Cerefolium (zioło) *n.*
- Cérisaie, *f.* ogród wiśniowy, *m.*
- Cerise, *f.* wiśń, *f.*
- Cerisier, *m.* wiśnia, drzewo, *f.*
- Cerne, *m.* krąg, okrag na ziemi,
piasku, (osobliwie czarnoksięski),
krąg, okrag niebieski, sinawy
pod oczami, około rany, *m.*
- Cerné, *éé, a.* siny pod oczami.
- Cerneau, *m.* połowa iądra orzecha
włoskiego, całe iądro tegoż, *n.*

- vin de cerneaux, gatunek wina,
które podczas dojrzewania o-
rzechów włoskich pić trzeba, *n.*
- Cerner, *v. a.* okrążyć co iak, o-
toczyć, obwieść, obrzynać, wy-
rzuwać do koła, (orzechy wyłu-
szczać), — une forteresse, twier-
dzę opasać.
- Céroféraire, *s. m.* w liturgii nio-
sący świecę.
- Céromance, Ceromancie, *s. f.*
wieszczba za pomocą figur wo-
skowych.
- Ceron, Suron, *s. m.* bela towarów
kupieckich oprawiona w świeżą
skórę wołową, sierscią wewnątrz
obróconą.
- Céropisse, *f.* plastr ze smoły i
wosku zrobiony, *m.*
- Cerquemaner, *m.* komornik, ge-
ometra przysięgły, *m.*
- Cerre, *m.* dąb liście dłuższe i
cieńsze od pospolitego maia-
ry, *m.*
- Certain, aine, *a.* pewny, nieomylny,
niepochybny, pewny, opisany,
— *pr.* pewny, nieiaki, niektóry.
- Certainement, *ad.* pewnie, bez
wątpienia, oczywiście.
- Certes, *ad.* pewnie zapewne, nie-
chybnie.
- Certificat, *m.* zaświadczenie, świa-
dectwo, *n.* list świadeczny, *m.*
- Certificateur, *m.* świadectwo dający,
rękoymia, *m.*
- Certification, *f.* świadectwo, *n.*
certifikacya, *f.*
- Certifier, *v. a.* zapewniać, za-
świadczać, — une caution, rę-
czyć za kaucyą.
- Certitude, *f.* pewność, nieomyln-
ność, stateczność, stałość, *f.*
statek, *m.*
- Cérumen, *m.* błoto z uszu, *n.*
- Cérumineux, *se, adj.* mający wła-
sności wosku.
- Céruise, *f.* bleywas, *m.* bielidło, *n.*
- Cervaison, *s. f.* czas, w którym
ieleń jest tłusty i dobry do po-
lowania.
- Cerveau, *m.* cervelle, *f.* mózg, *m.*
fig. rozum, *m.* cerveau de
bile, słaba głowa, *f.* próżna
mozgownica, *f.* cerveau mal

bâti, osobliwszy człowiek, dzwak, Cervelle (o mózgu zwierząt mówi się *cervelle*), tenir qq. en cervelle, zestawić kogo w niepewności, metre en cervelle, niespokojności kogo nabawić, cervelle de palmier, sok słodki w górze na pniu palmowego drzewa, *m.*

Cervelas, *m.* cerwelada, gatunek kiełbasek, *f.*

Cervelet, *m.* część tylna mózgu, *m.* Cervelle, *v.* cerweau.

Cervical, *e.* *adj.* w anatomii do pacierzy i karku należący, karkowy, iako żyły etc.

Cervier, *m.* loup —, ryś, ostrowidz, *m.*

Cervoise, *s. f.* piwo warzone z ziarna i ziół.

Cervoisier, Cervisier, *s. m.* piwowar co piwo warzy, — szynkarz co piwo szynkuje.

César, *m.* Cezar, Cesarz, *m.*

Césarienne, *a. f.* opération —, w chirurgii wyprócie płodu z żywota macierzyńskiego.

Cessant, *ante*, *a.* przedstawiający. Cessation, *f.* przestanie, przestawanie, ustanie, ustawanie, *n.*

Cesse, *f.* przestaniek, *m.* sans —, bez przestanku, *jam.* n'avoir point de cesse, nie mieć odpoczynku.

Cesser, *v. a.* (*qc.*) et *n.* przestać, poprzestać, ustać, zatrzymać, wstrzymać.

Cessible, *adj.* mogący być ustąpionym.

Cessionnaire, *m.* cessionarz, *m.* ten co ceduje, ustępuje czego.

Cession, *f.* cessya, *f.* odstąpienie, zdanie czego komu, *n.* faire —, ou faire — des biens, dobra oddać za długi.

Cessite, *s. f.* kamień wyrażający liście bluszczowe.

C'est, *i.* to jest, C'est moi, to ja, C'est fait, c'en est fait, stało się, c'est fait de lui, zginął, c'en est trop, to już nadto, c'est pourquoi, *c.* ztąd, dla tego, z-tém, c'est que, *c.* gdy, że, ponieważ, z przyczyny że, ce n'est

pas que, *c.* nie dla tego, iak gdyby, nie dla tego, że, si ce n'est, *c.* chyba że, jeżeli, wyjąwszy, si ce n'étoit que, *c.* jeżeli nie, kiedy nie, qu'est-ce que je vois? cóż to ia widzę? qui est-ce qu'on a volé? kogoż to okradziono?

Ceste, *m.* wyzwanie do bitwy, *n.* pas Wenery, *m.*

Césure, *s. f.* w poetyce odpoczynek w wierszu.

Cet, *cette*, *v.* Ce.

Cétacé, *ée*, *a. m. et f.* do rodzaju zwierząt wielkich morskich, osobliwie wieloryba, należący.

Chableur, *m.* rotman, przewodnik, co szkuty przez niebezpieczne miejsca przeprowadza, *m.*

Chablis, *m.* łom, *m.* drzewo w lasach od wiatru wyrwane, *n.*

Chabnam, *s. m.* muślon bardzo cienki Bengalski.

Chabot, *m.* kietb, kietbik, *m.*

Chacelas, *v.* Chasselas.

Chacun, *une*, *pr.* każdy, każdy człowiek.

Chafouin, *ine*, *a. et m. f. jam.* szczupły, mizerny.

Chafourer, *v. a.* oszpecić, zawałać.

Chafoureur, *s. m.* bazgracz.

Chagrin, *m.* kłopot, frasunek, smutek, smutek, *m.* troski, *pl.* zgryzota, *f.* utrapienie, *n.* skóra twarda chropawa, *f.*

Chagrin, *ine*, *a.* markotny, smutny, strapiony, ponury.

Chagrinant, *ante*, *a.* przykry, markotny.

Chagriner, *v. a.* gryźć, kłopotać, troszczyć, zasmucać, gniewać kogo, *se* —, *r.* troszczyć się, kłopotać się, gryźć się.

Chaîne, *f.* łańcuch, *m.* okowy, kaydany, *pl. fig.* niewola, *f.* iarzmo, pasmo, źródło, *n.* tanniec tak zwany, *m.* — de pierres, kamienie ciosowe spoione, *m. pl.* — de montagnes, góry pasmem się ciągnące, *f. pl.*

Chaîneau, *s. m.* rura otwierana z dachu wodę prowadząca, albo drewniana.

- Chainetier, *m.* rzemieślnik, co łaćcuszki robi, iglarz, *m.*
 Chainette, *f.* łaćcuszek, *m.*
 Chainon, *m.* ogniwo, *n.*
 Chair, *f.* mięso, *n.* mięsistość, *f.* *fig.* ciało, człowieczeństwo, *n.* słabość, ułomność, żądze ciellesne, *pl. f. T.* ciało, *n.* pteć, skóra na ciele, *f.*
 Chaire, *f.* stolica apostolska, (biskupia) katedra, ambona, kazalnica, katedra, *f. fig.* urząd professorski, *m.*
 Chaise, *f.* krzesło, *n.* stołek, *m.* lektyka, gatunek kolaski, *f.* — percée, stolec, *m.* — à dos, krzesło z poręczami, *f.*
 Chaland, *m.* ande, *f.* znaiomy, kupiec, co u kogo zwykł kupować, *m.*
 Chaland, Chaland, *m.* czółno płańskie i długie, *n.*
 Chaland, *a. m.* pain —, chleb gruby biały, *w.*
 Chalandise, *f.* kupowanie u iednego kupca, *n.*
 Chalasia, *s. f.* osłabienie włókien białoy rogowej w oku.
 Chalcite, *v.* Calcite.
 Chaldée, *f.* Chaldea, *f.* — éen, *m.* — deyczyk, — daïque, *a.* — deyski.
 Chale, *m.* szal, *m.*
 Chalémie, *s. f.* piszczałka pastusza.
 Chalet, *m.* szałas, *m.* chałupa, chata, w której séry robią, *f.* (w Szwajcaryi).
 Chaleur, *f.* ciepło, *n.* ciepłość, gorącość, *f.* upał, *m.* palenie się, *n.* gwałtowna namiętność, *f.* zapał, *m. fig.* gorącość, gorliwość, ochota, *f.*
 Chaleureux, *euse, a.* gorący.
 Chalit, *s. m.* drewna u łóżka.
 Challir, *v. a.* zdeymować korę, odzierać drzewo z kory.
 Chaloir, *v. n.* dbać, starać się, stoieć o co.
 Chalon, *m.* gatunek sieci rybiey wielkiej, gatunek materyi włanianey, *f.*
 Chaloupe, *f.* bat przy okręciu.
 Chalumeau, *m.* rurka, piszczałka pasterska, albo na dudach, *f.*

- Chalumet, *s. m.* koniec fayki.
 Chamade, *s. f.* bębnienie albo trąbienie, którém twierdza znak daie, że gotowa się poddać, albo kapitulować.
 Chamailler, *v. n.* et se —, *r.* bić się, tłuc się, szamotać się, rąbać się, *fig.* wadzić się, swarzyć się.
 Chamailis, *m. fam.* bitwa, białotyka, rąbanina, *f. fig.* swar, *m.* zwada, *f.*
 Chamarrer, *v. a.* bramować, oblamować, obszyć.
 Chamarrure, *f.* bramowanie etc. *n.*
 Chambellage, *s. m.* danina pieniężna komornikowi pana lennego należąca.
 Chambellan, *m.* podkomorzy, *m.* szambellan, *m.* stół marszałkowski.
 Chamberlan, Chambrelan, *s. m.* partacz, rzemieślnik nie należący do cechu, — rzemieślnik co sklepu nie ma tylko w domu swoim przedaie.
 Chambertin, *m.* gatunek dobrego wina burgundzkiego, *n.*
 Chambourin, *s. m.* kamień, z którego w hutach szkło kryształowe robią.
 Chambranle, *s. m.* snycerskie figury, okrażenie wyrzynane około drzwi i kominów.
 Chambre, *f.* izba, komora, *f.* pokój, gmach, sklep, *m.* pokój królewski, wszyscy urzędnicy królewscy pokoiowi, *pl. m.* imie różnych izb sądowych, sądów etc. *n.* rówiek żłobkowy u siodła, *m.* chambre haute ou des Pairs, izba Parów, *f.* senat, parlamentu angielskiego wyższa izba, — des députés, — basse ou des communes, niższa izba, *m.* — garnie, pokój wymieblowany, *m.* robe de —, szlafrok, *m.*
 Chambrée, *f.* współczesność, towarzystwo we wspólném pomieszkanu, *n.* spółmieszkańce, *m. pl.* pokój pełny czego, *m.* kompania spektatorów na ko-

- medyi, summa pieniężna odniewy na komedyi wybrana, *f.*
- Chambrelan, *m. fam.* partacz, komornik, podkomornik, *m.*
- Chambrelant, ante, *a.* presses chambrelantes, prasy drukarskie pokątne, *f. pl.*
- Chambrier, *v. n.* mieszkać z kim w iedney izbie, *a.* (*qq.*) zamykać kogo w izbie etc, więzić, na bok kogo wziąć, — une selle wyżłobkować łąki u siodła, gdzie uciskają konia.
- Chambrierie, *f.* szafarstwo, kanafarstwo w klasztorze, *n.*
- Chambrette, *f. fam.* izdebka, komórka, *f.*
- Chambrier, *m.* szafarz, kanafarz w klasztorze, *m.*
- Chambrière, *f.* izdebna, służebna, *f.*
- Chame, *v.* Came.
- Chameau, *m.* wielbłąd, kamelet, *m.*
- Chamelier, *m.* wielbłądnik, *m.*
- Chamois, *m.* koza dzika, gienza, skóra z kozy dzikiej, *f.* kolor izabelowy, *m.*
- Chamoiserie, *f.* garbarstwo zamshowe, skóra zamshowa, *f.*
- Chamoiseur, *m.* zamesznik, *m.*
- Champ, *m.* rola, ziemia, *f.* grunt, *m.* pole, *n.* — przestrzeń, którą można widzieć przez perspektywę, *f. fig.* pora, sposobność, okazyja, *f.* powód, *m.* pole otwarte, *n.* pole, *n.* grunt, (na którym się rysuje), *m.* sur le —, *ad.* natychmiast, niezwłocznie, zaraz, bez długiego rozmyśłu, en plein —, w wolném polu, champ de bataille, miejsce potyczki, *n.* champ de fédération, miejsce związku, marsowepole, champ clos, tamy, zawady, *f. pl.* Champs, *pl.* pola, *pl.* pole otwarte, *n.* battre aux champs, marsz bębnić, t. i. na ciągnięcie woyska, *fig.* mettre (*qq.*) aux —, rozgniewać kogo, à travers les champs, wpoprzek pola, à chaque bout de champ, à tout bout de champ, co moment, raz po raz.
- Champagne, (du), *m.* wino szampańskie. *n.*
- Champart, *m.* wytyczna dziesięcina, wytycz, *f.*
- Champarter, rtir, *v. n.* wybierać, wytykać snopy na dziesięcinę, lub na czynsz.
- Champarteresse, *f.* stodoła pańska do snopów czynszowych, *f.*
- Champarteur, *m.* wytykacz, wytycznik, *m.*
- Champé, *a.* w herbach tegoż koloru, którego iest pole herbowe, tarcza.
- Champeaux, *m. pl.* łąki, *f. pl.*
- Champêtre, *a.* polny, wiejski, chłopski, wieśniacki, prosty, *n.* — *m.* pole, kwieciste błonie, *n.*
- Champi, *m.* gatunek papieru do ram okiennych, *m.*
- Champignon, *m.* grzyb, *m.* pieczarka, *f.* rodzaj wrzodu, *m.* — de lampe, grzybek na knocie u lampy, świecy, *m.*
- Champignonnière, *f.* inspekty, na których pieczarki rosą.
- Champion, *m. fam.* rycerz, mocarz, walecznik, wojownik, rycerz zastępca, *m.*
- Chance, *f.* gatunek gry w kostki, *f.* pasz, *m.* oka w tej grze, *pl.* rzucenie samo kostek, *n.* fig. szczęście, *n.* livrer chance a *qq.* do dysputy kogo wyzwąć, conter sa chance, swoje zdarzenia opowiadać komu.
- Chancel, Cancel, *s. m.* kratka, kratkami ogrodzone miejsce w klasztorze, — miejsce do schowania pieczęci.
- Chancelant, ante, *a.* chwiejący się, wahaący się, taczający się, *fig.* odmienny, niestateczny.
- Chanceler, *v. n.* chwiać się, taczać się, potaczać się, potknąć się. wahać się, *fig.* chwiać się, niestatecznym być.
- Chancelier, *m.* kanclerz, *m.*
- Chancelière, *f.* kanclerzyna, (rzowa), skrzyneczka, *f.* koszyk do grzania nóg, *m.*
- Chancellement, *m.* chwanie się, taczanie się, potaczanie się, *n.*
- Chancellerie, *f.* kancelarya, *f.*

- Chanceux, euse, *a. fam.* szczęśliwy w czém, nieszczęśliwy.
 Chancique, *s. f.* języki używany we wschodniej Fryzji.
 Chancir, *v. n.* et se —, *r.* spleśnieć.
 Chancissure, *f.* pleśń, *f.*
 Chancre, *m. T.* rak, (wrzód), *m.* krosta nabrzmiała na języku, na wargach, nieczystość na zębach, wilk, *m.* rdza na korze drzew, *f. fig.* manger comme un —, pakować, iść bez miary.
 Chancreux, euse, *a.* rakiem zarażony.
 Chandeleur, *f.* gromnica, *f. pl.*
 Chandelier, *m.* mydlarz, świeczarz, lichtarz, *m.* chandeliers, *pl.* świecznik ukryty, *m.*
 Chandelle, *f.* św. ca, *f.* — de veille, świeca nocna, *f.* travailler à la —, przy świecy pracować.
 Chanfrein, *s. m.* przód głowy końskiej, między oczyma od uszu do nozdrzy, — nagłownik, ubiór starodawny na końską głowę.
 Chanfreindre, *v. a.* wyświdrować dziurę lejkowatą.
 Chauffreiner, *v. a.* przyciosać róg, krawadź halki albo kamienia.
 Change, *m.* zamiana, przemiana, *f.* wexel, *m.* wexlarstwo, *n.* bank, *m.* płaça, *f.* zysk od wexlu, kurs wexlowy, *m.* prendre le —, oszukać się, dać się wywieść w pole, donner le —, (*à qq.*) odwieść kogo od czego, wywieść kogo w pole, rendre le —, oddać wet za wet.
 Changeant, ante, *a.* odmienny, niestały, mieniający farbę, mieniony.
 Changement, *m.* odmiana, przemiana, *f.*
 Changer, *v. a.* zamienić, przemienić, (*qc.*) pour albo contre (*qc.*), mieniać się na co, pomieniać co za co, zmienić (pieniądze), odmienić, przemienić, — *n.* (*de qc.*) odmienić, przemienić się. — d'habit, przebrać się inaczej, changer de linge, odmienić bieliznę.
 Changeur, *m.* wexlarz, *m.*

- Chanlatte, *s. f.* przypustnice u dołu krokiew do szerokiego obdachu, mur od dżdżowej wody brojącej.
 Chanoine, *m.* kanonik, *m.* mener une vie de chanoine, spokojnie prowadzić życie.
 Chanoinesse, *f.* kanoniczka, *f.*
 Chanoinie, *f.* kanonia, godność kanonicka, *f.* kanonikostwo, *n.*
 Chanson, *f.* pieśń, piosnka, *f.* — hacchique, pieśń piacka, *f.* — érotique, pieśń miłosna, *f. fig.* brednie, bayki, plotki, *pl.*
 Chansonnier, *v. a.* (*qq.*) piosenkę, pieśń na kogo napisać.
 Chasonnette, *f.* piosenka, piosnka, piosnecka, *f.*
 Chansonnier, *m. ière, f. fam.* pisarz pieśni, pieśni twórca, *m.* książka z pieśniami, *f.*
 Chant, *m.* śpiewanie, pienie, *n.* pieśń, melodia, nota, *f.* — dn coq, pienie koguta, *n.* — de la cigale, świerczenie świercza, konika, *n.* plein-chant, chant d'église, zwyczajne śpiewanie kościelne, *n.*
 Chantant, ante, *a.* łatwy do śpiewania, *fig.* langue chantante, mowa miła, przyjemna, *f.*
 Chanteau, *m.* kawałek chleba nadkrajanego, chleba święconego, kawałek materyi, sukna odkrojonego, klin (u sukni, koszuli etc.), *m.*
 Chantepleure, *s. f.* leyka podziurawiona ogrodnicza do polewania roślin, — rynna, dziura w murze do zbiegu wody.
 Chanter, *v. a.* et *n.* śpiewać, nócić, piąć (kogut), świerczeć, wystawiać, wychwalać, opiewać, *fam.* mówić, pain à —, hostia, *f.* chanter des injures, chanter injures à qq. szkalować kogo.
 Chanterelle, *f.* kwinta (strona na instrumencie muzycznym), *f.* wabik, wab, *m.*
 Chanteur, *m.* euse, *f.* śpiewak, kantor, śpiewak (ptak), *m.*
 Chantier, *m.* wiorzysko, wierzysko, miejsce gdzie drwa składają i przedawają, *n.* warsztat ciesiel-

- ski, brzeg, *m.* miejsce gdzie okręty budują, *m.* wały, *pl.* m. kętnar, *m.* wozownia, szopa do karet etc. *f.*
- Chantignole, *s. f.* gatunek cegły, — pieniek, albo pokład pod balki poprzeczne, na których wiązanie dachowe stoi.
- Chantourné, *m.* ozdoba u głów łózka, *f.*
- Chantourner, *v. a.* w architekturze ociosać co, iako drewno, kamień, żelazo i ołów.
- Chantre, *m.* kantor, śpiewak kościelny, śpiewak, *m. fig.* śpiewak, poeta. *m.*
- Chantre, *f.* kantorka (w klasztorze), *f.*
- Chanterrie, *f.* urząd kantorski, *f.* kantorstwo, *n.*
- Chanvre, *m.* konopie, *f. pl.*
- Chanvrier, *m.* ten co konopie wybiia, co niemi handluie, *m.*
- Chaomancie, *s. f.* wieszczba przez powietrze.
- Chaos, *m.* chaos, *m. fig.* zamieszanie, *n.* nieporządek, nieład, *m.*
- Chape, *f.* płaszcz obszerny długi, *m.* alba kapłańska, *f.* płaszcz kardynalski, *m.* kapica, kapa, blaszana pokrywka na półmiski *f.* serce u sprzączki, *n. fam.* chercher chape-chute, samo chcąc zamartwienia szukać, trouver chape-chute, omylić się w rachubie, w nadziei.
- Chapé, *adj.* w herbach balki i krokwie maiaący.
- Chapeau, *m.* kapelusz, *m.* mettre chapeau bas, zdiąć kapelusz, *fig.* dostojenstwo kardynalskie, kardynalstwo, *n. fam.* mężczyzna, *m.* frère chapeau, (socyusz w klasztorze), *m.* chapeau de fleurs, *m.* wieniec z kwiatków uwity, *m.* — d'escalier, poręcz na wieższchu wschodów, *n.* — de l'ucarne, gzems nad dymnikiem, *m.*
- Chapelain, *m.* kapelan, *m.*
- Chapeler, *v. a.* — du pain, oskrobać, oberznąć skórę u chleba.
- Chapelet, *m.* różaniec, *m.* rzeźmyki do surzemiou nad siodłem
- spięte, *n. pl.* krosty małe na czole, *f. pl.* — de marrons, wieniec kasztanów pieczonych, *m.*
- Chapelier, *m. ière, f.* kapelusznik, *m.*
- Chapelle, *f.* kaplica, kapela, *f.* duchowienstwo i sprząty srebrne do niey należące, *n.* przykrywa alembika, *f.* — ardente, katafalk świecami i lampami obstawiony, *m. fig. fam.* jauer à la chapelle, szczyrze się zatrudniać drobnostkami.
- Chapellenie, *f.* probostwo kapelana, *m.*
- Chapellerie, *s. f.* stan, handel kapelusznika.
- Chapelure, *f.* oskrobiny, okrawki ze skórki chleba, *pl.*
- Chaperon, *m.* zawóy staroswiecki, *m.* kapica, *f.* haftowanie ornata etc., *n. fig.* stara dozorczyni młodey panienki, *f.*
- Chaperonné, *e, adj.* w herbach kapturek maiaący.
- Chaperonner, *v. a.* mur daszkiem pokryć, — w kapturek ptaką ustroić, — często się komu kłaniać, czapkować.
- Chaperonnier, *s. m.* sokół w kapturku.
- Chapier, *m.* duchowny w albie kapłańskiej do Mszy świętey ministruiaący, *m.* szafa w zakrysty na ornaty etc. *f.*
- Chapiteau, *m.* kapitela, makowica, *f.* nagłówek stupa, gzemsy na szafach, *pl. m.*
- Chapitre, *m.* rozdział, (w książce) kapitularz, *m.* kapituła, *f. fig.* punkt, *m.* rzecz, materya, *f.* przedmiot rozmowy, *m.*
- Chapitrer, *v. a. fam.* kapitułę wyrznąć komu, wyłaiać kogo.
- Chapon, *m.* kaptun, *m.* sztuka chleba w garuku z potrawą gotowana, *f.*
- Chaponneau, *m.* kaptunek, *m.*
- Chaponner, *v. a.* kogutka kaptunić.
- Chaponnière, *f.* gatunek panwi do warzenia kaptunów, *f.*
- Chaque, *pr.* każdy, *a, e.*
- Char, *m.* wóz, *m. T.* wóz tryumfalowy, *m.*

- Charade, *f.* szarada, zagadka ze sylلاب złożona, *f.*
 Charag, *s. m.* haracz Turkom przez chrześciani opłacany.
 Charançon, wótek, robak w życie, *m.*
 Charavari, *m.* szarawary, *pl.*
 Charbon, *m.* węgiel, wrzód zapowietrzony, krwisty, *m.* śrzeżoga, *f.* — de terre, ziemny czyli kamienny węgiel w górach kopany, — de saule, węgiel do rysowania, *m.*
 Charbonnée, *f.* pieczenia na różście pieczona, *f.*
 Charbonner, *v. a.* czernić co węglem, rysować, pisać węglikiem malarskim.
 Charbonneux, *a.* do wrzodu morowego podobny.
 Charbonnier, *m.* węglarz, (co węgle pali, przedaie), *m.* węglarnia, gdzie palą albo chowaią węgle, *f.*
 Charbonnière, *f.* węglarka, węglarnia, *f.*
 Charbonniller, *v. a. T.* śrzeżogą sparzyć, zepsuć.
 Charbucle, *f.* śnieć zboża, *f.*
 Charcanas, *s. m.* materya indyjska bawełniana albo iedwabna do szat.
 Charcuter, *v. a.* siekać mięswo, *fig.* przy stole nie dobrze rozkrawać, rozbierać.
 Charcuterie, *f.* niezgrabne rozkrawanie, rozbieranie, *n.* garkuchnia, *f.* miejsce gdzie stoninę i kielbasy przedaia, *n.*
 Charcutier, *m. ière, f.* garkuchniarz, stoniniarz etc. *m.*
 Chardon, *m.* oset, *m.*
 Chardonneret, *m.* szczygieł, *m.*
 Chardonner, *v. a.* sukieniczemi kartami wyczosać sukno.
 Chardonnette, *f.* gatunek karciochu dzikiego, *m.*
 Chardonnière, *f.* zarośl, *f. et m.* pole osetem zarosłe, *n.*
 Charée etc. *v.* Charrée etc.
 Charge, *f.* ciężar, ładunek, wóz, *m.* fura, *f. fig.* ciężar, *m.* ciężkość, przykrość, *f.* dozór, zlecenie, *n.* podatek, urząd, *m.*

- godność, *f.* être à la charge de *qq.* bydź pod czym dozorem, *femme de charge*, klucznica, *f.* La charge, uderzenie na nieprzyjaciela, *n.* nabijanie (np. armat, strzelby), *n.* sonner la charge, dać znak do bitwy, do uderzenia, *fig.* revenir, retourner à la charge, nanowo probować, powtórnie doświadczać, *Charges, pl.* delata, *f.* obwinienie, doniesienie występku do sądu, *n.* à la Charge, *c.* (de albo *que*), pod tą kondycją, à la charge d'autant, *ad.* pod zobopólnym obowiązkiem.
 Chargé, *é, p. et a.* obciążony, nabity, *fig.* nadto obciążony, temps chargé, niepogoda, *f.* pochmurne niebo, *n.* chargé d'affaires, *m.* plenipotent, *m.*
 Chargeant, *e, adj.* ciężki, nieznośny, przykry, — nacieraiający, — ten co ładnie.
 Chargement, *m.* ładunek okrętowy, frochtbryf, list frochtowy, *m.*
 Chargeoir, *s. m.* szufla do nabijania dział.
 Charger, *v. a.* ładować, obciążać, ciężaru nakładź, nabij strzelbę, ciężzyć, cisnąć, uderzyć na nieprzyjaciela, *fig.* przesadzać (w opowiadaniu), — *qq.* albo *qq.* de coups, wytłuc kogo, co, — *qq.* d'injures, szkalować kogo, — à balle, ostro nabij, — une pipe, faykę nałożyć, — *qq.* de *qq.*, dać komu iaki kommiss, — *qq.* świadczyć przeciw komu, — un registre, un compte de tel article, zapisać co w książkę, wciągnąć w rachunek, se —, *r.* obciążzyć się czém, wziąć na siebie iaki trudny interes, se — de marchandises, obładować się towarami.
 Chargeur, *m.* drażnik, tragarz, puszkarz co działo nabija, oficyer, który każe nabijać, miernik, układacz drew, *m.*
 Chargeure, *s. f.* w herbach figury herbowe nad drugimi stojące.

- Chariage, *m.* powóz, *m.* woźba, *f.* wożenie, *n.* powóz, wóz, furlon, *m.* zapłata od fury, *f.*
- Charier, ou charrier, *v. a.* wieźć, prowadzić ze sobą, iść, puszcząć (o lodzie na rzekach), *n. fam.* charier droit, iść prostą drogą, robić co przynależy do kogo.
- Chârier, *m. v.* Charrier.
- Châriot, *m.* wóz, wozek (dziecinny), wóz na niebie, *n.*
- Charitable, *a.* dobroczynny, miłosierny, litościwy.
- Charitablement, *ad.* łagodnie, po ludzku.
- Charitatif, *adj. w prawie kanoniczném* danina, którą biskopowi raz w życiu swoim, w czasie gwałtownego niebezpieczeństwa z dycezyi swojej Concilium Laterańskie wybierać pozwoliło.
- Charité, *f.* miłość bliźniego, chrześcijańska, iałmużna, *f.* szpital, dom ubogich, *m. freres, soeurs de la charité*, bracia miłosierdzia (Bonifratrzy), *m. pl.* Panny miłosierne, *f. pl.* dames de la charité, towarzystwo dobroczynności płci żeńskiej, *n. fig. fam.* prêtre une charité, des charités à qq. nałgać na kogo.
- Charivari, *m.* kołatanie, bicie w kotły i inne naczynia kuchenne przed drzwiami wdowy, która za mąż idzie, zamiast muzyki nocnej, *n. fig.* hałas, swar, *m.* muzyka ladaiaaka, *f.*
- Charlatan, *m.* ciarlatan, iarmarkowy lekarz, *m. fig.* iunak, fanfaron, *m.*
- Charlataner, *v. a. qq. fam.* pochlebiać komu, pochlebiać, aby co urwać.
- Charlatanerie, *f.* oszukaństwo, iunactwo, *n.* chluba, *f.*
- Charlatanisme, *m.* sposób postępowania chlubnego etc. *m.*
- Charles, *m.* Karol, Karolek, Karłus, *m.* — lotte, *f.* Karolina, Karłusia, *f.*
- Charmant, *ante, a.* powabny, przyjemny, miły.
- Charme, *m.* czary, *m. pl.* oczarowanie, *n. fig.* powab, wdziek wrodzony, *m.* przyjemność, pojęta, *f.* grab, *m.* grabina (drzewo), *f.*
- Charmer, *v. a.* oczarować, *fig.* podchwycać, wabić, unosić serce, bardzo się komu upodobać, zranic serce, ukoić, usmierzyć żal, être charmé (de qc.) bardzo się z czego cieszyć.
- Charmeur, *m.* czarownik, *m.*
- Charmeuse, *f. fam.* kochanka, rywalka, *f.*
- Charmille, *f.* grab młody, *m.* miesce tym osadzone, *n.*
- Charmoie, *f.* grabowina, gaiek grabowy, *m.*
- Charnage, *s. m.* czas, w którym mięso przedaia, — zapusty.
- Charnaigre, *s. m.* pies legawy.
- Charnel, elle, *a.* zmysłowy, cielesny, lubieżny.
- Charnellement, *adj.* zmysłowie, cielesnie, lubieżnie.
- Charneux, *a.* cielesny, mięsny, mięsisty.
- Charnier, *m.* kostnica, komórka do chowania mięsiwa, *f.* mieysce w kościele, gdzie lud kommuniaku, *n.* pęk tyczek do winnic, *m.*
- Charnière, *f.* nit, *m.* zanitowanie, *n.* gwint, *m.*
- Charnu, ue, *a.* mięsisty, cielisty.
- Charnure, *f.* cielistość, mięsistość, skóra na cieie, *f.*
- Charogne, *f.* ścierwo, *n.* zdechlina, *f.*
- Charoyeur, *m. v.* Charretier.
- Charpente, *f.* cębrowina, *f.* cębrowanie, *n. fig.* skład kości, *m. bois de —, m.* drzewo do budowy, cębrowina, *f.* cębry, *pl.*
- Charpenter, *v. a.* ciesać, *fig.* niezgrabnie przeciąć.
- Charpenterie, *f.* ciesielstwo, *n.* roboty ciesielska, *f.*
- Charpentier, *m.* cieśla, *m.*
- Charpie, *f.* fleytnuch, *m.* szarpie, *f. pl.* skubane płótno, *n.*
- Charrée, *f.* łuzyny, *pl.* żoła, *f.*
- Charretée, *f.* kara pełna czego, fura, *f.*

Charretier, *m.* karownik; woźnica, *m.*
 Charrette, *f.* kara, *f.*
 Charrier, *m.* płachta do przece-
 dzenia łągu, *f.*
 Charroi, *m.* woźba, *f.* wożenie, *n.*
 fura, *f.* furlou, *m.* — rois, *pl.*
 podwoły, *m.* *pl.*
 Charron, *m.* stalmach, kołod-
 dziey, *m.*
 Charonnage, *m.* kołodziejska ro-
 bota, *f.*
 Charroyer, *v. a.* Charier.
 Charroyeur, *s. m.* woźnica, ten co
 wizie.
 Charrue, *f.* pług, *m.* kawałek ziemi,
 jaki pługiem oborać można, *m.*
fig. fam. mettre la charrue de-
 vant les boeufs, przewrotnie
 robić.
 Charte, Chartre, *f.* stare papiery na
 dowód czego, *es, pl.* listy, na-
 dania dawne stare, *m. pl.* charte
 constitutionnelle, konstytucya,
f. charte partie, umowa między
 łożnikami i łożniącymi statki.
 Chartil, *m.* wasąg, wóz do zwoże-
 nia zboża etc. *m.* wozownia, *f.*
 Chartre, *f.* więzienie, *n.*
 Chartreuse, *f.* kartuzya, *f.* klasztor
 kartuzyński, *m.* kartuzyanka, *f.*
 Chartreux, *m.* kartuz, kartuzya-
 nin, *m.*
 Chartrier, *m.* metryka klasztorna,
 kościelna, *f.* metrykant, *m.*
 Chartulaire, *s. m.* metryka ko-
 ścielna albo klasztorna.
 Chas, *m.* uszko (u igły), *n.* szli-
 chta, *f.* kley z mąki i wody, *m.*
 szródwaga mularska, *f.*
 Chaseret, *m. v.* Caserette.
 Châsse, *f.* relikwiarz, *m.* okularów
 etc. oprawa, *f.* okładki u brzy-
 twy, *pl.* kluba u wagi, *f.* fute-
 ralik, *m.* blaszka z guziczkiem
 u sprzączki, *f.*
 Chasse, *f.* polowanie, myślistwo
n. łowy, *pl.* donner la chasse
 aux ennemis, polować na nie-
 przyjaciół, gonić ich.
 Chassé, *m.* krok tak zwany w tań-
 cu, *m.*
 Chasse, *s. f.* relikwiarz, schowa-
 nie kości świętych, skrzyneczka.

Chasse-avant, *m.* dozorca, eo ro-
 botników dogląda, *m.*
 Chasse-coquin, *m.* pisarz, wyga-
 niacz, co psy, dziadów z kościoła
 wygania, *m.*
 Chasse-cousin, *m. fam.* wino po-
 dłe, *n.* papier niezginający
 się, *m.*
 Chasselas, *m.* gatunek winnego
 szczepu, *m.*
 Chasse-marée, *m.* rybak, co ryby
 morskie ua przedaż przywozi,
m. fig. aller d'un train de chasse-
 marée, wielkie kroki robić, szy-
 bko iść.
 Chasse-morte, *f. fig.* daremny u-
 kład, projekt, *m.* daremna pra-
 ca, *f.*
 Chasse-mouches, *m.* klepaczka, o-
 ganka, *f.*
 Chasse-mulet, *m.* mularz, mulnik
 we młyne, *m.*
 Chasse-poignée, *s. f.* naczynie
 drewniane u miecznika do osa-
 dzania główki w rękoieść.
 Chasse-pointe, *f.* młoteczek dolu-
 towania, *m.*
 Chasse-Rage, *s. m.* rzeżucha psia,
 pieprzycza mała ziele.
 Chasser, *v. a.* gonić, rozpędzić,
 rozproszyć, rozegnać, wygnać,
 wypędzić, gonić, pędzić przed
 sobą, wbiać, *n.* — polować,
 łowić, strzelać.
 Chasseur, *m.* euse, *f.* myśliwy, ło-
 wczy, *m.* Chasseresse, *f.* my-
 śliwa, *f.*
 Chassie, *f.* płynienie oczu, *n.*
 Chassieux, euse, *a.* oczu płyną-
 cych.
 Châssis, *m.* ramy, ramki, *pl.* rama,
f. double —, okno dubeltowe,
 podwojnyte, — de papier, okno
 papierowe, *n.* d'osier, kratka
 z pręcików plecioną przed o-
 knami, *f.* — dormant, rama przy-
 bita, nie otwierająca się, *f.* —
 de table, podstawa u stołu, *f.*
 Chassoir, *s. m.* pieniek kliniasty,
 na którym bednarz szlagą biie
 pobijając becзки, — naczynie
 u cukierni do ubijania form
 cukrowych.

Chassoire, *s. f.* pręcik, kiłek u sokolników.
 Chaste, *a.* czysty, niewinny.
 Chastement, *ad.* niewinnie, skromnie, czysto.
 Chasteté, *f.* czystość, *f.*
 Chasuble, *f.* ornat kapłański, *m.*
 Chasublier, *m.* rzemieślnik, co ornaty takie robi, kupiec, co niemi handluje, *m.*
 Chat, *m.* Chatte, *f.* kot, *m.* Matou, Kocior, *m.* chatte, kotka, kicia, kyzia, *f.* chats, *pl.* kotki, *pl. fig. fam.* emporter le chat, wyniknąć się, jeter le chat aux jambes à qq., na kogo zganiać, składać winę.
 Châtaigne, *f.* kasztan, *m.* — d'eau wodny orzech, *m.*
 Châtaigneraie, *f.* kasztanowy las, gaik, *m.*
 Châtaignier, *m.* kasztan, *m.* kasztanowe drzewo, *n.*
 Châtain, *a. m.* ciemny (o włosie ludzkim), kasztanowaty (o mści koni).
 Château, *m.* zamek, kasztel, pałac okrętowy, *m.* faire des châteaux en Espagne, złote góry sobie obiecywać.
 Chatée, *s. f.* gniazdo kociąt, kociecia.
 Châtelain, *m.* kasztelan, *m.*
 Châtelé, *e, adj.* w herbach wieżami zamkowemi ozdobiony.
 Chatelet, *s. m.* twierdza mała, — taras, więzienie w Paryżu i w niektórych miastach, u *pasamannikówt* lna część krosien.
 Châtellenie, *f.* kasztelania, *f.*
 Chatepeuse, *s. f.* stonog robak, — robak w życie.
 Chater, *v. n.* o kotach okocić się.
 Chat-huant, *m.* sowa, *f.* puhacz, *m.*
 Chat-huané, *e, adj.* o sokołach mający pierze tegoż koloru co lelek.
 Châtable, *a.* karania, strofowania godny.
 Châtier, *v. a.* karać, *fig.* wydoskonalić, poprawić (styl).
 Chatière, *f.* dziura, przez którą koty przełażą, *f.*
 Châtiment, *m.* kara, *f.* karanie, *n.*

Chaton, *m.* kocię, *n.* kotek, *m.* pierścieniowa głowica, łuszczyzna orzechowa, żółędzia, gałeczka nasienna w tulipanach, *f.* Chatons, *pl. v.* Chats.
 Chatouillement, *m.* łechtanie, łaskotanie, *n.*
 Chatouiller, *v. a.* łechtać, łaskotać, *fig.* przyjemnie sprawować uczucia.
 Chatouilleux, *euse, a.* łechciwy, łaskotliwy, łaskliwy, *fig.* delikatny, uciążliwy, niebezpieczny.
 Chatoyant, *adj.* odmieniający kolor, *farbę.*
 Chatoyer, *v. a. u kamieniarzów* błyszczyć, świecić się (iako kocie oczy).
 Chat-pard, *m.* zwierz drapieżny do kota i lamparta podobny.
 Chatré, *m.* rzezaniec, kastrat, *part. et a.* rzezany.
 Châtrer, *v. a.* rzezać, kastrować, czyścić, wałaszyć, kapłunąć, *fig.* ukroić, oberznąć, uiać.
 Châtreur, *m.* rzeziiciel, rabin, ten co czyści, wałaszy, *m.*
 Chatte, *v.* chat.
 Chattée, *f.* gniazdo kociąt, *n.*
 Chattemite, *f. fam.* naboźniczek, hypokryt, obłudnik, *m.*
 Chatter, *v. n.* okocić się.
 Chauche-branche, *s. f.* drog do podważania.
 Chaud, *aude, a.* gorący, ciepły, *fig.* uporny, krwawy, rozpalony, wściekły (o zwierzętach).
 Chaud, *ad.* gorąco, ciepło, *fam.* tout —, natychmiast, zaraz.
 Chaud, *m.* ciepło, gorąco, *n.* ciepłość, gorącość, *f.*
 Chaude, *f. T.* żar, ogień, *m.* rozpalenie, *n.* à la —, *ad. fam.* w pierwszym zapale, zapędzie.
 Chaudeau, *m.* polewka dla nowożeńców, *f.*
 Chaudement, *ad.* gorąco, ciepło, *fig.* upornie, *fam.* natychmiast.
 Chaude-pisse, *f. fam.* gonorea, płynienie nasienia popsutego, *n.*
 Chauderet, *s. m.* forma służąca do rozciągania złota i srebra.
 Chaudier, *v. n.* grzać się, bestwić się (o sukach).

Chaudière, *f.* kocioł wielki, *m.*
 Chaudron, *m.* kocioł, *m.*
 Chaudronnée, *f.* kocioł pełny
 czego, *n.*
 Chaudronnerie, *f.* naczynia, (*a.*)
 statki miedziane, *m. pl.*
 Chaudronnier, *m.* kotlarz, *m.*
 Chauffage, *m.* opał, *m.* palenie, *n.*
 bois de —, drwa na opał, — droit
 de —, wrąb wolny na opał w lesie
 cudzym, *m.*
 Chauffe, *s. f.* ognisko w piecu
 smelcowym, gdzie się drwa palą.
 Chauffe-chemise, *m.* kosz do grza-
 nia bielizny, (koszulogrzezy), *m.*
 Chauffe-cire, *m.* sługa w kancel-
 laryi, co wosk do pieczętowa-
 nia rozpuszcza, *m.*
 Chauffe-lit, *m.* łozogrzezy, *m.*
 Chauffe-pied, *m.* faierka do roz-
 grzewania nóg.
 Chauffer, *v. a.* grzać, rozegrzać,
 palić, opalać, — *qq.* natrzeć na
 kogo, — un poste, silnie naci-
 eierać na iakie bronione miey-
 sce, strzelać rżęsiście do niego.
 se —, *r.* grzać się.
 Chaufferette, *f.* faierka do roz-
 grzewania nóg, *m.*
 Chaufferie, *f.* ognisko, *n.*
 Chauffeur, *m.* ten co miechami
 robi, *m.*
 Chauffoir, *m.* izba napalona, chus-
 tka rozegrzana do obcierania,
 do grzania członka chorego, *f.*
 Chauffour, *m.* wapiennica, *f.* piec
 wapienny, *m.* komórka do cho-
 wania wapna, *f.*
 Chauffournier, *m.* wapiennik, *m.*
 Chauffurd, *s. f.* żużel, szlaki że-
 lazne albo miedziane.
 Chaum, *m.* ściernie, *n.* et *pl.* rży-
 sko, *n.* słoma do poszycia da-
 chów, *f.*
 Chaumer, *v. a.* wyrywać, kosić
 ściernie ze zagonów.
 Chaumière, *f.* chałupa z poszy-
 ciem.
 Chaumine, *f.* chałupka poszyta, *f.*
 Chaussage, *m.* zapłata za obuwie,
 trzewiki i pończochy, *pl.* obu-
 wie, *n.*
 Chaussant, ante, *a. fam.* zazuwi-
 sty (o pończochach).

Chausse, *f.* — d'Hypocras, cedzi-
 worek, *m.* — d'aisance, rura
 w prewecie, *f.*
 Chausséege, *m.* cło, myto, *n.* od
 drogi robioney.
 Chaussé, ée, *a.* w trzewiakach, o-
 buty.
 Chaussée, *f.* tama, *g.* —, droga
 ubita, *f.* gościniec, *m.*
 Chaussé-pied, *s. m.* rzemień, któ-
 rym szewc trzewiki ciasne komu
 obuwa, — sposób, droga, po-
 moc do czego.
 Chausser, *v. a.* wdziać, obuć (trze-
 wiki etc.), (*qq.*) robić dla kogo
 trzewiki, *n.* dobrze leżeć na
 nodze (o trzewiakach), — à tant
 de points, trzewiki tak a tak
 długie nosić, se —, *r.* obuć się,
 obuwie włożył na nogi.
 Chausse, *f. pl.* portki, spodnie, *pl.*
 Chaussetier, *m.* pończosznik, ten,
 co pończochami handluie, *m.*
 Chaussé-trape, *f.* angliczka, sa-
 mołówka, *f.*
 Chaussette, *f.* onóżka, pończocha
 płócienna, *f.*
 Chausson, *m.* szkarpetka, *f.* trze-
 wik do tańcowania, fechtowa-
 nia, *m.*
 Chaussure, *f.* obuwy, *m.* obuwie, *n.*
 Chauve, *a.* łysy.
 Chauve-souris, *f.* nietoperz, nie-
 doperz, *m.*
 Chauveté, *f.* łysina, *f.* ołysienie, *n.*
 Chauvir, *v. a.* — des oreilles, na-
 stoszyć uszy, o koniach.
 Chaux, *f.* wapno, *n.* — vive,
m. niegaszone, — éteinte, w.
 gaszone, *n.* — d'étain, popiół
 z cyny, *m.* — d'airain, miedź
 spalona, *f.*
 Chavirer, *v. n.* wywrócić się (o
 statkach na wodzie).
 Chef, *m.* głowa człowieka, świę-
 tego etc. *f. fig.* głowa, *f.* prze-
 dniwszy, starszy, wódz, *m.* —
 de file, pierwszy żołnierz w szre-
 regu, *m.* General en —, naczel-
 nik, hetman wielki, *m.* de son
 —, *ad.* ze swoiey własney moey,
 swą głową.
 Chef-d'oeuvre, *m.* arcy dzieło,
 sztuka, robota doskonała, *f.*

Chef-lieu, *m.* stolica, *f.* miasto stołeczne, główne.

Chégros, *m.* dratwa, *f.*

Cheik, **Cheick**, *s. m.* Szyek, naczelnik Arabów i Beduinów w Egipcie.

Chélideine, *s. f.* iaskółcze ziele, rostopaść, złotnik ziele.

Chelinote, *s. f.* iaskółczy kamień.

Chemage, *s. m.* drożne myto, na drogę poprawę.

Chembalis, *s. m.* skóry gatunek na wschodzie wyprawianey.

Chemer, *v. n. et se —, r.* schnąć.

Chemin, *m.* droga, *f. fig.* sposób, *m.* droga, *f. le grand —, g.* ściniec, *m. en — faisant*, w drodze, *Chemin faisant*, *ad. fig.* po drodze, przy zdarzoney porze, *fig. faire son —*, dóysdź do szczęścia, *couper — à qc.* przeszkodę, zawadę komu postawić w czém.

Cheminée, *f.* komin, dymnik.

Cheminer, *v. a.* wędrować, iśdź, *fig.* postępować, płynąć, brzmieć (o stylu), — *droit*, bacznie, uczciwie sobie postępować.

Chemise, *f.* koszula, *f. fig.* mettre *qq. en —*, do koszuli kogo obdrzeć, zniszczyć zupełnie.

Chemisette, *f.* półkoszulka, założka, kamizelka, *f.*

Chemosie, *s. f.* choroba oczu, w której białko na zrzeniec występuje.

Chêneie, *f.* dąbrowa, dębina, dębowy las.

Chenal, *s. m.* kanał głęboki, gdzie okręty zawiąć mogą, — rów, koryto rzeki.

Chenaler, *v. n. w marynarce* iśdź z miążkiego na głębią, głębszego nurtu albo wartu szukać.

Chenapan, *m.* złodziej, hultay, *m.*

Chêne, *m.* dąb, *m.*

Chéneau, *m.* młody dąb, *m.*

Chéneau, *m.* rynna, *f.*

Chenet, *m.* wilk (kuchenny), *m.*

Chéneteart, *m.* dąb młody, *m.*

Chêne-vert, *m.* więzołd, *m.*

Chenevière, *f.* zagon konopny, *m.* konopisko, *n.*

Chenevis, *m.* siemie konopne, *n.*

Chenevotte, *f.* paździerz, *pl.* żdźbło, *m.* paździorek, *m.*

Chenevotter, *v. n.* szczyplym prącikiem wschodzić.

Chenil, *m.* psiarnia, *f. fig.* chlew, *m.* niechlujne mieszkanie, *n.*

Chenille, *f.* gąsienica, gąsionka, liszka, ozdoba z jedwabiu krecona do bramowania, *f.* gatunek surduta, *m.* paquet de —, gąsienicze gniazdo.

Chenu, *ue*, *a.* siwy, osiwiaty, *fig.* (w poezyi) biały iak śnieg.

Cheptel, **Chepteil**, *s. m.* kontrakt najmowania bydła do roboty albo pożytku, zyskiem lub przypłdkiem dzieląc się z panem, za szkodę zaś przypadkową nie nagradzając.

Cher, *ere*, *a.* miły, kochany, drogi, **Cher**, *ad.* drogo.

Cherche, **Cerche**, *s. f.* obłąk, obłączysta figura.

Cherche-surbaissée, *s. f.* *w archit.* sklepienie spłaszczone.

Cherche-fiche, *s. m.* żelazo słarskie spiczaste do znalezienia dziurek w zawiasach, gdy goździe z tyłu wbiaiają.

Chercher, *v. a.* szukać, starać się o co, — *sa vie*, son pain, za chlebem chodzić, szukać sposobu do życia.

Chercheur, *m. euse*, *f.* szukacz, *m.*

Cherconée, *s. f.* materya Indyyska półiedwabna.

Chère, *f.* stół, *m.* iedzenie, iadło, częstowanie, przyjmowanie ła-skawe, *n.*

Chèrement, *ad* serdecznie, drogo.

Chéri, *ie*, *p. et a.* serdecznie kochany, nayukochańszy.

Cherif, *s. m.* Arabski albo Maurrytański Xiażę, — *u Turków* z pokolenia Mahometa idący.

Chérir, *v. a.* serdecznie kochać.

Chérissable, *a.* kochania godny.

Chersonése, *s. f.* *w geografii* przylądek albo wybrzeże, wyspa wodą nieobeszła, wyspa z lądem złączona.

Cherté, *f.* drogość, drożyzna, *f.*

Chérubin, *m.* cherubin, *m.*

Chétif, *ive*, *a.* mizerny, podły, ubogi.

Chétivement, *ad.* mizernie, źle, nikczemnie.
 Chétolier, *s. m.* arendarz najmu-
 iący bydło za kontraktem na-
 zwanym *Cheptel*.
 Chevage, *s. m.* dawne pogłówne,
 które cudzoziemcy opłacali.
 Cheval, *m.* koń, *m.* — entier, o-
 gier, *m.* — de frise, ostrwie, o-
 strze, *n.* rogatka, *f.* — fondu,
 gra dziecinna, w której ieden
 drugiego na barkach nosi, *f.*
 — *n.* monter à —, wsiędz na
 konia, monter un —, konia u-
 iędzć, aller à —, ięchać na
 koniu, monter un — à poil, u-
 iędzć konia na oklep, partir à
 —, wyiechać konno, être à —,
 na koniu ięchać, — de bois,
 koń drewniany do skakania na
 niego, osieł drewniany, na któ-
 rym każą za karę siedzieć, *m.*
 — marin, koń morski, *fig.* être
 mal à —, w złém położeniu
 zostawać, être à — sur sa gran-
 deur, być dumnym z wyso-
 kiego stanu, — de bataille, koń
 do potyczki, to, o czém kto
 zawsze mówi, do siebiestowiąc,
 Cheveaux, *pl.* konie, *m. pl.*
 konnica, *f.* Chevau-légers, kon-
 nica lekka, *f.* un Chevau-léger
 konny z teyże, lekkokonny, *m.*
 Chevalement, *s. m.* rozstawanie
 albo balka na dwóch słupach
 do podpierania ściany, której
 spod ma być poprawiony albo
 podmurowany.
 Chevalier, *v. n.* tam i sam iędzć,
 biegać, — a. podierać ścianę.
 Chevaleresque, *m. f. adj.* kawal-
 erski.
 Chevalerie, *f.* dostojność kawal-
 era orderu iakiego, *n.* l'ordre
 de —, order kawalerski, *m.*
 Chevalet, *m.* (przedtém) tortura,
f. koń drewniany, osieł (na
 karę), podstawa u skrzypców
 etc. *m.* podpora, *f.* kozły, *pl.*
 kozieł, *m.*
 Chevalier, *m.* kawaler (orderu ia-
 kiego), *m. T.* konik, *m.* (w sza-
 chach), — du guet, porucznik
 straży nocney, — de l'arque-

buse, towarzysz strzelecki, *fam.*
 se faire le — de qq. bronić kogo
 ze zapałem, uiać się za nim,
 — d'industrie, filut, oszust, *m.*
 Chevaline, *s. f.* obrok dla koni,
 — roztrucharstwo.
 Chevalin, *e, adj.* koński.
 Chevaline (bête), *s. f.* koń albo
 kłacza.
 Chevalis, *s. m.* spuszczenie czego
 rzeką miałką albo opadłą.
 Chevance, *s. m.* żartem mągno-
 stka, chudoba, substancya czysia.
 Chevauchée, *s. f.* ięchanie z u-
 rzędu na wizyą, — dawanie po-
 dwodnych koni na to.
 Chevaucher, *v. n.* — court ou
 long, przypięć strzemiona długo,
 krótko, długo, krótko wisieć.
 à Chevauchons, *ad. fam.* iędzć
 przewiesiwszy nogi, na oklep.
 Chévecier, Chéfecier, *s. m.* za-
 krystyan.
 Chevelé, *e, adj.* w herbach włosy
 nienaturalnego koloru mający
 iako złote i srebrne.
 Chevelu, *ue, a.* długowłosy, ra-
 cines chevelues, korzenie ko-
 smate, *m. pl.* comète chevelue,
 kometa promienisty, *m.*
 Chevelu, *m.* korzonki, *m. pl.* ko-
 smaciny u korzonków, *f. pl.*
 Chevelure, *f.* włosy, *m. pl.* (na
 głowie), *fig.* promienie około
 komety, korzonki cienkie, liście
 na drzewie *m. pl.*
 Chever, *v. a.* u złotników wy-
 drażyć spód kamienia drogiego,
 aby się pozbył nazbyt iasnego
 koloru.
 Chevet, *m.* poduszka pod głowę,
f. wezglowie, *n.* podetówek, to
 co się pod głowę kładzie, *m.*
 głowy u łóżka, *f. pl.*
 Chéveteau, *s. m.* walec we młynie.
 Chevêtre, *m.* uzdżenica, *f.*
 Cheveu, *m.* włos, *m.* (na głowie).
 Chevillage, *m.* zagwożdżenie, za-
 klinowanie, *n.*
 Chevillon, *f.* gwoździ, kołek, kołek
 u skrzypców, *m. fig.* łatanina
 w poezyi, *f.* — ouverte, szpaga
f. — à tourniquet, *f.* knebel,
 — du pied, kostka u nogi, *f.*

Chevillé, *éc. a.* gwoździemi drewnianemi spięty, przybity, *vers chevillés*, mizerne wiersze, łatanina.

Cheviller, *v. a.* gwoździemi drewnianemi spiąć, przybić.

Chevillette, *s. f.* kawałek mosiądzu, do którego introligatorowie rzemymk pargaminowy przywiązawszy arkusze przyszywiają.

Chevillon, *s. m.* kiłek toczony w krzesle ze słomy plecioném, — wrzeczono u iedwabników do zwiania iedwabiu.

Chevillot, *s. m.* drzewo toczone do zarzucania lin okrętowych z mieysca na mieysce.

Chevillure, *f.* konicc, sęk na rogu ieleniowym, *m.*

Chevir, *v. n. fam. (de qq.)* dóysź z kim sprawy, ładu.

Chevissance, *s. f.* Chevissement, *s. m.* ugoda, umowa.

Chèvre, *f.* koza, winda, *f. fig.* prendre la chèvre, bez przyczyny się gniewać.

Chevreau, *m.* kozłę, *n.* koziełek, *m.*

Chèvre-feuille, *s. m.* powóy wonny kozi, przewiercień.

Chèvre-pied, *a.* kozionogi.

Chevreter, *v.* Chevroter.

Chevrette, *f.* sarna samica, *f.* macinet, macinet, raczek morski, wilk mały (na kominku), *m.*

Chevrenil, *m.* rogacz, sarn, *m.*

sarna, *f.* faon de —, sarnię, *n.*

Chevrier, *m.* koziarz, kozłarz, *m.*

Chevrillard, *m.* sarnię, *n.*

Chevron, *m.* krokiew, *f.*

Chevroné, *e. a. w herbach* mający krokwie i balki ukośnie postawione.

Chevrotage, *m.* podatek od kóz, *m.*

Chevroter, *v. n.* okocić się (o kozach), *fig. fam.* skakać iak koza, mruzczyć, narzekać, strzępić, łamać głos w śpiewaniu.

Chevrotin, *m.* skóra kozła, z koźlęcia, *f.*

Chevrotine, *f.* szróty sarni, *m.*

Chez, *pp.* do, w domu, chez vous, u ciebie, w twoim krain, avoir un chez soi, mieć własnemieszkanie.

Chiaoux, *s. m.* dworzanin u porty Otomańskiej co w różnych sprawach wysyłany bywa, — czaus, woźny turecki, mieyski sługa uzbroiony.

Chiassé, *f.* piana kruszcowa, *f.* żużel, gnóy much, komarów, *m.*

Chicambault, Chicabaut, *s. m.* balka długa zamiast sztaby na przodzie małego okrętu wychodząca.

Chicane, *f.* subtelnostki, *pl.* prześladowanie, *n.* wykrety (w sprawach), *pl.* zwada, *f.* swar, *m.* wybiegi, *pl. m.*

Chicaner, *v. n. et a.* prześladować, wykretów używać, kręcić, wykręcać, zaczepiać kogo, kłócić się, wszystko bez przyczyny ganić, *fig.* gryźć, kłopotać kogo.

Chicanerie, *f.* wykretarstwo, *n.* wykrety, *pl. m.* mieszanie, pieniać, *n.*

Chicaneur, *m.* euse, *f.* zaczepiacz, zwadzca, wykretarz, machlarz, pieniacz, *m.*

Chicanier, *m.* ière, *f. fam.* kłótnik, zwadzca, człowiek swarliwy, *m.*

Chiche, *a.* skąpy, sknerowaty, *fig.* oszczędny w słowach, pois chiches, cieciorka, ciecierzycza ogrodna, *f.*

Chiche-face, *s. m.* mrzygłód, łakomiec nad pieniędzmi usychający, — sknera wychudły.

Chichement, *adv.* łakomie, skąpo.

Chicheté, *s. f.* skępstwo, sknerstwo.

Chicon, *s. m.* sałata, łoczycza ziele.

Chicoracée, *a.* do cykoryi podobny, tak smakujący.

Chicorée, *f.* cykorya, *f.*

Chicot, *m.* pień, odziomek drzewa, koniec gałęzi ułmaney), karz, guz, sęk (na drzewie), *n.* drzazga, *f.* pieniek, opieniek, trzonek, kiełek (zęba spróchniałego), *m.*

Chicoter, *v. n. fam.* o małą rzecz się wadzić.

Chicotin, *s. m.* kołokwintyda, korblesny, — sok gorzki z aloesu i

kołokwintydy, do smarowania piersi przy odłączeniu dzieci.
 Chien, *m.* chienne, *f.* pies, *m.* suka, sobaka, chien marin, *m.* pies morski, *m.* kurek u strzelby, *m.* blaszka do hamowania wozu, *f.* *prov.* entre chien et loup, zmierzchem.
 Chiendent, *s. m.* psia pasza ziele.
 Chienner, *v. n.* oszczenić się.
 Chier, *v. n.* potrzebę przyrządzoną odbywać.
 Chieur, *m. euse, f.* na stolec idący, smierdziel.
 Chisse, *f.* paieczyna, cienka podła materya, *f.*
 Chiffon, *m.* płat, gałgan, *m.*
 Chiffons, *pl.* pomniejsze stroje, ubiory drobniejsze na głowę niewiasty modnie ubierającej się.
 Chiffonner, *v. a.* zgnieść, pognieść, *fig. fam.* naprzykrzać się, gnieść, szarpać (białogłową).
 Chiffonnier, *m. ière, f.* zbieracz gałganów, gałganiarz, *m. fig.* plotkarz, gazeciarsz, ganiciel, *m.*
 Chiffre, *m.* liczba, cyfra, *f.* znak, *m.* pismo tajemne, *n. fig.* cyfra imienia, *f.*
 Chiffrier, *v. a.* liczbami znaczyć, liezby pisać, numerować co, znakami co pisać, cyfrować, — *n.* piórem co rachować.
 Chiffreur, *m.* rachmistrz liczby piszący.
 Chifon, *ne, adj.* u ogrodników krzywy, wypaczny, iako gałąź.
 Chignon, *m.* kark, włosy w górę przypięte, na grzebień wzięte u kobiet, *pl. m.*
 Chile, Chilifère, Chilification, *v.* Chyle.
 Chiliade, *s. f.* rozmaite rzeczy tyjącami odkładane.
 Chiliarque, *s. m.* u staroż. naczelnik, dowódzca tysiąca ludzi.
 Chillas, *s. m.* bawełnica indyjska w kostkę tkana.
 Chimère, *f.* zwierz wymyślony, *m. fig.* wymysł goły, chymera, *f.*
 Chimérique, *a.* zmyślony, chymeryczny.

Chimériquement, *adv.* chymerycznie, zmyślonym sposobem.
 Chimériser, *v. n.* chymerycznemi głowę nabiać myślami.
 Chimie, *f.* chymia, *f.*
 Chimique, *a.* chymiczny.
 Chimiste, *m.* chymik, chymista, *m.*
 Chimose, *v.* Chymose.
 China, *f.* korzeń Chiny, *m.*
 Chincapin, *s. m.* gatunek kasztana.
 Chincilla, *s. m.* zwierz peruwiański do wiewiórki podobny.
 Chine, *f.* Chiny, *pl.*
 Chinfreueau, *m. fam.* guz, *m.* bliźna, *f.* (na głowie od uderzenia etc.).
 Chinois, oise, *a.* chiński, *ska.*
 Chiuquer, *v. n. fam.* pić tego.
 Chiourme, *f.* rudlnicy na iakiej galerze, *m. pl.*
 Chipage, *m.* wyprawa skór na duński sposób, *f.*
 Chiper, *v. a.* wyprawiać skórę po duńsku.
 Chipot, *m. fam.* fraszka, *f.*
 Chipoter, *v. n. fam.* guzdrać, żuć, lizać, lizać tylko potrawy, o fraszki się wadzić.
 Chipotier, *m. ière, f.* guzdracz, swarliwy człowiek, kłótnik, *m.*
 Chique, *f.* robaczek okrągły na wyspach antylskich, który się w ciało wgryza, *m.* filizaueczka, gałeczka, kulka do grania, *f.*
 Chiquenaude, *f.* szczudłek (w nos), *f.*
 Chiquer, *v. a. n.* żuć tytuń.
 Chiquet, *m. fam.* kawateczek, *m.* trochę, chiquet à chiquet, *fam.* małemi ratami, po trochu.
 Chiquette, *f.* ukroyka, ukrawka, *f.* urzynek u skóry, *m.*
 Chiragre, *f.* łamanie w rękę, chyragra, *f.* — *m.* łamanie w rękę cierpiący, *m.*
 Chirite, *s. f.* kamień mający na sobie figurę ręki.
 Chirographaire, *a.* créancier —, wierzyciel na gołą kartę, na zapis ręczny.
 Chiologie, *f.* mowa przez migi, *f.*
 Chiromancie, *f.* rękowieszczenie.
 Chiromancien, *m. enne, f.* rękowieszczek, wieszczbiarz z ręki, *m.*

- Chirurgical, *ale, a.* chirurgiczny, cyrulicki.
- Chirurgie, *f.* chirurgiia, cyrulictwo, *n.*
- Chirurgien, *m.* chirurg, cyrulik, felczer, *m.*
- Chirurgique, *a.* chirurgiczny, cyrulicki.
- Chise, *s. f.* pieprz meksykański.
- Chiste, *s. f.* bł. na stwardniała we wnętrznościach, jako w pęcherzu gdzie kamień leżał.
- Chites, *s. f. pl.* bagazyta czerwono farbowana.
- Chitome, *s. m.* arcykapłan muryński.
- Chiure, *f.* gnój much, *m.*
- Chlamide, *s. f. u starożytn.* oponicza, płaszcz.
- Chloris, *s. m.* wywiłga, ptak żółtozielony.
- Chlorose, *s. f.* biała choroba, cera zła.
- Choc, *m.* uderzenie, naiechanie, *n.* najazd, *m.* nacieranie *f. fig.* utrata, *f.* nieszczęście, *n.*
- Chocailleur, *v. n. fam.* upić się.
- Chocailleur, *f. fam.* piaczka, *f.*
- Chocolat, *m.* czekulata, *f.*
- Chocolatier, *m.* ten, co czekulatę robi, iąszynkuie, czekulatnik, *m.*
- Chocolatière, *f.* czekulatniczka, *f.*
- Chœur, *m.* chór, *m.* enfant de —, choralista.
- Choin, *s. m.* kamień pewny bardzo twardy, dający się polerować iak marmur.
- *Choir, *v. n.* upaść, podupaść.
- Choisi, *ie, p. et a.* obrany, wybrany.
- Choisir, *v. a.* obrać, wybrać.
- Choix, *m.* wybór, *m.* obieranie, wybieranie, *n.* wolność obierania, *f. faire — (de qq.)* obrać kogo.
- Cholagogue, *s. m.* lekarstwo żółte dołem pędzące.
- Cholédologie, *s. f.* nauka o żółci.
- Cholédoque, *s. f. w anatomii* kanałek z żółci przez wątrobę do kiszeki *Duodenum* nazwanej idący.
- Chômable, *a.* święty, uroczysty, co obchodzić trzeba (święto).
- Chômage, *m.* odpocznienie od roboty, próżnowanie etc. *n.*
- Chômier, *v. n.* próżnować, nie robić, nie mieć roboty (o rzemieślnikach), odłogiem leżeć, — *de qq.* nie mieć czego, — *a.* obchodzić święto, święcić.
- Chondrille, *s. f.* kozi mlecz *ziele.*
- Chondrologie, *s. f.* nauka o chrząstkach.
- Chopine, *f.* pół kwarty, *n. fig.* *fam.* mettre pinte sur chopine, mocno pić, kieliszki wytrząsać.
- Chopiner, *v. n. fam.* pić mało ale często.
- Chopinette, *f.* kwatka, *f.*
- Choppement, *m.* usterk, *m.* potknięcie się, *n.*
- Chopper, *v. n.* potknąć się, usterknąć się.
- Choquant, *ante, a.* urażliwy, obraźliwy.
- Choquer, *v. a.* trącić co, o co, *fig.* obrazić, urazić, se —, *r.* spotkać się, zeyść się (o dwóch wojskach).
- Choraïque, (vers) *a. m.* wiersze greckie albo łacińskie.
- Chordapse, *s. m.* naprężenie wnętrzności, kiszeki.
- Chorée, *s. m.* miara w wierszach greckich i łacińskich, z iedney krótkiej a drugiej długiej sylaby.
- Chorège, *s. m.* dyrektor teatrów i widowisk greckich.
- Chorégraphie, *s. f.* nauka odryśowania tańców na papierze.
- Chorévêque, *m.* sufragan, *m.*
- Choriambe, *s. m.* w poezyi greckiej i łacińskiej czworo sylab, z których pierwsza i ostatnia są długie, a średnie krótkie.
- Chorion, *s. m.* błonka zwierzchnia płód w żywocie okrywająca.
- Choriste, *m.* choralista, *m.* soeurs choristes, panny do choru, *f. pl.*
- Chorobate, *s. m.* szródwaga do wynalezienia linii poziomej.
- Chorographie, *f.* opisanie kraiu, kraiopisanie, *n.*
- Chorographique, *a.* kraiopisarski.
- Choroïde, *s. f.* w anatomii błonka

- mózg okrywająca, — błonka na dnie oka albo retyny, z niezliczonych kanałków złożona.
- Chorus, *m. faire* —, śpiewać razem.
- Chose, *f. rzecz, sprawa, f. fam. rzecz, osoba, którą kto swém nazwiskiem nazwać nie chce lub nie może, f. — publique, rzeczpospolita, f. ce n'est pas grand' chose, niewielkieto cuda, quelque chose, m. coś, cości, entre autres choses, pomiędzy innymi, rien autre chose, nic więcej, nic innego, n. c'est peu de chose, to bagatel, la belle chose! a to pięknie!*
- Chou, *m. kapusta, f. iarmuż, m. — fleur, kalafior, m. — cabus, v. cabus — navet, kalarepa, f. — rave, albo Chou de Siam, brukiew, petit —, ciasta gatunek, chou! chou-là! pus! husz! (na psa), chou-pille! łapay!*
- Choucas, *m. kawka z dziobem i nogami czerwonymi, f.*
- Chouette, *f. sowa, f.*
- Chouette (*faire la*) grać przeciw dwóm albo przeciw wielu.
- Chouquet, *s. m. w marynarce drewno czworograniaste, w którym maszt osadzony.*
- Choyer, *v. a. fam. pieścić się z czém, se —, r. dogadzać sobie.*
- Crème, *m. Chryzmo, n.*
- Crèmeau, *m. czapeczka dziecięcia do chrztu, f.*
- Chrétien, *m. enne, f. chrześcianiin, n. anka, f. — a. chrześcianiński.*
- Chrétien, *m. Krystyan, m.*
- Chrétienement, *adv. po chrześcianińsku.*
- Chrétienté, *f. chrześcianiństwo, n.*
- Chrie, *s. f. opowiadanie, rozwodzenie się w iakiej materyi, amplifikacya.*
- Chrismal, *m. szlaczka, puszcza do oleiu świętego, f.*
- Chrismation, *f. bierzmowanie, namaszczanie oleiem świętym, n.*
- Christ, *m. Chrystus Pan, obraz Chrystusa Pana na krzyżu ukrzyżowanego, m.*

- Christianisme, *m. chrześcianiństwo, wiara, nauka chrześcianińska, f.*
- Christine, *f. Krystyna, f.*
- Christodin, *s. m. kalwin, wyznający naukę Kalwina.*
- Christofle, *tophle, m. Krzysztof.*
- Chronique, *f. kronika, f. dzieie, m. pl. fig. chronique scandaleuse, zła nowina, obmowa, pismo nuciujące postępki czyie.*
- Chronique, *a. maladie —, ciągła choroba.*
- Chroniqueur, *s. m. kronikarz, dzieiopis.*
- Chronogramme, *s. m. napis, w którym litery liczbe wskazuia datę wypadku o którym rzecz.*
- Chronographe, *s. m. autor piszący o Chronologii.*
- Chronographie, *s. f. w retoryce opisanie.*
- Chronologie, *f. chronologia, f. czasopisanie, n.*
- Chronologique, *a. chronologiczny, czasopisarski.*
- Chronologiste, Chronologue, *m. chronolog, czasów pisarz, m.*
- Chronomètre, *m. czasomierz, m.*
- Chronométrie, *f. czasomierstwo, n.*
- Chrysalide, *f. poczwarka, f. z którego motyl się robi.*
- Chrysanthème, Chrysanthemum, *s. m. słonecznik Peruwiański.*
- Chrysocolle, *f. bergryn, m. materya do lutowania złota etc. f. gatunek kamienia drogiego, m.*
- Chrysocome, *s. f. krwawik wodny.*
- Chrysolite, *f. chryzolit, (kamień złotawy), m.*
- Chrysomèle, *m. chrabąszcz złotawy, m.*
- Chrysoprase, *f. Chrysoprasin, m. chryzopras, beryl zielonawy, m.*
- Chrysulée, *s. f. woda chemicznie preparowana do rozpuszczenia złota.*
- Chucheter, *v. n. świergotać.*
- Chuchoter, *v. n. szeptać komu w ucho.*
- Chuchoterie, *f. fam. szeptanie, n.*
- Chuchoteur, *m. ense, f. szeptacz, m.*
- Chut! *i. fam. cyt!*
- Chute, *f. upadnienie, n. upadek, m. fig. nieszczęście, n. upadek, m.*

- Chyle, *m.* chil, sok pożywny, *m.*
 Chylification, *s. f.* przerobienie pokarmów w chil.
 Chymose, *s. f.* zapalenie, nabrzmiałość powiek i oczu.
 Chypre, *v.* Cypre, (Cypr)
 Ci, *ad.* tu, tutaj, ci-gît, tutaj spoczywa, par ci, par là, tu i ówdzie, miejscami, ci-devant, wyżey wymieniony. wspomniany, ci-après, *ad.* potem.
 Ciboire, *m.* cyborium, *n.* monstrancya, *f.*
 Ciboule, *f.* rodzaj cebulek, *f.*
 Ciboulette, *f.* cebulka, *f.*
 Cicatrice, *f.* blizna, *f. fig.* plama, *f.* piętno, *n.*
 Cicatriceule, *f.* blizenka etc. *f.* mały biały krążek na skórcie w żółtku jaj, *m.*
 Cicatrisant, Cicatrisatif, *a. s.* w medycynie lekarstwo, od którego blizna zarasta, goi się.
 Cicatriser, *v. a.* siekać, blizny robić, se —, zagoić się, w bliznę się zbierać.
 Ciccus, *s. m.* mała szarańcza, — gęś dzika.
 Cicerò, *s. m.* litery pewne drukarskie.
 Ciceròle, *f.* cieciorka, ciecierzycyca, *f.*
 Cicerone, *s. m.* we Włoszech ten co w mieście iakiem wszystkie osobliwości pokazuje, przewodnik.
 Ciceronien, *ne. adj.* zbliżający się do stylu Cycerona.
 Ciclamen, *s. m.* rzepa leśna, swiniak ziele.
 Cielamor, *s. m.* brzeg, okrążenie, obrąbek.
 Cicle, *v.* Cycle.
 Cicomore, *s. m. v.* Sycomore.
 Cid, *s. m.* naczelnik, dowódzca Arabski.
 Cidre, *m.* iabłecznik, gruszeznik, *m.*
 Ciel, *m.* niebo, *n.* okolica, *f.* kray, *m.* powietrze, *n.* pogoda, *f. fig.* pawilon, baldachin, *m.*
 Cierge, *m.* świeca woskowa, gronnica, *f.*
- Ciergier, *s. m.* woskownik, ten co świece woskowe robi.
 Cigale, *f.* konik, skoczek, *m.*
 Cigare, *m.* tytuń w trąbkę kręcony, którato trąbkę bez lulki palić można, *f.*
 Cigne, *v.* Cygne.
 Cigogue, *f.* bocian, *m.*
 Cigogueau, *f.* bocianię, *n.* bocianek, *m.*
 Ciguë, *f.* świnią wesz, szaleń, szaleń, *m.*
 Cil, *m.* włoszek u powieki, *m.* Cils, *pl.* rzęsy, *pl.*
 Ciliaire, *adj.* w anatomii oczach do humoru kryształowego należący.
 Cilice, *m.* włosienica, *f.*
 Cilié, ée, *a.* kosmaty, mszysty (o liściach).
 Cilindre, *v.* Cylindre.
 Cilé, ée, *a.* cheval —, koń biały mający brwi, *m.*
 Cillement, *m.* mruganie oczu,
 Ciller, *v. a.* mrugać.
 Cime, *f.* wierzch, wierzchołek, szczyt, *m.*
 Ciment, *m.* kit, mertel, *m.* wapno z piaskiem etc. zmieszane, *n.*
 Cimeter, *v. a.* wapnem takiem co murować, zakitować, *fig.* umocnić, utwierdzić.
 Cimentier, *m.* rzemieślnik, co kit robi i przedaie, *m.*
 Cimeterre, *m.* szabla długa, *f.* pałasz, *m.*
 Cimetière, *m.* cmentarz, *m.*
 Cimier, *m.* cąber wołowy, *m.* sztuka krzyżowa, *f.*
 Cimolie, *s. f.* glinka purpurowa, massa, którą osełka do szlifowania nakładaia,
 Cinabre, *m.* cyober, *m.*
 Cincenèle, *s. f.* lina nie bardzo wielka na łodziach i u puszkarzyów.
 Cinéraire, *a.* urne —, *f.* urna, *f.*
 Cincération, *f.* Cinéfaction, *f.* obrócenie w popiół, *n.*
 Cinérier, Cinéfier *v. a.* w popiół obrócić.
 Cinglage, *s. m.* żeglówka we 24 godzinach odbyta.
 Cingleau, *s. m.* w architekt. lina

do wynalezienia stopniów stoczności słupowey.

Cingler, *v. n.* rozwiniętemi, pełnemi żaglami płynąć, — *a.* siec, smagać, biczować, siec, rznać (iako wiatr etc.).

Cinique, *v.* Cynique.

Cinnamome, *m.* cynamon, *m.*

Cinq, *a.* pięć.

Cinquain, *m.* szyk woyska z pięciu batalionów, *m.*

Cinquantaine, *f.* liczba pięćdziesiąt, *f.* pięćdziesiątek, *m.*

Cinquante, *a.* pięćdziesiąt.

Cinquantenier, *m.* pięćdziesiątnik, *m.*

Cinquantième, *a.* pięćdziesiąty, *m.* część pięćdziesiąta, *f.*

Cinquenelle, *s. f.* w artylleryi wszystkie długie liny do dział potrzebne.

Cinquième, *a.* piąty, — *m.* piąta część, *f.* uczeń z piątej szkoły, *m.* — *f.* piąta szkoła, *f.*

Cinquille, *f.* lumber, w którym 5 osób gra, *m.*

Cintre, *m.* obłączystość, *f.* sklepienie, rusztowanie mularskie do budowania sklepienia, *a.*

Cintré, *ée, p. et a.* sklepiony.

Cintrer, *v. a.* sklepić, sklepienie robić.

Cion, *e. m.* wyrostek gałązka, — rzeżucha wodna, — potocznik, bobownik *ziele.*

Cioutat, *m.* gatunek winnego grona białego, *n.*

Cipollini, *m.* marmur Włoski zielony, *m.*

Cippe, *m.* słupek, mały posąg, *m.* tortura, *f.*

Ciprés, *s. m.* cyprys drzewo.

Cirage, *m.* wosk do bótów, *m.* woskowanie, *n.*

Circée, *s. f.* czarownik *ziele.*

Circopolaire, *adj.* okrążający bieguny.

*Circoncire, *v. a.* obrzezać kogo.

Circoncis, *a.* obrzezany, — *m.* obrzeczaniec, *m.*

Circonciseur, *m.* obrzecziciel, obrzeczacz.

Circoncision, *f.* obrzezanie, *n.* fête de la —, obrzezanie, *n.* (święto).

Circonferance, *f.* okrąg, obwód, *m.*

Circonflexe, *a.* accent, daszek, accent daszkowaty nad literą iąką.

Circonlocution, *f.* opisywanie, *n.*

Circonscription, *f.* określenie, ograniczenie, *n.*

*Circonscrire, *v. a.* określić, opisać co w koło.

Circonscrit, *ite, a.* określony.

Circonspect, *ecte, a.* ostrożny, baczny, przezorny.

Circonspaction, *f.* ostrożność, bacność, przezorność, *f.*

Circonstance, *f.* okoliczność, *f.*

Circonstancier, *v. a.* wymieniać okoliczności, wyszczególniać.

Circonvallation, *f.* okopy, szańce obozowe, na okół, *pl.*

*Circonvenir, *v. a.* podeydzć, oszukać kogo.

Circonvention, *f.* podeyście, oszukanie, *n.*

Circonvoisin, *ine, a.* okoliczny, przyległy.

Circonvolant, *adj. s.* naokoło latający.

Circonvolution, *s. f.* okrążenie, bieg około wspólnego środka.

Circuit, *m.* okrąg, obwód, *m.* okolica, *f. fig.* — de paroles, okoliczność, wielomowność, *f.*

Circulaire, *a.* okrągły, — *f. lettre* —, listy okolne, uniwersaty, *m. pl.*

Circulairement, *adv.* okrągło, wkoło, wkrag.

Circulant, *e, adj.* krążący.

Circulateur, *m.* włączęga, włączający się, *m.*

Circulation, *f.* cyrkulacja, kurrencya, *f.* kurs, *m. fig.* kurs pieniędzy, *m.*

Circulatoire, *adj.* o skutkach chemicznych sposobny do cyrkulacji.

Circuler, *v. n.* cyrkulować, przechodzić, toczyć się, kursować, kurs mieć dobry.

Circumincension, *s. f.* u teologów ziednoczenie trzech osób w Trójcy świętey.

Circus, *s. m.* kania morska *ptak.*

Cire, *f.* wosk, *m.* świeca woskowa, pieczęć z wosku, gnóy z ucha,

- m.* — d'Espagne, lak (do pieczętowania), *m.*
Cirer, v. a. woskować co.
Cirier, m. stoczek, blecharz, woskownik, ten co woskiem handluje, *m.*
Ciroène, s. m. cerot, plastr na zranienie.
Ciron, m. robaczek zaskórny biały i okrągły, *m.* krosta od tego, *f.* fig. kropka, kropeczka, *f.* punkt, punkcik, *m.*
Cirque, m. okrąg, *m.* koło, *n.* po którym się przechadzaia.
Cirsakas, s. m. materya indyyska z bawełny i iedwabiu.
Cirsion, s. f. gatunek węgla.
Cirure, f. woskowanie, *n.* wosk, szuwx do bótów, *m.*
Cisaille, v. a. postrzydz, pokraiać co nożycami.
Cisailles, f. pl. nożyce, obrzynki, okrawki, *pl. T.*
Cisalpin, a. z tey strony Alp (będący).
Ciseau, m. dłóto, *m.* Ciseaux, *pl.* nożyczki, nożyce, *pl.*
Ciseler, v. a. ryć, rzezać, dłubać, rznąć.
Ciselet, m. dłótko, *n.* rylec, *m.*
Ciseleur, m. ten, co dłótkiem w srebrze etc. ryje, wyrzyna.
Ciselure, f. dłubana, rznęta, ryta robota, *f.*
Cismontain, a. z tey strony Alp (będący).
Cisoire, s. f. rylec do sztychtowania piatna mincarskiego.
Cissite, f. Cyssyt, *m.*
Cissoide, s. f. linia krzywa w geometryi, mająca podobieństwo do liścia bluszczowego.
Cissotomies, s. f. pl. święta na cześć Cerery.
Ciste, m. kozilep, *m.*
Cistercien, s. m. zakonnik, Cysters.
Cistophore, s. m. medal, na którym koszyki są wybite.
Cistre, v. Sistre.
Citadelle, f. zamek, *m.* forteca mała, cytadela, *f.*
Citadin, m. ine, f. mieszczanin (po niektórych miastach we Włoszech), *m.*
Citateur, m. ten co z pisma innego co przytacza, dowodzi.
Citation, f. przytaczanie, dowodzenie (z xiążek etc.), zapoznanie, *n.* pozew, *m.*
Cité, f. miasto, *n. droit de —,* prawo obywatelstwa, *n.*
Citer, v. a. przytoczyć, przywozdić, dowodzić, pozwać do sądu, powiedzieć, wymienić tego od którego co mamy.
Citérieur, eure, a. z tey strony leżący.
Citerne, f. krynica, *f.*
Citerneau, m. kryniczka przy wielkiej krynicy, *f.*
Citise, s. m. szczydrzeniec, nawrot, krzak.
Citole, m. gatunek cytry, *f.*
Citoyen, m. enné, *f.* mieszczanin, obywatel, *m.*
Citragon, m. miętkiew, miętka cytrynowa, *f.*
Citrate, s. m. cytrynian, sól z kwasu cytrynowego.
Citrin, ine, a. cytrynowy, koloru cytrynowego.
Citrique (acide), adj. kwas cytrynowy.
Citron, m. cytryna, *f.* — *a.* cytrynowego koloru.
Citronnat, m. cytrynat, *m.* (skórki cytrynowe w cukrze).
Citronné, ée, a. cytrynowany, cytrynami przyprawiony, smakujący.
Citronnelle, f. miętkwi, miętki rodzaj, wódka cytrynowa, *f.*
Citronnier, m. cytrynowe drzewo, *n.*
Citrouille, f. bania, dynia, *f.*
Civade, s. f. pław morski skorupiasty nakrapiany, nakształt raka bez nożyc.
Civadiere, s. f. żagiel na sztabie ukośnie stojący.
Cive, f. szczypiór, *m.* rodzaj cebulek, *f.*
Civet, m. zając z iuszką, z czarnym sosem gotowany, *m.*
Civette, f. szczypiorek, zybet, *m.*
Civière, f. nosidło, *n.*
Civil, ile, a. domowy, miejski, grzeczny, obyczajny, *T.* cy-

- wilny, *fig.* *mort civile*, śmierć cywilna, *f.* wyłączenie z obywatelstwa, *n.*
- Civilement, *ad.* stosownie do prawa cywilizacji, grzecznym sposobem.
- Civilisation, *f.* cywilizacja, *f.*
- Civiliser, *v. a.* obyczać, uobyczać, wykrzesać, okrzesać, wyolerować.
- Civilité, *f.* grzeckość, obyczajność, *f.* *civilités*, *pl.* komplementy, grzeckości, pokłony, *m. pl.*
- Civique, *a.* obywatelski.
- Civisme, *s. m.* gorliwość obywatelska, którą obywatel jest przeięty.
- Clabaud, *m.* ogar, co nie w czas szczeka, *m. fig.* paplacz, kapełusz z obwisłymi brzegami, *m.*
- Clabaudage, *m.* szczekanie psów, *n. fig.* hałas, wrzask o fraszki, *m.*
- Clabauder, *v. n.* szczekać, *fig.* wrzeszczyć, hałasować bez przyczyny.
- Clabauderie, *f.* wrzask, krzyk, hałas niepotrzebny, *m.*
- Clabauder, *m. euse, f. fam.* wrzaskliwy, wrzaskun, *m.*
- Cladentéries, *s. f. pl.* święta Bachusowe.
- Claie, *f.* plotka, plecionka, *f.* sanice, *pl.*
- Clair, *aire, a.* iasny, świetny, klarowny, przezroczysty, polerowany, glancowany, cienki, *fig.* iasny, wyraźny, widoczny, pewny, nieodbity.
- Clair, *ad.* wyraźnie, iasnie, widocznie, głośno, *fig.* voir —, entendre —, parler clair et net, wyraźnie i wyrozumiale mówić.
- Clair, *m.* światło, *n.* świetność, światłość, *f.* — de lune, światło księżycy, *n.* clairs, *pl.* światło (w malar.), *n.*
- Claire, *f.* Klara.
- Claire, *s. f.* popiół oczyszczony, — kość palona do pławienia kruszców.
- Clairement, *ad.* iasno, widocznie, wyraźnie.
- Clairer, *ette, a.* czerwony, czer-

- wonawy, vin clairer, *m.* klaret wino, *m.* eau clairette, *f.* gorzałki czerwoney gatunek, *f.* wiśniak, *m.*
- Clair voie, *f.* otwór w murze zakratowany, semer à —, siac drobno, tissu fait à —, materya delikatna, przezroczysta, *f.*
- Clairiere, *s. f.* miejsce w puszczy w lesie ogołcone z drzew.
- Clair-obscur, *s. m.* w malarstwie nauka o świetle i cieniach.
- Clairon, *m.* puzan, *m.* trąba krzykliwa, *f.* nągłośnieszce u organów regesta, *pl.*
- Clair-semé, *é, a.* rzadko siany.
- Clair-soudure, *s. f.* gatunek cyny.
- Clairures, *f. pl.* rzadkość w suknie, materyi, *f.*
- Clair voyance, *f.* iasne widzenie, bystrość rozumu, przezorność, rostopność, *f.*
- Clair-voyant, *ante, a.* iasno widzący, bystry, rostopny, przezorny.
- Clamesi, *m.* gatunek stali, *m.*
- Clameur, *f.* wrzask, krzyk, *m.*
- Clameuse, *a. f.* chasse —, polowanie z krzykiem odprawiane, *n.*
- Clamp, *m.* żelazo, *n.* obręcz żelazna u czego, *m.*
- Clamponier, albo Claponier, *m. et a. boeuf —*, wół nogi zadługie i zacienkie mający, *m.*
- Clan, *m.* gromada pod wodzem własnym, *f.*
- Clandestin, *ine, a.* potajemny, pokatny.
- Clandestinement, *ad.* potajemnie.
- Clandestinité, *f.* pokatność, potajemność, *f.*
- Clans, *s. m. pl.* u cieśłów końca wiązań.
- Clapet, *m.* klapka, zapadka, pokrywka, *f.*
- Clapier, *m.* nora, jama królików, królikarnia, *f.* króliczyniec, królik tam wychowany, mizerny, *m.*
- Clapir, *v. n.* wrzeszczyć iak królik, *se —*, *r.* kryć się, wleźć w norę (o królikach).
- Clapoteux, *se, adj.* o morzu, szumiący, pieniający się, welnisty.

Claquade, *s. f.* powtarzanie uderzenia, odgłosu jakiego.

Claque, *f. fam.* plask, klask, kurpie, gatunek trzewików, *m.*

Claquebois, *m.* cymbałki słomiane, *pl. m.*

Claquedent, *m. fam.* hultaj, gałgan, świegot, paplacz.

Claquement, *m.* szczekanie, zgrzytanie zębami, *n.* klask, plask, trzask.

Claquemurer, *v. a. fam.* zamknąć, zawrzeć do ciemnicy.

Claque-oreille, *m. fam.* kapeluszyko z wiszącymi brzegami, *m.*

Claquier, *v. n.* trzaskać, klaskać, szczekać, zgrzytać zębami.

Clauet, *m.* grzechotka we młynie, *f.*

Claueter, *v. n.* mówiąc o krzyku konika polnego, świerszczka.

Clarification, *f.* klarowanie czego, *n.*

Clarifier, *v. a.* klarować.

Clarine, *f.* dzwonek dla krowy etc. *m.*

Clariré, *e, adj.* w herbach dzwonek noszący, o zwierzętach.

Clarinette, *f.* klarynet, *m.*

Clarté, *f.* jasność, światłość, *f.* światło, *n.* przezroczystość, *f.* fig. wyraźność, *f.*

Clas, *v.* Glas.

Classe, *f.* rząd, *m.* klasa, szkoła, *f.* lekcya, *f.*

Classement, *m.* uporządkowanie, *n.* porządek; *m.* następstwo rządów, *n.*

Classer, *v. a.* na klasy, rzędy dzielić.

Classification, *f.* klasyfikowanie, *n.* klasyfikacya, *f.*

Classique, *a.* klasyczny.

Clatir, *v. n.* szczekać ustawicznie.

Claude, *m.* Klaudyusz, —dine, *f.* Klaudya.

Claudé, *a.* głupi, durny.

Claudication, *f.* kulawienie, *n.*

Clause, *f.* klauzuła, *f.* warunek, *m.* okoliczność rzeczy, *f.*

Clausoir, *s. m.* kamień murzwiąrający, zawornik murowy.

Claustral, *ale, a.* klasztorny, zakonny.

Claveau, *m.* ogień piekielny, *m.*

Claveaux, *s. m. pl.* kamienie kliniaste w sklepieniach nade drzwiami.

Clavecin, *m.* klawikort, *m.*

Clavéciniste, *s. m.* grający na klawikorcie.

Clavelé, *ée, a.* piekielnym ogniem zarażony (o owcach).

Clavelée, *f. v.* Claveau.

Clavette, *s. f.* rygiel, kliniek, gatunek goździa płaskiego.

Clavicule, *f.* ząb u klucza, *m.*

Clavier, *m.* kółko na klucza, *n.* klawiatura u organów etc. *f.*

Claye, *v.* Claie.

Clayer, *m.* plecianka wielka, *f.*

Clayon, *m.* plecianka do suszenia sów etc. *f.* sernik, *m.*

Clayonnage, *m.* oplecenie, *m.* płot, *m.* opłotek, *m.*

Cleché, *e, adj.* w herbach przeryzisty, przezroczysty.

Clef, *f.* klucz, *m. fig.* forteca graniczna, *f.* klucz do czego, *m.* rozwiązanie, wyjaśnienie czego, *n.* fausse —, wytrych, *m.* à —, na klucz, kluczem, sous la —, zamknięty, pod kluczem.

Clefs, *pl. fig.* władza kościoła, władza potępienia i odpuszczenia.

Cléidomancie, *s. f.* wieszczenie kluczami.

Clématite, *v.* Pervenche.

Clématite, *s. f.* powóy ziele.

Clémence, *f.* łaska, łaskawość, *f.*

Clément, *m.* Klemens.

Clément, *ente, a.* łaskawy.

Clementines, *s. f. pl.* część prawa duchownego, konstytucye Papieża Klemensa V. w sobie zawierające.

Clenche, *v.* Clinche.

Clepsydre, *f.* klepsydra, *f.*

Clérage, *s. f.* choroba uptaków gdy pióra ze skrzydeł opadają.

Clerc, *m.* kleryk duchowny, pisarz, (przedtem) człowiek uczonej, *m.*

Clergé, *m.* duchowieństwo, *n.* xięża, *pl. m.*

Clerical, *ale, a.* duchowny, klerycki.

- Cléricat, *m.* Cléricature, *f.* stan duchowny, *m.*
 Cléricature, *s. f.* stan duchowny.
 Cleromancie, *f.* wróżenie z kostek.
 Clèves, *f.* Kliwiiia, *f.*
 Clichage, *m.* leynia drukarskich matryc, *f.*
 Clicher, *v. a.* matryce (drukarskie) wyciskać.
 Clidomancie, *f.* wróżenie z kłuców, *n.*
 Client, *m.* ente, *f.* klient, *m.* strona, *f.*
 Clientélaire, *a.* do strony, do klienta należący
 Clientèle, *f.* klienci wszyscy Pana, Patrona iakiego, *pl. fig.* protekcyja, *f.*
 Clifoire, *f.* sikawka z bzu zrobiona, *f.*
 Clignement, *m.* mruganie oczami, *n.*
 Cligne-musette, *f.* ciuciubabka, ślepa babka.
 Cligner, *v. a.* zmrużyć oko, mrugać oczami.
 Clignotement, *m.* mruganie oczami ustawicznie, *n.*
 Clignoter, *v. n.* często oczami mrugać.
 Climat, *m.* powietrze, *n.* kray, *m.* okolica, *f.*
 Climatérique, *a.* an albo année — rok podeyrzany, klimatyczny, *m.*
 Climax, *s. m.* w retoryce stopniowanie.
 Clin, *m.* — d'oeil, oka mgnienie, *n.*
 Clincaille, Clincaillerie etc. *v.* Quincaille etc.
 Clincart, *s. m.* gatunek łodzi Szwedzkiej i Duńskiej.
 Clinche, *f.* rękoieść u kłamki, *f.*
 Clinique, *adj.* w Teologii na łożu śmiertelnym ochrzczony, — klinika, instytut dla czynienia postrzeżeń medycznych.
 Clinoïde, *adj.* pochodzistość kości kliniastej w czasce głowicy.
 Clinopodium, *s. m.* storzyszek ziele.
 Clinquant, *m.* drót srebrny, złoty spleaszczony, *m.* blaszka, *f. fig.*

- fałszywy blask, pozór omylny, strój nikczemny, *m.*
 Clinquant, *v. a.* wykładać złotem, sfitrować.
 Clio, *s. f.* Klio, iedna z dziewięciu muz, która czyny bohaterkie opisuie.
 Cliquant, *m.* gatunek kamieni łamanych, *m.*
 Clique, *f. fam.* kupa, gromada, *f.*
 Cliquet, *v.* Claquet.
 Cliqueter, *v. n.* klekotać.
 Cliquetis, *m.* szczęk, dźwięk broni, *m.*
 Cliquette, *f.* grzechotka, klekotka ze dwóch kości, drewniek, *f.*
 Cliquettes, *pl.* kamienie u nawłoki sieci, *m. pl.*
 Cliqueur, *s. m.* filut, warchoń, zwadzca.
 Clisse, *f.* plecionka, krata z prąków pleciona, łupki, *f.*
 Clissé, *ée, p. et a.* opleciony w łupki, leszczotkami obwiązany.
 Cliver, *v. a.* dyament kunsztownie rozłupać, nierozrzynać.
 Cloaque, *f.* kloaka, *f.* wychód, stek pospolity podziemny, *m.*
 Cloaque, *m.* dom nieczysty, człowiek nieochędzożny, *fig.* haniebny występki, *m.*
 Cloche, *f.* dzwon, *m.* bania ze szkła do nakrywania roślin w ogrodzie, *f.* przyszczel, pęcherz, *m.*
 Cloché, *e, adj.* przykryty banią szklaną, iako melony.
 Clochement, *m.* kulawienie, *n.*
 Cloche-pied, *m.* gatunek iedwabiu ze trzech nitki kręconego, *m.* materyja z tegoż, *f. à —, ad.* na iedney nodze.
 Clocher, *m.* dzwonnica, *f. fig.* parafia, *f.*
 Clocher, *v. n.* kulawieć, *fig.* niedoskonałym bydź, — *a.* przykryć co w ogrodzie banią szklaną.
 Clocheton, *m.* dzwonek, *m.*
 Clochette, *f.* dzwonek, dzwoneczek, powóy płotowy, dzwoneki płotowe, *pl. m.*
 Cloison, *f.* przegroda, zagroda, *f.* przepierzenie, *f.* ogrodzenie, *n.* płot, mur około czego, *m.* — de serrure, obwód zamku, *m.*

- Cloisonnage, *m.* przegrody różne, *pl. f.* obwódnienie, płotem etc. obmurowanie, przegrodzenie, przepierzenie, *n.*
- Cloisonné, *ée, a.* z przegrodką (o ślimakach etc.).
- Cloisonner, *v. a.* przegrodzić, obwieść co czém.
- Cloître, *m.* klasztor, korytarz, *m.*
- Cloître, *v. a.* wsadzić, oddadź kogo do klasztoru, se —, *r.* wstąpić do klasztoru.
- Cloîtreier, *m.* mnich, zakonnik, *m.*
- Clopin-clopant, *ad. fam.* kulawo.
- Clopinier, *v. n. fam.* kulawiec, chromać.
- Cloporte, *m.* stonóg, *m.*
- *Clorre, clore, *v. a.* zamknąć, otoczyć, ogrodzić, obmurować, zakończyć, skończyć, *n.* zamknąć się.
- Clos, ose, *p. et a.* zamknięty.
- Clos, *m.* miejsce ogrodzone, *n.*
- Closeau, *m.* ogrodzony ogród, dom na wsi, *m.* zagroda, *f.*
- Clossement, *v.* Gloussement.
- Closser, *v.* Glousser.
- Clôtoir, *s. m.* narzędzie do przewiercania dziurek do prącików koszowych.
- Clôture, *f.* ogrodzenie, *n.* mur, płot, rów, *m.* krata, zagroda, *f. fig.* klauzura klasztorna, *f.* ślub, zakon, *m.* — d'un compte, ukończenie rachunku, *n.*
- Clôturer, *v. a.* ukończyć, postanowić, mówiąc o rachunkach i inwentarzach.
- Cloturier, *s. m.* rzemieślnik robiący kosze.
- Clou, *m.* gwoździć, *m. fig.* szyszka, *f.* wrzód w ciele, *m.* — de girofle, gwoździć, *m.* — d'encens, trociczka, *f.*
- Cloucourde, *s. f.* trawa między zbożem rosnąca.
- Cloué, *p. et a.* przybity gwoździem, *fig. être* —, zawsze bydź przy czém.
- Clouer, *v. a.* przybić, zbić gwoździami.
- Clouère, *s. f.* małe kowadło.
- Clouter, *v. a.* gwoździami, sztyfikami obić.
- Clouterie, *f.* kuźnia, gdzie tylko gwoździe kują, *f.* handel gwoździami, *m.* robota gwoździarska, *f.*
- Cloutier, *m.* gwoździarz, *m.*
- Cloutier-epinglier, *m.* szpilkarz, *m.*
- Cloutière, *f.* kuźnia gwoździarska, *f. v.* Clouvière.
- Clouvière, *f.* żelazo z dziurkami do robienia gwoździ, *n.*
- Club, *m.* klub, *m.* towarzystwo osób w pewnych czasach się zgromadzających.
- Clubiste, *m.* członek do klubu należący.
- Cluse, *s. f.* głos sokolnika wołającego psa do krzaku w który kuropatwa się przed sokołem skryła.
- Clystère, *m.* enema, *f.*
- Co-accusé, *f.* współobwiniony, — oskarżony, *m.*
- Coactif, ive, *a.* przymuszający.
- Coaction, *f.* przyniewolenie, *n.*
- Coadjuteur, *m.* trice, *f.* koadiutor, pomocnik, *m.*
- Coadjutorerie, *f.* koadiutorstwo.
- Coagis, *s. m.* faktor kupiecki.
- Coagulation, *f.* zsiadanie, skrzepienie czego, *n.*
- Coaguler, *v. a.* zsiadać, skrzepiać co, se —, *r.* zsiadać się, skrzepać.
- Coaille, *s. f.* wełna najpodlejsza, iako z ogonów owczych.
- Coailler, *v. n.* w łowiectwie o psach ogon prosto, do góry trzymać.
- Coaits, *s. m.* gatunek mały mały.
- Coalescence, *f.* zrośnięcie, *n.*
- se Coaliser, *v. r.* łączyć się, związek robić.
- Coalition, *f.* zrastanie się dwóch rzeczy, *n.* związek, *m.* koalicja, *f.*
- Coassement, *m.* rzekot, *m.* rzekotanie żab, *n.*
- Coasser, *v. n.* rzekotać, iak żaby.
- Co-associé, *adj. s.* ztowarzyszony z innemi.
- Coati, *s. m.* zwierz brazylijski.
- Coatli, *s. m.* drzewo meksykań-

- skie, u medyków *bois néphrétique* zwane.
- Cobalt, *m.* kobalt, wilk kruszcowy, *m.*
- Cobe, *s. f.* w marynarce kobyłka u liny masztowej do przetykania innej liny.
- Cobit, *s. m.* łokieć Indyjski.
- Co-bourgeois, *s. m.* wspólny pan okrętu.
- Cobra-capello, *s. m.* wąż bardzo jadowity.
- Cobrisso, *s. m.* ruda srebrna w królestwie Peru.
- Cocagne, *s. m.* gałka farbierska nim ią na proch zetrze, — święta zabawy dla ludu, w których rozdaia mięsiwa i robią fontanny z wina, — *mât de cocagne*, maszt na ziemi wystawiony, tłustością wysmarowany, na wierzchu którego przywiązują ptastwo domowe, albo rzeczy do ubioru etc. chcąc ie dostać, trzeba się po tym słupie wspinać aż do góry, rodzaj zabawy dla pospólstwa.
- Cocagne (pays de), kraj we wszystko obfitujący.
- Cocaote, *s. f.* kamień Indyjski, który będąc rozegrzany wydaie łoskot do piorunu podobny.
- Cocarde, *f.* kokarda, *f.*
- Cocasse, *a. fam.* wesoły, żartobliwy, śmieszny.
- Cocatrix, *s. m.* rodzaj bazyliżków co się w studniach i iaskiniach chowają.
- Coccus, *s. m.* szkarłat Amerykański, drogie robaczki *Cochenille* zwane rodzący, *drzewo*.
- Coche, *m.* landara, *f.* — *d'eau*, sztuka, *f.* statek, co iak poczta od miasta do miasta idzie, *m.*
- Coche, *f.* herb, *m. fam.* świnia, maciora, *f.*
- Cochemar, *v.* Cauchemar.
- Cochenille, *f.* czerwiec, *m.* szarłatowy robaczek, *m.* karmazynowa jagoda, *f.*
- Cochenillier, *m.* szkarłat (drzewo), *m.*
- Cocher, *m.* stangret, (woźnica), *m.*

- Cocher, *v. a.* łączyć się, deptać (o kogucie i innych ptakach).
- Cochère, *a. f.* porte —, brama, *f.* wrota, *pl.*
- Cochet, *m.* kogutek, *m.*
- Cochevis, *m.* dzierlatka, *f.*
- Cochléaria, *s. m.* warzęcha ziele.
- Cochois, *s. m.* narzędzie bukszanowe do wymarszczenia wosku.
- Cochon, *m.* wieprz, *m.* — *de lait*, prosię, *n.* — *d'engrais*, wieprz karmny, *m.* — *d'Inde*, świnka, świneczka morska, *f.* du —, wieprzowina, *f.*
- Cochonné, *f.* gniazdo prosiąt ieduey maciory, *n. pl.*
- Cochonner, *v. n.* oprosić się.
- Cochonnerie, *f. fam.* świństwo, niechluystwo, *n.*
- Cochonnet, *m.* kostka dwunastościenna, kula do celu rzucona, *f.* (w grze), prosię, *n.*
- Coco, *m.* orzech kokosowy, *m.* drzewo kokosowe, *n.*
- Cocon, *m.* poczwarka iedwabnicy, *f.* przędza iedwabnicy, *f.*
- Cocotier, *m.* drzewo kokosowe, *n.*
- Coction, *f.* gotowanie, palenie, warzenie, trawienie, *n.*
- Cocu, *m.* rogacz, któremu żona rogi przypawiła, *m.* kukawka, *f.*
- Cocuage, *m.* przypawienie rogów, *n.*
- Cocufier, *v. a.* rogi komu przypawić.
- Cocyste, *s. m.* rzeka piekielna, Kocyt, — ból, który robaczki zaskórne sprawują.
- Code, *m.* zbiór praw, *m.*
- Codébitour, *m.* współwinowayca, *m.*
- Codécimateur, *m.* ten, co z kim dziesięcinę wybiera, *m.*
- Codicillaire, *adj.* zawarty w dodatkowém piśmie, należący do ostatniej woli bez niektórych prawnych obrządków spisany.
- Codicille, *m.* kodycył, *m.* pismo dodatkowe do testamentu, *n.*
- Codille, *s. m.* grając w lombra wygrywający grę przedsięwziętą, — płotka, pieniądze, które tenże zamiast wygrania przegrywa.

Codonataire, *s. a.* spółczestnik darowizny.

Coeffe, *v.* Coiffe.

Coefficient, *s. m.* wiadoma ilość, którą w algebraicznych równaniach niewiadome ilości dzieli i mnoży.

Coégal, *ale, a.* we wszystkim równy, równy godnością.

Coemption, *f.* wspólne kupno, *n.*

Coërcible, *a.* do zamknięcia.

Coercitif, *ive, a.* puissance, pouvoir —, prawo przymusu, *n.*

Co-état, *m.* wspólny stan, *m.*

Coeur, *m.* serce, *n.* czasem znaczy żołądek, *n.* mal de —, *fig.* męstwo, *n.* odwaga, *f.* szrodek, *m.* komórka iądek w owocach, *f.* rdzeń w drzewie, *m.* avoir à — une affaire, szczerze się czém trudnić, avoir qc. sur le —, mieć przykrość, avoir du —, mieć serce, odwagę, faire qc. de bon —, z dobrego serca czynić, par —, na pamięć, *fig. fam.* diner par —, po harapie przyśdź, nie zastać nic do iedzenia.

Coévêque, *m.* suffragan, *m.*

Coëxistence, *f.* wspólny byt, *m.* koeksystencya, *f.*

Coëxister, *v. n.* w ten sam czas, oraz bydź.

Coffine, *a.* ardoise —, rodzaj kamienia łupnego, *m.*

se Coffiner, *v. r.* kurczyć się, więdnąć (o liściach kwiatków), pachyć się, skrzywić się (o deskach).

Coffre, *m.* kufer, *m.* wystawa u skrzypców, *f.* wypukłość wklawikordzie, — fort, skrzynia do pieniędzy, *f.* — du roi, skarb królewski, *m.*

Coffrer, *v. a. fam.* wsadzić kogo do więzienia.

Coffret, *m.* skrzyneczka, *f.* kuferek, *m.*

Coffretier, *m.* rzemieślnik, co kufry robi, *m.*

Cognasse, *f.* pigwa, *f.*

Cognassier, *m.* pigwa, *f.* (drzewo).

Cognat, *v.* powinowaty osobliwie po matce, *m.*

Cognation, *f.* powinowactwo osobliwie po kądzieli, *n.*

Cognée, *f.* siekiera, *f.*

Cogne-létu, *m. fam.* człowiek daremnie sobie wiele pracy zadający, *m.*

Cogner, *v. a.* wbić, — *n. fam.* uderzyć, trącić, kołatać, *fig.* se — la tête contre le mur, chcieć mur głową przebić, uparcie co robić.

Cognet, *s. m.* rola tabaki w kształcie głowy cukru.

Cognoir, *s. m.* w drukarni drewno do ubiania liter w formie.

Cohabitation, *s. f.* w prawnict. stan męża i żony wspólnie żyjących.

Cohabiter, *a. a.* mieszkać (iak mąż z żoną).

Cohérence, *s. f.* związek iedney rzeczy z drugą.

Cohérent, *a.* trzymający się kupy, związek maiający.

Cohéritier, *m. ière, f.* spółdziedzic, *m.*

Cohésion, związek, *m.*

Cohier, *m.* dąb z małą żołądzą, *m.*

Cohobation, *s. f.* kilka razy powtórzona dystyllacya.

Cohober, *v. a.* kilka razy dystylować.

Cohorte, *f.* kohorta, część legii u Rzymian, *m. fig.* gromada, kupa.

Cohue, *f. fig.* gromada ludzi hałasujących, *f.* tłum, gwar, *m.*

Coi, *ite, a.* spokojny, cichy.

Coiffe, coeiffe, *f.* kornet, czépek, *m.* podszewka w czapce, w kapeluszu, siatka w peruce, *f.*

Coiffé, coeiffé, ée, *p. et a.* ustrojony, ubrany (na głowie), *fig.* (de) omamiony, uwiedziony.

Coiffer, coeffer, *v. a.* ubrać, ustroić głowę, włożyć na głowę, dobrze strzywać, — une bouteille, zawiązać, zatkać dobrze butelkę, — une liqueur, zmieszać ieden trunek z drugim, — un livre, nitki na grzbiecie xiążki skleić, — le sanglier, psa za uszy ciągnąć, *fig.* (qq) głowę komu zawrócić, rogi komu przyprawić, upoić kogo, — *n.* do twarzy bydź, (o peruce etc.) se —, *r.* kornet etc. włożyć na głowę,

głowę ubrać, *fig. (de)* sprzyjać komu bardzo, zbyt kochać ślepo kogo.

Coiffeur, *coefficient*, *m. euse, f.* co stroje damskie robi, co damy na głowie opina, ubiera.

Coiffure, *coefficient*, *f.* opięcie, strój każdy na głowie kobiet, *m.*

Coignée, *v. Cognée.*

Coin, *m.* kąt, róg, *m.* piątno, *n.* stępel wybity, wyciśniony, *m.* osetka masła, *f.* klin (do łupania etc. na półkoszce), *m.* szafeczka w kącie stojąca, *f.* regarder *qq. du coin, de l'oeil,* z boku na kogo patrzeć, *fig. homme marqué au bon coin,* człowiek zacny.

Coin, (Coing), *m.* pigwa, *f.*

Coïncidence, *s. f.* spadanie razem, iednoczasowe na ieden punkt, albo na iedną powierzchnią dwoyga rzeczy, iako dwóch linii, dwóch powierzchni etc.

Coïncident, *ente, adj.* w optyce padający na tenże sam punkt, albo powierzchnią.

Coïncider, *v. n.* w geometryi przystawać iedno do drugiego i iednoczyć się zupełnie, czyli spłycać się w iedno.

Coïndicans, *adj. m. pl.* w medyc. (signes coïndicans) znaki, po których przy innych szczególnych znakach poznać się, albo wzmagają się choroba.

Coïndication, *s. f.* znościomość pewnych znaków przekonywających o zadeterminowanym stanie choroby.

Coïnteressé, *éé, a.* współinteresowany, wspólny interes z kim maiaący.

Coïon, *m. fam.* piecuch, tchórz, *m.*

Coïonner, *v. a. fam.* kpać, fukać.

Coïonnerie, *f. fam.* tchórzostwo, *n.* gnusność, *f.* kpanie, fukanie, *n.*

Coït, *m.* łączenie, przypuszczenie bydlęcia, *n.*

Coïte, *s. f.* materac, piernat, pierryna.

Cojusticier, *m.* współwierzchnik sądowy.

Col, *m. v.* Cou, węższa część przy czem, *f.* alsztuk, kołnierz, wąwóz, *m.*

Colaction, *m.* gatunek lutni, *f.*

Colaç, *s. m.* minister stanu w Chinach.

Colaphiser, *v. a.* policzkować.

Colarin, *m.* kolariu (na słupach, *m.*

Colas, *m.* Mikołaj, *m.*

Colation, *s. f.* podwieczorek.

Colature, *f.* cedzenie, precedzanie, *n.* rzecz precedzona.

Colchicon, *s. m.* zimowił, szafrań dziki, *ziele.*

Colchique, *s. m.* rozsiad, *ziele i kwiat.*

Colcotar, *s. m.* koperwas czerwony naturalny.

Co-légataire, *s. m.* maiaący część w zapisach testamentowych.

Coléoptère, *s. m.* nazwisko ogólne owadów maiających skrzydła schowane pod twardą łuską, iako chrząszcze etc.

Colera-morbus, *m.* żółciowa choroba, *f.*

Colère, *f.* gniew, *m. entrer en colère,* wpaść w gniew, *se mettre en colère contre qq.,* rozgniewać się na kogo, *être en colère* w gniewie być, *fig. (o morzu)* szumieć bałwanami, — *a.* gniewliwy.

Coleret, *m.* sieć iakaś na ryby, *f.*

Colérique, *a.* choleryczny, gniewliwy.

Colerite, *s. m.* płyn preparowany do doświadczania złota.

Colibri, *m.* kolibryt, *m. fig.* trzpiot, *m.*

Colifichet, *m.* fraszki, ozdoby proste, pstrociny, błyskotki, *pl.*

Colimaçon, *v. Limaçon.*

Colin, *m.* Mikołajek, *m.*

Colin, Colimbe, *m.* nurek, *m. (ptak).*

Colin-maillard, *m.* ciuciu babka, ślepa babka, *f.*

Colin-tampon, *m.* uderzenie w bęben, bębnienie po Szwajcarsku *n. fig.* błazeństwo, *n.*

Colique, *f.* kolka, *f.* ślimaczek pewny, *m.*

Colisée, *s. m.* sławny amfiteatr w Rzymie, Kolizeum.

- Collaborateur, *m.* trice, *f.* kola-
borator, pomocnik, *m.*
- Collage, *m.* kłaystrowanie, kle-
ienie, *n.*
- Collataire, *m.* ten co otrzymał
probostwo, *m.*
- Collatéral, *ale, a.* poboczay (o
powinowatych), pokrewny po
oycu, powinowaty po matce, *m.*
- Collateur, *m.* kollator, podawca
prebendy kościelney, *m.*
- Collatif, *ive, a. bénéfice* —, (o
beneficyach kościelnych poda-
waniu a nie elekcyi podległy.
- Collation, *f.* kollacya, *f.* porówna-
nie, przejrzenie oryginału z prze-
pisem, podawanie prebendy ko-
ścielney, *n.*
- Collationner, *v. n.* iedź kolacyą,
podwieczorek, *a.* porównać,
przejrzeć oryginał z przepisaną
kopią.
- Collauder, *v. a.* wspólnie z kim
chwalić.
- Colle, *f.* klej, kłayster, *m. fam.*
Izarstwo, kłamstwo, *n.* plotki, *pl.*
- Collé, *part. et a.* kłaystrowany,
kleiony, *fig.* être collé sur *qq.*
nie odrywać się od czego, sie-
dzieć nad czém iak przyrosły.
- Collecte, *f.* wybieranie podatków,
poborów, *n.* składka, *f.* kolle-
kta, *f.*
- Collecteur, *m.* poborca, *m.*
- Collectif, *tive, a. nom* —, słowo
zbiorowe, *n.*
- Collection, *f.* zbiór, *m.*
- Collégataire, *v.* Co-légataire.
- Collège, *m.* kollegium, zgroma-
dzenie, *n.* szkoła, *pl.* szkoła, *f.*
- Collégial, *ale, a. église collégiale*
albo collégiale, *f.* kollegiata, *f.*
- Colléque, *m.* kolega, spółturzę-
dnik, *m.*
- Coller, *v. a.* kleić, przykleić, przy-
kłaystrować, — du vin, klaro-
wać wino, — la bille, pod bandę
zagnąć kulę bilarową, se —, *v.*
przykleić się, przylepić się, *fig.*
fam. wspierać się, leżeć na czém,
Ignąć do czego.
- Collerage, *s. m.* podatek, płaca
od wina.
- Collerette, *f.* chustka wieśniaczek, *f.*
- Collet, *m.* kołnierz u płaszcza etc.
m. sidło na różne zwierzęta, *n.*
kollet, *m.* — de buffle, kołet,
m. sauter au — à *qq.*, na kark
komu wleźć, napasnąć go, *fig.*
nadspodziewanie spaść na kogo
(iak dziedzictwo).
- Colleter, *v. a.* porwać, uchwycić
kogo za szyję, za łeb, — *n.* si-
dła nastawiać, se —, *r.* porwać
się za łby, za pasy z kim cho-
dzić.
- Colletier, *m.* rzemieślnik, co koł-
nierz, kolety robi.
- Colletin, *m.* kamizela, *f.* skórza-
ny płaszczyk pielgrzymiski, *m.*
- Colleur, *s. m.* rzemieślnik robiący
tekturę, ten co klei.
- Collier, *m.* sznurek peret etc.,
Łącuszek na szyję, *m.* chomąto,
kółko przyrodzone na szyi nie-
których zwierząt, *n.* — de mi-
sère, iarzmo, (*fig.*) *n.* przy-
muszona praca, *f.*
- Colliger, *v. a.* czynić, zbierać
składki, kolekty.
- Colline, *f.* pagórek, *m. poét.*
double colline, Parnas, *m.*
- Colliquatif, *ive, adj.* zamienia-
jący albo zamieniony w płyn,
roztopiony.
- Colliquation, *f.* roztopienie, topie-
nie, *n.*
- Collision, *f.* tłuczenie się iednego
o drugie, zeyście się dwóch rze-
czy niezgodnych, zayście, *n.*
sprzeczka, *f.*
- Collocation, *f.* kollokacya, *f.* u-
rządowa ustawa względem po-
rządku zapłaćenia kredytorom,
f. — utile, wierzyciele, którzy
się zupełney wypłaty długi
spodziewaią, — de l'argent,
oddanie pieniędzy na procent, *n.*
- Colloque, *m.* rozmowa, *f.*
- Colloquer, *v. a.* umieścić, poło-
żyć, posadzić, postawić.
- Colluder, *v. a.* tajemnie się poro-
zumieć.
- Collusion, *f.* tajemne porozumie-
nie się, *m.*
- Collusoire, *a.* co się zdradliwóm
wydaniem staie.
- Collyre, *m.* maść na oczy, *f.*

Cologne, *f.* Koloniia (miasto nad Renem), *f.*
 Colombage, *s. m.* rząd słupów albo brusów prostopadle postawionych.
 Colombe, *f.* gołąb, *m.* gołębicą, *f.*
 Colombeau, *s. m.* gołąbek.
 Colombier, *m.* gołębnik, *m. fig.* attirer les pigeons au —, zwaćbiać do siebie.
 Colombiers, *s. m. pl.* w drukarni okienka albo zawiłek mieysca między słowami.
 Colombin, *m.* ruda, z której ołów topią, *f.*
 Colombin, *ine, a.* czerwono-fioletkowy.
 Colombine, *f.* gnój gołębi, orlik, cynowód, *m.* (kwiatek).
 Colon, *m.* kmieć, chłop, osadnik, *m.*
 Colonel, *m.* półkownik, *m.* Lieutenant-colonel, półkownik dowodzący, *m.* colonel général, generał dowodzący, *m.*
 Coloñel, *elle, a.* półkownikowski, półkowniczy, (la compagnie) colonelle, leybkompaniia, pierwsza regimentu kompaniia, *f.*
 Colonial, *ale, a.* koloniialny, osadniczy.
 Colonie, *f.* osada, (wola), *f.*
 Coloniser, *v. z.* osadzić kolonią.
 Colonnade, *f.* filarowanie, *n.* filarów rząd, *m.*
 Colonne, *f.* słup, filar, *m.* kolumna, *f. fig.* podpora, *f.* kolumna, strona w wiązkach, *f.* szyk, półk wojska, *m.*
 Colophane, *f.* kolofoniia, *f.*
 Coloquinte, *f.* ośli ogórek, kolokwintyda, *f.*
 Colorant, *ante, a.* farbujący.
 Coloré, *p. et a.* farbowany, *fig.* pozorny.
 Colorer, *v. a.* farbować, *fig.* kolorować, pokrywać, udawać co pod pozorem pięknym, *se —, r.* farbować się.
 Colorier, *v. a.* farby na obrazie dobrze wyrazić, wybrać, rozłożyć, kolorować.
 Coloris, *m.* rozłożenie, *n.* wybór farb, *m. fig.* farba żywa, iasna, *f.*

Colorisation, *f. T.* odmiana farb przez fermentacją, *f.*
 Coloriste, *m.* malarz znający się dobrze na farbach, *m.*
 Colossal, *ale, a.* kolosalny, wielkości olbrzymiskiej.
 Colosse, *m.* kolos, *m. fig.* człowiek sztuczny, nadzwyczajnie wysoki, *m.*
 Colostre, *s. m.* pierwsze mléko u położnic, — choroba, która toż mléko sprawia.
 Colportage, *m.* baraszkanie, chodzenie po domach etc. z drobnymi na sprzedaż towarami, *n.*
 Colporter, *v. a.* baraszkać, t. i. z drobnymi towarami po domach etc. chodzić.
 Colporteur, *m.* barasznik, barysznik, kramarz, co po domach towary drobne roznosi, co ustawy urzędowe drukowane, xiążki przedaie, *m.*
 Colsa, *v. Colzat.*
 Colti, Coltic, *s. m.* na okręcie przegroda dylowana między pałacem przednim a działami.
 Columelle, *f.* wewnętrzny skład skorupy ślimaczej, *m.*
 Colure, *f.* cyrkuł obrotu słonecznego, *m.*
 Colzat, *m.* rzepak, *m.*
 Coma, *f.* śpiączka, *f.* —ateux, euse, *a.* śpiączkę inający, sprawujący.
 Combat, *m.* walka, potyczka, bitwa, wojna, *f.* présenter le — à qq. provoquer qq. au — wyzywać kogo do spotkania się, *fig.* être hors du combat, być bezbronnym, nie móż więcej walczyć
 Combattant, *m.* wojownik, walecznik, bitny, orężny żołnierz, *m.*
 *Combattre, *v. a. et n.* bić, walczyć, nacierać (na kogo), bić się, potykać się, *fig.* wstręt czynić, odpór dawać, znieść, zbiać dowody czyie etc.
 Combe, *s. f.* rozboynia w dolinie, — *s. m.* miara pewna zbożowa.
 Combien, *ad.* siła, iak wiele, iak bardzo, iak.
 Combinaison, *f.* kombinacja, skład,

- związek, wniosek, *m.* składanie, *n.*
- Combinatoire, *s. f.* nauka składania liczb, i porównywania.
- Combiné, *p. et a.* związany, złożony, złożony, — *m. T.* złączenie, *n.* związek, *m.*
- Combiner, *v. a.* składać, przystosować, gatunkować, przekładać, przedstawiać, wnioskować.
- Comble, *m.* nadmiar, *m.* przysypka, dosypka, *f.* szczyt, wierzch *m.* (u kamienicy), *fig.* najwyższy stopień, szczyt, *m.* pour —, dla zwiększenia, de fond en —, całkiem, zupełnie.
- Comble, *a.* pełny, z przysypką, z koroną, z wieńcem.
- Comblé, *e, adj.* zachwycony, oczarowany.
- Combleau, Comblan, *s. m.* lina do zataczania dział.
- Comblement, *m.* napełnienie, *n.*
- Combler, *v. a.* z dosypką, z wieńcem mierzyć, zasypać, wyróżniać, *fig. (de qc.)* wylewać, walić na kogo co, przyciskać kogo czém.
- Comblette, *s. f.* rysa w rozdwojonym kopycie ielenim.
- Combougeois, *m.* spółmieszczanin, pau okrętu spólny, *m.*
- Combrière, *f.* niewód, gatunek sieci na ryby, *f.*
- Comburger, *v. a.* polewać, namoczyć beczkę.
- Combustibilité, *f.* palność, *f.*
- Combustible, *a.* palny.
- Combustion, *f.* spalenie, *n. fig.* powstanie, bunt.
- Côme, *m.* Kozma.
- Comédie, *f.* komedia, krotofila, *f.* przypadek ucieszny, *m.* komedialnia, *f. fig.* figle, sztuki, żarty, *pl.* udawanie, *n.*
- Comédien, ienne, *f.* komedyant, *m. fig.* szalbierz, obłudnik, *m.*
- Comestible, *a.* śniedny, iadalny, co ieść można, Comestibles, *m. pl.* żywności, *f. pl.*
- Comète, *f.* kometa, miotła na niebie, *f.* (gra komet, *f.*)
- Cometé, *e, adj.* w herbach promienisty nakszałt komety.
- Comices, *m. pl.* seym u Rzymian, *m.*
- Cominge, *f.* gatunek bomb wielkich, *f.*
- Comique, *a.* komiczny, do komedyi należący, *fig.* krotofilny, wesoły, śmieszny, — *m.* akt wesoły, komedyant, *m.*
- Comiquement, *adv.* krotofilnie, zabawnie, wesoło.
- Comitat, *m.* województwo, *n.*
- Comite, *m.* dozorca wioślarków, przełożony nad niewolnikami na galerze, *m.*
- Comité, *m.* wybór osób o czém naradzających się, *m.* delegacya do czego wyznaczona, *f. fam.* małe towarzystwo, *n.*
- Comma, *m.* kréska, *f.*
- Commandant, *m.* albo officier —, komendant, *m.*
- Commande, *f.* zlecenie do kupienia, uczynienia komu dane, *n.* de —, obstalowany, nakazany, *fig.* maladié de —, zmyślona choroba, *f.*
- Commandement, *m.* rozkaz, *m.* przykazanie, *n.* komenda, włada woenna, *f. avoir qc. à son —*, znać co doskonale, móz z czém podług upodobania postępować.
- Commander, *v. a.* kazać, rozkazać, nakazać, zamówić, obstalować, rządzić, prowadzić, komenderować wojsko, — *n.* władać czém, rozkazywać swym żałzom etc.
- Commanderie, *f.* komendorstwo, *n.*
- Commandeur, *m.* orderu kawalerskiego komendor, *m.*
- Commandite, *f. T.* towarzystwo kupieckie, w którym iedni pieniędźmi drugih handel prowadzą, *n.* — taire, *m.* kupiec z tego towarzystwa, *m.*
- Comme, *ad.* iak tak, iakby, iakoby gdy, niby prawie, — *c. ad.* ponieważ, że, gdy, — *si.* iak gdyby, właśnie iakby, — *aussi.* również iak, podobnie iak, — *cela.* tak.
- Commemoraison, *f.* święto na pamiętkę świętego iakiego ustanowione, *n.*

Commémoratif, *ive, a.* przypominający.
 Commémoration, *f.* pamięć, pamiętka zmarłych (osobliwie w modlitwie), *f. fam.* wzmianka, *f.*
 Comméçant, *m.* ante, *f.* początkowy, *m.*
 Commencement, *m.* początek, *m.* au —, z początku, Commencemens, *pl.* nauka początkowa, *f.*
 Commencer, *v. a.* zacząć, począć, — (*qq.*), w początkach nauki kogo ćwiczyć, nauki początkowe dawać komu, — *n.* się.
 Commendataire, *m.* komendarz.
 Commende, *f. T.* komenda, *f.* probostwo, *n.*
 Commensal, *m.* stołownik, razem z kim iadający, *m.*
 Commensurable, *a.* współmierny, — bilité, *f.* współmierność, *f.*
 Comment? *ad.* iak? co? jakim sposobem? dla czego? czemu?
 Commentaire, *m.* wykład, komentarz, *m. fig.* złośliwe wykładanie czego, *n.* Commentaires, *pl.* xięgi pamiętne, *f. pl.* dziennik, *m.*
 Commentateur, *m.* wykładacz, tłumacz.
 Commenter, *v. a.* wykładać, tłumaczyć, adnotacye, przepisy do czego pisać, dodawać, — *n.* przydawać, zmyślać, — (*sur qq.*) złośliwie uwagi robić na co.
 Cominer, *v. n. fam.* przyrównywać co złe do czego.
 Commérage, *s. m.* rozmowy i postępowanie kuny.
 Commerçable, *a.* przedający, co łatwo przedadź można.
 Commerçant, *m.* kupiec hurtem handlujący, hurtownik, *m.* Commerçante, *f.* kupcowa, *f.*
 Commerçant, ante, *a.* przedający, sprzedawający, handlujący.
 Commerce, *m.* handel, *m.* kupczenie, kupiectwo, rzemiosło, *n. fig.* obchodzenie się, obcowanie z kim, *n.* — de lettres, korespondencya, *f.* avoir —, être en — avec une fille, byź z panią iaką w poufałym porozumieniu, *f. fam.* être d'un — agréable, przy-

iemnym byź w towarzystwie, il est d'un — sûr, można mu wszystko powierzyć.
 Commercer, *v. n.* handlować, kupczyć.
 Commercial, *e, adj.* należący do handlu, do kupiectwa, piszący, uczący o handlu.
 Commère, *f.* kuma, kmotrka, *f. fam.* wścibska, plotka, *f. bonne* —, dobra kobieta, *f.*
 Commettant, *m.* zlecający komu sprawę iaką.
 *Commétre, *v. a.* popełnić grzech etc., dopuścić się występku, grzechu, — (*qc. à qq.*) powierzyć, zlecić komu co, — (*qq. à*, albo *pour faire qc.*) przeznaczyć, postawić, osadzić kogo do czego, — deux personnes l'une avec l'autre, powadzić, podszczuwać iednego na drugiego, — (*qq.*) nabawić kogo kłopotu, niebezpieczeństwa, — le nom et l'autorité de *qq.* na złe używać czyiego imienia i powagi, se —, *r.* wystawić się na niebezpieczeństwo, narazić się, — (*avec qq.*) wdawać się z kim.
 Commination, *s. f. w* retoryce *fig.* groźba, groźenie.
 Comminatoire, *a. T.* (clause —) groźny, groźący.
 Comminer, *v. n.* grozić, odgrażać się.
 Commis, *m.* faktor kupięcki, czeladnik, sprawca, pisarz, *m.*
 Commise, *s. f.* konfiskowanie, zagrabienie lenności.
 Commisération, *f.* miłosierdzie, *n.* litość, *f.*
 Commissaire, *m.* kommissarz, *m.*
 Commissariat, *m.* kommissya, expedyca t. i. izba, *f.*
 Commission, *f.* kommiss, *m.* zlecenie komu dane, *n.* sprawa, kommissya, *f.* obstalunek, sprawunek, *m.* — militaire, patent wojskowy, *m.* droit de —, należytości za kommissyą, *f. pl.* péché de —, grzech uczynkowy, *m.* par —, przez zlecenie.
 Commissionnaire, *m.* faktor, sprawca, sprawiciel, *m.* — de voi-

- tutiers, starający się o podwo-
dy, *m.*
- Commissionner, *v. a.* dadź kom-
mis, zlecenie.
- Commissoire, *a. T.* clause —,
warunek, którego niedopełnie-
nie uiszczy umowę.
- Commissure, *f.* spoienie części
między sobą (ciała ludzkiego).
- Committimus (lettres de), *s. m.*
list królewski na wytoczenie
sprawy ze sądów niższych do
wyższych, — przywilej uwal-
niający kogo od naleźności są-
dów niższych.
- Committitur, *s. m.* mianowanie
urzędowe prokuratora do sprá-
wy iakiey.
- Commodat, *m.* pożyczka, pożycz-
czona rzecz do używania, *f.*
— taire, *m.* pożyczający dłu-
żnik.
- Commodataire, *m. f. s.* pożyczą-
jący, ten co pożyczca.
- Commode, *a.* wygodny, łagodny,
niesutrowy.
- Commode, *f.* komoda, *f.*
- Commodément, *ad.* wygodnie,
łatwo.
- Commodité, *f.* wygoda, pora, spo-
sobność, *f.* czas wygodny, *m.*
fam. dogodny czas, *m.* chaise
de —, stołek wielki z poręczą,
m. Commodités, *pl.* przywót, *m.*
- Commotion, *f. T.* wstrząśnienie
mocne, *n.* poruszenie umysłu.
- Commuable, *m. et f. adj.* mogący
bydź odmieniony.
- Commuer, *v. a.* (une peine), karę
zamienić (na inną).
- Commun, *une, a.* pospolity, po-
wszechny, społeczny, spólny,
zwyczajny, pospolity, prosty,
lieux communs *T.* powszechné
zdania, ogólne, (loci communes),
sens commun, rozum ludzki, *m.*
année commune, licząc rok
w rok, *fig.* expédier *qq.* en forme
commune, wyłowić komu pie-
niądze (w krótkim czasie), *Gram.*
nom commun, imie dwupłciście.
- Commun, *m.* dobra, rzeczy wspóln-
ne, *pl.* gmin, *f.* lud pospolity, *m.*
pospólstwo, *n.* czeladź, *f.* en —
zd. spólnie, społecznie, w spo-
łeczności.
- Communal, *alę, a.* do gromady
należący, terrain —, dobra gmi-
nu, *n. pl.*
- Communauté, *f.* gromada, *f.* bra-
ctwo, *n.* cech, *m.* społeczność, *f.*
- Communaux, *m. pl.* pastwiska, *n.*
pl. lasy, bory wspólne, *n. pl.*
- Commune, *f.* gromada we wsi etc.
f. Communes, *pl.* lud, *m.* po-
spólstwo ze wsi, pospolite do-
bra, *n. pl.*
- Communément, *ad.* zwyczajnie,
pospolicie, powszechnie.
- Communiant, *m.* ante, *f.* kom-
munikant, *m.*
- Communicabilité, *f.* zaraźliwość,
sposobność, *f.* sposób złączenia
czego, *m.*
- Communicable, *a.* zaraźliwy, przy-
stępny, łatwy do złączenia.
- Communicatif, *ive, a.* zaraźliwy,
łatwo komu czego udzielaający.
- Communication, *f.* udzielenie ko-
mu czego, *n.* związek, *m.* kom-
munikacya, zaraza, zaraźliwość,
społeczność, *f.* obcowanie, ob-
chodzenie się z kim, porozumie-
nie, *n.* przechód, przyazd, *m.* don-
ner —, donieść o czém.
- Communier, *v. n.* komunikować,
przystępować do stołu Bożego,
— *a.* dawać komu Sakrament
Przenajświętszy.
- Communion, *f.* zbór, *m.* zgroma-
dzenie ludzi iedney religii, *n.*
kommuniia, *f.*
- Communiquer, *v. a.* udzielić czego
(np. wiadomości i t. d.) *fig.* —
ses pensées, ses desseins, od-
kryć, objawić komu swoje myśli,
zamiary, — un secret, odkryć
tajemnicę, — *n.* (de *qc.* avec *qc.*)
umawiać się z kim o co, (avec
qq.), obcować z kim, (à) bydź
z czém połączonynt, ztykać się
(iak izby), se —, *r.* pospolitować
się, uniazać, upadlać, bydź o-
twartym.
- Commutatif, *ive, a.* justice —, *f.*
sprawiedliwość, *f.* rzetelność.
- Commutation, *s. f.* przemiana, o-

- sobliwie kary na druga, — frymark, zamiana towarów.
- Compacité, *s. f.* dychtowność, gęstość, własność ciała iakiego mającego mało pora wiele wagi.
- Compact, *m.* umowa Papieża z Kardynałami, *f.*
- Compacte, *a.* dychtowny, gęsty, *fig.* ciasny, napchany.
- Compagne, *f.* towarzyska, różwienniczka, pomocniczka, małżonka, *f.*
- Compagnie, *f.* towarzystwo, *n.* kompania, *f.* zjazd, *m.* zgromadzenie, kollegium, towarzystwo kupieckie, *n.* kompania regimentowa, *f.* bête de —, wieprz mający dopiero kilka lat, *m.* *fig.* człowiek nadto grzeczny, miły, *m.* — de Jésus, *f.* OO. Jezuita, *m.* *pl.*
- Compagnon, *m.* wspólnik, towarzysz, różwiennik, czeladnik, *m.* *fig.* wesoły człowiek, człowiek niebezpieczny, chudy pacholek, golec, rodzaj gwoździaków, *m.*
- Compagnonnage, *m.* stan czeladniczy rzemieślnika, *m.* zgromadzenie rzemieślników, *n.*
- Compan, *s. m.* moneta srebrna Indyjska.
- Comparable, *a.* do porównania (zdatny), co można z czém porównać.
- Comparaison, *f.* porównanie, przyrównanie czego z czém, podobieństwo, przystosowanie czego do czego, *n.* en — de, w porównaniu z czém, względem, par —, porównywać co do czego, co z czém, sans —, bez porównania.
- Comparant, *e, adj. s.* stawiający u prawa.
- Comparatif, *m.* drugi stopień przymiotników, *m. a.* porównywać.
- Comparativement, *ad.* przez porównanie, stopniując.
- Comparer, *v. a. (à)* porównywać co do czego, z czém.
- Comparaître, *v. n.* stanąć przed sądem.
- Comparaître, *v. n.* stawić się, stanąć u prawa.

- Comparses, *f.* wystąpienie rycerzów do turnowania na plac, *comparses, pl.* figuranci (przy teatrze).
- Compartment, *m.* kunsztowny podział, *m.* ułożenie, *n.*
- Partir, *v. a.* podzielić na różne figury, rozkładać.
- Partiteur, *s. m.* sędzia będący innego zdania od referendarza.
- Parution, *f.* stawienie się, stanie przed sądem, *n.*
- Compas, *m.* cyrkiel, miara szewska *f.* kompas, *m. fig.* avoir le —, dans l'oeil, dobrą mieć miarę w oku.
- Compasé, *e, adj.* do zbytku regularny, akkuratny.
- Compasement, *m.* odcyrklowanie, *n. fig.* wymuszona regularność (np. w mowie).
- Compasser, *v. a.* cyrklować, odcyrklować, *fig.* przymierzyć, narządzić, rozrządzić, ułożyć, rozważyć co dobrze.
- Compassion, *f.* litość, *f.* miłosierdzie, *n. fig.* cela fait compassion, mizerna to rzecz.
- Compaternité, *f.* kumostwo, powinowactwo duchowne, *n.*
- Compatibilité, *f.* zgodzanie się iedney rzeczy z druga, *n.*
- Compatible, *a.* zgodzający się z drugim.
- Compatir, *v. n. (à)* zlitować się, użalić się nad kim, pobłażać komu, znosić cierpliwie, w zgodzie z kim żyć.
- Compatissant, *ante, a.* miłosierny, litościwy.
- Compatriote, *m. et f.* ziomek, *m.*
- Compendium, *m.* krótkie wyrażenie, *n.* zbiór, *m.*
- Compensation, *f.* nagroda, kompensacya, *f.*
- Compenser, *v. a.* nagrodzić, porachować, wytrącić komu dług.
- Compéage, *m.* kumostwo, powinowactwo duchowne, *n.*
- Compère, *m.* kum, kmotr, *m. fig.* flut, łepski, zabawny człowiek, *m.*
- Compersonnier, *s. m.* spółdzierzawca majątności.

Compétement, *ad.* należycie, słusznie.

Compétence, *f.* przynależność sądu, należność urzędu, *f. fig.* sposobność, moc, *f.*

Compétent, *e, adj.* należący, należny, przynależny, — mający prawo sądenia, poznawania, mogący zaprzeczyć; — ugruntowany dobrze w nauce iakiej.

Compéter, *v. n.* należeć, przynależać.

Compétiteur, *m.* kompetytor, konkurent o co, *m.*

Compilateur, *m.* zbieracz (z książek), *m.*

Compilation, *f.* zbieranie z różnych książek, *n.* zbiór, *m.*

Compiler, *v. a.* zbierać z różnych książek.

Compitales, *s. f. pl.* święta, igrzyska na cześć Penatów, domowych bogów.

Compitalice, *adj. v.* Compitales.

Compaignant, *m. te, f. a. et S.* skarżący, strona powodowa, *f.* powód, *m.*

Complaindre, *v. a.* żałować, opłakiwać.

Complainte, *f.* skarga, *f.* zażalenie, *n. fig.* treny, *m. pl.* complaints, *pl.* uskarżanie się, *n.* skargi, *f. pl.*

*Complaire, *v. n.* dogadzać, przypodobać się komu, se —, *r.* sobie samemu się podobać.

Complaisamment, *adv.* uczynnie, grzecznie, z uprzejmością.

Complaisance, *f.* dogadzanie, przypodobanie się komu, *n.* grzeczność, uczynność, *f.* complaisances, *pl.* grzeczności, *f.* przypodobanie się, *n.*

Complaisant, *ante, a.* uczynny, grzeczny, — *S.* hołdownik, zabiegający o łaskę, przyjaźń czyię, *m.*

Complaut, *s. m.* sad, ogród zasadzony winoroślą, drzewami etc.

Complanter, *v. a.* sadzić winorośle, drzewa etc.

Complanterie, *s. f.* czynsz od sadów, winnie.

Complément, *m.* dopełnienie, *n.*

Complémentaire, *a.* dopełniający. Complet, *ète, a.* cały, zupełny, zupełność, *f.*

Complètement, *ad.* zupełnie, uzupełnianie, *n.*

Compléter, *v. a.* dodać, dołożyć.

Complexe, *a.* składany, złożony.

Complexion, *f.* ułożenie ciała, przyrodzenie, *n.* natura, *f.* temperament, umysł, *m.*

Complexionné, *e, adj. w med.* zły albo dobrej kompleksyi, pewnego temperamentu.

Complexionner, *v. a.* ukształcić temperament.

Complication, *f.* zbieg rzeczy różnogatunkowych, *m.*

Complice, *m. et f.* uczestnik, współwystępca, *m.* — *a.* współwiny.

Complicité, *f.* uczestnictwo, *n.* współwystępek, *m.*

Complies, *s. f. pl.* kompleta, ostatnia część pacierzy kapłańskich po niesporze.

Compliment, *m.* ukłon, kompliment, *m.* grzeczność, *f.*

Complimentaire, *s. m.* kupiec imieniem którego towarzystwo handel prowadzi.

Complimenter, *v. a.* wieszować komu, mile, grzecznie witać, przywitać, przyjmować, przyjąć, komplementować, — *qq.* szacunek komu okazywać mową.

Complimenteur, *m. euse, f.* w komplementach się kochający, ceremoniant, *m.*

Compliqué, *ète, a.* zawły, pomieszany.

Complot, *m.* bunt, spisek, *m.*

Comploter, *v. a. et n.* spiknąć się, zbuntować się, (*qc.*) uknować co przeciw komu.

Componction, *f.* skrucha, *f.* żal, *m.*

Composé, *e, adj. w herbach* siłgura złożona z kruszcowego i innego kolorów.

Compensende, *s. f. w kancelaryi* apostolskiej salarya od spraw taxy nie mających.

Comportement, *s. m.* sprawowanie się dobre albo złe.

Comporter, *v. a. et n.* cierpieć, znosić, przypuścić co na kogo,

- se —, *r.* postępować, sprawować się, zachowywać się.
- Composé, *m.* rzecz złożona z wielu innych, *f.* zbiór, skład, *m.* — *p.* et *a.* *fig.* avoir l'air —, mieć poważną postawę.
- Composer, *v. a.* składać, pisać, robić, zmyślać, wynaleźć, udawać, *T.* komponować (w muzyce), składać słowa etc. (z liter drukarskich), — des vers, wiersze robić, — *n.* (*avec qq.*) ułożyć się, ugodzić się z kim, uspokoić kogo, kapitulować, kapitulacją układać, umówić, se —, *r.* miąć, postawę jaką przybrać, sobie dać, w postawę etc. się przybrać.
- Composieur, *m.* autor, *m.* (szycząc).
- Composite, *m.* et *f.* *adj.* mówiąc o jednym z pięciu porządków architektonicznych.
- Compositeur, *m.* komponista, składcacz, *m.* amiable —, iednacz, roziemca, *m.*
- Composition, *m.* składanie, złożenie, pisanie, *n.* kompozycya, *f.* składanie liter etc. (w drukarni), *fig.* ugoda, umowa, homme de —, uprzemy człowiek, *m.* *T.* kapitulacya, umowa względem poddania fortecy, *f.*
- Compost, *s. m.* nauka marynarska o wyrachowaniu biegu więzycowego i godzin przybywania i odchodzenia morskiego, — dobry roli porządek.
- Composteur, *s. m.* w drukarni prawidło drukarskie, na którym litery w linii ustawiają.
- Compotateur, *s. m.* ten co z innymi piie.
- Compote, *f.* owoce duszone albo pieczone, cukrem przyprawione, duszone gołąbki, *m. pl.*
- Compréhensible, *a.* poiętny, łatwy do poięcia.
- Compréhension, *f.* poiętliwość, *f.* poięcie rozumem, *n.*
- *Comprendre, *v. a.* zawierać, zamykać co w sobie, wspomnieć, donosić o czym, *fig.* poiąć, rozumieć.
- Comprese, *f.* płatek płócienny w kilkoro złożony na ranę, *m.*
- Compressibilité, *f.* zgętkość, gibkość, *f.* co się da ścisnąć, zbić do kupy.
- Compressible, *a.* ścisnąć, utłoczyć się daiący, giętki, ścisliwy.
- Compression, *f.* ścisnienie, utłoczenie, *n.*
- Comprimer, *v. a.* ścisnąć, utłoczyć, *fig.* ścisnąć (serce).
- Compris, *p.* et *a.* zrozumiany, poięty, *y* —, należący do czego, wliczony w co.
- *Comprometre, *v. n.* zdadź się na, poddadź się pod rozsądek, sąd roziemcy, — *a.* (*qq.* albo *qc.*) nabawić kogo kłopotu etc., se —. *r.* znieważzyć się, szkodzić sobie, (*avec qq.*) wdawać się z kim.
- Compromis, *m.* kompromis, *m.* (zdanie się na sąd kompromissarski), *fig.* mettre (*qq.* albo *qc.*) en —, wystawić kogo na niebezpieczeństwo, narażać.
- Compromissaire, *m.* iednacz, roziemca, kompromissarz, *m.*
- Comprotecteur, *m.* spółobronca, *m.*
- Comprovincial, *e*, *adj.* ziomek z teyże samey prowincyi, z tegoż samego powiatu.
- Comptabilité, *f.* rachunki, *m. pl.* rachowanie, *n.*
- Comptable, *a.* et *m.* zdawaniu rachunków podległy, ten co się komu sprawiac, odpowiadać za co powinien, *m.* quittance —, kwit do zdawania rachunków potrzebny, *m.*
- Comptant, *a. m.* gotowy, gotowe pieniądze, *pl.* gotowy grosz, *m.*
- Compte, *m.* rachunek, *m.* rachunków zdawanie, rachowanie, *n.* liczba, *f.* liczenie, *n.* zysk, pożytek, *m.* rendre — (*de qc.*) sprawić się komu z czego, odpowiadać za co, donosić, *fig.* zdawać sprawę, passer, mettre en —, en ligne de —, policzyć

- co, — faits, gotowe rachunki, *m. pl.* avoir, faire bon —, dobrze co sprzedadź, zyskać, à —, na rachunek, do odrzucenia, prendre une chose sur son —, wziąć co na siebie, odpowiadać za co, faire son —, spuścić się na co, spodziewać się korzyści, avoir son —, dobrze stać, mieć dosyć dla siebie, faire —, de qq., de qc., o kim dobrze trzymać, au bout du —, na koniec, w końcu rachunku.
- Compter, *v. a.* rachować, liczyć, policzyć między... mieć, trzymać za co, zapłacić, wyliczyć, — *n.* rachunek zdadź, oddadź, sur qq. qc. spuścić się na kogo, co, szczyć się czém, spodziewać się czego.
- Compteur, *m.* ten, co rachuje, liczy.
- Comptoir, *m.* stolik do rachowania pieniędzy, *m.* komtor, (kantor), *m.* pisarnia, *f.* skład, dom handlowny, *m.*
- Comptoriste, *m.* buchhalter, człowiek, co się kupieckie utrzymuje, *m.*
- Compulser, *v. a.* przymusić urzędownie do złożenia aktów.
- Comput, *s. m. v.* Compost.
- Computiste, *m.* ten, co w kalendarzu kościelnym potrzebuje rzeczy rachunkiem wyśledza, *m.*
- Comtal, *ale, a.* hrabiowski.
- Comte, *m.* hrabia, graf, *m.* — du Saint-Empire, Hrabia Państwa *m.* — palatin, *m.* Falcgraf, wojewoda, *m.*
- Comté, *m.* hrabstwo, *n.* Franche-Comté, (Prowincya we Francyi).
- Comtesse, *f.* hrabini, *f.*
- Comtois, *oise, a. et S.* mieszkaniec we Fraszkonte, *m.*
- Concassation, *f.* potłuczenie, zgniecenie, *n.*
- Concassé, *s. m.* pieprz tłuczony.
- Concasser, *v. a.* grubo co tłuc.
- Concaténation, *f.* związanie łańcuchem, *n.*
- Concave, *a.* wpukły, żłobkowaty, Concavité, *f.* wpukłość, żłobkowatość, *f.*
- Concéder, *v. a.* użyczyć, pozwolić, zezwolić na co.
- Concéderer, *v. a.* razem obchodzić.
- Concentration, *f.* koncentrowanie, *n.*
- Concenter, *v. a.* koncentrować, w kupę, w jeden punkt zebrać, złączyć, *fig.* ses affections, skłonność mieć do czego, se —, *r.* złączyć się, pościgać.
- Concentrique, *adj.* mający spólny środek, centrum, — iednośrodkowy.
- Conception, *f.* poczęcie, *n. fig.* pojęcie, zrozumienie, *n.*
- Coucernant, *prp.* co się (czego) tycze, względem.
- Concerner, *v. a.* należeć do czego, tykać się czego, co się tycze.
- Concert, *m.* koncert, *m. fig.* zgoda, iednostayność, *f. de —, ad.* podług umowy, zgodnie.
- Concertant, *ante, a.* główny, powtarzający w muzyce, — *m.* koncercista, *m.*
- Concerté, *ée, a.* umówiony, zmówiony, *fig.* nazbyt wytworony, zmyślony.
- Concerter, *v. a.* probować muzyczną sztukę, *fig.* umówić co z kim, — *n.* koncert dadź, se —, *r.* umówić się między sobą.
- Concerto, *s. m.* koncert, symfonia.
- Concessif, *ive, a.* zezwalający.
- Concession, *f.* nadanie, dozwoleńie, uprzywileiowanie, *n.* wolność, *f.* kawał gruntu w osadzie komu nadany, *m.* przypuszczenie iakiego zdania.
- Concessionnaire, *m. et f.* nadany, któremu co dozwolono, nadano.
- Concetti, *m.* błyskotki, myśli niby dowcipne, *m. f.*
- Concevabile, *a.* pojęty, do zrozumienia łatwy.
- Concevoir, *v. a. et n.* począć, w ciążę zayśdź, brzozienną zstać, *fig.* pojąć, zrozumieć, spisać, napisać, podadź co, — de l'es-

- perance, de l'amour etc., chwyć się, iąć się czego, wzniecać, powziąć nadzieję, miłość etc.
- Conche, *f.* miejsce w słonych jeziorach do sprówdzenia wody.
- Conchi, *s. m.* gatunek cynamonu.
- Conchile, *m.* muszla szarłatowa, *m. ligne* — *a. ou conchoide, f.* *T.* konchoida, lubiła ślimakowa.
- Conchites, *f. pl.* muszle, ślimaki zakamieniałe, *m. pl.*
- Conchoide, *s. f.* w geometryi linia krzywa wynalazku *Nikomedeza*, formująca figurę gwintu albo szruby, — *adj. w architekt.* ozdoby esowate teżyże figury.
- Conchyliologie, *s. f.* nauka o muszlach.
- Conchyliologique, *adj.* należący do nauki o muszlach.
- Concierge, *m. et f.* burgrabia zamkowy, dozorca domu, pałacu, odźwierny w teatrze, stróż, dozorca więźniów, *m.*
- Conciergerie, *f.* burgrabstwo, więzienie, mieszkanie dozorca tegoż, *n.*
- Concile, *m.* zbiór, sobór, *m.* zjazd powszechny duchownych, *m.* ustawy ich, *f. pl.*
- Conciliable, *a.* mogący być połączony.
- Conciliabule, *m.* zjazd, *m.* zgromadzenie bezprawne duchownych, *n. fig.* schadzka podey rzliwa, *f.*
- Conciliant, *ante, a.* zgodny, do zgody skłonny.
- Conciliateur, *m. trice, f.* iednacz, pośrednik, *m.*
- Conciliation, *f.* ziednanie, porównanie, *n.*
- Concilier, *v. a.* porównać, poiednać, godzić, pogodzić, pozyskać sobie przyiaźń, uiać sobie kogo.
- Concion, *s. m.* zgromadzenie.
- Concis, *ise, a.* krótki, zwięzły.
- Concision, *f.* zwięzłość stylu etc. *f.*
- Concitoyen, *m. ènne, f.* spółobywateł, *m.*
- Conclamation, *s. f.* u dawnych

- Rzymian* trąbieniu wywoływaniu umarłego wielkim głosem.
- Conclave, *m.* miejsce we Watykanie, gdzie kardynałowie papieża obierają, same kollegium, zgromadzenie kardynałów przy tém, *n.*
- Conclaviste, *m.* pokoiowy, kardynałowi papieża obierającemu postługujący, *m.*
- Concluant, *ante, a.* dowodny, nieodbity.
- *Conclure, *v. a. et n.* zakończyć, ustanowić, stanowić, umówić, wnosić.
- Conclusif, *a.* wnoszący.
- Conclusion, *f.* wniosek, *m.* zdanie, zakończenie, *n.* koniec, *m.*
- Conclusions, *pl.* w sądach petyta stron, to, o co się strony dopraszają.
- Conclusion, pour-conclusion, *adv.* nakoniec, krótko mówiąc etc. *fam.*
- Concoction, *f.* trawienie, *n.* strawność, *f.*
- Concombre, *m.* ogórek, *m.*
- Concomitance, *f.* towarzyszenie, *n. par* —, towarzysząc.
- Concomitant, *e, adj.* towarzyszący.
- Concordance, *f.* zgodzanie się, *n.* zgodność (osobliwie w biblii), rejestr wszystkich słów pisma świętego, *m.*
- Concordancier, *elle, a.* nakształt takiego rejestru układany.
- Concordant, *a.* zgodny.
- Concordant, *adj.* mówiący o wierszach, w których są słowa wspólne, lubo sens jest odmienny.
- Concordat, *m.* ugoda, *f.* konkordat, *m.*
- Concorde, *f.* iednomyślność, zgoda, *f.*
- Concorder, *v. n.* zgadzać się.
- *Concourir, *v. n. (à qc.)* przykładać się, przyczyniać się do czego, wchodzić w co, (*pour qc.*) ubiegać się wraz z kim o urząd etc., zabiegać z kim o nagrodę etc.
- Concourme, *s. f.* kurkuma, szafran Indyjski żółto farbujący.

- Concours, *m.* zbieg, tłum, *m.* przykładanie się, przyczynianie się do czego, zabieganie, *n.* konkurencya, *f.*
- Concrescible, *adj.* zgęszczający się, zsiadły.
- Concret, *a.* stały, gęsty, zgęsniony.
- Concrétion, *f.* połączenie wielu części.
- Concubinage, *m.* nałożnictwo, *n.*
- Concubinaire, *m.* nałożnik, *m.*
- Concubine, *f.* nałożnica, *f.*
- Concupiscence, *f.* żądza, chuć do czego, pożądlivość, *f.*
- Concupiscible, *a.* appétit —, pożądlivość, *f.*
- Concurrement, *ad.* konkurrując z kim, spólnie, wspólny, w społeczeńości.
- Concurrence, *f.* spólnie zabieganie do czego, ubieganie się z drugim o co, staranie się o co, *n.* jusqu'à — albo jusqu'à la — de., względem pewnej summy, w summie tylko pewnej.
- Concurrent, *m.* ente, *f.* konkurent, rywal, o to się starający co i drugi, *m.*
- Concussion, *f.* uciemiężenie, uciężenie, zdzierstwo, *n.*
- Concussionnaire, *m.* łupieżca, zdzierca, *m.*
- Concussionner, *v. a.* uciemiężyć, uciskać, zdzierać.
- Condannable, *a.* ukarania, strólowania godny, naganny.
- Condannation, *f.* osądzenie, skazanie, *n.* fig. passer —, przyznać się do krzywdy wyrządzonej.
- Condannatoire, *a.* do osądzenia należący, kary godny.
- Condannier, *v. a.* potępiać, osądzić, skazać, ganić, odrzucać co, fig. zamurować, zabić (okno etc.) se —, *r.* fig. potępić, osądzić siebie samego, wyznawać winę swoją.
- Condensabilité, *f.* przymiot rzeczy dającej się stłoczyć, zgęścić.
- Condensation, *f.* stężenie, zgęszczenie, *n.*
- Condenser, *v. a.* stężyć, zgęścić.
- Condescendance, *f.* pobłażenie, folgowanie, dogadzanie, uniżenie się, *n.*
- Condescendant, *ante, a.* folgujący, pobłażający, uniżający się.
- Condescendre, *v. n.* (à) dogadzać, folgować, pobłażać komu, uniżać się, przez szpary patrzeć.
- Condescente, *s. f.* ustąpienie opiekuństwa komu innemu, zręczenie się opieki na inną osobę.
- Condition, *f.* skarga o wydanie skradziony rzeczy, *f.*
- Condigne, *a.* stosowny.
- Condignité, *s. f.* proporcya, pomierność między uczynkiem a karą lub nagrodą.
- Condisciple, *m.* spółtuceń, *m.*
- Condit, *s. m.* konfekt z czego.
- Condition, *f.* stan, *m.* okoliczność, własność, *f.* stan, *m.* życie, *n.* służba, usługa, kondycya, *f.* warunek, *m.* à, sous — que —, *c.* pod tąkondycyę, pod tym warunkiem, żeby.
- Conditionné, *ce, p. et a.* sporządzony, opatrzonej.
- Conditionnel, *elle, a.* warunkowy.
- Conditionnellement, *adv.* warunkowie, z kondycyą
- Conditionner, *v. a.* obwarować, warować co, przysposobić, opatrzyć co.
- Condolérance, *f.* uzalenie, oświadczenie żalu, *n.*
- Condor, *m.* rodzaj orłów największych, *m.* gryf, *f.*
- Condormant, *e, s.* sektarze, którzy bez różnicy pćci wiedneyzibiesypiali. *e*
- Condouloir (se), *v. r.* cieszyć zasmuczonego.
- Conducteur, *m.* trice, *f.* wódz, przewodnik, dozorca, *m.* konduktor na poczcie, *m.* T. skaziciel przy ciężu kamieni, *m.* odgrom, (konduktor elektryczny), *m.*
- Co duction, *f.* naięcie czego, *n.*
- *Conduire, *v. a.* wiedź, prowadzić, odprowadzić, mieć dozór, prowadzić, rządzić czém, *fig.* — à la perfection, wydoskonalić, se —, *r.* sprawować się, postępować sobie.

Conduiseur, *s. m.* strażnik przy
 sprzedaży drew.
 Conduit, *m.* rura, rynna, *f.* kanał,
 rów, *m.*
 Conduite, *f.* prowadzenie, prze-
 wodzenie, odprowadzanie, *n.*
 dozór, postępek, *m.* sprawowa-
 nie się, *n.*
 Condyle, *s. m.* chrząstka na końcu
 kostki, — kłykieć u palca.
 Condilome, *s. m.* narośl twarda,
 wrzód twardoskóry w siedzeniu
 lub w macicy.
 Cône, *m. w geometryi* Konus, bro-
 żek okrągły, czyli piramida o-
 krągła naksztalt głowy cukru.
 Conessi, *s. m.* gatunek kory.
 Confabulateur, *m. fam.* rozmawia-
 jący z kim poufale.
 Confabulation, *f. fam.* rozmawia-
 nie, *n.* rozmowa przyjacielska,
 poufała, *f.*
 Confabuler, *v. n. fam.* rozmawiać
 z kim, baiać.
 Confection, *f.* konfekt, *m.* zro-
 bienie, ukończenie czego, *n.*
 Confectionner, *v. a.* zrobić, dzia-
 łać.
 Confédératif, *a.* związkowy.
 Confédération, *f.* sprzymierzenie,
n. związek, *m.* konfederacja, *f.*
 Confédéré, *é, a.* związkowy,
 sprzymierzony, skonfederowany,
 Confédérés, *m. pl.* konfederaci,
 sprzymierzeni, związkowi, *m. pl.*
se Confédérer, *v. r.* skonfedero-
 wać się, związek uczynić.
 Conférence, *f.* równanie, porówna-
 nie, znoszenie, schodzenie się,
 znoszenie się z kim, *m.* konfe-
 rencya, umowa, *f.* układ, *m.*
 Conférencier, *m.* ten, który na
 konferencyi przyduie, który co
 wnosi, mówi.
 Conférer, *v. a.* porównywać, znosić
 co z czém, dąć, nadąć, — *n.*
 mieć konferencyą z kim, na-
 radzać się, znosić się.
 Confesse, *S.* spowiedź, *f.*
 Confesser, *v. a. et se —, r.* wy-
 znać, przyznać się, spowiadać
 się.
 Confesseur, *m.* wyznawca wiary
 chrześcijańskiej, spowiednik, *m.*

Confession, *f.* wyznanie, przyzna-
 nie się do czego, *n.* spowiedź,
f. — de foi, wyznanie wiary
 prawowierney, konfessya, *f.* —
 d'Augsbourg, wyznanie Augs-
 burskie, *n.*
 Confessional, *m.* konfesyonał,
 spowiednia, *f.*
 Confessioniste, *m.* dyssydent Augs-
 burskiego wyznania, *m.*
 Confiance, *f.* ufanie, zaufanie, *n.*
 ufność, śmiałość, duma, zu-
 chwałość, *f.* homme de —, za-
 ufany człowiek, *m.*
 Confiant, *ante, a.* dumny, uprze-
 dzony o sobie, poufały, łatwo-
 wierny.
 Confidement, *ad.* poufale.
 Confidence, *f.* ufność, poufałość,
f. zwierzenie tajemnicy, trzy-
 manie prebendy, *m.*
 Confideut, *m. ente, f.* poufały
 przyjaciel, *m.*
 Confidentiaire, *m.* possessor pre-
 bendy kościelney zmowny, *m.*
 Confidentiel, *elle, a.* poufały.
 Confidentiellement, *ad.* poufale,
 w poufałości.
 Confier, *v. a. (qc. à q.)* powierzyć,
 zwierzyć, poruczyć co komu,
se —, r. (en qc.) zwierzyć się
 komu w czém, mieć w kim za-
 ufanie spuścić się na kogo, ufać,
 zaufać komu.
 Configuration, *f.* powierzchńia,
 postać, powierzchowność, *f.*
 Confiner, *v. n.* graniczyć z czém,
 — *a.* wywołać, postać kogo na
 wygnanie dokąd, *se —, r. iść,*
 udać się na samotne miejsce
 etc.
 Confins, *m. pl.* granice, *f. pl.*
 pogranicze, *n.*
 *Confire, *v. a.* zaprawiać, smażyć.
 Confirmatif, *ive, a.* approbujący,
 potwierdzający.
 Confirmation, *f.* potwierdzenie,
 bierzmowanie, *n.*
 Confirmer, *v. a.* potwierdzić, u-
 twierdzić, umocnić, bierzmo-
 wać, *se —, r.* umocnić się, u-
 twierdzić się, upewnić się, po-
 twierdzić się.

Confiscable, *a.* konfiskowaniu podległy.

Confiscant, *a.* ten co konfiskowany być może, ulegający konfiskacie.

Confiscation, *f.* konfiskata, skonfiskowanie, zagrabienie, zabranie do skarbu, *n.* rzeczy zabrane, zagrabione; *f. pl.*

Confiserie, *f.* Cukiernictwo, *n.*

Confiseur, *m.* cukiernik, *m.*

Confisquer, *v. a.* konfiskować, skonfiskować, zagrabić, zabrać.

Confit, *ite, p. et a.* smażony, przygotowany, zaprawiany czém, *fig.* — en dévotion etc. pełen nabożeństwa etc.

Confiteor, *m.* modlitwa, którą przed spowiedzią mówią, *f.*

Confiture, *f.* konfitury, owoce smażone, przygotowane, *pl.*

Confiturier, *m. ière, f.* cukiernik co konfitury robi, *m.*

Conflagration, *s. f.* zapalenie wszystkich rzeczy przed dnem ostatcznym, — pożar wielki, ogień.

Conflit, *m.* starcie się, spotkanie się, *n.* kłótnia, *f.*

Confluent, *m.* zeyście, *n.* zbieg rzek, *n.* — *a.* spływający się.

Confluente, *a. f. w medycynie* nadzwyczajnie obfita.

Confluer, *v. n.* zbiegać się, zchodzić się.

Confondre, *v. a.* mieszać, pomieszzać, zmieszać, omylić się w czém, brać rzecz jaką zamiast innej, zawstydzić, zmieszać kogo, se —, *r.* zmieszać się, zbłądzić, zaplątać się, se —, en cérémonie, wiele ceremonii robić.

Conformation, *f.* ułożenie, *n.* skład, pomiar ciała, *m.*

Conforme, *a.* stosowny, równy czem, zgadzający się z czém.

Conformément, *ad.* stosownie, iednostajnie.

Conformer, *v. a.* przyrównać, przystosować, przysposobić co do czego, uczynić, ułożyć co podług czego, se —, *r.* (aux façons de qq.) stosować się do kogo.

Conformiste, *m.* konformista,

(w Anglii do panującej religii przywiązany), *m.*

Conformité, *f.* podobieństwo, *n.* równość, *f. en —, ad.* stosownie, podług.

Confort, *s. m.* pociecha, pomoc.

Confortatif, *a.* wzmacniający, — *m.* lekarstwo wzmacniające, *n.*

Conforter, *v. a.* wzmacniać, umacniać, zachęcać, cieszyć.

Confrairie, *f.* bractwo, konfraternia, *f.*

Confraterniser, *v. a.* bratać, se —, *r.* bratać się z kim.

Confraternité, *f.* bractwo duchowne, *n.* konfraternia, umowa względem sukcesyi uczniuona, *f.*

Confrère, *m.* brat, kolega, *m.*

Confrontation, *f.* konfrontacja, *f.* przekonanie oskarżonego przez stawienie świadków naocznych,

porównanie, znoszenie pisma, *n.*

Confronter, *v. a.* przeświadczać, przekonywać kogo świadkami, (porównywać, znosić pismo).

Confus, *se, a.* zamieszany, zawily, pomieszany, nieporządny, nieiasny, niewyraźny, pomieszany, zawstydzony, *fig.* zawikłany, ciemny, nie do zrozumienia.

Confusément, *adv.* w nieładzie, nieporządnie.

Confusion, *f.* zamieszanie, *n.* konfuzya, *f.* nierząd, *m.* pomieszanie, zawstydzenie, *n.* wielkie mnóstwo (rzeczy, ludzi), *n. en —* nieporządnie, zawile, w nieporządku.

Confutation, *s. f.* refutacja, zbijanie czyich dowodów.

Confuter, *v. a.* zbić czyje dowody.

Conge, *s. m.* miara starorzemska do napoiów.

Congé, *m.* urlop, abszyt, *m.* odprawa (ze służby), *f.* wypowiedzenie mieszkania, *n.* rekreacja w szkołach, *f.* prendre —, oddalić się, rozłączyć się.

Congéable, *m. et f. adj.* o dobrach lennych należące dziedzicowi do zwrotu, gdy koszt na ulępszenie łożony wypłacił.

- Congédier**, *v. a.* abszytować, rozpuścić wojsko, odprawić, wypuścić ze służby, dać urlop, zęgnąć się z kim.
- Congelable**, *m. et f. adj.* mogący zamarznąć, skrzepnąć.
- Congélation**, *f.* zamarznięcie, skrzepnięcie, zęszczenie, *n.*
- Congeler**, *v. a.* zmrozić, zamrozić, skrzepić, lodem ściąć, zamarznąć, zamarznąć, *act.* zęszczać, *se—*, *r.* skrzepnąć, zamarznąć, zamarznąć.
- Congénère**, *adj.* w botanice iednego rodzaju, — w anatomii muszkuły iednegoż gatunku.
- Congestion**, *s. f.* w medycynie przyływ krwi do iednego miejsca, — zastanowienie się humorów, zkał puehlina albo ociekłość pochodzi.
- Congiaire**, *s. m. u dawnych Rzymian* rozdawanie na rozkaz Cesarza pieniędzy i wina dla pospólstwa, — moneta na tę pamiatkę bita.
- Conglobation**, *f.* skupianie, *n.*
- Conglobé**, *e, adj.* w anatomii skupiony, iako wiele gruczołów w iedno miejsce zebranych.
- Conglométer**, *v. a.* skupiać.
- Conglutination**, *f.* skleienie, *n.*
- Conglutiner**, *v. a.* skleić, zlepć, zęścić, osłiznać, kleiowatém co robić, *se—*, *r.* kleiowatym się zrobić.
- Congratulation**, *f.* powinszowanie, *n.*
- Congraturer**, *v. a.* winszować.
- Congre**, *m.* węgorz morski, *m.*
- Congregation**, *f.* bractwo, zgromadzenie duchownych, *n.* kongregacya, *f.* sądy kardynalskie w Rzymie, *m. pl.* — des fideles, towarzystwo wiernych.
- Congrès**, *m.* zjazd posłów dla zawarcia pokoju etc.
- Congru**, *ue, a.* przyzwoity, podług reguł grammatycznych, należyty, przyzwoity.
- Congruaire**, *s. m.* proboszcz, wikaryusz, część przyzwoitą dzielący biorący.

- Congruent**, *e, adj.* w medycynie stosowny, przyzwoity.
- Congruisme**, *s. m.* nauka o wielkości łaski względem dobrych uczynków.
- Congruité**, *f.* stosowność, *f.*
- Congrument**, *ad.* przyzwoicie, należyście.
- Conifère**, *a.* kręgła kształt inający.
- Conille**, *s. f.* pokryte miejsca na bokach galery.
- Coniqué**, *a.* stożkowy, ostrokręgowy, koniczny.
- Conjectural**, *ale, a.* domysłny.
- Conjecture**, *f.* domysł, *m.* dorozumienie się, *n.*
- Conjecturer**, *v. a.* domyślać się, dorozumiewać się, dochodzić czego przez domysł.
- *Conjoindre**, *v. a.* spojć, złączyć, związać.
- Conjoint**, *e, a.* złączony, spoiony, *conjoints, pl. m.* małżonkowie, krewni, *pl.*
- Conjointement**, *ad.* spólnie, wespół, razem z kim.
- Conjonctif**, *tive, a.* wiążący, *particle conjonctive*, spojnik, *m.* — *s. m.* tryb łączący, *m.* — *s. f.* skóra formująca bielmo w oku, *f.*
- Conjonction**, *f.* związek, *m.* spójność, *f.* złączenie, *n.*
- Conjonctive**, *s. f.* błona biała w oku, — w *gramm.* koniunkcya, spojnia.
- Conjoncture**, *f.* okoliczność, *f.* przypadek, *m.*
- se Conjoir**, *v. r.* kosztować czego z kim.
- Conjouissance**, *f.* wspólne kosztowanie (uciechy i t. d.), *n.*
- Conjugaison**, *f.* czasowanie, *n.* koniugacya, *f.*
- Conjugal**, *ale, a.* małżeński.
- Conjugalement**, *adv.* po małżeńsku.
- Conjuguer**, *v. a.* czasować, koniugować słowo.
- Conjugo**, *s. m.* pisno nieprzerwane, bez żadnych odstępów.
- Conjurateur**, *m.* sprzysiężony, zaklinacz duchów, *m.*
- Conjuration**, *f.* sprzysiężenie się,

- n.* spisek, *m.* zaklinanie duchów, *n.* prośba usilna, *f.*
- Conjurer, *v. a.* spiknąć się, sprzyśiegać się, spisek zrobić, (*qc.*) do czego, o co, na co, — *contre qq.* spisek zrobić na kogo, — zaklinać, usilnie prosić, duchów, czarta etc. zaklinać.
- Conjurés, *m. pl.* sprzyśiężeni, *m. pl.*
- Connaissable, Connaissance, Connaître, *v.* Connoissable etc.
- Connétable, *m.* (przedtém) hetman wielki Francuzki, *m.*
- Connétable, *f.* sądy hetmańskie.
- Connexe, *adj.* mający z czém związek.
- Connexion, *f.* związek, *m.*
- Connexité, *f.* związek, *m.* związanie dwóch rzeczy na siebie się ściągających, *n.*
- Connil, *s. m.* królik.
- Connivence, *f.* dopuszczenie, dozwoleństwo, wybaczenie, przebaczenie, *n.* folga, *f.* pobłażanie, *n.*
- Conniver, *v. n.* przebaczyć, wybaczyć, dopuszczać, dozwalać, pobłażać, *jam.* (*à*) przez szpary patrzeć.
- Connoissable, *a.* znaczny, co można poznać.
- Connoissance, *f.* wiadomość, umiejętności, *f.* uznanie, poznanie, zrozumienie, *n.* przytomność, znościomość, *f.* prendre —, wywiadywać się o co, poszukiwać czego, — *de cause*, znościomość rzeczy, *f.* — *charnelle*, współkowanie (cielesne), *n.*
- Connoissement, *m.* list frochtowy, *m. T.*
- Connoisseur, *m.* euse, *f.* znawca, znający się na czém.
- *Connoître, *v. a.* znać, poznać, widzieć, rozumieć, umieć co, — *qq.*, mieć z kim znościomość, uznać, rozsądzić co iako sędzia, *se —*, *r.* znać siebie samego, (*en qc.*) znać się na czém, umieć co, *se faire —*, dać się poznać, *jam.* *il ne se connaît point*, sam siebie nie zna dla pychy, *il ne*
- se connaît plus*, przemaga go gniew.
- Connotation, *f.* znaczenie ieszcze inne potoczne, *n.*
- Connu, *ue, p. et a.* znościomy, znany, poznany, sławny.
- Conoidal, *ale, adj.* konieczny, konusowy, stożkowy.
- Conoide, *s. m.* ciało iakie w kształcie konusa.
- Conque, *f.* ślimak wielki morski, *m.* czyli skorupa ślimacza, *f.*
- Conquérant, *m.* zwycięzca, mocarz narodów, woioownik, *m.*
- *Conquérir, *v. a.* podbić, zwoiować, zwoiować, dobyć, *fig.* pozyskać (przyiaźń).
- Conques, *s. f. pl.* wklęsłości ucha.
- Conquêt, *m. T.* zarobek (małżonków w ciągu małżeństwa), *m.*
- Conquète, *f.* zdobycz, *f.* nabytek orężem, *m.* podbicie, zwoiowanie, zwoiowanie, *n.* kray, naród podbity, *m.*
- Conquêter, *v. a.* zdobyć, podbić, zwoiować.
- Conquis, *p. et a.* zdobyty.
- Consacrant, *a. et m.* biskup na biskupstwo kogo poświęcający, *m.*
- Consacrer, *v. a.* poświęcać, poświęcić, ofiarować, *se —*, *r.* (*à qc.*) poświęcić się, ofiarować się komu, czemu.
- Consanguin, *ine, a.* krewny po oycu, *m.*
- Consanguinité, *f.* krewność, *f.* pokrewieństwo, *n.*
- Consensue, *f.* sumnienie, *n.* remords de —, zgryzoty sumnienia, *f. pl.* en —, *ad.* sumniennie, poczciwym sposobem, — *en ma —*, *sur ma —*, (zaklanie się) na sumnienie, wprawdzie.
- Consience (être en —), *w drukarni* pracować za pewną płacę ode dnia lub tygodniowie.
- Consociensieux, *euse, a.* sumnienny.
- Conscripteur, *s. m.* doktor Teologii, któremu poruczono sprawdzić zdania po naradzeniu się.
- Conscription, *f.* konskrypcya, *f.* spis ludności do woyska, *m.*
- Conscrit, *m.* zapisany do woyska;

pères —, Senat Rzymski, (Pères conscripti), *m.*
 Consécrateur, *m.* konsekратор, poświęciciel, *m.*
 Consécration, *f.* poświęcenie, *n.*
 Consécuteur, *ive*, *a.* ciągły, nieprzerwany, po sobie następujący.
 Consécution, *s. f.* w astronomii mois de consécution, przeciąg czasu 29 dni i pół w sobie zawierający, między jedném a drugim zyciem się ziężyca ze słońcem.
 Consécutivement, *ad.* ciągiem, nieprzerwanie, bez przerwy.
 Conseil, *m.* rada, porada, rada, *f.* (miejsce radzieckie), wyrok, *m.* postanowienie, ustanowienie, *n.* radzca, *m.*
 Conseiller, *v. a.* radzić, poradzić co komu.
 Conseiller, *m. ère, f.* radzca, radny, radziciel, *m.* konsyliarz.
 Consentant, *a.* zezwalający.
 Consentement, *m.* zezwolenie, pozwolenie, *n.*
 Consentir, *v. n.* (à qc.) pozwolić, zezwolić co, zezwalać na co.
 Conséquemment, *ad.* podług rzeczy, do rzeczy, stąd, więc.
 Conséquence, *f.* wniosek, *m.* następstwo, następowanie, *n.* ważność, waga, *f. de* —, ważny, sans —, nie wiele znaczący, eu —, *ad.* podług tego, za...
 Consequent, *ente, a.* ten co zawsze do rzeczy, rozumie mówi, czyni, par conséquent, *ad.* ztąd, zatém.
 Conséquente, *s. f.* głos drugi w muzycznej fudze pierwszemu dopomagający.
 Consevateur, *m.* trice, *f.* obrońca, obrońiciel, *m.*
 Conservation, *f.* zachowanie, utrzymanie, *n.* całość, *f.*
 Conservatoire, *m.* dom opatrności, *m.* szkoła muzyczna bezpłatna, *f.*
 Conserve, *f.* konserwa, *f.* skrzynia rurmusowa, conserves, *pl.* okulary na wzmocnienie wzroku, *pl.*
 Conserves, *s. f. pl.* we fortyfika-

cyj szanice równoległe do bastionu na obronę jegoż.
 Conserver, *v. a.* przechowywać, konserwować, zachowywać, utrzymywać, strzedz co, se —, *r.* chować się, konserwować się, utrzymywać się, szanować się.
 Considence, *s. f.* w fizyce opadnienie rzeczy iakich leżących iedney na drugiej, o mokrych rzeczach, tłach i budynkach.
 Considérable, *a.* znaczny, ważny.
 Considérablement, *ad.* znacznie, bardzo.
 Considérant, *ante, a. fam.* ostrożny, baczny, *m.* powody, *m. pl.*
 Considération, *f.* rozważa, uwaga, bacność, ostrożność, *f.* cel, pochop, *m.* poszanowanie, uszanowanie, *n.* waga, ważność, *f.* wzgląd, *m.* en —, ze względu na co, względem czego, sans —, bez namysłu, de peu de —, nieznaczący.
 Considérement, *adv.* bacnie, ostrożnie, uważnie.
 Considérer, *v. a.* rozważyć, rozbiierać co, pomyśleć, mieć wzgląd, szanować.
 Consignataire, *m.* mający pewną sumę w schowaniu.
 Consignation, *f.* poręka, *f.* złożenie sądowe pieniędzy, *n.* consignations, *pl.* miejsce, na które kto składa pieniądze.
 Consigne, *f.* rozkaz, *m.* pisarz przy bramie w fortecy.
 Consigne, *m. et f. adj.* w algebrze mający iednostajne znaki.
 Consigner, *v. a.* złożyć co ukogo, powierzyć, daż co komu do schowania, wpisać, strażom wojskowym rozkazy dawać.
 Consistance, *f.* zgęszczenie, *n.* gęstość, krzepkość, tęgość, przynależność, *f.* utrzymywanie się, *n.* trwałość, *f.*
 Consistant, *ante, a.* zawierający w sobie, składający się z czego.
 Consister; *v. n.* (en, dans qc.) składać się z czego, zawierać w sobie, (à) na czém zależeć, zawisnąć.

Consistoire, m. konsystorz, *m.*
Consistorial, ale. q. konsystorski.
Consolable, a. łatwy do uspokojenia, do cieszenia.
Consolant, ante, a. pocieszny.
Consolateur, m. trice, *f.* pocieszyciel, *m.*
Consolatif, ive, a. fam. pocieszająca.
Consolation, f. pocieszenie, cieszenie, *n.* pociecha, *f.*
Consolatoire, a. pocieszający.
Console, f. stół na zwierciadło, *m.*
Consoler, v. a. cieszyć, pocieszyć, uspokoić, *se —, r.* uspokoić się, utulić się, żal swój ukoić.
Consolidant, a. gojący.
Consolidation, f. zagojenie, spoienie rany, utwierdzenie, zmocnienie, złączenie.
Consolider, v. a. goić, spoić ranę, *fig.* złączyć, utwierdzić, zmocnić.
Consummateur, m. pożerca, trawiciel, dokończyciel, *m.*
Consummation, f. dokończenie, dokonanie, wypełnienie, strawienie, *n.* konsumpcja, *f.*
Consummé, m. rosół tegi, *m.*
Consummé, ée, p. et a. dokonany, doskonały, zupełny.
Consummer, v. a. wypełnić, dokonać czego, strawić, konsumować, — *son droit, T.* swoje prawo wykonywać.
Consumptif, a. niszczący, trawiący.
Consumption, f. strawienie, schnięcie od suchot, *n.*
Consonance, f. zgodny dźwięk, iednakię brzemienie słów, *m.*
Consonnant, a. m. zgodny.
Consonne, a. f. spółbrzmiający, — *f.* spółgłoska, *f.*
Consort, m. wspólnik, towarzysz, uczestnik, *m.*
Conspirant, a. równocześnie działający.
Conspirateur, m. sprzysiężnik, sprzysięgły, *m.*
Conspiration, f. spisek, *m.* sprzysiężenie się, spiknienie się, *n.*
Conspirer, v. n. byźć w spisku iakim, należeć do niego, zmó-

wie się, spiknąć się, sprzysiądz na spisek, *fig. (à qc.)* pomagać, sprzyjać komu w czem, do czego, — à la ruine etc. (*de qq.*) zachodzić koło czego, dybać, czuwać na zgubę czyię etc.
Conspuer, v. a. opluć kogo, pluwać na kogo, *fig.* pogardzać kim.
Constamment, ad. statecznie, pewnie, bez wątpienia.
Constance, f. stateczność, stałość, trwałość, Konstancya, *imie f.*
Constant, ante, a. stateczny, stały, trwały, pewny, niewątpliwy.
Constater, v. a. potwierdzić, dowieźć.
Constellation, f. gwiazd pewna liczba, konstellacya, *f.* znamie niebieskie, *n.*
Constellé, ée, adj. pod pewną konstellacyą albo znamieniem niebieskiem zrobiony.
Conster, v. n. imp. T. byź pewném.
Consternation, f. zdumienie, *n.* struchłałość, *f.* przestrah, *m.*
Consterner, v. a. zdumiały, struchlałym czynić, przelęknąć, przestraszyć.
Constipation, f. zatwardzenie żołądka, *n.* konstypacya, *f.*
Constipé, ée, p. et a. zatwardzenie cierpiący.
Constiper, v. a. zatwardzać, zatwardzenie sprawiać.
Constituant, ante, a. ustanawiający, stanowiący, pełną moc dający, — *m.* członek pierwszego narodowego zgromadzenia.
Constitué, ée, p. et a. ustanowiony etc. bien ou mal —, dobrego, złego ułożenia, dobrej etc. natury.
Constituer, v. a. stanowić, ustanawiać, składać, wynosić, czynić, postanowić, nakazać, — une rente etc., daź pieniądze w czynsz nieodkupny, — qq. prisonnier, wziąć do więzienia kogo, *se —, r.* z własny mocy się czego iąć, czem zostać, *se — prisonnier, oddadź się, poyźdź w niewolę.*
Constitution, f. skład, *m.* ułoże-

- nie, założenie czynszów doży-
wotnych, pensyi, *n.* ustawa, kon-
stytucya, *f.* ułożenie, postano-
wienie, *n.*
- Constitutionnel, elle, *a.* konstytu-
cyjny.
- Constitutionnellement, *adv.* kon-
stytucyjnie, według konstytu-
cji.
- Constricteur, *s. m.* w anatomii
muszkuł usta ściągający, ściąg-
gacz.
- Constriction, *f.* ściąganie części
ciała, *m.*
- Constringent, ente, *a.* ściągający.
- Constructeur, *m.* budownik, *m.*
- Construction, *f.* budowanie, wy-
stawianie, ułożenie, *n.* skład,
m. składnia, konstrukcja, *f.*
- *Construire, *v. a.* budować, skła-
dać, pisać, składać słowa.
- Consubstantialité, *f. T.* jedność
trzech osób Bóstwa.
- Consubstantiel, elle, *a.* iedney i-
stoty.
- Consubstantiellement, *adv.* iedney
istoty, iedneyże istności, spóli-
stotnie.
- Consul, *m.* konsul, radzca, bur-
mistrz, agent, sędzia przy są-
dach kupieckich, *m.* Consuls,
pl. sądy kupieckie, *m. pl.*
- Consulaire, *a.* konsularny.
- Consulièrement, *adv.* podług u-
staw prawa kupieckiego, — z u-
rzędu, z powinności urzędni-
ków *konsulami* nazwanych.
- Consulaires, *s. m. pl.* mówiąc o
tych, którzy Rzymskimi byli
konsulami.
- Consulat, *m.* urząd konsula, *m.*
- Consultant, *a. et m.* poradny, pora-
dnik, konsulent, ten co się kogo
radzi, *m.*
- Consultat, *s. m.* radzca Papieżki,
— zdanie sprawy, które co pią-
tek podają królowi hiszpańskie-
mu o tém, co w przeciągu ca-
łego tygodnia w radzie uchwa-
lono.
- Consultation, *f.* rada, *f.* naradza-
nie się, zdanie, *n.* konsulta, *f.*
Consultations, *pl.* izba w sądach
konsulentów, *f.* (przedtém).

- Consultative, *a. f.* avoir voix —;
prawo dawania swego zdania.
- Consulter, *v. a. (qq.)* radzić się
kogo, (*qc.*) pytać się, radzić się
względem czego, rozważać, —
n. naradzać się z kim, se — *r.*
rozważyć co sobie.
- Consulteur, *m.* doradzca, radz-
ca, *m.*
- Cosumant, e, *adj.* trawiący, po-
żywiający.
- Consumer, *v. a.* trawić, psuć, ni-
szczyć, — beaucoup de temps
(à *qc.*), strawić, mitrężyć wiele
czasu nad czém, se — *r.* zni-
kać, gasnąć, trawić się, niszczyć,
nędnąć.
- Contact, *m.* dotknięcie się, *n.*
- Contadin, *m.* wieśniak, *m.*
- Contagieux, euse, *a.* zaraźliwy.
- Contagion, *f.* zaraza, powietrze
morowe, *n. fig.* zniszczenie, *n.*
- Contailles, *a. f. pl.* soies —, ie-
dwab naypodlejszy, *m.*
- Contamination, *s. f.* w *starym* *te-
stamencie* zmazanie, spluga-
wienie.
- Contaminer, *v. a.* zmazać, splu-
gawić.
- Contaut, *s. m.* lisztwa zwierzchnia
około całego burtu okrętowego.
- Conte, *m.* bajka, powieść, *f.* —
bleu, *v.* Bleu, — en l'air, baia-
nie, *n.* daremna mowa, — gras,
bajka plugawa, *f.*
- Contemplateur, *m.* trice, *f.* roz-
myślający, rozważający co, nad
czém.
- Contéplatif, ive, *a.* rozmyślają-
cy, rozważający.
- Contemplation, *f.* rozważanie,
rozmyślanie, *n.* en —, wzglę-
dem.
- Contempler, *v. a.* rozważać, u-
ważać co, — *n.* myśleć, roz-
myślać nad czém.
- Contemporain, aine, *a.* współcze-
sny, równenny, współczesnik,
rówiennik.
- Contempteur, *s. m.* gardzący, ten
co gardzi.
- Contemptible, *m. et f. adj.* go-
dny pogardy, (*vieux*).
- Contenance, *f.* treść, wewnętrzność,

- postawa, *f.* skład ciała, *m.* trzymanie się, *n.* powaga, mina, *f.* ułożenie, *n.* stałość, *f.* perdre —, zmieszać się.
- Contentant, *ante*, *a.* zawierający w sobie.
- Contentant, *m.* wnętrznosc, *f.* przetrzeń wewnętrzna.
- Contentant, *ante*, *a.* sporny, Contentans, *m. pl.* strony sprawę o co wiodące, *f. pl.*
- *Contentir, *v. a.* zamykać, zawierać w sobie, *fig.* wstrzymać, hamować, se —, *r.* zataić, zatrzymać, wstrzymać się, hamować się.
- Content, *ente*, *a.* (de) kontent z czego, przestawiający na czém, être — de *qc.*, kontent bydź z czego, pozwalając na co.
- Contentement, *m.* ukontentowanie, *n.* rozkosz, *f.* kontentowanie się czém, przestawianie na czém, *n.* spokojność, *f.*
- Contenter, *v. a.* dogodzić, zadość uczynić, zaspokoić, zapłacić, *fig.* zapłacić, se —, *r.* (de *qc.*) przestawać na czém, kontentować się czém.
- Contentieusement, *adv.* swarliwie, upornie.
- Contentieux, *euse*, *a.* swarliwy, sporny.
- Contentif, *a. m.* w chirurg. bandaż utrzymujący.
- Contention, *f.* spór, swar, *m.* sprzeczka, popędliwość, *f.* zapas, *m.*
- Contenu, *m.* treść, materya, *f.*
- Contenu, *ue*, *p. et a.* zamykający w sobie etc.
- Conter, *v. a.* powiadać, opowiadać, en —, (*a qq.*), igać, zmyślać, białe co przed kim, en —, à une femme, kobiecie wiele zmyślonych grzeczności powiadać.
- Conterie, *s. f.* szkiełka, korale i inne szklane fraszki.
- Contestable, *a.* sporny.
- Contestant, *ante*, *a.* sporny, swarliwy, strona sporna, *f.*
- Contestation, *f.* spór, *m.* sprzeczka, *f.*
- Conteste, *f. T.* spór, *m.*
- Contester, *v. a.* spór o co wiedź, dysputować.
- Conteur, *m. ense*, *f.* opowiadacz, białacz, *m.*
- Contexture, *f.* związek, *m.* związanie, spoienie, *n. fig.* związek mowy, *m.*
- Contignation, *s. f.* zbiór.
- Contigu, *ue*, *a.* przyległy, pograniczny, dotykający się.
- Contiguité, *f.* przyległość, *f.* graniczenie, *n.*
- Continence, *f.* wstrzemięźliwość, powściągliwość, *f.*
- Continent, *ente*, *a.* powściągliwy, wstrzemięźliwy.
- Continet, *m.* ład stały, albo ciągły.
- Continental, *ale*, *a.* lądowy.
- Continentes, *s. f. pl.* w medycynie febrы trwające od początku aż do końca bez żadney przerwy.
- Contingence, *f.* przypadek, *m.*
- Contingent, *ente*, *a.* przypadkowy.
- Contingent, *m.* porcyja, część na kogo przypadająca, *f.*
- Continu, *ue*, *a.* nieprzerwany, ustawiczny, Continu, *m.* całość, *f.*
- Continuateur, *m.* rzecz i ką do końca prowadzący, — kontynuator, *m.*
- Continuation, *f.* kontynuacya, dalszy ciąg, *m.* trwanie, niestawanie, *n.*
- Continue, *f.* ciągłe trwanie, *n.* bezustanność, *f.* à la —, z czasem, napotém.
- Continuel, *elle*, *a.* ustawiczny, nieprzerwany.
- Continuellement, *adv.* nieprzerwanie, bez przerwy, ustawicznie.
- Continuement, Continument, *ad.* bez przestanku, nieprzerwanie.
- Continuer, *v. a.* daley ciągnąć, daley popierać, daley prowadzić, kontynuować, nie przestawać, przedłużyć, — *n.* trwać, nie ustawać, se —, *r.* ciągnąć się.
- Continuité, *f.* ciągłość, *f.* wciąż idący związek, *m.* nierozdzielność, trwałość, *f.* trwanie, *n.*
- Contondant, *a.* gniotący.
- Contorniate, Contourniate, *adj. f.* mówiąc o medalach bronzowych

i wyciskach oprawionych w okragłe ramki iakiegokolwiek materyału, — niegdyś wielka moneta z wypukłym brzegiem.

Contorsion, *f.* przekręcenie, wykrzywienie, *n.*

Contour, *m.* obwód, okrag, *m.* okrażenie, *n.* skład, *m.*

Contourné, *é, p.* et *a.* przekręcony, krzywy, nagięty, bien —, wyrażny, dobrze rysowany.

Contourner, *v. a.* rysować, obwoździć, wyrazić części figury, nakrzywiać, naginać, *fig. (qq.)* wypytywać się, wybadywać kogo.

Contractant, *ante, a.* umowę czyniący, *m.*

Contracte, *f.* et *a. f.* skrócony (o syllabach).

Contracter, *v. a.* et *n.* ugodzić, umówić, ugodzić się, kontraktować, umówić się, — des dettes, długów narobić, zadłużyć się, — une maladie, nabawić się choroby, — une obligation, podjąć się obowiązku, — une habitude, przyjąć (obyczay iaki etc.), przyzwyczaić się do czego, — amitié, familiarité avec *qq.*, zawrzeć z kim poufałą przyjaźń, se —, *r.* ściągać się.

Contraction, *f.* ściąganie, *n.*

Contractuel, elle, *a.* ugodny, umowny, kontraktowy.

Contracture, *s. f.* w architekturze ściągnięcie się słupów ku górze.

Contradicteur, *m.* przeciwnik, *m.*

Contradiction, *f.* sprzeczność, przeczenie, *n.* kontradycya, *f.*

Contradictoire, *a.* sprzeczny, niezgodny, niezgadzający się, sprzeczaający.

Contradictoirement, *adv.* sprzecznie, przeciwnym sposobem, — w sądach w obecności stron.

Contraignable, *m.* et *f. adv.* w sprawach sądowych którego więzieniem lub czém inném przymusić można.

*Contraindre, *v. a.* przymusić, przyniewolić do czego, *fig.* trapić, męczyć, dręczyć, uciskać, *fig.* cela me contraint, niechę-

tnie to robię, se —, *r.* męczyć się z czém, przymuszać się.

Contraint, ainte, *a.* przymuszony, przyniewolony, przesadny, wymysłny, nienaturalny, wciśniony, utłoczony.

Contrainte, *f.* gwałt, wstręt, mus, *m.* przymuszanie, *n.* niewola, niechęć, *f. fig.* uciskanie, przymuszenie sądowe więzieniem etc. *n.*

Contraire, *a.* przeciwny, sprzeczny, szkodliwy.

Contraire, *m.* rzecz przeciwna, *f.* contraires, *pl.* dwa przymioty przeciwnie, *m. pl.* au —, *ad.* przeciwnie, przeciwnym sposobem.

Contrariant, *ante, a.* sprzeciwiający się, opierający się, sprzeczny.

Contrarier, *v. a.* sprzeciwiać się, opierać się, przeczyć, przeszkadzać.

Contrariété, *f.* przeciwność, rzecz przeciwna, zawada, trudność, *f.*

Contraste, *m.* przeciwność, znaczna różnica, niezgoda, *f.*

Contraster, *v. a.* et *n.* niezgadzać się, różnić się, rozłożyć, ułożyć co przeciwnie, różnie.

Contrat, *m.* kontrakt, *m.* umowa, *f.* — de vente, — d'achat, kontrakt sprzedaży, kupna, *m.*

Contravention, *f.* niezachowanie, gwałcenie umowy etc., *n.* kontrawencya, *f.*

Contre, *prp.* et *ad* przeciw, przeciwko, przy, blisko kogo, racya, *f.* zdanie przeciw komu będące, *n.*

Contre-allée, *f.* ulica poboczna z drzew usadzona, *f.*

Contre-amiral, *m.* trzeci admirał floty, okręt jego, *m.*

Contre-appel, *s. m.* ufechtmistrza sztych w przeciwnika godzony gdy mu się nie udało w to miejsce trafić, w które zamierzał.

Contre-approches, *f. pl.* fossy przeciwnie, *f. pl.*

Contre-balancer, *v. a.* tyle co drugie ważyć, odważyć, w równej wadze odważyć, powiesić, dać,

- położyć etc., *fig.* tyle ważyć, znaczyć.
- Contrebande, *f.* przemycenie towarów zakazanych, zakazane towary, rzeczy, *pl.*
- Contrebandé, Contrebarré, Contrefascé, *adj.* o herbowych bindach i stręfach na prawey stronie, naprzeciw drugim położony.
- Contrebandier, *m. ière, f.* ten, ta co zakazanemi towarami handluje, albo je wprowadza, przemyca.
- Contre-bas, *ad.* z dołu na górę.
- Contre-basse, *f.* basetla, *f.*
- Contre-batterie, *f.* przeciwnie baterye, *f. pl. fig.* układy przeciwnie, wzajemne, *m. pl.*
- Contre-biais (*à*) *adv.* niedorzecznie, przeciw sensu, w inném znaczeniu.
- Contrebittes, *s. f. pl.* obłąki koły zwieraiące, do których wyrzucona z okrętu kotwica jest przywiązana.
- Contreboutant, *s. m.* balki, słupy, lub ściany podpieraiące.
- Contrebouter, *v. a.* podpierać na przeciwnych stronach.
- Contrebretesse, *s. f.* w herbach blanki podwójne naprzeciw sobie wystawione.
- Contrebrodé, *s. m.* szkiełka, korale czarne i białe, któremi Europeyckowiem na pobrzeżach Amerykańskich wosk i inne towary zamieniaią.
- Contre-carde, *s. f.* tram nad dnem okrętowém leżący.
- Contrecarrer, *v. a.* sprzeciwiać się, przeszkadzać, zabiegać, opierać się komu w czém.
- Contre'cart, *s. m.* czwarta część herbu na cztery części podzielona, i na przemiany maściami przyozdobiona.
- Contre'carteler, *v. a.* czwartą część herbowej tarczy na cztery części dzielić.
- Contre'échange, *s. m.* zamiana wzajemna.
- Contre-charme, *m.* odczarowanie, *n.* wzajemne wdzięki, *m. pl.*
- Contre-châssis, *m.* okno podwójne, *n.*
- Contre-coeur, *m.* tylna ściana w kominie, *f. à —*, z niechęcią.
- Contre compoué, *ée, adj.* o herbach na kilka poł podzielonych, teyże maści hrzeg maiący, co jest pole naprzeciwko stoiące.
- Contre-coup, *m.* uderzenie czego o co, odbiwanie się, odskoczenie, *n. fig.* żal wzajemny, *m.*
- Contre-dause, *f.* taniec, w którym wielu naprzeciw sobie tańcuje, *m.*
- Contredater, *v. a.* inną położyć datę.
- *Contredire, *v. a. (q)* przeczyć, sprzeczać się komu, *se —*, *r.* nie przestawać na iedney mowie.
- Contredisant, *ante, a.* sporny, sprzeczny.
- Contredit, *m.* spór, *m.* przeczenie, *n. sans —*, pewnie, bez sprzeczki, Contredits, *pl.* pisma zbiiące, *n. pl.*
- Contrée, *f.* okolica, ziemia, *f.* powiat, trakt, *m.*
- Contrée-en-contrée (*de*), *adv.* okolicami, z powiatu w powiat.
- Contre'écaille, *f.* spodnia skorupa, spodnia część łuszczyki, *f.*
- Contre'échange, *m.* zamiana, *f.*
- Contre-enquête, *f.* poszukiwanie wzajemne, *n.*
- Contre-espalier, *m.* szpalera naprzeciw inney postawiona.
- Contre-extension, *s. f.* w chirurgii utrzymywanie części wywichniętey albo złamanej w czasie naciągania.
- Contrefaçon, *f.* zrobienie czego podług czego bezprawnie, zakazane, przedrukowane xiążki przeciw przywileiowi, *n.*
- Contrefacteur, *m.* ten co xiążki drukuje przeciw przywileiowi im nadanemu.
- Contrefaction, *f.* przedrukowanie xiążek bezprawne, *n.*
- *Contrefaire, *v. a.* naśladować, podług czego zrobić, udawać kogo, co, przedrukować xiążki

- przeciw przywilejom im nadanym, se —, *r.* udawać, zmyślać.
- Contrefaiseur, *m.* naśladowca, udawca, udawacz, obłudnik, *m.*
- Contrefait, *aite*, *a.* niekształtny.
- Contre-fanous, *s. m. pl.* na okrętkach liny do ściągania boków żaglowych.
- Contre-fenêtre, *f.* okno podwójne, *n.* okiennica, *f.*
- Contre-fente, *s. f.* w chirurgii otwór, przecięcie, rozczepienie, na stronie przeciwległej uderzeniu utworzone.
- Contre-fiche, *s. f.* wiązanie ciesielskie na krzyż zrobione.
- Contre-finesse, *f.* zdrada, *f.* podejście wzajemne, *n.*
- Contre-flambant, *ante*, *adj.* o herbach promienie naprzeciw sobie mający.
- Contre-fleuré, Contre-fleuronné, *é*, *adj.* o herbowych polach na przemiany kwiatami przyozdobiony, iako gdy czerwone pole białymi kwiatami, a drugie białe czerwonymi.
- Contre-fort, *m.* przeciwna ściana, *f.*
- Contre-fruit, *s. m.* w archit. mur z obu stron pochodzisto, ku górze idący.
- Contre-fugue, *s. f.* echa, odgłosy w muzyce.
- Contre-gage, *m.* zastawa wzajemna, *f.*
- Contre-garde, *f.* warownia przeciwna, *f.*
- Contre-hacher, *v. n.* ukośnie, krzyżującymi sztychami mocniejszy dawać cień w rysunku.
- Contre-hâtier, *m.* wilk kuchenny wielki, *m.*
- Contre-haut, *z* góry na dół.
- Contre-hermine, *s. f.* w herbach pole piaszczyste nakrapiane srebrem.
- Contre-indication, *f. T.* wzajemne doniesienie, *n.*
- Contre-issant, *é*, *adj.* o herbowych zwierzętach grzbietem do siebie stojący.
- Contre-jauger, *v. a.* budując

- wziąć miarę do czego, iako do wiązania w ciesielskiej robocie.
- Contre-jour, *m.* jasność przeciwna, *f. a* —, przeciw światłu.
- Contre-jumelles, *f. pl.* dwa rzędy wielkich kamieni we środku rynsztoku, *m. pl.*
- Contre-lames, *s. f. pl.* trzy podnóżki tkacze, które się na przemian podnoszą i opadają.
- Contre-latter, *v. a.* łąty przybijać.
- Contre-lattes, *f. pl.* łąty wduż między krokrami leżące, *pl.*
- Contre-lattoir, *s. m.* naczynie żelazne ciesielskie do podpierania łąt dachowych, gdy do nich poprzeczne łąty przybijaia.
- Contre-lettre, *f.* rewers, *m.*
- Contre-mailler, *v. a.* dwa rzędy nałęczów (fontazy) robić na czém.
- Contre-maitre, *m.* dozorca robotników w fabryce, *m.*
- Contre-manché, *é*, *adj.* w herbach sztychami od mieczów, szpad etc na przemiany kolorowanemi opatrzoney.
- Contremandement, *m.* odkaz, rozkaz inny pierwszy znoszący, *m.*
- Contremander, *v. a.* odkazać, innszy rozkaz dadź, odobstalować, odmówić.
- Contre-marche, *f.* marsz przeciwny, *m.*
- Contre-marée, *m.* bieg, pąd wody przeciwny, *m.*
- Contre-marque, *f.* znak, bilet dany za innszy.
- Contre-marquer, *v. a.* swoim co także znakiem oznaczyć, naznaczyć.
- Contre-mine, *f.* podkop przeciwny, *m.* zdrada wzajemna, przeciwna, *f.* zabieg przeciwny, *m.*
- Contre miner, *v. a.* podkopać się przeciw minom nieprzyjaciel-skim, — les desseins de (qq.) zabiegać zamysłem czylim.
- Contre-mineur, *s. m.* minier, podkop przeciwny kopiący.
- Contre-mont, *ad.* w górę, na górę, ku górze, wzgórze, à —, przeciw wody, wzwodę.

Contre-mur, *m.* podmurek, przy-
murek mur wspierający, *m.*

Contre-murer, *v. a.* podmurować,
przymurować przymurek.

Contre-ongle, *m.* ślad ieleni,
na którym się łowiec oszukiwa,
mniemając, że przodek kopyta
jest tyłem.

Contre-ordre, *m.* odkaz, rozkaz
inny pierwszy znoszący, *m.*

Contre-ouverture, *s. f.* otwór
w ranie zrobiony dla wydoby-
cia zawartej w niej materji.

Contre-partie, *f. T.* partya prze-
ciwna, *f.*

Contre-passant, *é, adj.* o zwierzę-
tach herbowych wzajemnie się
miałający.

Contre-pente, *s. f.* miejsce nie-
równe w kanale, w rowie rur-
musowym, w łożu rzecznym,
od którego się woda łamie i
hamuje.

Contre-percer, *v. a.* wiercić na-
przeciw dziurze niedowiercionej

Contre-peser, *v. a. fig.* w równicy
wadze trzymać, równać się, wa-
żyć tyle iak.

Contre-pied, *m.* opaczność rzeczy
etc., rzecz przeciwna, *f.*

Contre-pleige, *s. m.* poręcznik za
zaręcznika.

Contre-poids, *m.* przeciwwaga,
waga równość utrzymująca, *f.*
drag powrozobiegunów, *m.*

Contre-poil, *m.* nie po włosie,
przeciw włosom, à —, w górę,
przeciw włosom, *fig.* na opak,
przewrotnie.

Contre-poinçon, *s. m.* narzędzie
słóarskie do przebijania dziur
niedowiercionych.

Contre-point, *s. m.* zgodzanie się
dwóch tonów muzycznych, —
simple, równość noty w basie
z notą w dyskancie, — figuré,
— diminué, dzwięk zgodny
wielu nót iednego głosu, z iedną
tylko notą głosu drugiego.

Contre-pointer, *v. a.* przeszywać,
stępnować, *fig.* sprzeciwiać się,
— du canon, działa przeciwko
nieprzyjacieliskim zatoczyć.

Contre-poison, *m.* lekarstwo na

truciznę, *n. fig.* sposób, *m.* le-
karstwo na co, *n.*

Contre-porte, *f.* podwójne wrota,
drzwi, *pl.*

Contre-porter, *v. a.* des marchan-
dis, *v.* colporter.

Contre-poser, *v. a.* źle, nienale-
życie co zapisać (w księdze ku-
pieckiej).

Contre-poseur, *m.* posługacz pod-
ręczny, *m.*

Contre-position, *f.* omylne zapi-
sanie czego w księdze kupie-
ckiej, *n.*

Contre-preuve, Contre-épreuve, *s.*
f. proba kopersztychu, pierwsza
karta wybita dla przegładania
i poprawy blachy wrytey.

Contre-promesse, *s. f.* obietnica
powtórna pierwszą zupełnie zno-
sząca, — rewers, list co uprze-
dnie skryty albo listy przesta-
cza w swej mocy.

Contre-queue-d'aronde, *s. f. we*
fortyfikacyi szaniec, którego
dwa boki od punktu zetknięcia
się rozchodzą się w miarę
przybliżania się do miasta.

Contre-retable, *s. m.* wypuszczona
ozdoba ołtarzowa do wprawie-
nia obrazu malowanego.

Contre-révolution, *f.* rewolucya
wzajemna, *f.*

Contre-révolutionnaire, *a.* prze-
ciwiający się rewolucyi.

Contre-ronde, *s. f.* warta powtórna
nocna, stráže i sztyldwachy wi-
zytuja.

Contre-ruse, *f.* podejście, *n.* sztuka
wzajemna, *f.*

Contre-sabard, *s. m.* okiennica
do zamykania strzelnicy okrę-
towej, z której działo wygląda.

Contre-saiglon, *m.* rzemyk do
przywiązania popręgu, *m.*

Contrescarpe, *s. f.* pochyłość, po-
toczystość ściany wewnętrznej
rowu fortyfikacyjnego, od stro-
ny miasta lub miejsca bronio-
nego.

Contre-scel, *m.* pieczęć naprze-
ciw innej położona, *f.*

Contre-sceller, *v. a.* przypieczę-

- tować, przyłożyć pieczęć małą naprzeciwko wielkiej.
- Contre-seing, *m.* podpis sekretarza etc. naprzeciw innemu dodany, *m.*
- Contre-sens, *m.* myśl przeciwna; *f.* znaczenie przeciwne, *nice*, *nice*, *n.* à —, *ad.* przeciwnie, przewrotnie, opacznie.
- Contre-signal, *m.* znak wzajemny na inszy dany, *m.*
- Contre-signer, *v. a.* podpisać się z kim.
- Contre-sommier, *s. m.* skórka pergaminowa nieoskrobana.
- Contre-temps, *m.* przypadek niespodziany, nieprzyjemny, czas do czego niesposobny, *m.* tomber dans un —; nie w czas co czynić, à —, *ad.* nie w czas, nie na czas.
- Contre-tenant, *m.* przeciwnik, *m.*
- Contre-terrasse, *f.* wzgórek z ziemi osypany nad terasą czyli podwyższeniem ziemi.
- Contre-tirer, *v. a.* odrysować na oknie przez papier olejem napszczony, wybrać kopiersztych.
- Contre-tranchée, *s. f.* okopy obleżeńców przeciwko nieprzyjacielskim wysypom.
- Contrevallation, *f.* szanice obozowe, *pl.*
- Contrevenant, *m.* ante, *f.* gwałciciel, przestępca prawa etc. *m.*
- *Contrevenir, *v. n.* (à qc.) gwałcić, łamać prawa etc. wystąpić, wykroczyć przeciw czemu.
- Contrevent, *m.* okiennica, podpora pod krokwiami, *f.*
- Contreventer, *v. n.* podporami krokwie wspierać; — stawić ukośne sztuki w ciesielce.
- Contre-vérité, *f.* rzecz, mowa przeciwna prawdzie, pochwała sztyderska, *f.* szyderstwo, *n.*
- Contre-visite, *s. f.* powtórna wizyta, — powtórzona wizyta urzędowa.
- Contribuable, *a.* podatkujący, poborowy, pobór płacący, — *m.* et *f.* podatek płacący.
- Contribuer, *v. n.* et *a.* (à qc.) przyłożyć się, dopomódz do czego, podatkować, podatki o-

- płacać, opłacać się, kontrybucją dawać.
- Contributif, *ive*, *a.* przynoszący korzyść, płacący podatek.
- Contribution, *f.* składka, *f.* składanie się na co, *n.* podatki, *m. pl.* kontrybucya, *f.*
- Contrister, *v. a.* zasmucić, żal i zmartwienie komu sprawić.
- Contrit, *ite*, *a.* skruszony, smutny, strapiony.
- Contribution, *f.* skrusza serca, *f.*
- Contrôle, *m.* rachunki, registry powtórne, *pl.* urząd takiego pisarza, *m.* wpisywanie powtórne w księgi czego dla większej pewności, *n.* *T.* dziennik maiora, *m.* stępel srebra, złota, *m.*
- Contrôler, *v. a. T.* zapisać w księgę inną powtórnie, stęplować złoto, srebro, *fig.* ganić, strofować.
- Contrôleur, *m.* pisarz, co drugi raz co zapisuje, dozorca, rewizor rachunkowy, *m.* — *m. euse*, *f. fig. fam.* ganiiciel, *m.*
- Controverser, *v. a.* wymyślić, zmyślić, wynaleźć co.
- Controverse, *f.* sprzeczka, kontrowersya, *f.* roztrząsanie wątpliwości, *n.* (w teologii i filozofii).
- Controversé, *éc.* *a.* sprzeczny, zaprzeczony, wątpliwy, niepewny.
- Controversiste, *m.* sprzecznik, kontrowersista, *m.*
- Contumace, *f.* kontumacya, nieposłuszeństwo, *f.* niestawanie u prawa, *n. T.* par —, za niestawienie się, in contumaciam.
- Contumacer, *v. a.* wzdadź, kondemnować, osądzić niestawiającego przed sądem.
- Contumax, *m.* niestawiający przed sądem.
- Contumélie, *s. f.* obelga, zelżywość.
- Contuméliement, *adv.* zelżywie.
- Contus, *é*, *adj.* stłuczony, uderzony, zbity razami.
- Contusion, *f.* stłuczenie, zgniecenie, *n.*
- Convaincant, *ante*, *a.* przeświadczaający, przekonywający, dowodny, nieodbity.

Convaincre, *v. a.* (*q. de qc.*) przekonywać kogo czém, dowodzić na kogo co, *se* —, *r.* przekonać się.
 Convalescence, *f.* ozdrowienie, *n.*
 Convalescent, ente, *a.* et *s.* ozdrowiały.
 Convenable, *a.* przyzwoity, należyty, potrzebny.
 Convenablement, *adv.* przyzwoicie, należyście.
 Convenance, *f.* zgoda, umowa, równość, przyzwoitość, *f.* podobieństwo, *n.* przystoyność, *f.*
 Convenant, *é, adj.* przyzwoity, przystoyny.
 Convenant, *s. m.* związek, liga solenna, — wyznanie wiary.
 *Convenir, *v. n.* (*de qc.*) zgodzić się do czego, na co, zgadzać się w czém, *à qq.* (*ou qc.*) stosować się do czego, zdobyć kogo, służyć komu, *se* —, *r.* stosować się do siebie nawzajem.
 Conventicule, *m.* schadzka potajemna, *f.*
 Convention, *f.* umowa, ugoda, *f.* — nationale, zgromadzenie narodowe, *n.* seym, *m.*
 Conventionnel, elle, *a.* ugoda stwierdzony, według ugody, seymowy.
 Conventionnellement, *ad.* z umowy, z ugody.
 Conventualité, *f.* stan, *m.* zgromadzenie, życie żyjących w klasztorze, *n.*
 Conventuel, elle, *a.* klasztorny, zakonny.
 Conventuel, *m.* zakonnik, co zawsze w jednym może zostać klasztorze, *m.*
 Conventuellement, *adv.* klasztornie, w całym zgromadzeniu, według reguł zakonu.
 Convergence, *s. f.* zbliżanie się do siebie dwóch linii, iako promieni etc.
 Convergent, ente, *a.* zbiegający się (o liniach).
 Converger, *v. n.* w optyce schodzić się do iednego punktu.
 Convers, *s. m.* klasztorny braci-szek do posługi, co nie jest zakonnikiem.

Convers, erse, *a.* odwrotny, na odwrot.
 Conversable, *m.* et *f.* *adj.* towarzyski, miły w posiedzeniu, z którym rozmawiać miło.
 Conversation, *f.* rozmowa, *f.* obchodzenie się z kim, *n.*
 Converseau, *s. m.* deski we młynie położone nad ladą, w której się kamienie obracaia.
 Converser, *v. n.* (*avec qq.*) rozmawiać, obchodzić się, bawić się z kim.
 Conversion, *f.* obrócenie, przero-bienie, przeobrażenie, przeistoczenie czego w co, nawrócenie, *n.* odmiana wiary, *f.* obrot, *m.* obrócenie się, *n.* — des espèces, przebijanie pieniędzy, *n.* — des propositions, przełożenie iakiego zdania, *n.*
 Converso, *s. m.* na okręcie część pokładu, na której schodzą się dla rozmowy.
 Converti, ie, *p.* et *a.* obrócony w co, nawrócony.
 Convertible, *a.* dający się przemienić.
 Convertir, *v. a.* obrócić, przerobić, przeobrazić, przeistoczyć co w co, odmienić, zamienić, przemienić, przekuć, *fig.* nawracać kogo, *se* —, *r.* nawrócić się.
 Convertissement, *m.* obrócenie czego w co, przekucie, przeto-pienie, przemienienie, *n.*
 Convertisseur, *m. fam.* nawróci-ciel, *m.*
 Convexe, *a.* wypukły.
 Convexité, *f.* wypukłość, *f.*
 Conviction, *f.* przekonanie, prze-swiadczenie, przekonanie, *n.*
 Convie, *m.* gość zaproszony, *m.*
 Convier, *v. a.* zaprosić, *fig.* zachę-cać, wabić.
 Convive, *m.* spółzaproszony gość, *m.*
 Convocation, *f.* zwołanie, *n.*
 Convoi, *m.* kondukt, *m.* duchowni umarłego do grobu prowadzący, *pl.* pogrzeb, *m.* załoga, *f.* konwój przy flocie, *m.* flota kupiecka pod konwoiem, *t. i.* pod strażą, załogą zbroynych, wojennych okrętów, żywności lud

inne zapasy pod załogą do woj-
ska idące.
Convoitable, *adj.* pożądany, upra-
gniony.
Convoyer, *v. a.* żądać czego, mieć
chętkę na co.
Convoitise, *f.* żądza, pożądliwość,
chęć, *f.*
Convoler, *v. n.* (en secondes nôces),
do powtórnego postąpić mał-
żeństwa.
Convoquer, *v. a.* zwołać.
Convoyer, *v. a.* odprowadzać, bro-
nić, strzedz, iako załoga, kon-
wóy (okręty lub zapasy iakie).
Convulsif, *ive, a.* gwałtowny, kur-
czący, łamiący.
Convulsion, *f.* skurczenie, łamanie
członków, *n.*
Convulsionnaire, *m.* ten, ta, co na
kurcz choruje.
Coobligé, *m.* spółobowiązany, *m.*
Coopérateur, *m.* trice, *f.* spółspra-
wca, spółrobotnik, pomocnik, *m.*
Coopération, *s. f.* spółrobienie,
dopomożenie.
Coopérer, *v. n.* (à qc.) wspólnie
robić, dopomagać, przykładać
się, wchodzić do czego.
Cooptation, *f.* obieranie, przyy-
mowanie członka do towarzy-
stwa, *n.*
Cooter, *v. a.* obierać, przyymo-
wać kogo do towarzystwa.
Coordonner, *v. a.* porządkiem u-
kładać, stawiać, sporządzić co,
złączać, wiązać co z czém.
Copahu, *m.* beaume de —, balsam
z drzewa brezylijskiego nazywa-
jącego się *Copaiba*.
Copal, *m.* gumi kopal, *m.*
Copartageant, *eante, a.* spółuczest-
ny, — *m. f.* spółuczestnik, *m.*
Copeau, *m.* wiór, *m.* heblowiny,
pl. f. vin de —, wino heblowi-
nami klarowane, *n.*
Copec, *m.* kopyka, *f.* (moneta).
Copermutant, *s. m.* duchowny co
beneficjum swoje zamienił.
Copernic, *s. m.* iedna z plan zię-
życa, — narzędzie astronomicz-
ne przez *Wistona* wynale-
zione do wyrachowania plane-
towych obrotów według syste-

matu *Kopernika*. *Systeme de
Copernic*, systemat, który we-
dług nauki tego astronomia o-
piewa, że słońce we śródku
świata stoi niewzruszone, a
wszystkie planety około niego
drogi swoje odbywają.
Copernicien, *s. m.* astronom u-
trzymujący systemat *Kopernika*.
Copiate, *s. m.* grabarz, co doły
grobowe kopie.
Copie, *f.* kopia, *f.* *T.* rękopism
podług którego się drukuje, —
figurée, kopia oryginałowi we
wszystkiem równa, *f.*
Copier, *v. a.* przekopiować, prze-
pisać, podług czego formować,
rysować, malować, robić co etc.
— *qq.* wyśmiewać kogo.
Copieuxment, *ad.* obficie.
Copieux, *euse, a.* obfity, dostate-
czny.
Copiste, *m.* kopiista, pisarz prze-
pisujący co, ten co podług czego
robi etc., *m.*
Copou, *m.* bisior z Chin, *m.*
Copreneur, *m.* spółarendarz, spół-
naiemnik, *m.*
Copropriétaire, *m.* spółdzierżawca,
pan majątności spółny, *m.*
Copte, *Cophte, s. m.* chrześciance
Egipsy ze sekty Jakobitów,
patryarchę swego w *Kairze* ma-
jący.
Copter, *v. a.* bić w dzwon sercem
tylko z iednej strony.
Copulatif, *tive, a.* wiążący co w co,
z czém.
Copulation, *f.* cielesna sprawa, *f.*
ślub, *m.*
Copule, *f.* spoynik, *m.*
Coq, *m.* kogut, *m.* chorągiewka
na dachu etc. *f. fig.* — du vil-
lage, de la paroisse, naymają-
tnieysi, nayznacznieysi we wsi,
w gminie.
Coq-à-l'âne, *m.* mowa nierymo-
wna, zdrożna, mieszanina, *f.*
Coquard, *m.* papla, baydyga, *m.*
Coquardeau, *s. m.* gach, zalotnik,
— świegot, klekot, — głupiec.
Coquâtre, *m.* kapłan nie należycie
kapłuniony, *m.*
Coque, *f.* skorupa z iaja, łupina,

migdału, orzecha, łuszcza, przedza, komorka iedwabnicy, *f.*
 Coquetredouille, *s. m.* wysniewacz.
 Coquelicot, *m.* maczek, *m.*
 Coqueliner, *v. n. fam.* piąć iak kogut.
 Coquelourde, *s. f.* sasanka ziele.
 Coqueluche, *f.* kapica mnisza, *f.* *fig.* kaszel ciężki, *m.* osoba wszędzie miła, *f.*
 Coqueluchon, *m.* kapica, *f.*
 Coquemar, *m.* szaszka barwierska, *f.* naczynie u góry węższe niż u dołu do warzenia wody etc., *n.*
 Coque-plumet, *s. m.* pióra na kapeluszu mający.
 Coquereau, *s. m.* mały statek, łódź.
 Coquerelles, *s. f. pl. w herbach* orzechy laskowe w łuszczynach zwierzchnich zielonych tkwiące.
 Coqueret, *m.* miechunki, żórawiny, galiczki, *pl. f.*
 Coquerico, *m.* kukuryku, pianie koguta, *n.*
 Coqueriquer, *v. a.* piąć (kogut).
 Coqeron, *m.* kuchnia na przedzie okrętu, *f.*
 Coquesigrue, *f.* zmyślony ptak, *m.* szaszka, *f.*
 Coquet, *m.* łódka, *f.* czołn mały, *m.*
 Coquet, ette, *a.* gamracki, gachowski, zalotny, — *m. f.* galant, gach, gamrat, *m.*
 Coqueter. *v. n.* starać się przypodobać, umizgać się.
 Coquetier, *m.* przekupnik, co kury, iaia przedaie, *m.* miseczka do gotowanych ia, *f.*
 Coquetterie, *f.* gachowstwo, staranie się przypodobać komu, *n.* miłostki, *pl.*
 Coquillage, *m.* ślimaki, *pl. m.*
 Coquillart, *s. m.* czwarta warsta kamieni w górach, gdzie się ślimaki i muszle znajdują.
 Coquille, *f.* skorupa ślimacza, *f.* ślimak, *m.* skorupa z iaia, łupina, *f. fig.* rentrer dans sa —, na osobności siedzieć.
 Coquillier, *m.* gabinet ślimaków, *m.* miejsce na to, *n.*
 Coquillon, *s. m.* w mennicy rurka do wzruszania srebra roztopio-

nego; — ziarna srebra naywoborniejszego, które się tey rurki czepiają.
 Coquin, ine, *a.* hultayski, nikiemnny.
 Coquin, *m.* hultay, *m.* Coquine, *f.* hultayka, *f.*
 Coquinaille, *f.* hultaystwo, *n.* gołota, *f.*
 Coquiner, *v. n.* życie prowadzić hultayskie.
 Coquinerie, *f. fam.* hultaystwo, *n.* nikiemność, *f.*
 Coquiole, *s. f.* łuszcz, małonog, kłakol, chwast, w który się pszenica i żyto ze zbytecznego mokrą przemienia.
 Cor, *m.* trąba, trąbka, *f.* odgniotek, sonner du —, dać w róg, donner du —, trąbić, à —, et à cri, *ad.* trąbiąc i krzycząc, *fig.* gwałtem, ze wszzech sił.
 Cor-de-mer, *s. m.* koncha wielka morska do rogu podobna.
 Coracoide, *s. f.* wypukłość kości naksztalt kruczego dziobu.
 Corail, *m.* koral, *m.*
 Corail-de-jardin, *s. m.* pieprz gwinejski,
 Corailler, *v. n.* krakać, krukać.
 Corailler, *m.* koralowca, *m.*
 Corallin, ine, albo coralloide, koralowy,
 Coralline, *s. f.* glistnik morski, mech koralowy, mech na ślimakach, lub skałach morskich, — czołn do łowienia koralów.
 Corassin, *m.* karaś, *m.*
 Corbeau, *m.* kruk, *m. fig.* ten, co umarłych podczas powietrza mrowego chowa.
 Corbeille, *f.* kosz, koszyk, *m.* corbeilles, *pl.* kosze (ziemią napelnione), *pl. T.*
 Corbeillé, *f.* kosz pełny czego, *m.*
 Corbillard, *m.* wóz wielki pleciny, *m.*
 Corbillat, *m.* kruczę, *n.* kruczek.
 Corbillon, *m.* koszyk bez uszek, koszyk do gry, *m.*
 Cordage, *m.* liny, postronki, powrozy, *pl.* mierzenie drew podług sązi, *n.*
 Cordager, *v. n.* liny etc. kręcić.

- Corde, *f.* lina, *f.* postronek, powróż, *m.* cięciwa u łuku etc. stróna (do instrumentów), *f.* sznurek u wędki, *m.* sążeń, *f.* *fig.* szubienica, *f.* tabac en —, tytuń skręcany, *fig.* se rendre la — au cou, poddać się na łaskę czyię, toucher la —, wspomnieć o czém, toucher la grosse —, namienić o najwyższym punkcie, — à son arc, śrzodki dójścia do swego celu.
- Cordé, *ée, p. et a.* pleciony, kręcany, mierzony etc. (o drwach), łykowaty, sparciały (o rzepie etc).
- Cordeau, *m.* lina, *f.* powróż, sznur mierniczy, *m.*
- Cordelat, *s. m.* materya wełniana w Langwedocyi.
- Cordeler, *v. a.* pleść.
- Cordellette, *f.* sznureczek, *m.*
- Cordelier, *m.* bernardyn (zakonnik), *m.* lière, *f.* bernardynka, *f.*
- Cordelière, *f.* powróż z węzłami, *m.* Cordelières, *pl.* Kordeliery (góry w Ameryce południowej), *f. pl.*
- Cordelle, *f. fig.* sznureczek, *m. fig.* attirer qq. à sa —, przeciągnąć kogo na swoje stronę.
- Corder, *v. a.* szuury, powrozy kręcić, tytuń kręcić w trąbki, w role, drwa mierzyć, w sąźnie układać, skrępować, związać co, se —, *r.* twarzenie, twarzenie, łykowaciele, parcieć, łykowatém się robić (o owocach ogrodowych).
- Corderie, *f.* warstat powroźniczy, *m.*
- Cordial, *ale, a.* serdeczny, serce posilający, *fig.* serdeczny, szczéry.
- Cordialment, *adv.* serdecznie, szczerze, ze sercá.
- Cordialité, *f.* serdeczność, szczerłość, *f.*
- Cordier, *m.* powroźnik, *m.*
- Cordillas, *s. m.* kir, materya wełniana bardzo gruba do szat.
- Cordon, *m.* sznurek, pasek (do kapelusza etc.) pas, *m.* wstęga, zawiązka, *f.* T. kordon (na granicy etc.).
- Cordonner, *v. a.* skrócić, spleść.

- Cordonnerie, *f.* szewstwo, *n.* targ szewski, *m.*
- Cordonnet, *m.* sznureczek, *m.*
- Cordonnier, *m.* szewc, *m.*
- Cordouan, *m.* korduan, kordyban, *m.*
- Cordouanier, *m.* kordybannik, *m.*
- Corée, Chorée, *m.* Choreus (rodzaj metru poetycznego), *m.*
- Coriace, *a.* twardy, *fig.* skąpy, łakomy.
- Coriacée, *a.* iak skóra, skórzany.
- Coriandre, *f.* Koleandra, *f.*
- Corine, *s. f.* koza dzika senegalska.
- Corinte, *f.* Korynt, *m.* — thien, *a. m.* — rynecki, ntczyk.
- Coris, *f.* Cyprys polny, *m.*
- Corlieu, *v.* Courlis.
- Corme, *m.* iarzębiny, *f. pl.*
- Cormier, *m.* iarzębina, *f.* (drzewo).
- Cormoran, *m.* kruk morski, *m. fig.* popul. szczupły, chudy człowiek wysokiego wzrostu, *m.*
- Cornac, *m.* ten co w Indyach słońców wodzi.
- Cornage, *s. m.* podatek, myto od bydła rogatego.
- Cornailler, *v. n.* o czopach cieielskich wypreżać się, wykrzywiać się.
- Cornaline, *f.* Karneol (kamień), *m.*
- Cornard, *m. fam.* mąż z przyprawionemi od żony rogami, *m.*
- Cornardise, *f.* noszenie rogów od żony przyprawionych, *n.*
- Corne, *f.* róg (na głowie, u nog). *m.* kopyto, *n.* — de cerf, róg ieleni, *m.* — d'abondance, T. róg obfitości, *m.* cornes, *pl.* rogi, kąpty, *m. pl.*
- Corné, *ée, a.* rogowy.
- Cornée, *f.* błonka rogowa (w oku), *f.*
- Corneille, *f.* wrona, *f.* Korneliusz, — eli (*imie*).
- Cornement, *s. m.* choroba uszu, szum. pisk w uszach.
- Cornemuse, *f.* dudy, gaydy, *pl.*
- Corner, *v. a.* trąbić, wrzeszczeć komu w uszy, *fig.* naprzykrzać się komu mówieniem, *n.* dzwonić (w uszach komu), śmierdzieć, cuchnąć (o mięsiwie), *a. fig.* trąbić, ogłaszać, rozgłaszać.
- Cornet, *m.* róg do trąbienia, *m.*

trąba, trąbka, trąbka głuchych do słuchania, *f.* kałamarz rogowy z kolcem, kubek rogowy kosterski, papier w rurkę zwinięty, *m.* trąbka, *f.* ciasto formiane w trąbkę zwite, *n.* bańka cyrulicka, *f.* róg, rożek do prochu, *m.*

Cornetier, *m.* rogownik, *m.*

Cornette, *f.* kornet, sztandara, chorągiew, bandera biała na okręcie, ostróżka, *f.* cornettes; *pl.* końce, kolce u ieleńskich rogów, *m. pl.*

Cornette, *m.* kornet, chorąży, *m.*

Corneur, *m.* trębacz (na rogu), *m.*

Corniche, *f.* gźemsy, kórnesy, *pl.* cyga, fryga, *f.*

Cornichon, *m.* rożek, ogóreczek zaprawiany w occie etc. *m.*

Cornière, *f.* rynna (na dachu), *f.*

Cornières, *s. f. pl.* klamry drukarskie formę na rogach spinające.

Cornillaś, *m.* wronię, *n.*

Cornouille, *f.* dereniowa iagoda, *f.*

Cornouiller, *m.* dereń, *m.*

Cornu, *ue, a.* rogaty, węglasty, kąty, kończaty, *fig.* niezgrabny, śmieszny.

Cornue (visions) wyobrażenie dziwaczne, niedorzeczne.

Cornue, *s. f.* retorta chemiczna do dystylowania.

Cornuet, *m.* rogal, *m.* ciasto.

Corolitique, *adj.* (colonne) słup kwieciami i majem obwity.

Corollaire, *m. T.* dodatek, *m.* wuiosek, *m.*

Coronaire, *a. T.* wkszałcie wieńca.

Coronal (os), *w anatomii* kość w czele, *veine* — żyła wieńcowa koło serca, *suture* — szew w kości głowiey, *ząbkowate* spoiwienie kości głowiey od skroni do skroni.

Corona-solis, *s. f.* słońceznik roślinna.

Coroné, *s. m.* ostra wypukłość kości.

Coronille, *f.* koronilia (roślina), *f.*

Coronoide, *a. T.* wkszałcie korony.

Corporal, *m.* Korporał na ołtarzu, *m.*

Corporalier, *m.* puzderko, *n.* woreczek do chowania korporala, *m.*

Corporation, *f.* złączenie, *n.* związek, *m.* towarzystwo, korporacja.

Corporéité, *f.* cielesność, *f.*

Corporel, *elle, a.* cielesny, ciało mający, materialny.

Corporellement; *adv.* cielesnie, materialnie.

Corporifier, *v. a.* nadadź istocie jakiego ciała, obrócić w jego własność materialną, *se — r.* zmieszać się, ziednoczyć się, wcielić się.

Corps, *m.* ciało, towarzystwo, zgromadzenie, bractwo, *n.* cech, *m.* gromada, rota żołnierzy, *f.* hüfiec, zbiór, *m.* rzecz najgłośniejsza, *f.* korpus, *m.* xięga, *f. fig.* siła, dobroć, moc, gęstość rzeczy, *f.* — de logis, budynek główny, *m.* — de garde, warta, straż, kordygarda, *f.* — de jupe, sznurówka, *f.* — de baleine, obcisły stanik, *m.* — du cuirasse, kirys na piersi, *m.* — saint, ciało świętego, *pour —*, głowa za głowę, *à — perdu, ad.* oślep, na oślep, *à son — defendant, ad.* niechcąc, z mtusu, nierad, mimo wolą.

Corpulence, *f.* otyłość, *f.*

Corpusculaire, *adj. physique* corpusculaire nauka niektórych filozofów, że każda rzecz materialna z figury, z wielkości i z ruchomości proszków niewidomych pochodzi.

Corpuscule, *s. m.* ciało, proszek niewidomy, niepoięty.

Corradoux, Couradoux, *s. m. na okręcie* przestrzeń, miejsce między dwiema pokładami, — miejsce na galerze gdzie żołnierze sypiają.

Correct, *ecte, a.* doskonały, bezbłądny, czysty, wytworny (w piśnaniu i w mówieniu).

Correctement, *adv.* poprawnie, podług reguł, bez omyłek.

Correcteur, *m.* poprawiacz, ten co w szkole dzieci bię, karze, *m.* — d'imprimerie, korektor, poprawiacz korekty drukarskiej, *m.*

Correctif, *m.* łagodzenie, *n.* poprawa, *f. fig.* wyraz łagodzący.

Correction, *f.* poprawa, naprawa, *f.* polepszenie, strofowanie, łanie, karanie, *n.* karność, doskonałość, wytworność, kamera do rewizji rachunków przeznaczona, *f. T.* korekta, korektura (druku), *f. maison de* —, dom poprawy, *m. sans* albo *sous* —, *ad.* za pozwoleniem, bez urazy.

Correctionnel, *elle, a.* do poprawy się ściągający, poprawiający.

Correctoire, *s. m.* u zakonników xięga zawierająca w sobie kary przeznaczone na mnichów.

Correctrice, *f.* poprawiaczka, ta co poprawia, karze, *f.*

Corrègence, *f.* spótzràd, *m.* spótzràdzenie, *n.*

Corrègent, *m.* spótzràdzca, *m.*

Corrègidor, *m.* sędzia mieyski w Hiszpanii, *m.*

Corrèlatif, *ive, a.* ściągający się na co.

Corrèlation, *f.* ściąganie się na co, *n.*

Correspondance, *f.* zgodność, zgoda, *f.* zgadzanie się, *n.* znajomość, społeczność, korespondencyja, *f.* korespondent, *m.*

Correspondant, *ante, a.* odpowiadający, zgadzający się ze sobą.

Correspondant, *m.* korespondent, *m.*

Correspondre, *v. n.* (*a. q.* albo *à qc.*) postępować, sprawować się według czego, odpowiadać czemu, *se* —, *r.* zgadzać się, naprzeciw leżeć, stać, byđz złączonym z czém.

Corridor, *m.* ganek, *m.* galeryja, *f.*

Corriger, *v. a.* poprawiać, ganić, strofować, napominać, *se* —, *r.* poprawić się, polepszyć się.

Corrigible, *a.* co się poprawić może, co poprawić można.

Corrigiole, *s. f.* sporyż wielki, wróble łąyczki, mokrzec ziela.

Corrival, *s. m.* spótzalotnik.

Corroboratif, *ive, a.* et *m.* posilający, posilający lekarstwo, *n.*

Corroboration, *s.* posilenie, wzmocnienie, umocowanie, upewnienie.

Corroborer, *v. a.* posilać.

Corrodant, *ante, a. v.* Corsif.

Corroder, *v. a.* gryźć, zgryźć, skruszyć, zgryźć, pogryźć.

Corroi, *m.* garbowanie, *n.* ostatnia wyprawa skóry, *f.*

Corrompre, *v. a.* popsuć, sfałszować, *fig.* przekupić, psuć, zwodzić kogo, *se* —, *r.* psuć się, gnić, botwieć, prochnieć.

Corrompu, *ue, adj.* zepsuty, przekupiony, nadwerężony, skażony.

Corrosif, *ive, a.* gryzący, wygryzający, ostry.

Corrosion, *f.* wygryzająca własność, *f.* wygryzienie, *n.*

Corroyer, *v. a.* garbować, wyprawiać ostatni raz skórę.

Corroyeur, *m.* garbarz, wyprawiacz skór, *m.*

Corrude, *f.* polny szparag, *m.*

Corruptur, *m. trice, f.* zwodzićciel, fałszierz, przekupiciel, *m.* — *a.* szkodliwie, zdrażliwie.

Corruptibile, *f.* skazitelnosc, zgniłość, zbotwiałość, sprochniałość, *f.*

Corruptible, *a.* skazitelny, zepsuciu etc. podległy, *fig.* przedayny, przekupny, ten co się da przekupić.

Corruption, *f.* zepsucie, *n.* zgniłość, zbotwiałość, sprochniałość, *f. fig.* zepsucie obyczajów dobrych, *n.* skaza, *f.* przekupienie, zwodzenie, *n.*

Cors, *m. pl.* końce ielenich rogów, *m. pl.*

Corsage, *m.* wzrost, *m.* postać człowieka, *f.*

Corsaire, *m.* rozbóynik morski, okręt rozbóyniczny, *m. fig.* łupieżca, zdzierca, *m.*

Corse, *m. et f.* Korsykanin, *a. po* korsykański.

Corselet, *m.* kirys, *m.* blacha na piersi, *f.*
 Corset, *m.* gorset, *m.*
 Cortège, *m.* orszak, *m.*
 Cortés, *s. m.* zgromadzenie stanów w Hiszpanii, Kortezy.
 Cortical, *ale, a.* podobny dokory.
 Cortine, *s. f.* tróynog bronzowy Apollinowi poświęcony.
 Coruscation, *f.* błyszczenie, *n.*
 Corvéable, *a.* pańszczyzniany, roboczy, do pańszczyzny obowiązany, pańszczyznę odbywający, *a. m.*
 Corvée, *f.* pańszczyzna, robocizna, *f.*
 Corvéieur, *s. m.* robotnik pańszczyznę odbywający.
 Corvette, *f.* okręt długi z wiosłami, *m.*
 Corybante, *m.* Korybant, (Kapłan Cybelli) *m.*
 Corymbe, *m.* pęk kwiatów, *m.*
 Coryphée, *m.* herszt, wódz, *m.* głowa, *f.*
 Coryse, *m.* katar w głowie, *m.*
 Cosaque, *m.* Kozak, *m.*
 Coscinomancie, *s. f.* wieszczenie ze sita w koło biegnącego.
 Co-sécante, *s. f.* sekans albo sieczna dopełnienia kąta go stopni.
 Co-seigneur, *m.* spółwierzchnik lenności, *m.*
 Co-sinus, *s. m.* sinus albo wstawa dopełnienia kąta go stopni.
 Cosmétique, *a. et m.* co cerę, ciało białém, piękném robi.
 Cosmique, *adj. m.* w astronomii wraz ze słońcem wschodzący i zachodzący.
 Cosmogonie, *f.* nauka o utworzeniu świata, *f.*
 Cosmographe, *m.* światopis, światopisarz, *m.*
 Cosmographie, *f.* światopisarstwo, — phique, *a.* rski, *a.*
 Cosmologie, *s. m.* instrument matematyczny do wymiaru gwiazd i ziemi.
 Cosmologie, *f.* nauka o świecie, *f.* — logique, *a.* co do niej należy.
 Cosmopolite, *m. f.* albo Cosmo-

politain, *m.* aine, *f.* obywatel świata, na świecie żyjący, *m.*
 Cosse, *f.* łuszczka, łupina na grochu etc. *f.*
 Cosser, *v. n.* albo se —, trykać się, trykać się (iako kozy).
 Cosson, *m.* wołek, robak w życie, pączek na winorośli, *m.*
 Cossu, *e, n.* łupiniasty, *fig.* bogaty, majątny.
 Costume, *m.* rzecz zwyczajna, moda, *f.* sposób noszenia się, *m.*
 Costumer, *v. a.* ubrać podług mody.
 Cotangente, *s. f.* stycznica dopełnienia kąta go stopni.
 Cote, *f.* litera, cyfra (na znak), *f.* — part, udział.
 Côte, *f.* żebro, pomorze, *n.* brzeg morski, pagórek, *m.* górka, *fig.* ród, *m.* pokolenie, plemię, *n.* — rouge et — blanche, gatunki séra dobrego, *m.* — rôtie, gatunek wina czerwonego francuzkiego, *n.*
 Côte à côte, *ad.* przy boku, obok, à mi-côte, *ad.* na śródku pagórka, góry.
 Côte, *m.* bok, *m.* strona, *f.* à —, *pp.* przy boku, obok, podle, blisko czego, *ad.* z boku, donner à —, uchybić celu, mimo strzelać, être marcher à — de qq., równym bydz komu, nie nie ustępować komu, de —, *ad.* w bok, z boku, ukośnie, na ukos, de ce —, ci z tej strony, de ce — là, z tamtej strony, *fig.* regarder qq., qc. de —, bokiem, z dalem na kogo patrzeć, mettre qc. de —, odłożyć co na stronę, laisser de —, zawiadbać, sur le —, bokiem, ukośnie, *fig.* słały, wypróżniony, niemający łaski, jeter qq. sur le —, trupem kogo położyć.
 Côteau, *m.* pagórek, *m.*
 Côtelette, *f.* żeberko cielece, etc. *n.*
 Coter, *v. a.* naznaczyć krótko treść listu na brzegu, przytoczyć.
 Coteret, *m. v.* Cotret.
 Coterie, *f.* związek, *m.* schadzka, *f.*

- Coteron, *s. m.* krótka spodnica niewieścia.
- Cothurne, *m.* obuwie staroświeckie komedyyne, *n. fig.* nadęty styl, *m.*
- Coti, *ie, p. et a.* Cotir.
- Cotice, *s. f.* w herbach binda wazka.
- Côtier, *m.* stérnik, rotman, zuaiający dobrze brzegi ładu, *m.*
- Côtière, *f.* brzeg, *m.* pomorze, *n.* grzędą w ogrodzie przy murze, *f.*
- Cotièrement, *ad. T.* wspólnie.
- Cotigniac, *m.* chleb pigwowy, *m.*
- Cotillon, *m.* spodnica, *f.* taniec, *m.*
- Cotir, *v. a.* przyniesić, natłuc (o owocach).
- Cotisation, *f.* układ, auszlag, *m.* rozkład podatków, *f.* ocenienie, oszacowanie, *n.* szacunek, *m.*
- Cotiser, *v. a.* oszacować, ułożyć, iak wiele każdy płacić ma, *se —*, *r.* złożyć się, dać swą część.
- Cotissure, *f. jam.* nagniecenie, silczenie (na owocach), *n.*
- Coton, *m.* bawełna, *f.* mech, *m.* kosmaczna (na owocach etc.), *f.* kosmki, *pl. m. fig.* mech, *m.* (na brodzie).
- Cotonné, *éc, a.* kosmaty, wełnisty.
- Cotonnée, *f.* materya półbawelniana, *f.*
- Cotonner, *v. a.* bawełną podszywać, *se —*, *r.* kosmacić.
- Cotonneux, *euse, a.* łykowaty, wełnisty (o owocach etc.).
- Cotonnier, *m.* krzak bawelniany, *m.*
- Cotonnine, *f.* gatunek materyi grubey na żagle, *f.*
- Côtoyer, *v. a.* brzegu etc. trzymać się, nad pobrzeżem żeglować etc. obok z kim, przy boku czyim chodzić.
- Côte, *s. m.* statek u brojony, który z angielskiego nazywają także *Cutter*.
- Cotret, *m.* chróst, *m.* wiązka chróstu, drev, *f.*
- Cotte, *f.* spodnica, *f.* — d'armes, zbroia, *f.*
- Cotte-de-mailles, *s. f.* koszula stalowa z małych kótek metalowych.

- Cottée, *s. f.* gatunek kaczuki.
- Cotte-morte, *s-f.* spadek po zmarłym zakonniku.
- Cotteron, *m.* krótka, kusa spodniczka, *f.*
- Cotuteur, *m.* spótopiekun, *m.*
- Cotyle, *f.* miara Rzymska płynów, *f.* — *m.* stawy przy kości (w ciele), *f.*
- Cotyloïde, *a. cavité —*, wklęsłość stawów w ciele, *f.*
- Cou, *m.* szyja, *f.*
- Couard, *e, adj.* lękliwy, tchórzowaty.
- Couardise, *s. f.* bojaźliwość, tchórzostwo.
- Couchant, *m.* zachód, *m.* zeyście słońca, *n.* — *a.* zachodzący, chien —, pies legawy, wyżeł, *m. fig.* podły pochlebca, *m.*
- Couche, *f.* łóżko, łóże małżeńskie, *n.* połóg, *m.* pieluchy, *pl.* warsta, *f.* fausse —, niewczesny płód, *m.*
- Couchée, *f.* nocleg, *m.*
- Coucher, *v. a.* położyć, położyć w łóżko, kłaść kogo spać, porzucić, obalić, stawić w grze, — *en joue (qc. albo q.)* zmierzać, mierzyć strzelbą do czego, przyłożyć strzelbę, mieć chętkę, zmierzać na co, — *sur le papier*, napisać, *fig.* — gros, na wiele się dważać, chełpić się, — *n.* leżeć, spać, nocować, przemocować, *se —*, *r.* położyć się, iść spać, kłaść się spać, zachodzić (gwiazdy, słońce).
- Coucher, *m.* czas, gdy spać idą, nocleg, *m.* koszula nocna, *f.* zachód, *m.* zeyście gwiazd, *n.*
- Couchette, *f.* podle, małe łóżeczko, *n.*
- Coucheur, *m.* euse, *f.* spóśypiający, *m.*
- Couchis, *m. T.* podkładka, *f.*
- Couchoir, *s. m.* narzędzie bukszpanowe, którym introligator złoto i srebro płatkowe składa.
- Coucou, *m.* kukułka, kukawka, *f.*
- Coude, *m.* łokieć, zawrot, zakręt, *m.* zakrzywienie, *n.*
- Coudée, *f.* długość od łokcia aż do końca palca średniego, miara

- tey długości, *f.* łokieć, *m.* *fig.* avoir ses coudées franches, mieć wolne ręce, nie mieć żadney przeszkody.
- Coude-pied, *m.* zakrzywienie nogi, *n.*
- Couder, *v. a.* zakrzywić, iak kolano łokieć, do sukni przykrawać, zszywać.
- Coudoyer, *v. a.* łokciem trącać, stursać.
- Coudraie, *f.* leszczyna, *f.*
- Coudran, *m.* etc. *v.* Gondron etc.
- *Coudre, *v. a.* szyć, zszywać, *fig.* łątać, składać.
- Coudre. Coudrier, *m.* leszczyna.
- Coudrement, *s. m.* naparzanie skór ukropem.
- Couder, *v. a.* u garbarzów skóry w kadzi przewracać i ukropem zlewać.
- Coudrier, *s. m.* *v.* Coudre.
- Coudrette, *s. f.* *v.* Coudraie.
- Couenne, *f.* skóra świnią, szpérka słoniny, *f.*
- Couenneux, euse, *a.* słoninowaty.
- Couet, *s. m.* cztery grube liny u masztu wielkiego.
- Conette, *s. f.* pościel, pierzyna.
- Coufle, *s. f.* bela sene-u z Égiptu.
- Couhage, *m.* rodzaj grochu, *m.*
- Couillaut, *s. m.* sługa kanoników, *fam.* hoży, ruchawy.
- Couille, *f.* *fam.* członek wstydlivy, *m.*
- Couillon, *m.* *fam.* jądno, *n.*
- Coulage, *m.* odechód, *m.* strata, *f.*
- Coulamment, *ad. fig.* płynnie.
- Coulant, *ante, a.* płynący, płynny, *fig.* noeud —, fontaż.
- Coulant, *m.* dyament na sznurku pomykający się do noszenia na szyi, *m.*
- Coule, *f.* habit zakonny, *m.*
- Coulé, *m.* zawieszenie (głosu w śpiewaniu etc.), *n.*
- Coulée, *f.* przeżycie zręczne (w śpiewaniu i t. d.), *n.* pochylé pismo, zhoczenie okrętu, *n.*
- Coulement, *m.* płynienie, cieczenie, *n.*
- Couler, *v. n.* płynąć, ciec, upływać, znikać, schodzić, stoczyć się, wysliznąć się, zemkuąć się, posunąć się, wkradać się, zmykać się, przysuwając się dokąd, opadać (o owocach), *fig.* upływać (czas), — sur *qc.*, napomknąć tylko o czym, — bas albo à fond, tonąć, zatonać, *fig.* — après, zgubić się (w bilar), — *a.* precedzać, *fig.* wsunąć, włożyć, wścibić, wemkunąć, — en plomb, umocować wlaniem ołowiu, — à fond, na duo spędzić, *fig.* zniszczyć, se —, *r.* wkładać się.
- Couleur, *f.* farba, *f.* kolor, *m.* cera, *f.* *fig.* kolor, pozor, *m.* *fig.* liberya, *f.* *fig.* prendre —, przystać do jakiej partyi.
- Couleuvre, *f.* wąż, *m.*
- Couleuvreau, *m.* wężyk, *m.*
- Couleuvreine, *f.* śmigownica, węzownica, *f.* działo.
- Coullis, *m.* rosół precedzany, *m.*
- Coullis, *a. m.* vent —, wiatr przewiewający, *m.*
- Coullisse, *f.* wycięcie, *n.* karb, *m.* okno, *n.* albo okiennica do zasuwania, ściana na teatrze, którą odsunąć można, kulisa, *f.*
- Couloir, *m.* sitko do cedzenia, *u.* durszlak, leiek, *m.* *fam.* ganek, przechód wązki, *m.*
- Couloire, *f.* koszyk do precedzania, durszlak, *m.*
- Coulon, *s. m.* gołąb.
- Coulpe, *f.* wina, *f.* błąd, *m.*
- Coulure, *s. f.* cieczenie, iako kruszen roztopionego.
- Coulores, *s. f.* *pl.* u rybaków nawłoka u sieci, albo dwa powrozy grube, u których do wierzchniego korek a do spodniego ciężary przywieszają.
- Coup, *m.* raz, cios, mach, sztych, pocisk, postrzał, *m.* uderzenie, ciecicie, nacięcie, rzućenie, pchnięcie, wystrzelenie, *n.* łyk, *m.* połykanie, picie, *n.* — fourré, podstępny czyn, *m.* — de pied, stąpienie, *n.* — de feu, wystrzał, *m.* — de canon, wystrzał z armaty, *m.* — de fortune, los, przypadek, *m.* — de malheur, nieszczęśliwy przypadek, *m.* — d'oeil, rzut oka, *m.* spóyrzenie,

- n.* widok, *m.* miara oka, *f.* — de théâtre, niespodziany przypadek, — de grâce, dobitka, *f.* — d'essai, proba, *f.* un etc. —, le premier etc. —, raz, tout à —, *ad.* niespodzianie, raptownie, raptem, tou d'un —, *ad.* razem, od razu, à — sûr, *ad.* pewnie, bez wątpienia, — sur —, raz po raz, jedno po drugim, après —, *ad.* zapóźno, po czasie, pour le — à ce —, *ad.* tego razu, à tous coups, co moment, ustawicznie, zawsze, *fig.* manquer son —, nie osiągnąć celu.
- Coupable, *a.* winny, — *m.* winny, winowayca, *m.*
- Coupant, *e.* *adj.* kraiający, ten co kraia.
- Coupant, *s. m.* bryłka podługowata złota albo srebra, którą w Indyach zamiast monety używają, — waga Indyjska do perł i dyamentów.
- Coupe, *f.* kraianie, narzynanie, nacięcie, narznięcie, przerznięcie, przekrojenie, *n.* cios, *m.* zbieranie drew w lesie, *n. fig.* être, se trouver sous la — de *qq.* zależeć od kogo, byź mu podległym.
- Coupe, *f.* kubek, czaszka z nóżką, czarka, czaszka żółdziowa, *f.* kielich (do komunii), *m.*
- Coupé, *é.* *p.* et *a.* kraiany, pokraiany, ucięty etc., cheval —, koń kastrowany, *m. fig.* węzłowaty, krótki, rowami, rzekami etc. poprzedzielany.
- Coupeau, *m.* szczyt, wierzch, wierzchołek góry, *m.*
- Coupe-bourgeon, *m.* mały robak pączki drzew ogryzający, *m.*
- Coupe-cercle, *s. m.* narzędzie do kraiania okrągło, cyrkularnie, cyrkiel o iedney nóżce ostrey do wyrzynania kótek.
- Coupe-cu, (jouer à —) *adv.* raz nazawsze, bez dania satysfakcyi.
- Coupe-gorge, *m.* iaskinia zbóyców, *f.* lochy zboieckie, *pl. fig.* każde miejsce, gdzie

- tylko ludzi zawsze oszukują, ich zdzierają, *n.*
- Coupe-jarret, *m.* zbóyca namięty, bandit, *m.*
- Coupelle, *f.* miseczka do wytapiania (srebra i złota), *f. fig.* mettre passer *qq.*, *qc.* à la —, wystawić kogo na probę, doświadczać go.
- Coupeller, *v. a.* pławić, próbować złoto albo srebro.
- Coupe-pâte, *m.* kóteczko mosiężne na trzonku się obracające do kraiania ciasta, *n.*
- Couper, *v. a.* kraiać, rznąć, odciąć, odrzynać, nadrzynać, przyrzynać, przecinać, przerzynać (się przez) co, *fig.* przełamać, zepsuć, wykuć, — avec la scie, przepiłować, — un cheval, wykastrować konia, *fig.* — la bourse à *qq.* ukrasił komu pieniądze, — *qq.* przymusił go do dania pieniędzy, — *qq.* przebiedz kogo, ubiedz, wyprzedzić go, — le chemin à *qq.* zabiedz komu drogę, przeciąć drogę, — par le plus court, najkrótszą drogą iść, — pied à un abus, zapobiedz nadużyciu, — court. krótkądadź odpowiedź, — la parole à *qq.*, przerwać komu mowę, kazać mu milczeć, — les vivres à *qq.*, ograniczyć kogo, — le vin etc. zmieszać wino i t. p., — *v. n.* ostrém byź, (ostro) kraiać, se —, *r.* zarznąć się, przerzynać się, przecinać się, *fig.* przeciwko sobie mówić, siebie samego zbijać.
- Couperet, *m.* siekacz, *m.*
- Couperose, *f.* koperwas.
- Couperosé, *é.* *a.* trędowaty na twarzy.
- Coupe-tête, *m.* gra dziecienna, w której ieden przez drugiego na rączku stojącego przeskakuje, *f.*
- Coupeur, *m. euse.* *f.* ten, ta co rzuie, urzyna, żeniec, kosiarz etc., na spółkę grający w pewney grze, *m.* — de bourse, rz. zimieszek, *m.*
- Coupis, *m.* bagazyja Indyjska, *f.*

Couplé, *f.* para, sfora, *f.* rzemień d. sfory, *m.*

Couple, *m.* para rozkochanych, *f.* stadło małżeńskie, *m.*

Couplé, *e.* *adj.* sprzężony, sworowany o psich łowczych, — w herbach parzysty.

Coupler, *v. a.* parami związać, złączyć, sforować, *fig.* dwie osoby w iednę umieścić izbę.

Couplet, *m.* strofa, *f.* wierszów kilka.

Coupler, *v. a. fam.* wiersze na kogo satyryczne pisać, skomponować.

Coupoir, *m.* nożyce do kraiania blachy etc.

Coupoie, *f.* kopuła.

Coupon, *m.* reszta, *f.* ostatek, *m.* coupons, *pl.* kupony (papierowe pieniądze), *pl.*

Coupure, *f.* nacięcie, narznięcie, *n.* cios, *m.*

Cour, *f.* podwórze, *n.* dwór, trybunał, *m.* sądy państwa, *pl. m. fig.* faire la — albo sa —, (*à qq*) wizyty oddawać, uniżoność swoją oświadczyć, okazywać komu.

Courable, *adj.* w myślistwie dościgniony, dogonić się dający.

Courage, *m.* odwaga, otucha, *f.* męstwo, serce, *n.* — *i.* żywo! żwawo!

Courageux, *euse*, *a.* odważny, mężny, śmiały.

Courageusement, *adv.* śmieie, odważnie, mężnie.

Couramment, *ad.* prędko, biegle, bez zająknięcia się.

Courant, *ante*, *a.* płynący, ciekący, chien —, chart, *m. fig.* płatny, kurrencyą mający, zwyczajny, tout —, *ad.* prędko, biegle, bez zająknięcia się.

Courant, *m.* płynienie, *n.* spław, pąd, zatop, wir, *m. fig.* — du marché, cena targowa, *f.*

Courantia, *s. m.* raca po linie biegnąca.

Courbaton, *s. m.* kolano, drewno obciążyste wokręcie, — zastrzał w galerze bok zwierający.

Courbatu, *ue*, *a.* wypracowany, zmachany, przecharsty (koń).

Courbature, *f.* przecharstość, *f.* (o koniach).

Courbe, *a.* krzywy, nagięty, obciążysty.

Courbe, *s. f.* linia krzywa, — puchlina, — konie złączone.

Courbé, *ée*, *p.* et *a. v.* Courber.

Courbeiment, *s. m.* krzywienie, skrzywienie, naginanie, wyginanie.

Courber, *v. a.* naginać, zginać, nakrzywiać, — *n.* albo se —, *r.* zginać się, naginać się, nachylać się, schylać się.

Courbet, *s. m.* łęk uczny.

Courbette, *f.* korwet, *m.* korweta, *f. fig.* nikczemne pochlebstwo, *n.*

Courbetter, *v. n.* wywiać się na koniu, korwetować.

Courbure, *f.* krzywość, *f.* nagięcie, *n.*

Courcaillet, *m.* (śpiewanie przepiórki, *n.*), wabik do wabienia przepiórek, *m.*

Courcele, *s. f.* mały dziedziniec, dziedzińczyk.

Courcier, *s. m.* miejsce na sztabie galerowej gdzie działo leży.

Courcive, *s. f.* połowiczny pokład na małych okrętach, które całkowitego pokładu nie mają.

Courçon, *s. m.* w artylleryi pasy żelazne do ściskania form działowych przy odlewaniu.

Coureau, *s. m.* rygiel.

Courcau, *s. m.* małe czółno na rzece Garonnie we Francyi.

Courée, *s. f.* Couret, *s. m.* maż okrętowa do nasmalania spodu okrętowego ze smoły, siarki żoju i szkła tuczzonego.

Coureur, *m.* biegun, biegacz, włóczęga, *m. fig.* biegus, *m.* — de nuit, nocny włóczęga, Coureurs, *pl.* konni na wzwiady albo podiazd wystani, *m. pl.*

Coureuse, *f.* tułaczka, włóczęga, nierządnicą, hultajka, *f.*

Course, *f.* dynia, banja, *f.* pałag, drag do noszenia wody, *m.*

Courier, *v.* Courrier.

*Courir, ou courre, *v. n.* biedz,

- lecieć, pędzić, biegać, latać, roznosić się, gruchnać, chodzić po ludziach etc., iezdzić, płynąć, ciec, biedz, ubiegać, schodzić (o czasie etc.), *fig.* dążyć do czego, spieszyć się, *a.* gonić, biegać, latać po tańcach etc., włoczyć się, iezdzić, przeieźdzać, leżeć, ciągnąć się, *T. fig.* przebież, przycyżać, przeczytać co, ubiegać się za czém, zabiegać czego, — *après qq.*, biedz za kim, — *aux armes*, do broni się porwać, — *le pays*, — *le monde*, przeieźdzać, obieźdzać, — *là poste*, pocztą iezdzić, iechać, — *sus*, napaśdź kogo, *fig.* à sa perte, gubić się, *faire* — *un bruit*, rozsiewać wieść iaką.
- Courlis, Coulicu, *m.* ptak pewny wodny czarno czerwonymi nakrapiany plamami, *m.*
- Cour-martiale, *s. f.* sąd woienny.
- Couronne, *f.* wieniec, *m.* korona, *f. fig.* królestwo, *n.* korona u katolickich xięży na głowie, koronka, *f.* różaniec, papier —, papier régalowy ze znakiem korony, *m.* panowanie, *n.* godność (Cesarska, Królewska), *fig.* — *de rayons*, korona promienista, chwała.
- Couronné, *é, p. et a.* koronowany etc., cheval —, koń na kolanach Iysy.
- Couronnement, *m.* koronacya, *f.* koronowanie, *n. fig.* doskonałość, *f.*
- Couronner, *v. a.* koronować, uwieńczyć, *fig.* opasać, otoczyć, nagrodzić, uszanować, chwalebnie dokończyć, *se* —, *r.* starzeć, nie rosnąć więcy (o drzewach).
- Couronnure, *s. f.* krążek przy rogu ielenim na głowie.
- Courre, *v. a.* biedz, lecieć, gonić, donner — à *qq.*, rozruchać kogo, *v.* Courir.
- Courrier, *m.* kuryer, goniec, każdy extrapocztą iadący, *m.*
- Courriere, *s. f.* w poezyi mówiąc o intrzeńce i xiężycu.
- Courroie, *f.* rzemień, *m. fig.* é-

- tendre, alonger la —, wychodzić z granic władzy swoiey.
- Courroucer, *v. a.* rozgniewać, rozgniewać kogo, *fig.* szumieć batwanami (o morzu), *se* —, *r.* rozgniewać się.
- Courroux, *m.* gniew, *m.* srogość, *f.*
- Cours, *m.* bieg, spacer, *m.* przechadzka, *f. fig.* upłynienie, *n.* bieg, kurs, m kurrencyja pieniędzy, *f.* używanie, *n.* zwyczaj, *m.* długość niektórych towarów, *f. T.* kurs, czas do nauki iakiey potrzebny, *m.* notacye do tey nauki należące, *f. pl.* — *de ventre*, biegunka, *f.* — *du marché*, targ, *m.* cena zwyczajna na targu, *f. fig.* stan rzeczy, *m.* — *de change*, kurs wexlowy, *m.* arrêter le —, wstrzymać bieg, avoir —, bydź w modzie, monnoies ayant —, moneta kursująca, voyages à long —, dalekie podróży morskie, *f. pl.*
- Course, *f.* bieg, *m.* bieganie, *n.* gonitwa, droga, *f.* podróż, *f.* naziad, *m.* wtargnienie nieprzyjacielskie, wyprawa, zabór okrętów na morzu, *n.* nagroda kuryera, *f. fig.* droga, *f.* cel, *m.*
- Coursie, *s. f.* Boursier, *s. m.* ganek średni na galerze, — działo na tym ganku leżące.
- Coursier, *m.* rumak, koń mocny, tęg, *m.*
- Coursiere, *s. f.* ganek nakryty od iednego pałacu okrętowego do drugiego.
- Courson, *m.* winorośl poboczna, gałązka u drzew, *f.*
- Court, courte, *a.* krótki, *fig.* mało, szczerupło, Court, *ad.* krótko, demeurer albo rester —, urwać, nagle przestać mówić (w mowie), zamilknąć, *fig.* tout —, natychmiast.
- Courtage, *m.* litkupnictwo, *n.* litkup, *m.* litkupnicze, *n. a.*
- Courtaud, *aude*, *a.* ucięty, knsy, człowiek otyły niskiego wzrostu, *m.*
- Courtaud, *m.* kucyk, pies, koń z obciętemi uszami, z obiętym ogonem, koń angelizowa-

ny, *m.* piszczałka wielka w dudach, *f.*
 Courtauder, *v. a.* psom, koniom uszy, ogon obcinać, konia angliczować.
 Court-bâton, *s. m.* obłóczyste sztuki drzewa w robotach cieśliskich.
 Court-bouillon, *m.* zaprawa, przyprawa do czego, osobliwie do ryb, *f.*
 Court-bouton, *m.* drewniany kołek, do którego woły do dyszła zaprzęgaia, *m.*
 Court-botte, *f. fam.* karzeł, nieziołek, *m.*
 Courte-boule, *f.* grapewna w kręgle, *f.*
 Courte-haleine, *f.* dychawica, *f.* krótki oddech, *m.*
 Courte-paille, *f.* słoimek wyciąganie, *n.* (gra pewna).
 Courte-paume, *f.* grapewna w piłkę, *f.*
 Courte-pointé, *f.* kołdra przeszywana, *f.*
 Courte-pointier, *m.* ten co takie kołdry robi.
 Courtier, *m.* machlerz, barysznik, fikupnik, rayfur, nastęrczytel, *m. fam.* — de mariage, swat, družba, *m.*
 Courtilière, *f.* robak pewny korzonki zboża etc. ugryzuiący, *m.*
 Courtille, *s. f.* ogród mały, — podwórze przy domie wiejskim dla bydła obornego.
 Courtine, *f.* mur, wał między dwiema basztami, *m.* (*v.* Rideau).
 Courtisan, *m.* dworak, pochlebca, *f.*
 Courtisane, *f.* nierządnicza z niepodłego stanu, *f.*
 Courtiser, *v. a. fam.* dla zysku swego pochlebiać, kobietom posługować, zalecać się.
 Court-jointé, *a. m.* koń krótkie i proste nogi od kolana aż do nadkopycia mający.
 Courtois, oise, *a.* grzeczny, uprzejmy.
 Courtoise, *f. fam.* grzeczność, *f.*
 Courton, *m.* konopie naykrótsze, *m. pl.*
 Court-pendu, Capendu, *s. m.* ga-

tunek iabłek na bardzo krótkich szypułkach.
 Couru, ue, *p. et a.* goniony etc., *fig.* être fort —, do czego bardzo często chodzą, czego często szukaia etc.
 Cous, *m.* osetka, ośta, *f.*
 Cousin, *m.* brat stryieczny, wuieczny, komar, gatunek placka, *m.* — germains, *pl.* stryieczne, wuieczne dzieci, *f. pl.*
 Cousinage, *m.* stryieczne, wuieczne pokrewieństwo, *n.*
 Cousine, *f.* siostra cioteczna, wuieczna, stryieczna, *f.*
 Cousiner, *v. a.* wuiem, bratem etc. kogo zwać, se —, *r.* wuiem zwać się, bratać się.
 Cousinière, *f.* zasłona z gazy, gaza do zastomienia twarzy od komarów, *f.*
 Cousoir, *s. m.* lada introligatora, (tablica drewniana, na której introligator arkusze zszywa).
 Coussin, *m.* poduszka, *f.* wezglowie, *n.*
 Coussinet, *m.* poduszeczka, *f.*
 Cousson, *s. m.* wyziew gorący, który pali i niszczy pączki winogronowe.
 Cousu, ue, *p. et a.* szyty etc., *fig.* bardzo chudy, pełny, pełniuteńki, bouche cousue! proszę o sekret! proszę sekret zachować!
 Coût, *m.* koszty, *f. pl.*
 Coûtant, *a. et p.* kosztuiąc, prix —, cena, co kogo samego kosztuiie, *f.*
 Coûtarde, *f.* gatunek ciasta, *n.*
 Couteau, *m.* nóż, *m.* szpada, szabelka, *f.* — de chasse, kordelas, *m.* — de tripière, nóż oboieczny, *m.* — à rogner, nóż do obrzynania, *m.*
 Coutelas, *m.* kordelas, *m.*
 Coutelier, *m.* nożownik, *m.* — ière, *f.* żona nożownika, *f.* futerał do chowania nożów, *m.*
 Couteline, *s. f.* bagazyja prosta biała albo modra Indyyska.
 Coutellerie, *f.* nożownictwo, *n.* warstat, sklep nożowniczy, *m.* robota iego, *f.*
 Coûter, *v. n.* kosztować, *fig.* pracy,

trudów, kosztów przyczyniać,
— cher, przypłacić czego, czém,
fig. tout lui coûte, wszystko
mu zadrogo, z niechęcią wszystko
podeymnie.
Couteux, euse, *a.* kosztowny.
Coutier, *m.* tkacz, co cwełich ro-
bi, *m.*
Coutières, *s. f. pl.* liny z obu stron
maszt na galerze trzymające.
Coutil, Coutis, *m.* cwełich, *m.*
Coutillade, *s. f.* blizna, cięcie,
rana od sztyletu długiego, albo
korda.
Coutille, *s. f.* gatunek korda albo
sztyletu długiego.
Coutillier, *s. m.* giernek, uzbro-
iony kordem, sługa, żołnierz.
Coutre, *m.* lemiesz, *m.*
Coutre, *s. m.* w *histor. kościelney*
duchowny przy kościele kate-
dralnym, mający sobie powie-
rzoną straż rzeczy kościelnych.
Coutrerie, *s. f.* urząd i obowiązek
duchownego strażnika rzeczy
kościelnych.
Coutume, *f.* zwyczaj, nakóg, oby-
czaj, (w prawie) zwyczaj, pod-
datki, *pl. m.* daniny zwyczajne,
f. pl. avoir — zwyknąć, mieć
zwyczaj, comme de —, iak zwy-
czajnie, iak zazwyczaj.
Coutumerie, *s. f.* wybieranie pod-
datków.
Coutumier, ière, *a. sam.* przy-
zwyczajony, zwykły, zwyczajny,
dawny.
Coutumier, *m.* prawo ziemskie,
n. statut, zbiór praw i zwycza-
jów ziemi, powiatu, miasta, *m.*
Couture, *f.* szew, *m.* szycie, *n.*
szyta robota, blizna, krésa, *f.*
Couturier, *m.* ten co dobrze szyje,
krawiec wiejski, — muszkuł
w nodze.
Couturière, *f.* szwaczka, *f.*
Couvain, *m.* plemię pluskw lub
lub innych owadów, *n.*
Couvée, *f.* gniazdo (wylęgte i nie-
wylęgte), *n. fig.* plemię obrzy-
dliwe, *n.*
Couvent, *m.* klasztor, *m.*
Couver, *v. a.* siedzieć na łąkach,
wysiedzieć, wylęgać, *fig.* — qq.

des yeux, kogo z oczu nie spu-
szczać, — *n. fig.* bydz ukrytym,
utaionym, se —, *r. fig.* tlec się
(iako ogień w popiele), bydz
w robocie.
Couvercle, *m.* nakrywka, pokry-
wka, *f.* wieko, *n.*
Couverseau, *s. m.* deski pod lada-
mi młyńskimi, w których się
kamienie obracaia.
Couvert, *erte, p. et a.* przykryty
etc., odziany, ubrany, *fig.* skryty,
tajemny, vin —, wino ciemno-
czerwone, *n. pays* —, kray la-
sem okryty, *m. temps* —, po-
chmurna pogoda, *f.*
Couvert, *m.* dach, dóm, *m.* gos-
poda, *f.* cień, *m.* miejsce cie-
niste, *n.* koperta listu, *f.* po-
trzeby stołowe, iako obrus, ser-
wety, noże etc., metre le —,
ukryć do stołu, à —, *ad.* bez-
piecznie.
Couverte, *f.* polewanie, *n.* gla-
zura, *f.* pokład okrętu, *m.*
Couvertement, *ad.* skrycie, po-
krytiemu, tajemnie.
Couverture, *f.* nakrycie, *n.* kołdra,
f. dach, *m. fig.* pozor, pretext,
m. pokrywka, *f.*
Couverturier, *m.* rzemieślnik, co
kilimy, kołdry robi, niemi han-
dlunie, *m.*
Couvet, *m. v.* Chaufferette.
Couveuse, *f.* kokosz na łąkach, *f.*
Couvri, *a. m.* oeuf —, zaparstek,
m. łąka zaległa, *n.*
Couvre-chef, *m.* rantuch, *m.* pod-
wika wieśniaczek, *f.* zawicie na
głowie, *n.*
Couvre-feu, *m.* ekram, blacha,
zasłona od ognia, *f.* dzwonienie
na nieszpory, *n.*
Couvre-pied, *m.* przykrycie na
nogi, *n.*
Couvreur, *m.* ten, co dachy na-
krywa, *m.*
Couvreuse, *f.* żona tegoż, rogo-
żniczka, co stołki ze stomy
plecie, *f.*
*Couvrier, *v. a.* przykryć, pokryć,
nakryć, okleić, powlec co czém,
ubierać, *fig.* pokrywać eo, kryć
się z czém (o koniach etc.), sta-

- nowić, ukrywać kogo, — d'or, d'argent, obsadzić złotem, srebrem, pozłocić, posrebrzyć, — une carte, stawić na kartę, — une enchère, wyższą cenę nad drugiego podadź na licytacji, *fig.* — *qq.* de honte, d'opprobre, hańbą kogo okryć, — sa marche, ukrywać się, swe zamiary tacić, — la joue à *qq.*, komu policzek wyciąć, *se* —, *r.* nakryć się, przykryć się, kapelusz włożyć na głowę, zachmurzyć się, schronić się, zabezpieczyć się.
- Covendeur, *s. m.* spółprzedajacy, co z innym wspólnie przedaie.
- Coyer, *v.* Couis.
- Coyon etc. *v.* Coïon.
- Crabe, *m.* rak morski, *m.*
- Crabier, *m.* czapla rakami się żywiąca, *f.*
- Crac, *m. fam.* trzask, łomot, huk, *m.* — *i.* nagle.
- Crachat, *m.* ślina, *f.* płwociny, *pl.*
- Crachement, *m.* plucie, plwanie, wypluwanie, *n.* — des sang, pluć krwią.
- Cracher, *v. a. et n.* plwać, pluć, wypluć, charchać, — sur *qq.* pluć na kogo, uragać się, — sur *qc.* opluć, *fig.* — contre le ciel, bluźnić, — des injures, lżyć, szydzić z kogo, *fam.* — d'ulatin, łaciny ustawicznie używać w mowie, — au bassin, workiem przypłacić.
- Cracheur, *m.* euse, *f.* plwacz, *m.*
- Crachoir, *m.* plwalnik, *m.*
- Crachotement, *m.* plwanie, charchanie, *n.*
- Crachoter. *v. n.* wypluć często, charchać, charchać.
- Cracovie, *f.* Kraków, *m.*
- Craie, *f.* kréda, *f.*
- Craignant (Dieu), *adj.* nabożny, światobliwy.
- *Craindre, *v. a.* bać się czego, kogo, obawiać się czego, wzdrygać się na co.
- Craint, *e, adj.* obawiany, którego się boją.
- Crainte, *f.* boiaźń, *f.* obawianie się, *n. de — de, de — que, z boiaźni, aby nie.*
- Craintif, *ive, a.* boiaźliwy, trwożliwy.
- Cramailleur, *s. m.* zegarmistrzów część koła zębatego w repetytywach.
- Cramani, *s. m. w Indyach* najpierwszy sędzia w mieście.
- Cramoisi, *m.* karmazyn, *m.*
- Cramoisi, *ie, a.* karmazynowy.
- Crampe, *f.* kurcz, *m.* goutte —, podagry nie długo trwającej rodziny, *f.*
- Crampon, *m.* kłamra, *f.*
- Cramponné, *ée, p. et a.* kłamrami spięty etc.
- Cramponner, *v. a.* kłamrami spinać, kłamrować, (konie) ostro podkuć, *se* —, *r.* mocno się czego trzymać.
- Cramponnet, *m.* klamerka, mała kłamra, *f.*
- Cran, *m.* karb, wrąb, *m.* zacięcie, narznięcie, *n.*
- Crancelin, *s. m.* część korony nad herbową tarczą położony.
- Crâne, *m.* czaszka (głowy), *f.*
- Craniolaire, *s. f.* ślimak, muszla do czaszki głowy podobna.
- Crapaud, *m.* ropucha, *f.*
- Crapaudière, *f.* kałuża, w której tylko są żaby i ropuchy, *f. fig. fam.* miejsce nieczyste, wilgotne, *n.*
- Crapaudille, *v.* Crépodaïlle.
- Crapaudine, *f.* żabi kamień, *m.*
- Crapone, *s. f.* piłka zegarmistrzowska.
- Crapoussin, *m.* ine, *f. fam.* kaleka, *m.* poczwara, *f.*
- Crapule, *f.* pijaństwo, *n.* pijaćka, *f.*
- Crapuler, *v. n. fam.* hulać, pić, kufła pilnować.
- Crapuleux, *euse, a.* pijaństwu podległy.
- Craquelin, *m.* obwarzanek, *m.*
- Craquelot, *m.* śledź świeżo wędzony, *m.*
- Craquement, *m.* trzeszczenie, *n.* łoskot, huk, *m.*
- Craquer, *v. n.* trzeszczeć, trzaskać, huczeć, *fig. fam.* igać, wychwalać się, chełpić się.
- Craquerie, *f. fam.* igarstwo, kłam-

stwo, chełpienie się etc., *n.* chluba, *f.*
 Craquètement, *m.* zgrzytanie zębami, *n.*
 Craqueter, *v. n.* trzeszczeć, luźać, — des dents, zgrzytać zębami.
 Craqueur, *m.* samochwał, trzpiot, wietrznik, *m.*
 Crase, Synèrèse, *s. f.* w grammatyce ziednoczenie dwóch oddzielnych sylab, np. *l'amitié, l'homme*, zamiast *la amitié, le homme*.
 Craspédon, *s. m.* choroba błony krtaniowej.
 Crassane, *s. f.* gatunek gruszki.
 Crasse, *f.* brud, *m.* plugastwo, *n.* piana, *f. fig.* skępstwo, sknerstwo, *n.* podły stan, *m.*
 Crasse, *a.* gruby, *fig.* ignorance crasse, ciemnota, gruba niewiadomość, *f.*
 Crasses, *f. pl.* zendra łuski z metalu bitego młotem.
 Crasseux, euse, *a.* brudny, plugawy, — *m. fig.* sknera, skąpiec, *m.*
 Cratère, *m.* otwór wulkaniczny, czasza, czara (u Rzymian), czelusci, *f. pl.*
 Craticuler, *v. a.* pokratkować, w kraty podzielić.
 Cravan, *m.* rodzaj gęsi (*f.*) i ślimaków, *m.*
 Cravate, *m.* Kroata, *m.* kołnierz kroacki, *m.*
 Cravate, *f.* alsztych, krawat, wstęga, pręga na chorągwi, *f.*
 Cravates, *pl.* milicya konna kroacka, — teraz mówią *Croates*.
 Crayon, *m.* ołówek, *m.* rubryka, kréda iak ołówek oskrobana, *f.* rysunek, *m.* rysowanie tém zrobione, *n. fig.* abrys, układ, *m.*
 Crayonner, *v. a.* rysować ołówkiem etc., okréślić, wyrysować.
 Crayonneur, *m.* rysujący ołówkiem.
 Crayonneux, euse, *a.* krédowaty, krédzisty.
 Créance, *f.* rozkaz, *m.* zlecenie sekretne, *n.* instrukcja ministra, *f.* dług, *m.* dług należny, *m.*

należytość, *f.* lettre de —, list świadeczny postowi dany, *m.* chien de bonne —, pies dobrze uczony, wprawiony, *m.*
 Créancier, *m.* ière, *f.* wierzyciel, *m.*
 Créat, *m.* podbreyter, *m.* T.
 Créateur, *m.* stworzyciel, stwórca, *m. fig.* wynalazca, *m.*
 Création, *f.* stworzenie, *n. fig.* ustanowienie, wyznaczenie, mianowanie, *n.* nominacja, *f.*
 Créature, *f.* kreatura *f.* stworzenie, *n.*
 Crébèbe, *m.* gatunek korzeniów do pieprzu podobny, *m.*
 Crécelle, *f.* grzechotka, *f.*
 Crécerelle, *f.* pustotka, *f.* (ptak).
 Crèche, *f.* żłób (nie dla koni), żłób (Chrystusa Pana), *m.* iasła, *pl.*
 Crédençe, *f.* stolik mały przy ołtarzu stojący, *m.*
 Crédençier, *s. m.* kredencierz.
 Crédibilité, *f.* T. godność wiary, *f.* podobieństwo.
 Crédité, *m.* kredyt, borg, *m.* powaga, sława, *f.* faire —, pożyczka, kredytować, lettre de —, list dla kredytu komu dany, *m.* à —, na kredyt, na borg, *fig.* daremnie, niegruntownie, niedowodnie, za nic, napróżno.
 Créditer, *v. a.* T. zapisać, kredytować.
 Créditeur, *m.* T. wierzyciel, *m.*
 Crédo, *m.* wyznanie wiary apostołskie, *n.*
 Crédule, *a.* lekkowierny.
 Crédulité, *f.* lekkowierność, *f.*
 Créer, *v. a.* stworzyć, utworzyć, *fig.* tworzyć, ustanowić, obrać, fundować, założyć, wynaleźć, — des dettes, długów narobić.
 Crémaillère, *f.* kuchenny hak (do zawieszenia kotła w kominie), *m.* żelazo karbowane do różnych rzeczy, *n.*
 Crémaillon, *m.* hak kuchenny mniejszy, *m.*
 Crémasteres, *a. pl.* w anatomii muszkuły iądra utrzymujące.
 Crème, *f.* śmietana, śmietanka, *f. fig.* wybór, *m.* sama treść rzeczy,

- de tartre, wazyszyn w ogniu oczyszczony, *m.*
- Créneau, *v.* Chréneau.
- Cremance, *f.* wzrosi, *m.* pomnożenie, *n.*
- Crémer, *v. n.* w śmietanę się zbierać, śmietany dostawać.
- Crémière, *f.* kobieta, co mléko przedaie, *f.*
- Créneau, *m.* blanki, kramzansy, *pl.*
- Crénelage, *m.* wycinać brzegi monety obwód, brzeg monety, *m.*
- Créneler, *v. a.* karbować, nacinać, narzynać, blankami, kramzansami opatrzeć.
- Crénelure, *f.* ząbkowatość, *f.* ząbki, *pl.* narzynianie, *n.*
- Crener, *v. a.* u ludwisarzów oczyszczać, wyrabiać wszelkie wypukłości na rzeczach odlewanych.
- Crenerie, *s. f.* wyrabianie, dokończanie wypukłych sztrychów na rzeczach odlewanych.
- Créole, *m. et f.* człowiek od Europeyzyków w Ameryce zrodzony, *m.*
- Crépage, *m.* kutnerowanie, barwienie krepy, *n.*
- Crêpe, *m.* krepa, *f.*
- Crêpé, *m.* gatunek fryzury, *f.*
- Crêper, *v. a.* kędzierzawić, strzępić, *se* —, *r.* kędzierzawić się, strzępić się.
- Crépi, *m.* tynkowanie chropowate ściany, *n.*
- Crépin, *m.* Saint —, S. Kryszpin, tłomoczek wędrującego szewca *m. fig. fam.* chudoba, *f.*
- Crépine, *f.* gatunek frandzli, odzieżka, błona cielęca, barania, *f. T.*
- Crépir, *v. a.* ścianę chropawo tynkować, skórę chropowato wyprawiać.
- Crépissure, *f.* chropowate tynkowanie ściany, *n.*
- Crépitacion, *s. f.* hałas, szum trzeszczącego płomienia.
- Crépodaille, *f.* krepa, gaza cienka do czépków, *f.*
- Crépon, *m.* baia, *f.* krépon, *m.* (materya wełniana).
- Crépu, *ne, a.* kędzierzawy (o włosie).
- Crépuscule, *m.* zmierzch, świt, *m.*
- Créquier, *s. m.* lubaskowe drzewo.
- Créseau, *s. m.* baia kutnerowana.
- Cresson, *m.* rzeżucha, *f.*
- Cressonnière, *f.* miejsce, gdzie wiele rzeżuchy rośnie, *n.*
- Crétacé, *ée, a.* krédowaty.
- Crête, *f.* grzebień (u koguta etc.), czub, czubek (u niektórych ptaków), *m.* korona (węża), *f.* rząd ości grzbietowych u niektórych ryb, *m.* ziemia wykopana przy rowie, *f. fig.* lever la —, wynosić się, pysznić się, baisser la —, stracić żywość, ochotę, rabaisser la — a *qq.*, zniżyć, upokorzyć kogo.
- Crête-de-coq, *s. f.* w anatomii kostka sitkowata między nozdrzami.
- Crété, *ée, adj.* w herbach czubaty, grzebień kurzy maiaący.
- Crêteler, *v. n.* gdakać (o kurach).
- Cretonne, *f.* gatunek płótna białego, *n.*
- Creuser, *v. a. et n.* kopać, wykopać, wydrążyć, *fig.* badać, roztrząsać, dociekać, *fig. se* — le cerveau à *qq.*, głowę sobie łamać nad czém.
- Creusier, *m.* tygiel do topienia kruszców, *m. fig.* mettre au —, doświadczać, dociekać.
- Creux, *euse, a.* próżny, głęboki, wydrążony, *fig.* głupi, — *ad.* songer —, rozmyślać o rzeczach próżnych.
- Creux, *m.* dół, *m.* iama, *f.* bas gruby, *m.* — T. forma ludwisarzy, *f.*
- Crévaillé, *f. fam.* obżarstwo, *n.* bankiet, *m.*
- Crevasse, *f.* rysa, rozpadlina, *f.*
- Crevasser, *v. a.* rysy, rozpadliny robić, *n. et se* —, rozpadać się, rozpekać, rysy dostawać.
- Crévé, *ée, p. et a.* rozpadły etc., *fig.* un gros —, une grosse —, pampuch, *m.*
- Crève-cœur, *m.* żal, żałość, *f.* utrapienie, *n.*
- Crever, *v. a.* rozsadzić, rozepchnąć, rozerwać, — une bube, pęcherz,

- wrząd wycisnąć, — les yeux, wyłupać, wyklóć oczy, *fig.* cela vous crève les yeux, wpada to W. Panu w oczy, cela crève le coeur, przenika, przeraża to serce, wzbudza litość, odrazę, — un cheval, spędzić, zmachać konia, *fig.* q. (q. —), napchać, naładować kogo, komu żółądek aż do rozpęknienia. — *n.* pękać, rozpukać, rozpadać się, *fig.* zdechnąć, se —, *r.* rozpękać, rozpadać się, łamać się, przeładować się.
- Crevette, *f.* rodzaj raczków morskich, *m.*
- Cri, *m.* krzyk, *m.* krzyczenie, haśło wojenne, wywoływanie publiczne, *n.* *fig.* powszechne życzenie, narzekanie, płacz, *m.* głos, *m.*
- Criaille, *v. n. fam.* ustawicznie wrzeszczeć, gderać, mruczyć, łaiać.
- Criallerie, *f. fam.* wrzask, krzyk, *m.* wrzeszczenie, krzyczenie, *n.*
- Criailleur, *m. euse, f. fam.* człowiek wrzaskliwy, swarliwy, kłótnik, *m.*
- Criant, *ante, a.* krzyczący.
- Criard, *arde, a.* krzykliwy, dettes criardes, *f. pl.* długi drobne, *m. pl.* — *m. f.* człowiek wrzaskliwy, *m.*
- Criarde, *f.* płótno bardzo glancowane, *n.*
- Crible, *m.* przetak, *m.* rzeszoto, *n.*
- Cribler, *v. a.* przesiewać, *fig.* être criblé de coups, osypany ranami.
- Cribleur, *m.* przesiewacz, *m.*
- Cribleux, *a. m.* T. sitowaty.
- Criblure, *f.* przesiewki, podsiewki, *pl.*
- Cribration, *s. f.* w chemii oddzielenie, przesiewanie.
- Cric, *m.* winda, *f.* kafar, *m.*
- Cric-crac, *i.* trzask, łoskot rzeczy łamiącej lub tłuczącej się.
- Cricoïde, *adj.* obrączka chrząstkowata, z której krtąń jest złożona.
- Crise, *f.* wywoływanie urzędowe, *n.*
- Crier, *v. n.* krzyczeć, wzeszczeć, wołać, *fig.* płakać, głośno się uskarżać, utyskiwać, publicznie ganić, kłócić się, lżyć kogo, obwoływać, podawać do publicznej wiadomości, T. przewrząskiwać, wołać, szczekać (o psach), — *a. v.* wywołać, publicznie okrzyknąć.
- Crierie, *f.* wrzask, krzyk, *m.*
- Crieur, *m. euse, f.* człowiek wrzaskliwy, obwoływacz, wywoływacz, *m.*
- Crime, *m.* zbrodnia, *f.* występek, *m.* grzech, grzech śmiertelny, *m.*
- Crimée, *f.* Krym, prowincja nad morzem czarnym.
- Criminaliser, *v. a.* sprawę cywilną na kryminalną przeistoczyć, — zarzucić komu kryminal.
- Criminaliste, *m.* kryminalista, *m.*
- Criminel, *m. elle, f.* złoczyńca, zbrodzień, *m.* — *a.* godny kary, winny, kryminalny, występny, prendre *gc.* au —, mieć sobie co za złe, obrazić się czém bardzo.
- Criminellement, *adv.* w sądach kryminalnie, o głowę, — ostro, surowie.
- Crin, *m.* włosy końskie i inne długie, *m. pl.* Crins, *pl.* grzywa, *f.*
- Crinal, *s. m.* instrument chirurgiczny do przycisnienia fistuły łzowej.
- Crinier, *m.* ten co włosy do materaców etc. wyprawia.
- Crinière, *f.* grzywa, *f.* zawicie, w które grzywa końska zawiniona bywa, *n. fig.* włosy rozczochrane, *pl. m.* peruka mierzna.
- Crinon, *m.* robak włosowy, *m.* gatunek krótkich czarnawych włosów.
- Cribole, *s. m.* w starożytności ofiara z barana na cześć Cybelli.
- Crique, *f.* port mały od natury, *m.*
- Criquet, *m.* żmudziak (koń małego wzrostu), *m.*
- Crise, *f.* odmiana, zmiana, rozstrzygnięcie, *n.*

- Crispation, *f.* kędzierzawienie, *n.* trefienie włosów, *T.* zmarszczyć, skupić, zgnieść co.
- Crisper, *v. n.* kędzierzawić, ściągnąć się.
- Crisser, *v. a.* zgrzytać zębami.
- Cristal, *m.* kryształ, *m.* — de montre, szkło wypukłe na zegarku, *n.*
- Cristallin, *ine, a.* kryształowy, przezroczysty.
- Cristallisation, *f.* kryształizacja, *f.*
- Cristalliser, *v. a. et n.* kryształizować, przezroczystym robić, se —, *r.* w kryształ zamieniać się, osiadać, przezroczystym iak kryształ się robić, stać się.
- Crit, *s. m.* sztylet.
- Critérium, *s. m.* w stylu dogmatycznym znak, po którym się poznaie prawda.
- Crithe, *s. m.* wrzodzik wielkości ziarna ięczmiennego na powiekach, ięczmien.
- Crithomancie, *s. f.* wieszczba z placków i ciast na ofiarę przeznaczonych.
- Crithophage, *s. m.* karmiący się ięczmieniem.
- Critiquable, *a.* przyganny, krytyce, przyganie podległy.
- Critique, *a.* krytyczny, ten co lubi co krytykować, ganić, waży, zapewniający, trudny, wątpliwy, niepewny, *fig.* niebezpieczny, — *m.* krytyk, roztrząsacz, ganiiciel, *m.* — *f.* krytyka, roztrząsanie, *n.* przygana, nagana, *f.*
- Critiquer, *v. a.* krytykować, roztrząsać, ganić.
- Croassement, *m.* krakanie, *n.*
- Croasser, *v. a.* krakać.
- Croc, *m.* hak, bosak, opienek, *m. fig. fam.* szalbierz, *m.* Crocs, *pl.* kły, zęby haczyte, *m.* wąsy wielkie, *pl. n.* zgrzytanie zębami, *n. fig.* mettre les armes au —, opuścić służbę wojskową, l'affaire est au —, rzecz iaka upadła.
- Croc-en-jambe, *m.* podstawienie nogi, *n. fig.* przeszkoda, *f.*
- Croche, *a.* krzywy.
- Croche, *f.* ogonatka, nota z ogonkiem, *f.*
- Crochet, *m.* haczek, wytrych, przemian, *m.* Crochets, *pl.* kędziorki, faworytki na czole, kły, *m. pl.* — de porte-faix, iasa, *pl. n.*
- Crocheter, *v. a.* wytrychem otwierać, odmykać.
- Crocheteur, *m. euse, f.* tragarz, słószarz wytrychem zamki otwierający, *m.*
- Crochetier, *m.* mosiężnik, *m.*
- Crochetons, *m. pl.* rogi, rękoięści u iasek, *pl.*
- Crochu, *ue, a.* nagięty, zagięty, haczysty, *fig.* avoir les mains —, brać co z ochotą, kraść.
- Crocodile, *m.* krokodyl, *m.*
- Crocodile (larmes de), *łyzy* myśłone i na zdradę wylane.
- Crocodilium, *s. m.* oset czarny, *ziele.*
- Crocomagma, *s. m.* placki aptekarskie ze szafranu, mirry, róż, krochmalu i gummy.
- Crocote, Crocoton, *s. m.* lekki ubiór iedwabny koloru szafranowego, używany w starożytności przez aktorki, przez kapłanów Cybelli i przez zalotnice.
- Crocotte, *s. m.* mieszaniec zesuki i wilka spłodzony.
- Crocus, *v.* Safran.
- Crocuta, *s. u starożytn.* hyenna, *zwierz.*
- Craesus (un) ou Cresus, bogacz, człowiek bardzo zamożny.
- Croie, *s. f.* kamień nerkowy, piasek u sokoła i ptaków drapieżnych.
- Croiler, Croler, *v. n. u sokolników* wypróżnić się dołem.
- *Croire, *v. a.* wierzyć, myśleć, mniemać, uwierzyć, poczytać, trzymać, mieć kogo za, (*à qq. ou à qc.*) wierzyć komu, czemu, spuścić się na kogo, — *qq.*, uwierzyć, zawierzyć komu, — *n.* wierzyć, mieć wiarę.
- Croisade, *f.* krucjata, *f.* wyprawa do ziemi świętej.
- Croisat, *s. m.* moneta srebrna geneueńska.

- Croisé, *ée*, *p. et a.* krzyżowy, na krzyż idący, leżący.
 Croisé, *m.* krzyżak, *m.*
 Croisée, *f.* krzyż, *m.* (w oknie), pręt żelazny u kotwicy, *f.* nitki, paski w przędzy na krzyż idące, *pl.*
 Croisement, *s. m.* we fechtowaniu złożenie na krzyż rapierów albo szpad, — przedzenie, kręcenie iedwabiu.
 Croiser, *v. a.* na krzyż położyć, kłaść, trzymać, w poprzek czego iść, na krzyż przekreślić, przemaszać, *fig.* (qq.) szkodzić, przeszkadzać komu, czynić komu przeszkodę, — *n.* krażyć po morzu, tam i sam żeglować, przekładać się, leżeć na krzyż, se —, *r.* wziąć na się znak krzyża S. na krucyate, na krzyż leżeć, przecinać się, *fig.* zayść komu drogę.
 Croisette, *s. f.* krzyżyk, — tyrlicz, krzyżownik, *ziele.*
 Croiseur, *m.* kapitan okrętu po morzu krażący, *m.*
 Croisière, *f.* okolica, *f.* miejsce, gdzie okręty krażą, *n.*
 Croisillon, *m.* drewno poprzeczne krzyżowo, *n.*
 Croisire, *s. f.* narzędzie piekarskie, którym na chlebie kładą znaki w kształcie krzyżów.
 Croissance, *f.* dorosłość, *f.* wzrost, *m.*
 Croissant, *m.* przybywanie xiężycy, *n.* *fig.* półksiężyc, *n.* miesiącek z blachy w kominie do zawieszania łopatki etc. *m.*
 Croisure, *f.* watek w osnowie, *m.*
 Croit *m.* przypłodek, roczny przychówek, *m.*
 *Croitre, *v. n.* rosnać, przyrastać, przybywać, mnożyć się, szerzyć się, rozkrzewić się.
 Croix, *f.* krzyż, *m.* figura krzyża, *f.* faire la —, żegnać się, krzyż robić, *fig.* krzyż, kłopot, *m.* męka, *f.* eu —, *adv.* na krzyż.
 Croix, de par Dieu, *f.* abecadło, *n.* *fig.* początek rzeczy, *m.*
 Cromorne, *m.* T. reiestr głosu trąb i puzanu w organach, *m.*
 Cron, *m.* pył, piasek z muszli, *m.*
 Crone, *m.* winda okrętowa, *f.*
 Croquant, *m. fam.* wyłudzac, hultaj, gałgan, *m.*
 Croquant, aute, *a.* trzeszczący, chrupiący (między zębami), Croquante, *f.* gatunek tortu chrupiącego między zębami, *f.*
 Croque, *f.* manger (*qc.*) à la —, au sel, tylko ze solą bez wszelkiej przyprawy co iedź.
 Croquelardon, *s. m.* pasorzyt, wyiadacz w cudze kuchnię zglądający, darmoiad, pasibrzuch.
 Croque-note, *s. t.* imieniem nazywają muzyków, którzy lubo z łatwością ale bez żadnego gustu grają.
 Croquer, *v. n.* chrupać, — *a.* hrupać, chciwie iedź, *fig.* schwytać, sprzątać, — sou bien, maiaćek prędko stracić, *fig.* grubo tylko odrysować, prędko, nie dbale co robić.
 Croquet, *m.* piernik cienki, suchy, *m.*
 Croqueur, *s. m.* urwipoteć, złodziey chytrze co zmykający.
 Croquignole, *f.* szczudtek, *f.*
 Croquignoler, *v. a. fam.* szczudtek komu dawać.
 Croquis, *m.* zazęty, nakreślony rysunek pierwszy malarza, *m.*
 Crosse, *f.* pastorał, *m.* gałka, pałka u laski do gry pewney, *f.* — de fusil, kolba (u fuzyi), *f.* — d'aiguilèrè, ucho zakrzywione u nalewki do polewania, *n.*
 Crossé, *ée*, pastorał maiaący.
 Crosser, *v. n.* T. popychać kulę laską zakrzywioną na wierzchu, *fig. fam.* c'est un homme à —, iestto człowiek pogardy godny.
 Crosse, *f.* latorośl, *f.*
 Crosseur, *m.* popychający kulę nakrzywioną laską w grze pewney.
 Crotale, *s.* instrument muzyczny, bębenek kapitanów Cybelli.
 Crotaphite, *a.* muscle —, muszkuł skroniowy, *m.*
 Crotte, *f.* błoto, *n.* gnóy (niektórych zwierząt), bobek kozi, owczy, *m.*

Crotté, *éc. p. et a.* błotnisty, zbryz-
gany, zblócony.
Crotter, *v. a.* zaszargać, błotem
zwałać, zblócić, *se —*, *r.* za-
szargać się, zbryzgać się.
Crottin, *m.* guóy suchy, *m.*
Crouchants, *s. m. pl.* bunty przodek
czołna okrągławy zwiera-
jące.
Croulant, *ante, a.* zły, stary, wa-
lący się.
Croulement, *m.* obaliny, *pl.* za-
padnięcie, obalenie się domu, *n.*
Crouler, *v. n.* zapaśdź, obalić się,
nachylać się, — *a. T.* spuszczać
okręt w wodę.
Croulier, *ière, a.* miatki, bagnisty.
Croulière, *f.* trzęsawica, *f.*
Croupade, *s. f.* korwet wysoki
albo skok, w którym koń, w rów-
nicy zostając wysokości, pa-
trzącemu żadney podkowy albo
stopy kopyta swego nie poka-
zuje.
Croupe, *f.* krzyż (u konia etc.),
wierzch, wierchołek góry, *m.*
należenie do summy iakiey, *n.*
monter en —, wsiędź w tył za
ieżdźcem na konia.
Croupé, *a.* cheval bien —, koń
z pięknym krzyżem, *m.*
Croupetons (à), *adv.* kurcząc się,
skurczywszy się, na zadku się
czołgać.
Croupiat, *s. m.* na okrętach wę-
zeł w linie.
Croupier, *m.* szuler w spółce z dru-
gim, z bankierem, współnik
w kupiectwie, *m.*
Croupière, *f.* podogonie, *n. fig.*
tailleur des croupières à qq., prze-
śladować, uciążać kogo.
Croupion, *m.* kuper, *m.* guzica,
gastrzyca, kustrzyca, *f.*
Croupir, *v. n.* stać, nie płynąć (o
wodach), *fig. dans (qc.)* walać
się, gnić w czém.
Croupissant, *ante, a.* stojący, gni-
jący.
Groupon, *m.* skóra wyprawiona
bez głowy i brzucha, *f.*
Croustille, *f.* skórki chleba ka-
wałek, ozdoba pewna u korne-
tów, *f.*

Croustiller, *v. a. fam.* iędź ka-
wałek skórki chleba piąc co,
przekąsić chleba.
Croustilleusement, *adv.* trefnie,
sznie.
Croustilleux, *euse, a. fam.* śmie-
szny, zabawny.
Croute, *f.* skórka (na chlebie, pa-
sztecie etc.), *f.* kawał chleba,
skórki w rosole gotowaney, *m.*
fig. skorupa, *f.* kożuch, strup,
m. świerz. parchy, *f. pl.*
Croutelette, *f.* kawałeczek skórki
chleba, *m.*
Croutier, *m.* tandeciarz staremi
handlujący obrazami, *m.*
Crouton, *m.* kawałeczek skórki
chleba, *f.*
Croyable, *a.* wiary godny, podob-
ny do prawdy.
Croyance, *f.* religia, wiara, *f.* zda-
nie, wierzenie czego, *n.*
Croyant, *m. ante, f.* wierny, pra-
wowierny, *m.*
Cru, *m.* grunt, *m.* ziemia, na któ-
rey się zrodził, *f.* urodzay, *m.*
Cru, *ue, a.* surowy, niewyprawiony,
niewyrobiony, niestrawny, *fig.*
gruby, niedoskonały, niegrze-
czny, grubiański, couleurs crues,
dziki, iaskrawy kolor, *m.* à Cru,
ad. boso, na gołe ciało, oklep.
Cruauté, *f.* okrucieństwo, *n.* sro-
gość, *f.*
Cruche, *f.* dzban, dzbanek, *fig.*
dudek, *m.*
Cruchée, *f.* dzban pełen czego, *m.*
Crucherie, *f. fam.* głupstwo wiel-
kie, *n.*
Cruchon, *m.* dzbaneczek, dzbanu-
szek, *m.*
Cruciade, *s. f.* bulla papieżka kró-
lowi hiszpańskiemu w branie
dziesięciny kościelney.
Crucial, *ale, a. T.*, na krzyż,
w kształcie krzyża.
Crucifère, *a.* co krzyż nosi.
Crucifié, *ée, adj.* ukrzyżowany.
Crucifiement, *m.* ukrzyżowanie, *n.*
Crucifier, *v. a.* krzyżować.
Crucifix, *m.* krucyfix, *m.*
Crud, *e, a. v.* Cru.
Crudité, *f.* surowizna, niestrawność,

- f.* grubość obyczajów, *f.* grubiaństwo, *n.*
- Crué*, *f.* rośnienie, przybywanie, dorosnięcie, *n.* dorosłość, *f.* wzrost, *m.* pomnożenie, *n.*
- Cruel*, *elle*, *a.* okrutny, srogi, surowy, — *m. f.* okrutny, tna.
- Cruellement*, *adv.* okrutnie, srode, surowie.
- Crûment*, *adv.* grubo, po grubiańsku.
- Crurique (acide)*, *s. m. w chemii* kwas wyciągnięty ze krwi skrzepłej.
- Crupellaire*, *s. m. u dawnych Rzymian* szermierz w zbroi żelaznej, — żołnierz dawnych Galów całkowiec uzbroiony.
- Crural*, *ale, a* udowy, do uda należący.
- Crustacé, ée*, *a.* animaux crustacés, płaz skorupiasty, *m.*
- Cruzade*, *Crusade*, *s. f.* półtalarek portugalski.
- Crypte*, *f.* pieczary, *pl. f.* loch podziemny, *m.*
- Cryptogamie*, *s. f.* rośliny, których odradzanie się nie jest znaiom, nie mające widocznych charakterów płciowych, a według *Linneusza* do roślin klasy *xxiv* należące.
- Cryptographie*, *f.* nauka pisania znakami, literami tajemnymi, *f.*
- Cryptographique*, *a.* do tej nauki należący.
- Cryptometallin*, *adj. w hist. nat.* mówiąc o rzeczach kopalnych mających w sobie znaczną ilość metalu.
- Cryptonyme*, *adj. et s.* autor, pisarz ukrywający swoje imię lub pod cudzím imieniem piszący.
- Crystallomancie*, *s. f.* wieszczzenie za pomocą zwierciadeł.
- Cu*, *m. v.* *Cul*.
- Cubature*, *s. f.* sposób wynajdowania sześciatów, wymiar brył.
- Cube*, *m.* sześciąt, kostka, liczba kubiczna, *f.* *Cube*, *Cubique*, *a.* sześcienny, kubiczny.
- Cubèbe*, *f.* kubeba, *f.*
- Cuber*, *v. a.* wymierzać bryły.
- Cubculaire*, *s. m.* sługa pokojowy.
- urzędnik pewny w apostołskiej kancelaryi.
- Cubital*, *m.* poduszka pod łokieć, *f.* — *a.* do łokcia należący.
- Cubitus*, *m.* łokciowa rura, *f.*
- Cublauc*, *s. m.* gatunek małych bekasów.
- Cuboïde*, *s. m. w anatom.* sześciokwadratowa kostka w przyszwie.
- Cuci*, *s. m.* owoc do pigwy podobny.
- Cucurbitacée*, *adj.* pnący się po ziemi, jako dynia albo melon rosący.
- Cucurbitain*, *Cucurbitaire*, *m.* robak podobny do pestki melonowej *f.*
- Cucurbite*, *f.* alembik, kolba, *f.*
- Cueille*, *s. f.* szerz płótna żaglowego.
- Cueilleret*, *m.* rejestr czynszów, podatków, *m.*
- Cueillette*, *f.* skłádka (dla ubogich), (przedtém) żniwo, zbieranie owoców, *n.*
- Cueilleur*, *m.* euse, *f.* zbieracz, *m.*
- **Cueillir*, *v. a.* zbierać, sprzątać, rwać, zrywać, odłamywać, *fig.* dostąpić, nabydź sławy, honoru.
- Cueilleur*, *m.* koszyk (do owoców, kwiatków), *m.*
- Cuider*, *m.* kosz podługowaty do owoców, *m.*
- Cuiller*, *f.* łyżka, warzecha, kielnia, *f.* podosek, *m.* (żelazo pod osią będące).
- Cuillerée*, *f.* łyżka pełna czego, *f.*
- Cuilleron*, *m.* czaszka u łyżki, *f.*
- Cuillier*, *m.* gęś dzika płaskonosza, *f.*
- Cuine*, *f.* naczynie do dystalowania.
- Cuir*, *m.* skóra, *f.* — *de Russie*, *de roussi*, skóra iuchtowa, *f.*
- Cuirasse*, *f.* kirys, *m.*
- Cuirassé*, *ée*, *a.* kirys na sobie mający, uzbroiony, *fig.* przygotowany.
- Cuirasser*, *v. a.* kirys na kogo włożyć.
- Cuirassier*, *m.* kirysnik, kirasyer, *m.*
- **Cuire*, *v. a. et n.* gotować, warzyć, piec, palić, gryźć, trawić, boleć, *fig.* doyrzeć.

Cuisant, *ante*, *a.* gryzący, gryźliwy, ostry, bardzo bolejący.
 Cuisine, *a.* kuchnia, *f.* kucharstwo, *n.* szeladź kuchenna, korszennica, skrzyneczka z przegródkami, *f.* faire la —, kuchni doyrzeć, potrawy gotować.
 Cuisiner, *v. n.* *fam.* kucharzyć, warzyć i gotować.
 Cuisinier, *m.* ière, *f.* kucharz, kuchmistrz, *m.* (kucharka, *f.*)
 Cuissart, *m.* żelazne nabiodrki, *pl.*
 Cuisse, *f.* udo, udko, *n.*
 Cuisson, *f.* gotowanie, warzenie, pieczenie, gotowanie potraw, *n.* ból, *m.* palenie, klócie (w ranie), *n.*
 Cuissot, *m.* udziec, *m.*
 Cuisse, *m.* kucharzystwo, baka-larz, *m.*
 Cuit, *ite*, *p.* et *a.* gotowany, pieczony etc., *fig.* dojrzały.
 Cuite, *f.* palenie (cegła, wapna etc.), *n.* cegły jednym razem palone, *pl.*
 Cuivre, *m.* miedź, *f.* — jaune, mosiądz, *m.* — vierge, surowy kruszec miedziany, *m.*
 Cuivrette, *f.* klapka na instrumentach dętych, *f.*
 Cul, *m.* zadek, pośladek, *m.* *fig.* tył, spodek, *m.* dno, *n.* — de basse fosse, więzienie, *n.* — de jatte, kaleka, co nóg nie ma i w niecce siedząc na zadku się czołga, *m.* — de sac, ulica kątna bez wyjazdu, *f.*
 Culasse, *f.* dno działowe, *n.* szruba tylna u strzelby, *f.*
 Culbute, *f.* koziołek przewrócony, *m.* upadnięcie nogami do góry, *n.* upadek, *m.*
 Culbuter, *v. a.* et *n.* koziołka przewrócić, upadź, obalić kogo nogami do góry, uderzyć kim o ziemię, *fig.* zwyciężyć, zwalić, popaśdź w niełaszkę.
 Culbutis, *s. m.* zbiór rzeczy przewróconych.
 Cule, *adv.* w marynarce rozkazując marynarzom w tył, nazad.
 Culée, *s. f.* podstawa, mur podpierający sklepienie ostatniej arkady mostu etc., w marynarce

nderzenie dnem okrętowém o grunt morski, u handlujących skórą sztuka ogonowa, skóra gdzie był ogon.
 Culer, *v. n.* o okrętach w zad się cofnąć, nazad iść.
 Culier, *a. m.* boyau —, kiszka odbytowa, *f.*
 Culière, *f.* kamieńki wyciosany, z którego pada deszczowa z dachu w rynsztok ścieka, *m.*
 Culminant (point), *a. m.* punkt najwyższy nad horyzontem.
 Culmination, *f.* T. górowanie, przechód przez południk.
 Culminer, *v. n.* przechodzić przez południk.
 Culot, *m.* najmłodsze, ostatnie ptaszę, kurczę etc., *n.* *fig. fam.* najmłodsze, ostatnie dziecię, *n.* najmłodszy w towarzystwie, cechu, *m.* T. spód, fusy, męty.
 Culotte, *f.* spodnie, portki, *pl.* — de pigeon, kuper gołębi, *m.*
 Culottin, *m.* gatunek ciasnych spodni, *pl. fam.* dziecię, co zaczyna w portkach chodzić, *n.*
 Culte, *m.* nabożeństwo, *n.* cześć, *f.* czczenie, *n.* — des idoles, bałwochwalsztwo, *n.*
 Cultellation, *s. f.* T. geometrya gospodarska, — sposób najłatwiejszy wymierzania roli.
 Cultivateur, *m.* oracz, rolnik, *m.*
 Cultivation, *f.* rolnictwo, *n.* uprawa roli, *f.*
 Cultiver, *v. a.* uprawiać rolę, siać, sadzić, wychować, *fig.* ćwiczyć, wydoskonalic, wykształtować, czcić, szanować, — les sciences trudnić się naukami, ćwiczyć się w naukach, — l'amitié, la bienveillance de qq., starać się o stałą przyjaźń lub przychylność kogo.
 Culture, *f.* uprawianie, *n.* uprawa roli, *f.* sadzenie, sianie, *n.* *fig.* wydoskonalenie, wykształtowanie, *n.*
 Cumin, *m.* kmień, *m.*
 Cumulatif, *ive*, *adj.* w prawie skupiony, przyczyniony, przydany, zjednoczony.

Cumulation, *s. f.* przydanie, przyczynienie, ziednoczenie.
 Cumulativement, *adv.* w sprawach sądowych przytém, wespół oraz.
 Cumuler, *v. n.* kupić, skupiać, zbierać, gromadzić.
 Cunégonde, *f.* Kunegunda.
 Cunéforme, *adj.* w anatomii kliniasty.
 Cunette, Cuvette, *s. f.* rów śródkiem rowu suchego idący.
 Cupide, *a.* chciwy, pragnący.
 Cupidité, *f.* (*de qc.*) chciwość, żądza, chuć.
 Cupidon, *m.* Kupidyn, *m.* bożek miłości.
 Curable, *a.* mogący być uleczony.
 Curaca, *s. m.* wielkorządca Hiszpański na król. Peru.
 Curage, *m.* czyszczenie, chędożenie, *n.*
 Curatelle, *f.* kuratela, *f.* opieka, *f.* opiekunstwo, *n.*
 Curateur, *m.* opiekun, kurator, *m.*
 Curatif, *ive, a.* zleczysty, zgoisty.
 Curation, *f.* leki, *pl.* leczenie, *n.*
 Curatrice, *f.* opiekunka, kurator-ka, *f.*
 Curcuma, *m.* kurkuma, *f.* roślina.
 Cure, *f.* leki, *pl.* leczenie, *n.* parafia, plebania, *f.* dom plebański, *m.* lekarstwo laxujące dla ptaków, *n.*
 Curé, *m.* xiądz, pleban, *m.*
 Cure-dent, *m.* drewnienko, piórko etc. do zębów, *n.*
 Curée, *f.* T. co się psom rzuca z uszczutego zwierza, *mettre en* —, roziuszyć psy, *fig.* rozgniewać, zapalać.
 Cure-oreille, *m.* uszka, łyżeczka do usz, *f.*
 Cure-pied, *s. m.* narzędzie żelazne do oczyszczenia kopyta końskiego.
 Curer, *v. a.* chędożyć, wychędożyć, wy-, czyścić, *se* — les dents, les oreilles, dłużyć, wydłużyć sobie w zębach, wychędożyć sobie uszy.
 Curette, *f.* narzędzie do uprzątnia lub czyszczenia, *n.*

Cureur, *m.* — de puits, studzien-
 nik, *m.*
 Curial, *ale, a.* plebański.
 Curie, *s. f.* cech ieden gromady
 niegdyś pospółstwa rzymskiego.
 Curieusement, *adv.* ciekawie, dziwnie, pilnie, starannie.
 Curieux, *euse, a.* ciekawy, rzadki, nadzwyczajny, — *m. et f.* ciekawiec, ciekawy, *m.* ciekawa, *f.* zbieracz rzeczy sztucznych ciekawych, *m.*
 Curion, *s. m.* kapłan, ofiarnik cechu starorzyskiego nazwanego Curie.
 Curiosité, *f.* ciekawość, reprezentacje ciekawe, optyczne, *f. pl.*
 Curiosités, *pl.* różne widzenia godne rzeczy, *f. pl.*
 Curmi, *s. m.* napój, piwo.
 Curoir, Curon, *m.* kozica, *f.* patyk do chędożenia radła, *m.*
 Curseur, *s. m.* woźny papieżki co uniwersały do wrot przybiia i kardynałów do konsystorza zwoływa.
 Cursive, *a.* lettre, écriture —, na ukos, krzywo leżące pismo, *n.*
 Curucucu, *m. s.* waż brezylijski bardzo iadowity na 15 łokci długi.
 Curule, *adj.* (chaise) krzesło ze słoniowej kości, stolica dawnych dygnitarzów rzymskich.
 Curures, *f. pl.* kał, muł ze stawów etc. wydobyty, *m.*
 Cururyva, *s. m.* waż brezylijski 80 łok. długi, ma kły psie i człowieka lub zwierza na raz ieden pożera.
 Curutzeti, *s. m.* roślina amerykańska piżmem pachnie i kamienie w człowieku kruszy.
 Curviligne, *adj.* w geometryi z krzywych linii złożony.
 Curvité, *f.* krzywienie się, *n.*
 Cussoné, ée, *a.* robaczkliwy, robaczywy.
 Custode, *f.* puszka do N. Sakramentu, kapa przy olstrach, poduszczka w karecie, firanka u ołtarza, *f.*
 Custode, *m.* kustosz, namiestnik prowincyała kapucnyńskiego etc.

- podskarbi kościelny, xiądz (przy niektórych kościołach), *m.*
- Custodial, *a.* namiestniczy, do kustosza etc. należący.
- Custodie, *f.* dozór nad częścią prowincyi duchowney, *m.*
- Custodinos, *s. m.* duchowny tytułu, godności iakiey innemu ustępujący, a sam dochody z tegoż beneficium wybierający.
- Cutambules, *adj. pl.* robaki na skórze albo pod skórą, bole skorbutyczne przechodzące.
- Cutané, *ée, a.* zaskórny, na skórze będący.
- Cuticule, *s. f. v.* Epiderme.
- Cutter, *m.* statek pewny z iednym żaglem, *m.*
- Cuve, *f.* kadź, stągiew, wanna, *f.*
- Cuveau, *m.* kadź mała, *f.*
- Cuvée, *f.* kadź pełna czego, *f.*
- Cuvelage, *s. m.* cembrowanie, podpieranie otworów w kopalniach.
- Cuveler, *v. a.* wycembrować miny, *T.*
- Cuver, *v. n.* zostać, wyleżeć się w kadzi, (o winnych gronach) *fig.* — *a.* son vin, wypać się, wytrzeźwić się.
- Cuvette, *f.* wianienka do wypłókiwania kieliszków, *f.* pewny statek do zbierania wody, *m.*
- Cuvier, *m.* wanna, zołnica, *f.*
- Cyathe, *s. m.* dawna miara rzymska do napoiów, rodzaj małego kieliszka do nalewania w czaszy wina i wody.
- Cybele, *s. f. w mitologii* Cybela, bogini, matka Jowisza, Junony, Neptuna i wielu innych bogów pierwszego rzędu.
- Cycean, *s. m. u starożytn.* zaprawa u Greków znakomita, z wina, miodu, mąki ięzmienney, wody, séra etc., z której robiono gatunek bulionu.
- Cycinnis, *s. f.* taniec dawnych Greków tak nazwany od imienia swojego wynalazcy iednego ze Satyrów towarzysza bachusowego.
- Cyclade, *s. f. u starożytn.* gatunek płaszczyka okrągłego, który niewiasty z wierzchu szat nosiły.
- Cyclades, *pl.* wyspy na archipelagu, Cyklady.
- Cyclamen, Cyclame, *s. m.* rzepa leśna, świniak, gdula ziemna ziele.
- Cyclamor, *s. m. w herbach* brzeg, okrażenie.
- Cycle, *m.* przeciąg, bieg, cyrkuł lat wyznaczonych, *m.*
- Cyclique, *a.* o wierszopisach przy okazji piszących, lub wierszach wtenczas pisanych.
- Cycloïde, *s. f. w geometrii* cyrkuł około punktu na obwodzie cyrkułu danego opisany.
- Cyclométrie, *s. f.* nauka mierzenia cyrkułów, albo czasu na odbycie drogi niebieskiej planetom przeznaczonego.
- Cyclopes, *s. m. w mitologii* Cyklopowie czyli oibryzmowie z iednym okiem w śródku czoła z Wulkanem pioruny Jowiszowe kniący.
- Cycloptère, *s. m. w hist. natur.* rodzaj ryb chrząstkowatych, mających skrzele brzuchowe w kształcie tarczy albo cyrkułu.
- Cyclostomes, *s. m. pl.* rodzaj ryb chrząstkowatych mających pyszczek zaokrąglony.
- Cydonite, *s. f.* kamień biały i kruchy, mający zapach pigwy.
- Cygne, *m.* łabędź, *m. fig.* chant de —, ostatnie dzieło wielkiego poety, cygnes, *pl. fig.* sławni pisarze, *pl.*
- Cylindre, *m.* wał, wałek, słup okrągły, *m.*
- Cylindrique, *a.* wałkowaty, okrągłostłupisty.
- Cynaise, *s. f. w archit.* ozdoba węzowata albo esowata nakształt litery S nad gzemsami używana.
- Cymbale, *f.* cymbały, *pl. m.*
- Cynancie, *s. f. w medyc.* gatunek zapalenia gardła, w którym choroby wystawia ięzyk iak pies kiedy mu gorąco.
- Cynanthropie, *s. f.* rodzaj szaleństwa, w którym choremu zdaie

- się, że jest psem, i psa naśladowie.
- Cynique, *a.* niechluyny, bezwstydnny, niewstydlivy, — *m.* bezwstydnnyk, niechluy, *m.*
- Cynisme, *m.* bezwstydnność, *f.* niechluystwo, *n.*
- Cynite, *s. f.* kamień mający na sobie wyrażenie psa.
- Cynocephale, *s. m.* gatunek małpy z długim ogonem i psią głową, u dawnych Egipcyan czczoney.
- Cynoglosse, *s. f.* psi język, *ziele.*
- Cynorexie, *s. f. w medyc.* niensycony apetyt, psi głód.
- Cynorrhodon, *s. m.* róża polna, psia róża.
- Cynosens, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj zwierząt do psów podobnych.
- Cynosure, *s. f.* nazwisko, które Grecy nadali konstellacyi małą niedźwiedzicą zwaney.
- Cyphi, *s. m.* żywica cedrowa.
- Cyphonisme, *s. m.* rodzaj kary u dawnych, w której winowaycę snarówano miodem i wystawiano na słońcu, ażeby go muchy kąsały.
- Cyphose, Cyphome, *s. f.* niezwy-

- czayne, nienaturalne wychylenie pacierzowey kości.
- Cypres, *m.* cyprys, *m.*
- Cyprien, *m.* Cypryan.
- Cyrbasie, *s. f.* dawny stróy Perski na głowę formy koniczney, ostro zakończony.
- Cyrbes, *s. f. pl.* prawa Solona co do czci bogom.
- Cyropedie, *s. f.* dzieło Xenofonta, czyli dzieie Cyrusa króla Perskiego.
- Cystéolithe, *s. f.* gatunek kamienia morskiego w wielkich gębkach znaydowanego.
- Cystique, *a.* do żółciowego pęcherza należący.
- Cystirrhagie, *s. f. w medyc.* choroza, w której krew z wielkim bólem wychodzi z pęcherza.
- Cystite, Cystitis, *w medyc.* zapalenie pęcherza.
- Cystocèle, *s. m.* ruptura, kiła pęcherzowa.
- Cystotomie, *s. f. w chirurgii* otwór zrobiony w pęcherzu dla wydobycia uryny.
- Czar, *m.* car, *m.* król.
- Czarine, *f.* carowa, *f.* królowa.
- Czarowitz, *m.* carewicz, *m.* królewic.

D.

- Da, *i.* oui-da, przecię, iednak, nenni-da, nie, przecię nie.
- D'abord, *v.* Abord.
- Dactyle, *m.* daktyl, miara tróyzgłoskowa.
- Dactyliomance, *s. f.* wieszczzenie z palców.
- Dactyliomancie, *s. f.* wieszczzenie z pierścieni.
- Dactylolalie, Dactylogie, *f.* mowa, *f.* rozmawianie na palcach, *n.*
- Dactylonomie, *f.* rachowanie na palcach, *n.*
- Dada, *m.* konik, koń, *m.* (w mowie dziecinney).
- Dadais, *m. fam.* gap, dudek, *m.*
- Dagorne, *f.* krowa iednoroga, *f. fam.* baba swarliwa, maskara, *f.*
- Dague, *f.* gatunek puginału, *m.* — de prévôt, cuma, którą na okrętach białą, *f.*
- Daguer, *v. a.* szpada przebić, parzyć się (o ieleniach), — le lin, trzec len.
- Dagues, *f.* końce, *pl. f.* rogi ielenie, *pl.*
- Daguet, *m.* ielen o drugim rogu, *n.*
- Daigner, *v. a.* raczyć, uczynić łaskę, łaskawym bydź.
- Daillots, *s. m. pl.* kolce żelazne u żagłów okrętowych.
- D'ailleurs, *v.* Ailleurs.
- Daim, *m.* daniel, *m.*

- Daine, *f.* danielica, samica danieli, *f.*
 Daintiers, *s. m. pl.* w myślistwie iądrka ielenie.
 Dais, *m.* baldachin, *m.*
 Dalle, *f.* tablica kamienna, rynna; osetka do ostrzenia kosy, — de poisson, *v.* Darne.
 Dalmatie, *f.* Dalmaeya, *f.* tique, *á.* acki, — te, *m. f.* aczyk, *m.* atka, *f.*
 Dalmetique, *f.* dalmatyka, *f.*
 Dalot, *m.* rynna do spuszczenia wody.
 Dam, *m.* à son —, na iego etc. szkodę, peine du —, nieoglądanie, niewidzenie twórcy, *n.*
 Damas, *m.* Damaszek (miasto), adamaszek (materya), *m.* damascena, śliwa, szabla z głownią damaszkową, *f.* acier de —, stal z Damaszku, *m.*
 Damasonium, *s. m.* angielski trank ziele.
 Damasquète, *s. f.* bławat wenecki niekiedy złotemi kwiatami tkany.
 Damasquine, *v.* Damasquinure.
 Damasquiner, *v. a.* blachmalować, złotem nabiać.
 Damasquinerie, *s. f.* sztuka nabiania złotem.
 Damasquineur, *m.* rzemieślnik co blachmalową robi robotę, *m.*
 Damasquinure, *m.* blachmal, *m.* blachmalowa robota, *f.*
 Damassé, *ée, p. et a.* nakształt adamaszku tkany, adamaszkowy.
 Damasser, *v. a.* tkać nakształt adamaszku.
 Damasseur, *s. m.* rzemieślnik co adamaszek robi.
 Damassure, *f.* adamaszkowa robota, *f.*
 Dame, *f.* dama, pani, szlachetna pani, *f.* rządzielka, *f.* dama w warcabach, *m.* królowa w szachach, w kartach. *f.* król w kręglach, *m.* próbowanie, *n.* (grając w piłkę). Dames, *pl.* tama, grobla, *f.* Notre-Dame, Nasza Pani, Najsświętsza Marya Panna.
 Dame, *i. fam.* wprawdzie! prawdziwie!
 Dame-dame, *m.* gatunek séra, *m.*
 Dame-damée, *f.* pani wysokiej godności, *f.*
 Dame-jeanne, *f. fam.* gasiór, gąsiołek do picia, *f.*
 Damer, *v. a.* nakryć damę (grając w warcaby), *fig. prov.* — le pion à qq., przewyższyć kogo usiłować.
 Dameret, *m.* gach, gamrat, *m.*
 Dames, *s. f. pl.* tamy w kanałach, groble, albo brzegi darnem pokryte.
 Damer, *m.* warcabnica, *f.*
 Damnable, *a.* przeklęty, potępienia godny, diabelski.
 Damnation, *f.* potępienie, *n.*
 Damné, *ée, p. et a.* potępiony, — *m.* potępieniec, *m.*
 *Damner, *v. a.* potępić, se —, *r.* w piekło, do piekła na łeb lecieć.
 Damoiseau, Damoisel, *m.* (przedtém) młody szlachcic, *m. fam.* gach, gamrat, *m.*
 Damoiselle, *f.* panna szlachecka (w sądach).
 Dauché, *ée, adj.* w herbach w zęby nakształt piły.
 Dandin, *m. fam. v.* Dadais.
 Dandinement, *m.* głupie kołysanie nogami, rękami, *n.*
 Dandiner, *v. n. et se —, r.* kołysać się, kołysać głupie nogami, rękami.
 Danemarc, *m.* Daniia, *f.* — nois, *m.* Duńczyk, Duński.
 Danger, *m.* niebezpieczeństwo, *n.* dangers, *pl.* niebezpieczne miejsca w morzu.
 Dangereusement, *adv.* niebezpiecznie.
 Dangereux, euse, *a.* niebezpieczny.
 Daniel, *m.* Daniel.
 Dans, *pr.* w, we, u, podług, według, — peu, krótko, w krótkości.
 Danse, *f.* taniec, *m. fig.* commencer la —, zacząć taniec.
 Danser, *v. a.* tańcować, tańczyć, *fig.* faire danser qq., zatrudnić, dręczyć kogo.
 Danseur, *m.* euse, *f.* tanecznik, *m.* — de corde, powrozobiegun, *m.*
 Danube, *m.* Dunaj, *m.*

Danzick, *m.* Gdańsk, *m.*
 Daphnégories, *s. f. pl.* święta na
 cześć Apollina.
 Daphnéphages, *s. m. pl.* wieszcz-
 kowie laurem karmiący się.
 Daphnite, *s. f.* kamień do liści
 laurowych podobny.
 Daphnomancie, *s. f.* wieszczenie
 przez laur Apollinowi poświę-
 cony.
 D'après, *v. Après.*
 Daraises, *s. f. pl.* upusty, spusty
 w stawach, przy gołbach.
 Dard, *m.* dziryt, *m.* dzida, *f. fig.*
 decocher ses — contre *qq.*, złość
 wywierać przeciw komu, Dards,
m. pl. T. rożki, wąski w kwia-
 tkach, *pl.*
 Dardanaire, *m.* zakupień, skupu-
 jący zboże, *m.*
 Darder, *v. a.* dzirytem rzucać, ci-
 skać, robić, przesyć, *fig.*
 rzucać promienie, — un regard,
 okiem rzucić.
 Dardeur, *m.* dzirytnik, *m.*
 Dardille, *s. f.* prątek goździk-
 kowy.
 Dardiller, *v. a.* o kwiatach ze
 środka wypuszczać kieł albo
 prątek szczyplę.
 Dariabadis, *s. m.* bagazyja biała
 ze Suratu.
 Daridas, *s. m.* kitayka indyjska
 z iedwabiu pospolitego i ziel-
 nego, na niektórych ziołach ro-
 snącego.
 Darins, *s. m.* konopiane płótno
 francuzkie.
 Dariole, *f.* placek śmietanko-
 wy, *m.*
 Dariolette, *f.* (przedtém) pokojowa
 panna, przyciatka, której pani
 swe sekretne zwierzała miło-
 stki, *f.*
 Darique, *s. f.* dawna moneta per-
 ska złota i srebrna.
 Darnamas, *s. m.* naysubtelniejsza
 wełna ze Smyrny.
 Darne, *f.* dzwono, dzwonko ry-
 by, *n.*
 Darse, *f.* wewnętrzna część portu.
 Dartos, *s. m.* w anatomii druga
 błona iądro u zwierząt okry-
 wająca.

Dartre, *f.* lizyay, *m.*
 Dartreux, euse, *a.* lizaiem zara-
 żony.
 Daruga, *s. m.* urzędnik policyyny
 Perski.
 Dasseri, *s. m.* kapłan Indyjski.
 Dataire, *m.* prezydent kancelaryi
 papieżkiej.
 Date, *f.* data, *f. de vieille* —
 po staremu, *de nouvelle* —, nowo,
 po nowemu.
 Dater, *v. a.* datę położyć, napisać,
 datować.
 Daterie, *f.* kancelaryia papieżka
 w Rzymie, *f.* urząd prezidenta
 kancelaryi teyże, *m.*
 Datif, *f.* T. trzeci przypadek, *m.*
 Dation, *s. f.* w prawie datek, da-
 wanie czego z obowiązku, z przy-
 musu.
 Datisme, *m.* nudne powtarzanie
 iednoznacznych słów.
 Dative (tutelle), *adj.* opieka urzęd-
 owie komu zlecona.
 Datte, *f.* daktyl, *m.*
 Dattier, *m.* daktyl, *m.* daktylowe
 drzewo, *n.*
 Dature, *f.* szaley, *m.*
 Daube, *f.* duszenie potrawy, mięso
 duszone, *n.*
 Dauber, *v. a.* dusić mięso, *fam.*
 pięściami bić, drwić, szydzić
 z kogo.
 Daubeur, *m. fam.* szyderca, szy-
 derz, drwiący z drugich, *m.*
 Daucus, *m. v.* Carotte.
 Dauphin, *m.* delfin (ryba morska),
 tytuł królewiców następców
 Francuzkich, *m.* małżonki ich
 Dauphine zwano.
 D'autant, *v. Autant.*
 Davantage, *ad.* więcej, bardziej.
 Davéridion, *s. m.* oleiek szpika-
 nardowy.
 David, *m.* Dawid, *imie.*
 Davier, *m.* pelikan, obcegi do
 rwanja zębów.
 De, *art. et prp.* z, ze, od, przez,
 podczas, w, z (z piątym przy-
 padkiem), o, de près, w blisko-
 ści, de loin, zdaleka, de travers,
 przewrotnie, z boku, de côté,
 pobocznie, z boku, de concert,

- podług ugody, de par, w imieniu, na rozkaz.
- Dé, *m.* kostka, *f.* naparstek, *m.* — de fer, żelazo czworogramiaste do nabijania kartaczów, *n.*
- Déalbation, *s. f.* w chemii przemiana koloru czarnego na biały za pomocą ognia.
- Débâcle, Débâclement, *m.* puszczanie rzek zamarzłych, rumnowanie, wyprzątanie portu, *n.*
- Débâcler, *v. n.* isnąć, puszczać (o rzekach zamarzłych), — *a.* wprowadzać, wyprzątać co z czego sprzątać, zbierać.
- Débacleur, *s. m.* urzędnik portowy, co w porcie okrętami zaawiauje i porządku pilnuje.
- Débagouler, *v. n. fam.* pluć, *fig. fam.* baiać, pleść, klekotać.
- Débagouleur, *m. fam.* baiaacz, klekot, *m.*
- Déballage, *s. m.* wypakowanie, rozpakowanie.
- Déballer, *v. a.* wypakować, rozpakować.
- Débandade, *s. f.* nierząd, mieszanina, rozprzęż.
- Débandade (à la), *ad.* w największym nieporządku.
- Débandement, *m.* rozsyпка wojska, żołnierzy.
- Débander, *v. a.* spuścić, odwiązać, rozwiązać, odjąć, se —, *r.* spuścić się, spuścić, zwolnieć, rozchodzić się, rozsypać się (o żołnierzach).
- Débander l'esprit (se), odpocząć po ciężkiej pracy, uwolnić się, ułatwić się.
- Débanquer, *v. a.* bank wygrać.
- Débaptiser, *v. a.* przechrzcić, se faire —, dać się przechrzcić.
- Débarbouiller, *v. a.* zmywać brud, myć (ręce, twarz).
- Debarcadour, *m.* przystań, *f.* przybrzeże, *n.* przylądek na wylądowanie towarów sposobny, *m.*
- Débardage, *m.* wylądowanie drzewa etc. z okrętu, *n.*
- Débardier, *v. a.* drzewa, drwa, (towary) wylądować z okrętu.
- Débardeur, *m.* tragarz, co drwa z okrętu na ląd wnosi, *m.*
- Débarqué, *m. nouveau* —, przybysz, przybycień, przychodzień do miasta stołecznego z prowincyi, *m.*
- Débarquement, *m.* wylądowanie, przybicie, wysiadanie z okrętu, wylądowanie na ląd, *n.*
- Débarquer, *v. a.* wylądować z okrętu, wylądować, — *n.* przybić, przypłynąć do lądu, wysiadać z okrętu.
- Débarras, *m.* uwolnienie, *n.*
- Debarrassement, *s. m.* uwolnienie się od czego, pozbycie się czego.
- Débarasser, *v. a.* uwolnić, oswobodzić, wybawić kogo od czego, uprzątnąć, sprzątnąć, uwolnić, odwrócić, oderwać serce, myśli od czego, se —, *r.* (de qc.) wypłatać się, wykręcić się z czego, *fig.* — son esprit, swój umysł rozweselić.
- Débarrier, *v. a.* rogatki etc. otworzyć, zasuwkę odsunąć, odemknąć.
- Débat, *m.* spór, *m.* sprzeczka, *f.*
- Débâter, *v. a.* rozsiodłać, zdiąć siodło.
- Débatte, *v. a.* kłócić się, sprzeczać się, se —, *r.* bić, robić rękami, nogami, *fig.* kłopotać się, troszczyć się, męczyć się.
- Débatu, *ue, p. et a.* sprzeczny, dobrze rozważony.
- Débauche, *f.* nierząd, *m.* rozpusta, *f.* wszeteczeństwo, *n.* biesiada, *f.* lieu de —, nierządne miysce, *n.*
- Débauché, *m.* nierządnik, *m.* agréable —, miły, wesoły człowiek, *m.*
- Débaucher, *v. a.* rozpuścić, rozwieść, popsuć kogo, se —, *r.* rozpuścić się, psuć się, rozhulać się, rozhulać się.
- Débellatoire, *m. f. adj.* zwyciężający.
- Débeller, *v. a.* walczyć.
- Debentur, *s. m.* kwit, kwitacya.
- Débet, *m.* należność, *f.* dług, *m.* reszta, *f.*
- Débiffer, *v. a. fam.* zepsuć, zniszczyć.
- Débile, *a.* słaby.

Débilement, *adv.* słabo.
 Débilitation, *f.* słabość, *f.* osłabienie, *n.*
 Débilité, *f.* słabość, *f.*
 Débilitér, *v. a.* osłabiać.
 Débillardement, *s. m.* u cieśłów ociosanie drzewa.
 Débillarder, *v. a.* ociosywać, obrabiać sztukę drzewa, osobliwie w obłakach.
 Débiller, *v. a.* wyprzęgać konie, statek trelujące.
 Débit, *m.* odbyt, pokup, *m.* skupność, *f.* fig. wymowa, wymowność, *f.*
 Débitant, *m.* ante, *f.* kramarz, *m.*
 Débiter, *v. a.* przedawać, rozprzedawać, zbywać towary, *fig.* opowiadać, powiadać.
 Débiteur, *m.* euse, *f.* fig. gazeciarz, babiarcz, *m.*
 Débiteur, *m.* trice, *f.* dłużnik, *m.*
 Débitis, *s. m.* list z kancelaryi na exekucyą i przymuszenie dłużnika do zapłacenia długów wydany.
 Déblai, *m.* wywożenie ziemi wykopanej, *n.* fig. *fam.* uwolnienie, *n.* koniec kłopotu, *m.*
 Déblaterer, *v. n.* powstać na kogo.
 Déblayer, *v. a.* gruz, ziemię wykopaną wywozić, *fig. fam.* pozbyć się czego.
 Débloquer, *v. a.* zdiąć blokadę, czyli opasanie wojskiem twierdzy, — *u drukarzy* wyiąć litery przewrócone.
 Déboire, *m.* niesmak, smak przykry po czém, *m.* fig. niesmak, kłopot, *m.* niechęć, *f.*
 Déboité, *ée, p. et a.* wywiniony (ze stawu).
 Déboitement, *m.* wywinienie członka, *n.*
 Déboiter, *v. a.* wywinąć zestawu członka, wyiąć, wyrwać z fugi, z dziury czopowej.
 Débonder, *v. a.* stawidło otworzyć, zastawkę wyiąć (uspustu), staw spuścić, odszpuntować, — *n. et se —, r.* wybuchnąć, wylewać się, rozlewać się.
 Débondonner, *v. a.* odszpuntować, szpunt wyiąć.

Débonnaire, *a.* łagodny, łaskawy.
 Débonnairement, *adj.* dobrotliwie, łagodnie.
 Débonnaireté, *f.* dobrotliwość, *f.* łagodność, *f.*
 Débord, *m.* T. wylanie, wezbranie, *n.*
 Débordé, *ée, part. et a.* rozpuszny.
 Débordement, *m.* wylanie, wezbranie wody, zalanie, *n.* powódź, *f.* fig. — *d'injures*, strumień obelg, napaźd, *m.* wtargnienie nieprzyjacielskie, *n.* nierząd, *m.* rozpusta, swawola, *f.*
 Déborder, *v. a.* odpruć galony etc., odciąć, oderznąć od czego brzeg, — *n. et se —, r.* wylewać, wzbierać (o wodach), rozlewać się, zalewać, wystawać; wybiegać, oderwać się od okrętu nieprzyjacielskiego. *fig.* se — *en injures*, obelgę wywierać przeciw komu, se — *en toutes sortes de vices*, walać się w niecnotach.
 Débordoír, *s. m.* strug, rzezak będnarski, albo okowniczy.
 Débosser, *v. a.* na okrętach linę grubą od powrozów odwiązać.
 Débotté, *m.* wyrzucie, zrzucie bótów, *n.*
 Débotter, *v. a.* (*qq.*) zzuć, wyrzucić komu bóły, se —, *r.* sobie samemu, wyrzucić się.
 Débouché, *m.* wychód, *m.* zboczenie z drogi, *fig.* śrzodek, *m.* wybieg, *m.*
 Débouchement, *m.* otwarcie, *n.* uchylenie, *n.* fig. śrzodek do odbytu towarów.
 Déboucher, *v. a.* odtykać, otwierać, — *n.* przebydź, przeydź.
 Déboucler, *v. a.* odpiąć, kędziorki wyczesać.
 Débouiller, *v. a.* probowanie farby iakiej materyi.
 Débouquement, *m.* wychodzenie okrętów z kanałów, z odnog morskich, *n.*
 Débouquer, *v. n.* z kanałów, z odnog morskich wychodzić.
 Débourber, *v. a.* z błota wyciągnąć, dobydź, ochędożyć, wymulić, wyszlamować.

- Débourrer, *v. a.* naygrubszą sierść wybrać, — *un fusil*, zatyczkę z fuzy wyciągnąć, *fig.* wyewńczyć, wypolerować, *se —*, *r.* wypolerować się.
- Débours, *s. m.* nakład, załoga pieniężna.
- Déboursé, *m.* wyłożone pieniądze, *pl.* nakład, wydatek, *m.*
- Déboursement, *m.* wypłacenie, wyłożenie pieniędzy, *n.* wydatek, *m.*
- Débourser, *v. a.* wypłacić, wydatki pieniężne uczynić, wydatki wyłożyć za kogo.
- Debout, *ad.* prosto, stojąc, stojącą, *tomber —*, na nogi upaść, *T.* wzwiatr, pod wiatr, ku wiatrowi, — *i.* wstawaj!
- Débouter, *v. a.* sądownie odmówić.
- Déboutonner, *v. a.* rozpinąć, rozpiąć, *se —*, *r.* rozpiąć, rozpinąć się albo sobie co, *fig.* wyzalić się, poufałe, otwarcie z kim mówić, *rire, manger à ventre deboutonné*, śmiać się, ięść do rozpuku.
- Débrailler (*se*), *v. r.* piersi obnażyć, z gołemi chodzić piersiami.
- Débredouiller, *v. a.* *grosir* w trytrak płatkę przerwać komu.
- Débridement, *s. m.* wyuzdanie konia.
- Débrider, *v. a.* wyuzdać, *fig. fam.* nieodpoczywając, bez przestanku.
- Débris, *m.* ostatki, rozwaliny, ruiny, *pl. fig.* ostatek, *m.* reszta, *f.* szczątki, *f. pl.*
- Débrouillement, *m.* wywikłanie, rozwiązywanie, wyłożenie, *n.*
- Débrouiller, *v. a.* wywikłać, rozporządzić, urządzić, *fig.* wywikłać, rozwiązywać.
- Débrutir, *v. a.* polerować, wyszlifować.
- Debrutaliser, *v. a.* okrzesać, uskromić, ugłaskać człowieka hardego i dzikiego, — oduczyć kogo grubych nieprzystoynych obyczajów.
- Débrutir, *v. a.* zacząć polerować szkło albo marmur.
- Débucher, *v. n.* spędzić, wystraszyc zwierzę ze swego legowiska, — *s. m.* wyjście z legowiska.
- Débusquement, *m.* spędzenie etc., *n.*
- Débusquer, *v. a.* spędzić, zegnać, wypędzić, wygnąć, *fig. (gg.)*, wyrugować kogo, z korzyści kogo ogołocić.
- Début, *m.* pierwsze rzucenie, pochmienie, *n.* (w grach), *fig.* początek, wstęp, *m.* rola pierwszą raz grana.
- Débuter, *v. a.* zacząć (w niektórych grach), *fig.* (i o innych rzeczach), — *a.* od celu rzucić kulę.
- Déça, *v. ça.*
- Décacheter, *v. a.* odpieczętować.
- Décadaire, *adj.* dziesięciodniowy, dzieie w dziesięciu xięgach.
- Décade, *f.* dziesiątek, *m. T.* dziesięć dni.
- Décadence, *f.* upadek, podupadek, schyłek, *m.*
- Décadi, *m.* dziesiąty dzień dekad, *m.*
- Décagone, *m.* dziesięciobok, *m.* — *a.* dziesięcioboczny.
- Décagramme, *m.* waga dziesięć gramów.
- Décaisser, *v. a.* wypakować, przesadzać ze skrzyni w ziemię.
- Décalitre, *m.* miara dziesięć litrów.
- Décalogue, *m.* dziesięcioro przykazania Bożkiego.
- Decalquer, *v. a.* powtórnie oddrukować.
- Décameron, *m.* Dekameron, *m.* dzieło, historia dziesięciodniowych zdarzeń.
- Décamètre, *m.* miara długości dziesięciu metrów, 5 sążni i 9 cali.
- Décampement, *m.* ruszenie, zwinięcie obozu.
- Décamper, *v. n.* obóz zwinąć, obozem ruszyć, *fig. fam.* uciec, umknąć.
- Décamyron, *s. m.* w farmacyi lekarstwo z dziesięciu gatunków wounych korzeni złożone.
- Décanal, *ale, a.* dziekański.

Décanat, *m.* dziesiątstwo, *n.* dziesiątkania.
 Décandrie, *s. f.* dziesiąta klasa roślin według Linneusza.
 Décaniser, *v. n.* zastępować miejsce dziekana, sprawować jego obowiązki.
 Decantation, *s. f.* wolne zlewanie płynu jakiego.
 Décanter, *v. a.* T. wyklarować, ciec z usadzonego gruntu powoli zlewać.
 Décaparti, *ie, adj.* w botanice podzielony na dziesięć części.
 Décaper, *v. a.* T. z grynszpanu miedź odzyszczać, — *n.* T. przeżęglować mimo górę nadmorską.
 Décapétalé, *ée, adj.* w botanice dziesięciopręcikowy.
 Decaphylle, *adj.* w botanice mówiące o kielichu na dziesięć części podzielonym.
 Décapitation, *f.* ścięcie, *n.* ucięcie głowy, oczyszczenie miedzi z grynszpanu.
 Décapiter, *v. a.* ścinać, ścinać kogo.
 Décapole, *s. f.* w geografii okolica, w której jest dziesięć miast główniejszych.
 Décarreler, *v. a.* kamienie, flizy wymować, wyłamywać.
 Décastère, *s. m.* miara do mierzenia brył, czyli dziesięć stérów.
 Decastyle, *s. m.* w architek. budowla, której przód ozdobiony jest rzędem dziesięciu słupów.
 Décasyllabe, *a.* dziesięciosyllabny.
 Décédé, *ée, a.* zmarły, umarły, — *m. et f.* zmarły, umarły, *a.*
 Décéder, *v. a.* umrzeć śmiercią naturalną.
 Déceindre, *v. a.* odpasać.
 Decéint, *e, adj.* ogołocony z przepaski.
 Déclement, *m.* objawienie, wyjawienie, obwieszczenie, *n.*
 Déceler, *v. a.* wydadź, odkryć, wyiawić
 Décembre, *m.* grudzień, *m.*
 Décommment, *adj.* przystoynie, skromnie, przyzwoicie.
 Décemvir, *m.* Decemwir, *m.*

Décemvirat, *m.* Decemwirat, *m.*
 Décence, *f.* przystoyność, *f.*
 Décennal, *ale, a.* dziesięcioletni.
 Décennales, *s. f. pl.* święta obchodzone przez Cesarzów Rzymskich każdego dziesiątego roku ich panowania.
 Décent, *ente, a.* przystoyny.
 Deception, *f.* T. chytrność, *f.* oszukanie, *n.*
 De ce que, *c. że, dla tego że, ponieważ.*
 Décercler, *v. a.* obręcze zdiąć, odbić.
 Décerner, *v. a.* przysądzić, przypisać, osądzić, stanowić, postanowić.
 Décès, *m.* śmierć, *f.* zyciecie ze świata, *n.*
 Décévable, *adj.* mogący być oszukany.
 Décevant, *ante, a.* omylny, fałszywy.
 Décevoir, *v. a.* oszukać, zwieść, zawieść.
 Dechagriner, *v. a.* rozpędzić smutek, rozweselić.
 Déchainement, *m. fig.* łajanie, *n.* gniew, iad, *m.*
 Déchainer, *v. a.* rozpętać, łańcuchy zdiąć z kogo, *fig.* podszucować kogo na kogo, *se —, r. fig.* (*contre q.*), łajać, iad, gniew swój na kogo wylewać, wywierać.
 Déchalander, *v.* Désachalander.
 Déchanter, *v. n.* ustąpić od czego, powolniejszym się okazać, *il y a bien, à —, daleko do tego.*
 Déchaperonner, *v. a.* zdiąć sokółowi kapturek.
 Decharge, *f.* wyładowanie, wystrzelenie, wypalenie, wyzwolenie, uwolnienie, ulżenie, *n.* ulga, *f.* kwit, rewers, *m.* komórka do chowania gratów, *f.* guoiowisko, *n.* spław, *m.* — de coups de bâton, zbicie, zwalenie kłiem, *n.*
 Déchargement, *m.* wyładowanie, odładowanie, *n.*
 Déchargeoir, *s. m.* wał krosienny, utok na którym płótno zwiłaja.

- Décharger**, *v. a.* wyładować, zwałić, składać, ulżyć, wypróżnić, wyprowadzić, wypalić, wystrzelić, ładunek wyjąć, wyzwolić, uwolnić, niewinnym kogo osądzić, skwitować, wymazać dług, — un registre, un compte, z regestru, z rachunku wymazać, — un accusé, świadczyć na korzyść oskarżonego, *fig.* — le plancher, opuścić izbę, wyszła z pokoju, — son coeur, ulżyć sercu, — sa colere sur qq., gniew wyrzucić na kogo, — un coup de poing, pięścią uderzyć, se —, *r.* zdiąć, złożyć ze siebie ciężar, wypróżnić się, wpadać, wpływać (o rzekach), zblakować (o kolorach), *fig.* le tems se decharge, zaczyna padać, se —, d'un soin, d'une affaire sur qq., staranie, zatrudnienie na kogo zwalić, se — de qc., pozbydź się rzeczy iakiej, oddalić od siebie.
- Déchargeur**, *m.* ten co wyładuje, zładuje, *m.*
- Décharmer**, *v. a.* odczarować
- Décharné**, *éc. p. et a.* chudy, wychudły etc., *fig.* style —, niemiły styl.
- Décharner**, *v. a.* kość z mięsa odbierać, chudzić, wychudzić, *fig.* — une langue, język z powabu ogółać.
- Décharpir**, *v. a. fam.* rozrywać za łeb się biorących.
- Déchasser**, *v. a.* wybć gwoźdź.
- Déchaumer**, *v. a.* wyrzywać ze zagonów rżysko, uprawiać pole.
- Déchaussé**, *éc. p. et a.* bosy.
- Déchaussement**, *m.* okopanie, wzruszanie ziemi koło korzenia drzewa, *n.*
- Déchausser**, *v. a.* wyzuć, zzuć trzewiki etc., zdiąć pończochy komu z nóg, okopać, wzruszać ziemię, *T.* — un mur, fundament muru odkryć.
- Déchaussoir**, *s. m.* skrobaczka do odłączenia dziaseł z zęba co ma bydź wyrwany.
- Déchaussures**, *s. f. pl.* legowisko wilcze, miejsce gdzie wilk leżał.
- Déchéance**, *f. T.* strata, upadek prawa, *m.*
- Déchet**, *m.* umniejszenie, *n.* utrata, strata, *f.*
- Déchevelé**, *éc. a.* z rozpuszczonemi włosami.
- Décheveler**, *v. a.* roztergać, rozczochrać włosy komu, czépek z głowy zedrzeć.
- Déchevêtrer**, *v. a.* wyuzdać z uzdziennicy.
- Déchiffable**, *a.* łatwy do odcyfrowania.
- Déchiffement**, *m.* odcyfrowanie, *n.*
- Déchiffrer**, *v. a.* decyfrować, *fig.* odkryć co, doysdź do czego, (*qq.*), wysławić, opisać kogo.
- Déchiffreur**, *m.* decyfrant, odcyfrujący pismo.
- Déchiqneter**, *v. a.* narzynać, karbować, wycinać, wyrzynać (w ząbki).
- Déchiqneture**, *f.* narzynanie etc., *n.*
- Déchirage**, *m.* bois de —, drzewo ze starych okrętów, *n.*
- Déchirant**, *ante, adj.* rozdzierający serce.
- Déchiré**, *éc. p. et a.* podarty, rozdarty, obdarty.
- Déchirement**, *m.* rozdarcie, rozrywanie, *n. fig.* — d'entrailles, rznięcie w brzuchu, *n.* — de coeur, ból serca, żal, *m.* utrapienie, *n.*
- Déchirer**, *v. a.* rozerwać, rozedrzeć, rozszarpać, oderwać, odedrzeć, rozłżyć, *fig.* obmawiać, oczernić, — le coeur, kraić, gryźć serce, męczyć.
- Dechireur**, *s. m.* ten co rozdziera, co drze.
- Déchirure**, *f.* rozdarcie, *n.* dziura, *f.*
- *Déchoir**, *v. n.* podupaśdź, spaśdź z czego, schudnąć.
- Déchouer**, *v. a.* okręt wydobydź z piasków.
- Déciare**, *s. m.* dziesiąta część miary nazwaney *Are*.
- Décidé**, *éc. p. et a.* gotów, męźny, *v. verb.*

Décidément, *ad.* mężnie, wyraźnie, mianowicie.
Décider, *v. a. (gc.)* rozsądzić, rozwiązać, (*gg*) przywieść, przyprowadzić kogo do czego, — *n.* (*de gc.*) sądzić o czym, rządzić czém, oznaczyć, udzielić, se —, *r.* namyślić się, rozmyślić się.
Decigramme, *s. m.* dziesiąta część miary nazwanej *gramme*.
Décilitre, *s. m.* dziesiąta część miary nazwanej *litre*.
Déciller, *v.* Dessiller.
Décimable, *s. m.* dziesięcinny, dziesięcinie podległy.
Décimal, *e, a.* należący do dziesięciny, dziesiętny.
Décimateur, *m.* dziesięcinę wybierający.
Décimation, *f.* dziesiątkowanie, losowanie o dziesiątego żołnierza, dawanie dziesięciny, *n.*
Décime, *f.* dziesiąty grosz z dóbr duchownych czasem wybierany, *f.* (*Décimes*, *pl.* lepiey), pieniądz zamykający dziesiątą część franka.
Décimer, *v. a.* dziesiątkować dziesiątego na karę.
Décimètre, *s. m.* dziesiąta część miary nazwanej *metre*.
Décintre, *v. a.* buksztelunek sklepienia zebrać.
Décintre, *s. m.* młot mularski obosieczny.
Décirer, *v. a.* wosk z czego zdejmować.
Décisif, *ive, a.* finalny, ważny.
Décision, *f.* rozsądzenie, rozwiązanie, *n.*
Décisionaire, *s. m.* decydujący z upewnieniem.
Décisivement, *adv.* finalnie, nieodwołanym sposobem.
Décisoir, *a.* serment —, *T.* decydująca przysięga, *f.*
Décistère, *m.* dziesiąta część stéru.
Déclamateur, *m.* mówca, deklamator, *m.* — *a.* ton, style —, krasomowski ton, styl, *m.*
Déclamation, *f.* mowa, deklamacja, *f. fig.* mowa nadęta, *f.* łanianie, kpanie, *n.*
Déclamatoire, *a.* deklamacyjny.

Déclamer, *v. a.* mowę mieć, deklamować, — *n.* (*contre qq.*) mówić przeciw komu.
Déclaratif, *ive, adj.* deklaracyjny, — woła pańska obwieszczający.
Déclaration, *f.* oświadczenie się, świadczenie, oznaczenie, obwieszczenie, oznaymienie, okazanie, *n.* deklaracja, ustawa, *f. T.* spis, *m.* zadanie na piśmie.
Déclaratoire, *a.* acte —, formalne oświadczenie woli, *n.*
Déclarer, *v. a.* świadczyć, oświadczyć, zeznawać, oznaymić, obwieścić, deklarować, opowiedzieć, donieść, ogłosić (kogo generałem etc.), wyłuszczyć, objaśnić, se —, *r.* powiedzieć wołą swoją, oświadczyć się (o chorobie), pokazać się, wyskoczyć na członku pewnym.
Déclencher, *v. a.* otworzyć klamkę.
Déclie, *m.* baba do wbitania palów, *f.*
Déclin, *m.* schyłek, schód, *m.* zeyście, ubywanie, *n.* upadek, *m. T.* cyngiel przy fuzyi do szyszczenia zamku.
Déclinable, *a. T.* odmienny.
Déclination, *f.* deklinacja, przypadkowanie.
Déclinant, *a. m.* cadran —, ustępujący, ustępny kompas, *m.*
Déclinatoire, *s. m.* w sądach uchrona prawna dla nienależytego sądu.
Déclinatoire, *adj.* broniący się nienależnością urzędu.
Décliner, *v. n.* nachylać się, na schyłku być, podupaść, spodleć, ubywać, ustępować, uchodzić, — *a. T.* przypadkować (rzeczowniki etc.), odwracać co od siebie, wypraszać się z czego, — *son nom*, imieswoie powiedzieć.
Déclive, *m, f. adj.* pochyłony.
Déclivité, *f.* schyłek, *m.* pochyłość, *f.*
Décloître, *éc, adj.* ten co się z klasztora nazawsze oddalił.
***Déclorre et Déclorre**, *v. a.* rozrzucić, zrzucić, znieść płot, ogrodzenie.

Déclos, *ose, p. et a.* otwarty, nieogrodzony.
 Déclouer, *v. a.* odbić, oderwać co przybitego.
 Décochement, *m.* wypuszczenie strzały, *n.*
 Décocher, *v. a.* wypuścić strzałę, wystrzelić z łuku.
 Décoction, *f.* dekoka, *m.*
 Décoiffer, *v. a.* kornet z głowy zdjąć, włosy poczochrać, *fig.* żywicę i pęcherz z korka, z butelki zdymować.
 Décognoir, *s. m.* drewno kliniaste do rozbiegania formy drukarskiej.
 Décollation, *f.* ścięcie (S. Jana), *n.*
 Décollement, *m.* odklejenie, *n.*
 Décoller, *v. a.* odkleić, oderwać co przykleione, piłką na bilardzie od krawędzi, od brzegu odepchnąć, odpędzić, se —, *r.* odkleić się.
 Décolleter, *v. a.* piersi, szyję odkryć.
 Décolleur, *s. m.* ten, co łowią stokfisz, rybnie tey głowę ucina.
 Décoloré, *ée, p. et a.* błądy, zblakły, zblakowały, zblakowany.
 Décolorer, *v. a.* blakować, bladłem robić, se —, *r.* zblaknąć, zbladnąć.
 Décombrer, *v. a.* gruz zład wywieźć, wyprzątnąć.
 Décombres, *m. pl.* gruz, wiory, *m. pl.* heblowiny, *pl.*
 Décomposer, *v. a.* rozwiązać, rozłożyć, (*v.* Déconcerter).
 Décomposition, *f.* rozwiązanie, rozłożenie, rozłączenie, *n.*
 Décompte, *m.* wytrącenie, *n.* rezsta, *f.*
 Décompter, *v. a.* (*et n. fig.*) wytrącić, odrachować.
 Déconcert, *s. m.* niezgoda, różnica, rozdwojenie.
 Déconcerter, *v. a.* pomieszać w muzyce kogo, przerwać, *fig.* pomieszać, — *qq.*, les mesures de *qq.*, przedsięwzięcie, zamiary zniszczyć, se —, *r.* pomieszać się, zdumieć, odeszść od siebie.
 Déconfiancer, *v. a.* przestać ufać komu.
 Déconfire, *v. a.* do szczytu pobić, znieść (nieprzyaciół), *fig.* —

qq., w pomieszanie bez wszelkiej przytomności kogo wprawić.
 Déconfiture, *s. f.* główna klęska, walna wojska całego porażka, zniszczenie, bankructwo.
 Déconfort, *s. m.* utrapienie, fraszunek, stracenie nadziei, otuchy.
 Déconforter, *v. a.* serce komu psuć, odiać, upokorzyć, trwożliwym uczynić kogo, se —, *r.* serce tracić, zwątpić o sobie.
 Déconseiller, *v. a.* odradzać.
 Découiderer, *v. a.* przestać kogo szacować, poważać.
 Déconstruire, *v. a.* rozebrać.
 Décontenance, *ée, adj.* nieprzytomny, pomieszany, nieumiejący się znaleźć.
 Décontenancer, *v. a.* pomieszać kogo, se —, *r.* przytomność stracić.
 Déconvenue, *f. fam.* nieszczyście, złe powodzenie, *n.*
 Décor, *s. m.* ozdabianie, — ozdoba.
 Décorateur, *m.* ozdobiiciel, (artysta przyozdobienia na uroczystości do teatrów przysposabiający).
 Décoration, *f.* dekoracja, *f.* przyozdobienie, *n.* ozdoba, *f.*
 Décorder, *v. a.* rozkręcić, rozpleść (powróż).
 Décorer, *v. a.* ozdobić, przyozdobić.
 Décortication, *f.* obłupienie kory etc. z czego, *n.*
 Décorum, *m. fam.* garder le —, zachowywać przystoynść należyty.
 Découcher, *v. n.* se —, *r.* nie w domu, w inszém łóżku spać, *a.* z łóżka kogo wyrugować.
 *Découdre, *v. a.* od, rozpruć, — *n.* en —, *fig. fam.* iszść przeciw komu, odważyć się na co, se —, *r.* odpruć się, *fig.* złe, gorzeye się mieć (rzeczy, interesy).
 Découlant, *a.* odpływający.
 Découlement, *m.* ściekanie, *n.* spław, *m.*
 Découler, *v. n.* ściekać, spływać.
 Découpé, *ée, adj.* w herbach łuskawy, łuskowaty.

- Découper, *v. a.* poroz, rozrzynać, po —, rozkrawać, wyrzynać, wycinać.
- Découpeur, *m. euse, f.* wyrzynający co.
- Découplé *ée, adj.* dobrego składu, piękney talii.
- Découpler, *v. a. et n.* odwiązać, rozwiązać, rozsforować, *fig.* postać, puścić w pogoń za kim, komu na kark kogo postać.
- Découpure, *f.* wyrzynanie, *n.* wyrzynana robota, *f.*
- Décourageant, *eante, a.* wślący, trwożący, serce psuący.
- Découragement, *m.* utracenie serca, zwątpienie o sobie, niedufanie, *n.*
- Décourager, *v. a.* serce komu psuć, odeymować, trwożyć kogo, odstrzążyć, se —, *r.* serce, odwagę stracić.
- Décours, *m.* zachód, schód, *m.* ubywanie się życia, *n.* schytek choroby, *m.*
- Décousu, *ue, p. et a.* odpróć etc., *fig.* związku niemający, powikłany.
- Décousure, *f.* rozprócie, *n.* szew rozpróty, *m.*
- Découvert, *erte, p. et a.* odkryty, goły, à —, *ad.* nie okryto, pod niebem, z gołą głową, bez dachu, *fig.* otwarto, szczerze, bez ogródki.
- Découverte, *f.* wynalezienie, *n.* wynalazek, *m.* T. aller à la —, iść na wywiady.
- Découvreur, *m.* odkrywacz, *m.*
- *Découvrir, *v. a.* odkryć, wynaleźć, dopytać, postrzeć, — son jeu swoje grę wydać, *fig.* swój sposób myślenia, swoje zamiary wydać, — unsécret: tajemnicę wydać, se —, *r.* odkryć się, kapelusz, czapkę zdiąć, dać się złapać, wyśnić się (o powietrzu), *fig.* zwierzyć się, wydać się komu, nie strzedz się.
- Décrasser, *v. a.* chędażyć, ocierać, ścierać brud, *fig.* ociosać, ocierać kogo, se —, *r. fig.* wynieść się, podnieść się.

- Décréditement, *m.* utrata powagi, wiary, (kredytu), *f.*
- Décréditer, *v. a.* uymować, psuć, odebrać komu wiary, (kredyt), *fig.* (qq.), uszczerbiać, uymować komu sławy, se —, *r.* traścić wiary, (kredyt,) sławę, *fig.* pochwałę, wziętość stracić.
- Décrépit, *ite, a.* starzuchny, zgrzybiały, sędziwy.
- Décrépitation, *s. f.* w chemii palenie soli, aż łuskać albo trzeszczyć przestanie.
- Décrépiter, *v. a.* T. zgrzybieć.
- Décrépitude, *f.* wiek zgrzybiały, zeszyły, *m.* sędziwość, *f.*
- Décret, *m.* dekret, *m.* ustawa sądowa, *f.* rozkaz, ukaz, *m.* wyrok, *m.* décrets du ciel, *pl.* wyroki nieba, *pl. m.*
- Décretales, *s. f. pl.* dekrety papieżkie, część prawa duchownego, co w sobie listy różnych Papieżów na rozkaz Grzegorza IX. zebrane zawiera.
- Décréter, *v. a. et n.* dekretować, dekret wydać, postanowić, wyrok uczynić, wydać, — une maison, dekret na przedanie kamienicy etc. wydać.
- Décrétoire, *adj.* w medyc. stanowiący, kończący.
- Décri, *m.* wywołanie urzędowe (zakazanych pieniędzy, towarów), *n. fig.* niestawa, *f.* osławienie, złe mienie, *n.*
- Décrié, *ée, par. et adj.* okrzyczany, wywołany, homme —, człowiek co stracił swoją reputacją.
- Décrier, *v. a.* wywołać, zakazać (towary etc), *fig.* osławiać nieślusnie, źle mówić o czém.
- *Décrire, *v. a.* opisać.
- Décrivant, *ante, adj.* w geometryi mówiący o punkcie, linii albo powierzchni, które ruchem swoim tworzą linią, powierzchnią albo bryłą.
- Décrochement, *s. m.* odpinanie, zdejmowanie z haku.
- Décrocher, *v. a.* zdiąć co z haku.
- Décroire, *v. a.* nie wierzyć, zaprzeczac.

Décroissement, *m.* ubywanie, u-
mniejszenie, *n.*

*Décroître, *v. n.* ubywać, zmniej-
szać się.

Décrotter, *v. a.* z błota co ochę-
d-żyć.

Décrotteur, *m.* ten co trzewiki,
bóty chędoży.

Décrottoire, *f.* szczotka do bótów
etc., *f.*

Décrouter, *v. a.* o ieleniu rzucić
rogi, niemisię ocierać o drzewo.

Décruer, *v. a.* — le fil, przędzę
wyługować, w ługu wymyć.

Dé-rûment, *s. m.* wymywanie przę-
dzy w ługu.

Dé-ruser, *v. a.* kokon odplókać.

Déçu, *ue, p. et a.* oszukany, za-
wiedziony.

Décrire, *v. a.* rozrzedzać, rzad-
szem robić, *se* —, *r.* rozrze-
dnąć.

Décumane, *adj. f. porte décumane*,
jedna ze czterech bram rzym-
skiego obozu, to jest przeciw-
legła bramie *pretora* i najod-
leglejsza od nieprzyjacielskiego
stanowiska.

Décupeler, *v. a.* zlewać powoli
nachylając płyn taki, który po
wierzchu czegokolwiek pływa.

Décuple, *m.* dziesięć razy tyle,
— *a.* dziesięć razy większy.

Décupler, *v. a.* dziesięć razy po-
mnożyć.

Décurie, *f.* dekurya (rota dziesię-
ciu ludzi u Rzymian).

Décurion, *m.* dekuryon dowo-
dzący dziesięciu żołnierzom.

Décurrent, *ente, adj. w botanice*
mówiąc o liściach, których pod-
stawa przedłuża się na gałązkę
za punkt przyczepienia się, iako
w wielu gatunkach osetu etc.

Décussation, *f.* zycisk, spotkanie
dwóch linii w jednym punkcie.

Décussoire, *s. m.* instrument chi-
rurgiczny dla wydobywania ropy
przez otwór trepanem zrobiony.

Dédaigner, *v. a. et n.* gardzić,
pogardzać kim, czém.

Dédaigneusement, *adv.* z pogardą.

Dédaigneux, *euse, a.* gardzący,

pogardy godzien etc. czém,
wzgardliwy, faire le —, udawać,
grymasić się.

Dédain, *m.* wzgarda, pogarda, *f.*

Dédale, *m.* labirynt, *m.*

Dédamer, *v. n.* warcab z damy
złiać.

Dédans, *ad. w, we, wewnątrz, en*
—, *we* środka, *par* —, z we-
wnętrza, *przez, là* —, w czém,

w co, *de* —; z części wewne-
trzney, —, *m.* wewnątrz, *n.*

część wewnątrz czego, galerya,
f. ganek w piarni, *m.*

Dédicace, *f.* poświęcenie kościoła,
przypisanie książki komu, *n.* de-
dykacya, *f.*

Dédicateur, *s. m.* xięgę komu de-
dykujący, dedykator.

Dédicatoire, *a. f.* épître —, przy-
pisanie książki, *n.* dedykacya, *f.*

Dédier, *v. a.* poświęcać (kościół),
poświęcić, przeznaczyć co do
czego, przypisać, dedykować

książkę komu, *se* —, *r.* (*à qc.*)
poświęcić się czemu.

*Dédire, *v. a.* (*qq*) odwoływać,
zbierać, nie uiszczać słowa czyie-
go, na kłamcę kogo wystawić. *se*

—, *r.* (*de qc.*) odwołać nie do-
trzymać słowa danego, odstą-
pić, opuścić co.

Dédit, *m.* odwoływanie, *n.* nieui-
szczenie słowa.

Dédommagement, *m.* nagrodzenie,
n. nagroda, *f.*

Dédommager, *v. a.* (*qq. de qc.*)
szkodę komu nagrodzić za co,
se —, *r.* nagrodzić sobie szko-
dę, odwetować szkodę, wysiść
z biedy.

Dédorer, *v. a.* pozłotę z czego
oskrobać, odtrzeć, *se* —, *r.*
pozłotę tracić.

Dédormir, *v. n.* *fam.* faire — de
l'eau, wodę zagrzać trochę.

Dédoubler, *v. a.* wypruć, wyiąć
podszewkę, — un régiment,
zmniejszyć regiment o połowę
ludzi.

Dédoubling, *f.* wytrącenie (sumy),
wywodzenie, dowodzenie cze-
go, *n.*

- Déduire, *v. a.* wytrącić, odrachować, uiąć, wywodzić, dowodzić.
- Déduit, *s. m.* krotofila, uciecha, roskosz.
- Dédurcir, *v. a.* odmiękczać, zapobiegać twardnieniu.
- Déesse, *f.* bogini, *f.*
- Défâcher (se), *v. r. fam.* uspokoić się, z gniewu opłonać, udobruchać się.
- Défâillance, *f.* osłabienie na siłach, omdlewanie, *n.* mdłość, *f.* T. rozpuszczenie się ciała iakiego przez wilgoć powietrza, *n.*
- Défaillant, ante, *s. w sądach* ten co opuścił termin, — niestawiający na roki, — *adj.* niszczeniacy, słabiący.
- *Défaillir, *v. n. vid.* Manquer, osłabieć, mdleć.
- *Défaire, *v. a.* rozwiązać, rozebrać, rozrzucić, w niwecz obrócić, zruynować, zabić, stracić, wyciąć w pień, zniszczyć (wojsko), schudnąć, *fig.* — *qq.* przechodzić kogo, wygórować nad kogo w czém, (*qq. de qc.*) wyzwolić, wybawić kogo z czego, se —, *r.* wschodzić, rozpuszczać się, tęgość stracić, wywietrzeć (o winie), *fig.* wpaść w pomieszanie, zmieszać się, se — *de qc.*, uwolnić się od czego, pozbawić się czego, se — *d'une personne*, pozbyć się kogo, zabić kogo, se — *de soi-même*, zabić się, se — *d'une chose*, pozbyć się czego, przedać.
- Défait, aite, *p. et a.* rozwiązany etc., chudy, wyszły.
- Défaite, *f.* klęska, rozsyпка, *f.* rozproszenie wojska, *n.* odbył towarów, *m. fig.* wynówka, *f.* wykręty, *pl.* pozór, *m.*
- Défalcation, *f.* wytrącenie (summy), *n.*
- Défalquer, *v. a.* wytrącić, uiąć.
- Défaut, *m.* niedostatek czego, błąd, *m.* wada, niedoskonałość, przywara, *f.* — *des côtes*, słabizna pod żebrami, *f.* — *au défaut*, *ad.* w niedostatku, zamiast, T. faire —, nie stawić się na za-

- proszenie, par —, dla niepostusznego niestawienia się.
- Défaveur, *f.* niełaska, *f.* podeyżnienie, *n.*
- Défavorable, *a.* niełaskaw, szkodliwy, nieprzychylny.
- Défavorablement, *adv.* nieprzychylnie, niełaskawie.
- Défecation, *s. f.* w chemii i farmacyi oczyszczenie, klarowanie płynu iakiego.
- Défacts, *s. m. pl.* u xięgarzy oddzielne arkusze, nadliczebne, zbywające, defektowe.
- Défectif, ive, *adj.* w grammatyce o słowach nie mających wszystkich czasów, niedostatecznych, niedoskonałych.
- Défection, *v. n.* odstąpienie, odpadnienie, *n.*
- Défectueusement, *adv.* niedostatecznie, niezupełnie.
- Défectueux, euse, *a.* niedostateczny, niedoskonały, niecały, niezupełny.
- Défectuosité, *f.* wada, *f.* błąd, *m.* przywara, niedoskonałość, *f.*
- Défendable, défensable, *a.* co się da, co można bronić, *fig.* à son corps —, z musu, przymuszonym sposobem, niechętnie.
- Défendeur, *m.* deresse, *f.* T. strona odporna, oskarżona, *f.*
- Défendre, *v. a.* bronić, zabronić, zakazać, se —, *r.* bronić się, z oskarżenia się uniewinnić, przeczyć, (*de qc.*), wymawiać się, wzbraniać się od czego, targować się, natargować się, wstrzymać się, powściągać się od czego, zastaniać się od czego.
- Défends, défens, *m.* T. être en —, na nieiaki czas byź zakazaniem.
- Défensable, *m. f. adj. v.* Défendable.
- Défense, *f.* obrona, *f.* odpór, wstręt, zakaz, *m.* zakazanie czego, *n.* hors de —, nie byź w stanie bronienia się, — *pl.* usprawiedliwienie się na piśmie oskarżonego, *n.* szançe zasłaniająca, kły dzika, *pl. m.*
- Défenseur, *m.* obrońciel, obrońca, *m.*

Défensif, *ive, a.* odporny, do obrony, odporu służący, — *m.* T. środek zapobiegania, *m.*

Défensive, *f.* odpór, *m.* obrona, *f.*

Déféquer, *v. a.* w chemii oczyszczać płyn.

Déférant, *ante, a.* powolny, grzeszny.

Déference, *f.* powolność, *f.* wzgląd, respekt, *m.*

Déférent, *é, adj.* w astronomii cyrkuł, w którym się planeta obraca, w anatomii naczynia wyrabiające nasienie, — *s. m.* znak miejsca, gdzie moneta bita.

Déférer, *v. n.* (à) ku woli czynić, dogadzać komu, szanować wola, zdanie czyie, bydź zdania czyiego, słuchać rady czyiey etc., — *a.* ofiarować, przyznać (przy sięgę), dadź (komu urzął), donosić, oskarżyć, — *le serment à qq.*, wymagać przysięgi od kogo.

Déferler, *v. a.* rozpuścić żagle.

Défermer, *v. a.* wypuścić ze zamknięcia, ze zawarcia, uwolnić.

Déferer, *v. a.* podkowę oderwać, żelazo iakie od czego odiać, *fig. (qq.)*, pomieszać, zmieszać kogo, se —, *r.* podkowę zgubić, *fig.* pomieszać się, zmieszać się.

Défet, *m.* defekt, *m.* brakujący lub zbywający arkusz iakiey xiażki.

Défeuiller, *v. a.* obrywać liście.

Déffais, *s. m. pl.* w prawie ziemskim staw, rzeka dworska, w których nikomu oprócz pana łowić nie wolno.

Défi, *m.* wyzywanie (na pojedynek), *n.*

Défiance, *f.* podeyrzenie, powątpiewanie, niedowiarstwo, *n.*

Défiant, *ante, a.* podeyrzliwy, niedowierzający.

Déficit, *m.* to, czego nie ma (w rachunku, w kassie), niedobór, niedostatek, *m.*

Défier, *v. a.* wyzywać (na pojedynek), wyzywać kogo do czego na co, z kim ładu dóysdź, uragać się z czego, pogardzać

czém, nie dbać o co, se —, *r.* (*de qq. de qc.*), nie dowierzać komu, mieć kogo, co w podeyrzeniu, nie mieć czemu, obawiać się czego, przewidywać co.

Défigurer, *v. a.* zepsuć, oszpecić. Défilé, *m.* wąwóz, *m.* droga, przeprawa ciasna, *f.*

Défiler, *v. a.* zdeymować ze sznurka, rozplatać, *fig.* rozstać się, — *n.* isdź długim rzędem ieden po drugim, se —, *r.* zsunać się, spaśdź (ze sznurka), rozpleść się, rozerwać się.

Définer, *v. a.* dążyć, nachylać się, mieć się ku końcowi, ku schyłkowi swemu.

Défini, *m.* rzecz opisana, *f.*

Défini, *ie, p.* ef *a.* opisany, postanowiony.

Définir, *v. a.* opisać, określić, malować, *fig.* postanowić, uznać, przeznaczyć.

Définiteur, *m.* definitor, *m.* radzca Jenerała zakonu.

Définitif, *tive, a.* ostateczny, finalny, zupełny, en définitive, *ad.* ostatecznie, finalnie, finalną sentencyą, ostatecznym wyrokiem.

Définition, *f.* opisanie, *n.* opis, *m.* definicya, uchwała, *f.* dekret, *m.*

Définitivement, *ad.* ostatecznie, finalnie, zupełnie.

Définiteoire, *s. m.* definitorz, miejsce, gdzie się zgromadzaia prze-dnieysi zakonnicy.

Déflagration, *f.* T. spalenie ciała, *n.*

Déflagmation, *f.* T. spuszczenie wody, *n.*

Défflegmer, *v. a.* w chemii odłączyć od czego wilgoć albo flegmę.

Déffleurir, *v. n.* okwitnąć, przekwitnąć, — *a.* ogołocić z kwieciami drzewo, obetrzeć ze śliwki dojrzały kolor niebieskawy.

Déflexion, *f.* T. odstępianie.

Défloration, *f.* zgwałcenie wianka panieńskiego, *n.*

Déflorer, *v. a.* zgwałcić pannę, dziewczynę, panieństwo odebrać.

Défluer, *v. n.* w astrologii odda-

- łać się coraz bardziej, *mówiąc o planecie.*
- Défoucement, *m.* wybicie dna z beczki, *n.*
- Défoncez, *v. a.* wybić dno z beczki, *se —, r.* wypaść (o dnie beczki etc.).
- Déformer, *v. a.* zepsuć, niekształtnym uczynić.
- Défouetter, *v. a.* zdiąć sznurek, którym ściśnięta była xiążka u *introligatora.*
- Défournier, *v. a.* wylać z pieca.
- Défrai, *m.* zapłacenie za kogo, *n.*
- Défrayer, *v. a.* (*qq.*) utrzymywać kogo, zapłacić za kogo, *fig. fam.* — la compagnie, bawić, rozweselać kompanią.
- Défrichement, *m.* karczowanie, uprawianie, wyrabianie nowiny, *n.*
- Défricher, *v. a.* karczować, uprawiać, wyrabiać nowinę, *fig.* rozwikłać, wywikłać mieszaninę, wyjaśnić, wyłożyć.
- Défricheur, *m.* karczownik, uprawiacz roli, *m.*
- Défrisier, *v. a.* kędzierzawość włosów wygładzić, zepsuć, — une peruke, wyczesać włosy, papilotki peruki.
- Défroncer, *v. a.* wysmarszczyć fałdy, *fig.* — les sourcils, weselszą, przyjemniejszą przybrać minę, czoło, twarz wypogodzić.
- Défroque, *f.* puścizna po zakonniku, *m. fam.* pozostałość, puścizna po kim, *f. pl.*
- Défroquer, *v. a.* zrzucić suknią zakonną, kapiecę, *fig.* ogołocić, odrzeć kogo ze wszystkiego, *se —, r.* z klasztoru wystąpić.
- Défructu, *s. m.* obrus, serwety, talerze i inne naczynia stołowe, frukty, sałata, drzewo, świece, etc., które dostarcza ten, co swój stół składkowym ofiaruje biesiadnikom.
- Défuner, *v. n.* ogołocić okręt z lin, żagłów i dalszych jego potrzeb.
- Défunt, *unte, a.* zmarły, nieboszczyk, *m.* testator, zostawiający po sobie dziedzictwo, *n.*
- Dégagé, *ée, p. et a.* wolny, niezmysłony, otwarty, zuchwały.
- Dégagement, *m.* wykupienie, *n.* wolność, *f.* uwolnienie, *n.* swoboda, *f.* wypełnienie, dotrzymanie, albo odwołanie słowa swego, *n.* osobny wychód, *m.* drzwi poboczne, *pl. f.* zrzeczność, *fig.* otwartość, zuchwałość, *f.*
- Dégager, *v. a.* wykupić, uwolnić, oswobodzić, *fig.* — sa parole, uwolnić się od słowa danego, dotrzymać, wypełnić słowo dane, *se —, r. (de qc.)* uwolnić się, wyswobodzić się, wywikłać się z czego.
- Dégaine, *f. fam.* d'une belle —, śmiesznym, niezgrabnym sposobem, *voilà une belle —, wielkie to głupstwo.*
- Dégainer, *v. a.* dobyć szpady z pochwy, rzucić się do broni, *fig.* brave jusqu'à —, ten, który się stawia mężnym a nie iest nim, kto wiele obiecuje a nie nie dotrzymuje.
- Déganter, *v. a. et se —, r.* zdiąć rękawiczki.
- Dégarnir, *v. a.* ozdoby, sprzęty znieść, zdiąć, (*fortecę*) ogołocić z żołnierza, załogę, garnizon ściągnąć, — un bois, bór, las wyciąć, *se —, r.* lekko się ubrać, wyłysieć.
- Dégasconner, *v. a.* oduczyć kogo słów i nałogów Gaskońskich.
- Dégât, *m.* spustoszenie, zniszczenie rozszaflowanie czego, strawienie czego niepotrzebne, *n.*
- Dégaucher, *v. a.* przygotować, sporządzić.
- Dégaucher, *v. a.* u rzemieślników ociosać, wyrównać, do potrzeby przygotować.
- Dégauchissement, *s. m.* ociosywanie, przygotowywanie.
- Dégel, *m.* odwilż, odmiękczyć, *f.* taienie, *n.*
- Dégeler, *v. a. n. et i. se —, r.* tajać, rozmarznąć.
- Dégénération, *f.* wyrodzenie się, zgorzenie się, *n.*
- Dégénérier, *v. n. (de-en qc.)* wy-

- radzać się, przemienić się w gorsze, zgorzyszyć się.
- Dégingandé, *é. a. fam.* niezgrabny, kiwaiący się w chodzeniu.
- Dégluer, *v. a.* z lepu odrywać, se —, *r.* z lepu się oderwać, ulecieć, se — les yeux, wytrzeć sobie oczy.
- Déglutinateur, *s. m.* w anatomii muszkuł w uściu gardła.
- Déglutition, *f.* połknięcie, *n.*
- Dégobiller, *v. a. fam.* wywomitować, wybluć.
- Dégobillis, *m. fam.* wybluty wymiot, *m.*
- Dégoiser, *v. a.* śpiewać, świegotać, *fig.* wygadać, wypleść.
- Dégorgement, *m.* rozlanie, wylanie, wpadnięcie (rzeki w morze), rumowanie, wyszlamowanie, *n.*
- Dégorgeoir, *s. m.* drót do przewiercenia zapału armatniego.
- Dégorger, *v. a.* et *n.* rumować, wyszlamować, chędożyć, wypłókać (wętnę etc.), — *n.* oddech sobie zrobić, otwór znaleźć, faire — le poisson, przesadzić rybę w wodę żywą z wody szlamowatej, se —, *r.* wpadać (o rzekach), wyczyścić się (o rybach).
- Dégoter, *v. a. fam.* wyrugować kogo z miejsca.
- Dégourdi, *a.* ten, któremu giętkość przywrócona, — *m. fig.* chytry, ożywiony.
- Dégourdir, *v. a.* odziębić, ożywić (członki zdrętwiałe), faire — de l'eau, zagrzać trochę zimną wodę, *fig. (qq.)*, ociosać, żwawszym, grzeczniejszym kogo zrobić, se —, *r.* ożywieć, odziębić się, *fig.* żwawszym, grzeczniejszym, polityczniejszym się zrobić, zostać.
- Dégourdissement, *m.* ożywienie, odziębienie zdrętwiałych członków, *n.*
- Dégoût, *m.* brzydzenie się, *n.* obrzydliwość, ohyda, *f.* obrzydzenie sobie, *n. fig.* niechęć, *f.* niesmak, *m.* nieukontentowanie, *n.*
- Dégoûtant, ante, *a.* obrzydliwy, *fig.* odrażający.
- Dégoûter, *v. a.* obrzydzić, obrzydliwość sprawować, apetyt komu zepsuć, *fig. (q. de qc.)* odrażać kogo od kogo, psuć komu ukontentowanie w czém, odrażę sprawić, se —, *r. (de qc.)* obmierznąć sobie, uprzykrzyć sobie co.
- Dégouttant, ante, *a.* ściekający, ciekący.
- Dégoutter, *v. n.* kapać, ciec, ściekać.
- Dégradation, *f.* odsądzenie czci, wyzucie, zrzucenie z godności, poniżenie, oddalenie *np.* z urzędu, spustoszenie, *n.* szkoda (w lesie poczyniona), *f.* upadek, zniszczenie, puszczenie, zblakowanie koloru, *n.*
- Dégrader, *v. a.* od czci, godności odsądzić, wyznąć, zrzucić kogo z godności, poniżyć kogo, uwłaczać sławie czyjej, kaleczyć sławę czyją, psuć, pustoszyć.
- Dégraffer, *v. a.* rozpiąć, odpiąć (haftki).
- Dégraissage, *s. m.* wywabianie płam z tłustości pochodzących, — zbieranie tłustości z czego.
- Dégraisser, *v. a.* tłustość zbierać z czego, plamy z tłustości pochodzące wywabiać, z tłustości obierać, czyścić co, *fig. fam. (qq.)* oskubać bogatego.
- Dégraisseur, *m.* wywabiacz płam.
- Dégraissoir, *s. m.* narzędzie do wycierania wełny namydłoney.
- Dégrappiner, *v. n.* w marynarce ściągać okręt z lodu za pomocą haków.
- Dégras, *s. m.* tran rybi do wyprawiania skór, — chata, w której stokfisz łowiony oprawiają.
- Dégravoiment, *m.* podbieranie, podmywanie, *n.*
- Dégravoyer, *v. a.* podbierać, podrywać brzegi (o rzekach).
- Dégré, *m.* wschody, *pl.* stopień, *m.*
- Dégréer, *v. a.* — un vaisseau, okręt żaglowy pozbawić.

- Dégringoler, *v. a. fam.* szybko na dół lecieć, biec.
- Dégróssage, *s. m.* scieńczenie drótu srebrnego albo złotego.
- Dégrósser, *v. a.* zmniejszać, — przeciągać drót przez drótownicę z dziurami różney wielkości.
- Dégrossi, *s. m. w mennicy* narzędzie do spłaszczania i wyrównania monety.
- Dégrossir, *v. a.* wycieńczyć, wykrzesać, *fig.* do porządku przyprowadzić.
- Déguenillé, *ée, a.* odarty, o-szarpany.
- Déguerpir, *v. a. et n. T.* opuścić, porzucić co, wyrzec się czego, *fig. fam.* uciec, umknąć.
- Déguerpissement, *s. m.* rezygnacya na dziedzictwo, wyrzeczenie się dziedzictwa.
- Dégueuler, *v. n. fam.* womitować.
- Déguignonner, *v. a.* odwrócić nie-szczęście, *szczególniey w grze.*
- Déguisement, *m.* przebranie się, *n. fig.* zmyślanie, pokrywanie czego, *n.* ułożona postawa, *f.*
- Déguiser, *v. a.* przebrać kogo, *fig.* zmyślać, udawać, pokrywać co czém, *taić, se —, r.* przebrać się, *fig.* inszą wziąć, przybrać na siebie postać, udawać.
- Dégustation, *f.* kosztowanie, probowanie napoiu, *n.*
- Déhait, *s. m.* frasunek, smutek.
- Déhaitié, *ée, adj.* chory, smutny.
- Déhâler, *v. a. et n.* ogorzałość spędzić, cerę wybielić, *se —, r.* wybieleć.
- Déhanché, *ée, a.* słaby na łądźwie.
- Déharder, *v. a.* puszczać psy we czworo albo w sześcioro powiązane.
- Déharnachement, *m.* rozebranie konia ze szoru, wyprzężenie, *n.*
- Déharnacher, *v. a.* rozebrać konia ze szorów, wyprządz.
- Déhérence, *v. Déshérence.*
- Déhonté, *v. Ehonté.*
- Dehors, *ad.* na dwór, na dworze, *par —, powierzchownie, ze-*
- wnątrz, z wierzchu, zewnątrznie; *prp.* zza (o mieyscu mówiąc), *en —, zewnątrz, de —, ze dworu, — m.* powierzchowność, *f.* *au —, zewnątrz, z wierzchu,*
- Dehors, *pl.* wały i różnezwierchne obrony fortecy, *pl. fig.* pozór, *m.* okazałość, *f.*
- Déicide, *m.* bogobójstwo, zabicie syna Bożego, *n.* popełniający ie, *m.*
- Déification, *f.* policzenie między bogów, *n.*
- Déifier, *v. a.* policzyć między bogów, cześć boską oddawać.
- Déisme, *m.* wiara w Boga, *f.*
- Déiste, *m. et f.* w Boga wierzący, *deista, m.*
- Déité, *f.* Bóstwo, *n.* istota Boska, *f.*
- Déiviril, *é, adj.* Boski i ludzki.
- Déjà, *ad.* już.
- Déjection, *s. f.* wypróżnienie żołądka, ekskrementy, wymiot.
- Déjeter (se), *v. r.* skrzywić się, wypaczyć się (o drzewie).
- Déjeûné, albo Déjeûner, *m.* śniadanie, *n.* taca z filiżankami, i co do tego należy.
- Déjeûner, *v. n.* śniadanie iść.
- *Déjoindre, *v. a.* rozłączyć, rozbić, rozedrzeć, rozłupać, *se —, r.* odłączyć się, odłupać się, rozchodzić się.
- Déjoint, *é, adj.* rozłączony, rozdzielony.
- Déjouer, *v. a. (qq.)* stać komu na przeszkodzie, — un projet, complot, zamiar, przedsięwzięcie czyie wniwecz obrócić, — *v. n.* obracać się za powiewaniem wiatru, zegrać się, źle grać.
- Déjuc, *s. m.* świt, czas, w którym ptastwo powietrzne i domowe ze siedliska swego złata.
- Déjucher, *v. a. et n.* kury etc. spędzić z grzęd, zlecieć, zeskoczyć z niey, *fig. fam.* spędzić, wygnać.
- Déla, *v. Là.*
- Délabré, *ée, p. et a.* odarty, posuty etc.
- Délabrement, *m.* spustoszenie, *n.* nierząd, podupadek, nieład, *m.*

Délabrer, *v. a.* zepsuć, popsuć, rozedrzeć. *fig.* zruynować, w niewecz obrócić, popsuć.

Délacer, *v. a.* rozsznurować.

Délai, *m.* odwłoka, zwłoka, *f.* przeciągnięcie się, *n. T.* czas sądownie przeznaczony, *m. sans* —, bez odwłoki, niezwłocznie.

Délaissement, *m.* opuszczenie w biedzie, *n. T.* opuszczenie, ustąpienie, *n.*

Délaisser, *v. a.* opuścić, *T.* zostawić, odstąpić.

Délardement, *s. m. w archit.* ścięczenie pod stopniami.

Délarder, *v. a. T.* krawędź obciąć, okrągłym robić.

Délassement, *m.* odpoczynek, *m.* przerwanie roboty dla nabrania sił, *n.*

Délasser, *v. a.* posilić, pokrzepić kogo, odpoczynek dać komu, *se* —, *r.* odpocząć, sił nabrać po robocie, posilić się.

Delater, *v. a.* łaty dachowe odiać.

Délateur, *m.* trice, *f.* donosiciel, oskarżyciel, *m.*

Délation, *f.* doniesienie, oskarżenie, obwinienie.

Délavé, ée, *a.* blade (o kolorach.)

Délaver, *v. a.* blade malować, bladym robić.

Délayant, *e. s. m. adj.* płynniejszym czyniący, rozpuszczający.

Délayement, *m.* rozczynienie, rozpuszczenie, zarobienie, *n.*

Délayer, *v. a.* rozczynić, zarobić, rozpuścić, — *la chaux*, wapno gasić.

Déléatur, *s. m. T.* drukarski znaczek w korekturze, ostrzegający, że literę albo słowo wyrzucić potrzeba.

Délectable, *a.* przyjemny, miły.

Délectation, *f.* rokosz, uwiecha. *f.*

Délecter, *v. a.* rozweselić, ucieścić, cieszyć, *se* —, *r.* rozweselać się, cieszyć się, *fam.* (*à qc.*), cieszyć się z czego, mieć swe ukontentowanie w czym.

Délégation, *f.* kommissya do rozszczenia czego etc., assygnacya (przekaz) na spłacenie długu innym długiem, *f.*

Délagué, *m.* kommissarz, deputat, *m.*

Délaguer, *v. a.* zesać, deputować na kommissyą, mianować, przeznaczyć.

Délestage, *s. m.* wyładowanie z okrętów balastu, tojest gruzu, kamieni.

Délester, *v. a.* balast, lest wyładować.

Délétère, *a.* śmiertelny, o śmierć przyprowadzający.

Déliaison, *s. f. u mularzy* pewien sposób układania kamieni.

Déliastes, *s. m. pl.* obywatele a-teńscy co pięć lat obierani dla czynienia ofiar Apollinowi w Delos, w czasie tej podróży i całego obrzędu, który nazywano *Delios*, prawa bronii karania śmiercią obwinionych, i dla tego dla dopełnienia wyroku śmierci na Sokratesa, po osądzeniu jego 30 dni czekano.

Délibérant, *ante, a.* wątpliwy, niepewny.

Déliberans, *s. m. pl.* radzcy, ci, którzy w zgromadzeniu iakiem mają prawo radzić.

Délibératif, tive, *a.* poradny, deliberacyjny, głos mający.

Délibération, *f.* rada, *f.* naradzenie się, *n.* deliberacya, *f.* rozważanie, namysłanie się, *n.* uchwała, *f.*

Délibéré, ée, *p. et a.* rozważony etc., wolny, odważny, nieustraszony, *de propos délibéré*, umyślnie, — *m.* urzędowna odpowiedź, *f.* postanowienie, *n.*

Délibérement, *ad.* mężnie, odważnie, umyślnie.

Délibérer, *v. n.* namyslać się o czym, rozważać co, postanowić, prześlęwzić co, uchwalić.

Délicat, ate, *a.* smaczny, subtelny, delikatny, *fig.* uciążliwy, dotkliwy, wymysłny, wygodny, czuły, rokoszuy, śliski, niebezpieczny.

Délicatement, *adv.* delikatnie, miękko, czule, wymysłnie, rokosznie.

Délicater, *v. a.* pieścić się z kim,

- pieścić, rozpieścić kogo, se —, r. pieścić się.
- Délicatesse, *f.* smak wyborny, *m.* subtelność, delikatność, pie-szczota, *f. gg.* urażliwość, do-
tkliwość, czułość, *f.* Délica-
tesses, *pl.* — de la langue,
subtelności języka, *pl.* — de
la table, wymyślne, wyborne
potrawy, *f. pl.*
- Délice, *m.* rzecz przyjemna, *f.*
ces', *pl. f.* roskosz, uciecha, *f.*
- Délicieusement, *adv.* mile, przy-
jemnie.
- Délicieux, *euse, a.* delikatny,
przyjemny, miły.
- Délicoter, *v. a.* uździenić zdiąć
z konia, se —, r. uździenić
zemknąć, zrzucić.
- Délié, *é, p. et a.* rozwiązany etc.,
cienki, wysmukły, zgrabny, sub-
telny, *fig.* ostry, bystry, do-
wcipny.
- Déliennes, *a. f. pl.* święta na
część Apollina, które się od-
bywały w Delos, *p.* Déliastes.
- Déliér, *v. a.* rozwiązać.
- Délinéation, *f.* abrys, model, kon-
tur, *m.*
- Délinquant, *m.* złoczyńca, wino-
wayca, zbrodniarz, *m.*
- Délinquer, *v. n.* (tylko délinqué
używane.) występek popełnić,
wykroczyć.
- Déliquescence, *f.* rozpuszczanie,
rozpływanie się, *n.*
- Déliquescent, *ente, adj. w chemii*
przyciągający z powietrza wil-
goć i przez to w płyn zamie-
niający się.
- Délire, *m.* szaleństwo, szalenie,
n. zawrot głowy, *m.*
- Délit, *m.* występek, *m.* zbrodnia,
f. T. arbre de —, drzewa skry-
cie ścięte, *n.*
- Déliter, *v. a. u mularzów* ka-
mien na bok, nie zaś na płą-
ską stronę, na której w gó-
rach z przyrodzenia leży, wmu-
rować.
- Délitescence, *s. f. w medyc.* nagłe
ustąpienie humorów szkodli-
wych wewnątrz ciała, od czego
zuka wrzód albo nabrzmiłość.
- Délivrance, *f.* wybawienie, uwol-
nienie, ratowanie kogo, poro-
dzenie, powicie, podawanie, wy-
dawanie, *n.*
- Délivre, *m. fam.* miejsce, błona,
w której się dziecię rodzi, *f.*
- Délivrer, *v. a.* wybawić, uwolnić,
wyzwolić, ratować, dadź, wy-
dadź, podadź, dostawić, wrę-
czyć, wyliczyć, wypłacić, do-
pomagać rodzącej, se —, r. u-
wolnić się, (d'un enfant), po-
rodzić, powić.
- Délivreur, *m.* dostarczający, wy-
dawający co, liwerant, *m.*
- Délogement, *m.* wyciągnięcie, —
des gens de guerre, wyciągnię-
nie, wymaszerowanie wojska,
przeprowadzanie się, odciągnię-
nie, ruszenie wojska, *n.*
- Déloger, *v. n.* wyprowadzić się,
przeprowadzić się, obozem ru-
szyć, daley ciągnąć, — *a. gg.*
spędzić, wyrugować, wygnać
kogo zkad.
- Délonger, *v. a. u sokolników* od-
wiązać sznurek od ptaka.
- Délot, *s. m. na okrętach* kółko
wewnątrz żłobkowane u liny,
aby się nie przecierała.
- Déloyal, *ale, a.* niewierny.
- Déloyalement, *adv.* niewiernie,
zdradliwie.
- Déloyauté, *f.* niewierność, *f.*
- Délphinium, *s. m.* ostrożka, bru-
natek ziele.
- Delta, *s. f.* litera grecka, mająca
kształt trójkąta, czwarta z po-
rządku.
- Deltoide, *adj. w anatomii* mu-
szkuł trójkątnej barki do góry
ciągnącej, *w botanice* mówiąc
o liściach mających kształt
trójkąta równoramiennego.
- Deltoton, ou Triangle, *s. m.* del-
toton, trójkąt na niebie ni-
żej *Andromedy*, dwudziesta
pierwsza Konstellacya północna.
- Déluge, *m.* potop świata, *m. fig.*
powódź, *f.* zatopienie, *n.* stru-
mien, potok, *m.* mnóstwo, wiel-
ka liczba, *un déluge de maux,*
de sang etc.
- Deluter, *v. a. u chemii* odluto-

- wać co, odkleić, odkitować naczyń zakleione, zalutowane.
- Démaclage**, *s. m. T. hutniczy* mieszanie masy szklanej.
- Démacler**, *v. a. mieszać*, przewracać masę szklaną w kotle żelaznym prętem do tego przeznaczonym.
- Démagogie**, *s. m. chęć przewodzenia w zamieszkach pospółstwa*, — staranie ziednania sobie przychylności ludu.
- Démagogique**, *adj. demagogiczny*, — należący do zamieszek pospółstwa.
- Démagogue**, *s. m. dowódca* wszelkiego poruszenia ludu, buntów, zamieszek, pospółstwa.
- Démaigrir**, *v. n. schudnąć*, — *a. cięszym*, szczuplejszym zrobić, ścięńczyć.
- Démaigrissement**, *s. m. strona* ociosana, uszczuplona, kamienia lub sztuki drzewa.
- Démaillotter**, *v. a. dziecię z* piełuch wywiać.
- Demain**, *ad. jutro*, — *matin, soir*, jutro rano, jutro wieczór, de — à —, od dnia do dnia, après —, poitrze, *fig. prov. à —*, na drugi raz, napotém.
- Démancher**, *v. a. wiać* trzonek, rękoieść, toporzyisko, se —, *r. wypaść z* rękoieści etc., *fig. chwiać się*, niestatecznym byź.
- Demande**, *f. prośba, f. żądanie*, pytanie, uskarżanie się, *n.*
- Demander**, *v. a. prosić* kogo o co, żądać czego od kogo, wyciągać, wymagać, potrzebować, pytać się kogo o co, *qq.*, pytać się o kogo, — *son pain*, prosić, żebrać.
- Demandeur**, *m. euse, f. żebrak*, *m. ustawicznie* o co proszący.
- Demandeur**, *m. eresse, f. T. powód*, *m. powodowa strona, f.*
- Démangeaison**, *f. świerzbiecie, n. fig. chuć*, namiętność, *f.*
- Démanger**, *v. n. świerzbieć*.
- Démantèlement**, *m. rozwalenie*, zniesienie murów miasta, *n.*
- Démanteler**, *v. a. zwalić*, rozwalić, znieść mury miasta.
- Démantibuler**, *v. a. fig. rozerwać*, popsuć, złamać.
- Démarcation**, *f. ligne de —*, graniczna, demarkacyjna linia, *f.*
- Démarche**, *f. chód*, krok, *m. chodzenie, n. fig. postępek*, sposób postępowania, *m. zachowywanie się*, obchodzenie się, *n.*
- Démarger**, *v. a. T. hutniczy* otworzyć czeluści pieca, które przedtem zawarte były.
- Démariage**, *s. m. rozwód*.
- Démarrer**, *v. a. rozwozić*, se —, *r. rozwieść się*, wziąć rozwód.
- Démarrer**, *v. a. z —*, wymazać znak iaki, — *n. znak stracić* (o koniach).
- Démarquiser**, *v. a. przestać* nazywać kogo *Markizem*, odiać mu ten tytuł, *jam.*
- Démarrage**, *s. f. podniesienie* kotwic, odbicie od brzegu.
- Démarrer**, *v. a. odcumować*, odwiązać, *fig. jam.* ruszyć, — *n. odbić* od brzegu, podnieść kotwicę, *fig. jam.* ruszyć się z miejsca.
- Démasquer**, *v. a. zdiać* maskę z twarzy, odkryć, wyjawić, *fig. — qq* kogo we właściwey jego postaci wystawić, se —, *r. zdiać* maskę z twarzy.
- Démastiquer**, *v. a. kit* zdiać z czego.
- Démâter**, *v. a. maszt zbić*, z masztu okręt ogołocić, — *n. maszt utracić*.
- Dématérialiser**, *v. a. w chemii* odłączyć od materji.
- Démêlé**, *m. spór, m. zwada*, waśń, *f.*
- Démêler**, *v. a. rozplatać*, rozwić, rozpleść, wywikłać, wyszukać, *fig. rozeznac*, dōysź, dociec, odkryć, wyjaśnić, uspokoić, zakończyć, (*gc. avec qq.*), mieć z kim sprawę, mieć z kim co do czynienia, *fig. prov. — une fusée*, rzecz lub sprawę zawiąkną wyprowadzić, wywieść, se —, *r. wywikłać się*, wykreścić się z czego.
- Démembrement**, *m. fig. rozbiwanie*, rozrywanie, rozszarpanie etc., *n. podział*, *m. część* oderwana, *f.*

- Démembrer, *v. a.* rozbierać, rozszarpać, *fig.* rozerwać, podzielić.
- Déménagement, *m.* wyprowadzanie się, *n.* wyprowadziny, *pl.*
- Déménager, *v. a.* wywozić, wynosić, — *n.* wyprowadzić się, przeprowadzić się, *fig.* przymuszonym sposobem zkąd się oddalić.
- Démence, *f.* szaleństwo, *n.* zawrot głowy, *m.*
- Démener (se), *v. a.* uwiać się koło czego, napracować się, usilnie się o co starać, trapić się.
- Démenti, *m.* zadanie fałszu, *n.* zarzut kłamstwa, *m.* donner un —, (*a qq.*), zadadź, zarzucić komu kłamstwo, fałsz, recevoir un —, wstyd za kłamstwo ponieść, *fig.* wstyd z zamysłu niedopiętego, *m.*
- *Démentir, *v. a.* (*q.*) zadadź, zarzucić komu fałsz, kłamstwo, *fig.* zapierać się czego, upierać się, dowodzić co przeciwnie, — sa naissance etc., zaprzeczyć się szlachectwa etc., podłemi obyczajami szpecić, znieważać stan swój etc., — un acte, dowód, dokument za fałszywy osądzić, zarzucić, se —, *r.* przeciw sobie samemu mówić, słowa swego nie dotrzymać, swój sposób myślenia znieważać, *fig.* ustawać w czém, stanać, psuć się, rozpadć się.
- Démérité, *m.* występpek, uczynek kary godny, *m.*
- Démériter, *v. n.* zasłużyć na co, zgrzeszyć.
- Démésuré, *ée*, niezmierny.
- Démésurement, *adv.* zbytecznie, bez miary.
- *Démètre, *v. a.* zsadzić, rzucić z urzędu, wywinąć rękę etc., se —, *r.* d'une charge, złożyć urząd, wywinąć sobie rękę etc.
- Démembrement, *m.* wyprzątanie sprzętów z domu, *n.*
- Démubler, *v. a.* wyprzątać z domu sprzęty.
- Démourant, *ante, a.* mieszkający gdzie etc.

- Demeurant (au), *ad. fam.* w reszcie.
- Demeure, *f.* mieszkanie, przebywanie, bawienie się gdzie, *n.* trwałość, *f.* T. zwłoka, *f.*
- Demeurer, *v. n.* mieszkać, przebywać, bawić się gdzie, zostać się, długo się bawić, zostać, pozostać, *fig.* — confus, bydź zawstydzonym, zmieszać się, — d'accord, bydź z kim jednakowego zdania, przyznać co, pozwolić na co, en — là, porzestać, przestać na czém.
- Démi, *ie, a.* pół, à —, *ad.* pół, na pół.
- Demie, *f.* pół godziny.
- Demi-amplexicaule, *adj. w botanice* mówiąc o liściach, których podstawa nie zupełnie okrąża gałązkę.
- Demi-bain, *s. m.* branie wanny, w której woda do pępka tylko dochodzi.
- Démi-bastion, *s. m. we fortyfikacyi* część bastyonu między linią kapitalną, jednym flankiem i ramieniem zawarta, czyli półbaszty, półbeluardu.
- Demi-bosse, *s. f.* wypukła rzęźba, w której niektóre części występują i są wydatne.
- Demi-bote, *s. f. u fęcht mistrzów* sztych w ramie albo w rękę ugodzony.
- Demi-cerde, *s. m. w geometryi* półkoła, przestrzeń zawarta między średnicą i połową obwodu. — Instrument mierniczy zwyczajnie grafometrem zwany.
- Demi-clef, *s. f. na okręcie* węzeł dwie liny ściągający.
- Demi-colonne, *s. f.* pół słupa, którego iedna połowa w murze a druga na powierzchni wygląda.
- Demi-coté, *s. f.* pochodzista strona góry.
- Demi-diamètre, *s. m. w geometryi* linia prosta od środka koła do obwodu idąca, czyli promień koła.
- Demi-Dieu, *s. m.* półbożek, wstąrożytności baieczney tak nazy-

- wano dzieci z bogów i ludzi
spłodzonych, iako Herkules,
Faunowie etc. — *w stylu poe-
tycznym* bohater, osoba wysoce
znakomita, która przez świetność
swoich czynów, swojego stopnia
etc. od bóstwa nieiako pochodzi.
- Demi-gorge, *s. f. we fortyfikacyi*
linia wynikająca z przedłużenia
kurtyny od kąta flanku aż do
linii kapitalney.
- Demi-lune, *f. T.* połowa księżycy
f. (gatunek szanów zewnętrz-
nych.)
- Demi-métal, *m.* pół kruszca, *n.*
półmetal, *m.*
- Demi-pont, *m. T.* pół mostu na
okręcie.
- Demi-révetément, *s. m.* ściana
murowana dla wzmocnienia i
utrzymania ziemi wrowie twier-
dzę opasującym, tylko do po-
ziomu wyprowadzona.
- Demi-setier, *m.* pół sestera (ga-
tunek miary).
- Demis, *e, adj.* zrzucony z urzędu,
usunięty, wywinięty.
- Démision, *f.* składanie, złożenie
urzędu, *n.*
- Démissionnaire, *m.* któremu co
ustąpiono.
- Demissoire, *v. Dimissoire.*
- Demi-teinte, *s. f.* półcienie ma-
larskie.
- Demi-ton, *s. m.* pół tonu w mu-
zyce.
- Demiurge, *s. m.* przedniejszy ur-
zędnik w niektórych miastach
greckich, — imie dawane stwo-
rzycielowi świata przez uczniów
Platona.
- Demi-vol, *s. m.* *w herbach* skrzy-
dło ptaka samoiedno.
- Democrate, *s. m.* stronnik gmino-
władztwa.
- Démocratie, *f.* gminowładztwo, *n.*
- Démocratique, *a.* gminowładny.
- Démogogon, *s. m.* *w starożytney*
mitologii geniusz opiekujący się
ziemią.
- Demoiselle, *f.* panna, szlachcian-
ka, *f.*
- Démolir, *v. a.* zwalić, zburzyć,
rozwalić, obalić, znosić, znieść.
- Démolition, *f.* zwalenie, rozwa-
lenie etc., *n.*
- Démon, *m.* duch, czart, diabeł,
m. fig. człowiek niespokojny,
złośliwy, *m.*
- Démoniaque, *a. et m. f.* opętany,
fig. szalony, zły.
- Démonographe, *s. m.* pisarz, pi-
szący o złych duchach.
- Démonolatrie, *s. f.* czczenie złego
ducha.
- Démonomanie, *f.* rozprawa o złych
duchach, czary, zaklinanie złych
duchów, wierzenie w zaklinanie
duchów.
- Démonstrateur, *m.* dowodzca, *m.*
- Démonstratif, *ive, a.* dowodny,
nieodbity.
- Démonstration, *f.* dowód, *m.* o-
kazywanie, *a. T.* wyjaśnienie,
świadczenie, *n.*
- Démonstrativement, *adv.* w spo-
sobie przekonywającym.
- Démonter, *v. a.* zsadzić z konia,
zrzucić ze siebie (o koniu), ko-
nia komu zabrać, rozbierać,
rozkręcać, rozbić, *fig.* pomie-
szać, przerwać, pomylić, — un
canon, zdiąć armatę z lawety,
zepsuć ją, nieużyteczną uczynić,
se —, r. fig. okazywać się, u-
dawać.
- Démontrable, *a.* dowodny.
- Démontrer, *v. a.* dowodzić, wy-
wodzić.
- Démoralisation; *s. f.* zepsucie o-
byczaiów.
- Démoraliser, *v. a.* psuć obyczaje,
niemoralnym kogo uczynić.
- Démordre, *v. n.* puścić, upuścić
(co zębami uchwyconego), *fig.*
(*de qc.*) ustąpić czego.
- Démouler, *v. a.* z formy wyjąć.
- Démouvoir, *v. a. T.* odwrócić
kogo.
- *Demuir, *v. a.* ogołocić z mu-
rów, z żywności etc. miasto.
- Démurer, *v. a.* przebić drzwi, o-
kna zamurowane.
- Dénaire, *a.* dziesiątny, dziesią-
tkowy.
- Dénantir (*se*), *v. a.* zastawę lub
bezpieczeństwo utracić.

- Dénatter, *v. a.* zdiąć matę z czego, rozpleść.
- Dénaturaliser, *v. a.* odiać komu prawo obywatelstwa.
- Dénaturé, *éc, a.* nieludzki, okrutny.
- Dénaturer, *v. a.* naturę, właściwe znaczenie iakiej rzeczy zmienić, — un fait, czyn iaki odmienić, zesześcić.
- Denché, *e, adj.* w herbach ozdoby w małe ząbki.
- Dendrite, *s. m.* kamień z figurami roślin.
- Dendroïde, *s. f.* roślina tak rosnąca iak drzewo.
- Dendroïtes, *s. m. pl.* rzeczy kopalne w gałązki od natury ukształcone.
- Dendrolithes, *s. f. pl.* zkamienialość drzew.
- Dendromètre, *s. m.* instrument do mierzenia wysokości drzewa, — inny instrument służący do mierzenia z dokładnością ile rosnące drzewo zawiera w sobie materyału.
- Dendrophore, *s. m.* medal, na którym są drzewa.
- Dendrophorie, *s. f.* u starożyty obrządki religijne, w których za ofiarami noszono drzewa.
- Dénégation, *f.* przeczenie, zaprzeczenie, zapieranie się czego, *n. T.*
- Dénéral, *s. m.* blaszka okrągła, służąca za wzór mincarzom do robienia monety według przepisanej wielkości i wagi.
- Déni, *m.* zaprzeczenie, zapieranie się czego, odmówienie komu czego, *n.*
- Déniâsé, *m.* frant, filut, *m.*
- Déniâsement, *m.* ociosanie, wykrzesanie czyie, drwiny głupiego rozumu uczące, *pl.*
- Déniâser, *v. a.* (*qq.*) mędrszym kogo zrobić, ociosać, okraesać, oszukać, podeydzć kogo.
- Denicher, *v. a.* zgniazda wybierać, *fig.* — *qq.*, wyrugować, wygnać kogo zkąd, wypędzić, — *n.* wylecieć, *fig.* umknąć, uciec zkąd.
- Dénicheur, *s. m.* ten co ptaki

- z gniazd wybiera, *fig.* próźniak, co wygląda gdzie się z komina kurzy.
- Dénier, *v. a.* zaprzeczać, zapierać się czego, odmówić co komu.
- Denier, *m.* denar, fenik, prowizya *f.* — à Dieu, zadatek, grosz świętoiański, grosz boży, *m.* — de pénitent, pieniądze pokutne, za pokutę, *f. pl.* — de la veuve, wdowi pieniążek, *m.* — communs, *pl.* wspólne pieniądze, *f. pl.* — de fin, albo de loi, feyn złota, srebra, *m.* à douze deniers, srebro nayprzednieysze, *n.* — de monoyage, moneta każda w mennicy bita, *f.* — de boîte, pieniądże w mennicy na próbę chowane, *n. pl.*
- Deniers, *pl.* pieniądże, *pl.*
- Dénigrement, *m.* czernienie, oczernienie, osławienie, *n.* hańba, ohyda, *f.*
- Dénigrer, *v. a.* czernić, osławiać, pogardliwym kogo robić, oszkalować, upodlać.
- Denis, *m.* Dyonizy, *m. se, f.* — zya, imie.
- Denombrement, *m.* wyliczanie, liczenie, odliczenie, *n.*
- Dénombrer, *v. a.* liczyć, wyliczyć, odliczyć.
- Dénominateur, *m.* mianownik, *m.*
- Dénommatif, *ive, adj.* oznaczający imiona właściwe w grammatyce.
- Dénomination, *f.* zwanie, nazwanie, mianowanie, *n.* mianowiny, *pl.*
- Dénommer, *v. a.* zwać, nazwać, imieniem mianować.
- Dénoncer, *v. a.* obwieścić, ogłosić, obwołać, opowiadać, donosić, donieść, oskarżyć kogo.
- Dénonciateur, *m.* donosiciel, oskarżyciel, *m.*
- Dénonciation, *f.* obwieszczenie, ogłoszenie etc., oskarżenie, doniesienie, *n.*
- Dénotation, *f.* oznaczenie, znaczenie etc., *n.*
- Dénoter, *v. a.* oznaczyć, naznaczyć, znaczyć.
- Dénoüement, ou denoüement, *m.*

- rozwiązanie, roztrząsanie, *n.* koniec, *m.*
- Dénouer, *v. a.* rozwiązać (węzeł), *fig.* rozwiązać, rozwikłać, sposobniejszym, obrotniejszym zrobić, okrzesać kogo, *se* —, *r.* rozwiązać się, *fig.* skrętniejszym, obrotniejszym się zrobić, zostać, rosnać, skończyć się.
- Denrée, *f.* żywność na targu, *f.* towar, — *pl.* żywności, *pl.*
- Dense, *m. f. adj.* gęsty, niedziurkowany, twardy.
- Densité, *s. f.* gęstość materji.
- Dent, *f.* ząb, *m. fig.* ząb, szczyrb, *m.* prendre le frein, le mors aux dents, wziąć wędzidło na kiel, zbiegać się, *fig.* wyznać, rozpuścić się, zrzucić iarżmo, *fig. fam.* manger de toutes ses dents, ieśćz obiema stronami ust, ieśćz za wiele, parler entre ses dents, nie głośno i niewyraźnie mówić, parler de grosses dents, zuchwałą mowę prowadzić, avoir une dent contre qq., nieprzyjaźń z kim prowadzić, utrzymywać, montrer les dents à qq., opierać się, wzbraniać się komu, être sur les dents, nie móżd z mieysca, znużyć się, donner un coup de dent à qq., szczypać, przycinać komu.
- Dentaire, *s. f.* babie zęby, *ziele.*
- Dentale, *a. f.* lettre —, litera przez zęby wynawiana, *f.*
- Denté, *ée, a.* zębaty, ząbkowaty.
- Dentée, *f.* uderzenie, ukąszenie zębami, *n.*
- Dentelaire, *s. f.* ołownica, *ziele* Sgo Antoniego.
- Dentelé, *ée, a. v.* Denté.
- Dentelé, *s. m.* w anatomii dwa muszkuły, z których mniejszy nadaie ruch w ramieniu, a większy rozszerza piersi.
- Denteler, *v. a.* ząbkowato uacinać, wycinać, wyrzynać.
- Dentelle, *f.* koronki, *pl.*
- Dentelure, *f.* króy w ząbki, *m.* ząbkowata robota, *f.*
- Denticule, Dentelet, *s. m.* w architekturze ozdoby z matych kwadratowych i równych sztu-
- czek, — ząbkowata ozdoba na gżemsach i kapitelach słupów.
- Denticulé, *é, adj.* w herbach tarcza brzegiem ząbkowatym ozdobiona.
- Dentier, *m. fam.* rząd zębów, *m.*
- Dentifrice, *m.* proszek etc. na zęby, *m.*
- Dentirostres, *s. m. pl.* zębate, gatunek ptaków z rodzaju wróblów, u których wierzchnia część dzioba w zęby ukształcona po obu brzegach.
- Dentiste, *m.* dentysta, *m.* cyrulik co zęby wyrwa, *m.*
- Dentition, *f.* wyrastanie zębów, *n.*
- Denture, *f.* rząd zębów, zęby, *m. pl.*
- Denudation, *s. f.* w chirurgii obnażenie kości.
- Dénué, *ée, p. et a.* ogołcoony, sam, bez, — d'assistance, bez pomocy, bez ratunku, — d'esprit, bez rozumu.
- Dénuement, ou denouement, *m.* ogołocenie, *n.*
- Dénuer, *v. a.* ogołocić, obnażyć kogo ze wszystkiego.
- Dépaqueter, *a.* wypakowywać, wyklądać.
- Déparager, *v. a.* wydadź dziewczynę za męża stanu nierównego.
- Déparalyser, *v. a.* z paraliżu wyprowadzić, *fig.* — une armée, woysko nieczynne do ruchu, do czynności przyprowadzić.
- Dépareiller, *v. n.* rozłączyć dwie rzeczy podobne do siebie.
- Déparer, *v. a.* obrać co ze stroiu i ozdób, oszpecić, niekształtnym uczynić.
- Déparier, *v. a.* parę rozłączyć, rozerwać.
- Déparler, *v. n.* zmówić, przestać mówić.
- Départ, *m.* odjazd, *m.* T. rozstanie, rozłączenie się, *n.* eau de —, woda do rozłączenia.
- Départager, *v. a.* znieść równość gószów.
- Département, *m.* podział, dział, wydział, powiat, obwód, departament, wydział, *m. fig.* urząd,

- m.* powinność, *f.* —tal, *e.* *a.* powiatowy.
- Départir, *v. a.* rozdać, podzielić, zlecić, *se* —, *r.* (*de qc.*) ustąpić czego, odstąpić od czego, zaniechać, zaniedbać.
- Dépasser, *v. a.* wyciągnąć, wyiąć, — *qq* uprzędzić kogo w biegu.
- Dépaver, *v. a.* odbrukować, bruk zdiąć.
- Dépaysier, *v. a.* (*qq.*) wystać kogo, oddalić od oyczyny, *fig.* oduczyc, odwyczać kogo od wad oyczystych, wyrugować, spędzić zkad, omamić, w błąd kogo wprowadzić, *se* —, *r.* opuścić oyczynę, udadź się w cudze kraie.
- Dépécement, *m.* rozsiekanie, pokraianie etc., *n.*
- Dépécer, *v. a.* rozsiekać, pokraiać, porąbać.
- Dépêche, *f.* list w sprawach publicznych, *m.* ważne papiery, listy, *m. pl.*
- Dépêcher, *v. a.* przynaglić, kwapić się, śpieszyć się, wygotować, zrobić co zaraz, (*qq*) wyprawić, wystać kogo dokąd, *fig.* sprzątnąć ze świata, pozbawić kogo życia, *se* —, *r.* śpieszyć się, nie bawić się.
- Dépédantiser, *v. a.* oduczyc kogo chłopskich, szkolnych i innych grubych nałogów.
- *Dépeindre, *v. a.* odmalować, opisać.
- Dépenaillé, *ée, a.* obdarty.
- Dépénaillement, *s. m.* stan człowika odartego, w łachmanach.
- Dépendamment, *ad.* przez, za wolą, za pomocą czyją.
- Dependance, *f.* nieswoboda, niewola, podległość, *f.* mus, *m.*
- Dépéances, *pl.* przyuażytości, przynależności, *fig.* okoliczności, *f. pl.*
- Dépendant, *ante, a.* poddany, podległy, pochodzący, uależący.
- Dépendre, *v. a.* spuścić, zdiąć co wiszącego, — *n.* (*de*), należeć komu, do kogo, podlegać, bydź komu podległym, poddanym, zawisnąć od woli czyiej, pochodzić, płynąć zkad.
- Dépens, *m.* koszt, nakład, *m.* expensy, *pl.* T. koszty sądowe, *m. pl.*
- Dépense, *f.* wydatek, koszt, *m.* szpizarnia, *f.* *se mettre en* —, wielkie wydatki czynić, wydawać wiele.
- Dépenser, *v. a.* wydawać niepotrzebnie, rozrzucać, sypać pieniądze, łożyć na co pieniądze.
- Dépensier, *ière, a.* rozrzutny, marnotrawny, — *m. f.* rozrzutnik, marnotrawca, szafarz klasztorny, *m.*
- Déperdition, *f.* odchód, *m.* szkodliwe zmniejszenie, *n.*
- Dépérir, *v. n.* psuć się, niszczyć, ginąć, znikać, ubywać, w niewecz się obracać, podupadać, zapadąć się.
- Dépérissement, *m.* ubywanie etc. *n.* upadek, *m.* zguba, *f.*
- Dépêtrer, *v. a.* wyplatać nogi, *se* —, *r. fig. fam.* (*de qc.*) pozbydź się kogo, uwolnić się od kogo.
- Dépeuplement, *m.* spustoszenie, ogołocenie kraiu z ludności, *n.*
- Dépeupler, *v. a.* spustoszyć, ogołocić kraj z obywatelów, wyrąbać, spustoszyć (las), wyłocić (sadzawkę).
- Déphlegmation, *s. f.* działanie chemiczne, w którym się odcymuje od czego flegma i inue wodniste humory.
- Déphlegmé, *ée, part. adj.* pozbawiony flegmy, oczyszczony.
- Dephlegmer, *v. a.* oczyścić co z flegmy i wodnistych części.
- Déphlogistique, *adj.* T. chemiczny, *Air déphlogistique*, tak przedtem nazywano plyn, który dopiero nazywa się *Gaz oxigene*, albo *Air vital*, *Gaz kwasorodny*.
- Dépié, *s. m.* w prawie rozrywanie dóbr lennych.
- Dépiécer, *v. a. v.* Dépécer et Démembrer.
- Dépilatif, *ive, a.* opadanie włosów sprawujący.
- Dépilation, *f.* opadanie włosów, *n.*

Dépilatoire, *s. m.* lekarstwo do włosów opadania.

Dépiler, *v. a.* łysym robić, opadanie włosów sprawić, *se —, r.* włosy utracić, wyłysieć.

Dépiquer, *v. a. fam.* uśmierzyć żal, frasunek, uspokoić, cieszyć kogo.

Dépister, *v. a.* wysledzić, wyszperać, odkryć.

Dépit, *m.* kłopot, gniew, frasunek, *m.* niechęć, *f. en —, (de qq-),* na złość komu.

Dépiter (*se*), *v. r.* gniewać się, gryźć się, dąsać się.

Déplacé, *ée, p. et a.* ruszony z miejsca swego, nie na miejscu swoim położony, przestawiony.

Déplacement, *m.* ruszenie z miejsca, przestawianie, *n.*

Déplacer, *v. a.* ruszyć co z miejsca swego, (*qq-*), wyrugować kogo.

*Déplaire, *v. n.* nie podobać się komu, urazić kogo, przykrość komu czynić, *se —, r.* nie podobać się, czuć nieukontentowanie, nudzić się gdzie, nie chować się, nie przyiać się (o zwierzętach i roślinach), *fam.* *ne vous déplaît, ne vous en déplaît,* za pozwoleniem, proszę o przebaczenie.

Déplaisance, *f.* niechęć, *f.* niesmak, *m.* nieukontentowanie, *n.*

Déplaisant, *ante, a.* przykry, nieprzyjemny.

Déplaisir, *m.* kłopot, frasunek, niesmak, *m.* niesnaska, niechęć, *f.* nieukontentowanie, *n.*

Déplanter, *v. a.* przesadzić (roślinę).

Déplantoir, *s. m.* narzędzie do przesadzania drzew, wymownia korzeni i roślin.

Déplier, *v. a.* rozwiać, rozkładać, rozpościerać.

Déplisser, *v. a.* fałdy wymarszczać, *se —, r.* wymarszczać się, stracić fałdy.

Déplorable, *a.* żałosny, opłakany.

Déplorablement, *adv.* żałośnie, opłakanie, tragicznie, *oznacza także rodzaj politowania po-*

łączonego z pogardą, *il écrit il chante déplorablement, pisze, lub śpiewa żałośnie.*

Déplorer, *v. a.* opłakiwać co, żałować czego.

Déploiement, *s. m.* rozwianie się, rozwianie.

Déployer, *v. a.* rozwiać, rozpościerać, — *les drapeaux,* chorągwie rozwinać, — *les voiles,* napiąć żagle, — *le pavillon,* bawderę wywiesić, *fig.* wystawiać wylewać (erudycją swoją), — *toute son éloquence,* całe swoje wymowy użyć, dołożyć, *rire à gorge déployée,* śmiać się głośno do rozpuku.

Déplumé, *ée, part.* nie mający piór, oskubany.

Déplumer, *v. a.* wyrwać pierze, *se —, r.* pióra stracić, pierzyć się.

De plus, *v.* Plus.

Dépolir, *v. a.* glanc zepsuć.

Déponent, *adj. m. verbe —, w grammatyce łacińskiej* słowa mające znaczenie czynne, a kończące się *biernie.*

Dépondant, *m. f. adj.* mogący być zrzucony, usunięty, oddalony.

Dépopulariser, *v. a. qq.* pozbawić kogo łaski u ludu.

Dépopulation, *f.* spustoszenie, ogołocenie kraju z ludzi, *n.*

Déport, *m. sans —, T.* bez zwłoki, niezwłocznie, w tym momencie.

Déportation, *f.* wywołanie, wygnanie z kraju, *n.*

Déportement, *m.* (osobliwie *pl.*), nierząd, *m.* złe sprawowanie się, *n.* złe postęпки, *m. pl.* sprawowanie się, *n.*

Déporter, *v. a.* wypędzić, wygnać, wywołać z kraju, *se —, r.* odstąpić jakiej rzeczy.

Déposant, *te, a. et m. f.* świadekto składający, świadek, *m. T.* świadek wysłuchany, *m.*

Déposer, *v. a.* złożyć, składać, dać do schowania, powierzyć, świadczyć, urzędownie zeznać, — *un corps,* złożyć ciało gdzie

- przed pogrzebem, *T.* do ostania się co przyprowadzić.
- Dépositaire, *m.* pokładnik, pokład przyymujący, *m.*
- Dépositeur, *m.* ten który co u kogo składa, który co komu powierza.
- Déposition, *f.* złożenie z urzędu, świadectwo, *n.*
- Déposséder, *v. a.* (*qq. de qc.*) wyzucić z własności, posiadłości, odjąć, odebrać komu osiadłość (*possessya*).
- Dépossession, *f.* wyzucenie z possessioni etc., *n.*
- Déposter, *v. a.* (*qq.*) spędzić, wyrugować skład.
- Dépôt, *m.* dobro powierzone, *n.* pokład, *m.* miejsce, *n.* skrzynia do chowania metryki zakonney, *f.* skład, *m.* wilgotności, humory w części pewney ciała, *pl.* męty w urynie, *m.*
- Dépôtér, *v. a.* z donicy przesadzać.
- Dépoudrer, *v. a.* puder obcierać, otrząsać z czego.
- Dépouille, *f.* skóra ze zwierzęcia zdarta, wylina, suknie znoszone *pl. f.* żniwo, *n.* zdobycz, *f.* łup, spadek, *m.* puścizna, *f.* — mortelle, śmiertelne z włoki, *f. pl.*
- Dépouillement, *m.* wstrzymanie się dobrowolne od czego, zapieranie się czego, *n.* wypis krótki z rachunków, protokołu etc., *m.*
- Dépouiller, *v. a.* zrabować, wyzucić kogo ze sukien, obłupić, odrzeć z skóry, obnażyć, zerwać, otrząść liście z drzewa, *fig.* ogołocić, wyzucić kogo z czego, składać, sprzątać zboże z pola, zwozić, krótki wypis z rachunków etc. zrobić, rachunki rewidować, przegłądać, se —, *r.* składać, zdjąć ze siebie suknie, odmieniać skórę, liście tracić, *fig.* złożyć.
- *Dépourvoir, *v. a.* obnażyć, ogołocić kogo z czego, se —, *r.* obnażyć, ogołocić się, se d'argent, wszystkie pieniądze wydadź.
- Dépourvu, *ue, a.* ogołocy, ob-

- nażony z czego, au —, *ad.* niespodzianie, znienacka.
- Dépravation, *f.* zepsucie, psucie dobrych obyczajów, *n.*
- Dépravé, *ée, adj.* zepsuty, złych obyczajów.
- Dépraver, *v. a.* psuć, zepsuć.
- Déprécatif, *ive, adj.* w *Teologii* formuła kościelna nakształt modlitwy przy administracyi niektórych Sakramentów,
- Déprécation, *f.* przepraszenie, życzenie, *n.*
- Dépréciation, *f.* spuszczenie, zmniejszenie ceny, *n.*
- Déprécier, *v. a.* za mało co cenić, zmniejszyć, spuścić cenę.
- Déprédator, *m.* łupieżca, pustoszciciel, *m.*
- Déprédation, *f.* łupiestwo, zdzierstwo, plondrowanie, pustoszenie, oszukiwanie, wyciskanie, wydzieranie pieniędzy i innych własności, *n.*
- Dépridé, *ée, adj.* złupiony, porwany, okradziony.
- Dépréder, *v. a.* plondrować, pustoszyć, okraść.
- *Déprendre, *v. a.* oderwać, odciągnąć, se —, *r.* odłączyć się, oderwać się.
- De prés, *v. Près.*
- Dépresser, *v. a.* wyiać zpod prasy, — zniszczyć glanc dany na suknie.
- Dépression, *f.* przyciskanie, *n. fig.* ucisk, *m.* uciemianie, *n.*
- *Déprévenir, *v. a.* wybić komu z głowy fałszywe zdanie, oświecić kogo, se —, *r.* uwolnić się od swych fałszywych zdań.
- Dépri, *m.* prośba o uwolnienie opłaty za nadanie lenne, *f.* podanie towarów na piśmie na komorze.
- Déprier, *v. a.* wymówić się z czego u zaproszonego, odmówić, podziękować, ugodzić się względem kosztów za nadanie lenne, podadź towary na komorze.
- Déprimé, *ée, part. et adj.* w *botanice* mniej lub więcej spłaszczony, od wierzchołka, od podstawy.

Déprimer, *v. a.* uciskać, gnębić, poniżać.
 Dépriser, *v. a.* lekce co cenić, ważyć.
 Dépromettre, *v. a.* odwołać obietnicę.
 Dépropriement, *s. m.* w zakonie kawalerów maltańskiego testament kawalera maltańskiego, albo wielkiego mistrza.
 Depucellement, *s. m.* odebranie panieństwa.
 Dépuceller, *v. a.* panieństwo odebrać.
 Depuis, *prp.* od, *ad.* potem, od tego czasu, — *que, c.* od tego czasu, odtąd iak, — *peu,* nie dawno.
 Dépuratif, *ive, adj.* lekarstwo krew czyszczące.
 Dépuration, *f.* oczyszczenie, *n.*
 Dépuratoire, ou dépuratif, *ive, a.* czyszczący.
 Dépurer, *v. a.* oczyścić.
 Députation, *f.* deputacya, *f.* wysłanie, *n.* deputaci, *m. pl.*
 Député, *m.* deputat, *m.*
 Députer, *v. a.* deputować, wysłać.
 De quoi, *v. Quoi.*
 Déracinement, *m.* wykorzenienie, wyrwanie z korzeniem, *n.*
 Déraciner, *v. a.* wykorzenieć, z korzeniem wyrwać, *fig.* wykorzenieć, zupełnie zniszczyć, wygubić.
 Déraider, *v. n.* w marynarce opuścić stanowisko, byźdź uniesionym od wiatru i pędu morskigo włóczyć za sobą kotwicę.
 Déraison, *f.* nierozum, *m.*
 Déraisonnable, *a.* nierozumny.
 Déraisonnablement, *adv.* niesłusznie, nierozumnie, niesprawiedliwie.
 Déraisonner, *v. n.* nierozumnie mówić, gadać.
 Déraiture, *s. f.* brózda między zagonami.
 Dérangement, *m.* nieład, nieporządek, *m. fig.* nierząd, *m.* pomieszanie, *n.*
 Dérangé, *éc, p. et a.* nieporządnny, pomieszany.
 Deranger, *v. a.* rozrzucić, pomieszzać, pomylić, *fig.* zniszczyć.
 Dérapé, *éc, adj.* w marynarce

anere dérapée, kotwica na dnie morskiem poniająca, lecz nie zaczepiona w ziemię, — kotwica z gruntu się wyrwywająca.
 Dérapeer, *v. a.* wyciągać kotwicę z gruntu, w którym była zahaczona.
 Dératé, *éc, a. fig. fam.* wesoty, obudzony, żwawy, żywy, chytry.
 Dérayure, *s. f. v.* Déraiture.
 Derechef, *ad.* znowu.
 Déreglé, *éc, a.* nieporządnny, rozpuszny.
 Déreglement, *m.* nieporządek, *m.* mieszanina, pomieszanie, zamieszanie, *n. fig.* nierząd, *m.* rozpusta, *f.*
 Déreglement, *ad.* nieporządnnie, rozpustnie.
 Déregler, *v. a.* pomieszzać, psuć, se —, *r.* pomieszzać się, psuć się.
 Derhem, *s. m.* waga Perska, piąta część funta.
 Dérester, *v. a.* zostawić w reszcie.
 Dérider, *v. a.* zmarszczki wymarszczać, *fig.* — le front, twarz, czoło wypogodzić, se — le front, wymarszczyć, wypogodzić czoło.
 Dérision, *f.* pośmiech, *m.* pośmiewisko, wysmianie, *n.*
 Dérisoire, *adj.* z wysmiewaniem, z urąganiem.
 Dérivatif, *ive, adj.* służący ku odwróceniu czego, — *w gram.* pochodzący od innego słowa.
 Dérivation, *f.* pochodzenie, wywodzenie, *n.*
 Dérive, *f.* schybieńie, zbłądzenie okrętu ze swej drogi, *n.*
 Dérivé, *m.* słowo pochodzące, *n.*
 Dériver, *v. n.* z brzegu odepchnąć, odpaść, oddalić się, pochodzić, — *a.* wywiesdz, wywodzić.
 Dermatoide, *adj.* mający podobieństwo do skóry.
 Derme, *s. m.* w anatomii skóra człowieka.
 Dermeste, *s. m.* gatunek owadu gryzącego futra.
 Dermobranches, *s. m. pl.* w hist. nat. gatunek płazów bezpaciernych w wodzie żyjących.
 Dermographie, *s. f.* w anatomii opisanie skóry.

- Dermologie, *s. f.* część nauki o twardych i stałych częściach ciała ludzkiego, w której się opisane skóry zawiera.
- Dermopteres, *s. m. pl. w hist nat.* rodzaj ryb ościstych, u których ostatnie skrzela na grzbiecie są nakształt kawałka skóry, i nie są jak u innych kościstemi utrzymywane szpilkami.
- Dermotomie, *s. f.* preparat anatomiczny skóry, albo dyssekcya tejże.
- Dernier, ère, *a.* ostatni, największy, en — lieu, na koniec, au — point, w najwyższym stopniu, au — mot, ostatniem słowem, ne vouloir jamais avoir le —, nie znosić ostatniego ciosu, *fig.* słowa ostatniego zawsze się lupierać.
- Dernièremeet, *ad.* niedawno, ostatniego razu.
- Dérobé, ée, *p. et a.* ukradziony, skryty, a la dérobée, *ad.* skrycie, potajemnie, ukradkiem.
- Dérobement, *s. m. w architekt.* obłąg z kamienia ciosany do frambug.
- Dérober, *v. a.* kraść, ukraść, kryć, tać, ukryć, wyrwać, złupić, wylupić, skórę lub łupinę zdiać, se —, *r.* odejmować sobie czego, wstrzymać się od czego, oddalać się od czego, (*à qc.*), uwalniać się od czego, unikać czego, — d'une compagnie, wykraść się, uciec, — un repas, wstrzymać się od obiadu, — à la vue, zniżyć z oczu, zniknąć.
- Dérocher, ou déroquer, *v. a.* pędzić zwierzę aż z góry ze skały skoczy, pławić, czyścić złoto.
- Dérogation, *f.* zniesienie lub ściśnienie jakiego prawa lub ustawy, uszkodzenie, ściśnienie, *n.*
- Dérogatoire, *adj.* w sądach znoszący, kasujący ważność skryptu jakiego, iako testamentu etc.
- Dérogance, *f.* uyma, uszkodzenie (w urzędzie lub godności).
- Dérogeant, eante, *a.* uwłaczający, nymuiący ważności.
- Déroger, *v. a.* (*à qc.*) uwłaczać, uymować czego, szkodzić czemu, znosić co, — aux droits de qq., naruszyć, gwałcić czyje prawo, przywilej, — à la noblesse, albo déroger, tracić przez co szlachectwo.
- Déroidir, *v. a.* uiać tęgości, rozwolnić.
- Dérompre, *v. a.* u sokolników ptaka w locie potłuc, skrzydła mu pogruchotać.
- Dérougir, *v. a.* czerwoność (z twarzy) spędzić, — *n.* se —, *r.* zbłądzać, opłouać.
- Dérouller, *v. a.* rdzę odskrobać, wycierać, *fig.* wypolerować, okrzosać kogo, se —, *r.* rdzę zgubić, *fig.* grzeczniyszym zostać, wypolerować się.
- Dérouler, *v. a.* rozwiać, se —, *r.* rozwiać się.
- Déroute, *f.* klęska, rozsypka wojska, *f. fig.* nieporządek, podupadek, *m.* mettre qq. en —, pomieszać kogo, w zamieszanie wprawić.
- Dérouter, *v. a.* odwieść kogo z prawej drogi, *fig.* pomieszać kogo, oddalić, odwrócić kogo od celu swego.
- Derrière, *prp.* za, laisser qq. — soi, wyprzedzić kogo, za sobą zostawić, *fig.* przeyść, przewyżzyć kogo, — *ad.* nazad, wzd, wtył, w tyle, — tył, zadek, *m.*
- Derviche, *f.* taniec pewny, *m.*
- Dervis, Derviche, *m.* derwisz, *m.*
- Des, *art.* tych, (w polskim języku drugi przypadek, *pl.*).
- Dès, *prp.* od, z, ze, — que, *c.* skoro tylko, iak tylko.
- Désabusement, *m.* naprowadzenie obłąkanego, wyprowadzenie z błędów, odstąpienie błędu, *n.*
- Désabuser, *v. a.* (*q. de qc.*) wywieść kogo z błędu, se —, *r.* odstąpić błędu.
- Désaccord, *v.* Discorde.
- Désaccorder, *v. a.* przestroić instrument.
- Désaccoupler, *v. a.* rozsworować, rozwiązać.
- Désaccoutumer, *v. a.* (*q. de qc.*), odzwyczaić, oduczyc kogo czego,

- se —, *v. r. (de qc.)*, odzwyczaić się czego.
- Désachalander, *v. a.* odstręczać, odrażać komu kupców.
- Désaffleurer, *v. a. w archit.* dwa ciała obok siebie będące w odmienney usadowić wydatności.
- Désaffourcher, *v. n.* podniesioną kotwicę w okręt wciągnąć.
- Désagencer, *v. a.* pomieszać, porwać porządek.
- Désagréable, *a.* przykry, niemiły.
- Désagrément, *adv.* nieprzyjemnie.
- Désagrée, *v. n.* nie podobać się, być nieprzyjemnym.
- Désagement, *m.* przykrość, wada, *f.*
- Desairer, *v. a.* wyiąć ptaki z gniazda, z miejsca gdzie ich karmią.
- Désajuster, *v. a.* pomieszać, porzucić, *fig.* przeszkodzić, zatrzymać.
- Désallier (se), *v. r.* ożenić się z niewiastą niezgodnych obyczajów, nierównego stanu etc.
- Désaltérer, *v. a.* gasić, ugasić pragnienie, *fig.* napoić, orzeźwić.
- Désancher, *v. a.* zdiąć monszuk z instrumentu.
- Désancrer, *v. n.* podnieść kotwicę.
- Désappareiller, *v.* Dépareiller.
- Désappétiser, *v. a.* apetyt zepsuć, *fig.* ochotę komu odebrać, pozbawić kogo ochoty.
- Désappliquer, *v. a.* odrywać, odwozić kogo od pilności.
- Désappointement, *s. m.* niedotrzymanie danego słowa, — przeciwnie wydarzenie, zawada, przeszkoda.
- Désappointer, *v. a.* żołnierza z listy wymazać i jego traktament do skarbu obrócić.
- *Désapprendre, *v. a.* zapomnieć co, czego się kto nauczył.
- Désapprouver, *m.* trice, *f.* osoba z nalogu wszystkiemu przygniająca, *f.*
- Désapprobation, *f.* przygana, nagana, *f.*
- Désappropriation, *f.* wyrzekanie się własności dóbr, *n.*
- Désappropriier (se), *v. r. (de qc.)* wyrzec się własności dóbr.
- Désapprouver, *v. a.* nie chwalić, ganić.
- Désargonner, *v. a.* wysadzić z siodła, zrzucić z konia, *fig.* gębę komu zatkać, pomieszać kogo.
- Désargenter, *v. a.* ścierać, oskrobywać z czego srebro, *fig. (qq.)*, oskubać kogo.
- Désarmement, *m.* rozbrojenie, odejmowanie broni, złożenie broni, rozpuszczenie wojska, *n.*
- Désarmer, *v. a. et n.* rozbroić, odiać, odebrać komu broń, oręże, rozpuścić wojsko, *fig.* ubłagać, uspokoić.
- Désarrois, *m.* nieporządek, *m.* pomieszanie (w interesach etc.), *n.*
- Désassembler, *v. a.* rozbiierać, rozłożyć.
- Désassocier, *v. a.* rozerwać, rozłączyć towarzystwo, oderwać, odłączyć od niego, se —, *r.* wystąpić z towarzystwa, rozłączyć, rozstać się z nim.
- Désassorti, *ie, p. et a.* rozerwany etc., niedoskonały.
- Desassortir, *v. a.* rozerwać, rozłączyć.
- Désastre, *m.* zawisny wyrok, *m.* nieszczęście, *n.*
- Désastreux, *euse, a.* nieszczęsny, zawisny.
- Désattrister, *v. a.* rozweselić.
- Désautoriser, *v. a.* odiać władzę, zwierzchnictwo.
- Désavantage, *m.* krzywda, *f.* uszczerbek, *m.* utrata, uyma, szkoda, *f.* szkodowanie na czém, przykre położenie, *n.*
- Désavantage, *v. a.* ukrzywdzić dziecię (w testamentie).
- Désavantageusement, *ad.* szkodliwie, na szkodę, nieprzyjemnie.
- Désavantageux, *euse, a.* przykry, szkodę przynoszący, szkodliwy, niefortelny.
- Désaveu, *m.* zaprzeczanie, *f.* odwoływanie, zaparcie, zapieranie się czego, nieprzyznawanie się do czego, *n.*
- Désaveugler, *v. a. fig.* obiaśnić kogo, oczy komu otworzyć.

Désavouer, *v. a.* zapierać się czego, nie przyznawać się do czego, odwoływać.
 Desceller, *v. a.* z kitu etc. wyrwać, odrywać, (odpieczętować.)
 Descendance, *f.* familia, *f.* ród, *m.* urodzenie, *n.*
 Descendant, *ante, a.* zstępujący, schodzący.
 Descendant, *m.* potomek, *m.*
 Descendans, *pl.* potomkowie, *pl. m.*
 Descendre, *v. n. et a.* zstępować z góry, schodzić, na dół iechać, iść etc. ściekać, spływać, zsiadać, wysiadać, sięgać, iść, wysieść, spuścić, popuścić stróny, niżej nastroić, wylądować, przybić do lądu, wtargnąć, wkroczyć w kray, *fig.* pochodzić, podupaść, zniżyć się, poniżyć się, — la garde, zejść z warty, złożyć wartę.
 Descension, *s. f.* w astronomii zachód gwiazdy, czyli odległość między punktem równocnym i punktem ekwatora, która z tą gwiazdą pod horyzont zachodzi.
 Descensum (distillation par), dystillacya woniejących roślin za pomocą ognia, który nie zespo- du, iak zwykle, lecz z wierzchu ich rozniecany bywa.
 Descente, *f.* zstępowanie, schodzenie, wysiadanie, zsiadanie etc., spuszczenie etc., miejsce pochodziste, wylądowanie, wtargnienie nieprzyjacielskie, *n.* — T. przepęknienie, à la —, zsiadając, przy zsiadaniu, — de la garde, (o warcie) ściagnąć z warty, złożyć warty.
 Descriptif, *ive, a.* opisujący.
 Description, *f.* opis, *m.* opisanie, spisanie, *n.* reiestr, spis, *m.*
 Désemballage, *m.* wypakowanie, *n.*
 Désemballer, *v. a.* odpakować, wypakować.
 Désemparement, *m.* wylądowanie, wylądowanie z okrętu, *n.*
 Désemparer, *v. a.* wylądować, wysadzić, wylądować z okrętu.
 Désemparrasser, *v.* Débarrasser.
 Désembourber, *v. a.* z błota wydobydź.

Désemparement, *m.* ustąpienie z ką, opuszczenie miejsca, ustąpienie czego, *n.*
 Désemparer, *v. a. et n.* ustąpić z ką, opuścić miejsce, ustąpić, *fig. sans —*, natychmiast.
 Désempelotoir, *s. m.* w sokolnictwie żelazo, którym z żołądka ptaszego dobywają mięso niestrawione.
 Désempenné, *ée, adj.* piór nie-maiący, wypierzony.
 Désempeser, *v. a.* krochmal z bielizny wypłókać.
 Désemplir, *v. a.* odlać, wypróżnić aż dokąd, — *n. et se —*, *r.* wypróżnić się, próżnym zostać.
 Désemprisonner, *v. a. fam.* z więzienia wypuścić, uwolnić.
 Déseamouré, *ée, adj.* z miłości uzdrowiony.
 Désenchainer, *v. a.* zdiąć z łańcucha.
 Désenchantement, *m.* odczarowanie, *n.*
 Désenchanter, *v. a.* odczarować, *fig. (qq.)* uwolnić kogo od namiętności mocney.
 Désenclouage, *s. m.* wybicie gwoźdza z zapasu działowego, odgwożdżenie armaty.
 Désenclouer, *v. a.* wyrwać, wyiąć gwoźdź.
 Désendormi, *ie, a.* rozespany, nie ze wszystkiém obudzony, spać.
 Désendormir, *v. a.* obudzić ze snu.
 Désenfler, *v. a.* puchlinę spędzić, *n. et se —*, *r.* puchlinę stracić, pozbyć się iey.
 Désenflure, *f.* ubywanie, opadanie puchliny, *n.*
 Désenger, *v.* ochędożyć co z owadu.
 Désengrener, *v. a.* rozłączyć, rozdiąć dwa ciała, których części są ze sobą szczepione, iedne za drugie nięte.
 Désenivrer, *v. a.* trzeźwić, otrzeźwić kogo, — *n.* otrzeźwić się.
 Désenlacement, *m.* wyięcie ze si- dła, *n.*
 Désenlacer, *v. a.* wyiąć ze si- dła.
 Désennuyer, *v. a.* bawić, zaba-

- wiać (dla przepędzenia czasu etc.), se —, *r.* bawić się.
- Désenrayer, *v. a. et n.* hamulec zdiąć.
- Désenrhummer, *v. a.* kataru pozba-
wić kogo, se —, *r.* kataru się
pozbydź, pozbawić się.
- Désenrôlement, *m.* wymazanie
z rejestru, *n.*
- Désenrôler, *v. a.* wymazać z re-
iestru, abszyt dać, se —, *r.* ab-
szyt wziąć.
- Désenrouer, *v. a.* chrapki pozbydź,
pzbawić kogo, se —, *r.* chrap-
ki się pozbydź, pozbawić się.
- Désenseigner, *v. a.* uczyć rzeczy
przeciwnych, oduczyć kogo
tego czego się nauczył.
- Désensevelir, *v. a.* wiać trupa,
ciało z prześcieradła, z płótna,
w które był obwiniony.
- Désensorceler, *v. a.* odczarować
kogo, *fig.* od miłości.
- Désensorcellement, *m.* odczaro-
wanie, *n.*
- Désentêter, *v. a.* (*qq. de qc.*) wy-
bić co komu z głowy.
- Désentortiller, *v. a.* *v.* Détortiller.
- Désentraver, *v. a.* rozpuścić konia
spętanego.
- Désenveimer, *v. a.* truciznę z cze-
go wyciągnąć.
- Déséquipper, *v. a.* rozbroić okręt,
rozbroić.
- Désérgoter, *v. a.* uleczyć konia
mającego na kolanach wrzody
miękkie wodą napełnione, które
z czasem w chrząstkę zwykły
przerastać.
- Désert, *erte*, *a.* pusty, *T.* nিকে-
mny, wygasły.
- Désert, *m.* pustynia, puszcza, *f.*
dzikie pole, *n.*
- Déserté, *é*, *part. adj.* opuszczony.
- Désserter, *v. a.* opuścić, spustoszyć,
— *n.* oddalić się, wyciągnąć,
wyludnić, spustoszyć, uciec od
wojska, — *qq.* *T.* poniewolnie
kogo na obcym brzegu, wyspie
zostawić.
- Déserteur, *m.* zbieg, *m. fig.* od-
szczępieniec, *m.*
- Désertion, *f.* ucieczka od wojska,
n. fig. odstąpienie, *n. T.* —
- d'appel, nieważność appella-
cyi, *f.*
- Désespérade (à la), *f. ad. fam.*
po desperacku, rospaczając.
- Désespérant, *ante, a.* desperacki.
- Désespéré, *é*, *a.* zwątpiony, bę-
dący bez ratunku, desperacki,
rospaczający, gwałtowny, *fig.* je-
suis —, bardzo mi żal, — *m.*
desperat, *m.*
- Désespérément, *adv.* po desperacku,
w wielkim stopniu.
- Désespérer, *v. n.* (*de qc.*) zwątpić,
powątpiwać o czym, nadzieję tra-
cić, rospaczać, — *a.* (*qq.*) przy-
wiesić kogo do rospaczy, se —,
r. rospaczać, trapić się, smucić
się, gryźć się, ze zmartwienia
nie wiedzieć o sobie.
- Désespoir, *m.* rospacz, *f.* zwątpie-
nie, *n.* être au —, w rospaczy-
bydź, *fig.* bardzo żałować czego,
bardzo się o co martwić, smucić.
- Désétourdir, *v. a.* przywrócić roz-
sądek, pozbydź się lekkomyśl-
ności, nieuwagi.
- Désétriner, *v. a.* wiać nogi ze
strzemion.
- Désexcommunier, *v. a.* przywró-
cić do komunii, zdiąć kłatwę.
- Déshabillé, *m.* suknia biało-
wska domowa, nocna, *f.*
- Déshabiller, *v. a.* rozbierać kogo,
se —, *r.* rozbierać się, zdiąć,
złożyć habit.
- Déshabité, *é*, *a.* pusty, niezamie-
szkały.
- Déshabituer, *v. a.* (*qq. de qc.*) od-
zwyczaić, oduczyć kogo czego,
se —, *r.* (*de qc.*) odzwyczaić
się czego,
- Déshérence, *s. f.* kaduk, prawo
na pozostałe po zmarłym dobra.
- Déshériter, *v. a.* wydziedziczyć.
- Désheurer, *v. a.* *qq.* godziny do
pracy przeznaczone komu prze-
rywając.
- Déshonnête, *a.* nieprzystoiny,
nieprzyzwoity, nieobyczajny.
- Déshonnêtement, *adv.* nieprzy-
stojnie, nieprzyzwoicie.
- Déshonnêteté, *f.* nieprzystojność,
nieobyczajność.

- Déshonneur, *m.* zelżywość, niesława, *f.* wstyd, *m.*
 Déshonorable, albo Déshonorant, *ante*, *a.* honorowi, czci szkodzący, nieuczciwy.
 Déshonorant, *ante*, *adj.* podający w niesławę.
 Déshonorer, *v. a.* w niesławę podadzić, wstydu nabawić, znieważać, zelżyć.
 Déshumaniser, *v. a.* odmawiać, odbierać komu ludzkie przyimoty.
 Désignatif, *ive*, *a.* oznaczający.
 Désignation, *f.* oznaczenie, opisanie, naznaczenie, przeznaczenie kogo do czego, *n.*
 Désigner, *v. a.* oznaczyć, opisać, naznaczyć, przeznaczyć co, kogo do czego, *na co.*
 Désincamération, *s. f.* odłączenie, odcięcie dóbr do stolicy apostołskiej należących.
 Désincamérer, *v. a.* w prawie oddzielić, odciąć, oderwać prowincye do stolicy apostołskiej należące.
 Désincorporer, *v. a.* rozłączyć co w jedno ciało spoione.
 Désinence, *s. f.* w grammatyce zakończenie słowa, terminacya.
 Désinfecter, *v. a.* (qq. de qc.) wywieść, wyprowadzić kogo z błędów.
 Désinfecter, *v. a.* zaraźliwość zatrzymać, hamować.
 Désinfection, *f.* uwolnienie od jakiej zarazy, *n.*
 Désintéressé, *é*, *a.* bezstronny, nieinteresowany.
 Désintéressement, *m.* bezstronność, *f.*
 Désintéresser, *v. a.* zaspokoić kogo.
 Désinviter, *v. a.* odwołać wezwanie, zaprosiny.
 Désir, *m.* żądanie, życzenie, *n.* T. au —, stosownie do tego.
 Désirable, *a.* pożądaný, przyjemny.
 Désirer, *v. a.* żądać, pragnąć, życzyć sobie czego, nie dostawać.
 Désireux, *ense*, *a.* pożądlivy, chciwy czego, usilnie pragnący.
 Désistement, *m.* ustąpienie czego, *n.*

- Désister (se), *v. r.* (de qc.) ustąpić, zaniechać czego.
 Dés-lors, *ad. v.* Lors.
 Desman, *s. m.* gatunek szczura piżmowego w Laponii.
 Desmologie, *s. f.* część Somatologii czyli nauki o twardych i stałych częściach ciała ludzkiego, opisująca ścięgna czyli ligamenty.
 Desmotomie, *s. f.* w anatomii dyssekcya ścięgn, rozbiór ligamentów.
 Désobéir, *v. n.* (à qq.) nieposłusznym bydz komu, nie słuchać kogo.
 Désobéissance, *f.* nieposłuszeństwo, *n.* — *pl.* dziwaczne postępowanie, *n.*
 Désobéissant, *ante*, *a.* nieposłuszny.
 Désobligeamment, *adv.* niegrzecznie, nieobyczajnie, nieuczynnie, urażliwie.
 Désobligeance, *s. f.* chęć, zamiar obrażenia.
 Désobligeant, *ante*, *a.* nieobyczajny, niepolityczny, niegrzeczny.
 Désobliger, *v. a.* (qq.) nie przysłużyć się komu, urazić, obrazić kogo.
 Désobstruif, *s. m.* w medycynie lekarstwo na zatwardzenie żołądka.
 Désobstruer, *v. a.* T. zatkania doznawać.
 Désoccupation, *f.* próżnowanie, *n.*
 Désoccupé, *é*, *p.* et *a.* wolny od pracy, roboty, próżnujący.
 Désoccuper (se), *v. r.* uwolnić się od roboty, pracy.
 Désoeuvré, *é*, *a.* próżnujący.
 Désoeuvrement, *m.* próżnowanie, *n.*
 Désolant, *ante*, *a.* smutny, nieznośny.
 Désolateur, *m.* pustoszyiciel, burzyciel, *m.*
 Désolation, *f.* spustoszenie, *n.* smutek, frasunek, żal, żal serdeczny, *m.*
 Désolé, *é*, *p.* et *a.* spustoszony, zasmucony, skłopotany.
 Désoler, *v. a.* spustoszyć, zburzyć,

- zniszczyć, zasmucić, trapić kogo, dokuczyć komu, — *qq.*, gniewać kogo, martwić kogo.
- Désopilatif, *ive*, *adj.* wewnątrz purgujący.
- Désopiler, *v. a.* ruszyć, skutkować, purgować, *fig. fam.* — la rate, śmiech sprawić komu.
- Désordonné, *ée*, *a.* nieporządny, niezmierny.
- Désordonnement, *adv.* nieporządnie, w nieładzie.
- Désordre, *m.* nieporządek, nierząd, nieład, *m.* zmieszanie, zamieszanie. życie rozpustne, *n.* rozpusta, niezgoda, *f.*
- Désorganisateur, *s. m.* naruszający porządek, wprowadzający nieład, zamieszanie.
- Désorganisation, *s. f.* zniszczenie organicznego porządku, — wprowadzenie w nieład urzędzenia ciała politycznego etc.
- Désorganiser, *v. a.* organiczność, urządzenie znieść, w nieporządek wprawić, do nieporządku przywieść.
- Désorienter, *v. a.* pomieszać, zwieść względem strony świata, *fig.* pomieszać kogo, se —, *r.* zabląkać się, zblądzić.
- Désormais, *ad.* na przyszłość, potem, od tego czasu.
- Désorner, *v. a.* odjąć ozdoby.
- Désossement, *s. m.* obieranie kości, wybieranie rybich ości.
- Désosser, *v. a.* kości obierać, ości wybierać.
- Désourdir, *v. a.* rozebrać, rozplątać co tkanego.
- Désoxydation, *s. f.* wydobyć z ciała iakiego gazu kwasorodnego.
- Désoxyder, *v. a.* w chemii pozbażyć ciało iakie zupełnie, albo w części kwasorodu.
- Desponsation, *s. f.* ślubne zaręczyny.
- Déspotat, *s. m.* kraie samowładnie rządzone, iako Serwii, Wołoszczyzna etc. Hospodarstwo.
- Despote, *m.* samowładca, *m.*
- Déspotique, *a.* samowładny.
- Désotisme, *m.* samowładztwo, *n.* samowładność, *f.*
- Despumatation, *s. f.* zdejmowanie piany, szumowin z płynu iakiego.
- Despumer, *v. a.* T. odszumować.
- Desquamation, *s. f.* zdejmowanie rybiey łuski, — w chirurgii oddzielenie części, które iak łuska odstają.
- Dessaigner, *v. a.* u skórników *dessaigner les cuirs*, skóry w wodzie moczyć ażeby z nich krew spłynęła.
- Dessaisir, *v. a.* z własności, z dzierżawy wyznąć, wyrzucić, se —, *r.* (*de qq.*), oddać co, ustąpić czego, wypuścić z rąk.
- Dessaisissement, *m.* Déssaisie, *f.* ustąpienie czego, *n.* wydanie czego, *n.*
- Dessaisonner, *v. a.* T. pole w nieprzyzwoitey porze roku nie podług pospolitego zwyczaju uprawić.
- Dessalé, *m.* frant, *m.*
- Dessaler, *v. a.* moczyć, na-, wymoczyć.
- Dessangler, *v. a.* roz-, odgurtować.
- Dessaouler, *v. a.* v. Dessoûler.
- Desséchant, *ante*, *a.* wysuszający.
- Desséchement, *m.* wyschnienie, wysuszenie, *n.*
- Dessécher, *v. a.* suszyć, wysuszyć.
- Dessein, *m.* zamysł, zamiar, *m.* myśl, wola, *f.* przedsięwzięcie, *n.* plan, abrys, model, wzór, wzorek, *m.*
- Dessein (à), *ad.* umyślnie, w tym zamiarze, aby, żeby, à quel —? na co? do czego?
- Desseller, *v. a.* rozsiodłać, rozkulbaczyć.
- Desserre, *f.* popuszczenie, spuszczenie etc., *n. fam.* être dur à la —, byż skąpym.
- Desserrer, *v. a.* popuszczać, rozpuszczać, spuszczać co ściągniętego etc., *fam.* — un soufflet etc. (*à qq.*), dać komu w pysk, uderzyć kogo w twarz.
- Dessert, *m.* wety, *pl.*
- Desserte, *f.* potrawy ze stołu ze-

- brane, *pl. m.* odprowadzanie nabożeństwa, opatrzenie służby kościelnej.
- Dessertir, *v. a.* — une pierre précieuse, kamień drogi, klejnot wyjąć z pudełka, wydobyć.
- Desservant, *m.* xiądz zastępujący miejsce.
- Desservice, *s. m.* szkodliwa przysługa, złość, obraza, psikus.
- *Desservir, *v. a.* sprzątać, zbierać ze stołu, (*qq.*) psikus komu wyrzucić, źle się komu przystużyć, odprowadzić za kogo nabożeństwo.
- Desservitorerie, *s. f.* beneficium obowiązujące do sprawowania urzędu kościelnego, lub zawiadywania kościołem. kaplicą.
- Dessiccatif, *ive, a.* T. wysuszający.
- Dessiccation, *f.* T. wysuszenie, osuszenie, *n.*
- Dessiller, *v. a.* otworzyć oczy, *fig.* — les yeux à *qq.*, z błędu kogo wywieść.
- Dessin, *m.* rysunek, abrys, model, *m.* rysowanie, *n.*
- Dessinateur, *m.* rysownik, *m.*
- Dessiner, *v. a.* rysować, rysy zakreślić, naznaczyć.
- Dessoler, *v. a.* podeszwę z kopyta konia wyjąć, otworzyć.
- Dessouci, *s. m.* niedbałość, niestaranie, obojętność.
- Dessouder, *v. a.* odlutować, se —, *r.* się, puszczać.
- Dessoufrage, *s. m.* działanie, przez które z węgla mineralnego wydobywa się siarka.
- Dessouler, *v. a.* otrzeźwić, — *n.* otrzeźwić, otrzeźwić się.
- Dessous, *ad. et prp.* na dole, pod, pod czem, na dół, z. ze, — *m.* spód, spodek, *m.* część spodnia czego, *f.* — du pied, podeszwa u nogi, *fig.* savoir le — des cartes, dostatecznie być o rzeczy wiadomym, avoir le —, stracić, mieć stratę, au —, na dół, na dole, niżej, między, *fig.* être, au — de *qq.*, nie wyrównywać komu.
- Dessus, *ad. et prp.* na, na górze,
- nad, — *m.* wierzch, *m.* część wierzchnia czego, *f.* tytuł, podpis, napis, *m.* T. dyskant, dyskantysta, *m. fig.* pierwszeństwo, prym, *m.* góra, *f.* zwycięstwo, *n.* avoir le —, na wysokim miejscu się znajdować, par —, także, nad, nadto, nadto jeszcze, au —, nad co, wzniesić się, być wyższym iak rzecz iaka, *fig.* être au —, przeyść, przewyżżyć, być nieczułym, là —, *ad.* na to.
- Destin, *m.* wyrok, los, *m.* przeznaczenie, *n.*
- Destination, *f.* naznaczenie, przeznaczenie, *n.*
- Destiné, *ée, p. pass.* przeznaczony.
- Destinée, *f.* wyrok, los, *m.* przeznaczenie, *n.* finir sa —, swe życie zakończyć.
- Destiner, *v. n.* postanowić, przedsięwziąć, — *a.* na —, przeznaczyć, poświęcić.
- Destituable, *a.* ten co z urzędu złożony, zrzucony być może.
- Destitué, *ée, a.* złożony z urzędu, ogołcony, opuszczony.
- Destituer, *v. a.* z urzędu złożyć, zrzucić.
- Destitution, *f.* złożenie z urzędu, *n.*
- Destrier, *m.* koń wojskowy.
- Destructeur, *m.* trice, *f.* pustoszyiciel, niszczyiciel, *m.*
- Destructibilité, *f.* zepsucie, *n.*
- Destructif, *ive, a.* psujący, niszczący, pustoszący.
- Destruction, *f.* spustoszenie, zniszczenie, burzenie, niszczenie, zburzenie, *n. fig.* ruina, *f.* upadek, *m.* zaguba, *f.* zupełny upadek.
- Désudation, *s. f.* w medycynie obfity i zbyticzny pot.
- Désuétude, *f.* zniesienie, ustanie iakiego prawa lub zwyczaju, *n.*
- Désulteur, *s. m.* w archeologii ieździec skaczący z jednego na drugiego konia, iak to czynili Numidowie i Tatarzy.
- Désuni, *ie, part. adj.* cheval désuni, koń, który zacząwszy ga-

- łopować z prawey nogi przemienia krok i lewą nogą posuwa się na przód.
- Désunion, *f.* rozdzielenie, zniszczenie związku, *n. fig.* niejedność, niezgoda, *f.*
- Désunir, *v. a.* dzielić, rozdzielić, odłączać, *fig.* poróżnić, pokłócić, se —, *r.* rozerwać się, puszcząć, powadzi się, rozdwoić się.
- Détaché, *éc, part. adj. v.* Détacher, — *we fortyfikacyi* pieces détachées, szańce od twierdzy oddzielone, odległe, — *w muzyce notes détachées*, nóty niewiązane razem.
- Détache-chaîne, *s. m. w artyller.* petarda do rozrywania łańcuchów zamykających przeyscie iakie.
- Détachement, *m.* oddalenie się, uwolnienie, *n.* wstrzymanie się od namiętności iakiey etc., *n.* oddział woyska, *m.*
- Détacher, *v. a.* rozłączyć, roz —, odwiązać, oderwać, rozdzielić, *fig.* wybić komu co z głowy, se —, *r.* roz —, odwiązać się, oderwać się etc.
- Détacheur, *v.* Dégraisseur.
- Détail, *m.* handel na łokcie, na funty, *m.* kupno od ręki, *n.* obszerne, dokładne opowiadanie, rozbieranie, *n.* wszystkie rzeczy okoliczności, *pl. f. en —*, na łokcie, funty, po części, sztuki.
- Détailler, *v. a.* na łokcie, na funty przedawać, obszerne opowiadać, rozbierać.
- Détailleur, *m.* kramarz, kupiec na łokcie etc. przedawający, *m.*
- Détalage, *m.* składanie, sprzątanie towarów, *n.*
- Détaler, *v. a. et n.* towary rozłożone składać, sprzątać, *fig. fam.* umknąć, uciec, wyciągnąć.
- Détalinguer, *a. a.* wyiąć z kotwicy linę.
- Détaper, *v. a. v.* Déboucher.
- *Détéindre, *v. a.* wyciągać, zmieniać, psuć kolor, se —, *r.* zblaknąć, zblakować.
- Dételer, *v. a.* wyprzęgać.
- Détendre, *v. a.* spuszczać, zdiąć, zwiiać co rozwitego, rozbierać, *fig.* — son esprit, żyć, dopuszczać myślom swoim rozrywki, se —, *r.* ustawać.
- Détenir, *v. a.* przy —, zatrzymać, trzymać w więzieniu.
- Détente, *f.* cygiel (do spuszczenia kurka), *m.* spuszczenie kurka, wystrzelenie, *n.*
- Détenteur, *m. T.* dzierzawca, possessor, *m.*
- Détention, *f.* więzienie, zatrzymanie, przytrzymanie, *n.*
- Détentillon, *s. m. u z garmistrzów* gatunek sprężyny przez kółko minutowe poruszanej.
- Détenu, *ne, p. et a.* zatrzymany, w więzieniu trzymany, chory.
- Déterer, *v. a. u perukarzőw* odzierać włosy na małe części, które się związują nitką.
- Détersif, *ente, adj. v.* Détersif.
- Déterger, *v. a. T.* oczyścić, wychędożyć, zcierać.
- Détérioration, *s. f.* zepsucie, pogorszenie, poniżenie.
- Détériorer, *v. a.* zgorzyć, psuć.
- Déterminant, *ante, a.* przeznaczający.
- Déterminatif, *ive, adj. w gramm.* determinujący znaczenie słowa iakiego.
- Détermination, *f.* rozmysł, *m.* determinacya, *f.* wyrok, *m.* uchwała, *f.* postanowienie, *n.*
- Déterminé, *éc, p. et a.* przeznaczony, ustanowiony, zuchwały, odważny.
- Déterminé, *m.* zuchwalec, *m.*
- Déterminement, *adv.* wyraźnie, bezpiecznie, z pewnością, odważnie, mężnie, śmieie.
- Déterminer, *v. a.* przeznaczyć, określić, rozsądzić, ustanowić, — *qq.*, do namyslenia się kogo przywiesdz, — *n.* postanowić co, se —, *r.* (*à qc.*), postanowić sobie co, przedsięwziąć.
- Déterré, *éc, adj.* ciało z ziemi wykopane, — *le visage d'un déterré*, bardzo blady, zmieniony.
- Déterrér, *v. a.* wykopać, *fig.* doćiec czego, odkryć.

- Détersif, *ive*, *adj.* w *medyc.* czyszczący, szkodliwą wilgoć spędzający.
- Détestable, *a.* bezecny, obrzydliwy, szkaradny.
- Détestablement, *adv.* bezecznie, obrzydliwie, szkaradnie.
- Détestation, *f.* obrzydliwość, nienawiść, pogarda, *f.*
- Détester, *v. a.* brzydzić się czém, wzdrygać się na co, przeklinać.
- Détignonner, *v. a.* zerwać szynion z głowy, albo czepek lub inny strój niewieści.
- Détirer, *v. a.* rozciągać, rozpinać.
- Détiser, *v. a.* wy—, zagasić.
- Détonation, *f.* wypadnienie z tonu, *n.*
- Détoner, *v. a.* w *chemii* nagle i z trzaskiem zająć się płomieniem, zapalić się.
- Détonner, *v. n.* wypaść z tonu, nie równej bydź dobroci.
- Détordre, *v. a.* rozkręcać, rozwinać. se — le pied, le bras, wywinąć sobie rękę etc.
- Détorquer, *v. a.* wy—, przekręcać, kręcić.
- Détorse, *f. T.* przekręcanie, *n.* wywinienie, *n.*
- Détortiller, *v. a.* rozwikłać, rozkręcać, rozmotać, rozplątać.
- Détoucher, *v. n.* w *marynarce* o okręcie zeyśdź z mielizny, wydobądź się na głębiny.
- Détouper, *v. a.* odykać czop, korek wyjąć.
- Détoupillonner, *v. a.* wyrzynać odrostki, niepotrzebne gałązki z drzewa pomarańczowego.
- Détour, *m.* nakręt, zawrot, zatok, manowiec, *m. fig.* okrążyć nie, szerczenie się, *n.* wymówka, *f.* wykrety, *pl. m.*
- Détourbier, *s. m.* przeszkoda, zawada.
- Détourné, *é*, *p. et a.* z prawej sprowadzony drogi etc., na ustroju leżący, *fig.* chemin — droga poboczna, manowiec, *m.* louange détournée, nieznaczną delikatną pochwałą, *f.*
- Détournement, *s. m.* sprowadze-

- nie z drogi prawej, odwracanie od czego.
- Détourner, *v. a.* z prawej sprowadzić drogi, odwozić, odwrócić, sztucznie co ukraszyć, sprzątnąć, — les yeux, odwrócić oczy, *fig.* — le sens d'une loi etc., wy—, przekręcać prawo, (*qq. de qc.*) odwracać, odciągając, odwozić kogo od czego, odradzać komu co, — *n.* z prawej zeyśdź, ziechać z drogi, se —, *r.* isdź manowcami, zstąpić z drogi, odstąpić, odpuścić, odwracać się, zboczyć, *fig.* se — de ses vices, swych występków poprzestać, poprawić się.
- Détracter, *v. a.* (*de qc.*) osławić, oczerniać kogo.
- Détracteur, *m.* osławiacz, oczerniciel, *m.*
- Détraction, *f.* osławienie etc., *n.* potwarz, *f.*
- Détranger, *v. a. T.* wypędzić, wygnąć (krety).
- Détransposer, *v. a.* w *drukarni* przłożyć na swoje miejsce kolumnę, którą zecer składając formę niewłaściwie umieścił.
- Détraquer, *v. a.* zepsuć, przekręcić, (konja) od zwyczajnego biegu odwieśdź, *fig.* odwozić od cnoty etc., zwozić, se —, *r.* niedobrze isdź (jako zegarek), zepsuć się.
- Détrempe, *f.* farba malarska wodna, *f.* obraz nią malowany, *m.*
- Détrempe (mariage en), *s. f.* występny związek pod pozorem małżeństwa.
- Détrémper, *v. a.* rozczynić, zarobić, odhartować, zmiekczyć stal.
- Détresse, *f.* niespokojność, smutek, żal, *m.* utrapienie, signal de —, *T.* znak ratunku, wystrzał na znak ratunku, *m.*
- Détriment, *m.* szkoda, *f.* uszczerbek, *m.*
- Détripler, *v. a.* z liczby uszykowanych żołnierzy trzeci każdy rząd uymować.
- Détroit, *m.* cieśnina, *f.* wąwóz, powiat, *m.* ziemia, *f.*

Détromper, *v. a.* wywieść, wyprowadzić kogo z błędu, se —, *r.* postrzedz się błędu swego.

Détrôner, *v. a.* z tronu zrzucić.

Détrousser, *v. a.* spuścić (co podkasanego, podpiętego), — *qq.*, zrabować.

Détrousseur, *s. m.* rozbójnik, rabuś.

*Détruire, *v. a.* niszczyć, pustoszyć, psuć, burzyć, *fig.* w niewecz obracać, psuć, wykorzenieć, czernić, osławić, se —, *r.* psuć się, niszczyć się, zapadać, *fig.* se — de soi-même, przestać przez się, upaść przez się, se — mutuellement, niszczyć się wzajemnie do szczytu.

Dette, *f.* dług, *m.*

Déturbatrice, *adj. w astronomii* force déturbatrice, siła prostopadle na planetę działająca, która ruch jego mirtęży.

Deuil, *m.* smutek, *m.* żałoba, *f.* pogrzeb, obchód pogrzebny, *m.*

Deutéronome, *m.* piąta książka Mojżesza.

Deutéropathique, *adj. w Medyc.* mówiąc o chorobie wynikłej z innej choroby, albo poprzedzonej od innej choroby.

Deux, *a.* dwa, obadwa, dwojako, niektóre, — *m.* dwa, dwójka, *f.* piquer des — *T.*, obiedwiema ostrogami konia spaść.

Deuxième, *a.* drugi.

Deuxième, *ad.* powtórę.

Deux-ponts, *m.* Bipont, *m.* Dwa-mosty, *pl.* miasto.

Dévaler, *v. a.* spuścić, — *n.* zeyśdź, zstąpić.

Dévaliser, *v. a.* zrabować, splondrować.

Devancer, *v. a.* (*qq.*) poprzedzić kogo, isdź przed kim, *fig.* przewyższać, przechodzić kogo w czem.

Devancier, *m. ière, f.* poprzednik, *m.* Dévanciers, *m. pl.* przodkowie, *m. pl.*

Devant, *prp.* przed, przy, naprzeciwko, w obecności, w przytomności. — *ad.* wprzód, przodkiem, na przedzie. — *m.* część przednia czego, *f.* przód, *m.*

fig. prendre le —, wprzód iechać, wprzód odiechać, prendre les devans, uprzędzić, au —, przeciwko, *fig.* aller au —, uprzędzić, par —, w przytomności, w obecności.

Devantier, *m. fam.* fartuch, *m.*

Devantière, *f.* spodnica do iazdy kobietom służąca *f.*

Devanture, *f.* strona przednia, część przednia, *f.*

Dévastateur, *trice, a.* pustoszący, — *m. et f.* pustoszyiciel, niszczyiciel, *m.*

Dévastation, *f.* spustoszenie, *n.*

Dévaster, *v. a.* pustoszyć, niszczyć.

Développement, *m.* rozwiązanie etc. *n.*

Développer, *v. a.* roz—, wywierać, *fig.* rozwiązać, wykladać, wywierać, odkryć, se —, *r.* rozwiać się, wydobydź się z czego, *fig.* wywierać się, wydadź się.

Devenir, *v. n.* zostać, stać się, bydź czem.

Déventer, *v. a.* żagle tak kierować że go wiatry uiać nie mogą.

Dévergondé, *ée, a. fam.* bezwstydný, niewstydlivy.

Déverrouiller, *v. a.* rygiel, zasuwkę odemknąć, odsunąć.

Devers, *par —, prp.* ku, do przed, *u.*

Dévers, *se, a.* pochyły, ukośny.

Dévers, *s. m. u cieślów* lewa strona każdej sztuki drzewa.

Déverser, *v. n.* nie prosto stać, nachylać się, — *a. fig.* le mépris, pogardę rozszerzyć, rozgłosić.

Déversoir, *s. m.* miejsce do którego odpływa woda ze młynu kiedy iey zawiele. — Tamy, groble murowane dla podniesienia wody na rzekach, stawach przy których są młyny.

Dévêtir, (*se*) *v. r.* rozbierać się, *fig.* se — de ses biens, zrzec się dóbr swoich.

Dévôtissement, *s. m. w sądach,* wyrzekanie się czego, zrzeczenie się, rezygnacya.

- Déviation, *f.* zboczenie, *n.*
 Dévidage, *s. m.* zwiianie nici w motki.
 Dévider, *v. a.* zwiiać.
 Dévideur, *m. euse, f.* zwiiazcz, nawiazcz, co nici etc. zwiia, *m.*
 Dévidoir, *m.* szpulka, *f.* motowidło, *n.*
 Dévier, *v. n. fig.* zeyśdź z drogi, obłąkać się, opuścić drogę, — *a. (qq.)* odciągać, odwodzić kogo z drogi.
 Dévigo, *s. m. we Farmacyi,* gatunek plastru.
 Devin, Devineur, *m.* wieszczbiarz, wróżek *m.*
 Deviner, *v. a.* wróżyć, zgadnąć, domyślić się czego.
 Devineresse, *f.* wieszczka, wróżka *f.*
 Dévineur, *s. m.* wieszczbiarz, wróżek, *m. fam.*
 Devis, *m.* rachunek, *m.* obtrachowanie do wystawienia budynku należące, *n.* (przedtém) rozmowa, *f.*
 Dévisager, *v. a.* twarz podrapać.
 Deviser, *f.* obraz z napisem przyłożonym; napis, *m.* godło, hasło, *n.*
 Deviser, *v. n.* rozmawiać (przedtém).
 Dévisser, *v. a.* odszrubować.
 Dévoiemment, *m.* biegunka, dysenterya, *f.*
 Dévoilement, *m. fig.* odkrycie, wyjawienie, *n.*
 Dévoiler, *v. a.* zdjąć, odkryć zastłonę, *fig.* odkryć, wyjawić.
 Devoir, *v. a.* być winnym komu co; obowiązany być do czego, musieć, mieć, mieć wolę; powinność, *f. fig.* uniżoność, *f. se mettre en,* gotować się do czego, derniers devoirs *pl.*, ostatnia powinność, *f.* ostatni honor, *m.*
 Dévole, *s. f.* płaca grając w karty, gdy gracz żadney zabity nie bierze.
 Dévolu, *ue, a.* spadły.
 Dévolu, Dévolut, *s. m.* kolacya, przywilej od Papieża otrzymany na beneficium które inny

- posiada. — Prawo Papieżkie na podawanie godności Kościelney, niezdatnym osadzoney.
 Dévolutaire, *s. m.* zabiegający beneficium niezdatnemu lub niegodnemu, albo też nie wczasie prawem naznaczonym podanego.
 Dévolutif, *a. m. appel* —, appellacya, przez którą sprawa do wyższego sądu się dostaje *f.*
 Dévolution, *f.* spadek, spadnienie sukcessyi, *n.*
 Dévorant, *ante,* pożerający, trawiący, *fig.* nienasycony.
 Dévorateur, Dévoreur, *m. fig.* pożeracz, połykacz, *m.* — de livres, choiwy i szybki czytelnik książek.
 Dévorer, *v. a.* pożerać, zżec, połykać; trawić, niszczyć.
 Dévot, *ote, a.* nabożny, pobożny, nabożny, bogoboyny, nabożniczek, *m.*
 Dévotement, *adv.* nabożnie, bogoboynie.
 Dévotion, *f.* pobożność, bogoboynność, *f.* nabożeństwo, *n.* powolność, uprzymość, *f.*
 Dévoué, *ée, p. et a.* poświęcony, oddany etc.
 Dévouement, *m.* oddanie się, podanie się, poświęcenie się, *n.*
 Dévouer, *v. a.* poświęcać, ofiarować, *se —, r.* oddadź się, podadź się, ofiarować się.
 Dévouloir, *s. m.* poprzestać żądać czego.
 Dévoyer, *v. a.* od prawey drogi odciągać, odwodzić, zwodzić, T. żołądek zepsuć.
 Dextérité, *f.* sposobność, zręczność, sprawność, *f.*
 Dextre, *s. f.* prawica, prawa ręka, — *adj. w herbach* prawica, prawa strona.
 Dextrement, *adv.* sposobnie, zręcznie.
 Dextribord, *s. m.* bok okrętu prawy, *zwyczajniey* sribord.
 Dextrochère, *s. m. w herbach,* ramię prawe z ręką w tarczy narysowane.

Dey, *s. m.* panujący xiążę, Dey, wielkorządca. w Algierze, w Tunis, i Trypoli.

Dia! z. sa! sa! ksobie! (u furmanów: na lewą rękę, w lewą).

Diabète, *s. m.* lewar do czerpania wina z kufy.

Diabètes, *s. m.* w *Medyc.* zbytnie cieczenie uryny, — *le faux diabètes*, cieczenie uryny bez najmniejszej trunku użytego odmiany.

Diabetique, *s. m.* et *f.* ten, albo ta, co ma chorobę *Diabetes* zwaną; — *adj.* należący do tej choroby.

Diabie, *m.* diabeł, czart, *m.* złośliwy człowiek, złośnik, pauvre —, biedak, nieborak *m.* en, — *ad.* mocno bardzo, nadzwyczajnie.

Diablement, *ad. fam.* po diabelsku.

Diablerie, *f.* diabelstwo, *n.* czary, *pl. fig.* złość, figiel, kawałek diabli, *m.*

Diabliesse, *f.* diablica.

Diablezot, *i. fam.* nie iestem takim głupcem.

Diablotin *m.* diabełek, cukierek z czekolady zrobiony, *m.*

Diablotins, *pl.* małe czekoladowe tabliczki.

Diabolique, *a.* diabelski, *fig.* w najwyższym stopniu złośliwy, diabli.

Diabotanium *s. m.* plaster do którego wchodzi bardzo wiele roślin.

Diabrose, *s. f.* w *Medyc.* przegryzienie ciała, albo kiszek od ostrych i gryzących soków.

Diacadmias, *s. m.* plaster którego zasadą jest tucya, *rodzay minerału.*

Diacanthé, *s. m.* gatunek ryby morskiej z podwoyną ością.

Diarcinos, *s. m.* lekarstwo przeciw ukąszeniu psa wściekłego, zaprawione rakami.

Diacarthame, *m. T.* wycyszczające lambitivum.

Diacaustique, *s. f.* w *optyce i geometryi*, linia krzywa, wy-

nikająca z łamania się promieni w gęstym powietrzu innej krzywey linii.

Diachalasis, *s. m.* w *Chirurgii* rozchodzenie się kości czaszki głowicy, — rozszerzenie spojnic tychże kości.

Diachilon plaster ze soku.

Diacono, *s. m.* kapelan zakonu maltańskiego.

Diacode, *s. m.* syrop z główek białego maku.

Diaccnat, *m.* dyakonija, *f.* dyakonstwo, *n.*

Diaconesse, *f.* xieni.

Diaconie, *f.* szpital, *m.* kaplica, *f.*

Diacone, *s. m.* Diapocée, *s. f.* głęboki otwór w czaszce głowicy ostrym zrobiony narzędziem.

Diacoustique, *s. f.* nauka o odgłosach.

Diacre, *m.* dyakon *m.*

Diacydonite, *adj.* w *Medyc.* mówiąc o lekarstwach do których wchodzi pigwa.

Diadelphie, *s. f.* w *botanice*, zrosłonitkowa 17 klasa roślin według *Linneusza*, zawierająca w sobie rośliny, których kwiaty mają pręciki we dwa ciała połączone.

Diadème, *m.* korona, *f.*

Diaglaucium, *s. m.* lekarstwo zewnętrzne na chorobę oczu, do którego wchodzi sok z maku rogatego.

Diagnostique, *s. m.* et *adj.* w *medycynie* znaki, symptomata wskazujące rodzaj choroby i jej przyczyny.

Diagonal, *ale, a.* ukośny, ligne diagonale, *f.* linia przekątna, dyagonalna.

Diagonalement, *adv.* w *Geometrii*, dyagonalnie, między przeciwnymi kątami w figurach wielościennych.

Diagramme, *s. m.* w *Geometrii*, figura, albo skład linii służących do wytłumaczenia zadania; — *zwyczajnie nazywa się figure.*

Diagrede, *s. m.* sok ze szkamonii zgęszczony.

- Diaire*, *adj.* w *medyc.* *Fievre diaire*, gorączka ieden dzień tylko trwająca; *zwyyczajniey* nazywana *éphémère*.
- Dialecte*, *m.* dyalekt, *m.* różność języka iednego narodu, *f.*
- Dialectique*, *f.* dyalektyka, logika, *f.* — *ticien*, *m.* dyalektyk, logik, *m.*
- Dialectiquement*, *ad.* dyalektycznie, logicznie.
- Diallage*, *s. f.* w *Hist. Nat.* kamień w *paszy*, tak nazwany przez *P. Huiy*, dla różnicy dającej się postrzegać w iego naturalnych spoieniach.
- Dialogisme*, *m.* nauka pisania rozmów.
- Dialogue*, *m.* rozmowa, *f.*
- Dialoguer*, *v. a.* na kształt rozmowy pisać.
- Dialthée*, *s. m.* maść ze slazu wielkiego.
- Diamant*, *m.* dyament, *m.*
- Diamantaire*, *s. m.* iubiler co dyamenty szliwie i przedaie.
- Diamargariton*, *s. m.* mleczko perłowe; — lekarstwo do którego szczególniey wchodzą perły.
- Diamastigose*, *s. f.* obrządek dawnych *Lacedemończyków* ćwiczenia różgami dzieci przed ożtarzem *Dyany* w przytomności rodziców, którzyich zachęcali ażeby żadnego znaku boleści nie okazywały.
- Diamétral*, *ale, a.* dyametralny, *ligne diamétrale*, średnica w kole, *f.*
- Diamétralement*, *ad.* przez średnicę, przez szródek, — *opposé*, sobie bardzo przeciwny, wbrew czemu będący.
- Diamètre*, *m.* średnica, *f.* dyametr, *m.* linia prosta dzieląca koło na dwie równe części, i przez szródek iego przechodząca.
- Diamorum*, *s. m.* sok morwo-
wy.
- Diandrie*, *s. f.* w *Botanice*, dwunitkowa druga klasa roślin we-

- dług *Linneusza*, których kwiaty obopłciowe mają dwa pręciki.
- Diane*, *f.* *Dyana*, bogini łowów; pobudka, *f. T.*
- Diantre*, *m. fam.* kaduk, czart, *m.*
- Dianucum*, *m. T.* sok ze smażonych zielonych orzechów.
- Diapalme*, *m. T.* odmiękczaiący plaster, *m.*
- Diapasma*, *m. T.* proszek wonny, *m.*
- Diapason*, *m. T.* przeciąg tonów głosu lub instrumentu od najniższego do najwyższego.
- Diapéglsé*, *s. m.* w *Medyc.* wytryskanie krwi przez pory naczyn krwistych.
- Diapente*, *s. f.* w *muzyce* kwinta, —, *we Farmacyi*, *s. m.* lekarstwo z pięciu ingrediencyy złożone.
- Diaphane*, *a.* przezroczysty.
- Diaphandité*, *f.* przezroczystość *f.*
- Diaphanomètre*, *s. m.* Instrument do mierzenia przezroczystości powietrza.
- Diaphénie*, *f. T.* wycyszczające lambitivum, *n.*
- Diaphonie*, *s. f.* w *muzyce* niezgodne przerwy, ponieważ składające ie dwa tony widocznie się z sobą nie zgadzają.
- Diaphorèse*, *s. f.* odchody przez pory skórne za pomocą potów.
- Diaphorétique*, *adj.* pot sprawu-
iący, humory szkodliwe przez poty wypędzający.
- Diaphragme*, *m.* otoczyna, *f.* osierdzie.
- Diaphyse*, *s. f.* przeciąg czasu, podział, przedział między dwiema rzeczami.
- Diapnotique*, *adj.* lekarstwo na poty.
- Diapré*, *ec, a.* rozmaity, *pstry.*
- Diaprée*, *s. f.* gatunek śliwy fioleto-
wey.
- Diaprun*, *s. m.* lambitivum ze śliwek.
- Diaprure*, *s. f.* rozmaitość kolorów.
- Diarrhée*, *f.* biegunka, *f.*
- Diarrhodon*, *s. m.* *we Farmacyi*, rozmaite przyprawy lecarskie

- do których wchodzi czerwone r $\acute{o$ że.
- Diarthroze**, *s. f. w Anatomii*, spoienie kości, stawów.
- Diascordium**, *s. m.* konfekt ze szkamonii.
- Diasebeste**, *s. m.* konfekt purgujący sebastenowy, toiest z iedwabnych śliwek.
- Diasène**, *s. m.* konfekt purgujący senesowy.
- Diasies**, *s. f. pl.* święta Ateńskie na cześć Jowisza.
- Diasostique**, *f. T.* nanka o lekarstwach na strawność, *f.*
- Diasphendonése**, *s. f.* kara śmierci, w której z wielką siłą naginano dwa drzewa i do każdego przywiązywano po iedney nodze winowacy, odpuszczone potem oba drzewa na poły rozrywały zbrodniarza.
- Diasporamètre**, *s. m.* instrument do mierzenia rozproszonych promieni w łamaniu się światła.
- Diaspore**, *s. m. w hist. nat.* gatunek kamienia, który, wystawiony na płomień od świecy, z trzaskiem na wiele rozsypuie się części.
- Diastase**, *m. T.* gwałtowne rozłączanie kości, *n.*
- Diastole**, *s. f. w Anatomii*, ruch przyrodzony i zwyczajny serca, kiedy się rozszerza i podnosi.
- Diastyle**, *s. m. w architekturze*, budowa w której słupy iedne od drugich na trzy średnice są oddalone.
- Diasyrme**, *s. m. w retoryce*, rodzaj złośliwey ironii, która przez poniżające wysmiewanie podaje na wzgardę osobę będącą iey celem.
- Diassaron**, *m.* kwarta w muzyce, *f.* lekarstwo pewne przeciw zażębieniu.
- Diathése**, *s. m. w Medyc.* skłonność naturalna lub nienaturalna człowieka.
- Diatonique**, *a.* dyatoniczny, podług skali.
- Diatragacante**, *s. m.* lekarstwo ze soku dragantu.
- Diatribes**, *f. v.* Dissertation.
- Diaulodromes**, *s. m. pl.* bieguni, którzy w igrzyskach przebiegali dwoie staj bez żadnego odpoczynku.
- Dibaptistes**, *s. m. pl.* heretycy IX. wieku, którzy dwa razy się chrzcili.
- Dicasterie**, *s. f. u starożył.* trybunały sprawiedliwości w Atenach.
- Dicélies**, *f. pl.* wolne, swawolne sceny w komedyach dawnych.
- Dichorée**, *s. m.* miara wiersza łacińskiego ze dwu stop, mających iedną syllabę krótką a drugą długą, złożonego.
- Dichotome**, *a.* połowę pęti (o xiężycu).
- Diclines**, *f. adj. w Botanique*, rośliny, albo kwiaty, których organy płciowe w rozmaitych kwiatach znajduią się poiedyncze.
- Dicorde**, *s. m.* dawny instrument muzyczny o dwóch str $\acute{o$ nach.
- Dictame de Crète**, *s. m.* dyktan Kreteński, Podolski, *ziele*.
- Dictamen**, *m.* — da la conscience, przepis, natchnienie sumnienia, *n.*
- Dictateur**, *m.* rzadca naywyższy Rzymski, dyktator, *m.*
- Dictature**, *f.* dyktatura, *f.* (dostoięństwo, urząd iego).
- Dictée**, *f.* dyktowanie; dyktowane, *n.* rzecz dyktowana, *f.*
- Dictes**, *v. a.* dyktować; dadź, stanowić; natchnąć, *fig.* powiedzieć, rozkazać.
- Diction**, *f.* sposób mówienia, pisania, przekładania rzeczy, *n.*
- Dictionnaire**, *m.* słownik, *m.*
- Dicton**, *m.* sentencya, powieść poważna, *f.*
- Dictum**, *m.* zalecenie wyroku, treść wyroku, *f.*
- Didactique**, *a.* ucący, nauczający, — *f.* nanka uczenia, *f.*
- Didactyle**, *adj. w hist. nat.* zwierzęta mające u nóg po dwa palce, dwupalcowy.

- Dideau, *m.* sieć wielka, *f.*
 Didier, *m.* Dezyderyusz, —ère, *f.*
 —derya.
 Didelphe, *s. m.* gatunek zwierząt ssących, mających u nóg tylnych oddzielony wielki palec, samice mają pod brzuchem torbeczki, w tych są piersi i schronienie dla dzieci.
 Didragme, Didrachme, *s. m.* u starych żydów i Greków pół srebrnika albo pół sykla miedzianego.
 Didyme, *adj.* w botanice mówiąc o dwóch organach mających wspólny początek.
 Didynamie, *s. f.* w botanice, nierówno czteronitkowa, nazwisko 14 klasy roślin według Linneusza, których kwiaty obopłciowe mają cztery pręciki, t. j. dwa wielkie i dwa małe.
 Dideau, *s. m.* sieć dla zatarasowania rzeki.
 Diedre, *adj.* w geometryi angle *diedre*, kąt wynikający z przecięcia dwóch powierzchni.
 Dièrèse, *f.* T. rozłącznik, rozdzielenie dwugłoski na dwie sylaby, rozdzielenie zrosniętych części ciała, *f.*
 Diérétique, *s. m. adj.* w medyc. mówiąc o lekarsztwach oddzielających, a szczególniey o mających własność gryzącą.
 Dièse, Diésis, *m.* T. znak podwyższający notę o pół tonu, *m.*
 Diète, *f.* mierność, *f.* pożywie pomiarowane, *n.* seym, *m.* zgromadzenie stanów, *n.*
 Diététique, *a.* do mierności etc. należący, — *f.* nauka o utrzymaniu zdrowia przez mierność, *f.*
 Diétine, *f.* seymik, *m.* odbywający się w wojewodztwie przed głównym seymem, *f.*
 Dieu, *m.* Bóg, *m.* najwyższa istność, *f.* fête —, Boże ciało, *n.* *fig.* faire d'une chose son —, mieć co za Boga, — *poet.* bóg, bóstwo pogan, *n.* faux dieux, *pl.* bożki, *pl. f.* Dieu-donné, od Boga darowany, zesłany (przydomek).
 Diffamant, *ante, a.* haniebny, osławiający.
 Diffamateur, *m.* osławiacz, obmówca, potwarca, *m.*
 Diffamation, *f.* osławianie, *n.* obmowa, potwarz, osława, *f.*
 Diffamatoire, *a.* osławiający, potwarliwy.
 Diffamer, *v. a.* osławiać, obmawiać, zelżyć, znieważać.
 Diffarréation, *s. f.* u dawnych Rzymian ofiara dla zerwania małżeństwa, w której ofiarowano placek z czystey pszenicy, — rozwód.
 Différemment, *ad.* różnie, różnym sposobem, inaczej.
 Différence, *f.* różnica, różność, *f.*
 Différencier, *v. a.* czynić między czem różnicę, różnić co od czego, rozoznawać co.
 Différent, *ente, a.* różny, nierówny, różniący się od czego.
 Différent, Différend, *m.* spór, m. spórka, sprzeczka, rzecz sporna, *f.*
 Differentiel, elle, *a.* calcul —, rachunek różniczkowy, *m.* quantité différentielle, ilość różniczkowa, *f.*
 Différer, *v. a.* odkładać, zwłaczać, przeciągać co, sans —, niezwłocznie, niezabawnie, — *n.* różnym być, różnić się.
 Difficile, *a.* ciężki, trudny, *fig.* uparty, dziwny.
 Difficilement, *ad.* ciężko, trudno, z trudnością.
 Difficulté, *f.* trudność, *f.* zarzut, *m.* zawada, przeszkoda, spór, różność, *f.* sans —, uieomylnie, zapewne.
 Difficultueux, euse, *a.* czyniący wiele trudności.
 Difforme, *a.* niekształtny, nieforemny, brzydki, szpetny.
 Difformer, *v. a.* niekształtném, nieużyteczném zrobić.
 Difformité, *f.* niekształtność, brzydłość, szpetność, *f.*
 Diffraction, *s. f.* w optyce zobczenienie promieni światła od powierzchni jakiego ciała.
 Diffus, use, *a.* rozciągly, obszerny.

- Diffusément, *ad.* rozciągnięto, obszernie.
- Diffusion, *f. fig.* rozszerzanie się, rozpościeranie się, *n.*
- Digamé, *v.* Bigame.
- Digastrique (muscle), *adj.* muszkuł służący do otwierania dolney szczęki.
- Digérer, *v. a.* trawić, *fig.* rozważać, rozsądzić, znieść, scierpieć, połączyć.
- Digeste, *m.* Dygesta, Pandekty, *pl. f.* wyroki najsławniejszych rzymskich prawników.
- Digesteur, *s. m.* rądelek metalowy do prędkiego warzenia mięsa.
- Digestif, *ive, a.* dopomagający trawieniu, — *m.* lekarstwo na trawienie.
- Digestion, *f.* trawienie, *n.* strawność, *f. fig.* trudność, *f.*
- Digitale, *s. f.* roślina z kwiatem iednolistnym podobnym do napałka, — paluszniczek.
- Digitigrades, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj zwierząt ssących, które tylko na palcach chodzą, iako psy oty etc.
- Diglyphe, *s. m. w archit.* sztuka dwa karby albo narzynania mająca.
- Digne, *a. (de qc.)* godny.
- Dignement, *ad.* godnie, przystoynie.
- Dignitaire, *m.* dignitarz, urzędnik kapitulny, *m.*
- Dignité, *f.* godność, *f.* dostojęństwo, *n.* zacność, wspaniałość, powaga, *f.*
- Digression, *f.* odstępianie od rzeczy, opuszczenie materyi, *n.*
- Digue, *f.* grobla, tama, *f. fig.* zawada, przeszkoda, *f.*
- Diguer (un cheval), *v. a.* spinać konia ostrogami.
- Dignie, *s. f. w botanice,* dwuotworowy, drugi rząd pierwszych trzynastu klas roślin według Linneusza.
- Diipolies, *s. f. pl.* święta na cześć Jowisza.
- Dilacération, *f.* przerwanie gwałtowne, *n.*
- Dilacérer, *v. a.* przerwać.
- Dilaniateur, *trice, adj.* mówiący o sile iaką wywiera proch zapalony w minie dla wyparcia i rozzerwania ziemi.
- Dilapidation, *f.* rozrzutność, *f.* marnotrawstwo, *n.*
- Dilapider, *v. a.* marnotrawić, rozrzucić.
- Dilatable, *adj.* mogący bydź rozprzestrzenionym.
- Dilatateur, *s. m. w anatomii* dwa muszkuły nosa.
- Dilatation, *f.* rozprzestrzenienie, rozciągnięcie, *n.*
- Dilatatoire, *m.* narzędzie cyrulkie do rozpinania, rozwierania rany, *n.*
- Dilater, *v. a.* rozprzestrzenić, rozciągać, rozpościerać, se —, *r.* rozpościerać się, rozciągać się.
- Dilatoire, *a.* T. spóźniający.
- Dilayer, *v. a.* odłożyć na inny czas.
- Dilection, *f.* miłość chrześciańska, *f.*
- Dilemme, *s. m.* propozycja dwoiako czego dowodząca.
- Diligemment, *adv.* z pośpiechem, prędko.
- Diligence, *f.* pilność, prędkość, *f.* pośpiech, wóz prędezy idący nad zwyczaj, dilihans, *m. en —,* spiesznie, pilnie, faire —, śpieszyć się z czém, uwiać się.
- Diligent, *ente, a.* pilny, prędki.
- Diligenter, *v. a.* przy—, pośpieszyć, przynaglić, — *n. se —,* *r.* śpieszyć się, kwapić się.
- Diluvien, *ienne, adj.* potopowy, należący do potopu.
- Dimachère, *s. m.* zapasnik walczący ze dwiema sztyletami albo pałaszami.
- Dimanche, *m.* niedziela, *f.*
- Dimanchier, *ere, a. s.* niedzielny, co świątkuie niedzielę.
- Dime, *f.* dziesięcina, *f. v.* Dimerie.
- Dime (le), *s. m.* powiat, ziemia, okolica podległa prawu dziesięciny.
- Dimension, *f.* pomierzenie, *n.* wymiar, *m.*

- Dimer, *v. a.* dziesięcinę wybierać.
- Dimerie, *f.* okolica dziesięcinie podległa, *f.*
- Dimètre, *adj. m. f.* w poezji greckiej dwumiarowy.
- Dimeur, *m.* wybierający dziesięcinę, wytykacz, *m.*
- Dimier, *m.* podległy dziesięcinie, *m.*
- Diminuer, *v. a.* umniejszać, zmniejszać, ścieśniać, — *n.* ubywać, zmniejszać się, wolnieć.
- Diminutif, *ive, a.* zmniejszający, — *m.* słowo zdrobniałe, *n.*
- Diminution, *f.* umniejszenie, ubywanie, *n.* uyma, *f.* spuszczenie, ustąpienie summy, *n.* — des prix, spадanie ceny, *n.*
- Dimissoire, *m.* albo lettres dimissoriales, *f. pl.* zezwolenie Biskupa na piśmie na poświęcanie na kapłaństwo w inszej dyecezyi, zezwolenie na ślub bez zapowiedzi lub na branie ślubu u inzego xiędza, *n.*
- Dinanderie, *f.* towary mosiężne, *pl. m.*
- Dinandier, *m.* mosiężnik, *m.*
- Dinatoire, *a.* heures, czas obiadu, *m.* déjeuner —, wielkie śniadanie, *n.*
- Dindan, *s. m.* głos dzwonu.
- Dinde, *f.* indyczka, *f.*
- Dindon, *m.* indyk, *m.* (samiec).
- Dindonneau, *m.* indycę, *n.*
- Dindonnier, *m.* ère, *f.* mężczyzna, kobieta co indyki pasie, niemi handlnie, *fig.* szlachcic, *m.* szlachcianka na wsi wychowana, *f.* wieśniak, *m.* wieśniaczka, *f.*
- Diné, Diner, *m.* obiad, *m.* à l'heure du —, w południe, après —, po południu, après le —, po obiedzie.
- Dinée, *f.* zapłata za obiad, *f.* popas w południe, *m.*
- Diner, *v. n.* obiad ięsz, obiadować, donner à —, dać obiad, gościć, uczęstować.
- Dineur, *m. fam.* gość na obiad zaproszony, obżerca, *m.*
- Diocésain, *aine, a.* dyecezański, do biskupstwa należący.
- Diocese, *m.* dyecezya, *f.* powiat duchowny, *m.*
- Diocélien (Ere de), *s. f.* w *chronologii* Era, której początek przypada 29 Sierpnia 284 roku przed J. C. czyli pierwszy rok panowania Dyoklecjana.
- Diodons, *s. m. pl.* w *hist. nat.* rodzaj ryb chrząstkowatych, mających dwa tylko zęby.
- Dioecie, *s. f.* w *botanice* dzielnopłciowa na dwu roślinach nazwisko XXII klasy roślin według układu Linneusza.
- Diogène, *s. m.* w *hist. nat.* gatunek pławu zamkniętego w pojedynczej muszli, corocznie mieszkania swoje zmieniającego.
- Dioncose, *s. f.* w *medycynie* rozlanie się humorów, — rozpieranie ciała ze zbioru odchodowych części pochodzące.
- Dionysiaque, *s. f.* tańce wyrażające czyny Bachus, — święta na cześć tegoż.
- Dioptrase, *s. f.* w *hist. nat.* kamień przezroczysty, w którym przy świetle dostrzedz można naturalnego spoienia.
- Dioptré, *s. m.* w *chirurgii* instrument do rozszerzenia macicy albo otworu odchodowego, i przekonania się o chorobach tych części.
- Dioptrés, *s. m. pl.* tabliczki metalowe prostopadłe do linii mierniczej czyli Alidady przyrządowane, mające cele, przez które Geometrado przedmiotu zmierza.
- Dioptrique, *s. f.* nauka o łamaniu się światła, Dioptryka.
- Diorrhose, *s. f.* w *medyc.* przemiana humorów w wilgoć gryzącą i w wodę.
- Dioscures, *s. m. pl.* nazwisko *Kastora i Polluxa* synów Jowisza.
- Diosma, *s. m.* rodzaj roślin z wielolistnemi kwiatami, obeymujący w sobie bardzo piękne krzewy Afrykańskie.

- Diospyre, Diospyros, *s. m.* krzew do drzewa gruszkowego podobny.
- Dipétale, *adj. w botanice* dwulistny.
- Diphyrges, *s. m.* odmioty miedziane albo spiżowe.
- Diphongue, *f.* dwugłoska, *f.*
- Diphylle, *adj. w botanice* dwulistny, z dwóch części.
- Diplantidienne, *adj. f. w optyce* lunette *diplantidienne*, luneta, w której jednego przedmiotu dwa obrazy widzieć się dają, ieden prosty a drugi wywrócony.
- Diple, *s. f.* znak ze dwóch sstrychów złożony w kształcie kąta \triangleright w dawnych częstokroć znajdujący się rękopismach.
- Diploé, *s. m. w anatomii* materia gąbczasta przedzielająca dwie przegródki kości głowich.
- Diploide, *s. f.* suknia futrem podbita u dawnych wschodnich mieszkańców.
- Diplolèpe, *s. m. w hist. nat.* rodzaj owadu mającego cztery skrzydła, który rośliny robaczywemi czyni.
- Diplomate, *s. m.* dyplomatyk, człowiek trudniący się dyplomatyką, biegły w dyplomatyce.
- Diplomatie, *f.* dyplomatyka, *f.*
- Diplomatique, *f.* nauka o starodawnych dokumentach, dyplomatyka, *f.* — *a.* dyplomatyczny, corps —, kolegium polityków, całe ciało zgromadzenia posłów, *n.*
- Diplome, *m.* nadanie, *n.* dokument starodawny, *m.* dyplomata, *m.*
- Diplopie, *s. f. w medyc.* choroba oczu, w której przedmioty podwójnie widzieć się dają.
- Dipode, *s. adj. w hist. nat.* skoczek, gatunek szczura mającego przednie nogi bardzo krótkie a tylne długie.
- Dipsacées, *s. f. pl. w botan.* gatunek roślin, których liście łącząc się przy podstawie formują dołek, w którym się woda deszczowa i rosa zbiera, iako szeczec, panienskie wiadro etc.
- Dipsas, *m.* Dipsade, *f.* rodzaj węża, którego ukąszenie nieugaszone sprawuje pragnienie, *n.*
- Dipsétique, *adj. w medyc.* remèdes *dipsétiques*, lekarstwa wzbudzające pragnienie.
- Diptère, *s. m. w architekt.* świątynia etc. mająca na około dwa rzędy słupów, — *w hist. nat.* rodzaj owadu muchowego dwa skrzydła tylko mającego.
- Diptérigien, *adj. w hist. nat.* dwuskrzelowy, o rybach mających dwa skrzele na grzbiecie i dwa rzędy zębów.
- Diptérodons, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj ryb kościstych mających dwa skrzele na grzbiecie i dwa rzędy zębów.
- Diptyques, *s. m. pl. u starożytn.* księgi, w których zapisywano imiona urzędników, — księgi kościelne do wpisywania imion żyjących i umarłych, za których odprawiano modlitwy.
- Dipyre, *s. m. w hist. nat.* istota mineralna, która będąc wystawiona na działanie ognia dwójką ma własność, to jest, że się topi i fosforyczne wydaie światło.
- *Dire, *v. a.* powiedzieć, powiadać, mówić, rzec, kazać; dać znać, mścić; uznać, stanowić, *fig.* dać do poznania, znać, la messe, mszą czytać, trouver à —, postrzedz że czego nie dostaje, nie ma, braknie; ganić co, on dit, powiadają, wieść niesie, se —, r, bydz powiedzianym, nazwać się, — *m.* świadectwo, *n.* mowa, *f.*
- Direct, *ecte, a.* prosty, wciąż.
- Directe, *s. f.* prawo dziedziczne na lenność.
- Directement, *ad.* prosto, wciąż, *fig.* prosto, bezpośrednio.
- Directeur, *m.* trice, *f.* rządcą, dozorca, dyrektor, prezydent, *m.* — de la conscience, rada, (*f.*) natchnienie sumnienia, *n.*
- Direction, *f.* zawiadywanie, sprawowanie, dogłądanie czego, *n.* dozór, *m.* wyprostowanie, *n.* biegi, *m.*
- Directions, *pl. w staro. Astro-*

- logii*, łuki ekwatora mierzące odległość między punktami nieba z których wyciągano wróżbę.
- Directoire*, *s. m.* mała sięga czyli manipularz obrządków kościelnych na rok bieżący. — *w niektórych krajach*, trybunał sprawujący rządy cywilne, lub wojskowe.
- Directoire Exécutif*, *s. m. we Francyi*, rada z pięciu członków złożona i najwyższą władzę wykonawczą mająca, którą w r. 1800 trzy konsulowie zastąpili.
- Diria*, *s. m.* roślina, ktorej kora służy do robot takich iakie się wyrabiają z lipy; — gatunek wilczego pieprzu. —
- Diriger*, *v. a.* zawiadywać czém, rozporządzić, sprawować co, nakłonić, nakierować.
- Dirimant*, *ante, a.* przeszkadzający, zrywający.
- Disant*, *part.* mówiąc *bien-disant*, *é. adj.* wymowny, gładkomywny, — *soi-disant*, mianujący się, *Un tel soi-disant héritier*, mianujący się dziedzicem.
- Discale*, *s. m. T. handlowy*, utrata wagi na towarze.
- Disceputation*, *f.* dysputa, dysputacja, *f.*
- Discernement*, *m.* różnica *f. fig.* rozsądek, *m.* rozeznanie *n.*
- Discerner*, *v. a.* rozeznąć, rozsądzić.
- Discession*, *s. f. u dawnych Rzymian*, sposób zbierania głosów senatorskich przez opuszczanie swych mieysc, i zgromadzanie się przy tém, do czyiego przychyłali się zdania.
- Disciple*, *m.* uczeń, *m.*
- Disciplinable*, *a.* pojęty, posłuszny.
- Discipline*, *f.* ćwiczenie, *n.* karność, nauka, dyscyplina, *f.* — *militaire*, wojskowa karność, *f.*
- Discipliné*, *éé, p. et a.* wyćwiczony.
- Discipliner*, *v. a.* ćwiczyć, trzymać w karności, wprawić w porządek; bić, ćwiczyć dyscypliną.
- Discobole*, *s. m.* zapaśnik ciska-
- jący kręgiem, albo żelazem do celu, wigrzyskach Greekich.
- Discoïde*, *adj.* mający kształt kręgu, czyli tarczy.
- Discoïdées*, *adj. f. w Botanice*, o kwiatach w kształcie tarczy, albo kręgu.
- Discompte*, *s. m. T. handlowy v. Escompte.*
- Discontinuation*, *f.* przerwanie, poprzestanie, *n. sans —*, nieprzerwanie.
- Discontinuer*, *v. a. et n.* przerwać, przestać.
- Disconvenance*, *f.* nierówność, *f.* nieporozumienie, *n.*
- **Disconvenir*, *v. n. (de — —)* zapierać się, mówić że nie, nie zgadzać się, różnić się w czém.
- Discord*, *a. m.* przestroiony (*v. Discorde*).
- Discordant*, *ante, a.* przestroiony, niezgodny, *fig.* niezgodny.
- Discorde*, *f.* niezgoda, rosterk.
- Discorder*, *v. n.* nie zgadzać się.
- Discoureur*, *m. euse, f.* świegot, gadacz, papla.
- **Discourir*, *v. n.* mówić, gadać, rozmawiać.
- Discours*, *m.* mowa, rozmowa; rozprawa, prelekcya, *f. fig.* gadanie, baianie, *n.*
- Discourtois*, *oïse, adj.* niegrzeczny, nieobyczajny.
- Discourtoisie*, *s. f.* niegrzeczność.
- Discrédit*, *m.* podupadek, schyłek rzeczy, *m.* umniejszenie sił etc., utracenie kredytu, *n.*
- Discrédité*, *éé, a.* osławiony, bez zaufania będący.
- Discréditer*, *v. a.* osławić kogo, zepsuć mu kredyt.
- Discret*, *ète, a.* skromny, rozumny, sekretny, ostrożny.
- Discret*, *ete, s.* zakonnik, albo zakonnica działająca w Kapitułe w imieniu całego zakonnego zgromadzenia; Prokurator, Prokuratorka.
- Discrètement*, *ad.* skromnie, ostrożnie.
- Discrétion*, *f.* skromność, ostrożność, *f.* milczenie, zamilczenie; upodobanie, *n.* wola, *f.*

- à —, podług upodobania, bez porządku, se rendre à —, poddadź się na dyskretyą nieprzyjaciela, se mettre à la — de *qq.*, oddadź się zupełnie woli iakiey osoby, se remettre à la — de *qq.* z przyczyny iakiey rzeczy na czyię rostopność, słuszość spuścić się, gager, jouer une —, grać, założyć się o rzecz niewyznaczoną, âge de —, rostopny, rozumny wiek, *m.*
- Discrétoire, *s. m.* miejsce gdzie się odbywają schadzki prokuratorów albo zwierzchników zakonnych.
- Discrimen, *s. m.* bandaż do puszczzenia krwi z czoła.
- Disculpation, *s. f.* usprawiedliwienie, oczyszczenie.
- Disculper, *v. a.* usprawiedliwiać, oczyszczać, se —, *r. się.*
- Discussif, *ive*, remède —, rozdziałający, rozpędzający śródek, *m.*
- Discussion, *f.* roztrząsanie, rozbieganie, oszacowanie i sprzedanie sądowe dóbr dłużnika, *n.*
- Discuter, *v. a.* roztrząsać, rozbiierać; oszacować dobra dłużnika na zapłacenie długów.
- Diseau, *v.* Dizeau.
- Disenier, *v.* Dizenier.
- Disert, *erte*, *a.* wymowny, gadatliwy.
- Disertement, *adv.* wymownie, gadatliwie.
- Disette, *f.* niedostatek, *m.* nędza, bieda, *f.*
- Diseur, *m.* euse, *f.* opowiadacz, powiadacz, *m.* — de bons mots, mędrak, trefnis, *m.* — de nouvelles, gazeciarsz, *m.* — de bonne aventure, wieszczbiarsz, wróżek, *m.*
- Disgrace, *f.* niełaska, nieszczęście, *n.*
- Disgracié, *ée*, *p. et a.* w niełascie zostający, *fig.* niewdzięczny, nieprzyjemny.
- Disgracier, *v. a.* niełaskę komu okazać, z niełaski kogo oddalić.
- Disgracieux, *euse*, *a.* nieprzyjemny, przeciwny.
- Disgracieusement, *adv.* niełaskawie; *fig.* niewdzięcznie, nieprzyjemnie.
- Disgrégation, *f.* rozsypanie, rozproszenie, rozchodzenie się, roztargnienie, zaślepienie, *n.*
- Disgréger, *v. a. w optyce*, rozpędzić, rozrzuć promienie światła.
- *Disjoindre, *v. a.* rozłączyć, odłączyć, rozerwać co od czego.
- Disjonctif, *ive*, *a. T.* rozdziałający.
- Disjonction, *f.* rozdzielność, *f.* odłączenie, *n.*
- Dislocation, *f.* wywichnienie członka.
- Disloqué, *adj.* wywichnięty członek, wybity ze stawu, nie namieysca będący.
- Disloquer, *v. a.* wywichnąć członek, wybić ze stawu, *fig.* — la cervelle, głowę zawrócić, se —, *r.* wywichnąć sobie członek iaki.
- Disparade, *s. f.* oddalenie się nagłe, zniknięcie.
- Disparate, *f.* nieprzystoność, zdrożność, nieprzyzwoitość; różność osobliwsza umysłu, *f.* — *a.* niezgadzaiący się.
- Disparité, *f.* nierówność, różność, *f.*
- Disparition, *f.* zniknięcie, *n.*
- Disparoitre, *v. n.* zniknąć, niewidocznym się stać, odbiegnać.
- Dispaste, *s. f.* Machina ze dwiema klubami do podeymowania ciężarów.
- Dispensieux, *euse*, *a.* kosztowny.
- Dispensaire, *s. m. we Farmacyi*, xięga Aptekarska, w której opisane są sposoby przyprawiania lekarstw. — Mieysce gdzie się materyały do lekarstw przyporzadzają.
- Dispensateur, *m.* trice, *f.* dawca, rozdawacz, udzielacz, *m.*
- Dispensation, *f.* rozdawanie, udzielanie, *n.*
- Dispense, *f.* odpuszczenie, wyięcie od zakazu, ustawy, pozwolenie, *n.*
- Dispenser, *v. a.* rozdawać, udzielać, (*qq. de qc.*) uwolnić kogo od czego, odpuścić komu co.

- Dispermatique, *adj. w Botanice* mówiąc o roślinach mających tylko dwa ziarna nasienne.
- Disperme, *adj. w Botanice* mówiąc o owocach roślin dwuziarnistych.
- Disperser, *v. a.* rozsypać, rozdać, udzielać, rozproszyć, rozpedzić.
- Dispersion, rozproszenie, *n.* rozsypka, *f.*
- Dispondée, *s. m. w poetyce greckiej i łacińskiej*, ze czterech długich syllab złożony.
- Disponible, *a.* woli i mocy czyiey podległy.
- Dispos, *a. m.* żwawy, żywy, prędki.
- Disposé, *ée, a.* (*pour qq.*) przychylny do czego, gotów.
- Disposer, *v. n.* rozporządzić; ułożyć, ustawić, (*qq. à qc.*) przysposobić, przywieść, przygotować kogo do czego. (*pour qc.*) przygotować, ułożyć, — *n.* (*de qq. albo de qc.*) podług woli swej czém władać, rządzić, sprzedadź, se —, *r.* (*à qq.*) wybierać się, przygotować się do czego.
- Dispositif, *ive, a.* przysposabiając, — *S. m.* wyrok, dekret sędziego, wniosek uchwały, *m.*
- Disposition, *f.* porządek czyniony, *m.* ułożenie, rozporządzenie, postanowienie, ustanowienie, *n.* wola, moc, wolność, skłonność, sposobność, chęć, przychylność, myśl, *f.* stan, zamysł, *m.* przedsięwzięcie, *n.* être en bonne ou mauvaise —, mieć się dobrze, źle, być w dobrym lub złym humorze, être en — dans la —, być w potowiu.
- Disproportion, *f.* nierówność, proporcya złą, *f.*
- Disproportionné, *ée, a.* nierówny, nieproporcjonalny.
- Disproportionner, *v. a.* nierównym robić, z proporcji należytej wyrwać.
- Disputable, *a.* sporny.
- Disputaillerie, *f.* spór o fraszkę, *m.*

- Dispute, *f.* spór, *m.* zwada; dysputacya *f.*
- Disputer, *v. n.* bronić zdania iakiego, zbijać dowody, le — à *qq.* en, przyjmować z kim w czém spór, — *a.* (*à qc.*) spór wieść o co, nie ustępować komu w czém, bronić czego, *fig.* — le terrain, bronić się mężnie, se —, *r.* wadzić się, swarzyć się, (*qc.*) wadzić się o co.
- Disputeur, *m.* swarliwy człowiek, *m.*
- Disque, *m.* krag, *m.* tarcza, *f.* — du soleil, de la lune, tarcza słońca, księżycy, *f.*
- Disquisition, *f.* roztrząsanie, rozbiernie; pismo co roztrząsające, *n.*
- Dissecteur, *v.* Disséqueur.
- Dissection, *f.* rozbiernie trupa etc., *n.*
- Dissemblable, *a.* niepodobny, różny.
- Dissemblance, *f.* niepodobieństwo, *n.* różność, *f.*
- Disséminé, *ée, part. et adj.* rozszpany, rozsiany.
- Disséminer, rozsypać, rozsiać, rozgłosić.
- Dissension, *f.* niezgoda, *f.* rosterk, *m.*
- Disséquer, *v. a.* rozbiernie ciało etc. (rozkrawać).
- Disséqueur, *m.* rozbiernic, *m.*
- Dissertateur, *m.* o każdej rzeczy piszący.
- Dissertation, *f.* roztrząsanie materyi iakiey uczone, *n.*
- Disserter, *v. n.* pisać o czém, roztrząsać, rozbiernie co.
- Dissidence, *f.* scyssya, *f.* rosterk, *m.* odłączenie *n.*
- Dissident, *m.* dyssydent, *m.*
- Dissimilaire, *a.* nie jednego rodzaju, niejednakowy.
- Dissimilitude, *s. f.* różnica, rozmaitość, — figura w retoryce.
- Dissimulateur, *m.* zmyślacz, pokrywacz, udawacz, *m.*
- Dissimulation, *f.* zmyślanie, udawanie, pokrywanie, *n.*
- Dissimulé, *ée, a.* skryty, pokryty, fałszywy, — *S. m. f.*

- ten, ta, co zakrywa, udaie, obłudnik.
- Dissimuler, *v. a.* pokrywać, ukrywać, udawać, zmyślać co.
- Dissipateur, *m. trice, f.* marnotrawca, rozrzutnik, *m.*
- Dissipation, *f.* rozrzutność, *f.* marnotrawstwo, *n.* strata, *f.* roztrągnięcie, *n.*
- Dissipé, *éé, part. et adj.* avoir l'esprit — być roztrąnionym, nie uważać ani na to co się mówi, ani na to co się robi, homme — człowiek oddany zabawom, bardziej zajęty niemi aniżeli swoim obowiązkiem. —
- Dissiper, *v. a.* przemarnować, rozproszyć, oddalić, *fig.* przytłumić, zadusić.
- Dissolu, *ue, a.* rozpustny, wszeteczny, niewstydlivy.
- Dissoluble, *a.* co rozwiązać można.
- Dissolument, *adv.* rozpustnie, swawolnie.
- Dissolutif, *ive, a.* T. rozwiązujący.
- Dissolution, *f.* rozwiązanie, *n.* śmierć; rozpusta, *f.* nierząd, *m.*
- Dissolvant, *ante, a.* T. rozwiązujący, — *m.* szrodek rozwalniający, *m.*
- Dissonance, *f.* T. dźwięk niezgodny, *m.* zadzieranie, *n.*
- Dissonant, *ante, a.* niezgodny, zadzierający.
- Dissoner, *v. n.* T. muzyczny, niezgodne dźwięki wydawać.
- *Dissoudre, *v. a.* rozpuszczać, roztopiać, rozwiązać, rozerwać, se —, *r.* rozpuszczać się, rozplynać, roztopiać, rozwiązać się, rozerwać się.
- Dissuader, *v. a.* (*qq. de qc.*) odradzać, wymówić komu co.
- Dissuasion, *f.* odradzanie, *n.* rozradzanie, *f.*
- Dissyllabe, *a.* dwusyllabny.
- Distance, *f.* odległość, *f.* oddalenie, *n.* przeciąg czasu, *m.* przerwa czasu, *f.* *fig.* różnica, różność, *f.*
- Distant, *ante, a.* odległy, oddalony.
- Distendre, *v. a.* w medyc. sprawić gwałtowne napięcie, rozciąganie nienaturalne.
- Distension, *s. f.* napięcie, używa się tylko w medycynie mówiąc o napiętych i wyciągniętych nerwach.
- Disthene, *s. m.* w hist. nat. istota mineralna dwojakim sposobem elektryzująca się.
- Distichiasis, *s. m.* w chirurgii choroba powiek, w której rzęsy obrażają oko.
- Distillateur, *m.* dystalator, *m.*
- Distillation, *f.* dystalowanie, palenie wódek, *n.*
- Distillatoire, *s. m.* machina do dystalowania.
- Distiller, *v. a.* dystalować, palić wódki, *fig.* — sa rage etc., wyłać, wyrzucić gniew, iad swój na kogo, — *n.* cieć, kapać.
- Distillerie, *s. f.* miejsce gdzie dystalują, gdzie wódki palą, gorzelnia.
- Distinct, *incte, a.* różny, jasny, wyraźny.
- Distinctement, *adv.* wyraźnie, iasno, dobitnie.
- Distinctif, *ive, a.* istotną różnicę czyniący.
- Distinction, *f.* rozeznawanie, rozdzielenie, *n.* część, różnica, różność, *f.* respekt, *m.* uszanowanie, *n.* godność, ważność, *f.* wysoki stan, *m.* T. dokładniejszy przeznaczenie, *n.*
- Distingué, *éé, p. et a.* różny, szanowany, czczony więcej nad innych, wysoki, znaczny.
- Distinguer, *v. a.* (*qc. d'avec qc.*) rozeznawać, rozdzielić, czynić różnicę w czém, w większym mieć kogo uszanowaniu, bardziej szanować od innych, se —, *r.* różnić się, popisywać się w czém.
- Distique, *s. m.* Dystychon, rym łączący ze dwóch wierszy złożony.
- Distorsion, *f.* kurczowe przekręcenie, wykrzywienie członka, gęby, *n.*

- Distraction, *f.* roztargnienie, rozzerwanie, rozdzielenie, *n.*
- *Distraire, *v. a.* rozrywać kogo, przeszkadzać komu, odwodzić kogo od czego, rozłączyć, oderwać, rozdzielić, *se —*, *r.* dać się od czego odwieść, nie uważać, szukać rozrywki, zabawy.
- Distract, *aite, a.* roztargniony, niedbały.
- Distribuer, *v. a.* rozdawać, podzielić, porozdzielać, pooddzielać, *T.* odłożyć, odkładać, rozkładać litery, — *un procès*, sprawy do referowania podzielić, rozdać.
- Distributeur, *m. trice, f.* rozdawca, *m.*
- Distributif, *ive, a.* rozdawający.
- Distribution, *f.* rozdawanie etc., *n.*
- Distributivement, *adv. w logice au sens distributif*, w sensie każdą rzecz z osobna rozważającym, — pojedynczo, z osobna.
- District, *m.* powiat, dystrykt, *m.*
- Distyle, *adj. w botanice* mówiąc o kwiatach dwusłupkowych.
- Dit, *m.* słowo, *n.* przypowieść, *f.*
- Dit, *ite, p. et a.* rzeczony, wspomniony, nazwany.
- Dithéisme, *s. m.* systemat tych, którzy przypuszczają dwóch Bógów, czyli dwa początki dobry i zły.
- Dithyrambe, *m.* gatunek pieśni na cześć Bachusa, *f.* dowcipny liryczny wiersz, *m.*
- Dithyrambique, *adj.* należący do pieśni na cześć wina i Bachusa, — Bachusowy.
- Diton, *s. m. w muzyce* międzyton z dwóch tonów złożony, — *diton majeur*, tercya maior, — *diton mineur*, tercya minor.
- Ditriglyphe, *s. m. w architekt.* środek nad kolumnami porządku Doryjskiego, — przestrzeń między dwiema triglyfami.
- Diuretique, *a. et s. m. ou remède —*, środek urynę pędzący, *m.*

- Diureze, *s. f. w medyc.* oddzielenie się uryny, sekrecya.
- Diurnaire, *s. m.* urzędnik zapisujący codziennie wszystkie czyny i rozkazy panującego.
- Diurnal, *m. T.* brewiarz, dyurnal, *m.*
- Diurne, *adj. w astronomii* dzienny, — *w botanice* jednodzienny, roślina dzień ieden żyjąca.
- Divagner, *v. n.* rozwodzić się *n. dto.*
- Divan, *m.* dywan, (rada wielka w Turcyi).
- Divarication, *s. f. w anatomii i chirurgii* rozprzestrzenienie, usunięcie, otworzenie, rozszerzenie.
- Divariqué, *ée, adj. w botanice* rozchodzący się, toiest kiedy gałęzie albo łatorośle w widelki idące znacznie się rozchodzą.
- Divergence, *f. T.* rozchodzenie się dwóch linii, *n.*
- Divergent, *ente, adj. w geometryi* rozchodzący się, mówiąc o liniach oddalających się iedney od drugiey.
- Divers, *erse, a.* różny, rozmaity.
- Diversément, *adv.* rozmaicie, w sobie rozmaitym.
- Diversifiable, *adj.* mogący się rozmaitym sposobem odmieniać, zmienny.
- Diversifier, *v. a.* rozmaitym sposobem się odmieniać, robić, rozkładać, rozstawiać, odmieniać.
- Diversion, *f.* odciągnięcie, odwrócenie, odwiedzenie kogo, czego, *n. faire —*, zaczepkę odwrócenia czynić.
- Diversité, *f.* różność, rozmaitość, *f.*
- Divertir, *v. a.* odciągać, odprowadzać, rozweselać, bawić, kraść, na swoje potrzeby cudze wydawać pieniądze, odwodzić, odciągać, odwracać, *se —*, *r.* weselić się, cieszyć się, bawić się, (*de qq.*) drwić sobie z kogo.
- Divertissant, *ante, a.* ucieśny, zabawny, wesóły.

- Divertissement, *m.* uciecha, zabawa, rozrywka, *f.* obrócenie pieniędzy na złe, ukradnienie, zemknienie czego, *n.*
- Dividende, *m.* T. liczba, którą podzielić chcemy, część, *f.* udział, *m.*
- Divin, *ine, a.* boży, boski, *fig.* wyborny, nieporównany.
- Divinateur, *trice, adj.* zgadujący, przewidujący, przeczuwający, wieszczek.
- Divination, *f.* wieszczba, *f.* wieszczenie, *n.*
- Divinatoire, *a.* baguette — różga rosochata do szukania skarbów etc., *f.*
- Divinement, *ad.* bosko, mocą Boga, *fig.* wybornie, wysmienicie, — bien, przednie, zupełnie dobrze.
- Diviniser, *v.* *a.* czcić iak Boga.
- Divinité, *f.* bóstwo, *n.*
- Divis, *ad.* par —, T. rozdzielnie.
- Divise, *s. f.* w herbach o strefach połowę tylko szerokości mających.
- Divisé, *ée, part. et adj.* niezgodny, pokłócony, gdzie nie ma jedności, zgody.
- Diviser, *v.* *a.* dzielić, roz—, podzielić, powadzić, pokłócić kogo z kim, se —, *r.* dzielić się, pokłócić się, powadzić się.
- Diviseur, *m.* T. dzielnik, *m.*
- Divisibilité, *f.* rozdzielnosć, *f.*
- Divisible, *a.* rozdzielnny.
- Divisif, *adj.* dzielący, — w chirurgii bandaż do przewiązania szyi i ran na karku.
- Division, *f.* po—, roz—, dzielenie, *n.* podział, *m.* część, *f. fig.* niezgoda, *f.* rosterk, *m.*
- Divorce, *m.* rozwód, *m.* niezgoda, zwada, *f. fig.* dobrowolne zerwanie się, *n.*
- Divorcer, *v.* *n.* rozwodzić, rozłączać się.
- Divulgation, *f.* rozgłoszenie etc., *n.*
- Divulguer, *v.* *a.* rozgłosić, roznieść.
- Divulsion, *s. f.* w chirurgii odłączenie członka albo części iakicy przez gwałtowne naprężenie.
- Dix, *a.* dziesięć, — *m.* liczba dziesięć, dziesiątka, *f.*
- Dixième, *a.* dziesiąty, — *m.* jedna dziesiąta część.
- Dixièmement, *ad.* podziesiąte.
- Dixme, etc. *v.* Dixe etc.
- Dizain, *m.* poezya z dziesięciu wierszów złożona, koronka, *f.* różaniec z dziesięciu paciorków, *m.*
- Dizaine, *f.* dziesiątek, *m.* dziesięcioro czego, *n.* liczba dziesiątna, *f.*
- Dizeau, *m.* dziesiątek snopów, *m.*
- Dizenier, *m.* dziesiątnik, *m.*
- Djerit, Djerid, *s. m.* dziryd, — ćwiczenia wojskowe dzirydem u Turków.
- Djerme, *s. f.* mały statek do żeglugi na Nilu.
- Dobraon, *s. f.* moneta złota Portugalska.
- Docètes, *s. m. pl.* heretycy dawnych wieków wcielenia J. C. nieuznający.
- Docile, *a.* pojętny, posłuszny.
- Docilement, *adv.* łagodnie, posłusznie, pojętnie.
- Docilité, *pojętnosć, f.* posłuszeństwo, *n.*
- Docimastique, Docimasia, *s. f.* w chemii sztuka poznawania i śledzenia min, czyli kopalni kruszcowych, iakie się w nich znajdują metalle.
- Docte, *a.* uczony, les doctes, *m. pl.* uczeni, *m. pl.*
- Doctement, *adv.* uczenie, mądrze.
- Docteur, *m.* doktor, *m. fam.* inżynier, *m.*
- Doctoral, *ale, a.* doktorski, *fig.* ton —, decydująca powaga, *f.*
- Doctorat, *m.* doktorstwo, *n.*
- Doctorerie, *f.* promocya na doktora, *f.* T.
- Doctrinaire, *s. m.* kapłan nauki chrześcijańskiej.
- Doctrinal, *ale, a.* uczony, *v.* Avis.
- Doctrine, *f.* umiejętnosć, nauka, *f.*
- Document, *m.* dokument, *m.*
- Dodart, *s. m.* w botanice rodzaj

- roślin zagranicznych z kwiatami jednolistnymi.
- Dodécadactylon, *s. m. w anat.* kiszka nappierwsza między cieniemi, dwunastopalcowa długa, zwyczajniey zwana *duodenum*.
- Dodécaèdre, *s. m.* bryła foremna ze dwunastu foremnych i różnych pięciokątów złożona.
- Dodécasfide, *w botanice* podzielony na dwanaście.
- Dodécagone, *m.* dwunastokąt, dwunastogran, *m.*
- Dodécagyne, *adj. w botanice* kwiat albo roślina mająca dwanaście prątków nasiennych, *v.* Dodécagyne.
- Dodécagynie, *s. f. w botanice* rząd roślin mających dwanaście prątków nasiennych pięciżeńskiey.
- Dodécandrie, *s. f. w botanice* wielonitkowa XI. klasa roślin według Linneusza, zawierająca w sobierośliny, których kwiaty obopłciowe mają od 12 do 19 pręcików.
- Dodécaparti, *ie, adj. w botanice* podzielony na dwanaście części.
- Dodécapétalé, *éé, adj. w botan.* kwiaty dwunastolistkowe.
- Dodécatomorie, *s. f. w geometryi* dwunasta część koła czyli obwodu, — *w astronomii* każdy ze dwunastu znaków niebieskich, jako będący dwunastą częścią Zodyaku.
- Dodeliner, *v. a.* pieścić.
- Dodine, *f.* sos pewny do kaczek, *m.*
- Dodiner, *v. n.* kołysać się, *se —, r. fam.* pieścić się.
- Dodo, *m.* (w mowie dziecinney), faire —, spać.
- Dodu, *ue, a. fam.* tłusty, otyły.
- Dogaresse, *s. f.* żona Doży Weneckiego, *v.* Doge, Dogesse.
- Dogat, *m.* dożostwo, dostojenstwo doży, *n.* czas panowania iego, *m.*
- Doge, *m.* doża, xiążę, *m.* Dogesse, *f.* dożyni, xiężna, małżonka iego, *f.*
- Dogmatique, *a.* nauczający, do nauczania służący, dogmatyczny, *ton —, stanowczy ton, m.*

- Dogmatiquement, *adv.* dogmatycznie, nauczającym sposobem, — *fig.* tonem nauczyciela.
- Dogmatiser, *v. n.* nauki fałszywe rozsiewać, uczyć, mówić tonem stanowiącym, uczyć, nauki dawać.
- Dogmatiseur, *m.* rozsiewacz nauk fałszywych, mędrak, *m.*
- Dogmatiste, *m.* utrzymujący pewne nauki.
- Dogme, *m.* nauka, reguła, nauka wiary iakiey, *f.*
- Dogre, *m.* okręt Hollenderski do łowienia śledzi przeznaczony, *m.*
- Dogue *m.* brytan, *m.*
- se Doguer, *v. r.* trykać się, bośdź się (o baranach etc.).
- Doguin, *m.* ine, *f.* brytanię, *n.*
- Doigt, *m.* palec, pazur, *m.* trochę, odrobina, *f.* napastek, *m.* fig. — de Dieu, Boski palec, *m.* moc Boska, *f.* être à deux doigts de qc., żałować czego bardzo.
- Doigter, *v. n.* T. przebierać palcami, — *m.* przebieranie palcami, *n.*
- Doigtier, *m.* paluch, palec od rękawiczki na chorym palcu, *m.*
- Doite, *s. f.* u tkaczów grubość przędzy.
- Dotée, *s. f.* model nitki do przędzy.
- Dol, *s. m.* oszukaństwo, zdrada, obłuda.
- Dolabrisforme, *adj. w botan.* feuilles dolabrisformes, *ou en do-loire*, liście walcowate u podstawy, mające wierzchnią część rozszerzoną, grubą z iedney a ostrą z drugiey strony.
- Doléance, *f. pl.* skarga, *f. pl.* żalenie się, utyskiwanie, *n.*
- Dolemmet, *adv.* smutnie, żałownie, boleśnie.
- Dolent, ente, *a.* smutny, żałosny, bolesny.
- Doler, *v. a.* heblować.
- Dolic, *s. m.* rodzaj zagranicznych roślin, mających kwiaty kształtu motyla ze wspinającemi się łodygami bardzo podobnych do fasoli.

- Dolichodrome, *s. m. u starożyt.* biegun przebiegający 12 staj bez odpoczynku.
- Dolichope, *s. f. w hist. nat.* rodzaj owadu o dwóch skrzydłach i długich nogach.
- Doliman, *m. dołoman*, ubiór pewny, osobliwie na teatrze używany, *m.*
- Dollar, *s. m.* moneta ziednoczonych stanów amerykańskich, *zł.* pol. 11 wynosząca.
- Dolmin, *s. m. u dawnych Gallów* skała osobna oznaczająca grób rycerza.
- Doloire, *f. rzezak*, *m.* także narzędzie bednarskie do gładzenia drzewa, *n.*
- Dolomie, *s. f. w hist. nat.* gatunek pierwiastkowego marmuru koloru białego z drobnymi ziarnami złożonego, który o twarde ciało potarty staie się fosforycznym.
- Dom, *Don*, *m. Pan*, *m.* (tytuł Hiszpański).
- Domaine, *m.* dobra dziedziczne, królewskie, *n. pl.* królewszczyzna, ekonomia, *f.* — de la couronne, dobra koronne, *n. pl.*
- Domaniak, *ale*, *a.* ekonomiczny, do królewszczyzny należący.
- Dombey, *s. m.* wielkie drzewo zawsze zielone z rodzaju szyszkorodnych, znajdujące się w Chyli.
- Dôme, *m.* kopuła, *f.* kościół katedralny.
- Domerie, *f.* nazwisko niektórych opactw, *n.*
- Domesticité, *f.* stan domowników, *m.*
- Domestique, *a.* domowy; chowany; oswoiony, — *m.* sługa, służący, *m.* czeladź, *f.* gospodarstwo, *n.* domownicy, *pl. m.*
- Domestiquement, *adv.* iak służący, vivre — żyć z kim poufale po domowemu.
- Domestiquer, *v. a.* przyswoić, przyzwyczaić.
- Domicile *m.* mieszkanie, miejsce mieszkania, *n.*
- Domicilié, *ée*, *a.* osiadły, mieszkający gdzie.
- Domicilier, (se) *v. r.* osiedź, osadzić się, postanowić się gdzie.
- Domifier, *v. a. w Astrologii*, podzielić niebo na dwanaście domów dla wynalezienia horoskopu, albo godziny narodzenia czyiego.
- Dominant, *ante*, *a.* panujący etc.
- Dominateur, *m.* rządca, mocarz, pan, *m.*
- Domination, *f.* panowanie, *n.* moc, władza, *f.*
- Dominer, *v. n.* panować, rządzić, władać czém; przechodzić, przodkować w czém, *fig.* osobliwie, wpasnąć komu w oczy, podobać się, podpadać zmysłom, przodkować, górować, — *a.* rządzić, panować, opanować.
- Dominicaîn, *m. aine*, *f.* dominikan, *m.* — nka, *f.*
- Dominicale, *a. f. oraison* —, Oycze nasz, (modlitwa pańska), *n.* lettre —, niedzielna litera, *f.* — *f.* ewangelia niedzielna.
- Dominical, *s. m. w hist. kościelney*, zawicie białogłowom na nabożeństwie będącym słujące.
- Dominicalier, *s. m.* kaznodzieja.
- Dominique, *m. f.* Dominik, *m.* — ka, *f.*
- Domino, *m.* domino, *n.* gra w domino, *f.*
- Dominoterie, *s. f.* papier kolorowany, marmurkowy w przedaży.
- Dominotier, *s. m.* przedający papier kolorowany i obrazy sztychowane.
- Dommage, *m.* szkoda, utrata, *f.*
- Dommageable, *a.* szkodliwy,
- Domptable, *a.* uskromić, oswoić się dający.
- Dompter, *v. a.* zwyciężyć, usmierzyć, uskromić, oswoić, ugłaskać.
- Dompteur, *m.* zwycięzca, uskromiciel, *m.*
- Dompte-venin, *s. m.* iaskótcze ziele, rostopać.
- Don, *m.* podarunek, dar, talent, uszanowanie, *n.*

Donacie, *s. f.* rodzaj owadu należącego do rzędu chrząszczyków, na wodnych roślinach szczególnież zaś na trzcinnie żyjącego.

Donataire, *m.* podarunek odbierający, donataryusz.

Donateur, *m.* trice, *f.* dawca, darem dający, *m.*

Donatif, *s. m.* u Rzymian, dar, gratyfikacja wojsku czyniona.

Donation, *f.* darowizna, *f.* darowanie, *n.*

Donatisme, *s. m.* herezyja, błędna nauka o trójcy S. którą w V. wieku chrześcijaństwa zbiał Augustyn ś.

Donatiste, *s. m.* Donatysta, wyznający naukę Donata, *v.* Donatisme.

Donc, *conj.* więc, przeto, zatem; tedy.

Dondon, *f. fam.* dziewczyna wzrostu związłego z rumieńcem, *f.*

Donjon, *m.* wieża na zamku; altana na dachu, *f.*

Donjonné, *ée, adj.* w herbach, ozdobiony wieżami.

Donnant, *ante, a.* hojny, szczerobliwy.

Donne, *f.* dawanie kart, *n.* stawka, *f.*

Données, *s. f. pl.* w matematyce, ilości wiadome których używają do rozwiązania zadania i wynalezienia ilości niewiadomych.

Donner, *v. a.* darować, podarować; dać, podać, dostarczyć, dostawić, wręczyć; być przyczyną, sprawić, nastężyć; wydawać, przynosić; przypisywać komu co, — *n.* (contre, *a. qc.*), bić w co, o co odbić, uderzyć, tłuc, (o wietrze) dać, dmuchać, wiać *fig.* — du nez en terre, minąć się zamiarem, — à tout, wszystko przedsięwziąć, wszystko ważyć, — à pleines voiles dans *qc.*, z wielką gorliwością, z wielkim zapałem rzecz zacząć, — dans le sens de *qq.*, zgadywać czyie myśli, stosować się do nich, se — à

qq., poddać się, porzucić się, poświęcić komu, se — de la tête contre le mur, niepodobne rzeczy przedsięwziąć.

Donneur, *m. euse, f.* dawca, *m.* czynia, *czyni, f.*

Dont, *prp.* którego, której, czego, o którym, o której, których, o czém.

Donte, *s. f.* brzuch, pękatość u lutni, u torbanu, bandury.

Donzelle, *f. fam.* kobieta złych obyczajów, *f.*

Doppia, *s. f.* moneta złota włoska, różnego waloru w rozmaitych miastach.

Dorade, złotobrew, *m.* (ryba).

Doradille, *s. f. v.* Cétérac.

Dorage, *s. m.* u kapeluszników, sposób uczynienia kapelusza delikatniejszym z wierzchu, u piekarsów i pasztern. powłoka cienka żółtka iajecznego na cieście.

Doras, *s. m.* rodzaj ośmistey ryby.

Doré, *ée, a.* pozłacany; jasno żółty.

Dorée, *f.* kowal ryba, *f.* (w mowie dziecinney) chleb z masłem *m.*

Dorénavant, *ad.* napotém, potém, na przyszły raz.

Dorer, *v. a.* złocić, wyzłacać, pozłacać.

Doreur, *m. euse, f.* pozłotnik, *m.*

Doria, *s. f.* roślina, której liście wyborńem iest lekarstwem na rany.

Dorique, *a.* doryczny, ordre — porządek doryyski, albo kształt drugi budowania.

Dorloter, *v. a. fam.* pieścić, rozpieścić.

Dormant, *ante, a.* śpiący, we śnie; stojący na mieyscu, ciemny.

Dormant, *s. m.* w ogólności każda robota stolarska i slosarska nie ruchoma, — fryzy i ramy około drzwi i okien.

Dormeur, *m.* śpiący, ospalec, *m.*

Dormeuse, *f.* śpiąca, *f.* gatunek czepka nocnego, *m.*

- Dormillieuse, *s. f.* Dręt wik, ryba morska, która za dotknięciem sprawnie trętwienie.
- *Dormir, *v. n.* spać, *fig.* byź nieczynnym, spoczywać, — des-sus, wziąć co na uwagę, do-brze rozważyć, — *m. sen, m.* spanie, *n.*
- Dormitif, *a.* sprawujący sen, — *m. ou remède* — *m.* lekarstwo sen sprawujące, *n.*
- Doroir, *s. m.* szczoteczka do po-złacania ciast.
- Doron, *s. m.* dawna miara grecka czteropalcowa.
- Doronic, *s. m.* Doronice, *s. f.* ro-ślina Alpeyska kilka lat kwitną-ca, z kwiatem promienistym, którey korzenie mają kształt Szkorpciona, Paięcznik.
- Dorophage, *s. m.* żyjący z poda-runków, z datków.
- Dorsal, *ale, adj.* grzbietowy, do grzbietu należący.
- Dortoir, *m.* sypialnia w klaszto-rach, *f.*
- Dorure, *f.* pozłota, żółtość na ciastach, *f.*
- Dorychium, *s. m.* gatunek ia-rzynney rośliny, którey sok starożytni używali do zatrucia strzał i dzirydów.
- Doryle, *s. f. w hist. nat.* rodzaj owadu o czterech skrzydłach, mających wielkie podobień-stwo do mrówek, żyjących w Afryce.
- Doryphores, *s. m. pl. u staroży-tnych* żołnierze gwardyi xia-żęcey.
- Dos, *m.* grzbiet, *m. fig.* faire le gros —, wielkim czynić, wy-nosić się, avoir *qq.* sur le —, byź od kogo obciążonym, avoir *qq.* à —, mieć kogo nie-przyjacielem, — à —, tyłem ie-den do drugiego obrócony.
- Dot-d'âne, *s. m.* każda figura z obu stron pochodzista, albo daszkowata, toiest na kształt w pół otwartej księgi, grzbie-tem do góry obróconey. —
- Dose, *f.* doza, miara, porcy, *f.*
- Doser, *v. a. u Aptekarzy* według przepisu naznaczouą dozę od-mierzać.
- Dosse, *s. f.* gruba tarcica do pod-pierania ziemi przy kopaniu min. — Dyl albo deska piło-wana z boku brusa, mająca korę z iedney strony. —
- Dosseret, *s. m. w Architekt.* wy-datny słup niewielki, podpora utrzymująca sklepienia, drzwi i okna.
- Dossier, *m.* wspora, *f.* tył w ka-recie; fascykuł aktów; napis na nim, *m.*
- Dossière, *f.* pasy końskie, w któ-rych dysze od woza o dwóch kołach wiszą, *m. pl.*
- Dot, *f.* posag, *m.*
- Dotal, *ale, a.* posagowy, posa-żuy.
- Dotation, *f.* nadanie kościoła etc. dochodami.
- Doter, *v. a.* posag daź, wypo-sażyc; kościół etc. czém obda-rować.
- D'ou, *adv.* zkąd, z iakiego miey-sca.
- Douaire, *m.* oprawa wdowia, *f.* dożywocie, *n.*
- Douairier, *m.* dziecię oprawy a nie oyczystych dóbr się trzy-mające, *n.*
- Douairière, *f.* wdowa oprawę znaczną mająca, *f.*
- Douane, *f.* cło, *n.* komora gdzie cło opłacaia, *f.* skład *m.*
- Douaner, *v. a. v.* Plomber.
- Douanier, *m.* celnik *m.*
- Douare, *s. f.* rodzaj miasteczek Maurytańskich, z namiotów w kształcie koła rozbitych, do środka którego na noc zapę-dzają bydło.
- Doubla, *s. m.* moneta srebrna w Al-gierze i Tunis, około 6. zł. pol. wartująca.
- Doublage, *s. m. w Marynarce,* podwoyne futrowanie okrętu z desek, drugie obicie dla wzmocnienia okrętu w daleką podróż wychodzącego.
- Double, *a.* podwojny, dwoisty, *fig.* chytry, fałszywy, *ad.* po-

dwóynie, dwa razy, — *m.* tyle drugie, jeszcze raz tak wiele; duplikata, kopia podwójna, *f.* szeląg Francuzki miedziany, *m.* au —, *ad.* wedwóynasób, dwa razy tyle.

Double, *f.* żwacz, *m.*

Double, *éé*, *part.* et *adj.* *v.* Doubler, — *Raison doublée* w *Arytm.* i *Algebrze* stosunek między dwiema kwadratami.

Doubleau, *adj.* *m.* w *Architek.* *Arc-doubleau*, Arkada, sklepienie łączące dwa słupy, — *pl.* balki do stołowania, balki pod podłogą.

Double-cauou, *s. m.* wielkie litery drukarskie.

Double-emploi, *s. m.* podwójne wpisanie artykułu iakiego w rachunek.

Double-feuille, *s. f.* podkolan, dwoylist, parlist, ziele.

Double-fleur, *s. f.* gatunek gruszek bardzo pięknych.

Doublement, *ad.* wedwóynasób, podwóynie, podwoiienie, *n.*

Doubler, *v. a.* dwa razy pomnożyć, tyle drugie przydadź, podszyc, podbić, obić — *une pointe*, *T.* ponad przyładkiem żeglować, — *v. n.* po—, mnożyć się.

Doublereau de Bourgogne, *s. m.* moneta srebrna we Flandryi bita w 1489 r.

Doublerie, *s. f.* bielizna w deseń robiona, iako obrusy, serwety, etc.

Double romaine, ou pistole, *s. f.* moneta złota rzymska.

Doublet, *m.* kamień fałszywy z kryształu, dubelt, dwa, *m.* (graiąc w kostki).

Doublette, *s. m.* reiestr pewny organowy.

Doubleur, *m.* powiadacz, *m.*

Doubleon, *m.* złota moneta Hiszpańska, 40 zł. pol. wartuiąca, — *u* drukarzy powtórzone słowo, podwóynie złożone.

Doubleur, *f.* podszewka, *f.*

Douc, *s. m.* gatunek małpy.

Douçain, *m.* rodzaj jabłoni, *f.*

Douceâtre, *a.* słodkawy.

Doucement, *ad.* cicho, powoli, skromnie, łagodnie, mile, tout —, iako tako.

Doucerette, *f. fam.* kobieta na pozór skromna, *f.*

Doucereux, euse, *a.* przykro słodki, miłośniczy, łagodny, nikczemny, czczy, głupi.

Doucet, *a.* słodkawy, trochę słodki, grzeczny a przytém miłośny, rozkochany.

Doucette, *s. f.* ziółko pewne do sałaty sposobne.

Doucette ou Roussette, *s. f.* gatunek psa morskiego, — syrop cukrowy.

Doucettement, *ad.* powoli, zwolna.

Douceur, *f.* słodkość, słodycz, przyjemność, łagodność, skromność, cichość, nagroda, *f.* podarunek, *m.* Douceurs, *pl.* słowa łagodne, pochlebstwa, *n. pl.*

Doucher, *f.* leiąca kąpiel, *f.*

Doucher, *v. a.* dawać kąpiel leiącą.

Doucin, *m.* woda łądowa z wodą morską zmieszana, *f. v.* Douçain.

Doucine *s. f.* w *architek.* sztukiaterye w kształcie zburzoney wody w iedney połowie wklęste a w drugiey wypukłe.

Doué, *éé*, *part.* et *adj.* ozdobiony, obdarzony.

Douègne, *f.* hofmistrzynie, *f.*

Douelle, *s. f.* w *archit.* kamień ciosany do sklepienia, — spodnia obłęczystość sklepienia, — klepka do heczki.

Douer, *v. a.* obdarzyć.

Douillage, *s. m.* zła robota materyi iakiey dla nieiednostajney dobroci wątków.

Douille, *f.* rurka do wsadzenia czego, *f.*

Douillet, ette, *a.* miękki, łagodny, piesszczotliwy, delikatny, — *m.* niewieściuch, *m.*

Douillettement, *ad.* miękką łagodnie, piesszczotliwie.

Douillens, euse, *adj.* w *fabrykach* mówiąc o bawełnianych materjach tych, które nie są

- kwadratowe, albo nieiednostay-
ney szerokości.
- Douillon, *s. m.* gatunek podley-
szej wełny.
- Douleur, *f.* ból, żal, smutek, *m.*
- Doulourenement, *adv.* boleśnie,
żałośnie.
- Douloureux, euse, *a.* bolesny, ża-
łosny, smutny.
- Doute, *m.* wątpliwość, boiaźń, *f.*
wątpienie, powątpiewanie, *n.*
sans —, *ad.* bez wątpienia, pe-
wnie.
- Douter, *v. n.* (*de qc.*) wątpić o
czém, se —, *r.* (*de qc.*) spodzie-
wać się, przeczuwać, obawiać
się, domysłać się czego.
- Douteusement, *adv.* wątpliwie.
- Douteux, euse, *a.* wątpliwy, nie-
pewny, dwuznaczny, podey-
rzliwy.
- Douty, *s. m.* przedniejszy urzęd-
nik miasta albo prowincyi u
Negrów w głębi Afryki.
- Douvain, *m.* wanczos, *m.*
- Douve, *f.* klepka do beczki, *f.* wan-
czos, rów około zamku, *m.*
- Doux, douce, *a.* słodki, przyjemny,
łagodny, skromny, cichy, miły,
fam. faire les yeux —, przy-
milać się komu oczami, — *ad.*
powoli, cicho, zwolna.
- Douzain, *m.* moneta stara Fran-
czka 12 denarów w sobie za-
wierająca, *f.* wiersz z 12 ry-
mów złożony, *m.*
- Douzaine, *f.* tuzin, *m.*
- Douze, *a.* dwanaście, — *m.* dwu-
nasty.
- Douzième, *a.* dwunasty, — *m.*
dwunasta część, iedna ze dwu-
nastych, *f.*
- Douzièmement, *ad.* podwunaste,
dwunasty raz.
- Douzil, *s. m.* czopek w beczce.
- Doxologie, *f.* (w brewiiarzu) chwa-
ła Bogu Oycu etc., *f.* ostatni
wiersz pieśni iakiey na chwałę
Boską pisaney, *m.*
- Doyen, *m.* starszy, dziekan, *m.*
- Doyenne, *f.* iieni w zakonach nie-
których, *f.*
- Doyenné, *m.* dziekania, *f.* dzie-
kaństwo, *n.*
- Dracéne, *s. f.* smok samica, smo-
czyca.
- Drachme, *f.* T. drachma, *f.* kwint-
tel, *m.*
- Dracocéphale, *s. f.* rodzaj trawia-
stych roślin z kwiatem iedno-
listnym wargowatym, podo-
bnych do Melissy, pszczelniku
etc.
- Dracuncule, *m.* robak zaskórny, *m.*
- Dracontique, *adj.* w astronomii
mois dracontique, czas, w któ-
rym księżyc opuściwszy punkt
na niebie, *głowa smoka* nazwa-
ny, powraca do niego.
- Dragan, *s. m.* pole na tyle galery
gdzie się herb albo znak umie-
sza.
- Dragée, *f.* drobne cukry, *m.* cu-
krowe ziarnka, *n. pl.* szrót gruby,
sarni szrót, *m.* wyka, *f.*
- Drageoire, *f.* fuga, wkładka, *f.*
- Drageon, *f.* wyrostek, *m.*
- Drageonner, *v. n.* wyrostki pu-
szczać.
- Dragon, *m.* smok, dragon, *m.* pla-
ma na zrzenicy, *f.*
- Dragons, *s. m. pl.* dragonia, żoł-
nierze mogący walczyć pieszo
i na koniach.
- Dragonaires, *s. m. pl.* żołnierze
Rzymscy mający smoka na
chorągwiach.
- Dragonades, *s. f. pl.* wyprawy
dragonów, — wyprawy szcze-
gólniey pod panowaniem Ludwika
XIV. przeciwko kalwinom Ce-
weńskim czynione.
- Dragonne, *f.* marsz dragoni, ki,
kutas u szpady, *m.*
- Dragonneau, *v.* Dracuncule.
- Drague, *f.* szufla, łopata, *f.*
- Draguer, *v. n.* rybę łowić na mo-
rzu, — oczyszczać rzekę albo
studnią szuflą.
- Dragueur, *s. m.* statek Norman-
dzki do łowienia stokfiszu, śle-
dzi etc.
- Draine, *s. f.* ptak z rodzaju kosów.
- Drainette, Drivonette, Drovillette,
s. f. sieć, którą zapuszczają za
okrętem dla łowienia ryb okrą-
głych.
- Dramatique, *a.* teatralny, kome-

- dyyny, dramatyczny, — *m.* dramatyka, *f.*
 Dramatiste, *m.* poeta dramatyczny, *m.*
 Dramaturge, *s. m.* autor dramaty piszący, *słowo ironiczne.*
 Drame, *m.* dramat, *m.* wiersze teatralne, *m. pl.*
 Dranguette, *s. f.* gatunek sieci, którą ciągną na dnie za pomocą małej łodzi.
 Drap, *m.* sukno, prześcieradło, *n.* — d'or, d'argent, de soie, złotogłów, *m.* materya złotem, srebrem tkana, materya iedwabna, *f.*
 Drapans, *adj. m. pl.* nazwisko, którym rozróżniają fabrykantów sukna od kupców sukna przedających, pierwszych nazywają *Drapiers drapans*, a ostatnich *Marchands drapiers.*
 Drapé, *ée, p et a.* czarno obity, włochaty (o liściach etc.), bas drapés, wełniane pończochy wałkowane, *f. pl.*
 Drapeau, *m.* płatek, płat, gałgan, *m.* chorągiew, *f.* Drapeaux, *pl.* pieluchy, *m. pl. fig. se ranger sous les drapeaux de qq.,* uchwycić się czyiey partyi.
 Draper, *v. a.* obić, powlec co sukniem czarnem, odzież malować, w odzież przybierać, *fig. fam.* nicować kogo, drwić z kogo.
 Draperie, *f.* sukiennictwo, *n.* manufaktura sukienna, *f.* handel sukienny, *m.* sukna, *pl.* malowanie odzieży, *n.*
 Drapier, *m.* sukiennik, *m.*
 Drapiere, *s. f.* gruba i krótka szpilka, której kupcy sukniem handlujący do zapakowania paków używają.
 Drastique, *a. T.* drastyczny, prędko skutkujący.
 Drave, *s. f.* rzeźucha turecka, *ziele.*
 Drayer, *v n* oskrobywać skóry.
 Drayoire, *s. f.* narzędzie ostre do oskrobywania skór.
 Drayure, *f.* oskrobiny ze skór, *pl.* oskrobowanie skór, *n.*
 Drèche, *f.* sład, *m.* słodziny, *pl.*
 Drège, *f.* powłok, włok, *m.*

- Dréger, *v. a.* len bić.
 Drelin, *s. m.* głos dzwonka.
 Dresse, *s. f.* kawałek skóry, który wkładają między podeszwy dla wyprostowania trzewika.
 Dresser, *v. a.* prostować, wyprostować, wy—, postawić, ociosać, ubić, równym robić, przysposabiać, (potrawy) przygotować, przyprawiać, ćwiczyć, uczyć, wprawiać, — un plan, un projet, plan, projekt włożyć, *fig.* — un piège à qq., sidła na kogo zastawić, — *n.* stać do góry, powstawać (o włosach).
 DRESSOIR, *m.* ławka do postawienia naczyńa wypłóczowego, *f.* kredens, *m.*
 Drille, *f.* gałgany, płatki do rozbicia papieru, *m. pl.* — *m. fam.* bon —, dobry człek, *m.*
 Driller, *v. n. fam.* biedz, uwiiać się.
 Drillier, *m.* zbierający gałgany i płatki na papier, *m.*
 Drogman, *m.* tłumacz, *m.*
 Drogue, *f.* korzenie, *m. pl.* materye do potraw, malowania, lekarstwa etc. służące, *f. pl. fig.* brak, drobiazg, *m.*
 Droguer, *v. a. fam.* wiele lekarstwa komu dawać, zapisywać.
 Droguerie, *f.* korzenie, *m. pl.*
 Droguet, *m.* drogiat, *m.* (materya półwełniana).
 Drogueur, *s. m.* kupiec przedający korzenie, lekarstwa, — aptekarz.
 Drognier, *m.* szafa z przegródkami, apteczka, *f.*
 Droguisse, *m.* korzennik, *m.*
 Droit, *ite, a.* prosty, dobry, szczerzy, nieobłudny, — *ad.* prosto, szczerze, nieobłudnie, — *m.* prawo, *n.* gwałt, pobór, podatek, dochód, muskuł, *m.* de —, prawnie, stosownie, à bon —, de plein —, *ad.* słusznie, sprawiedliwie, à tort ou à —, *ad.* nierozsądnie, słusznie lub niesłusznie, de bon —, prawnie, słusznie.
 Droite, *f.* prawa ręka, prawa strona, *f. fig.* pierwsze miejsce, *n.* à —, w prawo.

- Droitement, *adv.* sprawiedliwie, rozsądnie, szczerze, niefałszywie.
- Droitier, *iére, a. ten, ta* co nie jest mańkudem.
- Droiture, *f.* szczerłość, prostosc, słusznosc, avec —, szczerze, ze słusznoscia, en —, *ad.* prosto dokąd.
- Drôle, *a.* ucieszny, zabawny, trafny, — *m.* człowiek ucieszny, *m.*
- Drôlement, *adv.* zabawnie, uciesznie.
- Drôlerie, *f. fam.* figiel, żart, *m.*
- Drôlesse, *f. fam.* łaydaczka, *f.*
- Dromadaire, *m.* dromedarz, *m.*
- Drome, *s. f. u rybaków,* powróż utrzymujący pływaki nad siecią, — *w marynarce* maszty i inne okrętowe drzewo związane razem i trzymane w wodzie morskiej.
- Dromie, *s. f. w hist. nat.* rodzaj pławów skorupiastych szczególniejszą chyżosc mających.
- Dronte, *m.* ptak pewny do strusia podobny, *m.*
- Dropax, *m.* plaster wy—, ściągający, *m.*
- Drossart, *m.* kommissarz, *m.*
- Drosse, *s. f.* lina do dzwigania działa na okręcie.
- Drosseur, *s. m. we fabrykach wełnianych* rzemieślnik co oliwą napuszczoną wełnę grepluie.
- Drouillet, *s. m.* mała sieć morska na żerdziach zawieszana na łowienie drobney ryby.
- Drouine, *f.* torba kotlarska, *f.*
- Drouineur, *m.* kotlarz, co kotły naprawia, *m.*
- Dru, *ue, a.* niepipiasty, dorosły, wesoły, gęsty, Dru, *ad.* gęsto.
- Druide, *m.* druid, kapłan dawnych Gallów, *fam. et fig.* człowiek podeszłego wieku, doświadczony, biegły w sprawach.
- Druidesses, *s. f. pl.* żony Druidów, które dzielły poszanowanie iakie miano dla ich mężów, i które podobnie mieszały się do spraw publicznych.
- Drupe ou Droupe, *s. m. w bot.* łupina, powłoka owocowa mięsista albo twarda, zawierająca w sobie iednę pestkę albo ziarno zwykle do mięsa przyroste, iako brzoskwinia, śliwka i wiśnia.
- Dryade, *f.* bogini lasów, *f.*
- Dryadées, *s. f. pl.* rodzaj roślin tych, których kwiaty liście swe w kształcie róży układają.
- Dryin, Dryinus, *s. m.* gatunek węża bardzo iadowitego, kryjącego się w drzewach.
- Dryite, *s. f.* kamień mający na sobie kształty liści bobowych.
- Drymyrrhizées, *s. f. pl. w botan.* rząd roślin, których korzenie i nasiona aromatyczny wydaiają zapach.
- Dryopteride, *s. f.* gatunek paproci gryząca własność mający.
- Drypis épineuse, *s. f.* roślina dwuletnia Barbaryyska z rzędu goździków, której liście ostro iest zakończone.
- Dù, ùe, *p. et a.* winny, należyty.
- Dù, *m.* dług, powinność, *f.*
- Dualisme, *s. m.* zdanie, opinia tych, którzy przypuszczają dwa bezwzględne początki dobrego i złego.
- Duan, *s. m.* wiersz dawnych bardów przerywany mnóstwem epizodów.
- Dub, *s. m.* gatunek iaszczurki afrykańskiej.
- Dubitatif, *ive, a.* wątpliwy, wątpliwość pokazujący.
- Dubitation, *s. f. w retoryce* zmyślone mówcy powątpiewanie o tém co zamysła dowodzić w celu uprzedzenia zarzutów słuchacza.
- Duc, *m.* xiążę, —, puhacz, *m.*
- Ducal, *ale, a.* xiążęcy.
- Ducales, *s. f. pl.* patenty senatu Weneckiego.
- Ducat, *m.* czerwony złoty, dukat, *m.*
- Ducaton, *m.* moneta srebrna $\frac{1}{2}$ dukata wynosząca, *f.*
- Ducenaire, *s. m.* wódz, dowodzca dwóchset ludzi.
- Duché, *m.* xięstwo, *n.*
- Duchesse, *f.* xiężna, *f.* kanapa z tylnemi i pobocznemi poręczami, *f.*

- Ductile, *a.* ciągiy, gibki.
 Ductilité, *f.* ciągiłość, gibkość, *f.*
 Duègne, *s. f.* panna albo niewia-
 sta podeszłego wieku, której
 powierzają dozór młodey osoby,
 guwernantka, *słowo to używa*
się żartem albo w znaczeniu
ubliżającym.
 Duel, *m.* pojedynk, *m.*
 Duelliste, *m.* pojedynkujący, *m.*
 Dugon, *s. m.* niedźwiedź morski.
 *Duire, *v. n. fam.* przystać, przy-
 dadź się, podobać się komu.
 Duisant, *ante, adj.* przyzwoity,
 stosowny.
 Duisible, *adj.* przydatny, przy-
 zwoity.
 Dulcificatif, *adj.* osładzający.
 Dulcification, *f. T.* osładzanie,
 złagodzenie, *n.*
 Dulcifier, *v. a.* osłodzić, osła-
 dzać.
 Dulcinée, *s. f.* kochanka żartem.
 Dulcoré, *e, adj.* osłodzony.
 Dulie, *f.* culte de —, cześć, która
 się świętym daie, *f.*
 Dûment, *ad.* należycie.
 Dunalma, *s. m.* święto Tureckie
 siedm dni i siedm nocy trwa-
 iące, które na zabawach przed-
 pędzają.
 Dune, *f.* pagórek piaszczysty na
 przymorzu, *m.*
 Dunette, *f.* najwyższe piętro
 w tylny części wielkich okrę-
 tów.
 Duo, *s. m.* duet, muzyka na dwa
 głosy ludzkie lub na dwa in-
 strumenty.
 Duodécum, *s. m.* w anatomii ki-
 szka najpierwsza między cień-
 kiami, dwunastopalcowa, *v. Do-*
décadactylon.
 Duodrame, *s. m.* sztuka dramaty-
 czna, do której dwie tylko o-
 soby mówiące wchodzą.
 Dupe, *f.* dudek, błazen, *m.* gra
 pewna w karty, *f.*
 Duper, *v. a.* zwieść, oszukać.
 Duperie, *f.* oszukaństwo, szalbier-
 stwo, *n.*
 Dupieur, *s. m.* zwodziciel, szalbier-
 bierz.

- Duplicata, *m.* podwójny skrypt
 czego, *m.*
 Duplication, *f.* podwoienie, *n.*
 Duplication, *f. T.* podwoienie, *n.*
 Duplicité, *f.* dwoistość, *f. fig.*
 obłudza, nieszczeróść, *f.*
 Duplique, *f.* odpowiedź, *f. od-*
pis, m.
 Dupondius, *s. m.* w starożytn.
 waga dwóch funtów.
 Dur, dure, *a.* twardy, niemiłó-
 sierny, niegładki, nieprzyjemny,
 nieczuły, ciężki. Dur, *ad.* cięż-
 żko, trudno.
 Durable, *a.* trwały.
 Duracine, *f.* gatunek brzoskwiń.
 Durant, *prp.* przez, sa vie —, póki
 żyć będę.
 Durcir, *v. a.* stwardzać, hartować,
 — *n. et se —, r.* stwardnieć.
 Dure, *f.* twarda, goła ziemia, *f.*
 Durée, *f.* trwanie, *n.* trwałość
 czego, *f.*
 Durement, *adv.* twardo, — *fig.*
 nieludzko, ostro.
 Dure-mère, *s. f.* błona okrywa-
 jąca mózg.
 Durer, *v. n.* trwać, wytrzymać.
 Duret, *ette, a.* twardawy.
 Dureté, *f.* twardość, *f. z.* twardze-
 nie, *n.* odręt, *m. fig.* nieczu-
 łość, nielitościwość. Duretés,
pl. grubiaństwo, *n. pl.*
 Durillon, *m.* odręt, *m.*
 Durillonner, *v. n.* twardnieć.
 Duriscule, *a.* twardawy, trochę
 twardy.
 Durk ou Dirk, *s. m.* sztylet go-
 rałów Szkoekich.
 Dusiens, *s. m. pl.* czarci, szatani,
u dawnych Gallów toż samo
co incubes.
 Dusil albo Dusi, *m.* czop u be-
 czki, *m.*
 Dute, *s. f.* moneta miedziana hol-
 lenderska.
 Dütgen, *s. m.* szesnasta część ta-
 lara Bremeńskiego, — zdawko-
 wa moneta we Gdańsku.
 Dutroa, *s. m.* roślina amerykańska,
 która zmieszana z winem
 lub innym napojem zapamiętała
 sprawia wesołość.
 Duumvirs, *m. pl.* tytuł dawany

- u dawnych Rzymian urzędnikom, którzy we dwóch rządy sprawowali.
- Duumvirat, *s. m.* dostojność dwóch urzędników sprawujących wspólnie rządy, — czas trwania tychże rządów.
- Duvel, *m.* puch, (o brodzie) mech, *m.* kosnacizna na owocach niektórych, *f.*
- Duvelaux, euse, *a.* wiele puchu mający, kosmaty (o owocach).
- Dynamique, *f.* nauka o mocy poruszającej ciała, *f.*
- Dynamomètre, *s. m.* instrument do mierzenia siły muszkularnej członków ludzkich i zwierzęcych.
- Dynaste, *m.* pan, rządca, *m.*
- Dynastie, *f.* państwo, następstwo rządzców z iednego pokolenia, *n.*
- Dysanagoge, *adj. w medyc.* mówiąc o gęstey i lipkiej materii w pobocznych kanalikach przez płuca idących osiadłej.
- Dyscinésie, *s. f. w medyc.* trudność w poruszeniach, niemoc.
- Dyscole, *m. f.* mruk, dziwny człowiek, *m.*
- Dyscrasie, *s. f. w medyc.* zły temperament, zła konstytucya ciała.
- Dysepulotique, *adj. w chirurgii,* mówiąc o ranach trudno zarażających.
- Dysethesie, *s. f. w medyc.* osłabienie i utrata całkowita czucia.
- Dysmenorrhée, *s. f. w medyc.* trudne miesięczne odchody u niewiast.
- Dysodie, *s. f. w medyc.* smród, — smrodliwe wyziewy ciała.
- Dysorexie, *s. f. w medyc.* zmniejszenie apetytu, niesmak.
- Dyspepsie, *f.* złe trawienie, *n.*
- Dyspermatisme, *s. m. w medyc.* powolny wpływ, trudny, albo wcale nic nieznaczący nasienia.
- Dysphagie, *s. f. w medyc.* trudność iedzenia.
- Dysplonie, *s. f. w medyc.* trudność mówienia.
- Dyspnée, *f.* przykre, trudne oddychanie, *n.*
- Dysenterie, *f.* biegunka krwawa, dysenterya, *f.*
- Dyssentérique, *a.* do niey podobny, należący.
- Dystymie, *s. f.* niespokojność, niemoc, młdość, przytłumienie umysłu.
- Dystokie, *s. f. w medyc.* trudne porodzenie.
- Dysurie, *f.* rozpalenie, *n.* goraćność uryny, *f.*
- Dytique, *s. m.* rodzaj owadu, mającego skrzydła pod twardą powłoką, żyjącego w wodzie, po której chodzi, lata i pływa.

E.

- Eacées, *s. adj. f. pl.* święta na cześć Eaka, króla Eginy, u starożyty.
- Eau, *m.* woda, *f.* deszcz, glanc na perłach etc., *m.* Eaux, *pl.* wody, cieplice, *f. pl.*
- Eau-de-vie, *s. f.* gorzałka, wódka.
- Eau-forte, Eau-seconde, *s. f.* Kwas saletrzany.
- Eaux-et-Forêts, *f. pl.* trybunał lesniczy i wodniczy, *n.*
- Ebages, *s. m. pl. u starożyty.* nazwisko które dawni Gallowie dawali druidom.
- Ebahir, s'ébahir, *v. n. et r.* zadziwiać, zdumiewać się.
- Ebahissement, *s. m.* zadziwienie, zdumiewanie się.
- Ebarber, *v. a.* obrobić, wygładzić.
- Ebarboir, *s. m.* narzędzie do wygładzania.
- Ebarbure, *s. f.* mała cząstka metalu drukarskiego z litery zdzięta przez wygładzenie.

- Ebaroui, *ie*, *adj.* rozeschły, iako okręt od słońca.
- Ebat, *m.* uciecha, zabawa, *f.* przepędzenie czasu, *n.*
- Ebattre, *s'ébattre*, *v. n. et r.* zabawić się, uraczyć się.
- Ebaubi, *ie*, *a.* zdumiały.
- Ebauche, *f.* pierwszy abrys, model, wizerunek, *m.*
- Ebaucher, *v. a.* naznaczyć, odrysować; wy-, obrobić z grubego, wyksztąpić, na ochlicy albo szcztocie pierwszy raz konopie wyczesać.
- Ebauchoir, *s. m. u snycerzy* instrument do naznaczenia pierwszych rysów, — dłoto wielkie ciesielskie, — ocūlica, szcztotka wielka do wyczesania konopi.
- Ebaudir, *s'ébaudir*, *v. n. et r.* rozweselać się.
- Ebe, *f.* odlew, *m.*
- Ebénacées, *s. f. pl.* rząd roślin do którego należy hebanowe drzewo.
- Ebène, *f.* heban, *m.* drzewo hebanowe, *n.*
- Ebener, *v. a.* hebanować, nakształt hebanu farbować.
- Ebenier, *m.* heban, (drzewo), *m.*
- Ebeniste, *m.* stolarz, tokarz od hebanowój roboty, *m.*
- Ebenisterie, *f.* stolarstwo hebanowój roboty, *n.*
- Ebertauder, *v. a.* postrzygać sukno.
- Ebionite, *s. m.* Ebionista, kacierz aryański.
- Eblouir, *v. a.* w oczy bić, blask czynić, przerażać oczy, *fig.* omamić, zaślepić, zwieśdzić kogo.
- Eblouissant, *ante*, *a.* w oczy białący etc.
- Eblouissement, *m.* przerażenie, zaćmienie oczu od słońca, etc. *n. fig.* omamienie, zaćmienie, *n.*
- Eborgner, *v. n.* wykłuć, wybić, wyłupić komu oko, *fig.* odiać światło.
- Ebougeuse, *s. f.* robotnica która z nowo wyrobioney materyi wymnie szczypcykami węzłki i inne odrobiny.
- *Ebonillir, *v. n.* wywarzyć się.
- Eboulement, *m.* obalenie się, zapadnienie, *n.*
- Ebouler, *v. n. et s'* —, *r.* obalić się, zapaśdź.
- Eboulis, *m.* rozwaliny, obaliny, *f. pl.*
- Ebourgeonnement, *m.* obrywanie, obcinanie wilków, latorośli niepotrzebnych, *n.*
- Ebourgeonner, *v. a.* obrywać, obcinać wilki, latorośle niepotrzebne.
- Ebouriffé, *ée*, *a.* roztargany, rozczochrany.
- Ebouziner, *v. a.* skorupę z kamienia obcinać, zbierać.
- Ebranchement, *m.* obcinanie wilków, *n.*
- Ebrancher, *v. a.* obcinać, obrzynać wilki, gałęzie niepotrzebne.
- Ebranlement, *m.* zatrzęsienie, obruchanie; poruszenie etc., *n. fig.* — de la fortune, zamach który okoliczności szczęścia znoszą.
- Ebranler, *v. a.* zatrzęsnać czém, obruchać, poruszyć co, *fig.* nadwzłić, *s'* —, *r.* zatrzęsnać się; poruszyć się, *fig.* chwiać się, cofać się, przelęknąć się.
- Ebrasement, *m.* rozszerzenie wewnętrznego otworu do okna, *n.*
- Ebraser, *v. a.* rozszerzyć wewnętrzný otwór drzwi, lub okna.
- Ebrécher, *v. a.* wyszczerbić, szczerb w czém zrobić.
- Ebrener, *v. a.* oczyścić, opatrzeć dziecię powite.
- Ebretauder, *v. a. v.* Ebertauder.
- Ebrillade, *s. f.* uderzenie konia uzdeczką, targnienie ażeby się zatrzymał lub obrócił.
- Ebrouement, *m.* sapanie konia, *n.*
- Ebrouer, *v. a. u farbierzy* myć w wodzie, wypłukać materyą albo płótno.
- s'Ebrouer, *v. r.* sapać (o koniach), *T.*
- Ebruiter, *v. a.* rozgłosić, roznieść, *s'* —, *r.* się.
- Ebuard, *m.* klin do łupania drew, *m.*
- Ebullition, *f. T.* wrzanie, poruszenie się cieczy gdy wre przy

- ogniu, wystąpienie od gorąca małych czerwonych krost na skórę, *n.*
- Ecaché, *éé*, *a.* płaski.
- Ecachement, *m.* roz-, zgniecenie, spłaszczenie, *n.*
- Ecacher, *v. a.* roz-, zgnieść, spłaszczyć.
- Ecacheur d'or, *m.* goldszlagier co złoto płatkowo robi.
- Ecafer, *v. a.* ukoszownika prącik lub witkę rozczepić.
- Ecague, *s. f.* u pasamannika rozdzielone pasmo nici dla łatwiejszego zwinięcia.
- Ecaille, *f.* łuszcza, skorupa, skorupa ze żółwia, *f.*
- Ecaillé, *éé*, *p.* et *a.* wyłuszczone, łuszczkowaty, łuszczkawy.
- Ecailler, *v. a.* wyłuszczyć, oskrobać, *s' — r.* łuszczyć się, odpadać, odłupywać się.
- Ecailler, *m. ère*, *f.* kupiec ostrygami handlujący, *m.*
- Ecailleur, *m. v.* Ecailler.
- Ecailleux, *euse*, *a.* łuszczkawy, łupiący się, łupny.
- Ecaillon, *m.* kiel u konia, *m.*
- Ecaillures, *s. f. pl.* u ołownika opiłki, odrobiny ołowiu dłotem albo nożem zdjęte.
- Ecale, *f.* skorupa na iaiu, łupina na orzechu, łuszczyzna, łuska, *f.*
- Ecaler, *v. a.* wyłupywać, wyłuszczać, *s' — r.* łuszczyć się, obtępiać się.
- Ecarbouiller, *v. a. fam.* zgnieść, potłuc, pogrukotać.
- Ecarissoir, *s. m.* u iubilierów gatunek szpilki albo drótu stalowego do przeczyszczania szarnierzu czyli zawias w tabakierkach, — narzędzie ze dwiema ostrymi haczkami do strugania prętów koszowych. — Swidek do wywiercenia dziurki bez rozszerzenia iey.
- Ecarlate, *m.* szarłat, *m.*
- Ecarlatin, *m.* iabłecznik czerwony, *m.*
- Ecarlatine, *adj. f.* fièvre ecarlatine, szkarlatyna choroba, w której skóra czerwona się staie.
- Ecarner, *v. a. v.* Echancer.
- Ecarquillement, *m. fam.* rozkraczenie nóg, wytrzeszczenie oczu, *n.*
- Ecarquiller, *v. a. fam.* rozkraczyć nogi, wytrzeszczyć oczy.
- Ecarrir, *v' a.* kraiać wkąty proste.
- Ecarrissage, *s. m.* kraianie pod kątem prostym.
- Ecarrissoir, *s. m.* narzędzie do przebijania lub wyrzynania w kwadrat.
- Ecart, *m.* odwrot, *m.* odwrócenie się, odstąpienie od rzeczy, odskoczenie, *n. fig.* wykroczenie, *n.* niestatek, *m. droit d' —*, T. prawo odrącenia, *n. à l' —*, *ad.* na ustroniu, osobno, na stronę.
- Ecartable, *adj. u sokolników* ptak wzbijający się w górę kiedy go gorącość do tego pobudza.
- Ecarté, *éé*, *p.* et *a.* odległy, daleki, oddalony etc.
- Ecartélé, *éé*, *adj. w herbach* podzielony na cztery równe części.
- Ecarteler, *v. a.* ćwiertować.
- Ecarteler, *v. n. w herbach* podzielić tarczę na cztery części.
- Ecartelure, *s. f. w herbach* podział na cztery części.
- Ecartement, *m.* odłączenie, oderwanie, *n.* uciezka, *f.* opuszczenie urzędu iakiego, *n.*
- Ecarter, *v. a.* oddalić, odłączyć, oderwać, rozproszyć, odwrócić, *fig.* odwieść, odprowadzić, *s' — r.* oddalić się, ustąpić, odstąpić od czego, opuścić drogę, rzecz, zabłąkać się, *fig. s' — de son devoir*, swoiey powinności zaniedbać.
- Ecartiller, *v.* Ecarquiller.
- Ecatisr, *v. a.* prasować sukno zlekka bez tektury.
- Ecaveçade, *s. f.* uderzenie konia w głowę.
- Ecbolique, *a.* remède —, środki które do porodzenia pomagają.
- Eccanthis, *s. m. w medyc.* narość w kącie oka.
- Eccathartique, *adj.* lekarstwo zwalnające żołądek.
- Ecce-homo, *s. m.* obraz J. C. przed Piłatem stojącego.
- Eccbymose, *s. f. w chirurgii* na-

- pływkrwi między skórą i ciałem od lekkiego uderzenia.
 Ecclésiaste, iedna z xiąg starego testamentu, kaznodzieia Salomon, *m.*
 Ecclésiastique, *a.* duchowny, kościelny, — duchowny, *m.* xięgi Jezusa syna Syrachowego, *f. pl.*
 Ecclésiastiquement, *adv.* po duchownemu, kościelnie.
 Ecclésiens, *s. m. pl.* stronnicy kościoła.
 Eccope, *s. f.* złamanie kości płaskiej.
 Eccoprotique, *adj.* we farmacyi purgacya łagodna.
 Eccorhatique, *adj.* we farmacyi mówiąc o lekarstwach na zartwardzenie, lub tych, które użyte zewnętrznie otwierają pory.
 Eccrinologie, *s. f.* część medycyny o odchodach przyrodzonych traktująca.
 Ecdusies ou Ecdysies, *s. f. pl.* w starożyty. święta ustanowione we Festos, mieście Kreteńskim, na cześć Latony.
 Ecervelé, *ée, a.* bez mózgu, bezrozumny, głupi.
 Echafaud, *m.* teatr, *m.* rósztowanie, *n.* rósztowanie na stracenie złoczyńcy wystawione, *n.*
 Echafaudage, *m.* wystawienierósztowania, rósztowanie, *n. fig.* wielkie przygotowanie.
 Echafauder, *v. n.* rósztować, wystawić rósztowanie, *fig. fam.* s' —, *v. r.* dla nikczemnych rzeczy znaczne czynić przygotowania.
 Eckélas, *m.* pal, *m.* tyczka do wina, *m.*
 Echalassement, *m.* wbiianie palów w winnicy, *n.*
 Echalasser, *v. a.* pale wbiiać.
 Echalier, *m.* płót z palów albo z chróstu, *m.*
 Echalotte, *f.* rodzaj małych cębulek do potraw, *f.*
 Echampeau, *m.* koniec wędy do łowienia stokfiszu, *m.*
 Echampir, ou Echamper, *v. a.* w malarstwie odrysować figurę, ozdobę, drzewo, oddzielając je

- od gruntu albo pola, na którym się robi.
 Echancre, *v. a.* obłączysto, okrągło co wyrzynać, wykraiać.
 Echancreure, *f.* wyrznięcie obłączyste, *n.*
 Echandole, *f.* gont, *m.*
 Echange, *m.* zamiana, *f.* frymark, *m.* en —, *ad.* z drugiej strony, w nagrodę, w zamian.
 Echangeable, *adj.* mogący być zamieniony, *m.*
 Echanger, *v. a.* frymarczyć, zamieniać co za co.
 Echanson, *m.* podczasz, *m.* grand —, wielki podczasz, cześnik naywyższy.
 Echansonnerie, *f.* podczastwo, *n.*
 Echantiller, *v. a.* porównywać wagę ze wzorową wagą, do której się wszystkie inne stosują.
 Echantillon, *m.* proba, próbka, *f.* model, *m.*
 Echantillonner, *v. a.* korzec wymierzony etc. cechą urzędową znaczyć.
 Echanvrer, *v. a.* len, konopie czyścić, wybiiać.
 Echanvroir, *m.* opałka do przewiewania lnu, konopi, *f.*
 Echappade, *s. f.* u sztycharzy sztrych przypadkowie pociągnięty, kiedy narzędzie z ręki wypadnie.
 Echappatoire, *f. fam.* wykrety, przeskoki, *m. pl.*
 Echappe, *s. f.* u sokolników wypuszczenie ptaków na wolność, aby ie sokoły ścigały.
 Echappé, *m.* mieszaniec (o koniach), *m. fig.* szaleniec, gorączka, *m.*
 Echappée, *f.* lekkomyślność, popędliwość, *f.*
 Echappement, *s. m.* u zegarmistrzów mechanizm, przez który ostatnie kółko przywodzi w ruch perpendykuł, który wzajemnem oddziaływaniem miarkuje ruch zegara.
 Echapper, *v. a.* wymknąć się, uchodzić, — *n.* uciec, (*a...*) zemknąć, wykraść się komu, (*de...*), wymknąć się, ujdź,

- uniknąć niebezpieczeństwa, spojzić, *fig.* zdradzić, wydadź, (*avoir*), pójść w zapomnienie, przestyszc, (*être*), wymknąć się, wysłiznąć, uysdź, bez zastanowienia się mówić, *s'* —, uciec, wymknąć się, *fig.* zapomnieć się, zapamiętać się, słowem wyiechać, odpruć się, w gałęzie rosnać, chróścić, wybiegać.
- Echarbot, *m.* orzech wodny, *m.*
- Echarde, *f.* drzazga, *f.* cierń, *f.*
- Echardonner, *v. a.* oset wypielać, wyrwać.
- Echardonnaire, *m.* sierp do wrywania ostu.
- Echarner, *v. a.* wyskrobywać mięso ze skóry, np. u garbarza skrobakiem.
- Echarnoir, *m.* skrobak, *m.*
- Echarnure, *f.* oskrobywanie, czyszczenie skór z mięsa, *n.* odrobiny garbarskie, *f. pl.*
- Echarpe, *f.* szarpa, binda, *f. fig.* changer d' —, odmienić służbę, brać służbę w obcym wojsku, en —, *ad.* na ukos, ze strony, słózem, *écharpes*, *pl.* liny na okrętach do kierowania.
- Echarper, *v. a.* słózem ciąć, uderzyć, *T.* — un ouvrage, uchwycić co, chwycić się czego z boku, ubocznie.
- Echars, *arse*, *n.* sknérowaty, skąpy, *T. vents* —, małe, niestałe wiatry, *m. pl.*
- Echarsement, *adv.* skąpo, sknérowato.
- Echarseté, *f.* umnieyszenie należytey pieniądзом ligi i wartości, *n.*
- Echasses, *f. pl.* szczudła, *n. pl.* podpory w różtowaniu, *f. pl.* calnica mularska, *f. fig.* monté sur des —, nadto górnych, nader wyniosłych używać wyrazów.
- Echassiers, *s. m. pl.* brodzące ptaki, rząd tak nazwany ptaków nadbrzeżnych, mających długie nogi.
- Echauboulé, *ée*, *a.* krostawy.
- Echauboulure, *f.* krostka, *f.*
- Echauté, *m.* gatunek ciasta, *n.*
- Echauder, *v. a.* o-, wy-, sparzyć, *s'* —, *r. fig. fam.* sparzyć się.
- Echaudoir, *m.* kocioł do wyparzania czego, *m.* miejsce do wyparzania czego, *n.*
- Echauffaison, *f.* rozgrzanie krwi, *n.*
- Echauffant, *c.* *adj.* rozgrzewający, pomnażający ciepło.
- Echauffé, *m.* sentir l' —, bydź przydymionym.
- Echauffement, *m.* grzanie, zagrzewanie czego, zapalenie krwi, *n.*
- Echauffer, *v. a.* grzać, zagrzać, rozgrzać, zapalać, wzniecać, *s'* —, *r.* zgrzać się.
- Echauffourée, *f. fam.* popędliwość, *f.* postępek popędliwy, głupi, *m.* potyczka, *f.*
- Echauffure, *f.* krosta na ciele, *f.*
- Echaugnette, *f.* strażnica, *f.*
- Echéance, *f.* termin, dzień, czas zapłaty etc., *m.*
- Echec, *m.* *T.* szach! *fig.* klęska, utrata, *f. fig.* tenir en —, ściśle w postuszeństwie trzymać,
- Echecs, *pl.* szachy, figury w szachach, *pl.*
- Echec-et-mat, *w grze szachów* szach-mat, słowo wymawiane wtedy, kiedy król ani się cofnąć ani inną figurą zakryć nie może, co stanowi grę przegraną, — être échec et mat, bydź zgubionym bez ratunku.
- Echée, *s. f.* nie trzysta razy około motowidła nawinięta, ilość takanici.
- Echelage, *s. m.* prawo, iakie ma właściciel przystawiania drabiny do ściany lub domu sąsiada dla naprawy lub budowania.
- Echelette, *f.* drabinka, *f.*
- Echelier, *m.* ostrwia, balka z poprzeczkami zamiast drabiny, *f.*
- Echelle, *f.* drabina, *f.*
- Echelon, *m.* szczebel, *m. fig.* stopień, *m.*
- Echenal, Echeneau, Echenet, *m.* rynnna drewniana dachowa, *f.*
- Echénéis ou Echénéide, *s. m.* rodzay ryb kościstych, *Trzymonawy* nazwanych, płetwy brzuchowe rozłączone, wierzch gło-

- wy poprzecznemi ruchomemi listwami pokryty mających.
- Echeniller, *v. a.* obrać, ochędożyć drzewo z gąsienic.
- Echéno, *s. m.* dół, wydrążenie w ziemi, do którego spływa roztopiony metal wprzód nim do form wylany będzie.
- Echerpiller, *v.* kraszń, pokrywomó co wziąć (*vieux*).
- Echette, *s. f.* zdarzenie, przygoda, (*vieux*).
- Echeveau, *m.* pasmo, *n.* wiązka, *f.*
- Echévélé, *éc, a.* rozczochrany, potargany.
- Echever, *v. a.* uciekać.
- Echevin, *m.* ławnik, *m.*
- Echevinage, *m.* ławnikostwo.
- Echidna, *s. f. w astron.* hydra, wąż, znamie niebieskie południowe ze 25 gwiazd złożone.
- Echidné, *s. m. w hist. nat.* rodzaj zwierząt ssących, z rzędu bezzębnych, język mierny, na ciele tarcze i pasy kościane mających.
- Echif, *ive, adj.* w łowiectwie o psach nienasycony, łakomy, głodny.
- Echiffre, *m.* ściany wschodowe, *f. pl.* mur do wschodów, *m.*
- Echignole, *s. f.* wrzeciono, które guzikarze i szmuklerze używają do zmieszania razem rozmaitych iedwabów lub nici.
- Echillon, *s. m.* T. żeglarski, obłok czarny z długim ogonem aż do morza rozciągającym się, który wciąga do siebie wodę iak pompa.
- Echiu, *s. m.* lekarz Seraiowy.
- Echine, *f.* kość pacierzowa, *f.*
- Echinée, *f.* sztuka grzbietowa ze świni, *f.*
- Echinéens, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj zwierząt kolcami uzbroionych, iak np. ieże etc.
- Echiner, *v. a.* pacierzową kość przetrzącić, złamać, zbić, wytłuc kogo, *fig. fam.* zabić.
- Echinite, *s. f. w hist. nat.* morskie iabłko, pław okrągły, chropawą skorupą pokryty, ruchomemi kolcami uzbroiony.
- Echinodermes, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj zwierzokrzewów powleczoneych skórą twardą kolcami naieżoną.
- Echinomes, *s. m. pl.* niedźwiadki, ieżyki morskie, pod pyszczkiem otwór odchodowy mające.
- Echinomies, *s. f. pl. w hist. nat.* gatunek much twardą szczecinaą pokrytych.
- Echinope, *s. m.* oset kulowy, roślina mająca kwiatki w okrągłą główkę złożone.
- Echinophore, *s. f.* rodzaj roślin z rzędu okółkowych, owoc kolczasty ze dwiema ziarnami nasiennemi podługowatemi mających.
- Echinoplthalmie, *f.* T. zapalenie powiek, *n.*
- Echinorhynque, *s. m. w hist. nat.* rodzaj robaków z krótkim pyszczkiem, naieżonym zakrzywionemi haczkami.
- Echioidés, *s. m.* rodzaj roślin, których nasiona podobne są nieco do żmiiowej głowy.
- Echiqueté, *éc, adj.* w szachownicy ustawiony.
- Echiquier, *m.* szachownica, sieć czworograniasta, *f.* (przedtém) sądy ziemskie w Normandyi, sądy skarbowe w Anglii, *m. pl.*
- Echite, *s. f.* rodzaj roślin z gromady toinów, ziarna w owocu iak dachówki za siebie zachodzą, i mają na sobie długie piórko bawełniste, cała roślina wydaie sok mleczny.
- Echmalotarque, *s. m.* naczelnik rządzący żydami w czasie niewoli Babilońskiej.
- Echo, *m.* odgłos, *m.* echo, *n.*
- *Echoir, *v. n.* spaść na kogo, dostać się komu, przypadać iako termin, przepadać, zgasnąć, wypaść. *fam.* le cas échéant —, ieśli trafunek tak mieć chce, w razie wymagającym tego, S'il y échoit, w razie potrzeby, bien ou mal —, wychodzić na czym źle lub dobrze.
- Echomes, Scalmes, ou Tolets, *s. m. pl. u żeglarzy* drewniane

- lub żelazne kołki, między któremi leżą wiosła na statku.
- Echométre, *m.* Głosomiar, *m.*
- Echométrie, *s. f.* sztuka budowania szczególniey sklepień głos odbiiających.
- Echoppe, *f.* kram, *m.* buda, szopa, igła do wyrzynania na lakierze twardym, *f.*
- Echopper, *v. n.* sztychować na twardym lakierze.
- Echouement, *m.* rozbitcie okrętu, *n.*
- Echouer, *v. n.* rozbić się, osiąknąć (okręt), *fig.* nie udać się, nie poszczęścić się, — *a.* okręt na skały, brodwinę napędzić.
- Echroides, *s. f. pl. v.* Echioïdes.
- Echu, *ne, part. et a. s.* zapadły, upadły, podupadły.
- Ecimer, *v. a.* wierzchołek drzewa ściąć.
- Eclabousser, *v. a.* obryzgać błotem, zaszargać.
- Eclaboussure, *f.* błoto nabryzgane, *n.*
- Eclair, *m.* błyskawica, *f.* blask, *m.*
- Eclairage, *m.* utrzymywanie latarni wieczorem w mieście, *n.*
- Eclaircie, *s. f. u żeglarzy* czyste miejsce na niebie mglistém i zachmurzoném.
- Eclaircir, *v. a.* wyjaśnić, wypogodzić, klarować, wyklarować, wycieńczyć (bór), przerzedzać, *fig.* wykladać, wyjaśniać, objaśniać, tłumaczyć, przekonywać, — *une doute, difficulté*, wyrwać z wątpliwości, znieść wątpliwość, trudność iaką, *s' —, r.* wypogodzić, wyjaśnić się, zcieńczyć, zmniejszyć się.
- Eclaircissement, *m.* wykład, *m.* wyłożenie, objaśnienie, *n.*
- Eclaircisseur, *s. m. we fabryce szpilek* rzemieślnik polerujący drót mosiężny.
- Eclairé, *ée, p. et a.* iasny, widny, *fig.* oświecony, światły, *maison, jardin trop —*, nadto wolne, otwarte położenie domu lub ogrodu, załatwo dostępny etc.
- Eclairer, *v. n. et i.* błyskać, świecić, Isknać się, iskrzyć się, — *a.* oświecić, oświecać, świecić się, *fig.* oświecić, wyjaśnić, przyczynić się do pojęcia iasnego, do prawdziwego naprowadzić pojęcia, — *qq. les actions de qq.*, uważać kogo, bydź bacznym na czyny i postępowania czyie, *s' —, r.* wyjaśnić się, okazać się, wypogodzić się.
- Eclaté, *adj. m.* mówiąc o kankarku albo czyżku mającym skrzydło podbite albo złamaną nogę.
- Eclampsie, *s. f. w medycynie* gatunek choroby zwany pospolicie *konwulsye dziecinne*.
- Eclanche, *f.* ówiartka skopowiny, *m.*
- Eclat, *m.* drzazga, *f.* wiór odłupany, odłupek, blask, światłość, *f.* grznot, huk, *m.* trzeszczenie, *n.* trzask, *m.* s'en aller en eclats, roztrzaskać się, na kawalki rozlecieć, — *de tonnerre*, piorun, *m.* trzaśnienie, uderzenie piorunu, *n.* — *de rire*, śmiech do rozpuku, *m. fig.* wrzask, *m.* wspaniałość, powaga, świetność, iasność, *f. action d' —*, czyn znakomity, zadziwienia godny, *m.*
- Eclatant, *ante, a.* iasny, świecący się, *fig.* wspaniały, poważny, znaczny, czysty, przeraźliwy.
- Eclater, *v. n. et s' —, r.* połupać, potrzaskać, łupać się, rozłupać się, potrzaskać się, huczeć, świecić się, błyszczeć się, Isknać się, *fig.* wybuchnąć, pokazać się iawnie.
- Eclectique, *a.* nienależący do żadney sekty.
- Eclectisme, *s. m.* filozofia eklektyczna nieprzypuszczająca żadnego innego systematu.
- Eclegme, *m. T.* sok gęsty słujący na piersi.
- Eclipse, *f.* zaćmienie księżycza etc. *n. faire une —*, zniknąć.
- Eclipser, *v. a.* zaćmić, uymować, uwłaczać, *s' —, r.* zaćmić się, zniknąć, *fig.* oddalić się.

- Eclipte, *s. f.* rodzaj roślin zagranicznych z promienistemi kwiatai.
- Ecliptique, *f. T.* ekliptyka, *f.* droga słoneczna, *f.* — *a. T.* ekliptyczny, *conjonction* —, zbliżenie się dwóch planet przez co zaćmienie się tworzy.
- Eclisse, *f.* łubek, *m.* deszczułka, *f.* prącik rozszczepiony do kózów, *m.* forma pleciana z prącików do robienia sérów, *f.*
- Eclisser, *v. a.* w łubki wstawić.
- Ecloppé, *ée, a. fam.* kulawy, chromy, chorowity.
- *Eclorre, *n.* wykluc się, wylegać się, wschodzić, rozwiać się, rozpuknąć, *fig.* zacząć, na jaw wychodzić.
- Eclos, *ose, p.* wylęgły, rozwity, rozpukły.
- Ecllosion, *f.* wylęgnięcie, wyklucie, rozwicie, rozpuknięcie, *n.*
- Ecluse, *f.* słóza, brama, *f.* wrota w słózie, *pl.*
- Eclusée, *f.* tyle wody ile się w słózie zmieścić może.
- Ecluser, *m.* służnik, *m.*
- Ecuéphis, *s. m.* wiatr gwałtowny, który zdaie się wylatywać z chmury, — rodzaj burzy.
- Ecobans, *s. m. pl. v.* Ecubier.
- Ecobuage, ou Egobuage, *s. m. w rolnictwie* ścinać, oczyszczać pole z chwastu zakrzywioną motyką.
- Ecobue, *s. f.* narzędzie rolnicze, zakrzywiona motyka do oczyszczania pola.
- Ecofrai, écofroi, *m.* warsztat, *m.* krawalnica, *f.*
- Ecoinson, *s. m. w archit.* kamień w otworze wewnętrznym okna lub drzwi, — małe tróyraniaste bióro, które się zwyczajnie w kącie pokoju stawia.
- Ecolâtre, *m.* scholastyk, *m.*
- Ecole, *f.* szkoła, *f. prov. faire l' — buissonnière,* opóźnić się do szkoły, pýsódz za szkołę, *fig.* zapominać o swoich obowiązkach.
- Ecolier, *m. ière, f.* uczeń, dyscepuł, *m.* — *en droit, en the-*

- ologie, en médecine, uczący się praw, teologii, medycyny, *a. m. faute d' —,* głupstwo przez ucznia popełnione, dziecinństwo, *n.*
- Ecollete, *s. f. u złotników* zmniejszenie obwodu.
- Ecolleté, *s. f. u złotników* wyrzynany, zaokrąglony, i zwężony.
- *Econduire, *v. a.* zbydź się, pozbydź się kogo, odmówić ko komu.
- Economat, *m.* zawiadywanie dobrami iakiemi, ekonomstwo, *n.*
- Econome, *a.* oszczędny, — *m. f.* ekonom, administrator, gospodarz, *m.*
- Economie, *f.* ekonomika, *f.* gospodarstwo, *n.* oszczędność, *f. fig.* porządne, dobre ułożenie, zawiadywanie, zarządzanie, *n.* rząd, *m.* — *rurale,* gospodarstwo ziemiańskie, rolnicze, *rolne, n.* — *forestière,* gospodarstwo leśne, — *politique,* rząd, *m.* ekonomia polityczna, *f.*
- Economique, *a.* gospodarski, ekonomiczny, *a.*
- Economiquement, *ad.* ekonomicznie, gospodarsko.
- Economiser, *v. a.* gospodarować, oszczędzać.
- Economiste, *s. m.* pisarz, autor o ekonomii lub administracji piszący.
- Ecope, *f.* czerpak, *m.* szufla do wyczerpania wody, *f.*
- Ecoपर्che, *s. f.* machina do poddejmowania ciężarów.
- Ecorce, *f.* kora, skóra na drzewie, skórką, *f. fig.* juger le bois par l'ecorce, sądzić powierzchownie.
- Ecorcer, *v. a.* obłupić.
- Ecorche-cu (à), *ad.* na zadku się czołgając, *fig. fam.* nierad, niechętnie, nieochotnie.
- Ecorché, *ée, par. et adj. w herbach* o zwierzętach mających paszczę albo cały kolor czerwony.
- Ecorcher, *v. a.* odzierać, łupić ze skóry, zdrzeć, zdrapać, —

— *qq.* zdrzeć kogo, zanadto żądać od kogo, — la gorge, le palais, drapać (w gardle), — les oreilles, uszom krzywdę robić, — en frottant, rozetrzeć, tarciami zranić, *fig.* — une langue, łamać język, słowa źle wymawiać, *s'* —, *r.* zdrzeć się o co, zadrasnąć się, zdrapać sobie skórę czém, osednić się.

Ecórcherie, *f.* ściwierisko, miejsce gdzie zdechlinę odzieraia, *n.*

Ecorcheur, *m.* hycel, zdzierca, łupieżca, odzieracz, odrzyskóra, *m.*

Ecorchure, *f.* zadzierg, zadarcie, *n.* zdrapana skóra na ciele, *f.* sedno od ieżdżenia, *n.*

Ecorcier, *s. m.* skład, magazyn kory dębowey.

Ecore, *f.* brzeg ostry, spadzisty, *m.*

Ecorner, *v. a.* rogi ułamać, utraćić, utracić, *fig.* nadwątlać, osłabiać co, naruszyć co.

Ecornifler, *v. a.* pochlebiać, nieproszony cudze żądać obiady.

Ecorniflerie, *s. f.* pochlebstwo, postępowanie tego co nieproszony cudze żąda obiady, pasorzycstwo.

Ecornifleur, *m.* euse, *f.* pochlebca, pasorzyt, *m.*

Ecornure, *f.* odłupek, *m.*

Ecosse, *f.* łuszczyna, łupina, Szko-cya, —ssois, *e*, *a.* Szkocki, — *m.* Szkot.

Ecosser, *v. a.* wyłuszczać.

Ecosseur, *m.* euse, *f.* wyłuszcza-jący groch etc., *m.*

Ecot, *m.* karb, dług w karczmie, w austeryi, *m.*

Ecotard, *s. m.* w marynarce balka z wierzchu na burcie okrętowym, po której liny wielkiego masztu są rozpięte.

Écouailles, *s. f. pl.* wełna owcza pod udami strzyżona.

Ecouane, *f.* gatunek pilników do raszpławiania cienkiego.

Ecouaner, *v. a.* monetę złotą i srebrną do przepisaney doprowadzać wagi, — w wielu rzemiosłach raszpławać, scieńczyć,

pilnikiem obrabiać rozmaite roboty drewniane, kościane i metalowe.

Ecouanette, *s. f.* żelazna blacha z grubemi zębami do obrabiania rogu na grzebienie.

Ecouer, *v. a.* ogon urznać, uciąć.

Ecouet, *s. m.* w maryn. lina do przywiązania żaglu wielkiego.

Ecoufle, *m.* kania, *f.*

Ecuclement, *m.* odpływ, spływ, wypływ, ściek, *m.*

Ecouler, *v. n.* faire —, laisser, spuszczać, wylewać, zlewać, *s'* —, *r.* ściekać, spływać, rozplýwać się, *fig.* schodzić, upływać, wykradać się, ukradkiem uchodzić.

Ecoupe, ou Ecoupée, *s. f.* na okręcie gatunek miotły do zamiatania okrętu.

Ecourgeon, *s. m.* gatunek ięczmienia inaczej nazwanego orge carré, ponieważ cztery ma kąty.

Ecourter, *v. a.* przyciąć, uciąć, skrócić.

Ecoutant, *ante*, *a.* słuchający, podsłuchujący.

Ecoute, *f.* miejsce do podsłuchowania sposobne, *n. fig.* fam. être aux —, szpiegować, czatować.

Ecoute, *s. f.* w marynarce lina rozchodząca się do utrzymywania rozpiętych żagłów.

Ecouter, *v. a.* słuchać, podsłuchywać, przysłuchiwać się, *fig.* słuchać na co, bydź posłusznym, *s'* —, *r.* zbytnie starannie mieć o zdrowie swoje.

Ecouteur, *s. m.* w stylu komi-cznym i satyrycznym ten co słucha, co podsłuchuje.

Ecouteux, *a.* cheval —, koń bo-iaźliwy, którego lada co straszy.

Ecoutille, *s. f.* otwór w pokładzie okrętowym, przez który się wchodzi do dna.

Ecoutillon, *s. m.* okno albo dziura kwadratowa we drzwiach okrętowego pokładu.

Ecouvette, *s. f.* gatunek miotełki rzemieślniczy.

- Ecouvillon, *m.* szcztoka do wycierania działa, *f.* pomiotło do chędożenia pieca, *n.*
- Ecouvillonner, *v. a.* wycierać, wychędożyć działo, piec.
- Ecphrastique, *a. et m.* ou remède —, lekarstwo rozwalniające, do otworów się przyczyniające.
- Ecphysése, *s. f.* w medycynie nagłe wypędzenie powietrza z płuc.
- Ecpiesme, *s. f.* w chirurgii złamanie czaszki głowicy, w którym ułamki kości uciskają i kaleczą mózg.
- Ecraigne, *f.* kompanie, (*f. pl.*) towarzystwa wieczorne po wsiach, *n. pl.*
- Ecran, *m.* ciennik, *m.* zasłona, *f.*
- Ecrancher, *v. a.* fałdy wygładzać, wymarszczać.
- Ecrasé, *éc, p. et a.* po-, zgruchotany.
- Ecraser, *v. a.* po-, zgnieść, zdeptać, potrzaskać. *fig.* zniszczyć, wniwecz obrócić.
- Ecrémage, *s. m. T. hutniczy*, zdymowanie z wierzchu szkła roztopionego dla oczyszczenia.
- Ecrémer, *v. a.* śmietaną z mleka zbierać, *fig.* wziąć z czego najlepsze.
- Ecremoire, *s. f.* szufelek rogowy albo blaszany do zbierania tłuczonych materyałów, które do sztucznych ogniów przysposabiają.
- Ecrénage, *s. m.* obrzynanie liter lanych.
- Ecréner, *v. a. T.* obrzynać litery lane.
- Ecrénoir, *s. m.* narzędzie do obrzynania liter.
- Ecréter, *v. a. T.* odczesać, wierzchołek muru, lub czegokolwiek za pomocą dział (strzelaniem z nich) zrzucić.
- Ecrevisse, *f.* rak, *m.*
- Ecrier, (*s'*) *v. r.* krzyczeć, wołać, zawołać.
- Ecrille, *f.* przegródka, *f.* ogrodzenie przed upustem, *n.*
- Ecrin, *m.* pierścienica, *f.*

- *Ecrire, *v. a. et n.* pisać, napisać.
- Ecrisée, *s. f.* proszek dyamentowy.
- Ecrit, *a.* pisany, popisany, zapisany, — *m.* pismo, *n.* skrypt, zapis, cyrograf, *m.* écrits, *pl.* rękopisma, pisma, dzieła, *n. pl.*
- Ecriteau, *m.* napis, *m.* kartka przyklepiona z napisem, *f.*
- Ecritoire, *f.* kałamarnica, *m.* szkatułka, *f.*
- Ecriture, *f.* pismo, *n.* skrypt, charakter, *m.* ręka, *f.* — sainte, pismo święte. *n.* Biblii, *f.* écritures, *pl.* pisma, *n. pl.* okupacye na piśmie, *f. pl.*
- Ecriturer, *v. a. n.* kopiować.
- Ecriturier, *s. m.* pisarz, kopiista.
- Ecrivailleur, *v. a.* pisać wiele, bażgrzeć, gryzmolić.
- Ecrivain, *m.* pisarz, do pisania mistrz, autor, *m.*
- Ecrive, *s. f.* we fabryce sukienney macica drewnianey szruby w prasie.
- Ecriveur, *s. m.* nauczyciel do pisania.
- Ecrrou, *m.* macica słórska, *f.* reiestr więźniów, *m.*
- Ecrrouelles, *f. pl.* wole gardłowe, skrofuley, *choroba.*
- Ecrrouer, *v. a.* zapisać imię więźnia w reiestr.
- Ecrroues, *f. pl.* dziennik, reiestr wydatków dworskich, *m.*
- Ecrrouir, *v. a.* hartować, młotem zbiać kruszc.
- Ecrrouissement, *m.* hartowanie, zbiać młotem kruszców, *n.*
- Ecrroulement, *m.* obalenie się, zapadanie, wzruszenie, *n.*
- Ecrrouler (*s'*), *v. n. et r.* walić się, ob... się, zapadź, sypać się.
- Ecrrouer, *v. a.* skórkę z chleba poobrzynać, zdiąć.
- Ecrrou, *ue, a.* surowy (o iedwabiu, płótnie etc.)
- Ecrroues (de bois), *f. pl.* wyrostki krzewiny, *pl.*
- Ecsarcome, *m.* wyrostek mięsny, *m.*
- Ecthèse, *s. f.* w histor. kościeln.

- wyznanie wiary w 639 r. przez Cesarza Herakliusza ogłoszone.
- Echlipse, *s. f.* wyrzucenie końcowego M w wierszach łacińskich.
- Echymose, *f. w medyc.* zburzenie się, przypływ krwi, *n. siny, f. pl.*
- Ectillotique, *a. remède* — lekarstwo na spędzenie włosów z ciała, ze skóry, *n.*
- Ectropion, *s. m. w medyc.* zbytne rozwarcie, przewrócenie spodniej powieki.
- Ectrotique, *adj. we farm.* sprawujący poronienie.
- Ectylolique, *adj.* spędzający móżę, naciski.
- Ectype, *f.* wypukłe wybicie się pieczętki etc., *n.*
- Ecū, *m.* tarcza, *f. talar, m.*
- Ecubier, *s. m. na okręcie* okrągła dziura na przodzie okrętu do przewleczenia liny kotwicznej.
- Ecueil, *m.* skała, rafa, *f.*
- Ecuelle, *f.* czara, głęboka miska, *f. fig.* mettre tout par —, wydawać wiele, częstować.
- Ecuellée, *f.* miska pełna czego, *f.*
- Ecuisser, *v. a.* potrzaskać drzewo, drzazgami od odziemku odrąbać.
- Eculer, *v. a.* trzewik, bót wydeptać, *s' —, r.* wydeptać się, przełożyć się.
- Eculou, *s. m.* kielnia do czerpania wosku dla nalewania w formy świecowe.
- Ecumant, *ante, a.* pieniający się.
- Ecume, *f.* piana, *f. szumowiny, pl. f.* — de mer, morska piana, *f.* — *m. T.* nieczystość wychodząca na wierzch przy topieniu kruszców, *f.* kostka fałszywa, *f.*
- Ecuménicité, Ecuménique, *v. Oecumenicité.*
- Ecumer, *v. n. et a.* pienieć się, pianę rzucać, szumować, szumowiny zbierać, *fig.* — un héritage, un livre, z posagu, z xiążki wziąć co najlepszego, — les mers, les côtes, rozbiąć po morzu.
- Ecumeur, *m.* — de marmite, pochlebca, *m.* — de mer, pirata, rozbójnik morski, *m.*
- Ecumeux, euse, *a.* pieniający się, pienisty.
- Ecumoire, *f.* warząchew do szumowania, *f.*
- Ecurage, *s. m.* czyszczenie, szorowanie.
- Ecurer, *v. a.* szorować, pomywać, rumować, czyścić.
- Ecureuil, *m.* wiewiórka, *f.*
- Ecureur, *m.* studziennik, co studnie rumie, przywetnik, *m.*
- Ecureuse, *f.* pomywaczka, *f.*
- Ecurie, *f.* stajnia, masztalnia, *f.*
- Ecusson, *m.* tarcza herbowa, *f. enter en —, zaszcześcić, okulizować.*
- Ecussonner, *v. a. v. enter en écusson.*
- Ecussonnoir, *m.* nożyk do okulizowania, *m.*
- Ecuyer, *m.* (przedtém) giermek, szlachcic, który nie miał jeszcze tytułu *chevalier*, koniuszy, przełożony, szkół rycerskich, kawalkator, dworzanin damie służący, *m.* — en tranchant, krawczy, *m.* — de bouche, de cuisine, kuchmistrz, *m.*
- Edda, *f.* (zbiór mitologiczny narodów północnych), xięga dogmatów i religii dawnych Skandynawów.
- Eden, *m. ray, m.*
- Edenté, ée, *a.* bezzęby, wyzębiony.
- Edentés, *s. m. pl.* bezzębne, rząd zwierząt ssących, bez kłów i przednich zębów.
- Edenter, *v. a.* wyzębić, powrywać zęby.
- Edifiant, *ante, a.* budujący, mową i przykładem zachęcający do cnoty.
- Edificateur, *m.* budownik, *m.*
- Edification, *f.* budowanie, zbudowanie, *n.*
- Edifice, *m.* budynek, *m.*
- Edifié, ée, *part. et adj.* zbudowany, — *fig.* przejęty, rozczulony, — *mal édifié*, zgorzony.

Edifier, *v. a.* budować, budynek wystawić, *fig.* zbudować, uspokoić.
 Edile, *m.* budowniczy, *m.* (osoba magistratowa Rzymska mająca dozór nad budynkami, grammi i t. d.).
 Edilité, *s. f.* urząd budowniczego rzymskiego.
 Edit, *m.* edykt, rozkaz publiczny, *m.*
 Editeur, *m.* wydawca, *m.*
 Edition, *f.* edycja, *f.* wydanie, *n.* druk książki, *m.*
 Edouard, *m.* Edward, *imie.*
 Edredon, *m.* puch zimorodków, *m.*
 Education, *f.* edukacja, *f.* wychowanie, *n.*
 Edulcoration, *f. T.* osłodzenie, *n.*
 Edulcorer, *v. a.* w chemii nalewać wodą ciała w proch obrócone dla odjęcia im części solnych, — *we farmacyi* osłodzić lekarstwo dodając cukru, miodu etc.
 Eduquer, *v. a.* dać wychowanie, edukacja.
 Efaufiler, *v. a.* rozstrzepić.
 Effacable, *a.* łatwy do wymazania.
 Effacer, *v. a.* wymazać, przekreślić, wyskrobać, *fig.* zaćmić, przechodzić, wygładzić, zatrzeć, zniszczyć, — *ses péchés*, pokutować za grzechy, le corps, les epaules, głowę etc. zasłaniać, okrywać od sztychu.
 Effaçure, *f.* wymazanie, wyskrobanie, *n.* mazanina etc. *f.*
 Effaner, *v. a.* liście osmagać, ogołocić z liścia.
 Effaré, *é, a.* pomieszany, zdumiały.
 Effarer, *v. a.* mieszać, przestraszyć, *s'—, r.* mieszać się, zdumieć.
 Effaroucher, *v. a.* przestraszyć, okrzyknąć, *fig.* odrażać, spłoszyć.
 Effectif, *ive, a.* istny, prawdziwy, rzeczywisty.
 Effectivement, *adv.* prawdziwie, w istocie, w rzeczy samej.
 Effectuer, *v. a.* skutecznić, do

skutku przyprowadzić, sprawić, dokazać, wypełnić.
 Effélures, *s. f. pl.* skrobana skóra na kley.
 Effémination, *s. f.* zniewieściatość.
 Efféminé, *é, a.* zniewieściały, niewieści, — *m.* niewieściuch, pieściuch, *m.*
 Efféminer, *v. a.* zniewieścić, psuć, pieścić, *s'—, r.* zniewieścić.
 Effendi, *m.* uczony prawnik turecki, *m.*
 Effervescence, *f.* kipienie, *n.*
 Effet, *m.* skutek, *m.* rzecz sama, *f.* dokazanie, dokonanie, ruchome dobro, *n. pl.* — albo effets, *pl.* majątek, sprzęty, *pl.* wexel, pour cet —, à cet —, na ten koniec, w tym zamiarze, à l'—, de... , w tym celu, zamiarze, aby, ... en —, w rzeczy samej, w istocie, istotnie.
 Effeuillaison, *s. f.* w botanice chwila w której rośliny pozbywają się liści.
 Effeuiller, *v. a.* obrywać liście z drzewa, *s'—, r.* liście tracić, odkleić się.
 Efficace, *a.* skuteczny, silny, — *f.* moc, siła, skuteczność, *f.* skutek, *m.*
 Efficacement, *ad.* mocno, tego, poważnie, ostro, z akcentem.
 Efficacité, *f.* siła, moc, tęgość, *f.*
 Efficient, *te, a. f.* cause —, skutek sprawujący, skutkujący.
 Effigie, *f.* obraz, *m.* wyobrażenie, malowanie, *n.*
 Effigier, *v. a.* wypełnić dekret na obrazie.
 Effile, *m.* frędzla, chustka żałobna z frędzlami, *f.*
 Effilé, *é, p. et a.* wystrzępiony, chudy, szczupły.
 Effiler, *v. a.* wysnuć, wystrzępić, *s'—, r.* strzępić się, wysnuć się.
 Effiloquer, *v. a.* wystrzępić, wysnuć.
 Effiloques, *s. f. pl.* u pasamników iedwab niekręcony, żadnego naprężenia nie mogący wytrzymać, idący w brak na wąż i podszywę.

- Efflure, *s. f.* nici wystrzępione z taśmy, płótna, albo materyi.
- Effoler, *v. a.* zdejmować liście ze zboża *v.* Effaner.
- Efflanqué, *ée, p. et a.* zbieżony, zgłodzony, chudy, wychudły.
- Efflanquer, *v. a.* zmordować, spędzić, zbieżać konia, wymorzyć.
- Effleurage, *s. m.* wyskrobanie, zdzieranie błonki ze skóry.
- Effleurir, *v. a.* dotknąć, natrać, zadrzeć, zadrasnąć, *fig.* naruszyć co, wspomnieć tylko o czém.
- Effleurir, *v. n.* w chemii formować kwiaty, pleśnić, wietrzeć.
- Efflorescence, *f.* w chemii zbieranie się kwiatów, to jest przy czepianie się części stonych nakształt pleśni, wietrzenie, *n.*
- Effloter, *v. n.* odłączyć się od floty.
- Effluence, *f.* spływ, *m.* wypływanie, *n.*
- Effluxion, *s. f.* w medyc. wilgotności w kilka dni po poczęciu z poronionym płodem odchodzące.
- Effondrement, *m.* głębokie wskopanie ziemi, *n.*
- Effondrer, *v. a.* głęboko wskopać, wyłamać, wybić, wydeptać, wypatroszyć, wyprawić (ptaka).
- Effondrilles, *f. pl.* szlam, muł, *m.*
- Efforcer (*s'*), *v. r.* usiłować, starać się.
- Efformier, *v. a.* wytryskać, wychodzić z ziemi.
- Effort, *m.* usiłowanie, usilne staranie, *n.* moc, siła, *f.* — de l'art, sztuka doskonała na próbę maystrówstwa, *f. faire un —*, usiłować.
- Effraction, *f.* gwałtowne drzwienie, wyłamianie, *n.*
- Effrayant, *ante, a.* straszny, straszliwy.
- Effrayé, *ée, part. et adj.* przestraszony.
- Effrayer, *v. a.* przestraszyć, *s' —*, *r. (de qc.)* przelęknąć się, zląknąć się.
- Effréné, *ée, a. fig.* wyuzdany, rozchełznany.
- Effriter, *v. a.* (une terre) ziałowić, vyplenić (rolą, ziemię).
- Effroi, *m.* strach, postrach, *m.*
- Effronté, *ée, a.* niewstydlivy, bezwstydnny, zuchwały.
- Effrontément, *adv.* bezwstydnnie.
- Effronterie, *f.* niewstyd; *m.* niewstydlivość etc., *f.*
- Effroyable, *a.* straszny, srogi, niesłychany, *fig.* do zastanowienia, nadzwyczajnie.
- Effroyablement, *adv.* straszliwie, niestychanie.
- Effumer, *v. a.* w malarstwie niektóre przedmioty w obrazie czynić mniej wydatnymi i lżejszemi aby wzroku na się nie ścigały.
- Effusion, *f.* wylanie, rozlanie, *n.*
- Efourceau, *m.* taczki wielkie do wożenia ciężarów, *pl. t. f.*
- Egagropile, *s. f.* kula, gałka ze sierści we wnętrznościach znajduiąca się.
- Egaiement, Egaiement, *s. m.* wesołość.
- Egal, *ale, a.* równy, prosty, à l'— de —, równie iak, d' — à —, iakby równego stanu, — *m.* równy, równego stanu, równienik, *m.*
- Egalé, *ée, adj.* u sokolników nakrapiany.
- Egalement, *ad.* równie, równo.
- Egaler, *v. a.* równać, (*qq. à qq.*) wyrównać, porównywać co z czém, — *n.* (*qq.*), równać kogo w czém, *s' —*, *r.* (*à qq.*) równać się, porównać się komu.
- Egaleurs, *s. m. pl.* buntownicy, którzy w Anglii za panowania Karola I. wszystkie stany wielkiej Brytanii porównać chcieli.
- Egalisation, *s. f.* w sądach porównanie, równanie czego z czém.
- Egaliser, *v. a.* porównywać część c w spadku przypadające. *i*
- Egalisures, *s. f. pl.* w prochowniach proch oddzielony od ziarn, bądź przez sito, bądź w suszarni.
- Egalité, *f.* równość, *f.*
- Egalures, *s. f. pl.* u sokolników

- białe muszki na grzbiecie ptaka.
- Egard, *m.* poszanowanie, *n.* wzgląd, respekt, *m.* à l' — de, względem, w porównaniu, en — à.. względem, à mon —, co się mnie tycze, à tous égards, w każdym przypadku, w każdym względzie.
- Egaré, *ée, p. et a.* zblądzony, *fig.* pomieszany, zbałamucony.
- Egarement, *m.* zblądzenie, zbląkanie, *fig.* rozpusta, *f.* nierząd, błąd, *m.* — d'esprit, pomieszanie zmysłów, pomieszanie, *n.*
- Egarer, *v. a.* z drogi kogo prawey sprowadzić, zgubić, zrzucić, zbałamucić, — (*qc.*) s' —, *r.* zbląkać się, z drogi zstąpić, zeyśdź, zblądzić, *fig.* wpaśdź w błądy.
- Egarroté, *ée, adj.* o koniach osedniony.
- Egayer, *v. a.* rozweselić, weselszym, przyjemniejszym robić, s' —, *r.* (sur qq.) drzwić, żartować sobie z kogo.
- Egée (la mer), *f.* morze Greckie, *n.*
- Egersis, *s. f.* u dawnych Greków śpiewy dla nowo zaślubionych.
- Egide, *f.* tarcza, *f. fig.* obrońca, *m.*
- Egilops, *m.* wrzód oczu, *m.*
- Eglantier, *m.* róża polna, chrościna, *f.*
- Eglantine, *f.* kwiat róży polney.
- Eglise, *f.* kościół, *m.* gromada, *f.*
- Eglogue, *f.* sielanka, *f.* skotopaski, *pl.*
- Egobole, *s. m.* u starożył. ofiarowanie kozy na cześć bogini Cybelli.
- Egoger, *v. a.* u garbarzów od świeżey skóry poobrzynać uszy i ogon.
- Egohine, *f.* ręczna piła, piłka, *f.*
- Egoiser, *v. n.* za wiele o sobie mówić, za wielkie o sobie mieć zdanie.
- Egoisme, *m.* samostwo, samochwałstwo, *n.* własna chwała, *f.* samolubstwo, *n.*
- Egoïste, *m.* samochwałca, samościć, samolub, *m.*
- Egorger, *v. a.* przerznąć gardło, zarnąć, zabić, zadusić, *fig.* wniwecz kogo obrócić, zniszczyć.
- Egosiller (s'), *v. r.* ochrzypieć, ochrzypnąć od wrzeszczenia, (o ptakach) bez ustanku, ze wszystkich sił świegotać.
- Egout, *m.* ściekanie wody, *n.* ryna, *f.* ostatnie gonty, dachówki na dachu trochę wypuszczone, *pl.* rynsztok, stek, splaw, *m.* skaza otwarta, rana otwarta, *f. fig.* schadzka samego hultajstwa, *f.*
- Egoutter, *v. n.* faire —, laisser —, osączać, wysączać, s' —, *r.* ściekać.
- Egouttoir, *m.* ławka do osączania, *f.* durszlak, *m.*
- Egoutture, *s. f.* ostatnie krople tego co się kroplami zlewało, — ostatki.
- Egrapper, *v. a.* jagody od winogrona obrywać.
- Egratigner, *v. a.* drapać, drapnąć, podrapać, s' —, *r.* drapać, drasnąć się.
- Egratigneur, *s. m.* rzemieślnik co różne figury na axamicie wyrzyna.
- Egratignoir, *s. m.* u pasamanników żelazo do wyrzynania.
- Egratignure, *f.* zadzierg, *m.* rana od drapania pochodząca, *f.*
- Egrau, *s. m.* gatunek sieci do łowienia ryb.
- Egravillouner, *v. a.* u ogrodników posilić drzewo świeżą ziemią płonną zpod korzenia wykopawszy.
- Egrener, *v. a.* nasienie, iądrka, ziarnka wybierać, s' —, *r.* wypadać, opadać, kruszyć się.
- Egretoire, *f.* klatka mała, *f.*
- Egrillard, *arde, a. fam.* wesoły, żywy, żwawy.
- Egrilloir, *m.* krata, przegródka w stawach, *f.*
- Egriser, *v. a.* (un diamant) szlifować dyament z grubszego.
- Egrisoir, *s. m.* skrzyneczka, która się podstawia przy szlifowaniu dyamentów.
- Egrugeoir, *m.* moździerzek drewniany, *m.* tarka, *f.*

- Egruger, *v. a.* tuc, trzeć, (o zbożu) szrotować.
- Egrugeure, *f.* rzecz utłuczona, *f.*
- Eguclement, *m.* T. wywiercenie błędne działa, armaty, *n.*
- Egueuler, *v. a.* odłamać szybkę u naczynia szklanego albo gi-nianego, *s' —*, *v. r.* ochrzą-pnąć od wołania.
- Egylope, *s. f.* rodzaj roślin z rzędu zbożowych, psi ząb.
- Egypte, *f.* Egipt, *m.* —tien, Egi-pcyanin, *s.* cygan, włóczęga.
- Eh! i hey!
- Ehanché, *v.* Déhanché.
- Eherber, *v.* Sarcler.
- Ehonté, *é, a.* niewstydlivy, znie-ważony, skrzywdzony, zhań-biony.
- Ehouper, *v. a.* wierzchołek z drze-wa ścinać.
- Eider, *s. m.* miękkopiór, ptak ma-jący nogi wiosłowe, oyczyzną jego iest Norwegia, Laponia, Spieberg i północne brzegi Ame-ryki, puch jego bardzo ceniony w handlu znany pod nazwi-skiem *puchu erdredonowego*.
- Eilat, *s. m.* nazwisko błakających się pokoleń największą część wojska Perskiego składających.
- Eiséteries, *s. f. pl.* święta odpra-wowane w Atenach przy obie-ciu przez urzędników obowią-zku.
- Ejaculateur, *s. m. w medyc. i a-natomii* muszkuły do wytry-skania nasienia zwierzęcego słu-żące.
- Ejaculation, *f.* wytrysnięcie na-sienia zwierzęcego, *n.* krótka modlitwa z biedy niebiosa prze-biiająca, *f.*
- Ejaculatoire, *s. adj. m. w anat.* dwa małe kanaliki z nasiennych pęcherzyków wychodzące, a do wypuszczenia nasienia przyro-dzonego służące.
- Ejamber, *v. a.* Ejamber le tabac, obierać tytuń, żyły z niego wy-bierać.
- Ejarrer, *v. a. u kapeluszników* wyrwać ze skór sierć niezda-tną.
- Ejection, *s. f. w medyc.* odchody stolcowe cherego.
- Ekelberg, *s. m.* drzewo cytryno-we na przylądku dobrej nadziei rosnące.
- Elaboration, *f.* T. wyrobienie, *n.*
- Elaborer, *v. a.* T. *s' —*, *r.* wyro-bić się (o krwi).
- Elabouré, *é, a.* *adj.* wypracowany, *ouvrage élabouré*, w stylu zar-tobliwym dzieło wypracowane.
- Elaeagnoides, *s. f. pl.* rodzaj drzew oliwnych na brzegach jeziora Orchomeny w Beocyi rosnących.
- Elagner, *v. a.* drzewo obcinać, *fig.* skrócić.
- Elambication, *s. f. w medyc.* roz-biór wód mineralnych, pozna-nie ich własności.
- Elan, *m.* łosć, skok, *m.* Elans, *pl.* uczucia, uniesienia serca, *n. pl.* zapędy, *m. pl.*
- Elancé, *é, a.* chudy.
- Elancement, *m.* kłócie, *n.* ból w ciele, *m.* westchnienie do Boga, *n.*
- Elancer, *v. n.* kłóć, *s' —*, *r.* rzu-cić się na kogo, skoczyć na eo, podskoczyć, zerwać się.
- Elaphe, *s. m.* słowo greckie zna-czące ieleni.
- Elaphébolies, *s. f. pl. u Ateńczy-ków* święta na cześć Dyany, którey poświęcano ielenia, albo pirog kształt jego mający.
- Elaphébolion, *s. m.* dziewiąty miesiąc u Ateńczyków tak na-zwany od świąt Dyany, *v.* Ela-phébolies.
- Elaphobosum, *s. m. w botan.* pasternak dziki, o którym mnie-maia, że leczy ielenia od uką-szenia iadovitých zwierząt.
- Elaphres, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj chrząszczyków z rzędu drapieżnych, żyjącemi owadami karmiących się.
- Elargir, *v. a.* rozprzestrzenić, roz-szerzyć, uwolnić, wypuścić z wię-zienia, — *n. et s' —*, *r.* rozsze-rzyć się, szerzyć się, rozprze-strzenić się, (o okrętach) ochro-nić się ucieczką.

- Elargissement, *m.* rozszerzenie, rozprzestrzenienie, uwolnienie, *n.*
- Elargissure, *f.* rozprzestrzenienie, popuszczenie sukni, *n.*
- Elasticité, *f.* sprężystość, *f.*
- Elastique, *a.* sprężysty.
- Elatche, *s. f.* materya indyjska z iedwabiu i wełny.
- Elatère, *s. m. we farmacyi* sok kolokwintydowy z ogórków oślich, lekarstwo purgujące.
- Elatéromètre, *s. m. we fizyce* instrument do mierzenia stopni gęstości powietrza w machinie pneumatycznej.
- Elatine, *s. f.* elatynek, roślina w miejscach błotnistych żyjąca, kwiaty białe mająca.
- Elavé, *éc, adj. u łowczych poil elavé*, sierć miękka płowego koloru, oznaczająca słabość psa.
- Elcaja, *s. m.* wielkie drzewo balsamiczne w górach Arabii szczególnie rosnące.
- Eleagnoides, *s. f. v. Elaeagnoides.*
- Electeur, *m.* elektor, *m. — pl.* elektorowie, głosujący, *m. pl. — trice, f.* torka, *f. — torat, m.* elektorstwo, *n. — toral, e, a.* elektoralny.
- Electif, *ive, a.* przez elekcyą, przez głosy.
- Election, *f.* elekcyja, *f.* obieranie, *n.* urząd poborowy, faire — de domicile, naznaczyć miejsce gdzie kogo zastać można.
- Electoral, *ale, adj.* należący do elektora, elektorski.
- Electorat, *s. m.* godność elektorska, — kraj w którym elektor rządzi.
- Electra, *s. f. w astron.* iedna z pięciu gwiazd pleiadami zwanych w konstellacyi byka.
- Electricité, *f.* elektryczność, *f.*
- Electrique, *a.* elektryczny.
- Electrisable, *adj.* mogący być elektryzowanym.
- Electrisation, *f.* elektryzowanie, *n.* elektryzacya, *f.*
- Electriser, *v. a.* elektryzować, *fig.* przerazić, wzruszyć.
- Electrometre, *m.* elektromiar, elektromierz, instrument fizy-

- czny do mierzenia stopni elektryczności w ciele iakiém.
- Electro-micrometre, *s. m. we fizyce* narzędzie wskazujące najmniejsze ilości elektryczności galwanicznej.
- Electromoteur, *s. m. we fizyce* aparat, w którym elektryczność objawia się przez samo zetknięcie się składających go istot.
- Electrophore, *s. m.* narzędzie napełnione materyą czyli płynem elektrycznym, elektrofor.
- Electroscope, *s. m.* instrument do wymierzenia ilości elektrycznej w atmosferze zawartej.
- Electrum, *s. m.* bursztyn żółty, — gatunek mieszaniny złota i srebra, czyli to sztucznej czy też naturalnej.
- Electuaire, *m.* konfekt, *n.*
- Elégamment, *ad.* pięknie, gładko, elegancko.
- Elégance, *f.* piękność, gładkość, *f.*
- Elégant, *ante, a.* piękny, gładki, grzeczny, elegancki, — *m.* elegant, *m.* wynoszący się, pyszny się czyniący.
- Elégiaque, *s.* trenowy, elegiczny.
- Elégie, *f.* treny, *pl.*
- Elégiographe, *s. m.* pisarz, autor elegiy, trenów.
- Elégir, *v. a. u stolarza* lisztewkę w co wrazić.
- Elément, *m.* żywioł, *m. fig.* zestawianie w najmilszym sobie stanie, *n.* byż w swoim żywiole, Elémens, *pl.* początki, fundamenty, *pl.*
- Elémentaire, *a.* żywiołowy.
- Elemi, *m.* kley z oliwnego drzewa, *m.*
- Elenchtique, *adj.* nazwisko dane teologii scholastycznej.
- Elénophories, *s. f.* święta, w których rzeczy bogom poświęcone w sitowjach i koszach z wici plecionych noszono.
- Eléosaccharum, *s. m. w chemii* oleiek aromatyczny roślinny pomieszany z cukrem.
- Eléphant, *m.* słoń, *m.*
- Eléphantiasis, *f.* trąd, *m.*
- Eléphantin, *e, tique, a.* słońowy.

- Ivres éléphantins, xięgi dekretów i postanowień senatu Rzymskiego na słońsiowej kości pisane.
- Elephantine, *s. f.* gatunek flotawersu z kości słońsiowej.
- Eleutheries, *s. f. pl. u Greków* święta wolności na cześć Jowisza wybawiciela z powodu zwycięztwa nad Persami pod Plateą.
- Eleuthérogyne, *w botanice* mówiąc o kwiatach, których prątki nasienne nie przystają do kielicha.
- Elenthéropodes, *s. m. pl.* rząd ryb kościistych mających dwie skrzęle spodnie zupełnie wolne.
- Eleutheropomes, *s. m. pl. w hist. nat.* samoskrzelne, rząd ryb chrząstkowatych, mających skrzęle wyraźne z dużemi otworami podskrzęlowemi, a nie mające ani błon ani promieni przyskręlowych.
- Élévation, *f. wy-* podwyższenie, *n.* wysokość, *f.* pagórek, *m.* miejsce wyniosłe, *n.* T. rys budowy, *m. fig.* podniesienie, podwyższenie, *n.* wspaniałość, wyniosłość, *f.*
- Élévatoire, *s. m.* instrument chirurgiczny do podeymowania zapadłych kości.
- Èlève, *m. et f.* uczeń, wychowaniec, *m.*
- Èlevé, *éc, part. et adj.* avoir le pouls élevé, bicie pulsu mocniejsze i częstsze.
- Èlever, *v. a.* podwyższać, wyżej zrobić, — posadzić, — kłaść, — stawiać, pójść w górę, ciągnąć do góry, stawiać, wystawić (budynek), wychować, edukować, wyczyć, uczyć, — sa voix, głos swój podnieść, przemówić, *fig.* — son style, wyniosłym, górnym stylem pisać, *s'* —, *r.* wszczać, wzniesić się, iść do góry, nabrznieć, przybierać; wzrastać, *fig.* wynikać, wszczynać się, rodzić się, pochodzić, powstawać, — contre qq., powstać, buntować się
- przeciw komu, oskarżyć, żalić się na kogo.
- Èlevure, *f.* krostka na cieie, *f.*
- Èlider, *v. a.* samogłoskę, literę wyrzucić.
- Èligibilité, *f.* sposobność do obrania, *f.*
- Èligible, *a.* sposobny do obrania.
- Èlimer (*s'*), *v. r.* przetrzeć się, (o sukniach) popsuć się przez używanie, zużytkować.
- Èlimination, *s. f. w algebrze* przerabianie, które na tém zawisło, aby przez rozmaite działania przywieść do tego równanie, żeby po iedney tylko stronie została ilość niewiadoma równająca się samym ilościom wiadomym.
- Èliminer, *v. a. fam.* wypędzić, wyrzucić, — *w algebrze* zgasić ilość, wyrzucić ją z równania etc. *v.* Èlimination.
- Èlingue, *s. f. w maryn.* powróż ze dwiema kobytkami na końcach do opasania ciężarów co mają bydź z okrętu wywindowane.
- Èlinguet, *s. m.* hamulec, drewno na okrętach do wstrzymania windy kotwicznej.
- *Èlire, *v. a.* obrać, wybrać.
- Èlision, *f.* wyrzucenie litery ze słowa, *n.*
- Èlisabeth, *f.* Èlżbieta, *f.*
- Èlite, *f.* wybór, *m.* sama treść, *f.*
- Èlitre, Èlitroïde, *v.* Èlytre, Èlytroïde.
- Èlixation, *f. T.* zmięknienie przez gotowanie, *n.*
- Èlixir, *m.* lekarstwo posilające, lekarstwo wzmacniające, *n.*
- Èlizer, *v. a. we fabryce sukienney* — une piece de drap, wyciągać sukno za szlaki, za brzegi w poprzek dla mocniejszego napięcia.
- Èlle, *pr. ona.*
- Èllébore, *m.* ciemierzycza, *f.*
- Èlléboriné, *éc, adj. w medyc.* zmieszany, przyprawiony z ciemierzyczą.
- Èllipse, *f. T.* elipsa, *f.* opuszczenie, wypuszczenie słowa, *n.*

- Ellipsoïde, *s. m.* bryła powstająca z obrotu ellipsy około którejkolwiek z iey osi, — Ellipsoid.
- Ellipticité, *s. f.* ułamek wyrażający stosunek różnicowy osi ellipsy do większej lub mniejszej osi teyże ellipsy.
- Elliptique, *adj.* eliptyczny.
- Elliptoïde, *s. m.* *v.* Ellipsoïde.
- Elme (feu saint —), *w maryn.* gatunek meteoru ognistego, — ogień w kształcie snopów, dające się widzieć na wierzchołkach masztów okrętowych po wielkiej burzy, *inaczej nazywa się* Castor et Pollux.
- Elocher, *v. a.* zatrzęść, wstrząsać iako drzewo, *w hutach szklanych* oderwać garnek z miejsca do którego dnem się przykleił.
- Elocution, *f.* wniosek, *m.* wymawianie, *n.* wymowa, *f.*
- Elode, *s. m.* *w hist. nat.* rodzaj chrząszczyków, owadu, który nad bagnami na drzewach przebywa.
- Eloge, *m.* pochwała, *f.* wychwalanie, wystawianie, *n.*
- Elogiste, *m. fam.* wystawiacz, wychwalacz, *m.*
- Eloignement, *m.* odległość, *f.* oddalenie, *n.* nieprzytomność, niebytność, odraza, niechęć, *f.* niesmak, *m.*
- Eloigner, *v. a.* oddalić, odkładać, odwłaczać, odrażać, odstręczać, *s' —, r.* oddalić się, dalekim bydź od, nie mieć ochoty do czego, *fig.* zaniechać czego, zapomnieć o czém.
- Elongation, *s. f.* *w astron.* kąt zawarty między miejscem gdzie jest słońce z ziemi widziane i miejscem iakiego planety również z ziemi widzianego, — *w chirurgii* niezupełne wywinięcie członka.
- Elonger, *v. a.* *w maryn.* ustawić okręty ieden za drugim obok czego.
- Elope, *s. m.* azyanka, ryba koścista, skrzelowata, brzuchopłetwa, ciało wysmukłe, płetwa na grzbiecie iedna naprzeciw brzuchowych.
- Eloquemment, *adv.* wymownie.
- Eloquence, *f.* wymowa, *f.* krasomostwo, *n.*
- Eloquent, *ente, a.* wymowny.
- Elu, *m.* wybrany, obrany, konsyliarz poborowy, *m.*
- Elucidation, *f.* wyjaśnienie, objaśnienie, tłumaczenie, *n.*
- Elucubration, *f.* dzieło z wielką pracą w nocy zrobione, *n.*
- Eluder, *v. a.* zniszczyć, odwrócić, przekreślić, wykreślić.
- Eludorique, *adj.* *peinture eludorique*, nowy sposób malowania miniatur za pomocą oliwy i wody.
- Elutriation, *s. f.* *wa farmacyi* przelewanie płynu iakiego dla odłączenia osadu od części klarownych i płynnych, — *po wolne zlewanie czego.*
- Elynce, *s. f.* żytna trawa, rodzaj trawy mający trzy nitki pyłkowe, otworów dwa, kielich stoi na boku, ma dwie łuski i jest więcej niż iednokwiatowy.
- Elysée, *m.* elizyum, *m.* champs élysées albo élysieus, elizejskie pola, *n. pl.*
- Elytre, *s. m.* *w hist. nat.* pokrycie twarde z wierzchu nad skrzydłami u niektórych owadów.
- Elytrocèle, *s. f.* *w chirurgii* kiła maciczna.
- Elytroides, *adj.* *w anatom.* błona iadra okrywająca.
- Email, *m.* szmelc, *m.* robota szmelcarska, *f. fig.* kolor piękny, lazur, *m.*
- Emailer, *v. a.* szmelcować, *fig.* zdobić, piękrzyć.
- Emailleur, *m.* szmelcarz, *m.*
- Emailleur, *f.* robota szmelcarska, sztuka iey robienia, *f.*
- Emanation, *f.* spływanie, pochodzenie, wychodzenie (Ducha świętego), *n.*
- Emancipation, *f.* wyzwolenie, wypuszczenie syna, córki z mocy oycowskiej lub opiekuńskiej, *n.*
- Emanciper, *v. a.* wypuścić syna, córkę z mocy teyże, *s' —, r.*

- fig.* za wiele sobie pozwalając, nadto śmiałym, nadto zachwałym bydlę.
- Emaner, *v. n.* wypływać, wynikać, pochodzić.
- Emargement, *m.* zapisanie, zanotowanie czego na brzegu, *n.*
- Emarger, *v. a.* zapisać, zanotować na brzegu.
- Emasculer, *v. a.* kastrować, rzezać, wyrzezać.
- Embabouiner, *v. a. fam.* omamić, zwieść, namówić.
- Emballage, *m.* obszyć, zapakowanie towarów, płótno etc. do tego potrzebne, *n.* zapłata od tego, *f.*
- Emballer, *v. a.* obszyć, obwinąć, zapakować.
- Emballeur, *m.* robotnik, co się tym zatrudnia, *m. fam.* pędziwiatr, świszczypałka, *m.*
- Embandé, *éé, adj.* spowity, *un enfant embandé dans un maillet*, dziecię w pieluchy spowite.
- Embarcadère, *m.* port, *m.*
- Embarcation, *f.* statek mały, *m.*
- Embarquer (s'), *v. pr. w maryn.* oddalić się od przymorza albo od pobrzeża morskiego.
- Embargo, *m.* zatrzymanie, areszt okrętów, *n.*
- Embarillé, *éé, a.* w baryły ułożony, pakowany.
- Embarquement, *m.* wsiadanie, ładowanie na okręt, *n.*
- Embarquer, *v. a.* ładować na okręt, *fig.* wplątać, wciągnąć kogo w co, *s' —, r. (pour)* wsiadać na okręt (do)... *fig. (dans)* albo *à qc.* wdawać się, wplątać się w co.
- Embarras, *m.* zawikłanie, *n.* przeszkoda, *f. fig.* niepokoje, nieporządek, *m.* pomieszanie, *n.* zawitość, trudność, *f.*
- Embarrassant, *ante, a.* zawikłany, przeszkodzący, przeszkadzający, troszcący.
- Embarrasser, *v. a.* zawikłać, przeszkadzać, zatrzymać, hamować, pomieszać, kłopotu kogo nabawić, *s' —, r.* kłopotu się nabawić, kłopotać się, frasować się, zawikłać się w co, osieść na piersiach (o flegmie).
- Embarrer, *v. a.* kratami opasać, ogrodzić, zakratkować.
- Embarrer (s'), *v. a.* zastąpić, mówiąc o koniu, który przestąpiwszy jedną nogą za szranki albo kobylicę nie może się wyplątać.
- Embarrure, *s. f. w chirurgii* rodzaj złamania czaszki głowicy, w której kość odłupana zapadła w ranę.
- Embâse, *s. f. u zegarmistrzów* wydrążenie, podstawa w machinie do wykucia wielkiego koła, *u stolarza* podstawa, podpora, — *u ślusarza* część kowadła wydatna albo z boku stercząca.
- Embusement, *m.* podwalina, *f.*
- Embatage, *m.* okucie, obicie koła szynami, *n.*
- Embâter, *v. a.* było iuczne okulbaczyć, *fig. fam.* włożyć na kogo co.
- Embaterie, *s. f.* marsz wojenny dawnych Lacedemończyków.
- Embaterienne (flute), *flaut* dawnych Greków, na którym marsz wojenny grano, *u.* Embaterie.
- Embatonner, *v. a.* opatrzyć się laską.
- Embattes, *s. m. pl.* wiatry coroczne, w pewnych czasach na morzu śródziemnym wiejące.
- Embattoir, *s. m.* rów, w którym koła obijają szynami.
- Embattre, *v. a.* koła szynami obić, okuć koło wozowe.
- Embauchage, *m.* narażenie, nastreczenie czeladnika na robotę, *n.* konsolacja, *f.*
- Embaucher, *v. a.* narażać, nastreczyć czeladnika, *fam.* chytrym sposobem werbować.
- Embaucheur, *m.* starszy czeladnik, co czeladników nastrecza, *rai, fam.* werbownik chytry, *m.*
- Embaumement, *m.* balsamowanie umarłego, *n.*
- Embaumer, *v. a.* balsamować, przekadzić.

- Embequer, *v. a. u rybaków* nasadzić przyętę na wędę.
- Embéguiner, *v. a. zawiązać głowę chustką etc., fig. fam. (qq. de qc.)* zawrócić komu czém głowę, être embéguiné d'une femme, bydź zakochanym, zaślepionym w kobiecie.
- Embéli, *s. m.* drzewo na wyspie Ceylan.
- Embelle, *s. m.* na okręcie środek okrętu na jego długości.
- Embellir, *v. a.* zdobić, ozdobić, stroić, — *n. et s' —, r.* piękniejszym się zrobić, zostać.
- Embellissement, *m.* strój, *m.* ozdoba, *f.*
- Embérize, *s. f.* poświęрка, rodzaj ptaka przelotnego do rzędu wróblów należącego.
- Emberlucoquer (*s'*), *v. a. fam.* nabić sobie czém głowę.
- Embesogné, *é, a.* (żartem) zatrudniony.
- Embichetage, *s. m.* zegarm. miara do oznaczenia wielkości powierzchni górney zegara.
- Emblaver, *v. a.* (une terre), zasiać pole żytem.
- Emblavure, *s. f.* pole żytem zasiane.
- Emblée, d'Emblée, *ad.* za pierwszém uderzeniem, szturmem.
- Emblématique, *a.* emblematyczny.
- Emblème, *m.* malowanie sens iaki moralny mający, *n.*
- Embler, *v. a.* potajemnie, gwałtem skraść, wziąć.
- Embler, *v. n.* mówiąc o chodzie bydłęcia, kiedy w nim tylne nogi na cztery palce daley zastępują od przednich.
- Emblir, *v. a. w maryn.* zabierać, zajmować wiele miejsca.
- Emboire, *v. a.* pić, napoić, napawać, *s' —, r.* udadź się, poszczęścić się (o farbach, kolorach).
- Emboiser, *v. a. fam.* namówić do czego.
- Emboiseur, *m.* euse, *f.* namawiacz, *m.*
- Emboitement, *m.* spoienie, wfu-gowanie, skupienie, *n.*
- Emboiter, *v. a.* wstawić, wprawić członek wywiniony, wprawić, włożyć, wflugować, *s' —, r.* wflugować się, zwierać się, wehodzić.
- Emboiture, *f.* wflugowanie, złączenie etc., *n.* fuga, *f.* — d'une porte, ramy do drzwiów, *f. pl.*
- Embolisme, *s. m.* w astron. dodawanie co dwa albo trzy lata trzynastego miesiąca do pięć-cowego roku.
- Embolismique, *adj.* przybyszowy, mois embolismique, trzynasty miesiąc do roku pięćcowego dodany.
- Embonpoint, *m.* otyłość, *f.*
- Embordurer, *v. a.* w ramę, wramki oprawić.
- Embosser, *v. a.* przywizać, zwi-zać co liną wielką.
- Embossure, *s. f.* węzeł n liny do zadziernienia drugiey liny.
- Embouchement, *m.* przyłożenie, *n.* przykład, *m.* (o instrumen-tach muzycznych).
- Emboucher, *v. a.* ochęźnać, okieł-nać konia, przyłożyć do gęby instrument muzyczny, *fig. (qq.)* kłaść komu słowa w usta, nauczyć kogo co mówić, *s' —, r.* wpadać (o rzekach).
- Embouchoir, *m.* prawidło, *n.*
- Embouchure, *f.* uycie, *n.* wpływ, wiazd, mousztuk, *m.* wędzidło, *n.* czeluść do pieca, *f.* mousztuk do instrumentów muzy-cznych, *m.*
- Embouclé, *é, adj.* w herbach sprzączkę mający, iako obroże psie.
- Embouffeter, *v. a. w maryn.* zęstosować deski fugowane na przepierzenie, lub przegrody.
- Embouquer, *v. n.* w marynarce weyść w ciążinę morską, weyść do kanału.
- Embourber, *v. a.* wprowadzić, wwieźć w błoto, w błocie u-więzić, *fig. fam.* zawikłać, u-więzić kogo w co, *s' —, r.* z-brnąć, wpaść w błoto, *fig.*

fam. zawikłać się, zabrnąć w sprawę iaką.
 Embourrer, *v.* Rembourrer.
 Embourrure, *s. f.* grube płótno, którym się sofę, krzesła i inne nabiiane wełną lub włosami meble powlekaiają.
 Emboursement, *s. m.* chowanie do worka.
 Embourser, *v. a.* schować, włóżyć do worka etc.
 Emboutir, *v. a. T.* wybiiać, robić wypukłą, dętą robotą.
 Emboutissoir, *s. m.* czworoboczny kawał stali, w którym są rozmaite wydrążenia dla robienia główek gwoździowych rozmaitej wielkości.
 Embranchement, *m.* przeplatanie gałęzmi, *n.*
 Embrancher, *v. a.* przeplatać gałęzmi, *s' —*, *r.* przewiać się, przechodzić, zamotać się, zawikłać się.
 Embraquer, *v. a.* na okręcie ciągnąć linę rękoma.
 Embrasement, *m.* pożar, ogień, *m.* pogorzenie, zgorzenie, *n. fig.* rozruch, bunt, *m.*
 Embraser, *v. a.* zapalić, wzniecać, pobudzać, *s' —*, *r.* zapalić się.
 Embrassade, *f.* przyciśnienie do serca, ściskanie, *n.*
 Embrassement, *m.* ściśnienie, przyciśnienie do serca, *n.* — *mens, pl.* obcowanie z kobietą, *n.*
 Embrasser, *v. a.* obciąć co, chwycić rękoma, otoczyć, obwieśdź, opasać, *fig.* przedsiębrać, obemytnować, zaymować, zawierać w sobie, podejmować się, obiać co, wziąć co na siebie, — *un parti*, chwycić się strony iakiej.
 Embrassure, *s. f.* obręcz płaska żelazna w kominie wmurowana żeby się nie rozpekła.
 Embrasure, *f.* dziura w murze do wypalenia działa, *f.* przestwór wewnętrzny muru z obudwu stron okna lub drzwi.
 Embrénement, *s. m.* zwalanie gnoiem.
 Embrener, *v. a. fam.* zwałać gnoiem, *fig. s' —*, *r.* dans *qq.* af-

faire, wdadź się w szkaradne układy.
 Embrevement, *m.* wflugowanie, *n.*
 Embrever, *v. a.* wflugować.
 Embrocation, *f. T.* kąpiel kropiaca, *f.*
 Embrocher, *v. a.* wsadzić na rożen, *fam.* — *qq.* przebić kogo szpada.
 Embronché, *ée, adj. v.* Embruncher.
 Embrouillé, *ée, par. et adj. temps embrouillé*, pochmurny, wilgotny, ciemny o pogodzie.
 Embrouillement, *s. m.* kłopot, zamieszanie.
 Embrouiller, *v. a.* mieszać, zawikłać, *s' —*, *r.* wdadź się, uwikłać się w co, zawikłać się w czém.
 Embruiner, *v. a.* zwarzyć, zepsuć (iako mróz owoce).
 Embrumé, *ée, a.* mglisty.
 Embruncher, *v. a.* — *des chevrons, des solives etc.*, wiazać ze sobą balki, brusy, przyczepiać jedne do drugich.
 Embrunir, *v. a.* w malarstwie zciemnić, ciemniejszym uczynić.
 Embryographie, *s. f.* opisanie płodu przez cały czas znaydowania się jego w macicy.
 Embryologie, *f. T.* nauka o płodzie w żywocie macierzyńskim, *m.*
 Embryon, *m.* płód w żywocie macierzyńskim, *m.*
 Embryothlaste, *s. f.* instrument, którym przy ciężkiem porodzeniu łamią kości płodu dla łatwiejszego wydobycia.
 Embryotomie, *f. T.* przerznięcie, przecięcie niewczesnego płodu w żywocie macierzyńskim, *n.*
 Embryulkie, *f. T.* pomoc akuszerska przy dobywaniu płodu niezłego.
 Embu, *ue, part. et adj. v.* Emboire, — w malarstwie *tableau embu*, kiedy farby olejne, któremi obraz malowany utraciły połysk, tak, że z trudnością rozzeznać można przedmioty.

- Embûche, *f.* legowisko zwierza, *n. fig.* zasadzka, *f.* siłta, *n. pl.*
- Embûcher (*s'*), *v. pr. w łowiectwie le cerf s'embucha*, ieleń wszedł do lasu.
- Embuscade, *f.* zasadzka, *f.*
- Embusquer (*s'*), *v. r.* zasadzić się na kogo, na zasadzce czatować.
- Emender, *v. a.* sądownie odmienić, poprawić.
- Emeraude, *f.* szmaragd, *m.*
- Emergent, *a. m.* (o promieniach) rozchodzący.
- Emeri, *m.* szmergiel, *m.*
- Emérillon, *m.* drzemlik, kobussek, *m.* ptak z rzędu drapieżnych.
- Emérillonné, *éé*, *a. fam.* żywy, czerstwy, zdrowy.
- Emérite, *a. m.* wysłużony, *m.*
- Emersion, *f.* T. (o ciałach niebieskich) wystąpienie z cienia, *n.*
- Emerus, *s. m.* krzewina, owoc bobkowy w strączkach rodząca, kwiat motylkowy, żółty, czerwono nakrapiany.
- Emerveiller, *v. a.* zdumić, zadziwić, zastanowić, *s'—, r. (de qc.)* zdumieć, zadziwić się, zastanowić się.
- Eméticité, *s. f. w medyc.* własność sprawowania wymity, — gwałtowna purgacja dołem i góra.
- Emétique, *m.* lekarstwo na wymity, *n.* — *a.* na wymity słujący.
- Eméto-cathartique, *s. et adj. m.* lekarstwo purgujące dołem i góra.
- Emétologie, *s. f.* część medycyny o lekarstwach wymity sprawujących wykładającą.
- Emettre, *v. a.* wydawać, rozrzucić, — *son opinion*, dać swoje opinią, myśl swą wynurzyć.
- Emeut, *s. m. u sokolników* gnój ptaków, wymioty.
- Emente, *f.* rozruch, tumult, *m.*
- Ementir, *v. u. o ptakach łowczych* wypróżnić się, — *v. a. w zakonie maltańskim* dopraszać się o iaki urząd, godność etc.
- Ementition, *s. f.* dopraszanie się godności, *v. Ementir.*
- Emier, *v. a.* kruszyć, pokruszyć.
- Emietter, *v. a.* podrobić, na małe kawałki pokrajać, mówiąc o chlebie.
- Emigrant, *m. ante, f.* emigrant, zbieg, *m.*
- Emigration, *f.* wyście z kraiu, *n.*
- Emigré, *m. éé, f.* ten co z kraiu wyszedł, co kray opuścił.
- Emigrer, *v. n.* wyśdź, wywędrować z kraiu.
- Emiacée, *f.* kawałek mięsa cienko odkroionego, *m.*
- Emincer, *v. a.* cienko krajać mięso.
- Eminentment, *adv.* w naywyższym stopniu dobroci.
- Eminence, *f.* pagórek, *m.* dostojność, *f.* (tytuł).
- Eminent, *ente, a.* wyniosły, wysoki, *fig.* wysoki, wyniosły, znaczny, oczywisty, groźący.
- Eminentissime, *a. m.* naydostojniejszy (tytuł kardynalski).
- Emir, *s. m.* tytuł godności dawany potomkom rodu Mahometa, Wizyrom, Baszom i Naczelnikom Beduinów błąkających się w pustyniach Arabii.
- Emir-al-omara, *s. m.* tytuł, który pod Kalifami przyswoili sobie marszałkowie nadworni, przywłaszczając razem całą władzę tronu, a Panom swoim zostawiając tylko czezą okazałość bez żadney rzeczywistej władzy.
- Emir-hadji, *s. m.* Bey, którego obowiązkiem iest konwoiowanie karawany idącej corocznie z Kairu do Mekki, iestto z porządku drugi urząd w Egipcie.
- Emissaire, *m.* wysłaniec, *m.*
- Emission, *f.* wypychanie, wypchnienie, *n.* wpływ, *m.* — *des voeux*, uroczyste złożenie ślubu klasztornego, *n.*
- Emmagasiner, *v. a.* w magazynie złożyć.
- Emmaigrir, *v.* Amaigrir.
- Emmaillotter, *v. a.* powić w piełuchy.
- Enmaaché, *éé, par. et adj. v'*

- Emmancher, — *w herbach* siekiery, młotki etc. mające rękojeści odmiennego koloru.
- Emmanchement, *s. m. w rysunku* przystosowanie członków do tułowia figury iakiey.
- Emmancher, *v. a.* wprawić w rękojeść, trzonek; osadzić.
- Emmancheur, *m.* osadnik, co w rękojeści etc. co osadza, *m.*
- Emmanchure, *s. f. u krawców i szwaczek* wykrojenie sukni, koszuli z obu stron dla wszycia rękawów.
- Emmanequiner, *v. a.* wstawiać drzewka małe do koszuw owocowych.
- Emmantelé, *a. f. corneille* —, rodzaj wrony, *f.*
- Emmanuel, *s. m.* Bóg z nami, imię Messyasa.
- Emmarchement, *s. m. u cieśłów* wyrzynania w słupcach wschodowych do wpuszczenia stopni.
- Emmariné, *ée, a.* w maytki etc. opatrzoney, do morza przywyczajony.
- Emmariner, *v. a.* w maytki, żółnierze okręt opatrzyć.
- Emmarquiser (*s'*), *v. r. fam.* Markizem zostać, Markiza udawać.
- Emmédie, *s. f. u starożył.* taniec przez jednego z orszaku Bachusa wymyślony w czasie podbicia Indyi.
- Emménagement, *m.* ułożenie gospodarstwa, *n.*
- Emménager (*s'*), *v. r.* ułożyć gospodarstwo swoje.
- Emménagogues, *s. m. pl. w med.* lekarstwa ułatwiające odchody miesięczne u niewiast.
- Emménalogie, *s. f. w medyc.* wykład o czyszczeniach czyli odchodach miesięcznych niewieścich.
- Emmener, *v. a.* zabrać, wziąć ze sobą.
- Emmenotter, *v. a.* kaydany na ręce włożyć.
- Emnésostome, *adj. w hist. nat.* mówiąc o zwierzkorzewach, z rodzaju ięzyków morskich, u
- których gęba znajduje się we środku podstawy.
- Emmiellé, *ée, a.* posmarowany miodem, miodem osłodzony, *fig. paroles emmiellées, f. pl.* mowy słodczy pełne, pochlebniące, *f. pl.*
- Emmieller, *v. a.* miodem posmarować, przyprawić.
- Emmiellure, *s. f.* plastr zmiętkający dla koni.
- Emmitouster, *v. a. fam.* zakryć, zawiązać, *s' —, r.* zakryć; zawiązać się.
- Emmitrer, *v. a.* włożyć infułę na biskupa.
- Emmortaiser, *v. a. u cieśłów* zaklinować, zaczopować co, w czopową dziurę wrazić drzewo albo żelazo.
- Emmotté, *ée, adj. o drzewach* których korzenie okryte są ziemią w przewożeniu z miejsca na miejsce.
- Emmuseler, *v. a.* kaganiec włożyć.
- Emoëller, *v. a.* szpik wymować.
- Emoi, *m.* niespokojność, *f.* niepokoý, *m.*
- Emollient, *ente, a. T.* zmiękczaący, rozwalniający.
- Emolument, *m.* pożytek, zysk; *m. Emolumens, pl.* dochody poboczne, *m. pl.*
- Emolumenter, *v. n.* o swoim zysku i pożytku myśleć, obrywać.
- Emonctoirs, *m. T.* kanały przez które nieczystość z ciała wychodzi.
- Emonde, *s. f.* gnóy ptaków drapieżnych.
- Emonder, *v. a.* obrzynać niepotrzebne gałęzie, wyrostki.
- Emondes, *f. pl.* chróst, *m.* gałęzie z drzewa wycięte, *f. pl.*
- Emotiou, *f.* poruszenie nienaturalne, wrzanie, *n.* zapal, *m. fig.* wrzawa, *f.* rozruch, *m.*
- Emotter, *v. a.* grudy tłuc, potłuc.
- Emoucher, *v. a.* muchy oganiać, odganiać.
- Emouchet, *s. m.* krogulec samica.

- Emouchette, *f.* sieć pleciana do łapania much i komarów.
 Emoucheur, *s. m.* ten co muchy wygania.
 Emouchoir, *m.* oganka od much, *f.*
 *Emoudre, *v. a.* ostrzyć, szlufować, szlifować.
 Emouleur, *m.* szlufier, szlifierz, *m.*
 Emoulu, *ue, pr. et a.* wyostrzony, ostry, *fig. frais* —; wywiczony w czém, nauczony czego, z czém doskonale obeznany.
 Emousser, *v. a.* tępić, przytępić, tępym zrobić, *fig. tępić, słać,* z mchu obierać, *s'* —, stępieć.
 *Emouvoir, *v. a.* wzruszać, rozruchać, obruchać, trząść, oburzyć, wzniecać, ruszyć, *s'* —, *r.* ruchać się, zdziętym, wzruszonym być, zburzyć się, buntować się, powstać, rozgniewać się.
 Empailler, *v. a.* słomą natkać, napchać, przekładać, w słomę obwinać.
 Empailleur, *m.* euse, *f.* ten, ta co słomą natyka etc.
 Empalement, *m.* na pal wbicie, *n.*
 Empaler, *v. a.* na pal wbić.
 Empan, *m.* piędź, *f.*
 Empanacher, *v. a.* piórami, kitką przyozdobić, wystroić.
 Empanner, *v. a.* w maryn. nachylić okręt na iedną stronę, urządzić tak żagle, iżby nie mógł postępować na przód.
 Empanon, *s. m.* u cieślów podciąg, bunt.
 Empaqueter, *v. a.* pakować, układać, *s'* —, *r.* uwinąć się w co.
 Emparer (*s'*), *v. a.* (*de qc.*) opanować, obiać, osieść, zabrać co, — *de l'esprit de qq.*, uiać kogo.
 Empasme, *m.* proszek pachnący, woniający, *m.*
 Empasteler, *v. a.* u farbierzy farbować materye błękitnym kolorem z urzetu.
 Empatement, *m.* lepkość, kleiowatość, *f.*
 Empâter, *v. a.* lepkim, kleiowatym robić.

- Empater, *v. a.* sprychy wprawiać, sprychować koło.
 Empatura, *s. f.* u cieślów spoinienie dwóch sztuk drzewa, wiązanie wrzynane.
 Empaumer, *v. a.* dłońią w co uderzyć, bić, odbić, *fig. uiać,* chwycić, uchwycić, — *qq.* zaczepić kogo, opanować, pokonać całkiem osobę iaką.
 Empaumure, *f.* część rękawiczki wewnętrzna, *f.*
 Empeau, *s. m.* pączek do okulizowania.
 Empêché, *ée, p. et a.* przeszkodzony, zatrudniony, *sam.* ziemszany.
 Empêchement, *m.* zawada, przeszkoda, *f.*
 Empêcher, *v. a.* przeszkodzić, zawadzać. — *qq. de qc.*, przeszkadzać komu, wstrzymywać kogo od czego, *s'* —, *r.* (*de qc.*) wstrzymać się, hamować się od czego.
 Empeigne; *f.* przyszwa (u trzewika, u bota).
 Empellement, *s. m.* zastawa wypuszczenia wody z jeziora lub stawu.
 Empeloté, *adj. m.* o sokolach nietrawiący.
 Empennelage, *s. m.* w maryn. wyrzucenie dwóch kotwic razem przywiązanych, które w iedneyże linii z wielką liną być powinny.
 Empenné, *ée, par. et adj. w herbach* strzała piórami osadzona, — *w botanice* feuille empennée, liście pierzyste.
 Empennelle, *s. f.* w marynarce mała kotwica wzmacniająca większą.
 Empenner, *v. a.* pióra przyprawić do strzały.
 Empennes, *f. pl.* pióra u strzały, *n. pl.*
 Empenoir, *s. m.* hebelek stolarski zakrzywiony po obu końcach, które są w przeciwną sobie stronę zaostrome.
 Empereur, *m.* Cesarz, *m.*

Empesage, *m.* krochmalenie bieleziny, *n.*
 Empesé, *éc. p. et a.* krochmalony, *fig.* nienaturalny, wymyślny.
 Empeser, *v. a.* krochmalic chusty.
 Empeseur, *m. euse, f.* krochmalnik, *m.*
 Empester, *v. a.* zarazić, powietrzem zarazić.
 Empètrer, *v. a.* spętać konia etc. *fig. (qq. dans qc.)* uwikłać, usidlić kogo w co, *s' —*, *r.* uwikłać się, usidlić się.
 Empetrum, *s. m.* inajpia jagoda bagnówka, krzewina, którey gałęzie po ziemi się rozkładają, zimą i latem zielona, rośnie na błotach, jagody są czarne.
 Emphase, *f.* nadętość w tłumaczeniu się i wymawianiu.
 Emphatique, *a.* nadęty, ważny.
 Emphatiquement, *adv.* z nadętością, z przesadzoną powagą w mówieniu.
 Emphrastique, albo emplastique, *a.* otwory parowe ciała zatykający, transpiracją hamujący.
 Emphraxie, *s. f. w medyc.* zatkanie iakiegokolwiek kanału.
 Emphysème, *m. w medyc.* puchlina wietrzna, *f.*
 Emphytéose, *f.* emfiteuzys, *f.* kontrakt nawiecznądzierżawę, *m.*
 Emphythéote, *s. m. et f.* dzierżawca za prawem emfiteutyiczném.
 Emphytheotique, *adj.* emfiteutyyczny.
 Empieger, *v. a.* złapać w zastawione sidła.
 Empiement, *s. m. w administracji dróg i mostów* fundament kamienny, albo bruk pod żwirem na wzmocnienie drogi.
 Empiétant, *ante, adj. w herbach* mówiąc o ptaku trzymającym w szponach zdobycz.
 Empiété, *éc. adj. w łowiectwie* mający dobre i piękne nogi.
 Empiéter, *v. a. et n.* przywłaszczać sobie co. (*sur qc.*) wtrącać się w prawa czyje, uwłaczać co komu.
 Empiffrer, *v. a. fam.* karmić, tu-

czyć, napchać iedzeniem kogo, *s' —*, *r.* napchać się, tyć, tuczyć się.
 Empile ou Pile, *s. f. u rybaków* nić z włosa końskiego, ze lnu etc., do którey przywiązane się węda zawieszona na żerdzi, na łodzi lub na linie.
 Empilement, *s. m. w artylleryi* składanie w piramidalną kupę kul armatnych, bomb i granat.
 Empiler, *v. a.* w kupę, w stos układać.
 Empirance, *f.* umnieyszenie ligi i waloru w monecie, *n.* utrata na towarach, *f.*
 Empire, *m.* władza, moc, *f.* panowanie, państwo, cesarstwo, *n.* avec —, pyszny, dumny, zbytujący.
 Empirer, *v. a.* nadpsuć, psuć, gorszym robić, — *n.* gorszym, podleyszym się robić, psuć się.
 Empirique, *m.* medyk z doświadczenia leczący, ciarłatan, *m.* — *a.* empiryczny.
 Empirisme, *m.* nauka lekarska z doświadczenia, *f.*
 Empis, *s. m.* rodzaj owadu dwuskrzydłowego.
 Emplacement, *m.* plac, *m.* miejsce na budynek przeznaczone, schowanie czego, *n.*
 Emplacer, *v. a.* schować, sypać na kupę do schowania (*sól*).
 Emplaigner, *v. a.* barwić, kutnerować sukno.
 Emplaigneur, ou Laineur, *s. m.* ten co sukno kutneruje.
 Emplastique, *adj. we farmacyi* *v.* Emphrastique.
 Emplastration, *s. f. wogrod.* przyłożenie plastru na zranione drzewo.
 Emplâtre, *m.* plaster, *m. fig.* mettre tin — à une affaire, nieprzyjemność jaką utaić.
 Emplâtrier, *m.* skrzynka do chowania plastrów, plastrownia, *f.*
 Emplette, *f.* kupno, *n.* kupione rzeczy, *f. pl.*
 Emplir, *v. a.* napełnić, *s' —*, *r.* napełnić się.
 Emplocies, *s. f. pl.* święta w Atenach, w czasie których niewia-

- sty z trefionemi włosami znajdowały się.
- Emploi**, *m.* obrócenie, łożenie czego na co, zażywanie czego do czego, *n.* urząd, *m.*
- Employé**, *m.* urzędem opatrzony, urząd iaki mający, urzędnik, *m.*
- Employer**, *v. a.* łożyć, obrócić co na co, zażyć, używać czego do czego, opatrzeć, obmyślić kogo urzędem, unieścić, (*qc.*) s^z — *r.* służyć sobie, — *qq.* polecić co komu, (*à qc.*) bawić się czém, pilnować czego, (*pour qq ou qc.*) uymować się za kim, wspierać kogo.
- Emplumer**, *v. a.* w pióra opatrzyć.
- Empocher**, *v. a. fam.* włożyć do kieszeni.
- Empoësés**, *s. f. pl. w mechanicznej* kawałki drzewa lub metalu półokrągło wydrążone, na których się końce osi, czyli obrotu kół młyńskich opierają, — wszystkie inne maszyny obrotu pionowy mające.
- Empoigner**, *v. a.* uchwycić, chwycić, ująć co ręką.
- Empoignés, ées**, *adj. pl. w herb.* związany razem przez szrodek.
- Empointer**, *v. a. w fabrykach* spinać sztukę materji po złożeniu iey, — *u krawców* fastrygować, — zastrzać szpilkę.
- Empointeur**, *s. m.* rzemieślnik co szpilki ostrzy.
- Empois**, *m.* krochmal, *m.*
- Empoisonnement**, *m.* otrucie, etc., *n.*
- Empoisonner**, *v. a.* truć, otruć, zarazić, *fig.* zepsuć, zarazić.
- Empoisonneur**, *m. euse. f.* truciiciel, truczinnik, *m. fig.* kociuch, kucharz niedoskonały, zwodziciel, *m.*
- Empoisser**, *v. a.* na —, osmolić, smołą na —, omazać.
- Empoisonnement**, *m.* zarybienie stawu, *n.*
- Empoisonner**, *v. a.* zasadzić staw rybami, zarybić staw.
- Emporté, ée**, *a.* popędliwy, porywczy, szalony.
- Emportement**, *m.* popędliwość, porywczosć, *f.* gniew porywczy, zapał, *m.* gorliwość, żarliwość, *f.* noble —, zapał gorliwy, *m.*
- Emporte-pièce**, *m.* narzędzie konieczne do wyrzynania, *n. fig.* satyryk, szyderca, *m.*
- Emporter**, *v. a.* odnieść, wziąć, wynieść, urwać, zabrać ze sobą, zarwać, odmulić, oderwać, dopiąć (zamiaru swego), wygrywać, pociągać za sobą, *fig.* spędzić, rozpędzić, przemagać, zachwycać, — unieść, dobyć fortecy, l' — sur *qq. qc.*, celować, górawać nad kim, nad czém, mieć zalety, *fig.* więzy ważyć, stracić równowagę *fig. fam.* autant en importe le vent, to są czcze słowa, próżne wymówki, s' —, *r.* rozgniewać się, zapalić się, unieść się, s' — contre *qq.*, rozgniewać się u kogo, — T. (o drzewach) uadło wyrastać w gałęzie.
- Empoter**, *v. a.* doniczki przesadzać, sadzić.
- Empouille**, *s. f.* owoce, zboża na pnju będące.
- Empourprer**, *v. a.* (u poetów) purpurować rumienić.
- Empouse**, ou **Empuse**, *w. mitologii* okropne straszidło, które Hekata ukazywała nieszczęśliwym.
- Empreindre**, *v. a.* wycisnąć, *fig.* wyrazić.
- Empreint, einte**, *part. et adj.* wyciśniony, wyrzynięty, oznaczony.
- Empreinte**, *f.* wyrażenie, wyciśnienie pieczętki, stępla, wyrzucie, sztychowanie na pieczęcie etc., *n. fig.* ślad, *m. słownik, etc.*
- Empreintes**, *s. f. pl. w hist. nat.* kamienie wyraźne znamiona mające na sobie, iakoto roślin, zwierząt etc.
- Empressé, ée**, *a.* pilny, uwiłaiący się.
- Empressement**, *m.* pilność wielka, *f.* usilne staranie, usiłowanie, *n. avec —*, pilnie, nagle, usilnie.

- Empresser (s'), *v. r.* usilnie się o co starać, domagać się czego, uwiać się, kręcić się około czego.
- Emprisonnement, *m.* osadzenie, wsadzenie do więzienia, więzienie, *n.*
- Emprisonner, *v. a.* osadzić więźnia, wsadzić do więzienia, więzić.
- Emprunt, *m.* rzecz pożyczona, *f.* pieniądze pożyczone, *m. fig.* pożyczony, wzięty z czego.
- Emprunté, *ée, adj.* pożyczony, — *fig.* nienaturalny, affektowany, — zmyślony, fałszywy.
- Emprunter, *v. a. (gc. de albo q.)* pożyczyc czego u kogo; mieć, brać co od kogo.
- Emprunteur, *m. euse, f.* pożyczający co u kogo.
- Empuantir, *v. a. fam.* smrodem napełnić, zasmrodzić, *s' —, r.* zaśmiardnąć się, wstęchnąć się.
- Empuantissement, *m.* zaśmiardnienie, *n.*
- Empyème, *m.* wrzód na pierśsiach, *m.*
- Empyocèle, *s. m. w chirurgii* wrzód w jądrach.
- Empyomphale, *s. m. w chirurgii* g-tunek kiły pepkowej.
- Empyrée, *adj. et s. m. le ciel empyrée,* empireskie niebo, najwyższe niebo, mieszkanie błogostawionych.
- Empyreumatique, *adj. v. Empyreume.*
- Empyreume, *s. m. w chemii* zapach nieprzyjemny albo smak przypalony rozmaitych istot tłustych na dziełnie mocnego ognia wystawionych, — męty w przypaloney wodce, — stary przypalony oleiek.
- Eurakhor, *s. m.* wielki koniuszy porty otomański.
- Emulateur, *m. trice, f.* Emule, *m. et f.* naśladowca, *m.*
- Emulation, *f.* naśladowanie, *n.* emulacya, *f.*
- Emule, *m.* naśladowca, współubiegający się o co, rywal, *m.* — *f.* rywalka, *f.*
- Emuler, *v. a.* naśladować przez współubieganie się.
- Emulgent, *ente, adj. w anatomii* wysysający, ciągnący w siebie, *art-ere, veine emulgente.*
- Emulsion, *s. f.* emulsya, napój młeczny robiony z wody i substancyi krzewney zawartej w nasionach zwanych *emulsiva*, iakimi są migdały słodkie etc.
- Emyde, *s. f. w hist. nat.* wodoróółw, żółw w słodkiej wodzie żyjący, nóg wyraźnych cztery, palce zakończone pazurami mający.
- Eu, *prp. w, we, na, do, przez,* podczas, *w, za, w przeciagu etc., — prp. rol. ztąd, ztamtąd, to, tego, o tém, od tego etc., iako,* po... na kształt.
- Enallage, *s. f. w grammatyce łacińskiej* przestawianie słów przeciw własności języka.
- Enamouré, *ée, adj.* zakochany, (*viex*).
- Enancher, *v. a. u iglarzy* zrobić pierwey miessce na przecik szpilkiowy na kowadle, a potem na główkę.
- Enarrher, *v. Arrher.*
- Enarthrose, *s. f. w anatomii* wydrażenie kości w stawach, do którey wpada główka drugiey kości.
- Encablure, *s. f. w maryn.* miara długości liny okrętowej czyli 120 sążni.
- Encadrement, *m.* oprawienie w ramki, *n.*
- Encadrer, *v. a.* oprawić w ramki, w ramy, *fig.* złączyć.
- Encager, *v. v.* w klatkę wsadzić, *fig.* wsadzić do więzienia.
- Encaissement, *m.* układanie, pakowanie czego w skrzynię, przesadzenie drzewa w skrzynię etc., koryto rzeki wązkie między górami, wysypanie gościńca piaskiem, *n.*
- Encaisser, *v. a.* układać, pakować w skrzynię, chować, zamykać pieniądze w skrzyni, przesadzać drzewo w skrzynię etc.

Encan, *m.* sprzedaż publiczna, licytacja, *f.*
 Encanailler (s'), *v. r.* z hultajami, nikczemnikami przestawać, upodlać się.
 Encanthis, *s. m.* w medyc. ociekłość gruczołów przy wewnętrznym kąciku ocznym.
 Encapé, *ée, par. et adj.* w mar. okręt między dwiema górami nadmorskimi żeglujący.
 Encaper, *v. n.* w maryn. weyść z okrętem między dwie góry nadmorskie.
 Encapelé, *ée, adj.* w maryn. zatrzymany, przywiązany.
 Encapuchonner (s'), *v. r. fam.* za—, okapturzyć się.
 Encaquier, *v. a.* w beczki kłaśdź, pakować.
 Encarter, *v. a.* w papier zawiąć.
 Encasteler (s'), *v. r.* o koniach chromieć na kopyto schnące albo przyciskające.
 Encastelure, *f.* wykopywanie, *n.*
 Encastillement, *v.* Enchâssure.
 Encastiller, *v.* Enchâsser.
 Encastré, *ée, par. et adj.* — *médaille encastree*, medal zrobiony ze dwóch połówek zwycajnych medalów do siebie przylutowanych, stanowi rzadki lecz fałszywy medal.
 Encastrement, *m.* wfügowanie, spoienie, *n.*
 Encastrer, *v. a.* wfügować, spoić, wprawić, wbić co w co.
 Encanne, *s. m.* krostka, wrzodek od spalania, — znaki opalenia.
 Encaustique, *f.* albo peinture, malowanie woskowe, *n.*
 Encavement, *m.* zestawienie do piwnicy, *n.*
 Encaver, *v. a.* zestawiać, spuszczać do piwnicy.
 Encaveur, *m.* robotnik co beczki z winem etc. w piwnicę spuszcza, *n.*
 *Encendre, *v. a.* ogrodzić, otoczyć.
 Encainte, *a. f.* brzemienna, w ciąży.
 Encainte, *f.* okrąg, obchód koło czego, *m.* otoczenie, *n.*
 Encenies, *s. f. pl.* u starożyty.

święta obchodzone przy poświęcaniu kościołów, przy odbudowaniu domów i przy rozpoczęciu iakiego dzieła.
 Encens, *m.* kadzidło, *n. fig.* pochwała, *f.*
 Encensement, *m.* kadzenie w kościele, *n.*
 Encenser, *v. a.* kadzić, okadzić, *fig.* chwalić, wychwalać, pochlebiać.
 Encenseur, *m. fig.* pochlebca, *m.*
 Encensier, *s. m.* rozmarynu, krzewina, *v.* Romarin.
 Encensoir, *m.* kadzidlnica, *f.* turybularz, *m. fig.* znaczenie, *n.* moc duchowna, *f.*
 Encéphale, *a. vers* —, robaki w głowie, *m. pl.*
 Encéphalite, *s. f.* kamień wżorzysty, wyrażający mózg ludzki.
 Encéphalocèle, *s. m.* osunienie się mózgowe, oznaczone nabiegłością, którą robi samąsubstancją mózgu, wypadająca zkości, która ją zawiera, — kifa mózgowa.
 Enchainement, *m.* związek, *fig.* związek, węzeł, łańcuch, *m.*
 Enchaîner, *v. a.* łańcuchy na kogo kłaśdź, w łańcuchy okuć, *fig.* spaić, złączyć, wiązać, usidlić.
 Enchanté, *ée, p. et a.* oczarowany, *fig.* przedziwny, podziwienia godny.
 Enchanteler, *v. a.* na legary, kętnary kłaśdź, układać w stos drzewo.
 Enchantement, *m.* oczarowanie, omamienie, *n.* czary, *m. pl.*
 Enchanter, *v. a.* oczarować, omamić, *fig.* zachwycenie, podziwienie uczynić, sprawić.
 Euchanteur, *m. ęresse, f.* czarownik, *m.* — niczka, *f.* — *a.* przyjemny, przedziwny.
 Enchaper, *v. a.* w artylleryi *enchaper un baril*, beczkę prochu w beczkę zapakować.
 Enchaperonner, *v. a.* w kapiec głowę uwinąć.
 Enchâsser, *v. a.* oprawić, wpra-

- wić co w co, *fig.* położyć, umieścić co gdzie.
- Enchâssure, *f.* oprawa, obsada kamienia drogiego etc. *f.*
- Euchaussé, *adj.* w herbach ze środka tarczy ku spodowi na ukos rozdzielony.
- Enchausser, *v. a. u ogrodnika* pokrywać gnoiem, słoną albo ziemią.
- Enchélide, *s. f. w hist. nat.* rodzaj wymoczek z wód stojących i zepsutych, podobnych nieco do małych węgorzy.
- Enchère, *f.* podkup, *m.* podkupowanie na publiczney licytacji, *n. folle* —, przepłacenie rzeczy, *n. fig. payer la folle* —, beknać, przypłacić.
- Enchérir, *v. a.* podadż, postępować więcej niż drudzy, zdróżyć, (*sur qq.*), podkupować, przekupić kogo, *fig.* przechodzić, — *n. zdrożyć*, w górę pójść (o cenie).
- Enchérissement, *m.* podwyższenie ceny, zdrożenie etc., *n.*
- Enchérisseur, *m.* podkupnik, podawca ceny, *m.*
- Encheyachure, *s. f. u rzemiślników* spoienie czego, jako lisztek, cegieł, arkuszy żelaznych lub innych metalowych.
- Enchevêtrer, *v. a. za-*, okiełznać konia, *s'* —, *r.* uwikłać się w uzdżenie, *fig.* zabrać w sprawę zawite.
- Enchevêtrure, *s. f.* zatrat koński, — *u cieśłów* dziura kwadratowa w stropach do wyprowadzenia komina zostawiona.
- Enchifrenement, *m. fam.* ryma, *f.* katar, *m.*
- Enchifrener, *v. a.* katar sprawować.
- Enchiridion, *s. m.* książeczka kieszonkowa zawierająca w sobie maxymy, postrzeżenia i uwagi szacowne.
- Enchymose, *s. f.* napływ krwi w komórki tkaniny komórkowatej.
- Enclave, *f.* kray, *m.* okolica, wio-
- ska, *f.* kray cudzą okolicą otoczony, *m.*
- Enclaves, *pl. w hydraulicznej* wklęsłość, zagłębienie w ślōzie, miejsce na wielkie wrota, kiedy potrzeba wymaga otworzenia ich dla przeyscia statków.
- Enclavement, *m.* wprawienie, wpuszczenie czego w co, utożenie, *n.* sytuacja w pośrodku kraiu, kluca, *f.*
- Enclaver, *v. a.* otoczyć, położyć, umieścić w pośrodku kraiu, wprawić, wflugować.
- Enclin, *ine, a. c. (à qc.)* skłonny do czego.
- Encliquetage, *s. m. u zegarmistrza* chód kółka z zakrzywionemi ząbkami, gruchotki i sprężyny do nich należące.
- Enclitique, *s. f. w gramm.* słowo do słowa tak przypadające, że się iednym byłż wydaie.
- Encloître, *v. a.* do klasztoru oddadż, w klasztorze kogo zamknąć.
- *Enclorre, Enclorre, *v. a.* otoczyć, opasać.
- Enclos, *m.* miejsce murami etc. otoczone.
- Enclotr (*s'*), *v. r.* kryć się w iamę.
- Enclôture, *f.* brzeg obrabiony, obrábek koło haftowanej roboty, *m.*
- Enclouer, *v. a.* zagwoździć (konia, działo).
- Enclouure, *f.* zagwożdżenie konia, *n.* rana ztąd pochodząca, *f. fig.* zawada, przeszkoda, trudność, *f.*
- Enclume, *f.* kowadło, *n.*
- Enclumeau, *s. m.* małe ręczne kowadefko.
- Encoche, *s. f. u ślōsarza* karby na ryglu, ażeby się zatrzymował.
- Encochement, *m.* nałożenie cięciwy w fugę strzały, *n.*
- Encocher, *v. a.* cięciwę w fugę strzały nałożyć, włożyć, karbować, nakroić.
- Encochure, *s. f. w maryn.* koniec drąga masztowego, do którego żagle przywiązują.
- Encoffrer, *v. a.* w skrzynię scho-

- wać, zamknąć, *fig.* wsadzić do więzienia.
- Encoignure, *f.* ką, *m.* szafka kątowa, *f.*
- Encollage, *s. m.* napuszczenie kleiową wodą obrazu przed zaczęciem malowania.
- Encoller, *v. a.* pociągać raz albo więcej wodą kleiową drzewo, płótno etc., na którym ma być malowidło.
- Encolure, *f.* szyja końska, *f. fig.* postać, mina, *f.*
- Encombomate, *s. f. u starożyt.* gatunek szaty białej dla młodych dziewcząt.
- Encombre, *s. m.* przeszkoda, zawada, (*vieux*),
- Encombrance, *s. f. w marynar.* *marchandises, effets d'encombrance*, — towary wielkiej objętości a małej wagi, trudne do ułożenia, do upakowania.
- Encombrement, *m.* zawalenie drogi etc. gruzem, *n.* przeszkoda ztąd pochodząca, hardość *f.* upór, *m.*
- Encombrer, *v. a.* zawalić, zasypać drogę etc. gruzem.
- Encontre, *f. v. Adventure, fig.* aller à l' —, (*de qc.*) sprzeciwić się, być przeciwnym rzeczy jakiej.
- Encoquer, *v. a.* przywiązać do kółka po drągu masztowym pomykającego się.
- Encoûre, *s. f.* przywiązanie do kółka po drągu masztowym pomykającego się.
- Encorbellement, *s. m. w archit.* wysoki z muru pod krokstylnami.
- Encore, Encor, *ad.* jeszcze, jeszcze raz, dalej, dłużej, przynajmniej, — que, *c.* chociaż.
- Encornail, *s. m.* wierzch masztu, albo dziura do podnoszenia i spuszczenia żagli.
- Encornailleur (*s'*), *v. r. fam.* wstąpić w stan rogi od żon przyprawione noszących.
- Encorné, *é, p. et a* rogaty.
- Encorner, *v. a.* w róg oprawić.
- Encorneter, *v. a.* zwinąć, scho-

- wać co w trąbkę papierową, *s'* —, *v. pr.* włożyć czepek niewieści.
- Encouloir, *s. m.* ta strona materji, która w robocie najbliższa jest czółenka tkackiego.
- Encouragement, *m.* zachęcanie, *n.* pobudka, *f.*
- Encourager, *v. a.* zachęcać, pobudzać, zapalać.
- *Encourir, *v. a. (gc.)* nabawić się czego, wpaść w co.
- Encourtiner, *v. a.* ostoić frankami, opatrzyć zastonami, — *fig.* otoczyć, opasać, okrążyć.
- Encrasser, *v. a.* zwałać, zbrudzić, *s'* —, *r.* zwałać się, zbrudzić się, *fig.* pogardliwym się stać, zostać.
- Encre, *f.* atrament, inkaust, *m.* czernidło drukarskie, *n.* — de la Chine, tusz, *m.*
- Encrer, *v. a. u drukarzy* formę drukarską nadawać, napuszczać masą, — czernić kopierszych wyty do wybitania obrazu.
- Encrer, *m.* kałamarn, *m.*
- Encroiser, *v. a. we fabrykach materialnych* uporządkować nici na utoku tak, iak się na osnowie znajdywać powinny.
- Encroix, *s. m.* kółki na utoku umieszczone dla uporządkowania nici.
- Encroué, *adj.* drzewo przy spuszczeniu na drugie obalone i w gałęzie jego wplątane.
- Encroûter, *v. a. w archit.* powlekać ścianę cymentem z wapnem zmieszany, tynkować, lub alabastrem pokrywać
- Encuirasser (*s'*), *v. r.* stwardnieć od brudu.
- Enculasser, *v. a.* wszrubować tylną szrubę do rury u strzelby.
- Encuvement, *m.* namoczenie, włożenie w każd skór etc., *n.*
- Encuver, *v. a.* włożyć, kłaść w każd, namoczyć.
- Encyclic, *s. f.* cyrkuli, koła iednośrodkowe, na wodzie powstające, kiely się do niey wrzuci kamień etc.
- Encyclique, *adj. lettre ency-*

- clique*, cyrkularz, list okolny, iedneź rozkazy lub wiadomości wielu osobom ogłaszaący.
- Encyclopédie, *f.* okrąg wszystkich nauk, wiadomości i kunsztów (zbiór takowych) czyli różnych osobom iednego gatunku, *m.* encyklopedya, dzieło wielkie pod tym tytułem wydane we Francyi przez towarzystwo uczonych ludzi, czyli skład wszystkich wiadomości ludzkich, — *pédique*, *a.* encyklopedyczny.
- Encyclopediste, *s. m.* nazwisko dane autorom encyklopedyi.
- Endémique, *adj.* właściwy pewnym okolicom, narodom, *la lèpe étoit endémique en Judée*, trąd był właściwą chorobą w Juder.
- Endente, *s. f.* spoienie albo połączenie dwóch sztuk drzewa, które w pewnych odległościach iedne w drugie wchodzą. — ząbkowate dwóch deszczek fugowania.
- Endenté, *ée*, *par. et adj. w herb.* ząbkowaty, ząbkowato rozdzielony.
- Endenter, *v. a.* w zęby wycinać, wprawiać.
- Endentures, *s. f. pl.* wycięcia iakie zwykłe bywają na biletach loteryynych i innych kwitach z xiąg wydawanych, w których odpowiednie tym wycięciom pozostają wydatności, w celu uniknienia fałszowania.
- Endetté, *ée*, *p. et* zadłużony.
- Endetter, *v. a.* zadłużyć, *s' —*, *r.* się, w długi zabrać.
- Endévé, *ée*, *a. fam.* markotny, niespokoiny.
- Endéver, *v. n. fam.* szaleć, rozgniewać się.
- Endiablé, *ée*, *a.* szalony, opętany.
- Endimancher (*s'*), *v. r. fam.* ustróić się, ubrać się w niedzielne suknie.
- Endive, *s. f.* podróżnik, szczerbak, *roślina* używana na sałatę pod imieniem *Endywiia*.
- Endobrachés, *adj. et s. m. pl.* w *hist. nat.* rząd robaków nie mających naczyn w widocznych do oddychania w ziemi wilgotney i słodkich wodach mieszkających.
- Endoctriner, *v. a.* uczyć.
- Endolorer, *v. a.* w smutne przystroić obrazy, *endolorer un livre d'accidens*, napełnić xiążkę smutnemi wypadkami.
- Endolori, *ie*, *adj.* boleiaący, cierpiący, zasmucony.
- Endommager, *v. a.* za—, u—, szkodzić.
- Endomyque, *s. m.* w *hist. nat.* owad z rodzaju chrząszczów, pod korą drzew umarłych żyjący.
- Endormeur, *m. fig.* oszukaniec, oszust, *m.*
- *Endormir, *v. a.* uspić, zaśpić, zdrętwić, *fig.* zamydlić komu oczy, *s' —*, *r.* zasnąć, usnąć, zdrętwieć, niedbałym, ospałym zostać.
- Endosse, *f. fam.* ciężar, kłopot, trudy, *m. pl.*
- Endossement, *m.* podpis, napis, *m.*
- Endosser, *v. a.* podpisać, napisać, oblec, wdziąć, na grzbiecie nosić, zawiesić, *fig. fam.* zwałić na kogo co.
- Endosseur, *s. m.* ten co podpisał wexel albo inną kartę.
- Endroit, *m.* miejsce, *n.* plac, *m.* strona, okolica, *f.* lice, *n.* strona prawa materyi, *f.*
- *Enduire, *v. a.* tynkować, napuścić czém, *v. n.* o sokołach trawić dobrze mięso.
- Enduit, *m.* tynk, *m.*
- Endurant, *ante*, *a.* cierpliwy.
- Endurcir, *v. a.* hartować, zatwardzić, *fig.* wprawić, przyzwyczaić kogo do zniesienia wszelkich przeciwności, *s' —*, *r.* hartować się, twardeć, stwardnać, *fig. (à qc.)* przywyknąć do pracy etc., zakamienieć, zatwardzić.
- Endurcissement, *m. fig.* upór, *m.* zakamieniałość, *f.*
- Endurer, *v. a.* cierpieć, znosić.
- Enéide; *s. f.* Eneida, tytuł wy-

- hornego poematu *Virgiliusza* o dziełach bohatyrskich *Eneasz*a.
- Enfélum, *s. m.* mieszanina różowego oleyku i wina do narparzania.
- Enfélume, *s. f. w medyc.* lekka istota w urynie pływająca.
- Energie, *f.* moc, siła, *f.*
- Energique, *a.* silny, skuteczny.
- Energiquement, *adv.* mocno, dobitnie, z uczuciem.
- Energumène, *m. et f.* opętany, opętaniec, *m.* opętana, *f.*
- Enervation, *s. f. w medyc.* osłabienie, bojaźń, niespokojność.
- Enerve, *adj. f. w botanice* o liściach nieżyłowych.
- Enerver, *v. a.* osłabiać, wysilać, siłę odiać.
- Enfiteau, *m.* gąsior, *m.* dachówka szeroka wierzchoła, *f.*
- Enfiteament, *s. m.* pokrycie otówiane na domach.
- Enfiter, *v. a.* pokryć dach dachówką albo otowiem.
- Enfance, *f.* dzieciństwo, *n.*
- Enfant, *m. et f.* dziecko, *n.*
- Enfatement, *m.* porodzenie, *n.* potóg, *m.*
- Enfanter, *v. a.* rodzić.
- Enfantillage, *m.* dziecinność, *f.*
- Enfantin, *ine.* dziecinny.
- Enfariné, *ée, p. et a.* mąką obsypany, *fig. sam.* ujęty, uwiedziony od...., pełen czego.
- Enfariner, *v. a.* mąką obsypać, umazać.
- Enfer, *m.* piekło, *n.* Enfers, *pl.* dusz mieszkanie, *n.*
- Enfermé, *ée, p. et a.* zamknięty, etc., sentir l'enfermé, stęchliną śmierdzieć.
- Enfermer, *v. a.* zamknąć, zamykać, zawierać w sobie, *s'—, r.* zamknąć się.
- Enferrer, *v. a.* pechnąć, przebić, *s'—, r.* przebić się, wpaść na szpadę etc., *fig.* swemi słowami sobie szkodzić, przeciw sobie samemu mówić.
- Enficeler, *v. a. u kapelusznika* obwiązać kapelusz mocnym sznurkiem.
- Enfiérec, *ée, adj.* gorączkę mający, *fig.* zapalony namiętnością iaką.
- Enfilade, *f.* rzął (pokoiów), *m.*
- Enfiler, *v. a.* nawlec igię, nawlec, zebrać na nią perły, paciórki, *fig.* weyść, wiechać (na drogę, na ulicę), wszczynać, przytoczyć, (dyskurs) przebić, przestrzelić, *s'—, r.* wpaść, wbieść na szpadę, przebić się, uwikłać się, zabrnąć w sprawę iaką.
- Enfileur, *s. m. w fabryce szpilek* rzemieślnik uasadzający główki na preciki szpilkowe.
- Enfin, *ad.* nakoniec, naostatek; słowem, wreszcie.
- Enflammer, *v. a.* zapalić, *fig.* zapalać, wzniecać, pobudzać, *s'—, r.* zapalić się, wpaść w zapal.
- Enfilchures, *s. f. pl. w maryn.* drabiny z powrozów do włożenia na maszt.
- Enfler, *v. a.* nadymać, wzbierać się (rzeka), *fig.* dodawać serca, nadziei, nadymać, — *n. et s'—, r.* wzbierać, rosnać, nadymać się, napuchnąć, *fig.* pysznić się, nadymać się.
- Enflure, *f.* puchlina, *f. fig.* — du style, nadętość mowy, *f.* — du coeur, pycha, *f.*
- Enfolier, *v. a. w mennicy* plawić srebro w żelaznym tyglu i infotein na drobne listki wybiąć.
- Enfonçage, *m.* zasadzenie dna beczkowego, zaszpuntowanie iegoż, *n.*
- Enfoncé, *ée, par. et adj.* zagłębiony, pograżony, wpały.
- Enfoncement, *m.* wbitanie, wbitcie, wepchnienie etc., *n.* głębokość, dolina, *f.* oddalenie, *n.*
- Enfoncer, *v. a.* wbić, wpuścić, wepchnąć, wtłoczyć, pograżyć, wybić, wyłmac, przełamać, głębokim, głębszym zobić, — *n.* zatonać, na dno iść, *s'—, r. (v. n.)* głęboko wchodzić, zapuścić się gdzie, głęboko w co zabrnąć, zanurzyć się.

- Enfonceur, *m. fig.* — de portes ouvertes, człowiek chełpliwy, *m.*
 Enfoncure, *f.* duo beczi, *n.* deszczki do dua, *pl.* dołkowatość, *f.* doł, *m.*
 Enforcir, *v. a.* posilić, zmocnić, sił dodawać, — *n.* et s' —, *r.* zmocnić, silnym zostać.
 Enformer, *v. a.* na formę wbić, włożyć.
 Enfouir, *v. a.* zakopać.
 Enfourchement, *s. m.* u ogrodnika gatunek latorośli do szczepienia, — w architektur. nagiętość obłączystości sklepieniowej nad murem albo kolumnami sklepowymi.
 Enfourcher, *v. a. fam.* — un cheval, oklep iechać, stężyć na koniu.
 Enfourchie, *adj. f.* w łowiectwie. tête enfourchie, głowa ielenia rogami końce nakształt widełek mającemi opatrzoną, — na końcu rogów rosochaty.
 Enfourchure, *s. f.* w łowiectwie głowa ielenia z rogami widełkowato kończącymi się.
 Enfournement, *s. m. T.* hutniczy topienie w piecu materyi szklannej od początku aż do zupełnego wypławienia.
 Enfourner, *v. a.* w piec wsadzić, włożyć, *fig. fam.* zacząć.
 Enfrayer, *v. a.* nowemi szczotkami gręplować, *v.* Enfrayure.
 Enfrayure, *s. f.* pierwszy funt wełny przez nową gręplę przepuszczony.
 *Enfreindre, *v. a.* łamać, gwałcić, nadwąpić.
 Enfroquer, *v. a. fam. (qq.)* mnichem kogo zrobić, w klasztorze zamknąć.
 Enfuir (s'), *v. r.* uciekać, tył podadź, *fig.* wykpić.
 Enfumer, *a.* dymić, kopcić, okopcić, gnoić rolę.
 Enfutailler, *v. a.* kłaść, pakować w beczki.
 Engagé, *s. m.* najemnik, który na wyspach Antylskich trzyletnią przyjął służbę.
- Engageant, *ante, a.* nymiuący serce.
 Engagement, *m.* zastawienie czego u kogo, *n.* zastawa, *f.* obowiązek, *m.* obowiązanie, przyłączenie, spoienie, *n.* związek, *m.* zawerbowanie, *n.* werbunek, *m.* kapitulacya, *f.* zadatek, *m.* poryczka, utarczka, *f.*
 Engager, *v. a.* zastawić, w zastawę dać, zawerbować, (*à qc.*) obowiązać, przymusić, przynieść kogo do czego, s' —, *r.* (*à qc.*) obowiązać się do czego, przystać do kogo, służbę przyjąć, przystać do żołnierzy, (*pour qq*) za-, ręczyć za kogo, (*dans qc.*), uwikłać się, upłatać się w co, *fig.* uwikłać się, zapłatać się, wdadź się w sprawę iaką, — dans un bois etc., gęboko, daleko wejść w las etc.
 Engagiste, *s. m.* zastawnik, ten co dobra w zastawie trzyma.
 Engainant, *ante, adj. w botanice* o liściach pochwowych, gdy dolną swoją częścią, iak pochewką, gałązkę lub pręt okrywa.
 Engainer, *v. a.* w pochwę włożyć.
 Engallage, *s. m.* farbowanie galasem.
 Engaller, *v. a.* galasem farbować.
 Engarre, *s. f.* sieć na ryby 28 sążni szerokości, ołowiem z ieduey strony dla zanurzenia nawiązana.
 Engastriloque, *adj. et s.* brzuchomówca, brzuchem mówiący, *zwyczajniey nazywaią* ventriloques.
 Engastrimy he, Engastrimante, *v.* Engastriloque.
 Engaver, *v. a.* o gołębiach karmienie młodych gołębi kiedy rodzice ich wpeł przetrawiony pokarm dziobem do gardła wrzucalią.
 Engeance, *f.* rodzaj, *m.* złe plemię, *n.*
 Engelure, *f.* odmróz, *m.*
 Engencé, *éc, adj. w malarstwie*

- ułożony, mówiąc o draperyach
plus bien engencés.
- Engencement, *s. m. w malarst.*
ułożenie, *v. Engencé.*
- Engendrer, *v. a. splotzić, fig.*
rodzić, czynić, sprawić, *s' —*,
r. powstać, rodzić się.
- Enger, *v. a. fam. zarazić, obda-*
rzyć kogo czern.
- Egerber, *v. a. w snopy wiązać,*
na kupę układać.
- Engin, *m. winda, f. kołowrotek*
do obracania wietrznego młyna,
każdy instrument rzemieślni-
czy, *m.*
- Englober, *v. a. złączyć, związać.*
- Engloutir, *a. połknąć, pochłonać,*
fig. przemarnować.
- Engluer, *v. a. lepem namazać,*
posmarować, *s' —*, *r. ulgnąć*
na lepie.
- Engoncer, *v. a. oszpecić suknią*
złe zrobioną.
- Engorgé, *ée, a. zatkany.*
- Engorgement, *m. zatkanie, zam-*
mulenie (rury), *n.*
- Engorger, *v. a. zatkać, zamulić,*
zapchać, *s' —*, *r. zatkać się,*
zamulić się.
- Engouement, *m. fam. dawienie,*
dawienie się, *n. fig. uporne*
uprzedzenie, *n.*
- Engouer, *v. a. fam. dawić, s' —*,
dawić się, *fig. (de qc.), nabici*
sobie czern głowę, byź o czern
uprzedzonym.
- Engouffrer (*s'*), *v. r. zatkać się,*
tłoczyć się, kręcić się, wpadać
w przepaść.
- Engoulé, *ée. part. et adj. w her-*
bach balki, krzyże, wstęgi,
których końce we dwie pa-
szczy utkwione.
- Engouler, *v. a. fam. połknąć.*
- Engoulevant, *s. m. kozodój, ptak*
z rzędu przyczepnych w nocy
żerujący, inaczej zwany *Tette*
Chevre albo *Crapaud Volant.*
- Engourdir, *v. a. zdrętwić, zdrę-*
twiałym czynić, ogłuszyć, tę-
pić, *s' —*, *r. drętwieć, zdrę-*
twieć, *fig. z-, gnuśnieć, stę-*
pieć.
- Engourdissement, *m. z-, drę-*
twienie etc., *n.*
- Engrais, *m. karm. m. paszenie,*
karmienie, tuczenie, *n. gnóy, m.*
- Engraissement, *m. uprawa, f.*
ugnoienie gruntu, *n.*
- Engraisser, *v. a. tuczyć, karmić,*
paść, gnoić rolę, stłuszczyć, tłu-
stoscią zwałać, — *n. tyc, u-*
tyć, tuczyć się, s' —, *r. tyc,*
utyć, tuczyć się, utuczyć się,
zwałać się, zgęścić.
- Engrauger, *v. a. do stodoły zwieźć,*
sprowadzić.
- Engraver, *v. a. wpędzić.*
- Engréle, *ée, adj. w herbach za-*
bawkowy naokoło.
- Engrelure, *s. f. mała lisztewka*
przezroczyta naokoło koronki.
- Engrenage, *s. m. skład wielu*
kół iedne w drugie zębami
wpadających.
- Engréner, *v. a. et n. za-, w-,*
nasypać (we młynie), tuczyć
ziarnami, *fig. fam. — bien ou*
mał, źle, dobrze zacząć, — *n.*
et *s' —*, *r. zaciąć, wpadać*
w zęby koła drugiego.
- Engri, *s. m. gatunek tygrysa*
z niższej Etyopii, mięso iego
ma byź mocną trucizną.
- Engrosser, *v. a. fam. obciążać*
kobietę.
- Engrumeler (*s'*), *v. r. skrupieć,*
zgrułowaciec.
- Enguenillé, *ée, a. fam. odarty.*
- Enguichure, *s. f. w łowiectwie*
rzemień, pas do myśliwskiej
trąby, — munsztuczek u trąby.
- Engyscope, *s. m. instrument o-*
ptyczny, gatunek drobnowi-
dza.
- Enhardir, *v. a. serca, mężstwa*
dodawać, odważnym czynić,
s' —, *r. odważyć się, ośmielić*
się, serca nabrać.
- Enharnachement, *m. osiodłanie,*
zakiełznanie, ubranie konia, *n.*
- Enharnacher, *v. a. ubrać konia,*
szory na konia włożyć, osio-
dlać.
- Enhendé, *ée, adj. w herbach*
croix enhendée, krzyż z za-

- krzywionemi końcami nakształt kotwicy.
- Euherber, *v. a.* otruc iadowita trawa.
- Enhydre, *s. f.* mały orli kamień z Kaledonii, zawierający w sobie kroplę wody.
- Enigmatique, *a.* niezrozumiany.
- Enigmatiquement, *adv.* niezrozumiale, nie do pojęcia, zawile.
- Enigme, *f.* gadka, zagadka, *f. fig.* rzecz nie do pojęcia, *f.*
- Enivrant, *ante, a.* głowę zawracający.
- Enivré, *ée, p. et a.* piiany.
- Enivrement, *m.* pijaństwo, upicie się, *n. fig.* zaślepienie, ommamienie, *n.*
- Enivrer, *v. a.* poić, upoić, piianym czynić, zawrócić głowę, *fig.* zgłuszyć, zaślepić, ommamić, *s' —, r.* upić się.
- Enjabler, *v. a.* zasadzić dno w statek.
- Enjambée, *f.* krok, *m.*
- Enjambement, *s. m.* w poetyce rozrywanie sensu, który zaczyna się w jednym wierszu a kończy się w drugim.
- Enjamber, *v. n. et a.* przekroczyć, wielkie kroki robić, *fig.* wkrazać, wbiegać, (*sur qc.*), wkrazać, mieszać się w co niesprawiedliwie, (*qc.*), przywłaszczać sobie co.
- Enjaveler, *v. a.* pokos na kupę kłosać.
- Enjeu, *m.* stawka, *f.* (w grze).
- *Enjoindre, *v. a.* przy-, nakazać, *fig.* nałożyć.
- Enjôler, *v. a.* łudzić, wabić, zwodzić.
- Enjôleur, *m.* euse, *f.* zwodzić, *m.*
- Enjolivement, *m.* ozdoba, *f.*
- Enjoliver, *v. a.* przyozdobić, zdobić.
- Enjoliveur, *m.* rzemieślnik, co różne ozdoby robi, np. koralki etc.
- Enjolivre, *f.* różne ozdoby, *f. pl.*
- Enjoué, *ée, a.* wesoły, zabawny.
- Enjouement, *m.* umysł wesoły, *m.* wesołość, *f.*
- Enkiridion, *s. m. v.* Enchiridion.
- Enkisté, *ée, adj.* w medycynie zamknięty w skórcie, lub w błonie, iak w torebce.
- Enlacement, *m.* wplatanie, zawikłanie, wplatanie etc., *n.*
- Enlacer, *v. a.* w-, przeplatać, zawikłać, usidlić, zhaftować, zszyć.
- Enlasure, *s. f.* u cielsłów dziura czopowa, dziura do kółka albo gwoźdźcia drewnianego.
- Enlaidir, *v. a.* szpecić, oszpecić, — *n.* szpetnieć, oszpetnieć.
- Enlaidissement, *s. m.* oszpecenie.
- Enlangagé, *ée, adj.* wymowny, (*vieux*).
- Enlarne, *s. f.* pławidła, oka z witek gibkich u sieci rybiej, — oka wielkie w sieci ptaszy do łacniejszego usidlenia ptaków.
- Enlarmer, *v. a.* opasać sieć wielkimi okami.
- Enlèvement, *m.* wykradzenie panny, zabranie, zagrabienie, *n.*
- Enlever, *v. a.* podnosić, ciągnąć, wciągać w górę, wyrwać, oderwać, wysadzić, obalić, wykraść, porwać pannę, porwać, zabrać, spędzać, wywabiać (plamę), skupować, *fig.* unosić, uymować, *s' —, r.* złązić (o skórze).
- Enleveurs de quartiers, *s. m. pl.* naieżnicy leż nieprzyjacielskich.
- Enlevûre, *s. f.* pryszczel na ciele, — rycie wypukłe.
- Enlier, *v. a.* wiązać, spaić kamienie, cegły muru i ścianę.
- Enligner, *v. a.* pod sznur, podług sznura stawiać.
- Enlisseronner, *v. a.* naciągnąć osnowę na baleczki tkacze, które się na przemian podnoszą i opadają.
- Enluminer, *v. a.* illuminować, obiaśniać, *fig. fam.* zapalić, zarumienić twarz.
- Enlumineur, *m.* eure, *f.* malarz, co kopersztychy illuminuje, *m.*
- Enluminure, *f.* sztuka illumino-

- wania, figura farbami illuminowana, *f.*
- Ennéacontadrede, *adj. w hist. nat.* mówiąc o kryształach dziewięćdziesiąt cztery boki mających, — dziewięćdziesiąt cztery boczny.
- Ennéacorde, *s. m.* instrument muzyczny o dziewięciu stronach.
- Ennéade, *s. f.* liczba dziewięciu rzeczy iakich.
- Ennéadécateride, *s. f. w chron.* czas dziewiętnastoletni, po którym rok słoneczny i miesięczny ze sobą idź zaczynają.
- Ennéagone, *s. m.* figura dziewięć kątów i dziewięć boków mająca.
- Ennéandrie, *s. f. w botanice* dziewiąta gromada roślin dziewięcionitkowych według układu Linneusza.
- Ennéapétale, *adj. w botanice* dziewięciolistkowy.
- Ennemi, *m. ie, f.* nieprzyjaciel, przeciwnik, *m.* — *a.* nieprzyjacielski, przeciwny.
- Ennobler, *v. a.* wykształcić, wydoskonalić, wyrobić.
- Ennoie, *s. m.* wąż, czarnopierścien, z rodzaju czolgających się czyli *Amphisbaena*.
- Ennoi, *m.* nudy, *pl.* tęskność, *f.* kłopot, frasunek, *m.*
- Ennuyant, *ante, Ennuyeux, euse, a.* nudny, przykry.
- Ennuyer, *v. a.* nudzić, *s' —, r.* nudzić się, tęsknić.
- Ennuyusement, *adv.* nudnie.
- Ennuyeux, *euse, adj.* nudzący.
- Enoiseler, *v. a. u sokolników* nauczyć ptaka, przyzwyczać go do zwierzyny.
- Enoncer, *v. a.* wyrazić, przełożyć, oświadczyć, *s' —, r.* oświadczyć się, zdanie swoje powiedzieć.
- Enoncitatif, *ive, adj.* wzmiankujący o czym.
- Enonciation, *f.* wyrażenie, przełożenie, obwieszczenie, *n.*
- Enoptromancie, *s. f.* wieszczba za pomocą zwierciadeł czaro-
- dziejskich, w których przyszłość ten nawet widział co miał oczy związane.
- Enorchite, *s. f. w hist. nat.* kamień wzorzysty okrągły mający w sobie inny kamień do iader podobny.
- Enorgueillir, *v. a.* nadymać, pysznym czynić, *s' —, r.* pyszczyć się, nadymać się, spysznieć.
- Enorme, *a.* (Enormément, *adj.*) wielki, niezmierny, ogromny, okrutny, gruby, *fig.* straszny, srogi, niesłychany.
- Enormité, *f.* wielkość, niezmierność, *f. fig.* srogosć, szkaradność, *f.*
- Enouer, *v. a.* wyskubywać sukno, wymować z niego węzki.
- Enoueuse, *s. f.* niewiasta co we fabryce sukna z węzłków oczyszcza.
- Enquérant, *ante, a. fam.* ciekawy.
- *Enquérir (*s'*), *v. r.* (*à q. de qc.*) do-, wywiadywać się, wypytywać się, zasiągnąć wiadomość.
- Enquête, *f.* inkwizycja sądowa, *f.* roztrząsanie, słuchanie świadków, dowiadywanie się, śledzenie, *n.*
- Enquêteur (*s'*), *v. r.* (*de qc.*) pytać się, dowiadywać się.
- Enquêteur, *m.* sędzia indagujący, *m.*
- Euraciner, *v. n. et s' —, r.* wkorzenieć, *fig.* wkorzenieć się.
- Euragé, *ée, p. et a.* szalony, wściekły.
- Eurageant, *ante, a. fam.* szaleństwa nabawiający.
- Eurager, *v. n.* oszaleć, wściec się, szaleć.
- Enrayer, *v. a.* sprychować koło, hamować wóz łańcuchem, *fig.* zatrzymać się, położyć tamę.
- Enrayure, *f.* zaporą, *f.* łańcuch do hamowania woza; *m.* pierwsza bróda, *f.*
- Eurégimenter, *v. a.* formować półk, regiment.
- Enrégistrement, *m.* wpis, *m.* wpisanie, *n.*

- Enrégistrer, Enregitrer, *v. a.* wpi-
 sać, zapisać w protokół.
 Enrhumér, *v. a.* katar sprawować,
 s' —, *r.* kataru dostać.
 Enrichir, *v. a.* bogacić, zбога-
 cić, przydać, pomnożyć, *fig.*
 przy-, o-, zdobić, s' —, *r.* zбо-
 gacić się, namnożyć się.
 Enrichissement, *m.* zбоżacenie,
 przyozdobienie, *n.* ozdoba, *f.*
 Enrôlement, *m.* werbunek, za-
 ciąg, rejestr werbunkowy, wpi-
 sanie w tenże rejestr, *n.*
 Enrôler, *v. a.* werbować, zawar-
 bować, w rejestr werbunkowy
 wpisać, s' —, *r.* przystać do
 żołnierzy.
 Enrôleur, *m.* werbownik, *m.*
 Enroué, *é, a.* chrapliwy, ochra-
 piały.
 Enrouément, *m.* chrapka, ochrzy-
 płość, *f.*
 Enrouer, *v. a.* chrapkę etc. sprawić,
 s' —, *r.* ochrzypnąć, o-
 chrapieć.
 Enrouiller, *v. a.* zardzewiać, *fig.*
 tępić, s' —, *r.* za-, rdzewieć,
fig. tępić.
 Enroulement, *s. m.* w *archit. i*
ogrodnict. zwiłanie, ozdoba
 nakształt węzownicy mierni-
 czej.
 Enrouler, *v. a.* zwinąć.
 Enrubaner (s'), opiąć się wstą-
 żkami.
 Enrue, *f.* szeroka, głęboka bró-
 zda, *f.*
 Ensablement, *m.* piaski, *m. pl.*
 Ensabler, *v. a.* wpędzić statek
 na piaski.
 Ensacher, *v. a.* w wór włożyć,
 wsypać.
 Ensade, *s. f.* gatunek figowego
 drzewa w niższej Etyopii,
 z kory jego wyrabiają materye.
 Ensafrauer, *v. a.* farbować sza-
 franem.
 Ensaisinement, *s. m.* wprowa-
 dzenie kogo do possessyi.
 Ensaisiner, *v. a.* wprowadzić,
 oddać komu lenność, wpro-
 wadzić kogo do possessyi, o-
 sadzić.
- Ensanglanter, *v. a.* skrwawić,
 krwią zbroczyć.
 Enseigne, *f.* znak, *m.* chorą-
 giew, *f.*
 Enseigne, *m.* chorąży, *m.*
 Enseignement, *m.* nauka, *f.* przy-
 kazanie, *n.*
 Enseigner, *v. a.* (*qc. à q.*) uczyć,
 nauczyć kogo czego, pokazać,
 powiedzieć komu co.
 Ensel, *adj.* w *chirurgii* żegadło
 z końcem szpadowym do a-
 pertur.
 Ensellé, *é, a.* cheval —, koń
 z grzbieciem wgiętym.
 Ensemble, *ad.* razem, oraz, ze
 sobą, tous —, wszyscy razem,
 — *m.* całość, *f.*
 Ensemencement, *m.* za-, sia-
 nie, *n.*
 Ensemencer, *v. a.* zasiać.
 Enserrer, *v. a.* zamknąć na klucz.
 Ensillement, *s. m.* w *archit.*
 miejsce między oknami a pa-
 wimentem gdy od trzech stop
 iest mniejsze.
 Ensevelir, *v. a.* pochować umar-
 łego, *fig.* schować, zagrzebać,
 skryć.
 Ensevelissement, *m.* pochowanie
 umarłego, *n.*
 Ensiforme, *adj.* w *botanice* o li-
 ściach mieczykowy, co ma
 kształt miecza z boków ostrego.
 Ensimage, *s. m.* smarowanie oli-
 wą albo tłustością materye do
 postrzygania.
 Eusimer, *v. a.* smarować mate-
 rye oliwą albo tłustością do
 postrzygania.
 Ensorceler, *v. a.* oczarować, *fig.*
 ująć, zachwycić.
 Ensorceleur, *m.* czarownik, *m.*
 Ensorcèlement, *m.* oczarowanie,
n. czary, *m. pl.*
 Ensoufrer, *v. a.* siarkować, na-
 siarkować, siarką napuszczać.
 Ensouffrir, *s. m.* zawarcie we
 farbnierni, gdzie materye weł-
 niane i iedwabne do wybielenia
 nad zapaloną siarką zawiesz-
 szone bywają.
 Ensouple, Ensuble, ou Ensuple,

- s. f.* wał krosienny do osnowy, — rama haftarska.
 Ensouplean, *s. m.* utok, wał krosienny mały.
 Ensoyer, *v. a.* wkręcić iedwab do dratwy, którą trzewiki szyją.
 Ensuble, *s. f. v.* Ensouple.
 Ensuite, *prp. de.... et ad.* według, podług, potem.
 Ensuivant, następnie.
 Ensuivre (*s'*), *v. r.* iść za czém, następować, (*de qc.*) pochodzić.
 Ensuple, *s. f. v.* Ensonple.
 Ensuples, *pl.* główniejsze narzędzia do haftowania.
 Entablement, *m.* T. gzyms, *m.*
 Entabler (*s'*), *v. pron.* w szkole iezdnej o koniu ce cheval s'entable —, koń ten tył w skoku przedzy podnosi aniżeli przód.
 Entacage, *s. m.* we fabryce axamitu dowcipne bardzo urządzenie prętów do wału krosiennego zastosoowanych, utrzymujących axamit byuaymnieygo nienadweręziając.
 Entacher, *v. a.* zarazić, zepsuć, (*vieux*).
 Entailler, Entaillure, *f.* karb, *m.* fuga, *f.* nacięcie, *n.*
 Entailler, *v. a.* naciąć, nakarbować.
 Entaillure, *s. f. v.* Entaille.
 Entamer, *v. a.* począć, odkroić, drasnąć, zadrasnąć, zranić, fig. zacząć, se laisser —, dać się odwieść od czego, dać się uwieść.
 Entamure, *f.* brzeżek, *m.* kromka, *f.* zadzierg, *m.* zadraśnienie, *n.*
 En tant que, *c.* ile, iako.
 Entassé, *éc. p.* et *a.* w kupę ułożony, skupiony, *fam.* homme entassé, człowiek otyły małego wzrostu, *m.*
 Entassement, *m.* układanie w kupę, skupienie etc., *n.*
 Entasser, *v. a.* w kupę układać, skupić, gromadzić, pomnażać.
 Ente, *f.* zrzaz, *m.* latorośl do

- szczepienia, *f.* szczep, *m.* drzewo szczepione, *n.*
 Entes, *pl.* ptaki wypchane dla przywabienia innych ptaków tegoż gatunku.
 Entées, *s. f. pl.* u łowców łajno ielenie.
 Entéléchie, *s. f.* T. dydaktyczny wydoskonalenie rzeczy iakiey.
 Entement, *s. m.* szczepienie drzew.
 Entendement, *m.* rozum, *m.* zrozumienie, pojęcie, *n.* rozsądek, *m.*
 Entendeur, *s. m.* ten co słyszy i dobrze rozumie, *a bon entendeur peu de paroles*.
 Entendre, *v. a.* słyszeć, rozumieć, zrozumieć, pojąć, myśleć, spodziewać się, — *n.* chcieć, (*à qc.*) zezwolić, pozwolić na co, donner à —, dać znać, dać do zrozumienia co komu, s'—, *r.* znać się, rozumieć, dać poznać, (*à* albo *en qc.*), znać się na czém, bydź w czém biegłym, (*avec qq.*) porozumiewać się, mieć porozumienie z kim, celà s'entend, to się rozumie, przytem żadney nie masz wątpliwości.
 Entendu, *ne, p.* et *a.* słuchany, zrozumiany, pojęty etc., biegły, rozłożony, rozporządzony, faire l'—, udawać mądrego, trzymać wiele o sobie, mal —, niewyrozumienie, *n.* bien —, *ad.* bardzo, iak naylepiey, bien — que, *c.* pod tym warunkiem, żeby.
 Entente, *f.* sens, *m.* znaczenie słowa, *n.*
 Enter, *v. a.* szczepić drzewo, wfügować, zaczopować.
 Enterinement, *s. m.* approbacya, roboracya, potwierdzenie sądowe.
 Entériner, *v. a.* sędownie przyjąć, potwierdzić.
 Entérocele, *f.* T. kiła, raptura, opadnienie kiszki do mosznego worka.
 Entérocystocèle, *s. f.* kiła pęcherzowa z poprzedzającą połączenia.

Entéro
 duu
 bywa
 zło
 Entéro
 zło
 Entéro
 kiszki
 Entéro
 mosz
 czoła
 Entero
 pępkow
 natery
 Entéro
 trność
 Entéro
 niowa
 Entéro
 wa
 Entéro
 sek
 Entéro
 z naros
 Entéro
 Entér
 nisko
 Entere
 marleg
 Entere
 lego,
 chwowa
 s'—,
 Entér
 ślepio
 Entéte
 etwo
 Entéte
 znać
 man
 prz
 wę,
 Enté
 skai
 rzen
 Enté
 telu
 tyz
 Enté
 w z
 Enté
 Entiel
 (de

- Entéroépiplocele, *s. f.* kiła z kałduu czyli błony trzewa okrywaiący (*epiploon*) i kiszek złożona.
- Entéroépiplomphale, *s. f.* kiła pępkowa, z *epiploonu* i kiszek złożona.
- Entérographie, *s. f.* opisanie trzew, kiszek.
- Entérohydrocele, *s. f.* puchlina moszowego worka z kiłą połączona.
- Enterohydromphale, *s. f.* kiła pępkowa z trzew i wodnistey materyi złożona.
- Entérologie, *f.* nauka o wnętrznościach, *f.*
- Entéromérocèle, *s. f.* kiła goleńiowa.
- Entéromphale, *s. f.* kiła pępkowa.
- Entéroraphie, *s. f.* zszywanie kiszek.
- Entérosarcocèle, *s. f.* rodzaj kiły z narością.
- Entérotomie, *f.* operacya kiszek, *f.*
- Enterré, *é, p. et a.* pochowany, nisko leżący.
- Enterement, *m.* pochowanie umarłego, *n.* pogrzeb, *m.*
- Enterrer, *v. a.* pochować umarłego, zakopać, *fig.* troskliwie chować, — *qq.* przeżyć kogo, *s'* —, *r.* oddalić się od świata.
- Entété, *é, a. (de qc.)* nięty, zaślepiiony czém.
- Entêtement, *m.* upór, *m.* dziwactwo, *n.*
- Entêter, *v. a.* zawrócić, pomieścić głowę, *fig.* zaślepić, omamić, *s'* —, *r. (de qc.)* zaprzatnąć, nabić sobie czém głowę, upornie na czém obstawać.
- Enthlasis, *s. f.* w *chirurgii* uciśkanie czaszki głowicy z uderzeniem i złamaniem kości.
- Enthousiasme, *m.* zapal, *m.* natchnienie, zachwycenie, fanatyczne uprzedzenie czego, *n.*
- Enthousiasmer, *v. a.* zachwycić, w zachwycenie wprawiać.
- Enthousiaste, *m. et f.* fantastyk, *m.*
- Entiché, *é, a.* nagnity, *fig. fam. (de qc.)* zarażony czém.
- Entier, *ière, a.* cały, nierozdzielony, zupełny, doskonały, uporny, uparty, *cheval* —, ogier, *m. en son* —, *en leur*, nieodmiennie, w całkowitości, — *m.* liczba całkowita, *f.*
- Entièrement, *ad.* wcale, zupełnie, doskonale.
- Entiquites, *v.* Entychites.
- Entité, *s. f.* T. *dydaktyczny* ieststwo, istność, istota.
- Entoilage, *m.* płótno cienkie koronkami obszyte, *n.* koronki na krosnach robione, *f. pl.*
- Entoiler, *v. a.* płótno etc. obszyć koronkami, podkleić płótnem.
- Entoir, *m.* nożyk do szczepienia, *m.*
- Entoiser, *v. a.* sążniami mierzyć, układać.
- Entomolithes, *s. m. pl.* kamienie łupne, na których dają się widzieć piętna rozmaitych owadów.
- Entomologie, *f.* nauka o owadach, *f.*
- Entomologiste, *s. m.* człowiek biegły w nauce o owadach, — autor piszący o owadach.
- Entomophage, *s. m.* owadożerny, karmiący się owadami.
- Entomotraces, *s. m. pl.* w *hist. nat.* rodzaj zwierząt skorupiających, których pokrycie z rogu albo błony na kilka dzieli się części.
- Entomotilles, *s. m.* w *hist. nat.* rząd owadu pszczołowego, mającego cztery skrzydła pargaminowe lub błonkowe, który iaia swoje w robakach innego owadu składa.
- Entonnement, *m.* nafasowanie, układanie etc. w beczki, *n.*
- Entonner, *v. a.* nafasować, układać, wlewać, wsypać w beczki, zacząć pieśń, zanócić, *s'* —, *r.* zatrzymać się (o wietrze).
- Entonnoir, *m.* leiek, *m.*
- Entorse, *f.* wywinienie członka, *n. fig.* donner une — à *qq.*, spełźnić zamiary czyie.

- Entortillé, *éc.*, zawinięty, kędzierzawy, w loczki ułożony (o włosach), *fig.* zawily.
- Entortillement, *m.* winienie się, *n. fig.* zawitość w stylu, *f.*
- Entortiller, *v. a.* obwijać, okręcać, *fig.* zawilo pisać, *s' —, r.* wic się, obwijać się, zawiklać się.
- Entourage, *s. m.* ozdoby około pierścieni, klejnotów etc.
- Entourer, *v. a.* opasać, otoczyć, ogrodzić.
- Entournure, *f.* króy, *m.* wykrojenie rękawa, *n.*
- Entours, *m. pl.* okolica, *f. fig.* najblizsze otoczenie, *n. à l'entour, ad.* w koło, w okręgu, w obwodzie.
- Entr'accuser (*s'*), *v. n.* wzajemnie się oskarżać.
- Entr'acte, *m.* scena inna między dwiema aktami, *f.*
- Entr'aider (*s'*), *v. r.* dopomagać sobie wzajemnie.
- Entrailles, *f. pl.* wnętrzości, *f. pl. fig.* litość, miłość, — de la terre, wnętrzości ziemi, *n. pl.*
- Entr'aimer (*s'*), *v. r.* wzajemnie się kochać.
- Entr'ainant, *ante, a. fig.* uymu-iać.
- Entr'ainement *m.* zaięcie, zabranie, uymowanie, uięcie, *n.*
- Entr'ainer, *v. a.* zawlec, zabrać, odpędzić, *fig.* uiać, wabić, ciągnąć do siebie, — *avec soi,* prowadzić ze sobą, mieć skutek.
- Entrait, *s. m.* ucieślow podciąg, tram w budowaniu wszystkie inne balki zwierający i wiązający.
- Entrant, *ante, a.* miły, uprzemy.
- Entr'appeler (*s'*), *v. r.* wzajemnie się wołać.
- Entrapeté, *éc, adj. w architek.* wypuszczony ze szczytu albo z wierzchu murowego.
- Entravaillé, *éc, adj. w herbach* ptak z rozpostartemi skrzydła-

- mi, przez które laska przechodzi.
- Entraver, *v. a.* wyprężyć, ściagać, związać, zawiązać, więzywać, *fig.* wolność, bieg rzeczy i akcie hamować.
- Entr'avertir (*s'*), *v. r.* wzajemnie uwiadamiać, sobie donosić.
- Entraves, *f. pl.* pęta, *n. pl.* hamulec, *m. fig.* Entrave, przeszkoda, zawada, *f.*
- Entravon, *s. m.* krążek skórzany, który się na pęcinie koniowi wkłada dla podniesienia nogi lub powalenia konia.
- Entre, *prp.* między, entr'autres, pomiędzy innemi, *d' —, z.*
- Entre-baillé, *a.* na pół otwarty.
- Entre-baiser (*s'*), *v. r.* całować się wzajemnie.
- Entrebandes, Entrebates, *f. pl.* krayka, *f.*
- Entrebas, *m.* niejednokowa robota materii tkaney, *f.*
- Entr'chat, *m.* zakładanie nóg na krzyż w podskoku, *n.*
- Entre-choquer (*s'*), *v. r.* wzajemnie na się uderzyć, trącić się, *fig.* wzajemnie się sprzeciwiać, nawzajem bydz sobie przeciwnym, szkodzić sobie.
- Entre-colonne, Entre-colonnement, *m.* międzystupie, międzysztupie, *n.*
- Entre-côte, *m.* sztuka żebrowa ze środka, *f.*
- Entrecoupe, *s. f. w archit.* wyłamanie rogu muru, iako w ulicach, dla lepszego nawrotu wozami.
- Entrecouper, *v. a.* przerywać, *fig.* przerywać, *s' —, r. fig.* przerywać sobie, — la gorge, karki sobie łamać, kłócić się.
- Entre-deux, *m.* międzymiejsce, *n.* rzecz między dwiema rzeczami znajduiąca się, ściana przegradzająca, przegroda, *f.* przepirzenie, *n. ad.* między.
- Entre-donner (*s'*), *v. r.* nawzajem sobie dawać.
- Entrée, *f.* wchód, wstęp, wjazd, przystęp, przetwór, *m.* wejście, wstąpienie, zaczęcie, *n.* począ-

- tek, *m.* pierwsze potrawy, *f. pl. fig.* okazy, *f.* powód, pochop, początek, *m.* d' —, de jen, *ad.* z początku, zaraz na początku, entrées, *pl.* cło od inwekt, *n.*
- Entrefaites, *f. pl.* dans ces —, sur ces —, tym czasem, wtém, po ten czas.
- Entre-frapper (*s'*), *v. r.* na wzajem się bić.
- Entregent, *m. fam.* sposób postępowania, *m.* grzeczność, *f.*
- Entr'égorgier (*s'*), *v. r.* na wzajem się zabijać.
- Entrelacement, *m.* przeplatanie, *n.* przeplatanka, *f.*
- Entrelacer, *v. a.* przeplatać, *fig.* wnieść.
- Entrelacs, *m.* przeplatanka, flo-ryzowana robotą, *f.*
- Entrelardé, *éc. a.* przerastały.
- Entrelarder, *v. a.* szpikować.
- Entre-ligne, *f.* miejsce między dwiema wierszami, *m.* wiersz między dwa inne wpisany, *m.*
- Entre-lire, *v. a.* czytać niedoskonalie, przez połowę.
- Entre-luire, *v. n.* świecić się przez co, przenikać.
- Entre-manger (*s'*), *v. r.* wzajemnie się pożerać.
- Entremêler, *v. a.* przymieszać, przyczynić, dodać co do czego, *fig.* pomieszać z czém, *s'* —, *r. fam. (de qc.)* mieszać się w co.
- Entremets, *m.* noszenie potraw ostatnie, *n.*
- Entremetteur, *m.* pośrednik, *m.*
- Entremetteuse, *f.* pośredniczka, *f.*
- Entremettre (*s'*), *v. r.* wdawać się, wtrącać się w co, (*de qc.*) u-
dadź się za czém, mieszać się w co.
- Entremise, *f.* pośrednictwo, *n.*
- Entre-noeud, *s. m.* w botanice miejsce między dwiema sęc-
czkami na gałązce.
- Entre-nuire (*s'*), *v. r.* wzajemnie sobie szkodzić.
- Entrepas, *m.* kłus koński, *m.*
- Entre-percer (*s'*), *v. r.* wzajemnie się przebić, przerwać.
- Entre-pont, *s. m.* na okręcie piętro między dwiema pokładami.
- Entreposer, *v. a.* złożyć w skład towary.
- Entreposeur, *m.* dozorca składu, *m.*
- Entrepôt, *m.* skład, *m.*
- Entreprenant, *ante. a.* odważny, śmiały, zuhwały.
- Entreprendre, *v. a.* podjąć się czego, przedsięwziąć, postanowić, (*qq.*) napastować, napadać kogo, (*sur qc.*) dybać, czuwać na co, wdzierać się, wrywać się w co, targać się na co, — sur la vie de *qq.*, stać komu na życie, na gardło.
- Entrepreneur, *m. euse, f.* podejmujący się czego, najmacz, *m.*
- Entrepris, *ise, p. et a.* podjęty, przedsięwzięty, opanowany, chromy, kulawy.
- Entreprise, *f.* podjęcie się czego, *n.* zamysł, uszczerbek, *m.*
- Entre-quereller (*s'*), *v. r.* wadzić się, kłócić się ze sobą.
- Entrer, *v. n.* wchodzić, wstępować, wieść lzać, wbiegać etc., *en qc.*, zacząć co, wdadź się w co — dans l'esprit, przyśdź do głowy, na myśl przycho-
dzić; — en comparaison, póysdź w porównanie, — dans le d'e-
tail de *qc.*, wchodzić w nay-
drobniejsze szczegóły, śledzić iak naydokładniey, — à table, zasieść do stołu, — en reli-
gion, wstąpić do zakonu, — en chaire, wstąpić na ambonę, — en colère, rozgniewać się, — en charge, wstąpić na godność, — en exercice, zacząć urzędem zawiadywać, — en jeu, dostać się do dobitki, zabić w grze.
- Entre-repondre (*s'*), *v. r.* odpow-
wiałać sobie.
- Entre-sabords, *s. m. pl.* na okrę-
cie miejsca między strzelnicami do armat.
- *Entre-sécourir (*s'*), *v. r.* wzaje-
mnie się wspierać, przyśdź na pomoc, pomagać.
- Entre-sol, *m.* międzypiętrze, *n.*
- Entre-sourcil, *m.* miejsce między brwiami, *n.*
- *Entre-suivre (*s'*), *v. r.* na-
stępować po sobie.

- Entretaille, *s. f.* w tańcu krok, w którym jedna noga stawia się na miejscu drugiej, — w sztychowaniu cienki sztrych między dwiema grubszymi poprowadzony.
- Entre-tailler (*s'*), *v. r.* o koniu strychować się, kiedy koń jedną nogą zawadza o drugą i t^m się kaleczy.
- Entretailure, *s. f.* rana od strychowania się końskiego.
- Entretemps, *m.* czas między dwiema czasami, *m.* tym czasem.
- Entretènement, *m.* wyżywienie, *n.*
- *Entretenir, *v. a.* trzymać co w kupie, do kupy, żywić, opatrywać, w dobrym stanie trzymać, utrzymywać, zachowywać, bawić, zatrzymywać, — *gg.*, bawić kogo, czas skracać komu, *s'* —, *r.* bawić się, rozmawiać, utrzymywać się, opatrywać się, *s'* — *de qc.*, mówić, rozmawiać o cz^{em}.
- Entretenu, *ue, par. et adj.* utrzymywany, — w herbariach kilka kluczków etc. poszczepianych rękojeściami.
- Entretien, *m.* wikt, *m.* wyżywienie, utrzymywanie, opatrywanie, *n.* zabawa, rozmowa, *f.*
- Entrétoile, *s. f.* koronka wszywana w sukni dla ozdoby.
- Entretoise, *f.* rygiel, *m.*
- *Entrevoir (*s'*), *v. a.* postrzedz, zobaczyć, *fig.* pomiarkować, poczuć, *s'* —, *r.* wzajemnie się odwiedzić, widzieć, zgromadzić się celem umawiania się o co.
- Entrevous, *s. m.* miejsce między dwiema balkami w suficie albo podłodze.
- Entrevue, *f.* schadzka, rozmowa, *f.* widzenie się z kim na umowę czego, *n.*
- *Entr'ouir, *v. a.* usłyszeć co niewyraźnie.
- Entr'ouvert, *erte, a.* na pół otwarty.
- Entr'ouverture, *s. f.* choroba końska z wywinienia bark czyli z wpleczenia.
- *Entr'ouvrir, *v. a.* trochę na pół otworzyć, odemknąć, otworzyć, roztworzyć się (o ziemi i t. d.).
- Enture, *f.* zarżnięcie w drzewie w które się latorośl szczepi, *n.*
- Entychites, *s. m. pl.* kacerze naśladowcy Symona czarownika w pierwszym Chrześcijaństwie wieku.
- Enucléation, *s. f.* we farmacji wyjęcie ziarna czyli jądra z owocu iakiego.
- Enula-campana, ou Enule, *s. f.* oman, ziele.
- Enumération, *f.* opowiadanie, liczenie, *n.*
- Enumérer, *v. a.* w porządku liczyć, opowiadać.
- Enurésie, *s. f.* w medyc. cieczenie uryny, nieutrzymanie uryny.
- Envahir, *v. a.* naiechać, napaść, wtargnąć, zabrać, dobyć mocą.
- Envahissement, *m.* napaść, *m.* napaदनienie etc., *n.*
- Envaler, *v. a.* sieć rybią rozdziergać.
- Envélotier, *v. a.* siano w kupki na łąkach układać.
- Envelope, *f.* powłoka, *f.* obwicie, okrycie, *n.* koperta, *f.*
- Enveloppement, *m.* obwinienie, uwinienie, *n.*
- Enveloper, *v. a.* uwinąć, obwinąć co w co, *fig.* pokrywać, — *gg.*, obtoczyć, zawikłać, wciągnąć w co kogo.
- Envenimé, *ée, par. et adj.* zatruty iadem, *fig.* uszczypliwy, złośliwy.
- Envenimer, *v. a.* truć, iadem napszczać, *fig.* psuć, gorszym robić, podszczuwać, rozziążyć, rozgniewać.
- Enverger, *v. a.* u koszownika pleść z wici, prątków, gałązek etc.
- Enverguer, *v. a.* do rey żagle przyprawić.
- Envergure, *s. f.* przyprawianie żagłów do rey albo drągów masztowych, — cała szerokość rozpstartych skrzydeł lecącego ptaka, — rodzaj ptaka morskiego.
- Envers, *prp. ku.* — *m.* nice sukna etc., *pl.* à l' —, *ad.* opak, na opak, opacznie, tomber à l' —,

- upaśdź w znak, *fig.* aller à l'—, rozbić się, pójść na powrot, podpadać, niknąć, ubywać.
- Envi, *m.* à l'—, *ad.* ubiegając się, na wysięgi.
- Envie, *f.* nienawiść, zazdrość, żądza, chęć, pożałdliwość, *f.* znamie, *n.* zanokcica, *f.*
- Envié, *éé*, *par.* et *adj.* szukany, pożądany, — poste, emploi très-envié, — mieysce, urząd o który się dobiiają.
- Envieilli, *ie*, *a.* zestarzały, *fig.* zastarzały, wkorzeniony.
- Envier, *v.* *a.* zazdrościć co komu, pragnąć, żądać czego.
- Envieux, *euse*, *a.* zazdrozny, zazdrościwy.
- Envilasse, *f.* gatunek hebanu, *m.*
- Enviné, *éé*, *a.* winem pachnący.
- Environ, *ad.* et *prp.* około, koło, do.
- Environner, *v.* *a.* otoczyć, opasać, obwodzić, obstąpić.
- Environns, *m. pl.* okolica, *f.*
- Envisager, *v.* *a.* w oczy komu spóyrzec, patrzeć, *fig.* przypatrzeć się czemu, wskroś przyrzeć.
- Envoi, *m.* za-, prze-, postanie, *n.*
- Envoiler (s'), *v.* *r.* skrzywić się, zgiąć się (o żelazie).
- Envoisiné, *éé*, *a. fam.* sąsiady mający.
- Envoler (s'), *v.* *r.* wy-, od-, ulecieć.
- Envoûtement, *m.* oczarowanie woskowym obrazkiem, *n.*
- Envoûter, *v.* *a.* przez czary woskowym obrazkiem kogo zgubić.
- Envoyé, *m.* poseł, *m.*
- Envoyée, *f.* posłowa, *f.*
- Envoyer, *v.* *a.* za-, prze-, wy-, posłać.
- Eole harp, ou Harpe d'eole, *s. f.* harmonika wietrzna, instrument w kształcie pudełka naciągnięty strunami, który postawiony w oknie otwartém przyjemne wydaie tony.
- Eolide, *s. f.* w *hist. nat.* rodzaj mięczaków z rzędu dychawkowatych.
- Eolien ou Eolique, *adj.* ieden z pięciu dyalektów języka greckiego, którym *Safo* pisała.
- Eolipyle, *s. m.* pędziwiatr, kula próżna metalowa z małym otworem, przez który wiatr moczny się wyrывa, kiedy na węglach dobrze rozpalonych nalana wodą rozegrzana zostanie.
- Epacte, *f.* Epakta, liczba dni iedenastu, któremi rok słoneczny przewyższa rok księżycy, *f.*
- Epagneul, *m.* eule, *f.* pies Bonończyk, *m.*
- Epagogue, *s. f.* w *chirurgii* zrośnienie naturalne ran.
- Epagoménes, *s.* et *adj. m. pl.* w *chronol.* pięć dni, które Egipcyanie i Chaldecyzcy, dzielący rok na 12 miesięcy po dni 30 mających, do liczby 360 dodawali dla dopełnienia 365 dni słonecznego okręgu.
- Epais, aisse, *a.* gęsty, gruby, rzęsiasty, *fig.* prosty, nieobyczajny, głupi.
- Epaisseur, *f.* grubość, gęstość, rzęsiistość, głębokość, *f.*
- Epaisir, *v.* *a.* zgęszczać, — *n.* et s'—, *r.* z-, gęścić, zgęstnić, zsiadać się.
- Epaissement, *m.* zgęstnienie, zgęszczenie, *n.*
- Epamprement, *m.* obrywanie liścia winnego, *n.*
- Epamprer, *v.* *a.* obrywać liście winne.
- Epanchement, *m.* wy-, rozlanie, *n. fig.* — du coeur, wylanie serca, poufale udzielenie, wynurzenia swych myśli, *n.*
- Epancher, *v.* *a.* wy-, rozlać, *fig.* — son coeur, wylać swoje serce przed kim, wynurzyć swe myśli.
- Epanchoir, *s. m.* dziura, przez którą w kanale przecieka woda.
- Epandre, *v.* *a.* rozproszyć, rozsytać, rozpościerać, rozszerzać, rozgłaszać, dać wyciec, s'—, *r.* rozlewać się, szerzyć się, rozgłaszać się.
- Epanorthose, *s. f.* w *krasomowst.* poprawienie swej mowy dowodami pewniejszymi.
- Epanouir, *v.* *a. fig.* — la rate, cieszyć się, ucieszyć się, s'—, *r.* rozwiać się, rozpukać się,

- rozkwitnąć, *fig.* rozmarszczać się, rozweselać się.
- Epauouissement, *m.* rozwiianie się kwiatów, rozkwitnienie, *n.* *fig.* wylanie serca, *n.*
- Eparget, *m.* s. gatunek siana, którego ziarna zastępują owies.
- Epargnant, *ante, a.* oszczędny.
- Epargne, *f.* oszczędność, rzecz oszczędzona, *f.*
- Epargner, *v. a.* oszczędzać, chować, *fig.* — *qq.*, ochraniać kogo, uwolnić kogo od czego, ochraniać, zachować, *s'* —, *r.* szanować się, ochraniać się.
- arpiller, *v. a.* rozpraszać, rozrzucać, rozwiewać, *fig.* trwonić, niepotrzebnie wydawać.
- Eparc, *arse, a.* utrzoszony, — *m.* drag proporców, banderowy, *m.* — *d'une ridelle*, szczeble przy drabinie wozowej, *m. pl.*
- Eparvin, Epervin, *s. m.* ochwat koński, od którego konie kula wieją, *choroba.*
- Epaté, ée, *a. nez* —, nos gruby, płaski, *m. verre* —, kieliszek Ez odtłuczoną nóżką, *m.*
- Epatement, *s. m.* w marynarce kąt między masztem i linami z obu stron go utrzymującami, — przestrzeń dolna między temiż linami a masztem.
- Epaufure, *s. f.* u mularzy odtupek z niedozoru od kamienia odkupyany.
- Epaulard, *s. m.* wielka ryba morską kształtu Delfina, lecz daleko większa.
- Epaule, *f.* ramie, *n.* łopatka, *f. prêter l'* — à *qq.*, bydź komu pomocnym.
- Epaulée, *f.* potrącanie, popychanie ramieniem, *n.*
- Epaulement, *m.* przedpierzścień, *m.* przedramie, *n.*
- Epauler, *v. a.* ramie, łopatkę wywinąć, *fig.* wspierać, dopomagać, — *un camp*, zastąpić obóz.
- Epaulette, *f.* ramiączko u sznurówki etc., *n.* naramiennik, *m.* szlufa, *f.* szew naramienny, *m.*
- Epauliere, *s. f.* część zbroi żoł-

- nierza konnego, przykrywająca ramie.
- Epaulies, *s. f. pl. u starożytn.* drugi dzień po weselu u Greków, w którym, nowo zaślubiona do mieszkania męża swiego przenosiła się.
- Epaure, *s. f.* balki w pokładzie okrętowym.
- Epave, *a.* błędny, opuszczony, — *f.* rzecz opuszczona, nieczyja, *f. droit d'* —, prawo na rzeczy od morza wyrzucone, *n.*
- Epeautre, *m.* orkisz, *m.* szpetta, *f.*
- Epée, *f.* szpada, *f. fig.* żołnierka, *f.* żołnierstwo, *n.* mettre l' — à la main, dobydź szpady, — *de mer*, ostropysk, *m.* (ryba).
- Epeiche, *f.* gatunek dzięcioła.
- Epeler, *v. a.* syllabizować.
- Epellation, *f.* syllabizowanie, *n.*
- Epeuthèse, *s. f.* umieszczenie litery pośrodku słowa, *np. religio* zamiast *religio*.
- Eperdu, ue, *a.* zdumiały, przełknięty.
- Eperdument, *ad.* strasznie, okrutnie, szalenie.
- Eperlan, *s. m.* sztyńka, ryba koścista, skrzelowata, brzuchopłetwa, z rządu łososiowych.
- Eperon, *m.* ostroga, *f.* koguta pazur wielki, *m.* marszczki przy oku, *f. pl.*
- Eperonné, ée, *a.* marszczki mający, przy ostrogach.
- Eperonnier, *m.* ostrogarz, *m.*
- Epervier, *m.* krogulec, *m.* sieć, siatka do łowienia ryb, *f.*
- Ephèbe, *m.* młodzieniec, *m.*
- Ephèdre, *m.* zapasnik niemający przeciwnika (u Greków), *m.*
- Ephélides, *f. pl.* piegi, *pl.*
- Ephémère, *a.* dzień tylko jeden, albo *fig.* krótki czas trwający, iętka, *f.* — *m.* robaczek iednodniowy, *m.*
- Ephémérides, *f. pl.* dziennik, *m.* tablice astronomiczne, w których bieg gwiazd każdodziennie oznaczony bywa.
- Ephemérine, *s. f.* sit, sitowie roślina.
- Ephésiennes (lettres), *s. f. pl.* li-

tery cudowne na koronie, pasie i nogach posągu Dyany w Efezie wyrzute.

Ephésies, *s. f. pl.* święta w Efezie na cześć Dyany.

Ephestrie, *s. f. u Greków* zwierzcchnia odzież żołnierza.

Ephestries, *pl.* święta w Tebach ustanowione na cześć Tirezasza.

Ephetes, *s. m. pl.* urzędnicy w Atenach, których obowiązkiem było dośledzać przypadkowego zabójstwa.

Ephialtes, *m. v.* Cauchemar.

Ephidrose, *s. f. w medyc.* zbyteczny pot.

Ephippium, *s. m.* koncha morska nazwana *siodło polskie*.

Ephod, *s. m.* ubiór kapłański u żydów.

Ephores, *s. m. pl.* eforowie, sędziowie Spartanicy.

Ephryades, *s. f.* nimfy wodne, boginie.

Epi, *m.* kłos, *m.* czupryna u konia, *f.* épis, *pl.* haki, kolce żelazne u krat etc., *pl.*

Epiale, *a. f.* fièvre —, T. gorąca febra, *f.*

Epian, zwyczajnie Pian, *s. m.* choroba podobna w Ameryce bardzo podobna do choroby wenerycznej.

Epicarpe, *s. m. w medyc.* plastr rozmiękczający do pulsu przykładany w gorączce.

Epicaume, *s. m.* ranka na zrenicy.

Epice, *f.* korzenie, *m. pl.* pain d' —, piernik, *m.* Epices, *pl.* *fig.* sądowe, pamiętne, *n.*

Epices, *s. f. pl.* dawniej konfitury, które sędziom w podarunku dawano, później datek ten zamienił się na pieniądze czyli *salaria*.

Epicea, Epicia, *s. m.* iodła pospolita drzewo.

Epicède, *m.* pieśń żałobna, mowa pogrzebowa, *f.*

Epicene, *adj. w grammat.* słowa obu płciom wspólne, *np.* dziecko, orzeł, człowiek etc.

Epicer, *v. a.* korzeniami przyprawić, *fig.* wygórwać koszty sądowe.

Epicéastique, *a.* remèdes —, T. lekarstwa usmierzające, *n. pl.*

Epicerie, *f.* korzenie, *pl.* handel korzenny, *m.*

Epichérème, *s. m. w logice* konkluzja pierwszą albo drugą propozycją lub obie razem dowodząca.

Epicier, *m. ière, f.* korzennik, *m.*

Epicombes, *m. pl.* bukiety, które w Konstantynopolu rzucał senator ludowi wraz ze złotą i srebrną monetą w czasie wywieścia Cesarza z kościoła.

Epicraue, *s. m.* to co czaszkę głowią otacza.

Epicrase, *s. f. w medyc.* sposób leczenia stopniami za pomocą usmierzających lekarstw.

Epicrène, *s. f.* święto obchodzone u Lacedemończyków.

Epicurien, *m.* Epikureyzyk, *fig.* lubieżnik, człowiek o zabawach tylko i roskoszy myślący, *m.*

Epicurisme, *s. m.* nauka, moralność Epikura, — życie roskoszne.

Epicycle, *s. m. u dawnych astron.* małe koło do wytłumaczenia biegu gwiazd, szrodek jego położony był na obwodzie większego koła.

Epicycloide, *s. f. w ieometrii* rodzaj koła na inném kole w ruchu będącego, linią ztąd pochodząca.

Epicyème, *s. m.* ou Epicyèse, *s. f. w medyc.* płód na płód, — powtórne poczęcie przed narodziem.

Epidémie, *f.* zaraza, *f.*

Epidémique, *a.* zaraźliwy.

Epidendres, *s. f. pl.* podszewnica, gatunek rośliny korzenia właściwego nie mający, czepia się drzew i po innych się wije, czasem do dziesięciu łokci wysokości, liście okrągło podługne, kwiat zielonawo żółty.

Epiderme, *m.* T. skóra zwierzcchnia, *f.*

- Epidèse**, *s. f.* w chirurgii zawiązanie rany.
- Epidesme**, *s. m.* w chirurgii nawiązka na rany.
- Epididyme**, *s. m.* w anatom. gruczoł twardy i biały z długich nitek złożony nad jądrem u zwierząt.
- Epidotes**, *s. m. pl.* w mitologii bogowie obecni przy narodzeniu dzieci.
- Epier**, *v. n.* kłosa puszczać.
- Epier**, *v. a.* wy-, śpiegować, P'occasion, upatrzeć czas, porę.
- Epierrer**, *v. a.* wybierać kamienie z czego.
- Epien**, *m.* oszczep łowczy, *m.*
- Epigamie**, *s. f.* u starożytność zawierania związków małżeńskich między iednym a drugim miastem w Grecyi, w przymerzach oznaczona.
- Epigastre**, *m.* T. słabizna brzuchowa, *f.*
- Epigeonner**, *v. a.* u mularzów samym tylko gipsem co polepić.
- Epiglote**, *m.* T. czopek, ięzyczek, *m.*
- Epigloute**, *s. f.* w anatomii wyższa część uda.
- Epigramme**, *f.* fraszka, *f.* — *matique*, *a.* fraszkopisarSKI, — *matiste*, *m.* fraszek pisarz.
- Epigraphe**, *f.* napis; *m.* moto, *n.*
- Epilepsie**, *f.* Epilepsya, *f.* kaduk, *m.* wielka choroba, *f.*
- Epileptique**, *a.* wielką chorobę cierpiący, do niej należący.
- Epiler**, *v.* Dépiler.
- Epilobe**, *s. m.* wierzbówka *rosłina*.
- Epilogue**, *m.* Epilog, *m.* zakończenie mowy, *n.* zakończająca mowa, *f.* zakończenie, *n.*
- Epiloguer**, *v. n. et a. fam.* ganić, przyganiać, krytykować.
- Epilogueur**, *m. fam.* ganiiciel, przyganiacz, *m.*
- Epimane**, *s. m.* w medyc. zmysłów pozbawiony, którego niekiedy szaleństwo napada.
- Epimedium**, *s. m.* bezkwiat, *rosłina*.
- Epinars**, *m. pl.* szpinak, *m.*

- Epinceler**, ou **Epincer**, *v. a.* we fabryce sukiennej szczypczykami wymować ze sukna węzłki etc.
- Epinceuse**, *s. f.* u sukienników niewiasta węzłki i szyple ze sukna wyrwywająca.
- Epincette**, *s. f.* szczypczyki do wymowania węzłków ze sukna.
- Epincoir**, *s. m.* młot wielki mularski.
- Epine**, *f.* cierni, *m.* — du dos, kość pacierzowa, *f.*
- Epines**, *s. f. pl.* w chemii miedź naieżona kolcami po oczyszczeniu i przetopieniu pozostała.
- Epinette**, *f.* szpinet, *m.*
- Epineux**, *euse*, *a.* ciernisty, *fig.* przytrudny, niebezpieczny.
- Epine-vinette**, *s. f.* kwaśnica, *berberis krzew*.
- Epingare**, *s. m.* gatunek działa iednofuntowego.
- Epingle**, *f.* szpilka, **Epingles**, *pl.* porękawiczne, szpilkowe, *n.*
- Epinglette**, *s. f.* w artylleryi szpilka żelazna albo mosiężna do przedziurawienia ładunku w armacie przez panewkę.
- Epinglier**, *m.* ière, *f.* iglarz, szpilkarz, *m.*
- Epinicies**, *s. f. pl.* święta obchodzone po zwycięztwach.
- Epinicion**, *s. m.* hymn zwycięzki, *v.* Epinicies.
- Epinière**, *a. f.* moille —, śpik w pacierzowej kości, *m.*
- Epiniers**, *m. pl.* ciernie, *m. pl.* ciernisko, *n.*
- Epinoche**, *f.* iazgarek, *m.* (ryba), — *m.* naylepszy gatunek kawy, *f.*
- Epinyctides**, *s. f. pl.* nabrzmiałość, albo krosty sine na ciele w nocy okazujące się.
- Epipétale**, *adj.* w botanice mówiąc o nitkach pyłkowych do liści kwiatkowych przyczepionych.
- Epiphane**, *adj.* znamienity, sławny.
- Epiphanie**, *f.* ziawienie Pańskie, *n.*
- Epiphénomene**, *adj.* w medyc. mówiąc o symptomatach przy-

- padkowych, które się po zaderminowaniu choroby objawiają.
- Epiphonème, *m.* wykrzyknienie przy końcu mowy, *m.* myśl zakończająca, *f.*
- Epiphore, *m.* ronieenie łez, *n.*
- Epiphyse, *s. f.* w anatomii chrząstka do kości przyrosła z wiekiem w kość się obracająca.
- Epiplérose, *s. f.* w medyc. zbytne napełnienie arteryi, przedławianie.
- Epiplocèle, *m.* kiła kałdonowa, *f.*
- Epiploïque, *adj.* do siatki kiszkiowej należąca.
- Epiploïtis, *s. f.* w medyc. zapalenie błony czyli siatki kiszkiowej.
- Epiplonphale, *f.* kiła pępkowa, *f.* zerwanie pęcherza pępkowego, (siatki pępkowej), *n.*
- Epiploon, *m.* siatka kiszkiowa, kałduonowa, *f.*
- Epiplosarcomphale, *s. f.* nabrzmiłość pępkowa ze siatki kiszkiowej i narości złożona.
- Epiploschéocèle, *s. f.* gatunek kiły z opadnięciem siatki kiszkiowej do moszuego worka.
- Epique, *a.* heroiczny, rycerski.
- Episcaphies, *s. f. pl.* w starożytności święta łodziowe na wyspie Rodus.
- Episcenies, *s. f. pl.* w starożytności święta namiotów w Lacedemonie.
- Episcopal, *ale, a.* biskupi.
- Episcopat, *m.* biskupstwo, *n.*
- Episcopisant, *m. fam.* o biskupstwie się starający, *m.*
- Episcopiser, *v. n. fam.* o biskupstwie się starać, zabiegać, biskupa udawać.
- Episode, *f.* wplatanie materyi nienależącej do rzeczy, *n.* — dier, *a.* przeplatać tym sposobem, — dique, *a.* przeplatany, mieszany.
- Epispastique, *a. et m.* lekarstwo, plastr wyciągający.
- Epispérie, *s. f.* w anatomii wklęsłość, zakręty powierzchni mózgowy.
- Episser, *v. a.* splatać powrozy.
- Epissoir, *s. m.* narzędzie do splatania powrozów.
- Epissure, *s. f.* złączenie dwóch lin bez węzła, iako zszywaniem, wplataniem.
- Epistaphylin, *adj. m.* w anatomii dwa muszkuły błony uścia krtaniowego.
- Epistase, *s. f.* w medyc. istota po wierzchu uryny pływająca.
- Epistate, *s. m.* przedniejszy urzędnik w Atenach, rządca iednodniowy.
- Epistaxis, *s. m.* w medyc. krwotok z nosa.
- Epistémonarque, *s. m.* urzędnik, któremu powierzano dozór nauki kościoła wschodniego.
- Epistolaire, *a.* do stylu listownego należąca, listowny, Epistolaires, *m. pl.* autorowie w listach piszący, *m. pl.*
- Epistolographé, *s. m.* autor, pisarz listów.
- Epistomium, *s. m.* w hydraulice czop, szpunt, którym naczynie iakie może być według upodobania zamknięte lub otworzone, iako w pompie etc.
- Epistrophe, *s. f.* w grammatyce powtarzanie propozycyi albo słowa w tymże peryodzie, — w anatomii drugi krąg pacierzowy w szyi.
- Epistyle, *s. f.* w architekturze tram pod stropem na słupach położony, *v.* Architrave.
- Epitaphe, *f.* nagrobek, *m.*
- Epitase, *s. f.* druga część poematu dramatycznego, w której rzecz się rozwiązuje.
- Epite, *s. f.* na okrętach klin mały co w większy wkliniiony bywa.
- Epithalame, *m.* wiersze weselne, *m. pl.*
- Epithème, *m.* plastr lekarski na żołądek, *m.*
- Epithète, *f.* przymiotnik, *m.* nazwisko, *n.*
- Epithyme, *s. m.* kania przędza, iedwab polny ziele.
- Epitié, *s. m.* na okrętach zagroda z desek na skład kul armatnych.
- Epitoge, *s. f.* płaszcz, który niegdys Rzymianie nosili na tódze.

- Epitoir, *s. m. w maryn.* narzędzie do zapędzania klinów.
 Epitome, *m.* krótki zbiór, *m.*
 Epître, *m.* list, *m.*
 Epitrite, *s. m.* wiersz grecki albo łaciński ze trzech długich i dwóch krótkich złożony.
 Epitrochasse, *s. m. w retoryce* czynienie kilku zapytań razem dla poruszenia słuchaczy.
 Epitrope, *m.* iednacz, pogodziciel, rozjemca u chrześcijan obrządku greckiego, *m.*
 Epitrope, *s. f.* zgodzenie się na co, przystawanie.
 Epizootie, *s. f.* choroba zaraźliwa u zwierząt.
 Epizootique, *adj.* do choroby zaraźliwej zwierzęcy należący.
 Eplaigner, *v. a.* zbarwić, drapać sukno kartami sukienniczymi dla lepszego wełny pozoru.
 Eploré, *ée, a.* łzami zalany, zapłakany.
 Eployé, *ée, adj. w herbach aigle éployé,* orzeł ze skrzydłami rozpostartymi.
 Epluchement, *m.* wy-, obrywanie, obrzucanie, wybieranie, *n.*
 Eplucher, *v. a.* obierać, ob-, wyrywać, obskubywać, obrzynać, *fig.* roztrzasać, rozbierać, *s'—, r.* suknie swoje przegładą i z owadu czyścić, wiskać, iskać się.
 Eplucheur, *m.* ense, *f.* obierający etc. co, *fig.* zbieracz, wybieracz słów, *m.*
 Epluchoir, *m.* rzezak, nóż snycerski, *m.*
 Epluchures, *f. pl.* obierki, okrawki, obrzynki etc., *pl.*
 Epode, *s. f.* oda, wiersz krótki na pochwałę bogów lub inny mający następne klauzury.
 Epointé, *ée,* chromy na krzyż, zapadający, chramiący na biodra.
 Epointer, *v. a.* koniec u-, odłamać.
 Epointiller, *v. u* postrzygaczów oczyszczać sukno szczypczykami.
 Epointure, *s. f.* o psach łowczych wywinienie biodr.

- Epois, *m. pl.* zwierzchnie gałęzie rogu ieleniego, *f. pl.*
 Epomis, Epomide, *s. f. w anat.* wierzchnia część ramienia aż do szyi.
 Eponge, *f.* gąbka, *f. fig.* passer l'— sur qc., wytrzeć pamiętkę rzeczy iakiey, zapomnieć o czém.
 Eponger, *v. a.* gąbką obetrzeć.
 Epontilles, ou Pontilles, *s. f. pl. w maryn.* sztuki drzewa utrzymujące pokład okrętowy.
 Eponyme, *s. m. u Ateńczyków* tytuł pierwszego sędziego czyli Archonta, którego imieniem rok był oznaczony.
 Epopée, *f.* wiersz heroiczny, *m.*
 Epopte, *s. m. u starożytn.* mistrz obrzędów tajemnic Eleuzyńskich, — nowo przyjęty do tych tajemnic, który poprzednicze odbył próby.
 Epoque, *f.* epoka, *f.*
 Epoudrei, *v. a. o—,* wytrzepać.
 Epouffer (*s'*), *v. r. fam.* wykrasnąć się, uciec zkąd.
 Epouiller, *v. a.* wy-, iskać.
 Epoullin, Epouillet, *m.* szpulka, *f.*
 Epoumonner, *v. a.* spędzić, zgonić, zmachać, *s'—, r.* nakrzyżać się, nabiegać się etc.
 Epousailles, *f. pl.* ślub, *m.*
 Epouse, *f.* małżonka, żona, panna młoda, *f.*
 Epousée, *f.* panna młoda, nowozaślubiona, *f.*
 Epouser, *v. a.* żenić się, ożenić się, *fig.* ująć się, przystąpić, trzymać stronę czyię, *s'—, r.* pójść za kogo, ożenić się.
 Epouseur, *m.* zaletnik, *m.*
 Epousseter, *v. a.* wytrzepać, zmiatać kurzawę, *fig.* wytrzepać kieniem kogo.
 Epoussette, *f.* szczotka do sukien, *f.*
 Epouti, *m.* kurz nasuknie etc., *m.*
 Epoutier, *v. a.* czyścić suknie, zdeymować kurz.
 Epoutieuse, *s. f.* niewiasta oczyszczająca sukno.
 Epouvantable, *a.* straszny, straszliwy.

Epouvantablement, *adv.* strasznie, straszliwie.

Epouvantail, *m.* straszdyło, *n.*

Epouvante, *f.* strach, przestrasz, *m.* boiaźń, *f.*

Epouvanté, *é,* *adj.* przelęknięty, przestraszony.

Epouvanter, *v. a.* prze-, straszyć, *s' —, r.* prze-, zleknąć się.

Epoux, *m.* małżonek, mąż, *m.* Epoux, *pl* małżonkowie, *m. pl.*

*Epreindre, *v. a.* wyciskać sok.

Epreinte, *f.* zatwardnienie, zapchanie, zapieczenie żołądka, wydymanie się, *n.* próżna chęć na stolec, *f.*

Epreuve, *f.* proba, *f.* probowanie, *n.*

Epris, *ise,* *a. (de)* uięty, uniesiony.

Eprouver, *v. a.* probować, doświadczać, doznawać.

Eprouvette, *s. f.* instrument chirurgiczny do poznania głębokości rany, — machina do probowania prochu strzelczego, — łyżka żelazna do topienia i probowania cyny.

Eptacorde, *f.* lira ze 7 stronami, *f.*

Eptagone, *n.* siedmiokąt, *f.*

Epuer, *v. a.* pchły szukać.

Epuisement, *m.* wyczerpanie, przebranie, wysilenie, *n.*

Epuiser, *v. a.* wyczerpać, przebrać, gruntownie roztrząsać, rozbiierać, *fig.* osłabić, wysilić.

Epuisette, *f.* siateczka na ptaki, *f.*

Epulie, *f.* wrzód na dziąśle, *m.* fistuła, *f.*

Epulons, *s. m. pl.* kapłani pilnujący dobrego porządku przy ofiarach w dawnym Rzymie.

Epulotique, *adj.* we farmacyi o lekarstwach gojących rany.

Epuration, *s. f.* *fig.* oczyszczanie, czyszczenie, złożenie z urzędu, oddalenie tych, których zasady czyli *principia* były do tego powodem.

Epure, *f.* rysunek, rys wielki, *m.*

Epurer, *v. a.* czyścić, klarować, przecedzać, *s' —, r.* czyścić się, oczyszczać się, *fig.* wydoskonalać się.

Epurge, ou Catapuce ordinaire, *s. f.* skoczek mniejszy, roślina bardzo pospolita, będąca gątkiem mleczu, i podobnyż sok mleczny wydaie, nasiona i liście tej rośliny są purgansiem gwałtownym.

Equarrir, *v. a.* w kostkę, w kanty ociosać.

Equarrissage, *s. m.* ociosanie, obrabianie drzewa albo kamienia w kwadrat.

Equarrissement, *s. m.* ociosywanie, obrabianie w kwadrat.

Equarrissoir, *s. m.* żelazo kończące kwadratowe do przebijania dziur w miedzi albo stali.

Equateur, *m.* Ekwator, *m.* linia porównywiająca, *f.* średniak, *m.*

Equation, *s. f.* w *astron.* porównanie biegu słonecznego nierównego, z czasem i ruchem iednostaynym i średnim, — w *algebrze* dwoiaki wyraz iedny i teży ilości pod rozmaity w obu równaniach postacją.

Equatorial, *s. m.* w *astron.* instrument do mierzenia prostego wschodu gwiazd i zбочenia.

Equerre, *f.* węgielnica, *f. à l' —,* prostokątny.

Equerres, *pl.* w *hydraulicce* zakrzywienia w kanałach i rowach dla przeprowadzenia wody.

Equestre, *a.* rycerski, na koniu siedzący, konny (o posagach).

Equiangle, *a.* równokątny.

Equicural, *adj.* w *ieometryi* o trójkątach równoramienney, mający dwa boki równe.

Equidifférent, ente, *adj.* w *arytmetyce* mówiąc o trzech ilościach, w których różnica między pierwszą a drugą równa się różnicy między drugą a trzecią.

Equidistant, ante, *a.* równoodległy.

Equiers, *s. m. pl.* obręczyki czyli kółka żelazne, przez które opawa do końców piły przechodzi. Equilateral, ale, *a.* równoboczny, równostronny.

Equilboquet, *s. m. u. cielsów i stolarzy* małe drewniane narzędzie do mierzenia otworu w garach czyli dziurach czopowych.

Equilibre, *m. waga równa, równość wagi, siły etc., f.*

Equimultiple, *adj. w arytmetyce* w równej proporcji rozmnożony.

Equinoxe, *m. porównanie dnia z nocą, n.*

Equinoxial, *ale, a. równonocny i równodzienny, cercle —, zakres, m. linia ekwinokcyjna, f.*

Equipage, *m. potrzeby, sprzęty podróżne, narzędzia, pl. kareta i konie, f. orszak, ubiór, m. czeladź okrętowa, f.*

Equipe, *s. f. pewna liczba łodzi przewozowych do iednego właściciela należących.*

Equipé, *é, adj. w herbach* o człowieku na koniu siedzącym w pełnej zbroi, — pogoń w tarczy.

Equipée, *f. głupstwo, n. głupi uczynek, m.*

Equipement, *m. opatrzenie okrętu rysztuunkiem i żywnością, n.*

Equiper, *v. a. opatrzyć kogo, co czém, w co.*

Equipollence, *f. równe znaczenie n. równość waloru, wartości, f.*

Equipollent, *ente, a. (à qc.) równy w siłach, równy, — m. wartość iednakowa (to samo), f. à l' —, ad. w proporcji, w umiarkowaniu.*

Equipoller, *v. a. (qc.) et n. (à qc.)* równym bydź w wadze i walorze, równać się.

Equipondérance, *s. f. we fizyce* równość wagi, — równość dążenia wielu ciał do wspólnego środka.

Equisonnance, *s. f. w muzyce* zgodność brzmienia.

Equitable, *a. słuszny, sprawiedliwy.*

Equitablement, *adv. słusznie, sprawiedliwie.*

Equitation, *f. jazda, sztuka iechania na koniu, f.*

Equité, *f. słuszność, sprawiedliwość.*

Equivalence, *adv. równocennie.*

Equivalent, *s. f. równa wartość.*

Equivalent, *ente, a. równy w cenie.*

Equivalent, *m. równa cena, rzecz równey ceny i wagi, f.*

Equivoir, *v. n. iedno znaczyć, na iedno wychodzić.*

Equivalves, *adj. pl. w hist. nat. o konkach równoskorupne.*

Equivoque, *a. obciętny, dwuwykładny, — m. obojętność, dwuznaczność, f.*

Equivoquer, *v. n. obciętnie, dwuwykładnie mówić, pisać, s' —, r. fam. omylić się w mówieniu.*

Erable, *m. iawor, m.*

Eradicatif, *ive, a. guerison —, kuracya gruntowna, dokładna, f.*

Eradication, *f. wykorzenie, n. fig. wytępienie, wykorzenie, n.*

Erasler, *v. a. rozdrasnać, zadrasnąć, pokrėsować.*

Eraslure, *f. zadzierg, m. rana, f.*

Eraillé, *é, p. et a. s. wykrzywiony, czerwony, rozpalony (o oku).*

Eraissement, *s. m. przewrócenie powieki dolnej.*

Erailler, *v. a. s. wykrzywić, przedrapać, zadrasnać.*

Eraillure, *f. skrzywienie, rozerwanie nitki w materji, n.*

Erater, *v. a. śledzionę wyrznąć, fig. rozweselić.*

Erato, *s. f. Erato, muza poezji lirycznej i anakreontyków.*

Erbabe, *s. m. skrzypce arabskie o iedney stronie.*

Ere, *f. początek czasu, epoki, m.*

Èrebe, *s. m. w mitologii* bożek syn Chaosu i nocy, — rzeka piekielna, — piekło.

Erecteur, *s. m. et adj. w anatomii* muszkuł do podnoszenia członka iakiego służący.

Erection, *f. podwyższenie, podniesienie, n.*

- Ereinter, *v. a.* zbić potłuc, krzyż przetrząć, złamać.
- Erémítique, *a.* pustelniczny.
- Erésipèle, *v.* Erysipèle.
- Érésisme, ou Éréthisme, *s. m.* w starożytn. u Rzymian podziemne więzienie dla niewolników na ciężkie roboty skazanych.
- Ergo, *c.* ztąd, zatem, więc, — *m. fam.* zakończenie, *n.* konkluzya, *f.*
- Ergo-glu, — nie idzie zatem, — trzy po trzy, — słów tych używają w stylu żartobliwym smiejąc się z wielkiego rezonowania bez żadnej konkluzji i dowodu.
- Ergot, *m.* ostroga, ostróżka u koguta, *f.* kopyto, nadkopycie, *n.* pazur tylny u nogi psiey etc., *n.*
- Ergoté, *éc, a.* ostrogi, kopytka mający, seigle ergoté, śniedź, *f.*
- Ergoter, *v. a.* kłócić się o każdą fraszkę.
- Ergoterie, *f.* kłótnie o fraszki, *f. pl.*
- Ergoteur, *m. fam.* niespokoiny, zwadźca, kłótnik, *m.*
- Ericacées, *s. f. pl.* w botanice wrzosa, rośliny na neurodzajnych miejscach rosnące, osobliwie w lasach, kwitną ku końcowi Sierpnia i we Wrześniu.
- Erichton, *s. m.* w astron. woźnica, gwiazdy niebieskie.
- Eridan, *s. m.* konstellacya południowa rzeka Erydan, — u poetów rzeka Po we Włoszech.
- Eriger, *v. a.* wystawiać, ustawiać, podwyższać, wynieść, *s' — r.* (en) czynić się czém, pójść na co.
- Erigne, ou Erine, *s. f.* instrument chirurgiczny do podnoszenia części ciała przy operacyach.
- Erigone, *s. f.* konstellacya panny.
- Erix, *s. m.* proca, wąż z rodzaju nierównoułuskich, zęby liczne, niejadowite mający.
- Ermalli, *s. m.* we Szwajcaryi dozorca fabryki szewów.
- Ermin, *s. m.* na wschodzie cło od towarów.
- Erminette, *f.* topór stolarski z zakrzywionym blutem, *m.*
- Ermitage, *m.* pustelnia, *f. fig.* ustronie, miejsce samotne, *n.*
- Ermite, *a.* pustelnik, *m.*
- Erodé, *éc, adj.* w botanice ząbkowaty, w małym znaczeniu i nierówne ząbki.
- Erodie, *s. f.* w hist. nat. rodzaj owadu chrząszcowego z rzędu grobarzów.
- Eros, *s. m.* Kupido, bóg miłości.
- Erosion, *s. f.* w medyc. wygrzyzienie, przegryzienie ciała lub kiszek od ostrych materyy.
- Erotides, *s. f. pl.* święta u Greków na cześć boga miłości.
- Erotique, *a.* do miłości należący, z niego pochodzący.
- Erotomanie, *s. f.* w medyc. szaleństwo z miłości.
- Erotyle, *s. m.* w hist. nat. rodzaj owadu chrząszcowego, trawą żyjącego, przedłużne i spłaszczone rożki mającego.
- Erpétologie, *s. f. v.* Herpétologie.
- Errant, *ante, a.* błąkający się, tułający się, błędny, — *m.* błąkający się, fałszywy czyli błędną wiarę wyznający, *m.*
- Errata, *m. pl.* omyłki drukarskie, *m. pl.*
- Erratique, *adj.* w medyc. nieregularny, nieporządnny.
- Erre, *f.* chód, *m.* chodzenie, *n. fig.* aller grand' —, żyć po pańsku, *erres, pl.* ślad, trop ielenia, *m. fig.* trop, *m.* stopy, *f. pl.*
- Errer, *v. a.* błąkać się, tułać się, zbłądzić, omylić się.
- Erreur, *f.* błąd, *m.* omyłka, *f.*
- Erreurs, *pl.* błąkanie, *n.* błędy, rozpusty, *m. pl.*
- Errhine, *f.* T. lekarstwo na katar, *n.*
- Erronc, *éc, a.* błędny, błędliwy.
- Ers, *s. m.* groch zięczy, roślina roczna z kwiatem motylkowym, której nasienie gołębiom za pokarm służy.
- Erse, *adj.* poësieś erses poezye mieszkańców dawney Skandynawii.

- Erucir, *v. n.* w łowiectwie o ieleniach wysysać liście.
 Erucation, *m.* odbijanie się.
 Erudit, *a.* uczony, — *m.* uczony, niedouczony, *m.*
 Erudition, *f.* umiejętność, nauka, *f.* przypisy, *m. pl.*
 Erugineux, *euse*, *a.* zaśniedziały.
 Eruption, *f.* wybuchnienie, *n.* krosty, *f. pl.* trąd, ędu, *m.*
 Ervillers, *v.* Ers.
 Eryuge, *s. m.* mikołajek ziele.
 Erysime, *s. m.* gorczycznik, roślina.
 Erysipélateux, *euse*, *adj.* do zapalenia skóry należący.
 Erysipèle, *m.* róża (choroba), *f.*
 Erythème, *s. m.* w medyc. czerwoność zapalna.
 Erythrine, *s. f.* rodzaj roślin iarzynnych, piękne czerwone kwiaty mających.
 Erythroïde, *s. f.* w anatomii nąpierwsza błona iądra okrywająca.
 Erytroxylon, *s. m.* rodzaj drzew i krzewów cudzoziemskich, których samo drzewo iest czerwone.
 Es, *pr.* dans, en, aux, używa się w następujących przykładach *maitres-ès Arts*. Magister filozofii, — *Docteur-ès-lettres*, *ès Sciences* etc.
 Escabeau, *m.* Escabelle, *f.* podnożek, *m.* ławeczka, *f.*
 Escabecher, *v. a.* solić, marynować sardele.
 Escabelle, *s. f. v.* Escabeau.
 Escabellon, *m.* Escabellon, *m.* podstawek pod posągim, *m.*
 Escache, *m.* wędzidło podługowato okrągłe, *n.*
 Escadre, *f.* eskadra, część floty, *f.*
 Escadrille, *s. f.* mała eskadra, flotylla.
 Escadron, *m.* szwadron, *m.* rota, *f.*
 Escadronner, *v. n.* stanąć rotami, na rotę podzielić się.
 Escalade, *f.* szturmowanie, dobycie szturmem, *n.*
 Escalader, *v. a.* dobyć szturmem, szturmować.

- Escale, *s. f.* w maryn. faire escalc dans un port, zawinąć do portu, schronić się przed nawałnością.
 Escalier, *m.* wschody, *pl.*
 Escalin, *s. m.* moneta srebrna Niderlandzka i Szwajcarska, 24 groszy pol. wynosząca.
 Escamote, *m.* gałeczka kuglarska, *f.*
 Escamoter, *v. a.* kuglarskie sztuki robić, pokazywać, *fam.* myszować, kraść.
 Escamoteur, *m.* kuglarz, *m. fam.* szalbierz, złodziej dowcipny.
 Escamper, *v. a.* uciec, zemknąć.
 Escampette, *f. fam.* prendre la poudre d' —, uciekać, zmykać.
 Escandole, *s. f.* komora dozorczy wiosłowych na galerze.
 Escap, *s. m.* u sokolników donner l'escap, — przyzwyczajenie ptaka do zwierzyny, do której iest przeznaczony.
 Escapade, *s. f.* uskok w bok, cofanie się konia nazad przeciw iieżdźca weli.
 Escape, *s. f.* w architekt. część stupa najbliższa podstawy.
 Escaper, *v. a.* wypuszczać ptaki na wolność dla zaprawienia i nauki sokołów.
 Escarballe, Escarbeille, *s. f.* w handlu zęby słoniowe do dwudziestu funtów wążące.
 Escarbillard, *arde*, *a. fam.* wesoly, swawolny.
 Escarbilles, *s. f. pl.* małe kawałki zagaszonych węgla, — popiół w piecu kowalskim.
 Escarbit, *s. m.* w maryn. małe naczynie do namoczenia konopi, któremi fugi okrętowe zatykaia.
 Escarbot, *m.* chrabąszcz, *m.*
 Escarboucle, *f.* karbunkul, *m.*
 Escarcelle, *f.* woreczek ze sprężyną, *m. fam.* kieszeń, *f.*
 Escargot, *m.* ślimak w skorupie, *m.*
 Escarmouche, *f.* potyczka, utarczka, *f.*

- Escarmoucher, *v. n.* potykać się, harcować.
- Escarmoucheur, *m.* harcownik, *m.*
- Escarotiques, *s. m. pl. v.* Escharotiques.
- Escarpe, *s. f. we fortyfikacyi* stoczystość wałowa albo mrowa w rowie.
- Escarpé, *ée, a.* przepaścisty, spadzisty.
- Escarpement, *s. m. we fortyfikacyi* stoczystość.
- Escarper, *v. a.* przepaścisto robić, stawiać.
- Escarpin, *m.* trzewik lekki, *m.*
Escarpin, *pl.* krępulec, *m.* (tortury gatunek).
- Escarpolette, *f.* kołyska z powrozów zrobiona, *f.*
- Escarre, *f.* strup, *m.* rysa, rozpadlina, dziura, *f.*
- Escavessade, *s. f. w sztuce iężdzenia konno* uderzenie konia kawecanem dla przywiedzenia go do posłuszeństwa.
- Eschare, *s. f. v.* Escarre.
- Escharotiques, *s. m. pl.* lekarstwa przypalające skórę i mięsa.
- Escient, *m. à sou* —, wiedząc, umyślnie.
- Esclandre, *m. fam.* przypadek nieszczerzący, uszczerbek honoru, *m.*
- Esclavage, *m.* niewola, *f.*
- Esclave, *m. et f.* niewolnik, *m.* — *nica, f.* niewolniczy.
- Esclavonie, *f.* Sławonia, Sklawonia, *f.* — *von, a.* słowiański, — *m.* Sławak, Słowak, Sławianin, Słowianin, *m.*
- Esclipot, *s. m. u rybaków* skrzynia, do której wrzucają rozplątany i przyprawiony stokfisz.
- Escobarder, *v. n.* używać zmyślonego zamilczenia, wewnątrzney restrykcyi, słów dwoiakiego znaczenia etc.
- Escobarderie, *s. f.* wykręt, chytre wymówki, przeskokki.
- Escocher, *v. a. u piekarzy* escocher la pâte, — ciasto rękoma wybiiać.
- Escoffion, *m. fam.* czépek prostych kobiet, *m.*
- Escogriffe, *m.* co rad bierze, chwyta i t. d., człowiek duży niezgrabny, *m.*
- Escompte, *m.* dyskontowanie, dyskonto, *n.* pozostałość, puścizna, *f.* odtrącenie, potrącenie, *n.*
- Escoperche, *f.* stępel, drąg wrostowaniu, *m.*
- Escopette, *f.* karabinek, *m.*
- Escopetterie, *s. f.* salwa, wystrzał z wielu karabinków razem.
- Escortable, *adj. u sokołników* o ptaku mogącym się zabłąkać, zaginać.
- Escorte, *f.* konwój, orszak, *m.*
- Escorter *v. a.* konwojować, zbroyoną ręką prowadzić, odprowadzać.
- Escouade, *f.* kapralstwo, *n.*
- Escoup, *s. m. na okręcie* mała szufła do wyrzucania wody.
- Escoupe, *s. f. u minierów* szufła w podkopach używana.
- Escourgée, *f.* bicz rzemienny, harapnik, *m.*
- Escourgeon, *m.* sześciorek, gatunek ięczmienia, rzemień, *m.*
- Escousse, *f. fam.* zawodzenie się, zasadzanie, *n.*
- Escrime, *f.* nauka fechtarska, *f.* fechtowanie, *n.*
- Escrimer, *v. n.* fechtować, *fig.* sprzeczać się o rzeczach uczonych, *s' —, r. —* z kim rąbać się, targać się, *fam. (de qc.)*, znać się na czym.
- Escrimeur, *m.* fechtarz, *m.*
- Escroc, *m.* oszust, szalbierz, *m.*
- Escroquer, *v. a.* oszukiwać kogo sztucznie, *fig.* przymilać się, pochlebiać.
- Eseroquerie, *f.* oszukaństwo, oszukanie, szalbierstwo, *n.*
- Eseroqueur, *m. euse, f.* oszust, szalbierz, *m.*
- Escudes, Escuelles communes, *v. Nombriil de Venus.*
- Esculape, *s. m. w mito'logii* bożek lekarski, — *w astron.* węzownik konstellacya.
- Esoce, *s. m.* rodzaj ryb kości-

- stych, z rzędu szczupakowatych, skrzelowatych, brzuchopłetwowych, mających szczęki ostreimi zębami uzbroione, — szczupak.
- Espace, *m.* miejsce, *n.* przestwór, plac, *m.* przestrzeń, odległość, *f.* przeciąg, bieg czasu, *m.* — *f.* T. międzywiersze, *n.* linia średnia, *f.*
- Espacement, *m.* międzymiejsce, *n.*
- Espacer, *v. a.* w równey odległości co porozstawiać, rozszadzić.
- Espadon, *m.* multan, miecz wielki, ostropysk, *m.* (ryba).
- Espadonner, *v. a.* bić, siec multanem, mieczem wielkim.
- Espadou, *s. m. u rybaków* kruczek żelazny na końcu kiia wprawiony do wybierania ryb z zastawy czyli sluzy.
- Espagne, *f.* Hiszpania, *f.* guol, *e, a. s.* — pański, —ńczyk, *m. nouvelle* —, nowa Hiszpania, *f.* Meksyk, *m.*
- Espagnolette, *s. f.* gatunek cienkiej bai, — okucie pewne do okien.
- Espale, *s. f.* miejsce między pierwszym rzędem wioseł i rusą galerową.
- Espalier, *n.* szpaler, *m.*
- Espallement, *s. m.* wymierzanie miary miarą urzędową cechowana.
- Espalmé, *éc, p. et a.* łoiem posmarowany.
- Espalouco, *s. m.* zwierzę Syamskie, mające twarz do ludzkiej podobną, gatunek małpy.
- Espatule, *f.* szpatela barwierska, aptekarska, *f.*
- Espèce, *f.* gatunek, rodzaj, *m.*
- Espèces, *pl.* gatunek pieniędzy, *m.* rzecz wartość mająca, *f.*
- Espérance, *f.* nadzieia, otucha, *f.* spodziewanie się, *n.*
- Espérer, *v. a.* spodziewać się, — *n. en qc.*, pokładać w czym nadzieię, mieć nadzieię.
- Espègle, *a. et m. fam.* chytry, trafny, swawolny, figlarz, swawolnik, *m.*
- Espèglerie, *f. fam.* figiel, *m.* swawola, *f.*
- Espingard, *s. m.* małe iednofuntowe działo.
- Espingole, *s. f. w maryn.* gatunek szturmaka przy otworze lufy rozszerzonego.
- Espion, *m.* onne, *f.* śpieg, *m.*
- Espionnage, *s. m.* spiegowanie, rzemiosło spiegowskie.
- Espionner, *v. a. wy-*, śpiegować.
- Esplanade, *f.* plac równy, wyrównany, otwarty.
- Espoir, *m.* nadzieia, *f.*
- Espoleurs, *s. m. pl.* rzemieślnicy co w fabrykach iedwabnych czółenka nawiaiają.
- Espolin, Espoulin, *s. m.* małe czółenko tkacze, złotem albo iedwabiem nawiaiane, do przetykania materyi.
- Esponon, *s. m.* halebarda, którą przedtém nösili oficerowie od piechoty.
- Espringale, *f.* proca iakiej w starożytności, używali, *f.*
- Esprit, *m.* rozum, *m.* myśl *f.* duch, sens, dowcip, umysł, duch, strach, *m.* esprits, *pl.* sok nerwowy, *m.* duchy ozywiające, *m. pl.*
- Esquicher, (*s'*) *v. r. fig.* omiaać co, zapobiegać czemu.
- Esquif, *m.* bat okrętowy, *m.*
- Esquille, *f.* odłupek kości, *m.*
- Esquiman, *m.* pomocnik sternika, *m.*
- Esquincie, *s. f.* gwałtowne zapalenie gardziela, krtani.
- Esquine, *s. f.* Un cheval fort d'esquine, koń mocnego krzyża, — foible d'esquine, słaby, potykający się.
- Esquipot, *m.* skarbonka w barwierni, *f.*
- Esquisse, *f.* pierwszy abrys, model, *m.*
- Esquisser, *v. a.* pierwszy abrys, model zrobić.
- Esquiver, *v. a. et n.* unikać, uchodzić czego, *s'* —, *r.* wykraść się, wymknąć się.
- Essai, *m.* probowanie, doświadczanie, *n.* proba, *f.*

- Essaie, *s. f.* farba purpurowa Indyjska.
- Essaim, *m. rój pszczoł, m. tłum, hurm, m.*
- Essaimer, *v. n.* roić się (o pszczołach).
- Essanger, *v. n.* chusty namoczyć.
- Essarter, *v. a.* karczować, wycinać krzaki, wyrwać ciernie z gruntu.
- Essayer, *v. a. et n.* próbować, doświadczać, *s'—, r.* próbować się, dochodzić sposobności swojej.
- Essayerie, *s. f.* miejsce udzielne w mennicy gdzie monetę probnią.
- Essayeur, *m.* probierz mincarski, *m.*
- Esse, *f.* lon w osi, *m.*
- Esseau, *m.* gont, toporek, *m.*
- Essédaies, *s. m. pl.* zapasnicy, gladyatorowie którzy zawsze walczyli na wozach.
- Essence, *f.* istność, istota, natura, esencya, *f.*
- Essencier, *v. a.* wonną wódką pokropić, przyprawić.
- Esseniens, *s. m. pl.* sekta filozofów żydowskich, Essenczykowie.
- Essentiel, elle, *a.* istotny, główny, potrzebny.
- Essentiel, *m.* grunt, fundament, *m.*
- Essentiellement, *adv.* istotnie, osobliwie.
- Esser, *v. a.* wybierać dróty do szpilek za pomocą miary do tego przygotowanej.
- Essera, ou Sora, *s. m. w medyc.* przyszczel łuskowaty na ciele, lub świerzbiący jako od pokrzywy.
- Essulé, ée, *a.* opuszczony, samotny, sam a sam.
- Essieu, *m.* oś wozowa, *f.*
- Essimer, *v. a. fig.* wygłodzić, schudzić, wychudzić sokoła dla tém lepszego latania
- Essonnier, *s. m. w herbach* podwójny brzeg zagięty u tarczy herbowej.
- Essor, *m.* lot ptaka, *m.* bieg wolny, *m.* wolność, *f.*
- Essorant, ante, *adj. w herbach* oiseau essorant, — ptak skrzydła rozpierający do połowy tylko i na słońce patrzący.
- Essorer, *v. a.* na wietrze suszyć, *s'—, r. u—, podlecieć.*
- Essoriller, *v. a.* uszy urnąć, *fam.* włosy przystrzydź.
- Essoucher, *v. a.* wykopywać puie.
- Essouffler, *v. a.* zmordować.
- Essourisser, *v. a.* wyrznąć koniowi chrząstkę z nosa żeby nie sapał.
- Essucquer, *v. a.* moszcz z jagód wyłaczać.
- Essui, *m.* suszarnia, *f.* plac do suszenia czego, *m.*
- Essuie-main, *m.* ręcznik, *m.*
- Essuie-pierre, *s. m.* kawałek płótna do wycierania skałki u fuzy albo karabina.
- Essuyer, *v. a.* o—, obierać, suszyć, wysuszać, wytrzymać, znosić, cierpieć, *s'— r.* oberzyć, osuszyć się.
- Est, *m.* wschód, *m.*
- Estacade, *f.* zapalowanie, zapallisadowanie, *n.*
- Estaffette, *f.* sztafeta, *f.*
- Estafier, *m.* lokaj, sługa, *m.*
- Estafilade, *f.* cięcie, *n.* raz, *m.* rozdarcie, *n.* dziura, *f.*
- Estafilader, *v. a.* posiekać komu twarz.
- Estame, *f.* pończoszkowa robota z wełny, *f.*
- Estamet, *s. m.* materya wełniana.
- Estaminet, *m. v.* Tabagie.
- Estaminois, *s. m.* deska blachą żelazną powleczonea na której szklarze olów do okien odlewają.
- Estampe, *f.* kopersztych, *m.* wyciśnienie pieczęci etc. *n.*
- Estamper, *v. a.* wycisnąć, wybić, wyprasować, bić.
- Estampille, *f.* stempel z cyfrą etc. *m.*
- Estampiller, *v. a.* stęplować.
- Estampure, *f.* dziury w podkowach, *f. pl.*
- Estan, *s. m.* stojący, o drzewach w puszczy na pniu stojących.

- Estanc, *adj.* o okręcie szczelny.
 Estance, *s. f.* w maryn. słupy koło wschodów balke poprzeczną podpierające.
 Estateur, *s. m.* dobra swe dłużnikom ustępujący.
 Ester, *v. a. T.* stanąć, stawić się osobiście.
 Estère, *f.* rogoża, *f.*
 Esterlet, *s. m.* gatunek ptaka wodnego.
 Esterlin, *s. m.* u złotników waga dwadzieścia ośm i pół ziarn wynosząca, czyli 20 części uncyi.
 Esterre, *s. f.* mały port w Ameryce.
 Esthétique, *f.* T. estetyka, *f.* — *a.* estetyczny.
 Esthiomène, *adj.* w medyc. gryzący, ciało wyjadaący.
 Estimable, *a.* poszanowania godny.
 Estimateur, *m.* szacownik, rzecz szacujący, *m.*
 Estimation, *f.* oszacowanie, *n.* szacunek, *m.*
 Estime, *f.* poszanowanie, *n.* szacunek, *resp.* *m.*
 Estimer, *v. a.* szacować, w respekcie mieć, o-, szacować, taxować, rozumieć, trzymać.
 Estivales, *adj.* w Botan. o kwiatkach latem okazujących się.
 Estive, *s. f.* w maryn. równowaga okrętu bez którejby się strony jego przeważały.
 Estiver, *v. a.* w maryn. uciskać ładunek machinami wielką siłą wywierającami.
 Estoc, *m.* szpada przedtem długa, *m. fig.* tablica, linia pokolenia, *f.* faire l'—, woltę robić.
 Estocade, *f.* sztych, zamach, *m.* pchnięcie, *n. fig. fam.* naprzykrzanie się o pieniądze, żebractwo, *n.*
 Estocader, *v. n.* fechtować, na sztych się bić, *fig.* w sprzeczce uczoney, w sporze uczonym mocno nacierać.
 Estocage, *s. m.* danina od przedanej lenności.
 Estomac, *m.* żołądek, *m.*

- Estomaquer, (*s*) *v. r. fam. (de qc.)*, gniewać się, dąsać się, oburzać się o co.
 Estompe, *m.* papier w trąbkę zwinięty do tarcia czyli rozcierania ołówka w rysunkach.
 Estrac, *adj.* o koniu, chudy, wysmukły, wąskie boki mający.
 Estrade, *f.* miejsce w pokoiu podwyższone, *n.* (przedtém) droga, *f.* battre l'—, czatować, podjeżdżać, wpadać.
 Estragon, *s. m.* bylica Toruń, *ziele* pospolicie nazwane *dragunek*, liście zażywają się do sałat, i do przyprawiania octu.
 Estramaçon, *s. m.* gatunek szabli, — cięcie ostrzem szabli.—
 Estrapade, *f.* szubienica do estrapady, *f. fig.* donner l'— à son esprit, łamać sobie głowę nad czém.
 Estrapasser, *v. a.* zmachać, zmorować konia.
 Estraper, Estrapoire, *v.* Estraper, etc.
 Estrapontin, *v.* Strapontin.
 Estrasse, *f.* iedwab gruby, *m.*
 Estrélage, *s. m.* cło solne zakazane.
 Estrique, *s. f.* w hutach szklanych narzędzie którym wałkują szkło na szyby.
 Estrope, *s. f.* u rybaków powrót przez kamień przedziurawiony przechodzący, który do wielkiej liny w łowieniu wędą przywiązują.
 Estropiat, *m. fam.* kaleka, *m.*
 Estropie, *é, p. et a.* skaleczony, chromy.
 Estropier, *v. a.* skaleczyć, ochromić kogo.
 Esturgeon, *m.* iesiotr, *m.* (ryba).
 Esulę, *f.* wilczy mlecz, *m.* wilcze mlęko, *n.*
 Et, *c. i, a, et, et,* tak, iak, i i, et caetera (etc.), i tym podobne (i t. p.), i tak dalej, (i t. d.).
 Establage, *m.* staienne, targowe, iarmarkowe, *n.*
 Etable, *f.* obora, *f.* chlew, *m.* (stajnia), *f.*

Etabler, *v. a.* bydło do obory; konie do stajni zaprowadzić.
Etableries, *f. pl.* stajnie, obory, *f. pl.*
Etabli, *m.* warstat, *m.*
Etablit, *v. a.* u-, po-, stanowiąc, postawić, — *qq.* opatrzyć kogo w co, na urząd wsadzić, umieścić, — *gc.*, wprowadzić, ustanowić co, wprowadzić nawo-wo, fundować, wystawić, założyć — *les fondemens*, fundament zakładać, — *sa demeure*, zakładać, obierać swe mieszkanie, usadowić się gdziekolwiek, — *un droit*, *un fait*, prawa, rzeczy iakiey dowieśdź, *s'—*, *r.* osieśdź, postanowić się gdzie, nastać, w zwyczaj weyśdź.
Etablissemens, *pl. u* stolarzy, znaki po których stolarze rozznaczyć mogą wszystkie sztuki drzewa do składu roboty iakiey usposobione.
Etablissement, *m.* u-, po-, stanowienie; założenie, *n.* fundacya, *f.* wprowadzenie, opatrzenie, osadzenie się gdzie, *n.* — *d'un fait*, *d'un droit*, wystawianie, przedstawienie czyni itodni, przytaczanie dowodów, *n.*
Etaou, *s. m.* narzędzie do robienia i oddzielania zębów w grzebieniach.
Etage, *m.* piętro, *n. fig.* stopień *m.*
Etager, *v. a.* — *les cheveux*, włosy nierównie ostrzygać, zbierać.
Etai, *m.* Etaie, *f.* podpora, *f.*
Etalement etc., *v.* Etayement.
Etain, *m.* gatunek wełny cienkiej, *f.*
Etain, *m.* cyna, *f.*
Etal, *m.* kamienica w iatkach, *f.*
Etalage, *m.* wykładanie towaru na sprzedaż, iarmarkowe, targowe, *n. fig.* stróy, *m.* chępliwość, *f.* faire — *de son esprit*, wydobywać się ze swym dowcipem, faire — *de richesses*, szczyścić, pysznić się bogactwy swémi.

Etale, *adj. w maryn.* la mer est étale, — morze kiedy się ani podnosi ani zniża.
Etaler, *v. a.* wy-, porozkładać, pozakrywać, wystawiać, — *son jeu*, odkryć swą grę.
Etaleur, *m.* kramarz mały, *m.*
Etalier, *s. m.* rzeźnik iednę kramę mający, — *u rybaków* pale i żerdzie na brzegu bite dla rozpięcia sieci zamykaiący rzekę.
Etalinguer, *ou* Talinguer, *v. a. w maryn.* przybijać do brzegu, okręt do lądu przywiązać.
Etalon, *m.* stadnik koń, ogier, *m.* waga, miara pomierua, *f.* łokieć główny, *m.*, T.
Etalonnement, *s. m.* wyważanie wag, wymierzanie miar.
Etalonner, *v. a.* wagi wyważać, miary wymierzać, T.
Etalonneur, *m.* miarą i wagą urzędową insze wyważaiący i wymierzaiący, T.
Etamage, *m.* pobielenie cyną *n.*
Etambord, *ou* Etambot, *s. m. w maryn.* balki pod pałacem tylnym okrętowym.
Etambraie, *s. m. w maryn.* deska, podpora, odziemek masztowy podpieraiąca.
Etamer, *v. a.* cyną pobielać, pocynować.
Etameur, *m.* pobielaący cyną, *m.*
Etamine, *f.* pytel, etamin, *m.* (materya wełniana), *m.* — *de brin*, sito, *n. fig.* passer par l'—, wytrzymać próbę.
Etamines, *pl. w Botanique*, nitki pyłkowe, są to różne niteczki, w kwiatkach mających na sobie główeczki, w główkach zaś jest pyłek, bez którego przyłożenia się w nasieniu ziarna nasienne rodzące bydź nie mogą.
Etaminier, *s. m.* ten co robi lub przedaie sita.
Etampe, *s. f. u slosarzy* sztępel stalowy do wybijania znaków na gorącym żelezie; — kawał żelaza z iednego końca mocno

- hartowany do przebiiania podk^ow końskich.
- Etamper, *v. a.* przebiiać podk^owy końskie, — *etamper maigre*, przebiiać dziury blisko brzegów; — *etamper gras*, przebiiać dziury bliżej do środka.
- Etampure, *s. f.* u kowalów dziury w podkowie.
- Etamure, *f.* pobielanie cyną, *n.*
- Etanchement, *m.* zatamowanie, zatrzymanie, zatknienie, *n.*
- Etancher, *v. a.* zatamować, zatrzymać, zatkać, zagasić, — *les larmes*, przestać płakać.
- Etançon, *m.* podpora, *f.*
- Etançonner, *v. a.* podpierać.
- Etanliche, *s. f.* wysokość kilku pokładów kamienia, iedną masę stanowiących.
- Etang, *m.* staw, *n.* sadzawka.
- Etangue, *s. f.* kleszcze wielkie miucarskie.
- Etant, *m.* bois-en —, drzewo w kłódach, *n.* kłoda, *f.*
- Etape, *f.* skład, dom prowiantowy, magazyn, *m.* porcja, rata codzienna dla żołnierza, *f.* droit d'—, skład, *m.* prawo na skład, *n.*
- Etapier, *m.* prowiantmayster, *m.*
- Etarque, *adj.* w maryn. podwyższony, do góry wywindowany, *słowo to zawsze obok nazwiska żaglu iakiego powinno się umieszczać*, *np.* Hunier étarque.
- Etarquere, *s. f.* w maryn. wysokość żaglowa.
- Etat, *m.* stan, byt, *m.* okoliczność, *f.* położenie, ułożenie, postawienie, *n.* reistr, poczet, sztab, *m.* kalkulacya, *f.* rachunek, rządu, *m.* pl. państwo, *n.* godność, *f.* fig. faire —, (*de qq.*) szacować, wysoko co, kogo ważyć, trzymać, faire — *de qc.*, uważać, mieć wzgląd na co, faire (*que*), spuszczać się, wierzyć, myśleć, l'— major, sztab generalny, *m.* Etats, *pl.* stany, *pl. en* — *ad.* w stanie, zdolny.
- Etan, *m.* srubstok, kram, *m.* buda, kramnica, *f.*
- Etavillon, *s. m.* u rękawiczników skóry kawałek przyporządzoney na rękawiczkę.
- Etayement, *m.* podpieranie, *n.*
- Etayer, *v. a.* podpierać, wspierać.
- Eté, *m.* lato, *n.*
- Eteignoir, *m.* rożek, kapturek do zagaszania świecy, *m.*
- *Eteindre, *v. a.* z-, za-, wygasić, uśmierzyć, przytłumić, fig. wykorzenić, zniszczyć, wygubić, — *n.* wygasnąć, poprzestać bydź, s'—, r. zagasnąć, zginąć, zniknąć, wymrzeć.
- Eteint, einte, *p. et a.* zgaszony etc., zgasły, wygasły.
- Etelon, *s. m.* u cieś^owów deski ciesielskie do odmierzania wiązania dachowego, — abrys, rysunek roboty ciesielskiej na ścianie zrobiony.
- Etemper, *v. a.* u zegarmistrzów sztuce iakiey inny kształt nadać.
- Etendage, *s. m.* powrozy napięte, albo żerdzie do suszenia papieru, płótna, etc. w lucie szklanney wałkowanie szkła na szyby.
- Etendant, *m.* standar; flaga galerowa, *f.* —, chorąży, *m.* fig. suivre les — *de qq.*, bydź na czyię stronę, chwycić się partyi czyięy.
- Etendeur, *s. m.* w hutach szklanych rzemieślnik który szkło na szyby rozciąga.
- Etendoir, *s. m.* narzędzie w drukarni używane do zawieszania mokrych arkuszy na sznurach, krzyż drukarski. —, żerdzie w murze utkwiłone do zawieszania bielizny mokrey.
- Etendre, *v. a.* rozciągać, rozpościerać, rozpinać, rozprzestrzeniać, pomykać, przedłużyć, smarować, — un homme sur le carreau, człowieka na miejscu (placu) zabić, s'—, r. rozciągać się, ciągnąć się, szerzyć się.
- Etendu, ue, *par. et adj.* rozwinięty, powalony w dłuż.
- Etendue, *f.* przeciąg, przetwór, *m.*

- rozległość, rozciągłość, wielkość, *f.* bieg, przeciąg czasu, *m.*
- Etente, *s. f.* u rybaków sieć rozciągnięta na kotkach w czasie opadania morskiego.
- Eternel, elle, *a.* wieczny, *fig.* długo trwający, bezustanny, Eternel, *m.* Bóg przedwieczny, *m.*
- Eternellement, *adv.* wiecznie, — bez początku i końca, — bez końca, — nieustannie, — bez przerwy.
- Eterniser, *v. a.* uwiecznić.
- Eternité, *f.* wieczność, *f.*
- Eternuer, *v. n.* kichać.
- Eternument, *m.* kichanie, *n.*
- Etersillon, *s. m.* u saperów podpory w galeryach podziemnych ziemie utrzymujące.
- Etésiens, ou Etésies, *s. m. pl.* wiatry coroczne na morzu śródziemnym.
- Etêtement, *m.* ścięcie wierzchołka, *n.*
- Etêter, *v. a.* ściąć wierzchołek z drzewa.
- Eteuf, *m.* piłeczka do grania, *f.*
- Eteule, Esteuble, *f.* rzysko, ściernie, ściernisko.
- Ethèr, *m.* nadpowietrze, *w chemii*, eter, płyn nadzwyczajnie lotny z wysokou czylu alkoholu, za pomocą kwasów mocniejszych wydobyty.
- Ethéré, ée, *a.* nadpowietrzny.
- Ethiopie, Etyopia, *f.* pien, *ne*, *a.* S. pski, pczyk, *m.*
- Ethiops, *s. m.* murzynek kopalny, niedokwas żywego srebra, mieszanina żywego srebra ze siarką.
- Ethique, *f.* moralna nauka, *f.*
- Ethmoïdal, *adj.* należący do kostki międzyuzdrzewey.
- Ethmoïde, *s. m.* et *adj.* w anatomii, jedna z ośmiu kości czaszki głowicy, między nozdrzami leżąca, na kształt sitka przedziurawiona.
- Ethnarchie, *s. f.* wielkorządztwo nad prowincją iaką, *v.* Ethnarque.
- Ethnarque, *s. m.* wielkorządzca, zwierzechnik, naczelnik prowincyi, albo ziemi iakiey.
- Ethnique, *a.* pogański.
- Ethnophrones, *s. m. pl.* heretycy 7. wieku, którzy do chrześcijańskiego wyznania pogańskie obrzędy wprowadzić usiłowali.
- Ethocratie, *s. f.* rząd na samey tylko moralności oparty.
- Ethologie, *f.* opisanie obyczajów i obrządków, *n.*
- Ethopée, *f.* opisanie obyczajów i namiętności pewney osoby, *n.*
- Etibeau, ou Etibois, *s. m. we fabryce szpilek* mały drewniany kwadrat na którym końce szpilek zaostrzaia.
- Etienne, *m.* Szczepan, *imie.*
- Etier, *s. m.* rów, albo kanał do morza wpadaiący, — kanał z morza do warzenia soli.
- Etincelant, ante, *a.* błyszczący się etc.
- Etinceler, *v. a.* błyszczyć się, lsknać się, lśnić się.
- Etincellette, *f.* iskierka, *f.*
- Etincelle, *f.* iskra, *f.*
- Etincellement, *m.* błyszczenie się, lsknienie się, etc., *n.*
- Etiollement, *m.* puszcie się, wymieranie roślin, *n.*
- Etioler, (s') *v. r.* wysilać się, wybiegać iako płonka etc.
- Etiologie, *s. f.* część nauki lekarskiey o przyczynach chorób.
- Etique, *a.* na suchoty choruiący, chudy, wychudły.
- Etiqueter, *v. a.* naznaczyć, kartkę z napisem przylepić, przywiaząć, napisać.
- Etiquette, *f.* znak, podpis, napis, *m.* kartka na czém, *f.* porządek spraw dwornych, *m. fig.* powierzehowność, *f.* pozór powierzehowny, *m.*
- Etire, *s. f.* żelazo płaskie kwadratowe którym garbarz wodę ze skóry wyciska.
- Etirer, *v. a.* u rzemieślników wyciągnąć, przedłużyć.
- Etisie, *f.* suchoty, *f. pl.*
- Etoc, *s. f.* w botanice i rolnictwie pień zgniły.
- Etoffe, *f.* materya, *f.* materyał,

- m. fig.* pokolenie, ułożenie, *n.* zdolność, *f.*
 Etosfé, *ée, part. et adj. fam.* dobrze ubrany, przyozdobiony, w dobrym bycie.
 Etoffer, *v. a.* wypchać, przybrać, wybrać co do czego, przyozdobić, opatrzyć co czém.
 Etosfes, *pl. u drukarzy* zysk drukarza z wydrukowanego dzieła; — materyały do drukarni potrzebne.
 Etoile, *f.* gwiazda, *f.* — favorable, gwiazda życzliwa, pomyslna, *f.* znak szczęśliwy, pomyslny, *m.* — maligne, nie-szczęście, *n.* à la belle —, pod gołym niebem.
 Etoilé, *ée, a.* gwiazdzisty, pełen gwiazd.
 Etoiller, (*s'*) *v. r.* pękać się.
 Etole, *s. f.* stuła kapłańska.
 Etonnement, *adv.* dziwnie.
 Etonnant, *ante, a.* dziwny, podziwienia godny.
 Etonnement, *m.* podziwienie, zdumienie etc., *n. fig.* wzruszenie, *n.*
 Etonner, *v. a.* zadziwić, zdumić, podziwienie, zadziwienie sprawić, *fig.* wzruszyć, *s'* —, *r.* (*de qc.*) dziwić się, dziwować się, zląknąć się, lękać się.
 Etoquiau, *s. m.* u zegarmistrzów mały haczek żelazny do zatrzymania kołek, — haczyk utrzymujący sprężynę w zamku, — *w ogólności* wszystkie sztuczki w żelaznych machinach do zatrzymywania innych przeznaczane.
 Etou, *m.* koryto do rżnięcia, bicia baranów etc., *n.*
 Etouffade, *s. f.* sos do zwierzyny, przyprawa.
 Etouffant, *e, a.* duszący.
 Etouffement, *m.* duszenie, *n.* dusność, *f.*
 Etouffer, *v. a.* u-, za-, dusić, u-, za-, dusić się, *fig.* przydusić, przytłumić, uśmierzyć, wstrzymać, — *n.* udusić się, dech stracić, tchu nie mieć.

- Etouffoir, *m.* pokrywka do wygaszenia węgla, *f.*
 Etoupage, *s. f.* u kapelusznika pozostałe ostatki od powłoki kapeluszonej.
 Etoupe, *f.* zgrzebie, pakuły, *pl. fig.* mettre le feu aux —, roz-palić umysły.
 Etouper, *v. a.* zgrzebiami, pakułami zatkać.
 Etouperie, *f.* płótno grube, *n.*
 Etoupieres, *s. f. pl.* niewiasty robiące pakuły ze starych lin i powrozów do zatykania dziur okrętowych.
 Etoupille, *s. f.* w artylleryi lont z bawełny w prochu wódką rozprowadzonym zmoczony i wysuszony do zapalania sztucznych ogniów.
 Etoupiller, *v. a.* sztuczne ognie lontem z bawełny w prochu maczanym opatrzyć.
 Etoupin, *s. m.* w maryn. kłęb z nici okrętowych do przybicia ładunku armatniego.
 Etourderie, *f.* lekkomyślność, *f.* uczynek głupi, *m.*
 Etourdi, *ie, a.* lekkomyślny, zapamiętały, à l'étourdie, *ad.* zapamiętałe, lekkomyślnie, na oślep.
 Etourdir, *v. a.* za-, ogłuszyć, zawrócić głowę, *fig.* zmieszać, zastanowić, *s'* —, *r.* (*sur qc.*) uspokoić się, wybić sobie z głowy, (*de qc.*) wbić sobie co w głowę.
 Etourdissant, *ante, a.* zagłuszający.
 Etourdissement, *m.* za-, ogłuszenie, *n. fig.* zmieszanie, zastanowienie, *n.*
 Etourneau, *m.* szpak, *m.* (ptak).
 Etrange, *a.* obcy, niezwyčajny, dziwny, niesłychany, osobliwy.
 Etrangement, *adv.* niezwyčajnie, niesłychanie.
 Etranger, *ère, a.* obcy, cudzoziemski, cudzy, *fig.* do czego nienależący, — *m. f.* cudzoziemiec, *m.* mka, *f.* za granicą, *indecl.* zagraniczne, cudzoziemskie kraje.

Etranger, *v. a.* rozpedzić, wygnać, oddalić, odprawić, *s' —, r. (de)* odzwyczaić się od miejsca iakiego.

Etranglé, *éa, p. et a. u-*, zaduszony, *fig.* ciasny, ściśły.

Etrangement, *s. m. w medyc.* zbytczne ściśnienie, *w hydraulice* miejsce w kanale gdzie z przyczyny tarcia albo innéy zawady woda z trudnością przechodzi, — *w nauce o owadach* nitka dwie części łącząca u niektórych owadów, iako w pałkach, osach etc.

Etrangler, *v. a. u-*, zadusić, *u-*, zadawić, *fig.* ściśle stawiać, ścisnąć, ścigać, — *n.* udusić się, z niedostatku tchu umierać.

Etranguillon, *s. m.* choroba końska koło szyi, rodzaj zapalenia gardła.

Etrape, *f.* sierp do rżyska, *m.*

Etraper, *v. a.* rżysko, ściernisko wycinać.

Etraque, *s. f. w maryn.* szerzburtu okrętowego.

Etraquer, *v. a. w łowiectwie* tropić zwierza śladem po śniegu aż do legowiska.

Etrave, *s. f. w maryn.* tram w sztabie na dnie okrętowym.

*Etre, *v. n. et aux*, bydź, przynależać, zawisnąć, *en —*, uczestnikiem bydź czego, — *pour qq*, bydź z kim, na czyiej stronie, — *à faire qc.*, bydź czém zatrudnionym, *soit*, niech będzie, *jestem kontent z tego*, *soit...* *soit*, niechże li będzie, albo... albo, *Etre, m.* istota, *f.* ieststwo, *n.* Etres, *pl.* kąty, przechody skryte, *pl.*

Etrécir, *v. a.* zwęzić, ścieśnić, *s' —, r.* się, zstępować się.

Etrécissement, *m.* Etrécissure, *f.* zwężenie, ścieśnienie, *n.* cieśń, cieśnia, *f.*

Etrécissure, *s. m.* ścieśnienie, zwężenie czego.

Etreignois, *s. m. pl. u stolarza* dwie lisztwy z dziurami i kołkami do zwierania czego, iako drzwi etc.

Etrein, *m.* posłanie, *n.* pościółka, *f.*

*Etreindre, *v. a.* mocno ścisnąć, ścigać, *fig.* — *les liens de l'amitié*, węzeł przyjaźni ścisły spajać.

Etreinte, *f.* ścisnienie etc., *n.*

Etreinne, *f.* kołoda, *f.* pierwszy targ, *m.* pierwsze sprzedanie, *n.* *fig.* pierwsze rzeczy używanie, *u.*

Etreinner, *v. a.* dać komu kołędę, co na kołędę, pierwszy targ; początek mieć, dać, pierwszy raz rzeczy użyć.

Etrésillon, *m.* podpora, *f.*

Etrésillonner, *v. a.* podierać podporami.

Etrier, *m.* strzemie, *n.* *fig.* avoir le pied à l'—, bydź na drodze zostania szczęśliwym, zrobienia swey fortuny, *faire perdre les — à qq.*, zmieszać kogo, *ferme dans ses —*, stałe obstawać na przedsięwzięciu swoich.

Etrière, *f.* rzemyk do przywiązania strzemiem do siodła, *m.*

Etriguel, *éa, adj.* o łowczych psach wychudły, na wysokich nogach, chętwoaty.

Etrille, *f.* grzebło, *n.* *fam.* gościnniec licha, w którym zanadto zlizerają.

Etriller, *v. a.* cesać, chęłozyc grzebłem, *fig. fam.* wybić, wytrzeć.

Etripper, *v. a.* wypatroszyć.

Etristé, *adj.* o łowczych psach cienkimi i dobrymi nogami opatrzony, — *un levrier étristé*, chart z dobrymi nogami.

Etrivière, *f.* pułsisko, *n.* rzemień do strzemiem, *m.* (*pl.*) bicz, *m.*

Etroit, *oite, a.* wązki, ciasny, *fig.* ściśły, ostry, surowy, *à l'étrouit, ad.* ciasno, *fig.* nędznie, w ubóstwie.

Etroitement, *adv.* ciasno, ściśle, wyraźnie.

Etron, *m.* gnóy, *n.*

Etronçonner, *v. a.* obciąć wszystkie gałęzie z drzewa.

- Etroke, ou Herse de poulie, *s. f.* w *maryn.* lina okrętowa około walca dla utwierdzenia.
- Etroussier, *v. a.* przysądzić komu majątność, dochody.
- Etruffé, *ée, adj.* o psach łowczych kulawy przez iakikolwiek przypadek, — pies o nogach uschłych.
- Etrusques, *s. m. pl.* Etruskowie, mieszkańcy dawney Hetruryi, — pomniki po nich pozostałe.
- Etude, *f.* T. uczenie się, ćwiczenie się w naukach, *n.* nauki, *pl.* izba do nauk, do pisania przeznaczona, *f. fig.* rozmyślanie, *n.*
- Etudiant, *m.* student, uczący się.
- Etudier, *ée, p. et a. fig.* wytworzyć, kunsztowny, zamysłony, afektowany.
- Etudier, *v. a. et n.* uczyć się, ćwiczyć się w naukach, myśleć o czém, uczyć się na pamięć, *s'—, r.* (*à qc.*) usiłować, starać się, przyłożyć się do czego, myśleć na co, namyślać się, pilnować ściśle rzeczy iakiey, siebie samego poznawać.
- Etudiale, *f.* szafka z przegródkami na biurku stojąca, *f.*
- Etui, *m.* puzdro, puzderko, *n.* sztuciec, *m.*
- Etuve, *f.* łaźnia, kąpiel sucha, *f.*
- Etuvé, *f.* duszenie, smażenie potraw, *n.* potrawa duszona, *f.*
- Etusement, *m.* naparzanie, rozgrzewanie, *n.*
- Etuver, *v. a.* naparzać, rozgrzewać.
- Etuviste, *m.* łaźiebnik, *m.*
- Etymologie, *f.* źródłosłów, *m.*
- Etymologique, *a.* T. źródłosłowny.
- Etymologiste, *m.* źródłosłownik, *m.*
- Eubages, *s. m. pl.* kapłani dawney Gallii czyli Druidowie, którzy się fizyki i astronomii uczyli.
- Eucère, *s. f.* gatunek pszczoły.
- Eucharistie, *f.* wieczerza pańska,

- f. n.* — stique, *a.* do niey należący.
- Eucologe, *m.* agenda, *f.*
- Eucrasie, *f.* dobry skład ciała, *m.*
- Eucryphie, *s. f.* wielki dąb, którego drzewo iest czerwone i bardzo trwałe.
- Eudiomètre, *s. m.* instrument fizyczny do mierzenia ilości gazu kwasorodnego w powietrzu znajdującego się.
- Eudiomètre, *s. m.* we fizyce sztuka mierzenia ilości gazu kwasorodnego w powietrzu zawartego, *v.* Eudiomètre.
- Euexie, *s. f.* w *medyc.* dobre zdrowie, dobry skład ciała.
- Eufraise, *s. f.* świetlik, roślina listeczki drobne dzidowate, kwiat czerwony mająca.
- Euglosse, *s. f.* rodzaj owadu pszczołowego mający dolną warzę przedłużoną naksztalt ięzyka bardzo długiego.
- Eulogies, *s. f. pl.* potrawy do poświęcenia posyłane, — gatunek chleba święconego w kościele Greckim.
- Euménide, *f.* Eumenida, iędza piekielna, furja, *f.*
- Eumorphes, *s. m. pl.* rodzaj owadu chrząszczowego.
- Eunuque, *m.* kastrat, rzezaniec, *m.*
- Eupatoire, *s. f.* upatek, konopnica, *ziele.*
- Eupatrides, *adj. et s. m. pl.* u starożyty członkowie niektórych dawnych i możnych familii, których w Koryncie imieniem tém od Plebeuszów odróżniano.
- Eupepsie, *s. f.* w *medyc.* dobre trawienie.
- Euphémie, *s. f.* modlitwa Lacedemoneńczyków.
- Euphemisme, *m.* wyraz uśmieczający, *m.*
- Euphonie, *f.* gładkość, *f.* wdzięczność, *f.* dźwięk, głos przyjemny, *m.*
- Euphonique, *a.* gładki, wdzięczny, przyjemny.
- Euphorbe, Euphorbier, *s. m.* Euforbia, roślina pełna mlecznego

- soku, rośnie w ciepłszych kra-
iach Afryki.
- Euphorbiacées, *s. f. pl. w botanice* rząd roślin, między któremi znajduje się Euforbia.
- Euphorie, *s. f. w medyc.* ulga, iaką chorey po wypróżnieniu się doświadcza.
- Euphrade, *s. m. u Greków* bōżek pociech progowy albo domowy.
- Euphrase, *s. f. v.* Eufraise.
- Euphrosyne, *s. f. w mitologii* Eufrozyna jedna ze trzech Gracyy, córka Bachusa i Wenery.
- Europe, *f.* Europa, *f.* — péen, *nne, a. s.* — peyski, — peyczuk, Eurpome, *s. f.* motyl samotnik.
- Eurythmie, *f.* piękny porządek, piękna proporcya w dziełach architektury, szycerstwa i malarstwa, równowaga, *f.* równomiar, *m.*
- Eustyle, *s. m. w architekt.* budowla, w której słupy dobrze są umieszczone i należytey proporcyi.
- Euterpe, *s. f.* Euterpa, jedna z dziewięciu muz przełożona nad poezją pasterską i muzyką.
- Euthésie, *s. f. w medyc.* mocny skład ciała przy urodzeniu.
- Euthymie, *s. f. w medyc.* spokojność duszy, wesołość, spokojność umysłu.
- Eutrapélie, *s. f.* sposób żartowania przyjemnie i dowcipnie etc.
- Eutrophie, *s. f. w medyc.* dobry i posilny pokarm.
- Eux, *pr. m. pl.* oni.
- Evacuation, *f.* ustąpienie wojska z kąd, opuszczenie, wypróżnienie, laxowanie, *n.*
- Evacuatif, *ive, Evacuant, ante, a.* wypróżniający, laxujący.
- Evacuer, *v. a.* opuścić miejsce, ustąpić, wysiść z wojskiem, wypróżnić, laxować, — *n.* laxować.
- Evader (s'), *v. r.* umknąć, uciec, wykraść się.
- Evagation, *f.* nieprzytomność myśli, *f.* buianie myślami, *n.*
- Evaltonner (s'), *v. r. fam.* pozwa-
- iać sobie za wiele, silić się, zbytnie pracować.
- Evaluation, *f.* oszacowanie, taxowanie, *n.*
- Evaluer, *v. a. o-*, szacować, taxować, wyrachować.
- Evalve, *adj. w botanice* mówiący o łupinie nieotwierającej się, iako o orzechu etc.
- Evangélique, *a.* ewangeliczny.
- Evangéliser, *v. a. et n.* ewangelizować, ewangelii uczyć.
- Evangéliste, ewangelista, *m.*
- Evangile, *m.* ewangelia, *f.*
- Evanie, *s. f. w hist. nat.* rodzaj owadu pszczołowego.
- Evanouir (s'), *v. r.* zemdleć, omdleć, zniknąć.
- Evanouissement, *m.* omdlenie, zemdlenie, *n.*
- Evantiller, *v. a. Evantiller un contrat,* opisać wartość dziełstwa we wszystkich szczegółach.
- Evaporation, *f.* wychodzenie pary etc., *n. fig.* lekkomyślność, nieuwaga, nierozmyślność, *f.*
- Evaporé, *ée, p. et a.* wywietrzały, *fig.* lekkomyślny.
- Evaporer (s'), *v. r. wy-*, zwierzcęć, wychodzić (o parze etc.) *fig.* rozpuścić się, évaporer son chagrin, *sa bile,* ukoić smutek, gniew.
- Evasement, *s. m.* rozprzestrzenienie.
- Evaser, *v. a.* rozprzestrzeniać, rozciągać, *s'—, r.* rozprzestrzeniać, rozszerzać się.
- Evasion, *f.* ucieczka, *f.*
- Evêché, *m.* biskupstwo, *n.* rezydencya biskupia, *f.* pałac biskupi, *m.*
- Evection, *s. f. u dawnych Rzymian* ceduła na wolne koni pocztowych zażywanie.
- Evéil, *m. fam.* doniesienie, przestrzeżenie, *n.*
- Eveillé, *ée, a. fig.* wesoły, żwawy, żywy, baczny, ostrożny.
- Eveiller, *v. a. o-*, budzić, *fig.* pobudzić, wzbudzić, rozweselić, *s'—, r.* obudzić się; ocucić się.

- Evénement, *m.* koniec sprawy, przypadek, *m.*
 Event, *m.* smak, zapach ze zgnilizny pochodzący, *m.* świeże powietrze, miejsce, *n.* *fig.* avoir la tête à l' —, nieważnym, nierozsądnym, lekkomyślnym byź.
 Events, *pl.* oddech, *m.* oddechowe dziury, skrzele, *pl.*
 Eventail, *m.* wachlarz, *m.*
 Eventailiste, *m.* ten co wachlarze robi.
 Eventaire, *m.* kosz do owoców, *m.*
 Événé, *éé*, *a.* wywietrzały, *fig.* lekkomyślny.
 Eventer, *v. a.* wachlować, powiewać, wiatr robić, przewiewać, przewietrzyć, *fig.* zwietrzyć, wachlać, wyśledzić, *s' -*, *r.* wachlować się wachlarzem, wywietrzeć.
 Eventoir, *m.* wachlarz kuchenny, wachel, *m.*
 Eventrer, *v. a.* wypstroszyć.
 Eventuel, elle, *a.* na przyszłe do prawdy podobieństwo mające lecz niepewne przypadki przysposobiony.
 Eventuellement, *ad.* na przypadek, w przypadku.
 Evêque, *m.* biskup, *m.*
 Everdumer, *v. a.* u cukiernika zdejmować skórę z migdałów i farbować je zielono, — wyciskać sok zielony z czego.
 Evergète, *s. m.* w historii imię dawane niektórym Xążętom i Królom Syryjskim i Egipcckim, następcem Alexandra W.
 Everrer, *v. a.* wyrzucić psu robaka, żyłę zpod języka.
 Everriatent, *s. m.* u starożył. sukcesor który po zmarłym przodku obowiązany był wyznaczyć dom jego dla odpędzenia strachów nocnych, *lameses* zwanych.
 Eversion, *f.* zburzenie, spustoszenie, *n.*
 Evertuer, (*s'*) *v. r.* usiłować, wszystkich sił do czego przyłożyć.
 Eveux, *adj.* w rolnictwie o roli wodę zatrzymująca, błotnista.
- Eviction, *f.* T. sądowe wyrugowanie (spędzenie) z posesyi, *n.*
 Evidemment, *adv.* oczywiście, iawnie.
 Evidence, *f.* oczywistość, iawnosć, pewność, *f.*
 Evident, ente, *a.* oczywisty, iawny, iasny.
 Evider, *v. a.* rzecz kształtniejszą, piękniejszą zrobić, wydrażyć, wykrawać, T.
 Evier, *m.* pomywalnik, *m.*
 Evilasse, *s. m.* drzewo hebanowe na wyspie Madagaskarze.
 Evincer, *v. a.* T. sądownie wyśadzić z possessyi dobra iakiego.
 Eviré, *éé*, *adj.* w herbach nie mający znamion płci.
 Eviter, *v. a.* unikać, strzedz się czego, *s' -*, *r.* mijać się, ustępować.
 Evocation, *f.* zaklinalanie duchów, T. przeniesienie sprawy przed insze sądy, *n.*
 Evolution, *f.* T. obroty wojskowe, *m. pl.* ewolucya, *f.*
 Evolvüle, *s. f.* rodzaj roślin wielozżykowych blizny poiedyncze mających.
 Evoquer, *v. a.* zaklinać, wzywać duchy, T. sprawę ząd wytoczyć, przed insze sądy przenieść.
 Evulsion, *s. f.* w chirurgii wyrwanie.
 Ex-, *prp.* (w sł. skład.), ex-, przeszły, dawny, Ex-Jésuite, *m.* exiezuita, *m.*
 Exact, acte, *a.* pilny, punktualny, doskonały.
 Exactement, *adv.* pilnie, dokładnie.
 Exacteur, *m.* zdzierca, łupieżca poborowy, *m.*
 Exaction, *f.* zdzierstwo, łupiestwo poborowe, *n.*
 Exactitude, *f.* pilność, punktualność, doskonałość, *f.*
 Exagérateur, *m.* zwiększający rzecz iaką.
 Exagératif, ive, *a.* zwiększony, rozszerzony.

- Exagération, *f.* zwiększenie słowami czego, *n.*
 Exagérer, *v. a.* zwiększać, zwiększyć co, iak w rzeczy samey iest, udawać.
 Exagone, *s. m. v.* Hexagone.
 Exaltation, *f.* podniesienie, podwyższenie, czyszczenie, uzaczenie, poprawienie, wyniesienie na godność papieżką, *n. fig.* wynoszenie, *n.*
 Exalté, *ée, part. et adj.* przesadzony, affektowany, — zapalony.
 Exalter, *v. a.* wynosić, wychwalać, wystawiać, *fig.* zapalić, ożywić, natchnąć, *s'—, r.* zagrożać sobie głowę, wpaść w fanatyzm, fanatykiem zostać.
 Examen, *m.* examin, *m.*
 Examineur, *m.* examiner, *m.*
 Examiner, *v. a.* examinować, roztrząsać, rozważać, oglądać, *s'—, r.* badać siebie samego, doświadczać, probować.
 Exanthème, *m. T.* krosty, *f. pl.*
 Exantlation, *s. f.* w fizyce wprowadzenie powietrza albo wody za pomocą pompy.
 Exarchat, *s. m.* Exarchat, część ziemi włoskiej w której rządził wielkorządca od Cesarzów Greckich ustanowiony.
 Exarque, *s. m.* Exarcha, wielkorządca od Cesarzów Greckich do Włoch wysłany.
 Exaspération, *f.* gniew, *m.* zawziętość, *f.*
 Exaspérer, *v. a.* roziątrzyć, ostrzyć, *s'—, r.* rozgniewać, roziątrzyć się.
 Ex-assistant, *ante, s.* ten co był obecnym, towarzyszący.
 Exastyle, *s. f. v.* Hexastyle.
 Exaucement, *s. m.* wystuchanie, zadosyć uczynienie.
 Exauser, *v. a.* wystuchać.
 Excarner, *v. a.* robić równe przedziały w zębach grzebiennowych.
 Excavation, *f.* wydrążenie, *n.* dół, *m.*
 Excedant, *ante, a.* resztujący, zostający.
 Excedant, *m.* reszta, rzecz zbywająca, *f.*
 Excédé, *ée, a.* wysilony.
 Excéder, *v. a.* prze-, wykroczyć, przestąpić, przechodzić, *T.* bić, zbić kogo, *fam. (qq.) s'—, r.* krzywdzić kogo, *s'—, r. (de qc.)*, przesilić się, nie zachowywać miary w czém.
 Excellence, *adv.* wysmienienie.
 Excellence, *f.* wysmienitość, zacność, mość, *f.* (w tytuł.), *part—, osobliwie.*
 Excellent, *ente, a.* wysmienity, zacny, wyborny.
 Excellentissime, *a. fam.* bardzo wysmienity.
 Excellent, *v. n. (en dans qc.)*, byź wyborynym etc., przechodzić, przodkować, celować w czém.
 Excentricité, *f.* w astronomii odalenie śródka eliptycznego toru planetowego od ogniska.
 Excentrique, *adj.* w iometrii mówiąc o kołach jednego punktu śródniego niemających.
 Excepté, *pp.* wyjąwszy, oprócz.
 Excepter, *v. a.* zachować, wymować, wymawiać sobie co.
 Exception, *f.* wyjęcie, zachowanie etc. sobie czego, *n.* wybieg, zarzut, *m.* odpowiedź, *f.* a *P'—, de*, wyjąwszy, oprócz.
 Excès, *m.* przebranie, niezachowanie miary, *n.* zbytek, nierząd, *m.* rozpusta, swawola, *f.* avec —, à *P'—, jusqu'à P'—, zbytecznie, bez miary.*
 Excessif, *ive, a.* zbyteczny, bezmierny, niepomiarkowany.
 Excèsivement, *adv.* zbytecznie, niepomiarkowanie.
 Exciper, *de, v. n.* w sądach obmową się bronić, excypować, wymować.
 Excise, *s. f.* akcyza, podatek od żywności, towarów, etc.
 Excitateur, *s.* budzieli, ten co innych budzi, *w fizyce*
 Excytator, pręt metalowy gątką zakończony do przyciągania iskr elektrycznych.

Excitafif, *ive*, *a.* poruszający, zachęcający etc.
 Excitation, *f.* poruszenie, wzruszenie, pobudzenie etc., *n.*
 Exciter, *v.* *a.* poruszyć, wzruszyć, pobudzać, zachęcać.
 Exclamatif, *ive*, *adj.* w grammatyce ekklamacyyny, oznaczający wykrzyknienie.
 Exclamation, *f.* ekklamacya, *f.* okrzyki, *pl.* wybuchnienie, *n.*
 *Exclure, *v.* *a.* wyłączyć, oddalić.
 Exclusif, *ive*, *a.* wyłączaający, oddalający.
 Exclusion, *f.* wyłączenie, oddalenie, *n.*
 Exclusivement, *ad.* wyłączaający, z wyłączeniem.
 Excommunication, *f.* kłątwa kościelna, *m.*
 Excommunié, *é*, *s.* wyklęty, ten na którego kłatwę kościelną włożono.
 Excommunier, *v.* *a.* kłatwę kościelną na kogo włożyć.
 Excoriation, *f.* T. przetarcie skóry, *n.*
 Excorier, *v.* *a.* skórę albo korę zdzierać.
 Excrément, *m.* plugastwo, *n.* gnój, *m.* *pl.* — teux, teuse, *a.* do tego należący.
 Excrescence, Excroissance, *f.* T. guz, wrzód, *m.*
 Excréteur, *adj.* *v.* Excrétoire.
 Excrétion, *f.* T. odbyt, *m.*
 Excrétoire, *a.* T. odbytny.
 Excroissance, *f.* wyrostek, narostek, *m.*
 Excubiteur, *s.* *m.* gwardyjak pałacowy Cesarzów rzymskich.
 Excursion, *f.* wycieczka, *f.* wtargnienie w kraj, *n.*
 Excusable, *a.* wymówki, przebaczenia godny.
 Excusation, *f.* T. wymówka, excuza, *f.* wymawianie się i przytaczanie dowodów, *n.*
 Excuse, *f.* wymówka, *f.*
 Excuser, *v.* *a.* wymawiać kogo z czego, wy-, przebaczyć (*de qc.*), *s'* —, *r.* (*de qc.*) wymawiać się z czego; zabraniać,

nie dozwalać, (*sur qc.*) wymawiać się czém, dawać czemu winę, (*sur qc.*) składać na kogo winę, *s'* — *de faire qc.*, wymawiać się z czego.
 Excussion, *s.* *f.* w *medyc.* uderzenie, wstrząśnienie.
 Ex-définiteur, *s.* *m.* duchowny który był definitorem.
 Exeat, *s.* *m.* zezwolenie biskupa kapłanowi dane na przeniesienie się do innej dyecezyi.
 Exécutable, *a.* przekłety, szkaradny, przemierły.
 Execrablement, *adv.* obrzydliwie, haniebnie, szkaradnie.
 Exécration, *f.* przeklęstwo, *n.* skaradność, *f.*
 Exécratoire, *a.* przekłety.
 Exécuter, *v.* *a.* wypełnić, wykonać, spełnić, sprawić, grać, pokazywać, stracić, fantować, wyfantowywać, gwałtem wybierać, brać podatki.
 Exécuteur, *m.* trice, *f.* wykonawca, wykonywacz, sprawca, *m.* — *de la haute justice*, kat, mistrz, *m.*
 Execution, *f.* wykonanie etc. *n.* sposób śpiewania, grania, *m.* *exekucya*, *f.* stracenie *n.* *exekucya sądowa*, *f.* zabranie dóbr dłużnika, *n.*
 Exécutoire, *a.* *exekucyyny*, wykonawczy, do wykonania, — *m.* rozkaz urzędowy na przymuszenie kogo, *m.* T.
 Exèdre, *s.* *m.* u *starożytn.* miejsce do którego zbierali się literaci albo uczeni.
 Exégèse, *f.* T. wykładanie, tłumaczenie, *n.* — *gète*, *m.* wykładacz, *m.* — *gétique*, *a.* do wykładania służący.
 Exemplaire, *a.* przykładowy, — *m.* wzór, przykład, *exemplarz*, *m.*
 Exemplairement, *adv.* przykładowie.
 Exemple, *m.* przykład, wzór, *m.* par —, na przykład.
 Exemple, *f.* wzór do pisania, *m.* pisanie podług wzoru takiego, *n.*

- Exempt, empte, *a. (de qc.)* wolny, wyięty od czego.
- Exempt, *m.* gefreyter; *m.*
- Exempter, *v. a. (g. de qc.)* uwolnić, wyzwolić człowieka, wyjąć kogo od czego, *s'—*, *r. (de qc.)*, uwolnić się od czego, zaniechać, nie uczynić czego.
- Exemption, *f.* uwolnienie, wyięcie kogo od czego, *n.*
- Exercer, *v. a. (qq. à qc.)* wyprawić, przysposobić, ćwiczyć, bawić się czém; sprawować, zawiadywać, odziewać, *s'—*, *r. (à)* ćwiczyć się w czém; wprawić się w co. •
- Exercice, *m.* ćwiczenie się w czém etc., exercerunek, *m.* sprawowanie, zawiadywanie, wykonywanie, *n.* agitacya, *f.* faire l'—, ćwiczyć się w robieniu bronii, donner de l'— à qq., zrobić do czynienia, naprzykrzyć się komu, Exercices, *pl.* ćwiczenia rycerskie, *n. pl.*
- Exérèse, *s. f.* w chirurgii operacya chirurgiczna w której się odeymią szkodliwe części ciała, wymywanie kul, strzał, etc.
- Exergue, *s. m.* na medalach lub monetach małe miejsce pod figurą do napisu iakiego zestawione.
- Exert, erte, *adj.* w botanice sterzący, wywyższony nad części otaczające.
- Exfoliation, *f.* T. odłupywanie kości, *n.*
- Exfumer, *v. a.* w malarstwie przyćmić tę część malowidła która zanadto była iskrawą.
- Ex-gardien, *s. m.* Exgardyan, zakonnik co był gwardyanem.
- Ex-general, *s. m.* były Generał.
- Exhalaison, *f.* wypuszczenie pary, wychodzenie zaduchów, *n.*
- Exhalation, *s. f.* w chemii wypędzenie i rozproszenie części lotnych z iakieykolwiek istoty za pomocą ognia.
- Exhaler, *v. a.* wydawać parę, wypuszczać zaduchy, *fig.* — sa colère, wylać gniew swój, *s'—*, *r.* wychodzić, wywietrzeć, w górę iść (o parze, zaduchach), ukoić się, uśmierzyć się.
- Exhaussement, *m.* podwyższenie budynku etc., T.
- Exhausser, *v. a.* podwyższyć mur etc., T.
- Exhaustion, *s. f.* w matematyce sposób dowodzenia równości dwóch wielkości, okazując, że ich różnica jest mnieysza od każdej oznaczoney ilości.
- Exhérédation, *f.* wydziedziczenie, *n.*
- Exhéréder, *v. a.* wydziedziczyć.
- Exhibition, *s. f.* pokazanie, okazanie czego w sądach.
- Exhortation, *f.* napomnienie, zachęcenie, *n.*
- Exhorter, *v. a. (à qc.)*, napominać, zachęcać, — *qq. à la mort*, przysposobić kogo do śmierci.
- Exhumation, *f.* wykopanie trupa, *n.* — mer, *v. a.* wykopać trupa.
- Exhydria, *s. m.* w fizyce gwałtowny wiatr z chmury, z deszczem wypadający.
- Exigeant, eante, *a.* wymagający, wyciągający.
- Exigence, *f.* potrzeba, *f.*
- Exiger, *v. a.* wyciągać, wymagać, wybierać.
- Exigible, *a. o.* co się prawnie można upomnieć, upominalny.
- Exigu, uë, *a. jam.* szczupły, podły, mały.
- Exiguité, *f.* nikczemność, szczupłość, małość, *f.*
- Exil, *m.* wywołanie, wygnanie z kościoła, miejsce wywołania, *n.* bieda, *f.*
- Exilé, *s. m.* wygnany, z kraju wywołany, *fig.* oddalony, nieobecny.
- Exiler, *v. a.* wywołać z kraju, wygnąć z kraju, *s'—*, *r.* oddalić się.
- Exilité, *s. f.* nikczemność, słabość.
- Existant, aute, *a.* znajdujący się.
- Existée, zawiłek o axamitowém liściu.
- Existence, *f.* bytność, *f.* ieststwo, *n.*

- Exister, *v. n.* znajdować się, być.
 Ex-jésuite, *s. m.* Exiezuita.
 Excet, *s. m.* pletwolot, ryba koścista, skrzelowata, brzochopełtwa, z rodzaju *tépoğto-wych*.
 Exode, *s. m.* druga księga starego testamentu, zawierająca w sobie wyście Izraelitów z Egiptu, — u dawnych *Graków* jedna ze czterech części tragedyi, w której się rozwiązanie sztuki zawierało.
 Exoine, *s. f.* obinowa, — świadectwo prawne o niemożności osobistego stawienia się.
 Exoiner, *v. a.* wymówić kogo, usprawiedliwić z przyczyny niestawienia się osobistego.
 Exomide, *s. f.* u starożytn. szata grecka i rzymska o jednym rękawie.
 Exomologèse, *s. f.* spowiedź publiczna, iawna.
 Exomphale, *f.* puchlina pępkowa, *f.*
 Exoptalmie, *s. f.* wysunięcie się oka z jamy oczney.
 Exorable, *a.* ubłagany.
 Exorbitamment, *adv.* zbytecznie.
 Exorbitant, *ante, a.* zbyteczny, miarę przechodzący.
 Exorciser, *v. a.* zaklinać czarta.
 Exorcisme, *m.* zaklinanie czarta, *n.*
 Exorciste, *m.* zaklinacz czarta, *m.*
 Exorde, *m.* wstęp, początek, *m.*
 Exostose, *f.* puchnienie kości, *n.* puchlina na kości się osadzająca, *f.*
 Exotérique, *adj.* pospolity, do pojęcia wszystkim, publiczny.
 Exotique, *a.* cudzoziemski.
 Expansibilité, *f.* ciągłość, rozciąganie się, *n.*
 Expansible, *a.* ciągły, ciągnący się.
 Expansif, *ive, a.* rozciągający.
 Expansion, *f.* przeciąg, *m.* rozciągłość, *f.*
 Expatriation, *f.* opuszczenie dobrowolne oyczyzny, wywędrowanie, *n.*
 Expatrier, *v. a.* wywołać, wygnać z oyczyzny, *s'—, r.* porzucić oyczyznę, wysyłać z niej.
 Expectant, *m.* ekspektatywę mający, wakansu oczekujący.
 Expectatif, *ive, a.* ekspektatywę dający.
 Expectative, *f.* ekspektatywa, *f.*
 Expectorant, *ante, a.* piersi z flegmy czyszczący.
 Expectoration, *f.* wyrzucanie flegmy z piersi, *n.*
 Expectorer, *v. a.* flegmę wyrzucać, wyprowadzać.
 Expedient, *m.* sposób, *m.* droga, *f.* — *a.* pożyteczny, sposobny.
 Expédier, *v. a.* przyspieszyć, pospieszyć, prędko sprawić, wyprawić, dokończyć, zrobić, wygotować, odesłać, posłać, na tamten świat prędko kogo wysłać.
 Expéditeur, *m.* posyłający towary, *m.*
 Expéditif, *ive, a.* sprawny, prędkie.
 Expédition, *f.* przyspieszenie, *n.* pospiech, *m.* sprawienie, wyprawienie, odesłanie etc., *n.* woienna etc. wyprawa, odprawa, *f.*
 Expéditionnaire, *s. m.* ten co w kancelaryi papiezkiej listy i akty wyprawia, w biórach administracyjnych ten co urzędowe wydaie kopie.
 Expérience, *f.* doświadczenie, doznanie, *n.* proba, *f.*
 Expérimental, *ale, a.* na doświadczeniu zawisły.
 Expérimenté, *, p. et a.* doświadczony, doznany, biegły, doszły.
 Expérimenteur, *v. a.* sprobować, — *n.* doświadczyć, doznać.
 Expert, *erte, a.* doświadczony, biegły, świadomy.
 Expert, *m.* człowiek na czém znający się, doświadczony w czém.
 Expertise, *f.* oglądanie, doświadczenie przez znających, biegłych w sztuce, *m.*

- Expiation, *f.* pokuta, *f.* odpokutowanie, *n.*
- Expiatoire, *a.* oczyszczający od grzechów.
- Expier, *v. a.* odpokutować.
- Expilation, *f.* T. — d'hérédité, skradzenie niektórych rzeczy sukcesywnych, *n.*
- Expiration, *f.* zeyście, upłynienie czasu etc.; oddychanie, *n.* dech ostatni, życia zgon, *m.*
- Expirer, *v. n.* skonać, konać, umierać, *fig.* kończyć się, wychodzić, upływać, — *a.* ducha, dech wypuścić.
- Explicatif, *ive, adj. w grammatyce mówiąc o słowach do frazesu iakiego niepotrzebnie włożonych.*
- Explicable, *a.* wykładany.
- Explicatif, *ive, a.* wykładający.
- Explication, *f.* wykład, *m.* wykładanie, *n.*
- Explicite, *a.* iasny, wyraźny.
- Explicitement, *ad.* iasnie, wyraźnie.
- Expliciter, *v. a.* wykładać, tłumaczyć, dąć do zrozumienia, *s'* —, *r.* powiedzieć zdanie swoje.
- Exploit, *m.* czyn wielki, *m.* dzieło rycerskie. *n.* wypełnienie rozkazu sądowego. przez woźnego, *n.*
- Exploitable, *adj.* co się urządowie zaiąć i przedać może, — używały, mogący się ubrozić i przedać.
- Exploitant, *adj. m. o woźnych sądowych nakaz zwierzchności pełniący.*
- Exploitation, *f.* użytek z majątności iakiey, *m.*
- Exploiter, *v. n.* wypełniać nakazy urzędowe (o woźnych).
- Explorateur, *m.* śpieg, badacz, *m.*
- Exploration, *s. f. w chirurgii opatrywanie rany, wrzodu etc.*
- Explorer, *v. a.* zwiędzać, odwieźć, roztrząsać, oglądać.
- Explosion, *f.* wybuchnienie powietrza ściśnionego, *n.* huk ztąd pochodzący, *m.* wybuchnienie wulkana, *n. m.* — électrique, uderzenie elektryczne.
- Expolition, *s. f. w retoryce przyozdobienie mowy używając rozmaitych wyrażen dla wytlumaczenia iedney rzeczy aby ią snadniey zrozumiano.*
- Exponce, *s. f.* zrzeczenie się dziedzictwa za długi na niem oparte.
- Exponentiel, *elle, adj. w algebr.* mający wykładnika, — podniesiony do potęgi wskazany przez wykładnik.
- Exportation, *f.* wywóz, *m.* wywożenie, *n.*
- Exporter, *v. a.* wyprowadzać.
- Exposant, *ante, s. w sądach suplikujący o co.*
- Exposant, *s. m. w matematyce* liczba wyrażająca stosunek dwóch innych liczb, albo wykładnik oznaczający potęgę.
- Exposé, *m.* wystawienie, *n.* wniosek, *m.*
- Exposer, *v. a.* wystawić, wyłożyć, roznosić, wydawać fałszywe pieniądze, budować, obrócić etc., leżeć ku wschodowi etc., wystawiać, przekładać, rozpowiadać, wykładać, tłumaczyć, wystawiać na niebezpieczeństwo, *s'* —, *r.* wystawiać się na niebezpieczeństwo.
- Exposition, *f.* wystawienie, wykładanie, tłumaczenie, położenie, obszerne opowiadanie etc., *n.*
- Exprès, *m.* postaniec umysłny, *m.*
- Exprès, *esse, a.* umysłny, osobliwy, iasny, wyraźny. Exprès, *ad.* wyraźnie, umyślnie.
- Expressément, *ad.* wyraźnie, umyślnie.
- Expressif, *ive, a.* wyraźny, pełny wyrażenia, dobitny.
- Expression, *f.* wyciskanie, wytłaczanie, *n.* wyraz, *m.* wyrażenie, *n.*
- Exprimable, *a.* co słowami wyrazić można.
- Exprimer, *v. a.* wyciskać, wytłaczać, wyrazić.

- Ex-professo, *ad.* ze wszelką pilnością, umyślnie.
- Expropriation, *s. f.* wyrzucie z własności.
- Exproprier, *v. a.* wyzucić kogo z jego własności.
- Expulser, *v. a.* wygnać, wypędzić, wyrzucić, wyprowadzić.
- Expulsif, *ive, a.* wyrzucający etc.
- Expulsion, *f.* wygnanie etc., *n.*
- Expultrice, *adj. w medyc.* wypędzający, wyprowadzający zewnętrz.
- Expurgation, *s. f. w astronomii* o zaćmieniach księżyca występowanie z cienia ziemi, *lepsze słowo* émersion.
- Expurgatoire, *adj. index expurgatoire*, katalog zabronionych książek w Rzymie.
- Exquima, *s. m.* mała małpa z rodzaju chwytnoogonowych *Sapajous* zwanych.
- Exquis, *ise, a.* wyborczy, przedni.
- Exsiccation, *s. f. w chemii* wyschnięcie, osuszenie.
- Exsuccion, *s. f. w medyc.* ssanie.
- Exsudation, *s. f.* pocenie się, *v.* Exsuder.
- Exsuder, *v. n. w medyc.* występować w postaci potu, iako krew gdy niekiedy przez pory występnie.
- Extase, *f.* zachwycenie, *n.*
- Extasié, *éé, a.* zachwycony, w zachwyceniu będący.
- Extasier, *v. a.* w zachwycenie wprawiać, *s' - , r.* w zachwycenie wpadać, odchodzić od siebie.
- Extatique, *a.* zachwycony, w zachwyceniu będący, ztąd pochodzący.
- Extemporane, *éé, adj. w farmacji* mówiąc o lekarstwach przez doktora przepisanych, różniących się od tych, które się w aptece znajdują, a które się nazywają *compositions officinales*.
- Extenseur, *s. et adj. w anatom.* muszkuły do wyciągania słuzące.

- Extensibilité, *f.* rozciągłość, *f.*
- Extensible, *a.* rozciągly.
- Extension, *f.* roz-, wyciąganie, *n.*
- Exténuation, *f.* ubywanie sił, *n.* słabość, *f.*
- Exténué, *éé, a.* osłabiony, schudły.
- Exténuer, *v. a.* osłabić, wysilić, uymować siły.
- Extérieur, *eure, a.* powierzchowny, powierzchni, pozorny.
- Extérieur, *m.* powierzchowna postać, powierzchowność etc., *f.* pozór, *m.*
- Extérieurement, *adv.* powierzchownie.
- Exterminateur, *m.* pustoszyiciel, niszczyiciel, *m.*
- Extermination, *f.* zniszczenie, wygładzenie etc., *n.*
- Exterminer, *v. a.* niszczyć, wygładzić, wykorzenieć.
- Externe, *a.* powierzchowny, powierzchni.
- Externes, *s. m. pl.* ci co na pensyi nie będąc utrzymywani przychodzą tylko na naukę.
- Extinction, *f.* za-, wygaszenie, *n. fig.* zgaśnienie, wygaszenie, zniesienie, *n.*
- Extirpateur, *m.* znośiciel, niszczyiciel, *m.*
- Extirpation, *f.* wykorzeniecie, wygładzenie, *n.*
- Extirper, *v. a.* wykorzenieć, wygładzić.
- Extispice, *s. m.* wieszczek z trzewów zwierzęcych.
- Extispicine, *s. f.* wieszczenie z trzewów.
- Extorquer, *v. a.* wymuszać, wyciskać co na kim.
- Extorsion, *f.* wymuszenie, wyciśnienie, zdzierstwo, *n.*
- Extra-axillaires, *adj. f. pl. w botanice* o kwiatach z kątów między gałązkami wyrastających.
- Extractif, *s. m. w chemii* istota do składu roślin wchodząca.
- Extraction, *f.* wyciąganie, dobywanie, pochodzenie, *n.* ród, dóm, *m.*
- Extracto-résineux, *euse, adj.*

- w *chemii* z istoty do składu roślin wchodzącej i żywicy złożony.
- Extradition, *s. f.* wydawanie wzajemne rządowe więźniów, kryminalistów etc.
- Extrados, *s. m. w architekt.* obłączystość sklepienia zwierzchnia.
- Extradosé, *éé, adj.* sklep z wyrównaną obłączystością zwierzchnią.
- *Extraire, *v. a.* wyciągać, dobywać, wypisać, wypis, zbiór zrobić.
- Extrait, *m.* wypis, zbiór, *m. T.* ekstrakt, *m.*
- Extrajudiciaire, *a.* niesądowy.
- Extraordinaire, *a.* nadzwyczajny, niezwykły, — *m.* rzecz niezwykła, *f.* przypadek nadzwyczajny, wydatek nadzwyczajny, przydatek do gazety.
- Extraordinairement, *adv.* nadzwyczajnie.
- Extrpassé, *éé, adj.* w malarst. nienaturalny, — przechodzący granice przyrodzenia.
- Extravagance, *f.* głupstwo, *n.* brednie, *pl.*
- Extravagant, *ante, a.* głupi, błażeni, bałamucki.
- Extravagantes, *s. f. pl.* konstytucye papieżkie do prawa kanonicznego dodane.
- Extravaguer, *v. a.* bałamucić, bredzić, pleść.
- Extravasation, *s. f. w medyc.* ruch, przez który krew z naczyń swoich wypływa, — w botanice wypływanie soków z naczyń właściwych.
- Extravasé, *éé, par. et adj.* wypłyniony z naczyń.
- Extravaser, s'extravaser, *v. r.* mówiąc o krwi i humorach wypłynionych ze zwyczajnych naczyń.
- Extravasation, *v.* Extravasation.
- Extraversion, *s. f. w chemii* okazywanie, rozbiór ile w czem znajduje się soli, alkali, albo kwasów.
- Extrême, *a.* straszny, niezmierny, przesadzony.
- Extrêmes, *m. pl.* rzeczy sobie przeciwne, *f. pl.*
- Extrêmement, *adv.* nadzwyczaj, nadzwyczajnie, iak najbardziej.
- Extrême-onction, *f.* ostatnie pomazanie, *n.*
- Extrémité, *f.* ostatnia (rzecz), *f.* koniec, ostatni moment, czas, *m.* ostatnia bieda, *f.*
- Extrémités, *pl.* w malarstwie ręce i nogi, — o koniu dolne części wszystkich czterech nóg.
- Extrinsèque, *a.* powierzchni.
- Extumescence, *s. f. w medycyn.* początek nabrzmiałości.
- Exubérance, *f.* zbyt uczna obfitość, *f.*
- Exubere, *adj. w medyc.* enfant-
exubere, dziecko od piersi odłączone.
- Exuder, *v.* Exsuder.
- Exulcératif, *ive, adj. w medyc.* wrzody sprawujący.
- Exulcération, *f.* iątrzenie, *n.*
- Exulcérer, *v. a.* roz-, iątrzyć.
- Exultation, *s. f.* radość nadzwyczajna (*vieux*).
- Exulter, *v. a.* drzeć z radości, (*vieux*).
- Ex-voto, *f.* fundacya etc. z uczynionego ślubu pochodząca, *f.*
- Ezan, *s.* zapowiedzenie modlitwy u Turków.
- Eztéri, *s. m.* kamień Meksykański, gatunek iaspisu zielonego czerwono nakrapiany.

F.

- Fa, *s. m.* Fa albo F, głos muzyczny czwarty.
- Fabagelle commune, *s. f. v.* Fabago.
- Fabago, *s. m.* kapary, *roślina.*
- Fabaries, *s. f. pl.* ofiary w Rzymie czynione, na górze Celien, na cześć bogini Karny, żony Janusa.
- Faber, ou Forgeron, *s. m.* kowal, ryba morska.
- Fabien, *s. m.* Fabian, *imie.*
- Fable, *f.* bajka, mitologia, powieść, baśń, plotka, *f.*
- Fabliau, *m.* bajki, fraszki wierszem pisane, *pl.*
- Fabricant, *m.* fabrykant, *m.*
- Fabricateur, *m.* robiący co, młincarz fałszywe biący pieniądze, *m.*
- Fabrication, *f.* robienie czego, *n.* robota, *f.*
- Fabricien, *s. m.* zawiadujący sprawami doczesnymi parafii, przełożony nad budowlami kościelnymi, *v.* Fabrique.
- Fabrique, *f.* fabryka, robota, *f.* robienie, budowanie budynków kościelnych, *n.* dochody, pieniądze na to przeznaczone, *m. pl.* mennica, *f.*
- Fabriquier, *v. a.* robić, bić pieniądze, knuć, wymyśleć.
- Fabulusement, *adv.* baiecznie.
- Fabuleux, *euse, a.* baieczny.
- Fabuliste, *m.* pisarz baiek, *m.*
- Façade, *f.* facyata, ściana przednia budynku, *f.*
- Face, *f.* twarz, *f.* oblicze, *n.* strona rzeczy, płaszczyzna, facyata, ściana, strona przednia, *f. fig.* okoliczność, postać, *f.* położenie, *n.* en face, à la face, w obecności, naprzeciw, — face à face, ieden naprzeciw drugiemu.
- Facé, *a. fam.* bien —, mały, (człowiek) piękny, brzydkiy twarzy.
- Facétie, *f.* żart, *m.* trefność, *f.*
- Facétisement, *adv.* żartobliwie, trefnie.
- Facétienx, *euse, a.* żartobliwy, trefny.
- Facette, *f.* strona rzeczy mała, szybka, *f.*
- Facetter, *v. a.* w szybki kamień rznąć, szlufować.
- Fâché, *éé, a.* markotny, rozgniewany.
- Fâcher, *v. a.* rozgniewać, gniewać, kłopotać, martwić, żałować czego, *s' —, r.* gniewać się, gryźć się, martwić się, rozgniewać się.
- Fâcherie, *s. f.* smutek, nieukontentowanie, boleść.
- Fâcheux, *euse, a.* przykry, ciężki, trudny, niespokojny, markotny.
- Facheux, *euse, s.* nairęt, nudnik.
- Faciende, *f. fam.* facyenda, *f.*
- Facile, *a.* łatwy, miły, przyjemny, powolny, zbyt folgujący.
- Facilement, *adv.* łatwo, z łatwością.
- Facilité, *f.* łatwość, przyjemność, powolałość, *f.*
- Faciliter, *v. a.* ułatwiać.
- Façon, *f.* gatunek, sposób, kształt, wzór, *m.* forma, postać, zapłata od roboty, uprawa, *f.* sposób robienia, *m.* Façons, *pl.* zbytne komplementy, ceremonie, wątpliwości, *pl. de façon que, ad.* tym sposobem, w ten sposób, tak iż, że.
- Façonde, *s. f.* wymowa, ozdoba mowy, (*vieux*).
- Façonné, *éé, par. et adj.* etoffe façonnée, — materya wzorzysta z figurami wyrabianemi.
- Façonner, *v. a.* formować, kształtować, uprawiać, *fig.* wypolerować, wykrzesać, (*à qc.*) przyzwyczaić do czego, — *n. fam.* komplementy stroić.
- Façonnerie, *s. f.* sposób robienia materyi wzorzystey.
- Façonnier, *idre, a.* kompletysta, *m.*
- Facteur, *m.* faktor, listy z poczty roznoszący, *m.* — d'orgues, de clavecin, organista co organy, klawikorty robi, *m.*
- Factice, *a.* kunsztowny, robiony.

- Factieux, *euse*, *a.* burzliwy, nie-spokoiny, buntowny, — *m.* buntownik, *m.*
- Faction, *f.* warta, straż, strona, fakcja, *f.* bunt, *m.*
- Factionnaire, *m.* żołnierz na warcie stojący, *m.*
- Factorage, *s. m.* zapłata faktorom, kommissantom.
- Factorerie, *f.* faktorstwo, *n.*
- Factoton, *m.* kochanek, faworyt, *m.*
- Factum, *s. m.* krótkie całe sprawy sądowe przełożenie albo zebranie.
- Facture, *s. f.* faktura, rejestrowanie kupiecki zapisywanych towarów i ich ceny, — *w szt. pięk.* sposób, w jakim jest rzecz iaka zrobiona, — *vendre sur le pied de la facture*, — przedadź za własną cenę, t. i. ile samemu kosztuje.
- Facule, *s. f.* światła plama na słońcu.
- Facultatif, *ive*, *adj.* dający własność, nadający przymiot.
- Faculté, *f.* siła, własność, moc, przymiot, dar, *m.* prawo, *n.* oddział nauczycielów na akademii, *m.* Facultés, *pl.* mądrość, *f.*
- Fadaise, *f.* głupstwo, błazeństwo, *n.*
- Fade, *a.* niesmaczny, *fig.* nie-stosowny, przykry, słaby, śmieszny.
- Fadreur, *f.* niesmak, *m. fig.* głupstwo, *n.* chwała nieprzyzwoita, śmieszna, *f.*
- Fagot, *m.* wiązka drzew, chróstu, *f. fam.* pęk, *m.* wiązka, *f.* fagot, *m.* Fagots, *pl. fig. fam.* głupstwo, błazeństwo, *n.*
- Fagotage, *m.* drzew, chróstu wiązanie w wiązki, *n.* zapłata od tego, *f.*
- Fagotaille, *s. f.* cembrowanie z chróstu grobli w stawie.
- Fagoter, *v. a.* chróst, drwa w wiązki wiązać, *f. fig. fam.* pomieszać, śmiesznie ubierać.
- Fagoteur, *m.* drwa etc. w wiązki wiążący.
- Fagotin, *m.* mała w suknie ubrana, *f.* błazen u ciarlatana, *m. fig.* figlarz, żartownik, *m.*
- Fagotine, *s. f.* mały zbiór iedwabiu prywatną własnością będący.
- Fagoue, *f.* gruczół, *m.*
- Faguena, *m.* smród z potu pochodzący, *m.*
- Faible, *a.* słaby, lekki, — *m.* słabość, słabizna, *f.* słabe miejsce, *n.*
- Faiblesse, *f.* niedola, słabość, wada, ułomność, mdłość, *f.* omdlewanie, *n.*
- Faillir, *v. n. o.*, słabieć, *o.*, słabnąć.
- Faïence, *f.* farfury, *pl.* farfura, *f.*
- Faïencerie, *f.* fabryka farfurowa, *f.*
- Faïencier, *m. ière*, *f.* farfurami haudlujący, *m.*
- Faille, *s. f.* w mineralogii rozrzućanie, zawalenie żyły kopalnej przez osunięcie góry.
- Failli, *m.* bankrot, *m.*
- Failli, *ie*, *par. et adj.* à jour — przy schyłku dnia, c'est une affaire —, uchybiony zamysł, — jour à coup —, gdy ieden gracz chybi drugi go zastępuje, *w herbach* chevrons —, balki w górze przełamane.
- Faillibilité, *f.* omylność, *f.*
- Faillible, *a.* omylny, co błędzić może.
- *Faillir, *v. n.* zbłądzić, zgrzeszyć, wykroczyć, oszukać się, omylić się, skończyć się, wygasnąć, *o.*, słabieć, (*à...*) bez mała.. prawie, ledwie co nie... , zbankrotować.
- Faillite, *f.* zbankrotowanie, *n.*
- Faillotte, *s. f.* w maryn. miejsce gdzie słońce zachodzi.
- Faim, *f.* głód, *m.* chciwość, *f.*
- Faim-valle, *f.* wilcza choroba, *f.* głód wilczy, *m.* (o koniach).
- Faine, *f.* buczyna, *f.*
- Fainéant, *ante*, *a.* leniwy, gnuśny.
- Fainéanter, *v. n. fam.* próżnować, gnuśnieć.
- Fainéantise, *f.* gnuśność, próżnowanie, *n.*
- *Faire, *a. a.* robić, czynić, spr-

wić, cenić, sprzedawać, dać, sprawić, że... , faire-, kazać, dać co zrobić, (*q. à qc.*) przywyczaić kogo do czego, avoir à —, (*de*), potrzebować, n'avoir que —, (*de*), nie potrzebować, ne —, que... , nie nie robić, tylko... , ne — que de... , dopiero nie długo temu, że... , — *n.* zgadzać się, stosować się, il fait, *v. i.* (znaczy i e s t, lecz rozmawiać się tłumaczy), se —, *r.* zostać, stać się, zdarzyć się, robić się, wykrzesać się, dobrych nabywać obyczajów, udawać, (*à qc.*) przywyczaić się, przywyknać do czego.

Faisable, *a.* podobny, potrzebny, co uczynić, zrobić trzeba, możliwa.

Faisan, *m.* bażant, *m.* poule faisane, *f. b.* samica, *f.*

Faisances, *s. f. pl.* pańszczyzna, robocizna.

Faisandeau, *m.* bażancię, *n.*

Faisander, *v. n.* et se —, *r.* zwierzyną cuchnąć, smakować.

Faisanderie, *f.* bażantarnia, *f.*

Faisandier, *m.* bażantarnik, *m.*

Faisceau, *m.* pęk, *m. w optyce* zbiór promieni światła z każdego oświeconego punktu wychodzących, i na wszystkie strony rozchodzących się, wiązka, *f.*

Faisceaux, *pl.* znaki zwierzchności u starożytnych Rzymian, pęk lasek związany ze siekierą we środku.

Faiseur, *m.* ense, *f.* robotnik, twórca, robiący rzecz jaką, *m.*

Faise, *s. f.* szrodek koszowy wypukło pleciony.

Faisselle, *f.* tworzydło (do sé-rów), *n.*

Faisserie, *f.* robota koszykowa przezroczysta, *f.*

Faissier, *m.* koszownik, *m.*

Fait, aite, *p.* zrobiony, gotowy, uczyniony, przystoyny, piękny, wzrostu jakiego, dorosły.

Fait, *m.* uczynek, przypadek, *m.* de —, *ad.* zapewne, pewnie, w rzeczy samej, eu — de, *ad.*

względem, co się tycze, co do, si —, *ad. sam.* nie inaczej, pewnie.

Faitage, *s. m.* szczyt, dach nad domem, — drzewo do składu wierzchniej części budowy wchodzące. —

Faitard, *s. m.* leniwy.

Faitardise, *s. f.* próżnowanie, nikczemność, lenistwo, (*vieux*).

Faîte, *m.* szczyt, wierzch dachu, wierzchołek, szczyt, *m.*

Faîtière, *f.* gąsior (na dachu), *m.*

Faix, *m.* ciężar, *m.*

Fakir, ou Faquir, *s. m.* Fakir, mnich mahometański ialmużną żyjący.

Falabriquier, *s. m. v.* Micacoulier.

Falaga, *s. f.* żerdź ze sznurowemi petlami, do której w Algierze, przywiązawszy za nogi winowaycę, białego kinami w podszwy.

Falaise, *s. f.* skała albo góra prostopadle nad morzem wyniesiona.

Falaisier, *v. n.* la mer falaise, — bałwany rozbitające się o skałę, — brzeg tłuc, — na brzeg wyrzucać falę.

Falarique, *s. f. u starożyt.* dziuryd smolnemi pakniętami okrycone i zapalony, do zapalania drewnianych nieprzyjacielskich fortyfikacy.

Falbala, *m.* falbana, *f.*

Falcade, *s. f.* podginanie tylnych nóg w biegu wstrzymanego, albo cofającego się konia.

Falcaire, *s. m.* żołnierz krzywy pałasz noszący.

Falcidie, *quarte falcidie, s. f. w prawie* część czwarta całego dziedzictwa dziedzicowi należąca, która poług proporecy nagrodzić powinna, gdyby testamentarz nad trzecią część odkazał.

Falciforme, *adj. w anatomii* mający kształt kosa.

Fallace, *f. v.* tromperie fourberie, fraude.

- Fallacieusement, *adv.* nierzetelnie, obłudnie.
- Fallacieux, euse, *adj.* zwodniczy, obłudny, nierzetelny, oszukiwający, zdrażliwy, chytry.
- *Falloir, *v. i.* musieć, potrzeba, trzeba, potrzeba, s'en —, braknąć, nie dostawać, il s'en faut beaucoup, peu, que, wiele do tego braknie, o włos, mało co nie... ,
- Falltranck, *s. m.* trunek Szwaycarski z namoczonych ziół na rany pomocnych.
- Falot, *m.* latarnia wielka (na trzonku), *f.* kaganiec, *m.*
- Falot, ote, *a. fam.* śmieszny, głupi.
- Falotier, *m.* człowiek latarnie zapalający, *m.*
- Falourde, *f.* pęk drew, *m.*
- Falque, *s. f.* o koniu w biegu wstrzymanym, kilka razy tylne ugiąć nogi.
- Falquer, *v. n.* nagle konia wstrzymać że się aż tyłem ugiąć musi.
- Falsificateur, *m.* fałszerz, *m.*
- Falsification, *f.* fałszowanie, *n.*
- Falsifier, *v. a.* fałszować.
- Falun, *s. m.* końchy, skorupy potłuczone w pewney głębokości ziemi znajdujące się, do nawozu zamiast ilu używane.
- Fâme, *f. T.* sława, wieść, *f.* mienie, *n.*
- Fâme, ée, *a.* bien ou mal —, dobry, zły sławy.
- Famélique, *a.* głodny.
- Fameux, euse, *a.* sławny, zawołany, osławiony.
- Familiariser, (se) *v. r.* poznać się z czém, przywyknąć do czego, wdawać się, bratać się, (*gc.*), uprawić się w co, poznać co zupełnie.
- Familiarité, *f.* poufałość, *f.*
- Familier, ière, *a.* poufały, łatwy, snadny.
- Familier, *s. m.* w Hiszpanii urzędnik inkwizycyi aresztujący oskarżonych.
- Familièrement, *adv.* poufale.
- Famille, *f.* familia, *f.* dóm, ród, *m.*
- Familleux, ense, *adj.* u sokolników un faucon familleux, — sokół zawsze iedź chcący.
- Famine, *f.* głód wielki, powszechny, *m.*
- Fanage, *m.* przewracanie, suszenie siana, *n.*
- Fanaison, *v.* Fenaizon.
- Fanal, *s. m.* wielka latarnia na przodzie okrętu. — Ognie na wysokich wieżach nadmorskich zapalone.
- Fanatique, *a.* fanatyczny, — *m.* fanatyk, *m.*
- Fanatisme, *m.* fanatyzm, *m.*
- Fanchon, *m.* Franus, *m.*
- Fane, *f.* listek rośliny iakiej, *m.*
- Faner, *v. a.* przewracać, rozrzucić siano, pokos na łące, suszyć, zwiędłym robić, se —, r. uschnąć, schnąć, wędznąć.
- Faneur, *m.* euse, *f.* robotnik siano na łące przewracający, *m.*
- Fanfau, *m. f. fam.* dzieciątko, *n.*
- Fanfare, *f.* trąbienie, *n.* dźwięk trąby, kottów etc., *m.*
- Fanfaron, *m.* samochwalca, fanfaron, *m.* — *a.* chełpliwy.
- Fanfaronnade, Fanfaronnerie, *f.* chełpliwość, *f.* chełpienie się, *n.*
- Fanfreluche, *f. T.* bagatelki, frazki do stroiu, *f. pl.*
- Fange, *f.* błoto, *n.* kał, muł, *m.*
- Fangeux, euse, *a.* błocisty, kałużysty.
- Fanion, *m.* chorągiew przed zawodami wojennemi niesiona, *f.*
- Fanon, *s. m.* skóra u byka pod szyją wisząca, podgardłek wołowy obwiesisty, — broda wielorybia z której fiszbin robią, — manipularz kapłański, — chorągiewka u proporca.
- Fantaisie, *f.* fantazyja, myśl, wola, chęć, ochota, kraprność, *f.* upór, *m.*
- Fantasque, *a.* głupi, fantastyczny, dziwny, uporny.
- Fantassin, *m.* żołnierz pieszy, *m.*
- Fantassiu, *f.* piechota, *f.*
- Fantastique, *a.* fantastyczny, zmyślonny, fałszywy.

Fantastiquer, *v. n.* robić co podobnego swę fantazyi o reguły się nie pytając.

Fantine, *s. f.* część kołowrotka czyli motowidła do przedzenia iedwabiu z iedwabniczych orzechów.

Fantoccini, *s. m. pl.* maryonетки, figury drewniane ruchome za pomocą drotów.

Fantôme, *m.* strach, *m. fig.* wiatr, dym, *m.* cień, *f.*

Fanton, *s. m.* łańcuszki komi-nowe.

Fantons, *pl.* pręty żelazne które się w wiązках od 50 do 100 funtów przedają.

Fanum, *m.* bożyszczce, *n.*

Faon, (fan), *m.* ielonek, danielek, *m.*

Faonner, (fanner), *v. n.* ocielić się (o łańcach, sarnach).

Faquin, *m.* hultaj, *m.*

Faquinerie, *f.* podły, nikczemny uczynek, *m.*

Faquir, *s. m. v.* Fakir.

Farailon, *m.* hak maty, *m.* brodowina w morzu, *f.*

Farais, *m.* sieć do wydobywania koralów z morza, *f.*

Faraison, *s. f.* w hucie szklanej bania wydęta szklannim naczyniem z niej zrobione bywa, —

Farandole, *s. f.* taniec prowanki we Francji.

Faratelle, *s. f.* waga w Indyach wschodnich dwa funty wynosząca.

Farce, *f.* nadziewanie, *n.* siekanka, *f.* figiel, przypadek śmieszny, *m.* krótka zabawna sztuka po komedyi udawana, *f.*

Farceur, *m.* błazen, figlarz, *m.*

Farcin, *m.* bolączka, *f.* (choroba końska), — neux, euse, *a.* na nią chory.

Farcir, *v. a.* nadziewać, *fig.* natkać, napełnić.

Farcissure, *f.* nadziewanie, *n.*

Fard, *m.* malowidło, *n. f. fig.* ozdoba fałszywa, nadętość, obłąda, nieszczerłość, *f.*

Fardeau, *m.* ciężar, *m.*

Farder, *v. a.* malować (twarz), *fig.* przyozdobić, upstrzyć.

Farfadet, *m.* mara, poczwara, *f.* diabeł, *m. fam.* pusta głowa, sowizdrzał, *m.*

Farfouiller, *v. a. et n.* szperać, pomieszać, porozrzucać.

Fargues, *s. f. pl.* w maryn ściąna albo zagroda z tarcic, bro-niaca wstępu nieprzyjacielowi w burt niski między przednim i tylnym masztem.

Faribole, *f. fam.* bajka, baśń, *f.*

Farinacé, *ée, adj.* w botanice mączny, własności mączney.

Farine, *f.* mąka, *f.*

Fariner, *v. a.* posypać mąką.

Farinet, *m.* kostka, na iedney tylko stronie oka mająca, *f.*

Farineux, euse, *a.* mączny, z mąki robiony, umączony, mączysty.

Farinier, *m.* przekupień mąki, *m.*

Farinière, *f.* skrzynia, komórka do chowania mąki, *f.*

Farlouse, *f.* dzierlatka, *f.*

Farouche, *a.* dziki, drapieżny.

Farsanne, *s. m.* żołnierz konny.

Farteurs, *s. m. pl.* w dawnych Rzymian służący, których obowiazkiem było tuczyć ptastwo, —, kucharze co sasy i budynie robili, — ci co panom swoim szeptali do ucha kogo mianowicie spotkali na ulicy.

Farthing, *s. m.* Farthing Angielski, pieniądz grosz ieden wynoszący.

Fasce, *s. f.* w herbach binda, balka herbowna, przez szródek tarczy w poprzek leżąca.

Fascé, *ée. adj.* w herbach w balki poprzeczne podzielony.

Fascicule, *s. m.* w medycynie ilość ziół, albo traw którą pod pachą unieść można.

Fasciculé, *ée, adj.* w botanice o liściach i kwiatach formujących wiązki, pęk.

Fascié, *ée, a.* strefisty, paskowaty (o ślimakach etc.).

Fascies, *f.* strefy, paski na ślimakach etc., *pl.*

Fascinage, *m.* faszyny, *f. pl.* robienie faszyn, *n.*

- Fascination, *f.* omamienie, zaślepienie, *n.*
 Fascine, *f.* faszyna, *f.*
 Fasciner, *v. a.* omamić, zaślepić, oczarować.
 Fasciole, *s. m.* wstęgowiec, robak galaretowaty z dwiema mamiemi otworami, na brzuchu, we wnętrzościach zwierzęcych znajdujący się.
 Fasoole, *f.* fazole, *pl.*
 Fasier, *v. n. w maryn.* o żaglach rozpiętych spuszczać, zwolnić.
 Faste, *m.* okazałość, wspaniałość, pompa, duma, *f. fig.* nadętość stylu, *f.*
 Fastes, *s. m. pl.* kalendarz dawnych Rzymian, zawierający w sobie dni, w które wolno było pracować, i dni święteczne wolne od pracy, — *fig.* dziennik, albo metryka narodu dzieła pamiętne obeymująca.
 Fastidieux, *euse, a.* nudny, nieznośny, przykry.
 Fastigié, *ée, adj.* w botanice mówiąc o gałęziach i kwiatach do jedney wysokości dochodzących, których wierzchołek poziomą stanowi płszczyznę.
 Fastueux, *euse, a.* okazały, wspaniały, dumny, nadęty.
 Fat, *m.* głupiec, błazen, *m.* — *a.* głupi, bezrozumny.
 Fatal, *alé, a.* nieszczęsny, zawiśny, nieuchronny, nieuchybny.
 Fatalisme, *s. m.* Fatalizm, nauka tych którzy przeznaczeniu wszystko przypisują.
 Fataliste, *s. m.* filozof sekty tych którzy w przeznaczenie wierzą.
 Fatalité, *f.* przeznaczenie, *n.* los, wyrok nieszczęsny, przypadek nieszczęśliwy, *m.*
 Fatidique, *a.* prorocki.
 Fatigant, *ante, a.* przykry, nudny, ciężki, trudny.
 Fatigue, *f.* fatyga, praca, *f.* trudy, *pl.*
 Fatigué, *ée, p. et a.* sfatygowany etc.
 Fatiguer, *v. a.* sfatygować, pracować, zmordować, osłabić, *fig.* u-, naprzykrzać się komu,
 — *n. et se —, r.* sfatygować się, zmordować się, spracować się.
 Fatras, *m.* graty, szpargały, *pl. fig.* — de paroles, słowa niepotrzebne, próżne, *pl.*
 Fatuaire, *m.* wieszczek, *m.*
 Fatuité, *f.* głupstwo, błazeństwo, *n.* nierozum, *m.*
 Fatum, *m.* los, wyrok, *m.*
 Faubert, *s. m. w maryn.* gatunek miotły.
 Fauberter, *v. a. w maryn.* zamiatać.
 Faubourg, *m.* przedmieście, *n.*
 Fauchage, *m.* koszenie, *n.*
 Fauchaison, *f.* czas koszenia, *m.*
 Fauchard, *s. m.* sierp mały z długą rękojeścią.
 Fauche, *f. v.* fauchage, (fauchaison).
 Fauchée, *f.* tyle siana, łąki, ile na dzień człowiek skosić może.
 Faucher, *v. a.* kosić, — *n.* (o koniach) chromać na nogę przednią, włożyć ją.
 Fauchet, *m.* grabie, *pl.*
 Faucheur, *m.* kosiarz, *m.*
 Fauchoux, *m.* pałk z długimi nogami, *m.*
 Faucille, *f.* sierp, *m.*
 Faucillon, *m.* nóż krzywy ogrodniczy, *m.*
 Faucon, *m.* sokół, *m.*
 Fauconneau, *m.* sokolę, *n.*
 Fauconnerie, *f.* sokolnictwo, myśliwstwo sokołami, miejsce gdzie sokoły chowają, *n.* sokolnia, *f.*
 Fauconnier, *m.* sokolnik, *m.*
 Fauconnière, *f.* taistra sokolnicza, *f.*
 Faudage, *s. m.* składanie materyy tkanych, — iedwab którym szlaki u sztuki złożoney obszywają.
 Fauder, *v. a. Fauder une étoffe,* składać materyą, — naznaczać iedwabiem.
 Faudet, *s. m.* wielka krata drewniana do kutnerowania materyi.
 Faufiler, *v. a.* fastrygować, se, — *r.* être faufilé avec (qq...),

- w ścisły związek wstąpić, wściśle żyć przyjaźni.
- Fauldes, *f. pl.* węgielnia, *f.* piec węglarski, *m.*
- Faunales, *s. f. pl.* święta u Rzymian na cześć bożka Fauna.
- Faune, *s. m. w mitologii* Faun bożek wiejski dosyć podobny do Satyra, w lasach mieszkający.
- Fau-perdrieu, *m.* sokół na kuropatwy, *m.*
- Fausaire, *m.* fałszerz, *m.*
- Fausse-aire, *s. f.* tynk gipsowy grubo wyrabiany.
- Fausse-alarme, *s. f.* przestrasz, twoga bez przyczyny.
- Fausse-alette, *s. f. w architek.* filar poboczny nieco wmurowany, utrzymujący arkadę albo sklepienie. —
- Fausse-attaque, *s. f.* fałszywy atak, szturm zmyślony, którym siły i pilność obleżonych na siebie ściągawszy do walknego postępują szturm.
- Fausse-bras, *s. f. w fortifikacji* przedwał, wał mniejszy przed większym na obronę rowu wyspany.
- Fausse-clef, *f.* wytrych, *m.*
- Fausse-corde, *s. f.* struna w instrumencie który do należytego nie jest nastroiony tonu.
- Fausse-couche, *f.* poronienie, *n.*
- Fausse-équerre, *s. f.* węgielnica ruchome ramiona mająca.
- Fausse-étrave, *s. f. w maryn.* balka spodnia w sztabie na dnie okrętowém.
- Fausse-fenêtre, *f.* okno ślepe, *m.*
- Fausse-lance, *s. f. w maryn.* działo drewniane z wierzchu bronzowane dla okazania tylko licznej artylleryi.
- Fausse-marche, *s. f.* marsz, ciągnięcie zmyślone na zdradę nieprzyjaciela.
- Faussement, *ad.* fałszywie.
- Fausse-monnoie, *s. f.* moneta fałszywa.
- Fausse-page, *s. f. u drukarzy* pierwsza karta dzieła iakiego, na której tytuł skrócony wydrukowany bywa.

- Fausse-porte, *f.* fórtka skryta, tylna, *f.*
- Fausser, *v. a.* pogiąć, skrzywić, pozaginać, nie dotrzymać, łamać.
- Fausse-rose des saules, *s. f.* przypadkowy skład liści wierzbowych około gałęzi w kształcie róży.
- Fausse-rose, *s. f. pl.* zarę-kawki dla ochrony koszul.
- Fausset, *m.* falset, *m.* fistuła, *f.* głos muzyczny, czopek, *m.*
- Fausseté, *f.* fałsz, *m.* kłamstwo, *n.* niedostateczność, *f.*
- Fausseure, *s. f.* miejsce rozprzestrzenienia się we dzwonie, gdzie obłączystość się kończy.
- Faute, *f.* błąd, *m.* omyłka, wada, wina, *f.* — de..., w niedostatku, ... sans —, nieuchybnie, zapewne.
- Fauteau, *s. m.* taran, do przebijania bram w twierdzy i łamania murów.
- Fautuil, *m.* krzesło z poręczami, *n.*
- Fauteur, *m.* trice, dopomagacz, sprzyjający, *m.*
- Fautif, *ive, a.* pełen błędów, obłądliwy, ułomny.
- Faue, *a.* płowy, — *m.* bêtes fauves, zwierzęta ieleniego rodzaju, *n. pl.*
- Fauvette, *f.* piegża, *f.* ptak.
- Faux, *f.* kosa, *f.*
- Faux, fausse, *a.* fałszywy, zfałszowany, — *m.* fałsz, *m.*
- Faux, à Faux, *ad.* fałszywie.
- Faux acacia, *s. m.* tarn, tarńkowe drzewko.
- Faux-accord, *s. m.* głos niezgodny w muzyce.
- Faux argent, ou Faux or trait, *s. m.* drót miedziany pozłacany albo posrebrzany, przez drotnicę przeciągnięty.
- Faux-bois, *s. m.* ou Fausse-branch, *s. f.* wilk, albo gałązka niepotrzebna, na miejscu należytem wyrastająca.
- Faux-bond, *s. m.* odskoczenie piły, albo kamienia na ukoś,

- fig.* uszczerbek honoru, niedotrzymanie słowa.
- Faux-brillant, *m.* kamień drogi fałszywy, *m. fig.* koncept pozorowy, *m.* okazałość fałszywa, *f.*
- Faux-comble, *s. m.* w *archit.* dach wierzchni w łamanym dachu holenderskim.
- Faux-côté, *s. m.* w *marynarce* strona okrętu na którą łatwiej się przechyla.
- Faux-étambord, *s. m.* w *maryn.* zastrzały białkę pod tylnym pałacem okrętowym zwieraiące.
- Faux-étui, *m.* powłoka na puzdro, koperta wierzchnia, *f.*
- Faux-feu, *s. m.* spalenie na panewce bez wystyżau, *pl.* w *marynarce* dawanie znaku spaleniem prochu.
- Faux-frais, *m. pl.* wydatki drobne, *pl.*
- Faux-fuyant, *m.* wymówka, *f.* wykręty, *pl.*
- Faux-germe, *m.* płód poroniony, niedoźrzały, *m.*
- Faux-incident, *s. m.* w *prawie* zarzut przeciwko tranzaktowi którym przeciwna strona rzecz swoją dowodził pragnie.
- Faux-indigo, *s. m.* ruta, rutewka farbierska.
- Faux-jour, *m.* przeciwne światło, *n.*
- Faux-lapis, *s. m.* farba błękitna z Kobaltu.
- Faux-manteau, *s. m.* w *archit.* wnętrze kominowe przez które dym idzie.
- Faux-marcher, *v. n.* w *łowiectwie* mówiąc o łani która w biegu na jeden bok się nachyla, albo o ieleniu pozzruceniu rogów. —
- Faux-marqué, ou mal semé, *adj.* w *łowiectwie* mówiąc o ieleniu mającym więcej rogów z iedney aniżeli z drugiey strony.
- Faux-monnoyeur, *s. m.* fałszerz, ten co fałszywe robi pieniądze.
- Faux-ourlet, *s. m.* obrąbek, proste zagięcie brzegu płóciennego za pomocą igły.
- Faux-panneaux, *s. m. pl.* kwatera z cienikiego i lekkiego

- drzewa którą w karetach zamiast szyby używają.
- Faux-pas, *m.* ustérk, *m.* potknięcie się, *n.*
- Faux-pili, *m.* zimarsk, fałd, *m.* z gięcie, *n.*
- Faux-pont, *s. m.* w *marynarce* pokład nad rumem spodnim okrętowym na skład amunicyi wojskowej.
- Faux-prophète, *s. m.* fałszywy prorok.
- Faux-quartier, *s. m.* skóra do robienia tyłków w pantoflach używana.
- Faux-racages, *s. m.* gałki drewniane na linach masztowych.
- Faux-ras, *s. m.* u *drotownika* żelazko z dziurką do przeciągania drotu.
- Faux-rembùlement, *s. m.* w *łowiectwie* nagłe zwierzęcia w drugą knieję uciekanie.
- Faux-sabord, *s. m.* w *marynarce* malarska albo snycerska robota około strzelnic okrętowych.
- Faux-saunage, *m.* wprowadzanie soli zakazanej, *n.*
- Faux-saunier, *m.* wprowadzający skrycie sól zakazaną, *m.*
- Faux-sel, *m.* sól zakazana, *f.*
- Faux-semlant, *m.* pozór obłudny, *m.* okazałość fałszywa, *f.*
- Faux-teint, *s. m.* Fausse teintures, *s. f. pl.* farby farbierskie fałszowane, albo zakazane.
- Faux-titre, *s. m. v.* Fausse-page.
- Faveur, *f.* życzliwość, łaska, *f.* sprzymanie, kredyt, respekt, *m. en — de...*, względem, z życzliwości, na dobro, à la — de..., za pomocą, za powodem, Faveurs, *pl.* oświadczenie, okazywanie przychylności, przyjaźni, *n.* gatunek wstąpek wąskich, *f.*
- Favens, *s. m. pl.* młodź rzymska w czasie świąt na cześć Fauna odbywanych po ulicach biegiąca bez żadney odzieży oprócz skórzanego pasa.
- Favorable, *a.* łaskawy, życzliwy, przychylny.

- Favorablement, *adv.* łaskawie, życzliwie, przychylnie.
- Favori, *m. ite, f.* faworyt, kochanek, *m.* — *a.* ulubiony, upodobany, nymilszy.
- Favoriser, *v. a.* sprzyjać, być przychylnym, wspierać.
- Féage, *m.* lenność, *f.* lenno, *n.*
- Féal, *adj.* wierny, żartem, kochany, drogi, złoty.
- Fébricitant, *ante, a.* na febrę chorujący.
- Fébrifuge, *m.* lekarstwo na febrę, *n.*
- Fébrile, *a.* febryczny, febrę sprawujący.
- Fécale, *a. f.* matière —, gnój człowieczy, *m.*
- Fécér, *v. n.* (fuzy etc.) ustawać się.
- Fèces, *f. pl.* fuzy, drożdże, ustoiny, *pl.*
- Féciaux, *s. m. pl. w star. Rzymie* kapłani wchodzący do zawierania pokoju, wypowiedania wojny i zawierania przymierza.
- Fécond, *onde, a.* płodny, żyzny, urodzajny.
- Fécondation, *f.* przyjęcie się, ożywienie, *n.*
- Féconder, *v. a.* ożywiać, żyznem robić.
- Fécondité, *f.* żyzność, urodzajność, *f.*
- Fécule, *f.* część korzeni niektórych mączysta, *f.* fuzy, *pl.* nieczystość, *f.*
- Féculence, *s. f. w medycynie* osad urynowy.
- Féculent, *ente, a.* nieczysty, drożdżysty, mętny.
- Fée, *f.* wieszczka, czarownica, *f.*
- Féer, *v. a.* oczarować.
- Féerie, *f.* czary, *pl.*
- *Feindre, *v. a.* udawać, zmyślać, wymyślać, — *n.* ociągać się, namyślać się, wzbraniać się, *fam.* chromać.
- Feint, *einte, p. et a.* udawany.
- Feinte, *f.* udawanie, zmyślanie, *n.* chyłość, *f.*
- Feintise, *f.* zmyślanie, *n.* obłudza, *f.*
- Félatier, *m.* hutnik, co szkło robi, *m.*
- Feld-spath, *s. f.* szpat, kamień będący zasadą skał granitowych.
- Fêle, *f.* rurka do robienia szkła, *f.*
- Fêler, *v. a.* porysować, popękać, se —, *r.* pęknąć.
- Félice, *m.* Szczęsny, Felix, *imie.*
- Félicitation, *f.* po-, winszowanie, *n.*
- Félicité, *f.* szczęśliwość, *f.*
- Féliciter, *v. a. (qq. de qc.)* powinnować.
- Fellah, *s. m.* rolnik egipcki.
- Félon, *onne, a.* niewierny.
- Félonie, *f.* niewierność, *f.*
- Félonque, *f.* okręt mały z wiosłami, *m.*
- Fêlure, *f.* rysa, *f.*
- Femelle, *f.* samica, (żart.) niewiasta, *f. a.* żeński.
- Féminin, *ine, a.* żeński.
- Féminiser, *v. a.* słowo rodzaju męskiego obrócić w słowo rodzaju żeńskiego.
- Femme, *f.* białogłowa, niewiasta, żona, *f.*
- Femmelette, *f.* niewiasta mialkiego rozumu, *niekiedy używa się mówiąc i o mężczyznach.*
- Fémoral, *s. et adj.* kość udowa u zwierząt ssących.
- Fémur, *s. m. w anatomii* kość udowa.
- Fen, *s. m.* moneta chińska, setna część *Leanga* czyli uncyi.
- Fenaison, *f.* czas koszenia siana, pokos, *m.*
- Fendant, *s. m.* ciecie z góry pałaszem, — *faire le fendant*, być napaśnikiem, brawurą, fanfaronem.
- Fenderie, *s. f.* kuźnia, hamernia, gdzie szyny i dragi żelazne na pręty rozbiiają.
- Fendeur, *m.* łupacz, *m.*
- Fendoir, *s. m.* naczynie koszownicze z bukszpanu do rozszepiania witek ua troje, — siekacz mniejszy u rzeźnika.
- Fendre, *v. a.* roz-, łupać, szarpać, rozdzielić, rozedrzeć, rozszarpać, *fig.* pęknąć, rozpęknąć, se —, *r.* łupać się, rozpadać się, pękać.

- Febdu, *ue, part. et adj.* rozszepiony, rozłupany, rozdarty.
- Fendu eu pal, *w herbach* o krzyżu z góry na dół rozszepionym którego części nieco są oddalone od siebie.
- Fenêtrage, *m.* okna, *n. pl.*
- Fenêtre, *f.* okno, *n.*
- Fenil, *m.* siennica, *f.*
- Fenin, *m.* fenik, *m.*
- Fenouil, *m.* kopr włoski, *m.*
- Fenouillette, *f.* wódka koprowa, *f.* gatunek iabłęk, *n.*
- Fente, *f.* rysa, rozpadlina, *f.* rozpor, *m.*
- Fente capillaire, *w chirurgii* rozdzay pęknięcia, złamania tak subtelnego, że go z trudnością dostrzedz można.
- Fentes, *s. f. pl.* rysy, rozpadliny skał, towarzyszące częstokroć żyłom metalicznym i niekiedy minerałami napełnione.
- Fenton, *s. m.* kawał żelaza, ankra żelazna albo drewniana w mur wprawiona do utrzymania tynku albo gżemtu, — *u śłószarza* żelazo, z którego ma być klucz zrobiony.
- Fénu-grec, *m.* boża trawa, *f.*
- Féodal, *ale, a.* lenny.
- Féodalité, *f.* lenność, *f.*
- Fer, *m.* żelazo, *n.* podkowa, *f.* (— *à repasser*), żelazko do prasowania, *n.* *fig.* puginał, *m.* szpada etc., *f.* Fers, *pl.* kaydany, okowy, łańcuchy, *pl.*
- Fer-blanc, *m.* blacha pobielana, *f.*
- Ferblantier, *m.* blacharz, *m.*
- Fer-chaud, *m.* zgaga, *f.*
- Ferding, *s. m.* Ferding, moneta ryzka 80 część albertowego talara w srebro.
- Férentaires, Férendaires, *s. m. pl.* lekko uzbroione hufce posiłkowego wojska u dawnych Rzymian.
- Feret, *s. m.* w hutach żelazo do wymowania materyi szklanej i kształtowania szkła.
- Férial, *ale, a. T.* powszedni.
- Férie, *f. T.* dzień powszedni, (oprócz soboty), *m.* Féries, *pl.* wakacje, *pl.*
- Férin, *ine, adj.* dziki, okrutny, złośliwy.
- Férir, *v. a.* sans coup —, bez wstrętu, bez dania odporu.
- Ferler, *v. a.* w *maryn.* żagle zwiać i zwiazać.
- Ferlet, *s. m.* krzyż w papierni na kształt litery T do zawieszania mokrych arkuszy na linę.
- Ferlin, Fellin, *s. m.* materya wełniana angielska do szat.
- Fermage, *m.* pieniądze za arendę, *pl.* arenda, *f.*
- Fermaille, *m.* krata żelazna, *f.*
- Ferinant, *ante, a.* à jour —, wieczorem, à portes fermantes, pod czas zamykania bram mieyskich.
- Ferme, *f.* folwark, *m.* arenda, *f.*
- Ferme, *a.* mocny, nieruchomy, twardy, *fig.* nieporuszony, trwały, stały, — *ad.* mocno, bardzo, silnie, stale, trwale, — *i.* śmiało.
- Ferment, *m.* materya do kiszzenia, *f.*
- Fermentatif, *ive, a.* kiszający.
- Fermentation, *f.* kiszzenie, burzenie się, *n.*
- Fermenter, *v. n.* kisieć.
- Fermentescible, *a.* do kiszzenia zdolny.
- Fermer, *v. a.* zamknąć, zawrzeć, skończyć, zakńczyć, zatkać, otoczyć, opasać, obwieścić, — *n.* et se —, *r.* zamykać się, być zamkniętym, zawartym.
- Fermeté, *f.* moc, twardość, *f. fig.* stałość, *f.* umysł nieustraszony, *m.*
- Fermette, *s. f.* prożek, podłóżka, iako do dachu okiennego.
- Fermeture, *f.* zamknięcie, zawarcie, *n.*
- Fermier, *m.* iére, *f.* arendarz, *m.*
- Fermeoir, *m.* spięcie ze złota, srebra albo drogich kamieni, klauzura (u xiążki), *f.* dłuto ostre, *n.*
- Fernambouc, *m.* brezyliia czerwona, *f.*
- Féroce, *a.* dziki, drapieżny, srogi, okrutny.
- Férocité, *f.* dzikość, srogość, nie-ludzkość, *f.* okrucieństwo, *n.*
- Férocosse, *s. m.* krzak na wyspie Madagaskarze, rodzący smako-

- wity owoc mały do kapusty podobny.
- Féronie, *s. f.* Feronia, bogini lasów i sadów u dawnych Rzymian, powiadaia, że iey kapłani chodzili bez uszkodzenia po rozżarzonych węglach pod czas ofiar.
- Ferrage, *s. m.* zapłata od każdej na monetę przekowaney grzywny dla dostarczającego żelazo i piątą do mennicy.
- Ferraille, *f.* stare żelaza, *n. pl.*
- Ferrailer, *v. n.* brzdąkać, bić głownią szabli e. c., *fig.* kłócić się, gorąco dysputować.
- Ferrailleur, *m.* zabijacz, napastnik, handlujący starłym żelazem, *m.*
- Ferrant, *a. m.* maréchal — kowal, *m.*
- Ferrasse, *s. f.* w hutach skrzynia z czarnej blachy do wyimowania szkła z pieców.
- Feré, *éé, part. et adj.* okuty, żelazem opatrzoney, eau — woda, do której rozpalone wrzucono żelazo, chemin — droga kamieniem wyściełana, style — styl chropawy, ciepki.
- Ferremens, *pl. w maryn.* wszystko cokolwiek jest z żelaza, miedzi lub bronzu na okręcie.
- Ferrement, *m.* drąg żelazny do wyłamania czego, instrument żelazny, *m.*
- Ferrer, *v. a.* obić żelazem etc., okuć.
- Ferret, *m.* w architekturze najsilniejsze miejsce w kamieniu jakim, w marmurze, — w hutach pret żelazny lekki zaokrąglony do kształtowania szkła, okówek u tasiemki, *m.*
- Ferret d'Espagne, *s. m.* rodzaj krwawnika, kamień.
- Ferretier, *m.* młot kowalski, *m.*
- Ferreur, *m.* obijający żelazem.
- Ferrière, *s. f.* wór skórzany, w którym się wszystkie narzędzia do podkucia konia znajdują, — flasza podróżna wielka kwadratowa albo wklęsła.
- Ferrification, *s. f.* w hist. nat.
- przeistoczenie się czego w żelazo, — płód żelazny.
- Ferron, *m.* żeleźnik, *m.* (szynami handlujący).
- Ferronnerie, *f.* huta, kuźnia, *f.*
- Ferronnier, *m.* idre. *f.* żeleźnik, *m.*
- Ferrotier, *s. m.* w hutach nazwisko dawane towarzyszą i chłopcóm.
- Ferrugineux, euse, *a.* żelazo w sobie zawierający, żelazny.
- Ferrure, *f.* oków, *m.* obicie, *n.* okówek, *f.* obijanie, okowanie, *n.*
- Fertile, *a.* żyzny, obfity.
- Fertilement, *adv.* obficie.
- Fertiliser, *v.* żyznym czynić, użyźnić.
- Fertilité, *f.* żyzność, obfitość, *f.* dostatek, *m.*
- Féru, ue, *part. pas. de Férir, être féru,* bydź zagniewanym, nieukontentowanym (*vieux*).
- Férule, *f.* palmatka szkolna, *f.*
- Fervement, *adv.* gorliwie, z zapętem.
- Fervent, ente, *a.* gorliwy, gorący.
- Ferveur, *f.* gorliwość, gorącość, *f.*
- Ferze, *s. f.* w marynarce szerokość płótna.
- Fescennins, *adj. pl. vers* — wszeteczne weselne piosnki u dawnych Rzymian.
- Fesse, *f.* zadek, *m.*
- Fesse-cahier, *m. fam.* przepisujący płótny, *m.*
- Fesse-mathieu, *m. fam.* lichwiarz, *m.*
- Fessée, *f. fam.* plagi różgą, ręką dane, *pl.*
- Fesser, *v. a.* bić kogo w zadek.
- Fessier, *m. fam.* zadek, *m.*
- Fessu, ue, *a. fam.* wielkiego zadka, kuprzasty.
- Festiu, *m.* uczta, *f.* bankiet, *m.*
- Festiner, *v. a. fam.* bankietować, częstować.
- Festou, *s. m.* wieniec kwiecisty, bukiet, w archit. binda kwiatów i owoców pełna, wyrzynana albo malowana.
- Festonner, *v. a.* wyrzynać w wieńce, wieńcami przyozdabiać.
- Festoyer, *v. a. fam.* częstować, traktować.

- Fête, *f.* dzień wesołości, *m.* święto, *n.* imieniny, *pl.*
- Fêter, *v. a.* zachowywać, obchodzić święto, *fig.* dobrze przyjać kogo.
- Fetfa, *s. m.* u Turków wyrok Mustego na piśmie.
- Fétuche, *s. f.* bożek Murzynów w Gwinei.
- Fétide, *a.* smierdzący, smrodliwy.
- Fétu, *m.* źdźbło, *n.*
- Fétus, *m.* płód w żywocie macierzyńskim, *m.*
- Feu, *m.* ogień, pożar, *m.* światło, *n.* blask, *m. fig.* żywość, rzewność, żwawość, *f.* zapal, *m.*
- Feux, *pl.* domy, kominy, *m. pl.* ogniska, *n.* piece, kominy, *m. pl.*
- Feu, *eue, a.* nieboszyk, nieboszczka, zmarły.
- Feudataire, *s. m. et f.* pan lenny.
- Feudiste, *s. et adj.* iurysta w prawie lennem biegly.
- Feuillage, *m.* liście, *n.* T. liście rzniete, malowane.
- Feuillaison, *s. f.* w botanice pora roku, w której każda roślina rozpuszcza liście.
- Feuillans, *s. m. pl.* zakonnicy ostry reguły S. Bernarda, tak nazwani od miasteczka *Feuillans* w Langwedocyi, gdzie było zakonu tego opactwo.
- Feuillantine, *f.* francuzkie ciasto, *n.*
- Feuillantines, *s. f. pl.* zakonnice reguły S. Bernarda.
- Feuille, *f.* liście, *n.* arkusz papieru, *m.* folga pod kamieniem, *f.* w hutach szczyby szklane do okien, obrazów etc.
- Feuillé, *ée, adj.* liściem odziany, liściem ozdobiony, umaiony, — w herbach liścia zielonego nie-maiaący.
- Feuillée, *s. f.* liście na drzewie, may różgi z liściem zielonem z drzewa wyrabane, — chłodnik z maiu.
- Feuille-morte, *a. et m.* bladeżółty.
- Feuiller, *s. m.* sposób w jakim malarz odmalował liście, — *v. n.* odmalować liście na drzewie.
- Feuilleret, *s. m.* hebel stolarski do listewek laskowania.
- Feuillet, *m.* karta papieru, *f.*
- Feuilletage, *m. v.* Feuillantine.
- Feuilleter, *v. a.* przejrzyć, przeglądać książkę, zobaczyć, poszukać czego w niey, ciasto francuzkie zagnieść, cienko kraiać.
- Feuilleton, *s. m.* u drukarzy wążka linyka do oddzielania przypisków i nót od samego textu.
- Feuillotte, *f.* beczka do wina, *f.*
- Feuilliste, *s. m.* szydząc autor निकземnych pisemek.
- Feuillu, *ue, a.* liściasty.
- Feuilleure, *f.* brzeg, kant u drzwi, okien, w fugę ramową wpadaiający, *m.*
- Feurre, *m.* słoma dla bydła, *f.*
- Feurs, *s. m. pl.* T. prawny koszt na uprawę roli wydany.
- Fentrage, *m.* natkanie czego pilścią, *n.*
- Feutre, *m.* pilść, kapeluszyko, *n.* etc.
- Feutrer, *v. a.* natkać co pilścią
- Feutrier, *m.* rzemieślnik przygotowiający pierwsze do sukna materyaly.
- Feutriere, *s. f.* u kapeluszników płachta do wycierania kapeluszków nad rozegrzaną blachą.
- Fève, *f.* bób, obrzękłość podniebienia końskiego, nazwana inaczey *lampas*, w *hist. nat.* poczwarzka, z której się tworzy gąsienica.
- Féverole, *f.* bób mały, *m.*
- Fevier, *s. m.* gatunek blekotu.
- Février, *m.* luty, *m.*
- Fil i. fe, *pfe.*
- Fi, *s. m.* choroba zaraźliwa bydlęca, karbunkuł.
- Fiacre, *m.* karetka, *f.* pojazd do naięcia, powoźnik tej karety, *m.*
- Fiançailles, *f. pl.* zaręczyny.
- Fiancé, *m. ée, f.* zaręczony, pan młody.
- Fiancer, *v. a.* une personne, zaręczyć kogo z kim, posłubić komu, zaręczyć się z panną.
- Fiarnaux, *s. m. pl.* nowicynszowie Maltanscy, imieniem tém nazywano także kawalerów, którzy w czasie Palestyńskiej wojny

- zza morza do ziemi świętej przybywali.
- Fiat, *f. łaciński* rodzaj życzenia, — niech się stanie.
- Fiatole, *s. m.* niebowied, ryba morska we Włoszech pospolita.
- Fibre, *f.* nitka, żyłka w mięsie, w ciele, kosmaciny, włochaciny, *f.* korzonki, *m. pl.*
- Fibreux, *euse, a.* żyłkowaty, kąsmaty, włochaty.
- Fibrille, *f.* żyłka, *f.* kosmek, łyeczko subtelne.
- Fibrine, *s. f.* w chemii istota do składu zwierząt wchodząca i będąca zasadą naczyń i włókien mskularnych.
- Fibule, *s. f.* guzik, sprzączka, spięcie.
- Fic, *s. m.* w medyc. i chirurgii rodzaj nabrzmiałości, szyszka, narość podobna do figi.
- Ficeler, *v. a.* szpagatem związać.
- Fecelle, *f.* szpagat, *m.*
- Ficellier, *m.* szpulka ze szpagatem, *f.*
- Fichant, *ante, adj.* we fortyfikacyi Feu — ogień z bastyonu, broniący przeciwległy bastyon.
- Fiche, *f.* czop z zawiasami, *m.* marka podługowata do grania, *f.*
- Ficher, *v. a.* wbić, wścibić, włożyć, wetknąć.
- Ficheron, *s. m.* mała szponga albo goźdź żelazny, ząbkowany, z dziurą w główce.
- Fichet, *s. m.* marki kościane lub inne do naznaczania wygranej w warcaby.
- Ficheur, *s. m.* mularz co fugi wapnem zaprawia.
- Fichoir, *m.* drewnienko rozszepiane do przypięcia czego, *n.*
- Fichu, *ne, a. fam.* mizerny, nie wiele wart.
- Fichu, *m.* chustka skośna, *f.*
- Fichure, *s. f.* widły trójzębe, któremi rybak na rybę morską ciska.
- Fictice, *adj.* zmyślony, *v.* Fictif.
- Fictif, *ive, a.* zmy-, wymyślony.
- Fiction, *f.* zmy-, wymyślenie, *n.*
- Fictionnaire, *adj. m. et f.* droit —, prawo na wybiegach prawnych oparte.
- Fidécommis, *s. m.* rozporządzenie, którym testamentarz obowiązując swiego dziedzica do wydzielenia innemu części iakiey z zapisanego spadku.
- Fidécommissaire, *s. m.* biorący rzecz na testamentie komu powierzoną.
- Fidélusseur, *s. m. T.* prawny, poręcznik, rękoymia.
- Fidélussion, *s. f.* rękojemstwo, zaręczenie za kogo.
- Fidèle, Fidelle, *a.* wierny, szczery, prawdziwy, prawowierny, les fidèles, prawowierni.
- Fidélité, *f.* wierność, szczerość, pewność, *f.*
- Fidellement, *adv.* wiernie, szczerze, prawdziwie.
- Fiduciaire, *s. m.* ten, któremu testamentarz poruczył oddać część spadku innemu.
- Fief, *m.* lenność, *f.* lenno, *n.*
- Fieffant, *m.* Pan lenny.
- Fieffataire, *m.* biorący dobra w lenność, na wieczny czynsz.
- Fieffé, *é, pl.* lennym prawem nadany, co trzymający, lenny, zupełny, arcy-, fripon —, arcyfilut, arcyłodziej, *m.*
- Fieffer, *v. a.* dać co lennym prawem.
- Fiel, *m.* żółć, *f. fig.* nienawiść, *f.* iad, gniew, *m.*
- Fiente, *f.* gnóy, *m.* (bydłęcy).
- Fienter, *v. n.* gnoić.
- Fier, *v. a.* (*qc. à qq.*) zwierzyć, se —, *v.* (*à qq.*) mieć ufność, ufać komu, dowierzać, (*sur qc.*) spuścić się na co.
- Fier, *ère, a.* dumny, zuchwały, hardy.
- Fier-à-bras, *m. fam.* fanfaron, brawura, *m.*
- Fièremet, *adv.* dumnie, zuchwale.
- Fierte, *s. f.* truna, relikwiarz, schowanie kości świętych, — truna z relikwiami Ś. Romana w Ruenie, — un crime fiertable, albo privilège de fierte, przywilej Tumu Rueńskiego na wyzwolenie od śmierci o-

- sązonego złoczyńcy, który ze dwoma uprzednio wybawionymi zbrodniarzami trunę z relikwiami Ś. Romana w processyjach zwykł nosić.
- Fierté**, *f.* duma, zuchwałość, hardość, wspaniałość umysłu, bystrość (o koniach).
- Fierté**, *ée*, *adj.* w herbach o wielorybie czerwone zęby, pióra i ogon mający, — *fiertée d'argent*, z białemi albo srebrnemi zębami, piętami i ogonem.
- Fièvre**, *f.* febra, *f.*
- Fiévreux**, *euse*, *a.* febrę sprawujący, febryczny.
- Fiévroite**, *f.* mała febra, *f.*
- Fifre**, *m.* piszczałka, *f.* fayfer, *m.*
- Figale**, *s. f.* okręt Indyjski o iednym maszcie we śródku.
- Figement**, *m.* zgęszczenie, *n.*
- Figer**, *v. a.* zgęszczać, zsiadłém, skrzepłém robić, *se* —, *r.* zsiadać się, skrzepnąć.
- Figue**, *f.* figa, *f.*
- Figuerie**, *f.* figarnia, *f.*
- Figurier**, *m.* figowe drzewo, *n.* figa, *f.*
- Figurabilité**, *s. f.* we fizyce własność, jaką mają wszystkie ciała mieć iakąkolwiek figurę, kształt lub postać.
- Figurant**, *ante*, *s.* Tancerz, tancerka, do orszaku baletowego wchodzący.
- Figuratif**, *ive*, *a.* na wzór przyszyły rzeczy wystawiony.
- Figurative**, *s. m.* w gram. greckiej litera znakiem będąca, w którym czasie słowo iest położone.
- Figurativement**, *adv.* na wzór, figurycznie.
- Figure**, *f.* figura, postać, *f.* kształt, wzór, obraz, *m.*
- Figuré**, *ée*, *p. et a.* formowany etc.
- Figurément**, *ad.* niewłaściwie, przenośnie.
- Figurer**, *v. a.* kształtować, formować, wystawiać, znaczyć, — *n.* zgadzać się ze sobą, paradować, *se* —, *r.* wystawiać sobie.
- Figurine**; *f.* figurka bardzo mała, iako w malowaniu, rzeźbie, odlewana, etc.
- Figurisme**, *s. m.* sekta, nauka figurystów.
- Figuriste**, *s. m. et f.* Figurysta, ten co z dzieiów starego testamentu wykłada nowy.
- Fil**, *m.* nić, nici, *pl.* przędza, *f.* drót, *m.* ostrze, *n.* nurt rzeki, *m.*
- Filadière**, *s. f.* czołn rybacki z kwadratowym żagle.
- Filage**, *m.* przędzenie, *n.* przędza, *f.*
- Filagore**, *s. f.* szpagat do przewiązywania rac w sztucznych ogniach.
- Filaires**, *s. m. pl.* rodzaj włośników, robaków rodzących się w ciałach owadów.
- Filament**, *m.* żyłka, *f.* korzonek, *m.*
- Filamenteux**, *euse*, *a.* żyłkowany, korzonkowany.
- Filandière**, *f.* prządka, *f.*
- Filandres**, *f. pl.* lato, *n.* (paigczyna), żyłki w mięsie, *f. pl.*
- Filandreux**, *euse*, *a.* żyłasty, żyłkowany.
- Filardeau**, *m.* ryba do smażenia, *f.* drzewko proste, wysokie, *n.*
- Filardeux**, *euse*, *a.* żyłowaty (o kamieniach).
- Filasse**, *f.* len wyrobiony, *m.* konopie wyczesane, *pl.*
- Filassier**, *m. ière*, *f.* leu, konopie przyprawiający, i tém handlujący, *m.*
- Filatier**, *ère*, *s.* kupiec przędziwa do iedwabnych fabryk używanego.
- Filatrice**, *s. f.* niewiasta zbierająca iedwab z iedwabników, — materya półiedwabna.
- Filature**, *s. f.* miejsce gdzie zebrany iedwab zwiaia, — miejsce gdzie przędą bawełnę.
- File**, *f.* szereg, *m.*
- Filé**, *m.* złoto, srebro nitkowe, *n.*
- Filer**, *v. a.* prządz, ciągnąć, robić, (stoczek etc.), — *n.* ciągnąć się, wypływać, w szeregu, szeregiem ciągnąć.
- Filerie**, *f.* gdzie konopie przędą.

- Filet, *m.* nić, żyłka, sieć, siatka, linia, *f.* pasek, *m.*
- Filets, *m. s. m. pl.* sidła, zasadzki.
- Fileur, *m. eusse, f.* przędzca, *m.* przędka, *f.*
- Fil-gros, *m.* dratwa, *f.*
- Filial, *ale, a.* synowski.
- Filiation, *f.* synowstwo, *n.*
- Filicite, *s. f.* kamień wzorzysty nasładujący liście paproci.
- Filicornes, *s. m. pl. w hist. nat.* rodzaj owadu chrząszcowego, u którego różki przez całą długość iednostayney są grubości.
- Filiere, *s. f.* drotownica z dziurami różney wielkości do przeciągania drotów, — rysa, rozpadlina między kamieniami w górach kędy woda płynie, — pięciokantowa balka w dachowym wiązaniu, — gwintownica do robienia szrub, — sznur dziesięciotokciowy na którym sokoły wprawiają.
- Filiforme, *adj. w botanice* cienki, subtelny, iak nić przedłużony.
- Filigrane, *m.* subtelna, kraciasta, przezroczysta robota, *f.*
- Filin, *s. m.* gatunek szarzy z Orleanu.
- Filipendule, *s. f.* kropidło, *roslina.*
- Fille, *f.* córka, panna, dziewczyna, *f.*
- Fillete, *f.* dziewczynka, *f.*
- Filleul, *m.* eule, *f.* chrzestny syn, *m.* chrzestna córka, *f.*
- Filibeg, *s. m.* ubiór góralów szkockich, rodzaj mundur wojskowego z wyłogami z materyi wełnianej w kostki koloru czerwonego, zielonego, błękitnego i białego.
- Filoché, *s. f.* gruba lina do podzwignienia kamienia młyńskiego.
- Filon, *m.* żyła kruszcowa, *f.*
- Filoselle, *f.* gatunek iedwabiu grubego, *m.*
- Filotieres, *s. f. pl.* horyzowana w oknach robota, iako w kościelnych, etc.
- Filou, *m.* łotr, oszust, złodziey, *m.*
- Filouter, *v. a.* myszkwować, sztucznie kraść, oszukać.
- Filouterie, *f.* szalbierstwo, *n.* kradzież sztuczna, *f.*
- Fils, *m.* syn, *m.* fils naturel, syn nieprawego łoża, bękart, — ainé de l'église, *w bullach papierskich* król francuzki, — beau fils, pasierb, — petit fils, wnuk, — fils de france, królewicz francuzki.
- Filtration, *f.* cedzenie, *n.*
- Filtre, *m.* cedziworek, *m.*
- Filtre, *v.* Philtre.
- Filtrer, *v. a.* cedzić, precedzać, se —, *r.* przeciekać.
- Filure, przędziwo, *n.* przędza, *f.*
- Fimpi, *s. m.* cynamou biały, drzewo Afrykańskie aromatyczną mające korę.
- Fin, *f.* koniec, *m. fig.* zamiar, cel, *m. à la —, ad.* na ostatku, nakoniec.
- Fin, *m.* wybór, *m.* sama treść, głowa, *f.*
- Fin, fine, *a.* subtelny, łagodny, miękki, cienki, *fig.* dowcipny, ostry, chytry.
- Finage, *s. m.* rozległość władzy sądowniczej w okolicy aż do granic przyległych okolic.
- Final, *ale, a.* ostateczny, ostatni, letre finale, litera ostatnia, *f.* la finale, syllaba ostatnia, *f.*
- Finalement, *adv.* w końcu, nakoniec, *v.* Enfin.
- Finance, *f.* gotowizna, *f.* grosz gotowy, podatek, *m.* dań, *f.*
- Finances, *pl.* dochody publiczne, *m. pl.* nauka o dochodach, *f.*
- Financer, *v. a. et n.* do skarbu płacić.
- Financier, *m.* urzędnik dochodów publicznych, kameralista, arendarz dochodów publicznych, *m.*
- Financière, *adj. f.* écriture financière, albo écriture de finance, charakter kancelaryyny, pismo chędogie i czytelne, — rodzaj liter drukarskich.
- Finasser, *v. n. fam.* sztuką postępować, oszukiwać.
- Finasserie, *f. fam.* przeskok, praktyki, *pl.* sztuka, *f.*

Finasseur, *m. euse, f.* sztuką postępującą sobie.
 Finâtre, *f.* najpodlejszy gatunek jedwabiu, *m.*
 Finaud, *aude, a. fam.* pełen przeskoków, chytry.
 Finelle, *s. f. urybaków* nawłoka, lina na której sieć utrzymują.
 Finchelle, *s. f.* powróż do ciągnięcia statków.
 Finement, *adv.* chytrze.
 Finesse, *f.* chytrość. *f.* podeyscie, *n.*
 Finet, *ette, a.* chytry.
 Finette, *s. f.* gatunek wełnianej matery.
 Fini, *ie, part. pas. et adj.* skończony, dokończony, doskonały, — ograniczony.
 Finiment, *s. m.* mówiąc o malowidle należyce skończonym.
 Finir, *v. a.* za-, do-, s'—, kończyć, — *n.* kończyć się, skończyć się, umrzeć.
 Finisseur, *s. m. u zegarmistrzów* rzemieślnik kończący nadawać ruch zegarom, — *u iglarzy* ten co zaostrza szpilki na stalowym osełku.
 Finiteur, *adj. w astronomii* cercle finiteur, horyzont.
 Finito, *s. m.* zawarcie rachunku.
 Firole, *f.* słojk, *m.* flaszcza, *f.*
 Firmament, *m.* firmament, *m.* przestrzeń nieba, *f.*
 Firman, *s. m.* pozwolenie, które władzca Indyi wschodnich dał cudzoziemskim kupcom na wolne prowadzenie handlu, — ukaz, edykt, etc. sułtana Tureckiego.
 Firole, *s. m. w hist. nat.* rodzaj mięczaków z widzialnymi oczyma o jednym tylko skrzelu.
 Fisc, *m.* skarb publiczny, instygator, *m.*
 Fiscal, *ale, a.* fiskalny, skarbowy.
 Fiscaux, *s. m. pl. u dawnych Rzymian* zapasnicy, gladyatorowie, z fiskalnych dochodów utrzymywani. —
 Fisolere, *s. f.* czółn wenecki bardzo lekki.
 Fissulation, *s. f. w anatomii* dyssekcya, otwór nożem skalpel zwanym zrobiony.

Fissipède, *adj.* palczasty, mający nogi na kilka palców podzielonę, iako pies, wilk, etc.
 Fissure, *s. f.* pęknięcie podłużne kości, rysa, rozpadlina kości.
 Fissurelles, *s. f. pl. w hist. nat.* rodzaj mięczaków z przedziurawioną na wierzchu skorupką dla wyrzutu ekskrementów.
 Fistulaire, *s. f. w hist. nat.* pieszczalka, rodzaj ryb kościstych, skrzelowatych, brzuchopłetwowych, grzbiet bez kolców, ogon zakończony włóknem rogowym.
 Fistule, *f.* fistuła, *f.*
 Fistuleux, *euse, a.* fistułowaty, rurkowy.
 Fixation, *s. f. w chemii* zamienienie ciała lotnych na ssiadłe, mortyfikacja iako żywego srebra, etc.
 Fixe, *a.* nieodmienny, ustawiczny, ustanowiony, pewny.
 Fixé, *s. m.* pewny sposób malowania miniaturnego za pomocą oleju i wody, inaczej zwany *peinture éلودorique.*
 Fixement, *adv.* ustawicznie, bez przerwy.
 Fixer, *v. a.* postanowić, naznaczyć, zatrzymać, wlepić oczy swe na co, se —, *r. (à qc.)* przeznaczyć się, postanowić sobie, determinować się do czego; przestawać na czém.
 Fixité, *s. f. w chemii* własność iaką mają niektóre ciała że się nie rozlatują opierając się sile cieplika, *w astronomii* nieruchomość gwiazd stałych.
 Flabelliforme, *adj. w botanice* wachlarzowy, tak nazywają liście, które początek swój biorąc z jednego ogonka, rozchodzą się w kształcie wachlarza otwartego.
 Flaccidite, *s. f. w medyc.* osłabienie żył i włókien które utraciły sprężystość swoją.
 Flache, *s. f.* zapadlina, dół w bruku, — skórka zielona na drzewie pod korą, — biel druga w drzewach, co nie jest korą i drzeniem i ociosana bywa.
 Flacheux, *euse, adj. o drzewach* nierówno ociosany.

- Flacon, *m.* flaszka, *f.*
 Flagellans, *s. m. pl.* biczownicy, fanatycy którzy się publicznie biczowali.
 Flagellation, *f.* biczowanie (Chrystusa), *n.*
 Flageller, *v. a.* biczować.
 Flageolet, *s. m.* piszczałka oktawa, rodzaj małego flecika.
 Flagorner, *v. a. fam.* pochlebiać.
 Flagornerie, *f. fam.* pochlebstwo, zausznictwo, *n.*
 Flagorneur, *m. euse, f. fam.* pochlebca, zausznik, *m.*
 Flagrant, *a. m. en-* delit, na iawnym gorącym występku.
 Flaine, *f.* gatunek cwelichu, *m.*
 Flair, *s. m.* subtelny węch psa łowczego.
 Flairer, *v. a. po-, prze-,* wachać.
 Flaireur, *m. fam.* — de cuisine, pasobrzuch, *m.*
 Flamant, *ante, a.* gorejący, płomienisty.
 Flamant, *m.* węgiel tłący się, ogień powietrzny z zaduchów i waporów pochodzący, *m.*
 Flambe, *s. f.* kosaciec błotny, roślina.
 Flambé, *ée, part.* nad ogniem przeciągany, — *fig.* zniszczony, zginiiony.
 Flambeau, *m.* pochodnia, *f.* ogień, płomień, *m.* świeca wielka woskowa etc., *f.* lichtarz wysoki, *m.*
 Flamber, *v. n.* gorzeć, palić się, rzucać płomień, — *a.* trzymać nad ogniem, zagrazać, opalić, roztopioną słońną polewać.
 Flamberge, *s. f.* szpada długa, — mettre flamberge au vent, szpady dobyć.
 Flamboyant, *ante, a.* błyszczący się, płomienisty.
 Flamboyer, *v. n.* błyszczeć się.
 Flambure, *s. f.* plama, nierówność koloru we farbowanej materji.
 Flamme, *s. m. u dawnych Rzymian* kapłan Jowisza, Marsa, i Romulusa, etc.
 Flammant, *s. m.* czerwona, ptak brodzący na wysokich nogach,

- mający dziób dłuższy niż głowę, gruby, kolankowato zgięty, palce prawie całe błoną spięte, skrzydła czerwone.
 Flamme, *f.* płomień, *m. pl.* męki czyscowe lub piekielne.
 Flammeche, *f.* płomienik, *m.* iskierka, *f.*
 Flammeque, *s. f.* sieć do łowienia śledzi.
 Flammette, *s. m.* puszczałdo cyrulickie którym nacinają skórę do baniek.
 Flamméum, *s. m. w starożyt. u Rzymian* zastona płomienistego koloru, którą nowo zaślubione nosiły.
 Flammule, ou Clématite droite, *s. f.* powój motyli nie wiący się, roślina.
 Flan, *m.* placek nadziewany, *m.*
 Flanc, *m.* słabizna, *f. fig.* żywot macierzyński, *m.*
 Flanchet, *m.* szrót, pas wołowy, *m.* połowa stokłusza, *f.*
 Flanchis, *s. m. w herbach* krzyż św. Iędrzeia.
 Flanconnade, *s. f.* fechtując pchnięcie w bok, przebicie słabizny.
 Flandre, *f.* Flandrya, *f.* Flamaud, *a. S.* dryyski, dryczyk, *m.*
 Flandrin, *v. n. fam.* dragal, gibbal, *m.*
 Flanelle, *f.* flanela, *f.*
 Flanquant, *ante, adj. we fortifikacyi,* bastion — bastyon broniący kurtynę, którego przedłużony bok na kurtynę pada.
 Flanqué, *ée, part. et adj. w herbach* figury po stronach maiający.
 Flanquer, *a. fam.* dać komu pięścią, etc., wyciąć, przybudować, T. bronić, se —, *r. fam.* rozwalić się, usieść.
 Flaque, *f.* bagnisko, *n.*
 Flaquée, *f. fam.* oplusnienie wodą etc., *n.*
 Flaquer, *v. a. fam.* oplusnąć.
 Flaquière, *s. f.* część szoru młotowego.
 Flasque, *a.* słaby, bezsilny.
 Flasque, *f.* prochownica, *f.*

- Flasque, *s. m.* w *Artyleryi* ściana u łoża działowego.
- Flatir, *v. a.* młotem monetę do należytej wielkości uklepać.
- Flatour, *s. m.* młot wielki mincarski do klepania monety.
- Flâtrer, *v. a.* przykładac rozpalone żelazo do psiego łba na zapobieżenie wściekłości.
- Flatrure, *s. f.* w *łowiectwie* miejsce gdzie zwierz goniony do ziemi przypada żeby go psy nie postrzegły.
- Flatter, *v. a.* pochlebiać, pieścić się.
- Flatterie, *f.* pochlebstwo, *n.*
- Flatteur, *euse, a.* pochlebny, — *m. f.* pochlebca, pochlebnik, *m.*
- Flatteusement, *adv.* pochlebnie.
- Flatueux, *euse, a.* wzdymający, wiatry sprawujący.
- Flatuosité, *f.* wzdymanie, *n.* wiatry, *m.*
- Fléu, *m.* cepy, *m. pl.* *fig.* plaga, kara, *f.* kołowrot, *m.* zasuwu u wrót, *f.*
- Fléux, *pl.* laki małe któremi szklarze swe kosze noszą, — sztab wielki żelazny u bramy na nitabile obracający się, którym oba skrzydła bram zwierają, — nitki złotoczerwone w szafranowym kwiecie, które są szafranem prawdziwym.
- Flèche, *f.* strzała. — łach kończaty, wierzchołek, koniec, *m.* podwora u woza; waga, belka u mostu spuszczonego, *f.* żóraw, *m.* — de lard, pośec słoniowy, *m.*
- Fléchir, *v. a.* na-, zginać, *fig.* zmiękczyć, uiać, przerazić, skłonić, na-, zginać się, *fig.* być nięty, zmięczonym, ustępować, składać się.
- Fléchissement, *m.* ukłęknięcie, klęknięcie, *n.*
- Fléchisseur, *adj. et s.* w *anat.* naginacz muszkuł, członek zginający.
- Flegmagoque, *adj. m. et f.* w *medyc.* lekarstwo osobliwie głowę od flegmy czyszczące.
- Flegmatique, *a.* flegmatyczny, powolny.
- Flegme, *m. T.* flegma, powolność, *f. fig.* oziębłość, spokojność, *f.*
- Flegmon, *m.* wrzód *m.*
- Flegmoneux, *euse, a.* krwią podeszły.
- Flétan, *s. m.* w *hist. nat.* kullbaka, ryba z rodzaju bokopływów, koścista, skrzelowata, oczy obiedwie na jednej stronie mająca, pływająca na płask.
- Flétri, *ie, part. pas. et adj.* zwięzły, — *fig.* znieważony, zelżony.
- Flétrir, *v. a.* zwiędłem czynić, *fig.* znieważyc, zelżyc, piątnować, se —, r. z —, wędnać.
- Flétrissure, *f.* zwiędnienie, *n. fig.* hańba, zelżywość, *f.* piątuo, *n.*
- Flette, *s. f.* mały statek do przebywania rzek, prum do przevożenia, etc.
- Fleur, *f.* kwiat, *m.* kwiecie na drzewie, *n.* farba na niektórych owocach, np. na śliwkach, *f. fig.* wybór, *m.* sama treść, *f.* blask, *m.* (à — de...), *adv.* równo, w jednej równości.
- Fleurs, *pl.* w *chemii* istoty, które przez działanie ognia na wierzchu alembika osiadają, — przeczyszczenie białołowskie, miesiące, — blanches, upławy białołowskie białe.
- Fleuraison, *f.* kwitnienie, *n.*
- Fleur de lis, *s. f.* kwiaty liliowe — trzy liliie herb królestwa francuzkiego, — piątno z liliami, którein we Francyi złoćczyńców piątnią, — w *astronomii* konstellacya późnoca ze siedmiu gwiazd złoćzona.
- Fleurdeliser, *v. a.* liliami zdobić, piątnować.
- Fleuré, Fleureté, Fleuroné, *é, e, adj.* w *herbach* kwiazami zakończony, bramowany kwieciami.
- Fleurée, *s. f.* u *farbierzy* lekka piana na błękitney farbie formująca się.

- Fleurer, *v. n.* pachnąć, wonie, zapach wydawać.
- Fleuret, *m.* rapir, floret, gatunek iedwabiu podłego, *m.* wstążka z takiego iedwabiu robiona, *f.*
- Fleurette, *f.* kwiatek, *m.* (w wierszach pasterskich), *fig. pl.* łagodne słówka, pochlebstwa, *n. pl.*
- Fleuri, *ie, a.* kwitnący, *fig.* przepyszny, nagięty.
- Fleurir, *v. n.* kwitnąć, *fig.* w tym sensie mówi się florissait, florisant, kwitnąć, słynąć, krzewić się.
- Fleurisme, *s. m.* ciekawość, upodobanie, kochanie się w kwiatkach, szczególna do nich passya.
- Fleurissant, *ante, a.* kwitnący.
- Fleuriste, *m.* o kwiatkach piszący, lubiący kwiaty, malarz, co kwiaty maluje, *m.*
- Fleuron, *m.* kwiaty, *m. pl.* kwiecista ozdoba, *f.*
- Fleuve, *m.* rzeka, *f.*
- Flexibilité, *f.* giętkość, powolność, *f.*
- Flexible, *a.* giętki, *fig.* powolny.
- Flexion, *f.* naginanie, odmienianie, *n.*
- Flexueux, *euse, adj.* w botanice krzywa, w kilka razy zagięta gałązka.
- Flez, *s. m.* ryba koścista, skrzeliwata, mająca obie oczy na iedney stronie, z rodzaju bokopływów.
- Flibot, *m.* mały okręt, *m.*
- Flibustier, *m.* Amerykański rozbojnik morski, *m.*
- Flin, *m.* kamień piorunowy, *m.*
- Flint-glass, *s. m.* naydoskonalszy kryształ angielski, naylepsze białe szkło.
- Flion, *s. m.* rodzaj ślimaków dwuskorupowych na brzegu morskim i rzeczynym znajdujących się.
- Flipot, *s. m.* u stolarzy i cieśliów sztuczne wiązanie drzewa, pokrywające iaką niedoskonałość w robocie.
- Flocon, *m.* kosm, kosmek, *m.* gwiazdka śniegu, *f.*
- Floraison, *f.* kwitnienie drzew, kwiecie na drzewach, *n.*
- Floral, *ale, adj.* w botanice do kwiatu należący, feuilles florales, liście blisko kwiatu będące.
- Florales, *s. f. pl.* u dawnych Rzymian święta na cześć bogini Flory, sześć dni trwające.
- Floraus, *adj. m. pl.* Jeux —, igrzyska na cześć Flory bogini kwiatów.
- Florée, *f.* gatunek indychu, *m.*
- Florence, *f.* Florencya, kityyka z miasta tego, *f.* — ntin, *e, a. s.* Florencki, — nczyk, *m.*
- Florer, *v. a.* w maryn. część podwodną okrętu tranem i łoiem wysmarować.
- Florès, *fam. faire*—, szumieć, hulać sobie.
- Florétones, *s. f. pl.* wełna hiszpańska.
- Florilèges, *s. m. pl.* w hist. nat. rodzaj owadu skórkoskrzydłowego, znajdującego się na kwiatkach, który się gnieździ w ziemi i tam poczwarki swoje owadem karmi.
- Florin, *m.* złoty, *m.*
- Florissant, *ante, a. fig.* kwitnący, (*es. fleurir*).
- Floriste, *s. m.* w botanice autor katalogu roślinnego pewnego kraju, katalog zaś ten nazywa się pospolicie *Flora*.
- Flot, *m.* fala, *f.* wał, wylew morza, potok, *m.*
- Flots, *pl.* mnóstwo, wielka ilość, à grands —, w wielkiej ilości, obficie, — *fig.* w mnóstwie.
- Flottable, *a.* traftopławny.
- Flottage, *m.* spuszczenie traft, flisówek, *n.*
- Flottaison, *s. f.* w maryn. część okrętu na równi z powierzchnią wody będąca.
- Flottant, *ante, a.* pływający, rozpuszczony, *fig.* niepewny, chwiałący się.
- Flottation, *f.* pływanie, *n.*
- Flotte, *f.* flota, *f.*
- Flotté, *a. m.* bois —, trafty, flisówka, *f.*
- Flottement, *s. m.* chwianie się, ruch, wabianie się pierwszego szeregu maszerującego woyska.

Flotter, *v. n.* pływać, chwiać się, od wiatru, igrać, *fig.* wątpić, chwiać się, — *a.* trafty etc. spuszczać.

Flotille, *f.* flota mała, *f.*

Flottiste, *s. m.* kupiec prowadzący handel z Indjami hiszpańskimi na okrętach floty corocznie do Ameryki idący.

Flou à), *adv.* o małowidle zleka, łagodnie, miękko, dobrze utartemi farbami.

Flouette, *s. f.* w marynarce bandera, chorągiewka.

Fluant, *a. m.* papier —, bibuła, *f.*

Fluate, *s. m.* w chemii sól tworząca się ♥ połączenia kwasu fluorowego z iakąkolwiek zasadą.

Fluctuation, *s. f.* w chirurgii rozlanie wilgotności puchlinę sprawującą.

Fluctueux, euse, *adj.* niestateczny, chwiejący się, podległy gwałtownym i przeciwnym wzruszeniom, — dzienny, wątpliwy.

Fluente, *s. m.* integral.

Fluor, *v. n.* ciec, płynąć.

Fluet, ette, *a.* słaby, słabowity.

Flueur, *s. f.* czyszczenie miesięczne białogłowskie.

Fluide, *a.* ciekący, płynny, — *m.* płyn, *m.*

Fluidité, *f.* cieczenie, płynienie, *n.* płynność, *f.*

Fluor, *s. m.* w mineralogii szpat fluorowy.

Fluorique (acide), *s. m.* w chemii kwas wydobyty ze szpatu fluorowego, szklanego albo fosforycznego.

Flûte, *f.* flet, okręt przewozowy, *m.*

Flûté, ée, *a.* voix flûtée, głos fletowy, przyjemny, *m.*

Flûter, *v. n.* (pogardliwie) grać na flecie, *fam.* pić.

Flûteur, *m. ense, f.* (pogardliwie) na flecie grający.

Fluviatile, *adj. m. et f.* w hist. nat. rzeczny, w rzecze lub słodkiej wodziersnący, iako muszle, rośliny etc.

Flux, *m.* wylew, *m.* wzbieranie morza, *n.*

Fluxion, *f.* reumatyzm, *m.* rwanie, *n.*

Fluxionnaire, *a.* reumatyczny.

Fné, *s. m.* statek transportowy Japoński, który się od brzegów nie oddala.

Focale, *s. m.* gatunek chustki, która starożytni około szyi nosili.

Focile, *m.* rura, kość łokciowa, *f.*

Foëne, *f.* tróyząb do łowienia ryb, *m.*

Foëne, *s. f.* w hist. nat. rodzaj owadu skórkoskrzydłowego, mający subtelnę iak niteczka przedłużone różki.

Foerre, Foarre, *m.* słoma w wiązkach, w snopkach, *f.*

Foetus, *s. m.* ukształcone w macicy dziecko, płód w żywocie macierzyńskim.

Fosse, *s. f.* taniec portugalski wszeteczny.

Fogne, *s. f.* w fabrykach iedwabnych otwór osnowy tkaczej kędy czółtenko przechodzi.

Foi, *f.* wiara, obietnica, *f.* przyobiecanie, słowo dane, potwierdzenie, *n.* dowód, *m.* en bonne, de bonne —, wprawdzie, prawdziwie, szczerze, ma —, par ma —, na słowo, na poczciwość.

Foiblage, *s. m.* niedoważanie w monecie, — mniejszy walor monety, — pozwolenie iakie mają dyrektorowie mennic wybiłania pewney ilości monet mniejszey wagi.

Foible, *adj.* słaby, niendolny, mdły, lekki, niedoważający, należytey wagi podług ordynacyi mennicznej nie mający, — nie silny w czém, iako woysko w piechotę lub inną broń, — błędóm podległy, — homme —, słabego umysłu człowiek.

Foible, *s. m.* główniejsza słabość iakiey osoby, panujące w niej namiętności, — łatwy do zgorzsenia, — ubogi, nędznik, człowiek bez sił, — bez powagi, bez pomocy, niedola, wada, przywara, — miejsce fortocy

- nayślubsze i naydostępniejsze,
— wada Państwa.
- Foiblement, *adv.* słabo, niedo-
łęźnie.
- Foiblesse, *s. f.* niedostatek sił,
osłabienie, — ułomność, młkość,
omdlewanie, — niedostatek wła-
dzy, — d'esprit, słabość rozu-
mu, — avoir de la —, albo
du foible pour (*qq.*) mieć słab-
ość do kogo nie uważając na
iego błędy.
- Foiblr, *v. n.* ustawać na siłach,
w odwadze, zapale.
- Foie, *m.* wątroba, *f.*
- Foi-menteur, *s. m.* wazał, hoł-
downik niedotrzymujący wiary
swojemu panu.
- Foin, *m.* siano, *n.* — *i. fam.* fe,
do kata!
- Foire, *f.* iarmark, *m. fam.* bie-
gunka, *f.*
- Foirer, *v. n. fam.* biegunkę mieć.
- Foireux, *euse, a.* biegunkę ma-
jący.
- Foirolle, *s. f.* szczyr roczny, ro-
ślina.
- Fois, *f.* raz, *m. à la —*, razem.
- Foison, *f.* obfitość, *f.* dostatek,
m. à —, *ad.* pełno, obficie.
- Foisonner, *v. n.* opływać w co,
dostatek mieć czego, mnożyć się.
- Fol, *v. Fou.*
- Folâtre, *a.* swawolny, zabawny,
wesoly.
- Folâtrer, *v. a.* figle stroić, swa-
wolić.
- Foliacé, *ée, adj.* w botanice li-
ściany, liściowy, subtelny, żył-
kowany jako liście etc.
- Foliaire, *adj.* w botan. należący
do liścia.
- Foliation, *s. f.* w botanice. skład
liści w pączku rośliny.
- Folichon, *onné, a. fam.* śmie-
szny, zabawny.
- Folie, *f.* nierozum, *m.* głupstwo,
n. à la —, zapamiętałe, sza-
lenie.
- Folié, *ée, adj.* w chemii rozro-
biony na małe listki, blaszki
etc.
- Foliforme, *adj.* w botanice ma-
jący kształt liścia.
- Folipare, *adj.* w botanice samo
tylko liście rodzący.
- Folilet, *s. m.* w łowiectwie od-
rzek od racic albo nóg iele-
nia wypatroszonego.
- Folio, *m.* strona półarkuszowa,
wielkość arkuszowa, *f.*
- Foliales, *s. f. pl.* w botanice małe
liście, formujące jeden list zło-
żony, na jednej wspólnej gałą-
zce osadzone.
- Foliot, *s. m.* u ślósarzy spręży-
na nad zasuwką wewnętrzną
wzanku.
- Folium de Descartes, ou simple-
ment Folium, *s. m.* w iomet,
linia krzywa drugiego rodzaju
albo linii trzeciego porządku,
którey część jedna podobna jest
nieco do liścia.
- Folle, *s. f.* sieć rybacka ze szer-
okimi oczkami fałdująca się
wzdłuż i wpoprzek, prostopadle
i poziomo.
- Folle-blanche, *s. f.* winne grona
średnicy wielkości smaku nie-
mader przyjemnego, uprawiające
się na pędzenie gorzałki.
- Follée, *s. f.* u rybaków gatunek
worka do sieci dorobionego.
- Follement, *adv.* głupie, nierozsąd-
nie, zapamiętałe.
- Follet, *ette, a.* dziecinny, swa-
wolny, poil —, mech na bro-
dzie, *m. feu —*, ogień powie-
trzny, *m. esprit —*, mara,
strach, *m.*
- Follets, *s. m. pl. v.* Folilet.
- Folliculaire, *s. m.* bazgracz, lada-
iaki pisarz, — tém nazwiskiem
nazywają przez wzgardę autorów
arkuszowych pisemek, dzienni-
ków i innych pism peryody-
cznych.
- Follicule, *s. m.* w anatomii błona
mająca wklęsłość, z której wil-
goć wypływa, — błona żół-
ciowa.
- Follicule, *s. f.* w botanice łupina
owocowa z jednej sztuki zło-
żona, i z jednej strony wzdłuż
otwierająca się, do której na-
sienie nie przyrasta.
- Fomentation, *s. f.* lekarstwo ze-

- wnętrzne, zmiękczaiące, lub rozwalniaiące.
- Fomenter, *v. a.* naparzać, grzać, rozgrzewać, *fig.* wzniecać, rozkrzewiać, przedłużać, utrzymywać.
- Fonçailles, *f. pl.* deski u łózka, *f. pl.*
- Foncé, *éé, a.* bogaty, mądry, biegły, gruntowny, ciemny (o kolorach).
- Fonceau, *s. m.* koniec wędzidla końskiego.
- Foncée, *s. f.* lochy w górach gdzie kamień łupny łamają.
- Foncer, *v. a.* dno wsadzić, uprawić, — *une couleur*, ciemniejszym robić, à l'appointement, dać, wypłacić komu pieniądze potrzebne, — *sur l'ennemi*, rzucić się na nieprzyjaciela.
- Foncet, *s. m.* szkuta, wielki statek na Sekwanie, — *u ślósarzy* wierzchnia blacha wewnętrznego zamku przez którą klucz wchodzi.
- Foncier, *iére, a.* gruntowny, ćwiczony, biegły w czém.
- Foncièrement, *ad.* gruntownie, z fundamentu, w rzeczy samej.
- Fonction, *f.* urząd, *m.* powinność, robota, *f.*
- Fonctions, *pl.* w drukarni wszystkie w ogólności roboty oprócz składania i wybijania w prasie.
- Fond, *m.* grunt, *m.* dno, *n.* spodek, głąb, *m.* à —, *ad.* gruntownie, zupełnie, au —, w rzeczy sam y.
- Fondamental, *ale, a.* gruntowy, gruntowny, fundamentalny, główny.
- Fondamentalement, *adv.* gruntownie, mocno, fundamentalnie.
- Fondant, *anta, a.* rozływający się w gębie, soczysty (o owocach), *w medyc.* grube wilgotności ścieńczaiący.
- Fondateur, *m.* trice, *f.* fundator, założyciel, *m.*
- Fondation, *f.* fundament, grunt, *m.* fundacya, *f.* założenie, *n.* początek, *m.*
- Fonde, *s. f.* w maryn. stacya okrętów niedaleko brzegu.
- Fondement, *m.* grunt, fundament, *m.* założenie, *n.* początek, *m.* *fig.* grunt, *m.* przyczyna, otwór odchodowy, odbył, *m.*
- Fonder, *v. a.* grunt, fundament kłósz, zaczynać budowanie, założyć, fundować, *fig.* kłósz fundament, gruntować na czém, pokładać, opatrzyć, se —, *r.* (*sur qc.*) gruntować się, zaszczepić się na czém.
- Fondrie, *f.* ludwisarnia, luta rutgiserstwo, *n.* woskownia, *f.*
- Fondeur, *m.* ludwisarz, giser, rutgiser, *m.*
- Fondique, *s. f.* giełda kupiecka w Hiszpanii i Portugalii, — tamozenny skład towarów.
- Fondis, *m.* ziemia zapadła, *f.* dół, *m.*
- Fondoir, *m.* miejsce gdzie rzeźnicy łój etc. topią, *n.*
- Fondre, *v. a.* et *n.* topić, roztopić, rozpuścić, lać, psuć się, wniwecz się obracać, podupadać, chudnąć, walić się, zapadać, *sur...*, rzucić się, uderzyć na kogo, napaść kogo, *fig.* — *en larmes*, rozplwać się w łzach, se —, *r.* topić się, topnieć, rozpuszczać się, tnieć.
- Fondrière, *f.* zapadlina, *f.* dół, *m.* b guisko, *n.*
- Fondrilles, *f. pl.* fuzy, *pl. m.*
- Fonds, *m.* dobra, *n. pl.* osiadłość, mądrość, suma pieniężna, *f.* kapitał, skład towarów, dostatek, *m.* gotowizna, *f.*
- Fonger, *v. n.* przebiąć (o papierze)
- Fongible, *adj.* wszystko cokolwiek się liczy, mierzy i waży, iako ziarno, wino etc.
- Fongipores, *s. m. pl.* w *hist. nat.* płuca morska do grzyba podobna, rodzaj skamieniałości co nie jest ani kamieniem ani rośliną.
- Fongite, *s. f.* kamień wzorzysty twardy, koloru żółtego, w kształcie grzyba, pieczarki.
- Fongivores, *s. m. pl.* w *hist. nat.*

- grzybowiec, rodzaj owadu chrząszcowego, w grzybach znajdującego się.
- Fongueux, euse, *a.* gąbczasty.
- Fongus, *s. m.* narosć miękka i gąbczasta na ranie.
- Fontaine, *f.* źródło, *m.* fontana, machina do prowadzenia wody, stągiew, *f.* kurek u studni etc., *m.*
- Fontaine de la tête, ou Fontanelle, miejsce na kości głowicy, gdzie się szwy schodzą.
- Fontanelle, *s. f. v.* Fontaine de la tête.
- Fontange, *f.* fontaż u korneta etc., *f.*
- Fonte, *f.* topienie, roztopienie, rozpuszczenie, lanie, *n.* spiża, *f.*
- Fontenier, *m.* rurmistrz, *m.*
- Fontes, *pl.* olstry do pistoletów u siodła.
- Fonticule, *s. m.* u cyrulików apertura.
- Fontinale, *s. f.* mech rzeczny, *roślina.*
- Fonts de baptême, ou baptismaux, *s. m. pl.* chrzcielnica, — tenir qq. sur les —, do chrztu kogo trzymać.
- For, *s. m.* sądownictwo, trybunał sprawiedliwości.
- Forain, aine, *a.* obcy, cudzoziemski.
- Forban, *m.* rozbojnik morski, *m.*
- Forbannir, *v. a.* wygnać, wywołać kogo.
- Forbannissement, *s. m.* wygnanie (*vieux*).
- Forbicine, *s. f.* w *hist. nat.* rodzaj owadu bezskrzydłowego, mającego całe ciało pokryte łuszczką srebrzystą, lubiącego miejsca ciemne i tylko w nocy wychodzącego.
- Forçage, *m.* cięższa monety waga nad ordynacją menniczną, *f.*
- Forçat, *m.* niewolnik na galeryze, *m.*
- Force, *f.* moc, siła, *f.* gwałt, pąd, *m.* *fig.* mężstwo, *n.* mężność, *f.* à —, de —, par —, *ad.* gwałtem, à — de, z, przez, za pomocą, od wielu, od zbytznego etc., — *a. fam.* wiele, moc,

- kupa, *f.* Forces, *pl.* potęga, moc, *f.* wojska, *n.*
- Forcé, ée, *p. et a.* przymuszony etc. *fig.* wymuszony, wysiłony, nienaturalny, Forcement, *ad.* musem, gwałtem.
- Forceau, *s. m.* w *łowiectwie* kół, na którym sieć cała się wspiera, i który ją utrzymuje.
- Forcené, ée, *a.* szalony, wściekły.
- Forcéps, *s. m.* w *chirurgii* klebszcze, szczypce do wyimowania ciała obcych.
- Forcer, *v. a.* przymusić, przyniewolić, szturmem, mocą dobyć, wy-, przełamać, rozerwać, przekreślić, zgwałcić.
- Forcet, *s. m.* biczowka do bicia, sznurek cienki, szpagat do związania tytoniu.
- Forcettes, *f. pl.* nożyczki sukiennicze, owczańskie, *pl.*
- Forciblement, *s. m.* u ryb ków silny rybak albo mały wielkie sieci na brzeg wyciągający.
- Forcière, *s. f.* u rybaków mały staw, do którego wpuszczają rybę dla rozplodzenia.
- Forcive, *s. f.* zbyticzna miąższość kąta, który tworzy gruba gałąź z drzewem.
- Forclorre, *v. a.* w sądach nie przypuścić kogo do sądów, odstrychnąć od prawa.
- Forclos, ose, *par. pass.* do sądu nieprzypuszczonego.
- Forclusion, *s. f.* wyłączenie, jauger par forclusion, — przykazać stronie odwieść się przed skończeniem terminu naznaczonego.
- Forer, *v. a.* wiercieć, świdrować.
- Forerie, *s. f.* miejsce gdzie działa świdrują.
- Forestier, *m.* leśniczy, *m.*
- Forestier, ière, *a.* leśny, leśniczy, borowy.
- Foret, *m.* świder, *m.*
- Forêt, *f.* las, bór, *m.*
- *Forfaire, *v. n.* wykroczyć, dopuścić się czego, *a.* utracić.
- Forfait, *m.* zbrodnia, *f.* występki, *m.* złoczynstwo, zainowienie i obiecanie roboty ia-

- kiew, *n.* naiem, sprzedaż ogólna, *f.*
- Forfaiture, *f.* występki przeciw swej powinności etc., przeciw prawu leśniczemu, *m.*
- Forfante, *m. fam.* szalbierz, oszust, *m.*
- Forfaunterie, *f. fam.* szalbierstwo, *n.*
- Forficule, *s. f.* kleszczowiec, owad z rodzaju bezskrzydłowego, mający na końcu brzucha kleszczyki.
- Forge, *f.* kuźnia, luta, *f.*
- Forgeable, *a.* co się kuć daie.
- Forger, *v. a.* kuć, knuć, kleić, zmyślać.
- Forgeron, *m.* kowal, *m.*
- Forget, on Forjet, *s. m.* Forgettingure ou Forjeture, *s. f.* w architek. wyskok, wychylenie z linii prostej.
- Forgeter, *v. n.* występować z linii prostej.
- Forgeur, *m.* kowal, *m. fig.* zmyślacz, *m.*
- Forhuir, *v. n.* w myślistwie natrąbywać zdaleka na psów.
- Forhus, *s. m.* trąbienie, nawoływanie psów, — patrochy ielenie co psom na wiosnę i latem dawane bywaia.
- Forlancer, *v. a.* w myślistwie zwierza z legowiska wyruszyć. —
- Forlançure, *s. f.* u tkaczów niedoskonałość, wada materji pochodząca od tego, kiedy tkacz niezręcznie czótenkiem rzuca, etc.
- Forlane, *s. f.* rodzaj wesolego tańca u łodników Weneckich.
- Forle, *s. m.* gatunek monety, szosta część piastra.
- Forligner, *v. n.* wyrodzić się od przodków swoich.
- Forlonger, *v. n.* w myślistwie o zwierzętach daleko uchodzić, oddalać się, — ce cerf forlonge, ielen ten daleko psów wyprzedza.
- Formaliser, (se) *v. r. (de qc.)* oburzyć się, urazić się czém, gniewać się o co.
- Formaliste, *m.* formalności ściśle zachowujący, *fam.* ceremoniant, *m.*
- Formalité, *f.* formalność, *f.* komplementy, ceremonie, *pl.*
- Formariage, *s. m.* w prawie małżeństwo niezgodne z prawem i zwyczajem, albo przeciw woli Pańskiej.
- Formarier (se), *v. r.* ożenić się z osobą wyższej kondycyi, lepszego stanu.
- Format, *m.* format, *m.* wielkość książki, *f.*
- Formation, *f.* formowanie, kształtowanie, *n.*
- Forme, *f.* kształt, *m.* postać, forma, *f.* model, *m.* kopyto, *n.* ławka wysłana; forma, stała w kościele, *f.*
- Forme de pavé, warsta piasku na którym bruk osadzaia. —
- Formes, *pl.* formy gliniane do odlewania cukru, — briséés, *u szwów* prawidła do botów i trzewików.
- Formé, *ée, part. pas. et adj. a.*
- Former, — Croix formée, w herbach krzyż we śródku wazki a przy brzegach szeroki.
- Formel, elle, *a.* obrządkowy, istotny, wyraźny.
- Formellement, *adv.* wyraźnie, iasnemi słowy.
- Former, *v. a.* formować, kształtować, sprawić, czynić, rodzić, bydź przyczyną, uformować, ułożyć, ustnowić.
- Forméret, *s. m.* w architekt. arkada, sklepienie gotyckie, frambuga dyagonalna od rogu do rogu przeprowadzona.
- Formez, *f.* samica sokół etc.
- Formi, *s. m.* w myślistwie wada albo choroba w dziobie ptaków łowczych.
- Formiate, *s. m.* w chemii sól powstająca z połączenia kwasu mrówczego z iakąkolwiek zasadą.
- Formicant, *a. m.* poulis —, puls prędko ale słabo bijący, *m.*
- Formidable, *a.* straszny, straszliwy.
- Formier, *m.* kopyciarz, *m.*

Formique, *adj.* w chemii mrówczany, — Acide formique, kwas mrówczany, wydobywa się przez dystalację mrówek, lub przez nalanie ich wodą gorącą.

Formner, *v. a.* u łowców pierzenie albo pierzysko sprawić ptakowi.

Formulaire, *m.* formularz, *m.*

Formule, forma, recepta, *f.*

Formuler, *v. n.* recepty pisać.

Formuliste, *v.* Formaliste.

Fornicateur, *m.* trice, *f.* wszetecznik, nierządnik, *m.* — nica, *f.*

Fornication, *f.* wszeteczeństwo, *n.* nierząd, *m.*

Forpaître ou Forpaïser, *v. n.* w myśliwie zabiedz daleko na paszę od legowiska.

For, *prp.* (*obs.*) oprócz, wyiawszy.

Forsenant, *adj.* mówiąc o psie gończym ochoczy, zawzięty, do upadku goniący.

Fort, forte, *a.* mocny, silny, gruby, gęsty, tęgi, wielki, ciężki, silny, duży, mężny, ćwiczony, biegły, — terre forte, trudna do uprawy rola, — colle forte, mocniejszego kleju gatunek, — coffre fort, skrzynia do pieniędzy mocno okuta, — fort en bouche, o koniu twardousty, — fort en credit, w wielkiem jest poszanowaniu, — a plus forte raison, tém bardziej, zwłaszcza, tém większa jest racya.

Fort, *m.* najwyższy stopień, *m.* część najmocniejsza, najgrubsza, forteca, *f.* szanie, głąb lasu etc., *m.* — *ad.* bardzo mocno, — esprit, fort, libertyn co artykuły wiary uważa za chimere, — Eaux fortes, spirytusy z rozmaitych soli wydobyte za pomocą mocnego ognia.

Fortage, *s. m.* cło opłacane dziezicom za kamienie z ich gruntu brane na bruk.

Fortement, *ad.* mocno, usilnie, bardzo.

Fortepiano, *adv.* sztuka wydawania mocniejszego i słabszego

głosu na jakim instrumencie, — *s. m.* klawikord, fortepian, pantaleon, zwyczajniey nazywają go *piano*.

Forteresse, *f.* forteca, twierdza, *f.*

Forteret, *adj.* koń zmęczony, do zbytku zażyty, przez zbytne zażycie osł biony.

Fortifiant, *ante, a.* posilający, posilny.

Fortificateur, *m.* architekt wojeenny, *m.*

Fortification, *f.* stawianie, budowanie twierdzy, *m.* fortyfikacya etc., *f.*

Fortifier, *v. a.* umocnić, ufortyfikować, posilić, pokrzepić, umocnić, potwierdzić, se —, *r.* zmocnić się, posilić się.

Fortin, *m.* szanie, *m.*

Fortraire, *v. a.* zgonić, zbieżać konia.

Fortrait, *ante, a.* zgoniony, przecharły (o koniu).

Fortraiture, *f.* zgonienie etc.,

Fortuit, *ite, a.* przypadkowy.

Fortuitement, *ad.* przypadkiem.

Fortunal, *m.* wir, *m.* burza, nawalność, *f.*

Fortune, *f.* szczęście, *n.*

Fortuné, *ée,* szczęśliwy, uszczęśliwiony.

Fortvêtu, *m.* nad stan swój ubrany, *m.*

Forum, *s. m.* u starożytn. rynek w Rzymie dla przedaży, — plac zgromadzenia ludu, — w marynarce miejsce próżne między ładunkiem.

Forure, *f.* dziura wywiercona; dziura w rurze kluczowej, *f.*

Fosse, *f.* dół, *m.* dziura, *f.* grób, *m.*

Fossé, *m.* rów, *m.* fossa, *f.*

Fossette, *f.* dołek, *m.*

Fossille, *m.* rzecz kopalna, *f.*

Fossoyer, *v. a.* rowami opasać, kopać.

Fossoyeur, *m.* grobownik, *m.*

Fotoque, *s. m.* u Japończyków imię bożków pierwszego rzędu.

Fottolouge, ou Fottalougée, *s. f.* materya Indyjska w pasy, z iedwabiu i kory drzewney.

- Fottes, *s. f. pl.* płótno bawełniane w kostki z ludzy wschodnich a szczególniej z Bengalu.
- Fou, Fol, Folle, *a. głupi, bezrozumny, nierozsądny, (de) szalenie rozkochany, — m. f. głupiec, błazen, m. błaźnica, f.*
- Fou, *s. m.* głupek, ptak z rodzaju pletwonogich pływający.
- Fouace, *f.* baba, *f.* gatunek ciasta.
- Fouage, *m.* podymne, *n.*
- Fouailler, *v. a. fam.* bić, chłostać biczem etc.
- Fouanne, *s. f.* narzędzie rybackie, *v. Foène.*
- Fouang, *s. m.* moneta srebrna Syamska.
- Fouber, *s. m.* w maryn. kiy gruby z płachtą na końcu do czyszczenia okrętu.
- Foudre, *m. et f.* piorun, *m.*
- Foudroiemnt, *m.* uderzenie, zabicie piorunem, *n.* raz piorunowy, *m.*
- Foudroyant, *ante, a.* iak piorun huczący, piorunami miotający, *fig.* straszliwy, groźny.
- Foudroyante, *s. f.* rasa naśladowiąca łoskot piorunu.
- Foudroyer, *v. a.* piorunem uderzyć, zabić, łamać, walić, gruchotać, *fig.* fukać, przenikać, przerażać.
- Fouée, *s. f.* łowy nocne przy zapalnych ogniach.
- Fouène, *v. Foène.*
- Fouet, *m.* bicz, *m.* różga, *f.* sznurek na końcu bicza przypleciony, *m.* smaganie pod pręgiem, *n.*
- Fouetté, *ce, p.* et *a.* różgami smagany, strefisty (o owocach).
- Fouetter, *v. a.* siec, smagać, bić różgami, różgą, rozbić (iaia etc.), — *n. fig.* siec, rznąć, (wiatr) przeymować, przechodzić.
- Fouetteur, *m.* bić lubiący.
- Fougade ou Fougasse, mała mina do wysadzenia muru na powietrze.
- Fouger, *v. n.* o dzikach wyrwać, wykopywać rykiem kornienie z ziemi, — o *świniach* ryc.
- Fougeraie, *s. f.* miejsce gdzie paproć rośnie.
- Fougère, *s. f.* paproć ziele, — szkło z popiołu paprocianego.
- Fougon, *s. m.* kuchnia okrętowa.
- Fougue, *f.* porywczosć, popędliwość, *f.* gniew nieumiarkowany, *m.* zawziętosć, *f. fig.* natchnienie duchem, *n.* Fougues, *pl.* gatunek szmermelów, *m.*
- Fougueux, *euse, a.* porywczy, popędliwy, prędki do gniewu, dziki.
- Fouie, *s. m.* krzak, którego liście do czarnego farbowania używają.
- Fouille, *f.* wy-, prze-, kopanie, *n.*
- Fouille-au-pot, *m. fam.* kuchcik, *m.*
- Fouille-merde, *m.* krówka, *f.*
- Fouiller, *v. a.* et *n.* kopać, wykopać, przekopać, ryc, szukać, szperać, — *v. n. fig.* zgłębiać, dochodzić, — w rzeźbiarstwie wyrzynać wklęslosć dla wydania przyzwoitych cieniów, — w malarstwie odcieniować należycie wszystkie rysy dla okazania wklęslosci.
- Fouine, *f.* tchórz, *m.* widły do siana etc., *pl.*
- Fouir, *v. a.* kopać, wykopać.
- Fouisseurs, *s. m. pl.* owad z rodzaju pszczołowego, w piasku swe iaia składający.
- Foulage, *m.* układanie śledzi w beczki, *n.*
- Foulant, *ante, adj.* uciskający, gniewający.
- Foular, *s. m.* materya iedwabna Indyjska.
- Foule, *f.* kupa, gromada, moc wielka czego, ciżba, *f.* tłum, *m. fig.* ucisk, *m.* uciemieżenie, *n.*
- Foulées, *s. f. pl.* tropy ielenie, — w *archit.* szerokosć stopnia wschodowego, — u *garbarzy* pęk skór kozich albo baranich do wyprawienia, 10 tuzinów pospolicie obemyiający.
- Fouler, *v. a.* z-, po-, deptać, zgnać, wałkować, *fig.* nacisnąć, nagnieść, uciskać, uciemieźać,

- aux pieds, po-, deptać, *fig.* znieważyć, łamać, gwałcić.
- Foulerie, *f.* wałkownica, *f.* folusz, *m.*
- Fouleur, *s. m.* ten co winne grona wyłaczca.
- Fouloire, *f.* stągiew, *f.* stół do wałkowania, *m.*
- Foulon, *m.* folarz, wałkarz, *m.*
- Foulque, *f.* łyżka, *f.* — de mer, kaczka morska czarna.
- Foulure, *f.* naciśnienie, nagniecenie, *n.*
- Foulores, *s. f. pl.* ślady nóg ielenia, gałęzie od bieżącego ielenia połamane.
- Foupir, *v. a.* pognieść, zgnieść, częstém dotykaniem ręką materji pozbawić glancu.
- Four, *m.* piec do pieczenia chleba, piec cegielny etc., piekarnia, *f. fig.* pokój ciemny, *m.*
- Fourbe, *a.* szalbierski, fałszywy, — *m.* szalbierz, oszust, *m.* — *f.* szalbierstwo, *n.*
- Fourber, *v. a.* oszukać.
- Fourberie, *f.* szalbierstwo, *n.*
- Fourbir, *v. a.* polerować, chędożyć (broń etc.).
- Fourbisseur, *m.* miecznik, *m.*
- Fourbissure, *f.* polerowanie etc., *n.*
- Fourbu, *ue, a.* ochwacony (o koniach).
- Fourbure, *s. f.* ochwat, choroba końska.
- Fourche, *f.* widły, *pl. à la—, ad.* laśiaako, niedbale.
- Fourché, *ée, part. et adj. w herbach* o lwim ogonie na dwoie rozdzielonym, — *o włosach* na kilka części rozdzielonych, — *animaux qui ont les pieds fourchés,* zwierzęta rosochate.
- Fourcher, *v. n. et se—, r.* rosochacić, rosochacić się, rozstawać się.
- Fourcheret, *s. m.* krogulec miernego wzrostu.
- Fourchet, *s. m.* sparnica, miejsce między dwiema palcami u ręki, — rozszepienie gałęzi na dwoie.
- Fourcheté, *ée, adj. w herbach*

- croix —, krzyż którego końce są w kształcie wideltek.
- Fourchette, *f.* widelce, widelcy, *f. pl.*
- Fourchon, *s. m.* ząb, róg widelcowy —, *u ogrodników* miejsce z którego gałązki wyrastaia.
- Fourchu, *ue, a.* rosochaty, widłowaty.
- Fourchure, *f.* rosochatość, *f.*
- Fourgon, *m.* wóz z drażkami, kosiór, ożóg, *m.*
- Fourgonner, *v. n.* ogień, węgle rozniecać, *jam.* przewracać, rozrzucać.
- Fourmi, *f.* mrówka, *f.*
- Fourmilier, *s. m.* mrówkojad, żerzę karmiące się mrówkami.
- Fourmilère, *f.* mrowisko, *n. fig. jam.* rój, *m.* kupa, *f.*
- Fourmi-lion, Formica-leo, *m.* mrówkolew, *m.* owad z rodzaju siatkoskrzydłych.
- Fourmillant, *a. m. w medycynie* pouls fourmillant, puls słaby, cichy.
- Fourmillement, *m.* świerzbienie, *n.*
- Fourmiller, *v. n.* ruchać się, sypać się, roić się, świerzbieć.
- Fournage, *m.* czynsz od pieczywa, *m.* zapłata piekarzowi za to, *f.*
- Fournaisé, *f.* piec, *m.* huta, *f.*
- Fournaliste, *s. m.* rzemieślnik uprzywilejowany na robienie smelcowych pieców i tyglów.
- Fourneau, *m.* piec, *m.* — wydrążenie w ziemi do którego minierowie kładą proch dla wyśadzenia muru na powietrze, — *w astronomii* konstellacya południowa ze 48 gwiazd złożona.
- Fournée, *f.* pieczywo, *n.* piec pełen czego, *m.*
- Fourni, *ie, p. et a.* opatrzony.
- Fournier, *m. ière, f.* piekarz, u którego cała gromada chleb piec powinna, *m.*
- Fournil, *m.* piekarnia, *f.*
- Fourniment, *m.* prochownica, *f.*
- Fournir, *v. a. (qq. de qc.)* opatrywać kogo czém, w co, (*qc. à qq.*) dowodzić, dodawać komu czego, (*à qc.*) dawać, składać

- się na co, (*gc.*) dopełnić liczby,
— *n.* (*à gc.*) wystarczyć, do-
starczyć czemu.
- Fournissement, *m.* kapitał wy-
łożony, *m.*
- Fournisseur, *m.* liwerant, *m.*
- Fourniture, *f.* dostatek, *m.* go-
towizna, *f.* liwerunek, *m.* po-
trzeba do czego, *f.* ziółka różne
do sałaty, *n. pl.* przysmak, *m.*
- Fourque, *s. f.* ou Fourcat, *s. m.*
rosochate drewno w rufie i
w sztabie przy samém dnie
okrętowém.
- Fourquette, *s. f.* u rybaków krzyż
żelazny albo miedziany u wędy,
sznur na dno zanurzający.
- Fourrage, *m.* słoma i siano dla
bydła, furaz, *f.* żołnierze na to
wystani, *m. pl.*
- Fourrager, *v. n.* furazować, — *a.*
kray pustoszyć, niszczyć.
- Fourrageur, *m.* furazyer, fura-
żnik, *m.*
- Fourré, *ée, p. et a.* wścibiony
etc., pays fourré, kray leśny,
m. bois —, ciernisko, *n.* gąszcz,
las gęsty, *m. coup* —, raz, cios
na wzajem dany, *m. fig.* figiel,
psikus, *m. paix fourrée* pokóy
pozorny, *m. fourré de malice*,
pełen złości.
- Fourreau, *m.* powłoka, pochwa,
f. pokrowiec, *m.* puzdro, olstro, *n.*
- Fourreau (faux), *s. m.* pokrowiec
na pochwę.
- Fourrée, *s. f.* gatunek sodu hi-
szpańskiego z wypalonych ro-
ślin.
- Fourrelier, *v.* Gainier.
- Fourrer, *v. a.* wścibić, wetknąć,
wepchnąć, włożyć, podrzucić,
skrycie komu dodawać, pod-
szyć futrem, *fig.* przeplatać,
wplatać, wlać co komu w gło-
wę, se —, *r.* cisnąć się, wci-
skać się, wkradać się, skryć
się, wtrącić się, wdawać się
w co, ciepło się odziać.
- Fourreur, *m.* kusznierz, *m.*
- Fourrier, *m.* furyer, kwatermistrz
wojskowy, stanowniczy, *m.*
- Fourrière, *f.* dozór nad opa-
łem dwornym, skład drew,
- m.* mettre en —, zagrabić
bydło.
- Fourrure, *f.* futro, *n.*
- Fourrures, *s. f. pl.* fałsze li-
terackie, — zmyślone dowody
w dziele iakiem przytaczane.
- Fourvoyer, *v. a.* zabłąkać, z drogi
kogo sprowadzić, se —, *r.* za-
błąkać się, zabłądzić.
- Fouteau, *m.* buk, *m.*
- Foutelaie, *f.* bukowina, *f.*
- Foyer, *m.* ognisko, *n.* ciepło
wewnętrzne gorączkę sprawu-
jące, — punkt zgromadzenia
promieni słonecznych w pał-
cém lustrze, — izba ogrzana
w tearze dla aktorów.
- Foyers, *pl. fig.* siedziba, dóm,
— il combat pour ses propres
foyers, za własną walczą ziemię.
- Fracas, *s. m.* pogruchotanie, podru-
zgotanie etc., trzask, huk, łoskot.
- Fracasser, *v. a.* pogruchotać, po-
druzgotać, na drzazgi rozbić.
- Fraction, *f.* frakcja, liczba łam-
mana, *f.* — część całości ia-
kiey.
- Fracture, *f.* wyłamanie, złama-
nie kości, nogi, *n.*
- Fracturé, *ée, adj.* os —, kość
pęknięta, złamana.
- Fragile, *a.* kruchy, *fig.* ułomny,
nieodolny, skazitelny.
- Fragilité, *f.* łomistość, kruchosc,
f. fig. ułomność, nieodolność
etc. *f.*
- Fragment, *m.* fragment, ułom-
mek, *m.*
- Frai, *m.* iskra, *f.* skrzek żabi,
m. tarlisko, tarcie ryb, *n.* płód
żywy rybi, *m.* wytarcie mo-
nety z używania, *n.*
- Fraichement, *adv.* niedawno
świeżo.
- Fraicheur, *f.* chłód, żywy kolor,
m. świeżość owoców etc., *f.*
- Fraichir, *v. n.* wzmacniać się,
o wietrze na morzu le vent
fraichit, wiatr się wzmacnia.
- Fraie, *s. f.* tarlisko, tarcie ryb.
- Frairie, *f.* jam. kompania wesola,
biesiada, *f.*
- Frais, fraiche, *a.* chłodny, świeży,
fig. świeży, zdrowy, czerstwy,

żywy, hoży, żwawy, *ad.* dopiero, niedawno.
 Frais, *m.* chłód, *m.* powietrze chłodne, *n.*
 Frais, *m. pl.* koszty, *pl.*
 Fraise, *f.* poziomka, *f.* kruszki, *pl.* kołnierzyk, *m.* kręza, *f.* brodawka, *f.* — *es, pl.* izbice, *f. pl.*
 Fraisement, *s. m.* pale dla ochronny izbie podmostowych zabiane.
 Fraiser, *v. a.* fałdować, we fałdy układać.
 Fraissette, *f.* kołnierzyk fałdowany, *m.*
 Fraasier, *m.* ziele poziomkowe, *n.*
 Fraisil, *s. m.* popiół w piecu kowalskim, — popiół z ziemnych węgli w kuźniach.
 Fraisoir, *s. m.* świderk do subtelney i łupnistey rzeczy.
 Framboise, *f.* malina, *f.*
 Framboiser, *v. a.* przyprawić co malinowym sokiem.
 Framboisier, *m.* krzak malinowy.
 Franc, *m.* frank, moneta francuzka 50 groszy wynosząca.
 Franc, *anche, a.* wolny od czego, szczéry, otwarty, poufały, iawny, prawdziwy, cały, zupełny, szczepiony (o drzewach).
 Franc, Franchement, *ad.* szczerze, otwarcie, poufale, bez ogródki.
 Français, *p.* France.
 Franc-allen, *s. m.* mąietność wolna, od wszystkich ciężarów libertowana.
 Franc-arbitre, *m.* wolność woli, *f.*
 Franc-archer, *s. m.* niegdyś kuszny strzelec od wszystkich ciężarów, oprócz służby wojenney, uwolniony.
 Franc-argent, *s. m.* cena rzeczy przedaney, nielicząc expensu sądowego, który podług kontraktu przedający płacić powinien.
 Franc-bord, *s. m.* w marynarce cały zwierzchni pokład okrętowy aż do pierwszej listwy czyli wyskoku.
 Franc-bourgeois, *s. m.* mieszczanin albo obywatel wolny od ciężaru iakiego.

France, *f.* Francya, *f.* — *çais, aise, a.* Francuzki, — *s.* Francuz.
 Francescone ou Leopoldino, moneta srebrna W. X. Toskańskiego.
 Franc-funin, *s. m.* w maryn. liny i sznury, które nie są smolą wysmarowane.
 Franchir, *v. a.* przeskoczyć, przebydź, przeiechać, przepłynąć, przeleźć etc., *fig.* przebydź, zmódz, zbić, zwyciężyć.
 Franchise, *f.* wolność, swoboda, *f.* uwolnienie, *n.* szczeróść, otwartość, *f.*
 Franciscain, *m.* Franciszkan, *m.*
 Franciser, *v. a.* słowu inszego ięzyka przyczepić zakończenie francuzkie, *fig.* podług Francuzkich obyczajów wszystko robić, czynić.
 Franc-maçon, *m.* frankmason, wolny mularz.
 Franc-maçonnerie, *s. f.* wolne mularstwo, towarzystwo wolnych mularzy.
 François, *v.* France.
 François, *m.* Franciszek, — *goise, f.* Franciszka, *f.* Franchon, *m.* Franús, *m.*
 Francolin, *m.* iarzabek, *m.*
 Franc pineau, Bon plat, Raisin de Bourgogne, Maurillon noir, Pinet, Pignolet, *s. m.* winne grona naylepsze wina Burgundzkie wydające.
 Franc-quartier, *s. m.* w herbach pierwszy kwadrat z prawey strony tarczy.
 Franc-réal, *s. m.* gruszka winna wielka i bardzo soczysta.
 Franc-salé, *s. m.* przywilej brania soli bez opłaty podatku.
 Franc-tillac, *s. m.* w marynarce naypierwszy pokład okrętowy.
 Frange, *f.* frandzla, *f.*
 Frangé, *ée, par. et adj.* w botanice zakończony frandzelką.
 Franger, *v. a.* frandzlami obszyć, obfrandzlować, — *m.* szmuklerz, *m.*
 Frangui, *s. m.* tém imieniem Indyanie wyznawcy Bramy nazywają tych, którzy nie są ich religii.

- Frangulacées, *s. f. pl. w botan.* rodzaj drzew kruszynowych.
- Frangule, *s. f.* szakłak kruszyna, drzewko.
- Franky, *s. m.* nazwisko, którym na wschodzie od czasu krucyat, czyli wojen krzyżowych, nazywano Europejczyków.
- Franquette, *fam.* à la —, szczyrce, bez ogródki.
- Frappant, *ante, a.* znaczny, wpadający w oczy.
- Frappart, *s. m.* mniich wszeteczny i swawolny, zakonnik rozwięzły, złych obyczajów.
- Frappe, *s. f.* sztepel figury na monecie, —, sztepel do literki drukarskiej.
- Frappement, *s. m.* uderzenie, bicie, klaskanie rękoma.
- Frapper, *v. a. et a.* bić, uderzać, kołatać, *fig.* wzruszyć, poruścić, przerazić, zadziwić.
- Frappeur, *m. euse, f.* biciający etc.
- Fraque, ou Frac, *s. m.* frak, ubiór męzki pospolity.
- Frasque, *f. fam.* figiel, psikus, *m.*
- Frater, *m.* cyruliczek, *m.*
- Fraternel, *elle, a.* braterski.
- Fraternellement, *adv.* po bratersku.
- Fraterniser, *v. n.* po bratersku, w przyjaźni żyć.
- Fraternité, *f.* bractwo, *n.* przyjaźń święta, *f.* związek, *m.* przymierze, *n.*
- Fratricide, *m.* bratobójca, *m.* bratobójstwo, *n.*
- Fraude, *f.* szalbierstwo, oszukaństwo, *n.*
- Frauder, *v. a.* oszukać.
- Fraudeur, *m. euse, f.* szalbierz, oszust, *m.*
- Frauduleusement, *adv.* szalbiersko, zdradliwie.
- Frauduleux, *euse, a.* szalbierski, zdradliwy.
- Fraxinelle, *s. f.* dyptan biały, iesionka, roślina.
- Frayeur, *v. a.* torować, ubijać drogę, gościć, ocierać co, trącić o co, tknąć się czego, — *n.* trzeć się, ikrzyć się, wycierać się, *fig. fam.* zgadzać się.
- Frayeur, *f.* strach, *m.*
- Frayoir, *s. m.* znaki na drzewie; o które ielen rogami się ocierał chcąc je zrzucić.
- Frayure, *s. f.* ocieranie się rogami ielenia o drzewo.
- Fredaine, *f.* figiel, *m.* głupstwo, *n.*
- Frédéric, *m.* moneta złota pruska 5 talarów wartości.
- Fredon, *m. T.* trela, *f.*
- Fredonner, *v. n.* trelować.
- Frégataire, *s. m.* tragarz, co w portach ciężory nosi.
- Frégate, *f.* fregata, okręt wojenny, — ptak wodny, czarny, z dziobem czerwonym i ogniem widłowatym, — ptak morski w kształcie łodzi z czerwono wypuszczonym żagielkiem.
- Frégater, *v. a. w maryn.* budować naksztalt fregaty.
- Frégaton, *s. m.* nawa Wenecka.
- Frein, *m.* wędzidło, *n. fig.* hamulec, *n.* wodze, cugle, *pl.*
- Frelampier, *m. fam.* hultaj, *m.*
- Frelater, *v. a.* sfalszować (wino).
- Frelaterie, *s. f.* fałszowanie win.
- Frêle, *n.* łomisty, kruchy, *fig.* słaby.
- Frêle, *f.* panienka, szlachcianka niezamężna, *f.*
- Frelon, *m.* szerszeń, *m.*
- Freluche, *f.* kutasik, *m.*
- Freluquet, *m. fam.* świeszczopalka, *f.*
- Frémir, *v. n.* drętwieć, truchleć, wzdrygać się, wrzeć, burzyć się, szumieć, huczeć.
- Frémissement, *m.* poruszenie, przerażenie, drżenie, *n.* szum, dźwięk, *m.*
- Frêne, *m.* iesion, *m.*
- Frénésie, *f.* szalenie, *fig.* szaleństwo, *n.*
- Frénétique, *a.* szalony.
- Fréquemment, *ad.* często.
- Fréquence, *f.* częstość, gęstość, kupa, *f.*
- Fréquent, *ente, a.* częsty, zwyczajny, pospolity.
- Fréquentatif, *a. m. T.* — verbe, słowo częstotliwe, *n.*
- Fréquentation, *f.* przebywanie, obchodzenie się z kim, *n.*

- Fréquenté, *ée, par. et adj.* — częściej, odwiedzany.
 Fréquenter, *v. a. et n.* odwiedzać, prze-, bywać często gdzie, uczęszczać dokąd, obchodzić się z kim.
 Frequin, *s. m.* gatunek beczki do rzeczy ciekłych.
 Frère, *m.* brat, *m.* braciszek zakonny, — tytuł, który sobie dała królowie chrześcijańscy, — *frère de lait*, brat mleczny, od iedney mamki pokarm biorący, — *frère jumeaux*, bliźnięta, — *frères utérins*, bracia z iednego ojca a nie z iednego ojca, — *frères consanguins*, bracia z iednego ojca a nie z iedney matki, — *frères d'armes*, współkoledzy wojskowi, co razem odbywali kampanie lub inne świetne wyprawy, — *faux frère*, ten co zdradził towarzystwo iakie, albo członek z towarzystwa iakiego, — zdrayca.
 Frérot, *frérotin, m.* braciszek, *m.*
 Fresate, *f.* kozodóy, ptak z rodzaju przyczepnych *m.*
 Fresque, *s. f.* rodzaj malowania na ścianie wapienney ieszcze wilgotney.
 Fressure, *f.* wnętrzości bydłęce, *pl. f.*
 Fret, *s. m.* najmowanie komu okrętu, — frocht, zapłata od przewozu towarów morzem, — wyprawa okrętu, opatrzenie okrętu wszystkiemi potrzebami.
 Fréter, *v. a.* nająć, dadź do najęcia okręt.
 Fréteur, *m.* właściciel okrętu, który go handlującym najmuie.
 Frétillant, *ante, a.* niespokoiny, kręcący się.
 Frétille, *s. f.* słoma i inne podobne rzeczy.
 Frétillement, *m.* skakanie, kręcenie się, *n.*
 Frétiller, *v. n.* skakać, kręcić się, uwiąć się.
 Fretin, *m.* narybek, *m. fig. fam.* drobiazg, brak, odrzutek, *m.*
 Frette, *s. f.* refa żelazna, która

- piastę, pale i inne rzeczy utwierdzają, żeby nie pękały, — *w herbach* krata żelazna pleciona.
 Fretté, *ée, adj. w herbach* kraciasty.
 Freux, *m.* gawron, *m.* kawka, *f.*
 Friabilité, *f.* kruchość, *f.*
 Friable, *a.* kruchy.
 Friand, *ands, a.* łakotliwy, smaczny, — *m. f.* łakotnik, *m.*
 Friander, *v. n.* łakotki lubić, iadać, łakocić.
 Friandise, *f.* łakotliwość, *f.* Friandises, *pl.* łakotki, *pl.*
 Fricandean, *m.* cielęcina śpikowana i duszona, *f.*
 Fricandelles, *f. pl.* cielęcina z bułką i korzeniami posiekana i w maśle smażona, *f.*
 Fricassée, *f.* frykas, bigos, *m.*
 Fricasser, *v. a.* frykas, bigos robić, *fig. fam.* przemarnować, przehultać.
 Fricasseur, *m.* kucharzysko, *m.*
 Friche, *f.* odłóg, *m.* pole odłogiem leżące, *n.*
 Friction, *s. f.* nacieranie ciała albo chorego członka ciepłemi, suchemi albo też w wodzie lub innym likworze namoczonymi chustami.
 Frigid, *s. m. u rybaków* śledzie w beczce nasalane.
 Frigéfiér, *v.* Refroidir.
 Frigidité, *s. f.* T. prawny, oziębłość, słabość, nieposobność do małżeństwa.
 Frigouffique, *adj. we fizyce* ziębiący, zimno sprawujący.
 Frigoter, *v. n.* świegotać iak zięba.
 Frileux, *euse, a.* zimny, zimna niecierpiący.
 Frimaire, *s. m.* trzeci miesiąc roku rzeczpospolitey francuzkiej zaczynający się 21 Listopada a kończący się 20 Grudnia.
 Frimas, *m.* śrzon, *m.*
 Frime, *f. fam.* pozór, *m.* postać, mina, *f.*
 Fringant, *ante, a. fam.* wesoly, żywy, żwawy.

Fringille, *s. f.* ptak zięba, z rodzaju wróblowatych skaczących.

Fringoter, *v. n.* szczebiotać, świegotać, terlikać, śpiewać iak ptaszki.

Fringuer, *v. n.* tańcować i skakać ustawicznie, — *a. un verre, v. Rincer.*

Friolet, *m.* gatunek gruszek, *f.*

Friou, *s. m.* króy pługowy.

Friou, *s. m. w maryn. na wschodzie kanał.*

Friper, *v. a.* wytrzeć, rozsunąć, popsuć, *fig.* przemarnować, przehulać, wykraść, ukraść, zaniedbać, omieszkać.

Friperie, *f.* wendeta, *f.*

Fripe-sauce, *m. fam.* pochlebca, pasorzyt, *m.*

Fripier, *m. ière, f.* wendetarz, *m.*

Fripon, *m. onne, f.* szalbierz, oszust, złodziej, *m.* — *a.* szalbierski, zdradliwy.

Friponneau, *m. fam.* filucik, złodzieiek, *m.*

Friponnet, *a.* schwycić, zmyszkować, oszukać, — *n.* szalbierować, hultaić.

Friponnerie, *f.* szalbierstwo, *n.*

Friquet, *m.* rodzaj wróbla, *m.* łopateczka do mieszania iay, *f.*

Frire, *v. a.* smażyć na patelni.

Frisage, *s. m.* różtowanie winnicze, ogrodnicze z łąt.

Frise, *f.* kuczbaia, *f. cheval de—*, ostrwie, *pl.*

Friser, *v. a.* kędzierzawić, trefić, *fig.* strychnać, trącić o co, — *n.* kędzierzawić się.

Frisoir, *s. m.* rylec mały do zakończenia roboty wyrtey, — drapaćzka, naczynie do kutnerowania.

Frison, *m.* spodnica krótka z kuczbaia, *f.*

Frisotter, *v. a.* kędzierzawić, trefić, sztucznie składać, fałdować.

Frisque, *adj. m. et f.* żywy, hoży, grzeczny.

Frisquet'e, *s. f.* rama drukarska do nakładania na papier idący pod prasę, — tektura kartownicza z wyrzniętymi figurami

przez którą obrazki na karcie wybitaia.

Frisson, *m.* ograżka, *f.* drzenie, wzdryganie się, *n.*

Frissonnement, *m.* zadrżenie, *n.* droszcz, *m.*

Frissonner, *v. n.* ograżkę mieć, drzeć, zadrzeć, wzdrygać się.

Frist-frast, *s. m. u sokołników* skrzydło gołębie, którem nacieraią sokoty

Frisure, *f.* kędzierzawienie etc., *n.* kędzierzawość, fryzura, *f.*

Fritillaire, *s. f.* korona cesarska, roślina.

Fritte, *s. f.* kalcynacya, ostateczne przepalenie na popiół materiy szklanney, — mieszanina piasku i soli, z której szkło robia.

Fritter, *s. f.* materiyą szklaną kalcynować, w popiół obrócić.

Friture, *f.* smażenie na patelni, masło do smażenia, *n.* szmalc, oley do tego, *m.* ryby smażone *f. pl.*

Frivole, *a.* ladaiaiki, podły, próżny, nikizemny.

Frivolité, *f.* ladaiaikość, podłość, nikizemność, *f.*

Froc, *m.* kapica, *f. habit, m.*

Frocard, *m.* mnich, *m.*

Froid, *m.* zimno, *n.* mróz, *m.* oziębłość, *f.*

Froid, oide, *a.* zimny, *fig.* oziębły, zimny, à froid, *ad.* na zimno, bez ognia.

Froidement, *adv.* zimno, w zimnie, — *fig.* oziębłe, nieochoczo.

Froideur, *f.* zimno, *n.*

Froidir, *v. n. et se—*, *v.* ostygnąć, oziębnąć

Froidure, *f.* zimno, *n.* mróz, *m.*

Froidureux, euse, *a. fam.* zimny, zimna niecierpiący.

Froissement, *m.* ściśnienie, zgniczenie, stłuczenie, *n.*

Froisser, *v. a.* ścisnąć, zgnieść, potłuc, przetrzeć do żywego, po-, zgnieść.

Froissure, *f.* zgniczenie etc., rzecz zgniczona, *f.*

Frôlement, *m.* dotknięcie, trące-
nie, *n.*

Frôler, *v. a.* dotknąć się czego, trącić.

Fromage, *m. sér, m.*

Fromager, *m. ère, f.* séry robiący, przedaiący.

Fromager, *m.* statek do sérów, *m.*

Fromagerie, *f.* sérnik, *m.*

Fromageux, *euse, a.* sérny, sérowaty.

Froment, *m.* pszenica, *f.*

Fromentacée, *a.* pszeniczny, pszenny.

Frontal, *m.* dziki owies, owsik, *m.*

Fromentée, *f.* kasza pszena, *f.*

Fromement, *m.* zmarszczenie czoła, *n.*

Froncer, *v. a.* fałdować, we fałdy składać. — le sourcil, *z-*, marszczyć czoło.

Froncis, *m.* Fronçure, *f.* fałdy, *pl* fałdzistość, *f.*

Froncle, *v.* Furoncle.

Fronde, *f.* proca do rzucania kamieni, — bandaż chirurgiczny do procy podobny, — związek przeciwko dworowi francuzkiemu albo raczej przeciw Kardynałowi Mazaryniemu w Paryżu w czasie małoletności Ludwika XIV.

Fronder, *v. a.* proca, z procy cisnąć, rzucić, cisnąć, *fig* ganić, nicować, — *n. fam.* na rząd krajowy łaiać, gadać.

Frondeur, *m.* procarz, procownik, ganiiciel rządu krajowego, *m.*

Fron dipore, *s. m.* gatunek polipitu którego odrostki są w kształcie liści.

Front, *m.* czoło, *n.* część, strona przednia, *f.* przodek, *m.* strona budynku przednia, *f. fig.* niewstydy, *m.* bezczelność, *f. de-*, *ad.* z przodu, z przodku, obok, jedno przy drugim.

Frontal, *m.* binda, chustka do związania głowy, *f.* powróż do skrępowania głowy, *m.*

Frontal, *ale, a.* czelny.

Frontaliers, *s. m. pl* podgórzanie mieszkańcy francuzcy przy górach Pirenejskich, którym w czasiewoyny nawet wolno było prze-

wozić przez Pirenejskie góry wszelkie towary, oprócz prawem zakazanych.

Fronteau, *m.* Frontail, *m.* naczelnik żydowski i u uzdeczki, kaptur żałobny na konia, *m.*

Fronteval, *s. m.* tulipan czerwony i blade różowy.

Frontière, *f.* granica, *f.* — *a.* pograniczny.

Frontingnan, *m.* frontyniak (wino, *m.*

Frontispice, *m.* facyata, ściana domu przednia, *f.* tytuł książki, *m.*

Fronton, *m.* wierzch, wierzchołek, *m.*

Frottage, *m.* tarcie etc., woskowanie, *n.*

Frottement, *m.* tarcie, nacieranie, *n.*

Frotter, *v. a.* na-, po-, o-, ścierać, trzeć, woskować, natrzeć co czém, *fig. fam.* wytrzeć, wytluc kogo, *se-*, *r.* trzeć się, natrzeć się czém, *fig. (à qq.)* ocierać się o kogo, zacząć kogo.

Frotteur, *s. m.* frotter, ten co podług woskiem napuszcza i szczotkami poleruje.

Frottoir, *m.* ściierka, chustka; szczotka do ocierania czego, *f.*

Frouer, *v. a.* wabić ptaki pi-szczółka.

Fructifère, *a.* owoc rodzący.

Fructification, *s. f.* w botanice wszystkie części kwiat i owoc składające, — rozradzanie się, mnożenie się roślin.

Fructifier, *v. n.* owoce rodzić, *fig.* udzielić się, pożytki z siebie wydawać.

Fructiforme, *adj.* w botanice mający kształt lub podobieństwo owocowi.

Fructuusement, *adv.* pożytecznie, korzystnie, wzrastając.

Fructueux, *euse, v. a.* pożyteczny.

Frugal, *ale, a.* mierny.

Frugalement, *adv.* miernie, skromnie.

Frugalité, *f.* mierność, *f.*

Frugivore, *adj. m. et f.* o zwier-

rzętach roślinożerny, nie tylko owocami i ziarnem, ale wszelkimi karmiący się roślinami.

Fruit, *m.* urodzaj, owoc, plód, owoce, *m. pl. fig.* pożytek, skutek, *m.*

Fruits, *pl.* dochody z dóbr, urzędu, lub beneficjum.

Fruitage, *m. fam.* owoce, *m. pl.*

Fruitager, *v. a. fig.* pożytek z czego mieć.

Fruité, *adj. m.* w herbach owoce innego koloru aniżeli drzewo.

Fruiterie, *f.* schowanie na owoce, *n.*

Fruitier, *m. ière, f.* owocnik, *m.*

Fruitier, *a. m.* owoce rodzący, — *S. m.* sad, *m.*

Fruimentacé, *ée, adj.* w botanice pszeniczny, mówiąc o roślinach mających podobieństwo do kłósów, liści i owocu pszenicznego.

Frusquin, *m. fam.* maiaćek, *m.*

Fruste, *adj. f.* starty, zużywany.

Frustratoire, *adj.* próżny i niepotrzebny, daremny, nieskuteczny, niepożyteczny.

Frustratoire, *s. m.* wino z cukrem i cynamonem.

Frustrer, *v. a.* oszukać, zwieśdź, podeyśdź, (*q. de qc.*) oszukać kogo o co.

Fuca, *s. m.* ryba morska do okunia podobna.

Fugace, *adj.* w medycynie nie trwały, krótkotrwały, mniający.

Fugales, *s. f. pl.* dawnym Rzymie święta w miesiącu lutym obchodzone na pamiątkę ucieczki Króla Tarkwiniusza.

Fugitif, *m.* zbieg, *m.*

Fugitif, *ive, v. a.* uciekający.

Fuite, *f.* gołębniczek, *m.*

*Fuir, *v. a. et n.* uciekać, zmykać, uchodzić, ubiegać, upływać, unikać, wystrzegać się.

Fuite, *f.* ucieczka, *f.* uciekanie, wystrzeganie się czego, *n. fig.* wymówka, *f.* wybiegi, *pl.*

Fulgore, *s. m.* rodzaj owadu świecącego w ciemnościach z rodzaju świerszczowego.

Fulgurateur, *s. m.* wieszczek,

przepowiadający z błyskawicy i piorunów.

Fulguration, *s. f.* błyskanie w pławieniu kruszców.

Fulgineux, *euse, adj.* dymny, dymiący, kopeący.

Fulminant, *ante, a.* piorunujący.

Fulmination, *s. f.* publikacja, ogłoszenie klątwy, albo bulli z kazalnicy, — w chemii wystrzał siłą ognia rozrzucający części iakiego ciała z trzaskiem, detonacya.

Fulminer, *v. n.* łaiać, fukać strasznie, piorunować.

Fumage, *m.* podymne, *n.*

Fumant, *ante, a.* dymiący się, pieniający się od gniewu.

Fumée, *f.* dym, *m. para, f.* wapor, *pl.*

Fumer, *v. n.* dymić się, kurzyć się, — *a.* wędzić, tytuń palić, gnoić, uprawiać rolą gnoiem.

Fumeron, węgiel żarzący się, *m.*

Fumet, *m.* przyiemny zapach wina, potraw, *m.*

Fumetaux, *m. pl.* gnój w kupkach po roli leżący, nawóz *m.*

Fumeterre, *s. f.* kokorycz, roślina.

Fumeur, *m.* tytuń palący, *m.*

Fumeux, *euse, a.* głowę zawracający (*v. fumant*).

Fumier, *m.* gnój, *m.*

Fumigation, *f.* kopczenie, dymienie, wędzenie, *n.* nakadzanie lekarskie.

Fumiger, *v. a.* w chemii kurzyć co dymem albo parą, dymić, kopczyć, wędzić.

Fumiste, *s. m.* rzemieślnik pilnujący ażeby kominy nie dymły.

Funambule, *s. m.* u starożytn. kuglarz na linie tańcuący.

Funèbre, *a.* pogrzebowy, — bny, *fig.* smutny, straszny, okropny.

Funer, *v. a.* w maryn. linami i powrozami okręt opatrzyć.

Funérailles, *f. pl.* pogrzeb, *m.*

Funéraire, *a.* pogrzebowy.

Funeste, *a.* smutny, nieszczęsny.

Funestement, *adv.* nieszczęsnie, żałośnie.

- Funeur, *s. m.* ten co we wszystkie liny okrętowe opatruje okręt.
- Fungus, *v.* Fongus.
- Funiculaire, *adj.* w fizyce ze sznurków złożony, machine —, machina powrozowa, w której dwie siły lub więcej utrzy- mują ieden lub kilka ciężarów.
- Funiu, *s. m.* w maryn. liny i powrozy okrętowe.
- Fur, *adv.* *fam.* au albo à et à mesure, tak wiele iak, w pro- porcyi, iak.
- Furet, *m.* łasica leśna, *f. v.* Fu- reteur.
- Fureter, *v. n.* króliki z iam łasi- cą leśną wypędzać, *fig.* pil- nie szukać, przeglądać, szpe- rać, wypytwać się, dowiady- wać się, badać.
- Fureteur, *m.* łasica leśna króliki z iam wypędzający, *fig.* wścibski, ciekawy, *m.*
- Fureur, *f.* furja, zapalczywość, *f.* zapal, zapęd, *m.* sureur ut- erine, rodzaj szaleństwa me- lancholicznego w niektórych niewiastach od niepomiarkowa- nej żądzy i rozpuszty pocho- dzącego.
- Furibond, *onde, c.* zapalczywy, srogi, szalony, rozjątrzony.
- Furie, *furya, srogosć, zapalczy- wość, f.*
- Furieusement, *ad. fig.* strasznie, niezmiernie, okrutnie.
- Furieux, *euse, a.* zapalczywy, srogi, straszny, wściekły, sza- lony, *fig.* straszny, okrutny, niezmierny.
- Furin, *s. m.* w maryn. samo morze, głębia morska.
- Furolles, *f. pl.* ognie powietrzne z waporów pochodzące, *m. pl.*
- Furonce, *m.* wrzód, guz bo- lący, *m.*
- Furtif, *ive, a.* skryty, pokątny.
- Furtivement, *ad.* skrycie, pokątnie.
- Fusain, *m.* trzmiel, *m.*
- Fusarolle, *s. f.* w *archit.* opaska z pukłami na kształt oliwek koło makowie niektórych słupów.
- Fuseau, *m.* wrzeciono, *n.* pał- czka do robienia koronek, *f.*
- Fusée, *f.* wrzeciono czego, *n.* raca, *f.*
- Fusée, *a. f.* de la chaux —, wa- pno zepsute, rozsypujące się, *n.*
- Fuser, *v. n.* w *medyc. i fizyce* rozprzestrzenić się, rozlać się.
- Fusibilité, *f.* topnistość, *f.*
- Fusible, *a.* topnisty.
- Fusicornes, *s. m. pl.* rodzaj owadu łuskoskrzydłowego.
- Fusiforme, *adj.* w *botanice* mówiąc o korzonkach w kształ- cie wrzeciona.
- Fusil, *m.* stal do krzesiwa, *m.* krzesiwo, krzesiwko, *n.* stal do ostrzenia czego, *m.* fuzya, *f.* dekiel na panewce, *m.*
- Fusile, *adj.* w *medycynie* mo- gący się ztopić.
- Fusilier, *m.* fizyliier, *m.*
- Fusiller, *v. a.* ślita zastrzelić.
- Fusion, *f.* rozpuszczenie, topienie, odlewianie, *n.*
- Fuste, *s. f.* nawa lekka, długa i wązka, bez pokładu z wiosłami i żaglami.
- Fuster, *v. n.* oszukać, splondro- wać, o rybach i ptakach sieci postrzedz, uchodzić przed sie- ciami.
- Fustet, *s. m.* farbierskie drzewo do żółtego farbowania.
- Fustibale, *s. m.* w *sztuce wo- iennej* trzy cztery stopy długi weszrodku którego przywiązana była proca do rzucania ka- mieni.
- Fustigation, *f.* smaganie pod prę- gierzem, sieczenie różgą *n.*
- Fustiger, *v. a.* smagać, siec różgami.
- Fustoc, *s. m.* drzewo amery- kańskie do żółtego farbowania.
- Fût, *m.* łożo u strzelby etc., *n.* słupiec, *m.* drzewo, z którego beczka etc. zrobiona, *n.*
- Futaie, *f.* las wysoki, *m.* de haute —, wysoki (o drzewie).
- Futaille, *f.* beczka, *f.* statek, *m.*
- Futaine, *f.* barchan, *m.*
- Futainier, *m.* barchannik, *m.*
- Futé, *ée, a. fam. v.* rusé, fin, adroit.
- Futé, *f.* kit stolarski, *m.*

Futile, *a.* próżny, nikczemny.
 Futilité, *f.* nikczemność, próżność,
 fraszka *f.* głupstwo, *n.*
 Futur, *ure,* *a.* przyszły, — *m.*
f. pan młody, *m.* panna młoda, *f.*
 Futur, *m.* T. czas przyszły (w gram.).

Fuyant, *ante,* *a.* échelle —, *f.*
 podziałką mniejsza, *f.*
 Fuyard, *arde,* *a.* uciekający,
 zbiegły.
 Fuyard, *m.* zbieg, uciekający, *m.*
 Fuye, *v.* Fuie.

G.

Gaar, *s. m.* gatunek ryby z wy-
 spy Tabago.
 Gaban, *s. m.* kopienak, płaszcz
 z pilści od deszczu.
 Gabare, *f.* Gabara, *f.* statek szer-
 roki, płaski, *m.*
 Gabarer, *v. n.* małą łódź iednym
 wiosłem prowadzi.
 Gabari, ou Gabarit, *s. m.* w ma-
 rynarce model budowy okrę-
 towey, — przecięcie pionowe
 dna okrętowego, — rysunek
 rozmaitych części kotwicy.
 Gabarige, *s. m.* w maryn rysu-
 nek boków okrętowych.
 Gabarier, *s. m.* szkutnik, na
 szkucie gabare nazwaney, —
 tragarz co na tę szkutę przenosi.
 Gabarre, *s. m.* u dawnych Egi-
 pcyan ciała umarłych w domu
 chowane.
 Gabatine, *f. fam.* donner de la —
 (à qq.) podeyśdzi, oszukać kogo.
 Gabelage, *m.* suszenie soli, *n.*
 Gabeler, *v. a.* sól suszyć.
 Gabeleur, *m.* solnik, *m.*
 Gabelle, *f.* cło od soli, *n.* żupa, *f.*
 Gabellum, *m.* kozieł na czole,
m. miejsce pomiędzy obie-
 dwiema brwiami.
 Gabet, *m.* chorągiewka na dachu, *f.*
 Gabets, *pl.* w łowiectwie wielkie
 robaki zaskórne u ielenia.
 Gabie, *m.* bocianie gniazdo na
 maszcie, *n.*
 Gabier, *m.* straż w bocianiem
 gnieździe na okręcie, *f.*
 Gabillaud, *s. m.* rodzaj stokfiszu
 zielonego.
 Gabion, *m.* kosz szańcowy, *m.*
 Gabionnade, *f.* oszańcowanie, za-
 stawienie kozami szańcowe-
 mi, *n.*

Gabionner, *v. a.* oszańcować, za-
 stawić kozami szańcowemi.
 Gabords, *s. m. pl.* w marynarce
 pierwszy rząd tarcie zewnętrzny
 nad dnem okrętowém.
 Gaburon, *s. m.* w marynarce
 drzewo maszt wzmacniające.
 Gâche, *f.* kluczka, zapadka, *f.*
 hak żelazny w murze, *m.*
 Gâcher, *v. a.* rozczyniać wapno,
 wiosłem robić, *fig.* tanie to-
 wary przedawać.
 Gâchette, *s. f.* blaszka przy dziu-
 rze w podwoiu, w którą za-
 porka wchodzi, — cyngiel we
 fuzy do spuszczenia kurka.
 Gâcheur, *m.* rozczyniający wa-
 pno, *fig.* tanie towary prze-
 dawający.
 Gâcheux, *euse,* *a.* błotnisty, śli-
 zki, smarowny, smolny.
 Gâchis, *m.* błocisko, *n.* kałuża, *f.*
 Gade, *s. m.* rodzaj ryb miętu-
 zowatych, kościstych, łuskami
 pokrytych.
 Gadèle, *f.* agrest, *m.*
 Gadelier, *m.* krzak agrestowy, *m.*
 Gadolinite, *s. f.* w mineralogii
 Gadofuit, kamień mający wiel-
 kie podobieństwo do lawy, zna-
 leziony w Szwecyi.
 Gadouard, *m.* przewetnik, *m.*
 Gadone, *f.* gnój w przewetach, *m.*
 Gasse, *f.* bosak, *m.* drag z ha-
 kiem żelaznym podwójnym, u
 którego ieden koniec prosty, a
 drugi zakrzywiony.
 Gasses, *pl.* w żupach solnych
 statki rozmaitey wielkości do
 przewożenia soli.
 Gasseau, *s. m.* mały bosak, *v.* Gasse.
 Gasser, *v. a.* bosakiem zacząć,
 zatrzymać.

- Gagate, *f.* gagatek, gagat, *m. v.* Jais.
- Gage, *m.* fant, *m.* zastawa, stawka w zakładzie, *f.* zakład, *m.* nagroda w zakładzie, *f.* fig. znak nieomylny, *m.* upewnienie, *n.* — touché, gra w fanty, *f.* Gages, *pl.* myto, *n.* żółd, zakład, *m.* zapłata, *f.*
- Gager, *v. a.* (*qc. avec ou contre qq.*) założyć się z kim o co, myto, żółd płacić.
- Gagerie, *f.* saisie, — T. sądowe zafantowanie, zaięcie dóbr ruchomych, *n.*
- Gageur, *m.* euse, *f.* zakładnik, co się z drugim o co zakłada, *m.*
- Gageure, *f.* zakład, *m.*
- Gagiste, *m.* żołdownik, *m.*
- Gagnable, *a.* terre —, rola nieuprawna, którą uprawić można, pracę po uprawie nagradzająca, *f.*
- Gagnage, *m.* pasza, *f.* pastwisko, *n.* Gagnages, *m.* urodzaje polne, *m. pl.*
- Gagnant, *m.* wygrywacz, *m.*
- Gagne-denier, *m.* tragarz, drążnik, *m.*
- Gagne-pain, *m.* robota, *f.* narzędzie, którym kto sobie zarabia na chleb, *n.*
- Gagne-petit, *m.* szlufierz, szlufierz, *m.*
- Gagner, *v. a.* et *n.* wygrać, zyskać, pozyskać, zarobić, osiągnąć, doścignąć, dostać, szczęścić się, dochodzić (ogień, woda), opanować co, zwyciężyć, zostać Panem czego, nad czym, (*sur qq.*) górę brać, (*sur soi*) wstąpić sobie czynić, — *qq.* ogrzać, ogrywać kogo, wygrywać z kogo pieniądze, *fig.* dostać kogo na swojei stronie, kupić kogo, — le devant, na przód iść, iachać konno, iechać, *fig.* u-, wyprzedzić kogo, — les champs, uciekać, umykać.
- Gagui, *f.* fam. otyła, ładna i żwawa niewiasta, *f.*
- Gai, aie, *a.* wesoły, żwawy.
- Gai, *ad.* wesoło, żwawo.
- Gaiac, *m.* gwaiak, *m.*

- Gaiement, Gaiement, *ad.* wesoło, chętnie, z ochotą.
- Gaieté, Gaïte, *f.* wesołość, żwawość, swawola, *f.* de — de coeur, z umysłu i bez przyzyny, umyślnie.
- Gaignières, *s. f. pl.* rodzaj pszczoł.
- Gaillard, arde, *a.* wesoły, żwawy, rzeźwy, zuchwały, bezczelny, wolny, nierostropny, podochocony, trochę pijany.
- Gaillard, *m.* człowiek wesoły, *m.*
- Gaillarde, *f.* koiетка, — niewiasta rozwolnionych obyczajów, — taniec wesoły, — gatunek liter drukarskich.
- Gaillardelettes, *s. f. pl.* ou Gallans, *s. m. pl. w maryn.* flagi, chorągwie, bandery na przednim i tylnym maszcie.
- Gaillardement, *adv.* wesoło, — zuchwale.
- Gaillardet, *s. m.* bandera okrągła wycięta, na przednim maszcie wystawiona.
- Gaillardise, *f.* wesołość, swawola, *f.* figiel, *m.*
- Gain, *m.* zysk, pożytek, *m.*
- Gaine, *f.* pochwka, nożeńki, *pl. f.*
- Gainier, *m.* rzemieślnik, co pudra, pokrowce robi, pochwownik, *m.*
- Gal, *s. m.* rodzaj ryb listkowatych, kościstych, mających gładkie i szerokie zęby.
- Gala, *m.* gala, uczta, biesiada, *f.*
- Galactes, *s. f. pl. w chemii* sole mléczne.
- Galactirrhée, *s. f. w medyc.* zbyteczne płynienie mleka u niewiast.
- Galactite, *s. f.* mlęcznik, kamień popielaty, który wrzucony do wody daje iey kolor mlęczny.
- Galactode, *adj.* mlęczny, mlęcznego koloru.
- Galactographie, *s. f.* część anatomii o sokach mlęcznych.
- Galactologie, *s. f.* część medycyny o sokach mlęcznych.
- Galactophage, *s. m.* mlékkiem tylko karmiący się.
- Galactophore, *adj. w anatomii*

- o naczyaniach mléko do piersi prowadzących, — w *medyc.* o lekarstwach uczynienia go obfitszym.
- Galactophore, *s. m.* instrument w końcu 18 wieku wynaleziony do karmienia dzieci mlékiem w przypadku choroby lub uszkodzenia piersi matczynych.
- Galactopoétique, *adj.* własność piersiowa tworzenia mléka.
- Galactopoeise, *s. f.* w *medyc.* przemiana chylu w mléko.
- Galactoposie, *s. f.* w *medyc.* leczenie za pomocą mléka.
- Galactose, *s. f.* przemiana mléka w chyl.
- Galago, *s. m.* rodzaj małpy z długim kosmatym ogonem, żyjącyce owadami.
- Galament, *ad.* grzechnie, politycznie etc., lubieżny.
- Galandige, *s. m.* u mularzy przepierzenie z cegły.
- Galanga, *s. m.* galgan, roślina z Indyy Wschodnich, — ryba z rodzaju chrząstkowatych, *zaboryb.*
- Galant, *m.* galant, kochanek, *m. fam.* swawolnik, *frant. m.*
- Galanterie, *f.* obyczajność, grzechność, galanterya, *f.* miłostki, *pl.* podbrucek mały, *m. fam.* choroba weneryczna, *f.*
- Galanthine, *s. f.* śnieżycza ranna, roślina.
- Galantin, *m.* gach, *m.*
- Galantiser, *v. a.* umizgać się, gachować.
- Galaxie, *s. f.* mleczna droga na niebie.
- Galbauum, Galbanon, *m.* Galban, —u, *m.* gatunek opichu, (roślina Afrykańska, mająca sok pachnący w sobie, który zgęstwiony jest wspomniane Galbanum czyli sok albo olejek Galbanowy,) *fig.* donner du—, zbywać kogo próżnemi nadziejami, pocieszać.
- Galbe, *s. m.* w *architekt.* zbieranie się w okrągłą kupę liścia na kapitelach słupowych rytego, — udatne rozszerzenie otworu wazowego.
- Gale, *f.* parch, trąd, *m.*
- Galéace, Galéasse, *f.* galera wielka, *f.*
- Galée, *s. f.* deszczka kwadratowa lisztwę naokoło mająca, w którą drukarz linie złożone wstawia, w *maryn.* okręt wojenny w czasie wojen krzyżowych używany.
- Galefretier, *m. fam.* hultaj, łajdak, *m.*
- Galène, *f.* galena, kruszec ołowiany, *m.*
- Galénique, *a.* galeniczny, podług Galenusza.
- Galénisme, *s. m.* nauka Galenusza w medycynie.
- Galéniste, *s. m.* lekarz trzymający się nauki Galenusza.
- Galéopithèque, *s. m.* łotokot, zwierzę ssące, kosmatobłonne, latające, do nietoperza podobne.
- Galéopsis, ou Chanvre bâlard, *s. m.* koci pysk konopny, roślina.
- Galéotes, *s. m. pl.* wieszczkowie Sycylijscy od Galeotesa syna Apollinowego pochodzący.
- Galer, *v. a.* skrobać, drapać, se —, *r.* się.
- Galère, *f.* galera, *f. fig. prov.* vague la —, niech się stanie co chce, niech idzie iak chce.
- Galerie, *f.* galerya, *f.* ganek, przysionek, przechód, *m.* zbiór malowideł, *m.* (sala obeymująca takowy zbiór).
- Galérien, *m.* niewolnik na galeryze, *m.*
- Galerite, *s. m.* w *hist. nat.* rodzaj morskiego iabłka pławu okrągłego, chropawą skorupą pokrytego, ruchomemi kolcami uzbrojonego, z wychodkiem u wierzchu.
- Galerie, *s. f.* wiatr zimny winne grona mrozący.
- Galerique, *s. m.* w *hist. nat.* rodzaj owadu chrząszczowego roślinożernego, nitkowate różki mającego.
- Galet, *m.* kamyczek, brzeg mor-

- ski niemi osypany, *m.* dzieriele;
pl. (gra).
- Galetas, *m.* poddasze, *n.* komórka pod samym dachem, *f.*
- Galette, *f.* placek płaski z mąki żytniej, suchar, *m.*
- Galeux, euse, *a.* parszywy, — *s.* parszywy, *m.* parszywa, *f.*
- Galia, *s. m.* lekarstwo z orzechów galasowych i zielonych daktylów, — mieszanina niektórych wonnych likworów.
- Galice, *f.* Gallicya, *f.* (prowincya w Hiszpanii, — cien, enne, *a.* Gallicyyski, — *s.* Gallicyanin, *m.* nka, *f.*
- Galimafrée, *f.* bigos, *m.*
- Galimathias, *m.* mieszanina, mowa zawiła, *f.*
- Galion, *m.* wielki okręt Hiszpański, *m.*
- Galioniste, *s. m.* ten co na Galionie prowadzi handel z ludziami Hiszpańskimi.
- Galiote, *f.* galera mała, *f.*
- Galipot, *n.* żywica biała do kadzenia, *f.*
- Gallate, *s. m.* w chemii sól powstająca z kwasu galasowego i iakiejkowiek zasady.
- Galle, *f.* wyrostki na liściach, *pl.* noix de —, galas, *m.* dębianka, *f.*
- Galles, *s. m. pl. u starożytn.* kapłani bogini Cybelli tak nazywani odrzeczki Frygijskiej *Gallus*.
- Galliambe, *s. m.* gatunek bardzo przyjemnych wierszy, które Gallowie, k. płani Cybelli na iey cześć śpiewali.
- Gallica, *s. f.* sandały Kapucynów w doney Gallii.
- Gallican, *anc.* a. tyczący się Francuzkiego kościoła.
- Gallicie, *f.* Gallicya (prowincya polska), *f.*
- Gallicisme, *m.* własność francuzkiego ięzyka, francuzczyzna, *f.*
- Gallinées, *f. pl.* rodzaje kur, *pl.*
- Gallinapane, *s. f.* ptak Ameryki południowej do indyka podobny.
- Gallinasse, *f.* kruk Meksykański, *m.*
- Gallinsecte, *s. m.* czerwiec samica, owad zupełnie bezskrzydły, który odbywszy zwykłe swe przemiany, narosła jakąś roślinną raczey niż quadem bydź się zdaie.
- Galliondgi, *s. m.* maytek, flis turecki.
- Gallique, *adj.* w chemii galasowy, iako kwas etc.
- Galloche, *f.* trzewik wierzchni, *m.*
- Galoches, *pl.* rodzaj stęplów do wybiiania liter na skórze pozłoconey.
- Galon, *m.* galon, *m.* miara rzeczy płynnych w Anglii.
- Galonner, *v. a.* galonami obszyć.
- Galop, *m.* galop, *m.*
- Galopade, *f.* galopowanie, *n.* droga przegalopowana, *n.*
- Galoper, *v. n.* galopować, *fig. fam.* latać, biegać, — *a.* galopem iechać, *fig. fam.* (qq.) gonąć, ścigać, wszędzie kogo szukać.
- Galopin, *m.* chłopiec do posyłania dokąd, kuchcik, *m.*
- Galoubet, *s. m.* gatunek flatrowersu o trzech dziurach.
- Galuchat, *s. m.* skóra wyprawna psa morskiego, którą skrzyneczki obiaiają.
- Galvanique, *adj.* galwaniczny.
- Galvanisme, *m.* galwanizm, własność, iaką maia istoty zwierzęce czuć w pewnym położeniu drażnienie okazujące się przez widoczne poruszenia, — niektórzy fizycy idąc za zdaniem *Volta* wszystkie fenomena galwanizmu przypisują elektryczności metalicznej, inni ściąganie się muszkułów przypisują elektryczności zwierzęcej.
- Galvanometre, *s. m. v.* Galvanoscope.
- Galvanoscope, *s. m.* narzędzie do mierzenia siły galwanizmu.
- Galvardine, *s. f.* oponicza wieśniaka na deszcz.
- Galvauder, *v. a. fam.* wyłaiać, wyburkać.
- Gamaches, *s. m. pl.* gamasze, nogolenice, do ochronienia pończoch.

Gamahé ou Gamaheu, *s. m.* kamień z przyrodzonymi figurami do liter podobnymi, któremu przesąd cudowną przypisuje własność.

Gambade, *f.* skok, *m.* skakanie, *n.*

Gambader, *v. a.* skakać.

Gambage, *n.* czopowe, *n.*

Gambeson, ou Gobeson, *s. m.* kaftan pod pancerzem.

Gambiller, *v. n.* nogami kołysać, kiwać.

Gambit, *s. m.* w grze szachów po wystąpieniu pieskiem króla lub dany, laufkami tychże o dwa kroki wystąpić.

Gamétes, *s. f. pl.* u downych Greków święta zaślubin, wesela.

Gamelle, *f.* rondel przez żołnierzy lub maytków używany, *m.*

Gamin, *s. m.* w hutach szklann. mały chłopiec do posługi zażywany.

Gamma, *s. m.* rodzaj owadu motylowego, zanocnica, na skrzydłach której znajdują się litera grecka tego imienia.

Gamme, *f.* skala, *f. fig.* chanterla — *à qq.*, wyburzyć kogo mocno, *mettre qq. hors de —*, zmieszać kogo.

Gamologie, *f.* rozprawa, mowa o małżeństwie i weselu.

Ganache, *f.* haki końskie, *pl. fig.* głupiec, *m.*

Gance, *v.* Ganse.

Ganche, *f.* szubienica do estradady, *f.*

Gangliforme, *adj. m. et f.* w medycynie mający kształt gruczołu, gruczolowy.

Ganglion, *m.* gruczół nerwowy, *m.* martwa kość, martwa kostka, *f.* gruczół martwy goleńsiowy, *m.*

Gangrene, *f.* gangrena, *f.* ogień piekielny, *m.* gangrené, *éc. p.* et *a.* w gangrenę przeszły, *fig.* skażony, *se gangrener, v. r.* tém się zarazić, gangreneux, *euse, a.* tém zarazyony.

Gangue, *s. f.* w mineralogii skala, do której kruszec we wnętrzościach ziemi przyczepiony bywa.

Ganguel, *s. m.* Ganguelle, *s. f.* sieć o drobnych okach do ryb morskich.

Ganif, *v.* Canif.

Ganimède, *s. m.* w astronomii konstellacya niebieska Antyuo-usza.

Ganivet, *m.* nożyk cyrulicki, *m.*

Ganse, *f.* sznurek iedwabny etc. petlica, *f.*

Gant, *m.* rękawiczka, *f. fig.* jeterle —, wyzywać kogo.

Gante, *s. m.* u piwowarów nadstawek kotła drewniany, rama albo obręcz, którą uyscie kotła podwyższają aby piwo nie wykpięło.

Gantelée, *s. f.* dzwonki modre, roślina.

Gantelet, *m.* żelazna rękawica do zbroi, skóra na rękę u rzemieślników, biuda cyrulicka do obwiązania ręki, *f.*

Ganter, *v. a.* wdziać rękawiczki, — *n.* leżeć dobrzę (o rękawiczkach), *se —, r.* wdziać rękawiczki.

Ganterie, *f.* towary rękawicznice, *pl.* rękawicznictwo, *n.*

Gantier, *m.* ière. *f.* rękawicznik, *m.*

Garade, *s. f.* gatunek worka w królestwie Fezu używanego.

Garagay, *s. m.* ptak drapieżny Amerykański wielkości sępa.

Garamantite, *s. f.* drogi kamień do granatu podobny.

Garamond, *s. m.* u drukarzy garment, gatunek charakterów drukarskich.

Garangge, *m.* farbowanie retą, *n.*

Garance, *f.* retą, m. rzana, *f.*

Garancer, *v. a.* retą farbować.

Garant, *m.* ante, *f.* warownik, zastępca, isćiec, *m.*

Garantie, *f.* warunek, *m.* gwarancya, *f.*

Garantir, *v. a.* (*qc. à q.*) ręczyć za co, warować, ostrzegać co komu, (*q. de qc.*) bronić, strzedz, zaślaniać kogo od czego.

Garbelage, *s. m. T.* handlowy cło w Marsylii brane od towarów na wschód idących.

Garbin, *s. m.* w maryn. wiatr po-

- Indniowy zachodni na śródziemnym morzu.
- Garbon, *s. m.* u sokolników samiec kuropatwa.
- Garce, *f.* nierządnicza, niewiasta wszeteczna, *f.*
- Garcette, *s. f.* przedział między włosami, — stryczki okrętowe do zawiązania czego.
- Gargon, *m.* chłopiec, chłopczyk, bezżeniec, młodzianin, rzemieślniczek, czeladnik, chłopiec do usługi, *m.*
- Garçonnière, *f. fam.* sprośnica, *f.*
- Garde, *f.* warta, straż, gwardya, pielęgnująca chorego, opieka, obrona, piecza, *f.* strzeżenie, chowanie czego, *n.* ostrożność, bacność, *f.* remblak, *g.* ka, *m.* napierśnik szermierski, *m.* postawa fechtującego, *f.* grand —, straż wojskowa, poczta, *f.* prendre —, uważać, mieć bacność, wystrzegać się, être albo se tenir sur ses gardes, mieć się na pieczy, se donner de —, mieć bacność, wystrzegać się, n'avoir —, de faire (*qc.*), bynajmniej nie mieć ochoty do czego, nie bydź w stanie, *fig.* monter une — à *qq.* wyburzyć kogo mocno, *pl.* ugrych w zamku, *m.*
- Garde, *m.* gwardyak, stróż, *m.*
- Garde-bois, *m.* leśnik, *m.*
- Garde bourgeoise, *s. f.* przywileje miasta Paryża co do używania majątku nieletnich dzieci.
- Garde-bonnet, *s. m.* pokrowiec z płótna na czapczkę dzieciinną.
- Garde-boutique, *m.* zależały, nieskupny towar, *m.*
- Garde chasse, *m.* stróż pola myśliwskiego, *m.*
- Garde-corps, *s. m.* kobylice, poręcze nad przepaściami.
- Garde-côte, *m.* straż na brzegu morskim, *f.*
- Garde-des-sceaux, *s. m.* podkanclerzy.
- Garde feu, *m.* krata około komina, *f.*
- Garde-filet, *s. m.* w astronomii skrzyńeczka mosiężna wolno

- wisząca we śródku kwadranta ruchomego, utrzymująca ołowiankę na nici zawieszoną.
- Garde-fou, *m.* poręcz, *n.* kobylica, *f.*
- Garde-magasin, *m.* dozorca magazynu, *m.*
- Garde main, *s. f.* papier pod ręką położony przykrywający materją do wyszywania.
- Garde-malade, *m. et f.* posługacz chorego, *m.*
- Garde-manche, *m.* zarękawie, *n.*
- Garde-manger, *m.* spiżarnia, *f.*
- Garde-meuble, *m.* komórka do chowania sprzętów, *f.*
- Garde-nappe, *m.* prawda (stołowa), *f.*
- Garde-nationale, *f.* gwardya narodowa, — national, *m.* gwardysta, gardysta narodowy, *m.*
- Garde-noble, *s. f.* opieka sierot szlacheckich.
- Garder, *v. a.* chować, schować, otrzymać, utrzymać, strzedz, bronić, pilnować, pielęgnować, paść, zachowywać, dotrzymywać, en donner à —, (*à qq.*) zmyślać co przed kim, se —, *r.* (*de qc.*) strzedz się, wystrzegać się, ubezpieczyć się, trwać, chować się (o owocach).
- Garde-robe, *f.* garderoba, komórka do stolca, *f.*
- Garde-robe, *m.* szorc robotników, fartuch, *m.*
- Garde-vaisselle, *m.* kredencierz, *m.*
- Gardeur, *m. ense, f.* pastuch, *m.*
- Garde-vente, *s. m.* straż nocna pilnująca drew wyrąbanych w lesie.
- Gardien, *m. enne, f.* stróż, dozorca, gwardyan, *m.*
- Gardiennat, *m.* gwardyaństwo (klasztorne), *n.*
- Gardiennerie, *f.* komora puszkarska, *f.*
- Gardon, *m.* kielb, *m.*
- Gare! *i.* z drogi!
- Gare, *f.* wybrzeże, *n.* zatok, *m.*
- Garene, *f.* królicznica, *m.* królikarnia, *f.*
- Garennier, *m.* stróż królików, *m.*
- Garer, *v. a.* do brzegu przybić,

- założyć, przywiązać, se —, *v. r.* *fam.* z drogi ustąpić, umknąć się.
- Gargalisme, *s. m.* w *medyc.* ła-skotanie, łechtanie.
- Gargariser (se), *v. r.* gardło wy-płókać.
- Gargarisme, *m.* wypłókanie gar-dła, woda, *f.* likwor do tego, *m.*
- Gargotage, *m.* niechlujne goto-wanie, przyprawianie potraw, *m.*
- Gargote, *f.* garkuchnia, *f.*
- Gargoter, *v. n.* w garkuchni iadać, po chudopacholsku ięszdź i pić.
- Gargotier, *m. ière, f.* garkuchniarz, kucharzysko, *m.*
- Gargouillade, *s. f.* w *baletach* kroki taneczne duchów, czar-tów etc.
- Gargouille, *f.* rynna, *f.*
- Gargouillement, *s. m.* łośkot, burczenie iakie sprawia woda w gardle, żołądku i wewnątrznościach.
- Gargouiller, *v. n.* pluszczeć. 4- skać się w wodzie.
- Gargouillis, *m.* szum wody z rynny etc. spadający, *m.*
- Gargoulette, *f.* flaszka, *f.* dzban do wody, *m.*
- Gargousse, *f.* ładunek armatny, *m.*
- Gargoussière, *f.* ładownica na ta-kie małe ładunki, *f.*
- Garigue, *s. m.* gatunek grzyba na białey sosnie rosnącego.
- Garnement, *m. fam.* wisus, hul-tay, *m.*
- Garni, *ie, p. et a.* opatrzony etc., chambre garnie, pokóy ume-blowany, *m.*
- Garnir, *v. a. (qc. de qc.)* opa-trzyć, osadzić, o-, zdobić, po-wlec, obszyć co czém, podszyć, podłożyć, se —, *v. r. (de qc.)* zabrać, przywłaszczyć sobie co, contre (qc.) opatrzeć się czém przeciw czemu.
- Garrison, *f.* osada, *f.*
- Garnisseur, *s. m.* ten ęo ozdabia, opatruje w co.
- Garniture, *f.* potrzeby do czego należące, *f. pl.* garnitur, *m.* ozdobienie, osadzenie etc., obi-cie, *n.*
- Garou, *s. m.* wilcze łyko, *krzak.*
- Garouage, *m. fam.* aller albo être en —, po zamtuzach cho-dzić, biegać.
- Garrot, *m.* kłęb u konia, krępu-lec, ęk u siodła, *m.*
- Garrotter, *v. n.* krępulcem skrę-pować, mocno związać, *fig. fam. (qq.)* usidlić kogo.
- Garum, *m.* woda słona, *f.*
- Garus, *s. m.* elixir de —, spiry-tus z mirry, aloesu, cynamonu i innych aromatyecznych rzeczy.
- Garzette, *f.* czapla biała, *f.*
- Gas, *s. m. v. Gaz.*
- Gascon, *m. onne, f. fig.* samo-chwalca, człowiek chełpliwy, *m.*
- Gasconade, *f.* chełpliwość, chluba, *f.*
- Gasconner, *v. n. fam.* chełpić się, zmyślać.
- Gaspillage, *m.* marnotrawstwo, n-rozrzutność, *f.*
- Gaspiller, *v. a.* przemarnować, przetrwonić, pomieszać, popsuć.
- Gaspilleur, *m. euse, f.* marnotra-wca, *m.*
- Gastadour, *m.* naprawiacz dróg, *m.*
- Gaster, *s. m. w medyc.* dolny żo-łądek.
- Gastéropodes, *s. m.* rodzaj ro-bactwa nagiego, mającego głó-wę ruchomą i na brzuchu peń-zającego.
- Gastérestée, *s. m.* ciernik, ryba z rodzaju pierśiopłetwowych, koścista, mająca ciało wrzecion-kowate.
- Gastriloque, *m. et f.* brzuchomó-wca, *m.*
- Gastrique, *adj. w medyc.* gasty-eczny, żołądkowy.
- Gastrite, ou Gastritis, *s. f. w me-dycynie* zapalenie żołądka.
- Gastrobranche, *s. m.* bezoczek, ryba chrząstkowata, mająca ciało długie bez oczu, z jedną tylko płetwą.
- Gastrocèle, *s. f. w medyc.* ruptura, kiła żołądkowa.
- Gastrodynie, *s. f. w medyc.* kolka, ból żołądka.
- Gastrolâtre, *m.* roskosznik, pasi-brzuch, *m.*

Gastromancie, *s. f.* wieszczanie za pomocą głosu w żołądku odzywającego się, wieszczek brzuchomówca.

Gastromanie, *f.* brzuchopastwo, *n.*

Gastronomie, *s. f.* sztuka przyprawiania potraw, tuczenia się przysmakami.

Gastrographic, *s. f.* w *chirurgii* szew, haftowanie ran dolnego żołądka.

Gastrotomie, *s. f.* w *chirurgii* przecięcie w żołądkowej włękości uczynione.

Gat, *s. m.* w *maryn.* wielkie wschody z cembrowania nadbrzeżnego do morza idące.

Gaté, *ée, par. et adj.* zepsuty.

Gâteau, *m.* placek, *m.*

Gâte-mét er, *m. fam.* partacz szkoldliwy, *m.*

Gâte-papier, *m.* bazgracz, *m.*

Gäter, *v. a.* psuć, szkodzić, pustoszyć, walać, *fig.* — *qq* psuć, zwodzić, przyzwyczajać do złego, *se —, r. ze—, psuć się.*

Gatte, *s. f.* w *marynarce* przegród z tarcie na sztabie do wstrzymywania wody.

Gau, *s. m.* u *rybaków* żołądek stokfiszowy.

Gauche, *a.* lewy, *fig.* głupi, krzywy, opaczny, przewrotny, niezgrabny, à —; *ad.* w lewo, po lewej stronie, *fig.* opacznie, przewrotnie.

Gauchement, *adv.* niezręcznie, niezgrabnie.

Gaucher, *ère, a.* mańkut.

Gaucherie, *f.* niezgrabność, *f.* głupstwo, *n.*

Gauchir, *v. n.* uchylić się, umknąć się, odskoczyć, *fig.* sztuką, podejściem narabiać, isdź, obłudnie postępować.

Gauchissement, *m.* uchylenie się, umknienie, *n.*

Gaude, *s. f.* farbownik, roślina do żółtego farbowania.

Gauder, *v. a.* farbownikiem żółto farbować.

Gaudir (se), *v. pr.* ucieszyć się, rozweselić się, — de quelqu'un żartować z kogo.

Gaudivis, *s. m.* bagazyja biała Indyjska.

Gaufre, *f.* plaster miodu, *m.* węża, wafla, *f.*

Gaufrer, *v. a.* figury na matery robić, — reur, *m.* figury na matery robiący, *m.*

Gaufrier, *m.* żelazo do pieczenia wafla, *n.*

Gaufrure, *f.* robienie figur na matery, *n.* wzór, model, *m.* figura, *f.*

Gaule, *f.* żerdź, *f.* drag, prącik, *m.* różga, *f.*

Gauler, *v. a.* owoce, orzechy z drzewa obliać.

Gaules, *pl.* Gallia, dawne nazwisko Francji.

Gaulette, *f.* prącik, *m.*

Gaulis, *m.* wyrostek, *m.* latorośl.

Gaulois, oise, *a.* (Gaulle, *f.* Gallia, *f.*) Galijski, Galiyczyk, *m.* *fig.* vrai, bon —, człowiek poczciwy, *m.*

Gauze, *f. fam.* maskara, *f.*

Gaues, ou Guébres, *s. m. pl.* sektarze Zoroastra, czciciele ognia.

Gausape, *s. f.* u *starożyt.* gatunek opończy od zimna ochraniający.

Gausser (se), *v. r. fam.* (de q) szydzić, drwić sobie z kogo.

Gausserie, *f. fam.* drwiny, *pl.* szyderstwo, *n.*

Gausseur, *m. euse, f.* szyderca, szyderz, *m.*

Gautier, *m.* Gwalter, *m.* imie.

Gavache, *m.* bultaj, łotr, łochórz, *m.*

Gavauche, *w maryn.* w nieładzie, w nieporządku, tout est en —, wszystko w nieładzie.

Gavette, *s. f.* u *drotowników* przygotowany metal do ciągnięcia drotu.

Gavial, *s. m.* dzioboszczek, rodzaj krokodyla.

Gavion, *m. fam.* gardło, *n.*

Gavon, *m.* komórka w ruście okrętowej, *f.*

Gavotte, *s. f.* Gawot, taniec mieszkańców Barcelonetty, których Gawotami nazywają.

Gayac, *v.* Gaïac.

Gayette, *s. f.* węgiel ziemny.
 Gaz, ou Gas, *s. m.* w chemii i fizyce gaz, płyn w kształcie powietrza, przezroczysty, sprężysty, bez koloru, niewidzialny, od zimna nie zgęszczający się, w rozmaitej proporcji z powietrzem łączący się, z fermentacyi i rozkładu ciał powstający.
 Gaze, *f.* gaza, *f.*
 Gazelle, *f.* koza dzika, *f.*
 Gazer, *v. a.* gazą powlec, obszyć, *fig.* zastonić, zakwiecić.
 Gazetier, *m.* gazetnik, gazeciarsz, *m.*
 Gazetin, *m.* gazetka pisana, *f.*
 Gazette, *f.* gazety, *f. pl.*
 Gazeux, euse, *adj.* w chemii mający własności gazu.
 Gazier, *m.* tkacz gazy, *m.*
 Gazifère, *adj.* w chemii narzędzie do robienia gazu zapalnego czystego, z powietrza atmosferycznego zupełnie oswobodzonego.
 Gazolitre, *s. m.* w chemii aparat do wynalezienia ile się części gazu znajduje w jakimkolwiek ciele.
 Gazomètre, *s. m.* w chemii narzędzie do mierzenia ile przy działaniu jakimś wchodziło gazu.
 Gazométric, *s. f.* część chemii o mierzeniu gazu.
 Gazon, *m.* darni, *f.*
 Gazonnement, *m.* pokrycie darnią, *n.*
 Gazonner, *v. a.* pokryć, usłać darnią.
 Gazonillement, *m.* świegotanie ptaków, szemranie, *n.* szum zdrou, *m.*
 Gazouiller, *v. a.* świegotać, szumić, szemrzeć, mruzczyć (o dzieciach).
 Geai, *m.* sówka, *f.*
 Géant, *m.* ante, *f.* olbrzym, *m.*
 Geindre, *m.* piekarczyk starszy, *m.*
 *Geindre, *v. n.* *fam.* ięzczyć, stękać.
 Gélatine, *s. f.* w chemii galareta.
 Gélatineux, euse, *a.* galaretowy.
 Gélandar, *s. m.* w Persyi lokaj, służący, gélandar agasi, naczelnik pachołków.

Gelbum ou Gelsum, *s. m.* piryt węgierski,—kamen filozoficzny.
 Gelée, *f.* mróz, *m.* galareta, *f.* — blanche, śrzon, *m.*
 Geler, *v. a.* zmarzłem co czynić, pomrozić, zimno robić, sprawić, — *n. et i.* za-, z-, marznąć.
 Gélide, *adj.* w chemii krzepnący, mówiąc o twardościach od mierzego zimna krzepnących, iako oliwa etc.
 Gélive, *f.* kokosz, kura, *f.*
 Gélinothe, *f.* kurczę tuste, *n.* — de bois, iarząbek, *m.*
 Gelise, *adj.* u mularzy pierre — ou verte, kamen niepozbaiony wilgoci, iaką miał w kopalni.
 Gélivure, *f.* dół pełen lodu, *m.*
 Géloscopie, *s. f.* wieszczenie, wróżba ze śmiechu czyiego.
 Gématric, *s. f.* część kabały żydowskiej, wykład arytmetyczny albo ieometryczny ze słów pisma świętego.
 Gène, *v.* Gemme.
 Génaux, *s. m. pl.* bliźnięta, ieden ze dwunastu znaków zodyaku niebieskiego.
 Gemelle, *s. f.* żłbkowate drewno dla wzmocnienia złamanego albo przestrzelnego masztu.
 Génir, *v. n.* (*de sur qc.*) ięzczyć, stękać, utyskiwać, żalić się, gruchotać.
 Gémissant, ante, *a.* ięczący, stękający etc., skwierkliwy, żałosny.
 Gémissement, *m.* ięczenie, stękanie, gruchotanie, *n.*
 Gemme, *s. f.* w mineralogii kryształ zabarwony niedokwasem metalicznym, — drogi kamen.
 Gemme, *adj.* sel gemme, sól kryształowa, kopalna.
 Gémonies, *s. f. pl.* u Rzymian miejsce stracenia występnych, miejsce gdzie straconych zbrodniarzy na widok publiczny wystawiano.
 Génal, ale, *adj.* w anatomii policzkowy, do policzków należący.
 Génant, ante, *a.* przykry, natrętny, nieznośny.

- Gencive, *f.* działo, *n.*
 Gendarme, *m.* żandarm, dawniej zbrojny żołnierz, mający pod sobą dwóch konnych żołnierzy, *dzisiaj* konny żołnierz, z którego się wojskowa lub cywilna składa policya, — *mes, pl.* iskierki, kropki, plamki na dyamencie, na oku, *pl.*
 Gendarmier (se), *v. r. fam.* rozgniewać się, oburzyć się.
 Gendarmerie, *f.* żandarmerya, korpus cały żandarmów, policya wojskowa.
 Gendre, *m.* zięć, *m.*
 Gène, *f.* tortura, męka, *f. fig.* męka, przykrość, *f.* wstręt, *m.*
 Généalogie, *f.* genealogia, rodu pisanie, *n.*
 Généalogique, *a.* genealogiczny, rodopisarski.
 Généalogiste, *m.* genealogista, *m.*
 Genequin, *adj.* rodzaj bawełny przedzoney.
 Génér, *v. a. u.* —, ścisnąć, gnieść, rznąć, szczytać, trzeć, przymuśzać, dręczyć, męczyć, trapić.
 Général, *ale, a.* powszechny, ogólny, *en* —, *ad.* ogółem, powszechnie, w powszechności.
 Général, *m.* wódz, hetman, generał, *m.* rzecz główna, największa, *f.*
 Généralat, *m.* hetmaństwo, generałstwo, *n.*
 Générale, *f.* generałowa, *f.* generalny marsz, *m.*
 Généralement, *ad.* ogółem, powszechnie, w powszechności.
 Généraliser, *v. a.* upowszechnić, powszechnem uczynić, ściągąć, wnosić, przenosić na rzecz całą.
 Généralissime, *m.* naczelnik najwyższy, *m.*
 Généralité, *f.* powszechność, popolitość, *f.* generałowie, hetmani wszyscy wojska całego, *m.*
 Générateur, *trice, adj.* w geometryi tworzący, mówiąc o takichkolwiek ciele geometrycznym, które ruchem swoim tworzy linią, powierzchnią lub bryłę.
 Génératif, *tive, a.* rodzajny, rodzeniu służący.

- Génération, *f.* rodzenie, pochodzenie rzeczy, płodzenie, wydawanie płodu, pokolenie, potomstwo, *n.* ród, *n.*
 Génèreusement, *adv.* wspaniale, hojnie.
 Généreux, *euse, a.* wspaniały, wspaniałomyślny, hojny, dobroczynny, śmiały, odważny (o niektórych zwierzętach).
 Générique, *adj.* w grammatyce powszechny, do powszechności należący, *w hist. nat.* rodzajowy.
 Générosité, *f.* wspaniałość, wspaniałomyślność, hojność etc., *f.*
 Genèse, *s. f.* księgi rodzaju albo pierwsze możyższowe.
 Génésie, *s. f.* w medyc. rodzenie, wydawanie płodu.
 Genestrale, *s. f.* ianowiec, krzew.
 Genestrole, *s. f.* ianowiec farbierski, żółto farbujący, roślina.
 Genet, *m.* żmudziuk, mały konik, podieздеk, *m.*
 Généthliaque, *m.* gwiazdarz, *m.* — *a.* tyczący się urodzin.
 Genethliologie, *s. f.* sztuka przepowiadania przyszłości za pomocą gwiazd, porównywiając je z urodzeniem lub poczęciem człowieka.
 Genetin, *m.* gatunek wina białego, *n.*
 Genette, *f.* kot dziki, *m.* aller à cheval à la —, z krótko podpiętymi strzemionami iechać na koniu.
 Génèvre, Genièvre, *m.* iałowiec, *m.* *v.* Genévrier.
 Genévrier *m.* krzak iałowcowy, *m.*
 Géniculé, *ée, adj.* w botanice kolankowy, tige —, gałązka mająca na sobie kolanka, i w każdym z nich przechylona.
 Génie, *m.* geniusz, anioł, duch stróż, *m.* skłonność przyrodzona, sposobność, głowa, *f.* rozum, dowcip, *m.* własność języka etc., *f.*
 Genièvre, *s. m. s.* Genévrier.
 Génioglosse, *s. m. et adj.* w anatomii myszki języczne.
 Génio-hyoïdien, *s. m. et adj.*

- w anatomii* dwa muszkuły aż do kostek podięzycznych ciągnące się.
- Génio-pharyngien, s. m. et adj. w anatomii* dwa muszkuły idące od podbrodka do uścia gardła.
- Genipa, s. m.* drzewo na wyspach Antylskich, owoc jego przy odpadnieniu łuk wydaie i czerni gdy się czego dotknie.
- Génisse, iakowica, f.*
- Génital, ale, a.* rodzajny, rodzeniu, płodzeniu służący, do tego należący.
- Géuitif, m.* T. drugi przypadek w deklinacyi.
- Génitoires, m. pl.* iądra, moszenka, moszenki, *pl.*
- Géniture, s. f.* płód, dziecię czyie, — *w medyc.* nasienie albo jaje zapłodzone w żywocie macierzyńskim.
- Genou, m.* kolano, *n.*
- Géouillée, f.* kolanko na słonce, *f.*
- Genouillère, f.* nakolank u zbroi, *m.* sztylpa u bóta, *f.* podkolank, rzemyk na kolano, *n.*
- Géouilleux, euse, adj. w botan.* kolankowaty.
- Genre, m.* rodzaj, gatunek, *m.*
- Gens, m. et f. pl.* ludzie, *pl.* czeladź, *f.*
- Gen, f.* naród, *m.* droit des gens, prawo narodów, *n.*
- Gentiane, s. f.* goryczka, *roślina.*
- Gentil, ile, a.* pogański, — *m.* poganin, *m.*
- Gentil, ille, a.* ładny, piękny.
- Gentilhomme, m.* szlachcic, *m.*
- Gentilhomme, f.* szlachectwo, *n.* stan szlachecki, *m.*
- Gentilhomme, f.* dwór szlachecki, *m.*
- Gentilité, f.* pogaństwo, *n.* poganie, *m.* *pl.* religia pogańska, *f.*
- Gentillatre, m.* szlachcina, szlachcic nieprawy, *m.*
- Gentillesse, f.* przyjemność, uprzejmość, *f.* *Gentilleses, pl.* fraszki ładne, *f. pl.* figiel, żarcik, *m.*
- Gentiment, ad. fam.* ładnie, grzecznie,
- Génuflexion, f.* zginanie kolan, klękanie, *n.*
- Géocentrique, adj. w astronomii* miejsce planety uważanego względem ziemi, — koło, cyrkuł tenże sam śródek mający co i ziemia.
- Géocyclique, adj. w astronomii* machine—, maszyna, narzędzie pokazujące ruch ziemi naokoło słońca.
- Géode, f.* gatunek kamienia orlego, *m.*
- Géodésie, f.* miernictwo polne, *n.*
- Géognosie, s. f.* geognozya, nauka o rzeczach kopalnych, minerałach formujących góry, pokłady etc.
- Géogonie, s. f.* część historyi naturalney o początku i kształtowaniu się ziemi.
- Géographie, m.* pisarz krajów, *m.*
- Géographie, f.* opisanie krajów, *n.*
- Géographique, a.* geograficzny.
- Géohydrographie, s. f.* opisanie ziemi i wód.
- Géolage, m.* tarasowe, *n.*
- Géole, f.* więzienie, *n.* taras, *m.*
- Géolier, m. ière, f.* dozorca nad więzieniem, *m.*
- Géologie, s. f.* część historyi naturalney o kuli ziemskiej, rozmaitych materyałach kulę ziemską składających, ich tworzeniu się i kształcie etc.
- Géologue, s. m.* geolog, badacz przyrodzenia w geologii biegły.
- Géomance, Géomancie, f.* wieszczanie z kropek *a.* — cien, *m.* enne, *f.* wieszczek z kropek, *m.*
- Géomantique, a.* z kropek wieszczący.
- Géométral, a. m.* plan —, plan mierniczy, *m.*
- Géomètre, m.* geometra, miernik, *m.*
- Géométrie, f.* geometrya, *f.* miernictwo, *n.* nauka miernicza, *f.*
- Géométrique, a.* geometryczny, mierniczy.
- Géométriquement, adv.* geometrycznie.
- Géoponique, a.* rolniczy.

George, *m.* Jerzy, *m. imię.*
 Géorgiques, *f. pl.* pisma o rolnictwie, *n. pl.*
 Géoscopie, *s. f.* nauka poznawania wszystkich przymiotów ziemi.
 Géostatique, *s. f.* część mechaniki statyka, nauka o równowadze ciał stałych, brył i ciężarów.
 Géstrupe, *s. m.* rodzaj owadu chrząszczowego z ząbkowatemi nóżkami.
 Gérance, *s. f.* kafar do windowania towarów na okręt.
 Géraniées, *s. f. pl.* nosek, roślina.
 Géranis, *s. m.* bandaż na wywiniecie kości łopatkowej.
 Géranium, ou Bec de grue, *s. m.* żórawi nosek, bociani nosek, roślina.
 Géraut, *m.* sprawca, *m.*
 Gerbe, *f.* snop, *m.*
 Gerbée, *f.* snop słomy na pół wymłóconey, *m.*
 Gerber, *v. a.* w snopy, snopy wiązać, beczki układać.
 Gerboise, *s. f.* skoczek, zwierzę z rodzaju szczurów.
 Gerce, *m.* mól, *m.*
 Gercer, *v. a.* siec, rznąć, popełkać, rysować, rysy robić, — *n. et se* —, *r.* pękać, rozpadać się, pierzgać.
 Gerçure, *f.* rysa, rozpadlina, *f.*
 Gérard, *v. a.* w sądach sprawować, zawiadywać, administrować.
 Gerfant, *m.* białożór (sokół).
 Germain, aine, *a.* rodzony.
 Germandrée, *f.* ozanka, niezapominayka, *f.*
 Germandrée, *s. f.* petit chêne, *s. m.* ozanka wielka i mała, roślina.
 Germanie, *f.* Niemcy, *pl.*
 Germanique, *a.* Niemiecki.
 Germanisme, *m.* sposób mówienia w języku Niemieckim, *m.*
 Germe, *m.* kieł, *m. fig.* źródtło, *n.* zdroj, początek, *m.*
 Germer, *v. n.* wyrastać, krzewić się, wschodzić.
 Germination, *f.* wyrastanie, wschodzenie, *n.*

Germoire, *m.* stodownia, *f.*
 Géromie, *s. f.* część medycyny o zachowaniu się w wieku zgrzybiałym ucząca.
 Géronif, *s. m.* w grammatyce imiesłów osobliwy.
 Gérontes, *s. m. pl.* niegdyś Senatorowie Laczemónscy.
 Gersean, *s. m.* w maryn. lina na windzie okrętowej.
 Gersée, *s. f.* sok ziela obrazkami nazwanego do bielienia skóry służący.
 Gésier, *m.* wole ptasze, *m.*
 Gésine, *f.* połóg, *m.*
 *Gésir, *v. n.* leżeć, spoczywać.
 Gesse, *f.* ciciórka, ciecierzycza, *f.* roślina.
 Gestation, *f.* czas noszenia płodu, *m.*
 Geste, *m.* gość, *m.* gości, *pl.*
 Gesticulateur, *m.* gości zbyt nie robiący, *m.*
 Gesticulation, *f.* gości kulacya, *f.*
 Gesticuler, *v. n.* zbyt nie robić gości.
 Gestion, *f.* zawiadywanie, sprawowanie, *n.*
 Gétif, *adj. u* cieśłów bois —, drzewo popełkane, pełne chropowatości.
 Géum, *s. m.* Sanicle de Montagne, Saxifrage ronde, *s. f.* łomikamień, roślina.
 Ghazal, *s. m.* poezya Arabska, rodzaj ody anakreontycznej.
 Ghilam, *s. m.* materya iedwabna chińska.
 Gialders, *s. m. pl.* budy łatami tylko przykryte, na których rybacy na północy rybę suszą.
 Gibbeux, euse, *adj.* w medycynie garbaty, wypukły.
 Gibbon, *m.* gibbon, małpa.
 Gibbosité, *f.* wypukłość kości pacierzowej czyniąca garbatym, *f.*
 Gibeciére, *f.* taistra, torba myśliwska, kuglarska, *f.* trzos, *m.*
 Gibelet, *m.* świderk żłobkowaty, *m.*
 Gibelins, *s. m. pl.* Gibelińczykowie, stronnicy Cesarza w XII, XIII i XIV wieku, przeciwnicy

- Gwelfów, stronników Papieżkich.
- Gibelot, *s. m.* drewno rosochate w sztabie okrętowej.
- Gibelotte, *f.* bigosik z kurcząt, *m.*
- Giberne, *f.* ładownica, *f.*
- Gibet, *m.* szubienica, *f.*
- Gibier, *m.* zwierzyzna, *f.*
- Giboulée, *f.* deszcz wielki nagły, *m.*
- Giboya, *s. m.* wąż największy Brezyljski, niejadowity.
- Giboyer, *v. n.* iść z fuzy strzelać ptaki, polować.
- Giboyeux, *euse, a.* obity w zwierzybę.
- Gigante, *f.* figura wielka na rufie galeryowej, *f.*
- Gigantesque, *a.* olbrzymi.
- Gigantomachie, *s. f.* walka olbrzymów baiecznych z bogami, — opisanie poetyczne tej walki.
- Gigot, *m.* udziec skopowy, *m.*
- Gigots, *pl.* poślednia noga końska, *f.*
- Gigotté, *ée, a.* udziasty.
- Gigotter, *v. n.* drgać nogami.
- Gigue, *s. f.* piosnka muzyczna bardzo wesola, — dziewczka wesola skacząca.
- Giguer, *v. n.* *fam.* tańcować, skakać, uwićć się.
- Gilet, *m.* załóżka bez rękawów, *f.*
- Gilla, *s. m.* *we farmacyi* womit ze soli białej koperwasowej.
- Gille, *m.* sieć pewna, *f.*
- Gillerie, *s. f.* prostota, głupstwo.
- Gilles, *m.* Idzy, *imie.*
- Gimblette, *f.* płacek okrągły, *m.*
- Gindre, *s. m.* piekarczyk starszy.
- Gingas, *s. m.* płótno w kostkę tkane z błękitnych i białych nici na materace etc.
- Gingembre, *m.* imbir, *m.*
- Gingeole, *s. f.* miejsce na galerze gdzie jest kompas.
- Ginglyme, *s. m.* *w anatomii* spojenie, złożenie dwóch kości.
- Gingrine, *s. f.* rodzaj piszczałki u dawnych.
- Ginguer, *v. n.* bić kogo nogami.
- Ginguet, *ette, a.* podły, pośledni.
- Ginguet, *m.* wino nietęgic, podłe, *n.*
- Giogue, ou Gioghis, *s. m.* Fakirowie Indyjscy, nago chodzący, co się niesłychanie dręczą.
- Giore, *m. fam.* żyd, *m.* żydówka, *f.* ze żyda i z nowowierki, albo przeciwnie spłodzony, pochodzący.
- Gipou, *s. m.* szcztotka z frędzlami, którą szewc skóry nawaszcz.
- Giraffe, *f.* wielbłądorys, *m.*
- Girande, *f.* gatunek fontan sztucznych, *f.* feierwerk, *m.*
- Girandole, *f.* lichtarz z prętami, strój dyamentowy etc., *m.* koło z rac, *n.*
- Girasol, *m.* kamień gatunku opalowego, *m.*
- Giraimont, *s. m.* owoc Indyjski nakształt tykwy.
- Girelle, *s. f.* wierzch kręgu garncarskiego.
- Girofle, Girofle, *m.* albo clou de —, gwoździć (do potraw).
- Giroflée, *f.* lewkonia, *f.*
- Girofler, *m.* macica gwoździkowa, *f.*
- Giron, *m.* łono, *fig.* rentrer au giron de l'Eglise, powrócić na łono kościoła św. — *warchit.* szerokość stopnia wschodowego, *w herbach* rodzaj trójkąta którego podstawa jest połową szerokości tarczy, a wierzch znajduje się w iey szrodku.
- Gironné, *par. p. et adj.* *w herbach* z ośmiu sztuk złożony.
- Girouner, *v. a.* u złotników nadadź okrągłość robocie złotniczej.
- Girouette, *f.* chorągiewka na dachu etc., *fig.* osoba płocha i zmienna.
- Gisant, *ante, a.* chorobą złożony, leżący.
- Gisement, *s. m.* położenie przy morza i gór nadmorskich, *w mineralogii* miejsce gdzie się minerały znajdują.
- Gît, *leży, odpoczywa,* (*v. Gésir.*)
- Gite, *m.* uocleg, *m.* legowisko, łożysko, spodek od ćwierci wołowej zadanej, — kamień spodni młyński.
- Gites, *pl.* balki prostopadłe do

- wału bateryjnego na ziemi leżące, na których platforma czyli posadzka z tarcic pod działa i moździerze kładziona bywa.
- Giter, *v. n. fam.* nocować, nocleg mieć.
- Givre, *m.* śrzon, *m.* szadz, *f.*
- Glabre, *adj. m. et f. w botanice o gałęziach i liściach* gładki, bez żadnej kosmaczyny i szczególnych wyrostków.
- Glace, *f.* lód, *m.* szkło do zwierciadeł, okien karetowych, *n.* tafla, plamka na dyamencie, *f. fig.* oziębłość, lodowatość, *f.*
- Glacé, *ée, p. et a.* zmarzły, polerowany, gładki.
- Glacer, *v. a. w lód obrócić, zmarzłem czynić, oziębiać, lodowacić, — n. et se —, r.* marznąć, lodowacić, scinać się.
- Glacerie, *f.* sztuka robienia szkła do zwierciadeł, *f.*
- Glacéux, *euse, a.* ciemny, mglisty, niejasny (o kamieniach drogich).
- Glacial, *ale, a.* lodowaty, zmarzły.
- Glacière, *f.* lodownia, *f.* izba bardzo zimna, *f.*
- Glacieres, *m. pl.* góry lodowate, *f. pl.*
- Glacis, *m.* pochodzistość, spadzistość, *f.*
- Glaçon, *m.* krawiec lodu, *f.* sopel, *m.*
- Gladiateur, *m.* szermierz, zapasnik, *f.*
- Gladié, *ée, adj. w botanice o liściach* mieczykowy, na kształt miecza z boków ostrego.
- Glaieul, *m.* mieczyk, *m.* (ziele).
- Glaire, *f.* klejowata materya, ślamowatość, smarkociny, *f. pl.* biały kołacz, *n.*
- Glairer, *v. a.* białkiem coś pomazać, posmarować.
- Glairéux, *euse, a.* klejowaty, lepki, ślamowaty.
- Glaise, *f.* glina biała, *f.*
- Glaiser, *v. a.* gliną ob-, zalepić.
- Glaiseux, *euse, a.* gliniasty.
- Glaisière, *f.* doły gdzie glinę kopią, *m. pl.*
- Glaive, *m.* miecz, *m.*
- Glama, ou Lhama, *s. m.* Lama, zwierzę ssące Peruwiańskie podobne z użytku swego i przymiotów do wielbłąda.
- Glanage, *m.* zbieranie kłosów, pokłosie, *n.*
- Gland, *m.* żołędź, *f.*
- Glande, *m.* gruczoł, *m.*
- Glandé, *ée, a.* ociekły, napuchły od gruczołów (o koniach)
- Glandée, *f.* zbieranie żołędzi, *n.* żer żołędziowy, *m.*
- Glandule, *f.* gruczołek, *m.*
- Glanduleux, *euse, a.* gruczołowaty.
- Glane, *f.* pokłosie, *a.* snopek kłosów, rząd, pęk (gruszek etc.), wieniec cebul, *m.*
- Glaner, *v. a. et n.* pokłosić, kłosa zbierać, zbierać.
- Glaneur, *m. euse, f.* zbieracz kłosów, *m.*
- Glanis, *m.* sum, *m.* (ryba).
- Glaure, *f.* zbieranie kłosów, pokłosie, *n.*
- Glapis, *v. n.* szczekać, skowyczeć, krzyżeć.
- Glapisant, *ante, a.* skowyczący, szczekający, krzyżący.
- Glapissement, *m.* szczekanie, skowytanie, *n.* krzyk, *m.*
- Glas, *m.* dzwonięcie umarłemu, *n.*
- Glas-cord, *s. m.* instrument muzyczny wynalazku *Franklina* do klawikordu podobny, w którym, zamiast strun metalowych, szklane znajdują się pasy.
- Glaucome, *m.* choroba oczu, zmiana humoru kryształowego w kolor zielony ciemny.
- Glaucque, *adj. w botanice* mówią o kolorze zielono niebieskawym.
- Glebe, *f. w chemii* bryła ziemi maiała w sobie kruszec albo minerał. — grunty dziedziczne maigności, — serfs de la glebe, poddani którzy nie mogą opuścić ziemi do której są przywiązani.
- Glène, *s. f. w anatomii* włęśność, wydrążenie kości, do którego inna kość wpada.
- Glette, *v. Litharge.*

Glencomètre, *s. m.* narzędzie do mierzenia siły moszczu winnego.
 Gline, *s. f. u rybaków* kosz pokryty do którego rybę złowioną puszczają.
 Glissade, *f.* poślizwienie się, *n.*
 Glissant, *ante, a.* śliski.
 Glisser, *v. n.* pośliznąć się, ślizgać się, wysliznąć się, *fig.* (*sur qc.*) dotknąć, natrać, namienić, — *a.* (*qc. dans*) wemknąć, wtknąć, wścibić, wtrącić, napoić, wrazić, — *r.* wkradać się.
 Glissoire, *f.* ślizgawka, *f.*
 Globe, *m.* kula, gałka, *f.*
 Globule, *m.* gałeczka, kulka, *f.*
 Globuleux, *euse, a.* z gałeczek złożony.
 Globulicornes, *s. m. pl.* rodzaj owadu motylowego czyli łuskoskrzydłowego, do którego motyle należą.
 Gloire, *f.* sława, cześć, chwała, wspaniałość, świetność, *f.*
 Glomé, Glomerule, Conglomeré, *é, e, adj. w botanice o kwiatach* kupkowy, z kupek złożony.
 Gloméride, *s. m.* rodzaj owadów bezskrzydłowych, ciała owalne mającego, w kulkę zwiiniącego się.
 Gloriette, *s. f.* letnie mieszkanie, — gabinet najwyższy w domu, — gabinet; albo pawilon na wsi, — komórka za piecem piekarskim.
 Glorieusement, *adv.* chwalebnie, sławnie.
 Glorieux, *euse, a.* sławny, chwalebny, uwielbiony, wielebny, dumny, pyszny.
 Glorification, *f.* uwielbienie, *n.*
 Glorifier, *v. a.* uwielbić, wielbić, wychwalać, se —, *r.* (*de qc.*) chlubić się, chełpić się, szczyścić się czém.
 Gloriolle, *s. f.* mała sława, — reputacja na słabych oparta zasadach, — duma, pycha niewczesna.
 Glose, *f.* wykład, *m.* tłumaczenie, *n.* przypis, *m.*

Gloser, *v. a. et n.* tłumaczyć, wykładać, przypisy do czego pisać, *fig.* nicować, krytykować co.
 Gloseur, *m.* euse, *f.* ganiiciel, krytyk, *m.*
 Glossaire, *m.* słownik, zbiór wykładów podług abecadła ułożony, *m.*
 Glossalgie, *s. f. w medyc.* ból w języku.
 Glossateur, wykładacz, *m.*
 Glossatoche, *s. m.* instrument chirurgiczny do zniżenia i osadzenia na miejscu języka.
 Glossocome, *s. m.* instrument chirurgiczny do złamanych albo wywinionych kości.
 Glossographe, *s. m.* autor o rozmaitych językach piszący, nauką języków trudniący się.
 Glossographie, *s. f.* nauka języków, w anatomii opisanie języka.
 Glossoide, *s. f.* kamień w kształcie języka ludzkiego.
 Glossologie, *s. f. w medyc.* rozprawa o języku.
 Glosso-palatin, *s. m. pl. w anatomii* dwa muszkuły od podniebienia do języka idące.
 Glossopètres, *s. m. pl.* rybce zęby skamiennałe.
 Glosso-pharyngiens, *adj. et m. pl. w anatomii* dwa muszkuły od uścia krtani do języka idące.
 Glosso-staphylins, *s. m. pl.* dwa muszkuły do języka i czopka, czyli błony przy uściu krtani należące.
 Glosotomie, *s. m. w anatomii* dyssekcja języka.
 Glotte, *s. f.* dziurka głosowa w krtani, co czopkiem jest nakryta.
 Glouglou, *m.* bełkotanie (napoit z fiaszy ciasney ciekącego), *n.*
 Glouglouter, Glougloter, *n.* bełkotać.
 Glousser, *v. n.* kwokać.
 Glouteron, *v.* Bardane.
 Glouton, *onne, a.* żarłoczny, obżarty, — *m.* żarłok, obżarty, *m.*

- Gloutonnerie, *f.* obżarstwo, *n.*
 Glu, lep na ptaki, *m.*
 Gluant, ante, *a.* kleisty, lepki.
 Gluau, *m.* różga lepem pomazana, *f.*
 Glucine, *s. f.* w chemii glucyna, ziemia biała bez smaku, w wodzie się nie rozpuszcza, w ogniu trudno się bardzo topi, łatwo się łączy ze wszystkimi kwasami, wyjąwszy węglowy i fosforyczny, dając statecznie sole słodkie, wynaleziona p. P. *Vauquelin*.
 Gluer, *v. a.* lepem pomazać, lepkiem robić.
 Glui, *m.* słoma gruba, *f.*
 Gluten, *s. m.* w chemii istota kleista roślinna.
 Glutinant, *s. m.* w medyc. lekarstwo klejące, przytwierdzające iak klej.
 Glutinatif, *m. et a.* remède —, ściągające, gojące lekarstwo, *n.*
 Glutination, *s. f.* w medyc. spojenie, połączenie rozerwanych części.
 Glutineux, euse, *a.* kleisty, lepki.
 Glyphe, *s. m.* w architekt. laskowanie, złotkowanie do ozdoby służące.
 Glyphisodon, *s. m.* karbozab, ryba koścista, mająca ciało listkowate, zęby szerokie ostro klinowate.
 Glyptique, *s. f.* sztuka wyrzynania na drogich kamieniach.
 Glyptographie, *s. f.* znajomość sztuki wyrzynania wklęsłego i wypukłego na drogich kamieniach.
 Glyptospermes, *s. f. pl.* w botanicę rodzaj roślin których nasiona mają na sobie głębokie poprzeczne brzoźdy.
 Gnaphalium, *s. m.* kocanki, *roślina*.
 Gneiss, *s. m.* w mineralogii skała łupkowa, z miki i granitu składająca się.
 Gnome, *m.* Gnomide, *f.* duch podziemny, *m.*
 Gnomique, *a.* obfity w przestęgi, przysłówia.
 Gnomon, *m.* pręt, sżyft u kom-pasa etc., *m.*
 Gnomonique, *f.* nauka o robieniu kompasów, *f.* — *a.* do tego należąca.
 Gnosimaques, *s. m. pl.* kacerze w VII. wieku Chrześcijaństwa, co wszystkimi naukami a nawet i religią gardzili.
 Gnostiques, *s. m. pl.* kacerze szczytający się umieniem nadprzyrodzonych nauk.
 Go, tout de go, *adv. fam.* bez ogródki, bez ceremonii.
 Goazil, *s. m.* kasztelan, komendant zamku w Persyi.
 Gobbe, *f.* trucizna w czém podzruczona, *f.*
 Gobelet, *m.* kubek, *m.* (przedtém) podczastwo etc., *n.*
 Gobeleterie, *s. f.* fabryka kubków szklanych.
 Gobeletier, *s. m.* rzemieślnik co kubki robi.
 Gobelins, *s. m. pl.* sławna rękodzielnia farbowania i robienia dywanów w Paryżu, tak nazwana od założyciela swojego *Idzego Gobelina*.
 Gobelotter. *v. n.* pić, kieliszki wytrząsać.
 Gobe-mouches, *m.* muchołów, — iaszczurka na antylskich wyspach muchy łapająca, — *fig. et fam.* człowiek nie mający własnego zdania z całym światem na wszystko się zgadzający, — ten co całe życie nikczemnie fraszkami się zatrudnia.
 Gober, *v. a.* chciwie połykać, iak wypić, *fig.* łatwo czemu uwierzyć, pojąć prędko.
 Goberge, *f.* gatunek sztokfiszu, *m.*
 Goberger, (se) *v. r. fam. (de qc.)* szydzić, naśmiewać się z czego.
 Goberges, *f. pl.* dno łożka, *n.*
 Gobet, *m. fam.* kawałek, *m.*
 Gobeter, *v. a.* zalepić, zarzucić (wapnem etc.).
 Gobin, *m.* garbus, *m.*
 Goblin, *m.* strach, *m.* poczwara, *f.*
 Godailler, *v. n. fam.* pić, trąbić.
 Gode, *m.* kulik, ptak morski, *m.*
 Godelureau, *m. fam.* galant, *m.*

Godenot, *m.* laleczka kuglarska, *f. fig. fam.* straszdyło, *n.* maskara, *f.*
 Goder, *v. n.* niekształtnie się fałdować, fałdzić się.
 Godet, *m.* czaszka, *f.* kubek, *m.*
 Godiveau, *s. m.* pasztet z grzybami, cielęcina i karczochami.
 Godron, *m.* fałd okrągły, *m.*
 Godronner, *v. a.* we fałdy składać okrągłe.
 Godronnoir, *s. m.* dłoto wydrążone na końcu do wypukłej rzeźby.
 Goelette, *f.* okręt mały Angielski od 50 do 100 beczek.
 Goëmon, *m.* porost, mech morski, *m.*
 Goet ou Gouet, *s. m.* gatunek wielkich winogronów.
 Goëtie, *f.* czary pewne, *pl.*
 Goffe, *a. fam.* niezgrabny, gruby, niekształtny.
 Gogaille, *f. fam.* uczta, biesiada, *f.*
 Gogo, *f. fam.* vivre à —, hucznie i szumnie żyć.
 Goguenard, *arde, a.* grubo żartujący, niezgrabny.
 Goguenarder, *v. n.* grubo, nieprzywoicie żartować.
 Goguenarderie, *f.* żarty, figle grube, nieprzywoite, *pl.*
 Goguettes, *f. pl. fam.* wesołość, *f. figle, żarty, pl.*
 Goinrade, *f. fam.* biesiada rozpustna, *f.*
 Goinfre, *m. fam.* marnotrawca, obżerca, *m.*
 Goinfrer, *v. n. fam.* hulać, marnotrawić, marnować.
 Goinfrerie, *f. fam.* rozpusta, *f.* marnotrawstwo, *n.*
 Goitre, *m.* wole.
 Goitreux, *euse, a.* wolaty, wole mający.
 Golfe, *m.* wybrzeże, *n.* odnoga morska, *f.*
 Golliche, *s. f.* koncha morska mająca połysk perłowej macicy.
 Golgas, *m.* gatunek flaneli, *f.*
 Golile, *f.* kołnierz Hiszpański, *m.*
 Golis, *m.* drzewo 20 lat mające, *n.* drwa z tego, *pl.*

Golotschut, *s. m.* chińskie złoto w bryły odlewane.
 Gomme, *f.* żywica, — résine, gumi, guma, *f.*
 Gomme élastique, *v. Hévée.*
 Gommer, *v. a.* gumować.
 Gommeux, *euse, a.* kleiowaty, gumisty.
 Gommier, *m.* drzewo gumę wydawające, *n.*
 Gomphose, *s. f. w anatomii* osadzenie iedney kości w drugiej, iako zębów w szczęce.
 Gonagre, *s. f. w medyc.* podagra w kolanach.
 Gonalgie, *s. f.* ból w kolanach.
 Gonarque, *s. m.* gatunek kompasu słonecznego na rozmaitych powierzchniach wielokątnego ciała.
 Gond, *m.* hak, czop, *m.*
 Gondole, *f.* gondola, *f.* czółno, *n.* czarka, *f.* kubek, *m.*
 Gondolier, *m.* łodziarz, gondolnik, *m.*
 Gonfalon, Gonfanon, *s. m.* chorągiew kościelna, — chorągiew herbowa.
 Gonfalonier, Gonfanonier, *s. m.* chorąży co chorągiew kościelną w processyi nosi. —
 Gonflé, *ée, par. et adj.* nadęty, pyszny, chełpiący się.
 Gonflement, *m.* puchlina, nabrzmiałość, *f.*
 Gonfler, *v. a.* nadymać, nabrzmiałość sprawiać, — *n. se —, r. na-, o-,* puchnąć, nabrzmieć.
 Gong, *s. m.* instrument muzyczny Chiński.
 Gongom, *s. m.* instrument muzyczny Holentotów i wszystkich narodów zachodniej Afryki. —
 Gongrone, *s. f.* nabrzmiałość okrągła na szyi. —
 Gonin, *a. m. fam.* maître —, frant, flut, *m.*
 Goniomètre, *s. m.* instrument do mierzenia kątów. —
 Goniometrie, *s. f.* nauka mierzenia kątów.
 Gonne, *f.* beczka okrętowa do napoiów etc., *f.*

- Gonoide, *adj.* w *medyc.* do nasienia podobny, mówiąc o istotach w urynie znajdujących się mających podobieństwo do nasienia.
- Gonorrhée, *f.* gonorea, *f.* plynienie nasienia, *n.*
- Gor, *s. m.* drzewo na brzegach rzeki Nigru rosnące, którego owoc podobny jest do kasztanu.
- Gordien, *adj. m.* w *starożyt.* gordyyski, *Noeud gordien*, węzeł którym do dyszla było przywiązane iarżmo powozu *Gordyusza*, oycę *Midasa* króla Frygii, a który *Alexander W.* mieczem przeciął.
- Goret, *s. m.* mała świnią, — starszy towarzysz u szewca, — miotła płaska do zamiatania okrętu.
- Goreter, *v. a.* zamiatać okręt tą miotłą.
- Gorge, *f.* gardło, *n.* krtań, szyja, piersi, *f. pl.* wole u ptaków, wawóz, przechód ciasny, *m.*
- Gorgé, *éc.* a. natkany, naładowany, pełny, nabrzmiąły.
- Gorge-de-pigeon, *f.* kolor gołębi złotoszarawy, *m.*
- Gorgée, *f.* łyk, *m.* łyknienie, *n.*
- Gorger, *v. a.* natkać, napchać żołądek czém, przeladować, *fig.* przeladować, obsypać, se —, *r.* obezrzec się, obiesdzić się, natkać się.
- Gorgère, *s. f.* staroświecki kołnierz niewieści, — drzewo krzywe w galonie, albo w dziobie okrętowym.
- Gorgeret, *s. m.* instrument chirurgiczny do wydobywania kamieni z pęcherza.
- Gorgerette, *s. f.* chustka niewieścia okrywająca szyję, podpinka od czapek dzieciennych pod brodę idąca.
- Gorgerin, *s. m.* pleszek we zbroi szyję ochraniający, — szyja u kapitełi słupów doryyskich.
- Gorgoneion, *s. m.* maska sceniczna u starożytnych, wyrażająca maskary, furey i inne straszylą.
- Gorgónelle, *s. f.* gatunek płótua holenderskiego.
- Gosier, *m.* gardło, *n.* krtań, gardziel, *f.*
- Gosier (grand-), *s. m.* pelikan, ptak z torbą poddziobową.
- Gossampin, *m.* drzewo bawełnę rodzące, *n.*
- Gothique, *a.* Gocki, *fig.* staroświecki.
- Gouache, Gouasse, *f.* malowanie wodnemi farbami, *n.*
- Goudron, *m.* smoła, maź, *f.*
- Goudronner, *v. a.* osmolić, smołą osmarować.
- Gouffre, *m.* przepaść, *f.* odmęt, wir, *m.*
- Gouge, *s. f.* dłóto stolarskie do żłobkowania, nierządnicą.
- Gouger, *v. a.* u *słosarza* przewiercać dziurę dłótem.
- Gouine, *f.* najpodlejsza nierządnicą.
- Goujat, *m.* luzak, *m.*
- Goujon, *m.* kiełb, *m.* (ryba), gwóźdź, *f.* czop, *m.* dłótko wygięte, *n.*
- Goujoner, *v. a.* sztyftami, gwóźdźkami zbić, spiąć.
- Goulée, *f.* fam. kęs, *m.*
- Goulet, *m.* ciasny wiązł portu, *m.*
- Goulette, *f.* rowki na murze, na kapitelach słupowych do ścieku wody.
- Gouliafre, *a.* fam. choiwy.
- Goulot, *m.* szyja ciasna u flaszki etc., *f.*
- Goulu, ue, żarłoczny, obżarty.
- Goulu, *m.* rosomak, *m.* zwierz.
- Goupille, *f.* sztyfcik, gwóźdźik, czop, sworzeń, *m.*
- Goupiller, *v. a.* sztyfcik założyć, zasadzić, czopem zaklinić.
- Goupillon, *m.* kropidło, *n.* szcotka na trzonku do chędożenia flasz, *f.*
- Goupillonner, *v. a.* szcotką flaszę etc. wycierać, chędożyć.
- Gour, *s. m.* rów pędem wody wyryty, — iama, rozpadlina pełna wody w skale na brzegu rzeki, albo pod drzewem.
- Gourd, ourde, *a.* zdętwiały od zimna.

Gourde, *f.* korbak, *m.*
 Gourdin, *m. fam.* pałka, *f.*
 kiy, *m.*
 Gourdinier, *v. a. fam.* bić kiem,
 pałka.
 Goure, *f.* towar korzenny sła-
 szowany, *m.*
 Goureau, *m.* rodzaj fig wielkich, *f.*
 Gourenr, *m.* korzennik towary
 swe fałszujący, *m.*
 Gourgandine, *f. fam.* nierządnicą, *f.*
 Gourgane, *f.* rodzaj bobu, *m.*
 Gourgourau, *m.* gatunek materyi
 iedwabney, *f.*
 Gourlu, *s. m.* omywanie rąk zwy-
 czayne u Turków.
 Gourmade, *f.* uderzenie pięścią, *n.*
 Gourmand, *ande, a.* żarłoczny,
 obżarty.
 Gourmander, *v. a.* łaiać, fukać,
fig. — ses passions, uśmierzyć,
 przytłumić, hamować swe na-
 mętności.
 Gourmandine, *f.* rodzaj gruszek, *f.*
 Gourmandise, *f.* obżarstwo, żar-
 łośctwo, *n.*
 Gourme, *f.* zółta, choroba mło-
 dych koni, — *fig.* plugastwo, *n.*
 Gourmer, *v. a.* pięściami bić,
 podpiąć, założyć koniowi łań-
 cuszek pod brodę.
 Gourmet, *m.* znający się na winie.
 Gourmette, *f.* łańcuzek u zde-
 czki, *m.*
 Gournable, *s. m.* kołek na okrętach.
 Gournable, *v. a.* kołki wbiiać,
 kołkami spinać.
 Goussaut, ou Goussant, *s. m.*
 koń zwięzły, gruby a nizki.
 Gousse, *f.* lupina, łuszcza, łus-
 zczyna, *f.* — d'ail, *m.* cząstka
 główki czosnkowej, *f.*
 Gousset, *m.* podpasze, *n.* parko-
 ciny, *pl.* kieszonka w spo-
 duiach, *f.*
 Goustose, *adj.* w malarstwie spo-
 sób robienia lekkiego i wesołego.
 Gout, *m.* smak, gust, zapach, *m.*
 Gouter, *v. a.* kosztować, smako-
 wać, *fig.* skosztować, doznac,
 doświadczyć, potwierdzić, za-
 smakować sobie w czém, — *n.*
 podwieczorek ięszdź, podwieczor-
 ętek, *m.*

Goutte, *f.* kropla, podagra, *f.*
fam. ne —, wcale nie, nie nie.
 Gouttelette, *f. fam.* kropelka, *f.*
 Goutte-rose, *s. f.* w medyc. róża
 na twarzy, choroba.
 Goutteux, euse, *a.* podagryczny.
 Gouttière, *f.* ryna dachowa, *f.*
 rowek, *m.* wycięcie na przodzie
 xiążki, *n.*
 Gouvernail, *m.* stér, *m.*
 Gouvernance, *s. f.* rada miast nie-
 których we Flandryi.
 Gouvernante, *f.* wielkorządzący,
 małżonka wielkorządcy, ochmi-
 strzyni, gospodyni, *f.*
 Gouverne, *s. f.* u kupców infor-
 macya, reguła.
 Gouvernement, *m.* wielkorząd-
 two, gubernatorstwo, mie-
 szkanie wielkorządcy, gubern-
 niia, rządzenie, zawiadywanie,
 sprawowanie, *n.* rząd, *m.*
 Gouverner, *v. a.* rządzić, spra-
 wować, władać, zawiadywać,
 dozór mieć, *fam. (qq.)* władać
 kim, mieć kogo we swej mocy,
 se —, *v.* postępować, spravo-
 wać się.
 Gouverneur, *m.* wielkorządca,
 rządca, gubernator, guwerner,
 dozorca, *m.*
 Grabat, *m.* barłóg, *m.*
 Grabataire, *a.* chorobą do łózka
 przyciśniony.
 Grabeau, *s. m.* odrobiny, okru-
 szyny, pył od rozmaitych ko-
 rzeni etc.
 Grabuge, *m. fam.* swar, spór, *m.*
 Grâce, *f.* łaska, życzliwość, *f.*
 upodobanie, przyięcie do łaski,
 odpuszczenie kary, *n.* przyie-
 mność, *f.* wdzięk, *m.* przystoy-
 ność, *f. de* —, *ad.* proszę, Graces,
pl. dzięki, *pl.*
 Graciable, *adj.* odpuszczenia, przy-
 puszczenia do łaski godny.
 Gracieusement, *adv.* mile, ludo-
 przyjmiemnie, łagodnie.
 Gracieuser, *v. a. fam.* mile, łaska-
 wie przyiać, obchodzić się z kim.
 Gracuseté, *f. fam.* grzeozność, *f.*
 podarunek, *m.*
 Gracieux, euse, *a.* miły, przyie-
 mny, ludzki, łagodny, łaskawy,

Gracilité, *f.* przyjemny głos, *m.*
 Gradation, *f.* stopniowanie, *n.*
 Grade, *m.* stopień godności, *m.*
 Gradeau, *m.* ryba pewna, *f.*
 Gradin, *m.* schodki, *pl.* stopień,
m. ławki stopnisto robione, *f. pl.*
 Gradine, *s. f.* dłoto snycerskie
 ząbkowane.
 Graduation, *s. f.* podział na sto-
 pnie.
 Gradué, *m.* mający stopień uczo-
 ny w Akademii lub Uniwersy-
 tecie.
 Gradué, *éé, par. pass. et adj.*
 podzielony na stopnie czyli gra-
 dusy.
 Graduel, *elle, a.* stopnisty.
 Graduer, *v. n.* po-, dzielić na sto-
 pnie.
 Grage, *s. f.* gatunek tarki mie-
 dzianej, którą na wyspach An-
 tylskich trą *maniok* na mąkę.
 Grager, *v. a.* trzeć tą tarką *ma-
 niok* na mąkę.
 Graissement, *m.* głos chrapliwy, *m.*
 Grailler, *v. a.* trąbić trąbą myśli-
 wską.
 Grailon, *m.* niedoiadki, odłupki,
 ocinki marmurowe, *pl.*
 Grain, *m.* ziarno, ziarnko, zboże,
n. jagoda, *f.*
 Graine, *f.* ziarno, ziarnko, nasie-
 nie, *n.*
 Grainer, *v.* Grener.
 Grainier, *ère, s.* ten co rozmaite
 ziarno w małych ilościach prze-
 daie.
 Grairie, *s. f.* las spółny, spółne
 porębu używanie, — leśne, po-
 datek od lasów dla skarbu.
 Grains, *v.* Grès.
 Graisse, *f.* tłustość, *f.* sadło, *n.*
 tłustość, żyzność ziemi, *f.*
 Graisser, *v. a.* tłustością smaro-
 wać, natłuścić.
 Graisset, *m.* żaba zielona, *f.*
 Graisseux, *euse, a.* tłusty.
 Graissin, *s. m.* u rybaków piana
 na powierzchni wody ukazująca
 się w tych miejscach gdzie się
 ryba zbiera i ikrzy.
 Gramen, *m.* trawa, *f.* zielsko, *n.*
 Graminées, *a. f. pl.* trawisty, do
 trawy podobny.

Grammaire, *f.* grammatyka, *f.*
 Grammairien, *m.* grammatyk, *m.*
 Grammatical, *ale, a.* gramina-
 tyczny.
 Grammaticalement, *adv.* podług
 grammatycznych reguł.
 Grammatiste, *m.* grammatykę u-
 czący.
 Grammatite, *s. f.* kamień, którego
 kryształy okazują w złamaniach
 swoich poprzeczną linią.
 Gramme, *s. m.* nowa miara gram-
 ma, wyrównywiająca kubicznemu
centymetrowi wody.
 Granadille, *v.* Grenadille.
 Grand, *ande, a.* wielki, długi,
 wysoki, *fig.* wielki, znaczny,
 ważny, silny, mocny, wspaniały,
 szlachetny, *en grand, ad.* we
 wielkiej formie, *à la grande,*
ad. wspaniale, *grand, m.* wspan-
 iałość, wyniosłość, *f. les grands,*
 panowie wielcy.
 Grandelet, *ette, a. fam.* dosyć
 wysoki, podrosły.
 Grandement, *adv.* bardzo, hojnie,
 wspaniale.
 Grandesse, *f.* godność Senatora
 Hiszpańskiego, *f.*
 Grandeur, *f.* wielkość, wysokość,
 wspaniałość, powaga, ważność,
 waga, *f.*
 Grandir, *v. n.* rosnać, rość.
 Grandissime, *a. fam.* bardzo zna-
 czny.
 Grando, *s. m.* w *medyc.* ięczmień
 na wierzchniej powiece.
 Grand-oeuvre, *m.* kamień filozo-
 ficzny, robienie złota, *m.*
 Grange, *f.* stodoła, *f.* gumno, *n.*
 Granit, *m.* granit, kamień.
 Granitelle, *a.* granitowaty, gra-
 nitowy.
 Granivore, *adj. w hist. nat.* ziar-
 nem żyjący, karmiący się ziar-
 nem.
 Granulation, *s. f.* szrotowanie,
 obrócenie kruszcu w ziarna.
 Granuler, *v. a.* ziarnkować kruszec,
 szrotować.
 Graphie, *s. f.* opisanie, — *słowo*
to składa się *pospolicie* z *in-*
nemi słowy, np. *geographie*,
 ziemi opisanie etc.

- Graphique, *a.* wyiaśniony rysunkiem albo figurami.
- Graphoïde, *adj.* w anatomii nakształt grafki albo skazówki kończaty.
- Graphomètre, *s. m.* kątomierz, instrument mierniczy do mierzenia kątów na ziemi.
- Grappe, *f.* winne grono, *n.* korzonek iego cały, *m.*
- Grappes, *pl.* wełna na rozmaite gatunki rozdzielana małemi częściami, — kamień mający w sobie rudę żelazną.
- Grappillage, *m.* zbieranie wina pozostałego, *n.*
- Grappiller, *v. n.* et *a.* wino pozostałe zbierać, *fig. fam.* obierać co z czego, zbierać, zyskać co po kim.
- Grappilleur, *m.* zbieracz pozostałych winnych gron, *fig. fam.* obrywający co z czego.
- Grappillon, *m.* winne gronko, *n.*
- Grappin, *s. m.* kotwica o czterech hakach, — hak czworozęby do przyklamrowania się do okrętu nieprzyjacielskiego, — hak sposobny do włożania na wysokie drzewo albo skały, — gruda, *choroba końska na nogach.*
- Grappiner, *v. a.* przyklamrować się, przypinać się hakami do nieprzyjacielskich okrętów.
- Gras, *grasse, a.* tłusty, otyły, gęsty, kleisty, ciągły, lepki.
- Gras, *ad.* tłusto, gęsto, — *m.* tłustość, *f.* — de la jambe, *łytką, f.*
- Gras, de galle, *s. m.* rodzaj akacyi kolczystey na wyspie S. Dominika, *roślina.*
- Gras-double, *s. m.* flak z pierwszego żołądka przeżuwiającego bydłęcia.
- Gras-fondu, *s. m.* zapalenie wewnętrzności końskich.
- Grassement, *adv.* vivre —, żyć w dostatku, dobrym bycie, payer —, płacić wspaniale.
- Grasset, ette, *a. fam.* trochę otyły.
- Grassette, *s. f.* zankiel, *ziele.*
- Grasseyement, *m.* szeplunienie, *n.*
- Grasseyer, *v. a.* szeplunąć.
- Grasseyeur, *m. euse, f.* szeplun, *m.*
- Grassouillet, ette, *a.* trochę otyły.
- Grat, *m.* pogrzebisko kurze, *n.*
- Grateau, *s. m.* instrument złotniczy do polerowania figur, które mają być złoczone.
- Graticuler, *v.* podzielić na iednostayną liczbę kwadratów obraz albo rysunek i płótno lub papier, na którym ma być robiona kopija.
- Gratification, *f.* podarunek, dar łaskawy, *m.* nagroda, *f.* dobrodzieystwo, *n.*
- Gratifier, *v. a.* ułaskawić, odwdziżyć, obdarować.
- Gratin, *m.* przywara, *f.*
- Gratiôle, *s. f.* konitrud, *ziele.*
- Gratis, *ad.* darmo.
- Gratitude, *f.* wdzięczność, *f.*
- Gratte, *s. f.* narzędzie żelazne do wypielania indychtu, — *na okręcie graca ostra do zeskrobywania brudów mocno przylgniętych na pokładzie.*
- Gratteau, *s. m.* u mieczników narzędzie stalowe do polerowania rękoieści.
- Grate-bosse, *f.* szczoteczka z drutu, *f.*
- Gratte-bosser, *v. a.* polerować szczoteczka drutową.
- Gratte-cul, *m.* różowa jagoda, — głóg, *m.*
- Grattelle, *s. f.* świerzb, świerzbie nie ciała przemiiające.
- Gratteleux, euse, *a.* ten co ma świerzb przemiiający.
- Gratter, *v. a.* skrobać, drapać, grzebać, o-, wyskrobać, ocierać.
- Grattoir, *s. m.* skrobaczka, narzędzie do skrobania pergaminu, papieru etc.
- Grattoire, *s. f.* *v.* Ruginie.
- Gratuit, ite, *a.* dobrowolny, niezastużony.
- Gratuité, *f.* dobrowolność, łaska niezastużona, *f.*
- Gratuitement, *ad.* darmo, nie do wodnie. bez fundamentu.
- Gratuse, Gratuse, *f.* greplowiny, *pl.*
- Grau, *s. m.* u rybaków przecięcie, mały kanał wykopany w gro-

- bli oddzielaiącej stawy od morza.
- Gravater, *m.* gruz wywożący, *m.*
- Gravatif, *ive, adj.* w medyc. *douleur* —, rodzaj bolu z ociężałością połączonego.
- Gravats, *s. m. pl. v.* Gravois.
- Grave, *a.* ciężki, poważny, ważny, niski (o tonie muzycznym).
- Gravelé, *s. f.* lagier winny suszony do ługu farbierskiego, *adj.* *vendre* —, popiół z lagru winnego kalcynowanego, *chandelle* —, świeca nierówno i nieforemnie łoiem oblana.
- Graveleux, *euse, a.* piaszczysty, kamienisty, *fig. fam.* nieprzyzwyczajony, sprorny.
- Gravelle, *Gravèle, f.* kamień nerkowy, *m.* (choroba).
- Gravelure, *f. fam.* mowa nieprzyzwyczajona, sprorna, *f.*
- Gravement, *adv.* poważnie, z powagą.
- Graver, *v. a.* rznąć, rzezać, ryć, sztychować.
- Gravettes, *s. f. pl.* robaki służące za przynętę na rybę *witlunki* zwana.
- Graveur, *m.* sztycharz kopersztychowy, pieczętkarz, sztycharz, co figury na kruszcu etc. sztychuie, *m.*
- Gravier, *m.* piasek gruby, żwir.
- Gravimètre, *s. m.* we fizyce instrument do mierzenia ciężkości gatunkowej brył i płynów.
- Gravir, *v. n.* wleźć, wdrapać się, wgramolić się na co.
- Gravié, *f.* ciężar, *m.* powaga, ważność, waga, nizkość tonu muzycznego, *f.*
- Graviter, *v. n.* ciągnąć, pędzić.
- Gravoir, *s. m.* instrument do wydrążenia fugi wprawie okularowej, — *u stelmachów* rodzaj młota do ucinania i rozczepiania kręgów żelaznych.
- Gravois, *m.* gruz z gipsu, *m.*
- Gravure, *f.* rzeźba, *f.* rycie, rżnięcie, sztychowanie, *n.* sztuka sztychowania kopersztychów, *f.* kopersztych, *m.*
- Gré, *m.* wola, myśl, *f.* upodobanie, *n.* wdzięczność, *f.* dzięki, *pl.* prendre *qc. en* —, znosić, przyjąć co spokojnie, *savoir bon* —, o *mauvais* — (*à qq.*), dobrze, źle się wywdzięczyć, *de* —, *a* —, według woli zobowiązanej, podług upodobania z obu stron, *bon* —, *mal* —, czy dobrze czy źle.
- Grebe, *s. m.* nurek, ptak wodny, płatkonogi, czworopalczasty.
- Greco, *m.* *cque, f.* Grek, (*Grec*), Grecki język, *m.* Grecyzna, *f.*
- Greco, *Grecque, a.* Greci.
- Greco, *f.* Grecya, *f.*
- Gredin, *dine, a.* sknerowaty, podły, pogardliwy, — *m.* żebraczka, hultajka, *f.* rodzaj pie-sków małych, *m.*
- Gredinerie, *f.* żebractwo, ubóstwo, *n.*
- Grément, *s. m. v.* Grément.
- Gréer, *v. a.* opatrzyć okręt we wszystko cokolwiek jest potrzebne do wyścia pod żagle.
- Gresse, *m.* kancelarya, miejsce do pisania sądowe, miejskie, *f.* urząd pisarza sądowego, dochody z sąd pochodzące, *m. pl.*
- Gresse, *f.* latorośl, *f.* szczep, *m.* szczepienie, *n.*
- Gresser, *v. a.* szczepić.
- Gressier, *m.* pisarz sądowy, kancelarzyska, *m.*
- Greffoir, *m.* nożyk do szczepienia, *m.*
- Grège, *f.* soie —, iedwab surowy, *m.*
- Grégeois, *a. m.* feu —, ogień grecki, nieugaszony, *m.*
- Grégoire, *m.* Grzegorz, *imie,* gorien, *nne, a.* Gregoryjański.
- Grêle, *p.* długi i cienki, cienki, subtelny.
- Grêle, *f.* grad, *m. fig.* chmura, *f.* ięzmiień na oku, *m.*
- Grêlé, *ée, a.* gradem pobity, *fam.* dziobaty.
- Grêler, *v. i.* grad pada etc., — *a.* gradem pobić, popsuć.
- Grelet, *Gurlet ou Tétu, s. m.* gatunek młota mularskiego.
- Grelin, *s. m.* liuka, którą z brzęgu

rzuciają na okręt gdy do lądu przybija.
 Grélon, *m.* grad wielki, *m.*
 Grelot, *m.* dzwonek, *m.*
 Grelotter, *v. n. fam.* szczekać zębami, drżeć od zimna.
 Grelou, *s. m.* durszlak wielki do przepuszczania wosku, gdy go na blech w ziarna obracaia.
 Grelouage, *s. m.* obracanie wosku w ziarna.
 Grelouer, *v. a.* wosk w ziarna obracać do blechu.
 Greluchon, *m.* faworyt niewiasty, *m.*
 Grément, ou Grément, *s, m.* w maryn. wszystko co iest potrzebne do opatrzenia i uzbroienia okrętu.
 Gremial, *s. m.* tuwalnia na łonie biskupiem.
 Gremil, *m.* wróble proso, *n.*
 Grenade, *f.* granata, *f.*
 Grenadier, *m.* drzewo granatowe, *n.* grenadyer, *m.*
 Grenadière, *f.* granatnica, *f.*
 Grenadille, *f.* kwiat Bożey męki, *m.*
 Grenadin, *s. m.* mały ptaszek Afrykański z rodzaju wróblów — rodzaj pasztetu z nadziewanego drobiu.
 Grenadine, *s. f.* iedwab, z którego czarne koronki robia.
 Grenage, *m.* ziarnkowanie prochu, *m.*
 Grenaille, *f.* kruszec ziarnisty, *m.*
 Grenailleur, *v. a.* kruszec w ziarnka, ziarnisto topić, ziarnkować.
 Grenasses, *s. f. pl.* małe krople dżdżowe w chimurach iedne po drugich następujące.
 Grenat, *m.* granatek (kamień), *m.*
 Greneler, *v. a.* skórę ziarnistą wyprawiać, *v.* Grenailleur.
 Grener, *v. n.* w nasienie rość, — *a.* w ziarnka obrócić.
 Greneterie, *f.* handel zbożem, kaszą, nasieniem, *m.*
 Grenetier, *m. ière, f.* zbożem, mąką, nasieniem handlujący, faktor w żupach solnych, *m.*
 Grenetis, *m.* brzeg monety cętkowany, *m.*

Grenettes; *n. pl.* żółte ziarnka do farbowania, *n. pl.*
 Grenier, *m.* szpichlerz, *m.* gumno, poddasze, *n.* strych, *m.* — *a.* sel, skład soli, sady solne, *m. pl.*
 Grenoir, *m.* sito do ziarnkowania prochu, *n.*
 Grenouille, *f.* żaba, *f.*
 Grenouiller, *v. n. fam.* pić, hulać.
 Grenouillère, *f.* bagnisko pełne żab, *n.* żabieniec, *m.*
 Grenu, ue, *a.* ziarnisty, ziarnkowaty.
 Grèque, Grecque, *s. f. u. introl.* piłka do wyrzynania fug na grzbiecie xięgi, w które sznurki wprawione bywaia.
 Gréquer, *v. a.* piłką introligatorską na grzbiecie xięgi fugi do sznurków wyrzynać.
 Grès, *m.* gład, *m.*
 Grèse, *adj. f. v.* Grège.
 Grésil, *m.* grad drobny, *m.* krupki, *pl.*
 Grésillement, *m.* padanie gradu drobnego, *n.*
 Grésiller, *v. i.* krupki, grad drobny pada etc., — *a.* powarzyć gradem drobnym, skurczyć, se —, *r.* kruszyć się, skurczyć się,
 Grésillonner, *v. n.* świektać inko świerszcz.
 Grésoir, *s. m.* naczynie szklarskie do szyb utamywania, — puszkazłotnicza do boraxu, — puszkaw którą odrobiny ze dwóch dyamentów wzajemnie się szlifujących wpadaia.
 Gresserie, *s. f.* gład kamień, — robota iaka albo naczynie z głazu, — góry, kopalnie gdzie gład kopia.
 Grève, *f.* brzeg płaski i piaszczysty, w Paryżu plac publiczny na brzegu rzeki Sekwany, gdzie winowayców karzą, — utrapienie, męka, praca.
 Grèves, *pl.* zbroia na nogach dawnych rycerzy.
 Grever, *v. a.* ciemiężyć, uciskać, trapić, męczyć.
 Gribaune, *f.* gatunek okrętów, *m.*

Griblette, *s. f.* pas wieprzowiny do rosztu.
 Gribouillage, *m. fam.* nikezemne malowidło, pismo nieczytelne.
 Gribouillette, *f. fam.* łapanie, chwywanie, *n.*
 Gribouri, *s. m.* rodzaj owadu chrząszczego, roślinami żyjącego, u których różki są nakształt nitek.
 Grièche, *a. ortie* —, pokrzywa pstra, *f. pie* —, dzięciół pstrokaty, *m. fig. fam.* niewiasta swarliwa, *f.*
 Grief, *m.* uszczerbek, *m.* krzywda, szkoda, skarga, *f.* żalenie się o nią, *n.*
 Grief, iève, *a.* ciężki, srog, ostry.
 Grièvement, *ad.* ciężko, ostro, surowo, srogo, nie-bezpiecznie.
 Grièveté, *f.* ciężkość, srogość, wielkość wystętku etc., *f.*
 Griffade, *f.* uchwycenie szponami, pazurami, *n.* raz, *m.*
 Griffes, *f.* szpona, pazur, *m.*
 Griffes, *v. a.* szponami u-, chwycić, przjąć.
 Griffon, *m.* gryf, *m.*
 Griffonnage, *m.* bazgranina, *f.*
 Griffonner, *v. a. et n.* bazgrać, abrys zrobić, parą kreskami odrysować.
 Grignard, *s. m.* gatunek gipsu około Paryża znajdującego się.
 Grigne, *s. f.* wada kapelusza, na którym okazują się nieiakie ziarenka.
 Grignon, *m.* kromka chleba, *f.*
 Grignoter, *v. a.* gryźć kromkę chleba etc., *fig. fam.* obrywki mieć z czego.
 Grigon, *m. fam.* sknóra, skąpiec, *m.*
 Gril, *m.* roszt do pieczenia, *m.*
 Grillade, *f.* pieczenie na rosztie, mięsiwo tak pieczone, *n.*
 Grillage, *s. m.* przepuszczenie kruszcu kilkakrotnie przez ogień przed roztopieniem, — w architekturze wiązanie, krata z grubych sztuk drzewa, która na błotnistych miejscach pod fundamenty się daie.

Grille, *f.* krata, *f.* roszt, *m.*
 Griller, *v. a. et n.* na rosztie piec, piec się, osmolić, opalić, krata zastonić.
 Grillet, *s. m.* Grillette, *s. f.* mały okrągły dzwoneczek do psiej obroży, w herb. dzwoneczek u nóg sokota.
 Grillette, *ée, adj.* w herbach mający dzwonki u nóg.
 Grilloides, *s. m. pl.* rodzaj owadu świerszczowego.
 Grillon, *m.* świerszcz, *m.* szruba do szrubowania, *f.* stryczki do skrępowania palców w torturze, *m. pl.*
 Grimace, *f.* grymasy, *m. pl.* skrzywienie gęby, *n.* poduszeczka do szycia ze skrzyneczką, *f.* zmarsk niekształny, *m. fig.* zmyślanie, udawanie, *n.*
 Grimacer, *v. n.* grymasić się, grymasy robić, stroić, se —, r. wykrzywiać gębę, marszczyć się niekształtnie.
 Grimacier, *m. ière, f.* grymasnik, *m. fig.* obłudnik, *m.*
 Grimaud, *m. fam.* żok uczący się abecadła, — młokos głupi, — gotowaś, dzieciuch.
 Grime, *m. fam.* żak uczący się abecadła, — w teatrze udawanie starca komicznego.
 Grimelin, *m.* chłopczyk, chłopak, gracz skąpy, *m.*
 Grimelinage, *m.* skępstwo w graniu, *n.* obrywki, *pl.* zysk mały, *m.*
 Grimeliner, *v. n. et a.* grać skąpo, o małą stawkę, obrywki, zysk mały mieć z czego, handel mały prowadzić.
 Grimoire, *m.* książka czarnoksiężska, *f. fig.* mowa niezrozumiana, *f.*
 Grim pant, *ante, adj.* w botanice wspinający się na przyległe rzeczy, okręcający się o inne rzeczy w górę.
 Grimper, *v. n.* leźć, wleźć, wgramolić się, wdrapać się.
 Grimpereau, *m.* kowal, *m.* (ptak).
 Grimpeurs, *s. m. pl.* w historii naturalnej łązące, o ptakach

izażących, mających nogi cze-
 ropalczasze, iako kukutka etc.
 Grincement, *m.* zgrzytanie zęba-
 mi, *n.*
 Grincer, *v. a.* — les dents, zgrzy-
 tać zębami.
 Gringolé, *ée*, *adj.* w herbach
 mówiąc o rzeczach węzową
 głową zakończonych.
 Gringotter, *v. n.* świegotać,
 śpiewać, nócić sobie piosnkę.
 Gringuentaude, *f.* sople gnoiu,
m. pl.
 Gringuenotter, *v.* Gringotter.
 Grinon, *s. m.* robaczek zaskórny
 nakształt włosa, od którego
 dzieci schną i niszczeią.
 Griotte, *f.* wiśni wielkich gatun-
 nek, *f.* marmur pstrokaty, *m.*
 Griottier, *m.* wiśniowe drzewo
 tegoż gatunku, *n.*
 Grippe, *f.* *fam.* nałóg, *m.* skłon-
 ność do czego osobliwsza, *f.*
 Grippeller (se), *v. pr.* o bława-
 tach zgnieść się, zmarszczyć
 się, niegładko leżeć.
 Gripper, *v. a.* myszkować, schwy-
 cić, kraść, *se* —, *r.* mar-
 szczyć się, kurczyć się, wbić
 sobie coś w głowę.
 Grippe-sou, *m.* dochody i pro-
 wizye za kilka groszy od ta-
 lara dla kogo wybierający.
 Gris, *ise*, *a.* szary, siwy, *fig.*
fam. trochę podpiły.
 Gris, *m.* kolor szary, *m.* — de
 lin, kolor biało-czerwony, ry-
 dzawy, *m.*
 Grisaille, *s. f.* w malarstwie ry-
 sunek szarym kolorem zrobio-
 ny z dodaniem białego i czar-
 nego, — obraz szaro robiony,
 naśladowący kamienie marmu-
 rowe, — mieszanina czarnych
 i siwych włosów w peruce.
 Grisailler, *v. a.* szaro farbować,
 pomalować.
 Grisâtre, *a.* szarawy.
 Griser, *v. a.* podpić kogo.
 Griset, *m.* szczygieł młody, *m.*
 Grisette, *f.* gryzotka (materya),
 niewiasta podłego stanu, ma-
 kolągwa, *f.*
 Gris-gris, *s. m.* bożek murzynów.

Grisoller, *v. n.* śpiewanie sko-
 wronka, śpiewać iak skowronek.
 Grison, *oune*, *a.* siwy (o wło-
 sie).
 Grison, *m.* starzec ze siwą bro-
 dą, lokaj w szarych chodzący
 sukniach, *m. fam.* osieł, *m.*
 Grissonner, *v. n.* siwieć.
 Grive, *f.* drózd, *m.*
 Grivelé, *ée*, *a.* biało i siwo na-
 krapiany.
 Grivelée, *f. fam.* zysk niestuszny,
m. obrywki, *pl.*
 Griveler, *v. n. fam.* oberwać coś
 przy czym, zysk z czego mieć
 niestuszny.
 Grivelerie, *f.* obrywki, *pl.*
 Griveleur, *m.* obrywający coś etc.
 Grivois, *m.* człowiek wesóły, o-
 brotny, zuch.
 Grivoise, *f.* markietanka zucho-
 wata, *f.*
 Groat, *s. m.* moneta Angielska
 srebrna.
 Grog, *s. m.* napój z iedney czę-
 ści gorzałki albo romu i ze
 dwóch części wody złożony.
 Grogard, *m.* markot, gdérac, *m.*
 Grogne, *f. fam.* markotność, nie-
 chęć, *f.* nieukontentowanie, *n.*
 Grognement, *m.* krzäkanie, *n.*
 Grogner, *v. n.* krzakać, *fig. fam.*
 mruczeć, gdérac.
 Grogneur, *euse*, *a.* markotny,
 dziwaczny, markot, gdérac,
 dziwak, *m.*
 Grognon, *adj.* et *s.* gdérac, swar-
 liwy.
 Groin, *m.* ryy, ryiak (świni), *m.*
 Groison, *m.* glinka biała do wy-
 prawy pergaminu służąca, *f.*
 Grolle, *f. v.* Freux.
 Groma, Gruma, *s. m.* u staroż.
 drażek 20 stóp długi do mie-
 rzenia obozów.
 Gromatique, *adj.* u starożył.
 art —, nauka miernicza.
 Grommeler, *v. n. fam.* mruczeć.
 Grondable, *a.* wart wyłaniania.
 Gronde, *s. f.* trąba, waltornia.
 Grondement, *s. m.* huczenie, huk,
 łoskot głuchy.
 Gronder, *v. n.* mruczeć, gdérac.
 fukać, *fig.* huczeć, szumieć,

- mruczeć, — *a.* łaiać, gderać, fukać na kogo.
- Gronderie, *f.* łaianie, gderanie, fukanie, *n.*
- Grondeur, *euse, a.* posepny, marokotny, — *m. f.* gderacz, kłótnik, *m.*
- Gros, grosse, *a.* gruby, otyły, brzemienna, ciężarna, ciężki, wielki, znaczny, znakomity, srogie, wielki. Gros, *m.* najgrubsza, najmocniejsza, największa część, rzecz główna, *f.* grosz, skotiec, *m.* dragma, *f.* — *ad.* wiele, wysoko, *en* —, *ad.* całkiem, ogólnie, ogółem.
- Gros-bec, *s. m.* grubodziób, ptak z rodzaju wróblowego, skaczący.
- Gros-Canon, Gros-romain, Gros-texte, *s. m.* nazwiska liter, charakterów drukarskich, — *un gros fin*, frant na pozór a w rzeczy dudek, — *gros vin*, wino ciężkie, — *gros dos*, bogacz, — *faire le gros dos*, nadymać się, puszyć się, — *gros jeu*, gra wysoka o wielkie pieniądze, — *gros noir*, gatunek kamienia łupnego do dachów, — *gros bon*, miazga albo materya do grubego papieru, — *gros tems*, zawierucha, nawalność morska, — *gros lot*, los najwyższy w loteryi, *zar-tem* choroba weheryczna, — *gros cens*, czynsze od pol i gruntów, — *gros mot*, słowo sprone, niewstydlive, — *gros de jours. gros de Naples*, materye iedwabne mocniejsze od kityki.
- Groschel, *s. m.* moneta miedziana Wrocławska, czwarta część grosza srebrnego.
- Groschen, *s. m.* moneta srebrna Austryacka, trzy graycary wartująca.
- Groseille, *f.* porzeczki, *f. pl.* — verte, *agrest, m.*
- Groseillier, *m.* porzeczki, *pl.* (krzak).
- Grosil, *s. m.* butle pobite, potłuczone do hut szklanych przydatne.
- Grosse, *s. f.* dwanaście tuzinów,

- komunikacya od sądu do sądu na przymuszenie kogo do zachowania punktów w kontrakcie zawartym umieszczonych, — płaca albo procenty od summy na okręt kupiecki albo do innego handlu niebezpiecznego daney.
- Grosserie, *f.* towar żelazny prosty, handel ogólny, *m.*
- Grosses de fonte, *s. f. pl.* wielkie litery drukarskie do drukowania afiszów.
- Grossesse, *f.* brzemienność, *f.*
- Grossetto, *s. m.* moneta Wenecka 288 część dukata.
- Grosseur, *f.* grubość, wielkość, puchlina, *f.*
- Grossier, ière, *a.* gruby, podły, prosty, marchand grossier, kupiec co całkiem przedaie, *m.*
- Grossièrem, *adv.* nieobyczajnie, po pogrubiańsku.
- Grossièreté, *f.* grubość, *f.* grubiaństwo, *n.*
- Grossir, *v. a.* większym, grubym, grubszym robić, zwiększać, szerzyć, rozciągać, nadymać, — *n.* większym, grubszym się robić, grubieć, szerzyć się, rozciągać się, nadymać się, se —, *r.* większym się robić, czynić, szerzyć się.
- Grossissement, *m. z-*, powiększenie, *n.*
- Grossoyer, *v. a.* w sądach przestać komunikacyą aby kontraktownika do wypełnienia punktów w kontrakcie zawartych przymuszono.
- Grotesque, *a.* śmieszny, zabawny.
- Grotesques, *f. pl.* figury osobliwe, śmieszne, *pl.*
- Grotte, *f.* grotta, *f.*
- Grouch, Grouck, *s. m.* Piastre, *s. f.* piastr, moneta turecka 40 parasów wartująca.
- Gronéteux, *euse, adj. u ogrodników* kamienisty.
- Grougrou, *s. m.* drzewo palnawe Amerykańskie czterociałowe kolce na sobie mające.
- Grouillant, *autc, a.* rojący się.

- Grouiller, *v. n.* roić się; *fam.* ruchać się.
- Group, *s. m.* w handlu worek z monetą złotą albo srebrną przez pocztę posyłany.
- Groupe, *s. m.* w malarstwie zgromadzenie wielu rzeczy takim sposobem do siebie zbliżonych że wszystkie od razu wpadają w oko, — kupa figur.
- Groupé, *ée, part. p. et adj.* wiele rzeczy lub figur w iedno zgromadzonych, *w archit.* dwa słupy na iednej podstawie postawione.
- Gruage, *m.* sposób rąbania, przedawania etc. drew, *m.*
- Grau, *m.* gryz, *m.* kasza, krupy, *pl.* kasza owsiana, *f.* żórawie, *n.*
- Grue, *f.* żóraw, *m. fig. fam.* dudek, *m.*
- Grues, *pl.* żóraw, rodzaj windy ruchomey w żelaznych butach do przenoszenia wielkich sztuk z pieca na kowadło.
- Gruerie, Grairie, *s. f.* sądy leśnicze, — dom w którym też sądy się odbywały, — połowa drew dla króla z niektórych lasów.
- Grugeoir, *s. m.* narzędzie szklarskie, *v.* Grésoir.
- Gruger, *v. a. z-*, gryźć, pochrupać.
- Grume, *s. f.* drzewo ścięte mające na sobie korę.
- Grumeau, *m.* gruzłka, *f.* bryłka, ze krwi albo z mleka zsiadłego.
- Grumel, *s. m.* kwiaty owsiane do walenia sukna w foluszach służące.
- Grumeler, (se) *v. r.* gruzłowacieć, w gruzłki się obrócić.
- Grumeleux, *euse, a.* gruzłowaty, sękaty.
- Gruon, *m.* żórawię, *n.*
- Gruyer, *ère, v.* faucon —, gatunek sokoła, *m.*
- Gruyer, *m.* sędzia leśniczy, *m.* — *a.* Seigneur —, pan leuny z lasów dań pewną wybierający, *m.*
- Gruyère, *m.* gatunek sérów Szwajcarskich, *m.*
- Gryphite, *s. f.* rodzaj końchy kopalney, do łodzi podobney.
- Grypose, *s. f.* w medyc. zakrzywienie paznogciów.
- Guan, *s. m.* czubotka, ptak południowey Ameryki, podobny do indyka z czubem na głowie.
- Guairo, *s. m.* pokrzyk myśliwy na spuszczenie sokoła, gdy kurapatwy wlatują.
- Guao, *s. m.* drzewo amerykańskie wewnątrz zielone, nasycone sokiem kaustycznym, na łózka bardzo przydatne, bo owady odpędza i niszczy.
- Gué, *m.* bród, *m.*
- Guéable, *a.* brodzisty, bród mający.
- Guèbres, *s. m. pl. v.* Gaures.
- Guède, *f.* farbownik, *m. ziele.*
- Guèder, *v. a.* tymże farbować.
- Guéer, *v. a.* wy-, płókać, wyszastać, pławić.
- Gueldre, Gu Idille, Guildive, *s. f.* u rybaków przynęta z małych ryb, lub gotowanego rybiego mięsa.
- Guelfes, *s. m. pl.* Gwelfowie, stronnicy Papieżcy w XII. XIII. i XIV. wieku, przeciwnicy Gibelinczyków stronników Cesarza, *v.* Gibelins.
- Guenille, *f.* łachman, gałgau, drobiazg, *m.*
- Guenillon, *m.* płatek, gałganek, *m.*
- Guenipe, *f.* obrzydła niewiasta, nierządnicza.
- Guenon, *f.* małpa samica, *f.* szpetna niewiasta, — skązonych obyczaiów kobieta.
- Guenuche, *f.* małpeczka samica, *f. fig. fam.* niewiasta szpetna bardzo wystrojona.
- Guèpe, *f.* osa, *f.*
- Guèpier, *m.* gniazdo os, *n.* dzięciół, co się karmi osami i pszczołami, *m.*
- Guerdon, *m.* nagroda, *f.*
- Guère, guères, *ad.* mało, rzadko, nie bardzo, nie często, trudno, nie łatwo.
- Gueret, *m.* ugó, *m.*
- Guéridon, *m.* podstawka do lichtarza, *f.*

- Guérir, *v. a.* leczyć, goić, — *n.* (*de*);
u-, wyzdrowieć, wyleczyć się,
se —, *r.* goić się, leczyć się.
- Guérison, *f.* wyzdrowienie, le-
czenie, goienie, *n.* leki, *pl.*
- Guérissable, *a.* mogący być u-
leczony.
- Guérite, *f.* budka dla sztyldwa-
cha, strażnica, szylderhaus,
m. altanka, *f.*
- Guerlande, *s. f.* drewno grube
obłóczyste w sztabie okrętowej.
- Guerlin, *s. m.* lina do przyciągnię-
cia nawy ku lądowi.
- Guernon, *m.* wąsy, *pl.*
- Guerre, *f.* wojna, walka, *f.* spór,
niepokój, *m.*
- Guerrier, *ière, a.* do wojny na-
leżący, wojenny, — *exploits* —,
actions —, czyny wojenne, —
peuple —, lud wojenny do woj-
ny sposobny, bitny, waleczny.
- Guerrier, *m. ière, f.* wojownik,
bohater, *m.*
- Guerroyer, *v. n.* woiwać.
- Guet, *m.* straż, warta nocna, *f.* — *a-*
pens, m. czatowanie, dybanie,
n. fig. podejście, *n. de* — *a-*
pens, ad. sztuką, podejściem.
- Guêtre, *f.* tytułcianki, nagolenice,
kamasze, *pl.*
- Guêtrer, *v. a.* włożyć nagoleni-
ce, kamasze na nogi.
- Guêtron, *s. m.* zastrzałek cie-
sielski.
- Guetter, *v. a.* czatować, dybać,
czuwać.
- Guetteur, *m.* dybacz, czuwacz, *m.*
- Guenlard, *s. m.* krzykacz, pa-
placz, człowiek mający nałog
gadania wiele igłoności, — *cheval*
—, koń twardousty, pysk o-
twierający.
- Guéule, *f.* paszczeka, *f.* pysk, *m.*
uścicie, *n.* gęba, *f.* otwór
dżbana etc., *m.*
- Guéulé, *f. fam.* gęba pełna
czego, *f.*
- Guéulés, *pl. fig.* słowa sprośne,
plugawe, *n. pl.*
- Guéuler, *v. n. fam.* szkalować,
wyuzdanym mówić językiem.
- Gueussaille, *f. fam.* hultajstwo,
n. chałastra, *f.*
- Gueussaller, *v. a.* żebrać.
- Gueusant, *aute, a.* żebrzący.
- Gueuse, *s. f.* żelazo topione ale
nieoczyszczzone, — forma w pia-
sku wilgotnym zrobiona na-
przeciwko pieca hutniczego, do
którey topiony materiał wy-
lewaia, — gatunek podłych
koronek, — nierządnic.
- Gueuser, *v. n.* żebrać.
- Gueuserie, *f.* ubóstwo, nędza,
żebractwo, *n.* żebranina, *f.*
fig. fam. rzecz licha, *f.*
- Gueusette, *s. f.* skorupa u szewca
do szwarcu.
- Gueux, *euse, a.* ubogi, chudo-
buy, — *m. f.* żebrak, *m.* —
aczka, hultajka, *f.*
- Guhr, *s. m. w mineralogii* zie-
mie rozsypane się nasycone
mineralnemi istotami.
- Gui, *m.* iemiola, *f. roślina.*
- Guichet, *m.* fółka, *f.* okienko,
n. drzwiczki, drzwi u szafy,
pl. okiennica, *f.*
- Guichetier, *m.* odźwierny wię-
zienia, *m.*
- Guide, *m.* przewodnik, wódz, *m.*
- Guide, *f.* droga, *f.* przewodnik
m. (o książce), wodze, lice, *pl.*
- Guideau, *s. m.* sieć rybia do
zastawienia uścicia rzeki. —
- Guider, *v. a.* prowadzić, wieść,
drogę okazywać.
- Guidon, *m.* chorągiew, *f.* cho-
raży u niektórych regimen-
tów, *m.*
- Guignard, *s. m.* sniegułek, snie-
żniczek, *ptak.*
- Guignanx, *s. m. pl. v.* Guigneaux.
- Guigne, *s. f.* gatunek wiśni
słodkiej hiszpańskiej.
- Guigneaux, *s. m. pl. u cieśli*
wiązanie na dachu około dziury
do przeprowadzenia komina.
- Guigner, *v. a. et n.* zezem pa-
trzyć.
- Guignier, *m.* wiśń słodka, *f.*
(drzewo).
- Guignole, *s. f.* poprzeczką dre-
wniana podziurawiona do za-
wieszenia wałek mincarskich.
- Guignon, *m. fam.* nieszczęście,
n. (osobl. w grze).

- Guilboquet, *s. m.* instrument stolarski do oznaczania równoległych linii na deskach.
- Guildive, *f.* wódka z cukru, palona, *f.*
- Guilée, *f.* dészczyk przechodzący, *m.*
- Guillage, *m.* wyrabianie się sztmienie piwa młodego w beczkach, *n.*
- Guillaume, *m.* rodzaj hebla stolarskiego, — Wilhelm imię.
- Guilledu, *m.* wałach Angielski, *m.*
- Guilledou, *m. fam.* courir le —, biegać, latać w nocy po zamtuzach.
- Guillemets, *s. m. pl.* w drukarni następuy znak (,) którym wiersze cytacyi na marginesie znaczone bywają.
- Guiller, *v. n.* szumieć, wybuchać z beczki (o piwie).
- Guilleret, *ette, a.* żywy, żwawy, wesoły.
- Guilléri, *m.* świergotanie wróblów, *n.*
- Guillocher, *v. a.* wyrabiać siatkę na czém, iako na tabakierce, etc.
- Guillochis, *s. m.* ozdoby z linieek przeplatanych i sztrychów, siatkowane wyrzynanie.
- Guimauve, *f.* śláz wielki leśny, *m.*
- Guimauux, *m. pl.* łąki, które dwa razy co rok koszą, *f.*
- Guimbarde, *f.* wóz do wożenia ciężarów, *m.* drumla, *f.*
- Guimberge, *s. f.* ozdoby, rzeźby na sklepieniach.
- Guitape, *s. f.* welon u mniszek na piersi spadający.
- Guimper, (se) *v. r. fam.* mniszką zostać, w zakon paniński wstąpić.
- Guimple, *s. m.* cło od soli w niektórych mieyscach we Francyi.
- Guindage, *m.* ciągnięcie, windowanie w górę, *n.* liny do tego, *pl.* zapłata od tego, *f.*
- Guindal, Guindas, *m.* winda, *f.* kafar, *m.*
- Guinde, *f.* Guindeau, *m. vid.* Guindal.
- Guindé, *ée, p. et n.* wciągnięny, wwindowany w górę, *fig.* nadęty, wyniosły.
- Guinder, *v. a.* w górę, do góry ciągnąć, windować, se —, *r. fig.* wzieść, wznieść się, wzbiąć się.
- Guindule, *f.* winda, *f.* kafar, *m.*
- Guindre, *m.* szpulka do iedwabiu, *f.*
- Guinée, *f.* gwinea, *f.* (moneta Angielska).
- Guingois, *m.* rzecz krzywa, nieprosta, niekształtna, *f. de —, ad.* krzywo, nieprosto, na bakier.
- Guinguette, *f.* karczma, *f. fig. fam.* domek, *m.* chatupka, *f.*
- Guinguettes, *pl.* płótno malowane Normandzkie.
- Guinguin, *s. m.* u stolarza tafla mała do podłogi.
- Guipé, *s. m.* hastowanie na koronkach.
- Guiper, *v. a.* okręcić co iedwabiem, złotem albo srebrem nitkowém.
- Guipoir, *s. m.* instrument pasamanników do okręcenia czego nitką.
- Guipon, *s. m.* płachta na kiuu, służąca zamesznikom do wrzucania skór w wapno, *w maryn.* wielka szczotka do nasmalania i smarowania tłustością szpar i dna okrętowego.
- Guipure, *s. f.* gatunek koronek z iedwabiu kręconego, — sznurek albo wstęgą przewleczona przez co.
- Guirantingua, *s. m.* gatunek żorawia brezylijskiego.
- Guirapanga, *s. m.* ptak brezylijski biały, głos miły mający.
- Guirlande, *m.* wieniec z kwiatów uwity, *m.* wieńce, *pl.*
- Guirlander, *v. a.* ozdobić wieńcem, koronować.
- Guisarme, *f.* topór dwusieczny, *m.*
- Guise, *f.* zwyczaj, obyczaj, *m.* en — de, iako na kształt.
- Guitare, *f.* cytra, *f.*
- Guitariser, *v. n.* grać na cytrze.
- Guitran, *m.* gatunek smoły do osmalania okrętów, *f.*
- Guldiner ou Demi-écu de convention, *s. m.* złoty niemiecki, moneta srebrna.

- Gulpe, *s. m. w herbach* ckrągła figura purpurowa.
- Gumene, *s. f. w herbach* lina kotwiczna, *w maryn.* kordele, wszystkie liny wielkie na okrętach.
- Gustatif, *m. albo a. nerf* —, żyłka, do smaku służąca, *f.*
- Gustation, *s. f.* smakowanie, kosztowanie.
- Guttiers, Guttifères, *s. m. pl. w botanice* rodzaje roślin cudzoziemskich żywicznych, które nacięte wydają z siebie różnego rodzaju gummy i żywice.
- Guttural, *ale, a.* gardłowy, z gardła wychodzący.
- Gylongs, *s. m. pl.* kapłani Tybetańscy przy wielkim Lamie.
- Gymnase, *s. m.* gimnazjum, miejsce, gdzie Grecy odbywali rozmaite ćwiczenia ciała.
- Gymnasiarque, *s. m.* naczelnik gimnazjum.
- Gymnaste, *s. m.* urzędnik gimnazjum do kształcenia zapasników.
- Gymnasterion, *s. m.* miejsce w gimnazjum, gdzie szaty składano idąc do kąpieli lub innych ćwiczeń.
- Gymnastique, *s. m.* sztuka ćwiczenia ciała, nauka zapasnicza, zapasnictwo, — *adj.* do ćwiczeń ciała należący, gimnastyczny.
- Gymnetre, *s. m.* listwica, ryba z rodzaju wstęgowatych.
- Gymnique, *adj.* jeux —, igrzyska publiczne, w których zapasnicy bez odzienia walczyli.
- Gymnomurène, *s. m.* węgornik, ryba z rodzaju węzowatych.
- Gymnopédie, *s. f.* taniec religijny Lacedemoński.
- Gymnopomes, *s. m. pl.* liczny rząd ryb skrzelowatych, brzochołtetwych, mających skrzelałki i kościste promienie.
- Gymnosophistes, *s. m. pl.* Gymnosofisci, dawni filozofowie Indyjscy.
- Gymnospermie, *s. f. w botanice* rośliny mające ziarna nasienne bez wszelkiego okrycia, tak, że zawsze widziane bydź mogą.
- Gymnote, *s. m.* dręt wik, ryba z rodzaju węzowatych, kościstych, skrzelowatych, brzochołtetwych mających ciało długie wysmukłe
- Gynandrie, *s. f. w botanice* gromada XX. roślin według układu *Linneusza*, wktórej nitki pyłkowe ze słupkami przerosłe, albo na miejscu słupków stojące.
- Gynanthrope, *s. f.* hermafrodyt, bardziej do niewiasty niż do mężczyzny zbliżony.
- Gynécée, *f. dom*, gdzie przędą, *m.*
- Gynéciaire, *m. et f.* w domu takim przędący.
- Gynécocratie, *f.* królowey rząd, *m. pl.* państwo, gdzie biłogłowa panuje, *n. — tique*, od królowych władny.
- Gynécomanie, *s. f.* zbyteczna miłość niewiast.
- Gynéconome, *s. m.* urzędnik w Atenach czuwający nad obyczajami niewiast.
- Gynide, *s. m.* hermafrodyt, ohołciowy.
- Gynologie, *s. f.* nauka, rozprawa o niewieście.
- Gypaète, *s. m. v.* Griffon. —
- Gypse, *m.* gips, *m.*
- Gypseux, *euse, n.* gipsowaty.
- Gyrin, *s. m.* rodzaj owadu chrząszczowego na powierzchni wód kręcącego się.
- Gyromancie, *f.* wieszczba z okrągów, *f.*
- Gyrovagues, *s. m. pl.* zakonnicy nie mający stałego siedliska, od klasztoru do klasztoru wędrujący.

H.

Słowa, w których litera początkowa H wymawia się, są tym znakiem † oznaczone.

†Ha! i. a! ach! hey! ey!

Habascou, *s. m.* roślina amerykańska urynek pędząca.

Habe, *s. m.* ubiór Arabski z kamlotu w pasy.

Habeas-Corpus, *s. m.* prawo Angielskie pozwalające uwolnić więźnia za poręką.

Habile, *a.* sposobny, sprawny, ćwiczony, biegły, uczony.

Habilement, *adv.* zręcznie, biegle, sprawnie.

Habilitété, *f.* sposobność, sprawność, biegłość w czém, *f.*

Habilissime, *a. fam.* bardzo sposobny, biegły etc.

Habilitation, *s. f.* w sądach sposobność, prawo do czego, wyście z opieki, prawo władania samym sobą.

Habilitété, *s. f.* sposobność, prawo do osiągnięcia sukcesyi, etc.

Habilter, *v. a.* sposobnym kogo do czego czynić.

Habillage, *m.* przy-, oprawienie zwierzy, ptaka, *n.*

Habillé, *ée, part.* ubrany, odziany, ustrojony.

Habillement, *m.* odzież, *f.* ubiór, *m.* odzienie, *n.*

Habiller, *v. a.* ubierać, przy-, odziewać, stroić, leżeć dobrze,

źle (o sukniach), suknie robić, przy-, wyprawić ptaka,

fig. przyozdobić, ustroić co czém, *s' —, r.* ubrać się, wdziać,

stroić się, nosić się dobrze etc.

Habileur, *s. m.* rzemieślnik skóry wyprawiający, garbarz.

Habit, *m.* ubiór, *m.* suknia, odzież, *f.*

Habitable, *a.* mieszkalny.

Habitacle, *s. m.* mieszkanie — gabinecik okrętowy do kompasu, zegara i ognia.

Habitant, *ante, a.* mieszkający, — *m. f.* obywatel, mieszkaniec, *m.*

Habitation, *f.* mieszkanie, *n.* osada, *f.*

Habiter, *v. a. n.* mieszkać gdzie — *n.* z niewiastą spółkować obcować.

Habituou, *f.* urząd wijkarego xiędza, *m.*

Habitude, *f.* zwyczaj, nałóg, *m.* obchodzenie się z kim, *n.* ściśła przyjaźń, *f.* — du corps, postanowienie, ułożenie ciała, *n.*

Habitué, *m.* wikary, pomocnik duchowny, *m.*

Habitué, *ée, p. et a. (à qc.)* przyzwyczajony do czego.

Habituel, elle, *a.* wkorzeniony.

Habituellement, *ad.* z nałogu.

Habituier, *v. a. (q. à qc.)* przyzwyczaiać kogo do czego, wprawić kogo w co, *s' —, r. (à qc.)* przyzwyczaiać się, przy-

wyknać do czego, — dans un lieu, osiedź, usadowić się gdzie,

przywyknąć do miejsca takiego.

†Habler, *v. a.* chełpić się, wychwalać się.

†Hablerie, *f.* chełpliwość, *f.*

†Hableur, *m.* euse, *f.* chluba, człowiek chełpliwy, *m.*

†Hache, *f.* siekiera, *f.* topór, *m.* — d'armes czekan, *m.*

†Hachée, *s. f.* kara hańbiąca, w której winowayca psa na sobie nosił.

†Hachées, *s. f. pl.* robaki pod liśćmi drzew ukryte, którymi deszczowniki ptaki się karmią.

†Hachemeus, *s. m. pl* w herbach fiederpusze, kity, pióra strusie związane, powiewające. —

†Hacher, *v. a.* po-, siekać, rąbać, na kawałki potłuc.

†Hachereau, *m.* siekierka, *f.* toporek, *m.*

†Hachette, *f.* siekierka młotkowata, *f.*

†Hachis, *m.* siekanka, *f.* bigos, *m.*

†Hachoir, *m.* tablica do siekania, *f.* siekacz, *m.*

†Hachure, *s. f.* w rysunku linie,

- albo sztrychy półcienie i cienie odznaczające, — nacinania na miedzi, żelazie etc. do pozłoty.
- †Hacub, *s. m.* iarzyca ogrodowa Indyjska do lepczycy podobna.
- †Hagard, *arde, a.* dziki, pomieszany.
- Hagiographie, *s. m.* autor, pisarz żywotów świętych.
- Hagiographie, *adj.* les livres hagiographes de l'ancien testament, — księgi starego testamentu w których się ani prawo Mojżeszowe ani prorocy nie znajdują.
- Hagiographie, *s. f.* dzieła, rozprawy o piśmie świętym.
- Hagiologique, *adj.* tyczący się rzeczy świętych.
- Hagiosimandre, *s. m.* instrument żelazny u Greków zamiast dzwona używany.
- †Haha, *s. m.* otwór w murze ogrodowym z rowem zewnętrznym.
- †Haie, *f.* płot (samorodny), *m.*
- †Haillon, *m.* gałgan, łachman, *m.*
- †Haillons, *pl.* małe budy w których pracują na wierzchu kopalni kamieni łupkowych.
- †Haim, Hain, *s. m.* u rybaków haczek żelazny u wędy.
- †Haine, *f.* nienawiść, *f. en — de,* z nienawiści.
- †Haineux, *euse, a.* nienawistny.
- †Hair, *v. a.* nienawidzić, mieć w nienawiści.
- †Haire, *f.* włosienica, *f.*
- †Haireux, Héreux, *adj. m.* zimny, wilgotny.
- †Haissable, *a.* nienawistny, nienawistny.
- Hakim-bachi, *s. m.* pierwszy lekarz króla Perskiego.
- †Halage, *m.* trelowanie, ciągnięcie statku, *n.* zapłata od tego, *f.*
- Halbekopf, *s. m.* moneta srebrna niemiecka 10. krajców wartująca.
- †Halbourg, *s. m.* gatunek śledzia bardzo tłustego.
- †Halbran, *v.* Albran.
- †Hâle, *m.* upał, *m.* gorąco, ogorzenie, opalenie, *n.*
- †Hâlé, *ée, p. et n.* ogorzały (od słońca).
- †Hale-à-bord, *s. m.* w maryn. lina za pomocą której szalupa do okrętu przypływa.
- †Hale-bas, *s. m.* lina okrętowa do rey spuszczenia.
- †Halecret, *s. m.* kołnierz żelazny do zbroi.
- Haleine, *f.* dech, oddech, *m.* fig. wietrzyk, *m.* wianie, *n.* tout d'une —, fig. duszkiem, nie odpoczywając.
- †Halement, *s. m.* u cieśłów i mularzy węzeł na linie do dzwigniania ciężaru.
- Halenée, *f.* oddech śmierzdzący, *m.*
- †Halener, *v. a. fam.* czuć dech czy, poczuć.
- †Hâler, *v. a.* opalić, czernić (słońce), konopie suszyć, *se —, r.* ogorzeć od słońca.
- †Haltetant, *ante, a.* dyszący.
- †Haletement, *m.* dyszenie, *n.* dychwica, *f.*
- †Hâleter, *v. n.* dyszeć.
- †Haleur, *m.* trelownik, *m.*
- Hâles, *s. f. pl.* święta na wyspie Rodus na cześć Słońca.
- Haliutique, *adj.* tyczący się rybołostwa.
- Halin, *s. m.* u rybaków powrozy któremi sieć wyciągają.
- Halinatron, *s. m.* sól alkaliczna naturalna na starych sklepieniach i budynkach znajdujących się.
- Haliotide, *s. f.* koncha w kształcie ucha.
- Haliple, *s. m.* rodzaj owadu chrząszczowego po wodzie pływającego.
- †Hallage, *m.* targowe od towarów w przysionkach, *n.*
- †Halle, przysionek, *m.* langage des —, słowa karczemne, *n. pl.*
- †Hallebarde, *f.* halabarda, *f.*
- †Hallebardier, *m.* halabardnik, *m.*
- †Hallebreda, *m.* dragal, bilbas, *m.*
- †Halle-croq, *s. m.* kruk żelazny na dragu do wyciągania wielkiej ryby na brzeg.
- †Hallier, *m.* stróż towarów w przysionkach złożonych, kramarz, *m.* gąszcz, gęstwa, *f.*

- Hallucination, *s. f. w medycynie* choroba oczu, w której rzeczy nie takie się wydają jak byźd powinny.
- †Halo, *m.* koło iasne około słońca, zieźyca etc., *n.*
- Haloennes, *s. f. pl.* święta na cześć Bachusa i Cerery.
- Halographie, *s. f. w chemii* opisanie soli, nauka o solach.
- †Haloir, *m.* suszarnia, *f.*
- †Halot, *m.* lochy w iamacz królikowych, *pl.*
- †Halotechnie, *s. f.* część chemii o solach.
- †Halte, *f.* stanowisko (woyska), *n.* obiad, popas żołnierski na stanowisku, *m.* — *i.* stół.
- Halque, *s. m. w botanice* gatunek iałowcu wschodniego.
- Haltères, *s. f. pl.* ciężkie bryły kamienne, ołowiane etc., które Grecy w ćwiczeniach swoich używali.
- Halurgie, *s. f. v.* Halotechnie.
- †Hamac, *m.* maty zawiesziste, *pl.*
- Hamadryade, *f.* bogini drzewa, *f.*
- †Hameau, *m.* wioska, *f.*
- Haméou, *m.* węda, wędka, *f.*
- Hamée, *f.* drażek wiszorowy do chędożenia diał, *f.*
- †Hampe, *f.* laska, żerdź u wielkich księci, *f.* trzonek, *m.*
- Hamster, *s. m.* rodzaj zwierząt ssących, gryzących, mających w pysku torebki.
- †Han, *m.* karczma wielka w krajach wschodnich, *f.*
- Hanap, *m.* kufel, kielich wielki, *m.*
- †Hanche, *f.* biodro, *n.*
- †Hangar, *m.* szop do wozów, wozownia, *f.*
- †Hanneton, *s. m.* owad chrząszczowy latający, — mała fręzla nastrzępiona.
- †Hanscrit, albo lepiej Samscrit, *s. m.* Samskrycki uczony język Indyauów, *v.* Samscrit.
- †Hanse, *f.* związek hanseatycki, *m.*
- Hansématique, *adj.* hanseatyczny, mówiąc o związku handlowym niektórych miast, — Hamburg, Lubeka, Brema, Gdańsk etc., były miastami hanseatycznymi.
- †Hansière, *s. f.* lina, którą okręto do brzegu przyciągaia, albo przeciw wodzie ciągną.
- †Hanter, *v. a. et n.* obchodzić się z kim, uczęszczać dokąd, bywać gdzie często.
- †Hantise, *f. fam.* uczęszczenie, obchodzenie, obcowanie podryzane, *n.*
- Hapas, *s. m.* chleb perski.
- †Happe, *s. f.* podosek pod osią wozową, — klamra zwierająca dwa kamienie, dwie sztuki drzewa etc., — prasa ręczna stolarska.
- †Happelopin, *s. m.* pies łowczy na szarpaninę bardzo chciwy, — *fig.* łakomiec.
- †Happelourde, *f.* dyament fałszywy, *m. fig.* człowiek przystoyny ale głupi, dudek, pozor, *m.* fraszka, *f.*
- †Happer, *v. a.* chwytać, łapać, porywać.
- †Haque, *s. f. u rybaków* harengs à la haque, śledź solony na przynętę przygotowany.
- †Haquenée, *f.* iednochodnik mały, krocak, *m.*
- †Haquet, *m.* wózek do przewożenia czego, *m.*
- †Haquetier, *m.* furman takiegoż wózka, *m.*
- Har, *s. m. w Teologii Indyyskiej* druga osoba Trójcy, w dziesiątém i ostatniém wcieleniu swoim.
- †Harai, *s. m. u Turków* podatek, opłata, której podlegaią wszyscy co nie są mahometanami.
- †Haram, *s. m.* Harem, czyli mieszkanie żon i nałożnic króla Perskiego, *v.* Harem.
- †Harame, *s. m.* wielkie drzewo guminę nazwaną *Tocomacha* wydaiące.
- †Harangue, *f.* mowa, *f.*
- †Haranguer, *v. a. et n.* mówę mieć publiczną, mówić publicznie do kogo, *fig.* ustawicznie gadać, świegotać, klekotać.
- †Harangueur, *m.* mówca, *m. fig.* świegot, klekot, *m.*
- †Haras, *m.* stado koni, *n.*

- †Harasser, *v. a.* spracować, zmordować, zfatygować, zbieżać konia.
- †Harcèlement, *m.* napastowanie, drażnienie etc., *n.*
- †Harceler, *v. a.* napastować, drażnić, nagabać, napadać, naieżdzać.
- †Harde, *s. f. u zamesznika* żelazo półyrkniłowe do polerowania i wyprawiania skórek na rękawiczki.
- †Harde, *f.* stado ieleni etc., *n. sfora, f.*
- †Harder, *v. a.* ze-, sforować.
- †Harderie, *s.* żelazo ze siarką palone do szmelcowania szkła.
- †Hardes, *f. pl.* suknie, rzeczy, sprzęty czyje, *pl.*
- †Hardi, *ie, a.* odważny, śmiały, zuchwały, poufały.
- †Hardiesse, *f.* odwaga, śmiałość, poufałość, zuchwałość, *f.*
- Hardilliers, *s. m. pl.* żelaza u krosny do tkanja kobierców.
- †Hardiment, *ad.* odważnie, śmiecie, zuchwale, poufale.
- Hare, *krzyk* na psów łowczych.
- †Harem, *s. m. u Turków* Harem, mieszkanie żon i nałożnic Sułtana.
- †Hareng, *m.* śledź, *m.*
- †Harengaison, *f.* łowienie, *n.* albo połów śledzi, *m.*
- Harengère, *f.* przekupka śledzi, *f.*
- †Hargneux, *euse, a.* swarliwy, zdradliwy.
- †Haricot, *m.* rodzaj grochu Turreckiego, *m.* skopowina z rzepą, *f.*
- †Haridelle, *f.* szkapca, *f.*
- †Harle, *s. m.* tracz, ptak z rodzaju pletwonogich, listkozębnych, pływających.
- Harlequin, *v.* Arlequin.
- Harmatan, *s. m.* wiatr zimny na brzegach Gwinei szczególnie panujący.
- Harnescar, *s. m.* kara noszenia psa zdechłego przez czas nieiaki, — *v.* Hachée.
- Harmonica, *s. m.* Harmonika, instrument muzyczny z naczyń szklanych zrobiony, które się

- na żelazney osi obracaia, a grający wilgotnemi palcami po brzegach się dotyka.
- Harmonie, *f.* harmoniia, zgodność brzmienia, *f.* zgoda, iednomyślność, *f.*
- Harmonieux, *euse, a.* harmoniczny, zgodnie brzmiący, wdzięczny.
- Harmonique, *a.* harmoniczny, harmonią wydawający, harmonika, *f.*
- Harmoniste, *m.* znający się do brze na harmonii.
- Harmonomètre, *s. m. w muzyce* instrument do mierzenia stosunków harmoniczych.
- Harmophanes, *adj. m. pl. w mineralogii* kryształy, których spoienia naturalne są widoczne.
- Harmosyniens, *s. m. pl. w dawney Sparcie* urzędnicy pilnujący, ażeby mężatki nie wychodziły na ulicę bezzasłony.
- Harmotome, *s. m. w mineralogii* biały kamień, którego kryształy dzielą się w spoieniach.
- †Harnachement, *m.* włożenie szuru na konie etc., *n.* szur, rząd na konie.
- †Harnacher, *v. a.* uszurować konia, włożyć szur na konia.
- Harnescar, *s. m. v.* Harnescar.
- †Harnois, *m.* zbroia, *f.* rząd, szur, *m.*
- †Haro, *s. m.* gwałtu! — ratuycie! wołanie o ratunek.
- Harpagon, *s. m.* sknóra, skąpiec chciwy.
- †Harpaill, *m. v.* Harde.
- †Harpailler (se), *v. r. fam.* bić się, za łby się brać.
- †Harpe, *f.* harfa, *f.*
- †Harpeau, *s. m. w maryn.* kotwica o czterech łapach do zachaczenia okrętów nieprzyjacielskich.
- †Harper, *v. a.* uchwycić, porwać.
- †Harpie, *f. fig.* człowiek chciwy, łakomy, niewiasta swarliwa, *f.*
- †Harpiguer (se) *v. r. fam.* bić się, za łby się brać.
- Harpin, *s. m.* hak u rybaków i flisów.

- †Harpon, *m.* belt, dzirynt, hak ostry, *m.*
- †Harponner, *v. a.* dzirytem rzucić, — *neur*, *m.* rybak dzirytem wieloryba poławiający, *m.*
- †Hart, *f.* wić, obwiązka, *f.*
- †Hasard, *m.* przypadek, trefunek, *m.* szczęście, *n.* odwaga, *f.* hazard, *m.* niebezpieczeństwo, *n.* jeu de —, gra hazardowna, *f.* par —, *ad.* przypadkiem, trefunkiem.
- †Hasarder, *v. a.* ważyć co na co, odważyć co, wystawiać, narażać co na niebezpieczeństwo, se —, *r.* od —, ważyć się.
- †Hasardeusement, *adv.* z niebezpieczeństwem, odważnie.
- †Hasardeux, *euse*, *a.* odważny, wątpliwy, niebezpieczny.
- †Hase, *f.* zając albo królik samica, *f.*
- †Hasna, Hasné, Hazné, *s. m.* podskarbi dworu Wielkiego Sultana.
- Hasséki, *s. f.* żona Sultana, która mu syna powiła.
- Hast, *m.* arme d' —, broń każda z oszczepiskiem, *f.*
- Hastaire, *s. m.* kopynik, żołnierz kopią uzbroidony u dawnych Rzymian.
- Haste, *s. f.* proporzec do flugi albo chorągwi galerowej, — włócznia goła, kopia bez grotu iaką bogowie na starych monetach w ręku zamiast berła trzymają.
- Hasté, ée, *adj.* w botanice o liściach halabartowy.
- †Hâte, *f.* pośpiech, *m.* śpieszenie się, *n.* kwapliwość, *f.* en —, *ad.* prędko, naprędce, śpieszno, à la —, *ad.* z pośpiechem, nagle, skwapliwie.
- †Hâtelets, *s. m. pl.* mały rożenek na drobną zwierzynę, który do większego rożna przywiązują.
- †Hâtelettes, *s. f. pl.* potrawy niektóre za pomocą małych rożenków przysposobione.
- †Hâter, *v. a.* przy-, pośpieszyć, przynaglić, se —, *r.* śpieszyć się.
- †Hâteur, *s. m.* dozorca pieczy-stego w kuchni królewskiej.
- †Hâtier, *m.* wilk kuchenny, *m.*
- †Hâtif, *ive*, *a.* wczesny, rany (o owocach).
- Hativeau, *m.* owoce rychte, małgorzatkii.
- †Hâtiveté, *f.* rychłość, *f.* rane rodzenie owoców, *n.*
- †Hâture, *s. f.* klamka u zamku wewnętrznego.
- †Haubans, *s. m. pl.* w maryn. liny z obu stron maszt utrzymujące.
- †Haubaner, *v. a.* u mularzy zaczepić linę do windy dla wstrzymywania podniesionego ciężaru.
- †Haubergeon, *m.* pancierz mały, *m.*
- †Haubergier, *s. m.* pan lenności obowiązujący towarzyszyć królowi na wojnie w zbroi haubert zwany.
- †Haubert, *s. m.* pancierz, gatunek kirysa dawnego z drobnych żelaznych kołek zrobionego, który kawalerowie tylko używać mogli, — fief de —, lenność kawalerowi nadana.
- †Hausse, *f.* podstawek, podkładek, *m.* więcej podawanie, postąpienie, *n.*
- †Hausse-col, *m.* puklerzyk napierśny, *m.*
- †Haussement, *m.* podwyższenie, *n.* — d'épaules, ruszenie ramionami, *n.*
- †Hausse-pied, *s. m.* sokół na iedney nodze stojący, — siła na wilka.
- †Hausser, *v. a.* podwyższyć, podnieść, wzniesić, pomnożyć, *fig.* — les épaules, ruszyć ramionami, — *n.* rosnać, zbierać, przybierać, se —, *r.* wspinać się, podnosić się.
- †Haussoire, *s. f.* zastawa w upuszcie młyńskim.
- †Haut, haute, *a.* wysoki, wielki, górny, wyższy, głośny, wyniosły, znaczny, wspaniały, dumny, pyszny.
- †Haut, *m.* szczyt, wierzch, *m.* góra, wysokość, *f.* wzgórze, *n.*
- †Haut, *ad.* wysoko, na górze, głośno, w głos, bez ogródki, en par, *ad.* na górze, w górę, do góry,

- †Haut-à-bas, *m.* towary drobne na sprzedaż noszący.
 †Hautain, *aine, a.* dumny, pyszny.
 †Haut-bau, *m.* iurysdykcya najwyższa, *f.*
 †Hautbois, *m.* oboj, oboista, *m.*
 †Haut-bord, *s. m.* okręt o bardzo wysokim burcie.
 †Haute-contre, *s. f.* altysta, co alt gra albo śpiewa.
 †Haut-de-chausses, *m.* spodnie, portki, *pl.*
 †Hautée, *x. f.* gatunek sieci na ryby.
 †Haute-futaie, *v.* Futaie.
 †Haute-justice, *s. f.* sądy zwierzchnie, *pl.* trybunał, *m.*
 †Haute-lice, *f.* gatunek obicia, kobiercy, Haute liceur, — licier, *m.* tkacz tychże, *m.*
 †Haute-lutte, *f. fig. de-*, gwałtem.
 †Hauteinent, *ad fig.* głośno, wgłos, bez ogródki, śmieje, dumnie, iawnie, publicznie.
 Haute-paye, *f.* żółd podwyższony, ten co go bierze, *m.*
 †Haute-somme, *s. f.* wydatki nadzwyczajne w czasie żeglugi czynione.
 †Hautes-Puissances, *s. f. pl.* Holenderskie Stany, przemożni.
 †Hautesse, *f.* wysokość, — Jego Cesarska Mość, Cesarz Turecki, tytł wielkiego Sułtana.
 †Hauteur, *f.* wysokość, góra, *f.* pagórek, *m. fig.* duma, pycha, hardość, zuchwałość, odwaga, *f.*
 †Haut-fond, *s. m.* miel, miążkość morska.
 †Haut-goût, *s. m.* przysmak korzenny w potrawie.
 †Haut-justicier, *m.* sędzia zwierzchni, *m.*
 †Haut-mal, *m.* wielka choroba, *f.*
 †Haut-pendu, *s. m.* czarna osobna chmura, deszcz z wiatrem sprawująca.
 †Hauturier, *s. m.* stérnik biegly w wymierzaniu wysokości słońca i innych gwiazd.
 †Havage, *s. m. v.* Avage.
 †Havamaal, *s. m.* księgi zasad moralnych dawnych Skandynawów.
 †Havé, *a.* chudy i blade.

- †Haveneau, *m.* sieć mała na ryby, *f.*
 †Haveron, *m.* owsik, owiesek, *m.*
 †Havet, *s. m.* narzędzie żelazne krukami zakończone do robot w kopalni kamieni łupnych — *u goźtziarzy* gwoźdź z krukczkiem, kruk
 †Havir, *v. n.* opalić.
 †Havre, *m.* port, *m.*
 †Havre-sac, *m.* torba, *f.* biesagi, *pl.*
 Hayon, *s. m.* u świeczarzy wisadło do świec na kiykach ieszcze wiszących.
 Hé! i. hey! heyno! ey!
 †Heaume, *s. m.* hełm, szyszak, przyłbica.
 †Heaumerie, *s. f.* kuźnia gdzie przyłbice kują.
 †Heaumier, *s. m.* przyłbicznik, co robi przyłbice.
 Hebdomadaire, *a. o pismach co tydzień wychodzących*, tygodniowy.
 Hebdomadier, *m.* hebdomadarz klasztorny.
 Héberge, *s. f.* wysokość budynku przy ścianie sąsiedzkiej.
 Héberger, *v. a. jam.* przenocować, przyjąć kogo.
 Héberger (s'), *v. r. w archit.* tykać się ściany spólney, sąsiedzkiej.
 Hébéte, *ée, tęp*y, głupi.
 Hébichet, *s. m.* przetak, rzeszoto ze trzciny.
 Hébraïque, *adj.* hebrajski.
 Hébraïsant, *m.* uczony w języku hebrajskim.
 Hébraïsme, *m.* własność języka hebrajskiego, hebrajszczyzna, *f.*
 Hébreu, *a.* hebrajski, — *m.* język hebrajski, hebrajczyk, żyd, — *le peuple* — Żydzi pierwiastkowi pod panowaniem królów.
 Hécatésies, *s. f. pl. w starożyt.* święta na cześć Hekaty.
 Hécatombe, *f.* ofiara ze 100 bydła, *f.*
 Hécatombées, *s. f. pl.* święta greckie pierwszego miesiąca w roku na cześć Jowisza i Apollina.
 Hécatombeou, *s. m.* pierwszy miesiąc w roku u Ateńczyków.
 Hécatompédon, *s. m.* w archite-

- kturze dawney świątynia sto stóp szerokości mająca.
- Hécatomphonie, *s. f.* ofiary Meseńczyków po zabiciu stu nieprzyjaciół na wojnie.
- Hécatonstylon, *s. m. w archit.* dawney przysionek o stu kolumnach czyli słupach.
- Hectare, *s. m.* hektar, miara powierzchni sto arów zawierająca czyli 10 tysięcy metrow kwadratowych.
- Hectique, *s.* Etique.
- Hectogramme, *s. m.* hektogram, waga sto grammów zawierająca.
- Hectolitre, *s. m.* hektolir, miara objętości sto litrów zawierająca.
- Hectometre, *s. m.* hektometr, miara sto metrów zawierająca.
- Hédicée, *f.* kley, (*m.*) gumma bluszczowa, *f.*
- Hédysarum, *s. m.* sparceta, roślina.
- Hégire, *s. f.* hegira, era mahometańska, od nieczki Mahometa z Mekki licząca się.
- Hégumène, *s. m.* Iguen, przeor, przełożony w klasztorze greckim.
- Heiduque, *m.* hayduk, *m.*
- Hélas, *i. a!* ach! niestety!
- Hélépole, *s. f. u starożytn.* taran do łamania murów nieprzyjacielskich.
- Héler, *v. a. w marynarce* mówić do okrętu przez trąbę morską, — zdaleka wołać kogo po imieniu.
- Hélianthe, *s. m.* brodawnik, słonecznik, roślina.
- Hélianthème, *m.* bluszcz, *m.*
- Hélique, *adj. w astronomii* występowanie gwiazdy z promieni słonecznych albo z cieniu planety drugiego gdzie była zaćmioną i niewidomą, — coucher —, wstęp gwiazdy w słoneczne promienie, albo w cień innego planety, z oka znikając.
- Hélaques, *s. m. pl.* ofiary na cześć słońca.
- Héliastes, *s. m. pl.* urzędnicy Ateńscy w otwartém miejscu zgromadzający się.
- Hélice, *s. f.* wężownica, linia szrubowa nakształt szrubowego obwinienia, — *w anatomii* wierzchnia część ucha.
- Hélicien, *adj. w anatomii* do obvodu czyli wierzchniej części ucha należący.
- Hélichrysum, *s. m.* radostka, wrotycz włoska, ziele.
- Hélicites, *s. f. pl.* końchy kopalne w kształcie szruby.
- Hélicoïde, *adj. m. et f.* mający podobieństwo do wężownicy.
- Hélicon, *s. m.* Helikon, góra w Beocyi, — *fig.* Parnas, Muz i Apollina mieszkanie.
- Héliconien, *adj. w zoologii* papilons Héliconiens, motyle mające cztery skrzydła wąskie i bardzo przedłużone, a spodnie krótkie.
- Héliconiades, Héliconides, *s. f. pl.* Muzy na Helikonie mieszkające.
- Hélicosophie, *s. f.* sztuka wykreślenia na płaszczyźnie linii wężowniczej.
- Héliocentrique, *adj. w astronom.* punkt znajdowania się planety uważanego ze słońca, toiest gdyby oko nasze we śródku słońca znajdowało się.
- Héliocomète, *s. f.* fenomen, w którym słońce przy zachodzie podobne iest do komety z warkoczem.
- Héliognostiques, *s. m. pl.* sektarze Żydowscy czciciele słońca.
- Héliomètre, *s. m.* instrument do mierzenia średnicy słońca i planet.
- Hélioscope, *m.* luneta ze szkłem okopconém do obserwacyi słońca.
- Héliostate, *s. m.* instrument do obserwacyi słońca i innych gwiazd, które mimo ciągły ruch swój przytwierdzone nieiako w lunecie zostają.
- Héliotrope, słonecznik, ziele, — kropkanik, kamień.
- Hélix, *s. f. w anatomii v. Hélice.*
- Hellanodices, Helladoniques, *s. m. pl.* sędziowie igrzysk Olimpijskich.

- Hellènes, *s. m. pl.* Grecy do związku miast greckich należący.
- Hellénique, *adj. corps* — związek rozmaitych miast greckich, własną mających reprezentacyą.
- Hellénisme, *s. m.* wyraz, kształt mowy greckiemu językowi właściwy.
- Helléniste, *s. m. u dawnych* Żydzi Alexandryjscy, i ci, którzy greckie przejęli zwyczaje, — Grecy, którzy na żydowską przeszli wiarę, — dzisiaj uczoney, biegły w języku greckim, — pisarz używający kształtów i wyrażeń językowi greckiemu właściwych.
- Hellénistique, *adj. f.* langue — język przez Żydów i Greków używany, w którym rozumieją, że tłumaczenie Starego Testamentu 70 tłumaczyłów pisane było.
- †Heller, *s. m.* Hsler, moneta miedziana niemiecka.
- Helmintagogue, *s. et adj. w medycynie* lekarstwo na robaki.
- Helminthes, ou Helmithes, *s. m. pl. w hist. nat.* robaki nagie w ziemi i we wnętrznościach zwierząt znajdujące się, jako glisty etc.
- Helmintiques, ou Helminthiques, *s. m. pl. et adj. w medyc.* lekarstwo na robaki.
- Helmintologie, *s. f.* część historyi naturalney o robakach.
- Hélocères, *s. m. pl.* rodzaj owadu chrząszcowego z klinowatemi różkami.
- Hélope, *adj. w medyc.* fièvre — rodzaj gorączki, którey obficie towarzyszą poty, żadney nie czyniące ulgi.
- Hélops, *s. m.* rodzaj owadu chrząszcowego, w pniach się znajdującego.
- Hélose, *s. f.* przewrócenie powiek, choroba oczu.
- Hem! i. hey! słuchaj!
- Héماغogue, *s. m.* lekarstwo pobudzające czyszczenie miesięczne i krwotoki.
- Hémalopie, *s. f. w chirurgii* rozlanie się krwi w oku.
- Hémanthe, *s. f.* roślina Pirenejska, która przyłożona do skóry sprawuje, że krew z pór się wydobywa.
- Hémaphobe, *s. m.* lekarz nie odważający się przepisać krwipuszczenia.
- Hémastatique, *s. f.* część medycyny o równowadze krwi i siłę naczyń krwistych.
- Hématémèse, *s. f. w medycynie* krwisty wymiot.
- Hématite, *s. f.* krwawnik, kamień.
- Hématocèle, *s. f.* fałszywa kiła w mosznie od rozlania się krwi pochodząca.
- Hématographie, *s. f. w anatomii* opisanie krwi.
- Hématoïde, *adj. w hist. nat.* krwistego koloru.
- Hématologie, *s. f.* część medycyny o krwi.
- Hématomphalocèle, *s. f.* kiła, ruptura pępkowa krew w sobie mająca.
- Hématose, *s. f.* obrócenie się chilu w krew.
- Hématurie, *s. f. w medyc.* moczzenie się krwią.
- Héméralope, *s. m.* człowiek dotknięty chorobą oczu, w której we dnie tylko widzieć może.
- Héméralopie, *s. f. w medyc.* widzenie tylko we dnie, choroba oczu.
- Hémérobaptistes, *s. m. pl.* sektarze żydowscy, którzy się myli i kapali codziennie w każdej porze roku.
- Hémérocalle, ou Fleur d'un jour, *s. f.* lilia żółta polna ieden dzień kwitnąca.
- Hémérodrome, *s. m.* straż placów publicznych, — kurjer dzień ieden idący.
- Hémi, słowo do składu innych słów naukowych wchodzące i znaczy połowę.
- Hémicranie, *s. f. w medyc. v.* Migraine.
- Hémicycle, *s. m.* pół koła, pół okręgu, pół cyrkułu.
- Hémine, *s. f. u starożyt.* miara

szesciokorcowa, — kwarta, porcyzna wina dla każdego Bencdyktyna na stół.

Hémirole, *s. m.* proporcya dwóch ilości, z których jedna do drugiej jest jak 3 do 2.

Hémionite, *s. f.* ieleni szczaw, *roślina*.

Hemiplégie, Hémipléxie, *s. f.* w *medyc.* paraliż połowę tylko ciała dotykający.

Hémiptères, *s. f. pl.* gromada owadu świersz: zowym nazwanego, u którego zwierzchnie skrzydła połowę tylko za takie, a połowę za pokrywy poczytane być mogą.

Hémisphère, *m.* pół kuli, pół ziemi, pół nieba.

Hémisphérique, *adj.* mający kształt pół kuli.

Hémisphéroïde, *a.* figurę pół kuli mający, półokrągły, — *f.* figura półokrągła, *f.*

Hémistiche, *m.* pół wiersza, *m.*

Hémitrite, *adj. w medyc.* półtercyana, gorączka bardzo ciężka co trzy dni wracająca.

Hémitrope, *adj.* mówiąc o kryształach których połowa zda się być wywróconą.

Hémitropie, *s. f.* charakter, znamie kryształów w połowie wywróconych.

Hémocérchie, *s. m.* wylew krwi gardłem z chrópliwym łoskotem.

Hémoptique, *a.* krwią pluiący.

Hémoptisie, *f.* plwanie krwią, *n.*

Hémorragie, *f.* płynienie krwi, *n.*

Hémorroïdes, *f. pl.* hemoroidy, *pl.* krwotok przez stolec, *m.* — *dal.*, *e.*, *a.* krwotoczny.

Hémorrhôsse, *s. f.* niewiasta krwi płynienie cierpiąca, którą J. C. uzdrowił.

Hémorrhoscopie, Hémmorrhoscopie, *s. f.* obserwacye nad upuszczoną krwią czynione dla przekonania się o stanie zdrowia.

Hémorroüs, *s. m.* wąż Afrykański dwójrogi, ukąszenie jego śmiertelne płynienie krwi przez wszystkie otwory sprawuje.

Hémostasie, *s. f.* zatamowane

krążenie krwi przez zbytnią jej obfitość.

Hémostatiques, *s. et adj. m. et f.* lek:rstwo przeciw krwotokom.

Hendécagone, *s. m. et adj.* iedenastobok, figura geometryczna iedenaste boków i tyleż kątów mająca.

Héndécasyllabe, *adj. et s.* iedenastosyllabowy.

†Hennir, *v. a.* rześć.

†Hennisement, *m.* rżenie, *n.*

Henri, *m.* Henryk, *m.* Henriette, Henriette, *f.* Henryka, *f.*

Hépar, *s. m.* w dawney chemii wątroba siarki, czyli połączenie siarki z istotami alkalicznymi.

Hépatalgie, *s. f.* w *medyc.* kolka wątrobną.

Hépaté, *s. m.* ryba morska do wątroby ludzkiej podobna.

Hépatogastrique, *adj. w anatomii* do wątroby i żołądka należący.

Hépatique, *a.* wątrobný.

Hépatique, *s. f.* wątrobnik, *roślina*.

Hépatirrhée, *s. f.* w *medyc.* diarya z wątrobney choroby pochodząca.

Hépatite, ou Hépatitis, *s. f.* zapalenie wątroby, — wątrobnik, wątrobný kamień, *m.*

Hépatocèle, *s. f.* w *medyc.* kiła wątrobną, usunięcie się wątroby.

Hépatocystique, *adj. w anatomii* do wątroby i żółciowego pęcherza należący.

Hépatographie, *s. f.* w *anatomii* opisanie wątroby.

Hépatologie, *s. f.* część anatomii o wątrobie.

Hépatomphale, *s. f.* w *chirurgii* kiła wątrobną przez pępek.

Hépatoscopie, *s. f.* w *dawnych* wieszczenie z wątroby bydłat na ofierę zarzynanych.

Hépatotomie, *s. f.* dyssekcya anatomiczna wątroby

Hépiale, *s. m.* rodzaj owadu motylowego, u którego rożki niby paciorkami okrągłymi są powleczone.

- Heptacorde, *adj.* ośmiostrunny, grający się na instrumencie z ośmiu strun złożonym.
- Heptagone, *s. m. w ieometryi* siedmiokąt, figura siedm boków i tyleż kątów mająca, — *we fortyfikacyi* szaniec siedmiobasztowy.
- Heptagynie, *s. f. w botanice* rośliny których kwiaty mają siedm słupków owocowych.
- Héptameride, *s. f.* podział na siedm części, albo siódma część czego.
- Heptaméron, *s. m.* praca na siedm dni podzielona.
- Heptametre, *adj.* siedmiostopne wiersze greckie albo łacińskie.
- Heptandrie, *s. f. w botanice* gromada VII. roślin według układu *Linneusza* mająca siedm nittek pyłkowych.
- Heptangulaire, *adj. w ieometryi* siedmiokątny.
- Heptapétalée, *adj. f. w botanice* corolle —, korona siedmioliciowa.
- Héptaphylle, *adj. w botanice* Siedmiolistny.
- Heptapole, *s. f. w ieografii* okolica Egipcka siedm główniejszych miast zawierająca.
- Heptarchie, *s. f.* siedmiowładztwo, niegdyś panowanie siedmiu królów w Anglii.
- Heptateuque, *s. m.* siedm pierwszych ksiąg starego testamentu.
- Héraclée, *s. f. u starożytn.* poema, wiersz o Herkulesie.
- Héraclées, ou Héracléies, *s. f.* święta greckie na cześć Herkulesa.
- Héraclides, *s. m. pl. u starożytn.* potomkowie Herkulesa.
- Heraldique, *a.* herbowy.
- †Hérait, *m.* herold, *m.*
- Herbacée, *adj. w botanice* planety —, rośliny zielne po odkwitnieniu usychające.
- Herbage, *m.* różne zioła, *n. pl.* trawa dla bydła, *f.* pastwisko, prawo paszenia, paśne, *n.* pobór z pastwisk, *m.*
- †Herbaut, *s. m.* pies łowczy za-

- nadto zapalczywie na zdobywcz rzucający się.
- Herbe, *f.* trawa, *f.* ziele, *n.*
- Herber, *v. a.* na trawie rozłożyć i blechować.
- Herberie, *f.* blech woskowy, *m.*
- Herbette, *f.* trawka mała i cienka, *f.*
- Herbeux, euse, *a.* trawny, trawisty, zielisty.
- Herbier, *m.* zielnik, *m.* wole u bydłęcia, *n.*
- Herbière, *f.* zielniczka, *f.*
- Herbivores, *s. m. pl.* liczny rodzaj owadu chrząszczowego roślinożernego.
- Herborisation, *f.* zbieranie, szukanie ziół, *n.*
- Herboriser, *v. n.* ziół szukać, zbierać.
- Herboriste, *m. et f.* zielnik, piszący o ziołach etc., *m.*
- Herbu, *ue*, zielisty, ziół pełny.
- Herbue, *s. f.* glina ułatwiająca topienie żelaza w hutach.
- †Hercage, Hercade, Hercer, Hércœur, — *v.* Hersage.
- Hercotectonique, *s. f.* fortyfikacya nauka wznoszenia twierdz, oszańcowania obozów, etc.
- Hercule, *s. m.* Herkules, konstellacya północna ze 113 gwiazd złożona.
- Hère, *m.* gra pewna w karty, *f.* pauvre —, nieborak, goły człowiek, *m.*
- Héréditaire, *a.* dziedziczny.
- Héréditairement, *adv.* prawem dziedzictwa.
- Hérédité, *f.* dziedzictwo, prawo dziedziczne, *n.*
- Hérésiarque, *m.* arcykaccerz, arcykaccermistrz, *m.*
- Hérésie, *f.* kaccerstwo, *n.*
- Hérésiologye, *m.* o kaccerstwie piszący, *m.*
- Héréticité, *f.* kaccerstwo, *n.*
- Hérétique, *a.* kaccerski, — *m. f.* kaccerz, *m.*
- Hérigoté, *adj. m.* pies łowczy mający znak na tylney nodze.
- Hérigoture, *s. f.* znak na tylnych psich nogach.
- †Hérissé, ée, *a.* naieżony, *fig.* natkany, nabity czem, okryty.

†Hérissser, *v. n. et se, r. naie-*
żyć się, na-, ieżyć włosy, siersć,
— *a.* albo Hérissouner, wa-
pnem, gipsem mur obrzucić,
tynkować.

†Hérisson, *m. ież, m. ostrze, pl.*

†Hérisson foudroyant, *s. m. ba-*
ryłka kolecami żelaznemi ze-
wnątrz uzbrojona, prochem na-
bita, na kołach i osi przez iey
śródek idącej osadzona, którą
obleżeni zapalwszy z wału na
oblegających puszczają.

†Hérisson de mer, *s. m. morski*
kasztan, rodzaj zoofitu.

†Hérissonné, *ée, adj. naieżony,*
kolecami uzbrojony.

Héritage, *m. dziedzictwo, n.*
dziedzina, *f.*

Héritier, *v. a. (de qc. de qq.), o-*
dziedziczyć.

Héritier, *m. ière, f. dziedzic, m.*

Hermaphrodite, *m. et adj. her-*
mafrodyt, syn Merkurego i We-
nery, o którym rozumiano że
jest obopłciowy, — mieszaniec,
— oboiey płci.

Herm-Athène, *s. m. w starożyt.*
posąg Merkurego i Minerwy
na iedney podstawie.

Hermées, *s. f. pl. święta u da-*
wnych Greków na cześć Mer-
kurego, w których panowie
niewolnikom swoim u stołu
służyli.

Herméneutique, *adj. w teologii*
regles —, hermeneutyka, pra-
widła do tłumaczenia pisma
św. służące.

Hermes, Herńes, *s. f. pl. pustyn-*
nia, ziemia opuszczona, nieu-
prawna.

Hermès, *s. m. posąg Merkurego*
bez rąk i nóg.

Hermétique, *adj. m. et f. her-*
metyczny, do badań o przei-
stoczeniu metallów i lekarstwie
uniwersalnym należący.

Hermétiquement, *adv. w chemii*
hermetycznie, naczynie zaskle-
pione hermetycznie, toiest wła-
sną materyą za pomocą ognia.

Hermine, *f. gronostay, m. futro*
gronostajowe, *n.*

Herminé, *ée, adj. w herbach*
srebrne pole czarno nakrapiane.
Hermite, *et deriv. v. Ermite.*

†Herniaire, *adj. chirurg leceniem*
ruptur zatrudniający się.

†Hernie, *s. f. kiła, ruptura, prze-*
puklina, usunięcie kiszki.

†Hernieux, *euse, a. rupturę ma-*
jący.

Herniole, ou Herniaire, *s. f. spo-*
ryż trzęci, żabie gronka, *ro-*
ślina.

Hérodiens, *s. m. pl. Herodyanie,*
sektarze żydowscy.

Héroïcité, *s. f. własność hero-*
iczna, cnota bohatyrska.

Héroi-comique, *a. heroicznie ko-*
miczny.

Héroïde, *s. f. list wierszem pi-*
sany pod imieniem bohatera
jakiego, iako listy Owidyusza, etc.

Heroïne, *f. bohatyrka, f.*

Heroïque, *a. heroiczny, waleczny.*

Héroïquement, *ad. heroicznie, wa-*
lecznie.

Heroïsme, *m. męstwo, n. he-*
roizm, *m.*

Héron, *m. czapla, f. — neau, m.*
czaple, *n.*

Héronnier, *ère, a. fam. chudy,*
cienki, laskonogi.

†Héros, *m. bohatyr, m.*

†Herpaille, *s. f. w łowiectwie*
stado łan i młodych ieleni.

†Herpe, *s. m. w medyc. krosty*
żółciowe —, galerya na przodku
nawy.

Herpes marines, *f. pl. wyrzut*
morski, *m. (bursztyn, korale*
etc.), *m.*

Herpétologie, *s. f. rozprawa o*
płazach czyli zwierzętach czoł-
gających się.

†Hersage, *m. bronowanie, n.*

†Herse, *f. brona, krata spustna,*
f. spust kraciany; lichtarz dre-
wniany, *m.*

†Herser, *v. a. bronować.*

†Herseur, *m. bronownik, m.*

Hésitation, *f. za-, iąkanie się*
w mowie, chwianie się, *n.*

Hésiter, *v. n. zaiąkać się w mó-*
wieniu; (*à...*) chwiać się, na-
myślać się.

- Hesper**, ou **Vesper**, *s. m. w astronom.* planeta Venus, po zachodzie słońca świecąca.
- Hespéridées**, *s. f. pl. w botanice* wieczernik, *roślina*
- Hespéries**, *s. m. pl. ćmy*, rodzaj owadu motylowego, wieczorem tylko latającego.
- Hesse**, *f.* Hessya, *f.* — ssien, euné, *a.* — ski, — *S!* — syyczek, *m.*
- Hesychastes**, *s. m. pl. mnisi* greccy w spokojnym rozmyślaniu zostający.
- Hésychastique**, *s. f.* rodzaj melodyi u dawnych Greków namietności przytłumiającej.
- Hetaire**, *s. f.* nałożnica wyższego rzędu, toż samo co *Courtisanne*.
- Hétérocère**, *s. m.* rodzaj owadu chrząszcowego, ciało okrągławe albo owalne i wypukły gorsecik mającego.
- Hétéroclite**, *a.* nieregularny, nieporządný, *fig.* dziwny śmieszny.
- Hétérodermes**, *s. m. pl.* rodzaj zwierząt czółgających się czyli węzów, mających ciało pokryte z wierzchu łuską a u spodu tarczami.
- Hétérodoxe**, *a. w rzeczach do religii świągających się* błędny.
- Hétérodoxie**, *f.* wiara, nauka błędna, *f.*
- Hétérodrome**, *adj. w mechanice* levier —, drąg dźwigałowy, którego punkt oparcia się znajduje się między ciężarem i siłą.
- Hétérogène**, *a.* przeciwnego rodzaju, gatunku.
- Hétérogénéité**, *s. f.* przymiot, stan tego co jest nierówny własności, odmiennego gatunku.
- Hétérophylle**, *adj. w botanice* plante —, roślina różnego kształtu liście mająca.
- Hétéroptères**, *s. m. pl.* rodzaj owadu motylowego, skrzydła proste i niby wywrócone mającego.
- Hétérosiens**, *s. m. pl. w geografii* mieszkańcy pod umiarkowaniem i nieba strefami żyjący, którzy w południe mają cień przeciwny.
- Hétérosomes**, *s. m. pl.* bokopływ, ryby kościste, skrzelowate, piersioplątwe, oczy obie na iedney stronie, pływające na płask.
- Hétich**, *s. f.* rzodkiew Amerykańska.
- † **Hêtre**, *m.* buk, *m.*
- Heu**, *m.* statek płaski, *m.*
- Heur**, *m. v.* Bonheur.
- Heure**, *f.* godziná, *f.* zegar, czas, *m. tout à l'—*, *ad.* natychmiast, *à cette —*, *ad.* teraz, *à l'— qu'il est*, *ad.* teraz, około tego czasu, *de bonne —*, *v.* Bon. — *res*, *pl.* T. godzinki, pacierze (katolickie), *pl.*
- Heureusement**, *ad.* szczęśliwie, szczęściem.
- Heureux**, *euse*, *a.* szczęśliwy, szczęśny.
- † **Heurt**, *m.* uderzenie, trącenie o, co, *n.*
- † **Heurquin**, *s. m.* żelazo na osi łoża działowego.
- † **Heurter**, *v. a. et n.* uderzyć, trąbić, bić, kołotać o co.
- † **Hurtoir**, *m.* młotek u drzewi, *m.*
- Heuse**, *s. f.* laska albo stapor w pompie okrętowej.
- Hévée**, *s. f.* roślina Amerykańska z rodzaju Euforbii, której sok zamienia się w istotę sprężystą znaną pod imieniem *gunny elastycznej*.
- Hex èdre**, *s. m. w ieuometrii* bryła sześcioboczna regularna, czyli kubus.
- Hexagone**, *m.* sześciokąt, *m.* — *a.* sześciokątny.
- Hexagynie**, *s. f. w botanice* gronda VI. roślin według układu *Linneusza*, zawierająca kwiaty sześcionitkowe.
- Hexameron**, *s. m.* praca na sześć dni albo części podzielona.
- Hexamètre**, *adj. m.* sześciostopny o *wierszach*.
- † **Hexandrie**, *s. f. w botanice* rząd roślin, których kwiaty obopłotowe mają sześć nitek pytkowych.
- Hexopéalee**, *adj. f. w botanice* sześciolistny o *kwiatkach*.
- Hexaplore**, *s. f. u starożytn.* le-

- ktyka otwarta przez sześciu niewolników niesiona —, mary pogrzebowe dla osób znakomitych.
 Hexaphylle, *adj.* w botanice sześciolistny.
 Hexapode, *adj.* sześcionogi owad.
 Hexapole, *s. f.* okolica, w której się sześć miast główniejszych znajduje.
 Hexaptère, *adj.* sześciokrzydłowy.
 Hexastile, *adj. m. et f.* sześciostłupowy, budowa mająca na przedzie sześć kolumn, czyli stłupów.
 Hiatus, *s. m.* w poetyce dźwięk niezgodny dwóch słów gdy się pierwsze na samogłoskę kończy, a drugie zaczyna.
 †Hibou, *m.* sowa leśna, *f.* pułacz, *m.*
 Hibride, *a.* wyrodny.
 †Hic, *m. fam.* sęk, punkt główny, na którym sprawa cała zależy, *m.*
 Hidalgue, *s. m.* hidalgowie, szlachta hiszpańska, dawnego rodu Chrzęścian, nie zmieszani z krwią Żydów i mnrów.
 †Hidensment, *adv.* bezpiecznie, szkaradnie.
 †Hidoux, euse, *a.* szkaradny, bezpieczny.
 Hidrotique, *adj.* w medyc. poty sprawujący.
 †Hie, *s. f.* stępa do ubijania bruku — baba do wbijania palów.
 †Hiement, *m.* wbijanie, *n.* chrobot, skrzyp, *m.*
 Hiène, *f.* hyena, *f.* zwierzę drapieżny.
 †Hier, *a.* wbić, *f.*
 Hier, *ad.* wczoraj.
 Hieracite, *s. f.* kamień krogulcze oko.
 Heracium, ou Herbe à l'epervier, *s. m.* iastrzębiec, zieleniec
 †Hiérarchie, *f.* chorambiński, rząd kościelny, *m. pl.* — chique, *a.* do rządów kościelnych należący.
 †Hiérarques, *m. pl.* duchowieństwo, *n.*
 Hiéroglyphe, *m.* znak, *m.* wyrażenie, *n.* hieroglif, *m.*
 Hiéroglyphique, *a.* hieroglificzny, wyrażający co.
 Hierogrammaté, *s. m.* kapłan Egipski w tłumaczeniu tajemnic przewodniczący.
 Hierogramme, *s. m.* gatunek charakterów świętych z których się pismo egipskie składało.
 Hierographie, *s. f.* opisanie rzeczy świętych.
 Hierologie, *s. f.* mowa, rozprawa o rzeczach świętych.
 Hieromancie, *s. f.* wieszczzenie z rzeczy Bogom poświęcanych.
 Hiéromnémon, *s. m. pl.* posłowie miast Greckich na zgromadzenie Amfiktyonów, *v.* Hellenes.
 Hiérophante, *s. m.* Hierofant, wielki kapłan w tajemnicach bogini Eleusis przewodniczący.
 Hiérophantes, ou Hierophantes, *s. f. pl.* kapłanki bogini Cerery.
 Hiérophore, *s. m.* ten co w obrzędach religijnych nosił posąg bogów.
 Hieroscopie, *s. f.* wieszczzenie z czynionych ofiar.
 Hilaries, *s. f. pl.* święta grecką i rzymskie na cześć bogini Cybeli.
 Hile, *s. m.* w botanice o nasieniu znaczek, kreska, albo kropka odmienna na tém miejscu, którym w nasieniu było przyczepione, albo którym w czasie kieł wypuszcza.
 Hiloire, *s. m.* w maryn. podpora u wschodów okrętowych.
 Hiosperme, *adj.* w botanice plante —, rośliny mające nasiona wielkie, twarde, wielkim poprzecznym znakiem przyrostkowym oznaczone.
 Himantope, *s. m.* cienkonóg, ptak nadbrzojny biegający, na czerwonych nogach.
 †Hippique, *s. m.* dowódca jazdy u dawnych Greków.
 Hippiatrique, *f.* sztuka leczenia koni, *f.*
 Hippocentaure, *s. m.* centaur, dzwotwór pół człowieka i pół konia.
 Hippocrène, *s. f.* Hipokrenu źródło

dło na górze Helikoński w Beoyci poświęcone Muzom.
 Hippodrome, *m.* miejsce gonitwy, *n.*
 Hippogriffe, *s. m.* hipogryf, dziwtwor baieczny, pół konia i pół gryfa.
 Hippolapathum, *s. m.* szczaw ko-byli, *ziele.*
 Hippolithe, *s. f.* kamień koński, *m.*
 Hippomancie, *s. f.* wieszczzenie z koni.
 Hippomolgues, *s. m. pl.* Scyto-wie błakaiaący się kobylém mlekiem żyiaący.
 Hippophaes, *s. m.* szczecć morska, ostromleczny korzeń z Morei.
 Hippopodes, *s. m. pl.* ludzie baeieczni na końskich nogach.
 Hippopotame, *m.* koń rzeczny, *m.*
 Hippotomie, *s. f.* anatomiiia końska.
 Hirondelle, *f.* iaskółka, *f.*
 Hirtée, *s. f.* rodzaj owadu motylowego peryodycznie w znaczney ilości pokazuiącego się.
 Hispe, *s. m.* ciernik, rodzaj chrząszczyków maiaących pokrywę i piersi gęsto koleczykami osadzone.
 Hispide, *adj. w medyc.* kosmaty, obrosły, okryty sierścią.
 Hispidité, *s. f. w medyc.* choroba powiek, w której rzęsy obrażają oko.
 †Hisser, *v. a.* podnieść do góry.
 Histodromie, *s. f.* nauka żeglowania po morzu.
 Histoire, *f.* historia, *f.* dzieie, *pl.* opisanie, *n.*
 Historial, *ale, a.* historyczny, dzieciopisarSKI.
 Historien, *m.* historyk, dzieiów pisarz, *m.*
 Historier, *v. a.* przyozdobić, wy-stroić.
 Historiette, *f.* hystorryka, po-wieść krótka, *f.*
 Historiographie, *m.* dzieciopis państwa, *m.*
 Historique, *a.* historyczny, dzieiopisarSKI.
 Histrion, *m.* błazen, *m.*
 Hiver, *m.* zima, *f.*
 Hivernal, *ale, a.* zimowy.

Hiverner, *v. n.* prze-, zimować, s' —, *r.* zimno cierpieć, znosić.
 Ho! *i. oy!* ho! ho!
 Hoat-ché, *s. m.* ziemia chińska bardzo biała, cienka, i iakby mydlasta, która do robienia najlepszey porcellany używaią.
 Hobereau, *m.* kobusek, *m. fig. fam.* ziemianin ubogi, *m.*
 †Hoc, *m.* gra pewna w karty, *f.*
 †Hoche, *f.* karb, *m.* nacięcie, *n.*
 †Hochement, *m.* trzęsienie głowa, *n.*
 †Hochepot, *m.* wołowina z rze-pą etc. gotowana, *f.*
 †Hochequeue, *m.* trzęsiogonek, *m.* pliszka, *f.*
 †Hocher, *v. a.* trząsać.
 †Hochet, *m.* grzechotka, *f.*
 Hogner, *v. n.* laiać, mruczeć, skarżyć się.
 Hoir, *s. m.* dziedzic, *wyraz ten używa się tylko w liczbie mnogiej* u. p. ses hoirs mâles et femelles.
 Hoirie, *s. f.* dziedzictwo, spadek, sukcesya.
 †Holà! *i.* hola! hey! słuchay! stóy! powoli.
 Hollande, *f.* Hollandya, *f. n.* — dois, *e, a.* Hollenderski, — S. Hollender, dereczyk.
 Hollander, *v. a.* pióra w popiele gorącym hartować.
 Hollandée, *adj. f.* une batiste —, batyst gęsty i mocniejszy nad zwyczajny.
 Hollandille, *s. f.* płótno w Szląsku wyrabiane przez Hollandyą idące.
 Holobranches, *s. m. pl.* skrzelo-watę o rybach. —
 Holocauste, *m.* całopalna ofiara, *f.*
 Holomètre, *s. m. w geometry* instrument matematyczny okragły ze trzema ruchomemi prawidłami, za razem wszystkie trzy kąty tróykąta oznaczaiącemi.
 †Homard, *m.* rak wielki morski, *m.*
 Hombre, *m.* lomber (gra), w lom-bra graiaący, *m.*
 Homélie, *s. f.* homillia, napo-mnienie, nowa kaznodziejska

- do ludu, — homilia, wykład ewangelii w brewiarzu.
- Homéomère, *adj.* w częściach mający podobieństwo.
- Homéométrie, *s. f.* podobieństwo, zgodność części.
- Homéristes, *s. m. pl.* śpiewacy greccy co na ulicach i po domach wiersze Homera śpiewali.
- Homicide, *m.* mężobóystwo, *n.* zabój, mężobójca, zbójca, *m.* — *a.* mężobójski, zbójczy, zboitecki.
- Homiliaire, *s. m.* zbiór homilii, — *v.* Homélie.
- Homiose, *s. f.* w *medyc.* trawienie soku pożywego.
- Hommage, *m.* hołd, *m.* hołdowanie, *n. fig.* posłuszeństwo, *n.* respekt, *m.*
- Homnager, *m.* man, hołdownik, *m.*
- Hommasse, *a.* męski.
- Homme, *m.* człowiek, mąż, męzczyzna, *m.* — d'affaires, urzędnik nad dochodami, prokurator, — de bien, człowiek poczciwy, — de lettres, uczony, *m.*
- Hommée, *s. m.* wydział roli dzienny oraczowi, dzienna robota rolnika, żniwiarza.
- Hommelet, *m.* człowieczek, *m.*
- Hommesse, *f.* niewiasta (w biblii), *f.*
- Homocentrique, *adj.* jednośrodkowy.
- Homoderme, *s. m.* rodzaj zwierząt czułących się, albo węzów mających skórę nagą, albo zarówno łuskowatą.
- Homodrome, *adj.* w *mechanice* levier —, drąg dzwignalny, w którym ciężar i siła znajdują się z jedney i teyże strony od punktu oparcia się.
- Homogène, *a.* iednego rodzaju, gatunku.
- Homogénéité, *s. f.* równość rodzajów, gatunków.
- Homogrammes, *s. m. pl.* u staroż. zapasnicy co według wyciągniętego losu walczyli ze sobą.
- Homologation, *f.* T. potwierdzenie sądowe, *n.* leguer —, *a.* potwierdzić.
- Homologue, *adj.* w *geometrii* o bokach podobnych figur przeciw równym kątom leżące.
- Homologuer, *v. a.* roborować, konfirmować, potwierdzić sądownie.
- Homonyme, *adj.* iednobrzmiący, o słowach podobnych lecz różne znaczenie mających np. j'ai vu son père, — le son de cet instrument, — il y a da son dans cette farine.
- Homonymie, *s. f.* podobieństwo słów dwoiakie znaczenie mających.
- Homophagie, *f.* iedzenie mięsa surowego, *n.*
- Homophonie, *f.* zgodność, *f.* zgadanie się tonów, głosów, *n.*
- Homotone, *adj.* w *medyc.* równy, iednostajny.
- Hongnette, *s. f.* dłoto snycerskie kończące do marmuru.
- † Hongre, *m.* et *a.* wałach, *m.*
- † Hongrer, *v. a.* wałaszyć konia.
- † Hongrie, *f.* Węgry, *pl.* — grois, se, *a.* Węgierski, — S. Węgrzyn, ięzyk Węgierski, *m.*
- Hongroyeur, *s. m.* garbarz co skóry kształtem węgierskim wyprawia.
- Honnête, *a.* poczciwy, uczciwy, słuszny, przystojny, obyczajny, grzeczny, chwalebny.
- Honnêtement, *adv.* grzecznie.
- Honnêteté, *f.* przystojność, uczciwość, poczciwość, grzeczność, obyczajność, wstydlivość, *f.* — tés, *pl.* grzeczności, honory, przysługi, *pl.*
- Honneur, *m.* honor, *m.* sława, *f.* dobre mienie, poszanowanie, *n.* Honneurs, *pl.* znaki godności iakiey, honory komu świadczone, wysokie urzędy, godności, *f. pl.*
- † Honni, ie, *a.* zelżony, zhańbiony.
- Honorable, *a.* chwalebny, uczciwy, godny, poszanowania godny, wspaniały.
- Honorablement, *adv.* godnie, wspaniale, wystawnie.
- Honoraire, *a.* tytułarny, tytułowy, membre —, członek honorowy, *m.* poczesne, *n.* podarunek, *m.*

Honorer, *v. a.* czcić, szanować, (*qq. de qc.*), nzczyć kogo czém, se —, *r. (de qc.)*, mieć sobie co za honor.

Honores, titre ad —, honor tytułowy, *m.*

Honorifique, *a.* chwalebny.

†Honte, *f.* wstyd, *m.* wstydlivość, hanba, *f.*

†Honteusement, *adv.* haniebnie, ze wstydem.

†Honteux, euse, *a.* wstydlivy, zawstydzony, nieśmiały, haniebnny, nieuczciwy.

Hôpital, *m.* szpital, *m.*

Hoplite, *s. m.* w *historii starożytny* żołnierz ciężko uzbroiony.

Hoplite, *s. f.* kamień powłoką metaliczną pokryty, i lśniący się jak polerowana zbroia.

Hoplitodromes, *s. m. pl.* zapasnicy co na igrzyskach greckich uzbrojeni biegali.

Hopliphores, *s. m. pl.* rodzaj ryb kościstych, skrzelowatych, którym pierwszy promień skrzela piersiowego za obronę służy.

Hoplomachie, *s. f.* walka zapasników uzbrojonych.

H piques, *s. m. pl.* zapasnicy w zbroi walczący.

†Hoquet, *m.* szcżkanie, *n. fam.* szcżkawka, *f.*

†Hoqueton, *s. m.* płaszcz z guziczkami rycarski.

Hoquette, *s. f.* narzędzie żelazne sycerskie do marmuru.

Horaire, *adj.* godzinowy, godzinny, co godziną czyniący się.

†Horde, *f.* horda, *f.*

Hordicales, Hordicies, *s. f. pl.* u *starożytny* święta w Rzymie obchodzone 15 Kwietnia na część Ziemi, której na ofiarę 30 krów cielných z biłano.

Horées, w *starożytny* ofiary godzinom i porom roku.

†Horion, *f. fam.* silne, mocne uderzenie w głowę, na ramię, *n.*

Horizon, *m.* horyzont, *m.*

Horizontal, ale, *a.* horyzontalny, poziomy.

Horizontalement, *adv.* horyzontalnie, poziomie.

Horloge, *f.* zegar, *m.*

Horloger, *m. ère, f.* zegarmistrz, *m.*

Horlogerie, *f.* zegarmistrzostwo, *n. hantel* z zegarami, *m.*

Hormis, *prp.* wyjąwszy oprócz.

Horminus, *s. m.* w *starożytny* melodya rytmiczna.

Horu-blende, *s. f.* w *mineralogii* horablenda, kamień z rodzaju gliniawy li.

Horodictique, *s. m.* instrument astronomiczny do wynalezienia godziny.

Horographie, *s. f.* nauka robienia kompasów słonecznych.

Horologigraphie, *s. f.* nauka robienia kompasów, — rozprawa o sztuce zegarmistrzowskiej, opisanie zegarów etc.

Horométrie, *s. f.* sztuka mierzenia i podzielenia godzin i oznaczenia ich liczby.

Horoptère, *s. m.* w *optyce* linia prosta przez punkt zejścia się dwóch osi optycznych przeprowadzona i równoległa tej, która się łączy ze środkami zrzenia ocznych.

Horoscope, *m.* prognostyk, *m.*

Hurreur, *f.* ohyda, obrzydliwość, *f.* wstręt, *m.* ograżka, szkaradność bezeczność, *f.*

Horrible, *a.* szkaradny, bezeczny, straszny, haniebnny, srogi, niezmierny.

Horriblement, *adv.* szkaradnie, strasznie, bezecznie.

Horripilation, *s. f.* w *medycy*ieżenie się, powstawanie włosów.

†Hors, *prp.* z, ze, wyjąwszy, oprócz, mimo, — de la loi, z pod opieki praw wyjęty, banit.

Hors-d'oeuvre, *adv. et s.* przydatek, rzecz do czego nienależąca, — przybudowanie, budynek przydany, — *fig. w dziedzinach uczoney* zboczenie, odstąpienie od rzeczy.

Hortensia, *s. f.* Hortensya, roślina, której kwiat ma koronę wielolistową, bardzo piękną.

- Hosies, *s. m. pl.* kapłani Apollina Delfickiego.
- Hortolage, *m.* część ogrodu warzywnego na ogrodowinę, *f.*
- Hospice, *m.* gospoda, *f.*
- Hospitalier, *ière, a.* gościnny.
- Hospitalité, *f.* gościnność, *f.*
- Hospodar, *s. m.* gospodar, tytuł xiążęcia Multańskiego albo Wołoskiego, hołdowników Cesarza Tureckiego.
- Hostie, *f.* bydłę na ofiarę przeznaczone, ciało Pańskie, *n.*
- Hostile, *a.* nieprzyjacielski.
- Hostilement, *adv.* po nieprzyjacielsku, nieprzyjaźnie.
- Hostilité, *a.* nieprzyjacielstwo, *n.*
- Hôte, *m.* gospodarz, gość, *m.*
- Hôtel, *m.* pałac, budynek wielki publiczny, *m.* austerya wielka, *f.* — de ville, ratusz, *m.* — des monnaies, mennica, *f.* — Dieu, szpital, *m.*
- Hôtelier, *m. lière, f.* gospodarz, *m.*
- Hôtellerie, *f.* gospoda, austerya, *f.*
- Hôtesse, *f.* gospodyni, *f.*
- Hotte, *f.* kosz na plecy, *m.*
- †Hottée, *f.* kosz taki pełen czego, *m.*
- †Hotteur, *m. euse, f.* kosz na plecach noszący.
- †Houache, *s. f.* ślad drogi za okrętem płynącym.
- Houage, *s. m.* foluszowanie sukna — w kopalniach węgla przetrzeń ziemi, przez którą przechodzą żyły w szerokość i głębokość.
- †Houblon, *m.* chmiel, *m.*
- †Houblonner, *v. a.* chmielić.
- †Houblonnière, *f.* chmielnik, *m.*
- †Houe, *f.* motyka, graca mularska, *f.*
- †Houer, *v. a.* foluszować, płókać sukno w wodzie, motyką kopać.
- †Houille, *f.* węgiel kamienny, *m.*
- †Houillère, *s. f.* kopalnia węgla.
- †Houilleur, *s. m.* rzemieślnik węglem w kopalni dobywający.
- †Houle, *s. f.* wał morski albo rzeczny, — naczynia kuchenne z miedzi albo żelaza odlewane, iako ąrdle, garnki etc.
- †Houlette, *f.* laska pasterska, *f.*
- †Houleux, *euse, a.* huczący, niespokojny (o morzu).
- Houpou, *s. m.* trybunał najwyższy w Chinach.
- †Houppé, *f.* kutas, kutasik, *m. kiść, f.*
- †Houppée, *s. f.* uderzenie się wałów morskich.
- †Houppelande, *f.* gatunek sukni podróżnej, *f.*
- Houpper, *v. a.* kutasiki do czego robić, kręcić, przyprawiać, wętnę czesać.
- Houppier, *s. m.* drzewo podkrzesane, na którym wierzchołek tylko pozostał, — rzemieślnik wętnę czeszący.
- †Hourdage, *m.* polepa gruba ścian, lepianka, *f.*
- †Hourder, *v. a.* ścianę oblepić, obrzucić wapnem.
- †Hourdi, *s. m. lisse de hourdi, s. f. w maryn.* balka ostatnia na rufie okrętowej.
- †Hourret, *s. m.* pies łowczy ladaiki, złęgo gatunku.
- †Hourri, *s. f.* hury, nazwisko niewiast, które Mahomet w raju umieścił w nagrodę prawowiernym Muzulmanom.
- †Hourque, *s. f.* nawa hollenderska od 60 do 500 beczek.
- Housard, *s. m. v.* Houssard.
- †Housche, *f.* ogródek za chałupą, *m.*
- Houseaux, *s. m. pl.* nagolenice zimowe, rodzaj kamazów.
- †Houspiller, *v. a. fam.* szamotać, szarpać kogo, *se —, r.* szamotać się, szarpać się z kim, *fig.* swarzyć się z kim.
- †Houspillon, *m. fam.* kropla ostania napoju, *f.* kieliszek wina, który kto na karę wypić musi, *m.*
- †Houssage, *m.* ochędożenie, okurzenie, otarcie, *n.*
- †Houssaie, *f.* miejsce ostokrzewem zarosłe, *n.*
- †Houssard, Housard, ou Hussard, *s. m.* łusarz, huzar, kawalc-

- rzysta Węgierski lekko uzbrojony, — *fam.* c'est un —, mężczyzna albo niewiasta niewygodny i znoie ochoczo znosząca, — lekka iazda na wzwiady wysyłana, — *prov.* vivre à la houssarde, żyć z rabunku, rabować.
- †Housse, *f.* czaprak, *m.* zasłona, kołdra, *f.* pokrowiec, *m.*
- †Housser, *v. a.* ochędożyć, okurzyć, obetrzeć.
- †Houssettes, *f. pl.* gatunek zamków sepetowych, *m.*
- †Houssières, *f. pl. v.* Hoursaie.
- †Houssine, *f.* różga, *f.* pręcik, *m.*
- †Houssiner, *v. a. fam.* pręcikiem, różgą wyrzepać.
- †Housoir, *m.* baba, szczotka do okurzenia, *f.*
- †Houstalar, *s. m.* dozorca ogrodu Cesarza Tureckiego.
- Hout, *s. m.* koźły wysokie do piłowania tarcie etc.
- Houvari, *s. m.* wykręty prokuratorские w processach, — tumult, rozruch, — wiatr na niektórych wyspach Ameryki co wieczór przy błyskawicach i grzmotach wiejący.
- †Houx, *m.* ostokrzew, *m.*
- Houx-frelon, — iglica włoska, mysza wiecha, ruszczek, mirt dziki, *roślina.*
- Houzures, *s. f. pl.* w łowiectwie ślady ocierania się dzika na gałęziach, z których o jego wysokości sądzić można.
- †Hoyau, *m.* motyka, *f.*
- †Hoyé, *adj. m.* zmęczony, skaleczony, — poisson —, ryba w sieci zmęczona i zbita.
- †Huage, *s. m.* krzyk łowiecki.
- †Huard, *m.* ostrzyż, *ptak.*
- †Huche, *f.* dzieża, skrzynia do chowania chleba, skrzynia, *f.* koryto we młynie, do którego mąkę z pyta sypią, *n.*
- †Huché, *adj. v. maryn.* okręt z wysoką rufą.
- †Huchet, *m.* trąba łowcza, *f.*
- Hue, *i. fam.* wiu! *krzyk na konie.*
- †Huée, *f. fig.* naśmiewisko, *n.* śmiech z kogo, *m.*
- †Huer, *v. a. fig. (qq.)* wrzeszczeć, gwizdać, ksykać za kim.
- †Huet, *m.* †Huette, *f.* puszczyk, *m.* sowa, *f.*
- †Huguenot, otte, *s. et adj.* tém imieniem nazywano we Francyi Kalwinów.
- †Huguenotte, *f.* piecyk z garnkiem, z kociętkiem, tygiel, *m.* rynka bez nóg, *f.*
- †Huguenotisme, *s. m.* kalwińska religia.
- Huile, *f.* oliwa, *f.* olej, *m.*
- Huiler, *v. n.* oleiem przyprawić, zapuścić, posmarować.
- Huileux, euse, *a.* oleiowaty, oleisty.
- Huilier, *m.* karafinka, flaszką do oliwy, *f.* olejnik, oliwnik, *m.*
- Huir, *v. n.* gwizdać, świszczeć iak kania.
- Huis, *s. m.* drzwi, — a huis clos, drzwi zamknięte.
- Huisserie, *s. f.* snycerska robota koło drzwi.
- Huissier, *m.* odźwierny, pacholek, *m.*
- Huit, *a.* ósm, — *m.* liczba ósm, *f.*
- †Huitain, *m.* poezya z 8 wierszy, *f.*
- †Huitaine, *f.* tydzień, *m.*
- †Huitième, *a.* ósmy, — *m.* część ósma czego, *f.*
- Huitièmeement, *ad.* poósmie, ósmy raz.
- Huitre, *f.* ostrzyga, *f.*
- Huitrier, *m.* ostrzygami handlujący, *m.*
- Huilette, *v. Huet.*
- Hulot, *s. m. v. maryn.* gara, dziura w burcie do stéru.
- Hulotte, *s. f.* puszczyk, sowka, *v. Huet.*
- Humai, *s. m.* rayski ptak.
- Humain, aine, *a.* człowieczy, ludzki, grzeczny.
- Humainement, *adv.* po ludzku iak człowiek, — ludzko, grzecznie, łaskawie.
- Humains, *s. pl.* ludzie, *pl.*
- Humaniser, *v. a.* ludzkim, obyczajniejszym kogo zrobić, wykrzesać, se —, *r.* obyczajniejszym etc. zostać, — (*avec qc.*) zniżyć się do kogo.

- Humaniste, *a.* nauk wyzwolonych uczący, uczący się.
- Humanité, *f.* człowieczeństwo, *f.* ludzka natura, ludzkość, grzeczność, *f.* Humanites, *pl.* nauki wyzwolone, *f. pl.*
- Humble, *a.* pokorny, uniżony, (w poezyi) niski.
- Humblement, *adv.* pokornie, uniżenie.
- Humectant, *ante,* *adj.* odwilżający, orzeźwiający, odświeżający o lekarstwach.
- Humectation, *s. f.* przygotowanie lekarstwa moczeniem w wodzie.
- Humecter, *v. a.* na-, po-, kropić, pokrzepić.
- Humer, *v. a.* chłapać, pić, ciągnąć, brać w się.
- Huméral, *ale,* *adj.* w medyc. do kości wyższej ramiennej należący.
- Humérus, *s. m.* w anatomii kość wyższa ramienna.
- Humeur, *f.* wilgotność, wodnistosć, *f.* płyn, humor, umysł, *m.* chęć, wola, *f.*
- Humeurs, *s. f. pl.* humory, soki szkodliwe w ciele gromadzące się.
- Humide, *a.* wilgotny, — wilgoć, wilgotność, *f.*
- Humidement, *adv.* wilgotnie, na wilgotnym miejscu, *etre logé humidement,* mieszkać wilgotnie.
- Humidité, *f.* wilgotność, wodnistosć, *f.*
- Humifuse, *adj.* w botanice o gałęzi poziębna, łażąca.
- Humiliant, *ante,* *a.* poniżający, upokarzający, obrażający, zelżywy.
- Humiliation, *f.* upokorzenie, poniżenie, *n.* zniewaga, zelżywość, obraza, *f.*
- Humillier, *v. a.* upokorzyć, poniżyć, znieważyć.
- Humilité, *f.* pokora, *f.*
- Humoral, *ale,* *a.* z wilgotności w ciele pochodzący.
- Humoriste, *a.* dziwaczny.
- Humus, *s. m.* powłoka ziemna na około kuli ziemskiej.
- Hune, *s. f.* gniazdo bocianie na maszcie okrętowym, — balka na której dzwon we dzwonnicy wisi.
- Hunier, *s. m.* maszt na którym gniazdo bocianie znajduje się, — żagiel do tego masztu przypawiony.
- †Huppe, *f.* dudek, czub, czubek ptaków, *m.*
- †Huppé, *ée,* *a.* czubaty (o ptakach), *fig. fam.* znaczny, przedni, chytry.
- †Hure, *f. fig. fam.* włosy ostre, rozczochrane, *m. pl.*
- †Hurlant! *i. fam.* ksobie, w prawo.
- †Hurlément, *m.* wycie, skowyczenie, ięczenie, *n.*
- †Hurler, *v. n.* wyć, skowyczeć, ięczeć.
- Hurluberlu, *ad. fam.* nieuważnie, nierozsądnie, — *m.* człowiek nierozsądny, *m.*
- Hurtebiller, *v. a.* bukować się (o owcach).
- †Hussard, *s. m. v.* Houssard.
- †Hutte, *f.* chata, *f.*
- †Hutter, *se —,* *v. r.* chatę sobie wystawić.
- Hyacinthe, *f.* iacynt roślina.
- Hyacinthine, *s. f.* iacynt kamień z rodzaju cyrkonowych.
- Hyades, *s. f. pl.* konstellacya ze 7 gwiazd złożona, w kształt litery Y. na czole byka.
- Hyalin, *s. m.* skrzeplik, kamień z rodzaju krzemiennych.
- Hyaloïde, *adj.* w anatomii o płynie w oku, szklanym humorem nazwanym, który leży w spodzie oka, i bezpośrednio do błony siatkowej przylega.
- Hyalurgie, *s. f.* sztuka robienia szkła.
- Hybride, *adj.* w gramm. o słowach z dwóch dyalektów złożonych, — w botanice plante —, rośliny z dwóch różnych gatunków iednegoż rodzaju rodzące się.
- Hybristiques, *s. f. pl.* święta obchodzone w Argos na cześć niewiast, które oblegających:

- miasto Lacedemończyków ze wstydem odparły.
- Hydatide, *s. f. w chirurgii* wielki pęcherz wodą nalany na ciele w rozmaitych miejscach rozdzający się, — *w hist. nat.* robak do małego pęcherzyka podobny we wnętrznościach zwierząt znajdujący się.
- Hydatidocèle, *s. f. w chirurgii* rodzaj ruptury mającej w sobie pęcherze wodniste.
- Hydatis, *s. f.* obrzękłość zwierzchniej powieki.
- Hydatisme, *s. m.* szum przelewających się humorów lub wilgotności we wrzodzie.
- Hydatoide, *s. f. w anatomii* humor wodnisty oka.
- Hydatoscopie, *s. f.* sztuka przepowiadania przyszłości za pomocą wody.
- Hydrachne, *s. f.* rodzaj owadu bezskrzydłowego, gatunek pałków żyjących w wodzie.
- Hydragogue, *s. et adj.* lekarstwo wilgotność wodnistą wypędzające.
- Hydrargire, *s. m. w chemii* merkuryusz, żywe srebro.
- Hydrargyro-pneumato-chimique (appareil), *s. m.* aparat chemiczny składający się z kadzi merkuryuszem nalanej dla otrzymania gazów.
- Hydrargyrose, *s. f. w medyc.* nacierania czyli frykcyje merkuryalne.
- Hydraulics, *s. m. pl. u starożyt.* grający na instrumentach które za pomocą wody tony wydawały.
- Hydraulic - pneumatique, *adj. w mechan.* hydraulicznopneumatyczne maszyny za pomocą powietrza wodę podnoszące.
- Hydraulique, *a.* hydrauliczny, rurmusowy, — *f.* hydraulika, nauka o prowadzeniu wody, *f.*
- Hydre, *f.* wąż wodny, *m.* hydra, *f.*
- Hydréion, *s. m. w farmacji* woda z oliwą zmieszana.
- Hydrentérocele, *s. f. w chirurgii* puchlina moszny z opadnięciem kiszek czyli kiłą połączona.

- Hydrie, *s. f. u starożyt.* dzbanek do wody.
- Hydrocardie, *s. f. w chirur.* puchlina sercowego worka.
- Hydrocèle, *s. f.* nabrzmiałość wodnista mosznego worka.
- Hydrocéphale, *s. f.* nabiegłość wodnista, puchlina głowy, niekiedy ogromna i przezroczysta.
- Hydrocéráme, *s. m.* naczynie z ziemi bardzo wiele por mającej, w które nalana woda przez ewaporacyą odświeża się.
- Hydrocorée, *s. f.* pluskwa wodna.
- Hydrodynamique, *s. f.* hydrodynamika, nauka o prawach ruchu wszystkich płynów.
- Hydro-entérocele, *s. f. v.* Hydrentérocele.
- Hydro-entéromphale, *s. f.* kiła pępkowa wodnista.
- Hydro-épiplomphale, *s. f.* ruptura pępkowa wodnista z usunięciem się kałduna czyli błony trzewa okrywającej przez pępek.
- Hydrogale, *s. m.* napoy z mleka i wody.
- Hydrogène, *s. m. w chemii* wodoród, gaz —, gaz wodorodny.
- Hydrographe, *m.* pisarz o wodach, morzach, *m.* —phie, *f.* nauka wodopisarska, *f.* —phique, *a.* wodo-, morzopisarski.
- Hydrologie, *s. f.* rozprawa o wodach, przrodzeniu ich i własnościach.
- Hydromancie, *s. f.* wieszczzenie z wody.
- Hydromel, *m.* miód, *m.*
- Hydromètre, *s. m.* hydrometer, instrument do mierzenia ciężkości, siły i innych własności wody.
- Hydromètre, *s. f. w medyc.* puchlina macicy.
- Hydrométrie, *s. f.* nauka o wodach, ucząca poznawać ich siłę, i mierzyć ciężkość.
- Hydromphale, *s. f.* fałszywe usunięcie się pępka, czyli kiła wodnista.
- Hydrophane, *s. f.* przezroczysty w wodzie, iako niektóre kamienie.

Hydro-
 pacy s
 Hydro-
 od w
 Hydro-
 dna o
 Hydro-
 Hydro-
 m. ap
 wdo
 Hydro-
 piący
 Hydro-
 wulk
 wlast
 Hydro-
 kiem
 wui
 prze
 Hydro-
 krow
 Hydro-
 wie
 Hydro-
 dy.
 Hydr
 czę
 pty
 rze
 Hydro-
 kom
 steg
 Hydro-
 chli
 Hydro-
 Hidru
 dor
 Hyène
 Hyet
 rze
 rze
 wod
 Hyeie
 Hyg
 zbro
 Hygien
 med
 wia.
 Hygio
 uian
 nie
 wiu.
 Hygro

Hydrophobe, *m. et f.* wzdryga-
jący się od wody.

Hydrophobie, *f.* wzdryganie się
od wody, *n.*

Hydrophthalmie *f.* puchlina oczu, *f.*

Hydropique, *a.* na puchlinę wod-
ną chory.

Hydropisie, *f.* puchlina wodna, *f.*

Hydro-pneumatique (appareil) *s.*
m. aparat chemiczny wodny do
wydobycia gazów.

Hydropote, *m. f.* wodopój, wodę
pijący, *m.*

Hydropyrique, *adj.* mówiący o
wulkanach których wody mają
własność zapalenia się.

Hydrorodin, *s. m.* woda z oley-
kiem rożanym zmieszana sprawnie
womit, i jest wyborną
przeciwko truciznie.

Hydrosaccharum, *s. m.* woda cu-
krowana.

Hydroscope, *m.* zegar wodny,
wieszczbiarz wody, *m.*

Hydroscopte, *f.* wieszczczenie z wo-
dy, *n.*

Hydrostatique, *s. f.* Hidrostatyka,
część mechaniki o równowadze
płynów, szczególniej wody i
rzeczy w nią pogrążonych.

Hydro-sulfure, *s. m.* w chemii
kombinacja wodorodu siarczy-
stego ze zasadą iaką.

Hydrothorax, *s. f.* w medyc. pu-
chlina piersiowa.

Hydrotique, *a.* pot sprawujący.

Hidrure, *s. m.* kombinacja wo-
doru z rozinaitemi istotami.

Hyène, *v.* Hiène.

Hyetomètre, *s. m.* hietometr, na-
rządzie meteorologiczne do mie-
rzenia ile corok spada dżdżowej
wody.

Hygie, Hygiée, *s. f.* w mitologii
Hygia, córka Eskulapa, bogini
zdrowia.

Hygiene, *s. f.* hygiena, część
medycyny o zachowaniu zdro-
wia.

Hygiocérame, *s. m.* naczynia gli-
niane do których polewy nie
wchodzi szkodzącego zdro-
wiu.

Hygrobépharique, *adj.* w ana-

tomii o kanałach gruczołów
łzowych do brzegów powiek dla
odwilżania oka idących.

Hygromètre, Hygroscope, *s. m.*
hygrometr, narzędzie do mie-
rzenia wilgoci w powietrzu.

Hygrophobie, *s. f.* wstręt, oba-
wa wody.

Hygrophthalmique, *adj.* w anat.
do odwilżenia oka służący.

Hygroscope, *s. m. v.* Hygromètre.

Hylobiens, *s. m. pl.* filozofowie
Indyjscy na puszczy rozmyśla-
niem bawiący się.

Hylotome, *s. m.* galasowka, owad
pszczołowy który za pomocą
ostrego pyszczka wykięca dziury
w drzewach i liściach dla zło-
żenia iay.

Hymen, Hyménée, *m.* bożek mał-
żeństwa, *m. fig.* wesele, mał-
żeństwo, *n.*

Hyménode, *adj.* błonisty, bło-
nowy.

Hyménographie, *s. f.* część ana-
tomii o błonach.

Hyménologie, *s. f.* rozprawa o
błonach.

Hyménoptère, *s. m.* owad pszczo-
łowy mający cztery skrzydła
błoniaste.

Hyménotomie, *s. f.* w anatomii
dyssekcyja błon ciała ludzkiego.

Hymne, *m. et f.* pieśń na chwałę
Bożą, *f.* hymn, *m.*

Hymniste, *m.* poeta hymny pi-
szący, *m.*

Hymnodes, *s. m. pl.* ci co w cza-
sie świąt Greckich hymny
spiewali.

Hymnographie, *s. m.* autor, pi-
sarz hymnów.

Hymnologie, *s. f.* deklamowanie,
śpiewanie hymnów.

Hyoglosse, *s. m. adj.* w anatom.
dwa muszkuły języczne do kości
hyoidalney idące.

Hyoide, *adj.* w anatomii l'os
hyoide, kość hyoidalna, służąca
niby za podstawę językowi.

Hyo-pharyngien, *adj.* w anatomii
dwa muszkuły od kości hyoi-
dalney do krani idące.

Hyosciame, *s. f.* lulka, roślina.

- Hyošère, Hyoseris, *s. f.* świnia sałata, *roślina*.
- Hyperbole, *f.* zbytuczny wyraz, *m.* zwiększenie, zmniejszanie, *n.* — bolique, *a.*
- Hyperborée, Hyperboréen, enne, *a.* północny.
- Hypercatalectique, *adj.* mówiąc o wierszu greckim albo łacińskim mającym jedną albo dwie sylaby nadto.
- Hypercatharse, *s. f.* w *medyc.* nieumiarkowana zbytuczna purgacja.
- Hypercrise, *s. f.* przesilenie gwałtowne choroby.
- Hypercritique, *s. et adj. m.* cenzor, krytyk zawzięty który nic nie przebaczy, — przyganiacz ostry.
- Hyperdulie, *f.* cześć, która się Najświętszej Pannie oddaie, *f.*
- Hypericoides, *s. f. pl.* rośliny mające podobieństwo do świętojańskiego ziela.
- Hypéricium, *s. m.* świętojańskie ziele, *roślina*.
- Hyperimètre, *adj. v.* Hypercatalectique.
- Hyperistose, *s. f.* w *chirurg.* nabrzmiałość kości.
- Hyperoxide, *adj.* w *mineralogii* zbytucznie ostry.
- Hyperostose, *s. f.* w *chirurgii* narość mięsista.
- Hypétre, *m.* budynek bez dachu, otwarty, *m.*
- Hyphdre, *s. m.* rodzaj owadu chrząszczowego w wodzie żyjącego.
- Hypne, *s. m.* w *botanice* mech gałzkowy, *roślina*.
- Hypnolate, *s. m.* lunatyk, w śnie chodzący.
- Hypnologie, *s. f.* część *medycyny* o śnie.
- Hypnotique, *a.* sen sprawniający.
- Hypocauste, *s. m.* u *starożyt.* piece podziemne łaźnie i mieszkania ogrzewające.
- Hypochyma, *s. m.* w *medyc.* zacieczenie, czyli katarakta, *choroba oczu*.
- Hypocondre, *m. fig. fam.* hypocondryk, *m.* dziwak.
- Hypocondriaque, *a.* hypochondryczny, dziwaczny, guiewliwy.
- Hypocondrie, *f.* hypochondrya, *f.*
- Hypocras, *m.* wino korzeniami i cukrem przyprawione, *n.*
- Hypocrisie, *f.* obłudna, nieszczerść, *f.*
- Hypocrite, *m. f.* obłudnik, świętoszek, *m.* — *a.* obłudny, nieszczery.
- Hypogastre, *m.* podbrzusze, *m.*
- Hypogastrique, *a.* podbrzuchowy.
- Hypogastrocèle, *s. f.* nabrzmiałość podbrzusza.
- Hypogée, *s. m.* w *starożyt.* podziemne pieczary w których Grecy i Rzymianie umarliych chowali.
- Hypoglosses, *s. m. pl.* nerwy smak w języku sprawujące, czyli nerwy mleczu mózgowego działające pary.
- Hypoglosside, *f.* wrzód pod językiem, *m.* żaba, *f.*
- Hypoglottite, *s. f.* gruczoł podjęzykowy.
- Hypogyne, *adj.* w *botanice* mówiąc o koronie i nitkach pyłkowych kwiatu, pod słupkiem owocowym przyczepionych.
- Hypomochlion, *s. m.* punkt oparcia się drąga dzwigałnego.
- Hypophasie, *s. f.* w *medyc.* mruganie oczyma w którym bardzo mała część oka daie się widzieć.
- Hypophore, *s. f.* w *chirurg.* wrzód głęboki z fistułą.
- Hypophthalmie, *s. f.* zapalenie i wzdęcie spodniej powieki oka.
- Hypophyllo — spermateuse, *adj.* w *botanice* mówiąc o roślinach których nasiona znajdują się pod liśćmi.
- Hypopion, *s. m.* ropa gromadząca się w oku za błoną rogową.
- Hyporchème, *s. m.* rodzaj dawney poezyi Greckiey.
- Hypospadias, *s. f.* w *medyc.* choroba w której nad żołędzią otwiera się kanał urynowy.
- Hypospathisme, *s. m.* w *medyc.*

apertura na czole dla zprowadzenia humorów ocznych.
 Hypostase, *s. f.* w teologii osobistość, samotność, istota, — w medycynie osad urynowy.
 Hypostatique, *adj.* w teologii istotny, osobisty.
 Hypostome, *s. m.* półkirys, ryba z rodzaju sumowatych.
 Hypoténuse, *s. f.* w icometrii hypotenuza, bok przeciwprostokątny w trójkącie.
 Hypothalattique, *s. f.* sztuka żeglowania pod wodą.
 Hypothécaire, *n.* hypotekarny.
 Hypothèque, *f.* hypoteka, *f.* zastaw, *m.*
 Hypothéquer, *v. a.* zastawić, daż w zastaw, zapisać majątność, dobra etc.
 Hypothèse, *f.* zdanie przyjęte choć niedowiedzione, *n.* — thétique, *a.* przyjęty choć niedowiedziony.
 Hypotrachelion, *s. m.* w anatomii niższa część szyi, w archit. część słupa przy kapiteli.
 Hypotypose, *s. f.* figura krasomowska, rzeczy iakieżywe i wyraźne opisanie krasomowskie.
 Hysope, *f.* izop, izopek, *m.*
 Hystéralgie, *s. f.* ból w macicy.
 Hystérie, *s. m.* w medyc. dolegliwość maciczna.

Hystéries, *pl.* w starożyt. święta, w które na ofiarę Wenerze wieprze zabijano.
 Hystérique, *adj.* histeryczny, mაციკუ.
 Hystérite, ou Hystéritis, *s. f.* zapalenie macicy.
 Hysterocele, *s. f.* usunięcie macicy.
 Hystérolithe, *s. f.* kamień wżrzysty do macicy podobny.
 Hystérologie, *s. f.* w retoryce sposób mówienia przewracając naturalny porządek słów, *n. p.* umarł i zachorował, zamiast, zachorował i umarł.
 Hystéropotme, *s. m.* u dawnych Greków ten co do swej powrócił oyczyzny po rozgłoszonej wieści o jego zgonie.
 Hystéroloxie, *s. f.* w medyc. nachylenie albo ukośne położenie macicy.
 Hystérotomie, *s. m.* w anatomii rozcięcie macicy.
 Hystérotomotocie, *s. f.* w chirurg. poródzenie za pomocą przecięcia macicy.
 Hystriciens, *s. m. pl.* w hist. nat. rodzaj zwierząt do ieżozwierza podobnych.
 Hystricite, *s. f.* bezoar, kamień we wnętrznościach ieżozwierza znaydowany.

I.

Iac, Yac, *s. m.* Yacht, statek morski i rzeczny Angielski, *v.* lacht.
 Iachagogues, *s. m. pl.* u starożyt. nazwisko tych którzy w czasie świąt Eleuzyńskich posąg Bachus nosili.
 Iacht, *v.* Yacht, bat, statek Angielski na morzu i rzekach używany.
 Iáleme, *s. m.* pieśń żałobna u dawnych Greków.
 Iámbe, *s. m.* iamb, miara wiersza dwuzgłoskowa.

Iámambique, *adj.* iambicki, tyczący się iambu, mówiąc o wierszach.
 Iátralepte, *s. m.* lekarz który używa smarowania i nacierania w leczeniu.
 Iátraleptique, *s. f.* ta część umiętności lekarskiej która używa leczyć za pomocą smarowania, nacierania, nakadzeń, plastrów, i innych powierzchownie używanych lekarstw.
 Iátrique, *adj.* do umiętności lekarskiej należący.

- Āatrochimie**, *s. f.* sztuka leczenia za pomocą lekarstw chemicznych.
- Āatrophysique**, *adj.* fizyczno-medyczny, mówiąc o dziełach fizycznych we względie lekariskim pisanych.
- Ibibe**, *s. m.* gatunek małego węża Amerykańskiego.
- Ibiboca**, *s. m.* wąż brezylijski piękną odziany łuską.
- Ibijara**, *s. m.* wąż amerykański bardzo iadowity, sześciopalcowy, grubości małego palca.
- Ibijau**, *s. m.* kozodoy ptak nocny Brezylijski wielkości iaskółki, z rodzaju *przyczepnych*.
- Ibiracoa**, *s. m.* wąż brezylijski iadowity, od ukąszenia iego rzuca się krew nosem, gębą, oczami i uszyma.
- Ibiratonga**, *s. m.* drzewo brezylijskie, z którego *brezylia* pochodzi.
- Ibis**, *m.* bocian egipcki, *m.*
- Icades**, *s. f. pl. u starożytn.* święta na cześć Epikura.
- Icastique**, *adj.* malujący, poe-sie —, poemat malujący o-brazy.
- Icelui, Icelle**, *pr. adj. w stylu prawnym* ten, ta, pomieniony, wzmieniony.
- Ichneumon**, *m.* Ichneumon, czyli szczur Faraona, zwierz drapie-żny egipcki, mający palce u nóg błoną do pływania spięte do połowy.
- Ichnographie**, *s. f. w matema-tyce* plan podstawy ciała iakiego na ziemi wryty —, mieysca albo planu opisanie, — *w perspektywie* abrys iakiegokolwiek przedmiotu u podstawy poziomo przeciętego, *we for-tyfikacyi* plan długości i szerokości rozmaitych części for-tecy, — plan albo rysunek fortecy poziomo przecięty.
- Ichor**, *m.* ropa wodnista z ran ciekąca, *f.* — reux, euse, *a.* ropisty.
- Ichoroïde**, *f.* ropa, ropa wo-dnista, *f.*
- Ichtyite**, *s. f.* kamień mający na sobie wytłoczoną rybę.
- Ichtyocolle**, *f.* karuk, kley ry-by, *m.*
- Ichtyolithes**, *m. pl.* ryby w ka-mieniach zarosłe, albo na nich wyciśnione, *f. pl.*
- Ichtyologie**, *f.* opisanie ryb, *n.*
- Ichtyomancie**, *s. f.* wieszczba z wnętrzości rybich.
- Ichtyopètre**, *s. f. v.* Ichtyolithes.
- Ichtyophage**, *m.* ryboiad, ry-boiedz, *m.*
- Ichtyophtalmite**, *s. f.* kamień do rybich oczu podobny.
- Ichtyte**, *s. f. v.* Ichtyolithes.
- Ici**, *ad. tu, tutaj*, jusqu'—, do tych czas.
- Ici-bas**, *adv.* na tym padole, na tym świecie, na ziemi.
- Icoglan**, *s. m.* paź Cesarza Tu-reckiego.
- Iconique**, *adj. u starożytn.* statue —, posąg wystawiony temu kto trzykroć był zwyciężcą w religijnych igryszkach.
- Iconoclaste**, *m.* obrazoborca, *m.*
- Iconographe**, *s. m.* autor, pisarz opisu obrazu, popiersia, ma-lowidła dawne i terażniejsze.
- Iconographie**, *s. f.* nauka o sta-rożytnych obrazach, opisanie malowideł, popiersi, etc.
- Iconolâtre**, *m.* czciciel obrazów, *m.*
- Iconologie**, *s. f.* nauka o postaci i figurach pod kłóremi bożko-wie, boginie, żywioty etc. wy-rażone bywają.
- Iconomague**, *m.* Iconoclaste, *v. m.*
- Icosaèdre**, *s. m. w geometrii* ikosaedr, bryła foremna kłó-rey powierzchni ze dwudziestu równościennych składa się tróykątów.
- Icosandrie**, *s. f. w botanice* gromada XII. roślin według u-kładu *Linneusza*.
- Ictère**, *m.* T. żółtaczką, *f.*
- Ictérique**, *a.* na żółtaczkę chory, na żółtaczkę służący.
- Idéal**, *ale, a.* mniemany, uro-iony.
- Idéalisme**, *s. m. T. dogmatyczny* idealizm, systemat filozofów

- widzących w Bogu wyrażenie wszystkich rzeczy.
- Idée, f.** wyobrażenie, wyrażenie, mniemanie, *n.* myśl, *f.* układ, *m. fig.* fałszywe mniemanie, *n.* myśl próżna, *f.*
- Idem, ad.** tenże sam, toż samo.
- Idémiste, m.** potakiwacz, *m.*
- Identifier, v. a.** poiednać, w iedno spłyć, o dwóch rzeczach iednakowe mieć wyobrażenie.
- Identique, a** iednakowy, iednaki.
- Identité, f.** iednakowość, iednakosć, *f.*
- Idéologie, s. f.** ideologia, nauka o wyobrażeniach.
- Ides, s. f. pl.** w starożytnym kalendarzu dzień piętnasty marca, maia, lipca, października a innych miesięcy trzyusty.
- Idiocrase, s. f. we fizyce** własność, przyrodzenie ciała iakiego.
- Idio-électrique, adj. we fizyce** elektryczne przez się, toiest ciała takie, które przez samo tarcie stają się elektrycznymi.
- Idiogyne adj. w botanice** mówiąc o nitkach pytkowych oddzielonych od słupka owocowego.
- Idiome, m.** dyalekt, język kraio-
wy, *m.*
- Idiopathie, s. f. w medyc.** choro-
ba członkowa, dolegliwość
członkowi tylko pewnemu przy-
zwoita.
- Idiopathique, adj. o chorobach**
członkowy, iednemu członkowi
tylko przyzwoity i własny.
- Idiosyncrase, s. f.** temperament
tylko osobie iakiey właści-
wy, — skłonność przyrodzona
osobista.
- Idiot, ote, a.** głupi, nierozumny.
- Idiotisme, s. m.** własność języka,
kształt mówienia językowi pe-
wnemu tylko przyzwoity.
- Idocrase, s. f.** gatunek kamienia,
którego kryształy podobne są
do mineralnych.
- Idolâtre, a.** bałwochwalski, *fig.*
szalenie rozkochany, — *m.* bał-
wochwalca, *m.*
- Idolâtrer, v. n.** czcićbałwany, bał-
wochwalstwa się dopuścić, — *a.*
fig. nadewszystko kochać, do
niebios wynosić.
- Idolâtrie, f.** bałwochwalstwo, *n.*
miłość nieumiarkowana, *f.*
- Idolâtrique, a.** bałwochwalski.
- Idole, f.** bożek, *m.*
- Idulies, s. f. pl.** ofiary dawnych
Rzymian każdego 15 dnia
w miesiącu Jowiszowi poświę-
cane.
- Idylle, f.** skotopaski, *pl.*
- Ieuse, f.** więzozółd samiec, *m.*
- If, m.** cis *m.* (drzewo).
- Ignace, m.** Ignacy.
- Igname, s. m.** roślina wspinająca
się Afrykańska do potraw za-
żywana.
- Ignare, a.** nieuczony, nieumie-
iętny.
- Igné, ée, a.** ognisty.
- Ignicole, a. et m.** czciciel o-
gnia, *m.*
- Ignition, s. f. w chemii** palenie
kruszczo do czerwoności.
- Ignoble, a.** podły, podłego uro-
dzenia, niesławny, nieznaczny.
- Ignominie, f.** hańba, niesława,
zelżywość, *f.* wstyd, *m.*
- Ignominieux, euse, a.** haniebuy,
zelżywy, niesławny.
- Ignoramment, adv.** nieumieiętnie.
- Ignorance, f.** nieumieiętność, nie-
wiadomośc, *f.*
- Ignorant, ante, a.** nieumieiętny,
nieuczony, — *m. f.* (toż samo.)
- Ignoré, ée, p. et a.** nieznaomy,
niewiadomy.
- Ignorer, v. a.** nie wiedzieć, nie u-
mieć.
- Iguane, s. m.** iaszczurka ludyyska
ziemnowodna.
- Il, prp. ou,** (zaimek w słowach
trzecią osobę w liczbie poie-
dynczey wyrażający,) **Il, pl.**
oni, *pl.*
- Ile, albo Isle, f.** wyspa, *f.*
- Iléum, Héon, s. m.** kiszka cienka
nydłuższa.
- Iliade, s. f.** Iliada, poemat heroi-
czny *Homera* o wojnie Trojań-
skiej.
- Iliaque, adj. passion —** choroba,
dolegliwość w kiszce **Ileum**
zwaney.

Ilion, *s. m. w anatomii* kość trzewowa.
 Illégal, *ale, a.* nieprawny, przeciw prawom będący, niesprawiedliwy.
 Illégalité, *f. v.* Illégitimité.
 Illégitime, *a.* nieprawny, nieważny, niesłuszny.
 Illégitimité, *f.* nieprawność, niesprawiedliwość, niesłuszność. *f.*
 Illicite, *a.* niedozwolony, zakazany.
 Illimité, *ée, a.* nieograniczony, nieokreślony.
 Illition, *s. f. w medyc.* nacieranie, smarowanie.
 Illuminatif, *ive, a.* oświecający.
 Illumination, *f.* oświecenie, objaśnienie, *n.* illuminacja, *f.*
 Illuminé, *ée, p. et a.* oświecony etc.
 Illuminés, *s. m. pl.* Illuminaci, nazwisko wszystkich ciarlatanów mistycznych, zatrudniających się alchimią, magią, kabalistyką, duchami etc. — członkowie towarzystwa utworzonego w Niemczech w 1767 przez profesora prawa *Weishaupta*.
 Illuminer, *v. a.* oświecić, objaśnić, illuminować.
 Illuminisme, *s. m.* nauka illuminatów.
 Illusion, *f.* błąd, widok fałszywy, *m.* obłąka, wykręty, wymówki, *f. pl.*
 Illusoire, *a.* zdradliwy, darenny.
 Illusoirement, *ad.* fałszywie, podstępnie.
 Illustration, *f.* sława, *f.* objaśnienie, *n.*
 Illustre, *a.* sławny, chwalebny, sławiony.
 Illustrer, *v. a.* wstawić, sławnym czynić, *v.* Expliquer.
 Illustrissime, *a.* Jaśnie wielmożny (tytuł).
 Illutation, *s. f. w medyc.* smarowanie ciała błotem wilgotnym w celu ogrzania, wysuszenia etc.
 Ilot, albo Islot, *m.* wysepka, *f.*
 Ilote, *s. m.* Lacedemoński niewolnik.
 Image, *f.* obraz, *m.* wyrażenie, opisanie, *n.* opis, *m.*

Imager, *m. ère, f.* handlujący obrazami.
 Imaginable, *a.* myślny.
 Imaginaire, *a.* zmyślony, uroiony.
 Imaginatif, *ive, a.* dowcipny.
 Imagination, *f.* imaginacja, *f.* wyobrażenie, wystawienie sobie czego, *n.* myśl, *f.*
 Imaginative, *f.* siła duszy wyobrażająca, *f.*
 Imaginer, *v. a.* z-, wymyśleć, wynaleźć, se —, *r.* (qc.) wystawić, uroić sobie co, trzymać, mniemać, rozumieć.
 Iman, *s. m.* Iman; kapłan wyznania mahometńskiego.
 Imanat, *s. m.* godność Imana.
 Imaret, *m.* szpital w Turcyi, *m.*
 Imbécile, *a.* słaby na rozumie, głupi, ułomny, niedołązny, słaby.
 Imbécillité, *f.* słabość rozumu, głupstwo, niedołążność etc., *f.*
 Imberbe, *adj.* młokos, u którego broda jeszcze nie rośnie.
 Imbiber, *v. a.* napać, moczyć, wpuszczać, se —, *r.* ciągnąć, brać, nabierać w się, wsiąkać.
 Imbibition, *f.* wsiąkanie, wciąganie etc., *n.*
 Imbriague, *a.* fam. pijawy.
 Imbricée, *a. fam.* tule —, dachówka żłobkowata, *f.*
 Imbriqué, *ée, adj.* w botanice dachówkowy, o liściach kiedy jedno za drugie zachodzi.
 Imbroglio, *s. m.* zawiała teatralna intryga.
 Imbroorbassi, *s. m.* wielki koniusz Turecki.
 Imbu, *ue, a. fig. (de qc.)* napojony, napszczony czym, pełen.
 Imitable, *a.* do naśladowania łatwy, nietrudny, naśladowania godny, przykładowy.
 Imitateur, *m. trice, f.* naśladownik, naśladowca, *m.*
 Imitation, *f.* naśladowanie, *n.*
 Imiter, *v. a.* naśladować, iść za kim, za czym.
 Imma, *s. m.* gatunek ochry czerwony farbiarskiej.
 Immaculé, *ée, adj.* niepokalany o poczęciu *N. P. Maryi*.

- Immanent, ente, *adj.* wewnątrzny, stały, trwały.
- Immanquable, *a.* nieomylny, nieuchybny.
- Immarcessible, *a.* nieskazitelny, niezwiędły.
- Immatérialiste, *s. m.* filozof uczący że wszystko jest duchem niematerialnym, i że wszystkie istoty są myślące.
- Immatérialité, *f.* niematerialność, bezciełność, *f.* — riel, elle, *a.* bezciełny.
- Immatriculation, *f.* wpisanie w rejestr publiczny, *n.* — cule, *f.* zaświadczenie na to, *n.* — culer, *v. a.* wpisać w rejestr publiczny.
- Immédiat, ate, *a.* bezpośredni, prosty.
- Immédiatement, *adv.* bezpośrednio, prosto, — après, zaraz potem.
- Immémorial, ale, *a.* niepamiętny, niepomy, dawny.
- Immense, *a.* niezmierny, nieokreślony, nieograniczony.
- Immensement, *adv.* niezmiernie, nieograniczenie.
- Immensité, *f.* niezmierność, *f.*
- Immensurable, *adj.* niezmierny.
- Immersion, *f.* za-, ponurzenie, *n.*
- Immeuble, *a.* bien —, nieruchomość, *f.* dobra nieruchome, *pl.*
- Imminent, ente, *adj.* bliski upadku na co, — nad głową wiszący, zagrażający.
- Immiscer (s'), *v. r.* (*dans qc.*) w mieszać się do czego, w co, wplątać się.
- Immixture, *s. f.* dodanie dziedzictwa, przywłaszczenie sobie czego, odzywianie się do czego, iako do spadku po kim etc.
- Immobilier, *a.* nieruchomy, nieporuszony.
- Immobilier, ère, *a.* nieruchomy.
- Immobilier, *f.* nieruchomość, stałość, *f.*
- Immodération, *s. f.* niepowściągliwość, niepomiarowanie.
- Immodéré, ée, *a.* niepomiarowany, niepowściągliwy.
- Immodeste, *adj.* niewstydlivy, nieskromny.
- Immodestie, *f.* nieskromność etc.
- Immolation, *f.* ofiarowanie, *n.*
- Immoler, *v. a.* ofiarować, ofiary oddawać, *fig.* ofiarować, oddać, podać kogo, co na co, czemu.
- Immonde, *a.* nieczysty.
- Immondices, *f. pl.* nieczystość, *f.* plugastwo, *n.*
- Immortaliser, *v. a.* uwiecznić, nieśmiertelnym uczynić.
- Immortalité, *f.* nieśmiertelność, *f.*
- Immortel, elle, *a.* nieśmiertelny, wieczny, wiekuisty.
- Immortification, *f.* stan nienawrócony, *m.*
- Immortifié, ée, *a.* nienawrócony.
- Immuable, *a.* nieodmienny.
- Immunité, *f.* wolność, *f.* uwolnienie od podatków etc., *n.*
- Immutabilité, *f.* nieodmienność, stałość, *f.*
- Impair, re, *a.* nierówny (o liczbie).
- Impalpable, *a.* niezmacany.
- Impanation, *s. f.* wchłobienie, nauk Lutra, że po ofiarowaniu w chlebie jest ciało Chrystusowe.
- Impardonnable, *a.* nieprzepuszczony.
- Imparfait, aite, *a.* niedoskonały, niedokończony, ułomny, niecały.
- Imparfait, *m.* T. czas niedokony, *m.*
- Imparfaitement, *adv.* niedoskonalie, niezewszystkién.
- Impartable, *adj.* T. sędowniczy, nierozdzielny, nie mogący być podzielonym.
- Impartageable, *adj.* niepodzielny.
- Impartial, ale, bezstronny.
- Impartialement, *adv.* bezstronnie.
- Impartialité, *f.* bezstronność, *f.*
- Impartibilité, *s. f.* wprawie nierozdzielność.
- Impartible, *a.* nie mogący być podzielonym, nierozdzielny.

Impassibilité, *f.* niecierpliwość żadnego bólu ani odmiany, niecierpliwość. *f.*

Impassible, *a.* bezbolny, wolny od cierpienia, niecierpliw.

Impastation, *s. f.* u mularzy lepianka, mieszanina z tłuczonych materiałów w ciasto zarabianych.

Impatiement, *adv.* niecierpliwie, z niespokojnością, z gniewem.

Impatience, *f.* niecierpliwość. *f.*

Impatient, *ente, a.* niecierpliw, niespokojny.

Impatienter, *v. a.* niecierpliwym, niespokojnym czynić, se —, *r.* niecierpliwym etc. być.

Impatroniser (*s*), *v. a. fam.* sadowić się, wkładać się, wmykać się dokąd.

Impayable, *a.* nieopłatny, nieoszacowany.

Impeccabilité, *f.* bezgrzeszność. *f.*

Impeccable, *a.* bezgrzeszny.

Impeccance, *s. f.* T. dydaktyczny, nieomylność, stan człowieka nigdy niegrzeszącego.

Impécunieux, *euse, adj.* bezpieczny, nie mający pieniędzy.

Impécuniosité, *s. f.* brak pieniędzy.

Impénétrabilité, *f.* nieprzenikliwość, nieprzebitość, twardość etc., *f.*

Impénétrable, *a.* nieprzenikliwy, nieprzebity, niedosięty, niewybadany.

Impénitence, *f.* zakamieniałość serca, niepokuta, *f.*

Impénitent, *ente, a.* zakamieniały, niepokutniący.

Impense, *s. f.* w prawie wydatki, expens na ulepszenie budynku, dziedzictwa etc.

Impératif, *ive, a.* zrzędny, groźny.

Impératif, *m.* T. tryb rozkazujący, *m.*

Impératrice, *f.* imperatorowa, cesarzowa, *f.*

Imperceptible, *a.* niedościęty, niepoięty.

Imperdible, *a.* pewny, nieuchybny.

Imperfection, *f.* niedoskonałość, wada, *f.* błąd, *m.*

Imperforation, *s. f.* w medyc. niedostatek otworzystości, zamulenie, zarosnięcie kanału iakiego w ciele ludzkim.

Impérial, *ale, a.* cesarski, imperatorski, Impériaux, *n. pl.* Cesarscy, *m. pl.*

Impériaie, *f.* niebo u Łózka, karety, *n.* — imperyał, moneta złota rossyjska 10 rubli srebrnych.

Impérieusement, *adv.* groźnie, dumnie, w sposobie rozkazującym.

Impérieux, *euse, a.* zrzędny, groźny.

Impérissable, *a.* niezesły, wieczny.

Impéritie, *f.* niedoświadczenie, niepamiętność, *f.*

Imperméabilité, *s. f.* we fizyce nieprzeokliwość.

Imperméable, *adj.* we fizyce nieprzenikliwy.

Impersonnel, *a. m.* T. verbe —, słowo nieosobiste, *n.*

Impersonnellement, *ad.* T. nieosobiście.

Impertinence, *f.* nierozum, m, durność, *f.* zuchwałstwo, grubiaństwo, *n.*

Impertinent, *ente, a.* nierozumny, durny, zuchwały, grubiański.

Imperturbabilité, *f.* spokojność nieprzerwana, *f.* nieporuszenie umysłu, *n.*

Imperturbable, *a.* nieporuszony, nieprzerwany.

Impétrable, *a.* dostępny, czego łatwo dostać, uprosić można.

Impétration, *f.* uproszenie, otrzymanie, dostąpienie, *n.*

Impétrer, *v. a.* uprosić, dostać, dostąpić, otrzymać.

Impétueux, *euse, a.* burzliwy, gwałtowny, porywczy, popędliwy.

Impétuosité, *f.* impet, szturm, gwałt, *m.* porywczność, popędliwość, *m. f.*

Impie, *a.* bezbożny.

Impiété, *f.* bezbożność. *f.*

Impitoyable, *a.* nielitościwy, niemiłosierny.

Implacable, *a.* nieubłagany, nieprzeblagany.

Implantat
 ikiey r
 Implanter
 gowac,
 sdowni
 Implex
 mowia
 albo sz
 rch po
 się pole
 Implicati
 stepku
 kontra
 Implicite
 zawiak
 wiara
 Impliqu
 szany,
 Impliqu
 tać k
 Implora
 co, w
 Implor
 bycz
 Implor
 nieo
 Implor
 roz
 Implor
 d —
 Implor
 czony
 Implor
 wad
 niecy
 Implor
 z za
 wagi
 nie n
 leży
 Implor
 przy
 Implor
 nale
 Implor
 natr
 Implor
 lega
 Impos
 dan
 Impos
 niak
 Impos
 kon

Implantation, *s. f.* przesadzanie iakiey rzeczy w inną.
 Implanter, *v. a. w anatomii* wfu-
 gować, posadzić, przesadzić, u-
 sadować w co.
 Implexe, *adj.* wpleciony, — także
 mówiąc o wierszu bohaterzkim
 albo sztuce dramatycznej, w któ-
 rych powodzenie bohatera albo
 się polepsza albo pogorsza.
 Implication, *f.* uczestnictwo wy-
 stępku etc., *n.* przeciwność,
 kontradycya, *f.*
 Implicite, *a.* ogarniony, włożony,
 zawikłany w co, *T. foi* —
 wiara nieoświecona, *f.*
 Impliqué, *éé, par. p. et adj.* wmie-
 szany, wplątany w co.
 Impliquer, *v. a.* wmieszać, wplą-
 tać kogo w co.
 Implorer, *v. a.* upraszać, prosić o
 co, wzywać kogo o co.
 Impoli, *ie, a.* grubiański, nieo-
 byczajny.
 Impolitesse, *f.* grubiaństwo, *n.*
 nieobyczajność, *f.*
 Impolitique, *a.* nierozsądny, nie-
 rozumny.
 Importance, *f.* ważność, waga, *f.*
d' — ad jam. bardzo, znacznie.
 Important, *ante, a.* ważny, zna-
 czny.
 Importation, *f.* przywóz, *m.* spro-
 wadzenie towarów z za gra-
 nicy, *n.*
 Importer, *v. a.* sprowadzać towary
 z za granicy, — *i.* wielkiedy by-
 dź wagi, zależeć na czém, *n'importe*,
 nic nie szkodzi, nie na tém nie za-
 leży.
 Importun, *tune, a.* natrętny, na-
 przykrzający się.
 Importunement, *ad.* natrętnie,
 nalegać.
 Importuner, *v. a.* naprzykrzać się,
 natrącać się komu o co.
 Importunité, *f.* natrętność, *f.* na-
 leganie, naprzykrzanie się, *n.*
 Imposable, *adj.* podatkowy, na co
 danina stanowiona by-
 dź może.
 Imposant, *ante, a.* poważny, wspa-
 niały.
 Imposer, *v. a.* nakazać, przykazać
 komu co, kładź na kogo co,

dadź komu imię, zwałać, skła-
 dać na kogo winę, co, sprawić,
 czynić w kim uszanowanie, re-
 spekt, *en —, (à qq)* oszukać,
 zwiędź kogo.
 Imposition, *f.* włożenie, położe-
 nie czego na co, dawie komu
 imienia, podatkowanie, *n.* po-
 datek, *m.*
 Impossibilité, *f.* niepodobieństwo,
n. niesposób, *m.*
 Impossible, *a.* niepodobny, *par —*,
 nad spodziewanie, nad podobień-
 stwo.
 Imposte, *s. f. w architekturze* kosz
 filarowy, podstawa frambuży,
 — *u stolarzy* poprzeczna li-
 sztwą w ramie okienney.
 Imposteur, *m.* oszust, zwodzieciel,
 potwarca, *m.* — *a.* zwodny, o-
 błudny.
 Imposture, *f.* potwarz, *f.* oczer-
 nienie, *n.* obłuda, *f.* fałsz, *m.*
 zwodzenie, *n.*
 Impôt, *m.* podatek, *m.*
 Impotent, *ente, a.* niedołączny,
 kaleki.
 Impraticable, *a.* do wykonania
 trudny, nieskuteczny, nieznosny,
 niepodobny, nieużyteczny.
 Imprécation, *f.* przeklinanie, zło-
 rzeczenie, *n.*
 Imprécatoire, *a.* zlorzeczny.
 Imprégnation, *s. f.* udzielenie wła-
 sności przymieszanem, iako
 słodczy cukrowey, napuszczanie,
 napawanie.
 Impregner, *v. a.* nasycić płyn iaki
 własnością inney rzeczy, napu-
 szczać, napawać.
 Imprenable, *a.* niedołyty, nie-
 zwyciężony.
 Imprescriptibilité, *s. f. T. prawny*,
 wolność od dawności prawa
 albo preskrypcyi.
 Imprescriptible, *adj.* wolny od
 preskrypcyi, prawom dawności
 niepodległy.
 Impression, *f.* wrażenie, wyciśnie-
 nie, wyrażenie, prasowanie, *n.*
 druk, *m.* wydanie książki, *n.*
 Imprévoyance, *f.* nieprzezorność, *f.*
 Imprévu, *ue, a.* nieprzewidywany, nie-
 przewidywany, niespodziany.

- Imprimé, *m.* pismo drukowane, *n.*
 Imprimer, *v. a.* wycisnąć, wyrazić,
 drukować, wybijać, wypraso-
 wać, *fig.* wrazić, wlepić, wryć,
 wpoić.
 Imprimerie, *f.* drukarnia, *f.* dru-
 karstwo, *n.* — en taille douce,
 drukowanie kopiersztychów, *n.*
 Imprimeur, *m.* drukarz, *m.*
 Imprimure, *s. f.* płótno grunto-
 wane do malowania.
 Improbable, *a.* niedowodny, nie-
 dowiedziony.
 Improbation, *f.* przy-, nagana, *f.*
 ganienie czego, *n.*
 Impromptu, *m.* odpowiedź bez
 namyślenia się, dana mowa nie-
 rozmyslna, *f.* wiersz naprędce
 zrobiony, *m.* rzecz każda bez
 przygotowania uczyniona, *f.*
 Impropre, *a.* niewłaściwy.
 Improprement, *adv.* niewłaściwie.
 Impropiété, *f.* niewłaściwość, *f.*
 Improuuer, *v. a.* nie chwalić, ga-
 nić co.
 Improvisateur, *m.* trice, *f.* poeta
 bez namyślenia się wiersze ro-
 biący, — ser, *v. a.* bez namy-
 ślenia, naprędce wiersze robić,
 mówić.
 Improviste (à l'), *adv.* niespodzia-
 nie, nagle, zniemacka.
 Imprudemment, *adv.* nierostro-
 pnie, niebacznie.
 Imprudence, *f.* nierozum, *m.* nie-
 ostrożność, niebaczność, *f.*
 Imprudent, *ente, a.* nierozumny,
 nieostrożny, niebaczny.
 Impubère, *a.* niedorosty, małole-
 tni.
 Impudemment, *adv.* bezwstydnie,
 bezczelnie.
 Impudence, *f.* niewstyd, *m.* nie-
 bezwstydlwość, *f.*
 Impudent, *ente, a.* nie-, bezwsty-
 dliwy.
 Impudeur, *s. f.* niewstyd, bez-
 czelność.
 Impudicité, *f.* sprośność, *f.*
 Impudique, *n.* sprośny, nieczysty,
 wszteczny.
 Impugner, *v. n.* znosić, zbijać.
 Impuissance, *f.* niedostatek, *m.*
 niedołężność, słabość, *f.*
- Impuissant, *ante, a.* niezdolny,
 niedołężny, bezsilny, słaby.
 Impulsif, *ive, a.* popychający.
 Impulsion, *f.* popychanie, po-
 pchnienie, *n. fig.* pobudka, *f.*
 pochóp, *m.*
 Impuément, *adv.* bez ukarania,
 bezkarnie.
 Impuni, *ie, a.* bezkarny, nieka-
 rany.
 Impunité, *f.* bezkarność, przeba-
 czenie, *n.*
 Impur, *ure, a.* nieczysty, sprośny.
 Impureté, *f.* nieczystość, *f. fig.*
 nieczystość, sprośność, *f.*
 Imputation, *f.* od-, po-, przy-,
 rachowanie, zadanie, przypisanie
 komu czego, obwinienie kogo, *n.*
 Imputer, *v. a.* od-, po-, przyra-
 chować, obwiniać, przypisywać,
 zadawać komu co.
 Inabordable, *a.* nieprzystępny.
 Inaccessible, *a.* nieprzystępny,
 niedosięgly.
 Inaccommodable, *a.* nieuspoko-
 iony, trudny do pogodzenia.
 Inaccostable, *a.* nieprzystępny,
 niezgodny.
 Inaccoutumé, *ée, a.* niezwyčajny,
 niezwykły.
 Inaction, *f.* próżnowanie, *n.* bez-
 czynność, niepracowitość, *f.*
 Inadmissible, *a.* niedopuszczony,
 niezdatny.
 Inadvertance, *f.* niedozór, *m.* nie-
 baczność, nieostrożność, *f.*
 Inaliénabilité, *f.* nieprzedayność, *f.*
 Inaliénable, *a.* nieprzedayny.
 Inalliable, *a.* niepołączony.
 Inaltérable, *a.* nieodmienny.
 Inamissible, *adj. w teologii mó-
 wiąc o łasce niepodległy utra-
 cie, czego utracić nie można.*
 Inanimé, *ée, a.* nieżywy.
 Inanité, *s. f. w chronologii* czczość,
 — przeciąg czasu od stworzenia
 świata do praw Mojżesza, —
fig. próżność, pycha, nieuży-
 teczność.
 Inanition, *f.* osłabienie, *n.* słabość
 z niedostatku pokarmu *f.*
 Inaperçu, *que, adj.* niepostrzeżony.
 Inappétence, *s. f. w medyc.* brak
 apetytu.

Inapplicable, *a.* nieużyty, niezdatny.
 Inapplication, *f.* niedbalstwo, *n.* ospałość, *f.* niedozór, *m.*
 Inappliqué, *ée, a.* niedbały, niedozorny, ospały.
 Inappréciable, *a.* nieoszacowany.
 Inapprêté, *ée, adj. o pokarmach* nieprzygotowany.
 Inaptitude, *f.* niezdatność, nieposobność, *f.*
 Inarticulé, *éc, a.* niewyraźnie wymówiony.
 Inattaquable, *a.* niedostępny.
 Inattendu, *ue, a.* niespodziany.
 Inattentif, *ive, a.* nieuważny, nieprzytomny.
 Inadvertence, *s, f.* nieuwaga, *v.* Inadvertent.
 Inauguration, *f.* ceremonia koronacyjna, poświęcenie, *n.*
 Inaugurer, *v. a.* poświęcić.
 Inca, *Ynca, s. m.* Lukas, król albo książę krwi w królestwie Peru.
 Incagner, *v. a. fam.* drwić sobie z kogo.
 Incalicé, *ée, adj. w botanice o kwiatach* bezkielichowy.
 Incamération, *s. f. w Papieżkiej kancelaryi* przyłączenie majątności do ekonomii Papieżkiej.
 Incamerer, *v. a.* przyłączyć majątność do posiadłości Papieżkiej.
 Incandescence, *s. f. we fizyce* żelazo do białości rozpalone.
 Incantation, *f.* czary, *m. pl.*
 Incapable, *a.* nieposobny, niezdatny.
 Incapacité, *f.* nieposobność etc. *f.*
 Incarnadin, *ine, a.* cielisty, — *m.* kolor cielisty, *m.*
 Incarnat, *ate, a.* iasnoczerwony, — *m.* kolor taki, *m.*
 Incarnatif, *ive, a.* do zarastania mięsem służący.
 Incarnation, *s. f.* wcielenie Boże.
 Incarné, *ée, a. fig. fam.* wcieleny, prawdziwy.
 Incartade, *f. fam.* napaść, przegryzka, *f.* nagabanie, głupstwo, *n.*
 Incendiaire, *m. f. pod-, zapalacz, m. — a. pod-, zapalający.*

Inceudie, *m.* pożar, *m.* zgorzenie, *n. f. fig.* wrzawa, rozruch, *m.*
 Incendier, *v. a. pod-, za-, spalić, w przynę obrócić.*
 Incération, *s. f.* mieszanie wosku z inną istotą, — *we farmacyi* zmieszanie rzeczy wilgotney ze suchą aż do woskowej miękkości.
 Incertain, *aine, a.* niepewny, wątpliwy, niestateczny, odmienny.
 Incertitude, *f.* niepewność, wątpliwość etc. *f.*
 Incessamment, *ad.* natychmiast, wnet, zaraz (*vid. Contineulement*).
 Incessible, *adj. T. prawny,* nie mogący być ustąpiouym.
 Inceste, *m.* kazirodztwo, cielesność, nierząd z pokrewną, albo z osobą Bogu poślubioną, *n.* — *tueux, euse, a.* kazirodzki, *m.* kazirodnik, kazirodzca, *m.*
 Incidemment, *ad.* przypadkiem.
 Incidence, *s. f. w mechanice* linia poktórye ciało iakie przebiegając uderza o inne, — *w optyce, angle d'—,* kąt zawarty między promieniem na płaszczyznę padającym i prostopadłą z tegoż punktu do płaszczyzny wyprowadzoney, — *w astronomii* wstęp gwiazdy w promienie słoneczne, lub xiężyca w cień ziemi.
 Incident, *m.* trudność zachodząca, przeszkoda, przypadek przykry, *m.*
 Incidentaire, *m.* przedłużający, przeszkadzający.
 Incidenter, *v. n.* trudnić, przedłużać, zawikłać trudnościami nowemi etc.
 Incinération, *s. f. w chemii* obrócenie w popiół roślin, palenie na popiół.
 Incirconsis, *ise, a.* nieobrzezany.
 Incirconcision, *f. fig.* nieobrzezka, *f. stan* nieobrzezanych, *m.*
 Inciser, *v. a.* narznąć, naciąć, wy-, gryźć.
 Incisif, *ive, a.* dents incisives, zęby przednie, *m. pl.*
 Incision, *f.* narznięcie, *n.*

- Incitation, *f.* pobudzanie, poduszczanie, *a.*
- Inciter, *v. a.* pobudzać, poduszczać, zachęcać.
- Incivil, *ile, a.* niegrzeczny, nieobyczajny.
- Incivilement, *adv.* niegrzecznie, nieobyczajnie.
- Incivilité, *f.* niegrzeczność, *f.*
- Inclémence, *f.* niełagodność, nieprzyjemność pogody, powietrza etc., w poezyi niełaska, *f.*
- Inclinaison, *s. f. w geometryi* *v— d'un plan*, pochyłość iedney płaszczyzny na drugą, kąt między niemi zawarty, *angle d'—*, kąt między dwiema liniami zawarty. — *de l'aimant*, zboczenie igły magnesowey.
- Inclinant, *ante, a.* ustępujący, nachylaący się.
- Inclination, *f.* schyłek, *m.* pochyłość, *f.* nachylenie, schylenie, *n.* ukłon, *m.* przychylenie, *f.*
- Incliné, *éc, par. et adj. w mechanicznej plan—*, płaszczyzna ukośnie do poziomemu nachylenia, *v.* Incliner.
- Incliner, *v. a.* schylać, nachylać, skłaniać, — *n. (z qc.)* nakłaniać się, skłonny być do czego, *na-*, schylać się, przeważać się, nakłonić się, *s'— r.* schylić się, ukłonić się.
- Inclus, *use, a.* włożony, niewyięty.
- Incluse, *f.* list pod kopertą czyją postany, *m.*
- Inclusion, *f.* włożenie, zamknięcie, *n.*
- Inclusive, *s. f. donner l'inclusive à un cardinal*, przyjąć kardynała do konklawy po zamknięciu iey.
- Inclusivement, *ad.* niewymyjąc co z czego, rachując co do czego.
- Incoatif, *ive, adj. w grammatyce* oznaczający, lub wyrażający początek czego.
- Incognitio, *ad.* nieznanie, pod obcym imieniem, w ukryciu.
- Incohérent, *ente, a.* związku niemający.

- Incombustibilité, *f.* niegorzliwość, niespalistość, *f.* — *tibe, a.* niegorzły, niespalisty.
- Incommensurabilité, *f.* niepomierność, *f.*
- Incommensurable, *adj.* niezmierny, *w geometryi* mówiąc o dwóch wielkościach niemających wspólney miary.
- Incommode, *a.* niewygodny, przykry.
- Incommodé, *éc, a.* przeszkodzony, obciążony, chory, słaby, schorzały.
- Incommodément, *ad.* niewygodnie, przykro.
- Incommoder, *v. a.* przeszkadzać, szkodzić komu, natrętnym, przykrym bydź, *s'—*, *r.* trudzić się, pracy, kłopotu się nabawić.
- Incommodité, *f.* niewygodna, przykrość, *f.* niewczas, kłopot, *m.* choroba, *f.*
- Incommunicable, *a.* nieudzielny, niespólny.
- Incommutabilité, *s. f. w prawie* nieprzerwane bezpieczeństwo possessyi.
- Incommutable, *adj. propriétaire, possesseur —*, właściciel którego nie można prawnie wyrugować z possessyi.
- Incomparable, *a.* nieporównany, wysmienity.
- Incompatibilité, *f.* przeciwność, niezgodność, *f.*
- Incompatible, *a.* przeciwny, niezgodny.
- Incompetence, *f.* nienależytość sądu, *m.* — *tent, ente, a.* niedoskonały, niecały.
- Incomplet, *ète, adj.* niezupełny, niecały, niedostateczny.
- Incomplexe, *adj.* niezłożony, nieskładny, iednostajny, — *w arytmetyce nombre —*, liczba różnogatunkowa.
- Incompréhensibilité, *f.* niepojętość, niedościgłość, *f.*
- Incompréhensible, *a.* niepojęty, niedościgły.
- Incompressible, *a.* nieprzyimujący ściśnienia.

Inconce
Inconcil
Incondu
nieob
Incon
prze
caym
nieskl
Incongru
cny,
przyst
Inconau
niezna
Inconseq
nieskl
Inconseq
wny,
Inconseq
nieroz
Inconsi
nieroz
Inconso
nieut
Inconso
stał
Incon
nies
Inconso
stytu
tucyj
Inconso
konst
Inconso
nietac
radzi
Inconso
wątpl
Inconso
wie,
Inconso
wątpl
Incontin
wość,
d'urin
uryny,
Incontin
gliwy,
Incontin
miast.
Inconvé
kry,
przesz
Inconver
Incorpor

- Inconcevable**, *a.* niepojęty.
Inconciliable, *a.* niezgodny.
Inconduite, *f.* nieprzystoyność, nieobyczajność, *f.*
Incongru, *ue*, *adj.* w *grammat.* przeciw regułom grammatycznym położony, *fig* zdrożny, nieskładny.
Incongruité, *f.* błąd grammatyczny, *m. fig.* nieskładność, nieprzystoyność, *f.*
Inconnu, *ue*, *a.* niewiadomy, nieznaomy.
Inconséquence, *f.* niestosowność, nieskładność, niezgodność, *f.*
Inconséquent, *ente*, *a.* niestosowny, nieskładny, niezgodny.
Inconsideration, *f.* nierozsądek, nierozum.
Inconsidéré, *ée*, *a.* nierozsądny, nierozumny.
Inconsolable, *a.* niepocieszony, nieutulony, niemierny.
Inconstant, *f.* niestateczność, niestałość, *f.*
Constant, *ante*, *a.* niestateczny, niestały, odmienny.
Inconstitutionnel, *elle*, *adj.* konstytucyi przeciwny, niekonstytucyjny.
Inconstitutionnellement, *adv.* niekonstytucyjnie.
Inconsulté, *ée*, *par. p. et adj.* nieradzony, którego zaniedbano radzić się.
Incontestable, *a.* nieodbity, niewątpliwy.
Incontestablement, *adv.* niewątpliwie, pewnie.
Incontéte, *ée*, *a.* pewny, niewątpliwy.
Incontinence, *f.* niepowsięgliwość, niewstrzemięźliwość, — *d'urine*, cieczenie mimowolne uryny.
Incontinent, *ente*, *a.* niepowsięgliwy, niewstrzemięźliwy.
Incontinent, *ad.* zaraz, natychmiast.
Inconvénient, *m.* przypadek przykry, przeciwny, *m.* trudność, przeszkoda, *f.* skutek zły, *m.*
Inconvertible, *a.* nienawrócony.
Incorporalité, *f.* bezcielność, *f.*
Incorporation, *f.* wcielenie, *n.*
Incorporel, *elle*, *a.* bezcielny.
Incorporer, *v. a.* wcielić.
Incorrect, *ecte*, *a.* niedoskonały, błędny.
Incorrection, *f.* niedoskonałość, *f.* błąd, *m.*
Incorrigibilité, *f.* upór, *m.* niepoprawność, *f.*
Incorrigible, *a.* niepoprawny, uporny.
Incorrompu, *ue*, *a.* nieczepsyty.
Incorruptibilité, *f.* nieskazitelność, *f. fig.* nieprzekupienie, *n.*
Incorruptible, *a.* nieskazitelny, nieczepsyty, *fig.* nieprzekupiony.
Incorruption, *f.* nieskazitelność, *f.*
Incrassant, *ante*, *adj.* w *medyc.* zgęszczający krew.
Incrasser, *v. a.* zgęszczać krew.
Incrédibilité, *f.* niepodobna rzecz do wiary, *f.* niedowiarstwo, *n.*
Incredule, *a.* niepodobny do wiary, *f.* niedowierny.
Incrédulité, *f.* niedowiarstwo, niedowierzenie, *n.*
Incréé, *ée*, *a.* niestworzony.
Incrément, *s. m.* w *geometrii* ilość o którą się wielkość iaka zmniejsza lub powiększa.
Incréper, *v. a.* strofować, łaiać, ganić.
Incrovable, *a.* niepodobny do wiary, niewypowiedziany, niezmierny.
Incrovablement, *adv.* nie do uwierzenia, niewypowiedzianie.
Incrustation, *s. f.* inkrustacja; sadzenie, powleczenie ścian, — kamienna powłoka na ciele iakiem w wodzie długo leżącym.
Incruster, *v. a.* osadzić marmur w ścianie dla ozdoby — wyrzynać na powierzchni stolarskiej roboty mieysca i w one wklejać mozaikę lub inne ozdoby.
Incubation, *f.* siedzenie na iaiach, *n.*
Incube, *m.* mara, *f.* wieszrzyca, *f.*
Inculpation, *s. f.* *T. prawny* obwinienie kogo o co.
Inculper, *v. a.* obwiniać kogo, zadawać co komu.

Inculquer, *v. a.* wbić w pamięć, wpoić, wszczepić.
 Inculte, *a.* nieuprawiony, pusty, *fig.* dziki, gruby, niewykształcony.
 Inculture, *f. fig.* dzikość, grubość, niewypolerowanie, *n.*
 Incurabilité, *f.* nieuleczystość, etc., *f.*
 Incurable, *a.* nieuleczysty, niezgoisty, nieuleczony.
 Incurie, *f.* niedbałość, *f.*
 Incursion, *f.* wtargnienie, *n.* naziad nieprzyjacielski, *m.*
 Incurvation, *s. f. w medyc.* skrzywienie nienaturalne kości.
 Incuse, *adj. et s. f. une médaille incuse*, medal, albo moneta w której jedna strona albo obie wklęsły stępel mają na sobie.
 Inde, *m.* indycht, *m. bois* —, brezyllia czerwona.
 Indecement, *adv.* nieprzystoynie.
 Indécence, *f.* nieprzystoyność, etc., *f.*
 Indécént, *ente, a.* nieprzystoyny, nieprzyzwoity.
 Indéchiffable, *a.* nieodcyfrowany, *fig.* niedocieczony, nieodkryty, niewyrozumiany.
 Indécis, *ise, a.* niedeterminowany, nierozsądzony, niezakończony, wątpliwy, niepewny.
 Indécision, *f.* wątpliwość, niepewność, *f.*
 Indéclinable, *adj. w Grammat.* niedeklinujący się, nieprzypadkujący się.
 Indécrottable, *a. fig.* nieodmyty, nieochędożony,
 Indéfectibilité, *s. f.* nieskazitelność.
 Indéfectible, *adj.* nieskazitelny, nieomylny, nieznikomy, stateczny.
 Indéfini, *ie, a.* nieokreślony, nieograniczony.
 Indéfinissable, *a.* trudny do wytłumaczenia, wyrażenia.
 Indéhiscence, *s. f. w botanice o ziarnowych łupinach* nieotworzystość.
 Indéhiscent, *te, adj. w botanice* nie mogący się otworzyć, nieotwierający się.

Indélébile, *a.* niepozbyty.
 Indélibéré, *é, a.* nierozmyslny, nierozważny.
 Indémnisier, *v. a.* nagrodzić komu szkodę.
 Indemnité, *f.* nagroda szkody, *f.*
 Indépendamment, *ad.* swobodnie, bez poddaństwa, — *de....* bez względu na....
 Indépendance, *f.* niepodległość, *f.*
 Indépendans, *s. pl.* sektarze nieznaający żadny zwierzchności duchowney.
 Indépendant, *ante, a.* niepodległy, nieściągający się, nienależący do czego, różny.
 Indes, *pl.* Indya, *f.*
 Indestructibilité, *f.* niezgładzistość, niezłamistość, *f.*
 Indestructible, *a.* niezgładzisty, niezłomisty, niezepty.
 Indétermination, *f.* wątpliwość, niepewność, *f.*
 Indéterminé, *é, a.* nierozsądzony, niezakończony, wątpliwy, niepewny.
 Indévot, *ote, a.* nienabożny.
 Indévotion, *f.* nienabożność, *f.*
 Index, *m.* reiestr, index u zegarów etc., palec drugi u ręki, *m.*
 Indicatif, *ive, a.* znaczący, okazujący.
 Indicatif, *m. T.* tryb oznajmujący, *m.*
 Indication, *f.* okazanie, oznajmienie, *a.* znak, *m.*
 Indice, *m.* znak, reiestr, *m.*
 Indicible, *a. fam.* niewypowiedziany.
 Indiction, *s. f.* wezwanie na konsylium, etc. na czas naznaczony, — *w chronologii* czas piętnastoletni.
 Indicule, *m.* znaczek, *m.*
 Indien, *nue, a.* Indyjski, — *S.* Indyjczyk, *m.* — *enne, f.* cyc, kartun cienki, *m.*
 Indifféremment, *ad.* równo, wszystko jedno, bez różnicy.
 Indifférence, *f.* obojętność, równość, oziębłość.
 Indifférent, *ente, a.* obojętny, równy, bezstronny, nieważny, oziębły.

- Indifférentiste, *m. et f.* każdą religią zarówno trzymający.
- Indigenat, *s. m.* indygenat, przyznanie do szlachectwa szczególniej w Polsce.
- Indigence, *f.* ubóstwo, *n.* niedostatek, *m.*
- Indigène, *a.* krajowy, — *m. f.* rodak, *m.*
- Indigent, *ente, a.* ubogi.
- Indigeste, *a.* niestrawny, niestrawiony.
- Indigestion, *f.* niestrawność, *f.*
- Indigète, *s. m.* bohater, albo półbożek u dawnych pogan.
- Indignation, *f.* niechęć, *f.* nieukontentowanie, *n.*
- Indigne, *a. (de)* niegodny, niegodzien.
- Indigné, *ée, a. (de)* zły, rozgniewany,
- Indigner, *v. a.* rozgniewać, oburzyć kogo, *s'—, r.* gniewać się, oburzyć się.
- Indignité, *f.* niegodność, szkaradność, zelżywość, hańba, *f.*
- Indigo, *m.* indycht, *m.*
- Indigoterie, *f.* miejsce, gdzie indycht sadzą, *n.*
- Indygytir, *ten co indycht sędzi, nim handluie.*
- Indiquer, *v. a.* donieść, uwiadomić, pokazać, odesłać, powiedzieć, nakazać.
- Indire, *s. m. w prawie lenném* prawo Panom służące nakazywania wazalom podwójnego podatku, jako na wyposażenie córki pańskiej, na odjazd za morze, na okup z niewoli, przy otrzymaniu orderu, etc.
- Indirect, *ecte, a. fig.* nieprosty, pośredni, ukryty, sztuczny, krzywy.
- Indirectement, *adv.* manowcami, nie prostą drogą, z boku.
- Indisciplinable, *a.* niekarny,
- Indiscipline, *f.* nie-, bezkarność, *f.*
- Indiscipliné, *ée, a.* nie-, bezkarny, nieobyczajny.
- Indiscret, *ète, nierozważny, nierozsądny niebacznym, niegrzeczny, gadatliwym.*
- Indiscrétion, *f.* nierozsądek, *m.* niebacznosc, gadatliwosc, *f.*
- Indispensable, *a.* nierozdzielny, nieodwołany.
- Indisponible, *adj. biens—*, dobra któremi testamentem rozrzadzać nie można.
- Indisposé, *ée, a.* chory.
- Indisposer, *v. a.* rozgniewać, oburzyć, markotnym kogo uczynić.
- Indisposition, *f.* choroba lekka, niechęć, *f.* nieukontentowanie, *n.*
- Indissolubilité, *f.* nierozdzielność, nierozzerwanie, *n.*
- Indissoluble, *a.* nierozdzielny, nierozzerwany.
- Indistinct, *incte, a.* niewyraźny.
- Indistinctement, *ad.* niewyraźnie, bez różnicy.
- Individu, *s. m.* szczególna osoba lub istota w każdym rodzaju, — rzecz nierozdzielna na gatunki, — osoba, osobka.
- Individuel, *elle, adj.* nierozdzielny, osobie albo rzeczy iednej właściwy.
- Indivis, *ise, adj.* nierozdzielony, *par—*, wspólnie.
- Indivisibilité, *f.* nierozdzielność, *f.*
- Indivisible, *a.* nierozdzielny.
- Indix-huit, *s. m.* książka w ośmiastkę, którey arkusze na ośmiastce części są złożone.
- Indocile, *a.* niepojęty, tępy, hardy.
- Indocilité, *f.* niepojętość, tępość, hardość, *f.*
- Indolence, *f.* nieczułość, stałość, obojętność, *f.*
- Indolent, *ente, a.* nieczuły, nieporuszony, stały, obojętny.
- Indomptable, *a.* nieugłaskany, niezwycięzony.
- Indompté, *ée, a.* nieugłaskany, dziki.
- Indous, *s. m. pl.* Indyanie wyznania Bramy.
- Indouze, *m.* forma arkusza na 12 kartek złożonego, *f.*
- Indu, *ue, a.* niewczesny, nieprzyzwoity.
- Indubitable, *a.* niewątpliwy, pewny.

- Indubitablement, *adv.* pewnie, niewątpliwie.
- Induction, *f.* pobudka, namowa, *f.* pochód, *m.* wnoszenie, dowodzenie, *n.*
- *Induire, *v. a.* zwiéść do czego, wnosić, dowodzić.
- Indulgence, *f.* przebaczenie, przepuszczanie, łaskawość, *f.*
- Indulgent, *ente, a.* przebaczący, pobożający, łaskawy, łagodny.
- Indult, *s. m.* indult albo zezwolenie Papieżkie na czynienie czego przeciw prawu bez utraty godności kościelney, — prezentacja na urząd kościelny, którego inszy jest kollatorem, — cło w Hiszpanii od towarów przechodzących.
- Indultaire, *s. m.* indultaryusz, mający przywilej Papieżki na prezentacją do godności kościelney innego podawania.
- Indùment, *ad.* niesprawiedliwie, bezprawnie.
- Induration, *s. f.* w *chirurgii* stwardnienie humorów przy gojeniu się nabrzmiałości.
- Industrie, *f.* pilność, pracowitość, *f.* dowcip, *m.*
- Industrieux, *euse, a.* dowcipny, pilny, pracowity.
- Induts, *s. m. pl.* duchowny xiędzu do mszy assistujący.
- Inébranlable, *a.* mocny, trwały, nieporuszony.
- Inébranlablement, *adv.* stale, niewzruszenie.
- Inédit, *ite, adj.* *ouvrage*— dzieło nieogłoszone, świeżo na świat wydane.
- Ineffabilité, *f.* niewymowność, *f.*
- Ineffable, *a.* niewymowny, niewypowiedziany.
- Ineffaçable, *a.* niezgładzisty, niewytarty.
- Inefficace, *a.* nieskuteczny, bezskuteczny.
- Inefficacité, *f.* nieskuteczność etc. *f.*
- Inégal, *ale, a.* nierówny, niestateczny, niestały.
- Inégalité, *f.* nierówność, *f. fig.* niestateczność, niestałość, *f.* niestatek, *m.*
- Inélegant, *ante, a.* niekształtny, niepiękny.
- Inéligible, *a.* nieobieralny, do obrania niesposobny.
- Inénarrable, *a.* niewypowiedziany.
- Inepte, *a. (à)* niesposobny, głupi, niestosowity.
- Ineptie, *f.* nierozum, *m.* błazeństwo, *n.*
- Inépuisable, *a.* niewyczerpany, nieprzebrany.
- Inerme, *adj. w botanice* bez kółców, gładki.
- Inertie, *s. f. w fizyce force d'—*, opór przeciwko wywartey sile, *fig.* obojętność, nieczynność.
- Inespéré, *ée, a.* niespodziany.
- Inestimable, *a.* nieoszacowany, nieprzeptłacony.
- Inétendu, *ne, adj.* nierozciągly, nie mający rozciągłości.
- Inévident, *ente, adj.* niejasny, niewyraźny, niezrozumiały.
- Inévitabilité, *f.* nieuchronność etc. *f.*
- Inévitabile, *a.* nieuchronny, nieuchybny.
- Inexact, *acte, a.* niepilny, niedbaly, niedoskonały.
- Inexactitude, *f.* niedoskonałość, niepilność, *f.* niedbalstwo, *n.*
- Inexcusable, *a.* wymówki niegodny.
- Inexécution, *s. f. T. prawny*, niewypełnienie kontraktu, umowy.
- Inexorable, *a.* nieubłagany, nieproszony.
- Inexpérience, *f.* niedoświadczenie, *n.*
- Inexpérimenté, *ée, a.* niedoświadczony.
- Inexpiable, *a.* nieodpustny, nieodłokutowany.
- Inexplicable, *a.* zawiły, niewywikłany.
- Inexprimable, *a.* niewypowiedziany.
- Inexpugnable, *a.* niedobyty, niedostępny.
- Inextinguibilité, *f.* niezgasistość, *f. —ble, a.* niezgasisty, nieugaszony.
- Inextricable, *a.* zawiły, niewywikłany.
- Infàillibilité, *f.* nieomylność, pewność, *f.*

- Infaillible, *a.* nieomylny, pewny, niezawodny.
 Infaisable, *a.* trudny do zrobienia, niepodobny.
 Infamant, *ante, a.* osławiający, zelżywy, haniebny.
 Infamation, *f.* osławienie, *n.* hańba, *f.*
 Infâme, *a.* niepoczciwy, haniebny, osławiony, bezecny, szkaradny.
 Infamer, *v. a.* osławiać, infamować, lżyć.
 Infamie, *f.* niesława, hańba, infamia, *f.* uczynek szkaradny, *m.* zelżywość, *f.*
 Infant, *m. ante, f.* Infant, królewicz Hiszpański etc., *m.*
 Infanterie, *f.* wojsko piesze, piechota, *f.*
 Infanticide, *m.* zabójca dzieci, płodu, *m.*
 Infatigable, *a.* niespracowany, nieuprzykrzony.
 Infatuation, *f.* omarwienie, *n.*
 Infatuer, *v. a.* (*qq. de qc.*) omamić kogo czém, *s' —, r. (de)* omamić się, zaprzatnąć sobie głowę czém, zakochać się szalenie.
 Infécond, *onde, a.* niepłodny.
 Infécondité, *f.* niepłodność, *f.*
 Infect, *ecte, a.* smrodliwy, śmierdzący.
 Infester, *v. a.* zasmrodzić, zarazić smrodem.
 Infection, *f.* smród ze zgnilizny etc. pochodzący, *m.* zaraza, *f.*
 Infélicité, *s. f.* nieszczęście, złe powodzenie.
 Infeodation, *f.* danie komu lenności, *n.*
 Inféoder, *v. a.* prawem lenném komu co nadadź, *dixmes inféodées*, czynsze lenne.
 Inférer, *v. a.* wnosić.
 Inférieur, *cure, a.* niższy, spodni, dolny, podległy w czém, *inférieur, m.* podległy, *m.*
 Infériorité, *f.* stan niższy, podległy, stopień niższy, mniejszy, *m.* niższość, *f.*
 Infernal, *ale, a.* piekielny.
 Infertile, *a.* niepłodny.
 Infertilité, *f.* niepłodność, płouność, *f.*
- Infester, *v. a.* pustoszyć, niszczyć, napadać, trapić, gnębić.
 Infibulation, *s. f. w chirurgii* zapięcie, zaszpienie członka męskiego umyślnie do tego przygotowaną sprzączką albo kołkiem przeszkadzającym spółkowaniu.
 Infibuler, *v. a.* obwarować części rodzayne zapobiegając spółkowaniu, *p. Infibulation.*
 Infidèle, *a.* niewierny.
 Infidélité, *f.* niewierność, niewiara, *f.*
 Infiltration, *f.* wsiąkanie, *n. s'Infiltrer, r.* wsiąkać.
 Infini, *ie, a.* nieskończony, nieokreślony, à l'infini, bez końca, bez miary.
 Infiniment, *ad.* niezmiernie, bez miary, bardzo.
 Infinité, *f.* nieskończoność, *f.* nieokreślenie, *n.* kupa, moc czego, *f.*
 Infinitif, *m. T.* tryb bezokoliczny, *m.*
 Infirmitif, *ive, adj. T. prawny,* zbiłający, burzący, znoszący, kassujący.
 Infirme, *a.* chory, słaby, błędny, ułomny.
 Infirmer, *v. a. w prawie* burzyć, zbiłać, kassować sentencyą, dekret, — nadwzględ, przytrzeć, osłabić, naruszyć co.
 Infirmerie, *f.* infirmarya, *f.* dom chorych, *m.*
 Infirmer, *ière, s.* infirmary, zakonnik lub zakonnica doglądający chorych.
 Infirmité, *f.* choroba, dolegliwość, ułomność, *f.*
 Inflammabilité, *s. f.* zapalność.
 Inflammable, *adj.* zapalny, zgorzysty, łatwy do zapalenia, *air inflammable*, gaz wodorodny.
 Inflammation, *f.* zapalenie się, *n.*
 Inflammatoire, *adj.* zapalenie sprawujący.
 Inflation, *s. f. w medyc.* puchlina, nabrzmiłość, wzdęcie.
 Inflexibilité, *f. sig.* niegibkość, bardość, *f.* upór, *m.*
 Inflexible, *n.* niegibki, twardy, nieubłagany, hardy, uporny.

- Inflexion, *f.* schylenie, odmienienie, *n.*
 Infliction, *f.* naznaczenie kary, *n.*
 Inflictive, *a. f.* peine —, kara cielesna, *f.*
 Infliger, *v. a.* naznaczyć karę.
 Influence, *f.* wpływ, *m.*
 Influer, *v. a.* wpływ mieć do czego, wpływać.
 In-folio, *s. m. u xięgarzy* półarkuszowy, format książki, które arkusze we dwoje są złożone.
 Information, *s. f. w prawie* osiągnięcie wiadomości o życiu i postępkach czyich, inkwizycja, — informacja, danie wiadomości.
 Informé, *adj.* niekształtny, nieforemny.
 Informé, *é, par.* uwiadomiony, nauczony źle lub dobrze.
 Informer, *v. a. (qq. de qc.)* uwiadomić kogo, *s'* —, *r. (à qq. de qc.)* dowiadywać się, wywiadywać się.
 Infortiat, *s. m.* część druga Pandektów.
 Infortune, *f.* nieszczęście, *n.*
 Infortuné, *é, a.* nieszczęśliwy, nieszczęsny.
 Infracteur, *m.* przestępca, gwałciciel, *m.*
 Infraction, *f.* przestąpienie, gwałcenie, *n.*
 Infréquenté, *é, adj.* nieziedzany, nieuczęszczany.
 Infructueusement, *adv.* bez pożytku, bez korzyści.
 Infructueux, *euse, a.* nieurodzajny, *fig.* niepożyteczny, daremny.
 Infule, *s. f. w starożyt.* zawicie kapłańskie na głowę, znak dostojności.
 Infundibuliforme, *adj. w botanice* leykowy, w kształcie leyka.
 Infus, *use, à. fig.* wlany, przyrodzony.
 Infuser, *v. a.* namoczyć, *fig.* natchnąć kogo, wlewać, wszczepić w serce.
 Infusible, *a.* niestopisty.
 Infusion, *f.* namoczenie, *n.* trunek z namoczonego lekarstwa etc., *m. fig.* natchnienie etc., *n.*
 Infusoires, *adj. m. pl. w hist. nat. animaux* —, wymoczki, zwierzęta bez nóg, bez kanałów widocznych do krążenia krwi, ciało miękkie albo mięsiste galaretowe bez części twardych mające, tylko przez drobnowidz widzialne, rodzące się w wodzie na cząstki roślinne lub zwierzęce nalanej.
 Ingambe, *a. fam.* prędki, rzeski, prędkonogi.
 Ingénérable, *adj.* nieodrodzony, niezapłodniony, nie mogący się wyrodzić.
 Ingénieur (s'), *v. r. fam.* myśleć o sposobie dopięcia lub wykonania czego.
 Ingénieur, *m.* inżynier, architekt wojenny przewodniczący pracom około wzięcia fortecy i w przykopowych robotach.
 Ingénieusement, *adv.* dowcipnie, rozumnie.
 Ingénieux, *euse, a.* dowcipny, wymyślny.
 Ingénu, *ue, a.* otwarty, szczéry.
 Ingénuité, *f.* otwartość, szczerość, *f.*
 Ingérer (s'), *r. (de qc.)* wtrącić się, wmieszać się w co.
 Inglorieux, *euse, adj.* niesławny, niesławny.
 Ingrat, *ate, a.* niewdzięczny.
 Ingratitude, *f.* niewdzięczność, *f.*
 Ingrédient, *m.* ingrediencya, przyprawa, *f.*
 Inguérissable, *a.* nieuleczony, nieugoiony.
 Inguinal, *ale, adj. w chirurgii* słabiznowy, należący do brzuchowej słabizny, — bandaż —, bandaż, pas na rupturę słabizny.
 Inhabile, *a.* niesposobny (w pracach).
 Inhabilité, *f.* niesposobność, niesprawność, *f.*
 Inhabitable, *a.* nieosadny, pusty.
 Inhabité, *é, a.* pusty, nieosiadły.
 Inhalation, *s. f. v.* Inspiration.
 Inhame, *s. m. v.* Iguame.
 Inharmonieux, *euse, adj.* nieharmoniczny.
 Inhérence, *s. f. we filozofii* po-

łączenie rzeczy z przyrodzenia swego nieoddzielnych.

Inherent, ente, *adj.* spoiony, ziednoczony.

Inhiber, *v. a.* w prawie zakazać urzędownie.

Inhibition, *s. f.* zakaz urzędowy, wzbronienie czego.

Inhonoré, ée, *adj.* nieuczczony.

Inhospitalier, ère, *a.* niegościnnie.

Inhospitalité, *f.* niegościnnność, *f.*

Inhumain, aine, *a.* nieludzki, dziki.

Inhumanité, *f.* nieludzkość, *f.* okrucieństwo, *n.*

Inhumation, *f.* chowanie umarłego, *n.*

Inhumer, *v. a.* po-, chować umarłego.

Inians, *s. m.* Ignose.

Inimaginable, *a.* niepojęty.

Inimitable, *a.* trudny do naśladowania, wyrażenia.

Inimitié, *f.* nieprzyjaźń, *f.*

Inintelligibilité, *f.* niezrozumienie, *n.* niepojętość, *f.*

Inintelligible, *a.* niezrozumiany, niepojęty.

Inique, *a.* niesłuszny, niesprawiedliwy.

Iniquité, *f.* niesłuszność, niesprawiedliwość, *f.* grzech, *m.*

Initial, ale, *a.* początkowy.

Initiation, *f.* przyjęcie etc., *n.* wstęp, *m.*

Initié, *s. m.* u starożyty. przypuszczony do tajemnic.

Initier, *v. a.* przyjąć kogo do czego, uczyć kogo początków religii etc.

Injecter, *v. a.* iniektować, sprycować płynem jakim za pomocą serengi ranę lub inne części ciała.

Injection, *s. f.* sprycowanie płynem jakim rany lub innej części ciała.

Injonction, *s. f.* nakazanie urzędowe.

Injure, *f.* obrażenie, urażenie, słowo zelżywe, *n.* obelga, zniewaga, zelżywość, *f. fig.* słota, niepogoda, *f.*

Injurier, *v. a.* ob-, urazić, zelżyć, znieważać, hańbić.

Injurieux, euse, *a.* zelżywy, obelżywy, haniebny.

Injuste, *a.* niesłuszny, niesprawiedliwy.

Injustement, *adv.* niesprawiedliwie. Injustice, *f.* niesprawiedliwość, niesłuszność, *f.*

Inné, ée, *a.* przy-, wrodzony.

Innocement, *adv.* niewinnie, bez złego zamiaru, bez złych chęci.

Innocence, *f.* niewinność, prostota, *f.*

Innocent, ente, *a.* niewinny, nieszkodliwy, prosty.

Innocenter, *v. a.* niewinnym kogo ogłosić, za takiego uznać.

Innombrable, *a.* niezliczony.

Innomines, *adj. m. pl.* w anat. kości lędźwi.

Innovateur, *v.* Novateur.

Innovation, *f.* odmiana, *f.*

Innover, *v. n.* odmiany robić.

Inobservation, vauce, *f.* niezachowanie, nieprzestrzeganie, *n.*

In-octavo, *s. m.* T. *xięgarski*, format książki, które arkusze na ośm części są złożone i szesnastcie stanowią stronice.

Inoculateur, *m.* trice, *f.* szczepiący ospę.

Inoculation, *s. f.* szczepienie ospy.

Inoculer, *v. a.* szczepić ospę, inokulizować.

Inodore, *a.* bezwonny.

Inoffensif, ive, *adj.* niekrzywdzący, nie napadający na nikogo.

Inofficieux, euse, *adj.* w prawie o testamentacie nieważny.

Inofficiosité, *s. f.* w prawie nieważność testamentowa, *p.* Inofficieux.

Inondation, *f.* powódź, *f.*

Inondé, ée, *par. pass. et adj.* zatopiony, zalany, — plantes inondées w botanice rośliny w wodzie rosnące i nigdy na iey powierzchni niepływające.

Inonder, *v. a.* zatapiać, zalewać, okryć.

Inopiné, ée, *a.* niespodziany, nieoczekiwany.

Inopinément, *adv.* niespodzianie.

Inouï, ie, *a.* niesłychany.

Impromptu, *v.* Impromptu.

Inquart, *s. m. w chemii* kwartacya, proba złota, którego iedna część miesza się ze trzema częściami srebra.

In-quarto, *s. m. T. xięgarski* format xiążki, którey arkusze na cztery części są złożone i stanowią ośm stronic.

Inquiet, *ête, a.* niespokoiny, niestateczny.

Inquiéter, *v. a.* kłopotać, turbować, napadać kogo, *s' —, r.* fraszować się, turbować się, kłopotać się.

Inquietude, *f.* niepokój, kłopot, frasunek, *m.*

Inquisiteur, *m.* inkwizytor, *m.*

Inquisition, *f.* inkwizycya, *f.* sądy duchowne na kacerzów, *m. pl.*

Insatiabilité, *f.* nienasylenie, *n.*

Insatiable, *a.* nienasycony.

Inscription, *f.* napis, popis, *m.*

*Inscrire, *v. a.* za-, wpisać swe imię w xięgę publiczną, *s' —, r.* za-, wpisać się.

Inscrutable, *a.* niewybadany.

Insçu (à l'), *adv.* bez wiedzy czyiey.

Insecte, *m.* owad, *m.*

Insectirodes, *s. m. pl.* rodzaj owadu chrząszczowego, który swe iaię w poczwardkach innego owadu składa.

Insectologie, albo Entomologie, *s. f.* część historyi naturalney o owadach, — opisanie owadu.

In-seize, *s. m. T. xięgarski* format xiążki, którey arkusze na szesnaście części są złożone, i stanowią 32 stronic.

Insensé, *ée, a.* nierozsądny, bezrozumny, głupi.

Insensibilité, *f.* nieczułość, *f.*

Insensible, *a.* nieczuły, nieznačný.

Insensiblement, *adv.* nieznacznie, powoli, pomalu.

Inséparabilité, *f.* nierozłączoność, nierozdzielność, *f.*

Insérer, *v. a.* włożyć, wpisać, wetknąć.

Insertion, *f.* włożenie, wpisanie, wetknięcie, *n.*

Insession, *s. f.* w medyc. kąpiel zielna.

Insidieusement, *adv.* zdradliwie.

Insidieux, ense, *a.* zdradliwy.

Insigne, *a.* znaczny, znakomity, wielki.

Insinuant, *ante, a.* mający zręczność, dar podobania się, uprzejmy, powabny, miły.

Insinuation, *f.* wewnukienie się, wciskanie się czego w co, — mowa, w której mówca łagodnie przekonywa słuchaczów, — insynuacya, wpisanie w akty skryptu, pochlebianie, wkradanie się etc., *n.*

Insinuer, *v. a.* wewnuknąć, wsunąć, włożyć, *fig.* wpoić, wmwócić, *s' —, r.* wcisnąć się nieznacznie, *fig.* wmykać się, wkradać się.

Insipide, *n.* niesmaczny, niesmakowity, *fig.* nieprzyjemny, nieskładny.

Insipidité, *n.* niesmak, *m.* niesmaczność etc., *f. fig.* nieprzyjemność etc., *f.*

Insister, *v. n.* (*sur qc.*) nalegać na co, trzymać się czego, sadić się na czém.

Insociabilité, *f.* niezgodność, niezłączność, *f.*

Insociable, *a.* niezgodny, nietowarzystki, niezłączny.

Insolation, *s. f.* w chemii wystawianie na słońce, suszenie czego na słońcu, — u dawnych Greków sypianie albo przechadzka na słońcu.

Insolément, *adv.* zuchwale, swawolnie.

Insolence, *f.* zuchwałość, *f.* grubiaństwo, *n.* swawola, *f.*

Insolent, ente, *a.* zuchwały, grubiański, dumny, uporny.

Insoler, *v. a.* w chemii wystawiać na słońce.

Insolite, *adj.* w prawie niezwyuczayny, przeciwny prawidłom.

Insoluble, *adj.* o argumentach szkolnych nierozwiązany, — w chemii nierozdzielny, nierozwiązany, nierozpuszczający się.

Insolvabilité, *f.* niesposobność zaspokoienia dłużników, *f.*

Insolvable, *a.* nierozwiązany, nie-

- docieczony, nie będący w stanie zapłacenia długów.
- Insomnie, *f.* niespanie, bezsenność, *f.*
- Insouciance, *s. f.* niedbalstwo, niestaranie, obojętność.
- Insouciant, *ante*, *adj.* nietroskliwy, obojętny, niestaranny, niedbały.
- Insoutenable, *a.* nieobronny, czego bronić, dowodzić trudno, niedowodny.
- Inspecteur, *m.* dozorca, *m.*
- Inspection, *f.* oglądanie, dogłądanie, *n.* dozór, *m.*
- Inspiration, *f.* natchnienie, *n.* porada, *f.* oddychanie, *n.*
- Inspirer, *v. a.* natchnąć, oddychać.
- Instabilité, *f.* niestateczność, niestałość, odmiennosc, *f.*
- Installation, *f.* installacja, *f.* osadzenie na urządzie, *n.*
- Installer, *v. a.* installować, osadzić na urządzie.
- Instamment, *ad.* usilnie.
- Instance, *f.* prośba usilna, *f.* naleganie, *n.* zarzut, *m.* instancja sądowa, *f.*
- Instant, *ante*, *a.* usilny, nalegający.
- Instant, *m.* oka mgnięcia, *n.* moment, *m.* à l' —, *ad.* w oka mgnięciu, wnet, zaraz.
- Instantané, *é*, albo Instantée, *a.* w oka mgnięciu się dziejący.
- Instantanéité, *f.* oka mgnięcia, *n.* moment, *m.*
- Instar (à l'), *ad.* nakształt, iako.
- Instauration, *f.* założenie, wprowadzenie, *n.* *v.* Retablissement.
- Instigateur, *m.* podszechuwacz, pobudzacz, *m.*
- Instigation, *f.* pobudzanie, podszechowanie, *n.*
- Instiguer, *v. a.* pobudzać, podszechywać, *n.*
- Instillation, *f.* wpuszczanie, wkrapianie etc., *n.*
- Instiller, *v. a.* wkrapiać, wkapać, wpuszczać, *fig.* wpoić co w kogo.
- Instinct, *m.* tryb naturalny, instykt, *m.*
- Instituer, *v. a.* wsadzić, wprowadzić, postanowić, założyć.
- Institut, *m.* reguła życia etc.; szkoła, *f.*
- Institutes, *pl. s. f.* instytucje Cesarza Justyniana albo zasady prawa Rzymskiego.
- Instituteur, *m.* trice, *f.* fundator, nauczyciel, *m.*
- Institution, *f.* postanowienie, założenie etc., *n.* fundacja, *f.*
- Instructif, *ive*, *a.* uczący, oświecający.
- Instruction, *f.* nauka, *f.* uczenie, postanowienie, *n.*
- *Instruire, *v. n.* uczyć, ćwiczyć, wprawiać kogo w co.
- Instrument, *m.* instrument, *m.* narzędzie, *n.*
- Instrumental, *ale*, *a.* dopomagający, za narzędzie do czego służący, musique —, muzyka instrumentalna, *f.*
- Instrumenter, *v. n.* pisać umowy, świadectwa urzędowe lub inne akty publiczne.
- Insuccès, *s. m.* niepowodzenie się, omylenie w nadziei.
- Insuffisamment, *adv.* niedość, niedostatecznie, niesposobnie.
- Insuffisance, *f.* niedość, niedostateczność, niesposobność, *f.*
- Insuffisant, *ante*, *a.* niedość, niedostateczny, niesposobny.
- Insufflation, *s. f.* w medyc. wdmuchanie lekarstwa wiającą część ciała.
- Insulaire, *m.* wyspiarz, *m.*
- Insultable, *adj.* niażdżom podległy.
- Insultant, *ante*, *a.* obrażający, urażający.
- Insulte, *f.* obraza, uraza, zniewaga, hańba, napaść, *f.*
- Insulter, *v. a.* (*qq. de qc.*) obrazić, znieważać, zhańbić, — *n.* (*à qq. ou à qc.*) szydzić, drwić.
- Insupportable, *a.* nieznośny.
- Insurgence, *s. f.* powstanie trwające.
- Insurgens, *s. m. pl.* żołnierz Węgierski nadzwyczajnie do służby wybierany, — insurgent, powstaniec północnej Ameryki.
- Insurmontable, *a. fig.* nieprzebyty, niezwykły.

Insurrection, *f.* rozruch, *m.* powstanie, *n.*
 Intabuler, *v. a.* zapisywać, zaciągać na tabellę imiona członków korporacji iakiey, albo towarzystwa.
 Intact, *acte, a.* nienaruszony.
 Intactile, *adj. m. et f.* co przez czucie nie jest rozpoznany, nie-dotkliwy.
 Intaille, *s. f.* łamień wkleśto rznięty, wyrzynany.
 Intarissable, *a.* niewyschły, nieustający, *fig.* nieprzebrany, niewyczerpany.
 Intégral, *ale, adj. w algebrze calcul* —, rachunek integralny albo wynalezienie skończoney wielkości z danej nieskończoney.
 Intégralment, *adv.* zupełnie, w całości.
 Intégrant, *ante, a.* do całości należący.
 Intégration, *s. f. w matematyce* znalezienie wielkości skończoney z danej nieskończoney.
 Intègre, *a.* poczciwy, szczéry, cnotliwy.
 Intégrité, *f.* poczciwość, cnota, szczérość, całość, zupełność, *f.*
 Intégument, *s. m. w anatomii* wewnętrzna błona około czego.
 Intellect, *s. m. T. dydaktyczny*, rozum, pojęcie.
 Intellectif, *ive, adj.* siła duszna do pojęcia sposobna.
 Intelligence, *f.* pojęcie, zrozumienie, *n.*
 Intellectuel, *elle, a.* duszny, rozumem opatrzony.
 Intelligence, *f.* rozum, *m.* umiejętność, biegłość, zgoda, iedność, zmowa, *f.* porozumiewanie się, *n.*
 Intelligent, *ente, a.* rozumny, umiejętny, biegły, sposobny.
 Intelligibilité, *f.* wyraźność, *f.* zrozumienie, *n.*
 Intelligible, *a.* wyraźny, łatwy do zrozumienia.
 Intempérance, *f.* niemierność, niepowsściągliwość, *f.*
 Intempérant, *ante, a.* niepowsściągliwy, niemierny.

Intempéré, *ée, a. v.* Intempérant.
 Intempérie, *f.* niepomierność, nie-stałość pogody, *f.*
 Intendance, *f.* dozór, *m.* zawiadywanie czém, *n.* okolica, *f.* mieszkanie dozorczy, *n.*
 Intendant, *m.* dozorca, zawiadywacz, przełożony nad czém, — dante, *f.* żona iego, *f.*
 Intense, *s. f. we fizyce* wielki, mocny, żywy, pałający, ognisty, *w muzyce sons intenses*, tony najmocniejsze, które najdaley mogą być słyszane.
 Intension, *s. f. we fizyce* najwyższy stopień przymiotu iakiego, iako zimna, gorąca etc.
 Intensité, *s. f.* stopień mocy, siły, własności iakiey rzeczy.
 Intensivement, *adv.* wywyższoną, powiększoną siłą, gwałtownie.
 Intenter, *v. a.* wszczynać sprawę, zanieść skargę, wzniecać wojnę.
 Intention, *f.* wola, *f.* przedsięwzięcie, *n.* umysł, zamysł, *m.*
 Intentionné, *ée, a.* wyraz ten używa się tylko z dodaniem wyrazów *bien*, albo *mal*, *bien intentionné*, przychylny, życzliwy, dobrych dla kogo skłonności, *mal intentionné*, nieżyczliwy, nieprzychylny, złych dla kogo skłonności.
 Intentionnelles, *adj. f. pl. les especes* —, według niektórych starożytnych filozofów domniemane obrazy z rzeczy na zmysły działające.
 Interarticulaires, *adj.* cartilages —, *s.* chrząstki międzystawowe w kościach.
 Intercadence, *s. f. w medyc.* nierówność pulsu.
 Intercadent, *adj. m. pouls* —, nierówny puls, raz mocno drugi raz słabo białący.
 Intercalaire, *a.* włożony, wstawiony, przybyszowy.
 Intercalation, *f.* wstawienie, włożenie, *n.*
 Intercaler, *v. a.* wstawić, włożyć przybysz.
 Interceder, *v. n. (pour qq.)* przy-

- czynić się, prosić, wnosić prośby za kim.
- Intercepter, *v. a.* przejąć, zatrzymać.
- Interception, *f.* przeięcie, zatrzymanie, *n.*
- Intercesseur, *m.* przyczyńca, przyczyniający się za kim, *m.*
- Intercession, *f.* przyczynienie się, *n.* prośba za kim, *m, f.*
- Interclaviculaire, *adj. w anatomii* części między kluczkami czyli kośćmi umieszczonemi poprzecznie w wyższej części piersi z obu stron umieszczone.
- Intercostal, *ale, adj. w anatomii* międzyżebrowy.
- Intercutané, *ée, a.* między ciałem i skórą będący.
- Interdiction, *f.* zakaz, *m.* zakazanie, *n.*
- *Interdire, *v. a.* zakazać, pomieścić.
- Interdit, *ite, a.* zakazany, powąbny.
- Intéressant, *ante, a.* ważny, interesowny, powąbny.
- Intéressé, *ée, a.* interessowany, interes, pożytek w czém mający, tyżący się czego, złączony, — *m. f.* interessent, *m.*
- Intéresser, *v. a. (qq.)* wwiązać, zaplać kogo w co, uiać, pozyskać sobie kogo, obchodzić kogo, ścigać się, tyżec się, s' —, *r. (à, dans qc.)* wchodzić, należeć do czego, (*pour qq.*) uiać się za kim, mieć staranie o kim.
- Intérêt, *m.* pożytek, interes, zysk, *m.* korzyść, część, chciwość, prowizya, *f.*
- Intérieur, *eure, a.* wnątrzny, wewnętrzny.
- Intérieur, *m.* wnątrność, skrytość, *f.*
- Intérieurement, *adv.* wewnątrznie.
- Interim, *m.* międzyczasie, *n.*
- Interjection, *f.* T. — d'appel, odwoływanie się do wyższego sądu, *n.*
- Interjeter, *v. a.* T. — appel, odwoływać się do wyższego sądu, appellować.
- Interligne, *m.* wiersz między dwiema innemi, *m.*
- Interlinéaire, *a.* między dwa wiersze wpisany, włożony.
- Interlinéation, *f.* wpiszek między dwiema wierszami, *m.*
- Interlocuteur, *m.* przerywacz mowy, *m.*
- Interlocution, *s. f.* mowa osób do rozmowy wprowadzonych, — przerywanie mowy cudzey.
- Interlope, *m.* okręt kupiecki zakazane towary prowadzący, *m.*
- Interloquer, *v. a. et n. w sądach* skazanie przytoczone wydaż do oczywistego przystępując wyroku.
- Interlunium, *s. m. w astronom.* czas, w którym niewidoczny jest księżyc.
- Intermaxillaire, *adj.* międzyszczękami leżący.
- Intermède, *m.* międzyscenie, *n.*
- Intermédiaire, *a.* między dwiema rzeczami będący.
- Intermédiaire, *ate, a.* międzyczasowy, między dwiema terminami się dziejący.
- Interminable, *a.* nieskończony, niedeterminowany.
- Intermission, *f.* przerwa, *f.* przestawanie, *n.*
- Intermittence, *s. f. w medyc.* przestanek bicia puls.
- Intermittent, *ente, adj. w medyc.* pouls —, puls przerywany, — fièvre — ente, gorączka albo febra przerywana.
- Interne, *a.* wewnętrzny.
- Internonce, *m.* internuncyusz Papięzki, *m.* — ciature, *f.* urząd, *m.* i godność jego, *f.*
- Interosseux, *adj. m. w anatomii* sześć myszek w dłoniowej kości.
- Interpellation, *s. f. w prawie* naka wezwanie do odpowiedzi.
- Interpeller, *v. a.* nakazać sądownie do odpowiedzi przeciw zarzutom.
- Interpolateur, *m.* fałszerz pisma iakiego, *m.*
- Interpolation, *f.* przypadek, *m.* wpisanie.

- Interpoler, *v. a.* przydatkiem, wpisem jakim sfałszować.
- Interposer, *v. a.* położyć, postawić między co, *fig.* włożyć swą powagę, wstąpić między kogo swą powagą etc.
- Interposition, *f.* położenie, stanie między czém, *n. fig.* włożenie się, wstąpienie swą powagą etc., *n.*
- Interprétatif, *ive, a.* wykładający.
- Interprétation, *f.* wykładanie, tłumaczenie, *n.*
- Interprète, *m. et f.* tłumacz, wykładacz, *m.*
- Interpréter, *v. a.* tłumaczyć, wykladać.
- Interrègne, *m.* bezkrólewie, *n.*
- Interrex, *m.* rządca podczas bezkrólewia, *m.*
- Interrogant, *a. m.* point —, znak pytania, *m.*
- Interrogat, *m. za-*, pytanie w sądach, *n.*
- Interrogateur, *m. fam.* pytacz, *m.*
- Interrogatif, *ive, adj.* służący do zapytania.
- Interrogation, *f. za-*, pytanie, *n.*
- Interrogatoire, *m.* wysłuchanie strony, *n.*
- Interroger, *v. a.* pytać, zapytać się, wy-, słuchać.
- Interrompre, *v. a.* przerwać, przeszkodzić, zastanowić.
- Interrupteur, *m.* przerywacz, *m.*
- Interruption, *f.* przerywanie, przeszkodzenie, *n.*
- Intersection, *f.* przecięcie linii, *n.*
- Interstellaire, *adj. w astronomii* espace —, przestrzeń między gwiazdami, międzygwiazdowy.
- Interstice, *s. f.* przeciąg czasu, — *we fizyce* małe przestrzenie między cząstkami ciała jakiego, *w botanice* przestrzeń między częściami zjednoczonymi na oko.
- Intervalle, *m.* międzymiejsce, *n.* przeciąg miejsca, czasu, *m.*
- Interveniant, *ante, adj.* przystępujący do processu.
- *Intervenir, *v. n.* przystąpić, zachodzić, stanać, zdarzyć się, włożyć się, wstawiać się jako pośrednik.

- Intervention, *f.* przystąpienie, wdanie się etc., pośrednictwo, *n.*
- Intersion, *f.* przewrócenie, pomieszanie, *n.* nieporządek, *m.*
- Intervertir, *v. a.* przewrócić, pomieszać.
- Intestat, *adj. et adv. w prawie mourir* —, zmarły bez testamentu, — *heritier ab intestat*, dziedzic po osobie zmarłej bez testamentu.
- Intestin, *ine, a.* wewnętrzny.
- Intestin, *m.* kiszka, *f.* Intestins, *pl.* kiszki, wnętrzości, *pl.*
- Intestinal, *ale, a.* kiszkowy.
- Intimation, *s. f.* pozwanie do sądu na rok zawity.
- Intime, *a.* poufały, ścisły, tajemny, skryty.
- Intimé, *ée, s.* strona, przeciw której zaszła appellacya.
- Intimement, *adv.* ściśle, poufale.
- Intimer, *v. a.* pociągać kogo do wyższego sądu, appellować przeciw stronie do wyższego trybunału, — obwołać, obwieścić iaką radę.
- Intimidation, *s. f.* straszenie, pogroźka.
- Intimider, *v. a.* prze-, straszyć.
- Intimité, *f.* poufałość, przyjaźń ścisła, *f.*
- Intinction, *s. f.* zmieszanie małej części hostyi poświęconey ze krwią J. C.
- Intitulation, *f.* napis, tytuł książki, *m.*
- Intituler, *v. a.* dadź, położyć napis, tytuł.
- Intolérable, *a.* nieznośny.
- Intolérance, *f.* nieznośnienie, niecierpienie ludzi w religii różniących się.
- Intolérant, *ante, a.* nieznośny, niecierpiący.
- Intolérantisme, *m.* nieznośnienie, niecierpienie ludzi inney religii, *n.*
- Intonation, *f.* zaczynanie tonu melodyi, *n.*
- Intrados, *s. m. w architekturze* powierzchnia wnętrza czyli wklęsła sklepienia, arkady etc.
- Intraduisible, *adj.* nieprzekładny,

- kórego przetłumaczyć nie można.
- Intraitable, *a.* dziki, uporny, niedogodny, nietowarzystki.
- Intrant, *s. m.* w uniwersytecie Paryżkim elektor obierający rektora.
- Intrépide, *a.* niełękliwy.
- Intrépidité, *f.* nieustraszony umysł, *m.* niełękliwość, *f.*
- Intrigant, *ante, a.* przewrotny, wykrętny, przewrotnik, machlarz, *m.*
- Intrigue, *f.* sztuka, praktyka, *f.* przebiegi, przeszkoki, skryte miłośki, *pl.* sztuczne zawikłanie w komedyi, *n.*
- Intriguer, *v.* *a.* nabawić kogo kłopotu, pomieszać, — *n.* praktykować, mieszać, intrygą nabierać, *s'* —, *r.* wkraść się, sztuki, intrygi użyć do czego.
- Intrigueur, *m. v.* Intrigant.
- Intrinsèque, *a.* wewnętrzny, skryty.
- Introducteur, *m.* — *trice f.* wprowadziciel, przystęp dający, *m.*
- Introductif, *ive, a.* rozpoczynający.
- Introduction, *f.* wprowadzenie, *n.* początek, wstęp, *m.*
- *Introduire, *v.* *a.* wprowadzić, przystęp komu do czego czynić.
- Introit, *s. m.* *introibo*, początek mszy S.
- Introumission, *s. f.* we fizyce wstąpienie, wemknienie się, wejście jednego ciała w drugie.
- Intronisation, *s. f.* wiaźd Biskupi, wprowadzenie na biskupstwo.
- Introniser, *v. a.* wprowadzić kogo na biskupstwo, osadzić kogo na biskupiey stolicy.
- Introuvable, *a. fum.* nieznałezny, czego nigdzie znaleźć nie można.
- Intrus, *use, a.* wlaż, wtರೆ, wtರೆcień.
- Intrusion, *f.* wkradanie się do urzędu, otrzymanie urzędu nieprawne, *n.*
- Intuitif, *ive, adj.* w teologii iasny, wyraźny, oczywisty, *vision intuitive*, widzenie Boga, tak iak go błogosławieni w niebie widzą.
- Intuition, *s. f.* w teologii iasne i pewne oglądanie błogosławionych względem Boga.
- Intumescence, *f.* nabrzmienie, napuchnienie, *n.*
- Inusité, *ée, a.* nieużywany.
- Inutile, *a.* niepożyteczny, daremny.
- Inutilement, *adv.* daremnie, niepożytecznie, napróżno.
- Inutilité, *f.* niepożytek, *m.* rzecz niepożyteczna, gnuśność, próżnowanie, *n.* Inutiles, *pl.* rzeczy niepotrzebne, zbyteczne, *pl.*
- Inuaitcu, *uc, a.* niewyciężony.
- Invalide, *a.* słaby, niedołężny, wysłużony, do służby wojskowej niesposobny, *fig.* nieważny, — *m.* żołnierz wysłużony, *m.*
- Invaliderment, *adv.* nieważnie, bez ważności.
- Invalider, *v. a.* znieść, za nieważne poczytać.
- Invalidité, *f.* nieważność, *f.*
- Invariabilité, *f.* nieodmiennność, *f.*
- Invariable, *a.* nieodmienny.
- Invariablement, *adv.* nieodmiennie.
- Invasion, *f.* wtargnięcie, wpa-dnienie w kraj, *n.*
- Invective, *f.* łaianie, łzenie, słowa żelzywe, *n. pl.*
- Invectiver, *v. n.* łaiać, lżyć.
- Inventaire, *m.* inwentarz, spisanie sprzętów, dóbr etc., *m.* izba sądowa, gdzie rzeczy spisane przedają, *f.* sprzedanie publiczne, *n.*
- Inventer, *v. a.* wynaleźć, wymyśleć.
- Inventeur, *m.* *trice, f.* wynalazca, *m.*
- Inventif, *ive, a.* domysłny, dowcipny.
- Invention, *f.* wynalazek, *m.* wynalezienie, *n.* wymysł, dowcip, *m.*
- Inventorier, *v. a.* inwentarz zrobić, spisać.
- Inversable, *a.* nieprzewrotny.
- Inverse, *a.* odwrotny.
- Inversion, *s. f.* w gram. przewrócenie, przedstawienie słów.
- Invertébré, *ée, adj.* w zoologii bezpacierzowy, nie mający kości pacierzowey.

- Investi, *ie*, *par. p. et adj.* otoczony, okrążony.
- Investigateur, *m.* badacz, szpescarz, *m.*
- Investigation, *s. f.* badanie, wyszukiwanie w jakimkolwiek przedmiocie.
- Investir, *v. a.* opasać, otoczyć (*fortecę*), nadadź.
- Investissement, *s. m.* otoczenie, opasanie fortecy.
- Investiture, *s. f.* inwestytura, danie lenności albo godności kościelnej, — otoczenie, opasanie fortecy wojskiem.
- Invéteré, *éé*, *p. et a. fig.* wkorzeniony.
- Invétérer (*s'*), *v. r.* wkorzyć się, zastarzyć się.
- Invincible, *a.* niezwyciężony, *fig.* niezbity, nieprzełamany.
- Invinciblement, *adv.* niezwyciężenie, niezbitcie.
- Inviolable, *a.* nienaruszony, nieprzełamany.
- Inviolablement, *adv.* nienaruszenie, nienaruszonym sposobem.
- Invisibilité, *f.* niewidomość, *f.*
- Invisible, *a.* niewidomy, niewidzialny.
- Invitateur, *s. m.* u dawnych Rzymian służący co gości na ucztę spraszał.
- Invitation, *f.* zaproszenie, *n. fig.* zachęcenie, *n.*
- Invitoire, *s. m.* pieśń kościelna do chwały Bożkiej pobudzająca.
- Inviter, *v. a.* zaprosić, *fig.* zachęcać.
- Invocation, *f.* wzywianie, *n.*
- Involontaire, *a.* niedobrowolny, przeciw woli się dziejący.
- Involontairement, *adv.* niechcąc, mimowolnie.
- Involucere, *s. m.* w botanice małe listeczki u spodu okółka kwiatowego wyrastające.
- Involuté, *éé*, *adj. w botanice* zwinięty, *feuille involutée*, list zwinięty w pączku, którego brzegi wewnątrz są zakręcone.
- Involution, *s. f.* zbiór zawad, trudności, zawilość.
- Invoquer, *v. a.* wzywać.
- Invulnérabilité, *f.* nieozranienie, *n.*
- Invulnerable, *a.* nieozraniony, nieporuszony.
- Io, *s. f.* gatunek pięknego motyla, z wierzchu czerwonego, ze spodu czarnego.
- Iol, *s. m.* łódź w Danii i Rossyi używana.
- Ionien, *ienne*, *adj.* Joński, — *dialecte* —, język grecki, którym w Jonii mówiono.
- Ionique, *adj.* ordre —, porządek albo kształt budowania Joński, trzeci w architekturze.
- Iota, *m.* Jota, *f.* pas un —, nic zgoła.
- Iotacisme, *s. m.* trudność wymawiania pewnych liter, iako litery *i, g*, — powtarzanie nałogowe częste litery *i*.
- Ipecacuanha, *s. m.* wiciokrzew, korzeń womitowy, inaczej *Lonicera ipecacuanha* zwany.
- Ipreau, *m.* wiąz szerokolistny, drzewo.
- Ips, *s. m.* rodzaj owadu chrząszczowego, ciało zaokrąglone i wypukły gorset mającego.
- Ipsola, *s. f.* gatunek wełny z Konstantynopola.
- Irascible, *adj.* gniewliwy, skłonny do gniewu, *we filozofii* zwyciężanie trudności w dążeniu do dobrego a w uniknięciu złego.
- Ire, *s. f.* gniew, *wyraz używany tylko w poezyi wyższej*.
- Irenarque, *s. m.* urzędnik dawnej Grecyi, czuwający nad bezpieczeństwem i spokojnością publiczną, — sędzia pokoju.
- Iridées, *s. f. pl.* rodzaj roślin *Kosaciec*.
- Iris, *s. m.* tęczna, — *w poezyi* imię kochanki, kochanka, okrążek, albo kołeczko około zrzenicy, — kamień pewny niezbyt drogi, w którym się na słońcu tęczyste reprezentują kolory, — *w mitologii* Irys, bogini, córka *Taumasa* poprzedniczka *Junony*.
- Ironie, *f.* szyderstwo, *n.* ironia, *f.*

- Ironique, *a.* szyderski, ironiczny.
 Ironiquement, *adv.* szydersko, ironicznie.
- Irradiation, *f.* rzucanie, wypuszczanie promieni, *n.*
- Irraisonné, *a.* bezrozumny.
- Irrationnel, elle, *adj.* w matematyce bezwzględny, mówiąc o liniach nie mających między sobą żadnego stosunku.
- Irréconciliable, *a.* nieprze-, nieubłagany.
- Irreductible, *adj.* niepowrotny, niezmienny, o wapnie metalicznym, którego w metal obrócić nie można.
- Irréformable, *a.* nieodmienny.
- Irréfragable, *a.* pewny, iawny, nieodbity.
- Irrégularité, *f.* nieregularność, *f.* nieporządek, *m.*
- Irregulier, ère, *a.* nieregularny, nieporządnny.
- Irregulièrement, *adv.* nieregularnie, nieporządnnie.
- Irreligieusement, *adv.* bezbożnie.
- Irréligieux, euse, *a.* bezbożny.
- Irréligion, *f.* bezbożność, *f.*
- Irrémédiable, *a.* nieuleczony, niezleczony.
- Irrémisable, *a.* nieodpuszczony.
- Irréparable, *a.* nieprzywrotny, nie-nagrodzony.
- Irrépréhensible, *a.* bezprzyganny, nienaganiony.
- Irreprochable, *adj.* bezprzyganny, nienaganiony.
- Irrésistibilité, *f.* nieodporność, *f.*
- Irrésistible, *a.* nieodporny.
- Irrésolu, ue, *a.* wątpliwy, nierozolutny.
- Irrésoluble, *adj.* nierozwiązany, nierozstrzygniony.
- Irrésolument, *adv.* wątpliwie, niepewnie.
- Irrésolution, *f.* wątpliwość, nierozolucya, *f.*
- Irrévérance, *f.* nieuszanowanie, *n.*
- Irrévérent, ente, *a.* bez uszanowania, niewstydlivy.
- Irrévocabilité, *f.* nieodwołanie, *n.*
- Irrévocable, *a.* nieodwołany, nieodmienny.
- Irrigation, *f.* pokropienie, namoczenie, *n.*
- Irritabilité, *f.* uciążliwość, *f.*
- Irritable, *a.* uciążliwy.
- Irritant, ante, *adj.* w prawie kasujący, znikczemniający, — w medyc. iątrzący.
- Irritation, *f.* rozgniewanie etc., *n.* uraza, *f.*
- Irriter, *v.* *a.* rozgniewać, rozia-trzyć, *s'* —, *r.* się.
- Irroration, *s. f.* w medyc. i chemii skropienie.
- Irruption, *f.* wtargnienie, wpadnienie nieprzyjacielskie, *n.*
- Isabeau, belle, *f.* Izabela, *f.*
- Isabelle, *a.* izabelowy, — *m.* kolor taki, *m.*
- Isac, *m.* Izaak, *imie.*
- Isaga, *s. m.* wielki podkomorzy Turecki.
- Isagone, *adj.* w geometryi figure—, figura równokątna, wszystkie kąty równe mająca.
- Isard, *m.* rodzaj kozy dzikiej, *f.*
- Isatis, *s. m.* lis biały północny.
- Ischion, *s. m.* w anatomii czaszka kości biodrowej.
- Ischurétique, *adj.* w medycynie lekarstwo urynę zastanawiające.
- Ischurie, *s. f.* w medyc. zatrzymanie moczu.
- Isiaque, *adj.* u starożyt. misteres —, tajemnicę bogini Izidy w Egipcie, — la table —, tablica starożytna, na której wyrażone są obrzędy religii Egipckie, znajdujące się dopiero w gabinecie starożytności w Paryżu.
- Isis, *s. f.* Izydą, bogini egipcka.
- Islamisme, *m.* wiara Mahometaniska, *f.*
- Isle, *v.* Ile.
- Isocèle, *adj.* w geometryi triangle —, trójkąt równoramienny, mający dwa boki równe.
- Isochrome, *adj.* w mechanicie iednoczasowy, w iednymże czasie dziejący się, równotrwaiający.
- Isochronisme, *s. m.* w mechanicie i geometryi iednostayność ruchu wahadła, równoczesowe waha-nie się.

- Isogone, *adj.* w mineralogii o kryształach równokątny.
- Isolé, *éé*, *a.* osobny, osobno stojący, *fig.* samotny.
- Isolément, *m.* odległość słupa od słupa etc., *f. fig.* samotność, *f.*
- Isoler, *v. a.* osobno co wystawić, budować.
- Isoloir, *s. m.* odosobniacz, narzędzie ochraniające od rozproszenia materji elektryczney.
- Isometrie, *s. f.* w arytmetyce i algebrze sposób pozbycia się ułamków w zrównaniu, przyprowadzając one do iednego mianownika i mnożąc wszystkie wyrazy zrównania przez tenże spólny mianownik.
- Isonome, *adj.* w mineralogii iednostajnym prawem uległy.
- Isopérimètre, *adj.* w geometryi równoobwodowy, o figurach równego okrażenia.
- Israelites, *s. m. pl.* Izraelici, lud Bogu przypodobany w starym testamencie, żydzi.
- Issant, *ante, adj.* w herbach wyglądający zza czego.
- Issu, *ue, a.* pochodzący (z familii etc.).
- Issue, *f.* wyście, wyjazd, skutek, koniec, *m. fig.* sposób, wybieg, *m.* Issues, *pl.* okolica, *f.* drobki, drobny, *pl.*
- Isthme, *m.* międzymorze, *n.*
- Isuren, *s. m.* bóstwo Indyjskie, iedno ze trzech główniejszych rządzących światem.
- Italicisme, *s. m.* sposób mówienia ięzykowi włoskiemu właściwy.
- Italie, *f.* Włochy, *pl.* —lien, *nne, a.* Włoski, *s.* Włoch.
- Italiotes, *s. f. pl.* nappierwsze narody włoskie przed założeniem Rzymu, iako *Etruskowie* etc.
- Italique, *adj. et s.* w starożytn. *danse* —, taniec teatralny pod panowaniem Augusta wymyślony, — *droit* —, prawo, którym miasto iakie do rzędu miast włoskich przypisane zostało, — *secte* —, sekta Pytagorasa, — *u drukarzy* litery pochyłe, kursywa zwane.
- Item, *ad.* także, znowu, dalej, — *m.* summa nowa w rachunku, *f.*
- Itératif, *ive, a.* powtórny.
- Itérativement, *adv.* w prawie kilkakrotnie.
- Itérato, *s. m.* w prawie mandat na arestowanie kogo.
- Itýmbe, *s. m.* śpiew starożytny na cześć Bachusa, — taniec według tegoż śpiewu.
- Itypphalle, *s. m.* w starożytności członek mężki ogromny wielkości z wielką pompą w czasie świąt Bachusa noszony, — assystent teży ceremonii w niewieście szaty przybrany, — wiersz te obrzędy opiewający.
- Itigue, *s. f.* królowa, żona króla Etyopskiego albo Abissyńskiego.
- Itinéraire, *m.* opisanie podróży, *u.* książka podróżna, modlitwa podróżna, *f.* — *a.* colonne, *f.* słup nadrożny drogę ukazujący, *m.*
- Iule, *s. m.* wielonogi, rodzaj owadu bezskrzydłowego, mającego nóg bardzo wiele, żyjącego w ziemi.
- Ivoire, *m.* słoniowa kość, *f.*
- Ivoirier, *m.* rzemieślnik, co ze słoniowej kości różne robi rzeczy, *m.*
- Ivre, *a.* piiiany.
- Ivresse, *f.* piiiństwo, *n.*
- Ivrogne, *a.* do piiiństwa skłonny, — *m.* piiiak, *m.*
- Ivrogner, *v. n. fam.* upić się, upiiąć się, pić.
- Ivrognerie, *f.* piiiństwo, opilstwo, *n.*
- Ivrognesse, *f. fam.* piiiaczka, *f.*
- Ivroie, Ivraie, *f.* kaków, *m. fig.* zielsko, *n.*
- Ixeutique, *s. f.* łapanie ptaków na lep.
- Ixion, *s. m.* w astronomii konstellacya Herkulesa.
- Ixode, *s. m.* owad zaskórny zwierzęcy, rodzaj kleszczyków.
- Izard, *s. m.* rodzaj koży dzikiej, *v.* Isard.
- Izari albo Azala, *s. m.* marzana farbierska, roślina inaczey pod imieniem *Garance* znana, pięknie i trwale czerwono farbująca.

J.

- Jaaroba, *s. m.* rodzaj fasoli, bobu Brazylskiego.
- Jabatopita, *s. m.* drzewo Brazylskie.
- Jabiru, *s. m.* wciętodziob, ptak z rodzaju nadbrzoźnych, brodzących, w południowych krajach żyjący.
- Jable, *s. m.* fuga w klepkach do dna beczkowego.
- Jabler, *v. a.* fugę do dna beczkowego narzywać.
- Jabloire, *s. f.* piłka łądnarska do wyrzynania fugi.
- Jabot, *m.* gardziel, *m.* wole, gardło, *n.* gors u koszuli, *m.*
- Jabatopita, *s. m.* drzewo Brazylskie, którego owoc w aptekach a oliwa do sałaty używana bywa.
- Jabotter, *v. a. fam.* paplać, bawić.
- Jacamar, *s. m.* żółotka, ptak z rodzaju łażących, ostrodzioby, czteropalczasty, mieszkający w Ameryce.
- Jacent, *ente, adj. w prawie* opuszczony, bez dziedzica zostający, do czego się dziedzic jeszcze nie odezwał.
- Jachère, *f.* odłóg, *m.* pole odłogiem leżące, *n.*
- Jachérier, *v. a. prze-*, odwrócić rolę pierwszy raz.
- Jacinthe, *f.* hiacynt, *kwiat.*
- Jackie, *s. f.* rodzaj żaby Surynamejskiej.
- Jacobée albo Herbe de S. Jacques, *s. f.* starzec wielki, popiołek, S. Jakóba ziele, łomikość, łomignat, *roślina.*
- Jacobin, *m. in.* *f.* dominikan, *m.* —kanka, *f.*
- Jacobites, *s. m. pl.* Jakobitowie chrześcijanie Egipczy, — w Anglii stronnicy króla Jakóba II.
- Jacot, *m.* Jakubek, Kubaś, *m.*
- Jacot, *s. m.* papuga Afrykańska naysposobniejsza do gadania.
- Jactance, *f.* chełpliwość, chluba, *f.*
- Jaculatoire, *a. f.* oraison —, westchnienie do Boga, *n.*
- Jade, *s. m.* kamień drogizielonoszary.
- Jadis, *ad.* niegdyś, przedtém.
- Jaguar, *s. m.* Jaguar, zwierzę drapieżny Amerykański, ciemno-żółtawy, plamy kątowate, oczkowate, pośrodku żółte mający, karmi się wszelkimi zwierzętami, które sposobem tygrysa ze zasadzek łowi.
- Jaillir, *v. n.* wytryskać, wybuchać, wybiać się.
- Jaillissant, *ante, a.* wytryskujący, wybuchający etc.
- Jaillissement, *m.* wytryskanie, *n.*
- Jais, *m.* gagat, *m.*
- Jalage, *s. m.* czopowe od wyszynku wina.
- Jalap, *s. m.* Wilec Jalapa, roślina Amerykańska, korzeń tej rośliny jest owa jalappa w aptekach, którą na laxowanie zażywają.
- Jale, *f.* niecka wielka, *f.*
- Jalet, *s. m.* kamyczek rzeczny okrągły, gąłka z gliny, albo kula ołowiana do rzucania z procy.
- Jalla, *s. f.* zawicie na głowę niewiast murzyńskich.
- Jalon, *m.* laska miernicza, *f.*
- Jalonner, *v. a. et n.* wydzielić, wyznaczyć pole wymierzone laskami wbitymi.
- Jalouser, *v. a. (qq. ou qc.)* zazdrościć komu czego.
- Jalousie, *f.* zazdrość, żaluzya, *f.* okno do spuszczenia, *n.*
- Jaloux, *ouse, a. (de)* zawistny, zazdrośny, podeyrzliwy.
- Jamais, *ad.* kiedy, nie —, nigdy, à —, nazawsze, na wieki.
- Jambage, *s. m.* słupy, podpory, filarowanie w budynku, podwoie we drzwiach, w oknach, — przy murki kominkowe, — w ogólności każde podmurowanie podpierające budynek.
- Jambe, *f.* noga, goleń, *f.*
- Jambe de-ça, jambe de-là, *adv.* przewieszwszy nogi, tak iak na koniu.
- Jambette, *f.* nożyk składany, *m.*
- Jambettes, *s. f. pl.* podporki małe pod krokwiemi.
- Jambier, *s. m.* muszkuł goleniowy,

- poprzeczka drewniana, na której rzeźnicy wieszają pobite bydło.
- Jambon, *m.* szynka, *f.*
- Jambonneau, *m.* szyneczka, *f.*
- Jammabos, *s. m. pl.* mnisi Japończycy surowe bardzo życie prowadzący.
- Janicule, *s. m. w starożytn.* ieden ze siedmiu pagórków rzymskich na którym Janus miasto założył.
- Janissaire, *m.* ianczar, żołnierz pieszy Turecki, z którego się gwardya Cesarza Tureckiego składa.
- Jansénisme, *s. m.* nauka Janseniusza o łasce i przeznaczeniu przedwieczném.
- Janséniste, *s. m.* Jansenista, stronnik nauki Janseniusza.
- Jante, *f.* dzwono u koła, *n.*
- Jantiller, *v. a.* przyprawić skrzynki do koła młyńskiego.
- Jantilles, *s. f. pl.* skrzynki w kole młyńskim, na które woda bierze.
- Janual, *adj. s. m.* rodzaj ciasta, które Rzymianie Janusowi dnia pierwszego stycznia na ofiarę przynosili.
- Janvier, *m.* styczeń, January, *m.* (imie).
- Japon, *m.* Japonia, *f.* porcelana Japońska, *f.* —nois, *e, a. s.* poński, pończyk.
- Jappement, *m.* szczekanie, wrzeszczenie, hałasowanie, *n.*
- Japper, *v. n.* szczekać, wrzeszczeć, hałasować.
- Jaque, *f.* kurtka, *f.* — de mailles, *f.* pancierz, *m.*
- Jaquemart, *m.* osobka na zegarze godziny białca, *f.*
- Jaques, *m.* Jakób, *m.*
- Jaquette, *f.* sukmana bez rękawów, sukienka dziecinna, *f.* kabacik, *m.*
- Jar, *v.* Jars.
- Jardin, *m.* ogród, *m.*
- Jardinage, *m.* ogrodnictwo, *n.*
- Jardiner, *v. a.* ogrodnictwem się bawić.
- Jardinet, *m.* ogródek, *m.*
- Jardineuse, *adj. f.* ciemny, nieczysty, o kamieniu szmaragdowym.
- Jardinier, *m. ière, f.* ogrodnik, *m.*
- Jardons, *s. m. pl.* gruda, wrzód twardy na nogach końskich.
- Jargon, *m.* mowa niekształtna, dzika, *f.* język gruby, niezrozumiany, gwar, wrzask, gatunek dyamentów żółtawych, *m.*
- Jargonner, *v. n. et a.* źle mówić, wymawiać, paplać, bawić.
- Jarlot, *s. m. w maryn.* wręby, wyrzynania w tramie spodnim okrętowym, w barkach pod pałacem tylnym, lub w sztabie, do których tarcice i poszwy zwierzchnie wpuszczane bywają.
- Jarre, *f.* dzban wielki do wody, *m.*
- Jarre-bosse, albo Candelette, *s. f.* lina z hakiem do wciągnięcia kotwicy na okręt.
- Jarret, *m.* podkolanek, przegub, *m.*
- Jarreté, *é, a.* zapadać na tylne nogi (o zwierzętach).
- Jarreter, *v. n.* zakrzywiać się, *cette ligne jarrette*, linia ta zakrzywia się, wybacza.
- Jarretier, *s. m. w anatomii* mizskuł podkolanowy, — koń krzywonogi, podkolanki nazbyt wginający.
- Jarretière, *f.* podwiązka, — *ordre dela jarretière*, order podwiązki w 1350 roku przez Edwarda III. króla Angielskiego ustanowiony.
- Jarreux, *euse, a.* twardy, ostry.
- Jars, *m.* gąsior, *m.*
- Jas, *s. m.* drewno kotwiczne poprzeczne.
- Jaser, *v. n.* świegotać, klekotać.
- Jaserie, *f.* świegotanie etc., *n.*
- Jaseir, *m.* euse, *f.* świegot, klekot, *m.*
- Jasmin, *m.* iasmin, fiołek iasminowy, *m.*
- Jaspachate, *s. f.* kamień drogi z iaspisu zielonego i agatu złożony.
- Jaspe, *m.* iaspis, *m.*
- Jaspé, *é, par. p. et adj. w botan.* pstry, nakrapiany, — *étouffe* — materya czerwonozielona, nakrapiana.

- Jasper, *v. a.* upstrzyć, nakropić co czerwono i zielono.
- Jaspure, *f.* upstrzenie, nakropienie czerwonozielone, *n.* kolor iaspisowy, brzeg xiążki takiego koloru, *m.*
- Jassefat, *s. m.* okręt Perski na morza Indyjskie wyprawiany.
- Jatte, *f.* miska drewniana, niecka, cul de —, kaleka na nogi, niedołączny, czotgający się, bez nóg.
- Jattée, *f.* miska drewniana, niecka pełna czego, *f.*
- Jauge, *f.* prawidło, *n.* laska, *f.* instrument do wymierzenia napoiu w beczce etc., *m.* wymierzanie, *n.*
- Jaugeage, *m.* wymierzanie, *n.* zapłata od tego, *f.*
- Jauger, *v. a.* wymierzać wielkość wnętrzną okrętową, *w hydraulic* wynaleźć ilość wody iąką w danym czasie dostarczyć może źródło, pompa etc. i w ogólności potrzebną ilość wody do poruszenia iakieykolwiek maszyny hydrauliczney, *u kamienika* odmierzyć wielkość igrubość kamienia.
- Jaugeur, *m.* miernik, *m.*
- Jaumière, *s. f.* w maryn. dziura w rusie do stérn.
- Jaunâtre, *a.* żółtawy.
- Jaune, *a.* żółty, — *m.* żółtość, *f.* kolor żółty, — d'oeuf, żółtek, *m.*
- Jaunet, *m.* kwiatek żółty, *m.*
- Jaunir, *v. a.* żółcić, żółto farbować, — żółcieć, płowieć.
- Jaunissant, *ante. adj.* żółtkniejący.
- Jaunisse, *f.* żółtaczka, *f.*
- Jauttereaux, *s. m. pl.* w maryn. dwa drewna pod bocianiem guazdem na maszcie.
- Javaris, *m.* rodzaj dzika, *m.*
- Javart, *s. m.* wrzód w kopycie albo w pęcinie końskiej.
- Javeau, *m.* kępa, *f.* ostrów na rzece, *m.*
- Javeler, *v. a.* żęte zboże na pokosy, na garści rozkładać, — *x* na garściach, na pokosach leżeć.
- Javeleur, *m.* zboże żęte na pokosy etc. rozkładający.
- Javeline, *f.* dzirył, *m.*
- Javelle, *f.* garść zboża żętego, *f.* pokos, pęk chróstu, *m.* wiązka, *f.* pęk palów etc., *m.*
- Javelot, *m.* dzirył, strzelec (wąż), *m.*
- Je, *pr. per.* Ja.
- Jean, *m.* Jan, Jeannot, *m.* Janek, Jaś, *m.*
- Jeanné, *f.* Johanna, — nette, — neton, *f.* Joasia, *f.*
- Jécoraire, *adj.* w anatomii wątrobný, do wątroby należący.
- Jectigation, *s. f.* w medyc. drżenie pulsu, drganie, trząszenie ciała.
- Jectisses, *a. f. pl.* terres —, ziemia wykopana i przewieziona, *f.*
- Jecuba, *s. m.* drzewo brezyłskie ciemno czerwone.
- Jehebo, *s. m.* najmnieysza moneta złota Japońska.
- Jehovah, *s. m.* Bóg wszechmogący naywyższy.
- Jejunum, *s. m.* w anatomii kiszka czeza, druga zpomiedzy cienkich.
- Jenny, *s. f.* machina do przędzenia.
- Jérémiade, *s. f.* częste skargi, uprzykrzone lamentacye.
- Jérémie, *m.* Jeremiasz, imie.
- Jérôme, *m.* Hieronim, imie.
- Jésuite; m. Jezuita, *m.*
- Jésus, *m.* Jezus, *m.* l'enfant —; dzieciątko Jezus.
- Jet, *m.* ciśnienie, rzucenie, *n.* cisk, pocisk, *m.* latorośl, *f.* wyrostek, *m.* odlewana robota, *f.* rachowanie liczmanami, *n.* — de lumière, promień światła, *m.* — d'eau, woda promieniem wytryskująca, *f.* — d'abeilles, rój pszczół, *m.*
- Jetée, *f.* tana na brzegu przy porcie, *f.* nawóz, gruz na drodze, *m.*
- Jeter, *v. a.* cisnąć, po-, w-, wy-, z-, rzucić, oblać, lać, odlewać, puszczać pączek, korzeń, roić się, se —, r. rzucić się, poddać się, paśdź.
- Jeton, *m.* liczman, rój pszczół, *m.*

Jeŭ, *s. m.* zabawa, gra, — talia kart, *jeu de hasard*, gra hazardowna, — sposób grania na jakim instrumencie muzycznym, — sposób grania aktorów na teatrze, — sposób robienia bronią, — *jeu de mots*, alluzya na podobieństwie w słowach zasadzająca się, igrzysko słowami, igrzysko słowne, *jeu d'esprit*, żart dowcipny bardziej uczciwy aniżeli gruntowny, — *jeu de la nature*, cuda natury, w których przyrodzeniem tworowi iakiemu szczególniejszą nadało postać, — *jeu-joué*, rzecz na oszukanie, *jeu de voiles*, wszystkie żagle do opatrzenia okrętu potrzebne, — *jeu du gouvernail*, ruch stępu na iego zawiasach, — *Jeux*, *pl.* igrzyska publiczne u dawnych, — *fig. savoir bien couvrir, cacher son jeu*, ukrywać dobrze swoje zamiary, *faire bonne mine à mauvais jeu*, udawać ukontentowanie bez żadney do tego pobudki, — *jouer bien son jeu*, umieć zręcznie dyssymulować, ukrywać, *tirer son épinglé du jeu*, gładko się z czego wywinąć, uwolnić nieprzyjemney sprawy.

Jeudi, *m.* czwartek, *m.* — saint, wielki czwartek, *m.*

Jeun (à), *ad.* na czczo, przed iedzeniem.

Jeune, *a.* młody, młodszy.

Jeûne, *m.* post, dzień postny, *m.*

Jeûner, *v. n.* pościć.

Jeunesse, *f.* młódź, młodość, *f.* błąd, nierozum płochey młodości, *m.*

Jeûnet, *ette, a. fam.* młodziuchny, młodziuteński.

Jeûneur, *m.* euse, *f.* długo, często poszczący.

Jezdegerdique, *adj. v.* Yerdégerdique.

Joachim, *m.* Joachim.

Joaille, *f.* iubilierstwo, *n.* handel klejnotami, *m.*

Joailer, *m.* ière, *f.* iubiler, handlujący klejnotami, *m.*

Job, *m.* Job, imię.

Jobelin, *s. m.* głupiec, człowiek takiej professyi, do której wielkiej potrzeba cierpliwości.

Jockey, *s. m.* żakiet, chłopiec do posługi po Angielsku przybrany, forys z Angielska.

Jocrisse, *m. fam.* gołota, sknera, *m.*

Jodelet, *m. fam.* trefniś, *m.*

Jogue, *s. f.* w *chronologii* wiek baieczny u Indyj, którzy ich liczą cztery, pierwszy trwał lat 3,200,000, a czwarty toiest terażniejszy ma trwać lat 400,000.

Joie, *f.* radość, uciecha, *f.* ukontentowanie, *jeu de joie*, faierwerki, ognie sztuczne, *fille de joie*, nierządnicza, niewiasta publiczna,

Joignant, *prp.* przy, blisko, tuż.

*Joindre, *v. a.* składać, złączyć, ziednoczyć, dodadź, przyłączyć, skleić, spoić, związać, doscięgnąć, dogonić, — *n.* zatykać się, zwierać się, leżeć dobrze, se —, *r.* złączyć się, schodzić się etc., spotkać się, zeyśdź się.

Joint, *m.* staw, przegub, *m.* fuga, *f.*

Joint, ointe, *par. et adj.* dodany, ziednoczony.

Jointe, *f.* pęto na konia, *n.*

Jointée, *f.* dwie garści czego, przygarść, *f.*

Jointif, *ive, a.* schodzący się, dotykający się.

Jointoyer, *v. a.* zaprawić, zalepić fugi.

Jointure, *f.* staw, przegub, *m.* fuga, *f.*

Joli, *ie, a.* ładny, piękny, miły, ępski.

Joliet, *ette, a. fam.* dosyć ładny, piękny.

Joliment, *ad.* ładnie, pięknie, mile.

Jolivetés, *f. pl.* fraszki piękne, *f. pl.*

Jonc, *m.* sit, splaw, *m.* sitowie, *n.* obrączka, *f.* pierścionek gładki bez kamienia, *m.*

Jonchaie, *f.* sitowisko, mieysce pełne situ, *n.*

Jonchée, *f.* kwiaty, gałęzie etc. na drogę posypane, *pl.* koszyk

- peřen sérków, sérek ze śmie-
tanki robiony, *m.*
- Joncher, *v. a.* kwiatami etc. po-
sypać, *fig.* okryć.
- Jonchère, *s. f.* pływające wyspy
ze sitowia stawowego.
- Jonchets, *s. m. pl.* kiyki do gry.
- Jonction, *f.* złączenie się, *n.*
- Jonglerie, *f.* kuglarstwo, *n.* figle,
m. pl.
- Jongleur, *m.* kuglarz, figlarz, *m.*
- Jonque, *s. f.* okręt Indyjski.
- Jonquille, *f.* rodzaj narcysów, *m.*
- Jonquinne. albo Jonquille, *s. f.*
u rybaków powróż ze sitowia.
- Joseph, *m.* Józef, *ime.*
- Jotavilla, *s. f.* rodzaj skowronka.
- Jotte, *s. f.* ćwikła, iarzyna ogro-
dowa.
- Jotteraux, *s. m. pl. v.* Jouttereaux.
- Jouailler, *v. n. fam.* grać dla
rozrywki.
- Jouaillerie etc., *v.* Joaillerie.
- Joubarbe, *s. f.* rozchodnik wielki
ziele.
- Joue, *f.* policzek, *m.*
- Jouée, *s. f.* szerokość muru w o-
knie etc.
- Jouer, *v. n. et a.* grać, igrać, —
d'un instrument, grać na instru-
mencie, — à un jeu, grać w co,
grę jaką, (*qc.*) zadawać, grać o
co, zwiesić, oszukać, drwić,
szydzić, *faire jouer le canon*,
strzelać z dział, — *une mine*,
podpalić minę, — *les eaux*,
puścić wody z fontan, se —, *r.*
(*de qc.*) igrać co robić, igrać
z czem, (*de qq. ou de qc.*) żar-
tować, drwić, naśmiewać się
z czego, z kogo, (*à qq.*) napa-
stować, prześladować kogo,
drwić z kogo, (*à..*) na niebez-
pieczeństwo się narażać.
- Jouereau, *m. fam.* gracz podły, *m.*
- Jouet, *m.* cacko, *n.* drąg u woza, *m.*
- Joueur, *m. euse, f.* gracz, *m.*
- Joufflu, *ue, a.* wielkogołby, gę-
biasty.
- Joug, *m.* iarżmo, *n.*
- Jouères, albo Jouillères, *s. f. pl.*
dwie ściany prostopadłe słuzo-
we do wody wchodzące, otwo-
rzystość ukośna słuzy.
- Jouir, *v. n. (de qc.) u-* zażywać,
posiadać.
- Jouissance, *f. u-* zażywanie, po-
siadanie, *n.*
- Jouissant, *ante. a.* używający etc.
- Joujou, *m. fam.* cacko, *n.* zaba-
wki, *pl.*
- Jour, *m.* dzień, *m.* słońce, światło,
n. fig. życie, *n. à —, ad.* przeży-
rzysto, — astronomique, rewol-
ucya słoneczna na około ziemi
od wschodu na zachód, — ar-
tificiel, czas dniowy, w którym
słońce na horyzoncie bawi, —
civil, dzień cywilny 24 godzin,
être de jour, w wojsku deżurn-
nym bydź, mieć tego dnia ko-
mendę, wartę albo inną kolejną
służbę, Jours, *pl.* dni, lata ży-
cia, faux jours, światło prze-
szkadzające widzieć rzeczy ta-
kimi, jakimi są w istocie, *fig.*
se faire jour à travers les enne-
mis, utorować sobie drogę w po-
śród nieprzyjaciół z orężem
w rękę, — mettre au jour, ob-
wołać, ogłosić, opublikować,
— de jour à autre, pomału, po-
trosze, — d'un jour à autre,
adv. co dwa dni.
- Jourdain (fleuva du), *s. m.* rzeka
Jordan w Palestynie, — kon-
stellacya północna.
- Jourdin, *s. m.* podwójna wstęga
ryba.
- Journal, *a. m. et f.* dziennik, dy-
aryusz, morg roli, *m.*
- Journalier, *ère, a.* dzienny, co-
dzienny, odmienny.
- Journ-lier, *m.* robotnik dzienny,
podziennik.
- Journaliste, *m.* wydawca dzien-
nika, *m.*
- Journée, *f.* dzień, *m.* robota ied-
nodniowa, zapłata za nią, po-
dróż, droga iednodzienna, bi-
twa *f.*
- Journelement, *ad.* codzienn, co-
dziennie.
- Joûte, *f.* gonitwy, *pl. fig.* walka,
potyczka, *f.*
- Joûter, *v. n.* kopie kruszyć, *fig.*
fam. potykać się, walczyć.
- Joûteur, *m.* potykający się.

- Jouttereaux, *s. m. pl.* dwa drewna pod bocianiem gniazdem na maszcie.
- Jouve, *s. f.* ptaszek mały Afrykański.
- Jouvence, *s. f.* młodość, *wyraz w tém tylko znaczeniu używany* la fontaine de jouvence, źródło baieczne mające przymiot odmładzania.
- Jouvenceau, *m. fam.* młodzieniec ładny, *m.*
- Jouvencelle, *f. fam.* dziewczyna, *f.*
- Jouxte, *pr. w drukarni* według, — *w prawie* bliski czego.
- Jovial, *ale, a.* wesoły.
- Jovialité, *f.* wesołość, *f.* umysł wesoły, *m.*
- Jovilabe, *s. m.* w astronomii instrument do obserwacyi satelitów Jowiszowych.
- Joyau, *m.* kleynot, *m.*
- Joyusement, *adv.* wesoło, radośnie.
- Joyeux, *euse, a.* wesoły, radośny.
- Jubarte, *s. f.* rodzaj wieloryba bez zębów.
- Jubé, *s. m.* miejsce wyniosłe w kościele między ołtarzem i chórem, gdzie w czasie mszy wielkiej ewangelią czytano.
- Jubilaire, *adj. m. et f.* duchowny, wysłużony.
- Jubilation, *f.* radość, *f.* okrzyki, *pl.*
- Jubilé, *m.* rok święty, iubilusz, odpust, zupełny, xiądz, doktor wysłużony, *m.*
- Jubiler, *v. a.* un ancien laquai, dadź łaskawy chleb słudze zastężonemu.
- Jubis, *s. m.* winne grona suszone na słońcu.
- Juc, *s. m.* siedlisko kur nocne.
- Jucher, *v. n. et se —, r.* wlecieć na grzędę (o kurach).
- Juchoir, Juc, *m.* grzędą, *f.* siadło, siedlisko kur, *n.*
- Judaïque, *a.* żydowski.
- Judaïser, *v. a.* po żydowsku żyć, myśleć.
- Judaïsme, *m.* żydowska wiara, nauka, *f.*
- Judas, *s. m.* Judasz, imie właściwe oznaczające z wyczajnie zdraycę,

- baiser de Judas, zdradliwe przymlenia.
- Judèle, *s. f.* ptak wodny.
- Judicature, *f.* urząd sędziego, sędziowie, *pl.*
- Judiciaire, *a.* sądowy, — *f. fam.* rozsądek, *m.*
- Judiciairement, *adv.* sądownie, według przepisów sądowych, wedle prawa.
- Judicieusement, *adv.* rozsądnie, roztropnie.
- Judicieux, *euse, a.* rozumny, rozsądny, roztropny.
- Juge, *m.* sędzia, *m.*
- Jugement, *m.* dekret, sąd, sądy, *m. pl.* zdanie, *n.* rozsądek, *m.*
- Juger, *v. a. et n. o-, roz-, sędzić,* dorozumiewać się, rozumieć, trzymać iak o czém.
- Jugeur, *s. m.* ten co o czém sądzi, — referent, odnosciciel sprawy sądowej do zwierzchności.
- Jugoline, Jugoline, *s. f.* gatunek napastnicy w Egipcie i w Indjach rosnącej, *roślina.*
- Jugulaire, *adj. w anatomii* gardłowy, szyjny.
- Juif, *m.* Juive, *f.* żyd, *m.* żydówka, *f. a.* żydowski.
- Juillet, *m.* lipiec, *m.* (miesiąc).
- Juin, *m.* czerwiec, *m.* (miesiąc).
- Juiverie, *f.* żydowskie miasto, *n.* żydowska ulica, *f.*
- Jujube, *f.* iuiuba, *f.* (owoc).
- Jujubier, *m.* iuiuba, *f.* (drzewo).
- Jules, *m.* Juliusz, — *lie, f.* Julia *f.* imie.
- Julep, *s. m.* ulepek apteczny ze syropów etc.
- Julien, *m.* Juliian, — *nne, f.* Julianna.
- Julienne, *adj. f. w chronologii* Juliiański, — *ère julienne,* era juliiańska, która się liczy od reformowania kalendarza Rzymskiego przez Juliusza Cezara.
- Jumaras, *s. m.* kitayka Indyjska w złote kwiaty tkana.
- Jumart, *m.* mieszaniec z wołu i oslicy, *m.*
- Jumeau, *m.* elle, *f.* bliźniak, *m.* bliźnię, *n.* — *a.* bliźnięcy.

- Jumeaux, *pl.* w anatomii dwa małe muszkuły lędźwiowe, — w chemii dwa alambiki w iedno złączone, z których ieden drugiemu służy za przyjemnik.
- Jumelé, *ée, par. p. et adj. v.* Jumeler, — w herbach podwójny.
- Juneler, *v. a.* wzmacniać, utrzymywać co dwiema łubami, albo drewnianemi sztukami.
- Jumelles, *s. f. pl.* binda podwójna w herbie, — *na okrętach* kadłuby, łuby masztowe maszt z obu stron wzmacniające, u *rzemieślników* para żelaz, drewnien iednegoż kształtu i do iedneyże potrzeby, — dwie rące do iednegoż drzewca przywiązane.
- Jument, *m.* klacz, kobyła, *f.*
- Junon, *s. f.* Junona bogini, córka Saturna i Rei, siostra i żona Jowisza.
- Junonales albo Junonies, *s. f. pl.* święta dawnych Rzymian na cześć bogini Junony.
- Junte, albo Jonte, *s. f. w Hiszpanii* Junta, zgromadzenie pewney liczby osób przez króla na radę wezwanych, — rada tegoż rodzaju po śmierci króla wyznaczona dla rządzenia sprawami państwa, w Portugalii zgromadzenie administracyjne etc.
- Jupe, *s. f.* spodnica biłogłowska.
- Jupiter, *m.* Jowisz, *m.*
- Jupoń, *m.* spodniczka spodnia, *f.*
- Jurande, *f.* urząd cechmistrzowski, *m.* cechmistrzostwo, *n.*
- Juratoire, *a.* poprzysiężony.
- Juré, *ée, a.* poprzysiężony, przysięgły.
- Juré, *m.* przysięgły, *m.*
- Jurement, *m.* przysięga, *f.* przeklinanie, *n.*
- Jurer, *v. a. et n.* przysięgać, poprzysiężać, kłaść, przeklinać, *fig.* nie zgadzać się, skrzypieć, zadzierać.
- Jureur, *m.* przeklinacz, *m.*
- Jurisdiction, Jurisdiction, *f.* iurydykcyja, *f.* sądownictwo, *n.* prawo, moc sądenia i karania kogo, *f.*
- Juridique, *a.* prawny.
- Juridiquement, *adv.* prawnie, według prawa.
- Jurisconsulte, *m.* iuryskonsult, radzca prawny, prawnik, *m.*
- Jurisprudence, *f.* nauka prawa, prawnictwo, *n.*
- Juriste, *s. m.* doktor prawa, prawnik znający prawo, iurysta.
- Juron, *m.* przeklinanie czyiezwyczajne, *n.*
- Jus, *m.* sok, *m.*
- Jusant, Jussant, *s. m.* opadanie; odpływ, odchodzenie morskie.
- Jusque, Jusques, *prp.* aż do, naweti, tak dalece, tak bardzo, że.
- Jusqu'ame, *f.* szalec, bielun, *m.* roślina.
- Jussion, *s. f.* rozkaz, mandat urzędowy królewski.
- Justaucorps, *m.* saknia mężka ciasna, *f.*
- Juste, *a.* sprawiedliwy, należyty, prawy, słuszny, doskonały, zaciąsny, zakrótki, zalekki, — *ad* słusznie, należyście, dobrze, — *au*, właśnie, w istocie, — *m.* kaftanik z rękawkami, *f.*
- Justement, *ad.* słusznie, prawnie, właśnie, w sam czas, w sam raz.
- Justesse, *f.* pomiar, *m.* pomierność, składność, pilność, *f.*
- Justice, *f.* sprawiedliwość, *f.* sąd, sądy, *m. pl.* iurydykcyja, zwierzchność, *f.*
- Justiciable, *a.* do iurydykcyi należący.
- Justicier, *v. a.* s-, trącić.
- Justicier, *m.* człowiek sprawiedliwy, dozorca sprawiedliwości, iustycyaryusz, *m.*
- Justifiant, *ante, adj.* usprawiedliwiający, uwalniający, dowodzący niewinności.
- Justificateur, *s. m.* u zlewaczów liter drukarskich instrument do porównywania literek, — zlewacz co ie porównywa nim drukarzowi oddane bywają.
- Justificatif, *ive, a.* usprawiedliwiający, dowodzący.
- Justification, *f.* usprawiedliwienie, dowodzenie niewinności, *n.*
- Justifier, *v. a.* usprawiedliwić,

niewinność czyię dowodzić, okazać, dowieść, wywieść, pokazać.
 Justin, *m.* Justyn, — *ne. f.* — tyna.
 Justine, *s. f.* moneta srebrna Wenecka.
 Justinien, *m.* Justynian.
 Juteux, *euse, a.* soczysty.
 Juvénaux, *adj. m. pl. w starożyt.*
 jeux —, igrzyska na cześć mło-

dzieży przez *Nerona* ustanowione.
 Juvénile, *adj.* młodociany.
 Jux albo Juk, *s. m.* moneta rachunkowa Turecka, sto tysięcy *asprów* obymniąca.
 Juxta-position, *s. f. we fizyce* przyrastanie zewnętrzne ciała, iako kamieni, mineralów etc.

K.

Kabak, *s. m. w Rossyi* szynk publiczny, sprzedaż wódki, piwa etc gospoda.
 Kabani, *s. m. na wschodzie* notaryusz publiczny.
 Kabsqui, *s. m.* moneta Perska.
 Kabin, albo Kapin, *s. m.* małżeństwo czasowe u Turków i Persów.
 Kacy, *s. m.* drzewo, z którego murzyni robią czółna.
 Kadar albo Kadari, sekta mahometañska niewierząca w przeznaczenie przedwieczne.
 Kadenn, *s. f.* żona albo raczej niewolnica Sułtana Tureckiego, wyższego stopnia nad zwyczajne adalski, których jest nieiako dozorczynią.
 Kadri, *s. m.* mnisi Tureccy nago chodzący i ostre życie prowadzący.
 Kabouanne, *f.* rodzaj wielkich żółwiów, *m.*
 Kakatoös, *s. m.* rodzaj papugi czubatey.
 Kaláadár, *s. m. w poezyi i w Indyach* kasztelan, dowódzca zamku, fortecy.
 Kalenda, *s. f.* taniec murzyński.
 Kalendes, *s. f. pl. v.* Calendes.
 Kali, *m.* solnik, *m.* solne ziele, *n.*
 Kan, *m.* han Tatarski, *v.* Khan.
 Kanguroo, *s. m.* kanguru, z rodzaju zwierząt ssących w Nowey Hollandyi znalezione, ma ogon długi i gruby, nogi tylne trzy razy prawie od przednich dłuższe, trzypalczaste.

Kaolin, *s. m.* gatunek ziemi do robienia porcelany Chińskiej wchodzący.
 Kapigi-Bachi, *s. m.* odzwierny pałacowy Turecki.
 Karabé, *v.* Carabé.
 Karatas, *s. m.* gatunek aloesu dzikiego Amerykańskiego, *roślina*.
 Karat. *v.* Carat.
 Kat-Cherif, *s. m.* rozkaz, mandat Sułtana Tureckiego.
 Kazine, *s. f.* skarb Sułtana Tureckiego.
 Kéléti, *s. m. v.* Casse.
 Kellek, *s. m.* łódź, alho raczej trafta na rzekach Tygrze i Eufracie używana.
 Kélonter, *s. m.* przedniejszy urzędnik w niektórych miastach Perskich.
 Képler (lois de), *v.* Loi.
 Kératoglosse, *s. m. v.* Cératoglosse.
 Kératophyte albo Kératophyllon, *s. m.* rodzaj polipowego gązda iak róg przezroczyściego, — ziele morskie.
 Kérauoscopie, *s. f.* sztuka zgadywania z obserwacji piorunu.
 Kermès, *m.* czerwiec, *m.*
 Kermès mineral, — wodosiarczyk antymonu, albo niedokwas antymonu wodorodnościarczystego.
 Kermesse, albo Karmasse, *s. f.* kiermasz, iarmark w niektórych miastach Hollenderskich i

- Niderlandzkich z processyami, maskaradą i tańcami.
- Ketch, *s. m.* statek Angielski dwumasztowy.
- Ketnie, *s. f.* róża polna Wenecka.
- Khalig, *s. m.* w hydraulice kanał wykopany.
- Khan, *s. m.* w Persyi Han, tytuł Generałów i Gubernatorów, — w Tartaryi Han, książę, naczelnik niepodległy, — gatunek publicznego rynku na wschodzie, wielka kwadratowa budowa kolumnadą opasana, na cele trzypiętrowe podzielona, służy oraz za gospodę, p. Okal.
- Khosch'ab, *s. m.* napoy słodki z owoców na wschodzie.
- Khotlbeh, *s. m.* kazanie piątkowe u Mahometanów.
- Kiastre, *s. m.* bandaż, gatunek pasa na rupturę czaszki golemiowej.
- Kibitka, *s. m.* powóz kryty w Rosyi używany, kibitka.
- Kiegan, *s. m.* materya błękitna Japońska.
- Kihaia, Kiehaia, *s. m.* namiestnik wielkiego Wezyra w Turcyi.
- Kiliogone, *s. m.* w geometryi figura regularna tysiąc boków i tyleż kątów mająca.
- Kilogramme, *s. m.* kilogram, miara tysiąc grammów mająca.
- Kilolitre, *s. m.* kilolitr, miara wyrównywiająca metrowi kubiernemu, tysiąc litrów zawierająca w sobie.
- Kilometre, *s. m.* kilometr, miara długości tysiąca metrów czyli 515 sążni, 5 cali i 8 linii.
- King, *s. m.* księgi święte Chińskie naukę Konfucyusza zawierające.
- Kinkajou, *s. m.* chwytacz, zwierzę mięsożeruy, ze sposobu życia do barsuka podobny, ogon długi chwytny mający.
- Kiosque, albo lepiej Kiosk, *s. m.* budowa ogrodowa, altana, pawilon w ogrodzie u Turków.
- Kirlangish, *s. m.* mały lekki statek towarzyszący zawsze Admiralskiemu Tureckiemu okrętowi.
- Kirsch-wasser, *s. m.* gorzałka z wisień.
- Kirsomnie, *s. f.* w chirurgii otworzenie żyły ociekłej.
- Kislar-aga, *s. m.* w Turcyi dowódzca czarnych rzeźniców, jeden ze znaczniejszych urzędników seraiu.
- Kuavel, *s. m.* czerwiec trwały, roślina, przy której korzeniach znajduje owad farbiarski znany podimieniemem *Coccus Polonicus*.
- Kniaz, *s. m.* książę, tytuł godności książęcy w Rosyi.
- Knout, *s. m.* knut, kara na złoczyńców w Rosyi.
- Koff, *s. m.* bat Hollenderski dwumasztowy.
- Kogia, *s. m.* kupiec Turecki hurtowy.
- Kol, *s. m.* wielka sieć Hollenderska na stokfisz.
- Ko-lao, *s. m.* w Chinach wielki Maudaryn do Cesarza wezwany dla rady etc.
- Kollyrite, *s. f.* gatunek gliny białej.
- Kopeck, *s. m.* kopyka, moneta Rossyjska dwa gr. pols. wartościąca.
- Koran, *s. m.* Alkoran, księga praw Mahometa, p. Alkoran.
- Korbau, *s. m.* na wschodzie wielka biesiada, uczta wschodnich chrześcian.
- Kouau, *m.* ziarnka pewne do farby karminowej potrzebne, *n. pl.*
- Koubo, Coubo, Kubo, Cubo, *s. m.* Kubo, tytuł Cesarza świeckiego w Japonii, w którego ręku najwyższa zostaje władza, — Cesarz duchowny nazywa się Dairi.
- Koufyque, *s. m.* dawne pismo Arabskie od 700 r. E. Ch. do 955 używane.
- Koupholithe, *s. f.* w mineralogii istota mineralna z ciekich bardzo i przezroczystych pasm złożona.
- Kounting, *s. m.* gitara o trzech stronach u murzynów w używaniu.

- Kova, *s. m.* dawne pismo Chińskie.
 Kraal, *s. m.* miasteczko Hottentockie.
 Krake, *s. f.* u rybaków gatunek kotwicy na brzegach Norwegii używaney.
 Kremlin, *s. m.* Kremlin, pałac Cesarski w Moskwie.
 Kreutzer, *s. m.* moneta miedziana Austryacka.
 Kros, *s. m.* ubiór Hottentotów, rodzaj płaszcza.
 Kupfer-Nickel, *s. m.* w mineralogii Nikiel miedziowaty.
 Kurtchis, *s. m. pl.* w Persyi korpus iazdy z dawney szlachty złożony.

- Kussir, *s. m.* instrument muzyczny Turecki.
 Kuzuri, *s. m.* abecadło Georgi-ańskie.
 Kynancie, *s. f.* w medyc. zapalenie gardła.
 Kyphonisme, *s. m. v.* Cyphonisme.
 Kyrić éleison, *s. m.* Kirye eleyson, w litaniiach albo we Mszy świętey.
 Kyrielle, *f.* litania, *f.*
 Kyrmać, *s. m. v.* Rokai.
 Kyste, *s. m.* błona w kształcie pęcherza, do której się wilgotność ciała zbiera, pryszczel.
 Kystiotome, Kystiotomie, *v.* Cystotomie.

458

Wm

oedre quat vely

de payer

305725

46 685

±

of 40157

15/5 59

11/80

57

